ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ိုဒယ

(ဒုတိယတွဲ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၇-ဆအနုသတိနိဒ္ဒေသ

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ

[၁၉၁] ၁၂၃။ ပန၊ တသီးတခန်းကို ဆိုဦးအုံ့။ အသုဘာနုဿရုံ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြသည်၏အခြားမဲ့ကာလ၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာသု၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ အနုဿတိသု၊ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သတိယေဝ၊ သတိသည်ပင်လျှင်။ အနုဿတိ၊ မည်၏[1]။ ဝါ၊ ကား။ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမ္ပိယေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ သင့်လျော်သော အရာ၌သာလျှင်။ [2]ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

မှတ်ချက်။ ။[1]ဤသို့သော ၄-ထောင့်ကွင်းအတွင်းရှိ ဂဏန်းမှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပါဠိစာအုပ်မှ စာမျက်နှာနံပါတ်ဖြစ်သည်။

(2)ဤသို့သော လက်သည်းကွင်း အတွင်းရှိ အနက်စကားများမှာ ဆိုင်ရာအဖွင့်မှယူ၍ ပြဆိုထားသော အခိပ္ပါယဟူအနက်များဖြစ်သည်၊ သဒ္ဒါနက်အကျဉ်းမျှသာအလိုရှိလျှင် ၎င်းတို့ကို ခြွင်းချန်ထားနိုင်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၁-အဘိဓာန် ၁၁၇၄-ဂါထာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သော ပစ္ဆာဘဏ္ဍ-စသော အနု-၏ ၁၅-နက်တို့တွင် ဤ၌ ဝိစ္ဆတ္ထသင့်ရကား အနု အနု သတိ အနုဿတိ-ဟူသော ဤအနက်ကို ပြခြင်းငှါ "ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော" မိန့်။ သို့သော်လည်း အနုဘဝတိ စသည်တို့၌ အနု-သဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဘဝတိ-သဒ္ဒါ အဘိဓေယ္ယရဝါစကတပ်သကဲ့သို့ ဤ၌ အနု-သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်သည်တမ်း သတ-သဒ္ဒါမူကား အတ္ထနိဿရဝါစက မဟုတ်ဟု ပြခြင်းငှါ "သတိယေဝ အနုဿတိ" မိန့်ရသည်။ (ပြည်)

သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတသာ၊ သာသနာတော်ကို နိယျာနိကဟု ယုံကြည်၍ ရဟန်းပြုသော။ ကုလပုတ္တသာ၊ အမျိုးကောင်းသားအား။ အနုရူပါ-ယုတ္တာ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော။ သတိ၊ သတိတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ အနုသတိ၊ မည်၏[1]။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်ကို[2]။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အနုသတိ၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော သတိတည်း၊ ဝါ၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတကုလပုတ္တအားလျော်သော သတိတည်း။ ဗုဒ္ဓါနုသတိ၊ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သောသတိ၊ ဝါ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတကုလပုတ္တအားလျော်သော သတိ[3]။ ဧတံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုသတိဟူသော အမည်သည်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာဝရမ္မဏာယ၊ ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ သတိ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဓမ္မံ၊ (ပရိယတ်နှင့်တကွ နဝလောကုတ္တရဓမ္မဟူသော) တရားဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုသတိ၊ တည်း။ ဓမ္မာနုသတိ၊ ဖြစ်သောသတိ။ ဧတံ၊ ဤဓမ္မာနုသတိဟူသော အမည်သည်။ သ္ဝာက္ခာတတာဒိဓမ္မဂုဏာဝရမ္မဏာယ၊ သ္ဝာက္ခာတတာအစရှိသော တရားဂုဏ်တော်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊

---

* အထက်ခေါင်းစည်းနှောင်-လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ဂဏန်း ၂-မျိုးဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာမျက်နှာနှင့် စာကြောင်းကိုပြသည်။ လက်ဝဲဘက်စာမျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် နိဿယစာမျက်နှာအစဖြစ်၍ လက်ျာဘက်စာမျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် နိဿယစာမျက်နှာဒုတိယဆုံးဖြစ်သည်။

၁-ကေ၊ အနုသဒ္ဒသ ဝိစ္ဆတ္ထံ ဝတ္ဘာ ဣဒါနိ ပဝတ္တတ္ထံ ဒသ္သေတုမာဟ "ပဝတ္တိတမ္ပဋ္ဌာနမ္ပိ ယေဝ ဝါ" တျာဒိ။ ဧတ္ထ စ ပဝတ္တိတမ္ပဋ္ဌာနမ္ပိ ယေဝ ပဝတ္တတ္တာတိ ဣမိနာ အနုသရိတမ္ပသ အနုရူပါ သတိ အနုသတိတိ ဒသ္သေတိ၊ ဧတေန ဝုတ္တံ ဋီကာယံ "ပဝတ္တိတမ္ပဋ္ဌာနမ္ပိ-ယေဝ ပဝတ္တတ္တာတိ ဣမိနာ စ အနုသတိယာ အနုသရိတမ္ပဿနုရူပတာ ဝုတ္တာ" တိ။ ဧဝံ အနုသတိယာ အနုသရိတမ္ပဿနုရူပတံ ဝတ္ဘာ ပဝတ္တကသ္သ အနုရူပတံ ဒသ္သေတုမာဟ "သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတသ္သာ" တျာဒိ။ အသ ဝါ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတသ္သ ကုလပုတ္တသ္သ အနုရူပတာ နာမ ပဝတ္တိတမ္ပဋ္ဌာနသ္သ အနုရူပတာယ ဧဝ ဟောတိတိ ဒသ္သေတိ "ပဝတ္တိတမ္ပဋ္ဌာနမ္ပိ ယေဝ ပဝတ္တတ္တာ" တိ ဣမိနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ ဝိကပ္ပေ ပဝတ္တကသ္သေ အနုရူပတာ၊ နဥာယသ္သ။ ပုရိမသ္မိံ ပန ဥာယသ္သာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အနုရူပါတိ စ ယုတ္တာတိ အတ္ထော။ (ပြည်)

၂-ဗုဒ္ဓအရသည် ခန္ဓာပဉ္စက, ဂုဏ်တော်, ပညတ်အားဖြင့် မျှားသော်လည်း ဂုဏ်တော်အလုံးစုံကို တပေါင်းတည်း သိမ်းပိုက်၍ ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၃-မှောနုသတိ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူပင် ၂-နက် ၂-နက် သမ္မန်လေ။ (ဆ-သံ-သော)

၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သံဃံ၊ သံဃာဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ သံဃာနုဿတိ၊ ဖြစ်သောသတိ။ ဧတေ၊ အမည်သည်။ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသံဃဂုဏာရမ္မဏာယ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစ ရှိသော သံဃာဂုဏ်တော်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သီလံ၊ မိမိ၏သီလဂုဏ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ သီလာနုဿတိ၊ ဖြစ်သောသတိ။ ဧတေ၊ ဤသီလာ-နုဿတိဟူသော အမည်သည်။ အခဏ္ဍတာဒိသီလဂုဏာရမ္မဏာယ၊ မကျိုးသည်၏အဖြစ် အစရှိသော မိမိသီလဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ စာဂံ၊ မိမိ၏ စွန့်ကြဲခြင်း ဂုဏ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ စာဂါနုဿတိ၊ မိမိ၏ စွန့်ကြဲခြင်းဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သောသတိ၊ ဝါ၊ မိမိစွန့်ကြဲခြင်းဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဓါပဗုဇိတကုလပုတ္တ အားလျော်သော သတိ။ ဧတေ၊ သည်။ မုတ္တစာဂတာဒိစာဂဂုဏာရမ္မဏာယ၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲသည်၏အဖြစ် အစရှိသော မိမိစွန့်ကြဲခြင်းဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ သက်သေ၏အဖြစ်ဖြင့် အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ ဒေဝတာနုဿတိ၊ နတ်တို့ကို သက်သေ၏ အဖြစ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော သတိ၊ ဝါ၊ လျော်သောသတိ။ ဧတေ၊ သည်။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို။ သက္ခိဘူတာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတ္မာ၊ ထား၍၊ ဝါ၊ တည်စေ၍။ အတ္တာနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏာယ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ မရဏံ၊ မိမိသေခြင်းကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ မရဏာ-နုဿတိ၊ မိမိ၏သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော သတိ၊ ဝါ၊ လျော်သောသတိ။ ဧတေ၊ သည်။ ဧကဝီဟာရိယုပဇ္ဈေဒါရမ္မဏာယ၊ ဧကဝိဟာရိနေ-ပြတ်ခြင်းလျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ကေသာဒိဘေဒံ၊ ဆံ အစရှိသည် အပြားရှိသော။ ရူပကာယံ၊ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဂတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယေ၊

၁-သီလာနုဿတိ"စသည်ကို ဓမ္မာနုဿတိမှခွဲ၍ "သီးခြား ပြဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို ဋီကာ၌ "ယောဂါဝစရဿ အတ္တာနော ဝေ သီလဿ စာဂဿ လဒ္ဓါဒိနဉ္စ အနုဿတိဌာန-ဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ" ဟု ပြလားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ရုပ်ကိုယ်၌။ ဂတာ၊ တည်း။ ဤတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာ၊ မည်၏။ သာ ဓမ္မတာတိ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ ကာယဂတာ စ၊ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်၌ ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သတိ စ၊ သတိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ ကာယ-ဂတာသတိတိ၊ ဟု၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုသင့်လျက်။ ရဿံ၊ ကို။ အကတ္မာ၊ မပြု မူ၍။ ကာယဂတာသတိတိ၊ ဟု၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏ ။ တေ၊ ဤကာယဂတာ-သတိဟူသော အမည်သည်။ ကေသာဒိ။ ပ ။ ရမ္မဏာယ၊ ဆံ အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ ပဋိကူလနိမိတ်လျင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း ၂။ အာနာပါနေ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ အာနာပါနသတိ၊ မည်၏။ တေ၊ သည်။ အဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ သော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဥပသမံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အနုဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော သတိသည်။ ဥပသမာနုဿတိ၊ မည်၏။ တေ၊ သည်။ သဗ္ဗဒုက္ခူပသမာ-ရမ္မဏာယ၊ အလုံးစုံသောဒုက္ခ၏ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်လျင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

၁၂၄။ ဤတိ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဤမာသု ဒသသု အနုဿတိသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ။ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေခြင်း ဌါအလိုရှိသော။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာဂတေန၊ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍

၁-ခတ္တိယကညာ-ဟူသော ပြယုဂ်၌ကဲ့သို့ ပုလ္လိင်ကဲ့သို့ ငံ့၍ ကာယဂတသတိ-ဟု ဆိုသင့်သည် မဟုတ်လော စောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ဤစကားကို မိန့်ဆိုသည်။ "သဒ္ဒါဟူက ယောဘု-ယ" ဟူသည်နှင့်အညီ ဤအရာ၌ကား ပုလ္လိင်မငံ့ရ- ဟူလို။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ကာယာနုဿတိ-မဆို ကာယဂတာ-ဟုဆိုရကား အနု-သဒ္ဒါမရှိ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဂတာဟူသောကြိယာကို အထူးမပြုမူ၍ သတိဟူသော နာမ်ပုဒ်ကို အထူးပြုခြင်း၏ မသင့်သောကြောင့်တည်း။ ရှေးဦးမဆိုမူ၍ ဤ၌သာ အဘယ်ငှါ နိမိတ္တာရမ္မဏာယ-ဟူသနည်း။ ဤတော ပဋိမာသု သတ္တသု အနုဿတိသု နတ္ထိ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ ဤဓ အတ္ထိတိ ဒဿ-နတ္ထံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ တထာ အဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယာတိ ဇ္ဇောပိ။ ဤသို့လျင် ဤနှစ်ပါးတို့၌ အခြားအနုဿတိတို့၌ကဲ့သို့ မူလအာရုံကိုသာ အဖန်တလဲလဲ တတွေတွေ လိပ်ခဲတည်းလည်း စဲ့လမ်းကာမျှနှင့် အထမြောက်သည်မဟုတ်၊ မူလဥဂ္ဂဟမှပဋိဘာဂနိမိတ် အာရုံပြောင်းလဲ၍ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြုမှ ကိစ္စပြီး၍လည်း ဤနှစ်ပါး၌ မူလအာရုံကိုသာခံ၍ အဖန်တလဲလဲ ပြုခြင်းကိစ္စကို ပြုတတ်သော အနု-သဒ္ဒါမစွက်သတည်း။ (ပြည်)

ကြည်လင်သော သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော [1]။ ယောဂိနာ၊ ယောဂိသည်။ ပတိရူပသေနာသနေ၊ (ယထာဝုတ္တ အဌာရသ ဒေါသဝဇ္ဇိတပဉ္စင်္ဂ သမန္နာ-ဂတ ဖြစ်၍) သင့်လျော်သောကျောင်းဌာ။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ကပ်၍။ (တေန ကာယဝိဝေကံ ဒဿေတိ) ပဋ္ဌိသလ္လီနေန၊ အပဋ္ဌ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံမှဖဲခွါစေ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော တခုသော အာရုံ၌သာ ကောင်းစွာငြိတွယ် စွဲကပ်စေအပ်သောစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အသေအသပ် ဝပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ [2]၊ ဝါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့မှ ဖဲခွါလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ကောင်းစွာကပ်ငြိုဝင်စားသည်ဖြစ်၍။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ။ ပ။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ [၁၉၂] ဝေ-ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤပါဠိ၌။ (အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။) ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏာ၊ ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့အပ်ကုန်၏။

တတြ၊ ထိုကိုးပါးသောဂုဏ်တို့၌၊ ဝါ၊ တတြ-တသ္မိं အနုဿရဏေ၊ ကို။ ကတ္တာမြေ့၊ သော်။ အယံ၊ ကား။ အနုဿရဏနယော၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ရာသော နည်းတည်း။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်[3]။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်မူ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ပ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿရတိ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဣမိနာ စ ကာရဏေ-

---

၁-အဝေစ္စပ္ပသာဒဖြင့် အလူးပြု၍ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို ဋီကာ၌ "တာဒိသဿ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ဣဒ္ဓတိ၊ နေတရဿ"ဟု ပြဆိုထား၏။ (ဆ-သ-သော)

၂-သလ္လီနကို သု+အလ္လီန, သံ+လီန-ဟု နှစ်ချက်ဖြတ်။ (ပြည်)

၃-သော ဘဂဝါ-၌ သော-ကား သိပြီးမြင်ပြီး ထင်ရှားပြီး၍ ပစ္စက္ခပြုပြီး ဘုရားရှင်ကို ရည်၍ ပသိဒ္ဓဝိသယ အနိယမနိဒ္ဒေသ သခေါ်ပဝစနတည်း။ မသိမမြင် မထင်ရှားသေးသော ပစ္စုဂ္ဂဇနကိုရည်၍မူကား ယ-ဖြင့် နိယမ ပဋိနိဒ္ဒေသ ဝိတ္ထာရကို "ယော သော သမတိ-သပါရမိယော ပူရေတ္ဝာ။ ပ။ သဒေဝကေ လောကေ ဘာဝါတိ ပဋ္ဌဉ္စက်တို့သဒ္ဒေါ၊ သော" ဟု ဋီကာနှင့်အညီ ဆိုရာ၏။ ဤ၀ါကျ၌ ယ-ကား နိယမ ပဋိနိဒ္ဒေသ ဝိတ္ထာရ၊ တ-ကား အနိယမ သခေါ်ပဟု အထူးမှတ်။ (ပြည်)

နှ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၂၅။ တတ္ထ၊ ထိုဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ စသောပါဠိဒ္ဒ်။ (သဝိနိစ္ဆ-ယော၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေါ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကိလေသေ-ဟိ၊ ကုန်အောင်စုံသောကိလေသာတို့မှ။) အာရကတ္တာ၊ ဝေးတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အရိနံ၊ ကိလေသာဟူသော ရန်သူတို့ကို။ ဟတတ္တာ စ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်ဖျက် သတ်ဖြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အရာနံ၊ သံသရာစက်၏ အကန့်တို့ကို။ ဟတတ္တာ စ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပစ္စယာဒီနံ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပူဇော်သက္ကာရတို့ကို။ အရဟတ္တာ စ၊ ခံတော်မူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပါပကရဏေ၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းဌ်။ ရဟာဘာဝါ စ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ အနုဿရတိ၊ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့၏။

ဟိ၊ ထိုအတ္ထကို ထင်စွာပြအံ့။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗကိလေသေ-ဟိ၊ ကိလေသာတို့မှ။ အာရကာ၊ ဝေးတော်မူ၏။ သုဝိဒူရဝိဒူရေ၊ အလွန်ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ စင်စစ် ဝေးသည်ဌ်။ ဌိတော၊ တည်တော်မူ၏။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ သဝါသနာနံ၊ ဝါသနာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ အာရကတ္တာ၊ ဤသို့ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။

ယဿ၊ အကြင်ဘုရား၏။ ယေန၊ အကြင်ကိလေသာနှင့်။ အသမဂ်ီ-တာ၊ တကွဖြစ်ခြင်း အလေ့ရှိသည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ လူးလည်းလိမ်းကျံခြင်း အလေ့ရှိသည်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ တတော၊ ထိုကိလေသာမှ။ အာရကာ နာမ၊ ဝေးသည်မည်၏။ နာထော စ၊ ငါတို့ကျေးဇူးရှင် ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ ဒေါသေဟိ၊ ကိလေသာဟူသော ဒေါသတို့နှင့်။ အသမဂ်ီ၊ တကွဖြစ်ခြင်း အလေ့ရှိသည်မဟုတ်သည်၊ ဝါ၊ လူးလည်းလိမ်းကျံခြင်း အလ့ေ

ရှိသည် မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာထော၊ ကို။ အရဟံ၊ ဟူ၍။ မတော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (သင်္ဂဟဂါထာ၊ သင်္ဂဟဂါထာတည်း။)

၁၂၆။ စ၊ ထိုမှတပါး။ တေ ကိလေသာရယော၊ ထို ကိလေသာ ဟူသော ရန်သူတို့ကို။ အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဟတာ၊ ပယ်ဖျက်သတ်ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ အရိနံ ဟတတ္တာပိ၊ ဤသို့ ကိလေသာ ဟူသော ရန်သူတို့ကို မဂ်ဖြင့် ပယ်ဖျက် သတ်ဖြတ်တော်မူပြီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ မည်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂါဒိသင်္ခါတာ၊ ရာဂအစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန် သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အရယော၊ ရန်သူတို့ကို။ နာထေန၊ သည်။ ပညာသတ္ထေန၊ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်သန်လျက်ဖြင့်။ ဟတာ၊ (အမြစ်မကြွင်း တျင်းတျင်းပယ်ဖြတ်) သတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ နာထော၊ ကို။ အရဟံ၊ ဟူ၍။ မတော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (သင်္ဂဟဂါထာ၊ တည်း။)

၁၂၇။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ၊ အဝိဇ္ဇာဘဝ-တဏှာဖြင့်ပြီးသော ပုံတောင်းရှိသော။ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာရုံ၊ ပုညာဘိ-သင်္ခါရ,အပုညာဘိသင်္ခါရ,အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဟူသော အကန့်ရှိသော၊ ဝါ၊ ပုညအစရှိသော အဘိသင်္ခါရ ၃-ပါးလျှင် အကန့်ရှိသော၊ ဝါ၊ ပုညာဘိ-သင်္ခါရ စသည်လျှင် အကန့်ရှိသော။ ဇရာမရဏနေမိ၊ ဇရာမရဏ ဟူသော အကွပ်ရှိသော။ အာသဝသမုဒယမယေန၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အာသဝဖြင့်ပြီးသော။ (အာသဝါ ၎ အဝိဇ္ဇာဒီနံ ကာရဏတ္တာ အာသဝသမုဒယော၊ ဣ) အကွေန၊ ဝင်ရိုးဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတ္တာ၊ လျှို့ဝှက်၍။ တိဘဝရထေ၊ (ဝိပါက်ကဋ္ဌတ္တာရူပ်အပြားရှိသော ကာမဘဝစသော) ဘဝ သုံးပါးရထားဌ်။ သမာယောဇိတံ၊ မိမိပစ္စည်းတရားတို့သည် အညီအညွတ် ယှဉ်အပ်ထသော၊ ဝါ၊ အချင်းခပ်သိမ်းအစမှစ၍ ယှဉ်အပ်ထသော။ အနာ-ဒိကာလပ္ပဝတ္တေ၊ အစမထင်သော ကာလပတ်လုံး မပြတ်မစဲလည်ထသော။ ယံ ဇေတံ သံသာရစက္ကံ၊ အကြင်သံသရာဟူသော ရထားဘီးစက်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ သံသာရစက္ကဿ၊ ထိုသံသရာဟူသော ရထားဘီးစက်၏။ (အရာ-ဌ်စပ်) အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်,

သမ္ဘည္ပုတည္ပညာဏ်၏ ကြည်လင်ရာအရပ်၌၊ ဝါ၊ ကာလ၌။ ဝိရိယပါဒေဟိ၊ (သံကိလေသဝေါဒါနုပကွိယတို့၌ နင်းနှိပ်ခြင်းကိစ္စ, ချီးပင့်မြှောက်ကြွခြင်းကိစ္စရှိ၏သော) ဝိရိယဟူသော ခြေတော်အစုံတို့ဖြင့်။ သီလပထဝိယံ၊ သီလဟူသော အောင်မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ပြည့်စုံစေသဖြင့် တင်းတင်းကြပ်ကြပ်ရပ်၍။ သဒ္ဓါဟတ္ထေန၊ သဒ္ဓါဟူသော (အနဝဇ္ဇမမ္မကို လှမ်းယူတတ်သော) လက်တော်ဖြင့်။ ကမ္မကွယကရုံ၊ (ကာယကမ္မစသော) ကံမျိုးစုံ၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဉာဏဖရသုံ၊ (သမာဓိဟူသော ကျောက်၌ မြမြထက်အောင် သွေးအပ်သော) မဂ်ဉာဏ်ဟူသော လက်နက်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ကိုင်စွဲတော်မူ၍။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရာ၊ (ပုညာဘိသင်္ခါရ, အပုညာဘိ-သင်္ခါရ,အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဟူသော) အကန့်တို့ကို။ ဟတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီ။ အရာနုံ၊ (သံသရာဟူသော ရထားဘီးစက်၏ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အပုညာဘိသင်္ခါရ,အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဟူသော) အကန့်တို့၏။ ဣတိ-တသ္မာ ဟတတ္တာပိ၊ ဤသို့မဂ်ဉာဏ်ဟူသော လက်နက်ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်မူ၏။

၁၂၀။ အထ ဝါ၊ ကား။ အနမတဂ္ဂံ၊ နှစ်,ရာ,ထောင်လောက် ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်၍ အောက်မေ့သော်လည်း မသိနိုင်သောအစွန်းရှိသော။ သံသာ-ရဝဋ္ဋံ၊ သံသာရစက်အဝန်းကို။ သံသာရစက္ကန္တိ၊ သံသရာစက်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တဿ၊ ထိုသံသရာစက်အဝန်း၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ မူလတ္တာ၊ အမြစ်အရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာဘိ၊ ပုံတောင်းမည်၏။ ဇရာ-မရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ပရိယောသာနတ္တာ၊ အဆုံး၏အဖြစ်ကြောင့်။ နေမိ၊ အကွပ်မည်၏။ သေသာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဇရာမရဏမှ ကြွင်းကုန်သော။ ဒသ ဓမ္မာ၊ သင်္ခါရအစ ဇာတိအဆုံးရှိသော ဆယ်ပါးသောတရားတို့သည်။ အရာ၊ ထောက်အကန့်မည်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာမူလကတ္တာ စ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အမြစ်အရင်း (အစ)ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇရာ-မရဏပရိယန္တတ္တာ စ၊ ဇရာမရဏလျှင် အဆုံးအကွပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို "အဝိဇ္ဇာ နာဘိ" အစရှိသော စကား၌။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခသမุဒယ နိရောဓဟု မဂ္ဂမည်သာ လေးသစ္စာတို့၌။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ စ-တံ ပါဂတ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ကာမဘဝေ၊ ကာမဘဝ၌။ (အာဒီနဝပဋ္ဌိဿာဒိကာ၊ သော။)

အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ကာမဘုံ၌။ (ပရိယာပန္နာနုံ၊ ကုန်သော။) သခ်ါရာနုံ၊ တို့အား။ (တနည်း—ကာမဘဝေ၊ ဥပပတ္တိကာမဘဝကို။ နိဗ္ဗ-တ္တေတဗ္ဗေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သခ်ါရာနုံ၊ နိဗ္ဗတ္တကသခ်ါရတို့အား။) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဘဝေ၊ ရူပဘဝ၌။ (အာဒီနဝ-ပဋိဋ္ဌာဒိကာ၊ သော။) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ (ပရိယာပန္နာနုံ၊ ကုန်သော။) သခ်ါရာနုံ၊ ပုညာဘိသခ်ါရတို့အား။ (တနည်း— ရူပဘဝေ၊ ဥပပတ္တိရူပဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သခ်ါရာနုံ၊ နိဗ္ဗတ္တကပုညာဘိသခ်ါရတို့အား။) ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယဖြင့် ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ (အာဒီနဝပဋိဋ္ဌာဒိကာ၊ သော။) [၁၉၃] အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ (ပရိယာပန္နာနုံ၊ ကုန်သော။) သခ်ါရာနုံ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသခ်ါရတို့အား။ (တနည်း— အရူပ-ဘဝေ၊ ဥပပတ္တိအရူပဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သခ်ါရာနုံ၊ နိဗ္ဗတ္တကအာနေဉ္ဇာဘိသခ်ါရတို့အား။) ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏသ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေသု၊ ကာမဘဝမှ တပါး ကုန်သော ရူပဘဝ, အရူပဘဝတို့၌။ သေ နယော၊ ဤကာမဘဝ၌ ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တထာ၊ တူ။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ နာ့မယော၊ နာမ်အားသာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သဠာယတနဿ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ စက္ခု,သောတ,မနာယတနတို့အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ နာမံ၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ကေဿ၊ သော။ အာယတနဿ၊ မနာယတနအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဆဋ္ဌိဿ၊

သော။ ဖဿသ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ရူပါယတန, သဒ္ဒါယတန, မနာယတန တို့သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ, သောတသမ္ဖဿ, မနောသမ္ဖဿတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဧကံ၊ သော။ အာယတနံ၊ မနာယတနသည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဧကဿ၊ သော။ ဖဿသ၊ မနောသမ္ဖဿအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဆ ဖဿာ၊ တို့သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဖဿာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ, သောတသမ္ဖဿ, မနောသမ္ဖဿတို့သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရူပဘုံ၌သာလျှင်။ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ-ဝေဒနာ, သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ, မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဧကော၊ သော။ ဖဿော၊ မနောသမ္ဖဿသည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရူပဘုံ၌သာလျှင်။ ဧကိဿာ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ တဏှာကာယာနံ၊ တဏှာအပေါင်း တို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တိယော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ, သောတ-သမ္ဖဿဇာဝေဒနာ, မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာတို့သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရူပ ဘုံ၌သာလျှင်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တဏှာကာယာနံ၊ ရူပတဏှာ, သဒ္ဒ-တဏှာ, ဓမ္မတဏှာတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဧကော၊ သော။ ဝေဒနာ၊ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဧကဿ၊ သော။ တဏှာကာယဿ၊ ဓမ္မတဏှာ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကာမဘုံ စသည်၌။ (ဥပဓိနကာ၊ သော။) သာ သာ တဏှာ၊ (ရူပတဏှာအစ ရှိသော) ထိုထိုတဏှာသည်။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုသို့သော သဘော ရှိသော။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါဒါနာဒယော၊ တို့သည်။ ဘဝါဒီနံ၊ ဘဝအစရှိသည်တို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။)ဣဓ၊ ဤလူ့ရာ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ကာမေ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိတိ၊ သုံးဆောင်ခံစားအံ့ဟု။ ကာမုပါဒါန-ပစ္စယာ၊ ကာမုပါဒါန်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ၊ ဒုစရိုက်၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ အပါယော၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ အပါယော၊ ၌။ အာသ၊ ထိုသူ၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ပရိပါကော၊ သည်။ ဇရာ၊ မည်၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မည်၏။

အပရော၊ တပါးသောသူသည်။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ၊ နတ်ရွာစည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝိဿာမိတိ၊ ဟု။ ထထေဝ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဧဝ၊ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ သုစရိတပါရိပူရိယာ၊ သုစရိုက်၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ သဂ္ဂေ၊ ၌။ အာသ၊ ထိုသူ၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သော ဧဝ နယော၊ ထိုအောက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အပရော၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကသမ္ပတ္တိံ၊ ရူပဗြဟ္မလောကဌာနတည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝိဿာမိတိ၊ ဟု။ ကာမုပါဒါန-ပစ္စယာ ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ မေတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ကရုဏံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ မုဒိတံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ ဘာဝနာ၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ တတ္ထ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ အာသ၊ ထိုသူ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ-ဟေတုဘူတံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သော ဧဝ နယော၊ ထိုအောက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉၄] အပရော၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ သမ္ပတ္တိ၊ စည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝိသောမိတိ၊ ဟု။ တထေဝ ကာမူပါဒါနုပစ္စယာ ဝေ၊ ကြောင့်သာ လျှင်။ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိသမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အာကာသာနဉ္စာယတန အစရှိသောဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန အစရှိသောဘုံ၌။ အသ၊ ထိုအရူပဘုံ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ယောဂါဝစရ၏။ နိဗ္ဗတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ပရိပါကော၊ သည်။ ဇရာ၊ မည်၏။ ဘေဒေါ၊ သည်။ မရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသုပါဒါနမူလိကာဒီသု၊ ကာမုပါဒါန်မှကြွင်းသော ဒိဋ္ဌုပါဒါန်, သီလဗ္ဗတုပါဒါန်, အတ္တဝါဒုပါဒါန်လျှင် အရင်းရှိကုန်သော။ ယောဇနာသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ဤအာဒီနဝပဋိစ္စာဒနသဘောရှိသော အဝိဇ္ဇာသည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းပစ္စယမည်၏။ သင်္ခါရာ၊ ပုညာပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့သည်။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန် မည်ကုန်၏[1]။ ဧတေ ဥဘောပိ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ နှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ နာမ်ရူပ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အဝိဇ္ဇာစသည်တို့ကို ပိုင်းခြားမှ ယူခြင်းကို။ (နိုပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ သော်။) ပညာ၊ (ကခ်ီဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဟု ဟောအပ်သော အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော) ပညာသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိသောဉာဏ်မည်၏။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော အခန့်၌ဌင်း။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောအခန့်၌ဌင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊

---

[1] ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပညာသည်သာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ် ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ-ဟူသနည်း။ သင်္ခါရေသု ပန အဒိဋ္ဌေသု အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဘာဝေါ နာ သက္ကာ ဒဋ္ဌုန္တိ "သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ" တိ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနမ္ပိ ဟေတုံ ကတုန္တိ ဝေဒိ-တမ္ပံ။ (သာရတ္ထ ဋီ ၁-၂၂၁)

မည်ကုန်၏။ ဧကော ဥဘောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပေတုသမုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ (နိပ္ပါဒေတဗ္ဗော၊ သော်။) ပညာ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒေဟနိဿိတ ဧကဝေါ ဧကယေန၊ အဝိဇ္ဇာပေတု ဤသို့အစရှိသည် ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၌ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗပေါဏိ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ခွဲဖွင့်အပ်ကုန်၏။

ဘတ္တ၊ ထိုပဋိစ္စသမุပ္ပါဒ်တရားခု၌၊ ဝါ၊ သံသရာစက်ဝန်းခု၌။ အဝိဇ္ဇာ-သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ သော။ သခ်ေပါ၊ အလ္ဘာမည်၏[1]။ ဝိညာ-ဏနာမရူပသင်္ခါယတနဖဿဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ သော။ သခ်ေ-ပေါ၊ မည်၏။ တဏှုပါဒါနဘဝါ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ သော။ သခ်ေပေါ၊ မည်၏။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ သခ်ေပေါ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထေ၊ ဤသခ်ေပတို့တွင်။ ပုရိမသခ်ေပေါ၊ သည်။ အတီ-တော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အမှန်မည်၏။ ဝါ၊ အတီတော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အဖိုအစုအပုံသည်။ ပုရိမသခ်ေပေါ၊ မည်၏[2]။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ေပါ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အမှန်မည်၏၊ ဝါ၊ ကာလမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အဖိုအစုအပုံ၊ အကျိုးဖြစ်သော အဖိုအစုအပုံသည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ေပါ။ မည်ကုန်၏။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။ အနာဂတော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ ကာလမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အနာဂတော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အကျိုးဖြစ်သော အဖိုအစုအပုံသည်။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊

၁-သံခိပ္ပန္တိ ဣတ္ထေ အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိညာဏာဒယော စာတိ သခ်ေပေါ၊ ဟေတု ဝိပါကော စ။ အဓိတ်အစိတ်သော အကြောင်းအကျိုး၏ ချုံးရာစုရာ အကြောင်းအပေါင်း အကျိုး အပေါင်းရု၏။ ဟေတု,ဝိပါကောတိ ဝါ သံခိပ္ပတိတိ သခ်ေပေါ။ အကြောင်းတပုံ, အကျိုး တပုံဟူ၍ စုပုံပစ်ခဲ့အပ်သော အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်း ဝိညာဏ်စသောအကျိုးရု၏။ (ပြည်)

[2]-အဒ္ဓါသဒ္ဒေါ ဝါ ဘာဝါဓိဝေစနန္တိ အတီတော ဟေတုဘာဝေါ ပဋ္ဌမော သခ်ေပေါ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ဣကာ။ ယင်းဣကာ၌ သခ်ေပသဒ္ဒေါ ဝါ-ရှိသည်ကားပါ၌ပျက်။ သာ-သဒ္ဒါကဲ့သို့ အဒ္ဓါ-သဒ္ဒါ အာကာရန္တပုလ္လိင်။ (ပြည်)

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထေ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသခ်ိုရာ ကောသခ်ေပါ စသောပါဠိ၌။ အဝိဇ္ဇာသခ်ိုရဂ္ဂဟဏေန၊ အဝိဇ္ဇာသခ်ိုရကို ယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာသခ်ိုရသဒ္ဒါဖြင့်။ တဏှုပါဒါနဘဝါ၊ တို့သည်။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ဣတိ၊ သို့။ ပဠေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ, သခ်ိုရ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ဘဝဟူသော တရားတို့သည်။ အတီတေ၊ ကာလ၌။ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ ကမ္မဝဋ်မည်၏ ၁။ ဝိညာဏာဒယော၊ ဝိညာဉ် အစရှိကုန်သော။ ပဠေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေရဟိ၊ ၌။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ တဏှုပါဒါနဘဝဂ္ဂဟဏေန၊ တဏှာဥပါဒါန်ဘဝကို ယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ တဏှာဥပါဒါနဘဝသဒ္ဒါဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာသခ်ိုရာ၊ တို့သည်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ဣတိ၊ သို့။ ပဠေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတဏှာ, ဥပါဒါန်, ဘဝ, အဝိဇ္ဇာ, သခ်ိုရတို့သည်။ တေရဟိ၊ ၌။ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဇာတိဇရာမရဏာ-ပဒေသေန၊ ဇာတိဇရာမရဏကိုညွှန်းသဖြင့်။ ဝိညာဏာဒီနံ၊ ဝိညာဉ်အစရှိသည်တို့၏။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ညွှန်းပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဠေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဝိညာဉ်, နာမ်ရူပ်, သဠာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ တရားတို့သည်။ အာယတိံ ၂ ၌။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ တေ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ တို့သည်။ အာကာရတော၊ အစိတ်အစိတ်သောအဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အတိတ်အကြောင်းအစရှိသည်တို့၏ အထူးအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ၃။

၁-ဣမေ ပဠေ ဓမ္မာ အတီတေ ကမ္မဝဋ္ဋံ-၌ နိပ္ဖရိယာယအားဖြင့် သခ်ါရ ဘဝတို့သည်ကံမည်၏၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည်ကား ကံ၏ အဖော်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကမ္မသရိက္ခကလည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ တဒုပကာရလည်းဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည် ဝိပါကဓမ္မ၏ အဖြစ်ဖြင့် ကမ္မသရိက္ခကဖြစ်ကုန်၏၊ သဟဇာတကောဋ္ဌိဖြင့်ရင်း, ဥပနိဿယကောဋ္ဌိဖြင့်ရင်း တဒုပကာရသည်လည်းဖြင့်ကုန်၏။ ထိုကံသည်ရင်း, ကမ္မသရိက္ခက တဒုပကာရ သည်ရင်း အညမညသမ္ဗန္ဓဖြစ်၍ အဖန်တလဲလဲလည်ခြင်းအနုက်ဖြင့် ကမ္မဝဋ္ဋမည်၏။ ဤကိုရှည်၍ "ကမ္မတဏှာ ၏ တဿ သဟကာရိကရဏံ ဟုတ္ဝာ ဝဋ္ဋနဋ္ဌေန ကမ္မဝဋ္ဋံ" ဋီကာမန်သည်။ (ပြည်)

၂-သရူပဘာဝေန အာကိရိယန္တိ ဥယန္တိတိ အာကာရာ၊ သရူပါ။ အတီတဟေတု-အာဒီနံ ဝါ ပကာရာ ဟေတု အာကာရာ၊ သရူပတော အဝုတ္တာပိ တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ အာကိရိယန္တိတိ အာကာရာ၊ အဝိဇ္ဇာသခ်ိုရာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ ပကာသိယန္တိတိ အတ္ထော။ အာကိရိယန္တိ၊ ကောင်းစွာထည့်သွင်းအပ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာသခ်ါရအစရှိသည်ကို ယူသဖြင့် ပြအပ်ကုန်၏ ဟူလို။ (ပြည်)

ဝိသတိဝိဓာ၊ နှစ်ဆယ်အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမุปฺปါဒ်၌၊ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော အာကာရတို့တည်း။ သခ်ါရဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ အကြားဖြစ်သော။ ကောသန္ဓိ၊ အစပ်တခု။ ဝေဒနာတဏှာနံ၊ ဝေဒနာတဏှာတို့၏။ အန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ အကြားဖြစ်သော။ ကောသ သန္ဓိ၊ အစပ်တခု။ ဘဝေါဘဝေါနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ သော။ ကောသ သန္ဓိ၊ အစပ်တခု။ ဣတိ၊ ဤတည်း ပဋိစ္စ-သမุปฺปါဒ်ပြီး၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ဝုတ္တပုကာရံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရရှိသော။ စတုသခ်ေပံ၊ သော။ တိယဒ္ဓံ၊ သုံးပါးသော အခွဲနှင့်ကာလ ရှိသော။ ဝိသတာကာရံ၊ နှစ်ဆယ်သော အာကာရရှိသော။ တိသန္ဓိ၊ သော။ ဧတံ ပဋိစ္စသမุปฺปါဒံ၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရတော၊ အလုံးစုံသော အပြား တို့ဖြင့်။ ဇာနာတိ အဝဗုဇ္ဈတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ အညာသိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ တံ ဇာနနံ၊ ထိုဇာနနလက္ခဏာရှိသော တရားသည်။ ဥတ္တရေန၊ သိဇတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဥဏာ၊ မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပညာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမိနာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန၊ ဤပဋိစ္စသမุปฺปါဒ်ကို အကြွင်းမဲ့ သိသောဉာဏ်ဖြင့်။ တေ (အဝိဇ္ဇာဒိကေ) ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ အဟုတ်အမှန်။ ဥတ္တာ၊ ၍။ တေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တပုကာရဿ၊ သော။ ဣမဿ သံသာရစက္ကဿ၊ ၏။ အရေ၊ အကန့် တို့ကို။ ဟနိ ဝိဟနိ ဝိဒ္ဓံသေသိ၊ ပြီ။ ဝေမို၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်လည်း။ အရာနံ၊ တို့ကို။ ပဘဘ္ဂာ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။

လောကနာထေန၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရားသည်။ သံသာရစက္ကဿ၊ ၏။ အရာ၊ တို့ကို။ ဉာဏေသိနာ၊ ဉာဏ်တော်သန်လျက်ဖြင့်။ ယတော၊ ကြောင့်။ ဟတာ၊ ပယ်ဖျက်အပ် ကုန်ပြီ။ တေန၊ ထိုသို့ပယ်ဖျက်တော်မူပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော-သော ဘဂဝါ၊ ကို။ အရဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

[၁၉၅] ၁၂၉။ စ၊ တပါး။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတ္တာ၊ မြတ်သော အလှူ။ ဝတ္ထုကို ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စီဝရာဒိပစ္စယေ စ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဆေး လေးပါးသောပစ္စည်းတို့ကိုလည်း။ ပုဗ္ဗာဝိသေသဋ္ဌ၊ ကိုလည်း။ (ပင်ဋ္ဌဂေါ်တုံ၊ ခံခြင်းငှါ။) အရဟတိ၊ ထိုက်တော်မူ၏။ စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ပွင့်တော်မူသည် ရှိသော်။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ မဟေသက္ခာ၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ အညတ္ထ၊ ဘုရားမှတပါး၌။ ပုဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ နာ ကရောန္တိ၊ ကုန်။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဟံပတိ၊ သဟံပတိအမည်ရှိသော။ ပြဟ္မာ၊ ပြဟ္မာမင်းသည်။ သိနေရုမတ္တေန၊ မြင့်မိုရ်တောင်ပမာဏရှိသော။ ရတနဒါမေန၊ ရတနာပန်းကုံးဖြင့်။ တထာဂတံ၊ ကို။ ပူဇေသိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယထာဗလံ၊ မိမိစွမ်းနိုင်သည်၏အလျောက်။ အညေ၊ သဟံပတိပြဟ္မာမင်းမှတပါးကုန်သော။ ဒေဝါ စ၊ နတ်ပြဟ္မာတို့သည်ရင်း။ ဗိမ္မိသာရကောသလရုဇာဒယော၊ ကုန်သော။ မနုဿာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ပူဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပရိနိဗ္ဗုတမ္ပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသော်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်မှတ်၍။ ဆန္နဝုတိကောဋိဓနံ၊ ကိုးဆဲ့ခြောက်ကုဋေသောဥစ္စာကို။ ဝိဿဇ္ဇေတ္တာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ အသောက-မဟာရာဇာ၊ အသောကမင်းကြီးသည်။ သကလဇမ္ဗုဒီပေ၊ အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒီပ်၌။ စတုရာသီတိဝိဟာရသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကျောင်းတို့ကို။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေ၏။ (ယထာဝုတ္တတော၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော အတိဥဋ္ဌာရပုဗ္ဗာဝိသေသမှ။) အညေသံ၊ ကုန်သော။ (အမဟေသက္ခေဟိ၊ ဘုန်းတန်ခိုးနည်းပါးကုန်သော။ ဒေဝမနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ ကယိရမာနာနံ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ နာတိဥဋ္ဌာရာနံ၊ မမွန်မြတ်လွန်းကုန်သော။) ပုဗ္ဗာဝိသေသာနံ၊ ပူဇော်အထူးတို့ကို။ အရဟာဘာဝေ၊ ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်၌။ ကော ပန ဝါဒေါ-ကာ နာမ ကထာ၊ ဆိုဖွယ်စကား အဘယ်ရှိအံ့နည်း။ ပစ္စယာဒီနံ၊ ပစ္စည်းလေးဖြာ, ပူဇော ဝိသေသတို့ကို။ ဣဟ-တသ္မာ အရဟတ္တာပိ၊ ဤသို့ ခံတော်မူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်မူ၏။

အယံ လောကနှာထော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ ပူဇာဝိသေသံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ခံတော်မူထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဇိနော၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ အတ္ထာနုရူပံ၊ အရဟံ၏အဖြစ်ဟူသောသကတ်အနက်အားလျော်သော။ အရဟန္တိ၊ အရဟံဟူသော။ ဧတံ နာမံ၊ ဤအမည်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်တော်မူ၏။

၁၃၀။ စ၊ ထိုမှတပါး။ လောကေ၊ လောကဋ္ဌ။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတမာနိနော၊ ငါပညာရှိဟု မှတ်ထင်ကုန်သော။ ဗာလာ၊ သူမိုက်တို့သည်။ အသိလောကဘယေန၊ အကျော်အစောမဲ့အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်။ နံ၊ ထိုငါပြုသော မကောင်းမှုကို။ ကောစိ၊ သည်။ မာ ဇညာတိ၊ မသိစေလင့်ဟု။ ရဟောဝ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကရောန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတဆစ်။ နု ကရောတိ၊ ပြုတော်မမူ။ ပါပကရဏော၊ မကောင်းမှုကိုပြုခြင်း၌။ ဣတိ တသ္မာ ရဟာဘာဝတောပိ၊ ဤသို့ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံ မည်တော်မူ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိနော၊ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား။ ပါပကမ္မေသု၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းတို့၌။ ရဟောနာမ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန ရဟာဘာဝေန၊ ထိုသို့မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ အရဟံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဿုတော၊ ကျော်စောထင်ရှား၏။ (ဣတိ အယံ၊ ကား။ သင်္ဂဟဂါထာ၊ တည်း။)

ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ (သမ္ဘကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။) အာရကတ္တာ စ၊ ဝေးတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ပ။ သော မုနိ၊ ကို။ အရဟံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် အရဟံ အဖွင့် ပြီး၏။

၁၃၁။ ပန္၊ ပါး။ သမ္မာ-အာဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္ဉ-သယမေဝ၊ သာလျှင်။ ဝါ၊ သာမဉ္ဉ-သယမ္ပိ၊ တော်လည်း[1]။ သဗ္ဗမမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော ဥဿယျမမ္မတို့ကို။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗမမ္မေ၊ တို့ကို။ သမ္မာ-အာဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္ဉ-သယမေဝ၊ သာလျှင်။ ဝါ၊ သာမဉ္ဉ-သယမ္ပိ၊ တော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူ၏။ အဘိညေယ္ယေ၊ ဓမ္မေ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော စတုသစ္စဓမ္မတို့ကို။ အဘိညေယ္ယတော၊ အဘိညေယျအဖြစ် အားဖြင့်[2]။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူပြီ။ ပရိညေယ္ယေ ဓမ္မေ၊ ပိုင်းခြားရှိ သိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာတို့ကို။ ပရိညေယ္ယတော၊ ပရိညေယျအဖြစ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ ပဟာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ ပယ်အပ်သော သမုဒယပဟ္ဓိယဓမ္မတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗတော၊ ပဟာတဗ္ဗ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓသစ္စာတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗတော၊ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ ဘာဝေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ ပွါးစေအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗတော၊ ဘာဝေတဗ္ဗအဖြစ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ စ-သစ္ဒံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို(သို

၁။ ဤ၌ "သာမဉ္ဉ သယမ္ပိ၊ တော်လည်း" ဟူသော စာအနေအထားမှာ မူရင်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်၊ ကိုယ်တိုင်တော်လည်း-ဟု ဆိုလိုလေသလား၊ သို့မဟုတ် ကိုယ်တော်တိုင်သော်လည်း-ဟု ဆိုလိုလေသလား၊ အတိအကျ ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်း၏။ အသင့်အလျော်ဆုံး အနက်မှာ သာမဉ္ဉ-ဌ် စသဒ္ဒါကို သမ္ပစ္ဆည်းအနက်ရှိသည်ဟု ယူ၍ "သမ္မာ စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်စွာလင်း။ သာမဉ္ဉ၊ ကိုယ်တော်တိုင်လင်း"ဟု ယောဇနာခြင်းသည်သာလျှင် အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အာဘော်ကျ၍ယူတတ်ရာ ဖြစ်သည်ဟု ထင်၏။ "မှန်စွာသိရုံမျှသာ မဟုတ်၊ ကိုယ်တော်တိုင်လည်း သိတော်မူသည်၊ ကိုယ်တော်တိုင် သိရုံမျှသာ မဟုတ်၊ မှန်စွာလည်း သိတော်မူသည်"ဟု အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပေါင်းဆည်း၍ ယူစေလို၏။ စ-သဒ္ဒါကို အဝဓာရဏတ္ထပြု၍ "သာမဉ္ဉ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်" ဟု အနက် ယောဇနာခြင်းကိုကား ဆင်ခြင်သင့်၏၊ အကြောင်းမူကား "သာမန္တိ သယမေဝ"ဟူသော ဋီကာဖြင့် စ-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ဖွင့်သည်မဟုတ်၊ သာမံ-ပုဒ်၏ သယံ-ဟူသော အနက်နှင့် အညတ္ထာပေါဟနနည်း, သာဝဓာရဏနည်းတို့ဖြင့် ရအပ်သော အဝဓာရဏ အနက်တို့ကို ဖွင့်ပြခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၂။ အဘိညေယျတော-ကား ဘာဝပွဓာနကမ္မသာဓနတည်း။ ယင်းသို့ မယူမူကား အဘိညေယျဓမ္မေ-ဟူသောကံနှင့် ထပ်တူပင် ဖြစ်လေရာ၏။ ပရိညေယျတော စသည်တို့ ၌လည်း နည်းတူပင်။ (ပြည်)

သစ္စာလေးထွေကို ခွဲဝေတတ်ပါ မိမိသဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း (သိသည်၏ အဖြစ်)ကြောင့် ပင်လျှင်။ အဘိညေယျံ။ပ။ ဗြာဟ္မဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

[ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သစ္စာလေးပါး တရားကို။ မေ၊ သည်။ အဘိ-ညာတံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်ပြီ။ ဘာဝေတဗ္ဗဥ္စ၊ ပွါးစေအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း။ မေ၊ သည်။ ဘာဝိတံ၊ ပွါးစေအပ်ပြီ။ ပဟာတဗ္ဗဥ္စ၊ ပယ်အပ်သော သမุဒယသစ္စာကိုလည်း။ မေ၊ သည်။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓါနိ၊ သိအပ်ကုန်ပြီ။ သစ္ဆိကိုမုတ္တံ၊ သော။ ကိဉ္စိ ဥ ယျဉ္စ၊ တစိုးတစိသောဥ ယျ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သဗ္ဗမ္ပိ ဥ ယံ၊ ကို။) ဗုဒ္ဓေါ၊ သိနိုင်သသူသည်။ အသ္မိ၊ ငါဖြစ်၏။]

[၁၉၆] ၁၃၂။ အပိစ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ စက္ခုံ၊ စက္ခုသည်။ ဒုက္ခ-သစ္စံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုစက္ခု၏။ မူလကာရဏဘာဝေန၊ အရင်းမူလ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုစက္ခုကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပုရိမတဏှာ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော တဏှာသည်။ သမုဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ ဥဘိန္နံ၊ စက္ခု, တံသမုဒယနှစ်ပါးတို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း သည်။ နိရောဓသစ္စံ၊ မည်၏။ နိရောဓပဋိပဒါနုနာ၊ နိရောဓကို ထိုးကွင်းရှု သိတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေနာပိ၊ (စက္ခု, စက္ခုသမုဒယ ဤသို့စသည်ဖြင့်) တခု တခုသော တရားအစုကို ထုတ်သဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗမေမ္ပေ၊ တို့ကို။ သမ္မာအာဝ-ဇ္ဇတိ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္ဉ-သယမေဝ၊ သာလျှင်။ သာမဉ္ဉ-သယ-မပိ၊တော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ (စက္ခုမ္ပိ၊ ဘိ။ စက္ခုံ ဒုက္ခသစ္စန္တိအာဒိ၊ သော။ ယော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။) သောတဿာနု-ဇိဝ္ဘါကာယမနေသုပိ၊ တို့ဘိလည်း။ (ပိ-ကျေ) ဧသ-ဧသော နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ရူပါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဆ အာယတနာနိ၊ တို့ကိုဌင်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ ဝိညာဏကာယာ၊ တို့ကိုဌင်း။ စက္ခုသမ္ဖဿာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ ဖဿာ၊ တို့ကိုဌင်း။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဒယော၊ ကုန်သော။

ဆ ဝေဒနာ၊ တို့ကိုရင်း။ ရူပသညာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ သညာ၊ တို့ကိုရင်း။ ရူပသင်္ခေတနာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ စေတနာ၊ တို့ကိုရင်း။ ရူပတဏှာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ တဏှာကာယာ၊ တို့ကိုရင်း[1]။ ရူပ-ဝိတက္ကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ ဝိတက္ကာ၊ တို့ကိုရင်း။ ရူပဝိစာရာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ ဝိစာရာ၊ တို့ကိုရင်း။ ရူပကွန္ဒာဒယော၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာကွန္ဒာ၊ တို့ကိုရင်း။ ဒသ ကသိဏာနိ၊ ဆယ်ပါးသော ကသိဏစျာန် တို့ကိုရင်း။ ဒသ အနုဿတိယော၊ တို့ကိုရင်း။ ဥဒ္ဓုမာတကသညာဒိ-ဝသေန၊ ဥဒ္ဓုမာတကသညာ အစရှိသည်တို့၏ အစုမ်းဖြင့်။ ဒသ သညာ၊ တို့ကိုရင်း။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒ္ဒတ္တိံ သာကာရာ၊ သုံးဆဲ့ နှစ်ပါးသော ကောဌာသတို့ကိုရင်း၊ ဝါ၊ ကောဌာသလျှင် အာရုံရှိသော စျာန်တို့ကိုရင်း။ ဒ္ဒါဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကိုရင်း။ အဌာ-ရသ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကိုရင်း။ ကာမဘဝါဒယော၊ ကုန်သော။ နဝ ဘဝါ၊ တို့ကိုရင်း။ ပဌမာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ စျာနာနိ၊ လေးပါးကုန်သော ရူပါဝစရစျာန်တို့ကိုရင်း။ မေတ္တာဘာဝနာဒယော၊ ကုန်သော။ စတသော အပ္ပမညာ၊ တို့ကိုရင်း။ စတသော အရူပသမာ-ပတ္တိယော၊ တို့ကိုရင်း။ ပဋိကူလာမတော၊ ပဋိကူလံအားဖြင့်။ ဇရာမရဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ၊ တို့ကိုရင်း။ အနုလောမတော၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ယောဇေ-တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ အယံ၊ လတ္တံသည်ကား။ ဇကပဒယော-ဇနာ၊ တခုသော အဖို့အစုဖြစ်သော တရားကို ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ မည်၏။ ဇာတိ၊ သည်။ သမုဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ ဇရာမရဏ, ဇာတိနှစ်ပါးတို့၏လည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ နိရောဓသစ္စံ၊ မည်၏။ နိရောဓပဇာနနာ၊ သိတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇကပဒယောဇနာ၊ တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကေကပဒုဒ္ဒါရေန၊ (စကွေ-စကွေသမုဒယ ဤသို့ စသည်ဖြင့်) တခုတခုသော တရားအစုကို ထုတ်သဖြင့်။ သဗ္ဗမေဗ၊ တို့ကို။

၁-ပစ္စုပ္ပန်တဏှာကို ဒုက္ခယူ၊ ပုရိမတဏှာကို သမုဒယယူ။ ယသ္မိं ပန အတ္တဘာဝေ သာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ မူလကာရဏဘာဝေန သမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါ တဏှာ သမုဒယ-သစ္စန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝိမတိ ဋီကာ။ ၁-၅၀။ (ပြည်)

သမ္မာ-အဝိပရိတံ၊ ပြန်။ သာမဉ္ဉ-သယမေဝ၊ လျှင်။ ဝါ၊ သာမဉ္ဉ-သယမပိ၊ တော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗမမ္မအားလျော်စွာ သိတော်မူ၏။ ပဋိဗုဒ္ဓေါ၊ မျက်မှောက်ရှေးရှု သိတော်မူ၏။ (တနည်း) အနုဗုဒ္ဓေါ၊ အနုဗောဓညာဏ်ဖြင့် အလုံးစုံသော လောကီတရားကို သိတော်မူပြီ။ ပဋိ-ဗုဒ္ဓေါ၊ ပဋိဝေဓညာဏ်ဖြင့် လောကုတ္တရာတရားကို သိတော်မူပြီ။ တေန၊ ထို(သို့) သာမန်အားဖြင့်ရင်း, ဝိသေသအားဖြင့်ရင်း, တခုတခုသော တရား အစုကိုထုတ်သောအားဖြင့် ကုန်အောင်စုံသောတရားကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်) ကြောင့်။ သမ္မာ သာမဉ္ဉ သဗ္ဗမမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ပန သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၁၃၃။ ပန၊ ပါး။ ဝိဇ္ဇာဟိ စ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး, ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့နှင့်ရင်း။ စရဏေန စ၊ စရဏ တဆဲ့ငါးပါးနှင့်ရင်း။ သမ္ပန္နတ္တာ၊ မချို့မတဲ့ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ မည်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝိဇ္ဇာဟူသောပါဠိဖြင့်။ တိဿောပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကိုရင်း။ အဋ္ဌပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ ဘယဘေရဝသုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ အမ္မဋ္ဌသုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌသုတ်၌။ ဝိပဿနာညာဏေန စ၊ ဝိပဿနာညာဏ်နှင့်ရင်း။ မနောမယိဒ္ဓိယာ ဝ၊ မနောမယိဒ္ဓိအာဘိညာဉ်နှင့်ရင်း။ သဟ၊ တက္ခ။ ဆ အာဘိညာ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ သိမ်းကျုံး၍။ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ စရဏန္တိ၊ ကား။ သီလသံဝရော၊ ရင်း။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဒါရတာ၊ တံခါးတို့၌ အလုံအခြုံ စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ရင်း။ ဘောဇနေ၊ ၌။ မတ္တညုတာ၊ (ရှာခြင်း, ခံခြင်း, သုံးဆောင်ခြင်း)

၁-"ဒ္ဓါရေသု ဂုတ္တော"တိ ဝုတ္တံ၊ ဧကသ္မိံ အာသဝက်ာယ "ဣန္ဒြိယေသု"တိ ဝုတ္တံ။ (တနည်း) ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ဒ္ဒါရတို့၌။ (ဝိသေသနစပ်) ဧက ပန တေ ဒ္ဒါရတိ အာသဝက်ာယ ဝုတ္တံ "ဣန္ဒြိယေသု"တိ။ ဤကား ပြည်မှန်သူ မှတောင်း၌ အမှာနှင့်တကွ တနည်း အနုက် ယောဇနာ ချက်ပေတည်း။ ထိုတနည်း အနုက်၌ ဣန္ဒြိယေသု-ပုဒ်ကို ဂုတ္တဒ္ဒါရတာ-ပုဒ်တွင် ဒ္ဒါရ-ဟူသော ပုဒ်တစိတ်၌ ဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့် စပ်စေလိုပါန်ရှိ၏။ သို့သော် ယခုတွေ့ရသောစာမူ၌ မပြည့်စုံပဲ ဣဒုန်း။ အင်္ဂြိပ် အစုံအားဖြင့်မူကား-ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဂုတ္တဒ္ဒါရတာ၊

အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏အဖြစ်ရင်း။ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ နိုးချုပ်ခြင်းနှင့်ယှဉ်သော လုံ့လရင်း။ သတ္တာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓမ္မာ၊ (သဒ္ဓါ, ဟိရိ, သြတ္တပ္ပ, ဗာဟုသစ္စ, ဝီရိယ, သတိ, ပညာဟူသော) သူတော်ကောင်းတရားတို့ရင်း။ စတ္တာရိ ရူပါဝစရဈာနာနာန်၊ လေးပါးကုန်သော ရူပါဝစရဈာန်တို့ရင်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သဒ္ဒေ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ဣမေယေဝ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေဟိ၊ ဤတဆဲ့ငါးပါးသောတရားတို့ဖြင့်။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ဒိသံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အောင်မြေအရပ်သို့။ စရတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ် ကပ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဣဓ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကေ၊ ဥ။ ဝုတ္တနုယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဣမာဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ တို့နှင့်ရင်း။ ဣမိနာ စ စရဏေန၊ နှင့်ရင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာစရဏ-သမ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[၁၉၇] တတ္ထ၊ တိုဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ, စရဏသမ္ပဒါနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိဇ္ဇာ-သမ္ပဒါ၊ ဝိဇ္ဇာတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ကို။ ပူရေတ္မာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဌိတာ၊ တည်၏။ (ဘဂဝတော၊ ၏။) စရဏသမ္ပဒါ၊ စရဏနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ မဟာ-ကာရုဏိကတံ၊ မဟာကရုဏာတော်ကို။ ပူရေတ္မာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတာယ၊ သဗ္ဗညုညာဏ်တော်ဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာနတ္ထံ၊ ကို။ ဉ ဘတ္မာ၊ ၍။ မဟာကာရုဏိကတာယ၊ မဟာ-ကရုဏာတော်ဖြင့်။ အနတ္ထံ၊ ကို။ ပရိဝဇ္ဇေတ္မာ၊ ၍။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ နိယောဇေတိ၊ ယှဉ်စေတော်မူ၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သော။ (အညော-ပိ၊ တပါးသောရှေးဘုရားသည်လည်း။) နိယောဇေတိ ယထာ၊ စေသကဲ့သို့။

တံခါးတို့၌ အလုံအခြုံ စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ရင်း-ဟု ဤသို့ မူလက ရေးခဲ့ဟန်တူ၏။ တနည်းအနက်ကား-ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဒါရတာ၊ လုံခြုံစေအပ် ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသည်၏အဖြစ်ရင်း-ဟု ယောဇနာ အပ်၏။ ဤအနက်သည် "မနစ္ဆဋ္ဌေသု ဣန္ဒြိယေသု ပိဟိတဒ္ဒါရော ဟောတိ" ဟူသော (ဒီ ၂ ၁-၁၆၄) အဖွင့်နှင့် ညီညွတ်၏။ (ဆ-သံ-လော)

(တယာ၊ တူ။ အယမ္ပိ ဗုဒ္ဓေါ။ သည်လည်း။ နိယောဇေတိ၊ ၏။) (တံ-ကား နိုပါတ်မျှတည်း) တေန၊ ထိုအနတ္တပရိဝင်္ဂနှ, အတ္တနိယောဇနဖြင့်။ အသ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကာ၊ တပည့်သားတို့သည်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ အကျင့်ကောင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏဝိပန္နာနံ၊ ဝိဇ္ဇာ-စရဏ ခေါ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့၏။ သာဝကာ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တန္တ-ပါဒယော၊ အတ္တန္တပ အစရှိကုန်သော တိတ္ထိဃယ်တို့သည်။ ဒုပ္ပဋိပန္နာ၊ မကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဒုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကုန်သည်။ နော ဟောန္တိ၊ ကုန်။

၁၃၄။ သောဘနဂမနတ္တာ၊ တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းမြတ်သော။ ဌာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အောင်မြေအရပ်သို့။ ဂတတ္တာ စ၊ သွားတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သမ္မာ ဂတတ္တာ စ၊ မသွေမလွှဲ မြဲမြံစွာ သွားတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဂဒတ္တာ စ၊ ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုဂတော၊ သုဂတ မည်တော်မူ၏။ ဟိ၊ ခေါ်ဆိုအံ့။ (ဂတော ဌိတောတိအာဒိသု၊ တိုဋ္ဌ။) ဂမနမ္ပိ၊ သွားခြင်းကြိယာကိုလည်း။ ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တဋ္ဌ ဂမနံ၊ ထိုသွားခြင်း သည်လည်း။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်၏။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကင်း၏။ တံ ဂမနံ၊ ထိုသွားခြင်းသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ ဧ၊ ဤသို့မေးခြားအံ့။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ပေတည်း။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ဒေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ တေန ဂမနေန၊ ထိုအရိယမဂ်တည်းဟူသော သွားခြင်းဖြင့်။ ခေမံ ဒီသံ၊ ဘေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန် အောင်မြေအရပ်သို့။ အသင္ဘမာနော၊ (အဆီးအတားဘေးရန် မရှိသဖြင့် သုဂတိသို့ သွားခြင်းဌာသော်လည်း) မဇ္ဈိမရှက်သည်ဖြစ်၍။ ဂတော၊ ကြွတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ သောဘနဂမနတ္တာ၊ ဤသို့တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ စ၊ ပါး။ ဒေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သုန္ဒရံ၊ (အစ္စန္တသုခဖြစ်၍) စင်စစ်ကောင်း မွန်သော။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော။ ဌာနံ၊ အောင်မြေအရပ်သို့။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာပိ၊ ဤသို့ (အစ္စန္တသုခဖြစ်၍) စင်စစ်ကောင်းမွန်သော နိဗ္ဗာန်အောင်မြေသို့ သွားတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သုဂ-

တော၊ မည်တော်မူ၏။ စ၊ ပါး။ သမ္မာ-သုဒ္ဓ၊ မသွေ့မလွန် မြဲမြံစွာ။ တေနတေန မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟီနေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပုန အာပစ္စာဂစ္ဆန္တော၊ တဖန်မဖြစ်စေမူ၍။ ဂတော၊ ၏။ (ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။) ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ကိလေသေ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို။ နပုနေတိ၊ တဖန်မဖြစ်စေ။ နပစ္စေတိ နပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တဖန်မပြန်လာစေ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နပုနေတိ၊ စေ။ နပစ္စေတိ နပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ လာစေ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ ဣတိ-ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမ္မာ၊ အသင့်ဖြစ်သော ပဋိပတ်ဖြင့်။ ဂတော၊ သွားတော်မူတတ်၏။ ဒီပင်္ကရပါဒ-မူလတော၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်ရင်းမှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ယာဝ ဗောဓိမဏ္ဍာ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်တိုင်အောင်။ တာဝ၊ ထိုနှယ်လောက်။ သမတိံသပါရမိပူရိကာယ၊ အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီကို ဖြည့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိသို့ ရောက်စေခြင်း၌ မဟောက်မပြန်သောအကျင့်ဖြင့်။ သဗ္ဗလောကဿ၊ ၏။ ဟိတသုခမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ သဿတံ၊ သဿတအယူသို့ဝင်း။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ဥစ္ဆေဒအယူသို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ အန္တေ၊ ဤအဖျိုတို့သို့။ အနုပဂစ္ဆန္တော၊ မကပ်မူ၍။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏။ ကာမသုခံ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားခြင်းအကျင့်သို့ဝင်း။ အတ္တကိလမထံ၊ ကိုယ်ကို ဆင်းရဲပင်ပန်းစေတတ်သော အကျင့်သို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ စ အန္တေ၊ ဤအဖျိုတို့သို့လည်း။ အနုပဂစ္ဆန္တော၊ ၍။ ဂတော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ

၁-ဤ နပစ္စာဂစ္ဆတိ-ဟူသောပုဒ်၌ ကာရိတ်ပစ္စည်း မထင်သောကြောင့် နပုနေတိ နပစ္စေတိ-ဟူသောပရိယာယ်တူ ရှေးပုဒ်တို့ကိုလည်း သုဒ္ဓိကတ္တုဝါစကအဖြစ်ဖြင့် ယူလျှင်သင့်ရာ၏။ အဘယ်ဘို့နည်းဟူမူ—ခရီးသွားသောသူသည် လွန်ခဲ့ပြီးသောအရပ်သို့ မပြန်တော့ပဲ ရှေ့သို့သာ တသမတ်တည်းသွားလျှင် ခရီးတွင်၍ ကောင်းစွာသွားသည်မည်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း လွန်ခဲ့ပြီး ပယ်ခဲ့ပြီး ကိလေသာတို့တံသို့ ပြန်မသွားတော့ပဲ ရှေ့သို့သာသွားသောကြောင့် ကောင်းစွာသွားသည်မည်၏-ဟု ယူလျှင်သင့်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် "တေ ကိလေ-သေ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့သို့။ နပုနေတိ၊ တဖန်မပြန်။ နပစ္စေတိ၊ တဖန်မလာ။ နပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တဖန်မပြန်လာ" ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

သမ္မာ ဂတတ္တာပိ၊ ဤသို့သမ္မာသမ္ဗောဓိသို့ ရောက်စေခြင်းခဲ့ မဖောက်မပြန်သော အကျင့်ဖြင့် ကြွသွားတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သုဂတောပိ၊ မည်တော်မူ၏။ စ၊ တနည်းကား။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ သင့်သောစကားကို။ ဂဒတိ၊ ဆိုတော်မူတတ်၏။ ယုတ္တဌာနေ၊ သင့်သောအရာ၌။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ဆိုတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ သမ္မာ ဂဒတ္တာပိ၊ ဤသို့သင့်သောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သုဂတောပိ၊ မည်၏။ တတြ၊ တိုယုတ္တဌာနခဲ့ ယုတ္တဝါစာကိုသာ ဆိုခြင်းခဲ့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ သာဓကသုတ္တံ၊ တည်း ။

[အဘူတံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို ပြုတတ်သော။ အတစ္ဆံ၊ မမှန်သည်ကို ပြုတတ်သော။ အနတ္ထသဉ္ဇိတံ၊ (ဒိဋ္ဌမမ်ိုက,သမ္ပရာယိက) အနှတ္ထနှင့် စပ်သော၊ ဝါ၊ အနတ္ထကို ဆောင်တတ်သော။ ယံ ဝါစံ၊ ကို။ တထာဂတောပိ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ သာ စ ဝါစာ၊ ထိုစကားကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပိယာ၊ မချစ်အပ်။ အမနာပါ၊ နှလုံးကို မပျံးစေတတ်။ တထာဂတောပိ၊ သည်။ တံ ဝါစံ၊ ထိုစကားကို။ နဘာသတိ၊ ဆိုတော်မမူ။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားရှိသည်ကို ပြုတတ်သော။ တစ္ဆံ၊ မှန်သည်ကိုပြုတတ်သော။ အနတ္ထသဉ္ဇိတံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ယမ္မိ ဝါစံ၊ ကိုလည်း။ တထာဂတောပိ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ သာ စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပိယာ၊ မချစ်အပ်။ အမနာပါ၊ နှလုံးကို မပျံးစေတတ်။ တထာဂတောပိ၊ သည်။ တမ္မိ ဝါစံ၊ ကိုလည်း။ နဘာသတိ၊ ဆိုတော်မမူ။ စ၊ အဖို့တပါးကိုဆိုဒုံ။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အတ္ထသဉ္ဇိတံ၊ စပ်သော၊ ဝါ၊ အတ္ထကို ဆောင်တတ်သော။ ယံ ဝါစံ၊ ကို။ တထာဂတောပိ၊ သည်။ ခေါ၊ ဧကင်္သေ။ ဇာနာတိ၊ ၏။ သာ စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း၊ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပိယာ၊ အပ်။ အမနာပါ၊ တတ်။ တတြ-တသ္မာ ဝါစာယ၊ ထိုစကားကို။ ဝေယျာဝစ္စရဏာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ၏။ တလာဂတောပိ၊ သည်။ ကာလညူ၊ အခါကိုသိတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘူတံ၊

၁-ဘုရား၏ ယုတ္တဌာနခဲ့ ယုတ္တဝါစာကိုသာဆိုခြင်းသည် နိပ္ပါဒေတေဇယာဇေတေ့တည်း၊ ယုတ္တသည် သာဓကတည်း။ ထိုကြောင့် "နိပ္ပါဒေဘဒေ ယာဝဇေတေ ဘဒ္ဒ" ဟု ဟိုးရာရှင် ပိန့်သော်။ (ပြည်)

သော။ အတစ္ဆံ၊ သော။ အနတ္တသဠိတံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ယံ ဝါစံ၊ ကိုး။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ သာ စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ ပိယာ၊ ချစ်အပ်၏။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်၏။ တံ ဝါစံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ နဘာသတိ၊ ဆိုတော်မမူ။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အနတ္တသဠိတံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ယမ္ပိ ဝါစံ၊ ကိုလည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ သာ စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ ပိယာ၊ ချစ်အပ်၏။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်၏။ တမ္ပိ ဝါစံ၊ ကိုလည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ နဘာသတိ၊ ဆိုတော်မမူ။ စ၊ အဖိုတပါးကိုဆိုအံ့။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အတ္တသဠိတံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ယံ ဝါစံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ [၁၉၇] သာ စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ ပိယာ၊ ချစ်အပ်၏။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်၏။ တတြ-တသာ ဝါစာယ၊ ထိုစကားကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ တထာဂတော၊ သည်။ ကာလညူ၊ အခါကိုသိတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

ဣတိ-ဣဒံ၊ ကား။ သာဓကသုတ္တံ၊ တည်း။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဘူတ တစ္ဆ အတ္တသဠိတ ဖြစ်သောစကားကို။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဂဒတ္တာပိ၊ ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ (တနည်း) ဧဝံ၊ ဤသို့သင့်သောအရာ၌ သင့်သောစကားကိုသာ ဆိုသဖြင့်။ သမ္မာ ဂဒတ္တာ-သုန္ဒရဝစနတ္တာပိ၊ ကောင်းမွန်ဖွယ်ရာသော စကားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သုဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၃၅။ ပန၊ တပါး။ သဗ္ဗထာပိ-သဗ္ဗပ္ပကာရေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိဒိတလောကတ္တာ၊ သိအပ်ပြီးသော လောကရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဝိဒူ၊ မည်တော်မူ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ်[1] ကရောမိ၊ အံ့။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဘာဝတော၊ (ဒုက္ခ) သဘောအားဖြင့်။ သမုဒယတော၊ တဏှာစသော သမုဒယအားဖြင့်။ နိရောဓတော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဝိသခါရအားဖြင့်။ နိရောဓူပါယတော၊ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော

၁-တပ္ပါကဋ် (မူရင်း)

အရိယမဂ်အားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗထာ-သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ အဝေဒိ အညာသိ၊ သိတော်မူပြီ။ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီ။ ယထာဟ၊ ကား။ အာဝုသော၊ ရောဟိတဿနတ်သား။ ယတ္ထ၊ အကြင် လောက၏ အဆုံးဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၌။ နု ဇာယတိ၊ ပဋိသန္ဓေမနေ။ နု ဇီယတိ၊ မအို။ နု မီယတိ၊ မသေ။ နု စဝတိ၊ အဖန်တလဲလဲမစုတော့။ နု ဥပပဇ္ဇတိ၊ အဖန်တလဲလဲမဖြစ်၊ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲပဋိသန္ဓေမနေ။ တံ-ဇာတိအာဒိရဟိတံ၊ ထိုဇာတိစသည် ကင်းရာနိဗ္ဗာန် ဟူသော။ လောကဿ အန္တံ၊ လောက၏ဆုံးရာကို။ ဂမနေန၊ ခြေလျင်သွားသဖြင့်။ ဥတေယံ့၊ သိကောင်း၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌေယံ့၊ မြင်ကောင်း၏ဟူ၍။ ပတ္တေ-ယျန္တိ၊ ရောက်ကောင်း၏ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ နု ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ အာဝုသော၊ သား။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ သို့။ အပ္ပတ္ဝာ စ၊ မရောက်မူ၍လည်း[1]။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကိရိယံ၊ အဆုံးကိုပြုခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ အဟံ နု စ ဝဒါမိ၊ သို့လည်းငါမဟော။ အာဝုသော၊ သား။ အပိစ၊ မူကား[2]။ ဗျာမမတ္တေ၊ တလံအတိုင်းအရှည် ရှိသော။ သသညိမှိ၊ သညာရှိသော[3]။ သမနကေ၊ ဝိညာဉ်ရှိသော။ ဣမ-သ္မိံယေဝ ကဠေဝရေ၊ ဤကိုယ်ကောင်၌လျှင်။ လောကဉ္စ၊ (ခန္ဓာဒိ) လောကကိုရင်း။ လောကသမုဒယဉ္စ၊ လောက၏ အကြောင်းသမုဒယကို ရင်း။ လောကနိရောဓဉ္စ၊ လောက၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုရင်း။ လောက-နိရောဓဂါမိနိံ၊ လောက၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒဉ္စ၊ အကျင့်ကိုရင်း။ ပညပေမိ၊ ၏။

ဂမနေန၊ ပြကတ္တေသွားခြင်းဖြင့်။ လောကဿ၊ သခါရလောက၏။ အန္တော၊ အဆုံးကို၊ ဝါ၊ အန္တကိရိယာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။

၁-ပါဠိရင်းနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အပ္ပတ္ဝာဝ-ဟု ရှိ၏။ မရောက်မူ၍သာလျှင်-ဟု အနက်ဝေး ကုန်၏။ ၎င်းပုဒ်၏အဖွင့်၌မူ စ-လည်းမရှိ၊ ဝေ-လည်းမရှိ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ပါဒဂမနေဖြင့်သွား၍ လောကဿန္တကို သိခြင်း ဖြင့်ခြင်း ရောက်ခြင်းလို့ အလေးနှင့် မကတ်ကောင်း၊ စင်စစ်မူကား နိုင်းရှည်အပ် ပိုင်းခြားအပ်သောဌာန၌ ထိုလောကသန္တကို ပညတ်၍ ဝါပြုအံ့ဟု "အပိစ" စသည်ကိုတက်လတ်သတည်း။ တနည်း- သင်္ခါရခြုံဖြင့် သြကာသလောကကို လှည့်လည်သဖြင့် အာဘယ်မူတဲ့နည်း၊ နိုင်းရှည်ပိုင်းခြားသော ဌာန၌သာ ထိုလောကသန္တကို ဉာဏဂမနဖြင့် သာ၍ မလွန်း မပန်းအောင် ရောက်ကောင်းသည်ကို ဝါပြုအံ့ဟု ပြလိုခဏ် "အပိစ" ဝသည်ကို လောလတ်သတည်း။

၃-သညာကို သိသည်ပြုခဏ် ဝေဒနာ ဝေဒနာစသော ဆဝေလတ်ကို ဆွဲတည်ခဏ်

ကုဒါစနုံ၊ တရုံတဆစ်မျှလည်း။ နှ ပတ္တဗ္ဗော၊ အပ်။ လောကန္တံ၊ သို့။ အပ္ပတ္ဝာ စ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မရောက်မူ၍လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတွေမှ။ ပမောစနုံ၊ လွတ်ခြင်း ထွက်ခြင်းသည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ လောကဝိဒူ၊ လောကကိုသိပြီးထသော။ သုမေဓော၊ ကောင်းသော ပညာရှိထသော။ လောကန္တဂူ၊ (ပရိညာဘိသမယဖြင့် လောကကိုသိ၍ ပဟာနာဘိသမယဖြင့်) လောကအဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊ သုံးပြီးသော အရိယမဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ရှိထသော။ သမိတာဝီ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတော်မူပြီးထသော၊ ဝါ၊ စတုသစ္စာကို ပရိညာဘိ-သမယစသောအားဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော။ တထာဂတော၊ သည်။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။ ဥ တ္ဝာ၊ ၍။ ဣမံ လောကံ၊ ကိုဌင်း။ ပရဉ္စ လောကံ၊ ကိုဌင်း။ နှ ဘဝတိ၊ ထောင့်တတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ဘုဇ။ အပိစ-အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ လောကာ၊ တို့သည်။ သခ်ါရလောကော၊ ၎င်း။ သတ္တလောကော၊ ၎င်း။ ဩကာသလောကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသောလောကတို့တွင်။ လောကော၊ သည်။ ကော၊ တပါးသာတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ အကြောင်းကြောင့် တည်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။ (အကြောင်းနှင့် စပ်သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏ဟူလို) ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအရာ၌။ သခ်ါရလောကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏[1]။ လောကော၊ သည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ဌင်း။

၁-အာဟရတိ အတ္တနော ဖလန္တိ အာဟာရော၊ ပစ္စယော။ တေန တိဋ္ဌနသီလာတိ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ သဗ္ဗေ သခ်ာရမမ္မာ။ ပစ္စယဏ္ဌော ဟေတ္ထ အာဟာရသဒ္ဒေါ အယမာ-ဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒဿ ဥပ္ပါဒါယာတိအာဒီသု ဝိယ။ ဝေဠု သဗ္ဗေ သတ္တာတ် ဣမိနာ အသညသတ္တာပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ ကိုဆိုအပ်ပြီးသော အာဟာရဋ္ဌိတိကတာ သည် နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် သခ်ါရမမ္မတည်း၊ သတ္တမမ္မ မဟုတ်ဟု နှလုံးပိုက်၍ "အာဟာ-ရဋ္ဌိတိကာတိ အာဂတဋ္ဌာနေ သခ်ါရလောကော ဝေဒိတဗ္ဗော" မိန့်သည်။ ယင်းသို့သော် သဗ္ဗေ သတ္တာ-ဟူသော ဤပုဒ်သည် အသို့သင့်အံ့နည်း။ ယဒိ ဧဝံ "သဗ္ဗေ သတ္တာ" တိ ဣဒံ ကထန္တိ။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဒေသနာတိ နာယံ ဒေါသော။ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁-၂၃၇၊ သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၂၄၁၊ အံ-ဋီ ၃-၃၂၂) (ပြည်)

လောကော၊ သည်။ အသဿတော၊ မမြဲ။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ဌာ။ သတ္တလောကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယာဝတာ-ယတ္တကေ ဌာနေ၊ ဌာ။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ တို့သည်။ ပရိဟရန္တိ-ပရိဝတ္တန္တိ ပရိဘ္ဗမန္တိ၊ လှည့်ကုန်၏။ ဒိသာ၊ အရပ်တို့သည်။ ဝိရောစမာနာ၊ နေလရောင်ဖြင့် ပြိုးပြိုးပြက်ပြက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘန္တိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပကုန်၏။ (တနည်း) ဝိရောစမာနာ၊ နေလတို့၏ ပြိုးပြိုးပြက်အရောင်ကြောင့်။ ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ (တနည်း) ဝိရောစမာနာ၊ ပြိုးပြိုးပြက်ထွန်းကုန်သော။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ တို့သည်။ ယာဝတာ-ယတ္တကာ ဒိသာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်တို့ကို။ ဘန္တိ-သြဘာသန္တိ၊ လင်းစေကုန်၏။ တာဝ- တတ္တကေန ပမာဏေန၊ ဖြင့်။ သဟဿခေ- သဟဿပ္ပကာရော၊ သော။ ဝါ၊ တာဝ သဟဿခေ-တတ္တကံ သဟဿပ္ပကာရော၊ ထိုဆွေလောက် ကြီးမားသော အစိတ်စကြဝဠာတထောင် အပြားရှိသော။ လောကော၊ လောကသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဇွေ ဌ၊ ဌ။ တေ၊ ၏။ ဝသော၊ (ဣဒ္ဓိဟု ဆိုအပ်သော) အစွမ်းသည်။ ဝတ္တတိ၊ လွှမ်းမိုးတည်၏။

ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ဌာ။ သြကာသလောကော၊ ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။ တမ်ပိ-တိဝိဓမ်ပိ လောကံ၊ ကိုလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္ဗဒ္ဓာ၊ ဖြင့်။ အဝေဒိ၊ ပြီ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ အသ-အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ဝိဒိတော-ဌာ်စပ်) သမ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိ-ကာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော။ ယာယ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သမ္ဗသခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာယတ္တာဝုတ္တိတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တာယ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သမ္ဗော၊ သော။ လောကော၊ သခ်ါရလောကသည်။ ဧကော-ဧကဝိဓော၊ ၏။ (တနည်း) သမ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌာ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဗသခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာယတ္တာဝုတ္တိတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တေန သာမညေန၊ ဖြင့်။ လောကော၊ သည်။ ဧကော- ဧကဝိဓော၊ ၏[1]။ လောကာ၊ သခ်ါရ-လောကတို့သည်။ နာမဉ္စ၊ နာမ်ရင်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဝေ၊

၁-ဤအရာ၌ ပါဠိသေသမစ္စက်ပဲ "လောကော၊ သည်။ ဧကော၊ တပါးသောအဖို့ရှိ၏။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ ကုန်သော။ သမ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါကို ဆိုအပ်သော သခ်ါရတို့ပေတည်း" ဟုလည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နှစ်ပါးတို့တည်း[1]။ လောကာ၊ တို့သည်။ တယော၊ တို့တည်း။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ပင်တည်း။ [၁၉၉] လောကာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ပဠု၊ တို့တည်း။ ပဠု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဆ၊ တို့တည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ တို့တည်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ လောက-ဓမ္မာ၊ လောကဓံတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ နဝ၊ တို့တည်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသာ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဒသ၊ တို့တည်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ရုပ်အာယတနတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဒ္ဒါဒသ၊ တို့တည်း။ ဒ္ဒါဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌာရသ၊ တို့တည်း။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ သခ်ါရလောကောပိ၊ ဤသခ်ါရလောကကိုလည်း။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ သိတော်မူအပ်ပြီ[2]။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗေ-သမ္မိ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယံ၊ အာသယကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ အနုသယံ၊ ကာမရာဂါနုသယစသော ခုနှစ်ပါးသော အနုသယကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ စရိတံ၊ သုစရိုက် ဒုစရိုက်ကို၊ ဝါ၊ ရာဂစရိုက်စသော ခြောက်ပါးသော စရိုက်ကို။ ဇာနာတိ၊ (သဘာဝ, သံကိလေသ, ဝေါ-ဒါန, သမုဋ္ဌာန, ဖလ, နိဿန္ဒ-အားဖြင့် ဝေဖန်၍) သိ၏။ အဓိမုတ္တိံ၊ (ဟီန-ပဏီတ၌ စိတ်၏ညွှတ်ခြင်း ဟူသော) အဇ္ဈာသယမဓာတ်ကို။ ဇာနာတိ၊

၁-ဤ၌လည်း "လောကာ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့သည်။ နာမဉ္စ၊ နာမ်ရင်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ရင်းတည်း-" ဟုလည်း ပြန်သင့်၏။

၂-ပြည်မူနိဿျဟောင်းတွင် ဤအရာ၌ "ဣတိ အယံ သခ်ါရလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတောဟု မမိန့်သင့်ယောင်တကား။ ပကာရ မကုန်သေးသည် မဟုတ်လော ဟူမူ" ဟု-စောဒနာပြု၍ "ဣဒ္ဓိ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ။ပ။ ဝိဒိတောတိ" ဟူသော ဋီကာ အရ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းပြဆိုသားသည်။ ထိုရှင်းချက်ကို ဋီကာ၌ကြည့်၍ သိနိုင်၏။ (ဆ-သံ သော)

သိ၏။ အပ္ပမတ္တကေ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသောကိလေသာ မြူရှိသော သတ္တဝါတို့ကို။ မဟာရတ္တကေ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသောကိလေသာမြူ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သော (သဒ္ဓါစသော မင်္ဂ၏ ဥပနိဿယ) ဣန္ဒြေရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နုသော ဣန္ဒြေ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ သ္ဒွာကာရေ၊ ကောင်းသော (ဝိဝဋ္ဋကိုမှီသော အစ္ဈာသယ) ပကတိသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဒ္ဒါကာရေ၊ မကောင်းသော (ဝဋ္ဋကိုမှီသော အစ္ဈာသယ) ပကတိသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သုဝိညာပယေ၊ သမ္မတ္တနိယာမကို သိလွယ်စေနိုင်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဒုဝိညာပယေ၊ သမ္မတ္တနိယာမကို သိစေနိုင်ခဲကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဘဗ္ဗေ၊ (ကမ္မာဝရဏ, ကိလေသာဝရဏ, ဝိပါကာဝရဏ ကင်းသဖြင့်) မင်္ဂရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အဘဗ္ဗေ၊ မင်္ဂရခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့ အပရိမာဏသတ္တဝါတို့ကို အာသယစသောအားဖြင့် မကြွင်းစေမူ၍ သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ အသ-အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သတ္တလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သမ္ဗဒ္ဓါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း ကုန်အောင်စုံ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ ပြီ။

၁၃၇။ စ၊ ပါး။ သတ္တလောကော၊ ကို။ သမ္ဗဒ္ဓါ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သြကာသလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သမ္ဗဒ္ဓါ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ ပြီ။ တတာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ ဩ-ဧသော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ သည်။ အာယာမတော စ၊ အလျားအားဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ အနံအားဖြင့်ရင်း။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ဒ္ဒါဒသသတသဟဿာနိ စ၊ တသန်း နှစ်သိန်းတို့သည်ရင်း။ စတုတိံသသတာနိ စ၊ သုံးထောင့်လေးရာ တို့သည်ရင်း။ ပညာသဉ္စ ယောဇနာနိ၊ ယူဇနာငါးဆယ်တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပရိက္ခေပတော ပန၊ အဝန်းလှည့်သောအားဖြင့်မူကား။

(စက္ကဝါဠဿ၊ ၏။) သမ္ပဒါ၊ သော။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ သည်။ (ယောဇနာနံ၊ တို့၏။) ဆတ္တိံသသတသဟဿာနိ၊ သုံးသန်းခြောက်သိန်းတို့သည်ရင်း။ ဒသဉ္စေဝ သဟဿာနိ၊ တသောင်းတို့သည်ရင်း။ အဒ္ဓုဏ္ဍာနိ သတာနိ စ၊ သုံးရာ့ငါးဆယ်တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ-တသ္မိံ စက္ကဝါဠေ၊ ဥ်။

(ယောဇနာနုံ၊ တို့၏။) ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့သည်ရင်း။ စတ္တာရိ နဟုတာနိ စ၊ လေးသောင်းတို့သည်ရင်း။ တ္ထေကံ-တ္ထေကေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗဟလတ္ထေန၊ အထုအားဖြင့်ရင်း။ (တနည်း) ဗဟလတ္ထေန၊ ဖြင့်။ တ္ထေကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟူ၍။ အယံ ဝသုန္ဓရာ၊ ကို။ သခ်ါတာ၊ ဆိုအပ်၏။

တဿာယေဝ၊ ထိုမြေကိုသာလျှင်။ သန္ဓာရကံ၊ ခံလင့်သော။

ဧလံ၊ သည်။ (ယောဇနာနုံ၊ တို့၏။) စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ၊ လေးသိန်းတို့ရင်း။ အဒ္ဓေဝ နဟုတာနိ စ၊ ရှစ်သောင်းတို့ရင်း။ ဗလဟတ္ထေ-နေ၊ ဖြင့်။ တ္ထေကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါတေ၊ အောက် အာကာဇေ့ဌ်ခံသော လေ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။

တဿာပိ၊ ထိုရေကိုလည်း။ သန္ဓာရကော၊ ခံလင့်သော။

မာလုတော၊ လေသည်။ (ယောဇနာနုံ၊ တို့၏။) နဝ သတ-သဟဿာနိ၊ ကိုးသိန်းတို့ရင်း။ သဋ္ဌိဉ္စေဝ သဟဿာနိ၊ ခြောက်သောင်း တို့ရင်း။ တ္ထေကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်။ နဘံ၊ အောက်ကောင်းကင်သို့။ ဥဋ္ဌတော-အဝဋတော၊ ငုပ်နစ်၏။ (ယာ ပထဝီ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။) သော၊ ဤဆိုပြီး ပထဝီသည်။ လောကဿ၊ သြကာသလောက၏။ သဏ္ဌိတိ၊ အောက်အထု, ဗီလာ, အပြန့်အားဖြင့် အခံဖြစ်၍တည်သော မြေသာ တည်း[1]။

စ၊ အောက်ခံမဟုတ် စုံ့စုံ့တက်သည်ကိုဆိုဆိုအံ့။ ဧဝံသဏ္ဌိတေ၊ ဤမိန့်အပ်ပြီးသော အခြင်းဖြင့် သက်ဆင်း၍ တပြင်တည်းတည်သော။ ဣတ္ထ-တေသု စက္ကဝါဠေ၊ ဥ်။ [၂၀၀] သိနေရုပဗ္ဗတုတ္တမော၊ မြင့်မိုရ်တောင်

၁-အပေါ်သို့ စုံ့စုံ့တက်သော ပထဝီကား ဆိုရန်ရှိသေး၏-ဟူလို။ ဤကား ပြည်မှ နိဿျဟောင်းဥ် အမှာပေတည်း။ ဌီကာပါဠ် မြန်မာမူဟောင်းဥ် "ဟေဋ္ဌာ ပရိတော စာဝ် သမ္ဗသော ဌိတိ"ဟု သံဝဏ္ဏနာပါဠ် ဋ္ဌိသောကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပြန်၍ ဤအမှာကို ပြဆိုပေသည်။ ယခု ဌီကာမူသစ်ဥ်ကား သမ္ဗသော ဌိတိ-ဟူသော အဖွင့် ကိုလည်း ထောက်၍ သီ-မူနှင့်အညီ ပရိတောကို ဥပရိတော-ဟု ပြင်လိုက်ဟန်ရှိ၏။ သို့သော် ပရိတော-ဟူသော မူဟောင်းလည်း သင့်သကဲ့သို့ ရှိပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ကျော်သည်။ ယောဇနာနှုန်း၊ တို့၏။ စတုရာသီတိသဟဿာနှုန်း၊ တိုင်တိုင်။ မဟာဏ္ဏဝေ၊ သီတာ သမုဒ္ဒရာ၌။ အဇ္ဈောဂါဌေ၊ နစ်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုဌေ့ရှလောက် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တိုင်တိုင်လျှင်။ အစ္စုဂ္ဂတော၊ အထက်သို့ စုဉ့်စုဉ့်မြင့်တက်၏။

တတော၊ ထိုမြင့်မိုရ်၏ပမာဏအောက်။ ဥပဓုပဓေန ပမာဏေန၊ ထက်ဝက်ထက်ဝက် ပမာဏအားဖြင့်။ ယထာဂ္ဂမံ၊ အစဉ်အားလျှော်စွာ။ အဇ္ဈောဂါဌဂ္ဂတာ၊ နစ်ကုန်ပေါ်ကုန်သော။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်တို့၏မြူးရာဖြစ်ကုန်သော။ နာနာရတနဝိစိတ္တာ၊ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော။

ယုဂန္ဓရော ဂိရိ၊ ယုဂန္ဓိ၏တောင်ရင်း။ ဣသိဓရော ဂိရိ၊ ရင်း။ ကရ-ဝီကော ဂိရိ၊ ရင်း။ သုဒဿနော ဂိရိ၊ ရင်း။ နေမိန္ဓရော ဂိရိ၊ ရင်း။ ဝိန-တကော ဂိရိ၊ ရင်း။ အဿကဏ္ဏော ဂိရိ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗြဟာ-မဟန္တာ၊ ကုန်သော။

ဧတေ သတ္တ မဟာသေလာ၊ ဣကျောက်တောင်ကြီးခုနှစ်လုံးတို့သည်။ သိနေရုဿ၊ ၏။ သမန္တတော ဌိတာ၊ (တံတိုင်းခြုံပတ် အိုးကရွတ်သို့ ပတ်ပတ်ရံလျက်) ထက်ဝန်းကျင်မှ တည်ကုန်၏။ မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်းကြီးတို့၏။ အာဝါသာ၊ နေရာဖြစ်ကုန်၏။ ဒေဝယက္ခနိသေဝိတာ၊ နတ်ဘီလူးတို့သည်မှီဝဲအပ်ကုန်၏။

ဟိမဝါ ပဗ္ဗတော၊ သည်။ ယောဇနာနှုန်း၊ တို့၏။ ပဉ္စ သတာနိ၊ ငါးရာတို့ တိုင်တိုင်။ ဥစ္စော၊ မြင့်၏။ အာယာမဝိတ္ထာတော၊ အလျားအနုံအားဖြင့်။ ယောဇနာနှုန်း၊ တို့၏။ တိဏိ သဟဿာနိ၊ သုံးထောင်တို့တိုင်တိုင်။ ဗြဟာ၊ ကျယ်၏။ စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော။ ကူဋေဟိ၊ အထွဋ်တို့ဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတော၊ တန်းဆာဆင်အပ်၏။

ယဿ ဇမ္ဗုယာ၊ အကြင်သပြေပင်၏။ အာနုဘာဝေန၊ (မဟန္တတာ ကပ္ပဋ္ဌာယိတာ စသော) အာနုဘော်ဖြင့်။ အယံ ဒီပေါ၊ ကို။ ဇမ္ဗုဒီပေါ၊ ဟူ၍။ ပကာသိတော၊ ၏။ နဂ၀ုယာ၊ နဂသဒ္ဒါဖြင့်ခေါ်အပ်သော။ သာ ဇမ္ဗု၊ သည်။ တိပဉ္စယောဇနက္ခန္ဓပရိက္ခေပါ၊ ပင်စည်လုံးပတ် ဆဲငါးယူဇနာရှိ၏။ ပညာသယောဇနက္ခန္ဓသာခါယာမာ၊ အစောက်အမြင့် ပင်စည် အလျားယူဇနာ ငါးဆယ်, အစောက်အမြင့်တက်သော ခက်မ

ဝန်းကျင်ဖြာသောခက်မ အလျားယူဇနာ ငါးဆယ်နှင့်နှင်ရှိ၏၊ ဝါ၊ ယူဇနာငါးဆယ်စီသောပင်စည်နှင့် ခက်မတို့၏အလျားရှိ၏။ သမန္တတော၊ မှ။ သတယောဇနဝိတ္ထိဏ္ဏာ၊ ယူဇနာတရာအပြောကျယ်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုရွှေလောက်ယူဇနာတရာတိုင်တိုင်လျှင်။ ဥဂ္ဂတာ စ၊ အထက်သို့ စွင့်စွင့် မြင့်တက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဇမ္မုယာ၊ ၏။ ယံ ဇေတံ ပမာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသုရာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တပါဋလိယာ၊ ဆန်းကြယ်သော သခွတ်ပင်၏ရင်း။ ဂရုဠာနံ၊ တို့၏။ သိမ္မလိရုက္ခဿ၊ လက်ပံပင်၏ရင်း။ အပရဂေါယာနေ၊ အပရ-ဂေါယာကျန်း၌။ ကဒမ္မဿ၊ ထိမ်ပင်၏ရင်း။ ဥတ္တရကုရုသု၊ တို့၌။ ကပ္ပ-ရုက္ခဿ၊ ပဒေသာပင်၏ရင်း။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျန်း၌။ သိရီသဿ၊ ကုက္ကိုပင်၏ရင်း။ တာဝတိံသေ၊ ၌။ ပါရိစ္ဆတ္တကဿ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေဒေဝ ပမာဏံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏကိုသာ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ပါဠလိ။ ပ။ သတ္တမန္တိ၊ ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ပါဠလိ၊ သခွတ်ပင်ရင်း။ သိမ္မလိ၊ လက်ပံပင်ရင်း။ ဇမ္မု။ သပြေပင်ရင်း။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ပါရိစ္ဆတ္တကော၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း။ ကဒမ္မော၊ ထိမ်ပင်ရင်း။ ကပ္ပရုက္ခော စ၊ ပဒေသာပင်ရင်း။ သိရီသေန သိရီသော၊ ကုက္ကိုပင်သည်။ သတ္တမံ-သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုမြောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော၊ စက္ကဝဠာတောင်သည်။ ဒ္ဝေအသိတိ သဟဿာ-နိ၊ ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်တို့ တိုင်တိုင်။ မဟာဏ္ဏဝေ၊ ဆားငန်သမုဒ္ဒရာ၌။ အဇ္ဈောဂါဠေ၊ နှစ်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုရွှေလောက် ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်တို့ တိုင်တိုင်လျှင်။ အစ္ဘုဂ္ဂတော၊ အထက်သို့ စွင့်စွင့်မြင့်တက်၏။ အယံ စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော၊ သည်။ တံ သဗ္ဗံ လောကဓာတုံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော လောကဓာတ်အလုံးစုံကို။ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ၊ (တံတိုင်းခြုံပတ်ကဲ့သို့) ရစ်ပတ် ခြုံရုံ၍။ ဋ္ဌိတော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစက္ကဝဠာတောင် ရစ်သိုင်း၍ ပိုင်းခြားအပ်သော လောက ဓာတ်၌။ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းသည်။ ကေနပညာသယောဇနံ၊ လေးဆဲ့ကိုး ယူဇနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ သည်။ ပညာသယောဇနံ၊ ယူဇနာ ငါးဆယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝတိံသဘဝနံ၊ တာဝတိံသာ

ဘုံသည်။ ဒသသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ တသောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသုရဘဝနံ၊ အသုရာဘုံသည်ရင်း။ အဝီစိမဟာနိရယော၊ အဝီစိ ငရဲကြီးသည်ရင်း။ ဇမ္ဗုဒီပေါ စ၊ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသည်ရင်း။ တထာ၊ တူ။ ဒသသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ တသောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရ-ဂေါယာနံ၊ အပရဂေါယာကျွန်းသည်။ သတ္တသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ ခုနစ်ထောင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၀၁] ပုဗ္ဗဝိဒေဟံ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ သတ္တသဟဿယောဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတ္တရကုရု၊ သည်။ အဋ္ဌသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ ရှစ်ထောင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇွေ၊ ဤကျွန်းကြီး လေးကျွန်းတို့တွင်။ ကေမေကော၊ တခု တခုသော။ မဟာဒီပေါ၊ ကျွန်းကြီးသည်။ ပဒ္ဓသတပဒ္ဓသတပရိတ္တဒီပ-ပရိုဝါရော၊ ငါးရာ ငါးရာစီ ကျွန်းငယ် အခြံအရံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသည်လည်း။ ကေ စ ကွဝါဠံ၊ တခုသော စကြဝဠာ မည်သည်။ ကော လောကဓာတု၊ တခုသော လောကဓာတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒန္တရေသု၊ ထိုသုံးခု သုံးခုသော စကြဝဠာတို့၏ အကြား တို့၌။ လောကန္တရိကနိရယာ၊ လောကန္တရိက်ငရဲတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အနန္တာနိ၊ အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိကုန်သော။ စက္ကဝါဠာနိ၊ တို့ကို။ အနန္တာ၊ ကုန်သော။ လောကဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနန္တေန၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော အာရုံကို ဥဒ္ဓိဿ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏေန၊ ဘုရားဉာဏ်ဖြင့်။ အဝေဒိ၊ သိတော်မူပြီ။ အညာသိ၊ မူပြီ။ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဧवं၊ ဖြင့်။ အသ-ဘေနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သြကာသလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗတာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ ပြီ။ ဧवမ်ပိ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗ-ထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိဒိတလောကတ္တာ၊ သိအပ်ပြီးသော လောက ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဝိဒူ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၃၇။ ပန၊ အဖိုတပါးကိုဆိုဒုံ။ ဂုဏောဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထာနုဘာ-ကိုယ်တော်မြတ်ထက် [1]။ ဝိသိဋ္ဌတရသာ၊ ထူးချွန်လွန်သော။ ကသိဏာဒိ၊ ဝေ့

၁-ဤပုဒ်၌ နာ-သည် သွား-၏ကာရိယတည်း၊ တတိယာ-နာ ဟုတ်။ အာဘောဂေါ နိသာကွဝစနမေတံ-ဌိကာ။ အခါ့ိ စာ၌မူ အတ္ထနော-ဟု ရှိ၏။ သွား-ကို နာ-ပြုလည်းသုတ်ကို ရှာဂုလိပ်ဟုမည်။ သာဂုဏ္ဍကို (၁-၂၈၁) ၌ကား "အတ္ထနာသတ် နိသဒ္ဒဿ ဆာယာ-မေတံ" ဟု မိန့်ဆိုပါ။ (ပြည်)

တယောက်သောသူ၏လည်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧတေသ ဘဂဝတော၊ အား။ ဥတ္တရော၊ ထူးချွန်လွန်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုတ္တရော၊ မည်တော်မူ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ သေ-ဧသော ဘဂဝါ၊ သည်။ သီလဂုဏေနာပိ၊ သီလကျေးဇူးဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ အဘိဘဝတိ၊ လွှမ်းမိုးတော်မူနိုင်၏။ သမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏ-ဒဿနဂုဏေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ အဘိဘဝတိ၊ ၏။ သီလဂုဏေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အသမော၊ (တချက်တည်းသောကာလ၌) တူသူမရှိ။ အသမသမော၊ အသမဖြစ်သော ရှေးဘုရားတို့နှင့်သာ တူတော်မူ၏၊ ဝါ၊ အသမဖြစ်သော ရှေးဘုရားတို့သည်သာ ကိုယ်တော်ရေတူရှိတော်မူ၏။ အပ္ပဋိမော၊ ဥပမာမျှပင်မရှိ။ အပ္ပဋိဘာဂေါ၊ ထပ်တူဥပမာမရှိ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ဂုဏ်ရည်တူပြိုင်ဘက်မရှိ။ (တနည်း) အပ္ပဋိမော၊ အရုပ်အတုမျှရှာရစကောင်းသော ဥပမာမရှိ။ အပ္ပဋိဘာဂေါ၊ တူမျှသော အစိတ်အဝက်သောအဖို့ရှိသူမရှိ၊ ဝါ၊ အစိတ်အဝက်သောအဖို့မျှတူသူမရှိ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ရှည်းစုံ ထမ်းပိုးထမ်းပြု၍ တုပနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အသမော၊ မရှိ။ပ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂ-လော၊ မရှိ။ ယထာဟ၊ ကား။ နတ္ထိ ခေါ။ပ။ တရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[သဒေဝကော၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော။ သမာရကော၊ ဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်နှင့်တကွသော။ပ။ လောကော၊ သြကာသလောကဌ်။ သဒေဝ-မနုဿာယ၊ သမုတိနတ်တည်းဟူသောမင်း ကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောကဌ်။ အတ္တနာ၊ မိမိထက်။ သီလသမ္ပဒေန၊ သီလသမ္ပတ္တိရုံ၊ သာလွန်၍ပြည့်စုံသော သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဟံ နေ ခေါ ပဿာမိ၊ ငါမမြင်ဘူး။]

ဧဝံ၊ တူ။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ နမေ အာစရိယော အတ္ထိတိအာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ဂါထာယော စ၊ တို့ကို လည်း။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၃၉။ ပုရိသဒမ္မေ၊ ဆုံးမထိုက်သော (လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်) ယောကျ်ားတို့ကို။ သာရေတိ၊ ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။ ဣတိ-

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ၏။ ဒမေတိ၊ ယဉ်ကျေးစေတတ်
၏။ ဝါ၊ ဒမေတိ-သမေတိ၊ ငြိမ်သက်စေ၏[1]။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏[2]။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တောဘာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိသဒမ္မသာရထိ
ဟူသောပါဠိ၌။ ပုရိသဒမ္မာတိ၊ ကား။ အဒန္တာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မယဉ်
ကုန်သေးသော။ ဒမေတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ။ ယုတ္တာ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။
တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ၊ တိရစ္ဆာန်ယောကျားတို့သည်ရင်း။ မနုဿပုရိသာပိ၊
လူယောကျားတို့သည်ရင်း။ အမနုဿပုရိသာပိ၊ နတ်ဘီလူးယောကျားတို့
သည်ရင်း[3]။ ပုရိသဒမ္မာတိ-ပုရိသဒမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တထာ တံ
ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အပလာလော နာဂရာဇာ၊
အပလာလနဂါးမင်းရင်း။ စူဠောဒရော၊ ရင်း။ မဟောဒရော၊ ရင်း။
အဂ္ဂိသိခေါ၊ ရင်း။ ဓူမသိခေါ၊ ရင်း။ အရဝါဠော နာဂရာဇာ၊ ရင်း။
ဓနပါလကော ဟတ္ထိ၊ ဓနပါလကဆင်ရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒယော၊
ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ၊ တို့ကိုရင်း။ ဒမိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်ပြီ
ယဉ်စေအပ်ကုန်ပြီ။ နိဗ္ဗိသာ၊ ဒေါသဆိပ်တောက် ပျောက်ကင်းသည်တို့ကို။
ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ သရဏေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ သီလေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ ပတိဋ္ဌာ-
ပိတာ၊ တည်စေအပ်ကုန်ပြီ။ သစ္စကနိဂဏ္ဌပုတ္တာအမ္ဗဋ္ဌမာဏဝပေါက္ခရသာတိ-
သောဏဒဏ္ဍကူဋ္ဌဒန္တာဒယော၊ ကုန်သော။ မနုဿပုရိသာပိ၊ တို့ကိုလည်း။
ဒမိတာ၊ ကုန်ပြီ။ နိဗ္ဗိသာ၊ တို့ကို။ ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ အာဠဝကသုစိလောမ-
ခရလောမယက္ခသက္ကဒေဝရာဇာဒယော၊ ကုန်သော။ အမနုဿပုရိသာပိ၊
တို့ကိုလည်း။ ဝိစိတ္တေဟိ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ ဝိနယနူပါယေဟိ၊ ဆုံးမ
ခြင်း၏ ဥပါယ်တမျှည်တို့ဖြင့်။ ဝိနီတာ၊ ကုန်ပြီ။ ကေသိ၊ ကေသိမည်သော
မြင်းဆရာကြီး။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုရိသဒမ္မေ၊ တို့ကို။
သဏ္ဌေနပိ၊ အနုဖြင့်လည်း။ ဝိနေမိ၊ ဆုံးမ၏။ ဖရုသေနပိ၊ အကြမ်းဖြင့်
လည်း။ ဝိနေမိ၊ ၏။ သဏှဖရုသေနပိ၊ အနုအကြမ်းဖြင့်လည်း။ ဝိနေမိ၊

---

[1]-သာရေတိ-ကို ဒမေတိ-ဖွင့်သည်၊ ရင်းကိုတဖန် ဝိနေတိ-ဖွင့်သည်။ (ပြည်)

[2]-နု မနုဿာ အာမနုဿာ။ ဤ၌ အ-သဒ္ဒါသည် တံသဒိသအဖြစ်ကို လွန်းအပ်၏။ မနုဿ
အဖြစ်ဟူသော ဇာတ်မျှသာမရှိ။ ဤမှတပါးမူ လူဆိုဘွယ် တူလျှင်းဟု သဒိသအဖြစ်ကို
ထွန်း၏။ ထိုကြောင့် ယက္ခ စသည်ကိုသာ ဤ၌ အာမနုဿဟု လိုအပ်၏။ မနုဿမှတပါး
ဟုတ်ဟုတ်ခြားခြားကိုမလိုအပ်။ လို့ကြောင့် တိရစ္ဆာနပုရိသာတို့ကို အသိုးယူသတည်း။
(ပြည်)

၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စသော။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤကေသိသုတ်ကို။ ဣတ္ထ၊ ဤ အရာ၌။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အပိ စ၊ ဆိုဖွယ်တရေး ရှိသေး၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသုံ့ဒ္ဓသီလာဒီနုံ၊ တို့အား။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ၊ ပဌမစျာန်စသည်တို့ကို။ သောတာပန္နာဒီနဉ္စ၊ တို့အားလည်း။ ဥတ္တရိမဂ္ဂပဋိပဒံ၊ အထက်မဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို။ အာစိက္ခန္တော၊ ဟောကြားတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဒန္တေပိ၊ တစိတ်ယဉ်နှင့် ပြီးသည်တို့ကိုလည်း။ ဒမေတိယေဝ၊ ဆုံးမတော်မူသည်သာတည်း။

[၂၀၂] အထ ဝါ၊ ကဲား။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိတိ ဣဒံ၊ သည်။ ကေမေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထပဒံ၊ အနက်ကို ထင်စွာ ပြတတ်သော ပုဒ်တည်း။ (ဝါကျဟူလို) ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ကေပလ္လကော်နေ၀၊ တခုသော ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်သာလျှင်။ နိသိန္နော၊ နေကုန်လျက်။ အဋ္ဌ ဒိသာ၊ (အဋ္ဌ-သမာပတ္တိ-ဟူသော) အရပ်မျက်နှာတို့သို့။ အသင်္ခမာနော၊ ဝသီဘာဝ-သို့ ရောက်သဖြင့် မငြိမရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓာ၀န္တိ၊ ပြေးသွားကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ပုရိသဒမ္မေ၊ တို့ကို။ သာရေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟတ္ထိဒမကေန၊ ဆင်ကိုဆုံးမတတ်သော ဆင်ဆရာသည်။ သာရိတော၊ ပြေးစေအပ်, ဆုံးမအပ်သော။ ဟတ္ထိဒမ္မော၊ ဆုံးမအပ်, ဆုံးမထိုက်သော ဆင်သည်။ ဧကံယေဝ ဒိသံ၊ တခုသော အရပ်သို့သာလျှင်။ ဓာ၀တိ၊ ပြေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဣဒဉ္စ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကိုကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌဒိသာသို့ မငြိမရှက် ပြေးစေနိုင်သော အရာ၌။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၄၀။ (ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္တော၊ တို့ကို။) ဒိဋ္ဌမင်္ဂိကသမ္ပရာ-ယိကပရမတ္ထေဟိ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သော အကျိုး, တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုး, မြတ်သောနိဗ္ဗာန် ကောင်းကျိုးတို့ကို[1]။ ယထာရဟံ၊ (အကြင်အကြင် သူသည် အကြင်အကြင်အကျိုးကို ထိုက်၏၊) ထိုထိုအကျိုးကို ထိုက်သော ထိုထိုသူအား လျော်စွာ။ (ယသ္မာ-အနုသာသနတော၊ အကြင်ဆုံးမခြင်း

၁-"သာသ-ဓာတ် ဒ္ဋိကမ္မကဓာတ်၊ ဧကကမ္မကဓာတ် မဟုတ်။ ပရမတ္ထေဟိ-ကို ကံပေး၊ ကရိုဏ်းမပေးနှင့်၊ ကရိုဏ်းပေးမှားနိုင်လို့၊ ဆင်ခြင်ကြ"ဟု ပြည်မူနိဿယဟောင်း၌ မှာထား၏။ ဋီကာ၌ကား ကံ-ဟု ဖွင့်ပြခြင်း မရှိပေ။ (ဆ-သံ-သော)

ကြောင့်။) အနုသာသတိ၊ ဆုံးမတတ်သည်မည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ အနု-သာသနုတော၊ ကြောင့်။ (ဝါကျ၊ ၌။ ယောတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။) သတ္ထာ၊ မည်တော်မူ၏။ အပိ စ၊ တနည်း လည်း။ ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္ထာ ဝိယ၊ လှည်းကုန်သည်မှူးနှင့် တူတော်မူ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္ထာ၊ မည်တော်မူ၏။ သတ္ထဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်မှူးနှင့် တူတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ရ၏။ သတ္ထဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်မှူးသည်။ သတ္ထေ၊ လှည်းကုန်သည် လက်သားတို့ကို။ ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲကို။ တာရေတိ ယထာ၊ လွန်စေသကဲ့သို့။ စောရကန္တာရံ၊ စောရကန္တာရကို။ တာရေတိ ယထာ၊ ခေမန္တဘူမိသို့ဆောင်၍ လွန်စေသကဲ့သို့။ ဝါဠကန္တာရံ၊ ဝါဠ-ကန္တာရကို။ တာရေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဒုဗ္ဘိက္ခကန္တာရံ၊ အစာ ရခဲသော ခရီးခဲကို။ နိရုဒကကန္တာရံ၊ ရေမရှိသော ခရီးခဲကို။ တာရေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဥတ္တာရေတိ ယထာ၊ ခေမန္တဘူမိသို့ဆောင်၍ လွန်စေ သကဲ့သို့။ နိတ္ထာရေတိ ယထာ၊ အခေမန္တဌာနမှ ထွက်စေသည်ဖြစ်၍ လွန်စေ သကဲ့သို့။ ပတာရေတိ ယထာ၊ သိမ်းပိုက်၍လွန်စေသကဲ့သို့။ ခေမန္တဘူမိ ၊ ဘေးမရှိရာဌာနသို့။ သမ္ပာပေတိ ယထာ၊ ရောက်စေသကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊

၂-ကံ ဥဒကံ တာရေန္တိ ဣတ္ထာတိ ကန္တာရံ (သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ၁-၂၉၃)။ ငါတို့ ကျေးဇူးရှင်ကား ကေနု တာရန္တိ ဣတ္ထာတိ ကန္တာရံ-ဟူ၏။ ရှေးဝစနတ္ထအလို ရေကို လမ်း၌ မစွန့်မသွန်တဲ့ ထိုနယ်ပယ်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဆောင်သွားလျက် လွန်စေရသော အရပ်-ဟု ဆိုလို၏။ နောက် ဝစနတ္ထ၌ကား ရေဖြင့် ခရီးကို လွန်ရာ-ဟုလို။ အဌသာလိနီ ဂဏ္ဌိစကား။ ကံ တာရေန္တိ ဣတ္ထာတိ ကန္တာရော။ ကံ၊ ရေကို။ တာရေန္တိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ ရေရှားရှိ စောင့်ရှောက်ရ ရှိသေရသည် ဟုလို။ နိရုဒက အရည်ပဒေသ ရ၏။ သို့သော် လည်း ခိုးသူတို့ အမြဲတည်ရာ အရပ်စသည်တို့ကိုလည်း သွားရောက်သော အနက်အားဖြင့် တံသဒိသအဖြစ်ကြောင့် ကန္တာရခေါ်အပ်သည်။ ဧလာကဋ္ဌ ကွင်နှိုင်မျှတည်း။ လို့ကြောင့် သာမညအားဖြင့် ကန္တာရံ တာရေတိ-ဟု ဆိုပြီး၍ ထိုကို ဖွင့်လိုရကား စောရကန္တာရံ-စသည်ကိုဆင့်ပြန်သော်။ ဟတ္ထေန ပရိဂ္ဂဟေတ္မာ ဝိယ တာဝရတိတိ အတ္ထော။ လက်ဖြင့် ပွေ့ချီ၍ ကယ်သကဲ့သို့ ဟူလို့သော်။ လို့အလုံးစုံသော တာရဏ ဥတ္တာရဏ စသည်လည်း ခေမန္တဌာနဌ၌ တားခြင်းပင် ဟူလို့ရကား ခေမန္တဘူမိ သမ္ပာပေတိ-မိန့်။ ပဟာဂဟန-တာယ၊ အလွန် ဘေးဘျမ်းကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရှင်း။ မဟာဘနုဠ္ဠတာယ၊ ကြီးလှ သော အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရှင်း။ ဒုန္ဒိတ္ထရုဏတာယ ၊ ဝ၊ ဝက်ဖြောက်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရှင်း။ ဘာလိယေ ဝ ကန္တာရေ ဘာလိကန္တာရော။ (ပြည်)

တူလျှင်။ သတ္ထာ-သတ္ထဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်မူးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ သော။ (သတ္ထာ-ကို သတ္ထဝါဟော-ဖွင့်သည်) ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္တေ၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကို။ ကန္တာရံ၊ သံသရာခရီးကြမ်းကို။ တာရေတိ၊ လွန်စေ၏။ ဇာတိကန္တာရံ၊ ဇာတိကန္တာရကို။ တာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ သော။ နိဒ္ဒေသနယေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဇ္ဇော၊ ဤသတ္ထာဟူသော ပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ၊ ကား။ ဒေဝါနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ မနုဿာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန စ၊ မြတ်သောသတ္တဝါကို ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလ-ပရိစ္ဆေဒဝသေန စ၊ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဇေတံ၊ ဤဒေဝမနုဿာနံ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော် ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ အနုသာသ-နီပဒါနေန၊ အဆုံးအမကို ပေးတော်မူသဖြင့်။ သတ္ထာယေဝ၊ ဆုံးမတတ်သော ဆရာမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ တေပိ၊ ထို တိရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ မှ ၁။ (တနည်း) ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဓမ္မသဝနေန၊ တရားတော်ကိုနာခံသဖြင့်။ ဥပနိဿယ-သမ္ပတ္တိံ၊ ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်၍။ တာယ ဇဝ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဒုတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ၊ နှစ်ခု မြောက်သော အတ္တဘောဘ၌ရင်း။ တတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ၊ ၌ရင်း။ မဂ္ဂ-ဖလဘာဂိနော၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူဆိုအပ်သော အဖို့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ-သဒ္ဒံ၊ ၏။ ဇ္ဇော၊ ဤအရာ၌။ မဏ္ဍူ||ကဒေဝပုတ္တာဒယော၊ ဖားနတ်သား စသည်တို့သည်။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်းပြကြောင်း သက်သေတည်း။

ကိရ၊ ခဲ့ဦးအုံ့။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဂဂ္ဂရာယ၊ ဂဂ္ဂရာမည်သော မိဖုရား၏၊ ဝါ၊ ဂဂ္ဂရာအမည်ရှိသော။ ပေါက္ခရဏိယာ၊ ရေကန်၏။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ စမ္ပာနဂရဝါသိနံ၊ စမ္ပာပြည်သူတို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကော၊ တခုသော။ မဏ္ဍူ||ကော၊ ဖား

၁-ဥပဇ္ဈာယတော အဋ္ဌေတိ-ကဲ့သို့ နိဿက္ကဝစနတည်း။ ဤဋီကာ၌ နိဿက္ကဝစနံ ဟု ဆိုသော်လည်း နိဿက္ကတ္ထေ သာမိဝစနံ ဟူသော အနက်ကို ယူသင့်၏။ သို့မှ "ဘဂဝ-တော သန္တိကေတိ ဝါ အတ္ထော" ဟူသော နောက်စကားနှင့် ညီအုံ့ထင်သည်။ (ပြည့်)

သူငယ်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရေ၊ အသံတော်၌။ နိမိတ္တံ၊ တရားဟူ၍ မှတ်အပ်သော အခြင်းအရာကို။ အဂ္ဂဟေသိ၊ စွဲလမ်း၏။ တံ၊ ထိုဖားကို ။ ဧကော၊ သော။ ဝစ္ဆပါလကော၊ နွားကျောင်းသားသည်။ ဒဏ္ဍံ၊ တုတ်ကို။ သြလုဗ္ဘ၊ ထောက်၍။ တိဋ္ဌန္တော၊ ရပ်သည်ရှိသော်။ ဒဏ္ဍေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တံ-တဿ၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ ဝစ္ဆပါလကော၊ သည်။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ သြလုဗ္ဘ၊ ၍။ တိဋ္ဌန္တော၊ သော်။ သီသေ၊ ၌။ (ဒဏ္ဍဿ၊ ၏။ ဌပိတဘာဝံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဦးခေါင်း၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။) သန္ဓိရုမ္ဘိတ္ဝာ၊ နှိပ်၍။ အဌာသိ၊ ၏။ သော မဏ္ဍူ||ကော၊ သည်။ ကာလကိတ္ဝာ၊ ၍။ တာဝဒေဝ၊ လျင်။ တာဝတိံသဘဝနေ၊ ၌။ ဒ္ဝါဒသယောဇနိကေ၊ တဆဲ့နှစ်ယူဇနာ ရှိသော။ ကနကဝိမာနေ၊ ရွှေဗိမာန်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ။ သုတ္တပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ အိပ်ပျော်ယောကျား နိုးသောလားသို့။ တတ္ထ၊ ထိုရွှေဗိမာန်၌။ အစ္ဆရာသံဃပရိဝုတံ၊ နတ်သွေးအပေါင်းခြံရံအပ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အရေ၊ အချင်းတို့။ အဟမ္ပိ နာမ၊ ငါဖား သူငယ်စင်လျက်လည်း။ ဣဒါနိ၊ ဤရွှေဖြင့်ပြီးသော နတ်ဗိမာန်ကြီး၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်ရသည်ကား။ ကိံ နုခေါ ကမ္မံ၊ အဘယ်သို့သောကောင်းမှု ကံကို။ အကာသိ၊ ပြုဘူးလေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ သော်၂။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရေ၊ ၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာ၊ ကို၊ ဝါ၊ မှ။ အညတြ၊ ၍။ အညံ၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟမှတပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံးတစိသောအကြောင်းကို။ နု အဒ္ဒသ၊ မမြင်။ သော၊ ထိုဖားနတ်သားသည်။ တာဝဒေဝ၊ လျင်။ သဟ ဝိမာနေန၊ နတ်ဗိမာန်နှင့်တကွ၊ အာဂန္တ္ဝာ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္ဒိ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနန္တော၊ သိလျက်လျှင်။ (မဟာဇနဿ၊ ၏။ ကမ္မဖလံ၊ ကိုဋဌင်း။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဠ္ဠ၊

၁-သန္ဓိရုမ္ဘိတ္ဝာ-၌ ကံစပ်။ ဗာဟာယ နံ ဂဟေတ္ဝာ-၌ ဗာဟာယ-ကား အာဝေရ,နံ-ကား ကံဖြစ်သကဲ့သို့, တံ-ကား ကံ, သီသေ-ကား အာဝေရ, ဒဏ္ဍေန-ကား ကရိဏ်းမှတ်။ (ပြည်)

၂-"ကုတောဟံ ဣဒ နိဗ္ဗတ္တော၊ တတ္ထ ကိံ နုခေါ ကမ္မမကာသိ" ဟု ဆင်ခြင်ခြင်းသည် ဒေဝလောကာ၌ နိဗ္ဗတ္တသတ္တတို့၏ ဓမ္မတာဖြစ်၍ မိမိပုဂ္ဂိုလ်ဘဝ၏ ဒီဋ္ဌဖြစ်လောကြောင့် အရေ အဟမ္ပိ နာမ ဣဒ နိဗ္ဗတ္တော-ဟု နှတ်သား အုံ့ဆိုသတည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်ဘဝကို မြင်ပြီးမှ ဆိုခဲ့လျှင် "ကုတောဟံ ဣဒ နိဗ္ဗတ္တောတိ သြလောကေတ္ဝာ မဏ္ဍူ||ကာဘာဝေ လောလိ ဥတ္ဝာ" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုတန်၏-ဟူမူ "အာဝေရ အဟမ္ပိ နာမ" ဟူသော ဝိမှယ ဝစနဖြင့်ပင် အဝုတ္တသိဒ္ဓိဖြစ်၍ မဆိုသတည်း။ (ပြည်)

ကိုရင်း။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် မြင်ရသည်ကို။ ကာတုကာမော၊ ပြုလိုရကား။) ကော မေ ဝန္ဒတိ။ပ။ ဒိသာတိ၊ ဒိသာဟူသောဂါထာဖြင့်။ ပုဏ္ဏိ၊ ၏။

[ဣဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သောနတ်တန်ခိုးဖြင့်ရင်း။ ယသသာ၊ ဤသို့သော နတ်အခြံအရံဖြင့်ရင်း။ ဇလံ-ဝိဇ္ဇောတမာနော၊ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်။ အာဘိဂ္ဂန္ဓေန၊ အလွန်နှစ်လို့ဖွယ်သော။ ဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော အဆင်းရောင်ဖြင့်။ သဗ္ဗာ ဒိသာ၊ တို့ကို။ သြဘာသယံ-သြဘာသယန္တော၊ လင်းစေလျက်။ မေ၊ ၏။ ပါဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝန္ဒတိ၊ ရှိခိုးသည်ကား။ ကော၊ (ဒေဝနာဂယက္ခဂန္ဓဗ္ဗစသည်တို့တွင်) အဘယ်သူ ပေနည်း။]

[၂၀၃] ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ ပုရေ-ပုရိမဇာတိယံ၊ ရှေးအမြစ်၌။ ဥဒကော၊ ၌။ (ဇာတော၊ ပေါက်ဖွားမှ။) ဝါရိဂေါစရော၊ ရေဝယ်သာကျက်စားသော။ မဏ္ဍူ||ကော၊ သည်။ အာသိံ၊ ပြီ။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ (မေ၊ သည်။) သုဏန္တသာ၊ နာစဉ်, နာခိုက်။ (အနာဒရေ စေတံ သာမိဝစနံ) ဝစ္ဆပါလကော၊ သည်။ (မမ၊ ၏။ သမိပံ၊ သို့။ အာဂန္တွာ၊ ၍။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ သြလုဇ္ဇ၊ ထောက်၍။ တိဋ္ဌန္တော၊ သော်။ မမ၊ ၏။ သီသေ၊ ၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ သန္ဓိရှမ္ဘိတ္ဝာ၊ နှိပ်၍။) မံ၊ ကို။ အဝမိ-မာရေသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဖားနတ်သားအား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ၏။ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော တရားတော်နှာ သတ္တဝါတို့၏။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိမြင်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဒေဝပုတ္တောပိ၊ သည်လည်း။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ သိတံ ကတ္ဝာ၊ ပြုံးခြင်းကိုပြု၍။ ပက္ကမိ၊ ၏[1]။

၁-ပြုံးရုံမျှသာ မဟုတ်သေး၊ အလွန်နှစ်သက်သော ပီတိ, ရှင်ပျသော သောမနဿ အစွမ်းဖြင့် "မုဟုတ္တံ စိတ္တပ္ပသာဒဿ" စသော ဂါထာ ၂-ပုဒ်ဖြင့်လည်း ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား၍ ဖဿားလေသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁·၂၄၉)

၁၄၁။ ပန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမ္ပ ထူးသော ဗုဒ္ဓဟူသော ဂုဏ်တော်ပဒ၏ ဝိသေသကိုဆိုအံ့။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ချက်ကုန်ရှိမဲ့သမျှလည်း ဖြစ်သော[1]။ နေယံ့ နာမ၊ နေယျတရားမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သဗ္ဗသော၀၊ ကြွင်းမဲ့လုံးစုံ သာလျှင်ဖြစ်သော။ နေယျသ၊ နေယျတရား၏။ ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏ-၀သေန၊ အချင်းခပ်သိမ်းပဋိပက္ခမှ လွတ်သောအဂ္ဂမဂ္ဂ၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဌာဖြစ်သော ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်[2]။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆရာမသင် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။

၀ါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်[3]။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အတ္တနာပိ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သည်လည်း။ ဗုဇ္ဈိ၊ သိတော်မူပြီ။ အညေ၊ ကိုယ်တော်မှ တပါးကုန်သော။ သတ္တေပိ၊ ဝေနေယျ သတ္တ၀ါတို့ကိုလည်း။ ဗောဓေတိ၊ သိစေတော်မူတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧ၀မာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိပိ၊ တို့ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မာ အတ္ထသ္မာ စ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဝိညာပနတ္ထံ၊ ၎င်း။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈိတာ၊ သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဇာယ-ပဇံ၊ ဝေနေယျသတ္တ၀ါကို။ ဗောဓေတာ၊ သိစေတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊

၁-ယံ ပန ကိဉ္စိ-ဒ္ဒီ ယံ-ကား အနိယမိတ၀စနတည်း။ ကိဉ္စိ-လည်း အနိယမိတ၀စနပင်တည်း။ ပန-ကား ၀စနာလင်္ကာရမျှတည်း။ ထို့ကြောင့်အစိတ်ဝိသေသကို မမှတ်မူ၍ ဖြစ်သော ယံ-ဟူသော ကိဉ္စि-ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်သည် ပန-ခြားငြားသော်လည်း အနက်အားဖြင့် ယှဉ်တွဲလျက် နိုပါတသမုဒါယဖြစ်၍ ဥပ္ပတ္တိမဂ္ဂကို အကြွင်းမဲ့သိမ်း၍ ပြုလတည်း။ တနည်း ပန-သည် ဝိသေသဒီပကနိပါတ်တည်း။ ထို ပန-ဖြင့် သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေါ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့် သင်္ခေပဝိတ္ထာရအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ စတုသစ္စသမ္ဗောဓကိုဆိုအပ်၏။ ဗုဒ္ဓေါ-ဖြင့်ကား ထိုမှတပါးလည်းဖြစ်သော ဥပ္ပတ္တိ၀ေဒနာ၀ေဒနာကို ဆိုအပ်၏။ ၀ါ ရှေးပုဒ်ဖြင့် ပဋိ၀ေ၀ဏ္ဏာ-နုဘာ၀ကိုဆိုအပ်၏။ ဤ နောက်ပုဒ်ဖြင့်ကား ဒေသနာဉာဏာနုဘာ၀ကို ဆိုအပ်၏ဟု အထက်၌ ဆိုလတ္တံ့သော ဝိသေသကို ထွန်းသတည်း။ တနည်း ပန-ကို ပကွဏ္ဏကဂေါ-ဟူ၍လည်းယူသင့်၏။ (ပြည့်)

၂-သဗ္ဗသော ပဋိပက္ခေဟိ ဝိမုစ္စတိတိ ဝိမောက္ခော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ။ ဝိမောက္ခသ ဘာ၀ေန ဝိမောက္ခန္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ရ၏။ ဝိမောက္ခေန ဘာ၀ံ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ သဗ္ဗညုတ ညာဏန်း တက္ခ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ဘုရားဥာဏ်ရ၏။ ထိုဗုဒ္ဓဉာဏ် အလုံးစုံလည်း အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပဖြစ်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။ တသ္မိံ လဒ္ဓေ လဒ္ဓဗ္ဗတော-ဟိတ်ဝတ်။ (ပြည့်)

၃-ယခု သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓ-ပုဒ်မှ ဗုဒ္ဓ-ပုဒ်၏ ဝိသေသလိုပြုပြင်ရာ၌ ယကား ၀ါ-သည်လိုလိုလည်း။ (ပြည့်)

သို့။ ပ၀တ္တော၊ သော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ နိဒ္ဒေသနယော ၀ါ၊ နည်းကိုဂင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါနယော ၀ါ၊ ကိုဂင်း။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချဲ့အပ်၏။

၁၄၂။ ဘဂ၀ါတိ ဣဒံ ပန၊ ဤစကားသည်ကား။ အသ-ဘဂ၀တော၊ ၏။ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသဗ္ဗသတ္တုတ္တမဂရုဂါရ၀ါဓိ၀စနံ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ ဖြင့်ထူးသော (ထိုသို့ထူးသောကြောင့်ပင်) အလုံးစုံသော သတ္တ၀ါတို့ထက် မြတ်သော အလေးပြုအပ် ရိုသေအပ် ရိုသေရာဖြစ်သော ဘုရားအား ရိုသေလေးမြတ်သောအားဖြင့် ဆိုအပ်သောအမည်တည်း၊ ၀ါ၊ ရိုသေရာ ဖြစ်သောဘုရား၏ ရိုသေလေးမြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အမည်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ဘဂ၀ါတိ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ဘဂ၀ါတိ ၀စနံ၊ ဘဂ၀ါ-သဒ္ဒါသည်။ သေဋ္ဌ၊ မြတ်၏။ ၀ါ၊ တနည်းကား။ ဘဂ၀ါတိ ၀စနံ-ဘဂ၀ါတိ ၀စနီယော၊ ဘဂ၀ါ-သဒ္ဒါ ဟောအပ်သော အနက်သည်။ သေဋ္ဌံ-သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဘဂ၀ါတိ ၀စနံ၊ သည်။ ဥတ္တမံ၊ ၏။ ဂရု၊ ရိုသေလေးမြတ်အပ်၏၊ ၀ါ၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်၏။ ဂါရ၀ယုတ္တော၊ အလေးပြုအပ်သည်၏အဖြစ် (ဟူသော သူတထူးတို့ ချီပိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲသော သီလ သမာဓိ ပညာစသောဂုဏ်)နှင့် ယှဉ်တော်မူ၏၊ ၀ါ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို အလွန်အကဲ ထိုက်လျော်တော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဘဂ၀ါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။]

၀ါ၊ ကား။ နာမံ၊ သည်။ အာ၀ဏ္ဏိကံ၊ အခိုက်အတံ့အားဖြင့် ထင်ရှားသော နာမ်ဂင်း၊ ၀ါ၊ ထိုထိုသို့သော အခိုက်အတံ့ကိုစွဲ၍ ပညတ်ခေါ်ဝေါ်အပ်သော နာမ်ဂင်း။ လိင်္ဂိကံ၊ အသွင်အားဖြင့် ထင်ရှားသော နာမ်ဂင်း၊ ၀ါ၊ ထိုထိုသို့သောအသွင်ကိုစွဲ၍ ပညတ်ခေါ်ဝေါ်အပ်သော နာမ်ဂင်း။ နေမိတ္တိကံ၊ ဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းအားဖြင့်လာသော နာမ်ဂင်း။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ (အကြောင်းနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုးသဖြင့်) အကြောင်းကို ကျော်လွန်၍ဖြစ်သော နာမ်ဂင်း[1]။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊

၁-အဓိစ္စ အတိက္ကမိတ္စာ ပ၀တ္တံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုးသဖြင့် အကြောင်းကို ကျော်လွန်၍ အကြောင်းမရှိဖြစ်သော အမည်ဟူလို။ ဤကိုရည်၍ "အဓိစ္

၏။ လောကိယဝေါဟာရေန၊ လောကဋ္ဌ ထင်ရှားသောသူတို့၏ ဝေါဟာရ အားဖြင့်။ ယဒိစ္ဆကံ၊ ယဒိစ္ဆကနာမ်သည်။ အမိ၀ိစ္ဆသမ္ပယုန္နံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော နာမ်တို့တွင်။ ဝစ္ဆော၊ နွားငယ်။ ဒမ္မော၊ ဆုံးမလောက်သောနွား။ ဗလီဗဒ္ဓေါ၊ ဝန်ကိုဆောင်နိုင်သော နွားလား။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော နာမ်သည်။ အာ၀ဋ္ဋိကံ၊ မည်၏။ ဒဏ္ဍီ၊ တောင်ဝှေးရှိသောသူ။ ဆတ္တီ၊ ထီးရှိသောသူ။ သိခီ၊ ဦးစွန်းရှိသောသူ။ ကရီ၊ နှာမောင်းရှိသောသူ။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ နာမ်သည်။ လိင်္ဂိကံ၊ မည်၏။ တေ၀ိဇ္ဇော၊ ၀ိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသောသူ။ ဆဠဘိညော၊ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး ရှိသောသူ။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ နာမ်သည်။ နေမိတ္တိကံ၊ မည်၏။ သိရိ၀ဓူ-ကော၊ အသရေကိုပ္ပါးစေတတ်သောသူ။ ဓနု၀ဓူကော၊ ဥစ္စာကိုပ္ပါးစေတတ် သောသူ။ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ သော။ ၀စနတ္ထံ၊ သဒ္ဒါအနုက်ကို။ အနု-ပေက္ခိတ္ဝာ၊ မင်္ဂဲမှ၍။ ပ၀တ္တံ၊ ဖြစ်သောနာမ်သည်။ အ၀ိစ္ဆသမ္ပယုန္နံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထူး။ ဘဂ၀ါတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ နာမံ၊ သည်။ နေမိတ္တိကံ၊ မည်၏။ မဟာမာယာယ၊ မယ်တော်မဟာမာယာသည်။ နု ကတံ၊ မှည့်အပ်သော အမည်မဟုတ်။ သုဒ္ဓေါဒနုမဟာရာဇေန၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနုမင်းကြီး သည်။ နု ကတံ၊ မဟုတ်။ အသိတိယာ ဉာတိသဟဿေဟိ၊ ရှစ်သောင်း သော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည်။ နု ကတံ၊ မဟုတ်။ သက္ကသန္တုသိ-တာဒီဟိ၊ သိကြားသန္တုသိတ အစရှိကုန်သော။ ဒေ၀တာ၀ိသေသေဟိ၊ နတ် အထူးတို့သည်။ နု ကတံ၊ မဟုတ်။ စ-သဒ္ဒံ၊ ၏။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။ ဘဂ၀ါတိ။ပ။ ယဒိဒံ ဘဂ၀ါတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ၀စနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ အပ်၏။

[ဘဂ၀ါတိ ဧတံ နာမံ၊ ဘဂ၀ါဟူသော ဤအမည်သည်။ မာတာရာ၊ သည်။ နု ကတံ၊ မှည့်အပ်သော အမည်မဟုတ်။ပ။ ယဒိဒံ-ယာ သော ဘဂ၀ါတိ ပညတ္တိ၊ အကြင်ဘဂ၀ါဟူသော နာမပညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘဂ၀န္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဧတံ နာမံ၊ ဤဘဂ၀ါဟူသော အမည်သည်။ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ အရဟတ္တမဂ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တ

ယံ ကိဉ္စိ နိမိတ္တံ အာမိ၀ာ၀နေ၀သေန အတိက္ကမိတ္မာ ပ၀တ္တံ အ၀ိစ္ဆသမ္ပယုန္နံ၊ ဘဂ၀ယ ယဒိဒ္ဓာယ ပ၀တ္တံ ယဒိစ္ဆာယ အာ၀ဋံ ယဒိစ္ဆကန္တိ စ ဝုစ္စတိ။ (ပြည်)

ဖိုလ်ဌာ်ဖြစ်၏။ သော ပညတ္တိ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓါနုံ၊ တို့၏။ ဗောဓိယာ၊ ၏။ မူလေ၊ ဌာ်။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ ကို။ ပဋိလာဘာ-ပဋိလာဘေနု၊ ရတော်မူသည်နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သစ္ဆိကာ၊ သဗ္ဗဓမ္မကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ ဝါ၊ သစ္ဆိကာ-ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ၊ ပစ္စက္ခပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ နာမပညတ်တည်း။]

၁၄၃။ ဧတံ နာမံ၊ ဘဂဝါဟူသော ဤအမည်သည်။ ယံ ဂုဏနေ-မိတ္တိကံ၊ နိမိတ်ဖြစ်သော အကြင်ဂုဏ်တို့ကြောင့် နေမိတ္တိကဖြစ်၏။ တေသံ-ဂုဏာနံ၊ ထိုနိမိတ်ဖြစ်သော ဂုဏ်တို့ကို။ ပဟာသနုတ္ထံ၊ ဌ၊ ဘဂီ ဘဇီ။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ဟူသော။ ဣမံ ဂါထံ၊ ကို။ (မဟာထေရာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၂၀၄] [ယော နာထော၊ သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂီ၊ ဣဿရိယ အစရှိသော ဘုန်းတော်ရှိ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော နာထော၊ ကို။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဂီ၊ မဂ်ဖိုလ်စသော အရိယဂုဏ်, အရှည်စသော ဝိဝေကဌာနကို မြဲဝဲလေ့ရှိ၏။ ဘာဂီ၊ စီဝရစသောပစ္စယ, အတ္ထရသ, သိလစသောဂုဏ်အဖို့ရှိ၏။ ဝိဘတ္တာ၊ တရားရတနာကို စိတ်ဖြာ၍ဟောတတ်ပေ၏။ ဘဂ္ဂံ၊ ရာဂစသော ပါပမမ္မကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ အဟာသိ၊ ပြီ။ ဂရု၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်၏။ ဝါ၊ (အညပုဂ္ဂလတို့သည် ချီပိုးဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၍ နှစ်ဦးမဆံ စံမရသော) သိလသမာဓိ စသောဂုဏ်ပြည့်၍ လေးလံတော်မူ၏။ (ပေါ့ပေါ့ပဋ္ဌိုလ်မဟုတ်ဟူလိုသော်။ ဟိ-ကားဟိတ်အနက်ရှိ၏) ဘာဝေါ၊ ဒါနသီလစသော အထူတ်သို့ရောက်သော ဘုန်းရှိတော်မူ၏။ ဗဟုဟိ ဉာ-ယေဟိ၊ ကာယဘာဝနာ အစရှိကုန်သော မျှားစွာသော ဘာဝနာအစဉ်တို့ဖြင့်။ သုဘာဝိတတ္တနော၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်ပြီးသော သဘောရှိ၏။ (ပစ္စတ္တေ သာမိဝစနံ) ဘဝန္တဂေါ၊ ဘဝဒေဝီး နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တော်မူ၏ ၂။]

၁-ဤနည်းနှင်နှင် ဟိ-နှင့် ဣတိ-ကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်၍ ယောဇနာလေ။ (ပြည်)

၂-ဤဂါထာ၌ ဟိတ်အနက်ရှိသော ဟိ-သဒ္ဒါ ဣတိ-သဒ္ဒါတို့ကို မရှိသောပုဒ်၌လည်း အသီးအသီးယှဉ်၍ ယောဇနာ။ (ပြည်)

စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ ဣတ္ထ၊ ဤဘဂဝါ ဘဇီ စသော ဂါထာဒ္ဒ။ နိဒ္ဒေသေ၊ ဒ္ဒ။ ဝုတ္တာနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ တေသံ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၁၄၄။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။

ယော နာထော၊ သည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဘာဝဂ္ဂ၀ါ၊ ဘုန်းရှိ တော်မူ၏။ (တတော၊ ကြောင့်။) သော နာထော၊ သည်။ ဘဂ၀ါ၊ မည်တော်မူ၏။ (ဤသို့နှင်နှင် ယသ္မာ တတော ထည့်၍ ယောဇနာ) ဘဂ္ဂ၀ါ၊ ရာဂစသော ပါပဓမ္မကိုဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။ ဘဂေဟိ၊ ဣဿရိယ စသော ခြောက်ပါးသော ဘဂတို့နှင့်။ ယုတ္တောတိ၊ ယှဉ်တော်မူ၏။ ဝိဘတ္တော၀ါ၊ တရားရတနာကို စိတ်ဖြာ၍ ဟောပေတတ်၏။ ဘဇ္ဇ၀ါ၊ ဒိဗ္ဗ ဗြဟ္မ အရိယ ဝိဟာရ စသည်ကို မှီ၀ဲတော်မူတတ်၏။ ယော နာထော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘ၀ေသု၊ ဘ၀သုံးပါးတို့ဒ္ဒ။ ဝန္ဒ္ဓကမ္မနော၊ တဏှာဟူသော ဂမနကို အန်တော်မူပြီ။ တတော၊ ကြောင့်။ သော နာထော၊ သည်။ ဘဂ၀ါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာဒ္ဒ။ ဝဏ္ဏာဂဂမော ဝဏ္ဏ၀ိပရိယယောတိအာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နိရုတ္တိလက္ခဏံ၊ နိရုတ္တိနည်းကို။ ဂဟေတ္ဝာ ၀ါ၊ ၍ဂုဏ်း ။ သဒ္ဒနယေန၊ ဗျာကရိုဏ်းနည်းဖြင့်။ ပိသောဒရာဒိပဂ္ဂေါ၊လက္ခဏံ၊ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်းဒ္ဒ ထည့်သွင်းခြင်းဟူသော လက္ခဏာကို။ ဂဟေတ္ဝာ ၀ါ၊

၁-အာဒိဖြင့် ဝဏ္ဏ၀ိကာရ, ဝဏ္ဏလောပ, စာ၀ုအာဒဏ္ဍနနိယောဇနာ သုံးပါးကိုသိမ်း။ ဝဏ္ဏာဂဂမော ဝဏ္ဏ၀ိပရိယယော၊ ဒ္ဒေ စာ၀ပရေ ဝဏ္ဏ၀ိကာရနာသာ။ ဒေတ္ထုနမဿ္ဓာ၀ိသေသနယောဂေါ။ တဒုစ္စတေ ပဋ္ဌ၀ိဓံ နိဒ္ဒတ္ထိလက္ခဏံ။ ဤကား(ကာသိကာ ၆-၃-၁၀၉) ကျမ်းလာ ဂါထာတည်း။ (ပြည့်)

၂-ပိသံ ကိသံ ဥဒရံ ပိသောဒရံ။ ပိသောဒရံ ဝေါ်ဝေါ်တိ ပေ၊ပေ၊ သောဒရာ-ဟူ၍ လျှော်ရ ဝုဒ္ဓိမရောက်မူ၍ ပိသောဒရာ-ဟူသည်။ အာ၊ယ်ကြောင့် ဝုဒ္ဓိမရောက်သည်း။ ပိသောဒရော်နှင့် သဒ္ဒါနှင့် အာ၊ကတိုက်ဏ္ဍာ။ ဟိတ်။ အခါကာ၊ရဂိုလ်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင့် သင်္ဘာ၊ဂိုလ်ကို တည်ရာ၊ဖြင့် ဃဋ္ဌာ၊ဒိနှင့် ၀ါ-ဟူ၊ သော၊ သုတ်ကို ၀ါ-သဒ္ဒါ၊ကြောင့် ပရောတ်ဟူလို။ လိုရာ၊ကြောင့် ဒုတိယ ၄၇၉-ဟိ ပေ၊ပေ ၀ါ-သုတ်အားမှီ၍ "ဝုဒ္ဓိမှ ဃမ္ဗဏ္ဍ အာ၊ကတ်ပေ၊ကျော်" ဟု ဃဋ္ဌာ၊ဒိနှင့် ၀ါတိ ဣတ္ထ ၀ါ၊ဂ္ဂဟဏေန ဝုဒ္ဓိပကတ္တာ "ဟု ပိန်ကော်။ ဤ၌ ဃဋ္ဌာ၊ ၀ါ-ကုသိုလ် ၀ါ-သဒ္ဒါသိုက်ဃဋ်ဖြစ်၍ အာ၊ကတ်ကိုလ်းဖြစ်သော ပိ၊သောဒရော်ပေ၊ကျော်ကို ဘာ၊ဂ္ဂ၀ါ-ဟူ၊ အပ်လျှက် ဝုဒ္ဓိ၊ပြုဖွယ်၌ ဘ၊ဂ၀ါ-ဟု ဆိုသတည်း။ ဤ၊တော ပဋ္ဌမ၌ ဝုဒ္ဓိ၊ပြုပုံ ဘ၊ဂ

ယူ၍ဂင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကိယလောကုတ္တရသုခါဘိနိဗ္ဗတ္တကံ၊ လောကီ လောကုတ္တရာချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒါနသီလာဒိပါ-ရပ္ပတ္တံ၊ ဒါနသီလစသော အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော။ ဘာဝံ၊ ဘုန်းပါရမီ တော်သည်။ အဿ နာထဿ၊ အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝေါ၊ ဘာဝေါ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တေ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘဒေါသ။ပ။ အဌသတ-တဏှာဝိစရိတပဟာနေန။ပ။ သတသဟဿာနိ၊ (တပါးစီသော) လောဘ, ဒေါသ,မောဟ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း (နှစ်ပါးစီသော) အဟိရိကနှင့် အနောတ္တပ္ပ, အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့် ရန်ပြိုးဖွဲ့ခြင်း, သူဂုဏ် ကျေးဇူးကို ချေခြင်းနှင့် အပြိုင်ပြုခြင်း, ပြုစုခြင်းနှင့် ဝန်တိုခြင်း, မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းခြင်းနှင့် မိမိ၌ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်ကို ရှိယောင်ပြခြင်း, ခက်ထန်ခိုင်မာခြင်းနှင့် ချုတ်ချယ်ခြင်း, ထောင်လွှားခြင်းနှင့် အလွန်ထောင်လွှားခြင်း, ယစ်ခြင်းနှင့် မေ့လျော့ခြင်း, တဏှာနှင့် အဝိဇ္ဇာ, သုံးပါးအပြားရှိသော အကုသိုလ်မူလ, သုံးပါးသော ဒုစရိုက်, သုံးပါးသော သံကိလေသ, သုံးပါးသော မလ, သုံးပါးသော ဝိသမ, သုံးပါးသော သညာ, သုံးပါးသော ဝိတက်, သုံးပါးသော ပဝိတ္တ, လေးပါး အပြားရှိသော ဝိပရိယေသ, လေးပါးသော အာသဝ, လေးပါးသော

ပိသော မဟာနေန္ဒာ ဥဒရော ဧတသ္မာတိ ပိသောဒရော။ ကျယ်သောဝမ်းရှိသောအိုးရ၏။ ပိသောဒရော ဝိယာတိ ပိသောဒရော။ ကျယ်သောဝမ်းရှိသော အုံးစရည်းသည် ထည့်တိုင်း ဝင်သကဲ့သို့ ပိသောဒရသဒ္ဒါတို့သည်လည်း တပါးမှာ ရှုပ်ပြိုးမသင့်သောသဒ္ဒါတို့ကို သွင်းတိုင်း ဝင်စေနိုင်သည်။ ကျမ်းရိုးဆရာ အလို။ ပိသိတဘာကို ဥဒရံ ဧတသ္မာတိ ပိသိတဘာကျောဒရော-ဟူအပ်လျက် ပိသိတဘာကို ပိ-နှင့် သ-ကိုသာယူ၍ ကြင်းသည်ကိုချေလျက် ပိသောဒရော-သာဟူသကဲ့သို့ရင်း, မေဟနဿ ခဿ မာလာ-ဟူအပ်လျက် မလိုအပ်သည်ကိုချေ၍ မေခလာ-သာဟူသကဲ့သို့ရင်း မလိုအပ်သည်ကို ချေ၍လိုအပ်သည်ကိုသာ ယူလျက် ဘဂဝါ-ဟူသည်ကို ပင် ပိသောဒရာဒိပကျောပလက္ခဏာ-ဆိုသည်ဟု ငါတို့ကျေးဇူးရှင်အာဠကျောင်း ပဌမဆရာတော် မိန့်တော်မူသည်။ မလိုအပ်သည်ကိုချေ၍ လိုအပ်သည်ကိုယူခြင်းသည်ပင် ပိသောဒရာဒိ-ပကျောပလက္ခဏာ-ဟူလိုသတတ်။ အဓိပ္ပါယော သုဒုဗ္ဘောဓော၊ ယသ္မာ ဝိဇ္ဇတိ ပါဠိယံ။ တသ္မာ ဥပဇ္ဇဟံ ဂဏ္ဍေ၊ ဂရုံ ဂရုမတံ ဝိဒု။ ဤကား ပြည်မှုနိသျဟောင်း၌ မှာထားချက်ပေ တည်း။ ဤပိသောဒရာဒိ-နှင့်စပ်၍ ပြည့်စုံတိကျသော အဆုံးအဖြတ်ကို အာဘယာရာမ ဆရာ တော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန်နိသျမျက်နှာ ၉၀-၉၅-တို့၌ ကြည့်ပါလေ။ (ဆ-သံ-သော)

ဂန္ဓ, လေးပါးသော သြဃ, လေးပါးသော ယောဂ, လေးပါးသော အဂတိ, လေးပါးသော တဏှာဖြစ်ခြင်း, လေးပါးသော ဥပါဒါန်, ငါးပါးသော စေတောခီလ, ငါးပါးသော စေတောဝိနိဗန္ဓ, ငါးပါးသော နိဝရဏ, ငါးပါးသော အဘိနန္ဒန, ခြောက်ပါးသော ဝိဝါဒမူလ, ခြောက်ပါးသော တဏှာကာယ, ခုနစ်ပါးသော အနုသယ, ရှစ်ပါးသော မိစ္ဆတ္တ, ကိုးပါးသော တဏှာမူလ, ဆယ်ပါးသော အကုသလကမ္မပထ, ခြောက်ဆဲနှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ, တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက် အပြားရှိကုန်သော၁ ခပ်သိမ်းကုန်သော လွန်စွာပူပန်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၂ ကိုလေသာတို့၏ အသိန်းမကသော အပြားတို့ကို?။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘဏ္ဍ၊ ဖျက်ပယ်ပြီ။ သခ်ေပတော ဝါ၊ အကျဉ်းချုံးသော အားဖြင့်မူလည်း။ ပဠု၊ ကုန်သော။ ကိုလေသကွန်ရက်အဘိသင်္ခါရဒေဝပုတ္တ-မစ္စုမာရေ၊ မာရ်တို့ကို။ အဘဏ္ဍ၊ ချိုးဖျက်တော်မူပြီ။ တေသံ ပရိယ-ယာနံ၊ ထို ဥပဓေါဘေးရန်တို့ကို။ တသ္မာ ဘဂ္ဂတ္တာ၊ ထိုသို့ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဘဂ္ဂဝါတိ၊ ၍။ ဝတ္တေ၊ လျက်။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဗျာသမ္ပတပါး သမာသကို ဆိုအံ့။ ဣဒေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနုက်ဌ်။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ မှတ်လွယ်စိမ့်သော ၎။ ဘဂ္ဂရာဂေါ။ပ။ ဝုစ္စတီတိ၊ ဟူသော။ သင်္ဂဟဝစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[ဘဂ္ဂရာဂေါ၊ ချိုးဖျက်အပ်ပြီးသော ရာဂရှိတော်မူ၏။ ဘဂ္ဂဒေါသော၊ ဒေါသ ရှိတော်မူ၏။ ဘဂ္ဂမောဟော၊ မောဟ ရှိတော်မူ၏။ အနှာသဝေါ၊ အာသဝေါကင်းတော်မူ၏။ အသ-အနေနေ တထာဂတောနှ၊ သည်။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊ ချိုးဖျက်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တေနှ၊ ကြောင့်။ သော တထာဂတော၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

၁-ဤ၌ ပဘေဒ-အပြားဟူသော သဒ္ဒါအနုက်ကို လောဘအပြား, ဒေါသအပြားစသည် ဖြင့် ပုဒ်တိုင်းနှင့်ယှဉ်၍ ယူအပ်၏။ (ဆ-သံ-လော)

၂-ဒရထနှင့် ပရိဠာဟ ၂-ပုဒ်ထပ်နေသောကြောင့် အတိသယအနုက် ပြန်လားသည်း ပူပန်ခြင်း, ပူလောင်ခြင်းကို ပြုတတ်သောဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဃ-လံ-လော)

၃-ရေတွက်ပြုဆိုခဲ့သော ကိုလေသာတို့သည် အသိန်းမက ရှိသေးသည် မဟုတ်လော ဟူသော စောဒနာကို ငဲ့ကာ၍ "သောရမ္ဘကဝိဘာဂတော ဟိ ပဝတ္တိအာကာရဝိဘာဂလော ၏ အနန္တပဘေဒါ ကိုလေသာ"ဟု ဖြေရှင်းသေးသည်။ (ပြည်)

စ၊ ပဒတ္ထမ္ပတပါး ဒီပကတ္ထကိုဆိုအံ့[1]။ ဘာဝ္ပ၀တာယ၊ အတ္ထတ် အထိပ်သို့ ရောက်သော ကုသိုလ်တော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သတပုညလက္ခဏမရဏ၊ မျှားပြားလှစ္စာ အရာမကသော ပုညကြောင့်ဖြစ်သော မဟာပုရိသ လက္ခဏာကိုဆောင်သော။ အဿ-ဘဂ၀တော၊ ၏။ ရူပကာယသမ္ပတ္တိ၊ ရူပကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတရာသံ၊ ရူပကာယသမ္ပတ္တိမှ တပါးကုန်သော။ ဖလသမ္ပဒါနံ၊ တို့၏။ မူလဘာ၀တော စ၊ အမြစ်မူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဓိဋ္ဌာနဘာ၀တော စ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း[2]။) ဘဂ္ဂဒေါသတာယ၊ ချိုးဖျက်အပ်ပြီးသော အကုသိုလ်ဟူသော အပြစ်ဒေါသ ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (အဿ-ဘဂ၀တော၊ ၏။) မမ္မကာယသမ္ပတ္တိ၊ ဓမ္မကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဉာဏသမ္ပဒါဒီနံ၊ ဉာဏသမ္ပဒါစသည်တို့၏။ ပဟာနသမ္ပဒါပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ပဟာနသမ္ပဒါလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း[3]။) တထာ၊ ပါး။ လောကိယပရိကၠကာနံ[4]၊ (လောကဋ္ဌ အကျုံးဝင်ကာမျှဖြစ်သော လူသာမာန်) လူပြိုန်းနှင့် (ထက်ဝန်းကျင် အရာရာ၌ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော) ပညာရှိတို့၏။ ဗဟုမတာဘာ၀ေါ၊ မျှားစွာမြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။

၁-ဇ၀ံ ဘာ၀ေါ ဘဂ္ဂ၀ါတိ ဒ္ဒိန္ဒံ ပဒါနံ အတ္ထံ ဝိဘာဇိတ္မာ ဣဒါနိ တေဟိ ဒ္ဒိဟိ ဒီပိတမတ္ထံ ဒဿေတုံ "ဘာ၀ေန္ဒတာယ စဿာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ (ဝိမတိ ဋီ ၁-၆၀)

၂-ဘာ၀ေါ-ဟူသောပုဒ်သည် သတပုည-ဟူသော ဟေတုသမ္ပဒါကို ဝါစကအားဖြင့် ဟောလျှင် လေးပါးသော ဖလသမ္ပဒါကို ဒီပကဘွဲ့အားဖြင့် ပြု၏ဟုဆိုအပ်လျက် ရူပကာယသမ္ပတ္တိ ဒီပိတာ-ဟူ၍သာ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသနည်း-ပုစ္ဆာကို "ရူပကာယသမ္ပတ္တိ-ဟူသော ဖလသမ္ပဒါသည် တပါးကုန်သော ဖလသမ္ပဒါတို့၏ မူလဖြစ်သောကြောင့်ရင်း တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်ရင်း ဆိုပါသည်" ဖြေလိုရှိ ဣတရာသံ ဖလသမ္ပဒါနံ မူလဘာ၀တော အဓိဋ္ဌာနဘာ၀တော စ-ဟု ဋီကာရှင် ဟိတ်ခတ်တော်မူ၏။ (ပြည့်)

၃-ဘဂ္ဂဒေါသဘာ၀ကို ပြုတတ်သော ဘဂ္ဂ၀ါ-သဒ္ဒါဖြင့် ပဟာနသမ္ပဒါကိုသာ ပြသင့်သည်မဟုတ်လော-စောဒနာအသစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဉာဏသမ္ပဒါ အစရှိသည်တို့၏ ဘဂ္ဂဒေါသ အဖြစ်ဟူသော ပဟာနသမ္ပဒါ ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဘဂ္ဂဒေါသတာယ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ ဒီပိတာ-ဟူသောစကား မလွန်မေဟူလို၍ ပဟာနသမ္ပဒါပုဗ္ဗကတ္တာ ဉာဏသမ္ပဒါဒီနံ-ဟု ဋီကာဟိတ်စွက်သတည်း။ (ပြည့်)

၄-ပရိ သမန္တတော ကၠတိတိ ပရိက္ခကော-ဟု ဝစနတ္ထ ပြု။ သရိက္ခက-ဟူ၍သော ပါဋ္ဌကား သံ+ကၠက္ခက-ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ ကိုယ်တိုင်ပင် ဆင်ခြင်တတ်သူ-ဟု အနက် ကြံသော်လည်း သဒ္ဒါအနေအားဖြင့် သမိက္ခကဟူ၍သာ ပြီးရာသောကြောင့် မသင့်။ (ဆ-သံ-သော)

ဟောတိ၊ ၏။ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ တို့သည်။ အဘိဂမနီယတာ၊ ဆည်းကပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်ကုန်သော။ နေသံ၊ ထိုဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတတို့၏။ [၂၀၅] ကာယစိတ္တ-ဒုက္ခာပနယနေ၊ ကာယိယဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခကို ပယ်ခြင်းဌ်။ ပဋိဗလ-ဘာဝေါ ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်ကုန်သော။ နေသံ၊ ထိုဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတတို့အား။ (လိုက်) အာမိသဒါနဓမ္မ-ဒါနေဟိ၊ အာမိသဒါနဓမ္မဒါနတို့ဖြင့်။ ဥပကာရိတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လောကိယလောကုတ္တရ-သုခေဟိ၊ ချမ်းသာတို့နှင့်။ (အဘိဂတာနံ၊ ကုန်သော။ နေသံ၊ တို့ကို။) သညောဇနသမတ္ထတာ စ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကေ၊ ဌ်။ ဣဿရိယဓမ္မယသ-သိရိကာမပယတ္တေသု၊ ပယတ္တဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့ဌ်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အာသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ပရမံ၊ လွန်မြတ်သော။ သကစိတ္တေ၊ ဌ်။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဏိမာလဃိမာဒီ-ကံ၊ အဏိမာ, လဃိမာ, မဟိမာ, ပတ္တိ, ပါကမ္မ, ဣသိတာ, ဝသိတာ, ယတ္တ-ကာမဝသာယိတာဟု ဆိုအပ်သော။ လောကိယသမ္ပတ်၊ လူတို့သည် အမြတ်ဟု သမုတ်အပ်သော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဣဿရိယံ၊ ဣဿရိယ ဘုန်းတော်ရှစ်ပါးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏ ၂။ တတော၊ တူ။ လောကုတ္တရော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

၁-ဘုန်းကြီးမားသော ပုညဝန္တအရှင်ကို ဂဟဋ္ဌဖြစ်သော မင်းစိုးစသည်တို့သည် ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာဒေါသရှိသော အရှင်ကို ကိလေသာဒေါသကို ဖျောက်ခြင်းငှါ တရားဟောတတ်လေသည့် အရှင်ဟူ၍ ပဗ္ဗဇိတတာပသ ပရိဗ္ဗာဇကစသည်တို့သည် ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေဟိ အဘိဂမနီယတာ-မိန့်တည်း။ (ပြည်)

၂-အဏိမာ, လဃိမာ, မဟိမာ-ဌ် ဣမ-ပစ္စည်း။ တဗ္ဘာဝကြိယာယမေဝ။ တဗ္ဘာဝ-ကြိယာယံ ဂမျမာနာယံ နိပ္ဖန္နပါဋိပဒိကေဟိ ဝါ အနိပ္ဖန္နပါဋိပဒိကေဟိ ဝါ ဣမပစ္စယော ဟောတိ။ အဏိမာ၊ မဟိမာ၊ လဃိမာ။ သဏ္ဌာနတ္ထာယ ဝေသုန "လဃိမာ" တိ ဥစ္စာရိယတိ။ တတ္ထ ပရမာဏုနော ဂိယ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ အတ္တာနော သရီရဿ အတိသုခုမတာဝဏ္ဏံ အဏိမာ၊ အဏုသဒိသတာဝဏ်ရိယာ အဏိမာတိ နိပ္ဖစ္စတိယံ။ မဟန္တတာဝဏ်ရိယာ မဟိမာ။ လဟု-

လောကတ္တယဗျာပကော၊ လောကသုံးပါး၌ ပျံ့နှံ့သော။ ယထာဘူတ-ဂုဏာဓိဂတော၊ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်တော်တို့ကြောင့် ရအပ်သော။ (ယထာ-ဘူတဂုဏာဓိဂတတ္တာ ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။) အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အလွန်စင်ကြယ်သော။ ယသော၊ ကျော်စောသံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ရူပ-ကာယဒဿနဗျာဝဋ္ဌေနနယနုပ္ပသာဒေနနသမတ္ထာ၊ ရူပကာယ ဟူသော အဆင်းတော်ကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ အားထုတ်ကုန်သော လူအပေါင်းတို့၏ မျက်စိ၏ကြည်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာ၊ (စေ့စုံကြွင်းမဲ့ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ယောကျ်းမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်စသော) ခပ်သိမ်းသော အာကာရတို့ဖြင့်ပြည့်သော။ သဗ္ဗဂ်ပစ္ဂ်သိရိ-သဗ္ဗေသံ အင်ပစ္ဂ်ါနံ သောဘာ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း အသရေတော်သည် လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တိဏ္ဏော တာရေယျန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။) ဧတေန လောကနာထေန၊ သည်။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင်သို့သော။ အတ္တာဟိတံ ဝါ၊ ကိုယ်တော်၏စီးပွါးကိုရင်း။ ပရဟိတံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ဣစ္ဆိတံ၊ (မနောပဏိဓာန ဝစီပဏိဓာနအားဖြင့်) လိုအပ်ပြီ။ ပတ္ထိတံ၊ (ကာယပဏိ-ဓာနအားဖြင့်) တောင့်တအပ်ပြီ။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုလိုအပ် တောင့်တအပ်သော အတ္တာဟိတ ပရဟိတ၏။ တထေဝ ပဏိဓာနာနုရူပမေဝ၊ ထိုဆုပန်တော်မူသည်အား လျော်စွာသာလျှင်။ အဘိနိပ္ဖန္နတ္တာ၊ ပြီးစီးသည်၏

ဘာဝကိရိယာ လဟိမာ၊ သာ ဧဝ လဿိမာ။ တောနိ ဣတ္ထိလိင်္ဂါနိ။ (နိတ-၁ ၂၇၇) တန်ခိုး ကြီးသော အရှင်တို့၏ မိမိကိုယ်ကို အဏုမြူနှင့်အတူ သေးငယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုနိုင်ခြင်း သည် **အဏိမာ**။ ကောင်းကင်၌ ပဒသာဂမန စသည်ကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပေါ့ပါး သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုနိုင်ခြင်းသည် **လဃိမာ**။ စကြဝဠာအလုံးကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း စသည်ဖြင့် ကိုယ်၏ကြီးမားသည်၏အဖြစ်ကို ပြုနိုင်ခြင်းသည် **မဟိမာ**။ လိုအပ်သောဒေသသို့ရောက်နိုင် ခြင်းသည် (ပါပုဏာန)**ပတ္တိ**။ အင်ဒြာန် စသည်၏အစွမ်းဖြင့် လိုအပ်သောအမှုကို ပြီးစေနိုင်ခြင်း သည် **ပါကမ္မ**။ မိမိအလိုနှင်ငံသို့ လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အစိုးရသောအဖြစ် သည် **ဣသိတာ**။ ရေမီးအစုံသော တန်ခိုးအထူး ဖန်ဆင်းခြင်း၌ အလိုတော်ရှိတိုင်းပါအောင် လျင်မြန်စွာ လေ့လာနိုင်သော လိပ်ဘော်တော်သည် **ဝသိတာ**။ ကောင်းကင်ဖြင့်မူလည်း သွားသည်ရှိသော်, တပါးသော တစုံတခုအမှုကိုလည်း ပြုသည်ရှိသော် ထိုထိုတခုခု၌ ပြုလို တိုင်း ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်ခြင်းသည် **ယတ္ထကာမဝသာယိတာ**။ ဤရှစ်ပါးကား လူတို့အမြတ်ဟု သမုတ်အပ်သော ဣဿရိယ ဘုန်းတော်တည်း။ မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုဣဿ-ရိယ ဘုန်းတော်သည် ဣဒ္ဓိဝိဓ အနေကဝလည်း ဖြစ်၏၊ အနညသာဓာရဏလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သမ္မာကာရပရိပူရံ-မိန့်သည်။ (ပြည်)

အဖြစ်ကြောင့်။ ဣစ္ဆိတတ္ထနိ ပဋ္ဌိသည်တော၊ လိုတိုင်း တောင့်တတိုင်းသော ဟိတကို ပြီးစေနိုင်သည်ဟု မှတ်အပ်သော။ ကာမော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သဗ္ဗလောကဂရုဘာဝပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တလောက၏ ဆရာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မာဝါယာမ-သခါ်တော၊ သမ္မာဝါယာမဟု ဆိုအပ်သော။ ပယတ္တော စ၊ လုံ့လတော် သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေဟိ ဘဂေဟိ၊ ဤ ဣသာရိယစသော ခြောက်ပါးသော ဘုန်းတော်တို့နှင့်။ ယုတ္တတ္တာပိ၊ ယှဉ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အသ-နာထသ၊ အား။ ဘဂါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဣမိနာ အတ္ထေန၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဘေဒေဟိ၊ (အလုံးစုံသော တိကပဒ, ဒုကပဒတို့ဖြင့် သိမ်းအပ်ကုန်သော) အပြားအစိတ်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ခန္ဓာယတနဓာတုသစ္စဣန္ဒြိယ-ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒါဒီဟိ ဝါ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ် စသည်တို့ဖြင့်မူလည်း။ ကုသလာဒိ-ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပိဋ္ဌန။ပ။ မဋ္ဌေန ဝါ၊ (မိမိ၏တည်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို) ညှဉ်းဆဲခြင်းသဘော, အညီအညွတ် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သောသဘော, (ဒုက္ခဒုက္ခတာ စသည်တို့ဖြင့်) ပူလောင်ခြင်းသဘော, ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်စေအပ်သော သဘောဖြင့်မူလည်း။ ဒုက္ခံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ အာယူဟန။ပ။ ဓဋ္ဌေန၊ (ဒုက္ခကိုဖြစ်စေသော အားဖြင့် ပွါးများအောင် စုရုံးခြင်းဟူသော) အားထုတ်ခြင်းသဘော, (ဤကား ထိုဒုက္ခပင်ဟု ညွှန်းသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းဟူသော) အကြောင်းသဘော, သံသရာဒုက္ခနှင့် ယှဉ်တွယ်စေခြင်း (မကွာနိုင်အောင် ကပ်ခြင်း) သဘော, မဂ်ရခြင်းကို မြစ်တားဟန့်ဆီးခြင်းသဘောဖြင့်။ သမုဒယံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ နိဿရဏ။ပ။ တဋ္ဌေန၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဓိတို့မှ လွတ်ခြင်းသဘော, ဝါ၊ လွတ်ကြောင်းသဘော, (အလုံးစုံသော သခါ်ရတို့နှင့် မယှဉ်မနှော) ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းသဘော, တစုံတခုသော အကြောင်းတရားတို့သည် မပြူပြင်အပ်သောသဘော, ပျက်စီးခြင်းကင်း သောသဘော, ဝါ၊ သေခြင်းကင်းကြောင်းသဘောဖြင့်။ နိုရောဓံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ နိယျာန။ပ။ ယျဋ္ဌေန၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ခြင်း

သဘော, နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းသဘော, စင်စစ်သိမ်မွေ့သော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ကဲ့သို့ မြင်နိုင်ခြင်းသဘော, သစ္စာလေးပါးတရားကို မြင်ရာ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်ခြင်းသဘော, ဝါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်ခြင်းသဘောဖြင့်။ မဂ္ဂံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ ဝိဘတ္တိဝါ၊ ဝေဖန်တော်မူ တတ်၏။ ဝိဘဇိတ္မာ၊ ၍။ ဝိဝရိတ္မာ၊ ခွဲဖွင့်၍။ ဒေသိတဝါ၊ ဟောတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဘတ္တိဝါတိ၊ ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဘဂဝါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-သော ပုရိသုတ္တမော၊ သည်။ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေ စ၊ အရိယဝိဟာရလည်း ဖြစ်ကုန်သော်။ ကာယ-စိတ္တဥပဓိဝိဝေကေ စ၊ ဥပဓိဝိဝေကလည်း ဖြစ်ကုန်သော်။ သုညတပဏိဟိတာနိမိတ္တဝိမောက္ခေ စ၊ သုညတဝိမောက္ခ, အပဏိဟိတဝိမောက္ခ, အနိမိတ္တဝိမောက္ခလည်းဖြစ်ကုန်သော်။ အညေ စ၊ သရูပ်ဆိုအပ်သည်မှ

၁-ကသိုဏ်းစသည် အာရုံရှိကုန်သော ရူပါဝစရစျာန်တို့သည် ဒိဗ္ဗဝိဟာရမည်ကုန်၏။ မေတ္တာစျာန် စသည်တို့သည် ဗြဟ္မဝိဟာရ။ ဖလသမာပတ္တိသည် အရိယဝိဟာရ။ ကာမတို့မှ ဆိတ်သောအရပ်၌ တည်သောကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တယောက်တည်းဖြစ်ခြင်းသည် ကာယဝိဝေကမည်၏။ ပဌမစျာန်စသည်တို့ဖြင့် နီဝရဏမှဆိတ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် စိတ္တဝိဝေက။ နိဗ္ဗာန်သည် ဥပဓိဝိဝေကမည်၏။ ကာမုပဓိ ခန္ဓုပဓိ ကိလေသုပဓိ အဘိသင်္ခါရူပဓိအားဖြင့် ဥပဓိကားလေးပါးတည်း။ "ယံ ပဋ္ဌကာမဂုဏေ ပဋ္ဌိတ္ဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ကာမာနံ အဿာဒေါ" ဟူ၍ ဟောအပ်သောသုခ၏ တည်ရာဖြစ်သော ကြောင့် ဥပဓိယတိ ဇော်ထွေ သုခံ-ဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့် ကာမကို ဥပဓိဟု ဆိုအပ်သတည်း။ ခန္ဓမူလကဒုက္ခ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာကို ဥပဓိ ဆိုအပ်သတည်း။ အပါယဒုက္ခ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသာကို ဥပဓိဟု ဆိုအပ်သတည်း။ ဘဝဒုက္ခ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် အဘိသင်္ခါရကို ဥပဓိ ဆိုအပ်သတည်း။ ဤဥပဓိလေးပါးတို့မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ဥပဓိဝိဝေက ဆိုအပ်သတည်း။ သုညတအခြင်းအရာဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အရိယမဂ်ကို သုညတမည်သော နိဗ္ဗာနဓာတ်၌ဖြစ်၍ **သုညတ**။ ကိလေသာတို့မှလွတ်၍ **ဝိမောက္ခ**။ ထိုသတ္တိနှစ်ပါးကြောင့် **သုညတဝိမောက္ခ** ဆိုအပ်သည်။ ဤသို့နှင်နှင် အပ္ပဏိဟိတ အခြင်းအရာဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မဂ်ကို **အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ**။ အနိမိတ္တာကာရဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောမဂ်ကို **အနိမိတ္တဝိမောက္ခ**ဆိုသည်။ တဖေ့လည်း သုညတာနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော အနတ္တာ-နုပဿနာအားဖြင့် ရသောမဂ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောအားဖြင့် **သုညတဝိမောက္ခ**ဆိုအပ်၏။ ဤသို့နှင်နှင် ဒုက္ခာနုပဿနာအားဖြင့် ရအပ်သောမဂ်ကို **အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ**။ အနိစ္စာ-နုပဿနာအားဖြင့် ရအပ်သောမဂ်ကို **အနိမိတ္တဝိမောက္ခ**ဆိုသည်။ (ပြည်)

တပါး (လောကီအဘိညာဉ် စသည်)လည်းဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယ-လောကုတ္တရေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဘဇိ သေဝိ၊ မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ အကာသိ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘတ္တဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တေ၊ လျက်။ ဘဂဝါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိသု ဘဝေသု၊ တို့၌။ တဏှာသခ်ါ-တံ၊ တဏှာဟု ဆိုအပ်သော။ ဂမနံ၊ ကို။ အနေန-ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝန္တံ၊ အရိယမဂ်ဟူသော ခံတွင်းဖြင့် အန်အပ်စွန့်အပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေသု ဝန္တဂမနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တေ၊ လျက်။ ဘဝသဒ္ဒတော၊ မှ။ ဘကာရဿ၊ ကိုဝင်း။ ဂမနသဒ္ဒတော၊ မှ။ ဂကာရဿ၊ ကိုဝင်း။ ဝန္တ-သဒ္ဒတော၊ မှ။ ဝကာရဿ၊ ကိုဝင်း။ ဒီဃံ ကတ္တာ၊ ၍။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ မေဟနဿ၊ လျှိုဝှက်အပ်သော။ ခဿ၊ အရပ်၏။ မာလာ၊ တန်းဆာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တေ၊ လျက်။ မေခလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။

၁၄၅။ ဧဝံ၊ ဤ(သို့လျှင် တတြာယံ နယော-စသည်ဖြင့်) ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်ရင်း။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ရင်း။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ရင်း။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ရင်း။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဂုဏော၊ တို့ကို။ အနုဿရတော၊ အကြိမ်ကြိမ် အောက်မေ့သုံးသပ်သော။ တဿ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသို့ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အကြိမ်ကြိမ်အလီလီ အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာကာလ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ရာဂသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြွမ်းပြွမ်းထရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြွမ်းပြွမ်းထသော ရာဂရှိသော[1]၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖြစ်ပေါ်သော ရာဂရှိသော။ (ဤကား ရာဂပရိယုဋ္ဌိတန်တို့ ရာဂေန ပရိ-ယုဋ္ဌိတံ-စသော ဋီကာနှင့်လျော်စေသည်) ဝါ၊ ရာဂကြောင့် ထက်ဝန်း ကျင် ထသော။ (ဤကား ယံ ဝါ ရာဂဿ ပရိယုဋ္ဌာနံ-စသော ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်) စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိ-

---

၁-ရာဂသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွနှောင့်ရှက် နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ ထကြွနှောင့်ရှက်သော ရာဂရှိသော-ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ [၂၀၆] မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ အသ၊ အား။ တထာဂတံ၊ ဘုရားကျေးဇူးတော်ကို။ အာရဗ္ဘ-အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥဇုဂတမေဝ၊ ဖြောင့်သည်ကိုသာ ပြုအပ်သော။ (က-ကို ဂ-ပြုသည်) စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်း) ဥဇုဂတမေဝ၊ ဖြောင့်တန်းစွာလှ မဇ္ဈိမသမထခရီးလမ်းရိုးသို့ စိုက်စိုက်မတ်မတ် သွားသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၎၊ ဝါ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြောင့်မတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ-နော ဝ တသ္မိံ သမယေတိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန၊ ယုဋ္ဌာန၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏသ၊ ခွါအပ်ပြီးသော နီဝရဏ ရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခတာယ၊ သို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဇုဂတ-စိတ္တသ၊ ဖြောင့်တန်းစွာလှ မဇ္ဈိမသမထ လမ်းရိုးသို့ စိုက်စိုက်သွားသော စိတ်ရှိသော။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ ဗုဒ္ဓဂုဏပေါဏာ၊ ဘုရားကျေးဇူး တော်သို့ ညွှတ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဝိတက္ကယတော၊ အဖန်တလဲလဲကြံသော။ အနု-ဝိစာရယတော၊ အဖန်တလဲလဲသုံးသပ်ဆင်ခြင်သောသူအား။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပီတိမနသ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသသူအား။ ပီတိပဒဋ္ဌာနာယ၊ ပီတိလျှင်နီးသော အကြောင်းရှိသော။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ကာယစိတ္တဒရထာ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ပဋိပဿမ္ဘန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ ပဿဒ္ဓဒရထသ၊ ငြိမ်းပြီးသော ပူပန်ခြင်းရှိသောသူအား။ ကာယိကမ္မံ၊ လည်းဖြစ်သော။ စေတသိကမ္မံ၊ လည်းဖြစ်သော။ သုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုခိနော၊ သုခရှိသောသူအား။ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏံ၊ ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံ ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။ ဣတိ အနုဋ္ဌာမေန၊ ဖြင့်။ ဧကဂ္ဂေ၊ ၌။ စျာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။

၁-မဆွက ကာယဝက်-စသည်ကို ပယ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း, မဖြောင့်သည် အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော မာယာစသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း ဖြောင့်သည်ကိုသာ ပြုအပ်သည်၊ ဝါ၊ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာန၏ မရှိခြင်းကြောင့် သြဏတိ ဥန္နတိ ကင်းသည်ဖြစ်၍ ဖြောင့်သည်ကိုသာ ပြုအပ်သည် ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏လမ်းရိုးသို့ သက်သည်ဖြစ်၍ လီနုဒ္ဓစ္စ-ကင်းခြင်းကြောင့် မဇ္ဈိမသမထနိမိတ်သို့သာ တန်းတန်းသွားသဖြင့် လမ်းဖြောင့်ကိုသာ သွားသည်ဟူလို။ (ပြည်)

ဗုဒ္ဓဂုဏာနုံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၁။ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဒိမုတ္တာတာယ ၀၊ အထူးထူးအပြားပြား မျိုးသော ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် သက်ဝင်လေးမြတ် ဆုံးဖြတ်ယုံကြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အပ္ပနုံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဥပစာရ-ပ္ပတ္တမေ၀၊ သာဖြစ်သော။ စျာနုံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ စျာနုံ၊ ထိုဥပစာရဖြစ်သော စျာန်သည်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစ္စေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိကိုလည်း။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္ထရိ၊ ၌။ သဂါရ၀ေါ၊ ရိုသေခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပတိဿော၊ တုပ်ဝပ်ကျိုးနွံခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါ၀ေပုလ္လံ၊ (အ၀ေစ္စပ္ပသာဒနှင့် တူစ္စာ) သဒ္ဓါပြန့်ပြော ပေါများသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ သတိ၀ေပုလ္လံ၊ ကိုရင်း။ ပညာ၀ေပုလ္လံ၊ ကိုရင်း။ ပုညဝေပုလ္လဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘယဘေရ၀သဟော၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်။ ဒုက္ခာဓိ၀ါသနသမတ္ထော၊ (ဗုဒ္ဓါနုဿတိဖြင့် သရိုရ ဒုက္ခ၏ ကြာဖက်ဌာ်ကျသော ရေကဲ့သို့ လျှောဖြု၍) ဒုက္ခကို သည်းခံခြင်း ၌ စွမ်းနိုင်ယည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္ထာရာ၊ နှင့်။ သံ၀ါသသည်၊ တကွ နေရသည့်အမှတ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿတိယာ၊ ဘုရား ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို အဖန်ဖန်အလိလိ အောက်မေ့ဆင်ခြင်သော သတိ သည်။ အဏ္ဍာ၀ဋ္ဌဉ္စ၊ စဲ့နေကိန်းအောင်းရာလည်းဖြစ်သော။ အယ၊ ထို ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနိက ယောဂိ၏။ သရိရမ္ပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ စေတိယ-ဃရမိ၀၊ စေတီအိမ်ကဲ့သို့။ ပူဇာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဘူမိယံ၊ ဗုဒ္ဓဘူမိသို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ ဝိတိဏ္ဏမိ၀ ဗဟ၀ဏ္ဏသမာယောဂေ၊ လွန်ကျူးအပ်သော ဝဏ္ဏနှင့် တွေ့လတ်သော်။ အယ၊ ထိုယောဂိ၏။

၁-ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏ သဘာ၀မြေအဖြစ်လည်း ရှိသည်မဟုတ်ပါ။လော၊ ရှိကလည်း သဘာ၀ခမ္မတာယ စ-ဟူသင့်ကောင်းသည် မဟုတ်လော။ ဂမ္ဘီရတာယာတိ ၁ လျှမ်နှာ သဘာ၀မြေတာပိ သင်္ဂဟိတာ၊ (ဝိသုဒ္ဓိ ၌ ၁-၂၆၆) ယင်းသို့သော် သဘာ၀ခမ္မသည် ဂမ္ဘီရ ဖြစ်၏လော၊ မဖြစ်လက ထိုသို့ဟူသင့်အံ့လော၊ သဘာ၀ခမ္မော ဟိ ဂမ္ဘီရော၊ နှ ပညာ့ဌိ၊ (ဝိသုဒ္ဓိ ၌ ၁-၂၆၆)။ (ပြည်)

သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ ပဿတော ဝိယ၊ မြင်ရသကဲ့သို့။ ဟိရောတ္တပ္ပဠု၊ သည်လည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိ၊ အထက်၌၊ ဝါ၊ အထက်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈနေ္တာ ပန၊ မထိုးထွင်းနိုင်သော်လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သုဂတိလျှင် လည်းလျှောင်းရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့မျှားစ္မာသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုမေ-ဓသော၊ ကောင်းသောပညာရှိသော ယောဂီသည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့် ကြီးမားသော အာနုဘော်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ မမေ့မပျောက်ရှိသော စိတ္တာ အားထုတ်ခြင်းကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယျ၊ ၏[1]။ ဤတိ၊ ဤရှေ့စကားတရပ်အပြီးတည်း။ ဤဒံ၊ ကား။ တာဝ၊ စ္မာ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကတာမုခံ၊ တည်း။ ။**ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း ပြီး၏။**

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာ

၁၄၆။ ဓမ္မာနုဿတိ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေနာပိ၊ ပွါးစေလိုသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပတိရူပဌာနာသနေ၊ ကျောင်း၌။ ရုဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်၍။ ပဋ္ဌိသလ္လီနေန၊ ကောင်းစွာ ငြိတွယ်စွဲကပ်စေအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အသေ အသပ် ဝပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့မှ ဖဲခွါလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ကောင်းစွာ ကပ်ငြိ ဝင်စားသည်ဖြစ်၍။ သ္မာကွာ-တော။ ပ။ ဝိညူဟိတိ၊ ဝိညူဟိဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိယတ္တိမ္မေဿ စေဝ၊ ၏ရင်း။ နဝဝိဓဿ၊ သော။ လောကုတ္တရမ္မဿ စ၊ ၏ရင်း။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၄၇။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သ္မာကွာတောတိ ဤမသို့ပဒေ၊ ၌။ ပရိယတ္တိ-ဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ သင်္ဃံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဤတရေသု—သန္ဓိဋ္ဌိကာ-ဒိပဒေသု၊ တို့၌။ လောကုတ္တရဓမ္မောဝ၊ သည်သာလျှင်။ သင်္ဃံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ တာဝ၊ စ္မာ။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ သည်။
[၂၀၇] အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတ္တာ စ၊ အာဒိကလျာဏ,

၁- ထေသောထ။ ကယိရာထ ဓီရော ပုညာနိ။ (နိတိ-၁၀၇၂)

မဇ္ဈေကလျှာဏ, ပရိယောသာနကလျှာဏ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သာတ္ထသဗ္ဗဥ္ဇနကေဝလပရိပုဏ္ဏပရိသုद्ध ဗြဟ္မစရိယပကာသနတ္ထာ စ၊ အနုက်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်, အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဗြဟ္မစရိယကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုဘဂ္ဂာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သည် မည်၏။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ ကေဝါဃမ္ပိ၊ အကြင်တခုသော ဂါထာ ကိုလည်း။ ဒေသေတိ၊ ၏။ သာ ဂါထာ၊ သည်။ ဓမ္မဿ၊ သာသနဓမ္မ၏။ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ၊ အလုံးစုံသော အဖို့တို့ဖြင့် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမပါဒေန၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျှာဏာ၊ အစအဖို့လည်း ကောင်းမြတ်၏၊ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်သော အစအဖို့လည်းရှိ၏။ ဒုတိယတတိယပါဒေ-ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျှာဏာ၊ အလယ်အဖို့လည်း ကောင်းမြတ်၏၊ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်သော အလယ်အဖို့လည်းရှိ၏။ ပစ္ဆိမပါဒေန၊ ဖြင့်။ ပရိယော-သာနကလျှာဏာ၊ အဆုံးအဖို့လည်း ကောင်းမြတ်၏၊ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်သော အဆုံးအဖို့လည်းရှိ၏။ ကောနုသန္ဓိကံ၊ တခုသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ နိဒါနေန၊ (ကာလ ဒေသ ဒေသက ပရိသတ် စသည်ကို ညွှန်းခြင်း လက္ခဏာရှိသော) နိဒါန်းဖြင့်။ အာဒိကလျှာဏံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ၏။ နိဂမနေန၊ (ဣဒမဝေါစ ဤသို့အစရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော, ဣတိယန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋ္ဌိစ္စ ဝုတ္တံ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရရှိသော အတ္ထကို ချုံး၍ဆိုသော စကားမူလည်းဖြစ်သော) အချုပ်ဖြင့်။ ပရိယောသာန-ကလျှာဏံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ၏။ သေသေန၊ နိဒါန်း နိဂုံးမှ ကြွင်းသော အလယ်သားဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျှာဏံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ၏။ နာနာနုသန္ဓိကံ၊ အထူးထူးသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ ပဌမာနုသန္ဓိနာ၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျှာဏံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျှာဏံ၊ ၏။ သေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျှာဏံ၊ ၏။ အပိ စ၊ လည်း။ သနိဒါနသဉ္ဇပတ္တိကတ္တာ၊ နိဒါန်းနှင့်တကွ, အဋ္ဌုပ္ပတ္တိနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒိကလျှာဏံ၊ ၏။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့အား။ အနုရူပတော၊ (ထိုထို သိက္ခာပုဒ်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်အပ်သော ဝိနည်း, ဝေနေယျဗျာသယအလျောက် ဖြစ်စေအပ်သော သုတ်၏) လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတ္ထယ၊ ဟောအပ်သော သိလစသော အနက်၏။ အဝိပရီတတာယ စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဟေတုဒါဟရဏယုတ္တတော စ၊ (တံ ကိသ္မာ ဟေတု,

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စသော) ဟိတ်ဥပမာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ မဗ္ဗေကလျှာဏံ၊ ၏။ သောဘုနှုံ၊ တို့၏။ သဒ္ဓါပဋိလာဘဇနနေန စ၊ သဒ္ဓါတရားကို ရခြင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့်ရင်း။ နိဂမနေန စ၊ နိဂုံးဖြင့်ရင်း။ ပရိယောသာနကလျှာဏံ၊ မည်၏။

သကလောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သာသနဓမ္မော၊ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓ-သာသနာကို ပြတတ်သောပရိယတ္တိဓမ္မသည်၊ ဝါ၊ (သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ-ဟု ဟောအပ်သော) သတ္ထုသာသနကို ပြတတ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မသည်။ အတ္ထနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မ၏။ အတ္ထဘူတေန၊ အနက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျှာဏော၊ မည်၏။ သမထ-ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလေဟိ၊ သမထဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်တို့ဖြင့်။ မဗ္ဗေကလျှာ-ဏော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနေန၊ နိဗ္ဗာန်ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျှာဏော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သီလသမာဓိဟိ၊ သီလသမာဓိတို့ဖြင့်။ အာဒိ-ကလျှာဏော၊ မည်၏။ ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဗ္ဗေကလျှာဏော၊ မည်၏။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျှာဏော၊ မည်၏[1]။ ဝါ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓသုဒေါဓိတာယ၊ ဘုရား၏ကောင်းသော ဗောဓိရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာသိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဒိ-ကလျှာဏော၊ မည်၏။ (တပ္ပဘဝတ္တာ၊ ထိုဘုရားလျှင် အမှန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဓမ္မသုဓမ္မတာယ၊ ဓမ္မ၏ကောင်းသောဓမ္မ၏အဖြစ် ကြောင့်။ မဗ္ဗေကလျှာဏော၊ ၏။ (တံသရိရတ္တာ၊ ထိုမြတ်လျှင် အထည်ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိယာ၊ သံဃာတော်၏ ဆုံးမတော်မူတိုင်း ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျှာ-ဏော၊ ၏။ (တာယ သာသနဿ လောကေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝတော၊ ထိုသို့ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဖြင့် သာသနာတော်၏လောကဌ် ကောင်းစွာတည်

၁-သာသနာဌ် သမ္မာပဋိပတ်မည်သည် ပညာအလိုဋ္ဌါ ဖြစ်၏၊ ပညာ၏လည်း သီလ-သမာဓိသည် မူလတည်း။ ထို့ကြောင့် "သီလသမာဓိဟိ ဝါ။ပ။ ဏော" ဟု မိန့်သည်။ ပညာသည် အနုဗောဓ, ပဋိဝေဓအားဖြင့် နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးကိုပင် ယူသည်ဖြစ်၍ "ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ။ပ။ ဏော" ဟု မိန့်သည်။ ထိုပညာ၏ပြီးခြင်းသည် ဖိုလ်ကိစ္စ, နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကိစ္စသာတည်း၊ ထိုထက်အလွန်မရှိဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ "ဖလနိဗ္ဗာနေ-ဟိ။ပ။ ဏော" ဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဝါ၊ ကား။ တံ သာသနမ္မေ၊ ကို၊ သုတ္တာ၊ နာ၍။ (ယထတ္ထာယ-ယထာဘာဝါယ၊ အကြင်အဘိသမ္ဘောဓိစသော အပြားအားဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပွါးခြင်းငှါ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ၏။) တထတ္ထာယ-တထာဘာဝါယ ၁၊ ထိုဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသော အဘိသမ္ဘောဓိစသော အပြားအားဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပွါးခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နေန၊ ကျင့်သသူသည်။ အဓိဂန္တဗ္ဗာယ၊ ရအပ်သော။ အဘိသမ္ဘောဓိယာ၊ သမ္ဗောဓိဖြင့်။ အာဒိကလျာဏော၊ ၏။ ပဓ္ဓေက-ဗောဓိယာ၊ ပစ္စေကဗောဓိဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏော၊ ၏။ သာဝက-ဗောဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ မည်၏၂။

စ၊ ထိုမှတပါး။ သုယျမာနော၊ နာအပ်ဆဲဖြစ်သော။ သေ-သာသန-ဓမ္မော၊ သည်။ နိဝုဏဝိဂ္ဂဟဒုတော၊ (ဝိမုတ္တာယတနသီသင်္ခါတည်း၏ သဒ္ဒမ္မကို နာပေသူအား) နိဝရဏတို့၏ ကွာခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ နိဝရဏတို့ကို ခွါခြင်းကြောင့်။ သဝနေန-သဝနမတ္တေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ကလျာဏမေव၊ ကောင်းကျိုးကိုသာလျှင်။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိကလျာဏော၊ ၏။ ပဋိပဇ္ဇိယမာနော၊ ကျင့်အပ်ဆဲလည်း။ သမထ-ဝိပဿနာသုခါဝဟနတော၊ သမထသုခ,ဝိပဿနာသုခကို ဆောင်တတ်(ပြည့်စုံစေတတ်)သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပတ္တိယာပိ၊ အကျင့်အား ဖြင့်လည်း။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းကျိုးကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏော၊ မည်၏။ (ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ အပ်သော်။ သမထဝိပဿနာသုခံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။) တထာပဋိပန္နော စ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ကျင့်အပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ (ယထာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုသိဋ္ဌံ၊ ၏။) တထာပဋိပန္နော ၀၊ ထိုသို့ ဆုံးမတော်မူတိုင်း ကျင့်အပ်သော်လည်း။ ပဋိပတ္တိဖလေ၊ ကျင့်ခြင်း

၁-သဗ္ဗနာမေဟိ ထာ-ထတ္ထာ ပကာရဝစနေ။ (သဒ္ဒနီတိ ၅-၉၄) လုတ်ခုံ့ကည့် တလင်္ဂ-ယ-ဌ် တ-ယုဂ-ပစ္စည်းမှတ်။ (ပြည့်)

၂-ဗောဓိ ၃-ပါးတို့တွင် သမ္ဘဂုဏတို့ဖြင့် အဂ္ဂဘာဝကြောင့်ရင်း, ဣတ္ထာ,ဣသိ,ဣယင် မူလအမြစ်အဖြစ်ကြောင့်ရင်း, ပဌမဗောဓိဖြင့် အာဒိကလျာဏတာကို ဟုတ်ပ၏, ဣဒ်ဣသိ ဝေမရ္ယဘာဝကြောင့် ဒုတိယဗောဓိဖြင့် မဇ္ဈေကလျာဏတာကို တဒုဘယဗောဓိဝိဘာဂတ် ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း သာသနဓမ္မ၏ ထိုသာဝကဗောဓိပေါ်သို့ ဝန့်ကင်ပြင်ရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း တတိယဗောဓိဖြင့် ပရိယောသာနကလျာဏတာကို ဆိုတာပ၏။ (ပြည့်)

အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗာနတော၊ သော်။ (သာသနဓမ္မော၊ သည်။) တာဒိဘာဝါ-ဝဟနတော၊ တာဒိအဖြစ်ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိပတ္တိဖလေနပါ၊ ပဋိ-ပတ်၏ အကျိုးအားဖြင့်လည်း။ ကလျာဏံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ ၏။ ဣတိ ဝေါ၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓာကွာ-တော၊ ကောင်းစွာဟောအပ်သည် မည်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဓမ္မံ! (ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် သုံးပါးသော ကလျာဏ ရှိသော) ဓမ္မကို။ ဒေသေန္တော၊ သော။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်သို့သော။ သာသနပြဟ္မစရိယဠ္ဟ၊ (သုံးပါးသော သိက္ခာ, အလုံးစုံ သော တန်ခိုးမမ္မ-ဟူသော) သာသနပြဟ္မစရိယကိုဝင်း။ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယဠ္ဟ၊ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတအရိယမဂ်ဟူသော ပြဟ္မစရိယကိုဝင်း။ ပကာသေတိ၊ ၏။ နာနာနယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တံ ပြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ ယထာ-နုရူပံ၊ ထိုက်သော ပြဟ္မစရိယအားလျော်စွာ[1]။ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊ အကျိုး နှင့်အနက်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော အကျိုး အနုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ အကျိုးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဗျဉ္ဇန-သမ္ပတ္တိယာ၊ သိထိလဓနိတစသော ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသောဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သက်ဿသနံ။ပ။ သမာယောဂတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ပြအပ်သော အနက်, ရှေးဦးစွာ ပြအပ်သော အနက်, အကျယ်အားဖြင့် ဟောအပ်သော အနုက်, တကြိမ်ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို တဖန်ဝေဖန်အပ်သော အနုက်, အတိဝိတ္ထာရအားဖြင့် ထင်စွာပြုအပ်သော အနုက်, ဝေဖန်အပ်ပြီး သည်ကိုအပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော အနုက်ဟူသော ဤ(ခြောက်ပါး ကုန်သော) အတ္ထ ကောဌာသတို့နှင့်တကွ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ အနုက်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကွဲရပဒဗျဉ္ဇနာကာရနိဂုတ္တိနိဒ္ဒေသသမ္ပတ္တိယာ၊ အကွဲရာ, ပုဒ်, ဝါကျ (ဆိုအပ်ပြီးသော ဝါကျကို အနေကဝိဖြင့် ဝေဖန် ကြောင်း ဖြစ်သော) အာကာရ[2], (ထိုအာကာရဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို

၁-သိက္ခာသုံးပါးဟူသော ပြဟ္မစရိယ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယနှစ်ပါးသည် အတ္ထသမ္ပတ္တိအားဖြင့် သာတ္ထသာဖြစ်၏၊ သဗျဉ္ဇနမဖြစ်။ တန်ခိုးမမ္မဟူသော ပြဟ္မစရိယမူကား သာတ္ထ သဗျဉ္ဇန နှစ်ပါးပင် ဖြစ်၏ဟု ယထာနုရူပဖြင့် ပြသည်။ (ပြည်)

၂-သာရတ္ထဒီကာ ၁-၃၂၉-၃၃၁-ကို မှီသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဖုသတိတိ ဖဿော၊ ဝေဒယတိတိ ဝေဒနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်) ထုတ်၍ အကျယ်ဆိုအပ်သောဝိဂြိုဟ်[1]၊ အကျယ်ဟူသော နိဒ္ဒေသ[1]နှင့်ဟူသော ဤ (ခြောက်ပါးကုန်သော) ဗျဉ္ဇနကောဋ္ဌာသတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အတ္ထဂမ္ဘီရတာပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာဟိ၊ အတ္ထ၏ နက်သည်၏အဖြစ်, ပဋိဝေဓ၏ နက်သည်၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ၏။ [၂၀၈] ဓမ္မဂမ္ဘီရတာဒေသနာဂမ္ဘီရတာဟိ၊ ဓမ္မ၏ နက်သည်၏အဖြစ်, ဒေသနာ၏ နက်သည်၏အဖြစ်တို့ကြောင့်။ သဗ္ဗဉ္ဇနံ၊ ၏။ အတ္ထပဋိဘာန-ပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ, ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ၏။ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော၊ ဓမ္မပဋိ-သမ္ဘိဒါ, နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗဉ္ဇနံ၊ ၏။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယတော၊ ပညာရှိတို့သည်သာ သိနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိက္ခကနေပွယသာဒကံ၊ (ကုသိုလ်ကား အာဘယ်နည်းဟု ရှာလေ့ရှိသော) ပညာရှိတို့၏ ပယာဒကိုဆောင်နိုင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ၏။ သဒ္ဓေယျတော၊ သဒ္ဓါယုံကြည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကိယ-ဝေနေပွယသာဒကံ၊ (လောကဥ်အကျုံးဝင်ကာမျှ ဖြစ်သော) လူသာမန်၏ ပယာဒကို ဆောင်နိုင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗဉ္ဇနံ၊ ၏။ ဂမ္ဘီရာဓိပ္ပါယတော၊ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်နက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်, ဝါ၊ နက်သောအဓိပ္ပါယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ၏။ ဥတ္တာနပဒ-တော၊ သိစလွယ် ပေါ်သောပုဒ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗဉ္ဇနံ၊ ၏။ ဥပနေတဗ္ဗယ၊ မဟောခဲ့၍ ထည့်သွင်း ဖြည့်စွက်သင့်သော အနက်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သကလပရိပုဏ္ဏဘာဝေန၊ အလုံးစုံသော အဖို့တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံ၏။ အပနေတဗ္ဗယ၊ နုတ်ပယ်သင့်သော ညစ်ညူးကြောင်းတရား၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒေါသဘာဝေန၊ အပြစ်ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်၏။

အပိ စ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလဝိသုद्ध်စသော သမ္မာ-ပဋိပတ်ကြောင့်။ အဓိဂမဗျတ္တိတော၊ (သစ္စာကိုထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်) မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဓိဂမ၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်, ဝါ၊ အဓိဂမ၌ လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်ခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ၏။ ပရိယတ္တိယာ၊ (ပရိယတ္တိမြတ်ကို)

---

[1] ၂-သာရတ္ထဒီပနာ ၁-၃၂၉-၃၃၁-ကို မှီသည်။ (ဆ-သံ-သော)

လေ့ကျက်သင်ကြားခြင်းဖြင့်။ အာဂမဗျတ္တိတော၊ အာဂုံ သုတ၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အာဂုံပါဠိ၌ ဗဟုသုတဖြစ်၍ လိမ္မာတတ်ကျွမ်းခြင်းကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ ၏။ သီလာဒိပဉ္စဓမ္မကွန္ဓယုတ္တတော၊ သီလအစရှိသော ငါးပါးသော တရားအစုနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အကြွင်းမဲ့သော တရားအစုဖြင့်ပြည့်စုံ၏။ နိရုပက္ကိလေသတော၊ ဒိဋ္ဌိမာနစသော ဥပက္ကိလေသကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နိတ္တရဏတ္ထာယ၊ ဝဋ္ဋမှ ထွက်ခြင်းငှါ။ ပဝတ္တိတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ လောကာမိသနိရပေက္ခတော စ၊ လောကာမိသ၌ ငဲ့ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သာတ္ထသဗျဉ္ဇနကေဝလပရိပုဏ္ဏပရိသုဒ္ဓြဟ္မစရိယပ္ပကာသနတ္ထာ၊ အကျိုးအနုက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော အလုံးစုံသော အဖုံးဖြင့်ပြည့်သော ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သာသနဗြဟ္မစရိယကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သွာက္ခာတော၊ မည်၏။

ဝါ၊ ကား။ အတ္ထဝိပလ္လာသာဘာဝတော၊ အနက်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းမှားယွင်း၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ အက္ခာတော၊ အပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သွာက္ခာတော၊ မည်၏။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ ၁၊ အုံ့။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့၏။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိတို့၏။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။) အန္ဓရာ-ယိကာတိ၊ အန္ဓရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ၎င်းတို့ဟောအပ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အန္ဓရာယိကတ္တာဘာဝတော စ၊ စင်စစ်လျှင် အန္ဓရာယ်ကိုပြုတတ်သော သဘော၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ စင်စစ်လျှင် အပါယ်ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းအဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ နိယျာနိကာတိ၊ သံသရာမှထုတ်တတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဟောအပ်သော အချို့သော ယညကိရိယစသောတရားတို့၏။ နိယျာနိကတ္တာဘာဝတော၊ သံသရာမှ ထုတ်တတ်သောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တေနု-အတ္ထသ ဝိပလ္လာသာပဇ္ဇနေန၊ ကြောင့်။ တေ အညတိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ ဒုရက္ခာတဓမ္မာယေဝ၊ မကောင်းသဖြင့်

၁-ပြည်မူရင်းပင်ဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဟောအပ်သော တရားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ နု အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းရယ်စသော ငါးပါးသောတရားတို့သည်။ အန္ဓရုယိကာ၊ စင်စစ်လျှင် အန္ဓရုယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအရိယမဂ်တရားတို့သည်။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ္ဋမှထုတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တထာ-ဘာဝါနုတိဏ္ဏမနုတော၊ ထိုသို့ ဟောအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို မလွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းရယ်စသော ငါးပါးတို့၏ အန္ဓရုယိကအဖြစ်ကို အရိယမဂ်တရားတို့၏ နိယျာနိကအဖြစ်ကို တရုံ တသစ်ကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ နု အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဣတိ-တသ္မာ အတ္ထသ ဝိပလ္လာသာနာပဇ္ဇနေန၊ ကြောင့်။ (ဘဂဝါ၊ သည်။ သ္ဓာကၠာတခမ္မောယေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စ္ဓာ။ ပရိယတ္တိခမ္မော၊ သည်။ သ္ဓာကၠာတော၊ အပ်သည်မည်၏။

ပန၊ ပါး။ လောကုတ္တရခမ္မော၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာနုရူပါယ၊ နိဗ္ဗာန်အား လျော်သော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သမ္မာပဋိပတ်၏။ အကၠာတတ္တာ စ၊ ကြောင့် ၎င်း။ ပဋိပဒါနုရူပသာ၊ အကျင့် ပဋိပဒါအားလျော်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ အကၠာတတ္တာ စ၊ ၎င်း။ သ္ဓာကၠာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သည် မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သုပညတ္တာ ခေါ ပန။ပ။ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သမ္မာပဋိပတ်ကို။ သုပညတ္တာ ခေါ၊ ကောင်းစွာ ပညတ် အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ နိဗ္ဗာနဠ္ဟ၊ သည်၎င်း။ ပဋိပဒါ စ၊ သည်၎င်း။ သံသန္ဒတိ၊ နှီးနှောပေ၏။ သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ဂင်္ဂါဒကံ၊ သည်။ ယမုနောဒကေန၊ နှင့်။ သံသန္ဒတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ သမေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ လျှင်။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ သုပညတ္တာ ခေါ၊ လျှင်တည်း။ နိဗ္ဗာနဠ္ဟ၊ သည်၎င်း။ ပဋိပဒါ စ၊ သည်၎င်း။ သံသန္ဒတိ၊ ၏။ (သမေတိ၊ ကိုလေသာမလတို့မှ စင်သည်၏ဒဿဖြစ်ဖြင့် တူညီ၏။)]

စ၊ လောကုတ္တရာမမ္မ၏ အသီးအသီး သ္ဘာကွာတအဖြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဣတ္ထေ၊ ဤအရိယမဂ္ဂ,သာမညဖလ,နိဗ္ဗာန်တို့တည်း။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သည်။ အန္တဒ္ဒယံ၊ သဿတ-ဥစ္ဆေဒ (ကာမသုခလွတ်ကာနုယောဂ-အတ္တကိလမထာ-နုယောဂ, လီန-ဥဒ္ဓစ္စ, ပတိဋ္ဌာန-အာယူဟန ဤသို့အပြားရှိသော) အန္တ-ဒ္ဒယသို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မူ၍၊ ဝါ။ မကပ်သောကြောင့်။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ-ဘူတောဝ၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ကောန်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ။ ဖြစ်သောကြောင့် သာလျှင်။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အက္ခာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သ္ဘာကွာတောဝ၊ မည်၏။ သာမညဖလာနိ၊ တို့သည်။ ပဋိပဿဒ္ဓိကိလေသာ-နေဝ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်အားဖြင့် ကောင်းစွာ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော ကိလေသာ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ရှိကုန်သောကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိပဿဒ္ဓ ကိလေသာနိ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ ပဟာန်အားဖြင့် ကောင်းစွာငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အက္ခာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သ္ဘာကွာတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ သဿတာမတာတာဏလေဏာဒိ-သဘာဝမေဝ၊ မြဲသောသဘော, သေခြင်းကင်းသောသဘော,စောင့်ရှောက်တတ်သောသဘော, ပုန်းအောင်းရာဟူသောသဘော အစရှိသောသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သဿတာဒိသဘာဝ-ဝသေန၊ သဿတစသော သဘာဝ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သဿတဠ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ၊ အမတဠ တာဏဠ လေဏဠ-ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ထိုတိုသုတ်တို့၌ သဿတ စသည်၏အဖြစ်ကို ပြောကြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အက္ခာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သ္ဘာကွာတံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ လောကုတ္တရဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ သ္ဘာကွာတောဝ၊ မည်၏။

[၂၀၉] ၁၄၀။ ပန၊ သ္ဘာကွာတောဝ ဟူသောပုဒ်၏ အကျယ်မှတပါး သန္ဓိဋ္ဌကော ဟူသောပုဒ်၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ သန္ဓိဋ္ဌကောတိ ဣတ္ထေ၊ ဤ။ တာဝ၊ စ္ဘာ။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္ဓာနေ၊ ဤ။ ရာဂါ-ဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝံ၊ ကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ အရိယပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဓိဋ္ဌကော၊ မည်၏။

ယထာဟ၊ ကား။ ရတ္ထော ခေါ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ရတ္တော၊ တပ်သောသူသည်။ ရာဂေန၊ ရာဂသည်။ အဘိဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိဏ္ဏ-စိတ္တော၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အတ္တဗျာပဗာဓာယပိ၊ မိမိကိုယ်ကို နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ စေ့ဆော်၏၊ ဝါ၊ လုံ့လပြု၏။ ပရဗျာပဗာဓာယပိ၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၏။ ဥဘယဗျာပဗာဓာယပိ၊ နှစ်ပါးစုံကို နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၏။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌မြဲသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ရုဝေ၊ ကို။ ပဟာနေ၊ ပယ်အပ်ပြီးလတ်သော်၊ ဝါ၊ ရာဂပျောက်ကင်းပြီးလတ်သော်။ အတ္တဗျာပဗာဓာယ၊ ၄ါ။ နေဝ စေတေတိ၊ မစေ့ဆော်၊ ဝါ၊ လုံ့လမပြု။ ပရဗျာပဗာဓာယ၊ ၄ါ။ နေ စေတေတိ၊ မစေ့ဆော်။ ဥဘယဗျာပဗာဓာယ၊ ၄ါ။ နေ စေတေတိ၊ မစေ့ဆော်။ စေတသိကံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ နေ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ မခံစား။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ ဓမ္မော၊ သည်။ သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ ကိုယ်တိုင် ရှုမြင်အပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

အပိ စ၊ လည်း။ နဝဝိဓောပိ၊ ဖြစ်သော။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ ယေန ယေန အရိယသာဝကေန၊ သည်။ အဓိဂတော၊ ရောက်အပ်သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန တေန အရိယသာဝကေန၊ သည်။ ပရသဒ္ဓါယ၊ သူတပါးကိုယုံသဖြင့်။ ပရနေယျေန၊ သူသင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓမ္ဗတံ-ဥတမ္ဗတံ၊ ကို။ ဟိတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခဏညာဏေန၊ ဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ (အနုညနေယျေန၊ သူမသင်အပ်သည်ဖြစ်၍။) ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ အဃ ဝါ၊ ကား။ ပသတ္ထာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပညာတည်း။ သန္ဓိဋ္ဌိ၊ ချီးမွမ်းအပ်သောအမြင်၊ ဝါ၊ ပညာ။ သန္ဓိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပညာဖြင့်။ ဇယတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ တယော-ဝံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယမဂ်, အရိယဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်တို့တွင်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမ္မယုတ္တော၊ ယ၊ မိမိနှင့်ယှဉ်သော၊ သန္ဓိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သောပညာဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ အောင်တတ်၏။ အရိယဖလံ၊ သည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကာရဏဘူတာယ

အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာယ၊ သော။ သန္ဓိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏ-ကရဏေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိသယိဘူတာယ၊ အာရမ္မဏိက ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာယ၊ သော။ သန္ဓိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရဟေန၊ ရဟားဖြင့်။ ဇယတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရဟိကော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ဘူ။ နဝဝိဓောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ သန္ဓိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဇယတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သန္ဓိဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထো၊ တည်း။ သန္ဓိဋ္ဌံ၊ မြင်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်ရင်း။ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒိဿမာနောယေဝ၊ ရှုအပ် မြင်အပ်သော်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋဘယံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲဘေးကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နုတ်စေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုံ၊ အဝတ်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထိကော၊ ဝတ္ထိက မည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဘူ။ သန္ဓိဋ္ဌံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။

၁၄၉။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဒါနံ၊ အကျိုးပေးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အသ-မဂ္ဂသ၊ အား။ ကာလော၊ ငုံလင့်အပ်သော အကျိုးပေးရာ ကာလ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကာလော၊ မည်၏။ အကာ-လောယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အကာလိကော၊ မည်၏။ ပဠာဟသတ္တာဟာ-ဒိဘေဒံ၊ ပဠာဟ သတ္တာဟ စသည်အပြားရှိသော။ ကာလံ၊ ကို။ ခေပေတ္မာ၊ ကုန်စေ၍။ ဖလံ၊ ကို။ နဒေတိ၊ ပေးသည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိသမနန္တရမေဝ၊ ဖြစ်သည်၏ အခြားမဲ့၍သာလျှင်။ ဖလဒေါ၊ အကျိုးကိုပေးတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဒါနေ၊ ၌။ အသ၊ ထိုလောကီကုသိုလ်အား။ ပကဋ္ဌော-ဒူရော၊ သော။ ပတ္တော-ဥပနိတော၊

ဆောင်အပ်သော။ ကာလော၊ အကျိုးပေးရာကာလသည်။ ဒုတ္ထိ၊ ၏။ ဣယံ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလိကော၊ မည်၏[1]။ သော၊ ထိုကာလိက ဟူသည်။ ကော၊ နည်း။ လောကိယော၊ သော။ ကုသလဓမ္မော၊ တည်း။ အာယံ ပန၊ ဤလောကုတ္တရာမဂ်သည်ကား။ သမနန္တရဖလတ္တာ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလိကော၊ ဝေးသော ဆောင်အပ်သော အကျိုးပေးရာကာလရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကာလိကော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤအကာလိကော ဟူသောပုဒ်ကို။ မဂ္ဂမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၅၁။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ဤတရားကို။ ပဿ၊ ရှုလှည့်လော့။ ဣဟိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဧဟိပဿဝိဓံ၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု တိုက်တွန်းသော အစီအရင်စကားကို။ အရှဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဟိပဿိကော၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-သော ဓမ္မော၊ သည်။ တံ ဝိဓံ၊ ထိုလာလှည့် ရှုလှည့်ဟု တိုက်တွန်းသော အစီအရင် စကားကို။ အရှဟတိ၊ ထိုက်သနည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ပရမတ္ထဒီပနာ-ဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပရိ-သုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ကိလေသာမလမှ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ရင်း။ အရှဟတိ၊ ၏။ [၂၁၀] ရိတ္တမုဒ္ဓိယံ၊ အချည်းနှီးသောလက်ဆုပ်၌။ ဟိရညံ ဝါ၊ ငွေသည်ရင်း။ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာပိ၊ ၍လည်း။ ဧဟိ၊ လှည့်။ ဣမံ၊ ဤငွေနှင့်ရွှေကို။ ပဿ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၄။ နု သက္ကာ၊ ကောင်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှား မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဂုဏံ ဝါ၊ ဘင်ကိုရင်း။ မုတ္တံ ဝါ၊ ကျင်ယော်ကိုရင်း။ မနုညဘာဝပ္ပကာသနေန၊ နှစ်သက်ဖွယ်၏အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ စိတ္တသမ္ပဟံသနတ္ထံ၊ စိတ်ကိုရွှင်စေခြင်း ၄။ ဧဟိ၊ လှည့်။ ဣမံ၊ ဤဘင်နှင့်ကျင်ယော်ကို။ ပဿ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၄။ နု သက္ကာ၊ ကောင်း။ အပိ စ-ခေါ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ တိဏေဟိ ဝါ၊ တို့ဖြင့်ရင်း။ ပဏ္ဏေဟိ ဝါ၊ တို့ဖြင့်ရင်း။ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗမေဝ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အပရိ-

---

၁-ဤပါဠိ၌ဖြင့် ဂန္ဓော အာသ ပဂၢံ ဂန္ဓိကော-စသည်ကဲ့သို့ ကာလော ပကဒ္ဓော အာသာတိ ကာလိကော-ဟူသော ပကဒ္ဓတဒ္ဓိတ် ဝိဂ္ဂဟကို ပြသည်။ (ပြည်)

သုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ နဝဝိဓောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ အယံ ပန လောကုတ္တရမဗျော၊ သည်ကား။ သဘာဝတောဝ၊ ပရမတ္ထသဘောတရား အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဇ္ဇမာနော၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ ကင်းသောတိမ်တိုက်ရှိသော။ အာကာသေ၊ ၌။ သမ္ပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ စ၊ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့ရင်း။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလေ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တဇာတိမဏိ ဝိယ စ၊ ချထားအပ်သောပတ္တမြားဇာစ်ကဲ့သို့ရင်း။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဧဟိပဿဝိဓိံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဟိပဿိကော၊ မည်၏[1]။

၁၅၁။ ဥပနေတဗ္ဗော၊ ကပ်၍ဆောင်ထိုက်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြပနေယျိကော၊ မည်၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဣဒေ၊ ဤသြပနေယျိကော-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။ ဥပနယနံ၊ ကပ်၍ဆောင်ခြင်း။ ဥပနယော၊ ခြင်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြောင်ပြောင်တောက်လောင်အပ်သော။ စေလံ ဝါ၊ ပုဆိုးကိုရင်း။ သီသံ ဝါ၊ ဦးခေါင်းကိုရင်း။ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္တာပိ၊ လျစ်လျူ၊ ရှုမခဲ့ခြင်းသော်လည်း။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်[2]။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဥပနယနံ၊ ဆောင်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြပနယိကော၊ မည်၏။ သြပနယိကောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သြပနေယျိကော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤစိတ္တေ ဥပနယနံ-အစရှိသော စကားသည်။ သခ်ေတ၊ သော။ လောကုတ္တရဓမ္မေ၊ လောကုတ္တရာတရား၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏[3]။ ပန၊ အသင့်ကိုခံ့ခိုအံ့။ အသခ်ေတ၊ သော[4]။ လောကုတ္တရဓမ္မေ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပနယနံ၊ အာရုံပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဆောင်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြပနေယျိကော၊ မည်၏။

၁-ဟေ ပဿ ဣတိ ဧဝं ပဝတ္တော ဝိဓိ ဧဟိပဿဝိဓိ။ ဤသို့ဆိုလိုလျက် ဝိဓိကို ချေ၍ ဧဟိပဿံ အရဟတီတိ ဧဟိပဿိကော-ဆိုသည်။ (ပြည်)

၂-အာရမ္မဏကရဏအားဖြင့် ဥပနယနကို စင်စေလို၍ "ဘာဝနာဝသေန" ကိုဆိုသည်။ (ပြည်)

၃-စိတ်၌ ဥပနယနဟူသည် ဥပ္ပါဒနတည်း။ ကိုးပါးလုံးကိုပင် စိတ်၌ဖြစ်စေကောင်း၏ မဟူတန်ဟု စုဝ်ရှိရကား ဣဒံ သခ်ေတ လောကုတ္တရဓမ္မေ-ဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

၄-အသခ်ေတ-၌ကား အဘယ်သို့မှသင့်မည်နည်း၊ အသင့်မရကောင်းပြီလော? အသခ်ေတ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

သစ္ဆိုကိုရိယာဝသေနု၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အလ္လီယနုံ ဖုသနုံ၊ တွေ့ခြင်းကို။ အရှဟတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အထ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနုံ၊ သို့။ (အရိယပုဂ္ဂလံ၊ ကို။) ဥပနေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဥပနေယျော၊ မည်၏။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပနေ-တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလနိဗ္ဗာနဓမ္မော၊ ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရား သည်။ ဥပနေယျော၊ မည်၏။ ဥပနေယျော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဩပ-နေယျိကော၊ မည်၏။

၁၅၂။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥဋ္ဌါဒိတဿုအာဒီဟိ၊ ဥဋ္ဌါဒိတဿု, ဝိပဋ္ဌိတဿု, နေယျပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝိညူဟိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ထိုးထွင်းရှု သိအပ်ကုန်ပြီးသော အရိယာသဓင်တို့သည်။ အတ္တနိ အတ္တနိ၊ ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ခံစားအပ်၏။ မေ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝိတော၊ ပွါးစေအပ်ပြီ။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သိအပ်ပြီ။ နိဗ္ဗာန-ရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ခံစားအပ်၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ ဥပဏ္ဍာယေန၊ သည်။ ဘာဝိတေန၊ ပွါးစေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ၊ ၏။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ နပ္ပဟီယန္တိ၊ မပယ်အပ်ကုန်။ သော၊ ထိုသဒ္ဓိဝိဟာရိက သည်။ တဿ၊ ထိုဥပဏ္ဍာယ်၏။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဖာသု၊ စ္ဒာ။ နိ ဝိဟာရတိ၊ မနေရ။ တေန၊ ထိုဥပဏ္ဍာယ်သည်။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနုံ၊ ကို။ နိ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်မပြုနိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-ဧသော ဓမ္မော၊ ဤမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာ-တရားကို။ ပရသ၊ သူတပါး၏။ သိသေ၊ ဦးခေါင်းဌ။ အာဘရဏံ ဝိယ၊ ဆင်သော တန်းဆာကဲ့သို့။ နိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေယေव၊ ၌သာလျှင်။ ဝိညူဟိ၊ ဥဋ္ဌါဒိ-

---

၁-ဝိညူဟိတိ ဝိဒူဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပဋိဝေဓသဘာဝေ-ဟေတု ဇာနနတ္ထံ၊ ထိုဉာဏ်လျှင် ရဲတိုက်ကြောက်သည် ဝေဒနာ-အားဖြင့် ဥဋ္ဌါဒိတဿုစသည် ဖြစ်ကုန်မလေ့ဟု ပြုခြင်းငှါ" ဟုတည်း။ ပ။ ဥဋ္ဌါဒိတဿုအာဒီဟိ" စသည်ကိုမိန့်တော်။ (ပြည်)

၂-ပစ္စတ္တံ-ဌ ပတိ + ဣတ္တံ ဖြစ်၍ ပတိ-ကား ဝိစ္ဆာဝုတ္တိယာ, တတ္တနိ ဘဝနနိ-ဟု ဘုယောဘာ-ဖြင့် အနုက်ကိုပြုသောကြောင့် ဟူလိုရကား "အတ္တနိ အတ္တနိ" မိန့်။ (ပြည်)

တည္ရွိစသော အရိယာအရှင်တို့သည်သာလျှင်။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ အနုဘဝိ-တဗ္ဗော၊ ခံစားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗာလာနံ ပန၊ တို့၏ကား။ သေ-သေသော ဓမ္မော၊ သည်။ အဝိသယော စ-အဝိသယော ဧဝ၊ အရာမဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၂၁၁] အပိ စ၊ လည်း။ အယံ ဓမ္မော၊ သည်။ သ္ဓာကွာတော၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သန္ဓိဋ္ဌိကတ္တာ၊ (မိမိသန္တာန်၌ ရာဂစသည်တို့၏ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုသည်ဖြစ်၍) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တိုင်မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ (သူ့အားယုံ၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို စွန့်၍) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော မဂ်ပညာဖြင့် ကိလေသာကို အောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ မြင်ခြင်း,ရှုခြင်းကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (အယံ ဓမ္မော၊ သည်။) သန္ဓိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အကာလိကတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ (အယံ ဓမ္မော၊ သည်။) အကာလိ-ကော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟေပယိကတ္တာ၊ လာလှည့်,ရှုလှည့် ဟူသောအစီအရင်ကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယော စ ဓမ္မော၊ သည်လည်း။ ဟေပယိကော၊ မည်၏။ သော နှာမ၊ ထို ဟေပယိက မည်သော တရားသည်ပင်။ သြပနေယျိကော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုရိမံ ပုရိမံ ပဒံ၊ ကို။ ပစ္ဆိမယ ပစ္ဆိမယ ပဒယ၊ နောက်နောက်သော ပုဒ်၏။ ကာရဏဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၅၃။ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သ္ဓာကွာတတာဒိဘေဒေ၊ သ္ဓာကွာတတာ စသည်အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မဂုဏေ၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို။ အနုဿရတော၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုတရားတော်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့သော အခါ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ရာဂထိုးကျင့်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်၏ဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အဃ၊ ထိုယောဂီအား။ ဥဇုဂတမေဝ၊ ဖြောင့်သည်ကိုသာလျှင် ပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ပုရိမနုယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိကွမ္ဘိတနိ၀ရဏာသ၊ ခွါအပ်ပြီးသော နိ၀ရဏရှိသော ယောဂိဒေါး။ ကေကွဏေ၊ ၌။ စျာနဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ ဥပဇ္ဈန်း၊ ပြုစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဓမ္မဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ ၀ါ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နာနပ္ပကာရဂုဏာ-နုသရဏာဓိမုတ္တတာယ ၀ါ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် သက်ဝင်လေးမြတ် ဆုံးဖြတ်ယုံကြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဥပစာရပတ္တမေ၀၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ စျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ စျာနံ၊ သည်။ ဓမ္မဂုဏာနုသရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနုသာတိစ္စေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံ ဓမ္မာနုသတိံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သြ၀နေယျိကသ၊ ကပ်၍ဆောင်ခြင်းကို ထိုက်သော။ ဓမ္မသ၊ တရားကို။ ဒေသေတာရံ၊ ဟောတော်မူတတ်သော။ ဣမိနာ၀ပဂေ်န၊ ဤအာဂ်ါနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတံ၊ သော။ သတ္ထာရံ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။ အတိတံသေ၊ အတိတ်အဖို့၌။ နေ၀ သမနုပဿာမိ၊ မမြင်စဘူး။ တေရဟိ၊ ယခုမျက်မြင်လောက ပစ္စုပ္ပန်ဘ၀၌လည်း။ တေန ဘဂ၀တာ၊ ထိုဒေသကဖြစ်တော်မူသော ဘုရားမြတ်စွာကို။ အညတြ-ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ နိ သမနုပဿာမိ၊ မမြင်ရ။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့၊ ၀ါ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဂုဏဒဿနေနေ၀၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ရှုသဖြင့်သာလျှင်။ သတ္ထရိ၊ ၌။ သဂါရ၀ေါ၊ ရိုသေခြင်းရှိသည်။ သပ္ပတိဿော၊ တုပ်ဝပ် ကျိုးနွံခြင်းရှိသည်။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ဂရုစိတ္တီကာရော၊ အလေးဂရုအရိုအသေပြုခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိ၀ေ၀ုလ္လံ၊ သဒ္ဓါစသည် ပြန့်ပြော ပေါများသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ပီတိပါမောဇ္ဇ-ဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘယဘေရ၀သဟော၊ ဘေးဝယ် ဘေးကြီးကို နှိပ်နှင်းနိုင်သည်။ ဒုက္ခာဓိ၀ါသနသမတ္ထော၊ (ဓမ္မာနုသတိဖြင့် သရိုရဒုက္ခ၏ ကြာဖက်၌ကျသောရေကဲ့သို့ လျှောပြေ၍) ဒုက္ခကို သည်းခံခြင်းဌါစွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မေန၊ တရားတော်နှင့်။ သံ၀ိသ-သည်၊ ဟကွနေရသည့်အမှတ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဓမ္မဂုဏာနုသတိ-

ယာ၊ သတိသည်။ အဗျာဝုတ္ထဥ္စ၊ စဲ့နေကိန်းအောင်းရာလည်းဖြစ်သော။ အာသ၊ ထိုယောဂီ၏။ သရီရမ္ပိ၊ ကိုယ်ကောင်သည်လည်း။ စေတိယဃရမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ပူဇာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုတ္တရမမ္မာဓိဂမာယ၊ ဌ၊ စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိတိဏ္ဏမိဟမ္ဘဝတ္ထုသမာယောဂေ၊ တ္ဓေလတ်သော်။ဓမ္မသုဓမ္မတံ၊ ဓမ္မ၏ သ္ဓာဏ္ဌာတဓမ္မအဖြစ်ကို။ သမနုဿရ-တော၊ ဆင်ခြင်သော။ အာသ၊ ၏။ ဟိရောတ္တပ္ပံ၊ သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိ၊ အထက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာဓမ္မကို။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ သော်လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဝေါမဟာနုဘာဝါယ၊ ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မာနုဿတိယာ၊ ဌ။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကယိရာလ-ကရေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဓမ္မာနုဿတိယံ၊ ဌ။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ အကျယ်ဖြစ်သော စကားအမြွက်တည်း။

၃-သံဃာနုဿတိကထာ

၁၅၄။ သံဃာနုဿတိ ံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေနာပိ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောယောဂီသည်လည်း။ ရဟောဂတေန၊ ၍။ ပဋိသလ္လီနေန၊ ၍။ သုပ္ပဋိပန္နော။ ပ။ လောကဿာတိ၊ ဟူ၍။ [၂၁၂] ဧဝံ၊ သို့။ အရိယ-သံဃဂုဏာ၊ အရိယာဖြစ်သော သံဃာတော်၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော် တို့ကို ။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁-ဤပုဒ်အဖွင့် ဌီကာအနက်-ဂါလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရကတ္တာ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနယော၊ စီးပွါးမဲ့သော အမှုအကျင့်ဆိုးတို့ကို။ နှ ဣရိယနတော စ၊ မကျင့်မဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အယော၊ စီးပွါးကြောင်း အကျင့်အမှုကောင်းတို့ကို။ ဣရိယနတော စ၊ ကျင့်သုံးမပြုတ် ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သဒေဝကေန၊ သော။ လောကေန၊ သည်။ သရဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်ဆုဟူ၍။ အရဏီယတော စ၊ ဆည်းကပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သော၊ ထိုပဋိပဒါလ်သည်။ အရိယော စ၊ အရိယာမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃော စ၊ သီလအယူ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းစည်းခပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သံဃာမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့

၁၅၅။ တတ္ထ၊ ထိုသုပ္ပဋိပန္နော-အစရှိသောပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သုပ္ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းမွန်စွာ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်တော်မူပေ၏။ သမ္မာပဋိပဒံ၊ အရိယမဂ်ဟူ ဆိုအပ်သော မဖောက်မပြန်သော အကျင့်ကောင်းကို။ အနိဝတ္တိပဋိပဒံ၊ ပဋိပက္ခမမှတ်ကို တဖန်မပြန်သော သဘောရှိသည်တို့ကို ပြု၍ ပယ်စွန့်တတ်သော အကျင့်ကောင်းကို၊ ဝါ၊ ပယ်အပ်သော ပဋိပက္ခမမှတ်ကို တဖန်မပြန်လှာစေတတ်သော အကျင့်ကောင်းကို၊ ဝါ၊ တဖန် ပြန်သော်လည်း ပြန်ကျိုးမရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိလည်း တဖန် မပြန်ခြင်းသဘောရှိသော အကျင့်ကောင်းကို။ အနုလောမပဋိပဒံ၊ ရအပ်သောနိဗ္ဗာန်အား ကေံသအားဖြင့် လျော်သောအကျင့်ကောင်းကို။ အပစ္စနီကပဋိပဒံ၊ ရအပ်သော နိဗ္ဗာန်အား လျော်သည်ဖြစ်၍ပင် မဆန့်ကျင်သော အကျင့်ကောင်းကို။ ဓမ္မာနုဓမ္မ-ပဋိပဒံ၊ ရအပ်သောနိဗ္ဗာန်တရားအား သင့်လျော်သော အကျင့်ဖြစ်သော အကျင့်ကောင်းကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်တော်မူပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သြဝါဒါနုသာသနီ၊ သြဝါဒဖြစ်သော အနုသာသနီကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေလေးမြတ်စွာ၊ ဝါ၊ ရိုသေလေးမြတ်သည်ကို ပြု၍။ သုဏန္တိ၊ နာတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝကာ၊ မည်ကုန်၏။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သံဃော၊ အပေါင်းတည်း။ သာဝက-သံဃော၊ အပေါင်း။ သီလဒိဋ္ဌိသာမညတာယ၊ အရိယသီလ-အရိယဒိဋ္ဌိချင်းတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သံဃာတဘာဝံ၊ ပေါင်းစပ်ယှဉ်တွဲအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သော။ သာဝကသမူဟော၊ သာဝကတို့၏အပေါင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ချဉ်းစပ်တွဲယှဉ်အပ်သော အရိယဟူသော အဖည်, သံဃာဟူသော အမည်ရှိသည်၏ အခြင်ကြောင့်။ အရိယသံဃော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အရိယာနံ၊ ယထာဝုတ္တကာရဏကြောင့် အရိယမည်သော အရှင်တို့၏။ သံဃော၊ အဝေပါင်းတည်း။ အရိယသံဃော၊ အပေါင်း။ ။ ဤအနက်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည့်)

၁- ထိုပါဠိ တို့တွင် အဖန်ဖန် ဆက်နွှဲသည်ရှိသော် ဥဒုပဋ္ဌိပတ္တိ မပြတ်သဲ့ကား အနိဝတ္တိပဋိပဒံ ပါဠိဖြင့် ဥဒုပဋ္ဌိပတ္တိကိုပြု၏။ ရောက်အပ်သော နိဗ္ဗာန်လားလျော်သည် မဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်မှ ထိုပဋိပဒါသည် ဥာယပြည့်ခြင်းကြောင့် အနုလောမပဋိပဒံ, အပုနာဂမ-ပဋိပဒံ-ပါဠိတို့ဖြင့် ဥာယပဋိပတ္တိကိုပြု၏။ ဩနဋ္ဌဝိဝေကသောဝစကိုပြုခြင်းကြောင့် ဝေဒုဗ္ဗဝိဝေကမဟုတ်ပါ။ ပါဠိဖြင့် သာမီစိပဋိပတ္တိကိုပြု၏။ ထိုဂုဏ်ပြုသည်ဖြင့် "ဥဒုပဋ္ဌိပဒနိဗ္ဗာနဂေါစရော သုံးပုံတစ်ပါသည် ပဋိ-ပတ်၏ပဟေဋ္ဌနိဗ္ဗဒတို့တည်း" ဟုပြု၏။ ထိုကြောင့် ဝိဝေကပ္ပဋိ ... (ပြည့်)

ပန္နာ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ပဋိပဒါ၊ ကို။ အဝက်ဘ၊ နှားသေး ကောက်ကဲ့သို့ မကောက်သည်ဖြစ်၍။ အကုဋ္ဌိလာ၊ လရေးကဲ့သို့ မကောက် သည်ဖြစ်၍။ အဇိမှာ၊ ထယ်ကိုင်းကဲ့သို့ မကောက်သည်ဖြစ်၍။ ဥဇု၊ (မာယာသာဌေယျစသော ပါပမ္မကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ပယ်ခြင်းကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုက် မျဉ်းခတ်သကဲ့သို့) ဖြောင့်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အရိုယော စ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၍ အဌင်္ဂိက အရိယဖြစ်ရကား။ ဉာယောတိပိ၊ (အပဏ္ဏကဘာဝေန ဉာယတိ ကမတိ နိဗ္ဗာန်၊ တံ ဝါ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ ဧတေန ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်) ဉာယဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တနည်း ကား- ဥဇု စ၊ ဖြောင့်လည်းဖြောင့်၏။ အရိယော၊ စင်ကြယ်သော။ ဉာယော စ၊ ဉာယလည်းမည်၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဝဋ္ဋ-ဒုက္ခနိယျာနာယ၊ ဌာ။) အနုစ္ဆဝိကတ္တာ စ၊ ကား။ သာမီစိတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ သင်္ခ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသမ္မာပဋိပဒါကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်ပေသော။ အရိယသံဃော၊ ကို။ ဥဇုပဋိပန္နောတိ၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုက် မျဉ်းခတ်သကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ပေသော အရှင်ဟူ၍ဌင်း။ ဉာယပဋိပန္နောတိပိ၊ နိဗ္ဗာန်တောင်ခိုင်သို့ သွားတတ်သောအကျင့်ကို၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း၍ သိကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပေသော အရှင်ဟူ၍ဌင်း။ သာမီစိပဋိပန္နောတိပိ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းဌါ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပေသော အရှင်ဟူ၍ဌင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏[1]။

၁-သမ္မာပဋိပဒါ, အနိဝတ္တိပဋိပဒါ စသည်ကို ကျင့်သောကြောင့် သုပဋိပန္နမည်ခဲ့လျှင် ဤပုဒ်အတွင်း၌ အလုံးစုံ ငင်ပြီးဖြစ်၍ ဥဇုပဋိပန္နစသည်ကို ဘိုဖွယ်မရှိပြီ၊ အဘယ်ကြောင့် စကားပိုမိုအောင် ဆိုရသနည်း အမေးရှိရာသောကြောင့် တိုလိန္ဒနုန္ဓနုစောဒနာကို ဖြေခြင်းဌါ ယသ္မာ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား....ထိုလမ္မာပဋိပဒါကို မာယာသာဌေယျ စသော ပါပမမ္မကို ဖြတ်ပယ်ခြင်းကြောင့် ဂေါမုတ္တ ကော်, စန္ဒလေခါဝက်ကုဋ္ဌိလ, နုဂ်လကောဋ်-ဝက်ဇိမ္ဗ ဟူသော ဤအကောက်သုံးပါးမရှိ၍ ဥဇုဟု ခေါ်ပြန်ရကား ဥဇုပဋိပန္နမည် စင်ကြယ် သော မဏ္ဍိမပဋိပတ်ဖြစ်၍ မဇ္ဈတ်ယှင်းသော အကျင့်ဖြစ်ရကား "ဉာယတိ ကမတိ နိဗ္ဗာန်၊ တံ ဝါ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ ဧတေနာတိ ဉာဏေနာ" ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့် ဉာယဆိုပြန်၍ ဉာယပဋိပန္နမည်၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ခြင်းဌါ အနုစ္ဆဝိကဘုရားရှင်ဖြစ်၍ သာမီစိ ဆိုရပြန်၍ သာမီစိပဋိပန္နမည်၊ ဤသို့ သမ္မာပဋိပဒါ တခုသည်ပင် ဥဇု,ဉာယ, သာမီစိ ဟူသော အမည် သုံးပါးကို မိမိဂုဏ်ကြောင့် ရပြန်၍ ထိုအမည်သုံးပါးရှိသော ပဋိပဒါကို ကျင့်သော အရိယ သံဃာကို ဥဇုပဋိပန္နမည်, ဉာယပဋိပန္နမည်, သာမီစိပဋိပန္နမည်-ဟု ဆိုသော်လည်း မပြိုမလွန် ဟူလို။ (ပြည်)

စ၊ ဆက်။ ဝေ္ဌ၊ ဤမဂ္ဂဌာန် ဖလဌာန် ရှစ်ဦးတို့တွင်။ ယေ အရိယာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဋ္ဌ၊ မဂ်ဌိတည်ကုန်၏။ တေ အရိယာ၊ ထိုမဂ်ဌိတည်သော အာရိယာတို့သည်။ သမ္မာပဋိပတ္တိသမဂ္ဂိတာယ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ် ဟူသော သမ္မာပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကောင်းမြတ်သော သမ္မာပဋိပတ် အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်ကို ကျင့်ဆဲမည်ကုန်၏။ ယေ အရိယာ၊ တို့သည်။ ဖလဌာ၊ ဖိုလ်ဌိတည်ကုန်၏။ တေ အရိယာ၊ ထိုဖလဌာန်ဖြစ်သော အရိယာတို့သည်။ သမ္မာပဋိပဒါယ၊ အဋ္ဌင်္ဂိက အရိယမဂ်ဟူသော သမ္မာပဋိပတ်ဖြင့်။ အဓိဂန္တ္ဗဗ္ဗာ၊ ရအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂတာတ္တာ၊ ရပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ်တံ၊ အတ်တ်ဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ် သမ္မာပဋိပတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကောင်းမြတ်သော သမ္မာပဋိပတ်ကို ကျင့်ပြီး မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

အပိ စ၊ လည်း။ သ္ဒဿနတော၊ တောင်းစ္ဝ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယော၊ ဌ္ဌ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမတော်မူတိုင်း။ ပဋိပန္နတ္တာပိ၊ ကျင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ-အဝိရဇ္ဈနကပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိ-ပန္နတ္တာပိ၊ ကြောင့်ရင်း။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ မည်၏။

မဇ္ဈိမာယ၊ သော။ ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ အန္တ္တဒ္ဒယံ၊ ကို။ အနုပ-ဂမ္မ၊ ၍။ ပဋိပန္နတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ကာယဝစီမနောဝကံ်ကုဋ္ဌိလဇိမ္ဗ-ဒေါသပ္ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ[1]။ ပဋိပန္နတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဥဇုပ္ပဋိ-ပန္နော၊ မည်၏။

နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဉာယော၊ ဉာယဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုဉာယဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော၊ မည်၏။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သော အရှင်တို့သည်။ သာမီစိကမ္မာရဟာ၊ သူတပါးတို့သည် ပြုအပ်သော (ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း, လက်အုပ်ချီခြင်း, နေရာခင်းလင့်ခြင်း စသော) ရိုသေသမှုကို ထိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ သာမီ-စိပ္ပဋိပန္နော၊ မည်ပေ၏။

၁-ပယ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပယ်သော။ (ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်။)-ဟု ပြည်ပူ နိဿယဟောင်းဌ် ယောဇနာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၁၅၆။ ယဒိဒန္တိ၊ ကား။ ယာနိ ဣမာနိ၊ ဤမျက်မှောက်ပြုအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိတိ၊ ကား။ ယုဂဋ္ဌ-ဝသေန၊ အစုံဖက်တွဲသည်၏အစုမ်းဖြင့်။ ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌော၊ ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌပုရိသ တဉ်း။ ဖလဋ္ဌော၊ ပဌမ ဖလဋ္ဌပုရိသတဉ်း။ ဣတိ-ဣဒံ ဒ္ဝယံ၊ ဤနှစ်ဦးသည်။ ကေ၊ တခုသော။ ယုဂဋ္ဌံ၊ တွဲဖက်အစုံမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤအထူးဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ပုရိသယုဂဋ္ဌာနိ၊ ယောကျ်းမြတ် အစုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာတိ၊ ကား။ ပုရိသပုဂ္ဂလဝသေန၊ ယောကျ်းပုဂ္ဂိုလ်၏ အစုမ်းဖြင့်။ ပဌမ-မဂ္ဂဋ္ဌော၊ ပဌမ မဂ္ဂဋ္ဌသည်။ ဧကော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တဉ်းမည်၏။ ဖလဋ္ဌော၊ ပဌမ-ဖလဋ္ဌသည်။ ဧကော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တဉ်းမည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌော၊ ရှစ်ပါးသောလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယောကျ်းမြတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဏ္ဍေ၊ ဤအဋ္ဌပုရိသ-ပုဂ္ဂလာဟူသောပုဒ်၌။ ပုရိသောတိ ဝါ၊ ပုရိသဟူ၍ရင်း။ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ၊ ပုဂ္ဂလဟူ၍ရင်း။ (ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။) တောနိ ပဒါနိ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ကေတ္ထာနိ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ကေတ္ထဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ ဝေနေယျ ဝသေန၊ ဝေနေယျဗျာသယ၏ အစုမ်းဖြင့်။ ဧတေ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ဟူသော နှစ်ပုဒ်တွဲ ဗဟုဝစနန္တပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃောတိ၊ ကား။ ယာနိမာနိ၊ ဤမျက်မှောက်ပြုအပ်သော အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ [၂၁၃] ယုဂဝသေန၊ အစုံဖက်တွဲ ✉ သည်၏အစုမ်းဖြင့်။ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ၊ လေးပါးကုန်သော ယောကျ်း အစုံတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပါဠိဋ္ဌေတော၊ အသီး အသီး တပါး တပါး ခွဲဝေသောအားဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ဦးကုန်သော။ ယေ ဣမေ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်မျက်မှောက်ဖြစ်သော ယောကျ်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သေ-ဧသော၊ ဤအစုံအားဖြင့် လေးပါး, အသီး အသီး တပါး တပါး ခွဲဝေသောအားဖြင့် ရှစ်ဦးဖြစ်သော။ သာဝကသံဃော၊ အရိယာသာဝကတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော သံဃာတော်သည်။ အာဟု-နေယျောတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာနေ-တ္ဝာ၊ အဝေးမှဆောင်၍။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟုနံ၊ မည်၏။ ဒ္ဝေရတောပိ၊ အဝေးမှသော်လည်း။ အာနေ-တ္ဝာ၊ ဆောင်၍။ သီလဝန္တော သု၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူ

ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတံ၊ ဤအာဟုနံ ဟူသောပုဒ်သည်။ (အာနေတ္တာ၊ အဝေးမှသော်လည်းဆောင်၍။ ဟုနိ-တဗ္ဗာနံ၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေးလှူအပ်ကုန်သော။) စတုန္နံ ပစ္စယာ-နံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း[1]။ တံ အာဟုနံ၊ ထိုအဝေးမှသော်လည်း ဆောင်၍လှူအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။ ယုတ္တော၊ ထိုက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဿ အာဟုနဿ၊ လေးပါး၏။ မဟပ္ဖလကရဏတော၊ အကျိုးကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟုနေယျော၊ မည်တော်မူ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒုရတောပိ၊ အဝေးမှသော်လည်း။ အာဂန္တ္မာ၊ ၍။ သဗ္ဗသာ-ပတေယျမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်ကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယသံဃာတော်၌။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအရိယသံဃာတော်သည်။ အာဟဝနီယော၊ မည်၏။ (အဓိကရဏသာဓန) ဝါ၊ ကား။ သက္ကာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း၊ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ အာဟဝနံ၊ ပေးလှူအပ်ပူဇော်အပ်သောဝတ္ထုကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟဝနီယော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အာဟဝ-နီယော နာမ၊ အာဟဝနီယမည်သော။ ယော အယံ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယတ္ထ-အဂ္ဂိမ္ပိ၊ ၌။ ဟုတံ၊ ပူဇော်အပ် ပေးလှူအပ်သော ခီရဒဓိသပ္ပိနဝနီတစသည်သည်။ မဟပ္ဖလံ၊ (အာဟုနေယျဂ္ဂိ, ဂဟပတဂ္ဂိ, ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိတို့၌ ပူဇော်အပ်သည်ထက်) မျှားသောအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သတတ်[2]။ ဟုတဿ၊ ပူဇော်ပေးလှူအပ်သော (ခီရဒဓိသပ္ပိနဝနီတစသော) အလှူ-ဝတ္ထု၏။ မဟပ္ဖလတာယ၊ အကျိုးကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဟ-ဝနီယော၊ အဝေးမှသော်လည်းလာ၍ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်ကိုပူဇော်ရာ

၁-ဤအနက်ကို အစ်ကာရအားဖြင့် သိအပ်၏။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သီလဝန္တေသု၊ တို့အား။ ဒါတဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္နံ ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ဤသို့မူလည်း ဒါတဗ္ဗံ ဟူသော ပုဒ်ကို ဆင့် အနှစ်းပြင့်ပြန်၍ လိုက်စေအပ်၏။ ဤသို့မဟု ယထာရုတ-ဆိုထားတိုင်း အနက်ယူသော် အဘယ်အပြစ် ဖြစ်ရာသနည်း? အညထာ ယေသံ ကေသဉ္စိ စတုန္နံ ပစ္စယာနံ အာဟုနန္တိ သမညာ သိယာ။ (ပြည်)

၂-ယင်းသို့ ဟုဏ္ဍားတို့ အယူရှိလျှင် သူတို့အယူသို့ပင် လိုက်ရမည်လော စုဒ်ရှိရကား ယင်းသို့ အယူရှိလျှင် တို့ကနိုင်ပြီ၊ မလိုက်လင့်ဟု "သစေ ဟုတဿ" စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

ဖြစ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အုံ့။ သံဃောဝ၊ ငါတို့ကိုးကွယ်သော သံဃာ သည်သာလျှင်။ အာဟာဝနီယော၊ အာဟာဝနီယစစ်သည်။ ဟောတိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သံဃော၊ ဌ်း ဝါ၊ အား။ ဟုတံ ဒိန္နံ၊ သည်။ မဟပ္ဖလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ယော စ။ ပ။ ဟုတန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

[ယော စ ဇန္တု၊ သည်ကား။ ဝနေ၊ ဌ်။ ဝဿသတံ၊ လုံး။ အဂ္ဂိ ံ၊ ကို။ ပရိစရေ၊ လုပ်ကျွေးပူဇော်ရာ၏။ ယော စ၊ သည်ကား။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ဘာဝိတတ္တာနံ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော အရိယမဂ်စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မုဟုတ္တမပိ၊ တခဏမျှသော်သည်း။ ပူဇယေ၊ ရာ၏။ (တသ၊ ၏။) သာယေဝ ပူဇနာ၊ သည်သာလျှင်။ သေယ္ယော၊ ၏။ ဝဿသတံ၊ လုံး။ ယံ ဟုတံ၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ ဖြစ်စေကာမူ။ ဧတံ၊ သည်။ နု သေယ္ယော၊ မမြတ်။]

နိကာယန္တရေ၊ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီနိကာယ်တပါး၌။ တဒေတံ- တံ ဧတံ အာဟာဝနီယောတိ ပဒံ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤထေရဝါဒီနိကာယ်၌။ အာဟုနေယ္ယောတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ နှင့်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ ဗျဉ္ဇနတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ဘေဒေ၊ ဤအာဟာဝနီယ အာဟုနေယျနှစ်ပုဒ်၌။ ကိဉ္စိမတ္တမေဝ၊ စိုးစဉ်းမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ အာဟုနေယ္ယော၊ အဝေးမှလာ၍ အလုံးစုံသောဥစ္စာနှစ်ကို ပူဇော်ပေးလျှုရာမည်တော်မူ၏။

ပန၊ ပါး။ ပါဟုနေယျောတိ ဘေဒေ၊ ဌ်။ ဒိသာဝိဒိသတော၊ အရပ် ရှစ်မျက်နှာမှ။ အာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ပိယမနာပါနံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ဉာတိမိတ္တာနံ၊ အဆွေအမျိုး ခင်ပွန်း ကောင်းတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ၎။ သက္ကာရေန၊ အကောင်းအမှန်ပြုပြင်ခြင်း ဖြင့်။ ပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်သော။ အာဂန္တုကဒါနံ၊ ဧည့်ကောင်းတို့အား ရည်ရွယ်ထားသောအလှူကို။ ပါဟုနံ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအာဂန္တုက ဒါနကိုလည်း။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ တေ ပါဟုနကေ၊ ထိုပိယမနာပဉာတိမိတ္တဖြစ်သော ဧည့်ကောင်းတို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ သံဃ-ဿေဝ၊ သံဃာတော်အားသာလျှင်။ ဒါတုံ၊ ၎။ ယုတ္တံ၊ သင့်မြတ်၏။ သံဃော စ၊ သည်လည်း။ ပါဟုနံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ၎။ ယုတ္တော၊ ၏။

ဟိ-သစ္ဆ၊ ၏။ သံဃသဒ်သော၊ သံဃာနှင့်တူသော။ ပါဟုနကော၊ ညှော်ကောင်း မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-တံပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ ဂေဟဒ္ဒုန္ဒရေ စ၊ ဘုရားနှစ်ဆူတို့၏ တခုသောအကြား သည်လည်း။ ဝိတိဝတ္တေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ဒီဃတိ၊ တွေ့မြင်ရ၏။ အမ္ဘောကိဏ္ဏဉ္ဇ၊ ပဋိပက္ခတို့နှင့် မရောသည်ဖြစ်၍လည်း။ ပိယမနာပတ္တ-ကရေဟိ၊ ချစ်အပ် နှလုံးကိုပျံ့စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ သီလအစရှိကုန်သော ကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အသဒိသပါဟုနကအဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ ဝေါ၊ သို့။ အာသ၊ ထိုသံဃာတော်အား။ ပါဟုနံ၊ (ပိယမနာပဟုတိမိတ္တဖြစ်ကုန်သော) ညှော်ကောင်းတို့အား ရည်မှတ်၍ အကောင်းအမှန်စိုရင်အပ်သော အာဂန္တုက ဒါနကို။ ဒါတုံ၊ ဌာ။ ယုတ္တံ၊ ၏။ (သံဃော စ၊ သည်လည်း။) ပါဟုနံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ခံခြင်းဌာ။ ယုတ္တော၊ ၏၊ ဝါ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပါဟုနေယျော၊ မည်တော်မူ၏။ ပန၊ အယူထူးကို ဆိုအုံ့။ ယေသံ၊ အကြင် သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီ နိကာယ်တပါးတို့၏။ (ဝါဒေ၊ ဌ။) ပါဟဝနီယောတိ၊ ဟူသော။ ပါဋိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုနိကာယ်တပါးတို့၏။ ဝါဒေ၊ ဌ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃော၊ သည်။ ပုဗ္ဗကာရီ-အဂ္ဂကိရိယံ၊ အဦးပြုခြင်းကို၊ ဝါ၊ အဦးပူဇော်လုပ်ကျွေးခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံသော ညှော်ကောင်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ ဣတ္ထ၊ ဤသံဃာတော်၌။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူ ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပါဟဝနီယော၊ မည်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ (အာဒရဂါရဝဗဟုမာနုစသည်လည်းဖြစ်သော ဒေယျဓမ္မကို သက္ကစ္စကရဏ စသည်လည်းဖြစ်သော) ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အာဟဝနံ၊ ဆောင်ယူ၍ ပူဇော်အပ်သော ဝတ္ထုကို။ (သံဃော၊ သည်။) အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဟဝနီယော၊ ၏။ သ္မာယံ ပါဟဝနီယသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤ ထေရဝါဒီ

၁-ရှေးဝိကပ်ဌ ပ-သဒ္ဒါသည် ပကဋ္ဌဒုရဟော, အာ-သဒ္ဒါသည် အာဂတတ္ထဖြစ်၍ ဒုရုတောပိ ဒီသာဝေဒီသတော အာဂတာနံ ပိယမနာပါနံ ဥာတိမိတ္တာနံ ဟုနိတဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ပါဟုနံ-ပြု။ ယဒုမ္ဘ ပ-၏သမီပတ္ထစသော, အာ-၏အာဟဝနုစသော အနက်ကို တသီးကြုံလို့ သည်ဖြစ်၍“ သဗ္ဗပဌမံ အာနေတ္တာ” စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

နိုကာယ်၌။ တေနေဝ အတ္ထေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကြောင့်လျှင်။ (ပရိယာယဘာဝေန၊ ဖြင့်။) ပါဟုနေယျောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကကို။ သဒ္ဒဟိတ္မာ၊ ယုံကြည်၍။ ဒါတဗ္ဗဒါနံ၊ ပေးလှူအပ်သော အလှူဝတ္ထုကို။ ဒက္ခိဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒက္ခိဏာယ၊ အား။ ဟိတော၊ လျော်သည်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ မဟပ္ဖလကရဏတာယ၊ အကျိုးကြီးသည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသေတိ၊ သုတ်သင်နိုင်ပေ၏[1]။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏံ အရဟတိ၊ ၏။ ဒက္ခိဏာယ ဝါ၊ အားမူလည်း။ ဟိတော၊ လျော်၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏေယျော၊ မည်၏။

[၂၁၄] ဥတောဝ ဟတ္ထေ၊ လက်နှစ်ဖက်တို့ကို။ သိရသ္မိံ၊ ခေါင်း။ ပတိဋ္ဌပေတ္မာ၊ ၍။ သဗ္ဗလောကေန၊ အလုံးစုံသော လောက(သတ္တဝါအပေါင်း)သည်။ ကယိရမာနံ၊ သော။ အဉ္ဇလိကမ္မံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ မည်၏။

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗလောကဿ၊ အလုံးစုံသော လောက၏။ အသဒိသံ၊ အတူမရှိသော။ ပုညဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊ စိုက်ပျိုးကြဲမြှုပ်အပ်သော ကုသိုလ်မျိုးတို့၏ ပေါက်ပွါးစည်ပင်ရာဌာနသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ။ ရညော ဝါ၊ ၏ရင်း။ အမစ္စဿ ဝါ၊ ၏ရင်း။ သာလိနံ ဝါ၊ တို့၏ရင်း။ ယဝါနံ ဝါ၊ တို့၏ရင်း။ ဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊ ပေါက်ရောက်စည်ပင်ရာ လယ်မြေအရပ်ကို။ ရညော၊ ၏။ သာလိခေတ္တံ၊ သလေးခင်း။ ရညော၊ ၏။ ယဝခေတ္တံ၊ မုယောခင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သံဃော၊ ကို။ သဗ္ဗလောကဿ၊ ၏။ ပုညာနံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော ကုသိုလ်မျိုးတို့၏။ ဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊ ပေါက်ပွါးစည်ပင်ရာ

၁-အလှူဒါန အကျိုးကြီးစေသည်ကိုပင် သုတ်သင်သည် စင်ကြယ်စေသည်ဟု ဆိုသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ....ကြေးမြီ စသော စီးပွါးရေးကိစ္စကို မျှားစွာသော အတိုးအမြတ်ရစေခြင်းဖြင့် သုတ်သင်စင်ကြယ်စေသည်ဟု ဆိုရသကဲ့သို့တည်း။ထိုကြောင့် ဌီကာ၌ "ယထာ ဥဒ္ဓါရာဒိ ဝိပုလဗြဟ္မယလာဘေန ဝိသောဓိတံ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဒက္ခိဏာဝိပုလယလ-တာယာတိ ဝုတ္တံ မဟပ္ဖလကရဏတာယ ဝိသောဓေတီတိ" ဟု မိန့်ဆို၏။ မြန်မာမှု၌ ဥမ္ဓါရာဒိ အရာတွင် ဥဒ္ဓာရာတိဟု ပျက်လျက်ရှိသည်၊ ဥဒ္ဓါရာဒိ-ဟု ရှိသော သီဟိုဠ်မှသာ သင့်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

လယ်တာမြေကောင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သံဃံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ လောကဿ၊ အလုံးစုံသော လောက၏။ နာနပ္ပကာရဟိတ-သုခသံဝတ္တနိကာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော စီးပွါးချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ပုညာနိ၊ စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်သော ကုသိုလ်မျိုးတို့သည်။ ဝိရူဟန္တိ၊ ပေါက်ပွါးစည်ပင်တတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃော၊ သည်။ လောကဿ၊ လောက၏။ အနုတ္တရံ-အသဒိသံ၊ သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှုအခင်း သန့်ရှင်းပေါင်းမြက် ခွန်ထွက်သန့်သန် လယ်ကောင်းမှန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေအပြီးတည်း။

၁၅၇။ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သုပ္ပဋိပန္နတာဒီဟေတေ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာစသည် အပြားရှိကုန်သော။ သံဃဂုဏေ၊ သံဃဂုဏ်တော်တို့ကို။ အနုဿရတော၊ ယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသံဃာဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့သောအခါ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ သံဃံ၊ သံဃဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဥဇုဂတမေव၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏဿ၊ ယောဂီအား။ ကေဝလံ ဂုဏေ၊ ၌။ စျာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း။ သံဃဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ ဝါ၊ ကြောင့်ဂုဏ်း။ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တတာယ ဝါ၊ ကြောင့်ဂုဏ်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဥပစာရပတ္တမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ စျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ စျာနံ၊ သည်။ သံဃဂုဏာနုဿရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ သံဃာနုဿတိစိတ္တံ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံ သံဃာနုဿတိံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃေ၊ ၌။ သဂါရဝေါ၊ သည်။ သပ္ပတိဿော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဝေပုလ္လံ၊ သဒ္ဓါစသည် ပြန့်ပြောပေါများသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ပိတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ သည်။ ဘယဘေရဝ-သဟော၊ သည်။ ဒုက္ခာဓိဝါသနသမတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သံဃေန၊ နှင့်။ သံဝါသသည်၊ ကို။ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ၏။ သံဃဂုဏာနုသ-
တိယာ၊ သည်။ အစ္ဆာဝုတ္ထဉ္စ၊ စွဲနှောကိန်းအောင်းရာလည်း ဖြစ်သော်။
အာသ၊ ထိုဃယာဂိ၏။ သရီရံ၊ သည်။ သန္ဓိပတိတသံဃံ၊ အညိအညွတ်
စည်းဝေးအပ်သော သံဃာတော်ရှိသော။ ဥပေါသထာဂါရံ ဣဝ၊ ဥပုသ်
အိမ်ကဲ့သို့။ ပူဇာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃဂုဏာဓိဂမာယ၊ ၎င်း
စိတ်ကို၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိတိဏ္ဏမိတဗ္ဗဝတ္ထုသမာ-
ယောဂေ၊ လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုနှင့်တွေ့လတ်သော်။ အာသ၊ ၏။
သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ သံဃံ၊ ကို။ ပဿတော ဝိယ၊ မြင်ရကဲ့သို့။
ဟိရောတ္ဗပ္ပံ၊ သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိ၊ ကို။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊
သော်လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဝေမဟာနုဘာဝါယ၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့် (နိဝရဏကိုခွါခြင်းစသည်၌ စွမ်းနိုင်သော
သံဃာတော်၌ ရှိသေခြင်းစသည်၏ အကြောင်းလည်းဖြစ်သော) ကြီးမား
သောအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သံဃာနုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယ္ယ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဤရှေ့စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣဒံ၊ ကား။ သံဃာနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ အကျယ်
ဖြစ်သော စကားအမြွက်တည်း။

၄-သီလာနုဿတိကထာ

[၂၁၅] ၁၅၈။ ပန၊ တပါး။ သီလာနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာ-
မေန၊ သည်။ ရဟောဂတေန၊ ၍။ ပဋ္ဌိသလ္လီနေန၊ ၍။ မေ၊ ၏။ သီလာနိ၊
တို့သည်။ အဟော ဝတ၊ ခြော်ကောင်းစွ။ အခဏ္ဍာနိ၊ မကျိုးပေကုန်။
(တနည်း) အဟော ဝတ အခဏ္ဍာနိ၊ ခြော်မကျိုးပဲရှိပေကုန်စွ။ အဟော

ဝ-အစ္ဆာဝုတ္ထဉ္စ-၌ စ-သဒ္ဒါသည် ဝါကျသမုစ္စည်း ဝါကျာရမ္ဘတောတကသင့်၏။
ထိုကြောင့် အစ္ဆာဝုတ္ထံ၊ သော။ အာသ၊ ၏။ သရီရံ စ၊ သည်လည်း-ဟု ယောဇနာသင့်၏။
ဤ၌ သရီရံ-နောင် ပီ-မရှိသကဲ့သို့ ရှေးအနုဿတိကထာ ၂-ပါးတို့၌လည်း ပီ-သဒ္ဒါ မရှိခြင်း
က သာ၍သင့်မြတ်ပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝတ အစ္ဆိုဒ္ဓါနိ၊ သြော်မပေါက်ပေကုန်။ အဟော ဝတ အသဗလာနိ၊ သြော်
မကျားပေကုန်။ အဟော ဝတ အကမ္မာသာနိ၊ သြော်မပြောက်ပေကုန်။
အဟော ဝတ ဘုဇိဿာနိ၊ သြော်တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ တော်လှန်ပေကုန်
၏။ အဟော ဝတ ဝိညူပ္ပသတ္ထာနိ၊ သြော်ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းထိုက်ပေကုန်၏။
အဟော ဝတ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ သြော်တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မသုံးသပ်အပ်ပေ
ကုန်။ အဟော ဝတ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သြော်ဥပစာရအပ္ပနာစသော
သမာဓိကိုဖြစ်စေနိုင်ပေကုန်စွ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏဝသေန၊
မကျိုးသည်၏အဖြစ်စသော ကျေးဇူး၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။
သီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စ၊ တိုသီလတို့ကိုလည်း။
ဂဟဋ္ဌေန၊ သည်။ ဂဟဋ္ဌသီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။
ပဗ္ဗဇိတေန၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတသီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဂဟဋ္ဌသီလာနိ ဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ပဗ္ဗဇိတ-
သီလာနိ ဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ယေသံ သီလာနံ၊ တို့၏။
အာဒိမှိ ဝါ၊ ဌာဝင်း။ အန္တေ ဝါ၊ ဌာဝင်း။ ကေမ္မိ၊ တခုသောသီလသည်လည်း။
နု ဘိန္နံ၊ မပျက်။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ ပရိယန္တေ၊ အနုံစွန်း
အမြိတ်စွန်းဌာ။ ဆိန္နသာဋကော ဝိယ၊ ပြတ်သောအဝတ်ကဲ့သို့။ ခဏ္ဍာနိ၊
ကျိုးပြတ်ကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အခဏ္ဍာနိ၊
မကျိုးမပြတ်သည်မည်ကုန်၏။ ယေသံ သီလာနံ၊ တို့၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ဌာ။
ကေမ္မိ၊ သည်လည်း။ နု ဘိန္နံ၊ မပျက်။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈေ
ဌာ။ ဝိနိဝိဒ္ဓသာဋကော ဝိယ၊ ထုတ်ခြင်းလျှို ပေါက်သောပုဆိုးကဲ့သို့။
ဆိဒ္ဒါနိ၊ ပေါက်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ အပေါက်ရှိကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ၊ မည်ကုန်၏။ ယေသံ သီလာနံ၊ တို့၏။
ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒ္ဝေ ဝါ၊ နှစ်ပါးသော သီလတို့သည်ဌင်း။
တိဏိ ဝါ၊ သုံးပါးသောသီလတို့သည်ဌင်း။ နု ဘိန္နာနိ၊ ကုန်။ တာနိ
သီလာနိ၊ တို့သည်။ ပိဋ္ဌိယာ ဝါ၊ ဌာဝင်း။ ကုစ္ဆိယာ ဝါ၊ ဌာဝင်း။ ဥဋ္ဌေတေန၊
ရောက်သော။ ဒီဃဝဋ္ဋာဒိသဏ္ဌာနေန၊ အစင်းအစင်း အကွက်အကွက်
အစရှိသော သဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန၊ မတူသောအဆင်း
အားဖြင့်။ ကာဠရတ္တာဒီနံ၊ မည်းသောအဆင်း နီသောအဆင်းအစရှိသည်
တို့ကင်း။ အညတရသာရိရုဝဏ္ဏာ၊ တပါးပါးသော ကိုယ်အဆင်းရှိသော

ဂါထိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဗ္ဗလာနိ၊ ကြောင်ကျားကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသဗ္ဗလာနိ၊ မကြောင်မကျားသည်မည်ကုန်၏။ ယာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ အန္တရန္တရာ၊ ၌။ နု ဘိန္နာနိ၊ ကုန်။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ ဝိသဘာဂဗိန္ဒုဝိစ္ဆေဒ၊ သဘောမတူသော အပေါက် အပေါက် အဆင်းတို့ဖြင့် ပြောက်သော။ ဂါထိ ဝိယ၊ သို့။ ကမ္မာသာနိ၊ ပြောက်ကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကမ္မာ-သာနိ၊ မပြောက်သည်မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝိသေသေန၊ သာမည အားဖြင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသောသီလတို့သည်လည်း။ သတ္တဝိဓေန၊ သော။ မေထုနသံယောဂေန၊ သည်ရင်း။ ကောဓုပနာဟာဒီဟိ၊ ကောဓ ဥပနာဟအစရှိကုန်သော။ ပါပမေမှိ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ အနုပဟတတ္တာ၊ မဖျက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အခဏ္ဍာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ၊ မည်ကုန်၏။ အသဗ္ဗလာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အကမ္မာသာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တာနိယေဝ- အခဏ္ဍတာဒိဂုဏာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ တဏှာ-ဒါသဗျတော၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ။ မောစေတ္တာ၊ လွှတ်စေ၍။ ဘုဇိဿ-ဘာဝကရဏေန၊ တော်လှန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ ဘုဇိဿာနိ၊ တော်လှန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော။ ဝိညူဟိ၊ တို့သည်။ ပသတ္ထတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညူပ္ပသတ္ထာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တဏှာဒိဒ္ဒီဟိ၊ တို့သည်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာယ၊ မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တေ၊ ၏။ သီလေသု၊ တို့၌။ ဒေါသော၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ပရာမဋ္ဌုံ-အနုဒ္ဓံသေတုံ၊ စွပ်စွဲဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေ-ယျတာယ၊ ကြောင့်။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ မစွပ်စွဲအပ်သည်မည်ကုန်၏။ ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ သံဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ အထ ဝါ ပန၊ ကား။ မဂ္ဂသမာဓိဉ္စ၊ မဂ် သမာဓိ

၁-ဝိဝဋ္ဋုပနိဿယ အဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်သော သီလသည် သီလသမဂ်ိပုဂ္ဂိုလ်ကို တဏှာဒါသအဖြစ်မှ လွှတ်စေ၍ ထိုသို့လွှတ်စေသောကြောင့် သီလသမဂ်ီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိနှင့်သာ စပ်သည်ဖြစ်၍ မိမိအာဏာသာ အာဏာရှိသည်ဖြစ်၍ တော်လှန်သည်မည်၏၊ ထိုသို့တံသမဂ်ီပုဂ္ဂိုလ်၏ တော်လှန်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့် သီလကို ဘုဇိဿ ဆိုရသည်ဟူလို။ (ပြည်)

ကိုဝင်း။ ဖလသမာဓိဟူပေါ်၊ ကိုဝင်း။ သံဝတ္တေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သည်မည်ကုန်၏[1]။

၁၅၉။ ဝေါ၊ သို့။ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏဝသေန၊ အခဏ္ဍတာအစရှိသော ကျေးဇူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနော သီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ အသာ၊ ထိုယောဂီအား။ တသ္မိं သမယေ၊ ဌိ။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသ။ ပ။ မောဟပရိ-ယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိं သမယေ၊ ဌိ။ သီလံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အသာ၊ အား။ ဥဇုဂတမေဝ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိမနုယေနေဝ၊ လျင်။ ဝိက္ခမ္ဘိတ-နိဝရဏသ၊ အား။ ကေက္ခဏေ၊ ဌိ။ စျာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သီလဂုဏာနုံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပ။ [၂၁၆] သီလာနုသာတိစ္ဆေဝ၊ ဟူ၍သာလျင်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ သီလာနုသာတိ ံ၊ ကိုလည်း။ အနု-ယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိက္ခာယ၊ သိက္ခာဌိ။ သဂါရဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဘာဂဝုတ္တိ၊ (ပြည့်စုံသော သီလရှိသောသူတို့နှင့်) တူသော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၄၊ ဝါ၊ သိက္ခာအားဖြင့်တူသော အခြင်း ရှိသည်။ ပဋိသန္ထာရေ၊ ဓမ္မပဋိသန္ထာရ,အာမိသပဋိသန္ထာရဌိ။ အပ္ပမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယဝိရဟိတော၊ အတ္တာနုဝါဒဘယ စသည်တို့မှ ကင်းလွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဏုမတ္တေသု၊ ပရမာဏုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ (အသင်္ခစ္ဆေဒအာပန္န သေခိယ အကု-သလစိတ္တုပ္ပါဒ စသည်အပြား ရှိကုန်သော) အပြစ်သေးတို့ကိုသော်လည်း။ ဘယဒဿာဝီ၊ ဘေးကြီးရန်ကြီးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အဏုမတ္တေသု-အဏုမတ္တံ၊ ပရမာဏုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝဇ္ဇေသု-ဝဇ္ဇမိ၊ သဗ္ဗလဟုကာ

၁-သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ-ကား အဌကထာအလို အနိယ-ပစ္စည်း၊ ယ-ကို ကာ-ရေး သည်။ ဌီကာအလိုကား သမာဓိသံဝတ္တနံ ပယောဇနံ ဣမေသန္တိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ-ဟု တဒ္ဓိတ်ကြံ၍ ဏိက-ပစ္စည်းရောက်သတည်း။ (ပြည့်)

၂-ဝေါတ်အမျိုးကွဲသော်လည်း ဘိလာနန္တရင်း သိလဟူ၍ ဒေသတ်ဝေါဟာရပဲ ဟူလို။ (ဆ-သံ-သော)

ဒုဗ္ဗာသိတမျှကိုသော်လည်း။ ဘယဒဿာဝီ-ဘယဒဿနသီလော၊ ပါရာ-ဇိကရည်တူ ဘေးကြီးပြု၍ ရှုခြင်းသဘော အလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ သော။ သီလာနုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယျ။ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေအပြီးတည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ သီလာနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ တည်း။

၅-စာဂါနုဿတိကထာ

၁၆၀။ ပန၊ ပါး။ စာဂါနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သည်။ ပကတိယာ-သဘာဝေန၊ ဖြင့်။ စာဂါဓိမုတ္တေန၊ ဒေယျဓမ္မကို စွန့်ကြဲခြင်း၌ ညွှတ်သောစိတ်ရှိသည်။ (ပကတိယာ၊ ဖြင့်။) နိစ္စပ္ပဝတ္တဒါနသံဝိဘာဂေန၊ အမြဲဖြစ်သော (သူတပါးအလိုငှါ စီရင်အပ်သည်ကို) ပေးလှူခြင်း, (မိမိသုံးဆောင်ဖွယ်မှ) ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ ပန၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘန္တေန၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်။ ဒါနီ၊ ယခုအခါ၌။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကေ၊ တောင်းခံတတ်သောသူသည်။ သတိ၊ သော်။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ကော-လောပမတ္တမ္ပိ၊ တလုပ်မျှသော်လည်း။ ဒါနံ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။ အဒတ္ဘာ၊ ၍။ နဘုဇ္ဇိဿာမိ၊ မစားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဒါနံ၊ အလှူကို ဆောက်တည်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ လှူအံ့ဟု ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကတ္ဘာ၊ ၍။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုဘာဝနာကို အားထုတ်အံ့သောနေ့၌။ ဂုဏဝိသိဋ္ဌေသု၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအားဖြင့် ထူးမြတ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကေသု၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ယထာသတ္တိ၊ သတ္တိအလျောက်။ ယထာပလံ၊ အားအလျောက်။ သံဝိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒါနံ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။ ဒတ္ဘာ၊ လှူ၍။ ဝါ၊ ဒါနံ၊ ဒါနစေတနာကို။ ဒတ္ဘာ-သောဓေတ္ဘာ၊ ဖြူစင်စေ၍။ တတ္ထ တသ္မိံ ဒါနေ၊ ၌။ နိမိတ္တံ၊ ပရိစ္စာဂစေတနာ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာ အမှတ် နိမိတ်ကို။ ဂဏှိတ္ဘာ-သလ္လက္ခေတ္ဘာ၊ မှတ်သား၍။ ရဟောဂတေန၊ လျက်။ ပဋ္ဌိသလ္လီနေန၊ ၍။ (ဒါယကဿ၊ အလှူရှင်၏။ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလပဋ္ဌိ-ဘာနာဒယော စ၊ ပဋ္ဌိဘာနစသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပိယဘာဝါ-

ဒယော စ၊ စသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဣမေ လာဘာ၊ ဤသို့ပြအပ်ပြီးသော အကြင်လာဘ်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတာ၊ ဟောကြားအပ်ကုန်ပြီ။) တေ လာဘာ၊ ထိုလာဘ်မှန်တို့သည်။ ဝတ၊ စစ်။ မယုံ ဘာဂိနော၊ ငါ့ဖို့တို့တည်း။ (ယံ ဣဒံ သာသနံ၊ ဤသို့ အံ့ဖွယ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အကြင်သာသနာတော်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ယံ ဣဒံ မနုဿတ္တံ၊ ဤအမျိုးကောင်းသော အကြင်လူအဖြစ်ကို။ မယာ၊ သည်။ လဒ္ဓံ၊ ရပေပြီ။) တံ၊ ထိုရမိသော သာသနာ, ရမိသော လူ့အဖြစ်သည်။ ဝတ၊ စစ်။ မေ၊ အား။ သုလဒ္ဓံ၊ ရတော်ပေစု။ (တနည်း) မေ၊ အား။ ဝတ သုလဒ္ဓံ၊ တကယ်ရတော်ပေစု။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယော အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတာယ၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးသည် နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဝန်တိုခြင်းသည်ရင်း, လောဘစသော အညစ် အကြေးသည်ရင်း နှိပ်စက်အပ်သော။ ပဇာယ၊ (ပုလုကွေးလွေး ကံပေးသည့်အလျောက် ဖြစ်ကြသော) သတ္တဝါအပေါင်းထဲ၌။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ၊ ကင်းသော အညစ်အကြေး, ကင်းသော ဝန်တိုခြင်းရှိသော စိတ်ဖြင့် [1]။ ဝိဟရာမိ၊ နေရပေ၏။ မုတ္တစာဂေါ၊ မင့်မကွက် လွတ်လွတ်ကြီး စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ပယတပါဏိ၊ စင်စွာဆေးအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ဖြစ်၍ ။ ဝေါဿဂ္ဂရတော၊ စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ယာစယောဂေါ၊ (တောင်း တိုင်းပေးရကား) တောင်းခြင်းငှါ သင့်သည်ဖြစ်၍။ ဒါနသံဝိဘာဂရတော၊ လှူးအံ့ဟု စီရင်အပ်သည်ကို ပေးလှူခြင်း, ကိုယ်သုံးဆောင်ဖို့မှု ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေရပေ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဒါမိ၊ တကယ်ရတော်ပေစုဟု ငါဆိုသတည်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဂတမလ-မစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေန၊ ကင်းပြီးသော ရာဂစသောမလ, ဝန်တိုခြင်းဟူသော မစ္ဆေရရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသောကျေးဇူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ စာဂေါ၊ ကို။ အနုဿရိတပ္ပေါ၊ အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ လာဘာ ဝတ မေတိ၊ ကား။ လာဘာ၊ ဘုရား ဟောကြားအပ်သော လာဘ်ကြီးတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ မယှံ၊ ၏။ ဘာဂိနော၊

---

[1] ဣတ္ထတ္ထမ္ဘူတတည်း။ ယိုကြောင့် ဝိဂတမလမစ္ဆေရစိတ္တော၊ ဝိတ်ကိုသော်ငြားလည်း ပေးလေ။ (ပြည်)

အဖွဲ့တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (တနည်း) မယုံ၊ အား။ ဘာဂိနော၊ ကပ်ရောက်လာကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ အာယုံ ခေါ ပန။ပ။ မာနုသဿ ဝါတိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဒဒံ။ပ။ ဗဟူ ဣတိ စ၊ ၍ဌင်း။ ဒဒမာ-နော။ပ။မံ ဣတိ စ၊ ၍ဌင်း။ ဝေမာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလပဋိဘာနာဒယော စ၊ အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယာဘာဝါဒယော စ၊ အစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒါယကဿ၊ ၏။ ယေ ဣမေ လာဘာ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော အကြင်လာဘ်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတာ-ပကိတ္တိတာ၊ ပြီ။ တေ လာဘာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟောထားတိုင်းသော လာဘ်ကြီးတို့သည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်မလွဲ။ မယုံ ဘာဂိနော၊ ငါ့ဖို့တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ (တနည်း) မယုံ၊ အား။ ဘာဂိနော၊ ကပ်ရောက်လာကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ အာယုံ၊ အသက်ကို။ ဒတ္တာ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ။ နတ်၌မူလည်းဖြစ်သော။ မာနုသဿ ဝါ၊ လူ၌မူလည်းဖြစ်သော။ အာယုဿ၊ ၏။ ဘာဂီ၊ အဖွဲ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒဒံ-ဒဒန္တော၊ လှူ||တတ်သောသူသည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ၊ ထိုအလှူ||ရှင်ကို။ ဗဟူ၊ တို့သည်။ ဘဇန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ဒဒမာနော၊ ပေးလှူ||တတ်သောသူသည်။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတံ-သာဓူနံ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မံ-ပဝေဏိံ၊ အစဉ်ထုံးတမ်းသို့။ အနုဂ္ဂမံ-အနုဂ္ဂမန္တော ဩဂ-မန္တော၊ သက်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အနုဂ္ဂမံ-အနုဂ္ဂမန္တော အဝေါဂ္ဂမန္တော၊ မလွဲမဖယ်သည်ဖြစ်၍။]

သုလဒ္ဓံ ဝတ မေတိ၊ ကား။ မယာ၊ သည်။ ယံ ဣဒံ သာသနံ၊ ဤသို့ အံ့ဖွယ် ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အကြင်သာသနာတော်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ယံ ဣဒံ မနုဿတ္တံ၊ ဤအမျိုးကောင်းသော အကြင်လူအဖြစ်ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရပေပြီ။ တံ၊ ထိုရမိသောသာသနာ, ရမိသောလူ့အဖြစ်သည်။ ဝတ၊ စစ်။ မေ၊ အား။ သုလဒ္ဓံ၊ ရတော်ပေစ့။ [၂၁၇] ကဿ၊ ကား။ ယော အဟံ၊ သည်။ မစ္ဆေ-ရမလပရိယုဋ္ဌိတာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ ၌။ပ။ ဒါနသံဝိ-ဘာဂရတော၊ လှူ||အံ့ဟု စီရင်အပ်သည်ကို ပေးလှူ||ခြင်း, ကိုယ်သုံးဆောင်

ဖိုမ့ ခဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းဌ ဗေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရာမိ၊ နေရပေ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝဒါမိ၊ ရတောဝ်ပေစ္ဆဟု ငါဆိုသတည်း။)

တတ္ထ၊ ထိုယောဟံ စသော ဝါကျစကားရပ်၌။ မစ္ဆေရမလပရိယุဋ္ဌိတာ-ယာတိ၊ ကား။ မစ္ဆေရမလေန၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးသည်၊ ဝါ၊ ဝန်တိုခြင်းနှင့် ရောဂစသော အညစ်အကြေးသည်။ အာဘိဘူတာယ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ပဇာယာတိ၊ ကား။ ပဇာယနဝသေန၊ (မိမိ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ကံအလျောက်) ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ သမ္ပတ္တိနံ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ တို့၏။ ပရသာဓာရဏဘာဝံ၊ သူတပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ အသဟနလက္ခဏေန၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်း လက္ခဏာဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပဘဿရဘာဝဒူသကာနံ၊ ပြိုးပြိုးပြက် ထွန်းဝင်းသည်၏ အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီး တတ်ကုန်သော။ ကဏ္ဍမမ္မာနံ၊ စင်စစ် မည်းသော သဘောရှိကုန်သော လောဘအစရှိသော ပါပမမ္မတို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးအဝင်ဖြစ်သော။ မစ္ဆေရမလေန၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးသည်၊ ဝါ၊ ဝန်တိုခြင်း ရောဂစသော အညစ်အကြေးသည်။ အာဘိဘူတေသု၊ ကုန်သော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ တ္ထေ၊ ဤမစ္ဆေရမလပရိယุဋ္ဌိတာယ ပဇာယ ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေနာတိ၊ ကား။ အညေသမ္မိ၊ မစ္ဆေရမှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ရာဂဒေါသာဒိမလာ-နဥ္စေဝ၊ ရာဂ ဒေါသ အစရှိသော အညစ်အကြေးတို့၏ရင်း။ မစ္ဆေရဿ စ၊ မစ္ဆေရ၏ရင်း။ ဝိဂတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေ-ရေန၊ ကင်းပြီးသော ရာဂစသော မလ, ဝန်တိုခြင်းဟူသော မစ္ဆေရရှိသော။ စေတသာ ဝိဟာရာမိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တော၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဝသာမိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက် [1]။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ (ဝုတ္တံ-ဌိတပ်) သောတာပန္နဿ သတော၊ သောတာပန်ဖြစ်သော။ နိဿယဝိဟာရံ၊ မှီအပ်သောဝိဟာရကို။ ပုစ္ဆတော၊ မေးသော၊ မဟာနာမသက္ကဿ၊ အား။ နိဿယဝိဟာရဝသေန၊ မှီအပ်သောဝိဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊

၁-ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ-သည် ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာတို့ ကရဏာဝစနဖြစ်ကုန်သော "ယထာဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တော ဟုတ္ဝာ ဝသာမိ" ဟု ဆိုလည်း။ (ပြည်)

၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဗျာဝသာမိဟူသော သုတ်ပါဠိ၌။ (ဥပဇ္ဈာနကရာဂါဒိ-ဥပကွိုလေသေ၊ တို့ကို။) အဘိဘဝိတ္ဌာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်း၍။ (တနည်း) အဂါရံ၊ အိမ်ကို။ အဘိဘဝိတ္ဌာ၊ လွှမ်းမိုးစိုးအုပ်၍။ ဝသာမိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မုတ္တာစာဂေါတိ၊ ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာစာဂေါ၊ မင့်မကွက် ရက်ရက်လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ပယတပါဏိတိ၊ ကား။ ပရိသုဒ္ဓဟတ္ထော၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သောလက်ရှိသည်။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ၎။ သဒါ၊ အမြဲမပြတ်။ ဓောတ-ဟတ္ထောယေဝ၊ (ရာဂဒေါသမဇ္ဈေ့ရစသော အညစ်အကြေး) စင်ကြယ်သောလက်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေါဿဂ္ဂရတောတိ၊ ကား။ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ စွန့်ခြင်း။ ဝေါဿဂ္ဂေါ၊ စွန့်ခြင်း။ ပရိစ္စာဂေါ၊ ဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တသ္မိံ ဝေါဿဂ္ဂေ၊ ထိုဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ခြင်း၌။ သတတာဘိယောဂဝသေန၊ အမြဲမပြတ် အားထုတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရတော၊ မ္ဟေလျော်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဿဂ္ဂရတော၊ ဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ကြဲခြင်း၌ အမြဲမပြတ်မ္ဟေလျော်သည်ဖြစ်၍။ ယာစယောဂေါတိ၊ ကား။ ယံ ယံ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ပရေ ယာစနကာ၊ တပါးသောယာစကာတို့သည်။ ယာစန္တိ၊ တောင်းကုန်၏။ ဟသ တသ၊ ထိုတောင်းတိုင်းတောင်းတိုင်းသော ဒေယျဓမ္မကို။ ဒါနတော၊ ကြောင့်။ ယာစနယောဂေါ၊ ယာစကာတို့တောင်းခြင်းဌာ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယာဇယော-ဂေါတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌိ၏။ ယဇနသခ်ါတေန၊ ယဇနဟု ဆိုအပ်သော။ ယာဇေန ဒါနေန၊ အလှူဒါနနှင့်။ ယုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်၊ ဒါနသံဝိဘာဂရုတောတိ၊ ကား။ ဒါနေ စ၊ လှူအံ့ဟု စိရင်အပ်သည်ကို ပေးလှူခြင်းဌာနင်း။ သံဝိဘာဂေ စ၊ ကိုယ်သုံးဆောင်ဖို့မှုခဲ့ဝေခြင်းဌာနင်း။ ရတော၊ မ္ဟေလျော်သည်ဖြစ်၍။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဒါနဋ္ဌ၊ လှူအံ့ဟု စိရင်အပ်သော ဒါနဝတ္ထုကိုလည်း။ ဒေမိ၊ ပေးလှူ၏။ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတောပိ စ၊ ငါကိုယ်တိုင်သုံးဆောင်အပ်သောအဖို့မှုလည်း။ သံဝိဘာဂံ၊ ခဲ့ခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ ကရောမိ၊ ပြု၏။ ဣတ္ထံ ဥဘယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောဒါန, သံဝိဘာဂနှစ်ပါးဌာသာလျှင်။

ရတော စ၊ သည်လည်း။ အသို့၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အနုဿရတိ၊ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

၁၆၁။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တာနော၊ ၏။ စာဂံ၊ ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ တဿ၊ အား။ ပ။

[၂၁၇] ပန၊ အကျိုးထူးကိုဆိုအံ့။ ဣမဿ စာဂါနုဿတိ၊ ကိုလည်း။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မတ္တာယ၊ ပမာဏယက်၊ ဝါ၊ ပမာဏကို။ ဘိယျောသော၊ လွန်သဖြင့်။ (တနည်း) ဘိယျောသော၊ အလွန်အကျူးဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြီးကျယ်သော။ မတ္တာယ၊ ပမာဏဖြင့်။ စာဂါဓိမုတ္တော၊ ဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ကြဲခြင်းဌာ်ညွှတ်သော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အလောဘဗျာသယော၊ အလောဘဌ် အစျာသယရှိသည်၊ ဝါ၊ တစုံတခုသောအာရုံဌ်လည်း ကပ်ငြိတပ်မက်ခြင်းကင်းသော အလိုရှိသည်။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဘာဝနာအား။ အနုလောမကာရီ၊ အလျော်ကိုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဝိသာရဒေါ၊ ရဲရဲခြင်းကင်းသည်။ ပိတိ-ပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိ၊ ကို။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ သော်လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဿ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့် ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိသော။ စာဂါ-နုဿတိယာ၊ ဌ်။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ စာဂါနုဿတိယံ၊ ဌ်။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ တည်း။

၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာ

၁၆၂။ ပန၊ စာဂါနုဿတိမှတပါး ဒေဝတာနုဿတိကို ဆိုအံ့။ ဒေဝ-တာနုဿတိ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော ယောဂီသည်။ အရိယမဂ္ဂဝသေန၊ အရိယမဂ်ကို ရသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမုဒါဂတောဟိ၊

ကောင်းစွာလျှင် ထိုအရိယမဂ်ဖြစ်သည်မှ အတက်ဌ္ဌလာကုန်သော (ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော)။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသဒ္ဓါစသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်ပြီးသည်မှ။ (ပရံ၊ ဌ္ဌ။) ရဟောဂတေန၊ လျက်။ ပဋိသလ္လီ-နေန၊ ၍။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စာတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဝတိံသာ၊ ကုန်သော။ ယာမာ၊ ကုန်သော။ တုသိတာ၊ ကုန်သော။ နိမ္မာနရတိနော၊ ကုန်သော။ ပရ-နိမ္မိတဝသဝတ္တိနော၊ ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ပဌမစျာန်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတုတ္တရိ၊ ထိုဗြဟ္မကာယိကတို့မှ အထက်အထက် ပရိတ္တာဘာစသောဘုံ၌။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာရူပါယ၊ အကြင်သို့သော (မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့်လာသော) သဘောရှိသော။ သဒ္ဓါယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣတော၊ ဤလူ့ဘုံမှ။ စုတာ၊ စုတေ့ကုန်၍။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ဘုံ၌။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်၏။ မယှမ္ပိ၊ ငါ့အားလည်း။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့သော (မင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် လာသော) သဘောရှိသော။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယထာရူပေန၊ ရှိသော။ သီလေန၊ နှင့်။ ယထာရူပေန၊ သော။ သုတေန၊ နှင့်။ ယထာရူပေန၊ သော။ စာဂေန၊ နှင့်။ ယထာရူပါယ၊ သော။ ပညာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣတော၊ မှ။ စုတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ဌ္ဌ။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်၏။ မယှမ္ပိ၊ အားလည်း။ တထာ-ရူပါ၊ ရှိသော။ ပညာ၊ သည်။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သက္ခိဌာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ (သက္ခိံ၊ ကို။ သြတာရေ ဇေန္ဓနေ ဝိယ၊ ချဘိသက္ခဲသို့။) အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဂုဏာ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁-ဒေဝတာ သက္ခိဌာနေ ဌပေတ္ဝာ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ-ဟု မိမိဂုဏ်ကိုသာ အောက်မေ့အပ်သကဲ့သို့ ဆရာဆိုခဲ့၊ ဆရာ့ အတ္တနောမတိကို သုတ်ဌ ချဉီးအုံ။ သုတ်ကို ဆရာဆောင်လော့ တောင်းရာသောကြောင့် "သုတ္တေ ပန ယသ္မိံ မဟာနာမ သမ-ယေ။ပ။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ" မိန့်သော်။ အကယ်၍ ဤသို့ သုတ်ရှိမြဲအုံ၊ ဆရာဆောင်သောသုတ်ဌ အတ္တနောဂုဏ,ဒေဝတာဂုဏကို ထမ်းပိုးထမ်းပြ၍ ဥဘယဂုဏကို ဟောသည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့ သိအပ် မှတ်အပ်မည်နည်း၊ သုတ်ကို နိတ္ထယူခြေက

ပန၊ ဆက်။ သုတ္တေ၊ ၌။ မဟာနာမ၊ နာမ်။ ယသ္မိं သမယေ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အတ္တနော စ၊ ၏ရင်း။ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ၊ ထိုသဒ္ဓါသီလ စသည်နှင့်ပြည့်စုံသော နတ်တို့၏ရင်း။ သဒ္ဓဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သီလဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သုတဉ္စ၊ ကိုရင်း။ စာဂဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ပညဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တသ္မိं သမယေ၊ ၌။ အဿ အရိယသာဝကဿ၊ အား။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ (အတ္တနော စ တာသဉ္စ ဒေဝတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥဘယံ၊ အတ္တနောဂုဏ ဒေဝတာဂုဏနှစ်ပါးကို။ သမဓိရုံ ဝိယ၊ မျှသော အဦးရှိသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မျှသောဝန်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ထမ်းပိုးထမ်းကဲ့သို့။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ဟောအပ်၏။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်အားဖြင့်ကား၊ ဝါ၊ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ တံ ဝစနံ၊ ဒေဝတာနံ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ-ဤသို့စသော ထိုစကားကို။ သက္ခိဌာနေ၊ ၌။ ဌပေတဗ္ဗဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမာနဂုဏဒီပနတ္ထံ။ တူသောသဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (တနည်း) အတ္တနော၊ မိမိနှင့်။ သဒ္ဓါဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမာနဂုဏဒီပနတ္ထံ၊ တူသောဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဌကထာယံ၊ ၌။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သက္ခိဌာနေ၊ ၌။ ဌပေတ္မာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏေ၊ ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌံ၊ မြဲမြံစွာ။ ကတ္မာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယ္ဟတိ၊ ယူအပ်၏။)

၁၆၃။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ (အဌကထာကြီး၌ပင် နတ်တို့ကို သက်သေချ၍ အတ္တနော ဂုဏာနုဿရဏကို အကြပ်ဆိုရကား သုတ်၌ ယထာရုတအားဖြင့် အနက်ကိုမယူမူ၍ နေယျအားဖြင့်) ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ-ဘာဝနာရဇ္ဇေ၊ ဘာဝနာအားထုတ်စဉ်။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့၏။ ဂုဏေ၊ ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရိတ္မာ၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့ပြီး၍။

ဆရာ့စကားနှင့် ကားရားဖြစ်ခဲ့ဟု စုဒ်ရှိရာ၍ "ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ" မိန့်သော်။ ငါ့ဆောင်သော သုတ်ကား နီတတ္ထမဟုတ်၊ နေယျတ္ထဟူလိုသော်။ ဤသို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရိပ်ကာမြှက်ကာနှင့် ငါတို့ နားမလယ် ဆိုဖွယ်ရှိ၍ "တံ သက္ခိဌာနေ။ပ။ တံ ဝုတ္တံ" မိန့်သော်။ (ပြည်)

အပရဘာဂေ၊ (အကြင်အခြင်းဖြင့် ပ္ပါးစေသောယောဂီအား ဥပစာရ ဈာန်သည် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခြင်းဖြင့်ပ္ပါးစေရာ) နောက်အဖို့ဖြစ်သော လိုရင်းဘာဝနာအခါ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ သံဝိဇ္ဇမာနေ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ အဿ စ၊ ဒေဝတာနုသာတိ ကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအားလည်း။ပ။ [၂၁၉] ဈာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ ဈာနံ၊ သည်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဂုဏသဒိသသဒ္ဓါဒိ-ဂုဏာနုဿရဏာဝသေန၊ သဒ္ဓါစသောဂုဏ်နှင့်တူသော မိမိသဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝတာနုဿ-တိစ္စေဝ၊ ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဿ ဒေဝတာနုဿတိ၊ ကိုလည်း။ပ။ သုဂတိ-ပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ သော။ ဒေဝတာနုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယ္ယ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ဆိုအပြီးတည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ ဒေဝတာနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ တည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာ

ဝေဒဂ္ဂေ။ ပန၊ အသာဓာရဏမ္ပတပါး သာဓာရဏကိုဆိုအံ့။ တောသံ-ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီနံ ဆန္နံ အနုဿတိနံ၊ တို့၏။ ဝိတ္ထာရဒေသနာယံ၊ ဝိတ္ထာရအားဖြင့်ဖြစ်သော ဒေသနာ၌။ ဥဒုဂတမေဝဿ။ပ။ မာရဇ္ဇာတိ-အာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားတို့ကို။ ဝတ္ဝာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဥဒုဂတစိတ္တော ခေါ ပန။ပ။ ဇာယတိတိ၊ ဟူသော။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ၌။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒီနံ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တုဋ္ဌိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ လဘတိ အတ္ထဝေဒန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဋိံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တုဋ္ဌိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ လဘတိ ဓမ္မဝေဒန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဘယဝသေန၊ အနက်ပါဋိနှစ်ပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ လဘတိ ဓမ္မ||ပသံ-ဟိတံ ပါမောဇ္ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒေဝတာနုဿတိယံ၊ ဥ။ ဒေဝတာ အာရဗ္ဘာတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဥ။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို၊ ဝါ၊ နတ်တို့၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တစိတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဒေဝတာဂုဏသဒိသော၊ ကုန်သော။ ဒေဝတာဘာဝနိပ္ဖါဒကော၊ နတ်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ဂုဏော၊ မိမိ၏သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တစိတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၂၀] ၁၆၅။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမာ အနုဿတိ-ယော၊ တို့သည်။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣဇ္ဈန္တိယေဝ၊ တည်း။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ့။ တေသံ၊ ထိုအရိယသာဝကတို့အား။ ဗုဒ္ဓမမ္မသံဃဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏောဟိ၊ မကျိုးသည်၏အဖြစ် အစရှိသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန၊ သော။ စာဂေန၊ နှင့်။ မဟာနုဘာဝါနံ၊ ကုန်သော။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဂုဏသဒိသေဟိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိဂုဏောဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာနာမသုတ္တေ စ၊ ဥ်ကား။ သောတာပန္နဿ၊ ၏။ နိဿယဝိဟာရံ၊ မှီအပ်သော ဝိဟာရကို။ ပဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သောတာပန္နဿ၊ ၏။ နိဿယဝိဟာရဒဿနတ္ထံ ဝေ၊ မှီအပ်သော ဝိဟာရကို ပြခြင်းငှါသာလျှင်။ တော၊ ဤခြောက်ပါးသော အနုဿတိတို့ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။

ဂေဓသုတ္တေပိ၊ ဥ်လည်း။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဝိသုဒ္ဓိတ္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ အနုဿတိဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။

၁-ဥတ္တရပဒါဝခာရဏံ ဒဠ္ဍံ၊ ရှေပိုဒ်ဥ ၉၀-ကို နောက်ပိုဒ်ဥ ယှဉ်လေဟူလို။ သာဝခာရဏကိုဆိုခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း ? သာဝခာရဏာ ဘုတော် သုခသိဒ္ဓိ-ဒဿနတ္ထံ။ သုခသိဒ္ဓိဟု အဘယ်မှု၍ သိအပ်သနည်း? ဘုရားဟာ "ဘုရားဟု" တိအာဒိ။ ၉၀-ကို ဌာနပယုဂ်ကြံ၍ နှ ပုထုဇဉ်နှာနှ-ဟူသော အညတ္ထာပေါဟာနကို မယူကောင်းပါလော ? ကြောင့် နှ ပုထုဇဉ်နှာနှ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဣဒ္ဓိတ္တိ။ ဆရာ့စကားခိုင်မာကြောင်းသာဓကပြုသိ လသော်။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ ဧဝံ သန္ဓေပိတိအာဒိ။ ယင်းသို့ ပုထုဇဉ်တို့အား ပြည့်စုံလျက် အာယဉ့်ကြောင့် မဟာနာမသုတ် အစရှိသော မျှားစွာသောသုတ်တို့၌ အရိယသာဝက-သဒ္ဒါကို ပြုအပ်သနည်း ? ဘုရား ဗဟုလဝိဟာရတာယာတိ အာစရိယာ။ (ဝိသုဒ္ဓိ ၌ ၁-၂၇၆)။ (ပြည်)။

ဝိသောဓေတ္တာ၊ ၍။ ဥတ္တရိ၊ အထက်၌။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ အဓိဂမတ္တာယ၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိကို ရခြင်းငှါ။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ တထာဂတံ၊ ငါဘုရားဂုဏ်တော်ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုငါဘုရား ဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့သောအခါ၌။ အသ-အရိယသာဝကသ၊ ၏။ ဥဇုဂတမေव၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဂေဓမှာ-ပလိဗောဓတော၊ မှ၊ ဝါ၊ (နောက်နစ်စေးပျစ်သော ရန်ညှဉ်နှင့်တူ၍) စေးနဲကပ်ငြိမိတတ်သော ကာမ ဂုဏ်မှ။ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်နိုင်သည်။ မုတ္တံ၊ လွတ်နိုင်သည်။ ဝုဋ္ဌိတံ၊ ထနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဂေဓောတိ ဇော၊ ဂေဓ ဟူသော ဤအမည်သည်။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိ အားဖြင့်ရအပ်သော ဥပစာရစျာန်ကိုလည်း။ အာရမ္မဏံ၊ ပစ္စည်းကို၊ ဝါ၊ အခြေပါဒကို။ ကရိတ္တာ၊ ၍။ ဇော၊ သို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဂေစ္ဆေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ-ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိံ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။]

အာယသ္မတာ၊ သက်တော်ရှည်သော။ မဟာကစ္စာနေန၊ သည်။ ဒေသိတေ၊ သော။ သမ္မာဓောကာသသုတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ အစ္ဆရိယ-မာဝုသော။ပ။ ဘဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဇော၊ ဤသို့။ အရိယသာဝကသော၊ ၏သာလျှင်။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိဓမ္မတာယ-ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိယာ နိဗ္ဗာနသ ဘဗ္ဗ-ဘာဝေန၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သြကာသာဓိဂမဝသေန၊ ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။

[ဇာနတာ၊ သိစရာရှိသမျှကို အစေ့အစပ်မလပ်အောင် သိတော်မူ နိုင်သော။ ပဿတာ၊ မြင်စရာရှိသမျှကို အစေ့အစပ် မလပ်အောင်မြင်နိုင် တော်မူသော။ အရဟတာ၊ လူမင်း, နတ်မင်း, ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော် တိုင်သာ သစ္စာဥာဏ်ယျှသိသော။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ အလို့ငှါ။ပ။ နိဗ္ဗာနသ၊ ကို။ သစ္ဆိ-ကိရိယာယ၊ ငှါ။ သမ္မာဓေ၊ တဏှာသံကိလေသစသည်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်

ကျဉ်းကျပ်သော ဃရာဝါသ၌။ သြကာသာဓိဂမော၊ လောကုတ္တရ ဓမ္မကို ရခြင်းငှါ သိအပ်မှတ်အပ်သော အခွင့်ကို။ ယာဝ၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်၍။ ဝါ၊ ယာဝ အတိသယေန၊ အလွန်အကဲအားဖြင့်။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ လျော်စွာ သိအပ်ပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤ (ဃရာဝါသ သမ္မာဓိ၌ လောကုတ္တရ ဓမ္မရခွင့်ရှာလျက် နိုက်နိုက်ကျတ်ကျတ်) သိတော်မူခြင်းသည်။ အစ္ဆရိယံ၊ အံ့လောက်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူးဖြစ်ပေ၏။ (အာဝုသော၊ တို့။) ဆ၊ ကုန်သော။ ယဒိဒံ-ယာနိ ဣမာနိ အနုသ္သတိ-ဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤခြောက်ပါးသော အနုသ္သတိ ဋ္ဌာနသည်။ သြကာသာဓိဂမော၊ မှတ်အပ်သော အခွင့်မည်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးသော အနုသ္သတိဋ္ဌာနတို့သည်။ ကတမာနိ၊ ကား။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ အနုသ္သရတိ၊ ၏။ပ။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဗ္ဗာ-ဝိသုဒ္ဓိနသဘာဝါ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိတုံ ဘဗ္ဗာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။]

ဥပေါသထသုတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ ကထဉ္စ။ပ။ ရတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ ဥပဝသတော၊ သုံးသော။ အရိယသာဝကဿေဝ၊ ၏သာ လျှင်။ စိတ္တဝိသောဓနကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ စိတ်ကိုသုတ်သင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေါသထသာ၊ ၏။ မဟပ္ဖလဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ကထိ-တာ၊ ကုန်၏။

[ဝိသာခေ၊ ခါ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အရိယုပေါသထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဝိသာခေ၊ ခါ။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသာ၊ ညစ်နွမ်းသော။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဥပက္ကမေန-ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောဒပနာ၊ စင်ကြယ်စေခြင်း, သုတ်သင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသာခေ၊ ခါ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဥပက္ကိ-လိဋ္ဌသာ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဥပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောဒပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဝိသာခေ၊ ခါ။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။]

ကောဒသနိပါတေပိ၊ ၌လည်း။ သဒ္ဓေါ ခေါ မဟာနာမ။ပ။ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ-တိ၊ ဘဂဝါဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အရိယသာဝကဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ (ဝိဟာရ-

ဒဿနတ္ထံ-ဌ္ဌစပ်) ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရား။ နာနာဝိဟာရေန၊ အထူးထူးသော နေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟာရတံ-ဝိဟာရန္တာနံ၊ အတည်မကျ နေကုန်သော။ တေသံ နော၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည်။ ကေန ဝိဟာရေန၊ အတည်ကျကျ အာဘယ်ဝိဟာရဖြင့်။ ဝိဟာရိတမ္ပိ၊ နေသင့်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတော၊ မေးလျှောက်သော မဟာနာမ်အား။ ဝိဟာရဒဿနတ္ထံ၊ အတည်ကျကျနေကြောင်း ဝိဟာရကိုပြခြင်းငှါ။ ကထိ-တာ၊ ကုန်၏။

[မဟာနာမ၊ နာမ်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသသူသည်။ အာရာဓကော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရား မရှိသသူသည်။ အာရာဓကော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာရဒ္ဓဝိရိ-ယော၊ မနုစ်မဆုတ် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသသူသည်။ ဥပဋ္ဌိတ-သတိ၊ ထင်သော သတိရှိသသူသည်။ သမာဟိတော၊ သမာဓိကြီးသော
(၅) သူသည်။ [၂၂၁] မဟာနာမ၊ နာမ်။ ပညဝါ၊ ပညာသန်သသူသည်။ အာရာ-ဓကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုပ္ပညော၊ သည်။ အာရာဓကော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဟာနာမ၊ နာမ်။ တုံ ခေါ၊ သင်သည်ကား။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်ပြီး၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဆ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ ပွါးလေလော့။ မဟာနာမ၊ နာမ်။ တုံ၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဣတိပိ သော။ ပ ။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနုဿရေယျာသိ၊ အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။]

၁၆၆။ ဧတံ၊ ဤသို့ (မဟာနာမသုတ် အစရှိသော မျှားစွာသောသုတ်တို့၌ အရိယသာဝကအားသာလျှင်) ဟောတော်မူသည်။ သန္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိဂုဏသမန္နာဂတေန၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနေနာပိ၊ သည်လည်း။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စု။ အနုဿဝဝသေနာပိ၊ တဆင့်ကြား၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ တို့၏။ ဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဿရ-တော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသီဒတိယေဝ၊ ကြည်သည်သာလျှင်တည်း။ ယဿ-စိတ္တပ္ပသာဒဿ၊ ၏။ အာနုဘာဝေန-ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ဥဇ္ဇာရပါမောဇ္ဇော၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတ္တာ၊ ၍။ ကဋ္ဌအန္ဓ-ကာရဝါသိ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရေ-ယျေဝ၊ မျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်သာတည်း။

အာယသ္မာ၊ သက်တော်ရှည်သော။ သော-ထေရော၊ ထိုဖုဿဒေဝ မထေရ်သည်။ မာရေန၊ သည်။ နိမ္မိတံ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ဗုဒ္ဓရူပံ၊ မြတ်စွာဘုရားအဆင်းတော်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သရာဂဒေါသမောဟော၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မကင်းသေးသော။ အယံ မာရော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ သောဘတိ၊ တင့်တယ်တုံသေး၏။ သဗ္ဗသော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။ ဝီတရာဂဒေါသမောဟော၊ ကင်းပြီးသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ ရှိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ သောဘတိ နုခေါ၊ တင့်တယ် သပွါယ်တော်မူရာလိမ့်နည်း[1]။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဋိသံဝေသေန၊ ဖြင့်။) ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သော။ ပီတိ၊ ကို။ ပဋိလဘိတ္မာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဍ္ဎေတ္မာ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ ကိရ၊ ရောက် သတတ်[2]။ ဣတိ၊ ဤရှေတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသော နာမ
သတ္တမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁-မြန်မာမူ ယခုလက်ရှိစာကိုယ်ခွဲ နဲ့ ဧသောဘတိ-ဟု ရှိ၏။ ကထံ ဧတြာဒေ့။ နု ဧသော-ဘတိ နုခေါ၊ မတင့်တယ်ပဲ ရှိအံ့နည်း-ဟု အနုက်ပေး၊ မကောင်းလေ။ လျှောမည့် ဧသောဘတိတ္ထ-ဟု ရှိ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဧသောဘတိတ္ထ နုခေါ၊ တင့်တယ်ခဲ့ပေမည်နည်း-ဟု ပေး၊ တင့်၏။ (ဆ-သံ-ဋီ)

၂-ဗုဒ္ဓသာဂရပေါဓပေါဓိတ် ပရမ္ပရာပေါ့ကိုပို (ပိ-၂ ၄-၁ ၇၄) ၌ ကြည့်လော့။ (ပ-ဘ-ဋီ-၁)

၈-အနုသယတိကမ္ဘဏာနိဒ္ဒေသ

မရဏသတိကထာ

[၂၂၂] ၁၆၇။ ဣဒါနိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ကတေ၊ ဣဒေဝတာနုသတိမ္ပိ၊ ဝါ၊ ဘာဝေနာနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝေနာနိဒ္ဒေသသည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုမရဏာနုသတိ၌။ ကေဘာဝပရိယာပန္နသ၊ တခုသော ဘဝ၌ အတွင်းဝင်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ-ဇီဝိတိန္ဒြိယပွားပန္နသ၊ ၏။ ဥပစ္ဆေ-ဒေါ၊ (အာယုက္ခယစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်) ပြတ်ခြင်းကို။ မရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုအံ့။ အရဟန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခသမုစ္ဆေဒသခ်ိတ်၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ၏ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယံ တေ သမုစ္ဆေဒမရဏံ၊ အကြင် (သို့သော ရဟန္တာသန္တာန်၌ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် ပြတ်စဲခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော) သမုစ္ဆေဒမရဏသည်ရင်း။ သခ်ါရာနံ၊ သင်္ခတမမူတို့၏။ ခဏဘင်္ဂသခ်ိတ်၊ (ဥပ္ပါဒက္ခဏ-ဘင်္ဂက္ခဏဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော) ပဝတ္တိခဏ၏ ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယံ တေ ခဏိကမရဏံ၊ အကြင် (သို့သော ယထာဝုတ္တခဏ ရှိသော ထိုခဏ၌သာလျှင် ရအပ်သော) ခဏိကမရဏသည်ရင်း။ ရုက္ခေ၊ သည်။ မတော၊ သေ၏။ လောဟံ၊ ကြေးသည်။ မတံ၊ ၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ယံ တေ သမ္မုတိမရဏဠ၊ အကြင် သမ္မုတိမရဏသည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသမုစ္ဆေဒ,ခဏိက,သမ္မုတိမရဏကို။ ဣဓ၊ ဤမရဏသတိ၌။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။

စ၊ ဆက်။ ယမ္ပိ တေ-မရဏံ၊ (ကေဘာဝပရိယာပန္နသ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ ဥပစ္ဆေဒေါဟု ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိသေသရှိသော) အကြင်မရဏကိုလည်း။ အဓိပ္ပေတံ၊ သတိ၏ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိအပ်၏။ တံ မရဏံ၊ ထို မရဏသည်။ ကာလမရဏံ၊ အာယု စသည်တို့၏ ကုန်ရာကာလ၌သေခြင်းရင်း။ အကာလမရဏံ၊ အာယု စသည်တို့၏ မကုန်မီကာလ၌ သေခြင်း

၁-ခြောက်ပါးလုံးကို မစဲမှု၍ ဒေဝတာနုဿတိကိုသာ စဲခြင်း၏အကြောင်းကို (ဝိသုဒ္ဓိ၌ ၁-၂၁၇)၌ ဟေဋ္ဌပစ္ဆာ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ အာသန္နာ ပစ္စက္ခာ စ-ဟု ပြု၏။ (ဆ-သံ-သော)

ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ကာလမရဏံ၊ သည်။ ပုညက္ခယေန ဝါ၊ ကောင်းမှုကံကုန်သဖြင့်ရင်း[1]။ အာယုက္ခယေန ဝါ၊ အသက်ကုန်သဖြင့်ရင်း။ ဥဘယက္ခယေန ဝါ၊ အသက်ကံနှစ်ပါး ကုန်သဖြင့်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကာလမရဏံ၊ သည်။ ကမ္မုပဋ္ဌေဒကကမ္မံသေန၊ (ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော)ကံကို ဖြတ်တတ်သော ဥပဋ္ဌေဒကကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ အာယုသင်္ခါနဇနကပစ္စယသမ္ပတ္တိယာ၊ အာယုပွားမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော အာဟာရစသော အကြောင်းတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဝိဇ္ဇမာနာယပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဋိသန္ဓိဇနကဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပက္ကဝိပါကတ္တာ၊ ရင့်ကျက်ပြီး အကျိုးပေးပြီးသော ဝိပါက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မိမိအစွမ်းအားလျော့စွာ ပေးအပ်သောဝိပါက်ကို ပေးပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ မရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ မရဏံ၊ သည်။ ပုညက္ခယေန၊ ဖြင့်။ မရဏံ နာမ၊ သေခြင်းမည်၏။ ဂတိကာလာဟာရာဒိသမ္ပတ္တိယာ အာဘာဝေန၊ နတ်တို့ကဲ့သို့ ဂတိသမ္ပတ္တိ, ကမ္ဘာဦးသူတို့ကဲ့သို့ ကာလသမ္ပတ္တိ, မြောက်ကျန်းသူစသည်တို့ကဲ့သို့ အာဟာရသမ္ပတ္တိ (ဥတု သုက္ကသောဏိတသမ္ပတ္တိ) စသည်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဇတနုကာလပုရိသာနံ၊ ယခုကာလဘဝ်ဖြစ်သောလူတို့၏။ ဝဿသတမတ္တာပရိမာဏဿ၊ အနှစ်တရာမျှသာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အာယုနော၊ ၏။ ခယဝသေန၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အာယုနော၊ ၏။ ခယဝသေန၊ ဖြင့်။ ယံ မရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ မရဏံ၊ သည်။ အာယုက္ခယေန၊ ဖြင့်။ မရဏံ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဒ္ဝေသီမာရဂကလာပုရာဇာဒီနံ၊ (မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာန်၏အလောင်း) ဒ္ဝေသီမည်သောမာရ်မင်း, ကလာပုမင်း အစရှိသောသူတို့၏။ မရဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တခ်ဏညော၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ ဌာနာစာဝနသမတ္ထေန၊ မိမိတည်ရာမှ ရွှေ့စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ကမ္မုနာ၊ ကံသည်။ ဥပစ္ဆိန္နသန္တာနာနံ၊ ပြတ်သော သန္တာန်ရှိသောသူတို့၏။

---

[1] ပါပကမ္မ၏ ခယကာလ၌ သေခြင်းသည်လည်း ကာလမရဏမယုတ်လော၊ အဘယ်အားဖြင့် ပုညက္ခယေန-ဟူသနည်း? ပုညက္ခယေနာတိ ဣဒံ ယထာဓိကာရံ သမ္ဘတ္တိဘာဝေန ဂုတ္တံ၊ ဝိပတ္တိဘာဝေန ပန ပါပက္ခယေနာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ (ဝိဘာဝိနီ ဋီ ၁-၂၇၇) ကုသိုလ်ကံ-ကုန်ရုံမျှလည်း သေရမည် ဖြစ်ပေတတဲ့။ (ပြည့်)

ယံ မရဏံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပုရိမကမ္မဝသေန၊ ရှေးဘဝ၌ပြုခဲ့ဘူးသော ပါဏာ-တိပါတကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္ထာဟရဏာဒီဟိ၊ ဓားလက်နက်ကို ဆောင်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အသက်ကိုဆောင်တတ်သော ဓားလက်နက်ဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဥပက္ကမေဟိ၊ မိမိလုံ့လ သူတပါးလုံ့လ တို့ဖြင့်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇမာနသန္တာနာနံ၊ ပြတ်သောသန္တာန်ရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ယံ မရဏံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ မရဏံ၊ သည်။ အကာလမရဏံ နာမ၊ မည်၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ (ကာလမရဏ, အကာလမရဏ, ပုညက္ခယ-မရဏ, အာယုက္ခယမရဏ, ဥဘယက္ခယမရဏ, ဥပက္ကမမရဏ-ဟူ၍ ဆိုအပ်ပြီးသော) ထိုအလုံးစုံသော မရဏကိုလည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒေန၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်ခြင်းဟူသော မရဏဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ-သင်္ခါတသာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မရဏသာ၊ ကို။ သရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ မရဏသတိ၊ မည်၏။

၁၆၇။ တံ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သည်။ ရဟောဂတေန၊ ၍။ ပဋိသလ္လီနေန၊ ၍။ မရဏံ၊ သည်။ ဘဝိသတိ၊ လတံ့။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇိသတိ၊ ပြတ်လတံ့။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ မရဏံ မရဏံ၊ သေခြင်းသဘော သေခြင်းသဘော။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ယောနိသော-ဥပါယေန ပထေန၊ လမ်းရိုးမှန်၍ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေတပ္ပေါ၊ ၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုအံ့။ အယောနိသော၊ အကြောင်းမဟုတ် လမ်းရိုးမမှန်သဖြင့်။ (မနသိကာရံ၊ ကို။) ပဝတ္တယတော၊ ဖြစ်စေသောသူအား။ ဣဋ္ဌဂုဏမရဏာနုဿရဏေ၊ အလိုရှိအပ်, ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောသူတို့၏ သေခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။ သောကော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိဇာတမာတုယာ၊ မွေးဖွားသောအမိ၏။ ပိယပုတ္တမရဏာနုဿရဏေ၊ ချစ်အပ်သောသား၏ သေခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။ သောကော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ အနိဋ္ဌဂုဏမရဏာနုဿရဏေ၊ အလိုမရှိအပ်သောသူတို့၏ သေခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေရိနံ၊ ရန်သူဖြစ်သောသူတို့၏။ ဝေရိမရဏာနုဿရဏေ၊ ရန်သူဖြစ်သောသူ၏ သေခြင်းကို အဖန်

တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းဌာ။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဈာတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ မဇ္ဈတ္တဇနမရဏာနုဿရဏော၊ မမုန်းမချစ် လျစ်လျူ။ အလတ်သဘော ရှိသော သူ၏သေခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းဌာ။ သံဝေဂေါ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။ နု ဥပဇ္ဈာတိ၊ မဖြစ်။ မတာကဋ္ဌေဝရဒဿနေ၊ သူသေကောင်ကို မြင်ခြင်းဌာ။ ဆဝဋ္ဌာဟကဿ၊ သူကောင်ဖုတ်သော စဏ္ဍာလအား။ သံဝေဂေါ၊ သည်။ နု ဥပဇ္ဈာတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ မရဏာနုဿရဏော၊ ဌာ။ သန္ဓာသော၊ ကြောက်လန့်ခြင်းသည်။ ဥပဇ္ဈာတိ၊ ၏။ ဥက္ခိတ္တာသိကံ၊ မိုးချိုအပ်သောသန်လျက်ရှိသော။ ဝဓကံ၊ သူသတ်ယောက်ျားကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ [၂၂၃] ဘိရုက-ဇာတိကဿ၊ ကြောက်လန့်တတ်သော သဘောရှိသောသူအား။ သန္ဓာ-သော၊ သည်။ ဥပဇ္ဈာတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့ကည်း။ တဒေတံ သမ္ဘမ္မိ၊ (သောက-ပါမောဇ္ဇတို့၏ ဖြစ်ခြင်း, သံဝေဂ၏ မဖြစ်ခြင်း, ကြောက်လန့်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော) ထိုအလုံးစုံသည်လည်း။ (ယထာဂ္ဂမံ၊ တိုင်း။) သတိ-သံဝေဂဉာဏဝိရဟတော၊ ကင်းသောသူအား။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့) အယောနိသောမနသိကာရကို ဖြစ်စေသောသူအား သောက စသော အပြစ်မျှဖြစ်သော)ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ အရညသုသာနာဒီသု၊ တို့ဌာ။ ဟတမတသတ္တေ၊ ခိုးသူစသည်တို့သည် သတ်အပ်သော သတ္တဝါ, သဘောအားဖြင့် သေသောသတ္တဝါတို့ကို။ ဩလောကေတ္ဝာ၊ ကြည့်၍။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိနှုံ၊ မြင်လိုက်ဘူးသော စည်းစိမ်ရှိကုန်သော။ မတာနုံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနုံ၊ တို့၏။ မရဏံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေတ္ဝာ၊ ဆင်ခြင်၍။ သတိဌ၊ ကိုဇင်း။ သံဝေဂဌ၊ ကိုဇင်း။ ဉာဏဌ၊ ကိုဇင်း။ ယောဇေတ္ဝာ၊ ယှဉ်စေ, ဖြစ်စေ၍။ မရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတိ အာဒီနဝ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ္ဌ။ ဝေ၊ သို့။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသောသူသည်။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ဥပါယေန၊ လမ်းဝိုးမှန်၍ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ ပဝတ္တယတောယေဝ၊ ဖြစ်စေစဉ်ပင်လျင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေသည်သာ ဖြစ်သော။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော (တိကွဲနှိုင်ယဉ်ဝေးတွေ) ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိကွမ္ဘန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ မရဏာရမ္မဏာ၊ သေခြင်းလျင် အာရုံရှိသော။ သတိ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တောင်းခွေးသည်၏ ဥပ-

စာရပ္ပတ္တမေ၀၊ ဥပစာရသို့ ရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ (တနည်း) ကမ္မဋ္ဌာန်၊ သည်။ ဥပစာရပ္ပတ္တမေ၀၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၆၉။ ယသ ပန၊ အားမူကား။ တွောဝတာ၊ ဖြင့်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ သည်။ ဝဓကပ္ပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊ သူသတ်သွားကဲ့သို့ သေခြင်းက ရှေးရှု၊ တည်သောအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ပတ္တိ၀ိပတ္တိတော၊ ပြည့်စုံခြင်း, ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဥပသံဟရဏတော၊ (သူတပါးတို့၏ သေခြင်းကို ရှုမြင်၍ မိမိ၏) သေခြင်းကို အနီးသို့ကပ်ခေါ်ဆောင်သော အားဖြင့်ရင်း။ ကာယဗဟုသာဓာရณတော၊ ကိုယ်၏မျိုးစုံသော သတ္တ၀ါတို့နှင့် ဆက်ဆံသော အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ အာယုဒုဗ္ဗလတော၊ အသက်၏ အားနည်းသောအားဖြင့်ရင်း။ အနိမိတ္တတော၊ သေခြင်း၏ အမှတ်အသား မရှိသော အားဖြင့်ရင်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတော၊ အသက်တမ်းကာလ၏ အပိုင်းအခြား အားဖြင့်ရင်း။ ခณပရိတ္တတော၊ အသက်ရှင်သော ခณ၏အလွန်တို့သော အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ အင္ဃဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မရณံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ ဝဓကဿ၊ သူသတ်သွား၏။ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ရှေးရှုအနီး၌ ရပ်တည်သကဲ့သို့။ ပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊ သေခြင်းက ရှေးရှုကပ်၍ တည်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဟိ၊ ခဲ့၏အုံ့။ ဣမဿ၊ ဤသူ၏။ သီသံ၊ ကို။ ဆိန္နိဿာမီတိ၊ ဖြတ်အုံ့ဟူ၍။ အသိုံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဂီ၀ါယ၊ လည်၌။ စာရယမာနော၊ သန်လျက်ကို ပတ်ပတ်ဝဲလျက်၊ ၀ါ၊ ခုတ်အုံ့ ဖြတ်အုံ့သော အခြင်းအရာကိုပြုလျက်။ ဝဓကော၊ သူသတ်သွားသည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတောဝ၊ ရှေးရှုအနီး၌ ရပ်တည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ မရณမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတမေ၀ါတိ၊ ရှေးရှုကပ်လျက် ၀ါ၏အနီး၌တည်လျှံပြီဟူ၍သာလျှင်။ အနုဿရိ-

---

၁-ဌီကာ၌ အာဂုရေန္ဓော-ဟူရကား "အာဂု ဝုတ္တမပရာဓော" အာတိဓာန်ကို ကိုးကား၍ "အပြစ်ကို ပြုဆောင်သော"ဟု မြန်မာပြန်ဆို၏။ ဤကား ပြည်မူ နိဿယဟောင်း၌ မှာတားချက်ပေတည်း။

သက္ကတ အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်ကြီး၌ အာဂုရ်-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ယင်ပူဇော်သောအခါ, ယင်ပရောဟိတ်၏ ရွတ်ဆိုသောအသံ, အလန့်တကြား ဟစ်ခေါ်ကြွေးကြော်သောအသံ, [illegible] ပြုလေ့ရှိသောအသံ, ကောင်းချီးပေးခဲ့သောအသံ ဟူ၍ဝင်း, အာဂုရ-ဇ်

တပ္ပံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အာဂတတော စ၊ ဇရာမရဏ၏ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇီဝိတ-ဟရဏတော စ၊ အသက်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ အဟိဆတ္တကမကုဋ်၊ မှိုင့်သည်။ မတ္ထကေန၊ ထိပ်ဖျားဖြင့်။ ပံသုံ၊ မြေမှုန့်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ပေါက်သကဲ့သို့။ ဧवं၊ တူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာဝ၊ ရှက်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏[1]။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ နေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒါနန္တရမေव၊ ဥပါဒ်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဇရံ၊ သို့။ ပတ္ဝာ၊ ၍။ ပဗ္ဗတသိခရတော၊ တောင်ထွဋ်မှ။ ပတိတသိလာ ဝိယ၊ ကျသော ကျောက်ကဲ့သို့။ သမ္ဘယုတ္တကဒ္ဒနေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဘင်သို့ရောက်၏။ ဧवं၊ ဤသို့။ တာဝ၊ စ္ဓာ။ ခဏိကမရဏံ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အာဂတံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇာတသ၊ ဇာတိရှိသော သတ္တဝါအား။ အဝဿံ၊ မခွတ်။ မရဏတော၊ သေခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဧကန်သေခြင်းဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဤမ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတ-မရဏမ္ပိ၊ လိုရင်းမရဏသည်လည်း။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာဂတံ၊

အနက်ကို အာဂုရ်-ဟု ရွတ်ဆိုခြင်းဟူ၍ရင်း ပြုဆိုလားသောကြောင့် စာရေးယမာနော တိ အာဂုရေနွှော ပဟရဏာကာရံ ကရောန္တော-ဟူသော ဋီကာ၌ အာဂုရေနွှော၊ အာဂုရ်(ဂူး) ဟု ဟစ်အော်လျက်။ ပဟရဏာကာရံ၊ ခုတ်သတ်ခံသော အခြင်းအရာကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်-ဟု အနက်ပေး၍ ပဟရဏာကာရံ ကရောန္တော-ကိုသာ စာရယမာနော-၏ လိုရင်း အနက်အဖွင့်ဟူ၍ရင်း၊ အာဂုရေနွှော-ကိုကား ယစ်ပူဇော်သူတို့ ဟစ်အော်သကဲ့သို့ သူသတ်သမား၏ အလန့်တကြား ဟစ်အော်ပုံကို ပြုသော အကူအညီ အဖွင့်ဟူ၍ရင်း မှတ်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ပံသုံ ဂဟေတ္ဝာ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ-ဟူသော ဥပမာ၌ နိယမအနက်ရှိသော ဧ-မလို။ ဧဝံ သတ္တာ ဇရာမရဏံ ဂဟေတ္ဝာဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ-၌သာ လိုသတည်း။ ထိုနိယမအနက်ရှိသော ဧ-သဒ္ဒါဖြင့် ဤသို့ပြုသတည်း-မှိုင့်သည် တရုံတခါ တစုံတခုအရုပ်၌ မြေမှုန့်ကင်းသည်ဖြစ်ရာ၏၊ သတ္တဝါ တို့မူကား တခုတခုသောအခြင်းဖြင့် မူလည်း ဇရာမရဏနှင့် ကင်းသည်မဖြစ်ကုန်။ ဤသို့ ပြုသတည်း။ သို့မဟု "အဟိသတ္တကမကုဋ် ကဒါစိ ကတ္ထစိ ပံသုဝိရဟိတမ္ပိ ဘဝေယ္ယ။ သတ္တာ ပန ကထဉ္စိပိ ဇရာမရဏဝိရဟိတာ နု ဟောန္တိ" ဟူသော (ဝိသုဒ္ဓိ ၌ ၁၂၂၇)နှင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ဘတည်း။ ခဏိကမရဏကို ရှေးဦးစွာ ဥပမာဘာဝဖြင့် ပြပြီး၍ ဤဘဝခံမှုတ မရဏကို ပြခြင်းငှါ တထာ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်။ တနည်း။ ဤသတ္တဝါတို့သည် ဇရာမရဏ ကို ယူ၍သာ လာကုန်သည် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ နိဗ္ဗတ္တိသမုန္တရဉ်သာလျှင် ဖြုတ်ချည်-ဘဝလည်း ပယ်ဖျောက်ခဲ့သော ဘဝနှောကို ရည်ညွှန်း တထာ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည့်)

လာသည်မည်ပါ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဇာတိနှင့်တကွလာသည်မည်သော ကြောင့်။ သေ-သော သတ္တော၊ သည်။ ဇာတကာလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဥဋ္ဌိတော၊ တက်သော။ သူရိယော၊ သည်။ အတ္ထာဘိမုခေါ၊ ဝင်ခြင်းသို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတေ၀၊ သွားသည်သာတည်း။ ဂတဂတဋ္ဌာနတော၊ ရောက်ရာရောက်ရာအရပ်မှ။ ဤသကမ္မိ၊ စဉ်းငယ်မျှသော်လည်း။ နှ နိ၀တ္တတိ ယထာ၊ နောက်သို့ မပြန်မဆုတ်သကဲ့သို့။ ၀ါ၊ ကား။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ တောင်မှလာသော။ သီဃ-သောတာ၊ သော။ ဟာရဟာရိနီ၊ (ရေအယဉ်ဌာကျသော မြက်သစ်ရွက်စသည်ကို) အလွန်လျင်စွာ ဆောင်ခြင်းသဘောရှိသော။ နဒီ၊ မြစ်သည်။ သန္ဓတေ၀၊ စီးသည်သာတည်း။ ၀တ္တတေ၀၊ တလိမ့်တည်း စီးသည်သာတည်း။ ဤသကမ္မိ၊ မျှသော်လည်း။ နှ နိ၀တ္တတိ ယထာ၊ မဆုတ်နစ်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ ဟု။ ဤသကမ္မိ၊ မျှသော်လည်း။ အနိ၀တ္တမာနော၊ မနစ်မူ၍။ မရဏာဘိမုခေါ၀၊ သာလျှင်။ ယာတိ၊ သွား၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယမေကရတ္တိ ॥ပ॥ နှ နိ၀တ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[မာဏ၀ေါ၊ သတ္တ၀ါသည်။ ယမေကရတ္တိ ၊ အကြင် တခုသော ညဉ့်၌၊ ၀ါ၊ ညဉ့်ပတ်လုံး။ ပဌမံ၊ အလုံးစုံ ရှေးဦးစွာ၊ ၀ါ၊ ရှေးဦးစွာအစ ပဋ္ဌိသန္ဓေခဏ၌။ ဂဗ္ဘေ၊ အမိ၀မ်း၌။ ၀သတိ၊ ၏။ သော-မာဏ၀ေါ၊ သည်။ (ပဌ-မကွမ်းဏတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။) အဗ္ဘုဋ္ဌိတော၀၊ တက်သောတိမ်တိုက်ကဲ့သို့၊ ၀ါ၊ သေခြင်းသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တက်၍သာလျှင်။ ယာတိ၊ သွား၏။ (ဧ၀ံ၊ သို့။) ဂစ္ဆံ-ဂစ္ဆန္တော၊ သော။ သော မာဏ၀ေါ၊ သည်။ ခဏမတ္တမ္ပိ၊ မျှလည်း။ နှ နိ၀တ္တတိ၊ မဆုတ်နစ်။]

စ၊ ဆက်။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတော၊ သေခြင်းသို့ ရှေးရှုသွားသော။ အသ သတ္တဿ၊ ၏။ ဂိမှာဘိတတ္တာနံ၊ နေ့ကာလ၌ နေဖြင့် အလွန်ပူလောင်အပ်ကုန်သော။ ကုန္နဒီနံ၊ မြစ်ငယ် မြစ်လောင်း တောင်ကျချောင်းတို့၏။ ခယော၊ ခန်းခြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ စ၊ သို့ရင်း။ ပါတော၊ နံနက်အခါ၌။ အာပေါရသာနုဂတဗန္ဓနာနံ၊ (အညှာရင်းသို့ လျှောက်သော) အာပေါရသဖြင့် စွတ်စိုရှိရော်သော အညှာအဖွဲ့ ရှိကုန်သော။ ဒုမပ္ပလာနံ၊ သစ်သီးတို့၏။ ပတနံ၊ ကြွေကျခြင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ စ၊ သို့ရင်း။ [JJ၄] မဂ္ဂရာဘိတာဠိတာနံ၊ ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်

အပ်ကုန်သော။ မတ္တိကဘာဇနာနံ၊ မြေအိုးတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ကွဲခြင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ စ၊ သို့ဝင်း။ သူရိယရသ္မိသမ္ဘုဋ္ဌာနံ၊ နေရောင်သင့်ကုန်သော။ ဥဿာဝပိန္ဒ||နံ၊ ဆီးနှင်းပေါက်တို့၏။ ဝိဒ္ဓံသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ စ၊ သို့ဝင်း။ မရဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာသန္နံ၊ နီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အစ္ဆယန္တိ။ ပ။ နိဝါရယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ကုန္ဒဒီနံ၊ တို့၏။ သြဒကံ၊ ရေသည်၊ ဝါ၊ ရေအယဉ်သည်။ ခီယတိ ဣဝ၊ မမြင့်မကြာ ခန်းလွယ်သကဲ့သို့။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) အဟောရတ္တာ၊ တို့သည်။ အစ္ဆယန္တိ၊ လွန်သွားကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) မစ္စာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မစ္စာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။) မစ္စာနံ၊ တို့၏။ အာယု၊ သည်။ ခီယတိ၊ ၏။

ပါတော၊ နံနက်အခါ၌။ ပဏ္ဏာနံ၊ မှည့်ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ တို့၏။ ပပတတော၊ ကြွေကျခြင်းမှ၊ ဝါ၊ ကြွေကျသည်မှ။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်း, စိုးရိမ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကြောက်ဖွယ်သည်။ ဇာယတေ ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ ဧवं၊ တူ။ ဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ မစ္စာနံ၊ တို့၏။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ မရဏတော၊ မှ။ ဘယံ၊ သည်။ ဇာယတေ၊ ၏။

ကုမ္ဘကာရဿ၊ အိုးထိန်းသည်၏။ ကတံ၊ သော။ ခုဒ္ဒကဉ္စ၊ ငယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တဉ္စ၊ ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင် အိုးခွက်သည်။ ပဏ္ဍံ၊ ကျက်၏။ ယဉ္စ၊ အကြင်အိုးခွက်သည်လည်း။ အာမကံ၊ စိမ်း၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ဘာဇနံ၊ ထိုအိုးခွက်သည်။ ဘေဒနပရိယန္တံ၊ ကွဲပျက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧवं၊ တူ။ မစ္စာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ မရဏပရိယန္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တိဏဂ္ဂမှိ၊ မြက်ဖျားဌ၌။ ဥဿာဝေါ၊ တင်သော ဆီးနှင်းပေါက်သည်။ သူရိယုဂ္ဂမနံ၊ ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ-သူရိယုဂ္ဂမနေ၊ ကြောင့်။ (ဝိဒ္ဓံသတိ ဣဝ၊ ပျက်စီးသွေ့ခြောက် လွင့်ပျောက်သွားသကဲ့သို့။) ဧवं၊ တူ။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာယု၊ သည်။ (နှ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ မြင့်ရှည်စွာ တည်ခြင်းမရှိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမ္မ၊ အမိ။ မံ၊ ကို။ (ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းပြုခြင်းမှ။) မာ နိဝါရယ၊ မြစ်တော်မမူလင့်။]

ဝေ၊ သို့။ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ ခုတ်အုံ့ဆဲဆဲ သန်လျက်မိုးသော။ ဝမ-ကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအုံ့ ၁။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကဋ္ဌ။ အာဂတံ၊ သော။ ဇော် မရဏံ၊ သည်။ ဂိဝါယ၊ လည်ခ်ြ။ အသိ ၁ ၊ သန်လျက်ကို။ စာရယမာနော၊ ဝဲရစ်သော၊ ဝါ၊ ခုတ်ဖြတ်အုံ့သော အခြင်းအရာကိုပြုသော။ သော ဝမကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ဟရတိယေဝ၊ ဆောင်သည်သာလျှင်တည်း။ အဟရိတ္ဌ၊ မဆောင်မူ၍။ န နိဝတ္တတိ၊ မနစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကဋ္ဌ။ အာဂတတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဇီဝိတ-ဟရဏတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ သော။ ဝမကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဝမကပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊ သောအားဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၀။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတောတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ယာဝ၊ လောက်။ နုံ သမ္ပတ္တိ ၁ ၊ ကို။ ဝိပတ္တိ၊ သည်။ နာတိဘာဝတိ၊ မနှိပ်စက်သေး။ တာဝဒေဝ၊ ထိုရှေ့လောက်သာလျှင်။ သမ္ပတ္တိ နာမ၊ သမ္ပတ္တိမည်သည်၊ ဝါ၊ စည်းစိမ်မည်သည်။ သောဘတိ၊ တင့်တင့်တယ်တယ်ရှိ၏။ ယာ သမ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဝိပတ္တိ ၁ ၊ ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ ၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ သာ သမ္ပတ္တိ နာမ၊ မည်သည်။ နု စ အတ္ထိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ တထာ ဟိ- တတော ဇေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သကလံ။ပ။ သောကမာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[သုခီ၊ (ဒိဗ္ဗသဒ်သဘောဂ အာဓိပတေယျဟူသော) ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံသော။ အသောကော၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြကင်းသည်ဟူ၍ အသော-ကတံဆိပ်နာမံခံသော မင်းဧကရာဇ်သည်။ သကလံ မေဒနီ ၁ ၊ ဇမ္ဗူကျွန်းခွင် မြေပြင်အလုံးကို။ ဘုတ္ဝာ၊ ၍။ ကောဋ္ဌိသတံ၊ ကုဋေအရာဥစ္စာစုကို။ ဒတ္ဝာ၊ လှူ၍။ (သတအနေကသင်္ခ်ာ) အန္တေ၊ ၌။ အဇ္ဈာမလကမတ္ထာယ၊

၁-ပန၊ နိဂုံးချုပ်ဦးအုံ့။ ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ သော။ ဝမကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကဋ္ဌ။ အာဂတံ၊ သော။ ဇော် မရဏံ၊ သည်-ဟု ဤသို့လည်း တဝါကျတည်း ယောဇနာသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

သျှစ်သျှားး (ဆီးဖြူ) သီးတခြမ်းမျှကိုသာ။ ဣဿရတံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတောဝ၊ ရောက်ရှာလေ၏ ။

အသောကော၊ အသောကတံဆိပ်နာမံခံသော။ သောပိ ရာဇာ၊ ထိုမင်းကောရင်ဗ်သည်လည်း။ တေနေဝ ဒေဟဗန္ဓေန၊ ထိုကိုယ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ (ဒေဟ-ဗန္ဓေနာတိ သရီရေန။ ဋီကာ။) ပုညမှိ၊ သည်။ ခယံ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော်။ မရဏာဘိမုခေါ၊ ဖြစ်၍။ သောကံ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသို့။ အာဂတော၊ ပြီ။]

၁-ဆီးဖြူကိုပင် သျှစ်သျှားဟု ခေါ်သည်၊ ရခိုင်တိုင်းခ္ခ ယခုထက်တိုင် ၎င်းကို သျှစ်သျှားဟူ၍ပင် ခေါ်၏။ ဤအသောကမင်းတရား၏ နောက်ဆုံးအချိန်ကာလ အကြောင်းအရာကို မူကာဂျီ၏ အသောကစာအုပ် (နှာ-၃၇) ၌ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရ၏။

ဒီဗျာဝဒါနကျမ်း (နှာ-၄၃၀)တွင် အသောက၏နောက်ဆုံးရက်များအကြောင်းကို ဤသို့ပြထား၏။ အသောကမင်းကြီးသည် အသက်အရွယ် ကြီးလာသောအခါ သားတော် ကုဏာလ၏သားဖြစ်၍ မိမိ၏ မြေးတော်ဖြစ်သော သမ္ပတိကို မိမိ၏ အရိုက်အရာ ဆက်ခံစေရန် ရွေးချယ်ခဲ့မြောက်တော်မူလေသည်။ သို့ရာတွင် ဤသမ္ပတိမင်းသားသည် မင်းကြီး၏ တန်ခိုးအာဏာအားလုံးကို အဓမ္မသိမ်းယူချုပ်ကိုင်ထားသော မှူးမတ်ဝန်ကြီးတို့၏ သြဇာတိက္ကမကြောင့် မင်းကြီးက သာသနာရေးအတွက် လှူဒါန်းထားသော ကိစ္စအဝဝကို ရုပ်စဲလိုက်လေသည်။ မင်းကြီးမှာလည်း ယခုအခါ မင်းကောရင်ဗ်မည်ကာမတ္တ အမည်ခံမျှသာ ရှိလေတော့သည်။ မင်းသားသည် မင်းကြီး၏ အဆောင်အယောင် အလုပ်အကျွေးတို့ကိုပင် လျှော့ပစ်ရာ နောက်ဆုံး၌ ဆီးဖြူသီးတခြမ်းကို မြေခွက်ဖြင့် ထည့်၍ပေးဆက်စေသည်အထိ ဖြစ်လေသည်။ ထိုဆီးဖြူသီးခြမ်းကို ရရှိသောအခါ အသောကဘုရင်မင်းကြီးသည် မှူးမတ်တို့အား "ငါသည် ဇမ္ဗူဒီပါတကျွန်းလုံး၏ ကောရင်ဗ်မင်းမြတ်ဘဝမှ ယခုအခါဆီးဖြူသီးတခြမ်း၏ ပိုင်ရှင်ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရလေပြီ" ဟု ဝမ်းနည်းစွာ ပြောဆို မြွက်ကြားတော်မူလေသည်။

ထိုပြင် ယူအန်ချောင် သို့မဟုတ် ဟီယင်ဆိုင်ခေါ် တရုတ်ဘုန်းတော်ကြီး၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်းစာအုပ် တတိယတွဲ နံပါတ် (၃၃၀)၌လည်း အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရ၏။

အသောကမင်းကြီးသည် မကျန်းမမာဖြစ်လျက် ရောဂါဝေဒနာကို ကြာရှည်စွာ ခံစားနေရရာ မိမိသည် ထိုရောဂါမှ ပျောက်ကင်းချမ်းသာတော့မည်မဟုတ်ဟု ထင်တော်မူသောကြောင့် မိမိ၏ပစ္စည်းဥစ္စာ ဘဏ္ဍာတော်အားလုံးကို (ကျောက်သံပတ္တမြားနှင့် အဖိုးတန်ပစ္စည်းဟူသမျှကို) မိမိ၏ ဘာသာရေးကောင်းမှုတော်များကို အထူးတပ်သည့်အနေအားဖြင့် (ကောင်းမှုစိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းတွင် မားမားစွင့်စွင့် ကြီးမြင့်လှစွာ စိုက်ပျိုးသည့်အနေအားဖြင့်) လှူဒါန်းလိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

အုပ်ချုပ်မှုကို ရှက်ဆောင်နေသောဝန်ကြီးသည် မင်းကောရင်ဗ်၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် သဘောမတူခဲ့။ ထိုနောက်မျှားမကြာမီပင် ဝန်ကြီးသည် ဆီးဖြူသီး တလုံးကို စားနေရင်း ပထေဝမ်မြင် ပြူသည့်အနေဖြင့် ဆီးဖြူသီးတခြမ်းကို မင်းကောရင်ဗ်၏ လက်ထဲသို့ အလှူဒါနပြုရန်အတွက် ထည့်ပေးလိုက်လေသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုဆီးဖြူသီး

[၂၂၅] အပိ စ၊ လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အာရောဂ်၊ အနာဂၢင်း သည်၏အဖြစ်သည်။ ဗျာဓိပရိယောသာနံ၊ မကျန်းမမာ ဖျားနာခြင်း အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ယောဗ္ဗနံ၊ ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဇရာပရိယောသာနံ၊ အိုခြင်းလျှင်အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ မရဏပရိယောသာနံ၊ အမြဲမနေသေရခြင်း လျှင် အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗောယေဝ၊ သော။ လောကသန္ဓိဝါသော၊ သတ္တ လောကကို၊ ဝါ၊ သတ္တလောကအပေါင်းအသင်းကို။ ဇာတိယာ၊ သည်။ အနုဂတော၊ (ရန်သူကဲ့သို့) အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဇရာယ၊ သည်။ အနု-သဋ္ဌော၊ (ကပ်သောအဆိပ်ကဲ့သို့) အစဉ်ဝင်အပ်၏။ ဗျာဓိနာ၊ သည်။ အဘိဘူတော၊ (အမှုန်ယစ်သောဆင်ကြီးကဲ့သို့) ဖိစီးအပ်၏။ မရဏေန၊ သည်။ အဗ္ဘာဟတော၊ (ဘီလူးဥပါဘုတ်တစ္ဆေတို့ကဲ့သို့) ပြင်းစွာပုတ်ခတ် အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ။ ပ။ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ယထာပိ၊ မည်သည်ကား။ နဘံ အာဟစ္စ၊ မိုးတိမ်ထိဆိုက်အောင်။ ဝိပုလာ-မဟာန္တာ၊ ကြီးမားကုန်သော။ သေလာ၊ ကျောက်အတိပြိုးကုန် သော။ ပဗ္ဗတာ၊ တောင်လေးလုံးတို့သည်။ သမန္တာ၊ မှ။ စတုဒ္ဒိသာ-

---

ခြမ်းကို လက်ဖြင့်မြှောက်ကာ သက်ပြင်းချ၍ "ယခုအခါ မေ့ဒီပါကျွန်း၏ ကေရာဇ်မင်း မည်သူပါနည်း"ဟု ဝန်ကြီးကိုမေးတော်မူ၏ ။

ဝန်ကြီးက "အရှင်မင်းကြီးသာလျှင် ဖြစ်တော်မူပါသည်"ဟု လျှောက်တင်လေ၏ ။

မင်းကြီးက "ငါလိုမဟုတ်ဘူး၊ငါသည် ကေရာဇ်မင်းမဟုတ်တော့ဘူး၊အကြောင်းကတော့ ငါ့မှာ ငါပိုင်ပစ္စည်းဟု ပြောစရာ ဤဆီးဖြူသီးတခြမ်းသာလျှင် ရှိတော့သည့်အတွက် ဖြစ် သည်။ အင်း....လောကီစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရှိတို့သည်ကား လေတိုက်ထဲမှာ ထွန်းညှိထားသော ဆီးမီးတောက်ကို ငြိမ်းမသွားအောင် ထိန်းသိမ်းရန် ခဲယဉ်းသကဲ့သို့ပင် ခဲယဉ်းလှပေတော့ သည်။ ငါ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည့် ပြန့်ပြော ကြီးကျယ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ ဘဏ္ဍာတော်အဝင် နှာမ သတင်း ဂုဏ်ခပင်းတို့ကို ငါသေခါနီးတွင် ငါ့ထံမှ လုယူသွားခဲ့ကြလေပြီ။ ငါ ကိုယ်တိုင်သည်ပင် ကြမ်းကြုတ်ခုက်စက် တန်ခိုးထက်လှသော ဝန်ကြီး၏လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်လျက် ရှိနေချေပြီ၊ အင်ပိုင်ယာနိုင်ငံတော်ကြီးသည်လည်းငါ့ဟာပိုင်မဟုတ်တော့ချေ။ ဤဆီးဖြူသီး တခြမ်းသည်သာလျှင် ငါ့ဟာပိုင်ကျန်ရှိတော့ချေသည်တကား"ဟု ငြီးတွားလျက် ပြန်ကြား မြွက်ဆိုတော်မူလေသည်။

တိုပြင် ဦးကုလားဇ၊ မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး ပဌမအုပ်ဌာလည်း မျက်နှာနံပါတ် ၁၀၀ မှ ၁၀၆ အထိ အထက်ပါ အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပါဠိဂါထာများနှင့်တကွ ပြဆို ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းမှာ မြန်မာစာအုပ်ဖြင့်၍ ကြည့်ရှုရန် လွယ်ကူသောကြောင့် ဤဌာ သုတ်မပြတော့ပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

စတုဒ္ဒိသာဟိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ။ နိပ္ပေါ်ထေ၊ ဘုရား၊ သတ္တဝါတို့ကို မှုန်မှုန်ညက်ညက်ကြိတ်ချေကုန်လျက်။ အနုပရိယေယျုံ၊ လှည့်လည်ကုန်ရာ၏။

ဝေါ၊ တူ။ ဇရာ စ၊ သည်ရင်း။ မစ္စု စ၊ သည်ရင်း။ ခတ္တိယေ၊ မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏေ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဿေ၊ သူကြွယ်မျိုးဖြစ်ကုန်သော။ သုဒ္ဒေ၊ သူဆင်းရဲမျိုးဖြစ်ကုန်သော။ စဏ္ဍာလပုက္ကုသေ၊ ဒုန်းစဏ္ဍားပန်းမိုက်သွန်မျိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနေ၊ တို့ကို။ အမိ-ဝတ္တန္တိ-အမိဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သောသူကိုမျှ။ နု ပရိ-ဝဇ္ဇတိ၊ မရှောင်ကြဉ်။ သဗ္ဗမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဘိမဒ္ဒတိ၊ ချေပစ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသေခြင်းတရား နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးရာ၌။ ဟတ္ထိနံ၊ ဆင်စီးသူရဲတို့၏။ ဘူမိ၊ အရာသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ရထာနံ၊ ရထားစီးသူရဲတို့၏။ ဘူမိ၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပတ္တိယာ၊ ခြေသည်သူရဲ၏။ ဘူမိ၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ မန္တယုဒ္ဓေန စာပိ၊ အာထဗ္ဗဏဝေဒနည်းဖြင့် စီရင်အပ်သော မန္တရားဟူသော ပယောဂဖြင့်လည်း။ ဇေတုံ၊ ဌာ။ နု သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဓနေန-ဓနဒါနေန ဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ဇေတုံ၊ ဌာ။ နု သက္ကာ၊ ကောင်း။]

ဝေါ၊ သို့။ ဧဝံဝိဓသမ္ပတ္တိယာ၊ အသက်၏ပြည့်စုံခြင်း၏။ မရဏဝိပတ္တိ-ပရိယောသာနတံ၊ သေခြင်းဟူသော ပျက်စီးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝဝတ္ထပေန္တေန၊ မှတ်သားပိုင်းခြားသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိ-တော၊ ပြည့်စုံခြင်း ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။

၁၇၁။ ဥပသံဟရဏတောတိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ သေလေကုန်သော သူတပါးတို့နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ ကဒ္ဓ။ (တေပိ နာမ၊ မဟာသမ္မတမန္ဓာတုစသော ထိုမင်းတို့သည်လျက်လည်း။ မတာ၊ သေရကုန်သေး၏။ မာဒိသာ၊ ငါကဲ့သို့သော သူနုပ်တို့သည်ကား။ မတာ၊ သေရကုန်မည် စင်စစ်တည်း။ ကိမင်္ဂ၊ မသေစရာ အာဘယ်အကြောင်းတစိ ရှိတုံအုံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။) အတ္ထနော၊ ၏။ (မရဏသ၊ ကို။) ဥပသံဟရဏတော၊ ဆောင်သော အားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို ဥပသံဟရဏအားဖြင့် မရဏကို အောက်မေ့ရာ၌။ ယသမဟတ္တတော၊ အခြံအရံစည်းစိမ် မျှားသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ပုညမဟတ္တတော၊ ကောင်းမှုဘုန်းကံ ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။

ထာမမဟတ္တတော၊ ဝိရိယစွမ်းပကား ကြီးမားသောအားဖြင့်ရင်း။ ဣဒ္ဓိ-မဟတ္တတော၊ တန်ခိုးကြီးသောအားဖြင့်ရင်း။ ပညာမဟတ္တတော၊ ပညာကြီးကျယ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော၊ ပစ္စေကဘုရားအဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရဏတော၊ အားဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣဒံ မရဏံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မဟာယသာနံ၊ မျှားသော အခြံအရံ စည်းစိမ်ရှိကုန်သော။ မဟာပရိဝါရာနံ၊ မျှားသောအခြံအရံရှိကုန်သော။ သမ္ပန္နဓနဝါဟနာနံ၊ ပြည့်စုံသော ရွှေငွေဥစ္စာ ဗိုလ်ပါဆင်မြင်း အလုံးအရင်း ကြီးမားကုန်သော။ မဟာသမ္မတမန္ဓာတုမဟာသုဒဿနဒဠှနေမိပ္ပဘုတိနမ္ပိ၊ မဟာသမ္မတမင်း, မန္ဓာတ်မင်း, မဟာသုဒဿန စကြဝတေးမင်း, ဒဠှနေမိမင်း စသောမင်းတို့၏လည်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိရာသင်္ကမေဝ၊ ရှိုးရှာခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပတိတံ၊ ကျတုံသေး၏။ မယှံ ပန၊ ငါ၏ကား။ ဥပရိ၊ ၌။ ကိမင်္ဂံ-ကေန အင်္ဂေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နပတိဿတိ၊ မကျဘဲနေလတံ့နည်း။

မဟာယသာ၊ မျှားသောအခြံအရံ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိကုန်သော။ ရာဇ-ဝရာ၊ မင်းမြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာသမ္မတအာဒယော၊ ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုမင်းတို့သည်လည်း။ မစ္စုဝသံ၊ သေမင်းနှိုင်ငံသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ရကုန်သေး၏။ မာဒိသေသု၊ ငါကဲ့သို့သော သူနုပ်တို့၌။ ကာ ကထာ၀၊ အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာ၀၊ စွာ။ ယသ-မဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုညမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဇောတိ-ကော၊ ဇောတိကသေဋ္ဌေးကြီးသည်ရင်း။ ဇဋိလော၊ ဇဋိလသေဋ္ဌေးကြီးသည်ရင်း။ ဥဂ္ဂေါ၊ ဥဂ္ဂသေဋ္ဌေးကြီးသည်ရင်း။ မေဏ္ဍကော၊ မေဏ္ဍကသေဋ္ဌေးကြီးသည်ရင်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ပုဏ္ဏကော၊ ပုဏ္ဏသေဋ္ဌေးကြီးသည်ရင်း။ ဧတေ စ၊ ထိုသူတို့သည်ရင်း။ အညေ၊ ကုန်သော။ လောကေ၊ ၌။မဟာပုညာတိ၊ ဘုန်းတန်းကြီးသောသူတို့ဟူ၍။ ဝိသုတာ၊ ထင်ရှားကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင်သူတို့သည်ရင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သူတို့သည်။ မရဏံ၊ သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ရကုန်ပြီ။ မာဒိသေသု၊

တို့ဦး။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပညမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတမ္ပံ၊ ၏။

[၂၂၆] ထာမမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတမ္ပံ၊ နည်း။ ဝါသုဒေဝေါ၊ နောင်တော်ဝါသုဒေဝမင်းသည်ရင်း။ ဗလဒေဝေါ၊ ညီတော် ဗလဒေဝမင်းသည်ရင်း။ ဘီမသေနော၊ ဘီမသေနမင်းသည်ရင်း။ ယုဓိဋ္ဌိ-လော၊ ယုဓိဋ္ဌိလမင်းသည်ရင်း။ စာနုရောယော၊ စာနုရောယမည်သော။ မဟာမလ္လော၊ လက်ပမ်းသည်ကြီးသည်ရင်း။ အန္တကယ၊ သေမင်း၏။ ဝယံ၊ အလိုသို့။ ဂတော၊ လိုက်ရချေပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ထာမဗလူပေတာ ဣတိ၊ ဝီရိယစွမ်းပကားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့ဟူ၍။ လောကမ္ဘိ၊ ဌိ။ ဝိယုတာ၊ ကုန်သော။ ဧတေပိ၊ တို့သည်လည်း။ မရဏံ၊ သို့။ ယာတာ၊ ရောက်ရကုန်သေး၏။ မာဒိသေသု၊ တို့ဌိ။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ထာမမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနု-ဿရိတမ္ပံ၊ ၏။

ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတမ္ပံ၊ နည်း။ ဣဒ္ဓိ-မတံ၊ တန်ခိုးကြီးသောသူအပေါင်းတို့ထက်။ သေဋ္ဌော၊ အမြတ်ဖြစ်တော်မူ သော။ ဒုတိယော၊ ဖြစ်သော။ ယော အဂ္ဂသာဝကော၊ အကြင် အဂ္ဂ-သာဝကမဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည်။ ပါဒဂုံဋ္ဌကမတ္တေန၊ ခြေမမျှဖြင့်။ ဝေဇ-ယန္တံ၊ သိကြားနေရာ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကို။ အကမ္ပယိ၊ လှုပ်စေလေပြီ။

သောပိ နာမ၊ ထိုသို့လောက်စင် တန်ခိုးကြီးမားသော ဒုတိယအဂ္ဂ-သာဝကသည်လည်း။ မိဂေါ၊ သားသည်။ သီဟမုခံ၊ ခြသေ့ခံတွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော ဝိယ၊ ဝင်ရသကဲ့သို့။ ဣဒ္ဓိဟိ၊ (ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကို လှုပ်စေ ခြင်း, နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကြီးကို ဆုံးမခြင်း စသည်တို့ဌ ပြအပ်သော အာနု-ဘော် ရှိကုန်သော) မိမိတန်ခိုးတို့နှင့်။ သဟ၊ ကဋ္ဌ။ ဃောရံ၊ ကြမ်းကြုတ်စွာ သော။ မစ္ဆုမုခံ၊ သေမင်းခံတွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်ရလေပြီ။ မာဒိသေသု၊ တို့ဌ။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒ္ဓိမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတမ္ပံ၊ ၏။

ပညာမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတမ္ပံ၊ နည်း။ လောကနာထံ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားကို။ ဌပေတ္ဝာန၊ ၍။ အညေ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားမှ တပါးကုန်

သော။ ယေ စ ပါဏိနော၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ (အညေသံ၊ ဘုရားမှတပါးကုန်သော။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပညာ၊ တို့သည်။) သာရိပုတ္တသ၊ ပညာခေါင်ထိ တုမရှိသော အရှင်သာရိ-ပုတ္တရာ၏။ ပညာယ၊ ၏။ သောဠသိံ၊ တဆဲ့ခြောက်ဖို့တို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကလံ၊ တဆဲ့ခြောက်စိတ်တွင် တစိတ်သောအဖို့ကို။ (တနည်း) သောဠသိံ ကလံ၊ နှစ်ရာ့ငါးဆဲ့ခြောက်ဖို့စိတ်၍ တစိတ်သောအဖို့ကို။ နာဂ္ဃတိ၊ မမျှနိုင်ကုန်။

ဧဝံ၊ သို့။ မဟာပညော၊ ကြီးသောပညာရှိသော။ ပဌမော၊ ဖြစ်သော။ အဂ္ဂသာဝကော နာမ၊ အဂ္ဂသာဝကစင်လျက်။ မရဏသ၊ သေမင်း၏။ ဝသံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ရလေပြီ။ မာဒိသေသု၊ တို့၌။ ကာ ကထာ ဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပညာမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။

အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏဝိရိယဗလေန၊ ဉာဏ်သည်ပဲ့ပြင်အပ်သော ဝိရိယ ဟူသောအားဖြင့်[1]။ သဗ္ဗကိလေသသတ္တုနိမ္မထနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာ ဟူသောရန်သူကို နှိပ်နှင်းဖျက်ဖြုန်းချေမှုန်းခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စေက-ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပါ၊ (တယောက်တည်းသာ နေခြင်းသဘောတော်ရှိသဖြင့်) တချောင်းတည်းသာ ပေါက်ရောက်သော ကြံ့ချိုနှင့်တူကုန်သော။ သယမ္ဘုနော၊ (ပရတောဃောသနှင့်ကင်း၍) ကိုယ်တော်တိုင်သာ ထိုးထွင်းအပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိကုန်သော။ ယေပိ တေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ မရဏတော၊ သေခြင်းသဘောတရားမှ။ နမုတ္တာ၊ လွတ်ရတော်မမူကုန်။ အတံ ပန၊ သည်ကား။ ကုတော မုစ္စိဿာမိ၊ အဘယ် မှာလွတ်နိုင်အုံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။

တံ တံ နိမိတ္တံ၊ (လက်ဦးဆင်ယင်သောရှေလက်ကောက်တို့၏ အချင်း ချင်းထိပါးခြင်း, ဝါးညှောက်တို့၏ တစုံတခု၌ မငြိတွယ်သည်၏အဖြစ်

၁-အလုံးစုံသော သံကိလေသပကွကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ခွါခြင်းသည် အသင့်အားဖြင့် အား ထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိသောသူအားသာ ဖြစ်သည်ဟုပြလိုသော် "ဉာဏဝိရိယဗလေန" မိန့်။ သမ္ဗုဇ္ဈိတသည် အဌဂိုဏ်အရိယမဂ်စုံမှပြီးသည်မဟုတ်လောဟမှု-သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာဝါယာမေသု ဟိ သိဒ္ဓေသု အဌဂိုဏော အရိယမဂ္ဂေါ သိဒ္ဓေါ ဧဝ ဟောတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ဋီ ၁-၂၁၉)။ (မြန်)

ဤသို့အစရှိသော) ထိုထိုအမှတ်နိမိတ်ကို။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းမူ၍။ ဝိမံသန္ဓာ၊ (ပဝတ္တိ နိဝတ္တိတို့ကို၊ ဝါ၊ ရထားစက်ဝန်းသို့ မပြတ်လိမ့်လည်တတ်သော ဝဋ္ဋတရားလိမ့်လည်ခြင်း၏ ဆုတ်နစ်ခြိမ်းရာဝိဝဋ္ဋကို) စူးစမ်းရှာဖွေကုန်လျက်။ မဟေသယော၊ မြတ်သောသီတင်းကျွေးဇူးစသည်ကို ရှာတတ်ကုန်သော။ သယမ္ဘုညာဏတေဇေန၊ ပရတောဃောသနှင့်ကင်း၍ အလိုလိုဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်၏ အာနုဘော်ဖြင့်။ အာသဝက္ခ-ယံ၊ အာသဝေါတရားလေးပါး၏ကုန်ခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ကုန်သော။

ကေစရိယနိဝါသေန၊ ကိုယ်ထီးကျင့်ခြင်း, ကိုယ်ထီးနေခြင်းမျှဖြင့်။ (နသီလာဒိနာ၊ ကန့်) ခဂ္ဂသိင်္ဂသမ္ဘူပမာ၊ ကြံ့ချိုလျှင်အတူဥပမာရှိကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ မစ္ဆံ၊ သေမင်းကို။ နာတိဝတာ၊ မလွန်နိုင်ကုန်။ မာဒိ-သေသု၊ တို့၌။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ [၂၂၇]။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စေက-ဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်။ ကထံ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ အသီတိအနု-ဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတဒ္ဓဇတ္တံ သမဟာပုရိသလက္ခဏဝိစိတြရူပကာယော၊ (တမ္မနခ-တုဂ်နခတာ အစရှိကုန်သော) ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ယဉ်တို့ဖြင့်[1]

၁-လက္ခဏာယဉ် ၈၀-ကို ဇိနာလင်္ကာရ ဋီကာ ၁၇၇-၌ရင်း သိရီလလိတဝိတ္ထာရ ဘာသာပြန် ၁၆၇-၌ရင်း အပြည့်အစုံပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုတင် ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ၌ အသီတာနုဗျဉ္ဇနာနံ နာမ (၁) စိတဂ်ုလိတာ (၂) အနုပုဗ္ဗဂ်ုလိတာ (၃) ဝဋ္ဋဂ်ုလိတာ (၄) တမ္မနခတာ (၅) တုဂ်နခတာ (၆) သိနိဒ္ဓနခတာ (၇) နိဂုဋ္ဌဂေါပ္ဖကတာ (၈) သမ-ပါဒတာ။ပ။ (၂၈) ကောဋ္ဌိသဟာသဟတ္ထိဗလခာရဏတာ (၂၉) တုဂ်နာသတာ (၃၀) သုရတ္တဒ္ဒိဇမံသတာ။ပ။ (၈၀) ကေတုမာလာရတနဝိစိတ္တတာတိ ဣမာနိ အသီတိအနုဗျဉ္ဇ-နာနိ နာမ ဟု အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုထား၏။ လလိတဝိတ္ထာရဘာသာပြန်၌လည်း (၁) မြင့်မောက်သော လက်သည်း ခြေသည်း ရှိခြင်း (၂) နီသော လက်သည်း ခြေသည်းရှိခြင်း (၃) ပျော့ပျောင်းသော လက်သည်း ခြေသည်းရှိခြင်း (၄) လုံးသော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိခြင်း။ပ။ (၄၉)လုံးသော အစွယ်ရှိခြင်း (၅၀) ထက်သော အစွယ်ရှိခြင်း (၅၁) အဖဉ်အတိုင်းတင့်တယ်သောအစွယ်ရှိခြင်း (၅၂) မြင့်သောနှာတံရှိခြင်း (၅၃) စင်ကြယ်သော မျက်စိရှိခြင်း။ပ။ (၈၀) ကြက်သရေရှိသော ကောင်းစွာ တည်သော ဇလပ်ပန်းကဲ့သို့ လက်ဝါရစ်လည်၍ တည်သော ဆံပင်ရှိခြင်း-ဟု ပြဆိုသား၏။ အပြည့်အစုံ အလိုရှိလျှင် ထိုကျမ်းရင်းမျှားမှယူပါကုန်။ ဤ၌ ဤမျှသောဂုဏ် ထုတ်ပြခြင်းမှာ တုဂ်နခနှင့် တုဂ်နာသ ၂-မျိုးလုံးရှိကြောင်း, ဤအရာ၌ အစဉ်အားလျှော်ခဲ့သာ တုဂ်နခဿသျှင် သင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဋီကာ၌သည်း တုဂ်နခဟူ၍

တန်းဆာဆင်အပ်ကုန်သော (သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာ အစရှိကုန်သော) သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသောယောကျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာသော ရူပကာယရှိတော်မူသော။ သမ္ဘာကာရပရိသုဒ္ဓသီလကွန္ဒာဒိဂုဏ-ရတနသမိုဒ္ဓမမ္မကာယော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သီလကွန္ဒစသော ဂုဏရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဓမ္မကာယရှိတော်မူသော။ ယသမဟာတ္တပုညမဟာတ္တထာမမဟာတ္တဣဒ္ဓိမဟာတ္တ-ပညာမဟာတ္တာနံ၊ ပညာမဟာတ္တဂုဏ်ရှင်တို့၏။ ပါရံ ဂတော၊ အဆုံးအထုတ်သို့ရောက်တော်မူသော။ အသမော၊ တပြိုင်နက်သောခဏာ၌ တူမျှသောသူ ရှိတော်မမူသော။ အသမသမော၊ အသမဖြစ်သော ရှေးဘုရားတို့နှင့်သာ တူညီတော်မူသော။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ဂုဏ်ရည်တူ ပြိုင်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကင်းတော်မူသော။ အရဟံ၊ သံသရာစက်၏ အကန့်ကို ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သာလျှင် သစ္စာလေးပါးတရားအလုံးစုံကို သိတော်မူသော။ ယောပိ သော ဘဂဝါ၊ အကြင်သို့သော ထိုထိုကျေးဇူးရှင်ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောပိ ဘဂဝါ၊ ထိုထိုကျေးဇူးရှင်ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ သလိလဝုဋ္ဌိနိပါတေန၊ ထန်စွာသောရေအယဉ်မိုး ဖြိုးဖြိုးကျသဖြင့်။ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ၊ ငြိမ်းလေသောမီးပုံကြီးကဲ့သို့။ မရဏဝုဋ္ဌိနိပါတေန၊ သေခြင်းဟူသော မိုးကျသဖြင့်။ ဌာနသော၊ တခဏချင်းပင်လျှင်။ ဂူပသန္တော၊ ငြိမ်းစဲတော်မူရလေ၏။

ဝေါမဟာနုဘာဝဿ နာမ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော (ပကာရရှိသော ရူပကာယသမ္ပတ္တိမ္မကာယသမ္ပတ္တိတို့ဖြင့် သိအပ်သော) ကြီးကျယ်သော အာနုဘော်ရှိတော်မူပေသော။ မဟေသိနော၊ ၏။ ဝသံ၊ အာဏာတော်သို့။ ယံ-တေ မရဏံ၊ သည်။ ဘယေန၊ ကြောက်သဖြင့်။ နိ အာဂတံ၊ မလိုက်။ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်သဖြင့်။ နိ အာဂတံ၊ မလိုက်။

နိုလ္လဇ္ဇံ၊ အရှက်မရှိထသော။ ဝိတသာရဇ္ဇံ၊ ကင်းသောရဲရဲရှာခြင်း ရှိထသော။ သမ္ဘသတ္တာဘိမဒ္ဒနံ၊ အကြင်းမဲ့သော သတ္တဝါကိုနှိပ်နင်းနယ်ချေတတ်

ပင် ရှိ၏။ သာရတ္ထ ၁-၁၂၅ ၌လည်း တမ္မနခတုဂ်နခတာဒိ-ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ ၌ကား မြန်မာမူ ၂၉၀-တွင် တမ္ဘနခတုဂ်နာသဝန္ဓုဂ်လိုကာဒိဟိ ဟု ရှိ၍ သီဟိုဠ်မူတွင် တမ္ဘန-ခတုဂ်နခဝန္ဓုဂ်လိတာဒိဟိ-ဟု ရှိလေသည်။ ထိုတွင် သီဟိုဠ်မူသာ ယုတ္တတရဟု မှတ်အပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ထသော။ တယိဒံ မရဏံ၊ သည်။ မာဒိသံ သတ္တံ၊ လူမည်ဆန်းကာ ငါကဲ့သို့သော သတ္တဝါကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ နာဘိဘဝိဿတိ၊ မလွှမ်းမိုးမဖိစီးဘဲ ရှိတုံအံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတောဝ၊ ဖြင့်။ အနုဿရိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ယသမဟတ္တတာဒိသမ္ပန္နေဟိ၊ အခြံအရံ စည်းစိမ်ဥစ္စာများ သည်၏ အဖြစ်အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကာ။ မရဏသာမညတာယ၊ ဆက်ဆံသော သေခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတ္တာ၊ ၍။ သတ္တဝိသေသာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုယသမဟတ္တစသော ဂုဏ်ရှင်တို့၏။ မရဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မယ္ဟမ္ပိ၊ ၏လည်း။ မရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿရတောဝ၊ အဖန်ဖန်အလီလီအောက်မေ့သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ အား။ ဥပစာရပ္ပတ္တံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပသံဟရဏတောဝ၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၂။ ကာယဗဟုသာဝါရဏတောတိ၊ ကား။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ဗဟုသာဝါရဏော၊ ငါ့ခြေသည်းမဟုတ် များစွာသော သတ္တဝါနှင့် ဆက်ဆံ၏။ တာဝ၊ စွာ။ အသီတိယာ ကိမိကုလာနံ၊ ရှစ်ဆယ်သော ပိုးမျိုးတို့နှင့်၊ ဝါ၊ တို့အား။ သာဝါရဏော၊ ဆက်ဆံ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ဆယ်သော ပိုးမျိုးတို့တွင်။ ဆဝိနိဿိတာ၊ အပေါ် ရေကိုမှီ၍ နေကုန်သော။ ပါဏာ၊ ပိုးတို့သည်။ ဆဝိ၊ ကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကိုက်ဖြတ်ကုန်၏။ စမ္မနိဿိတာ၊ အတွင်းရေကိုမှီ၍နေကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ စမ္မံ၊ ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မံသနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ မံသံ၊ ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နှာရုနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ နှာရုံ၊ ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌိနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌိ၊ ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မိဉ္ဇနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ မိဉ္ဇံ၊ ကို။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမိမိနေရာကိုယ်အရပ်၌သာလျှင်။ ဇာယန္တိ၊ ပေါက်ဖွားကုန်၏။ ဇီယန္တိ၊ အိုခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ မီယန္တိ၊ သေကုန်၏။ ဥစ္စာရပဿာဝံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယောဝ၊ ကိုယ်သည်သာလျှင်။ နေသံ၊ ထိုပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့၏။ သုတိဃရဥော၊ မီးနေအိမ်သည်ရင်း။ ဂိလာနသာလာ စ၊ သူနာစရပ်သည်ရင်း။ သုသာနဥ္စ၊ သည်ရင်း။

ဝစ္စကုဋ္ဌိ စ၊ သည်ရင်း။ ပဿာဝဒေါဏိကာ စ၊ ကျင်ငယ်စွန့်ရာကျင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သ္ဒၘယံ သော အယံ ကာယော၊ ထိုကိုယ်သည်။ တေသမ္မိ ကိမိကုလာနံ၊ တို့၏လည်း။ ပကောပေန၊ ပျက်သဖြင့်။ မရဏံ၊ သို့။ နိဂစ္ဆတိယေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ အသိတိယာ ကိမိကုလာနံ၊ တို့အား။ သာဓာရဏော ယထာ စ၊ ဆက်ဆံသကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ မရဏသ၊ သေခြင်း၏။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဗ္ဗတ္ထိကာနံယေဝ၊ ကိုယ်တွင်းဌာသလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အနေကသတာနံ၊ အရာမကမျှားစွာကုန်သော။ ရောဂါနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ဗာဟိရာနံ၊ အပဋ္ဌာ ဖြစ်ကုန်သော။ အဟိဝိစ္ဆိကာဒီနဉ္စ၊ မြွေကင်းအစရှိသည်တို့အားရင်း။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ ၁၊ အုံ့။ စတုမဟာပထေ၊ လေးခုသောခရီးတို့ ဆုံရာခရီးမဋ္ဌ။ ဌပိတော၊ ထားအပ်သော။ လက္ခမ္မိ၊ မှတ်တိုင်ဌ။ သဗ္ဗဒိသာ-ဟိ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့မှ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ သရသတ္တိ-တောမရပါသာဏာဒယော၊ မြား, လုံမ, ခက်ရင်း, အုတ်, ကျောက် အစရှိသည်တို့သည်။ နိပတန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ကာယေပိ၊ ဌ္ဌလည်း။ သဗ္ဗုပဒ္ဒဝါ၊ တို့သည်။ [၂၂၇] နိပတန္တိ၊ ကုန်၏။ သ္ဒၘယံ-သော အယံ ကာယော၊ သည်။ တေသမ္မိ ဥပဒ္ဒဝါနံ၊ တို့၏။ နိပါတေန၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ သို့။ နိဂစ္ဆတိယေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အန္ဓရာယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်ဌ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒိဝသေ၊ နေ့သည်။ နိက္ခန္တေ၊ လွန်လတ်သော်။ ရတ္တိယာ၊ သည်။ ပဋိဟိတာယ၊ တဖန်ရောက်လတ်သော်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ မေ၊ ငါ၏။ မရဏသ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဗဟုကာ ခေါ၊ မျှားကုန်သလျှင်ကတည်း။ အဟိ ဝါ၊ မြွေသည်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဌုံသေယျ၊ ကိုက်ရာ၏။ ဝိစ္ဆိကော ဝါ၊ ကင်းမြီးကောက်သည်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဌုံသေယျ၊ ၏။ သတပဒီ ဝါ၊ ကင်းခြေမျှားသည်မူလည်း။ မံ၊ ကို။ ဌုံသေယျ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမြွေစသည်ကိုက်ခြင်းဖြင့်။ မေ၊ ၏။ ကာလံကိ-

---

၁-ပြည်နိဿယ မူရင်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည် (ဆ-သံ-သော)

ရိယာ၊ သည်။ အသ၊ ၏။ သော၊ တိုသေခြင်းသည်။ မမ၊ ၏။ အန္တရာ-ယော၊ ဘုရားရှင် အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အန္တရာယ်သည်။ အသ-ဘဝေယျ၊ ၏။ ဥပက္ခလိတ္ထာ ဝါ၊ ချော်ခ္ခတ်၍မူလည်း။ ပပတေယ္ယ၊ ကျရာ၏။ မေ၊ သည်။ ဘုတ္တံ၊ စားအပ်ပြီးသော။ ဘတ္တံ ဝါ၊ ဆွမ်းသည်မူလည်း။ ဗျာပဇ္ဇေယျ၊ ဖောက်ပြန်ရာ၏။ မေ၊ ၏။ ပိတ္တံ ဝါ၊ သည်းခြေသည်မူလည်း။ ကုပ္ပေယျ၊ ပျက်ရာ၏။ မေ၊ ၏။ သေမှံ ဝါ၊ သလိပ်သည်မူလည်း။ ကုပ္ပေယျ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ သတ္ထကာ ဝါ ဝါတာ၊ (ခားယော်နှင့်တူစ္ဆာ အင်္ဂါကြီးယော်တို့၏ အစပ်အဖွဲ့ကို ဖြတ်တတ်သော) သတ္ထကလေတို့သည်မူလည်း။ ကုပ္ပေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တေန၊ ထိုသို့ချော်ခ္ခတ်၍ ကျခြင်းစသည်ဖြင့်။ မေ၊ ၏။ ကာလံကိရိယာ၊ သည်။ အသ၊ ၏။ သော၊ သည်။ မမ၊ ၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ အသ-ဘဝေယျ၊ ၏။]

ဝေ၊ သို့။ ကာယဗဟုသာဝရဏတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၃။ အာယုဒုဗ္ဗလတောတိ၊ ကား။ ဧတံ အာယု နာမ၊ ဤအသက်မည်သည်ကား။ အဗလံ၊ အားမရှိ။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်း၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ အဿာသပဿာ-သူပနိဗဒ္ဓဥေ၀၊ ထွက်သက် ဝင်သက်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣရိယာပထူပနိဗဒ္ဓဥ၊ ဣရိယာပုထ်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သီတုဏှူပနိဗဒ္ဓဥ၊ အအေး, အပူနှင့်စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာ-ဘူတူပနိဗဒ္ဓဥ၊ မဟာဘုတ်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာ-ရူပနိဗဒ္ဓဥ၊ အာဟာရနှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ.အာယု၊ သည်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သမဝုတ္တိတံ၊ မျှသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဘမာနမေ၀၊ ရသော်သာလျှင်။ ပ၀တ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ တည်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခန္တနာသိက-ဝါတေ၊ ထွက်သော နှာခေါင်းလေသည်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ အပ္ပဝိ-သန္တေ ဝါ၊ မ၀င်သော်ရင်း။ ပ၀ိဋ္ဌေ၊ ဝင်ပြီးသောလေသည်။ အနိက္ခန္တေ ဝါ၊ မထွက်သော်ရင်း။ မတော နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သမဝုတ္တိတံ၊ မျှသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဘမာနမေ၀၊ လျှင်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိ-

ရိုက်ကိုဆိုအံ့။ အညတရညတရသ၊ တပါးပါးသော ဣရိယာပုထ်၏။ အခ်ိ-
မတ္တတာယ၊ (အလွန်ရပ်ခြင်း အလွန်ထိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့်) လွန်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။ အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ပြတ်ကုန်၏။ သီတုဏှာ-
နမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သမဝုတ္ထိတံ၊ ကို။ လဘမာနမေဝ၊ လျှင်။ ပဝတ္တတိ၊
၏။ ပန၊ အံ့။ အတိသီတေနေ ဝါ၊ အလွန်အအေးဖြင့်ရင်း။ အတိဥဏှေန ဝါ၊
အလွန်အပူဖြင့်ရင်း။ အဘိဘူတသ၊ နှိပ်စက်သောသူအား။ ဝိပဇ္ဇတိ၊ ၏။
မဟာဘူတာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သမဝုတ္ထိတံ၊ ကို။ လဘမာနမေဝ၊ လျှင်။
ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ အံ့။ ပထဝီဓာတုယာ ဝါ၊ ၏ရင်း။ အာပေါဓာတု-
အာဒိနံ၊ တို့တွင်။ အညတရညတရသ ဝါ၊ တပါးပါးသော ဓာတ်၏ရင်း။
ပကောပေန၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ ဗလသမ္ပန္နော၊ ခွန်အားစွမ်းပ
ကားနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ သော်လည်း။ ပတ္ထဒ္ဓကာယော ဝါ၊
ခက်ထရော်သော ကိုယ်ရှိသည်ရင်း။ အတိသာရုဒိဝသေန၊ ဝမ်းသွန်သော
အနာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိလိန္နပူတိကာယော ဝါ၊ ပျော့သော
ပုပ်သောကိုယ်ရှိသည်ရင်း။ မဟာဇာဟပရေတော ဝါ၊ ပြင်းပြသော အပူ
နှိပ်စက်သည်ရင်း။ သမ္ဘိဇ္ဇမာနသန္ဓိဗန္ဓနော ဝါ၊ ပျက်စီးသော အစပ်အဖွဲ
ရှိသည်ရင်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဇီဝိတက္ခယံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ကဗဠီ-
ကာရာဟာရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ယုတ္တကာလေ၊ ဆာလောင်ခြင်း နှိပ်စက်သည်
ဖြစ်၍သုံးဆောင်ခြင်းငှါ သင့်သောကာလ၌။ လဘန္တသေဝ၊ ရသောသူ၏
သာလျှင်။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုအံ့။
အာဟာရံ၊ ကို။ အလဘမာနသ၊ မရသသူအား၊ ဝါ၊ ၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။
ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာယုဒုဗ္ဗလတော၊
ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၄။ အနိမိတ္တတောတိ၊ ကား။ အဝဝတ္ထာနတော၊ (ကာလစသည်
တို့၏အစွမ်းဖြင့်) အပိုင်းအခြား မရှိခြင်းကြောင့်။ ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော၊
ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။

ဇီဝိတံ၊ ၎င်း။ ဗျာဓိ၊ ၎င်း။ ကာလော စ၊ သေရာကာလ၎င်း။ ဒေဟ-
နိက္ခေပနံ၊ အကောင်ပစ်ရာ အရပ်၎င်း။ ဂတိ၊ လားရာဂတိ၎င်း။ ဧတေ ပဋ္ဌ၊
တို့ကို။ ဇီဝလောကသ္မိံ၊ ၌။ အနိမိတ္တာ၊ အမှတ်နိမိတ် အပိုင်းအခြား
မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နနာယရေ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် မသိနိုင်ကုန်။

[၂၂၉] တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌၊ ဝါ၊ ထိုဇီဝိတ စသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ တ္ထေကမေဝ၊ ဤမျှကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ ဇီဝိတဗ္ဗံ၊ အသက်ရှင်သင့်၏။ ဣတော၊ ဤမျှကာလမှ။ ပရံ-အညံ၊ တပါးသော[1]။ ကာလံ၊ လုံး။ နဇီဝိတဗ္ဗံ၊ မရှင်သင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကလလကာလေပိ၊ ကလလ ရေကြည်ဖြစ်ရာ ကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ သေကုန်၏။ အဗ္ဗုဒကာလေပိ၊ အမြှုပ်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း[2]။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေသိကာလေပိ၊ သားတစ်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဃနကာလေပိ၊ တခဲနက်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ မာသိကကာလေပိ၊ တလရှိသောကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒွေမာသကာလေပိ၊ ၂၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေမာသကာလေပိ၊ ၃၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုမာသကာလေပိ၊ ၄၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စမာသကာလေပိ၊ ၅၌လည်း[3]။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒသမာသကာလေပိ၊ ၁၀၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခန္တသမယေပိ၊ ၅၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော ပရံ၊ ၅။ ဝဿသတဿ၊ ၏။ အန္တောပိ၊ ၅ရင်း။ ဗဟိပိ၊ ၅ရင်း။ မရန္တိယေဝ၊ သေကုန်သည်သာတည်း။ ဗျာဓိပိ၊ သည်လည်း။ ဣမိနာဝ ဗျာဓိနာ၊ ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေန၊ ဤဗျာဓိမှ တပါးသောဗျာဓိဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နမရန္တိ၊ မသေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဟိ၊ စ္ဌ။ စက္ခုရောဂေနာပိ၊ မျက်စိနာဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတရောဂါဒီနံ၊ နားနာအစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရေနာပိ၊ တပါးပါးဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊

---

[1] ပရံ အတိရေကံ-မဟူမှု၌ အဘယ်ကြောင့် ပရံ အညံ ဟူသနည်း? တေန သြရ-ကာလဿာပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၉၃)။ (ပြည်)

[2]-[3] ဤသို့ ကာလေ-ပုဒ်ကို အသီးအသီးယှဉ်လေ၊ မိဂပဒေဝလဋ္ဌနနည်းဖြင့် ဒေဝဒေါသုံးခု ဆိုသည်။ (ပြည်)

ကြောင့်လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန်ဆို၊ ကုန်၏။ ကာလော၀ပိ၊ ကာလ သည်လည်း။ ဣမသ္မိံ ယေ၀ ကာလေ၊ ဤကာလ၌သာလျှင်။ မရိတဗ္ဗံ၊ သေသင့်၏။ အညသ္မိံ ကာလေ၊ တပါးသောကာလ၌။ နမရိတဗ္ဗံ၊ မသေ သင့်။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ၀ဝတ္ထာနာဘာ၀တော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်း အခြား မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိ။ ဟိ၊ စ။ ပုဗ္ဗဏ္ဏေ၀ပိ၊ နေ့၏ ရှေအဖို့ဖြစ်သော နံနက်အခါ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန်ဆို၊ ကုန်၏။ မဇ္ဈန္ဟိကာဒိနံ၊ မွန်းတည့်ကာလ အစ ရှိသည်တို့တွင်။ အညတရသ္မိံမှိ၊ တပါးပါးသောကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန်ဆို၊ ကုန်၏။ ဒေဟနိက္ခေ၀နမှိ၊ သည်လည်း။ မိဃမာနာနံ၊ သေကုန်သော သတ္တ၀ါတို့၏။ ဣဓေ၀၊ ၌သာလျှင်။ ဒေဟေန၊ အကောင် သည်။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျရာ၏၊ ၀ါ၊ ကျသင့်၏။ အညတြ၊ တပါးသောအရပ်၌။ ဒေဟေန၊ အကောင်သည်။ နပတိတဗ္ဗံ၊ မကျသင့်။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ၀ဝတ္ထာနာဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စ။ အန္ဓောဂါမေ၊ ရှာတွင်း၌။ ဇာတာနံ၊ ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တ၀ါတို့၏။ အတ္တဘာ၀ေါ၊ အတ္တဘောသည်။ ဗဟိဂါမေပိ၊ ရှာပ၌လည်း။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဗဟိဂါမေ၊ ရှာပ၌။ ဇာတာနမှိ၊ ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တ၀ါတို့၏လည်း။ အတ္တဘာ-၀ေါ၊ အတ္တဘောသည်။ အန္ဓောဂါမေ၊ ရှာတွင်း၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ တထာ၊ တူ။ ထလဇာနံ ၀ါ၊ ကြည်း၌ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တ၀ါတို့၏ လည်း။ အတ္တဘာ၀ေါ၊ သည်။ ဇလေ၊ ရေ၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဇလဇာနံ ၀ါ၊ ရေ၌ ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တ၀ါတို့၏မူလည်း။ အတ္တဘာ၀ေါ၊ သည်။ ထလေ၊ ကြည်း၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနေကပဂ္ဂဟာရ-တော၊ တပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ချဲ့အပ်၏။ ဂတိပိ၊ သည်လည်း။ ဣတော ဂတိတော၊ မှ။ စုတေန၊ စုတော့သည်သည်။ ဣဓ-ဣမိဿံ ဂတိယံ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်အပ်၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ၀ဝတ္ထာနာဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တာ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စ။ ဒေ၀-လောကတော၊ နည်ပြည်မှ။ စုတာ၊ သေကုန်သည်တို့သည်။ မနုဿေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿလောကတော၊ မှ။ စုတာ၊ တို့သည်။ ဒေ၀လောကာဒီနံ၊ တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိပိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသောအရပ် ၌လည်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ယန္တေ ယုတ္တဂေါ၀ကော ဝိယ၊ ဆုံယန္တရားခ၌ကသောနွားကဲ့သို့။ ဂတိပဋ္ဌကေ၊ ဂတိငါးပါး၌။ လောကော၊

သတ္တဝါသည်။ သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ရ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အနိမိတ္တတောဝ၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၅။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတဿ နာမ၊ အသက်ဇီဝင်းရှင်ရပါသော်လည်း။ (နာမ-သဒ္ဒါဂရဟာဇောတက) ဧတရဟိ၊ ယခုကာလ၌။ အဒ္ဓါ၊ အဓွန့်သည်[1]။ ပရိတ္တောဝ၊ တိုလှစ္စာ၏။ ယော၊ သည်။ စိရံ၊ ရှည်မြင့်စွာ။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ သော၊ ထိုအသက်ရှည်လှဆုံးသသူသည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံးသာ။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ဘိယျော၊ တရာထက်အလွန်။ အပ္ပံ ဝါ၊ အနည်းငယ်မူလည်း။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ဘေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပ္ပမိဒံ။ပ။ မစ္စုဿ နာဂမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဣဒံ အာယု၊ သည်။ အပ္ပံ၊ နည်း၏။ သမ္ပရာယော၊ တမလွန်လောကသို့၊ ဂမနီယော၊ (ပဋိသန္ဓေသစ်ဖြစ်သဖြင့်) မကြာမီလားရလတ္တံ့။ ကုသလံ၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးပေးခြင်းလက္ခဏာရှိသော ကုသိုလ်ကိုသာ။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်၏။ ပြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကိုသာ။ စရိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်သုံးသင့်၏။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်ပြီးသောသူအား။ အမရဏံ၊ မသေခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ သည်။ စိရံ၊ စွာ။ ဇီဝတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဝဿသတံ၊ သာ။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ဘိယျော၊ အလွန်။ အပ္ပံ ဝါ၊ လည်း။ ဇီဝတိ၊ ၏။

မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာယု၊ သည်။ အပ္ပံ၊ ၏။ နံ-အာယုံ၊ ကို။ သုပေါ-ရိသော-သာဓုပုရိသော၊ သည်။ ဟိဠေယျ၊ ရှုတ်ချရာ၏၊ ဝါ၊ ငြီးငွေ့ရာ၏၊ ဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ (ကြိုက်ရာကိုင်) အာဒိတ္တသီသောဝ၊ ဦးခေါင်းကိုမီးလောင်သောသူကဲ့သို့။ (သုစရိတံ၊ အသေကင်းကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို။) စရေယျ၊ လျင်စွာကျင့်ရာ၏။ မစ္စုဿ၊ ၏။ နာဂမော၊ မရောက်ခဲ့သည်ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။]

အပရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဘူတပုဗ္ဗံ။ ပ။ အဟောသိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အလက်တံ၊

၁-ဇီဝိတဿ၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏။ အဒ္ဓါ နာမ၊ အခွန့်ကာလမည်သည်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ဟူ၍လည်း ယောဇနာသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

တန်းဆာဆင်အပ်သော။ သဗ္ဗမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေ-
တပ္ပံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘုတပုဗ္ဗံ၊ ရှေးဘ၌ဖြစ်ဘူးသည်ကို။ ဝဒါမိ၊ အံ့။
အရကော နာမ၊ အရကအမည်ရှိသော။ သတ္ထာ၊ ဆရာရသေ့သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။]

အပရမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ယော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ပ။ အာသဝါနံ ခယာယာ-
တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧवं၊ သို့။
မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ အဟံ၊ သည်။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ တညဉ့်
တနေ့မျှ။ ဇီဝေယျံ၊ အသက်ရှင်ရဘိမူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊
ကြောင်းကောင်းစွ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမကို။ မနသိ-
ကရေယျံ၊ နှလုံးဌာနထားရဘိမူ။ မေ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ စွာ။ ကတံ၊
ပြုကျင့်ရသည်။ အသ-ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။
ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧवं၊
သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ [၂၃၀] အဟံ၊ သည်။ ဒိဝသံ၊
တနေ့ပတ်လုံး။ ဇီဝေယျံ၊ ဘိမူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ ကြော်
ကောင်းစွ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယျံ၊ မူ။ မေ၊
သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ စွာ။ ကတံ၊ သည်။ အသ-ဘဝေယျ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ
အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧवं၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။
အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊ အကြင်ခဏ၌။ ဧကံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ တနေ့ပတ်လုံးမျှ
လောက်သောဆွမ်းတနပ်ကို။ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားရ၏။ တဒန္တရံ၊ ထိုမျှလောက်
သော ခဏပတ်လုံး။ ဇီဝေယျံ၊ ဘိမူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ စွ။
ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယျံ၊ ဘိမူ။ မေ၊ သည်။
ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ စွာ။ ကတံ၊ သည်။ အသ-ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ အယံ
ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧवं၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။
အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊ ဌ။ စတ္တာရော ပဏ္ဍ အာလောပေ၊ တို့ကို။ သံခါ-
ဒိတ္ဝာ၊ ဝါးရ၏။ အဇ္ဈောဟရာမိ၊ မျိုလိုက်အံ့။ တဒန္တရံ၊ လုံး။ ဇီဝေယျံ၊

ဘိမှူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ စွ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယုံ့၊ ဘိမှူ။ မေ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ စွာ။ ကတံ၊ သည်။ အသု-ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ ဘိက္ခု။၊ တို့ကို။ ပမတ္တာ၊ မေ့မေ့လျော့လျော့။ ဝိဟရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ ဒန္ဓံ၊ နှေးနှေးဖြည်းဖြည်း။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဟူ၏။ ဝုစ္စတိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ ခေါ အယံ ဘိက္ခု၊ အ[ကြင်]ရဟန်းမူကား။ ဧဝံ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊ ဌ။ ကေ အာလောပံ၊ တလုပ်သောဆွမ်းကို။ သံခါဒိတ္တာ၊ ၍။ အဇ္ဈောဟ-ရာမိ၊ အုံ့။ တဒန္တရံ၊ လုံး။ ဇီဝေယုံ့၊ ဘိမှူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ စွ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယုံ့၊ ဘိမှူ။ မေ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ စွာ။ ကတံ၊ သည်။ အသု-ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊ ဌ။ အသသိတ္တာ ဝါ၊ ထွက်သက်ရှူ၍လည်း။ ပဿ-သာမိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်၏။ ပဿသိတ္တာ ဝါ၊ ဝင်သက် ရှိုက်၍လည်း။ အသ-သာမိ၊ ထွက်သက်ရှူ၏။ တဒန္တရံ၊ လုံး။ ဇီဝေယုံ့၊ ဘိမှူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ စွ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယုံ့၊ ဘိမှူ။ မေ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟုံ၊ စွာ။ ကတံ၊ သည်။ အသု-ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ ဘိက္ခု။၊ တို့ကို။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့။ ဝိဟရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ တိက္ခံ၊ ထက်သန်လျင်မြန်စွာ။ မရဏ-သတိံ၊ ကို။ဘာဝေန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ သို့။ စတုပ္ပဒ္ဓာလောပသံခါဒနမတ္တံ၊ လေးငါးလုပ်သော ဆွမ်းကို ဝါးရုံမျှ။ အဝိဿာသိယော၊ အကျွမ်းမဝင်အပ်ကောင်း၍။ ဇီဝိတသ၊ ၏။ အဒ္ဓါ၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ တိုလှစ္စာ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဒ္ဓါနုပရိဇ္ဇေ-ဒတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတပ္ပံ၊ ၏။

၁၇၆။ ခဏပရိတ္တတောတိ၊ ကား။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအုံ့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတက္ခဏော၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏ခဏသည်။

အတိပရိတ္တော၊ အလွန်တို့၏။ ကေစိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တောယေဝ၊ တကြိမ်သော စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းခဏမျှသာ ပမာဏရှိ၏။ ယထာ နာမ၊ ကား။ ရထစက္ကံ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ လိမ့်လည်သော်လည်း။ ကေနေဝ နေမိပ္ပဒေသေန၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော အကွပ်၏အရပ်အစိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ လိမ့်လည်၏။ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ကေနေဝ နေမိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ကေစိတ္တက္ခဏိကံ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏမျှ ရှိ၏။ တသ္မိံ စိတ္တေ၊ ထိုဖြစ်ဆဲစိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓမတ္တေ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာမျှသာလျှင်။ (တံသမင်္ဂီ၊ ထိုစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။) သတ္တော၊ ကို။ နိရုဒ္ဓေါတိ၊ သေရှာပြီဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ အတီတေ။ပ။ ပရမတ္ထိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အတီတေ၊ သော။ စိတ္တက္ခဏော၊ ၌။ ဇီဝိတ္ထ၊ အသက်ရှင်ဘူးပြီ။ နဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်ဆဲမဟုတ်။ နဇီဝိဿတိ၊ အသက်ရှင်လတ္တံ့လည်း မဟုတ်။ အနာဂတေ၊ သော။ စိတ္တက္ခဏော၊ ၌။ နဇီဝိတ္ထ၊ အသက်ရှင်ဘူးပြီမဟုတ်။ နဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်ဆဲလည်းမဟုတ်။ ဇီဝိဿတိ၊ အသက်ရှင်လတ္တံ့။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ စိတ္တက္ခဏော၊ ၌။ နဇီဝိတ္ထ၊ မဟုတ်။ ဇီဝတိ၊ ဆဲ။ နဇီဝိဿတိ၊ မဟုတ်။

ဇီဝိတံ-ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်ရင်း။ အတ္တဘာဝေါ စ၊ (ဇီဝိတ ဝေဒနာ ဝိညာဏတို့ကိုထား၍ အဝသိဋ္ဌဓမ္မဟူသော) အတ္တဘောသည်ရင်း။ သုခ-ဒုက္ခာ စ၊ သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်ရင်း[1]။ ကေဝလာ၊ အတ္တနိစ္စအဖြစ်နှင့် မရောကုန်။ ကေစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ တခုတခုသော စိတ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်၏။ လဟုသော၊ လျင်မြန်သော။ (ဇီဝိတာဒိနံ၊ တို့၏။) ခဏော၊ သည်။ ဝတ္တတေ၊ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ လည်၏။

မရန္တသ၊ သေသော သတ္တဝါ၏။ ယေ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်ပြီ။ ဣဓ၊ ဤပဝတ္တိ၌။ တိဋ္ဌမာနသ ဝါ၊ တည်ဆဲသော သတ္တဝါ၏ မူလည်း။ ယေ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့် ချုပ်လေ

၁-သုခဒုက္ခဖြင့် ဥပေက္ခာကိုသိမ်း။ ထို့ကြောင့်မဟုတ်သော "ဥပေက္ခာပိ ဟိ သုခဒုက္ခာသ ဝေ အန္တောဂဓာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဘာဝတော" မိန့်သတည်း။ (ပြည်)

ကုန်ပြီ၊ ဝါ၊ ကုန်၏။ တေ-သမ္ဗေပိ ခန္ဓာ၊ တို့သည်လည်း။ သဒိသာ၊ တခု တည်း ကဲ့သို့တူကုန်၏။ (ကထံ၊ အဘယ်သို့တူကုန်သနည်း။) အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ တဖန်လာ၍စပ်ပြန်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂတာ-ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်၏။ (ဧဝံ၊ ဤသို့တူကုန်၏။)

[၂၃၁] အနိဗ္ဗတ္တေန၊ မဖြစ်သေးသော။ (စိတ္တေန၊ ဖြင့်။) ဇာတော၊ ဖြစ်ဆဲ ရှင်ဆဲမည်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အဇာတော နာမ၊ မမည်သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ သော။ (စိတ္တေန၊ ဖြင့်။) ဇီဝတိ၊ ရှင်ဆဲ မည်၏။ စိတ္တဘင်္ဂါ၊ စိတ်၏ပျက်ခြင်းကြောင့်။ အယံ လောကော၊ သည်။ (ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။) မတော၊ သေသည်မည်၏။ (ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ ပရမတ္ထအားဖြင့် သေသည်မည်သော်လည်း။) ပညတ္တိ၊ မည်သူအသက်ရှင် နေသည်ပြောဆိုအပ်သော သန္တာနပညတ်သည်။ ပရမတ္ထိယာ-ပရမတ္ထ-ဘူတာ၊ (ထင်ရှားရှိဆဲကိုစွဲ၍ ပြောဆိုအပ်သောကြောင့်) ပရမတ္ထကဲ့သို့ ဖြစ်၏။]

ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ခဏပရိတ္တတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနု-သရိတမ္ပိ၊ ၏။

၁၇၇။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ အဌန္နံ အာကာရာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရ-ညတရေန၊ တပါးပါးသော အာကာရဖြင့်။ အနုဿရတောပိ၊ အားလည်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အာသေ-ဝနံ၊ ဘာဝနာသေဝနကို။ လဘတိ၊ ၏။ မရဏာရမ္မဏာ၊ သေခြင်းလျှင် အာရုံရှိသော။ သတိ၊ သည်။ သန္ဌိဌတိ၊ ၏။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ စျာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ အာရမ္မဏသ၊ ၏။ သဘာဝမ္မတ္တာ စ၊ သဘာဝမ္မ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း[1]။ သံဝေဇနီယတ္တာ စ၊ သံဝေဂကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ၊ သော။ စျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး၊ ဝါ၊ ဆက်။ လောကုတ္တရစျာနဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ဒုတိယစတုတ္ထာနိ၊ ဒုတိယ စတုတ္ထဖြစ်ကုန်သော။ အာရုပ္ပစျာ-

---

၁-မရဏသည် မုချသဘာဝမ္မမဟုတ်သော်လည်း သဘာဝမ္မတို့၏ ပျက်ခြင်းခေတ-သည် သဘာဝမ္မဂတိကသာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သဘာဝမ္မတ္တာ ပန အာရုပ္ပဂ-သာ-ဟူသည်။ (ပြည်)

နာနိ စ၊ တို့သည်ရင်း။ သဘာဝမေ့မေ့ပါ၊ ၌လည်း။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအုံ့။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝ-နာနုဂ္ဂမဝသေန၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါးကိုပ္ပါးစေသော ဘာဝနာအစဉ်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာစျာန်သည်။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာအဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်သည်သာတည်း။ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာဝသေန၊ အာရုံကိုလွန်သော ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရုပ္ပံ၊ စျာန်သည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တသော၀၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ စျာနသ္မာ၊ ရှေးစျာန်၏။ အာရမ္မဏ-သမတိက္ကမနမတ္တံ၊ အာရုံကို လွန်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုအရှုပ စျာန်၌။ (ဘာဝနာယ၊ သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကတ္တမ္ပိ၊ ပြုရန်ကိစ္စသည်။) ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်ပေတည်း။) ဣဒ ပန၊ ဤမရဏာဿတိ၌ မူကား။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရပ္ပတ္တမေ၀၊ သော။ စျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေ-တံ-စျာနံ၊ သည်။ မရဏဿတိဗလေန၊ မရဏဿတိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ မရဏဿတိစိတ္တေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအုံ့။ ဣမဉ္စ မရဏဿတိ၊ ကိုလည်း။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (သံ၀ေဂဗဟုလတ္တာ၊ ကြောင့်။) သတတံ၊ မပြတ်။ အပ္ပမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တတောယေ၀၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။) သဗ္ဗဘ၀ေသု၊ တို့၌။ အနဘိရတိသညံ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်မရှိဟူသော အမှတ် သညာကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ (မရဏဿ၊ ၏။ အ၀ဿံဘာ၀ိတာဒဿန-တော၊ မခွဲတ်ဖြစ်လတံ့သည်ကို မြင်နှင့်သောကြောင့်။) ဇီ၀ိတနိကန္တိံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်နိုင်၏။ (အနိစ္စသညာပ္ပဋိလာဘတော၊ အနိစ္စသညာကို ရသောကြောင့်။) ပါ၀ဂရဟိ၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့စက်ဆုပ်လေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တတော ဧ၀၊ ထိုကြောင့်ပင်။) အသန္ဓိမိဗဟုလော၊ သိုမှီး ခြင်း မများသည်။ ပရိက္ခာရေသု၊ တို့၌။ ဝိဂတမလမစ္ဆေ၀ရော၊ ကင်းသော အညစ်အကြေးဟု ဆိုအပ်သော ဝန်တိုခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာသ၊ ထိုမရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအား။ အနိစ္စသညာ၊ သည်။ ပရိစယံ၊ စုဝေးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဒနုသာရေနေ၀၊ ထိုအနိစ္စသညာသို့ အစဉ်

လျှောက်သဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒုက္ခသညာ စ၊ သည်ရင်း။ အနတ္တသညာ စ၊ သည်ရင်း။ ဥပဌာတိ၊ ထင်၏။ အဘာဝိတမရဏာ၊ မပွါးစေအပ်သော မရဏာနုဿတိ ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သဟသာ၊ လျှင်။ ဝါဠမိဂ-ယက္ခသပ္ပစောရဝဓကာဘိဘူတာ ဝိယ၊ သားရဲဘီလူး ရက္ခိုဿ် မြွေ သူသတ် ခိုးသူတို့သည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော သူတို့ကဲ့သို့။ မရဏသမယော၊ သေခါနီး ကာလ၌။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ အနာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ မရောက်မူ၍။ (ပဂေဝ၊ မဆုကလျှင်။ မရဏသညာယ၊ ၏။ သူပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာထင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အာဘယော၊ ကြောက်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အသမ္မူဠှော၊ တွေဝေခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလံ ကရောတိ၊ စုတေ့ရ၏။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော အတ္တဘော၌လျှင်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့။ သစေ နာဓိဂမေတိ၊ အကယ်၍မရသည်ဖြစ်အုံ့။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ (ပရံ၊ ၌။) သုဂတိပရာ-ယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧवံမဟာနုဘာဝါယ၊ သော။ မရဏဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စစ်။ ကယိရုထ-ကရေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ မရဏဿတိ အပြီးတည်း။ ဣဒံ မရဏဿတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

ကာယဂတာသတိကထာ

[၂၃၂] ၁၇၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓပ္ပါဒါ၊ ဘုရားဖြစ်သောကာလမှ။ အညတြ-အညသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ အပ္ပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်စဘူးသော။ သဗ္ဗ-တိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏။ အဝိသယဘူတံ၊ အရာမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တေသု တေသု သုတ္တန္တေသု၊ ထိုထိုသို့သော သုတ္တန်ပါဠိတို့၌။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကဓမ္မော၊ တခုသောတရားကို။ ဘာဝိတော၊ ပွါးစေအပ်သည် ရှိသော်။ ဗဟုလီကတော၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ မဟာတော သံဝေဂါယ၊ (ဟုတ်မှန်တိုင်းသော ကာယ၏သဘောကို သိသည်ဖြစ်၍) ကြီးမားစွာထိတ်လန့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာတော အတ္ထာယ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကစသော ကြီးမားသောအစီးအပွါးအလို့ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။

မဟာတော၊ သော။ ယောဂကွေမာယ၊ လေးပါးသော ယောဂတို့ဖြင့် ဘေးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ မဟာတော၊ သော။ သတိသမ္ဗဇ္ဈာယ၊ အမှတ်သတိနှင့် ဆင်ခြင်ဉာဏ်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်ကို ရခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်(ဘဝ)၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလ-သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်, သာမညဖိုလ်တို့ကို မျက်မှောက်ပြုရ ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဧကဓမ္မော၊ တခုသောတရားဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိတရားတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ကာယဂတံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ သတိံ၊ ကို။ ပရိဘာဒ္ဒန္တိ၊ (စျာန်ဝင်စားသောအားဖြင့်) သုံးဆောင်ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိဘာဒ္ဒန္တိ၊ သုံးဆောင်ရကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ တို့သည်။ ကာယဂတံ၊ သော။ သတိံ၊ ကို။ နု ပရိဘာဒ္ဒန္တိ၊ ကုန်။ တေ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ ကို။ နု ပရိဘာဒ္ဒန္တိ၊ ကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ ပရိဘာဒ္ဒတ္တာ၊ သုံးဆောင်အပ်ပြီ။ တေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ ကို။ ပရိဘာဒ္ဒတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ အပရိဘာဒ္ဒတ္တံ၊ မသုံးဆောင်အပ်သေး။ ပရိဟီနံ၊ ဆုံးရှုံး၏၊ ဝါ၊ ဆုံးရှုံးစေအပ်၏။ အပရိဟီနံ၊ မဆုံးရှုံး။ ဝိရဒ္ဓံ၊ ချွတ်ယွင်းစေအပ်၏။ ယေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓါ၊ ပြီးစေအပ်၏။ တေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ လေပြီ။[1]] ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနေကေဟိ၊ မျိုးစုကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပသံသိတ္မာ၊ ၍။ ယံ တံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ-ကေနပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိ၊ သတိ ဘာဝနာသည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ကထံ-ကေန စ ပကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်ရှိ

---

[1] ဤ အာရဒ္ဓံ အရာတွင် စာကိုယ်၌ အဝိရဒ္ဓံ-ဟု ရှိနေ၏။ အံ ၁-၄၇ နှင့် အညီ အာရဒ္ဓံ ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။ သာဓကပါဠိတော်၌ နှစ်ချောင်းပိုဒ်တို့ဖြင့် ပေယျာလထိုးထားသည်ကိုလည်း အံ ၁-၄၇-နှင့်အညီ ဖော်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

သော်။ မဟာပွဲလာ၊ အကျိုးမျှားသည်။ မဟာနိသံသာ၊ အာနိသင်မျှား သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောအရပ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍သော်၎င်း။] ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း အပိုင်းအခန်းဌင်း။ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သိဝထိကပဗ္ဗာနိ၊ သိဝထိကကမ္မဋ္ဌာန်း အပိုင်းအခန်းတို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ပဗ္ဗာနံ၊ ဤအပိုင်းအခန်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြီ။ တဿ-ကာယ-ဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်လတ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနိဒ္ဒေသဌာ။ ဝါ၊ တတ္ထ၊ ထိုစုဒ္ဒသပဗ္ဗတို့တွင်။ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ ဣတိ ဣမာနိ တီဏိ၊ တို့ကို။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ နဝ၊ ကုန်သော။ သိဝထိက-ပဗ္ဗာနိ၊ တို့ကို။ ဝိပဿနာဉာဏေသုယေဝ၊ တို့တွင်သာလျှင်။ အာဒီနဝါ-နုပဿနာဝသေန၊ ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနဝသိဝထိကပဗ္ဗတို့၌။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒီသု၊ လာသောဥဒ္ဓုမာတကစသည်တို့၌ (အာဂတ-ကျေသည်)။ ယာပိ-သမာဓိ-ဘာဝနာ၊ သည်လည်း။ ဣဒ္ဓေယျ၊ ပြည့်စုံရာ၏။ သာ၊ ထိုသမာဓိ ဘာဝနာကို။ အသုဘနိဒ္ဒေသော ၌။ ပကာသိတာယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣတ္ထ၊ ဤစုဒ္ဒသပဗ္ဗတို့တွင်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ ဌင်း။ ပဋိကူလ-မနသိကာရပဗ္ဗဉ္စ၊ ဌင်း။ ဣမာနေဝ ဒွေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တေသု-ဒ္ဒိသု၊ တို့တွင်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ အာနာ-ပါနပဗ္ဗသည်။ အာနာပါနဿတိဝသေန၊ အာနာပါနဿတိဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသုံကမ္မဋ္ဌာနံယေဝ၊ အသီးဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပုန စ။ပ။ မုတ္တန္တိ၊ မုတ္တံ-ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မတ္ထလုဂ်ံ၊ ကို။ အဋ္ဌိမိဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဋိကူလမနသိကာရ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ယံ ဇတော-ဒ္ဒတ္တိ ံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။

အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမ-ဣမသ္မိံ အနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဣဒံ-ဒဋ္ဌိံ သာကာရ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကာယဂတာ သတိတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။

ဝ၇၉။ တတ္ထ-တသ္မိံ အနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ-ဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗဂ်ံမေ၊ သော။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသေ၊ တည်း။ ဣမမေဝ ကာယန္တိ၊ ကား။ စတုမဟာဘူတိကံ၊ လေးပါးသော မဟာဘူတ်လျှင် မှီရာရှိသော။ ဣမံ ပူတိကာယံ၊ ဤအပုပ်အတိဖြစ်သော ကိုယ်ကောင်ကို။ ဥဒ္ဓံ ပါဒ-တလာတိ၊ ကား။ ပါဒတလတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ အဓော ကေသမတ္ထ-ကာတိ၊ ကား။ ကေသဂ္ဂတော၊ မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တစပရိယန္တန္တိ၊ ကား။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ တစပရိစ္ဆိန္နံ၊ အရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ပူရံ နာနပ္ပကာ-ရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိတိ၊ ကား။ အယံ ကာယော၊ သည်။ နာနပ္ပ-ကာရကေသာဒိအသုစိဘရိတော၊ အထူးထူး အပြားပြားသော ဆံအစ ရှိသော မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြင့် ပြည့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ကထံ ပဿတိ၊ နည်း။ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ။ပ။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ အစရှိသောပါဠိ၌။ အတ္ထိတိ၊ ကား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣမသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပါဒတလာ၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ကေသ-မတ္ထကာ၊ မှ။ အဓော၊ ၌။ တစပရိယန္တော၊ အရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ယ္ဌာယံ-ယော အယံ၊ ကာယကို။ ပူရော နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ကာယ၌။ ကာယေတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ၌။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကို။ အသုစိသဠ-ယတော၊ မစင်မကြယ်သော ဆံအစရှိသော ဝတ္ထု အစုအဝေး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသာဒီနဠော၊ တို့၏ဝင်း။ စက္ခုရောဂါဒီနံ၊ စက္ခုရောဂအစရှိကုန်သော။ ရောဂသတာနဠ၊ အရာသော ရောဂါတို့၏ဝင်း။ အာယဘူတတော-ဥပ္ပတ္တိဌာနဘူတတ္တာ၊ ဖြစ်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[1]။ ကေသာ လောမာတိ၊

၁-အကွဲရစ်ဆန်ကဆရာတို့သည် သရီရဟူသော ပုဒ်၌ ကာယ-သဒ္ဒါကို ဖွင့်ကုန်သော်လည်း အသုစိသမုဒါယ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင် လိုအပ်၏ဟု ပြခြင်းငှါ "အသုစိသဠယတော" မိန့်မြိုး၍ တဖန် ထိုကာယကို နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ပြခြင်းငှါ "ကုစ္ဆိတာနံ" စသည်ကို မိန့်သည်။ (ပြည်)

ကား။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတေ ဒ္ဌတ္တိံသာကာရာ၊ ထိုသုံးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော ဒ္ဌတ္တိံသာကာရတို့သည်။ သန္ဓိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအတွင်း ဣမသ္မိံ ကာယေ အစရှိသောပါဠိ၌။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ လောမာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ၊ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေတိ ပဒတ္တယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကဲ့။ သမ္မန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ပါဒတလာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌၊ ကေသ-မတ္ထကာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တစတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပရိတော-တိရိယံ၊ ဖီလာ။ ဝါ၊ ပရိတော-သမန္တတော၊ မှ။ ဣတိ ဧတ္တကေ ဗျာမမတ္တေ၊ ဤမျှလောက် တလံအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဣမသ္မိံ ကဋ္ဌ-ဝရေ၊ ၌။ သဗ္ဗာကာရေနပိ၊ ဖြင့်သော်လည်း။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ စူးစမ်းရှာဖွေသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ မုတ္တံ ဝါ၊ ပုလဲကိုဌင်း။ မဏိံ ဝါ၊ ပတ္တမြားကို ဌင်း။ ဝေဠုရိယံ ဝါ၊ ကျောက်မျက်ရွဲကိုဌင်း၊ ဝါ၊ ဝင်းသဝဏ်ကိုဌင်း။ အဂရုံ ဝါ၊ အကျော်ကိုဌင်း။ ကုက္ကုမံ ဝါ၊ ကုက္ကုံမံကိုဌင်း။ ကပ္ပူရံ ဝါ၊ ပရုတ်ကိုဌင်း။ ဝါသစုဏ္ဏာဒိံ ဝါ၊ အခိုး အထုံ အမှုံ စသည်ကိုဌင်း။ အဏုမတ္တမ္ပိ၊ အဏုမြူအတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သုစိဘာဝံ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း ညစ်ကြေးကင်းသောသဘောကို။ နဒ ပဿတိ၊ မမြင်ရ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇဂုဏ်ကို၊ လွန်စွာပုပ်လှောင်း မကောင်းနံ့ထွက်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိထသော။ အသိရိကဒဿနံ၊ အသရေမဲ့သော မြင်ခြင်းလည်းရှိထသော။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြား မျိုးစုံထသော။ ကေသလောမာဒိဘေဒံ၊ ဆံအမွေး စသည် အပြားရှိသော။ အသုစိ ယေဝ၊ မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ။ ပ။ မုတ္တာ၌ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ အစရှိသောပါဠိ၌။ ပဒသမ္မန္ဓတော၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၈၀။ ပန၊ ပဒသမ္မန္ဓမ္ပတပါး ပ္ပါးစေရာသော အာစိအာရင်ကိုဆိုအံ့။ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ အာဒိကမ္မိကေန၊ သော။

ကုလပုတ္တေန၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို၊ ဝါ၊ သို့။ ဥပသက်မိတ္ဘာ၊ ၍။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အသာ၊ ထိုအာဒီ-ကမ္မိကကုလပုတ္တအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေန္တေန၊ သော။ တေနာပိ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်လည်း။ သတ္တမာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ခုနှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဠ၊ ဥဂ္ဂဟာ၌ လိမ္မာကြောင်းဖြစ်သော အစီအရင်ကိုဎင်း၊ ဝါ၊ ထိုအစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သောဉာဏ်ကိုဎင်း။ ဒသမာ၊ ဖြင့်။ မနသိ-ကာရကောသလ္လဠ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာကြောင်းဖြစ်သော အစီအရင်ကိုဎင်း၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာကြောင်း အစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်ကိုဎင်း။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥဂ္ဂဟကောသလ္လ, မနသိကာရ-ကောသလ္လနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်ဎင်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်ဎင်း။ ဝဏ္ဏတောဝ၊ အဆင်းအားဖြင့်ဎင်း၊ သဏ္ဌာနတောဝ၊ သဏ္ဌာန်အားဖြင့်ဎင်း။ ဒိသတောဝ၊ အရပ်အားဖြင့်ဎင်း။ ဩကာသတောဝ၊ တည်ရာအားဖြင့်ဎင်း။ ပရိစ္ဆေဒတောဝ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ဎင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တမာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ပဋ္ဌိကုလမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ယောပိ-ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ တိပိဋကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနာပိ၊ သည်လည်း။ မနသိကာရကာလေ၊ ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စွ။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေစ္စယ၊ အား။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တသော၀၊ ပြုစဉ်ပင်လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ကိမိ၀၊ ကား။ မလယ၀ါသိမဟာဒေ၀တ္ထေရ၊ ၏။ သန္ဓိကော၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝိန္နံ ထေရာနံ၊ တို့အား။ (ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။) ပါကဋံ ဝိယ၊ သို့တည်း။ [၂၃၄] ကိရ၊ ခဲ့ဦးဒုံ။ ထေရော၊ မလယ၀ါသီ မဟာဒေ၀ထေရ်သည်။ တေဟိ၊ ထိုနှစ်ဦးသော ထေရ်တို့သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယာစိတော၊ ၍။ စတ္တာရော မာသေ၊ တို့ပတ်လုံး၊ ဣမံယေ၀ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိုသာလျှင်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောထ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဒုတ္တိံ သာကာရေ၊ ၌။ ပါဠိံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၏။ တေ-ထေရာ၊ တို့သည်။ နေသံ၊ ထိုနှစ်ဦးသော မထေရ်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဒ္ဝေ တယော နိကာယာ၊ တို့သည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာအပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္စာ-

ပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန-တထာပိ၊ လည်း။ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာယ၊ ဆရာ့ သြဝါဒကို အရိုအသေဦးဖြင့်ခံ၍ယူလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ ဒ္ဒတ္တိ သာကာရုံ၊ ကို။ သဏ္ဌာယန္ဟာ၀၊ ကုန် စဉ်ပင်လျှင်။ သောတာပန္နာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနုံ၊ ကို။ ကထေန္တေန၊ သော။ အာစရိယေန၊ သည်။ အန္တေ၀ါသိကော၊ ကို။ ၀တ္တပ္ပေါ၊ ၏။ ပဌမံ တာ၀၊ စ္ဌာ။ ၀ါစာယ၊ ဖြင့်။ သဏ္ဌာယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ၀တ္တပ္ပေါ၊ ၏။

သဏ္ဌာယံ၊ ကို။ ကရောန္တေန စ၊ သည်လည်း။ တစပဋ္ဌကာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဌာ၊ ပိုင်း၍ပိုင်း၍, ဖြတ်၍ဖြတ်၍။ (တလ္လောက်တည်း မသရဇ္ဈာယ် နှင့်ဟူလို) အနုလောမပဋိလောမ၀သေန၊ ဖြင့်။ သဏ္ဌာယော၊ ကို။ ကာတပ္ပေါ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ ကေသာ။ပ။ တစော၊ တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္ဌာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ တစော။ပ။ ကေသာ၊ တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တပ္ပံ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုတစပဋ္ဌက၏အခြားမဲ့၌၊ ၀ါ၊ သော။ ၀ဏ္ဏပဋ္ဌကေ၊ ၌။ မံသံ။ပ။ ၀ဏ္ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္ဌာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ ၀ဏ္ဏံ။ပ။ ကေသာ၊ တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တပ္ပံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ ပဗ္ဗါသပဋ္ဌကေ၊ ၌။ ဟဒယံ။ပ။ ပဗ္ဗါသန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္ဌာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗါသံ။ပ။ ကေသာ၊ တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တပ္ပံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ မတ္ထလုင်္ဂပဋ္ဌကေ၊ ၌။ အန္တံ။ပ။ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္ဌာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မတ္ထလုင်္ဂံ။ပ။ ကေသာ၊ တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တပ္ပံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ မေဒ၀ဏ္ဏေ၊ ၌။ ပိတ္တံ။ပ။ မေဒေါ၊ တိ၊ ၍။ ၀တ္ဌာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မေဒေါ။ပ။ ကေသာ၊ တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တပ္ပံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ မုတ္တ၀ဏ္ဏေ၊ ၌။ အဿု။ပ။ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္ဌာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မုတ္တံ။ပ။ ကေသာ၊ တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တပ္ပံ၊ ၏။

[၂၃၅] ဝေ၊ သို့။ ကာလသတံ ကာလသဟဿံ ကာလသတသ-ဟဿမ္ပိ။ ကာလအရာ, ကာလအထောင်, ကာလအသိန်းပတ်လုံးလည်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏ ။

၁-ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ ၅-ရက်။ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ၊ ၅-ရက်။ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ၊ ၅-ရက်။ တြိနှီး ပဠု ပဠုဒသ ၁၅-ရက်။

မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမဇ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ၅-ရက်။ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမဇ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ ၅-ရက်။ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမဇ္ဇံဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမဇ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ ၅-ရက်။ ဤကားအသီး ၁၅-ရက်။

ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမဇ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ၅-ရက်။ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမဇ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ၊ ၅-ရက်။ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမဇ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမဇ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ၊ ၅-ရက်။ ဤကား ရှေးနှင့် အရော ၁၅-ရက်။ ပေါင်းသော် ဝက္ကပဠုကဋ္ဌ ရက် ၃၀။

ဤနည်းဖြင့် ပပ္ပါသပဠုကဋ္ဌ ၃၀၊ မဇ္ဇိမပဠုကဋ္ဌ ၃၀၊ မေဒဆက္ကဋ္ဌ ၃၀၊ မုတ္တဆက္ကဋ္ဌ ၃၀၊ တစပဠုက ၁၅-ရက်နှင့် ပေါင်းသော် ၅ လနှင့် ၁၅ ရက် ရသည်။

တေန ဝုတ္တံ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ.... "တစပဠုကေ တာဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေနယေနေဝ အနု-လောမတော ပဠုဟာ, ပဋိလောမတော ပဠုဟာ အနုလောမပဋိလောမတော ပဠုဟာနန္တိ အာဒိမှာသံ သဗ္ဗာယော ကာတဗ္ဗော။ တတော အာစရိယသ သန္တိကံ ဂန္တ္မာ ဝက္ကပဠုကံ ဥဂ္ဂဏှိတ္မာ တယော အာဒိမှာသံ သဗ္ဗာယော ကာတဗ္ဗော၊ တတော တေ ဒသပိ ကောဋ္ဌာသေ ကေတော ကတ္မာ အာဒိမှာသံ, ပုန ပပ္ပါသပဠုကာဒီသုပိ ကေဝလံ ဥဂ္ဂဏှိတ္မာ အာဒိမှာသံ, တတော တေ ပဠုဒသပိ ကောဋ္ဌာသေ အာဒိမှာသံ, မဇ္ဇိမပဠုကံ အာဒိမှာသံ, တတော တေ ဝီသတိပိ ကောဋ္ဌာသေ အာဒိမှာသံ, မေဒဆက္ကံ အာဒိမှာသံ, တတော တေ ဆဗ္ဗီသတိပိ ကောဋ္ဌာသေ ကေတော ကတ္မာ အာဒိမှာသံ, မုတ္တဆက္ကံ အာဒိမှာသံ, တတော သဗ္ဗေပိ ဒ္ဝတ္တိံသ ကောဋ္ဌာသေ ကေတော ကတ္မာ အာဒိမှာသန္တိ ဧဝံ ဆ မာသေ သဗ္ဗာယော ကာတဗ္ဗော တိ။

၅-လနှင့် ၁၅-ရက် ဟူသောစကားသည် ဆ မာသေ ဟူသော အဌကထာနှင့်မဆန့်လော ဟူမူ။ ဆမာသေတိ အာဒိမှာသေ ဥိနေပိ မာသပရိစ္ဆေဒေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနေ သဗ္ဗာယေ ဆ မာသာ ပရိစ္ဆေဒကာ ဟောန္တိတိ ကတ္မာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနသ္မိံ မာသန္တရ-ဂမနနိယာမရဏဋ္ဌိ ဆမာသဂ္ဂဟဏံ၊ နှ သကလဆမာသေ ပရိဝတ္တနဒဿနတ္ထံ။ ။မူလဋ္ဌိကာ။

ဆမာသေတိ။ ဆမာသေ ဟူသော စကားကို။ အာဒိမှာသေ၊ လခဲ့သည်။ ဥိနေပိ၊ ယုတ်သော်လည်း။ မာသပရိစ္ဆေဒေ၊ လကိုပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော လဖြင့်။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်ရှိသော်။ ဆ မာသာ၊ တို့သည်။ ပရိစ္ဆေဒကာ၊ ပိုင်းခြားတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ကတ္မာ၊ ဤသို့ နှလုံးထား၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဆမာသဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒါကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနသ္မိံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော သရဗ္ဗာယ်ခြင်း၏။ မာသန္တရဂမနနိယာမရဏံ၊ ခြောက်လမှ တပါး ခုနှစ်လအစရှိသည်သို့ ရောက်ခြင်းကို မြစ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကလဆမာသေ၊

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝစသာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာယေန၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနတ္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဋိသည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတော စ၊ မဂ္ဂင်း။ ဣတော စ၊ မဂ္ဂင်း ၁။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိ ဝိဓာဝတိ၊ မပြေး

အကုန်ခြောက်လတ္တိုပတ်လုံး။ ပရိဝတ္တနဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ သရဗ္ဗာယ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ နိ ဝတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ။မူလဋ္ဌိကာနက်။

ဤကျမ်းဌီးဆိုသည်ကား— တစေပဋ္ဌာဝ်ဌအနုလောမပဋ္ဌိလောမနှစ်ထေ, ဝဏ္ဏပဋ္ဌာဝ်တစသည် တို့ဌ် အနုလောမအာသီးတထေ, ပဋ္ဌိလောမ အရောတတော့ စီသာဖြစ်၍ မည်ခဲ့ဟု သံသယဝိမတိ ရှိရာသောကြောင့်.... "ဣဏ္ဍ စ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဧဝံ ဝဏ္ဏပဋ္ဌာဝ်သု အနုလောမသဗ္ဗာယံ ဝတ္တာ ပဋ္ဌိလောမသဗ္ဗာယော ပုရိမေဟိ သမ္ဘဒ္ဓေါ ဝုတ္တော။ သ္ဝာယံ သမ္ဘောဟဝိနောဒနီယံ ဝိသုံ တိပဋ္ဌာဟံ ပုရိမေဟိ ဧကတော တိပဋ္ဌာဟန္တိ ဆပဋ္ဌာဟံ သဗ္ဗာယော ဝုတ္တော၊ တတ္ထ အာဒိ-အန္တဒဿနဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော" ဟု ဋီကာရှင် ဖြေရသော်။

အနုလောမပဋ္ဌိလောမရော၍ သရဗ္ဗာယ်ခြင်း အဆုံးမဟုတ်လော ထောက်ရန်ရှိ၍ အနုလောမပဋ္ဌိလောမသဗ္ဗာယေပိ ဟိ ပဋ္ဌိလောမသဗ္ဗာယော အန္တိမော ဟောတိ-ကုရပြန်သော်။

တနည်း။ ဤကျမ်းဌီ ဆိုသည့် သဗ္ဗာယပကာရကို တသီးတထေ ဥာဏ်ပေ့လိ၍ ဆိုပြန်သည်၊ နည်းတူ နည်းဆန်းပင် မှတ်ဉီးတော့ဟု လျှော့၍ ပေးလိုပြန်၍ "သဗ္ဗာယပကာရန္တိ ဝါ ဧတမ္ပိတိ ဝေဒိတမ္ဗ" ဟူပြန်သတည်း။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဏ္ဍ၊ ဤသရဗ္ဗာယ်ခြင်း အစီအရင်ခံ။ မံသံ၊ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝဏ္ဏပဋ္ဌာဝ်သု၊ တို့ဌ်။ အနုလောမသဗ္ဗာယံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ပြီး၍။ ပဋ္ဌိလောမသဗ္ဗာယော၊ ကို။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးဌ်ဖြစ်ကုန်သော ပဋ္ဌာဝ်ဆဏ္ဍတို့နှင့်။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ဧပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သ္ဝာယံ-သော ဒေယံ သဗ္ဗာယော၊ ထိုသရဗ္ဗာယ်ခြင်းကို။ (နောက်ဝုတ္တောဝ-ဌ်စပ်) သမ္ဘောဟဝိနောဒနီယံ၊ ဌ်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ တိပဋ္ဌာဟံ၊ ဆယ့်ငါးရုက်။ ပုရိမေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဧကတော၊ တချက်တည်း။ တိပဋ္ဌာဟံ၊ ရုက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဆပဋ္ဌာဟံ၊ ငါးရုက်ခြောက်လီ၊ ဝါ၊ ဒေရုက်သုံးဆယ်ပတ်လုံး။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္ဘောဟဝိနောဒနီဌ် ဆိုအပ်သော သရဗ္ဗာယ်ခြင်းတို့တွင်။ အာဒိအန္တဒဿနဝသေန၊ အာဒနှင့် အဆုံးကိုသာ ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ စ္ဌ။ အနုလောမပဋ္ဌိလောမသဗ္ဗာယေပိ၊ အနုလုံ ပဋ္ဌိလုံ စုံ၍ သရဗ္ဗာယ်ခြင်းဌ်လည်း။ ပဋ္ဌိလောမသဗ္ဗာ-ယော၊ သည်။ အန္တိမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗာယပကာရန္တိ၊ သရဗ္ဗာယ်ခြင်းမှ အထူးဖြစ်၍ တနည်းဖြစ်သော။ တေမ်ပိ၊ ဤသရဗ္ဗာယ်ခြင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူသေးသည်ဟူ၍။ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။ ။ဋီကာနက်။ (ပြည်)

၁-ရှေးမူတို့ဌ် ဣတော စိတော ဟူ၍သာရှိ၏။ အဆုံးဌ် စ-မရှိ။ သဏ္ဌာန်ဌ် ဣတသ္ဓေး ဟု ရှိ၏။ ပါဠိပြန်လျှင် ဣတော ဘတော ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဣတော စိတော ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း ဟူ၍လည်း အနုက်ပေးသင့်၏။ (ပြည်)

မသွား။ ကောင္ဘာသာ၊ တို့သည်။ ပါကင္ရာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟတ္ထသခ်ိဳလိကာ ဝိယ၊ လက်ချောင်းအစဉ်ကဲ့သို့ရှင်း။ ဝတိပါဒပန္တိ ဝိယ စ၊ စောင်ရန်းခြေအစဉ်ကဲ့သို့ရှင်း။ ခါယန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝစသာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော ယထာ၊ သို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ မနသာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ္ဍ။ ဝစသာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာယော၊ သည်။ မနသာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာယသာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနသာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာယော၊ သည်။ လက္ခဏပဋ္ဌိဝေဓသာ၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝဏ္ဏတောတိ၊ ကား။ ကေသာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏော၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေ-တဗ္ဗော၊ ၏။

သဏ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ တေသညေဝ-ကေသာဒီနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ သဏ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒိသတောတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ခဲ့ဦးအုံ့။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဌိ။ နာဘိတောပိ၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သောအရပ်သည်။ ဥပရိ-မဒိသာ၊ မည်၏။ အဓော၊ အောက်ဖြစ်သောအရပ်သည်။ ဟေဋ္ဌိမဒိသာ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဣမိဿ နာမ ဒိသာယ၊ ဌိ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသာ၊ အရပ်ကို။ ဝဝတ္ထ-ပေတဗ္ဗာ၊ ၏။

သြကာသတောတိ၊ ကား။ အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ နာမ သြကာသော၊ ဌိ။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တသာ တသာ-ကောဋ္ဌာသသာ၊ ၏။ သြကာသော၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၏။

ပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိအဖို့ဖြင့်ပိုင်းခြား ခြင်းရင်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိအဖို့မဟုတ်သည်ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ ဤကောဋ္ဌာသကို။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ ဌိ။ ဥပရိ စ၊ ဌိ။ တိရိယဉ္စ၊ ဌိ။ ဣမိနာ နာမ၊ ဤမည်သောအရပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိအဖို့ ဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်။ နခ လောမာ၊

အမ္ဗေးမဟုတ်ကုန်။ လောမာပိ၊ အမ္ဗေးတို့သည်လည်း။ နု ကေသာ၊ ဆံမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အမိသကတာဝသေန၊ တပါးသောကောင်္ဘာသတို့နှင့် ရောခြင်းမရှိသောအဖြစ်၏ အလိုအားဖြင့်။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏ ။

ပန၊ ဆက်ရှိဆိုအုံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခန္တေန၊ ကြားသောဆရာသည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အသုကသ္မိံ သုတ္တေ၊ ၌။ ပဋ္ဌိကူလဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ၏။ အသုကသ္မိံ-သုတ္တေ၊ ၌။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥ ဟ္ဝာ၊ မုချဆတ်ဆတ် အတပ်သိ၍။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ဣဒံ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ၊ ၌။ ပဋ္ဌိကူလဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊

၁-ကေသာ နု လောမာ စသော အနက်ကို အဘယ်သို့ သိရသနည်းဟူမူ။ သွာယမတ္ထော ကေသာဒိသဒ္ဒတော ဧဝ လဗ္ဘတိ။ သဒ္ဒန္တရတ္ထာပေါဟနဝသေန သဒ္ဒေါ အတ္ထံ ဝဒတီတိ ကေသာတိ ဝုတ္တေ အကေသာ နု ဟောန္တီတိ အယမတ္ထော ဝိညာယတိ။ ကေ ပန တေ အကေသာ? လောမာဒယော၊ နု စ ဃဋ္ဋာဒီသု ပသေ်ါ ပကရဏေနေဝ တေသံ နိဝတ္တိတတ္တာ။ ဋီကာ။

သွာယံ သော အယံ အတ္ထော၊ ထိုကေသာ နု လောမာစသော အနက်ကို။ ကေသာဒိ-သဒ္ဒတော ဧဝ၊ ကေသစသော သဒ္ဒါဖြင့်လျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ (ဟိ-ကျေ) သဒ္ဒန္တရမ္ပေါဟနဝသေန၊ သဒ္ဒါတပါး၏ အနက်ကို ပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါသည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဟော၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အကေသာ၊ ဆံမဟုတ်သောအမွေးစသည်တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တေ အကေသာ၊ ထိုဆံမဟုတ်သော ကောင်္ဘာသတို့သည်။ ကေ ပန၊ အဘယ်တို့နည်း။ လောမာဒယော၊ အမွေးစသည်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဃဋ္ဋာဒီသု၊ အိုးအစရှိသည်တို့ဌာ။ ပသေ်ါ၊ သည်။ နု စ အတ္ထိ၊ မရှိကောင်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပကရဏေနေဝ၊ အရာအားဖြင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုဃဋ္ဋ အစရှိသည်တို့၏။ နိဝတ္တိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဋီကာနက်။

ဤအရှင်မဟာခမ္မပါလ စကားတော်နှင့်ထောက်လျှင် စက္ခုမေဝ စက္ခုဒ္ဓါရံ ဟူသော အာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိဟ်ဖွင့် မဏိမဉ္ဇူဋ္ဌ ဝေသဒ္ဒေန သတ္တဇိဝါဒယော နိဝတ္တေတိ ဟူသော-အရှင်အရိယဝံသစကားတော်ကို ဆင်ခြင်ဖွယ်ရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ? ပကရဏအားဖြင့်ပင်လျှင် သတ္တဇိဝ အစရှိသည်တို့၏ နစ်စေအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ယတ္ထ အာသင်္ကာ တတ္ထ နိဝတ္တေတဗ္ဗာ-ဟူ၍ဝင်း, ယတ္ထ အာသင်္ကာ တတ္ထ ပဋ္ဌိသေဓော-ဟူ၍ဝင်း ဆရာတို့ ဆိုတော်မူကုန်သည်။ နေလက္ခဏာ ထင်ရှားသော ကျွမ်းပြုဆရာ ဖြစ်တော်မူ၍ ဆရာကျော် အဆက်ဆက်တို့ ဝံတော်မမူကုန်။ စကားအစပ်သင့်၍ မှတ်သားစိမ့်သောဌာ သာတုတ်ဆိုပါသည်။ (ပြည့်)

၏။ မဟာဟတ္ထိပဒေါပမမဟာရာဟုလောဝါဒခေတုဝိဘင်္ဂသု၊ တို့၌။ ခေတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ကာယ-ဂတာသတိသုတ္တေ၊ ၌။ ယသ-ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ (ကေသာဒိ၊ ဆံအစ ရှိသော ကောင်္ဘာသသည်။) ဝဏ္ဏတော၊ အညိုစသောအဆင်းအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တံ-ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ (ကေသာစသည်တို့၌ ဝဏ္ဏကသိုဏ်းလျင် အာရုံရှိကုန်သော) ဈာန်တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ၂-မျိုးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ခေတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဝိပဿနာ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌိကူလဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣဓ-ဣမသ္မိံ ပဋ္ဌိကူလမနသိကာရ-ပဗ္ဗေ၊ ၌။ သမထကမ္မဋ္ဌာနမေव၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၂၃၆] ၁၈၁။ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တမာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခိတ္မာ၊ ၍။ အနုပုဗ္ဗတော၊ ကေသာ လောမာ နခါ အစရှိသော ပါဋိဿစဉ်အားဖြင့်ရင်း။ နာတိသီဃတော၊ မလျင်လွန်းသောအားဖြင့်ရင်း။ နာတိသာဏိကတော၊ မနှေးလွန်းသောအားဖြင့်ရင်း။ ဝိက္ခေပပဋ္ဌိဘာဟာနတော၊ စိတ်၏ပျံ့လွင့်ခြင်းကို မြစ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတော၊ ဆံအမွေးအစရှိသောပညတ်ကို လွန်သောအားဖြင့်ရင်း။ အနုပုဗ္ဗမုဋ္ဌနတော၊ အစဉ်အတိုင်းမထင်သော ကောင်္ဘာသကို လွှတ်သောအားဖြင့်ရင်း။ အပ္ပနာတော၊ တခုတခုသော ကောင်္ဘာသ၌ဖြစ်သင့်သော အပ္ပနာအားဖြင့်ရင်း။ (မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။) တယော စ သုတ္တန္တာ၊ သုံးပါးသောသုတ်တို့ကိုလည်း။ (မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒသမာ၊ ဖြင့်။ မနသိကာရကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသောအစီအရင်တို့တွင်။ အနုပုဗ္ဗတောတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဣဒံ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤကာယ-ဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ (အာရဘန္တေန၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်။) သဗ္ဗာယကရဏတော၊ နှုတ်ဖြင့်ရင်း, စိတ်ဖြင့်ရင်း သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အနုပဋ္ဌိပါဋိယာ၊ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ

တစော အစရှိသော ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ပါဠိအစဉ်ကို မလွန်မူ၍သာလျှင်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေန္ဓရိကာယ(ပိ)၊ ကေသာ နခါ တစော အစရှိသော တခုသော ကောဋ္ဌာသ အခြားရှိသော အစဉ်အားဖြင့် သော်လည်း။ နု မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ပဂေဝ ဒ္ဌန္ဓရိကာဒိနာတိ အဓိပ္ပါယော။) ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ကေန္ဓရိကာယ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ အကု-သလော၊ မလိမ္မာမကျွမ်းကျင်သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဒ္ဌတ္တိ ံသပဒံ၊ သုံးဆဲနှစ်ထစ်ရှိသော။ နိသ္သေဏိ ံ၊ လှေကားကို။ ကေန္ဓရိ-ကာယ၊ တတစ်ခြား စသောအားဖြင့်။ (အာဒိ-ကေ၊) အာရောဟန္တော၊ ခုန်လွှားကျော်လျက်တက်သည်ရှိသော်။ ကိလန္တကာယော၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပတတိ ယထာ၊ လန်ကျသကဲ့သို့။ အာရောဟနံ၊ တက်ခြင်းကိစ္စကို။ နု သမ္ဘာဒေတိ ယထာ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဘာဝနာသမ္ဘတ္တိ ံသေန၊ ဘာဝနာပြည့်စုံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဓိဂန္ဓဗ္ဗသ၊ ရအပ်သော။ အသာဒသ၊ သာယာအပ်သော စျာန်ကို။ အနဓိဂမာ၊ မရခြင်းကြောင့်။ ကိလန္တစိတ္တော၊ ပင်ပန်းသောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ပတတိ၊ ဆုတ်နစ်လျှောကျ၏။ ဘာဝနံ၊ ဘာဝနာကို။ နု သမ္ဘာ-ဒေတိ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်။

စ၊ ပါး။ အနုပုဗ္ဗတော၊ ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော နာပိ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီသည်လည်း။ နာတိသီဃတော၊ ဖြင့်။ မနသိ-ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အတိသီဃတော၊ အလွန်လျင်သော အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ ယထာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ တိယောဇနမဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ၊ သွားရ၍။ (မဂ္ဂေ၊ ဌ။) သြက္ကမနဝိသေဋ္ဌနံ၊ သွားအပ်သော အရပ် စွန့်အပ်သော အရပ်ကို။ အသလ္လက္ခေတ္တာ၊ မမှတ်မူ၍။ သီဃေန ဇဝေန၊ အလွန်လျင်သဖြင့်။ သတက္ခတ္တုမ္ပိ၊ အကြိမ်တရာသော်လည်း။ ဂမနာဂမနံ၊ သွားတုံ ပြန်တုံကို။ ကရောတော၊ ပြုသော။ ပုရိသဿ၊ အား။ အဒ္ဓါနံ၊ အဝေးခရီးသည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ကိဉ္စာပိ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ကားရောက်၏။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပုစ္ဆိတ္တာဝ၊ အခေါက်တိုင်း မေးမြန်း၍သာလျှင်။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။

ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသို့။ ကိဉ္စာပိ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (အစမှစ၍ အဆုံး တိုင်အောင် မနသိကာရမျှ ဖြစ်၏ဟူလို) ပန၊ ထိုသို့ ရောက်သော်လည်း။ အဝိဘူတံ၊ မထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဘူတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသံ၊ စျာန်ဟူသောတရားအထူးကို။ နအာဝဟတိ၊ မဆောင်နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာတိသီဃတော၊ ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ နာတိသီဃတော၊ ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ ယထာ၊ နှလုံးသွင်း အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-ဟထာ၊ တူ။ နာတိသဏိကတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ မန-သိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အတိသဏိကတော၊ အလွန် နှေးသောအားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ ယထာ နာမ၊ သည်ကား။ တဒဟေဝ၊ ထိုနေ့ဘဲပင်လျှင်။ တိယောဇနမဂ္ဂံ၊ သုံးယူဇနာ အမှန် ကွာသော ခရီးကို။ ဂန္တုကာမဿ၊ သွားလိုသော။ ပုရိသဿ၊ အား။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ရုက္ခမဟတတဌာနာဒီသု၊ သစ်ပင်တောင် တဖက်ဆည်ကန် စသည်တို့၌။ ဝိလမ္ဗမာနဿ၊ ဖင့်နွဲလျက်။ (ဂစ္ဆမာနဿ၊ သွားသည်ရှိသော်။) မဂ္ဂေ၊ သည်၊ ပရိကွယံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ဒ္ဒိဟာတိဟေန၊ နှစ်ရက် သုံးရက်ဖြင့်။ ပရိယောသာပေတဗ္ဗော၊ ပြီးဆုံးစေအပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဝိသေသာ-ဓိဂမဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

၁-ဤအရာ၌ ဖွင့်သော ဋီကာ၏အနက်- ကမ္မဋ္ဌာနုပရိယောသာနံ ဂစ္ဆတိတိ ဣဒေ၊ ဤအဓိကဘာဝ၌။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။သဒ္ဒကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ မနသိကရောတော၊ အား။ ယေ၊ အကြင် ကေသာ စသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ (ယေဝ-ဟု ဝ-ပိုနေသည်) ဝိဘူတာ၊ ပုတီးလုံးသီသကဲ့သို့ ပြက်ပြက်ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌာနွိ၊ ဥာဏ်အားထင်လှာကုန်၏။ တေ၊ ထိုထင်လှာသော ကေသာစသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပါဋိကုလ္လတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊ ထားသသူအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ တောင့်တအပ်သော အကျိုးပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်သောကိစ္စ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ကားမဟုတ်။ အတိဝိယ ဒန္ဓံ၊ နှေးလွန်းစွာ။ မနသိကရောတော၊ သော။ ဣမဿ၊ အား။ ဝိဘူတတော၊ ပြက်ပြက်ထင်ရှားသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနုမေဝ၊ ထင်လှာခြင်းသည် ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတုံသေး၏။ ပါဋိကုလ္လတာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဏ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းမူကား။ ကုတော အတ္ထိ၊ အတိမ္ဘာရှိလိမ့်နည်း။ (ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော

ဝိကွေ့ပပဋ္ဌိဗာဟာနတောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသေဋ္ဌတ္ဌာ၊ စွန့်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဌ်။ ပုထုတ္တာရမ္မဏော၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံ၌။ စေတသော၊ စိတ်ကို၊ ဝါ၊ စိတ်၏။ ဝိကွေ့ပေါ်၊ ဖောက်ပြန်သော ပစ်လွှင့်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပျံ့လွှင့်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌိဗာဟိတဗ္ဗော၊ မြစ်အပ်၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ယထာ နာမ၊ ကား။ ကေပဒိကံ၊ တဖဝါးသာတန် လောက်သော။ ပပါတမဂ္ဂံ၊ အသူတရာနက်သော ကမ်းပါးပြတ်ခရီးသို့။ ပဋ္ဌိပန္နဿ၊ သွားသော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ အက္ကမနုပဒံ၊ နင်းချသောခြေကို၊ ဝါ၊ ခြေနင်းချရာအရပ်ကို။ အသလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ မတိမ်း ယိမ်းရအောင် ကောင်းစွာမမှတ်မူ၍။ ဣတော ၀ ဣတော စ၊ မှာမှာ အရပ်သို့။ ဝိလောကယတော၊ ကလိန်းကလက်ကြည့်သည်ရှိသော်၊ ပဒဝါ-ရော၊ ခြေလှမ်းအကြိမ်သည်။ ဝိရဇ္ဈတိ၊ ချွတ်ယွင်းတတ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ခြေနင်းခြေချ ဟန်မရ၍ ချွတ်ယွင်းခြင်းကြောင့်။ သတပေါရိသော၊ အသူတရာနက်သော။ ပပါတော၊ ကမ်းပါးပြတ်၌။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝမေव၊ အတူလျှင်။ အပ္ပဋိဗာဟတော၊ ဝိကွေ့ပကို မမြစ်မဖျောက်သောယောဂီ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဝိကွေ့ပေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ (ကေသာလောမာစသည်တို့၌ အသုဘပဋိကူလဟု ဖြစ်စေအပ်သော အသုဘဟု နှလုံးသွင်းသော) ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပရိဟာ-ယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။ ပရိဟီယတိ၊ ပျောက်ပျက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အပြစ်ရှိပ်မျှဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိကွေ့ပပဋ္ဌိဗာဟာနတော၊ ဖြင့်။ မနသိကာ-တဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၃၇] ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ ကေသာလောမာတိ-အာဒိကာ၊ သော။ ယာ အယံ ပဏ္ဏတ္တိ၊ အကြင်လောက ဝေါဟာရပညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပညတ်ကို။ (ပဋိကူလဘာဝနာယ၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်ဟု ပွါးစေခြင်းဖြင့်။) အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ လွန်၍၊ ဝါ၊ ခွဲ၍။ ပဋိ-ကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာဆိုအံ့။ ဥဒက-

---

အဌကထာသရာအလိုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) တေန၊ ထိုသို့ အစမှ အဆုံးတိုင်အောင် မနသိကာရမျှ မရောက်သည်ကို ရည်သည်မဟုတ်၊ လိုအပ်သောကိစ္စပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်ဘည်ကို ရည်မှတ်လေသောကြောင့်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ ပစ္စယော နှ ဟောတိတိ၊ ဟူ၏။ အာဟ၊ မိန့်တုံသကား။ ။ဋီကာနက်။ (ပြည့်)

ဒုလ္လဘကာလေ၊ ရေရခဲသောကာလ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အရည်ပြေ၊ တော၌။ ဥဒပါနံ၊ ရေတွင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုရေတွင်း၌။ တာလ-ပဏ္ဏာဒိကံ၊ ထန်းရွက်အစရှိသော။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ သညာဏံ၊ အမှတ်သညာကို။ ပန္ဒိတ္မာ၊ ဖွဲ့ချည်၍။ တေန သညာဏေန၊ ဖြင့်။ အာဂန္ဓွာ၊ ၍။ နှာယန္တိ စေဝ၊ ချိုးလည်း ချိုးကုန်၏။ ပိဝန္တိ စ၊ သောက်လည်း သောက်ကုန်၏။ ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ နေသံ-မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာဘိဏှသဒ္ဓာရေန၊ မပြတ်လှည့်လည် သွားလာခြင်းကြောင့်။ အာဂတာဂတပထံ၊ လာသောခြေရာ သွားသောခြေရာသည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ သညာဏေန၊ အမှတ်သညာဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒ္ဓိတိဒ္ဓိတကဿ၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသော ခဏ၌။ ဂန္ဓွာ၊ ၍။ နှာယန္တိ စေဝ ယထာ၊ ချိုးလည်းချိုးကုန်သကဲ့သို့။ ပိဝန္တိ စ ယထာ၊ သောက်လည်း သောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧवမေဝ၊ အတူပင်လျှင်။ ကေသာ လောမာတိပဏ္ဏတ္တိဝသေန၊ ကေသာ လောမာဟူသော ပညတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ပဋိကူလဘာဝေါ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၏ အဖြစ်သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ၌၊ ဝါ၊ ထို့နောက် ဘာဝနာ၏ခရီးလမ်း မှန်သွားသောအခါ၌။ ကေသာ လောမာတိပဏ္ဏတ္တိ ကေသာ လောမာဟူသော ပညတ်ကို။ သမတိက္ကမိတ္မာ၊ လွန်၍။ ပဋိကူလ-ဘာဝေယေဝ၊ ကောင်းသတို့၏ ပဋိကူလအခြင်းအရာ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

အနုပုဗ္ဗမုဉ္စနတောတိ၊ ကား။ ယော ယော ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ နှ ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ တံ တံ၊ ထိုထိုမထင်သော ကောဋ္ဌာသကို။ မုဉ္စန္တေန၊ လွှတ်သဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္စနတော၊ အစဉ်အတိုင်း မထင်သော မထင်သော ကောဋ္ဌာသကို လွှတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်ကို လွှတ်ခြင်းဖြင့်။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား၊ ဝါ၊ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ ကေသာတိ မနသိ-

---

၁-အဖြောင့်ကား ဤသို့တည်း--- ကေသာ လောမာ စသည်ဖြင့် ဘာဝနာကို အားထုတ်သော ရဟန်းအား ကေသာ လောမာ စသော ပညတ်နှင့်တကွလျှင် ကောဋ္ဌာသ တို့၏ ပဋိကူလဘာဝသည် ပုဗ္ဗဘာဂ၌ ထင်၏။ ပညတ်နှင့်ကင်းရှိ မထင်ဟူလို။ ပညတ္တိယာ သတိယေဝ-ဟု ဋီကာပါဠိ၌ရှိမူ ပညတ်ရှိသော်သာလျှင် အဓိပ္ပါယ်ဆို။ (ပြည်)

ကရောဇတော၊ ကေသာဟူ၍ နှလုံးသွင်းသော။ အာဒိကမ္မိကယ၊ ၏။ မနသိကာရော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ ပါဠိလျှောက်သွားတည့်၍။ မုတ္တန္တိ၊ မုတ္တံ ဟူသော။ ဣမံ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသမေဝ၊ ဤအဆုံးဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသသို့သာလျှင်။ အာဟစ္စ၊ ဆိုက်တည့်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ မုတ္တန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ မနသိကရောတော၊ သော။ အာဒိကမ္မိကယ၊ ၏။ မနသိကာရော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ ပါဠိလျှောက်သွားတည့်၍။ ကေသာတိ၊ ဟူသော။ ဣမံ အာဒိကောဋ္ဌာသမေဝ၊ ဤအစဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသသို့ သာလျှင်။ အာဟစ္စ၊ ဆိုက်တည့်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပါဠိလျှောက်သွားတည့်၍ လက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မမှတ်မိခြင်းကြောင့်။ နာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။) အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ (လက္ခဏာသလ္လက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။) မနသိကရောတော မနသိကရောတော၊ အဖန်ဖန် နှလုံးသွင်းသော။ (ကြိ-ယာဝိစ္ဆာ) အာသ၊ အား။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ နဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်။ (အထ၊ ထိုသို့ ထင်မထင် ဖြစ်လတ်သောအခါ၌။) တေန၊ သည်။ ယေ ယေ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု တေသု-ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ (ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ-ဌာနပ်) ယာဝ၊ ရှေလောက်။ ဒ္ဒိသု၊ ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ကုန်သော်။ တေသမ္ပိ၊ တို့တွင်လည်း။ ဧကော ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ကမ္မံ၊ မနသိကာရအမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။ တမေဝ ကောဋ္ဌာသံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိကရောန္တေန၊ သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

တတြ၊ ထိုမထင်သည်ကိုလွှတ်၍ ထင်သည်ကိုနှလုံးသွင်းခြင်း၌။ အယံ၊ လတ်သည်ကား။ ဥပမာ၊ တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ဒ္ဒတ္တိ သတာလကေ၊ ထန်းသုံးဆဲ့နှစ်ပင်ရှိသော။ တာလဝနေ၊ ထန်းတောင်၌။ ဝသန္တံ၊ နေသော။ မဂ္ဂဋ္ဌံ၊ မျောက်ကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ဖမ်းခြင်းငှါလိုသော။ လုဒ္ဒေါ၊ မှဆိုးသည်။ အာဒိမ္ပိ၊ ၌။ ဒ္ဒိတတာလယ၊ တည်သောထန်းပင်၏။ ပဏ္ဏံ၊ ကို။ သရေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ပစ်၍။ ဥက္ကုဋ္ဌိံ၊ ကြွေးကြော်ခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ အထ ဧခါ၊ ထိုသို့ကြွေးကြော်သောအခါ၌။ သော

မဂ္ဂေ၊ သည်။ ပဋ္ဌိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ တသွေ့ တသွေ့ တာလေ၊ ထိုထိုထန်းပင်၌။ ပတိတ္ထ၊ ခုန်လွှားရ။ ပရိယန္တတာလမေ၀၊ အဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားရာ၏။ တတ္ထပိ၊ ထိုအဆုံးထန်းပင်သို့လည်း။ ဂန္တွာ၊ ၍။ လုဒ္ဒေန၊ သည်။ တထေ၀၊ တူသာလျှင်။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ပုန၊ ဖန်။ တေနေ၀ နယေန၊ နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အာဒိတာလံ၊ အစထန်းပင်သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားရာ၏။ သော၊ ထိုမျှောက်သည်။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပရိပါတိယမာနော၊ လိုက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဥက္ကုဋ္ဌိက္ကုဋ္ဌိဌာနေယေ၀၊ ကြေးကြော်ရာ ကြေးကြော်ရာ ထန်းပင်မှလျှင်။ ဥဋ္ဌဟိတ္ထ၊ ထ၍။ အနုဂ္ဂမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဧကသွေ့ တာလေ၊ ဧကခုသောထန်းပင်၌။ နိပတိတ္ထ၊ ခုန်ချ၍။ တသ၊ ထိုထန်းပင်၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ၌။ မဂ္ဂဋ္ဌတာလပဏ္ဏာသူစိံ၊ ထန်းဖူးညှောက်ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ စွာ။ ဂဟေတ္ထ၊ ၍။ ဝိဇ္ဈိယမာနောပိ၊ ပစ်အပ်သော်လည်း။ နှ ဥဋ္ဌဟေယျ ယထာ၊ မထရာသကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမေယျ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

တတြ၊ ဆိုဥပမာ၌။ ဣဒံ၊ လတ်သည်ကား။ သြပမ္မသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းတည်း။ ဟိ-ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ တာလ၀နေ၊ ၌။ ဒ္ဒတ္တိ သတာလာ ယထာ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပင်သော ထန်းပင်တို့ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ-တထာ၊ တူ။ ဣမသ္မိ ကာယေ၊ ၌။ ဒ္ဒတ္တိ သ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂဋ္ဌော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ လုဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂါ၀စရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ မဂ္ဂဋ္ဌယာ၊ ၏။ ဒ္ဒတ္တိ သတာလကေ၊ ထန်းသုံးဆဲ့နှစ်ပင်ရှိသော။ တာလ၀နေ၊ ၌။ နိ၀ါသော ဝိယ၊ နေခြင်း

ကဲ့သို့။ [၂၃၀] ယောဂိနော၊ ၏။ စိတ္တယာ၊ ၏။ ဒ္ဒတ္တိ သကောဋ္ဌာသကေ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသရှိသော။ ကာယေ၊ ၌။ အာရမ္မဏ၀သေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုသဉ္စရဏံ၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ လုဒ္ဒေန၊ သည်။ အာဒိမ္မိ၊ ၌။ ဌိတတာလယာ၊ ၏။ ပဏ္ဏံ၊ ကို။ သရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိတ္ထ၊ ၍။ ဥက္ကုဋ္ဌိယာ၊ ကြေးကြော်ခြင်းကို။ ကတာယ၊ သော်။ မဂ္ဂဋ္ဌယာ၊ ၏။ တသွေ့ တသွေ့ တာလေ၊ ၌။ ပတိတ္ထ၊ ၍။ ပရိယန္တတာလဂမနံ ဝိယ၊ အဆုံးထန်းပင်သို့ ပြေးသွားခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကေသာတိ၊ ၍။ မနသိကာရေ၊ ကို။ အာရဒ္ဓေ၊ အားထုတ်

အပ်သည်ရှိသော်။ ပဋ္ဌိပါဋိယာ၊ တိုင်း။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပရိယောသာန-ကောဋ္ဌာသေယေဝ၊ အဆုံးဖြစ်သောကောဋ္ဌာသဋ္ဌသာလျှင်။ စိတ္တာယ၊ ၏။ သဏ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုန၊ ဖန်။ ပစ္စာဂမနေပိ၊ ပြန်သွားခြင်းဌာလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပရိပါတိယ-မာနယ၊ လိုက်အပ်သော။ မဂ္ဂဋ္ဌယ၊ ၏။ ဥက္ကုဋ္ဌိကုဋ္ဌိဋ္ဌာနေ၊ ကြွေးကြော်ရာ ကြွေးကြော်ရာ ထန်းပင်ဟူသောဌာနမှ။ ဥဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ထခြင်းကဲ့သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိကရောတော၊ အား။ ကေသုစိ ကေသုစိ၊ အချို့အချို့ကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ မထင်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိယောဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်သောကောဋ္ဌာသတို့ဌ။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ပရိကံ ပြုခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အနုဂ္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ ကေသ္ဝံ တာလေ၊ တခုသော ထန်းပင်ဌ။ နိပတိတွာ၊ ကျ၍။ တသ၊ ထိုမျှောက်၏။ မဇ္ဈေ၊ ဌ။ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏာသူစိ ၊ ထန်းဖူးညှောက်ကို။ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ၊ မြဲစွာကိုင်၍။ ဝိဇ္ဈိယမာနဿပိ၊ ပစ်သော်လည်း။ အနုဌာနံ ဝိယ၊ မထခြင်းကဲ့သို့။ အဝသာနေ၊ ဌ။ ဒ္ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်သောကောဋ္ဌာသ-တို့တွင်။ (တနည်း) ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ကုန်သော။ ဒ္ဒိသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့တွင်။ ယော-ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ လွန်စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တမေဝ၊ ထိုထင်သောကောဋ္ဌာသကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကရိတွာ၊ ၍။ အပ္ပနာယ၊ အပ္ပနာကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အပရာပိ၊ ယင်းမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥပမာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ယထာ နာမ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ ဆွမ်းခံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒ္ဒတ္တိ ံ သကုလံ၊ သုံးဆဲနှစ်အိမ်ရှိသော။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝသန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ ပဌမဂေဟေယေဝ၊ ဌ်သာလျှင်။ ဒ္ဒေ ဘိက္ခာ၊ နှစ်အိမ်တို့ဌ်ရအပ်သော ဆွမ်းတို့ကို၊ ဝါ၊ နှစ်အိမ်တွက် ဆွမ်းတို့ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ပရဂေဟာ၊ ဌ်။ ဧကံ၊ တအိမ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေယ္ယ၊ ရှု၏။ ပုနဒိဝသေ၊ ဌ်။ တိဿော ဘိက္ခာ၊ သုံးအိမ်တွက် ဆွမ်းတို့ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ပရဂေဟာ၊ ဌ်။ ဒ္ဒေ၊ တို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေယ္ယ၊ ရှု၏။ တတိယဒိဝသေ၊

ဥ္ဒ။ အာဒိမ္ပိယေဝ၊ ရှေးဦးစွာသောအိမ်ဥ္ဒသာလျှင်။ ပတ္တပူရံ၊ သပိတ်ပြည့်လောက်သော ဆွမ်းကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍။ အာသနသာလံ၊ ဆွမ်းစားကျောင်းသို့။ ဂန္ဓွာ၊ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ ယထာ၊ ပရိဘုတ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌပ္ပံ၊ ၏။ (တတြ ဝစနေ၊ ဥ္ဒ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့ သည်ကား။ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျနှိုးနှောခြင်းတည်း။) ဟိ၊ ချဉ်းအုံ့။ ဒ္ဒတ္တိ သကုလဂါမော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒ္ဒတ္တိ သာကာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌပ္ပော၊ ၏။ ပိဏ္ဍပါတိကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌပ္ပော၊ ၏။ တယာ၊ ထိုဆွမ်းခံသော ရဟန်း၏။ တံ ဂါမံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဝါသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ဒ္ဒတ္တိ သာ-ကာရော၊ ဥ္ဒ။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌပ္ပံ၊ ၏။ ပဌမဂေဟေ၊ ဥ္ဒ။ ဒ္ဒေ ဘိက္ခာ၊ တို့ကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍။ ပရတော၊ ဥ္ဒ။ ဧကိဿာ ဘိက္ခာယ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇနံ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ဥ္ဒ။ တိသော ဘိက္ခာ၊ တို့ကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍။ ပရတော၊ ဥ္ဒ။ ဒ္ဒိန္နံ ဘိက္ခာနံ၊ တို့ကို။ ဝိသဇ္ဇနံ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ မနသိကရောတော မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းစဉ် နှလုံးသွင်းစဉ်၊ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီ၏။ အနုပဋ္ဌ-ဟန္တော၊ မထင်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိသဇ္ဇေတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ တို့တွင်။ ယာဝ၊ လောက်။ ကောဋ္ဌာသဒ္ဒယော၊ ဥ္ဒ။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ တို့ဥ္ဒ။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌပ္ပံ၊ ၏။ တတိယဒိဝသေ၊ ဥ္ဒ။ အာဒိမ္ပိယေဝ၊ ဥ္ဒသာလျှင်။ ပတ္တပူရံ၊ ကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍။ အာသနသာလာယံ၊ ဥ္ဒ။ နိသီဒိတ္တာ၊ ၍။ ပရိဘောဂေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒ္ဒိသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့တွင်။ ယော-ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ သုဋ္ဌုတရံ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တမေဝ-ကောဋ္ဌာသံ၊ ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိကရိတ္တာ၊ ၍။ အပ္ပနာယ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌပ္ပံ၊ ၏။

အပ္ပနာတောတိ၊ ကား။ အပ္ပနာကောဋ္ဌာသတော၊ အပ္ပနာ၏ဖြစ်ရာ ကောဋ္ဌာသ ကောဋ္ဌာသအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကောဋ္ဌာသတိုင်း ကောဋ္ဌာသတိုင်း အပ္ပနာဖြစ်သောအားဖြင့်။ (ဝိစ္ဆာလောပ၊ ဌိကာဌ်ကား စောဒနာ

၁-တတိယဒိဝသေ စတသော လဘိတ္တာ ပရတော တိသော ဝိသဇ္ဇေယျ-စသည်ဖြင့် အစဉ်သင့် အဆုံးကျအောင် ဆိုရမည်ကို မိဂပဒဝလဉ္ဇန နည်းအားဖြင့် ဆိုသည်မှတ်။

ဦးသည်) ကေသာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိं ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယမေဝ၊ လျှင်။ ဏ္ဍော၊ ဤအပ္ပနာတော ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တယော စ သုတ္တန္တာတိ၊ ကား။ အဓိစိတ္တံ၊ အဓိစိတ္တသုတ်ရင်း။ သီတိ-ဘာဝေါ၊ ရင်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သုတ္တန္တာ၊ တို့ကို။ ဝိရိယသမာဓိယောဇနတ္ထံ၊ ဝိရိယနှင့် သမာဓိကို ယှဉ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဏ္ဍော၊ ဤတယော စ သုတ္တန္တာဟူသော ပါဋ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးသုတ်တို့တွင်။

[၂၃၉] [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ သမထဝိပဿနာစိတ်ကို။ အနုယုတ္တေန၊ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော၊ ဝါ၊ ပွါးစေသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ သင့်သည့် အခါ သင့်သည့်အခါ၌။ မနသိကာတဗ္ဗာနိ၊ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ (မှတ်သားလေ့လာအပ်သော သမာဓနာကာရရှိသော သမာဓိဟူသော) သမာဓိနိမိတ်ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံး၌ထားအပ်၏။ (ဖြစ်စေအပ်၏ဟူလို။ တနည်း) သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဆင်ခြင်အပ်၏ ဟူလို) ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ (မှတ်သားလေ့လာအပ်သော ပဂ္ဂဟနာကာရရှိသော ဝီရိယဟူသော) ဝီရိယနိမိတ်ကို၊ ဝါ၊ ဝီရိယ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ (မှတ်သားလေ့လာအပ်သော အစ္စုပေက္ခနာကာရရှိသော ဥပေက္ခာဟူသော) ဥပေက္ခာနိမိတ်ကို၊ ဝါ၊ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ သမာဓိနိမိတ္တညော၊ ကိုသာလျှင်။ သစေ မနသိကရေယျ၊ အုံ။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုဘာဝနာစိတ်သည်၊ ဝါ၊ ထိုမနသိ-ကာရစိတ်သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ (ဧတေသု သံဝတ္တန္တိ ၏။) ဌာနံ-ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။

ပဂ္ဂဟနိမိတ္တည်းဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သစေ မနသိ ကရေယျ၊ အုံ့။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စာယ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ (တေသာ သံဝတ္တနသာ၊ ၏။) ဌာနံ-ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တောဝ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တ-ညေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သစေ မနသိကရေယျ၊ အုံ့။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ သမ္မာ၊ စ္ဌာ။ နု သမာဓိယေယျ၊ မတည်ကြည်ရာ။ (တေသာ အာသဝါနသာ၊ ၏။) ဌာနံ-ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ အဓိစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တောဝ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌာ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ ကိုရင်း။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကိုရင်း။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ ကိုရင်း။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ (တတော၊ ကြောင့်။) တံ စိတ္တံ၊ သည်။ မုဒုဠု၊ နူးညံ့သည်ရင်း။ ကမ္မညဠု၊ အမှုဆိုခံသည်ရင်း။ ပဘဿရဠု၊ စင်ကြယ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နု စ ပဘင်္ဂု၊ (ကမ္မနိယ ဘာဝသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်) ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိသည်လည်းမဟုတ်။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ သမ္မာ၊ စ္ဌာ။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ မည်သည်ကား။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ ရွှေပန်းတိမ်သည်သည်ရင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ ဘပည့်သည်ရင်း။ ဥက္ကံ၊ ရွှေကျိုရာမိုက်ခွက်ကို။ ဗန္ဓတိ-သမ္ဘာဒေတိ၊ ကောင်းစွာချ၏။ ဥက္ကံ၊ ကို။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ကောင်းစွာချ၍။ ဥက္ကာမုခံ၊ မိုက်ခွက်မျက်နှာဝကို။ အာဒိပ္ပေတိ၊ လောင်စေ၏။ ဥက္ကာမုခံ၊ ကို။ အာဒိပ္ပေ-တ္ဝာ၊ လောင်စေ၍။ သဏ္ဌာသေန၊ ညှပ်ဖြင့်။ ဇာတရူပံ၊ ရွှေကို။ ဂဟေ-တ္ဝာ၊ ၍။ ဥက္ကာမုခေ၊ မိုက်ခွက်မျက်နှာဝ၌။ ပက္ခိပိတ္ဝာ၊ ထည့်၍။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌာ။ အာဘိဓမတိ၊ မှုတ်၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌာ။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ဖျန်း၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌာ။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူ-ရှု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သည်ရင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေ-ဝါသီ ဝါ၊ သည်ရင်း။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကို။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ သစေ အာဘိ-ဓမေယျ၊ အကယ်၍မှုတ်ငြားအုံ့။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကို။ ဒုဟေယျ၊ အရည်ဖြစ်အောင်လောင်ရာ၏။ (တေသာ၊ ထိုအရည်ဖြစ်အောင် လောင်ခြင်း ၏။) ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဝဏ္ဏ-

ကာရော ဝါ၊ သည်ရင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ သည်ရင်း။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကို။ ကေန္ဆံ၊ စင်စစ်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ သစေ ပရိပ္ပေါသေယျ၊ အကယ်၍ဖျန်းငြားအုံ့။ တံ ဇာတရူပံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အေးရာ၏။ (တေသာ၊ ထိုအေးခြင်း၏။) ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သည်ရင်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ သည်ရင်း။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကို။ ကေန္ဆံ၊ စင်စစ်။ သစေ အဗ္ဗုပေက္ခေယျ၊ အကယ်၍လျစ်လျူ။ ရှုငြားအုံ့။ တံ ဇာတရူပံ၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိပါကံ၊ ကျက်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။ (တေသာ၊ ထိုမကျက်ခြင်း၏။) ဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ၊ ၍။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သည်ရင်း။ သုဝဏ္ဏ-ကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ သည်ရင်း။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ အဘိဓမတိ၊ မှုတ်၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ဖျန်း၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ အဗ္ဗုပေက္ခတိ၊ ၏။ (တတော၊ ကြောင့်။) တံ ဇာတရူပံ၊ သည်။ မုဒုဥ္စ၊ နူးညံ့စွာဖြစ်သည်ရင်း။ ကမ္မညဉ္စ၊ (လက်ကောက်လက်ကြပ်စသော တန်းဆာလုပ်ခြင်း) အမှုဌာ ခံ့သည်ရင်း။ ပဘာသရဉ္စ၊ ပြိုးပြိုးပြက်အရောင်ရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နစ ပဘင်္ဂု၊ (ကမ္မနိယတာဝ-သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်) ပျက်စီးခြင်းသတော ရှိသည်လည်းမဟုတ်။ ကမ္မာယ၊ အထူးထူးသောအမှုအလို့ငှါ။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥပေတိ၊ ၏။ ယဿ၊ ယဿ၊ စ ပိဋ္ဌန္ဓနဝိကတိယာ၊ အကြင်အကြင်တန်းဆာထူးဖြင့်။ အာကခ်တိ၊ အလိုရှိ၏။ ပဋ္ဌိကာယ၊ သင်းကျစ်ပြားဖြင့်။ ယဒိ အာကခ်တိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအုံ့။ ကုဏ္ဍလာယ၊ နှားဆောင်းဖြင့်။ ယဒိ အာကခ်တိ၊ အုံ့။ [၂၄၀] ဂိုဝေယျကေန၊ လည်ရဲ (လည်ဆွဲ) တန်းဆာဖြင့်။ ယဒိ အာကခ်တိ၊ အုံ့။ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ ရွှေပန်းဖြင့်။ ယဒိ အာကခ်တိ၊ အုံ့။ တံ ပိဋ္ဌန္ဓနဝိကတိသခ်ါတံ၊ ထိုတန်းဆာ အထူးဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထဉ္စ၊ အကျိုးသည်လည်း။ အသ-သုဝဏ္ဏကာရဿ၊ အား။ အနုဘောတိ-ပဟောတိ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ (တနည်း) အသ-သုဝဏ္ဏဿ၊ ထိုရွှေ၏။ တဉ္စ အတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း။ သုဝဏ္ဏကာရော၊ သည်။ အနုဘောတိ။ ခံစား၏။ (ရောက်၏လည်းဟူ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ အခ်ိစ်တွဲ၊ ကို။ အနုယုတ္တောနု-ဟော။ ပ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဝယာယ၊ ခဲ့။ သမ္ဘာ၊ ဇ္ဈ။ ဘာဝါယတိ၊ ၏

အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယသ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓစသော အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ယသ ယသ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ ဓမ္မသ စ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓကို ခံစားခြင်းစသော ဓမ္မကိုလည်း၊ ဝါ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဘုဇ္ဈနစသော ဓမ္မကိုလည်း။ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ၏။ သတိ သတိ အာယတနေ၊ ထိုထိုပဋ္ဌာဟေတုစသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (တနည်း) သတိ အာယတနေ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးသော အဘိညာဉ်ရခြင်း၏ အကြောင်းအဓိကာရသည်။ သတိ-ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ တတြ တတြဝ၊ ထိုထိုအဘိညာသစ္ဆိကရဏီယ ဓမ္မဌာပင်လျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သောသူ၏ အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း ရှိသောသူ၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ ထိုက်၍ မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။] ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို။ အဓိစိတ္တန္တိ၊ အဓိစိတ္တသုတ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရုံ၊ အတုမရှိသော။ သိတိဘာဝံ၊

၁-သတိဌ သ-သည် တ-သဒ္ဒါ၏ ကာရိယတည်း။ အာယတန-သည် ကာရဏတည်း။ ဤကိုရည်၍ သတိ သတိ အာယတနေတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပဋ္ဌာဟေတုအာဒိကော ကာရဏော သတိ-ဟု ဋီကာမိန့်သော်။ ဂဏ္ဌိအလို။ ။သတိ-သံဝိဇ္ဇမာနေ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော။ အာယတနေ၊ ပဋ္ဌာဟေတုစသော ထိုထိုအကြောင်းသည်။ သတိ-သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ။နောက်သတိ-ကား အာယတနေ ဟူသော လက္ခဏဝန္တ၏ ဝိသေသန၊ ရှေးသတိ-ကား လက္ခဏကြိယာ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ-ဖွင့်သည်ကား အာယတနေ-အရ ကာရဏာသည် မျိုးသည်ကို ကင်စိမ့်သော ဌာနသာ ဖွင့်သည်၊ တ-သဒ္ဒါ၏ ကာရိယကို ပြလိုရှိမဟုတ်။ သတိအာယတနေ၊ သတိ ဟူသော အကြောင်းသည်။သ-တိ၊ ရှိသော်။ ဤသို့ပေးကြသည်ကား ဤဋီကာနှင့်မတိုက်မိကြ။ (ပြည်)

၂-ဤကား သတိ အာယတနေတိ ပုရိမသိဒ္ဓေ အဘိညာဝိဂမသ ကာရဏော ဝိဇ္ဇမာနေ-ဟု ဋီကာအဟက်၌ ဖွင့်လတ်သည်နှင့်အညီတည်း။ ဤဋီကာ၌ ပုရိမသိဒ္ဓေ-ကား နောက်သတိ-၏အဖွင့်တည်း။ အဘိညာဝိဂမသ ကာရဏော-ကား အာယတနေ-၏ အဖွင့်တည်း။ ဝိဇ္ဇမာ-နေ-ကား ရှေးသတိ-၏ အဖွင့်တည်း။ (ပြည်)

၃-သက္ခိကို သက်သေ ဆိုသည်ကား ဝေါဟာရတို့၊ ဘဗ္ဗ၏ ဘဝိတုံ ဘဗ္ဗော ဘဗ္ဗော-ဟူသော ဝစနတို့ကို ရည်၍ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။ (ပြည်)

၄-ယသ ပဋ္ဌက္ခံ အတ္ထိ၊ သော သက္ခိ၊ သက္ခိနော ဘဗ္ဗတာ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ သက္ခိဘဝနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ ဘဝနံ ဘဗ္ဗံ-ပြု။ တာ-သဒ္ဒေ။ (ပြည်)

၅-သက္ခိ စ သော ဘဗ္ဗော စာတိ ဝါ သက္ခိဘဗ္ဗော။ အယဉ္စ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိနံ ဘဗ္ဗော၊ တတ္ထ စ သက္ခိတိ သက္ခိဘဗ္ဗော-စသော ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ တတြ တတြဝ-ကို သက္ခိ-တွင် စပ်။ (ပြည်)

ချမ်းအေးသည် ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဝါ၊ ကိလေသာ ပူပန်ခြင်း၏ ငြိမ်းအေး ခြင်းကို။ သစ္ဆိကာတုံ့၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ကတ-မေဟိ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သိတိဘာဝံ၊ ကို။ သစ္ဆိကာတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ပုံ့လွင့်သောစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်အပ်၏။ တသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ပုံ့လွင့်သောစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ဥဒ္ဓစ္စသို့ ကျခြင်းမှ စောင့်သောအားဖြင့်) နှိပ်၏။ ယသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ တွန့်သောစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟေ-တဗ္ဗံ၊ ချီးပင့်အပ်၏။ တသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ တွန့်သောစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ (ကောသဇ္ဇသို့ ကျခြင်းမှ စောင့်သောအားဖြင့်) ချီးပင့်၏။ ယသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္မဟံသိတဗ္ဗံ၊ နှစ်သက်စေအပ်၏။ တသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သမ္ပဟံဝတ္တစိတ်ကို။ သမ္မဟံသေတိ၊ (ထိုသို့အမျှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) ပညာဖြင့် နှစ်သက်စေ, ရွှင်စေ၏။ (တနည်း) စိတ္တံ၊ နိုရဿာဒစိတ်ကို။ သမ္မဟံသေတိ၊ ဇာတိစသော သံဝေဂဝတ္ထုတို့ကို ဆင်ခြင်၍ ထက်စေ၏။ ယသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ တသ္မိं သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာလမ်းစဉ်သို့ ကောင်းစွာ သက်သောစိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ (ပဂ္ဂဟ-နိဂ္ဂဟ-သမ္ပဟံသနတို့၌ ဗျာပါရမစိုက်မူ၍) လျစ်လျူရှု၏။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကော စ၊ မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်၌ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနာဘိရတော၊ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သိတိဘာဝံ၊ ကို။ သစ္ဆိကာတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။] ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သိတိဘာဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ၊ သုတ်ကို။ ဧဝမေव ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပနာဇောသလ္လကလာယံ၊ ၌။ ဒဿိတမေव၊ လျှင်တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ ဇစ်အရင်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ-

(ပါဠိသုတ်သင်၍ ဆင်ခြင်ခြင်း စသည်ဖြင့်) ကောင်းမွန်သေချာစွာ သိမ်းဆည်း မှတ်ယူအပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣဒံ-ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဒသ-ဝိဓံ၊ သော။ မနသိကာရကောသလ္လဠ၊ အစိအရင်ကိုလည်း။ သုဋ္ဌု ဝဝတ္ထ-ပေတွာ၊ ကောင်းစွာမှတ်သား၍။ တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ဥဘယ-ကောသလ္လဝသေန၊ ဥဂ္ဂဟ မနသိကာရ နှစ်ပါးစုံတို့၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သာဓုကံ၊ စွာ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆိုဖွယ်အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အာသ ယောဂိနော၊ အား။ အာစရိ-ယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကေဝိဟာရေယေव၊ ၌သာလျှင်။ ဖာသု၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဖြင့်။ အကထာ-ပေတွာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သုဋ္ဌု ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနု-ယုဉ္ဇန္တေန၊ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသေသံ၊ ရှေးနှင့်နောက် ဘာဝနာ၏အထူးကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထာပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ ဘပါးသောကျောင်း၌။ ဝသိတုကာမေန၊ နေလိုသောယောဂိသည်။ ယထာ-ဝုတ္တေန၊ သော။ ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ကထာပေတွာ၊ ၍။ (ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိံ၊ ပါဠိသို့။ ပဂုဏဘာဝံ၊ သို့။ ပါပေန္တော၊ လျက်။) ပုနပ္ပုနံ၊ အထပ်ထပ်။ (ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။) ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ၊ သစ်သားအမြှောက်ကဲ့သို့ ခဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်ခဲသော၊ ဝါ၊ တောချုံရှုပ်ကဲ့သို့ ဉာဏ်သက်ဝင်နိုင်ခဲသော (ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ၏ အတ္ထအားဖြင့် ခဲကတ်ထွေးရှက်) ခက်ဆစ်ဖြစ်သော အရာကို။ (ဉာဏဖရသုနာ၊ ပရိပုစ္ဆနာစသည်ဖြင့် ရအပ်သောမြမြထက်သော ဉာဏ်ပုဆိန်ဖြင့်။) ဆိန္ဒိတ္တာ၊ ဖြတ်၍။ ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အနနုရူပ်၊ သော။ သေနာသနံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ [၂၄၁] အနုရူပေ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝသန္တေန၊ ၍။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ၊ ကြောင့်ကြောင်ယက်ကို ဖြတ်ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဋ္ဌိကူလမနသိကာရေ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း၌။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ကရောန္တေန၊ ပြုသောယောဂိသည်။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ဟာ၊ စွာ။ နိမိတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်ကို၊ ဝါ၊ မှတ်အပ်သော အသုဘာ-

ကာရုကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ကေ ဝါ ကေသံ၊ ကိုဌင်း။ ဒ္ဒေ ဝါ ကေသေ၊ တို့ကိုဌင်း။ လုဠ္ဆိတ္ဝာ၊ ၍။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝဏ္ဏော၊ ကို။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဆိန္နဋ္ဌာနေ-မုဏ္ဍိကဌာနေပိ၊ သင်ဓုန်းရိတ်လို့ ဦးပြည်းရာ၌လည်း။ ကေသေ၊ တို့ကို။ ဩလောကေတုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဥဒကပတ္တေ ဝါ၊ ရေခွက်၌ဌင်း။ ယာဂုပတ္တေ ဝါ၊ ၌ဌင်း။ ဩလောကေတုမ္ပိ၊ ၎လည်း။ ဝဋ္ဋတိယေव၊ သာတည်း။ ကာဠကကာလေ၊ မည်းနက်သောကာလ၌။ ဒီဃ္ဃာ၊ ၍။ ကာဠကာတိ၊ မည်းနက်သောအဆင်းတို့ဟု၍။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေတကာလေ၊ ၌။ သေတာတိ၊ ဟု၍။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ မိဿကကာလေ ပန၊ ၌ကား။ ဥဿဒဝသေန၊ (အပလိတပလိတတို့တွင်) အများ၏အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ဒီဃာ၊ ၍။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သကလေပိ တစပဏ္ဍကေ၊ ၌လည်း။ ဒီဃာဝ၊ ၍သာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကောဌာသဝဝတ္ထာပနကထာ

၁၇၂။ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ သပ္ပကောဌာသေ၊ တို့ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အဆင်း, သဏ္ဌာန်, အရပ်, တည်ရာ, အပိုင်းအခြားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓအာသယောကာသ-ဝသေန၊ အဆင်း, သဏ္ဌာန်, အနံ့, အကြောင်းအာသယ, တည်ရာ ဩကာသတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌမာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာ ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုပဋိကူလအဖြစ်ကိုမှတ်ရာ၌။ အယံ၊ လတ္တံသည်ကား။ သပ္ပကောဌာသေသု၊ တို့၌။ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ အစဉ်ဖြစ်သောစကားတည်း။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ပကတိဝဏ္ဏေန၊ ပကတိအဆင်းဖြင့်။ ကာဠကာ၊ မည်းကုန်၏။ အဒ္ဓါရိဠ္ဌကဝဏ္ဏာ၊ ပုတီးနက်သီးအဆင်းရှိကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ အားဖြင့်။ ဒီဃဝဋ္ဋလိကာ၊ ရှည်ရှည်လျားလျား လုံးလုံးဖြစ်ကုန်၏။ တုလာဒဏ္ဍသဏ္ဌာနာ၊ လုံးသောစင်းချိန်ရိုးလဏ္ဍာန်

ရှိကုန်၏။ ဒီသတော၊ အရုပ်အားဖြင့်။ ဥပရိမဒီသာယ၊ အထက်ဖြစ်သော ဦးခေါင်းအရုပ်၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ သြကာသတော၊ တည်ရာအားဖြင့်။ ဥဘောသု ပသေသု၊ နံပါးနှစ်ဖက်တို့၌။ ကဏ္ဏစူဠိကာဟိ၊ နားပန်းတို့ဖြင့်။ ပုရတော၊ မှ။ နလာဋနေန်တေန၊ နဖူးပြင်အဆုံးဖြင့်။ ပစ္ဆတော၊ မှ။ ဂလ-ဝါဋကေန၊ လည်ကုပ်တွင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ သီသက-ဋာဟဝေဌနံ၊ ဦးခေါင်းခွံကိုရစ်သော။ အလ္လစမ္မံ၊ စိုသောအရေသည်။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ သြကာသော၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒ-တော၊ ဖြင့်။ ကေသာ၊ တို့ကို။ သီသဝေဌနစမ္မေ၊ ဦးခေါင်းကိုရစ်သော အရေ၌။ ဝိဟာဂမတ္တံ၊ စပါးအမြီးဖျား အတိုင်းအရှည်။ (ဝိဟိမည်သော စပါး၌ အမြီးဖျားပါသတတ်) ပဝိသိတ္တာ၊ ဝင်၍။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သော။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ မူလတလေန၊ အမြစ်ပြင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ (ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။) ဒ္ဝေ ကေသာ၊ တို့သည်။ ကေတော၊ တည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့သောအပိုင်းအခြားသည်။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိ၏အဖို့ဖြင့် အပိုင်းအခြားတည်း ၁။ ကေသာ၊ တို့သည်။ နှ လောမာ၊ လောမ မမည်ကုန်။ လောမာ၊ တို့သည်လည်း။ နှ ကေသာ၊ ကေသာမမည်ကုန်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ အဝသေသကေတ္တိ သကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ကြွင်းသော သုံးဆဲ့တပါးသောကောဋ္ဌာသတို့နှင့်။ အမိသ္သိကတာ၊ရောရှက် ခြင်းမရှိသည်ကို ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မရောရှက်စေအပ်ကုန်သော။ ကေသာ နာမ၊ ဆံပင်တို့မည်သည်။ ပါဠိယေဏ္ဏော၊ အသီးတပုံဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသို့ရောရှက်ခြင်း မရှိသည်ကို ပြုသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့သော မှတ်သားပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ကေသာနံ၊ တို့ကို။ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ မည်၏။

၁-ပြည်နိသျှဟောင်း၌ ဤအရာတွင် အယံ၊ ဤသို့ တပေါင်းတည်းမရှိသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တူသော အဖို့ရှိသော အပိုင်းအခြားသည်။ ဟောတိ၊ ၏-ဟု ပြန်ထား၏။ နှာ-၁၅၂ ၌ ဆိုခဲ့သော အနက်-ဋီကာအဖွင့်တို့နှင့် မည်။ (ဆ-သံ-သော)

၁၈၃။ ဣဒံ ပန၊ ဤဆိုလာကုံသည်ကား။ နေသံ၊ ထိုဆံတို့ကို။ ဝဏ္ဏာဒိ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌမာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းတည်း။ ဧတေ ကေသာ နာမ၊ ထိုဆံတို့ မည်သည်ကား။ ဝဏ္ဏတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပဋိကူလာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိကုန်၏။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဂန္ဓတောပိ၊ အနံ့အားဖြင့်ရင်း။ အာသယ-တောပိ၊ မြီရာအကြောင်းအားဖြင့်ရင်း။ သြကာသတောပိ၊ တည်ရာအားဖြင့်ရင်း။ ပဋိကူလာ၊ ကုန်၏။

[၂၄၂] ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ခွဲအုံ့။ မနုညေပိ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော်လည်း။ ယာဂုပတ္တေ ဝါ၊ ယာဂုခွက်၌ရင်း။ ဘတ္တပတ္တေ ဝါ၊ ဆွမ်းခွက်၌ရင်း။ ကေသဝဏ္ဏံ၊ ဆံအဆင်းရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောဝတ္ထုကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤယာဂုဆွမ်းခွက်သည်။ ကေသမိဿကံ၊ ဆံနှင့်ရောစပ်၏။ နံ၊ ထိုယာဂုဆွမ်းခွက်ကို။ ဟရထ၊ ဆောင်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဗိဂုဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧवं၊ သို့။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလာ၊ ကုန်၏။ ရတ္တိံ၊ ၌။ ဘုဉ္ဇန္တာပိ၊ စားကုန်သော်လည်း။ ကေသသဏ္ဌာနံ၊ ဆံမျှင်သဏ္ဌာန်ရှိသော။ အဂ္ဂဝါကံ ဝါ၊ မုရိုးမျှင်ကိုရင်း။ မကစိဝါကံ ဝါ၊ သင်ပန်းမျှင်ကိုရင်း။ ဆုပိတ္တာပိ၊ စမ်းမိ၍လည်း။ တတော၊ တူသာလျှင်။ ဗိဂုဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧवं၊ သို့။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ တေလမက္ခနပုပ္ဖမုမာဒိသခါရဝိရဟိတာနံ၊ ဆီလိမ်းခြင်း ပန်းထုံခြင်းအစရှိသော ပြုပြင်ခြင်းမှကင်းကုန်သော။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ထက်။ အဂ္ဂိမှိ၊ ၌။ ပက္ခိတ္တာနံ၊ ထည့်အပ်ကုန်သော။ (ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဂန္ဓော၊ သည်။) ဇေဂုစ္ဆတရော၊ အထူးသဖြင့်စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အပဋိကူလာပိ၊ ကုန်သည်လည်း။ သိယုံ၊ ကုန်ရာသေး၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဂန္ဓေန၊ အနံ့အားဖြင့်။ ပဋိကူလာယေव၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ ဒဟရသာ ကုမာရသာ၊ သူငယ်၏။ ဝစ္ဆံ၊ ကျင်ကြီးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဟလိဒ္ဒိဝဏ္ဏံ၊ နှနှင်းသားအဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဟလိဒ္ဒိပိဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ နှနှင်းခဲသဏ္ဌာန်ရှိ

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ၊ တံမြက်ခြေးစွန်ရာအရပ်၌။ ဆဋ္ဌိတ်၊ ပစ်စွန်အပ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကကာဋ္ဌသုခနသရိရဏ္ဍ၊ ဖူးဖူးရောင်သော ခွေးနက်ကောင်သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ တာလပဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ထန်းသီး မှည့် အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဝဋ္ဋေတ္ဝာ၊ လုံး၍။ ဝိယဋ္ဌမုဒိဂ်သဏ္ဌာနံ၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်သော မုရိုးစည်သဏ္ဌာန် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဃ၊ ထိုခွေးနက်ကောင်၏။ ဒါဋ္ဌာပိ၊ အစွယ် သည်လည်း။ သုမနမကုဋ္ဌသဒိသာ၊ မုလေးပန်းငုံနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယမ္ပိ၊ (သူငယ်မစင်နှင့် ခွေးနက်ကောင်) နှစ်ပါးစုံ သည် လည်း။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိကူလံ၊ သည်။ သိယာ၊ ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဂန္ဓေန၊ အနံ့အားဖြင့်။ ပဋိကူလမေဝ၊ သည်သာ လျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကေသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ကုန်ရာသေး၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလာယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ပါး။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရပ်၌။ ဂါမ-နိဿန္ဒေန၊ ရွာ၏အင်္ဂေအသက်အကျိုးဆက်ဖြင့်။ ဇာတာနိ၊ ပေါက်ရောက် ကုန်သော။ သူပေယျပဏ္ဏာနိ၊ ဟင်း (အားလျောက်ပတ်ကုန်သောအ) ရွက်တို့သည်။ နှာဂရိကမနုဿာနံ၊ ပြည်ကြီးသူတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဇေဂုစ္ဆာနိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်သည်။ အပရိဘောဂါနိ၊ မသုံးဆောင် ကောင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကေသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဋ္ဌဝီလောဟိတမုတ္တာဂရိသပိတ္တသေမှာဒိနိဿန္ဒေန၊ ပြည်, သွေး, ကျင်ငယ်, ကျင်ကြီး, သည်းခြေ, သလိပ်စသည်တို့၏ အင်္ဂေအသက် အကျိုးဆက်ဖြင့်။ ဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇေဂုစ္ဆာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ နေသံ၊ ထိုဆံတို့၏။ အာသယတော၊ မှီအပ်သောပစ္စည်း အကြောင်းအားဖြင့်။ ပါဋိကုလ်ံ၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။

စ၊ ပါး။ ဣမေ ကေသာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ ဂူထရာသိမ္ပိ၊ မစင်စုဌ်။ ဥဒ္ဓုတကဏ္ဍကံ ဝိယ၊ ပေါက်သောမှိုကဲ့သို့။ ဧကတိ သကောဋ္ဌာသရာသိမ္ပိ၊ သုံးဆဲ့တပါးသောကောဋ္ဌာသအစုဌ်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဆံတို့

သည်။ သုသာနသင်္ကာရဋ္ဌာနာဒီသု၊ သုသာန် အမှိုက်ပုံ စသည်တို့၌။ ဇာတသာကံ ဝိယ စ၊ ပေါက်ရောက်သောဟင်းရွက်ကဲ့သို့ဝင်း။ ပရိကၠာ-ဒီသု၊ ကျုံးစသည်တို့၌။ ဇာတကမလကုဝလယာဒိပုပ္ဖံ ဝိယ စ၊ ပေါက်ရောက်သော ကြာနီ ကြာဖြူအစရှိသော ပန်းကဲ့သို့ဝင်း။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရမဇေဂုစ္ဆာ၊ လွန်စွာစက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ကား။ နေသံ၊ တို့၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ပါဠိကုလံ၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ ပဠုဓာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ ယထာ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသာနံ၊ ဆံမှကြွင်းသော အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန၊ အဆင်း, သဏ္ဌာန်, အနံ, အမှိုပစ္စယ, သြကာသတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဠုဓာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ဆံမှကြွင်းသော အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့ကိုလည်း။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီး အသီး။ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၇။ တတ္ထ၊ ထိုကြွင်းသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ လောမာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ကေသာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အသင်္ဘိန္နကာဋ္ဌကာ၊ အခြားအဆင်းနှင့် မရောမရှက် သက်သက်မည်းကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ကာဋ္ဌပိဏ်လာ၊ မည်းကြောင်သော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌာန-တော၊ ဖြင့်။ သြနတဂ္ဂါ၊ ညွှတ်သော အဖျားရှိကုန်သော။ တာလမူလ-သဏ္ဌာနာ၊ ထန်းမြစ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒီဃတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု ဒီဃာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ ပတိဋ္ဌိတောကာသဋ္ဌာ၊ တည်ရာအရပ်ကိုဝင်း။ ဟတ္ထပါဒတလာနိ စ၊ လက်ဖဝါး, ခြေဖဝါးအပြင်တို့ကိုဝင်း[1]။ ဌပေတ္ဗာ၊ ၍။ ယေဘုယ္ယေန၊

၁-ဟတ္ထပါဒတလာနိ-ကား ယေဘုယ္ယ၊ အပ္ပကအားဖြင့် သောဏကောလိဝိသ သတ္ဋိသား တို့၏ ခြေဖဝါးအပြင်၌ပင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အမွေး လက်လေးသစ်ခန့်ရှောက်သောဟူ၏။ (ပြည်)

ဖြင့်။ အဝေသသရိရဝေဌနစမ္မေ၊ ကြွင်းသောကိုယ်ကို ရစ်ပတ်သော အရေခွံ။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သရိရဝေဌနစမ္မေ၊ ကိုယ်ကိုရစ်ပတ်လွှမ်းခြုံသော အရေခွံ။ လိခါမတ္တံ၊ လိခါမြူမျှ။ [၂၄၃] ပဝိ-သိတ္တာ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ မူလတလေန၊ အမြစ်အပြင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ဒ္ဝေ လောမာ၊ တို့သည်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုအမွေး တို့၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း[1]။

၁၇။ နခါတိ၊ ကား၊ ဝါ၊ နခါဟူသော အမည်သည်။ ဝိသတိယာ၊ သော။ နခပတ္တာနံ၊ ခွက်နှင့်တူကုန်သော လက်သည်း, ခြေသည်းတို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံ နှစ်ဆယ်သောလက်သည်း, ခြေသည်းတို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတာ၊ ဖြူသောအဆင်း ရှိကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ မစ္ဆသကလိကသဏ္ဌာနာ၊ ငါးကြေး သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ပါဒနခါ၊ ခြေသည်းတို့သည်။ ဟေဋ္ဌ-မဒိသာယ၊ ချက်မှအောက်ဖြစ်သော အရပ်၌။ ဟတ္ထနခါ၊ လက်သည်း တို့သည်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ ချက်မှအထက်ဖြစ်သော အရပ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ အဂုံလိနံ, လက်ချောင်း, ခြေချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂပိဋ္ဌိသု၊ အဖျားအမိုးဖက်တို့၌။ ပတိ-ဋ္ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု ဒိသာသု၊ အောက်အထက်အရပ် နှစ်ပါးတို့၌။ အဂုံလိကောဋ္ဌိမံသေဟိ၊ လက်ချောင်း, ခြေချောင်းစွန်း အသားတို့ဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ အဂုံလိပိဋ္ဌိမံသေန၊ လက်ချောင်း၊

၁-ဆံကို သုံးကုဋေ ငါးသန်းဟူ၍ ဆရာကြီးတို့ဆိုကုန်၏၊ ဘုမ္မိသင်္ဂဟဆရာကား အနု-ကောဋ္ဌယော ကေသာ၊ နဝနဝုတိလောမသဟဿာနိ-ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဆံငါးသန်း အမွေးကိုးသောင်း ကိုးထောင် ဆိုလိုသည်။ အထသ အဗ္ဘန္တရာ ဗဟိ ဥပ္ပတိတ္တာ နဝ-နဝုတိလောမသဟဿာနိ ဥဒ္ဓတာနိ ဟောန္တိ။ (မ ဋ ၃-၁၄၈) ပဋိ သံ ဋ ၁-၇၆-၌လည်း အလားတူ မိန့်ဆိုချက်ရှိ၏၊ ၎င်း၌ ဆံပင်အရေအတွက်ကို အနေကသတဟဿသဟိ-ဟူ၍သာ ဆို၏။ (ပြည်)

ခြေချောင်း အဖျားအမိုးသားဖြင့်။ ဗဟိ စေ၀၊ အပဋ္ဌင်း။ အဂ္ဂေ စ၊ အဖျားဌင်း။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖိလာဌ်။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ ဒ္ဒေ နခါ၊ တို့သည်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ၀ါ၊ တကွနက်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ အယံ၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုလက်သည်း, ခြေသည်းတို့၏။ သဘာ၀ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာ၀ပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေ၀၊ တည်း။

၁၀၆။ ဒန္တာတိ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏဒန္တသ၊ အပြည့်အစုံ သွားပေါက်သ သူအား၊ ၀ါ၊ ၏။ ဒ္ဒတ္တိ ံသ ဒန္တဋ္ဌိကာနိ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ချောင်းသော သွားရိုး တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသွားရိုးတို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတာ၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အနေကသဏ္ဌာနာ၊ များသောသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ၀ါ၊ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ တေသံ၊ ထိုသွားတို့တွင်။ တာ၀၊ စ္ဌာ။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒန္တပါဋိယာ၊ သွားစဉ်၏။ မဇ္ဈေ၊ ဌ်။ စတ္တာရော ဒန္တာ၊ တို့သည်။ မတ္တိကာပိဏ္ဍေ၊ မြေစိုင်ဌ်။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌပိတအလာဗုဗီဇသဏ္ဌာနာ၊ စိုက်ထားအပ်သော ဗူးစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလေးချောင်း သောသွားတို့၏။ ဥဘောသု ပယောသု၊ နံပါးနှစ်ဖက်တို့ဌ်။ ဧကေကော၊ တခြောင်း တခြောင်းသောသွားသည်။ ဧကမူလကော၊ တခုသောအမြစ် ရှိ၏။ ဧကကောဋ္ဌိကော၊ တခုသော အစွန်းရှိ၏။ မလ္လိကမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနော၊ စပယ်ကြက်ရုံးငုံ သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ တတော၊ ထိုအစွယ်မှ။ အပရော၊ တပါး သော။ ဧကေကော၊ တခုတခုသော သွားသည်။ ဒ္ဒိမူလကော၊ နှစ်ခုသော အမြစ် ရှိ၏။ ဒ္ဒိကောဋ္ဌိကော၊ နှစ်ခုသောအစွန်း ရှိ၏။ ယာဝုကဥ်ပတ္ထမ္ဘိနိ-သဏ္ဌာနော၊ လှည်းဦးထောက်ခွ သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တတော၊ ထိုတခုတခုသော သွားမှ။ အပရော၊ တပါးကုန်သော။ ဒ္ဒေ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ချောင်းနှစ်ချောင်းသော သွားတို့သည်။ တိမူလကာ၊ သုံးခုသောအမြစ် ရှိကုန်၏။ တိကောဋ္ဌိ-ကာ၊ သုံးခုသောအစွန်း ရှိကုန်၏။ တတော၊ မှ။ အပရော၊ ကုန်သော။ ဒ္ဒေ ဒ္ဒေ၊ တို့သည်။ စတုမူလာ၊ လေးခုသောအမြစ် ရှိကုန်၏။ စတုကောဋ္ဌိ-ကာ၊ လေးခုသောအစွန်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနေကသဏ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဥပရိမပါဋိယာပိ၊ အထက်ဖြစ်သော သွားအစဉ်ဌ်လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမဒိသာ-

ယ၊ အထက်ဖြစ်သော အရပ်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ ဟနုကဋ္ဌိကေသု၊ မေးရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌ-တာ၊ တည်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဟနုကဋ္ဌိကေ၊ မေးရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ မူလတလေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ ဒ္ဝေ ဒန္တာ၊ နှစ်ချောင်းသော သွားတို့သည်။ ကေတော၊ တည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ အယံ၊ ဤနှစ်ချောင်းသော သွားတို့၏ တပေါင်းတည်း မရှိခြင်းသည်။ နေသံ၊ ထိုသွားတို့၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေ-ဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၇၇။ တစောတိ၊ ကား။ သကလသရီရံ၊ ကို။ ဝေဒေတ္ဝာ၊ ရစ်၍။ ဌိတစမ္မံ၊ တည်သောအရေထူတည်း။ တဿ၊ ထိုအရေထူ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ကာဌသာမပိတာဒိဝဏ္ဏာ၊ အမည်း အဖြူ အရွှေ့ စသည် အဆင်းရှိသော။ ယာ၊ အကြင်အရေပါးသည်။ သကလသရီရတောပိ၊ မှလည်း။ သက်ဆိုယ-မာနှာ၊ ခွါ၍ လုံးအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဒရဋ္ဌိမတ္တာ၊ ဆီးစေ့ပမာဏရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအရေပါးသည်။ ဆဝိ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ တစော၊ အရေထူသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတောယေဝ၊ ဖြူသည်သာ လျှင်တည်း။ အဿ၊ ထိုအရေထူ၏။ သော စ သေတဘာဝေါ၊ ထို ဖြူသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အဂ္ဂိဇာလာဘိဃာတပဟာရဏပဟာရာဒီဟိ၊ မီးလှိုထိပါးခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဆဝိယာ၊ အပေါ်ရောသည်။ ဝိဒ္ဓံသိတာယ၊ ပျက်သည်ရှိသော်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သရီရသဏ္ဌာနော၁၀၊ ကိုယ်ကောင်သဏ္ဌာန် ရှိသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဘွေ့ ဤအရေ၌။ သခ်ေပါ၊ တည်း။

ဝိတ္ထာရတော ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ပါဒဂုံလိတ္တစော၊ ခြေချောင်းရောသည်။ ကောသကာရကကောသသဏ္ဌာနော၊ အအိမ်လုပ်ကုန်သော (ပိုးချည် ထွက်သော) ပိုးတို့၏ အအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိပါဒတ္တစော၊ ခြေဖမိုးရော သည်။ ပုဋ္ဌဗန္ဓဉ္ဇပါဟနသဏ္ဌာနော၊ ဖမိုးဖုံးတပ်သော ဘိနပ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။

၀ါ၊ အလုံးစုံသောဖမိုးကို ဖုံးအုပ်သော ဘိနပ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဇယ်တ္တစော၊ မြင်းခေါင်းရေသည်။ ဘတ္တပုဋ္ဌကတာလပဏ္ဏသဏ္ဌာနော၊ ထမင်းထုပ်သော ထန်းရွက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥိရတ္တစော၊ ပေါင်ရေသည်။ တဏ္ဍုလဘာရိတဒီဃတ္ထ-ဝိကသဏ္ဌာနော၊ ဆန်ဖြင့်ပြည့်သော ရှည်သောအိုတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အာနိ-သဒတ္တစော၊ တင်သားရေသည်။ ဥဒကပူရိတပဒုပရိဿာဝနသဏ္ဌာနော၊ ရေဖြင့်ပြည့်သော ပုဆိုးရေစစ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိတ္တစော၊ ကျောက်ကုန်းရေသည်။ ဖလကောနဒ္ဓစမ္မသဏ္ဌာနော၊ ပျဉ်ချပ်ခ္ဍက္ကျက်အပ်သော သားရေသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ကုစ္ဆိတ္တစော၊ ဝမ်းရေသည်။ ဝိဏာဒေါဏိကောနဒ္ဓစမ္ဘ-သဏ္ဌာနော၊ စောင်းခွက်ခ္ဍက္ကျက်အပ်သော သားရေသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဥရတ္တ-စော၊ ရင်ရေသည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ စတုရဿသဏ္ဌာနော၊ လေးထောင့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥဘယမဗာဟုတ္တစော၊ မောင်းနှစ်ဖက်အရေသည်။ တူဏိရောနဒ္ဓစမ္မသဏ္ဌာနော၊ မြားထည့်ရာတောင့်ခ္ဍ ကျက်သောသားရေ သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိဟတ္ထတ္တစော၊ လက်ဖမိုးရေသည်။ ခုရကောသသဏ္ဌာ-နော၊ သင်ဓုန်းအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ၀ါ၊ ကား။ ဖဏကတ္ထဝိကသဏ္ဌာနော၊ ဖဏိုက်ခေါင်းအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (နိဿရည်း။ ဖဏိုက်စိန်တပ်၊ ရွဲ့ထွင်းအပ်သို့ ဆိုသည်လည်း ဤခေါင်းငယ်ကိုပင် ဆိုသည်၊) ၀ါ၊ ဖြီးအိတ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ (ခေါင်းဖြီးသည့်ဖြီးကိုယူ) ဟတ္ထဂုံလိတ္တစော၊ လက်ချောင်းရေသည်။ ကုဠိကာကောသသဏ္ဌာနော၊ သံကောက်အိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဂိဝတ္တစော၊ လည်ရေသည်။ ဂလကဘ္ဂကသဏ္ဌာနော၊ လည်စွပ်သင်တိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏[1]။ မုခတ္တစော၊ မျက်နှာရေသည်။ ဆိဒ္ဒါ၀ဆိဒ္ဒေါ၊ (ခံတွင်း, နှာခေါင်း, မျက်စိ ပေါက်ရာတို့ဖြင့်) အပေါက်အပေါက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကိဉ္စိကုလာ၀ကသဏ္ဌာ-နော၊ ပိုးအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏[2]။ သီသတ္တစော၊ ဦးခေါင်းရေသည်။ ပတ္တတ္ထဝိက-သဏ္ဌာနော၊ သပိတ်အိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိတ္ထာရော၊ တည်း။

၁-ဂလကဘ္ဂကံ ကဏ္ဌတ္ထာဏကံ-ဟု ဋီကာလာသောကြောင့် လက်နှက်စသည်ကို စောင့်ခြင်းငှါ လည်တွင်စွပ်သည့် သင်တိုင်းကိုယူ။ (ပြည်)

၂-ဂိလျမူဟောင်းဌ "၀ါ၊ စာပေါင်းသိုက် သဏ္ဌာန်ရှိ၏" ဟုဆိုလည်း ပြန်၏။ ထို အလို အားဖြင့် စာဌကကုလာ၀ကသဏ္ဌာနော-ဟု ရှိသင့်၏။ (ဆ-သံ-လော)

စ၊ ဆက်။ တစပရိဂ္ဂဏှုကေန၊ အရေကိုသိမ်းဆည်းသော။ ယောဂါ-ဝစရေန၊ သည်။ ဥတ္တရောဌတော၊ အထက်နှုတ်ခမ်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပရိမုခံ၊ အထက်သွားရှေ့ရှု၊ ဝါ၊ အထက်ပိုင်းမျက်နှာသို့။ ဥဏှံ၊ ကို။ ပေသေတ္တာ၊ စေ၍။ ပဋ္ဌမံ တာဝ၊ စ္ဆာ။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ပရိယောနန္ဓိတ္တာ၊ မြေးရှက်၍။ ဒ္ဝိတစမ္ပိ၊ တည်သောအရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ နလာဋဋ္ဌိစမ္ပိ၊ နဖူးရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ထဝိကာ-ယ၊ အိတ်၌။ ပက္ခိတ္တပတ္တာသ စ၊ ထည့်အပ်သောသပိတ်၏ရင်း။ ထဝိကာ-ယ စ၊ ၏ရင်း။ အန္ဓရေန၊ အကြားဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပဝေသေန္တေန ဣဝ၊ သွင်းဘိသကဲ့သို့။ သီသဋ္ဌိကယ စ၊ ဦးခေါင်းရိုး၏ရင်း။ သီသစမ္မယ စ၊ ဦးခေါင်းရေ၏ရင်း။ အန္ဓရေန၊ ဖြင့်။ ဥဏှံ၊ ကို။ ပေသေတ္တာ၊ ၍။ အဋ္ဌိကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ စမ္မယ၊ ၏။ ကောပဒ္ဓဘာဝံ၊ တစပ်တည်းစပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိယောဇေန္တေန၊ ခွဲခွါ၍၊ ဝါ၊ မစပ်စေမူ၍။ သီသစမ္မံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ခန္ဓစမ္မံ၊ ပခုံးရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ အနုလောမေန စ၊ အနုလုံဖြင့်ရင်း။ ပဋိလောမေန စ၊ ပဋိလုံဖြင့်ရင်း။ ဒက္ခိဏဟတ္ထစမ္ပိ၊ လက်ယာလက်ရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ တေနေဝ နယေန၊ ထိုနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝါမဟတ္ထစမ္ပိ၊ လက်ဝဲလက်ရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတောပိ၊ မှလည်း။ ပိဋ္ဌိစမ္ပိ၊ ကျောရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကျောရေကို။ ဝဝတ္ထပေတ္တာ၊ ၍။ အနုလောမေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋိလောမေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒက္ခိဏပါဒစမ္ပိ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ တေနေဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါမပါဒစမ္ပိ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ အနုက္ကမေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္ထိဥဒရဟာဒယဂီဝစမ္ပာနိ၊ သိုအိမ်ရေ၊ ဝါ၊ စည်ပေါင်းရေ, ဝမ်းရေ, ရင်ရေ, လည်ရေတို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ (ဟဒယ-သဒ္ဒါ ဤ၌ရင်ကိုဟော၏) အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဂီဝစမ္ပာနန္တရံ၊ လည်ရေ၏အခြားမဲ့၌။ ဟေဋ္ဌိမဟနုစမ္ပိ၊ အောက်မေးရေကို။ ဝဝတ္ထပေတ္တာ၊ ၍။ အဓရောဌပရိယောသာနံ၊ အောက်နှုတ်ခမ်းအဆုံးသို့။ ပါပေတ္တာ၊ ၍။ နိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ပြီးဆုံးစေအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ၊ ရှုန့်ရင်းရှုန့်ရင်းသော အရေကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သိမ်းဆည်းသော ယောဂီအား။ သုခုမမ္ပိ၊ သိမ်မွေ့သော အန္ဓောမုခစမ္မစသည်သည်လည်း၊ ဝါ၊ တစဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်မှတ်နိုင်ခက်၍သိမ်မွေ့သော

ကောဌာသသည်လည်း[1]။ ပါကဋ်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတော၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ သကလသရီရံ၊ ကို။ ပရိယောနဒ္ဓိတ္တာ၊ မြှေးရှက်၍။ ဌိတော၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတတလေန၊ တည်သောအပြင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်[2]၊ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏၊ အယံ၊ ကား။ အသ-စမ္မသ၊ ၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁-ယထာဝုတ္တာသြဌာရိကစမ္မထက် အနွှောမုခစမ္မ စသည်၏ သုခုမဖြစ်ရကား သုခုမမ္မိ-ဟူသည်။ တနည်း-ကောဌာသတို့၌ တစဖြင့် ပိုင်းခြား ဗုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အကြင်ကောဌာသသည် ဒုရူပလက္ခဏီယ ဖြစ်၏။ ထိုကောဌာသကို သုခုမဟု ဆိုအပ်၏။ သုခုမမ္မိတိ ယထာဝုတ္တာသြဌာရိကစမ္မတော သုခုမံ အနွှောမုခစမ္မာဒိ၊ ကောဌာသေသု ဝါ တစေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ယံ ဒုရူပလက္ခဏီယံ၊ တံ သုခုမန္တိ ဝုတ္တံ-ဌိကာ။ သို့သော်လည်း တစကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့် ထိုသုခုမကောဌာသ ထင်ပါ၏လော-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ "တဋ္ဌိ ဝုတ္တေန-ယေန ဥာဏေန တစံ ဝိဝရိတ္တာ ပဿန္တော ပါကဋံ ဟောတိ" ဟု မိန့်ပြန်သည်။ ဤကား ပြည်မူနိဿျဟောင်းခ္ခ မှာထားချက်ပေတည်း။

ဝိဘင်မူလဋ္ဌိကာ ၁၅၂-ခ္ခဏ်လည်း အတက်ခ္ခ ပြသည့်အတိုင်းပင် ဝါကျခွဲလျက် ရှိ၏။ ယခုလက်ရှိ မဟာဋ္ဌိကာစာအုပ်ခ္ခမှကား "သုခုမမ္မိတိ ယထာဝုတ္တာသြဌာရိကစမ္မတော သုခုမံ၊ အနွှောမုခစမ္မာဒိကောဌာသေသု ဝါ" စသည်ဖြင့် တမျိုးဝါကျခွဲလျက်ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် "သုခုမမ္မိ၊ သိမ်မွေ့သော စမ္မသည်လည်း၊ ဝါ၊ (အရေဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် မှတ်နိုင်ခဲသော) သိမ်မွေ့သော အနွှောမုခ စမ္မ စသော ကောဌာသသည်လည်း" ဟု အနက်ပြန်ရလိမ့်မည်။ ထိုတွင် ပဌမအနက်အလို အဘယ်စမ္မကို သုခုမဟု ယူရမည်ဟူ၍ မရှင်းလင်း။ ဒုတိယ အနက်အလိုအားဖြင့် "အနွှောမုခစမ္မနှင့် အာဒိအရ အနွှောဥဒရစမ္မ တိုမှတပါးသော အနွှောကာယကောဌာသတို့တွင် တစပရိစ္ဆိန္နဘာဝကြောင့် မှတ်နိုင်ခဲသော စမ္မနှင့် အခြား ကောဌာသတို့ကို သုခုမ-ဟု ဆိုရာရောက်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အတွင်း စမ္မကို တစက အဘယ်သို့ ပိုင်းခြား၍ မှတ်နိုင်ခဲရသနည်း၊ တစကို အဘယ်သို့ ဖင့်သဖြင့် အတွင်းစမ္မသည် အဘယ်သို့ ထင်ရှားသနည်း ဤအချက်မျှားသည် မရှင်းလှ။ သို့ဖြစ်၍ မူလဋ္ဌိကာရှိပါဌ်နှင့်လည်း ညီသော ပြည်ဆရာတော်တုတ်ပြသော မဟာဋ္ဌိကာပါဌ်နှင့် အနက်သည်သာလျှင် ယုတ္တိတရ ဖြစ်သည် ဟု ထင်၏။ ထိုတွင်လည်း တစံ ဝိဝရိတ္တာ-ဟူသော ပါဌ်ကို ထောက်၍ တစေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ အရာ၌ တစေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ-ဟူ၍သော်ငင်း၊ တစေန ပဋိစ္ဆိန္နတ္တာ-ဟူ၍သော်ငင်း သုဒ္ဓပါဌ် ဖြစ် သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-တစကို ဆဝိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည် မဟုတ်လော၊ ဥပရိ ဆဝိယာ ပရိစ္ဆိန္နော-ဟု ဆို ဟောလော? လွှမ ဆဝိပိ တစဂတိကာ ဧဝါတိ တဿ ဥပရိ အာကာသေန ပရိစ္ဆိန္နော ဝုတ္တော၊ ဌိကာ။ (ပြည်)

၁၈၈။ မံသန္တိ၊ ကား။ နဝမံသပေသိသတာနိ၊ ကိုးရာသောသားတစ်တို့တည်း။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ နီ၏။ ဝါ၊ နီသောအဆင်းရှိ၏။ ကိံ သုကပုပ္ဖသဒိသံ၊ ကသစ်ပွင့်နှင့်တူ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဇယံပိဏ္ဍိကမံသံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းသားသည်။ တာလပဏ္ဏပုဋဘာတ္တ-သဏ္ဌာနံ၊ ထန်းရွက်ဖြင့်ထုပ်အပ်သောထမင်းထုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥဒ္ဓုမံသံ၊ ပေါင်သားသည်။ နိသဒပေါတသဏ္ဌာနံ၊ ဆေးကြိတ်ကျောက်သားသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (နိသဒပေါတော သိလာပုတ္တကော၊ ဌီကာ) အာနိသဒမံသံ၊ တင်သားသည်။ ဥဒ္ဓနကောဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ၊ မြေစိုင်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခုံလောက်စွန်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်းသားသည်။ တာလဂုဋ္ဌပဋ္ဌလ-သဏ္ဌာနံ၊ ထန်းသီးမှည့်၏ အစေးအနှစ်လွှာသဏ္ဌာန်ရှိ၏[1]။ ပါသုကဒ္ဒယ-မံသံ၊ နံနှစ်ဖက်အသားသည်။ ကောဋ္ဌလိကာယ၊ ကျီကြ၏။ ကုစ္ဆိယံ၊ အတွင်း၌။ တနုမတ္တိကာလေပသဏ္ဌာနံ၊ ပါးပါးလိမ်းကျံအပ်သော မြည်းသဏ္ဌာန်၏။ ထနမံသံ၊ သည်။ ဝဋ္ဋေတ္ဝာ၊ လုံး၍။ အဝကိုတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဍ-သဏ္ဌာနံ၊ မှောက်ခုံပစ်ချအပ်သော မြေစိုင်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ [၂၄၅] ဗာဟုဒ္ဒ-ယမံသံ၊ လက်ရုံးနှစ်ဖက်သားသည်။ ဒ္ဝိဂုဏံ ကတ္ဝာ၊ နှစ်ကောင်တပ်၍။ ဌပိတနိစ္စမ္မမဟာမုသိကသဏ္ဌာနံ၊ ထားအပ်သော အရေမရှိသော ကြွက်ကောင်ကြီးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝေဠ၊ သို့။ သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ၊ ရှုန့်ရင်းရှုန့်ရင်းသော အသားကို။ ပရိဂ္ဂဏ္ဍဿ၊ သိမ်းဆည်းသော ယောဂိ အား။ သုခုမမ္ပိ၊ ယထာဝုတ္တမံသအောက် သိမ်မွေ့သောပဏ္ဍိကမံသ စသော အသားသည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဝိဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဝိသာဓိကာနိ၊ နှစ်ဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော။ တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ၊ သုံးရာသောအရိုးတို့ကို။ အနုလိမ္ပိတ္ဝာ၊ လိမ်းကပ်ငြိတွယ်၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အဋ္ဌိသင်္ခါတော၊ အချင်းချင်းစပ်ဆက်၍တည်သော အရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတတလေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ တစေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အည-မညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ အသု-မံသသ၊ ၏။ သဘာဝ-

---

[1]-ထန်းသီးမှည့် အစေးအနှစ်ကို ထန်းရွက်ပြား စသည်တို့၌ လိမ်းကျံ၍ ခြောက်စေ၍ ခွဲယူအပ်သော အပြားအလွှာ ဟူသတည်း။ (ပြည်)

ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသ-ဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၈၉။ နှာရူတိ၊ ကား။ နဝ နှာရုသတာနိ၊ ကိုးရာသော အကြောတို့တည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ နှာရု၊ တို့သည်။ သေတာ၊ ဖြူကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နာနာသဏ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဧတေသု၊ ထိုကိုးရာသော အကြောတို့တွင်။ ဂိဝါယ၊ လည်၏။ ဥပရိမဘာဂတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ မဟာနှာရု၊ ကြောမကြီးတို့သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ဝိနန္ဓမာနာ၊ မြေးရှက်ကုန်လျက်။ ပုရိမပယေန၊ ရှေ့ဖက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ သက်ကုန်၏။ ပဋ္ဌ၊ ငါးခုသော အကြောတို့သည်။ ပစ္ဆိမပယေန၊ နောက်ဖက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌ၊ တို့သည်။ ဒက္ခိဏပယေန၊ ယာဖက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌ၊ တို့သည်။ ဝါမပယေန၊ ဝဲဖက်ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ၊ ကို။ ဝိနန္ဓမာနာပိ၊ မြေးရှက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထဿ၊ ၏။ ပုရိမပယေန၊ ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမပယေန၊ ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဝါမဟတ္ထံ၊ ကို။ ဝိနန္ဓမာနာ၊ မြေးရှက်ကုန်သောအကြောတို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူရှေ့နောက် ငါးခုစီ။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဒက္ခိဏပါဒံ၊ ကို။ ဝိနန္ဓမာနာပိ၊ သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ တို့သည်။ ပါဒဿ၊ ၏။ ပုရိမပယေန၊ ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမပယေန၊ ဖြင့်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဝါမပါဒံ၊ ကို။ ဝိနန္ဓမာနာ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူရှေ့နောက် ငါးခုစီ။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သရီရဓာရကာ နာမ၊ ကိုယ်ကိုဆောင်တတ်သည် မည်ကုန်သော။ သဋ္ဌိမဟာနှာရု၊ ခြောက်ဆယ်သော အကြောမကြီးတို့သည်။ ကာယံ၊ ကို။ ဝိနန္ဓမာနာ၊ ကုန်လျက်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ခြောက်ဆယ်သော ကြောမတို့ကို။ ကဏ္ဍရုတိပိ၊ တို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေ သဗ္ဗေပိ၊ တို့သည်လည်း။ ကန္ဓလမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနာ၊ ဖြူဒိုင်းခတ္တာငုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အညေ ပန၊ ကြောမခြောက်ဆယ်မှတပါးကုန်သော အကြောတို့သည်ကား။ တံ တံ ပဒေသံ၊ ကို။ အဗ္ဘောဋ္ဌရိတ္ဝာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်။ သုခုမတရာ၊ သိမ်မွေ့သော အကြောတို့သည်။ သုတ္တရဇ္ဇုကာ-

သဏ္ဌာနာ၊ ချည်ကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏[1]။ အညေ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုအောက်။ သုခုမတရာ၊ တို့သည်။ ပူတိလတာသဏ္ဌာနာ၊ ဆင်သမန္ဒယ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏[2]။ အညေ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုအောက်။ သုခုမ-တရာ၊ တို့သည်။ မဟာဝိဏာတန္တိသဏ္ဌာနာ၊ စောင်းညှိုကြိုးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏[3]။ အညေ၊ တို့သည်။ ထူလသုတ္တကသဏ္ဌာနာ၊ ရုန်ကျန်းသော ချည်ကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌိသု၊ လက်ဖမိုး ခြေဖမိုးတို့၌။ နှာရှု၊ တို့သည်။ သကုဏပါဒသဏ္ဌာနာ၊ ငှက်ခြေသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သီသေ၊ ၌။ နှာရှု၊ တို့သည်။ ဒါရကာနံ၊ တို့၏။ သီသဇာလကသဏ္ဌာနာ၊ ဦးခေါင်း ၌စပ်အပ်သော ကွန်ရက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ၌။ နှာရှု၊ တို့သည်။ အာတပေ၊ နေပူ၌။ ပသာရိတအလ္လဇာလသဏ္ဌာနာ၊ ဖြန့်လှန်းအပ်သော စိုသော တံငါကွန်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဝသေသာ၊ ကုန်သော။ တံတံအင်္ဂ-ပစ္စင်္ဂါနုဂတာ၊ ထိုထိုအင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော။ နှာရှု၊ တို့သည်။ သရီရေ၊ ၌။ ပဋ္ဌိမုဏ္ဏဇာလကဠုကသဏ္ဌာနာ၊ စပ်အပ်သော ကွန်ရက်သဏ္ဌာန်ပြုသော သင်တိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒီဃတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဝိသု၊ ကုန်သော။ ဒီဃာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ၌။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့ကို။ အာဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။တိဏ္ဏံ အဋ္ဌိသတာနံ၊ သုံးရာသော အရိုးတို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတာဘလေဟိ၊ တည်သောအပြင်တို့ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ မံသစမ္မာနိ၊ တို့ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ ဌိတပဋေသေဟိ၊ တည်သော အရုပ်တို့ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ အယံ၊

၁-ခုဒ္ဒကပါဋ္ဌ အဋ္ဌကထာ၌ သုကရဝါဂုရဇ္ဇုသဏ္ဌာနာ-ဟု ရှိ၏။ ယော (အတွင်းဝန် ဝင်းကြီး၏ ကာယာနုပဿနာ)ကျမ်း၌ ထိုကိုသာ ပါ၌ မှန်ဟု ယူ၍ "ဝက်ထောင်သောပိုက် ကြိုးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏"ဟု အနက်ပြဆိုပြီးလျှင် အထက်ပါ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် သမ္မောဟဝိနောဒနီ ပါ၌ကို ပါ၌ပျက်ဟု ဆို၏။ ဤကာယာနုပဿနာကျမ်းကို နောက်၌ ယောကျမ်းဟု အတို ကောက်ပြအံ့။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ယောကျမ်း၌ ပူတိလတာကို ကလိန်ဖြူနွယ်ဟု ပြန်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ယောကျမ်း၌ ဇိဏာကို စောင်းဟောမဟုတ်၊ တယော ဟောဟု ဆို၏။ အဘယာရုပ အဘိဓာန်နိဿည်းပစ်, တောင်ပေါက်နိဿည်းတို့၌ ကြည့်၍ ယူရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

သည်။ နေသံ၊ တို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ့၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း[1]။

၁၉၀။ အဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဒ္ဌတ္ထိ သ ဒန္တဋ္ဌိနိ၊ သုံးဆဲနှစ်ချောင်းသော သွားရိုးတို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ အဝသေသာနိ၊ ကုန်သော။ စတုသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆဲ့လေးချောင်းကုန်သော။ ဟတ္ထဋ္ဌိနိ၊ လက်ရိုးတို့ဌင်း။ စတုသဋ္ဌိ၊ ကုန်သော။ ပါဒဋ္ဌိနိ၊ ခြေရိုးတို့ဌင်း။ စတုသဋ္ဌိ၊ ကုန်သော။ မံသနိယိတာနိ၊ အသားကိုမှီကုန်သော။ မုဒုအဋ္ဌိနိ၊ နူသောအရိုးတို့ဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ချောင်း ကုန်သော။ ပဏ္ဍိကဋ္ဌိနိ၊ ဖကျောင့်ရိုးတို့ဌင်း။ ဧကေကသ္မိံ၊ သော။ ပါဒေ၊ ဋ္ဌိ။ ဒ္ဒေ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိနိ၊ ဖမျက်ရိုးတို့ဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ဇင်္ဃဋ္ဌိနိ၊ မြင်းခေါင်းရိုးတို့ဌင်း။ ဧကံ၊ သော။ ဇဏ္ဏုကဋ္ဌိ၊ ပုဆစ်ရိုးဌင်း။ ဧကံ၊ သော။ ဥိရုဋ္ဌိ၊ ပေါင်ရိုးဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော၊ ကဋိအဋ္ဌိနိ၊ ခါးရိုးတို့ဌင်း။ အဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ ကျောက်ဆူးရိုးတို့ဌင်း။ စတုဝီသတိ၊ ကုန်သော။ ပါသုကဋ္ဌိနိ၊ နံရိုးတို့ဌင်း။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ [၂၄၆] ဥရဋ္ဌိနိ၊ ရင်ရိုးတို့ဌင်း။ ဧကံ၊ သော။ ဟဒယဋ္ဌိ၊ နှလုံးရိုးဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ အက္ခကဋ္ဌိနိ၊ ညှပ်ရိုးတို့ဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌ-ဋ္ဌိနိ၊ လက်ပြင်ရိုးတို့ဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ဗာဟဋ္ဌိနိ၊ လက်ရုံးရိုးတို့ဌင်း။ ဒ္ဒေ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂဗာဟဋ္ဌိနိ၊ လက်ဖျံရိုးတို့ဌင်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂိဝဋ္ဌိနိ၊ လည်ရိုးတို့ဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ဟနုကဋ္ဌိနိ၊ မေးရိုးတို့ဌင်း။ ဧကံ၊ သော။ နာသိကဋ္ဌိ၊ နှာခေါင်းရိုးဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ အက္ခဋ္ဌိနိ၊ မျက်ကွင်းရိုးတို့ဌင်း။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ကဏ္ဏဋ္ဌိနိ၊ နှားရိုးတို့ဌင်း။ ဧကံ၊ သော။ နုလာဋဋ္ဌိ၊ နဖူးရိုးဌင်း။ ဧကံ၊ သော။ မုဒ္ဓဋ္ဌိ၊ ဦးခေါင်းရိုးဌင်း။

---

[1] ကြောမ ၆၀-ကိုသာလျှင် သရုပ်အားပြင့် ပြ၏။ ကြောငယ် သာမညသာ ပြ၏။လွှဲကြီးတို့ စကား ကြောမ ကိုးရာ၊ ကြောသေး နှစ်ထောင် ဟု ဆိုကုန်၏၊ ဘုမ္မိသင်္ဂဟဋီကား နဝနုဝတိ-နှာရုသတာနိ-အကြော ၉၉၀၀-ဟု လာ၏။ စကြောတေး, ဘုရားတို့အား အကြော ၇၀၀၀-ပြည့် သည်ဟု သုတ်ဟောဝါအဋ္ဌကထာ ၄၁-ဌ် လာ၏။ ဤကား ပြည့်သဆုတော်၏ အမှာ ပေတည်း။သို့သော် ထိုဒီ ၄-၂-၄၀-ဌ် ပြသောအကြောများမှာ ရသဟစုဏီခေါ် သော အကြော များသာ ဖြစ်သည်၊ ထိုမှတပါး အရိုးအသားတို့ကို ဖွဲ့တွယ်သော နှာရှုခေါ် သောအကြော, သွေးတို့၏သွားလာရာ ပေနီ ခေါ် သော အကြောတို့သည်း ဂ္ဂိုဏ်ခေသးဝသောကြောင့် လို့ အကြော ၇၀၀၀-သာပြင်လည်း ရှိနိုင်ကေး၏။ ထိုအကြောတို့ကို ကျွန်ပ်ပြန်ရှာ ပုတ်လိုလျှင် ယောဂျပ်မှာ တြည့်ပါ။ (ယ-ဝ ဝ)

နဝ၊ ကုန်သော။ သီသကပါလဋ္ဌိနိ၊ ဦးခေါင်းခွံရိုးတို့ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တိမတ္တာနိ အဋ္ဌိသတာနိ၊ သုံးရာအတိုင်းအရည်ရှိသော အရိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္ဘာနိပိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုအရိုးတို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတာနိ၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နာနာ-သဏ္ဌာနာနိ၊ အထူးထူးသော သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

ဟိ- ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးရာသော အရိုးတို့တွင်။ အဂ္ဂ-ပါဒဂုံလိအဋ္ဌိနိ၊ ခြေချောင်းဆစ်ဖျားရိုးတို့သည်။ ကတကဗီဇသဏ္ဌာနာနိ၊ ခပေါင်းစေ့သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ တဒနန္တရာနိ၊ ထိုအရိုးတို့၏ အခြားမဲ့ ဖြစ်ကုန်သော။ မဇ္ဈပဿဋ္ဌိနိ၊ အလယ်ဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ ပိန္နဲစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ မူလပဿဋ္ဌိနိ၊ အရင်းဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပဏာဝသဏ္ဌာ-နာနိ၊ ထက်စည်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိနိ၊ ခြေဖမိုးရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိတကန္ဒလကဏ္ဍရဏသီသဏ္ဌာနာနိ၊ ထုဖွပ်အပ်သော၊ ဝါ၊ အပိုင်း-အပိုင်းဖြတ်အပ်သော ဗြူးဒိုင်းခတ္တာပင်၏ အကြောစုသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ပဏ္ဍိကဋ္ဌိ၊ ဖဏ္ဍောင့်ရိုးသည်။ ကေဋ္ဌိတာလဖလပိဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ တစေ့သာ ရှိသော ထန်းသီးစေ့သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိနိ၊ ဖမျက်ရိုးတို့သည်။ ဗဒ္ဓ-ကီဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနာနိ၊ ချည်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ အချင်းချင်းစပ်၍ ကစားသော ဂုဋ္ဌိလုံးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏[၂]။ ဇင်္ဃဋ္ဌိနံ၊ မြင်းခေါင်းရိုးတို့၏။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိသု၊ ဖမျက်ရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ အပနီတ-တစသိန္ဓိကဋ္ဌိရသဏ္ဌာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အခွံရှိသော သင်ပေါင်းညှောက်

၁-တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ-ဆိုကပြီးတန်ပါလျက် ဧဝံ မတ္တာ-သဒ္ဒါစွဲက်သဖြင့် ဘယ်အနုက် ဝိသေသကို ပြရခြင်း ကျေးဇူးရှိသနည်းကြောင့် ဧဝံ မတ္တာနိတိ ဧဝံ မတ္တာသဒ္ဒေဟိ အာနိသ-ဒဋ္ဌိအာဒီနိ ဣမ အာဝုတ္တာနိပိ ဒသေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဤသို့ပြသဖြင့် ဘယ်ကိစ္စပြီးသနည်း-ကြောင့်, တနည်း၊ ဧဝံ မတ္တာသဒ္ဒါတို့ဖြင့် မဆိုသည်ကို မညွှန်းလိုက်လျှင် အခြား ဆန့်ကျင်စရာ ရှိသေးသလော၊ မရှိကလည်း မပြကောင်းတန်ပြီကြောင့် ဧဝဉ္စ ကတ္တာ အတိရေက-တိသတအဋ္ဌိကသမုဿယဿ ဣဒဉ္စ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ-တက်ပြန်သည်။ ဤဋ္ဌိကာ။ မူလဋ္ဌိကာကြီးဋ္ဌိကား ဧကံမတ္တာနိတိ ဧဝံမတ္တာသဒ္ဒေဟိ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိအာဒီနိ အဝုတ္တာနိပိ ဒသေတိ-ဆိုသည်။ (ပြည်)

၂-ဘလိလုံးလည်းဆို၏၊ ကျင်ပုလည်းဟု, ခုံညင်းလည်းဟု၏။ ကီဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကာနိ သုတ္တေန ဗန္ဓိတ္တာ အညမညံ ဃဋ္ဋေတ္တာ ကီဋ္ဌနဂေါဋ္ဌကာနိ။ ဋ္ဌိကာ။ ။ဖွဲ့အပ်လော ကျင်ခွစ်လုံး၏ သဏ္ဌာန်ရှိ၏ဟု သတိပဋ္ဌာန်နိဿယကျမ်းဆို၏။ (ပြည်)

သဏ္ဌာန် ရှိ၏[1]။ ခုဒ္ဒကဇယ်ဒ္ဒိကံ၊ ငယ်သော မြင်းခေါင်းရိုးသည်။ ဧနုက-ဒဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ သူငယ်တို့ကစားသော လေးဒူးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ "လေးပျဉ်း သဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ"။ မဟန္တံ၊ သော။ (ဇယ်ဒ္ဒိကံ၊ သည်။) မိလာတ-သပ္ပပိဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ၊ ညှိုးကြုံသော မြွေ၏ကျောက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဇဏ္ဏုကဋ္ဌ၊ ပုဆစ်ရိုးသည်။ ကေတောပရိက္ခိဏဖေဏကသဏ္ဌာနံ၊ တဖက်ပဲ့သော ရေမြှုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တတ္ထ-ဇဏ္ဏုကဋ္ဌမ္ပိ၊ ဋ္ဌ။ (ပဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။) ဇယ်ဒ္ဒိ-ကဿ၊ မြင်းခေါင်းရိုး၏။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ အတိခိဏဂ္ဂ-ဂေါသိင်္ဂသဏ္ဌာနံ၊ မထက်သောအဖျားရှိသော နွားချိုသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥိရဋ္ဌ၊ သည်။ ဒုတ္ထစ္ဆိတဝါသိဖရသုဒဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ရှေအပ်သော ပဲခွပ်ပုဆိန်ရိုးသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုပေါင်ရိုး၏။ ကဋ္ဌဋ္ဌမ္ပိ၊ ခါးရိုးဋ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌတသဏ္ဌာနံ၊ ကလူစဖွယ် ကျင်ငယ် သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ (ခုံညင်းတည်း) တေန-ဥိရဋ္ဌိနာ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌိတ-တွင်စပ်) ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ ၏။ (ဌာနံ-ဋ္ဌ အပေါင်းတစိတ်စပ်) ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်အစိတ်သည်။ (တနည်း) တေန၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်ရာ ဖြစ်သော။ (နိဂ္ဂဟိတ်အကျေကြုံ) ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ ၏။ ယံ ဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ဌာနံ၊ သည်။ အဂ္ဂစ္ဆိန္နမဟာပုန္နာဂဖလသဏ္ဌာနံ၊ အဖျားဋ္ဌ ဖြတ်အပ်သော ပုန်းညက်သီးကြီးသဏ္ဌာန် ရှိ၏။

ဒ္ဝေပိ၊ နှစ်ဖက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကဋ္ဌိဋ္ဌနိ၊ တို့သည်။ ဧကာဗဒ္ဓါနိ၊ တစပ်တည်းတည်ကုန်လတ်သော်။ ကုမ္ဘကာရိကဥဒ္ဓနသဏ္ဌာနာနိ၊ အိုးထိန်း တို့သည် ပြုအပ်သောခုံလောက်နှင့်တူကုန်၏။ ပါဋ္ဌိယေကွံ၊ အသီးတည်ကုန် လတ်သော်။ ကမ္မာရကူဋ္ဌယောတ္တသဏ္ဌာနာနိ၊ ပန်းပဲတို့၏ တူရိုးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ "ပန်းပဲတို့၏တူရိုးကိုချည်သော လွန်ကြိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏ လည်းဟူ"[2]။ ကောဋ္ဌိယံ၊ အဖျားဋ္ဌ။ ဋ္ဌိတံ၊ တည်သော။ အာနိသဒ္ဒ၊

၁-အနပနိဟတစသိန္ဓိကဋ္ဌိရသဏ္ဌာနံ၊ မပယ်အပ်သော အခ ံရှိသော သင်ပေါင်းညှောက် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပယ်အပ်သော အခ ံရှိသော သင်းခွေညှောက် သဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ။ ဤ အနုက်ကား သမ္ဘေဒနီယရည်း။ (ပြည်)

၂-နောက်မျက်နှာ၌ ဟနုကဋ္ဌိကို ပြရာတွင် အခယောကူဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနာ၊ သံကိုက် သဏ္ဌာန်ရှိ၏ဟု ပြန်ဆိုထားသောကြောင့် ဤအရာ၌လည်း ကမ္မာရကူဋ္ဌယောတ္တသဏ္ဌာနာနှင့်၊ ပန်းပဲတို့၏ သံကိုက်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏ ဟူ၍သာ ပြန်သင့်သည်။ ယောကျမ်းဋ္ဌမူ ဤနှစ်ခုသာ နှိုးတွင် ကူဋ္ဌယောတ္တကို သံကိုက်ဟူ၍ချည်း ပြန်ဆိုထားသည်။ သို့သော် ကူဋ္ဌယောတ္တသဒ္ဒါ သံကိုက်ဟောကြောင်းကိုမူ အခြေအမြစ် ရှာသင့်သေး၏။ (ဆ-သံ-သော)

တင်ရိုးသည်။ အဓောမုခံ၊ အောက်သို့ရှေးရှု။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဂဟိတသပ္ပဖဏ-သဏ္ဌာနံ၊ ကိုင်အပ်သောမြွေပါးပျဉ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ သတ္တဋ္ဌဋ္ဌာနေသု၊ ခုနစ်ခု ရှစ်ခုသောအရပ်တို့၌။ ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒံ၊ အပေါက်အပေါက်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဏကဋ္ဌိနိ၊ ကျောက်ဆူးရိုးတို့သည်။ အဘ္ဘန္တရတော၊ အတွင်းမှ။ ဥပရူပရိဋ္ဌပိတသိသ-ပဋ္ဌဝေဋ္ဌကသဏ္ဌာနာနိ၊ အဆင့်ဆင့်ရစ်ပတ်ခွဲလိပ်၍ ထားအပ်သော သလဲပြားသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဗာဟိရတော၊ အပအားဖြင့်။ ဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋသဏ္ဌာ-နာနိ၊ ဝင်သီတံ၌ထိုးသီ၍ထားအပ်သော ဝင်သီချည်တို့၏ အသွယ်အစဉ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏[1]။ တေသံ ပိဋ္ဌိကဏ္ဏကာနံ၊ တို့၏။ အန္တရန္တရာ၊ ၌။ ကကစဒန္တသဒိသာ၊ လွှသွားနှင့်တူကုန်သော။ ဒွေ တယော၊ နှစ်ခုသုံးခု ကုန်သော။ ကဏ္ဏကာ၊ ဆူးနှင့်တူသော အရိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုဝိသတိယာ၊ သော။ ပါသုကဋ္ဌိသု၊ နံရိုးတို့တွင်။ အပရိပုဏ္ဏာနိ၊ မပြည့်စုံ သော နံရိုးတို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏအသိသဏ္ဌာနာနိ၊ အနှောင့်အသွားမပြည့်စုံ သော သန်လျက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ တို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏအသိ-သဏ္ဌာနာနိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသောနံရိုးတို့သည်လည်း။ သြဒါ-တကုက္ကုဋ္ဌသ၊ ကြက်ဖြူ၏။ ပသာရိတပက္ခသဏ္ဌာနာနိ၊ ဖြန့်အပ်သော အတောင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ဥရဋ္ဌိနိ၊ ရင်ရိုးတို့သည်။ ဇိဏ္ဏသန္ဓိမာနိကပဋ္ဌရသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆွေးမြည့်သော သံလျင်းချိုင့်သဏ္ဌာန်

---

[1]-ဝင်သီတံ-ဟူသည် ဝင်ရိုး၊ ဝင်သီ-ဟူသည် ချည်ဝင်မှတ်။

ယေန သုတ္တံ ကန္တန္တိ၊ တသ္မိံ တက္ကမ္မိ ဝိဇ္ဇိတ္တာ ဌပိတဂေါဋ္ဌကာ ဝဋ္ဋနာ နာမ၊ ဝဋ္ဋနာနံ အာဝဋ္ဋ ဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋ-ဋ္ဌကာ။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်၏ ပြဆိုချက်ပေတည်း။

ယောကျမ်းခ်ိမူ ဤဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋပုဒ်ကို "ချည်မရှိသော ဗိန်းလုံးအဆင့်ဆင့်" ဟု ပြန်ဆို ပြီးလျင် "ဝင်သီချည် ဝင့်သောသူတို့သည် သီ၍ ထားအပ်သော ချည်တို့၏ အစဉ်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏"ဟု အနုက်ပြန်ခြင်းကား ယေန သုတ္တံ ကန္တန္တိ၊ တသ္မိံ တက္ကမ္မိ ဝိဇ္ဇိတ္တာ ဌပိတဂေါ-ဋ္ဌကာ ဝဋ္ဋနာ နာမ၊ ဝဋ္ဋနာနံ အာဝဋ္ဋ ဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋ ဟူသော မဟာဋ္ဌကာနှင့် မညီ၊ ချည်ဝင် အဆင့်ဆင့်သဏ္ဌာန်ဟု အနုက်ပေးခြင်းသည်လည်း ဤဋ္ဌကာနှင့်ဝင်း အရိုးပုံနှင့်ဝင်း မကိုက်" ဟု ဝေဖန်ပြောဆိုသွားလေ၏။ ထိုဆရာ၏ အလိုမှာ တက္ကဟ-အရ ဗိန်းလုံးခ်ို့ ထိုးလျှိုသော ဝင်ရိုး ကို ယူ၍ ထိုးလျှိုစွပ်တပ်ထားသော ဂေါဋ္ဌက-အရ ဗိန်းလုံးကို ယူသည်။ ထိုယူဆချက် သင့်ရာ၏။ သုတ္တကန္တနသလာကာဝိဒ္ဓါ ဂေါဋ္ဌကာ ဝဋ္ဋနာ နာမ၊ ဝဋ္ဋနာနံ အာဝဋ္ဋ ဝဋ္ဋနာဝဋ္ဋ ဟူသော ဝိဘာဂ်မူလဋ္ဌကာ (၁၅၃)နှင့်လည်း ညီပေ၏။ တက္ကဟ-ပုဒ် ဝင်ရိုးတံ ဟောခြောင်း ကိုကား တက္ကဂတန္တိ သုတ္တကန္တနကတက္ကမ္မိ သုတ္တတ္ထနကတက္ကမ္မိ ဝါ ဝေဌနဝသေန ဌိတံ-ဟူသော မ ဋီ ၂-၂၆၄ ဖြင့် သိအပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ရှိကုန်၏။ "ဆွေးမြည့်သော လှည်းပေါင်းအသွင်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏လည်းဟူ"။ ဟဒယဋ္ဌိ၊ ရင်ဝရိုးသည်။ ဒဗ္ဗီဖဏသဏ္ဌာနံ၊ ယောက်မရွက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။

အက္ခကဋ္ဌိ၊ ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်တို့သည်။ ခုဒ္ဒကလေဟာဝါသိဒဏ္ဍသဏ္ဌာနာ၊ ငယ်သောသံဖြင့်ပြုအပ်သော ပဲခွပ်ရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ကောဋ္ဌဋ္ဌိ၊ ပခုံးစွန်းနှစ်ဖက်ရိုးတို့သည်၊ ဝါ၊ လက်ပြင်ရိုးတို့သည်လည်းဟူ။ ကေတော၊ မှ။ ပရိက္ခိဏာသီဟဠကုဋ္ဌိလသဏ္ဌာနာ၊ ကုန်ပြီးသော သီဟိုဠ်ပေါက်တူးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဗာဟာဋ္ဌိ၊ မောင်းရိုးနှစ်ဖက်တို့သည်။ အာဒါသဒဏ္ဍကသဏ္ဌာနာ၊ ကြေးမုံရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂဗာဟာဋ္ဌိ၊ လက်ဖျံရိုးနှစ်ဖက်တို့သည်။ ယမကတာလကန္ဒသဏ္ဌာနာ၊ အစုံတွဲစုအပ်သော ထန်းဖုသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏ [1]။ မဏိဗန္ဓဋ္ဌိ၊ လက်ကောက်ဝတ်ရိုးတို့သည်။ ဧကတော၊ တကွနက်။ အလ္လိယာပေတ္တာ၊ ကပ်ငြိစေ၍။ ဌပိတသိသကပဋ္ဌဝေဌကသဏ္ဌာနာ၊ ထားအပ်သောသလဲပြား အရစ်အခွေသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိဟတ္ထဋ္ဌိ၊ လက်ဖမိုးရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိတကန္ဒလကဏ္ဍရရာသိသဏ္ဌာနာ၊ ထုဖွပ်အပ်သော ဖြူဒိုင်းရွက် အကြောစုသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ [၂၄၇] ဟတ္ထဂ္ဂိလိသု၊ လက်ချောင်းတို့တွင်။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌိ၊ အရင်းဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပဏဝသဏ္ဌာနာ၊ ထက်စည်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိ၊ တို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာ၊ မပြည့်စုံသောပိန္နဲစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂပဗ္ဗဋ္ဌိ၊ တို့သည်။ ကတကဖိဏသဏ္ဌာနာ၊ ခပေါင်းစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂီဝဋ္ဌိ၊ လည်ရိုးတို့သည်။ ဒဏ္ဍေန၊ လုံ့ကန်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ထိုး၍။ ပဋ္ဌိပါဋ္ဌိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌပိတဝံသကဋ္ဌိရစက္ကလသဏ္ဌာနာ၊ အကွင်းအကွင်းလိုးဖြတ်၍ ထားအပ်သော ခုနစ်ချပ်သော ဝါးမျှစ်ပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟေဋ္ဌိမဟနုကဋ္ဌိ၊ အောက်မေးရိုးသည်။ ကမ္မာရာနံ၊ ပန်းပဲတို့၏။ အယောကူဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနံ၊ သံကိုက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏ [2]။ ဥပရိမံ၊ အထက်မေးရိုးသည်။ အဝလေခနုသတ္ထကသဏ္ဌာနံ၊

၁-ထန်းဖု ဟူသည် စားရသည့် ထန်းညောက်ကိုယူ။ (ပြည်)

၂-တဖက်စွန်းကိုင်၍ ခေါင်းခေါ်ရှိသည်ကို ခြစ်တိုက်သော ပန်းပဲတို့၏ ကိုက်နှင်တုံ၏ ဟူလို။ (ပြည်)

ကြံခ့ဲလ္ဒါသော ဓားငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အကွိုကူပနာသကူပဋ္ဌိနိ၊ မျက်တွင်းရိုး နှာတွင်းရိုးတို့သည်။ အပနိတမိဠ္ဍ တရုဏတာလဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ ထုတ်အပ်ပြီးသော အဆံအနှစ်ရှိသောနုသော ထန်းစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋဋ္ဌိ၊ နဖူးရိုးသည်။ အဓောမုခဋ္ဌပိတသခ်ထာလကကပါလသဏ္ဌာနံ၊ မှောက်၍ ထားအပ်သော ခရုသင်းခွက်ကဲ့ အခြမ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ကဏ္ဏစူဠိကဋ္ဌိနိ၊ နှားခွက်ရိုးတို့သည်။ နှာပိတခုရကောသသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆေတ္တာသည်တို့၏ သင်ဓုန်းအိမ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋကဏ္ဌစူဠိကာနံ၊ နဖူးနှားရွက်တို့၏။ ဥပရိ၊ ဌ္ဌ။ ပဋ္ဌမဋ္ဌနောကာသေ၊ သင်းကျစ်ဖွဲ့ရာအရပ်ဌ္ဌ။ အဋ္ဌိ၊ သည်။ သက်ဋ္ဌိတဃတပုဏ္ဏပဋ္ဌလခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ အတွန့်တွန့်ရှိ၍ ထောပတ်ဖြင့် ပြည့်သောအိုးမှ လှံ့စီးလျက် ထက်ဝန်းကျင်တဲ့ရ၍ တည်သော ထောပတ်လ္ဒာအပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ မုဒ္ဓဋ္ဌိ၊ ဦးထိပ်ရိုးသည်။ မုခစ္ဆိဒ္ဒနဝက်နာဋ္ဌိကေရ-သဏ္ဌာနံ၊ မျက်နှာဝကို ဖြတ်ထားသော ကောက်သော အုန်းသီးမှုတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ သီသဋ္ဌိနိ၊ ဦးခေါင်းရိုးတို့သည်။ သီဗြေတ္တာ၊ ချုပ်စပ်၍။ ဌပိတဇ္ဇုရာလာဗုကဋ္ဌာဟသဏ္ဌာနာနိ၊ ထားအပ်သော ဖြဖြယိုသော ဗူးတောင်းခွက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏[1]။

ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့ဌ္ဌ။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ဌ္ဌ။ ဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဏ္ဍေ၊ ဤအရိုးတို့တွင်။ သီသဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဂီဝဋ္ဌိသု၊ တို့ဌ္ဌ။ ပတိ-ဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိသု၊ ကျောက်ဆူးရိုး တို့ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ကဋိဋ္ဌိသု၊ ခါးရိုး တို့ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ကဋိဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဥိရုဋ္ဌိသု၊ ပေါင်ရိုးတို့ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဥိရုဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဇဏ္ဏုကဋ္ဌိသု၊ ပုဆစ်ရိုးတို့ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဇဏ္ဏုကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဇင်္ဃဋ္ဌိသု၊ မြင်းခေါင်းရိုး တို့ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဇင်္ဃဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိသု၊ ဖမျက်ရိုး

၁-ခြခြကဲ့သော ဗူးအုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏လည်းဟူ။ ခြခြဟူသည် ပေါရာဏကထာတည်း။ ခြခြ ဝုစ္စတိ ဘေဒနံ၊ အက်ကဲ့သည်တိ အဓိပ္ပါယော။ တေန ဝုတ္တံ ပါရမီယံ၊ နတ်စက်ပစ်ချ၊ မြင်းမိုရ်ခြသို့တိ-ဟု စပ်ကြသတည်း။ (ပြည့်)

ကဲ့အက်သော ဗူးအုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏-ဟူ၍လည်း ယခုခေတ် သုံးအတိုင်း ပြန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

တို့ဦး။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဂေါပ္ဖကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိသု၊ ဖမိုး ရိုးတို့ဦး။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အန္တော၊ ဦး။ အဋ္ဌိမိညေန၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီဖြင့်။ ဥပရိတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ဦး။ မံသေန၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂေ စ၊ ဦးရင်း။ မူလေ စ၊ ဦးရင်း။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာနိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ကား။ နေသံ-အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကောသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၁။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇန်၊ ကား။ တေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဘ္ဘန္တရ-ဂတံ၊ အတွင်းဦးတည်သော။ မိဉ္ဇံ၊ အနှစ် (ခြင်ဆီ)တည်း။ တံ-အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ထိုခြင်ဆီသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ မဟန္တမဟန္တာနံ၊ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော။ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဘ္ဘန္တရဂတံ၊ အတွင်းဦးတည်သော ခြင်ဆီသည်။ ဝေဠုနာဠိယံ၊ ဝါးကျည်ဦး။ ပက္ခိတ္တ-သေဒိတမဟာဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ ထည့်၍ပြုတ်ဖြောအပ်သော ကြိမ်ညှန့်ကြီး သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနံ၊ ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော အရိုးတို့၏။ အဘ္ဘန္တရဂတံ၊ သည်။ ဝေဠုယဋ္ဌိပဗ္ဗေသု၊ ဝါးဆစ်တို့ဦး။ ပက္ခိတ္တသေဒိတ-တနုဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ ထည့်၍ပြုတ်ဖြောအပ်သော ငယ်သော ကြိမ်ညှန့်ဖျားသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒီဃတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဒီဃာသု၊ တို့ဦး။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဘ္ဘန္တရေ၊ ဦး။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဘ္ဘန္တရတလေဟိ၊ အတွင်းမျက်နှာပြင်တို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုခြင်ဆီ ၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကောသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၂။ ဝက္ကန္တိ၊ ကား။ ကေဘန္ဓနာ၊ တခုသော အဖွဲ့ရှိကုန်သော။ ဒ္ဒေ မံသပိဏ္ဍိကာ၊ နှစ်ခုသော အသားစိုင်တို့တည်း။ တံ၊ ထိုအညှိုသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ မန္ဒရတ္တံ၊ စဉ်းငယ်နီသော။ ပါဋိဘဒ္ဒကဋ္ဌဝဏ္ဏံ၊ ပင်လယ် ကသစ်ဝေ့အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဒါရုကာ-နံ၊ တို့၏။ ယမကကီဠာဂေါဠကသဏ္ဌာနံ၊ အစုံဖွဲ့အပ်သော ကလူစဖွယ် ကျင်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ "ဗလီလုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ"။ ဝါ၊ ကား။ ဧက-

ဝဏ္ဏပဋ္ဌိဗဒ္ဓအမ္မဖလဒ္ဓယသဏ္ဌာနံ၊ တခုသော အညာဘ် ဖွဲ့အပ်သော သရက်သီးနှလုံးပြွတ် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဂလဝါ-ဋကာ၊ လည်ချောင်းမှ။ နိက္ခန္တေန၊ ထွက်သော။ ဧကမုခေန၊ တခုသော အညာရင်းဖြင့်။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ [၂၄၈] ဒ္ဒိဓာ၊ နှစ်ဖြာ။ ဘိန္နေန၊ ကွဲသော။ ထူလနှာရုနာ၊ ထူသော အကြောဖြင့်။ ဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးသားကို။ ပရိကို-ပိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏဘာဝေန၊ အညို့၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်[1]။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုအညို့ ၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၃။ ဟဒယန္တိ၊ ကား။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးသားတည်း။ တံ၊ ထို နှလုံးသားသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ နီ၏။ ပဒုမပတ္တပိဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ ပဒုမာ ကြာပွင့်ချပ်၏ ကျောက်ကုန်းအသွင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဗာဟိရ-ပတ္တာနိ၊ အပဖြစ်သော ပွင့်ချပ်တို့ကို။ အပနေတ္ဝာ၊ ပယ်၍။ အဓောမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဌပိတံ၊ သော။ ပဒုမမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနံ၊ ပဒုမာအင်ုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဗဟိ၊ ၌။ မဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်၏။ အန္တော၊ ၌။ ကောသာတကီဖလသ၊ သပွတ် ခါးသီး၏။ အဗ္ဘန္တရသဒိသံ၊ အတွင်းသားနှင့်တူ၏။ ပညဝန္တာနံ၊ ပညာရှိ သောသူတို့အား။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ ဝိကသိတံ၊ ပွင့်၏။ မန္ဒပညာနံ၊ နုံ့သောပညာရှိသော သူတို့အား။ မကုဋ္ဌိတမေဝ၊ အင်ုံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုနှလုံးသား၏။ အန္တော၊ ၌။ ပုန္နာ-ဂဋ္ဌိပတိဋ္ဌာနမတ္တော၊ ပုန်းညက်စေ့၏ တည်ရာမျှလောက်သော။ အာဝါ-ဋကော၊ တွင်းငယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်တွင်းငယ်၌။ အဒ္ဓပသတမတ္တံ၊ တလက်ဖက်ခွဲမျှသော။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ယံ၊ အကြင်သွေးကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မနောဓာတု စ၊ မနောဓာတ်သည်ရင်း။ မနောဝိညာဏဓာတု စ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်သည်

၁-ဝဏ္ဏဘာဝေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဝဏ္ဏပရိယန္တေန ဘာဝေန ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ဣတော ပရေသုပိ ဧဝရူပေသု ဧသေဝ နယော။ ဋီကာ (ပြည်)

ရင်း။ ဝတ္ထုန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ-ဧတံ လောဟိတံ၊ သည်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ ကာဠကံ၊ မည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟစရိတဿ၊ အား။ မံသဓောဝနဥဒကသဒိသံ၊ အသားဆေးရည်နှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတက္ကစရိတဿ၊ အား။ ကုလတ္ထယူသဝဏ္ဏံ၊ ပဲပိစပ်ပြုတ်ရည်အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါစရိတဿ၊ အား။ ကဏိကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ မဟာလှေကားပွင့်အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာစရိတဿ၊ အား။ အစ္ဆံ၊ ကြည်သော။ ဝိပ္ပသန္နံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သော။ အနာဝိလံ၊ နောက်ကျုံခြင်းကင်းသော။ ပဏ္ဍရံ၊ ဖြူစင်သော။ ပရိသုद्धं၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ နိဒ္ဒေါတဇာတိမဏိ ဝိယ၊ ကောင်းစွာသွေးအပ်ပြီးသော ပတ္တမြားဇာစ်ကဲ့သို့။ ဧတိမန္ဆံ၊ အရောင်တောက်သည်ဖြစ်၍။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ သရိဒ္ဓဇန္တရေ၊ ၌။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ထနာနံ၊ သားမြတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟဒယံ၊ ကို။ ဟဒယဘာဂေန၊ နှလုံးသား၏ အဆုံးအဖျားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုနှလုံးသား၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၄။ ယကနန္တိ၊ ကား။ ယမကမံသပဋလံ၊ အစုံသောအသားလွှာ တည်း။ တံ၊ ထိုအသည်းသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ ၏။ ပဏ္ဍုကမောတုကံ-ပဏ္ဍုကသဘာဝံ၊ ဖြောဇောသော သဘောရှိ၏။ နာတိရတ္တံ၊ မနီလွန်း၂။ ကုမုဒဿ၊ ကုမုဒ္ဓရာကြာ၏။ ပတ္တပိဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ ပွင့်ချပ် ကျောက်

၁-ဟဒယဝတ္ထုကိုသာ မှီသည်မဟုတ်လော၊ ယံ နိဿာယ ဟူသင့်အံ့လောစုဒ်ကြောင့် နိဿယနိဿယောပိ နိဿယောတော့ဝ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်။ ဤသို့ ဆိုရိုးလောကသုံး ထုံးရှိမှ သင့်မည်စောဒနာကြောင့် ဘဝတိ ဟိ ကာရဏကာရဏောပိ ကာရဏဝေါဟာရော-မိန့်။ ပုံစံ သက်သေပြပါဦးလော့ စုဒ်ကြောင့် ယထာ စောရော ဂါမော ဒဏ္ဍောတိ-မိန့်။ အသ ဝါ၊ အကြင်ရှယ်ကလာပ်၌ ဟဒယဝတ္ထုရှိ၏၊ ထိုဝတ္ထုဒသကကလာပ်သည်လည်း လောဟိတ-ဂတိကသာလျှင် ဖြစ်၍ တည်၏။ ထိုကြောင့် အပေါင်းဖြစ်သော လောဟိတကိုလည်း နိဿယဟူ၍ အဝယဝူပစာ အားဖြင့် ဆိုသင့်၏။ ဌီကာစကား။ (ပြည်)

၂-ခြင်းခြင်းနီသည်ကို စင်စေလိုရှိ ပဏ္ဍုကမောတုကံ-မိန့်။ ပဏ္ဍုကမူလာသည်လည်း ခြင်းခြင်းနီ ပြန်ခဲ့သောကြောင့် နာတိရတ္တံ-မိန့်။ (ပြည်)

ကုန်းအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ မူလေ၊ အရင်းခို။ ဧကံ၊ တခု သော။ အဂ္ဂေ၊ အဖျားခို။ ယမကံ၊ အစုံဖြစ်သော။ ကောဝိဠာရပတ္တ-သဏ္ဌာနံ၊ ပင်လယ်ကသစ်ရွက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအသည်း သည်။ ဒန္ဓာနံ၊ ပညာနဲ့သောသူတို့အား။ ဧကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ မဟန္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညဝန္တာနံ၊ တို့အား။ ဒ္ဝေ ဝါ၊ နှစ်ခုတို့သည်ရင်း။ တီဏိ ဝါ။ တို့သည်ရင်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ခုဒ္ဒကာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ခို။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ထနာနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ခို။ ဒက္ခိဏပယဿ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ယကနံ၊ ကို။ ယကနဘာဂေန၊ အသည်း၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုအသည်း၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကောသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၅။ ကိလောမကန္တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္နာပဋ္ဌိစ္ဆန္နဘေဒတော၊ ဖုံးလွှမ်း သောအမြှေး မဖုံးလွှမ်းသောအမြှေးတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒ္ဝိဓံ၊ သော။ ပရိယောနဟနမံသံ၊ မြှေးရှက်တင်သော အသားလွှာတည်း၊ ဝါ၊ လွှမ်း တင်သော အသားလွှာတည်း။ ဒ္ဝိဓမ္ပိ၊ သော။ တံ၊ ထိုအမြှေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ ဒုက္ခုလပိလောတိကဝဏ္ဏံ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးနွမ်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏[1]။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ သြကာသ-သဏ္ဌာနံ၊ တည်တိုင်းသောသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္န-

---

၁-ယော ကာယာနုပဿနာကျမ်းခို ဒုက္ခုလပိလောတိကပုဒ်ကို ဗီဇာလျှော်ဖြင့် ယက်သော ပုဆိုးကြမ်း ဟု အနက်ပြန်ပြီးလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ဝေဖန်သွား၏။

ဒုက္ခုလပိလောတိကဝဏ္ဏံ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး အဆင်းဟု အနက်ပြန်ကြကုန်၏။ ဝိဇုရေအမတ်ကြီးကို သိကြားမင်း ပူဇော်ခဲ့သည့် အပေါ်ရုံအဝတ်ကိုလည်း ဘွဲ့ဖြူဟုပင် အနက်ပြန်ကြ၏။ အာဠဝကဘီလူး၏ အပေါ်ရုံအဝတ်ကိုလည်း ဘွဲ့ဖြူဟုပင် အနက်ပြန်ကြ၏။ ထိုဆရာတို့ ပြန်ကြသော ဘွဲ့ဖြူအဝတ်သည် မည်ကဲ့သို့ အဆင်းရှိသည်ဟု နောက်သားတို့မသိနိုင်၊ အခ္ခါကလည်း အဖြူဟူ၍ပင် ယူကြ၏။ သိကြားမင်း၏ အပေါ်ရုံ အဝတ်သည် မီးခိုးအဆင်း မိုးတိမ်အဆင်း ဟူ၍ ဝိဇုရဇာတ်တွင် ဆိုသည်။ ဒုက္ခုလ မူကား စိန်ချိန်သော ဗီဇာစေ့ထွက်သည့် သစ်ပင်ငယ်က လျှော်ကို ယက်သည့် အဝတ်ဖြစ်သည်။ ပိလောတိက-သဒ္ဒါလည်း ကြမ်းသောအဝတ်ကို ဟောသည်။ ထိုကြောင့်တံငါသားမွေးရာတွင် ဤဒုက္ခုလမည်သော လျှော်ယက်ပုဆိုးကြမ်းနှင့် ခံသောကြောင့် ဒုက္ခုလမည်ကြောင်း

ကိလေသမကံ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမြှေးသည်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နအမြှေးသည်။ ဒ္ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ [၂၄၉] ပဋိစ္ဆန္နကိလေသမကံ၊ သည်။ ဟဒယဠု၊ ကိုဌင်း။ ဝက္ကဠု၊ ကိုဌင်း။ ပဋိစ္ဆာ-ဒေတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ အပ္ပဋိစ္ဆန္နကိလေသမကံ၊ သည်။ သကလသရီရေ၊ ၌။ စမ္မယ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌတော၊ မှ။ မံသံ၊ ကို။ ပရိယောနဒ္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ မံသေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ စမ္မေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ ကိလေသမကဘာဝေန၊ အမြှေး၏အဆုံးအဖျားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုအမြှေး၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၆။ ပိဟကန္တိ၊ ကား။ ဥဒရဇိဝှါမံသံ၊ ဝမ်းလျှာအသားတည်း၊ ဝါ၊ လျှာသဏ္ဌာန်ရှိသော ဝမ်း၏အထက်စောင်း၌ တည်သောအသားတည်း။ တံ၊ ထိုအဖျဉ်းသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ နီလံ၊ ၏။ နီဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ကြောင်ပန်းပွင့်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သတ္တင်္ဂုလပွမာဏံ၊ လက်ခုနစ်သစ်အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ အဗဟွနံ၊ အဖွဲ့မရှိ။ ကာဠဝစ္ဆကဇိဝှါသဏ္ဌာနံ၊ မည်းနက်သော နွားငယ်လျှာသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဟဒယဿ၊ ၏။ ဝါမပယော၊ လက်ဝဲနံပါး၌။ ဥဒရပဋလဿ၊ အစာသစ်၏တည်ရာ အူမလွှာ၏။ မတ္ထက-ပဿံ၊ အထက်စောင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ယသ္မိံ၊ အကြင်အဖျဉ်း သည်။ ပဟရဏပဟာရေန၊ လက်ခတ်မီသဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုးခတ်မီခြင်းဖြင့်။ ဗဟိ၊ ထိုမိမိတည်ရာမှပြင်သို့။ နိက္ခန္တေ၊ သော်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတက္ခ-ယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပိဟကဘာဝေန၊ အဖျဉ်း၏အဆုံးအဖျားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုအဖျဉ်း၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်၌ ဆိုသည်။ ခေါမ ဒုကူလသဒ္ဒါတို့သည် ဗီဇာလေ့ကျင့်ဖြင့် ယက်သော အဝတ်ကို ဟောသည်။ ဤဗီဇာခေတ်ကို မြန်မာတို့ ရရှေးအခါက နှမ်းကြော်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဤကား ယောကျမ်း၌ ဝေဖန်ချက်ပေတည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၁၉၇။ ပဗ္ဗါသန္တိ၊ ကား။ ဒ္ဝတ္တိံသမံသခဏ္ဍပ္ပဘေဒံ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါး သော အသားပိုင်းအပြားရှိသော။ ပဗ္ဗါသမံသံ၊ အဆုတ်မည်သောအသား တည်း၊ ဝါ၊ တည်မြဲတိုင်းအရပ်ဌာလျှင်တဲ့ရရဲ့ဆဲ့လျက် အတန်ငယ်လုံးသော အသားတည်း။ (အတန်ငယ်ပြန်သော အသားလည်းဟူ) တံ၊ ထိုအ ဆုတ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ နီ၏။ နာတိပက္ကဥဒုမ္ဗရဖလဝဏ္ဏံ၊ မမှည့်လွန်းသော ရေသဖန်းသီးအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဝိသမစ္ဆိန္နဗဟလပုဝခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ မညီမညွတ်ဖြတ်အပ်သော ထူသောမုံပိုင်း သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ အသိတပီတာနံ၊ စားအပ် သောက်အပ်သော အာဟာရတို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥဂ္ဂတေန ကမ္မဇတေဇသ္မာနာ၊ တက်သောကမ္မဇတေဇောအင်္ဂေသည်။ အဗ္ဘာဟ- တတ္တာ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံခါဒိတပလာလပိဏ္ဍမိဝ၊ ညက်စွာဝါးပြီးသော ကောက်ရိုးထွေးကဲ့သို့။ နိရသံ၊ ကင်းသောအရသာ ရှိသည်။ နိရောဇံ-နိပ္ပဘံ၊ အရောင်မရှိသည်၊ ဝါ၊ နိရောဇံ-သြဇာရဟိတံ၊ သြဇာမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ထနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ ဟဒယဉ္စ၊ နှလုံးကိုရင်း။ ယကနဉ္စ၊ အသည်းကိုရင်း။ ဥပရိ၊ ၌။ ဆာဒေတ္ဝာ၊ ၍။ သြလမ္ဗန်၊ တဲ့ရရဲ့ဆဲ့လျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပဗ္ဗါသဘာဝေန၊ အဆုတ်၏ အဆုံးအဖျိုဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုအဆုတ် ၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉�># ။ အန္တန္တိ၊ ကား။ ပုရိသဿ၊ အား။ ဒ္ဝတ္တိံသဟတ္ထံ၊ သုံးဆဲ့ နှစ်တောင်ရှိသော။ ဣတ္ထိယာ၊ အား။ အဌဝီသတိဟတ္ထံ၊ နှစ်ဆဲ့ရှစ်တောင် ရှိသော။ ဧကဝီသတိယာ၊ သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ သြဘဂ္ဂါ၊ အောက်သို့ခွေ၍တည်သော။ အန္တဝန္တိ၊ အူခွေတည်း။ တဒေတံ-တံ ဧတံ အန္တဝန္တိ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ၊ ကျောက်စရစ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အင်္ဂတေအဆင်းရှိ၏။ (သေတသက္ခရသုဓာ- ဝဏ္ဏန္တိပိ ပါဌော၊ ဖြူသောကျောက်စရစ်အဆင်း အင်္ဂတေအဆင်းရှိ၏။ ပေး) သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ လောဟိတဒေါဏိယံ၊ နီသောဆိုးရည်ကျင်း၌၊ ဝါ၊

သွေးပြည့်သောကျင်းခဲ့။ အာဘုဇိတ္ဌာ၊ ခေ့ရ်။ ဌပိတသီသစ္ဆိန္နသပ္ပသဏ္ဌာနံ၊ ထားအပ်သော ဦးခေါင်းပြတ်သော မြွေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့ခဲ့။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ သော။ ဂလဝါဠကေ စ၊ ရေမျိုခဲ့ရင်း။ ဟေဌာ၊ သော။ ကရီသမဂ္ဂေ စ၊ ဝစ္စမဂ်ခဲ့ရင်း။ ဝိနိဗန္ဓတ္ထာ၊ ထုတ်ချင်းလျှိုတစပ်တည်း စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂလဝါဠကကရီသမဂ္ဂပရိယန္တသရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ရေမျိုအစဝစ္စမဂ်အဆုံးရှိသော ကိုယ်အတွင်းခဲ့။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အန္တ-ဘာဂေန၊ အူ၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာသု၊ ထိုအူခွေ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

[၂၅၀] ၁ဂ၉။ အန္တဂုဏန္တိ၊ ကား။ အန္တဘောဂဌာနေသု၊ အူခွေတည်ရာဌာနတို့ခဲ့။ ဗဟုနံ၊ ဖွဲ့တတ်သောအူသိမ်သည်။ အန္တဂုဏံ၊ အူဖွဲ့မည်၏။ တံ၊ ထိုအူသိမ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ ဒကသီတလိက-မူလကဝဏ္ဏံ၊ ကြာသိမ်မြစ်အဆင်းရှိ၏။ (ရေခဲနှစ်သော မှော်မြစ်အဆင်းရှိ၏လည်းဟူ) သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဒကသီတလိကမူလသဏ္ဌာနမေဝ၊ ကြာသိမ်မြစ်သဏ္ဌာန်ရှိသည်သာတည်း။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့ခဲ့။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ကုဒ္ဒါလဖရသုကမ္မာဒီနံ၊ ပေါက်တူးတူးခြင်း,ပုဆိန်ပေါက်ခြင်း အမှုစသည်တို့ကို။ ကရောန္တာနံ၊ တို့၏။ အန္တဘောဂေ၊ အူခွေတို့ကို။ အဂဒ္ဓေ၊ မလျောသည်တို့ကို။ (ကတ္ဌာ၊ ၍။) (ကေတော အာဗန္ဓိတ္ဌာ-ခ္ခစပ်) ယန္တာကဗုနကာလေ၊ ယန္တရားဝင်သော ကာလခဲ့။ ယန္တသုတ္တကံ၊ ယန္တရားကြိုးသည်။ ယန္တဖလကာနံ၊ တို့ကို။ အာဗန္ဓတိ ဣဝ၊ ဖွဲ့သကဲ့သို့။ ဧကေတော၊ တည်း။ အာဗန္ဓိတ္ဌာ၊ ၍။ ပါဒပုဏ္ဍရီ-ရဇ္ဇုမဏ္ဍလကဿ၊ ခြေသုတ်ကြိုးဝန်း၏။ အန္တရာ၊ ခဲ့။ တံ၊ ထိုခြေသုတ်ကြိုးဝန်းကို။ သိဗ္ဗိတ္ဌာ၊ ချုပ်စပ်၍။ ဌိတရဇ္ဇုကာ ဝိယ၊ တည်သောကြိုးသေးကဲ့သို့။ ဧကဝိသတိယာ၊ သော။ အန္တဘောဂါနံ၊ အူခွေတို့၏။ အန္တရာ၊ ခဲ့။ (တေ၊ ထိုအူခွေတို့ကို။) သိဗ္ဗိတ္ဌာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အန္တဂုဏဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာသု၊ အူသိမ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၀။ ဥဒရိယန္တိ၊ ကား။ ဥဒရေ၊ ဝမ်းခ္ဍ။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သော။ အသိတပိတခါယိတသာယိတံ၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ် သော အစာသစ်တည်း။ တံ၊ ထိုအစာသစ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗောဟဋ္ဌာဟာရဝဏ္ဏံ၊ မျိုအပ်သော အာဟာရအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာန-တော၊ ဖြင့်။ ပရိဿာဝနေ၊ ပဝါရေစစ်ခ္ဍ။ သိထိလဗဒ္ဓတဏ္ဍုလသဏ္ဌာနံ၊ လျော့လျော့ထုပ်အပ်သော ဆန်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိ-မာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ခ္ဍ။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရေ၊ ခ္ဍ။ ဌိတံ၊ ၏။

ဥဒရံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥဘတော၊ မှ။ နိပ္ပဋ္ဌိယမာနဿ၊ ညှစ်အပ်သော။ အလ္လသာဋကဿ၊ စွတ်စိုသောပုဆိုး၏။ မဇ္ဈေ၊ ခ္ဍ။ သဏ္ဌာတဖောဋကသဒိသံ၊ ဖြစ်သော စည်ပေါင်းနှင့်တူသော။ အန္တပဋ္ဌလံ၊ အူမလွှာပင်တည်း။ ဗဟိ၊ အပကား။ မဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်၏။ အန္တော၊ အတွင်း ကား။ မံသကသမ္ဘုပလိဝေဌနကိလိဋ္ဌပါဝါရကပုပ္ပကသဒိသံ၊ အမဲပုပ် ယောက်သွားပုပ်ကို ရစ်ထုတ်သော ညစ်နွမ်းသော ပြတီးအခင်း၏ အဆာ နှင့် တူ၏။ (ပြတီးအခင်း၏ အမွှေးနှင့်တူ၏လည်းဟူ[1]) ကုထိတပန-သတစယ၊ ပုပ်ရှိသော ပိန်ခဲသီးခုံ၏။ အဗ္ဘန္တရသဒိသံ၊ အတွင်းသားနှင့် တူ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဝ္ဋာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ယတ္ထ-ဥဒရေ၊ ခ္ဍ။ တဏ္ဍောဋ္ဌကာ၊ တဏ္ဍောဋ္ဌမည်သောပိုးမျိုးတို့ဝင်း။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကာ၊ တို့ဝင်း။ တာလဟီရကာ၊ တို့ဝင်း။ သူစိမုခကာ၊ တို့ဝင်း။ ပဋ္ဌတန္တသုတ္တကာ၊ တို့ဝင်း။ ဣစ္စေဝမာဒီ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝတ္တိံ သကုလပဟဘေဒါ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါး အမျိုးအားဖြင့် ပြားကုန်သော။ ကိမိယော၊ ပိုးတို့သည်။ အာကုလ-

---

[1]-အထက်ပါအနက်ခ္ဍ ယောက်သွားပုပ် ဟူသောအနက်, ပြတီးအခင်း ဟူသော အနက်တို့ကို စဉ်းစားသင့်၏။ ကသမ္ဘု-သဒ္ဒါသည် အမှိုက်ကိုသာ ဟော၏၊ ယောက်သွားကို မဟော၊ သမ္ဘုက-သဒ္ဒါသည် သာလျှင် ယောက်သွားကို ဟော၏၊ ထိုကြောင့် ယောက်သွားပုပ် ဟူ သော အနက်သည် ပိုအံ့ဝင်း၏။ အမှိုက်သဖွယ်အသုံးမဝင်၍ စွန့်ပစ်အပ်သော အသားကိုပင် မံသကသမ္ဘု-အသားပုပ် ဆိုသည်ဟု ယူလျှင် သင့်ရာ၏။ ပါဝါရော တုတ္တရာသင်္ကေါ- ဟူသော အဘိဓာန်နှင့်အညီ ပါဝါရ-သဒ္ဒါသည် အပေါ်ရုံအင်္ကျီကိုသာ ဟောသည်၊ ပြတီးအခင်း (အိပ်ရာခင်း)ကို မဟော။ ထိုကြောင့် အထက်ပါတပုဒ်လုံး၏ အနက်ကို အသားမှိုက် အသားပုပ်ကို ရစ်ပတ်ထားသော ညစ်နွမ်းသော အပေါ်ရုံတဘက်၏ အမြှေတ်အဆာနှင့် တူ၏-ဟု အနက်ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဗျာကုလာ၊ အထွေးထွေးအရှက်ရှက်တိုးတိုးခ္ဆေခ္ဆေ။ သဏ္ဌာသဏ္ဌာစာရိနော၊ အစုလိုက်အစုလိုက်သွားလာကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ နိဝသန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေ-တာဏ္ဍောဋ္ဌကာဒယော၊ တို့သည်။ ပါနဘောဇနာဒိမှ၊ အဖျော်ဘောဇဉ် စသည်သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိလတ်သော်။ ဥလ္လဝိတ္တာ၊ ခုန်တက်ကုန်၍။ ဝိရဝန္တာ၊ အထူးထူးအပြားပြားမြည်တမ်းကုန်လျက်။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးခွံသားကို။ အဘိဟနန္တိ၊ တိုက်ကြကုန်၏။ ပါနဘောဇနာဒိအဇ္ဈော-ဟရဏဝေလာယဉ္စ၊ အဖျော်ဘောဇဉ်အစရှိသည်ကို မျိုသောအခါ၌လည်း။ ယေ ကိမယော၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဒံမုခါ၊ အထက်သို့ရှေးရှု။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဌမဇ္ဈောဟာရေ၊ ရှေးဦးစွာမျိုအပ်ကုန်သော။ ဒဠ္ဌ တယော အာလောပေ၊ နှစ်လုပ် သုံးလုပ်သော အစာတို့ကို။ တုရိတတုရိတာ၊ ဆောဆော လျင်လျင်။ ဝိလုပ္ပန္တိ၊ လုယက်ကုန်၏။ ယံ ဥဒရံ၊ သည်။ တေသံ ကိမိနံ၊ တို့၏။ သူတိယရဉ္စ၊ သားဖွားရာအိမ်သည်ရင်း။ ဝစ္စကုဋိဂိလာနသာလာသုသာနဉ္စ၊ ကျင်ကြီးအိမ်, သူနာစရပ်, သုသာန်သင်းချိုင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတ္ထ-ဥဒရေ၊ ၌။ (ယတ္ထ ပါနဘောဇနာဒိ နိပတိတ္တာ တိဋ္ဌတိတိ သမ္ဘဒ္ဓော) သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဒါရေ၊ ဒုန်းစဏ္ဍား ရွာတံခါး၌။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးတွင်း၌။ နိဒါဃသမယေ၊ နွေကာလ၌။ ထူလဖုသိတကေ၊ ကြီးသောမိုးပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ သည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည်ရှိသော်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဝုယျမာနံ၊ မျောသော။ မုတ္တာကရိ-သ စမ္မအဋ္ဌနှာရုခဏ္ဍခေဋ္ဌသိဃာဏိကလောဟိတပ္ပဘုတိနာနာကုဏပဘောတံ၊ ကျင်ငယ်, ကျင်ကြီး, အရေ, အရိုး, အကြောပိုင်း, တံထွေး, နှပ်, သွေး အစရှိသော အထွေးထွေးသော အပုပ်မျိုးသည်။ နိပတိတ္တာ၊ ကျ၍။ ကဒ္ဒမောဒ-ကာလုဋ္ဌိတံ၊ ညွန်စေးရေဖြင့် နောက်ကျသည်။ ဒ္ဒိဟတိဟစ္ဆယေန၊ နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သဖြင့်။ သဠာတကိမိကုလံ၊ ဖြစ်သောပိုးမျိုးရှိသည်။ သူရိယာ-တပသန္တာပဝေဂကုထိတံ၊ နေပူဖြင့် ပူလောင်သောအဟုန်ဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ဥပရိ၊ ၌။ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကေ၊ အမြှုပ်အပြွက်တို့ကို။ မုဉ္စန္တံ၊ လွှတ်လျက်။ အဘိနိလဝဏ္ဏံ၊ အလွန်ညိုသောအဆင်းရှိသည်။ ပရမဇေဂုစ္ဆံ၊ အလွန်မကောင်းသောအနံ့ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဂန္တုံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ။ နေဝ အရဟာရူပတံ၊ မထိုက်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရင်း။ ဒဠ္ဌုံ၊ ငှါ။ နေ အရဟာရူပတံ၊ သို့ရင်း။ အာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ [၂၅၁] ဃာယိတုံ ဝါ၊ နမ်းခြင်းငှါရင်း။

သာယိတုံ ဝါ၊ လျက်ခြင်းငှါငင်း။ ပဂေဝ-ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာ ဆောဆော သာလျှင်။ နု အရဟာတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ နာနပ္ပ-ကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ သည်။ ဒန္ဓ-မုသလသဒ္ဒုဏ္ဏိတံ၊ သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေ့ဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက် ပြုအပ်သည်။ ဇိဝှါဟတ္ထပရိဝတ္တိတခေဠလာလာပလိဗုဒ္ဓံ၊ လျှာတည်းဟူ သော လက်ဖြင့် ပြန်လှန်အပ်လျက် တံထွေးအရိအရည်တို့ဖြင့် မြေးရှက် အပ်သည်။ တခ်ဏဝိဂတဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒိသမ္ပဒံ၊ ထိုခဏ၌ကင်းသော အဆင်း အနံ့ အရသာ အစရှိသည်တို့နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တန္တ၀ါယခလိ-သုဝါနုဝမထုသဒိသံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ချည်စာနှင်းသော ကစိဖတ် ခွေးအန်ဖတ်နှင့်တူစွာ။ နိပတိတ္တာ၊ ကျ၍။ ပိတ္တသေမ္ဘဝါတပလိဝေဌိတံ၊ သည်းခြေ, သလိပ်, လေတို့ဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥဒရဂ္ဂိ-သန္တာပဝေဂကုထိတံ၊ ဝမ်းမီး တေဇောဓာတ် ပူလောင်သော အဟုန်ဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ကိမိကုလာကုလံ၊ ပိုးမျိုး သုံးဆဲနှစ်ပါးတို့ဖြင့် နှောင့်ယှက်ရောပြွမ်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပရုပရိ၊ အထက်အထက်သို့။ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကာနိ၊ အမြှုပ်အပြွက်တို့ကို။ မုဉ္စန္တံ၊ လွှတ်လျက်။ ပရမ-ကသမ္ဘုဒ္ဓဂန္ဓဇေဋ္ဌစ္ဆဘာဝံ၊ ယောက်သွားပုပ်ကဲ့သို့ အလွန်မကောင်းသော အနံ့ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော အစာသစ်အိမ်ကို။ သုတ္တာပိ၊ ကြားကာမျှလည်း။ ပါနဘောဇနာဒီသု၊ သောက်ဖွယ်စားဖွယ် စသည်တို့၌။ အမနုညတာ၊ မမြိန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည် သေး၏။ ပညာစက္ခုနာ၊ ဝိပဿနာပညာမျက်စိဖြင့်။ အ၀လောကေတ္တာ၊ ကြည့်၍ကား။ ပဂေ၀၊ အာဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်း။ ယတ္ထ စ-ဥဒရေ၊ ၌လည်း။ ပတိတံ၊ ကျသော။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ သည်။ ပဋ္ဌမာ၊ ဖြင့်။

၁-ဤ၌လည်း ကသမ္ပု-ကို ယောက်သွားပုပ်ဟု ပြန်ထားသည်ကို စဉ်းစားသင့်၏။ အံ့ဋ္ဌ ၂-၈၀ ၌ ကသမ္ပုဇာတော-ပုဒ်မှ ကသမ္ပု-ကို "ကသမ္ပု ဝုစ္စတိ တိန္တကုဏပကသဋ္ဌံ ဥဒကံ၊ ဣမသ္မိံ စ သာသနေ ဒုဿီလော နာမ ဇိဂုစ္ဆနီယတ္တာ တိန္တကုဏပဥဒကသဒိသော" ဟု ဖွင့်ဆိုထား၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် ကသမ္ပု-သဒ္ဒါသည် သူသေကောင်ပုပ်ရည်ကို ဟောသည်ဟု ယူအပ်၏။ သို့သော် ထိုအနက်လည်း ပရမ-ပုဒ်နှင့် စပ်ရန် မလျော်လှသေး၊ ပါဠိ အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်ကြီး၌ မစင်ကြယ်သောအနက်ကိုလည်း ပြထား၏။ ထိုကြောင့် ပရမကသမ္ပု-ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဋ္ဌစ္ဆဘာဝံ၊ အလွန်မစင်ကြယ်၍ မကောင်းသော အနံ့ရှိသည့် စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်သို့-ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သ-သော)

ဝိဝေကံ-ဝိသဘာဂံ၊ ခဲ့ဝေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ကေ၊ သော။ ဘာဂံ၊ အဖို့ကို။ ပါဏကာ၊ ပိုးတို့သည်။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေ၊ သော။ ဘာဂံ၊ ကို။ ဥဒရဂ္ဂိ၊ ဝမ်းမီးသည်။ စျာပေတိ၊ ကျက်စေ၏။ ကေ၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ မုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေ၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ ကရီသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေ၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ ရသဘာဝံ၊ အရသာမာတ်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတ္ဝာ၊ ၍။ သောဏိတ-မံသာဒိနိ၊ အသွေးအသား အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပဗြူဟယတိ၊ ပွါးစေ၏။ ပရိဏ္ဍေဒတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရပဋ္ဌလေန စေ၀၊ ဝမ်းလွှာဖြင့်ရင်း။ ဥဒရိယ-ဘာဂေန စ၊ အစာသစ်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအစာသစ်အိမ်၏။ သဘာဂပရိဏ္ဍေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂ-ပရိဏ္ဍေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေ၀၊ တည်း။

၂၀။ ကရီသန္တိ၊ ကား။ ဝစ္စံ၊ ကျင်ကြီးတည်း။ တံ၊ ထိုကျင်ကြီး သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဇေါဟဠာဟာရ၀ဏ္ဏ-မေ၀၊ မျိုအပ်သောအာဟာရ အဆင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဧဝတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ပက္ကာသယေ၊ အစာကျက်အိမ်ဌ။ ဋ္ဌတံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာနာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဏကမူလာနံ၊ ရှေအဖို့အားဖြင့် ချက်၏အောက်, နောက် အဖို့အားဖြင့် အောက်ဆုံးဖြစ်သော ကျောက်ဆစ်ရိုးတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်ဌ။ အန္တာ၀သာနေ၊ အူခွေ၏အဆုံးဌ။ ဥဗ္ဗေဓေန၊ အစောက်-အားဖြင့်။ အဌဂုံလမတ္တော၊ လက်ရှစ်သစ်ပမာဏရှိသော။ ဝေဠုနာဠိက-သဒိသော၊ ဝါးကျည်အခေါင်းနှင့်တူသောအရပ်သည်။ ပက္ကာသယော နာမ၊ ၏။ သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ယတ္ထ-ပက္ကာသယေ၊ ဌ။ (ပါနဘောဇနာဒိကံ သန္ဓိစိတံ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိတိ သမ္ဗန္ဓော) ဥပရိဘူမိဘာဂေ၊ ဌ။ ပတိတံ၊ သော။ ဝယောဒကံ၊ မိုယ်းရေသည်။ သြဂဋ္ဌတ္ဝာ၊ လျှောကျ၍။ ဟေဋ္ဌာ-ဘူမိဘာဂံ၊ ကို။ ပူရေတ္ဝာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဧ၀မေ၀၊ တူလျှင်။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်ဌ။ ပတိတံ၊ သော။ ပါနဘောဇနာဒိကံ၊ သည်။ ဥဒရဂ္ဂိနာ၊ ဝမ်းမီးတေဇောဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ၊ အမြှုပ်စိစိတက်လျက်။ ပက္ကံ ပက္ကံ၊ ကျက်တိုင်းကျက်တိုင်း။

နိသဒါယ၊ ကျောက်ပျဉ်၌။ ပိသိတမိဝ၊ ကြိတ်သကဲ့သို့။ သဏှဘာဝံ၊ မွေ့ညက်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ အန္တေပိလေန၊ အူခေါင်းဖြင့်။ သြဂဠိတ္ဝာ သြဂဠိတ္ဝာ၊ လျှောကျ၍ လျှောကျ၍။ သြမဒ္ဒိတ္ဝာ၊ သိပ်နယ်၍။ ဝေဌပေတ္မေ၊ ဝါးဆစ်၌။ ပက္ခိပမာနပဏ္ဍုမတ္တိကာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ဖြောသောအဆင်းရှိသော မြေညက်ကဲ့သို့။ သန္ဓိစိတံ၊ စုဝေးသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂါသယပဋ္ဌလေန စေဝ၊ အစာသစ် အိမ်လွှာဖြင့်ဝင်း။ ကရီသဘာဝေန စ၊ ကျင်ကြီး၏ အဆုံးအဖြို့ဖြင့်ဝင်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုကျင်ကြီး၏။ သဘာဝ-ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသ-ဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၂။ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ၊ ကား။ သိသကဋ္ဌာဟဘဿ၊ ဦးခေါင်းခုံတွင်း၌။ ဌိတမိဠုရာသိ၊ တည်သော(အနှစ်)ခြင်ဆီစုတည်း၊ ဝါ၊ ဦးနှောက်စုတည်း။ တံ၊ ထိုဦးနှောက်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ အဟိစ္ဆတ္တက-ပိဏ္ဍဝဏ္ဏံ၊ မှိုင့်မှိုခဲနှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏။ ဒဓိဘာဝံ၊ နှိုမ်းအဖြစ်သို့။ အသမ္ဘတ္တံ၊ မရောက်မီ၊ ဝါ၊ သော။ ဒုဗ္ဗဓိရဝဏ္ဏံ၊ ပျက်သော နှိုရည်အဆင်းရှိ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ၄။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ သိသကဋ္ဌာဟဘဿ၊ ၌။ စတ္တာ-ရော၊ ကုန်သော။ သိဗ္ဗိနိမဂ္ဂေ၊ ဦးခေါင်းချုပ်စပ်ကြောင်းတို့ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သမောဓာနေတ္ဝာ၊ ပေါင်းစု၍။ ဌပိတာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍာ ဝိယ၊ မုံညက်စိုင်တို့ကဲ့သို့။ သမောဟိတံ-သန္ဓိစိတံ၊ စုဝေးလျက်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သိသကဋ္ဌာဟဿ၊ ဦးခေါင်းခုံ၏။ အဘ္ဘန္တရတလေဟိ စေဝ၊ အတွင်းအပြင်တို့ဖြင့်ဝင်း။ မတ္ထ-လုင်္ဂဘာဝေန စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ [၂၅.၂] ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုဦးနှောက်၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၃။ ပိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ၊ အိတ်ဖွဲ့ရှိသော ဗဒ္ဓသည်းခြေဝင်း။ အဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ၊ အိတ်ဖွဲ့မရှိသော အဗဒ္ဓသည်းခြေဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ပိတ္တာနိ၊ သည်းခြေတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္တ၊ ထိုဗဒ္ဓ သည်း

ခြေ အဗဒ္ဓသည်းခြေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဗဟ-လမဓုကတေလဝဏ္ဏံ၊ ပြစ်ခဲ့သော သစ်မည်စည် ဆီအဆင်းရှိ၏။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ မိလာတအာကုလိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ညိုးနွမ်းသောတောင်ကျည်းပွင့်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌိ။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ဒ္ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့ဌိ။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ကေသလောမ-ဒန္တနခါနံ၊ တို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဌာနုဋ္ဌေဝ၊ အသားမှလွတ်ရာအရပ်ကိုဋဌင်း။ ထဒ္ဓသုက္ခစမ္မဋ္ဌ၊ မာကျန်းခြောက်သွေ့သောအရေကိုဋဌင်း။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဗျာပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ သော။ တေလံ ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ အဝသေ-သသရီရံ၊ ကို။ ဗျာပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ယမ္ပိ၊ အကြင်အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ၊ ပျက်လတ်သော်။ အက္ခိနိ၊ တို့သည်။ ပိတကာနိ၊ ဝါကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘမန္တိ၊ လည်ကုန်၏။ ဂတ္တံ၊ ကိုယ်သည်။ ကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ကဏ္ဏာ||ယတိ၊ ယားယံ၏။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဟဒယ-ပပ္ပါသာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ဌိ။ ယကနမံသံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပတိဋ္ဌိတေ၊ သော။ မဟာကောသာတကီကောသကသဒိသေ၊ သပ္ပတ်သီးကြီးအိမ်နှင့် တူသော။ ပိတ္တကောသကေ၊ သည်းခြေအိမ်ဌိ။ ဌိတံ၊ ၏။ ယမ္ပိ၊ အကြင် ဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ၊ သော်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥမ္မတ္တကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟိရောတ္တပ္ပံ၊ အရှက်အကြောက်ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ ၍။ အကာဘတ္ထံ၊ မပြုမကျင့်ကောင်းသည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘာသိတဗ္ဗံ၊ မပြောမဆိုကောင်းသည်ကို။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ အစိန္တိတဗ္ဗံ၊ မကြံစည်အပ်, မကြံစည်ကောင်းသည်ကို။ စိန္တေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပိတ္တဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာယ၊ ထိုဗဒ္ဓအဗဒ္ဓ သည်းခြေ၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၄။ သေမှန်၊ ကား။ သရီရဗ္ဗဟန္တရေ၊ ဌိ။ ဧကပတ္ထပ္ဏရပ္ပမာဏံ၊ တကွန်းစားပမာဏရှိသော "တခွက်ပမာဏရှိသောလည်းဟူ"။ သေမှု၊ သလိပ်တည်း။ တံ၊ ထိုသလိပ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။

နာဂဗွေလာပဏ္ဍရသဝဏ္ဏံ၊ ရွှေစဉ်တိုင်းရှက်၊ ဝါ၊ ဝက်ခြေးပန်ရှက်ရည် အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်တိုင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရပဋ္ဌလေ၊ (အစာသစ်၏အထက်ဖြစ်သော) ဝမ်းလွှာအူခေါင်း၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ပန-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ ယံ-သေမ့်၊ သည်။ ဘောဇနာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ၊ ဘောဇဉ်အစရှိသည်ကို မျိုရာကာလ၌။ သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥဒကေ၊ ၌။ သေဝါလပဏကံ၊ ရေမှော်ရေညှိသည်။ ကဋ္ဌေ ဝါ၊ သစ်သည်ရင်း။ ကထလေ ဝါ၊ အိုးခြမ်းသည်ရင်း။ ပတန္တေ၊ သော်။ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒ္ဝိဓာ၊ နှစ်ဖြာ။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အဇ္ဈောတ္ထရိတ္ဝာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ပါနဘောဇနာဒိမှိ၊ သည်။ နိပတန္တေ၊ ကျသည်ရှိသော်။ ဆိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒ္ဝိဓာ၊ ဖြာ။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ အဇ္ဈောတ္ထရိတ္ဝာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ယမှိ စ၊ အကြင်သလိပ်သည် လည်း။ မန္ဒီဘူတေ၊ နုံ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်လတ်သော်။ ပဏ္ဏဂဏ္ဍော ဝိယ စ၊ ပြည်မှည့်သော အိုင်းအမာကဲ့သို့ရင်း။ ပူတိကုက္ကုဠဏ္ဍမိဝ စ၊ ပုပ်သော ကြက်ဥကဲ့သို့ရင်း။ ဥဒရံ၊ သည်။ ပရမဇေဂုစ္ဆံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ကုဏပဂန္ဓံ၊ ပုပ်သောအနံ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုအားနည်းသောသလိပ်မှ။ ဥဂ္ဂတေန၊ အထက်သို့တက်သော။ ဂန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဒေကောပိ၊ ကြို့သောလေသည်ရင်း။ မုခမ္ပိ၊ ခံတွင်းသည်ရင်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်။ ပူတိကုဏပသဒိသံ၊ ပုပ်သောသူသေ ကောင်(အနံ့)နှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ ပုရိသော၊ ထိုအနံ့မ ကောင်းသော ခံတွင်းရှိသောယောကျ်ားသည်လည်း။ အပေဟိ၊ ဖဲလော့။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ သည်။ ဝါယသိ၊ လိုင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုဗ္ဗတံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယဒိ၊ အကြင်သလိပ်သည်လည်း။ ဝဏ္ဏေတ္ဝာ၊ ၍။ ဗဟလတ္တံ၊ ထူထပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဝစ္စကုဋိယံ၊ ၌။ ပိဓာနဖလကံ ဣဝ၊ ပိတ်သောပျဉ်ချပ်ကဲ့သို့။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ ၏။ အဘ္ဘန္တရေယေव၊ ၌သာလျှင်။ ကုဏပဂန္ဓံ၊ အပုပ်နံ့ကို။ သန္ဓိရမ္ဘိတ္ဝာ၊ ပိတ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သေမှဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသု၊ ထိုသလိပ်၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေव၊ တည်း။

[၂၅၃] ၂၀၅။ ပုဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ပူတိလောဟိတဝသေန၊ ပုပ်သော သွေး၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သောပြည်တည်း။ တံ၊ ထိုပြည်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏော၊ ဖြောဘော့သော ဖက်ရွက်ရော် အဆင်းရှိ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မတာသရီရေ၊ ဌ။ ပူတိဗဟလာစာမ-ဝဏ္ဏော၊ ပုပ်သောပြစ်ခဲ့သော ကစီရည် (ထမင်းရည်) အဆင်းရှိ၏[1]။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနော၊ ရှိ၏။ ဒီဃတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒီသု ဒီဃာသု၊ တို့ဌ။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကိုယ်အရုပ်ဌ။ သော-ပုဗ္ဗော၊ သည်။ သန္ဌိတော၊ ပေါင်းစုစည်းဝေးသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။ ပုဗ္ဗဿ၊ ၏။ သော-တာ-ဒိသော၊ သော။ နိဗဒ္ဓေါ၊ မြဲသော။ သြကာသော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတြ ယတြ၊ အကြင်အကြင်အရုပ်ဌ။ ခါဏုကဏ္ဏကပဟာရဏဂ္ဂိဇာလာ-ဒီဟိ၊ သစ်ငုတ် ဆူး လက်နက် ဓားလုံ မီးလျှံ အစရှိသည်တို့သည်။ အဘိဟ-တော၊ ထိခိုက်မိသော။ သရီရပ္ပဒေသေ၊ ဌ။ လောဟိတံ၊ သည်။ သဏ္ဌဟိတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ဂဏ္ဍပိဋကာဒယော ဝါ၊ အိုင်းနာထွတ်မြင်းနာ အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဥပဂဒ္ဓန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြ တတြ၊ ထိုထို ထိခိုက်မိသော ကိုယ်အရုပ်စသည်ဌ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အယ၊ ထိုပြည်၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

[2]။ လောဟိတန္တိ၊ ကား။ လောဟိတာ၊ တို့သည်။ သန္ဌိတ-လောဟိတာ၊ စုဝေး၍တည်သောသွေးဌင်း။ သံသရဏလောဟိတာ၊ ထိုမှ ဤမှ ရွှေရှားသောသွေးဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသွေးတို့တွင်။ သန္ဌိတလောဟိတံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ နိပက္ကဗဟလလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ချက်အပ်ပြီးသော ပြစ်ခဲ့သော ချိပ်ရည်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သံသရဏလောဟိတံ၊ သည်။ အစ္ဆလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ကြည်သော ချိပ်ရည်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။

၁-အာစာမ-သဒ္ဒါသည် ထမင်းချိုးကိုလည်းဟော၏၊ ဤဌာန အဝယဝနကဋ္ဌိက-ဟု ဋ္ဌိကာဖွင့်သောကြောင့် ထမင်းရည်ဟောတည်း။ (ဆ-သံ-သော)

ဒိသတော၊ ဖြင့်။ သန္ဓိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ သံသရဏလောဟိတသည်။ ဒ္ဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ သံသရဏလောဟိတံ၊ သည်။ ကေသလောမဒန္တနခါနံ၊ တို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဠော၊ အသားမှ လွတ်သော အရပ်ကိုဂုဏ်း။ ထဒ္ဓသုက္ခစမ္မဠု၊ မာသော ခြောက်သော အရေ ကိုဂုဏ်း။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဓမနီဇာလာနုသာရေန၊ သွေးကြော ကွန်ရက်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဥပါဒိဏ္ဏသရီရံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ သန္ဓိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ယကနဋ္ဌာနသာ၊ အသည်းတည်ရာ အရပ်၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ၊ အောက်အဖို့ကို။ ပူရေတ္ဝာ၊ ၍။ ကေပတ္ထပူရမတ္တံ၊ တခွက်ပြည့်မျှလောက်ဖြစ်၍။ ဟဒယဝဏ္ဏပဗ္ဗါသာနံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ထောကံ ထောကံ၊ အတန်ငယ် အတန်ငယ်။ ပဋ္ဌရန္တံ၊ ယိုသည်ဖြစ်၍။ ဝဏ္ဏဟဒယယကနပဗ္ဗါသေ၊ အညို့, နှလုံး, အသည်း, အဆုတ် တို့ကို။ တေမယမာနံ၊ စွတ်စေလျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္ဒံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသွေး သည်။ ဝဏ္ဏဟဒယာဒီနံ၊ တို့ကို။ အတေမေန္တော၊ မစွတ်စေသည်ရှိသော်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပိပါသိတာ၊ ရေသိပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ လောဟိတာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာယ၊ တိုသွေး၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝ-ပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၇။ သေဒေါတိ၊ ကား။ လောမကူပါဒီဟိ၊ မွေးတွင်းစသည်တို့မှ။ ပဋ္ဌရဏကအာပေါဓာတု၊ ယိုထွက်သော အာပေါဓာတ်တည်း။ သော-သေဒေါ၊ ထိုခြေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဝိပ္ပသန္နတိလတေလဝဏ္ဏော၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သော နှမ်းဆီနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနော၊ တည်တိုင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတော၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သော-သေဒေါ၊ သည်။ လောဟိတံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဒါ၊ သိမ်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ ၏။ (သော-တာဒိသော၊ သော။) နိဗဒ္ဓေါ၊ မြဲသော။ သေဒဿ၊ ၏။ သြကာသော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ အဂ္ဂိသန္ဓာပသူရိယသန္ဓာပဥတုဝိကာရာဒီဟိ၊ မီးပူ နေပူ ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ သရီရံ၊ သည်။ (ဂင်း ကတ္တားကို သန္ဓပတိ,ပဋ္ဌရတိ-နှင့်စပ်) သန္ဓပတိ၊ ပူပန်၏။ တဒါ၊ ၌။

ဥဒကတော၊ မ္ပ။ အဗ္ဗုဠ္ဠမတ္တဝိသမစ္ဆိန္နဘိသမုဠာလကုမုဒနာဠကလာပေါ၊ နုတ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော မညီမညွှတ်ဖြတ်အပ်သော ကြာစွယ်ကြာရင်း ကုမုဒ္ဒရာကြာရိုးအစည်းသည်။ (ဝိသမံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။) ပဋ္ဌရတိ ဝိယ၊ ယိုသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ထွက်စေသကဲ့သို့။ သဗ္ဗကေသလောမကူပဝိဝရေဟိ၊ အလုံးစုံသော ဆံတွင်း မွေးတွင်း အကြားပေါက်တို့မှ။ (သေဒံ၊ ကို။ ဝိသမံ၊ မညီမညွှတ်။) ပဋ္ဌရတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မာ-သေဒသ္မာ၊ ၏။ သဏ္ဌာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနညော၊ ဆံတွင်း မွေးတွင်း အကြားအပေါက်တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သေဒပရိဂ္ဂဏှကေန၊ ချွေးကိုသိမ်းဆည်းသော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ ကေသလောမကူပဝိဝရေ၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သေဒေါ၊ ကို။ မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ [၂၅၄] ပရိစ္ဆေဒ-တော၊ ဖြင့်။ သေဒဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုချွေး၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

မေဒေါတိ၊ ကား။ ထိနသိနေဟော၊ ခဲ့သော အဆီဟူသော အစေး တည်း။ သော-မေဒေါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဖာလိတဟာလိဒ္ဒိဝဏ္ဏော၊ ခြမ်းအပ်သော နံနွင်းသားအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စ္စာ။ ထူလသရီရသ၊ ဆူဖြိုးသော ကိုယ်ရှိသသူအား။ စမ္မမံသန္ဟာရေ၊ အရေ အသားတို့၏ အကြား၌။ ဌပိတဟာလိဒ္ဒိဝဏ္ဏဒုကူလပိလောတိကသဏ္ဌာ-နော၊ ထားအပ်သော နံနွင်းရောင်အဆင်းရှိသော ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးနွမ်းသဏ္ဌာန် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိသသရီရသ၊ ကြုံလို့သောကိုယ် ရှိသသူအား။ ဇယ်မံသံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းသားရင်း။ ဥိရုမံသံ၊ ပေါင်သားရင်း။ ပိဋ္ဌ-ကဏ္ဏကနိဿိတံ၊ ကျောက်ဆစ်ရိုးကိုမှီသော။ ပိဋ္ဌိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်း သားရင်း။ ဥဒရဝဋ္ဋိမံသံ၊ ဝမ်းပြင်းသားရင်း။ ဣတိ တောနိ-မံသာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒိဂုဏတိဂုဏံ ကတ္တာ၊ နှစ်ထပ်သုံးထပ်ပြု၍။ ဌပိတဟာလိဒ္ဒိ-ဝဏ္ဏဒုကူလပိလောတိကသဏ္ဌာနော၊ ထားအပ်သော နံနွင်းရောင် အဆင်း ရှိသော ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးနွမ်းသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတော၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ထူလဿ၊ အား။ သကလ-သရီရံ၊ ကို။ ဖရိတ္တာ၊ ၍။ ကိသဿ၊ အား။ ဇယ်မံသာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို။

နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတော၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်အဆီကို။ သိနေဟသခံ၊ အစေး ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ပရမဇေဂုစ္ဆ-တ္တာ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဒ္ဓနိ၊ ၌။ တေလတ္ထာ-ယ၊ လိမ်းဆီအကျိုးငှါ။ နေဝ ဂဏ္ဍန္တိ၊ မယူကုန်။ နာသတေလာဒီနံ၊ နှာ ခေါင်းဆီ စသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ နေ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ မံသေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ စမ္မေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ မေဒဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ္သ၊ ထိုအဆီခဲ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၈။ အသ္သုတိ၊ ကား။ အက္ခိဟိ၊ မျက်စိတို့မှ။ ပဋ္ဌရဏကအာပေါ-ဓာတု၊ ယိုစီးသော အာပေါဓာတ်တည်း။ တံ၊ ထိုမျက်ရည်သည်။ ဝဏ္ဏ-တော၊ ဖြင့်။ ဝိပ္ပသန္နတိလတေလဝဏ္ဏံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သောနှမ်းဆီနှင့် တူသောအဆင်း ရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည် တိုင်းသောသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ အက္ခိကူပကေသု၊ မျက်တွင်းတို့၌။ ဌိတံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ၊ ဤမျက်ရည်သည်။ ပိတ္တကောသကေ၊ သည်းခြေအိမ်၌။ ပိတ္တံ၊ ဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ သန္ဓိစိတံ၊ တစုတဝေးတည်း။ တိဋ္ဌတိ ဣဝ၊ တည်သကဲ့သို့။ အက္ခိကူပကေသု၊ တို့၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္ဓိ-စိတံ၊ စုဝေးလျက်။ နေ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ယဒါ၊ ၌။ သတ္ထာ၊ တို့သည်။ သောမနဿဇာတာ၊ ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာဟသိတံ၊ သည်းစွာရယ်ရွှင်ခြင်းကို။ ဟသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေါမနဿဇာတာ၊ ဖြစ်သောနှလုံး မသာယာခြင်း ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ရောဒန္တိ၊ ငိုကြွေးကုန်၏။ ပရိဒေဝန္တိ၊ မြည်တမ်းကုန်၏။ တထာ-ရူပံ၊ သော။ ဝိသမဟာဟာရံ ဝါ၊ မမျှတ မလျှောက်ပတ်သော အာဟာရကို မူလည်း[1]။ အာဟာရေန္တိ၊ သုံးဆောင်စားသောက်ကုန်၏[2]။ ယဒါ စ၊

၁-အလွန်စပ်လွန်း ပူလွန်းသည် စသော ဝိသဘာဂါဟာရကို ယူ။ သမ္ဘော ၌ကား ဝိသဘာဂါဟာရံ-ပါ၌ရှိ၏။ (ပြည်)

၂-အာဟာရသည် အာဟာရဇရုပ်ကို ဆောင်တတ်၏၊ စားသောသူသည် ၎င်းကို ဆောင်စေသည်မည်၏၊ ထိုကိုပင် စားသည်ဟု ခေါ်သည်။ ထိုကြောင့် ကာရိုက်နှင့်တကွ သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဥ်လည်း။ နေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အကွိန်၊ တို့ကို။ ဓူမရဇပ်သုကာဒိဟိ၊ အခိုး,မြှု,မြေမှုန့် စသည်တို့သည်။ အာတိဟညန္တိ၊ ထိပါးနှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ တဒါ၊ ဥ်။ ဧတေဟိ သောမနဿဒေါမနဿဝိသဘာဂါဟာရဥတူဟိ၊ ထို ဝမ်းမြောက်ခြင်း, နှလုံးမသာခြင်း, ဝိသဘာဂါဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း, ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့်။ သမုဋ္ဌဟိတ္တာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၍။ အကွိ-ကူပကေ၊ တို့ကို။ ပူရေတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ တည်မူလည်း တည်၏။ ပဋ္ဌရတိ ဝါ၊ ယိုမူလည်း ယို၏။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ဆိုဖွယ်အထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ အဿုပရိဂ္ဂဏ္ဍကေန၊ သော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ အကွိကူပကေ၊ တို့ကို။ ပူရေတ္တာ၊ ၍။ ဌိတဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဏ္ဍိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒ-တော၊ ဖြင့်။ အဿုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုမျက်ရည်၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၉။ ဝသာတိ၊ ကား။ ဝိလီနသိနေဟော၊ မခဲမှ၍ ကျေသော အစေးတည်း။ သာ၊ ထိုကျေသော အစေးဟူသော ဆီကြည်သည်။ ဝဏ္ဏ-တော၊ ဖြင့်။ နာဠိကေရတေလဝဏ္ဏာ၊ အုန်းဆီအဆင်း ရှိ၏။ အာစာမေ၊ ချိုးဥ်၊ ဝါ၊ ထမင်းရည်ဥ်။ အာသိတ္တတေလဝဏ္ဏာ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော ဆီနှင့်တူသောအဆင်း ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နာနကာလေ၊ ရေချိုးရာကာလ၌။ ပသန္နဥဒကဿ၊ ကြည်သောရေ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပရိတ္တမန္တသိနေဟပိန္ဒု-ဝိသဒ္ဒသဏ္ဌာနာ၊ ပြန့်သည်ဖြစ်၍ လည်သောအဆီပေါက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒတလပါဒပိဋ္ဌိနာသ-ပုဋ္ဌနလာဋဋ္ဌအံသကူဋ္ဌေသု၊ လက်ဖဝါးပြင်, လက်ဖမိုး, ခြေဖဝါးပြင်, ခြေ-ဖမိုး, နှာခေါင်း, နဖူး, ပခုံးစွန်းတို့၌။ ဌိတာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧလာ၊ ဤ-ဝသာသည်။ ဧတေသု သြကာသေသု၊ တို့၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ ဝိလီနာ၊ ကျေသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ နိ တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ပန၊ ဝင်စစ်။ ယဒါ၊ ၌။ အဂ္ဂိသန္တာပသူရိယသန္တာပဥတုဝိသဘာဂဧဝတုဝိသဘာဂဧဝဟိ၊ မီးပူခြင်း, နေပူခြင်း, ဥတု၏မတူသောသဧဘာ, ဝေတ်၏မတူသောသဧဘာ တို့ကြောင့်။ ဧတေ ပဒေသာ၊ ထိုလက်ဝါးပြင် အစရှိသော အရပ်တို့သည်။

[၂၅၅] ဥသ္မာဇာတာ၊ ဖြစ်သောအင္ဂေါ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ဘ္ဒ။ နှာနကာလေ၊ ရေချိုးသောကာလ၌။ ပသန္နဥဒကူပရိသိနေဟ-ဗိန္ဒု၊ ကြည်သောရေ၏အထက်၌ဖြစ်သော အဆီပေါက်သည်။ ဝိသဒ္ဒော ဝိယ၊ ထိုမှ‌ဤမှ‌ရွှေ့ရှားသကဲ့သို့။ တတ္ထ-ဟတ္ထတလာဒိပဒေသေသု၊ ကိုဘ္ဒ။ ဣတော စ၊ မှ‌ဌင်း။ ဣတော စ၊ မှ‌ဌင်း။ သဠ္ဠရတိ၊ စီးကျသွားလာ၏။ ပရိဏ္ဍေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝသာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုဆီကြည်၏။ သဘာဝပရိဏ္ဍေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိဏ္ဍေ-ဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၁၀။ ခေဠောတိ၊ ကား။ အန္ဓောမုခေ၊ ခံတွင်း၏အတွင်းဘ္ဒ။ ဟေဏမိ-သာ၊ အမြှုပ်နှင့်ရောသော။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတ်တည်း။ သော၊ ထိုတံထွေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတော၊ ဖြူသည်ဖြစ်၍။ ဟေဏ-ဝဏ္ဏော၊ အမြှုပ်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသ-သဏ္ဌာနော၊ ၏။ ဟေဏသဏ္ဌာနော၊ အမြှုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ထုံ၊ ဘ္ဒ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဘ္ဒ။ ဇာတော၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥဘောဟိ၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ ကပေါလပဿေဟိ၊ ပါးစောင်နံပါးတို့မှ။ သြရှယ္ယ၊ သက်၍။ ဇိဝှါယ၊ ဘ္ဒ။ ဌိတော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သေ ဧသော-ခေဠော၊ သည်။ တွေ-ဇိဝှါယ၊ ဘ္ဒ။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္ဓိစိတော၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နု တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ယဒါ၊ ဘ္ဒ။ သတ္ထာ၊ တို့သည်။ တထာ-ရူပံ၊ ထိုသို့အပူအခါးအစရှိသည် သဘောရှိသော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ပဿန္တိ ဝါ၊ မြင်မူလည်းမြင်ကုန်အံ့။ သရန္တိ ဝါ၊ အောက်မေ့မူလည်း အောက်မေ့ကုန်အံ့။ ဥဏ္ဏတိတ္တကဋ္ဌကလောဏမ္ပိလာနံ၊ အပူ,အခါး,အစပ်,အငန်,အချဉ်တို့တွင်။ ကိဉ္စိ-အညတရံ အာဟာရဝတ္ထုံ၊ တစုံတခုသောအာဟာရ ဝတ္ထုကို။ မုခေ၊ ဘ္ဒ။ ဌပေန္တိ ဝါ၊ ထားမူလည်းထားကုန်အံ့။ ဝါ၊ ကား။ ယဒါ၊ ဘ္ဒ။ နေသံ-သတ္ထာနံ၊ တို့၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသည်။ အာဂိလာယတိ၊ နာအံ့။ "ပြန်အံ့လည်းဟူ"။ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဇိဂုစ္ဆာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝါ၊ ဖြစ်မူလည်းဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ဘ္ဒ။ ခေဠော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဘောဟိ၊ ကုန်သော။ ကပေါလ-ပဿေဟိ၊ တို့မှ။ သြရှယ္ယ၊ ၍။ ဇိဝှါယ၊ ဘ္ဒ။ သဏ္ဌာတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။

ဇသ ဇသော-ခေဋ္ဌော၊ သည်။ အဂ္ဂဇိဝ္ဘါယ၊ လျှာဖျားဌ်။ တနုကော၊ ပါးကျဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မူလဇိဝ္ဘါယ၊ ဌ်။ ဗဟလော၊ ပြစ်ခဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မုခေ၊ ဌ်။ ပက္ခိတ္တဠ၊ ထည့်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုထုကံ ဝါ၊ မှုံဆန်းကိုရင်း။ တဏ္ဍုလံ ဝါ၊ ဆန်ကိုရင်း။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စိ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ခဲဖွယ်ကိုရင်း။ နဒီပုလိနေ၊ မြစ်သဲပြင်ဌ်။ ခတကူပက-သလိလံ၊ တူးအပ်သောတွင်းရေသည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ အဂစ္ဆန္တော ဝိယ၊ မရောက်သကဲ့သို့။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ အဂစ္ဆန္တောဝ၊ မရောက်မူ၍သာလျှင်။ တေမေတုံ၊ စွတ်စေခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ခေဋ္ဌဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုတံထွေး၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝ-ပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောဝ၊ တည်း။

၂၁၁။ သိသ်ားဏိကာတိ၊ ကား။ မတ္ထလုဂ်တော၊ ဦးနှောက်မှ။ ပဋ္ဌ-ရဏကအသုစိ၊ ယိုထွက်သောမစင်ကြယ်သော ဝတ္ထု၊တည်း။ သာ၊ ထိုနှပ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ တရုဏတာလဋ္ဌိမိဠ္ဠဝဏ္ဏာ၊ နုသောထန်းစေ့ဆံအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနာ၊ ၏။ ဒီဃတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒီဃာယ၊ ဌ်။ ဇာတာ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ နာသပုဋ္ဌေ၊ နှာခေါင်းဖုတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ဤနှပ်သည်။ ဣတ္ထေ-နာသပုဋ္ဌေ၊ ဌ်။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္ဓိစိတာ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နှ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ ယထာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ပဒုမိနိပတ္တေ၊ ပဒုမာကြာ ရွက်ဌ်။ ဒဓိ ၊ နွားမကို။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ထုပ်၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ်။ ကဏ္ဍကေန၊ ဆူးဖြင့်။ ဝိဇ္ဈေယ္ယ၊ ဖောက်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါဌ်။ အနေန ဆိဒ္ဒေန၊ ဤအပေါက်ဖြင့်။ ဒဓိမုတ္တံ၊ နွားမ၏အရည်ကြည်သည် ။ ဂဠိတ္ဝာ-သန္ဓိတ္ဝာ၊ စီးလာ၍။ ဗဟိ၊ ဌ်။ ပဇေယ္ယ ယထာ၊ ကျရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ယဒါ၊ ဌ်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရောဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသဘာဂါဟာရဥတု-ပသေန ဝါ၊ သဘောမတူသော အာဟာရ, သဘောမတူသော ဥတု၏အစွမ်း ဖြင့်မူလည်း။ သဠာတဓာတုခေါဘာ၊ ဖြစ်သော ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း

၁-ဒဓိနော ဝိယ သန္ဓနအာစ္ဆရဲသော ဒဓိမုတ္တံ။ ဌိကာ။ ဒဓိနိမုတ္တံ၊ နွားမ၏လျှင် အကြောင်းရှိသော ကြည်သောအရည်သည်။ ဂဠိတ္ဝာ။ (ပြည်)

ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်အုံ့။ တဒါ၊ ဌ္ဌ။ အန္တောသီသတော၊ ဦးခေါင်း တွင်းမှ။ ပူတိသေမှဘာဝံ၊ ပုပ်သောသလိပ်၏ အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ သော။ မတ္ထလုင်္ဂံ၊ ဦးနှောက်သည်။ ဂဠိတ္ဘာ၊ စီး၍။ တာလုမတ္ထကဝိဝရေန၊ ဦးခေါင်းပေါက်မှလာလတ်၍ အာစောက်၏အထက်ဖြင့်။ (မတ္ထကဝိဝရ-တော အာဂန္ဓာ တာလုမတ္ထကေန ဩတရိတ္ဘာ၊ ဌ္ဌိကာ) ဩတရိတ္ဘာ၊ သက်ကျ၍။ နာသပုဋ္ဌေ၊ တို့ကို။ ပူရေတ္ဘာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ တည်မူလည်း တည်၏။ ပဋ္ဌရတိ ဝါ၊ ယိုမူလည်းယို၏။ သိသ်ာဏိကာဝပရိဂ္ဂဏ္ဍကေန၊ နှပ်ကို သိမ်းဆည်းသော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ နာသပုဋ္ဌေ၊ တို့ကို။ ပူရေတ္ဘာ၊ ၍။ ဌိတာဝသေနေဝ၊ တည်သောနှပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဏ္ဍိတဗ္ဗာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သိသ်ာဏိကာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသာ၊ ထိုနှပ်၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောဝ၊ တည်း။

[၂၅၆] ၂၁၂။ လသိကာတိ၊ ကား။ သရီရသန္ဓိနံ၊ ကိုယ်ဌ်ဖြစ်သော ရိုးဆက်တို့၏။ အဘ္ဘန္တရေ၊ ဌ္ဌ။ ပိစ္ဆိလကုဏ်ပံ၊ ကျိုခ္ခဲသော အစေးပုပ်တည်း။ သာ၊ ထိုအစေးပုပ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ကဏိကာရနိယျာသဝဏ္ဏာ၊ မဟာလှေကားစေးအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနာ၊ ၏။ ဒီဃတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒီဃ ဒီဃာသု၊ တို့ဌ္ဌ။ ဇာတာ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌသန္ဓိနံ၊ ရိုးဆက်တို့၏။ အဘ္ဘန္တရေ၊ ဌ္ဌ။ ဌိတာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယဿ၊ အား။ သော-လသိကာ၊ သည်။ မန္ဒာ၊ နည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓဟန္တဿ၊ ထသော။ နိသီဒန္တဿ၊ ထိုင်သော။ အဘိက္ကမန္တဿ၊ ရှေ့သို့တက်သော။ ပဋိက္ကမန္တဿ၊ နောက်သို့ဆုတ်သော။ သမိဉ္ဇန္တဿ၊ ကွေးသော။ ပသာ-ရေန္တဿ၊ ဆန့်သော။ တဿ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ အဋ္ဌကာနိ၊ တို့သည်။ **ကဋ္ဌကဋ္ဌာယန္တိ**၊ ခုတ်ခုတ်ဆတ်ဆတ် အသံပြုကုန်၏။ (နာမဓာတ်) အစ္ဆရာသဒ္ဒံ၊ လက်ဖျစ်သံကို။ ကရောန္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဠာရတိ၊ **လှည့်**လည် သွားလာတတ်၏။ ဧကယောဇနဒ္ဝိယောဇနမတ္တံ၊ တယူဇနာ နှစ်ယူဇနာမျှလောက်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ခရီးသို့။ ဂတဿ၊ သွားလတ်သော်။

ဝါယောဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တို့သည်။ (အစိတ်အမျှားကိုင့်ရ၍ ဗဟုဝစန ကျသည်) ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲကုန်၏[1]။ ပန၊ ပါး။ ယဿ၊ အား။ ဗဟုကာ၊ မျှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ အား။ ဥဒ္ဓာနနိသဒ္ဒောဒီသု၊ ထခြင်း ထိုင်ခြင်းစသည်တို့၌။ အဒ္ဒနိ၊ တို့သည်။ နိ ကဋ္ဌကဋ္ဌာယန္တိ၊ ခုတ်ခုတ်ဆတ်ဆတ် အသံမပြုကုန်။ ဒီဃံ အဒ္ဓါနံ၊ ရှည်စွာသောခရီးသို့။ ဂတဿပိ၊ သော်လည်း။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ နိ ကုပ္ပတိ၊ မပျက်။ ဂတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နိ ဒုက္ခန္တိ၊ ကုန်။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ လသိကာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုအစေး၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောဝ၊ တည်း။

၂၁၃။ မုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ၊ ပဲကြီးပြာရည်အဆင်းရှိ၏[2]။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အဓောမုခဒ္ဒပိတဥဒက-ကုမ္ဘအဘ္ဘန္တရဂတဥဒကသဏ္ဌာနံ၊ မျက်နှာဦးစောက်မှောက်၍ ထားအပ်သော အိုးတွင်းခွဲတည်သော ရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒီဃတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိ-မာယ၊ သော။ ဒီဃာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထိဿ၊ စည်ပေါင်း၏။ အဘ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဝတ္ထိပုဋ္ဌော၊ အဝတ်ပုဆိုး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဆီးပုံးအရပ်ကို။ ဝတ္ထိ နာမ၊ မည်၏ဟူ၍[3]။

၁-သုခဒုက္ခတကြိယာယ၊ ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း ကြိယာ ဆင်းရဲခြင်းကြိယာ ဖြစ်သတတ်။ အကမ္မကဓာတု၊ တည်း။ ဒုက္ခိတာနိ သဒ္ဌာတဒုက္ခာနိ ဟောန္တိ-ဟု ဋီကာဖွင့်သည်တမ့်၊ နာမဓာတ်မမှတ်လင့်။ (ပြည်)

၂-သမ္ဘူလကူလမာသံ (သမ္ဘူလံ ထူလမာသံ-သီ) စျာပေတ္တာ ဆာရိုက် အဝယာဝေတ္တာ ဂဟိတယူသော မာသခါရော-ဟူသော ဋီကာဖွင့်ကို အလုံးစုံယူ၍ နိဿမ္ဘဟောင်း၌ "အမြစ်နှင့် တက္ခ ပင်လုံးဖုတ်၍ ပြာကို စစ်၍ ယူသော ပဲပြာရည်အဆင်းရှိ၏" ဟု အနုက်ပြန်ထား၏။ ထူလမာသံ-ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ မာသ- ပဲကြီး×ခါရ-ငန်ခါးသောပြာ×ဥဒက-ရေ×ဝဏ္ဏ-အဆင်း ဤသဒ္ဒါနက်မျှကိုသာယူ၍ ဤ၌ အထက်ပါအတိုင်း အတိုချုံ့ပြန်ထားသည်။

ယော-ကာယာနုပဿနာကျမ်း၌မူ မာသ်ပဲကို ဖုတ်၍ ပြာကိုရေနှင့် ဖျော်ပြီးလျှင် စစ်၍ ယူထားရာ ကြည်လင်သောအရည်အဆင်းရှိ၏။ ဝဏ္ဏတော မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိကို "အမြစ်နှင့်တက္ခ တပင်လုံးကို မီးဖုတ်၍ ပြာကို စစ်၍ ယူသော ပဲပြာရည် အဆင်း" ဟု အနက်မနိုင်သူတို့ ပြန်သောအနက်ကို မမှတ်နှင့်-ဟု ဆိုထားလေသည်။ (ဆာ-သ-ဝေါ)

၃-ဝသိယတိ အစ္ဆာဒိယတိတိ ဝတ္ထိ၊ နာဘိယာ အာဝေါ။ ဣဒါနိ ဥဝ-ဘုတ်-ဝသဝေါ ကိုပစ္ဆည်း။ (ပြည်)

ဂုစ္ဆတိ၊ ၏။ ယတ္ထ-ယသ္မိं ဝတ္ထုပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သေယျထာပိ၊ ကား။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးတွင်း၌။ ပက္ခိတ္တော၊ ထည့်အပ်သော။ အမုခေ၊ အဝမရှိသော။ ရဝဏသဒ္ဒေ၊ အိုးပုတ်ငယ်၌ ။ စန္ဒနိကာရသော၊ တံစီးရည်သည်။ ပဝိသတိ သေယျထာပိ၊ ဝင်သကဲ့သို့။ အသေ၊ ထိုတံစီးရည်၏။ ပဝိသန-မဂ္ဂေါ၊ ဝင်ရာခရီးသည်။ နစ ပညာယတိ သေယျထာပိ၊ ထင်လည်း မထင်သကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ တူလျှင်။ သရီရတော၊ မှ။ မုတ္တံ၊ သည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ အသေ၊ ထိုကျင်ငယ်၏။ ပဝိသနမဂ္ဂေါ၊ ဝင်ရာခရီးသည်။ နစ ပညာယတိ၊ မထင်။ ပန၊ ပါး။ နိက္ခမနမဂ္ဂေါ၊ ထွက်ရာခရီးသည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယမ္ပိ၊ အကြင်စည်ပေါင်း အိမ်သည်။ မုတ္တာသု၊ ဖြင့်။ ဘရိတေ၊ ပြည့်သည်ရှိသော်။ ပဿာဝံ၊ ကို။ ကရောမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာယုဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထိအဘ္ဘန္တရေန စေဝ၊

၁-ရဝဏသဒ္ဒေ-ဟုသော ဆိုပါတော့လော၊ အဘယ်အကျိုးငှါ အမုခေ-ဟု ဆိုပြန်သနည်း။ ရဝဏသင့် နာမ ပကတိယာ အမုခမေဝ ဟောတိ၊ ယဿ ပန အာရဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ဥဒကဿ ပဝိသန-မုခံ နတ္ထိ၊ တံ ဥဒဿတုံ "အမုခေ ရဝဏသဒ္ဒေ"တိ ဝုတ္တံ-ဒီကာ။ အဓောမုခေ-ဟု အခ္ခါပါဋ္ဌ ရှိ၏၊ ယင်းဒီကာနှင့် မတန်။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မှာထားချက်ပေတည်း။

ယော-ကာယာနုပဿနာကျမ်းဌမ္ဘ ရှုံပုပ်အိုင်ဌ မှောက်၍ ထားအပ်သော ပသီလူမျိုးတို့ ရေခပ်အိုး၏ အတွင်း၌ ဝင်၍ တည်သော ရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဆီးအိမ် စည်ပေါင်း၌ တည်၏။ ဆီးအိမ်စည်ပေါင်းဟူသည်ကား ချက်အောက် ဝမ်းခေါင်းတွင်း၌ တည်၏။ ရှုံပုပ်အိုင်ဌ ပစ်ထား အပ်သော မျက်နှာဝမရှိသော ပသီလူမျိုးတို့၏ ရေခပ်အိုး၌ ရှုံအိုင်ရေသည် စိမ့်၍ ဝင်၏၊ ထိုအိုး၏ ရေဝင်ရန် မျက်နှာဝအပေါက်လမ်းသည် မထင်ရှားသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤကိုယ်မှ ကျင်ငယ်သည် ဆီးအိမ်စည်ပေါင်း တွင်းသို့ ဝင်၏။ ဝင်ပေါက်သည်ကား မထင်ရှား၊ ထွက်ပေါက်သည်မူကား ထင်ရှား၏-ဟု အနက်အပ်ပေါ်ယိ ပြန်ဆိုထား၏။ ထိုစကားရပ်ထဲ၌ ပသီလူမျိုးတို့၏ ရေခပ်အိုးဟူသောအနက်မှာ အခ္ခါမြန်မာမှုဟောင်းနှင့် အခ္ခါ သီ-သျှာ မှုတို့၌ ရှိသော ယဝန-ဃဋ-ပုဒ်၏ အနက်ပေတည်း။ ယဝန, ယောန, ယောနက အနက်တူ၏။ ယွန်း-ဂရိတ်-ပါရှား လူမျိုး ပသီလူမျိုးတည်း။

ဥဏာမောဋ္ဌိ၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဌမှ စိမ့်၍ ရေဝင်နိုင်သော အိုးဟု သာမည ပြန်ဆိုထား၏။ ထိုပြင် အထက်ပါ ထုတ်ပြထားသော ဒီကာ၌ ပကတိယာ အမုခမေဝ-ဟူသော ပါဌ်မှာ မြန်မာ-သီ-သျှာ ရှေးဟောင်းမှု ဖြစ်သည်။ ယခုလက်ရှိ မူသစ်ဌ၌ကား ပကတိယာ သမ္ဘုခမေဝ-ဟု ရှိ၏။ သင့်လျော်သော အနက်ကို ရှာကြံရလိမ့်မည်။ သမုခမေဝ-ဟု ရှိလျှင် ပကတိအားဖြင့် ဝင်ပေါက်ရှိသည်သာ, မရှိသည်မဟုတ်၊ ယခုပြဆိုသည့် အိုးမှာ ပကတိအိုး မဟုတ်၊ ဝင်ပေါက်မရှိအောင် ပြုလုပ်ထားသော အိုးအထူးဖြစ်၍ လုံးဝဝင်ပေါက်မရှိဟုယူလျှင် သင့်ရာ၏။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။ (ဆ-သံ-သော)

ဖြင့်ရင်း။ မုတ္တာဘာဂေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အသ၊ ထိုကျင်ယော်၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒ္ဒေသော၀၊ တည်း။

၂၁၄။ ဟိ၊ နိဂုံးကိုအားထုတ်ဦးအံ့၊ ဝါ၊ ယထာဝုတ္တဥဂ္ဂဟကောသလ္ဿ-ပဋိပတ္တိ၏ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကေသာဒိကေ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒ၀သေန၊ ဖြင့်။ ၀ဝတ္ထပေတ္မာ၊ ၍။ အနုပုဗ္ဗတော နာတိသီဃတောတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသ၀သေန၊ ဖြင့်။ ပဠ္ဌ၀ာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလာ ပဋိကူလာတိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟူ၍။ မနသိကရောတော၊ အား။ ပဏ္ဍိတ္ထိသမတိက္ကမာ၀သာနေ၊ ကေသာစသော ပညတ်ကို လွန်သောအားဖြင့် ဖြစ်သောဘာ၀နာ၏အဆုံး၌။ (သဗ္ဗေ တော။ ပ။ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ သမ္မန္ဒော) သေယျထာပိ၊ ကား။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒ္ဒတ္တိ ံသ၀ဏ္ဏာနံ၊ သုံးဆဲ နှစ်မျိုး အဆင်းရှိကုန်သော။ ကုသုမာနံ၊ ပန်းမျိုးတို့၏။ ကေသုတ္တက-ဂန္ဌိတံ၊ တခုသောချည်ဖြင့် သီကုံးအပ်သော။ မာလံ၊ ကို။ သြလော-ကေန္တဿ၊ ကြည့်စဉ်။ သဗ္ဗပုပ္ဖါနိ၊ တို့သည်။ အပုဗ္ဗာပရိယမိ၀၊ မရှေး မနှောင်း တပေါင်းတည်းကဲ့သို့။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ သို့။ ဧ၀မေ၀၊ လျင်။ ဣမသ္မိं ကာယေ၊ ၌။ ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဧ၀မာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ၀ါ၊ ဣတိ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤနည်းတူအားဖြင့်။ ဣမံ ကာယံ၊ ကို။ သြလောကေန္တဿ၊ စဉ်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ (၀ဏ္ဏ အစရှိသောအားဖြင့် မှတ်သားအပ်ကုန်ပြီးသော ပဋိကူလာကာရ အားဖြင့် ထင်ကုန်သော) ထိုကောဋ္ဌာသမျိုးတို့သည်။ [၂၅၇] အပုဗ္ဗာ-ပရိယာ၀၊ မရှေးမနှောင်း တပေါင်းတည်းကဲ့သို့။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မနသိကာရကောသလ္လကထာယံ၊ ၌။ အာဒိကမ္မိကဿ ဟိ။ ပ။ တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ အပြင်ပ သူတပါး၏သန္တာန်၌လည်း။ မနသိ-ကာရံ၊ ကို။ သစေ ဥပသံဟရတိ၊ (ဤ၀ါ၏ကိုယ်၌ ကောဋ္ဌာသသည် ပဋိ-ကူလဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သူတပါးသန္တာန်၌ ကောဋ္ဌာသသည်လည်း ပဋိ-ကူလသာတည်းဟု) နှိုင်းရှဉ်ဆောင်သွေးငြားအံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အာသ-

ယောဂိနော၊ အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မိမိကာယ၌ထင်သည့်အတူ။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာ-သေသု၊ (သူတပါးကိုယ်၌) အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ပါကဋ္ဌိဘူ-တေသု၊ (ပါဋ္ဌိကုလျအားဖြင့်)ထင်ရှားပေါ်ကုန်လတ်သော်။ အာဟိဏ္ဍန္တာ၊ လှည့်လည်ကုန်သော။ မနုဿတိရစ္ဆာနာဒယော၊ တို့သည်။ သတ္တာကာရံ၊ သတ္တဝါဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဝိဇဟိတ္မာ၊ ၍။ ကောဋ္ဌာသရာသိဝသေ-နေဝ၊ ကောဋ္ဌာသအစု၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထို လူတိရစ္ဆာန် အစရှိသည်တို့သည်။ အဗ္ဗောဟာရိယမာနံ၊ မျိုအပ်သော။ ပါနဘောဇနာဒိ စ၊ အဖျော်ဘောဇဉ် အစရှိသည်သည်လည်း။ ကောဋ္ဌာ-သရာသိမ္ပိ၊ ၌။ ပက္ခိပမာနမိဝ၊ ထည့်အပ်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

အထ၊ ထိုသို့ထင်သောအခါ၌။ အနုပုဗ္ဗမုဋ္ဌနာဒိဝသေန၊ အစဉ်ကို လွှတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိကူလာ ပဋ္ဌိကူလာတိ၊ ရှုံ့ဖွယ် ရှုံ့ဖွယ်ဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကရောတော၊ သော။ အယ၊ ထိုယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကောဋ္ဌာသအပေါင်း၌။ ကေသာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-ဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ရှေးရှုထင်လာသော အာရုံသည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗာကာရတော။ ဝဏ္ဏစသော ငါးပါး ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိကူလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်ကို။ အာသေဝတော၊ မှီဝဲ သော။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသောယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာ လျှင်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

သာ-အပ္ပနာ၊ သည်။ ယသ၊ အကြင်ယောဂီအား။ ကောဝ ကော-ဋ္ဌာသော၊ သာလျှင်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကေသို့ ကောဋ္ဌာသော၊ ၌။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော ကောဋ္ဌာသ၌။ ယောဂံ၊ ကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ တသ၊ ထို ယောဂီအား။ ကောဝ၊ တခုသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ၊ အား။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကေသို့ ၊ တခုသော ကောဋ္ဌာ-သ၌။ စျာနံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ အညသ္မိံ ပိ၊ ၌လည်း။ ယောဂံ၊ ကို။

ကရောတိ၊ အုံ့။ တဿ၊ အား။ မလ္လကတ္ထေရဿ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကောဌာသ-ဂဏနာယ၊ ကောဌာသ အရေအတွက်အားဖြင့်။ ပဌမစ္ဆာနာနိ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အာယသ္မာ၊ သော။ သော-မလ္လကတ္ထေရော၊ သည်။ ဒီဃဘာဏက-အာဘယတ္ထေရံ၊ ကို။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ အာဝုသော အာဘယ၊ ငါ့ရှင်အာဘယ။ တာဝ၊ စ္မာ။ ဣမံ ပဠုံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှာဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္မာ၊ ၍။ ဒ္ဒတ္တိ ံသကောဌာသေသု၊ တို့၌။ ဒ္ဒတ္တိ ံသာယ၊ သော။ ပဌမစ္ဆာနာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီ၊ ရသော။ မလ္လကတ္ထေရော၊ သည်။ ရတ္တိ ံ၌။ ဧကံ၊ တခုသောဈာန်ကို။ ဒိဝါ၊ ၌။ ဧကံ၊ ကို။ သစေ သမာပဇ္ဇတိ၊ အုံ့။ အတိရေကဒ္ဒမာသေန၊ လခဲ့ကိုလွန်သဖြင့်။ ပုန၊ ဖန်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ စပ်မိ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း။ ဧကံ၊ ကို။ သစေ သမာပဇ္ဇတိ၊ အုံ့။ အတိရေကမာသေန၊ တလကိုလွန်သဖြင့်။ ပုန၊ ဖန်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ စပ်မိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ မိန့်ဘူးလေသတတ် ံ။

စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဌမစ္ဆာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိမာနမ္ပိ၊ ပြည့်စုံသော်လည်း။ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒီသု၊ တို့၌။ သတိ-ဗလေန၊ သတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒ္ဓိနတော၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာသတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ အကျိုးကိုဆိုအုံ့။ ဣမံ ကာယဂတာသတိ ံ၊ ကို။ အနုယုဇ္ဇော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရတိရတိသဟော၊ တောကျောင်း သမယ ဝိပဿနာတို့၌ မမ္မေလျော်ခြင်း, ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ-ဘိက္ခုံ၊ ကို။ အရတိ၊ သည်။ နစ သဟတိ၊ သာတည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ အရတိ ံ၊ ကို။ အဘိဘုယ္ယ အဘိဘုယ္ယ၊ နှိပ်နင်းနှိပ်နင်း၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ ဘယဘေရဝသဟော၊ ဘေးငယ်ဘေးကြီးကို သည်းခံနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ-ဘိက္ခုံ၊ ကို။

၁-အရှင်ကိုယ်ကိုပင် အရှင်ဆိုသတည်း။ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အဝိညာဏကအာသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကဲ့သို့ ပဌမစျာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံပါလျက် အာဘယ်ကြောင့် အာသုဘမဟု, ကာယဟုဘာနည်း။ အာဘယ်ကြောင့် သမာဓိမဟု, သတိဟုသနည်းဟု တည်းလည်း ပုစ္ဆာ ရှိလတ်ရာ၍ ဧဝံ ပဌမစ္ဆာနဝသေန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ အထူးသူးသော ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနစသည် ရှိကုန်သော ဒ္ဒတ္တိ ံသကောဌာသတို့၌ ဖြစ်သောသတိ၏ ကိစ္စသည် ဤဣဒ္ဓိသာတ်လယ်ဖြုံ့ သည်ဟု နှလုံးပိုက်၍ သတိဗလေန ဣဒ္ဓိနတော-မိန့်သတတ်။ (ပြည့်)

ဘယဘေရဝံ၊ သည်။ နေ စ သဟတိ၊ မနိုပ်နင်းနိုင်သည်သာတည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဘယဘေရဝံ၊ ကို။ အာဘိဘုယျ အာဘိဘုယျ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သီတသေ၊ ကို။ [၂၅၈] ဥဏှသေ၊ ကို။ ခမော၊ သည်းခံနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ပါဏဟရုနံ၊ မိမိအသက်ကို ဆောင်တတ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့ကို။ အဓိဝါသကဇာတိကော၊ သည်းခံခြင်း သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေသာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏဘေဒံ၊ ဝဏ္ဏအထူးအပြားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆ အာဘိညာ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့။ ဝေါ၊ ဖြင့်။ အနေကာနိသံသံ၊ များသောအကျိုးအာနိသင် ရှိသော။ ဣမံ ကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ အနုယုဉ္ဇေထ၊ အားတုတ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ရှိတခန်း အပြီးတည်း။

ဣဒံ ကာယဂတာသတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

အာနာပါနဿတိကထာ

၂၁၅။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဥပသမေတိ၊ ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ ပသံသိတ္မာ၊ ချီးမွမ်း၍။ ကထံ ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သိက္ခတိ၊ ဟူ၍။ [၂၅၉] ဝေါ၊ သို့။ သောဠသဝတ္ထုကံ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးသော ဌာနရှိသော။ ယန္တံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထို အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဘာဝနာနယော၊ ပွါးရှားသောနည်းသည်။ အနုပုဗ္ဗော၊ အစဉ်ရောက်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့အစဉ်အားဖြင့်ရောက်သော်လည်း။ သော-ဘာဝနာနယော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိဝဏ္ဏနာနုသာရေ-နေဝ၊ ပါဠိအဖွင့်ကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝုစ္စမာနော၊ သော်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ကား။ ဇော၊ ဤအာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု။ ပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗဂ်မော၊ ပါဠိကိုဖွင့်ခြင်းလျှင် ရှေသွားဦးတည် ရှိသော။ နိဒ္ဒေသော၊ တည်း။

၁-အနုပုဗ္ဗော-၌ စပ်။ ၂-ပသံသိတ္မာ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ-တို့၌စပ်။

၂၁၆။ ကထံ ဘာဝိတောပိ။ သမာဓိတိ ဘွေ၊ ၌။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ ကထန္တိ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ အာနာပါနသတိသမာဓိဘာဝနာနံ၊ တို့ကို။ နာနပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတုကမ္မတာ-ဝိတ္ထာရေတုကမ္မတာယ၊ ခွဲမှင့်လိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ သော။) ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနသတိသမာဓိတိ၊ သော။ (ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားသည်။) နာနပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတုကမ္မတာယ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဓမ္မနိဒဿနံ၊ မေးအပ်သောဓမ္မကို ညွှန်ကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ကထံ ဗဟုလီကတော။ ပ။ ဝုပသမေတိတိ ဘွောပိ၊ ၌လည်း။ ဧသော နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကထံ ဘာဝိတော အစ ရှိသောပါဠိ၌။ ဘာဝိတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ဝဍ္ဎိတော၊ ပွါးစေအပ်သော။ အာနာပါနသတိသမာဓိတိ၊ ကား။ အာနာပါနပရိဂ္ဂါဟိကာယ၊ အသာသ ပဿာသတို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သော။ သတိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကို။ သမ္ပယုတ္တော၊ သော။ သမာဓိ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ (ပစ္စယဘူတာယံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။) အာနာ-ပါနသတိယံ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) သမာဓိ၊ တည်း။ အာနာပါနသတိသမာဓိ၊ အသာသပဿာသတို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သောသတိနှင့်တကွ ယှဉ်သောသမာဓိ၊ ဝါ၊ အာနာပါနသတိကြောင့် ဖြစ်သောသမာဓိ။ ဗဟုလီကတောတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ သန္ဓော စေဝ ပဏ္ဍိတော စာတိ၊ ကား။ သန္ဓော စေဝ၊ ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်လည်းဖြစ်သော။ ပဏ္ဍိတော စေဝ၊ မှန်မြတ်သည်သာလျှင်လည်းဖြစ်သော[1]။ ဥဘယတ္ထ၊ ၌။ ဝေသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နိယမေ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယပဒေပိ၊

၁-သန္ဓော စေဝ-တပုဒ်တည်းမဟုတ်။ စ-ပုဒ်၊ ဝေ-ပုဒ်။ ထိုဝေ-ကို ပဏ္ဍိတော-ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၌လည်း ယှဉ်လေဟု ပြုခြင်းငှါ သန္ဓော စေဝ ပဏ္ဍိတော စာတိ သန္ဓော စေဝ ပဏ္ဍိတော စေဝ-ဟုမိန့်။ ရှေးပုဒ်၌သာ ရှိသော ဝေ-သဒ္ဒါကို အာဘယ်ကြောင့် ဒုတိယပုဒ်၌လည်း ယှဉ်အပ်သနည်း အနုယောဂရှိရကား ဣဝေ ဘိက္ခဝေ သမဏော-ဟူ၍ရင်း ဝိဝိစ္စေ ကာမေဟိ-ဟူ၍ရင်း ဤသို့အစရှိသော ပါဠိအရပ်ရပ်တို့၌ ပဌမပုဒ်၌ ပေါဗာသပ် သော ဝေ-သဒ္ဒါကို ဒုတိယပုဒ်၌လည်း ယှဉ်သင့်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤ၌လည်း နှစ်ပါးသော ပုဒ်၌ပင် ဝေ-သဒ္ဒါဖြင့် နိယမကို သိသင့် သိအပ်သော ကြောင့် ဒုတိယပဒ၌ ယှဉ်သော်လည်း အပြစ်မရှိဟု ပြုခြင်းငှါ ဥဘယတ္ထ ဝေသဒ္ဒေန နိယမော ဝေဒိတဗ္ဗော-မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဌ်လည်း။ ဝေသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ယုတ္တောဿ၊ အပ်၏။) ကိုး၊ အာဘယ်သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အသုဘလျှင်အာရုံရှိသော စျာန်သည်။ ကေဝလံ၊ အာရုံနှင့်မရော သက်သက်။ (တနည်း) ပဋိဝေဓဝသေန-ကေဝလံ ပဋိဝေဓဝသေန ဝေ၊ ပဋိဝေဓ-ဟု ဆိုအပ်သော စျာန်သက်သက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သန္တဉ္စ၊ ငြိမ်သက်သည်ရင်း။ ပဏီတဉ္စ၊ မွန်မြတ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ သဿ ရာဂါဒိကာရမ္မဏတ္တာ စ၊ ရှုန့်ရင်းသောအာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိကူလာရမ္မဏတ္တာ စ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် သော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သန္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ပဏီတံ၊ သည်။ နေ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ သည်။ ကေနစိ၊ သော။ ပရိယာယေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဝါ၊ လေသန္တရဖြင့်။ အသန္တော ဝါ၊ သည်ရင်း။ အပဏီတော ဝါ၊ သည်ရင်း။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ ကား။ အာရမ္မဏသန္တတာယပိ၊ အာရုံ၏ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိဝေဓသန်ါတအင်္ဂ်သန္တတာယပိ၊ ကြောင့်ရင်း။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်၏။ ဥပသန္တော၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်၏။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေး၏။ အာရမ္မဏပဏီတတာယပိ၊ ကြောင့်ရင်း။ အင်္ဂ်ပဏီတ-တာယပိ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပဏီတော၊ ၏။ အတိတ္ထိကရော၊ မရောင့်ရဲခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သန္တော ဧစ ပဏီတော စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ပန၊ ပါး။ အသေစနကော စ သုခေါ စ ဝိဟာရော တိ ဧတ္ထ၊ ဌ်။ အယ၊ ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိအား။ (သန္တပဏီတဘာဝါဝဟံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။) သေစနံ၊ သွန်းလောင်းထည့်စွက်အပ်သော ပရိကမ္မစသော အကြောင်းတပါးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသေစန-ကော၊ မည်၏။ အနာသိတ္တကော၊ သွန်းလောင်း ထည့်စွက်အပ်သော အကြောင်းတပါး မရှိ[1]။ အဗ္ဘောကိဏ္ဏော၊ ပရိကမ္မစသော အကြောင်း တပါးနှင့်မရော။ ဝိဝေါ ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပါဠိယေဏ္ဏော၊ အသီးအသန့် တပါးတည်းသာလျှင်။ အာဝေဏိကော-အသာဓာရဏော၊

၁-အသေစနကော-ကို အနာသိတ္တကော-ဖွင့်သည်ကား သေစန-၏ ကမ္မသာဓန, အသေစနက-၏ ဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်ကို ထင်စေသည်။ (ပြည်)

အကြောင်းတပါးနှင့် မဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကထံ-ကိုင့်မှု ဟောတိ၊ နည်း-ပေး။) တွေ့၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိ၌။ သန္တဘာဝ-နိမိတ္တံ၊ သော။ ပရိကမ္မံ ဝါ၊ ပရိကံသည်မှုလည်း[1]။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပစာ-ရေန ဝါ၊ ဖြင့်မှုလည်း။ တွေ့၊ ၌။ သန္တတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာဒိသမန္နာဟာရတော၊ စ၍နှလုံးသွင်းသည်မှ။ ဝါ၊ စ၍ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲနှလုံးသွင်းဆောင်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ အတ္ထနော၊ ၏။ သဘာဝေနေဝ၊ သဘောဖြင့်သာလျှင်။ သန္တော စ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကေစိ ပန၊ အချို့ဆရာတို့သည်ကား[2]။ အသေ-စနကောတိ၊ ကား။ အနာသိတ္ဌကော၊ သွန်းထည့်အပ်သော သြဇာမရှိ။ သြဇာဝန္တော၊ သြဇာရှိ၏။ [၂၆၀] သဘာဝေနေဝ၊ လျှင်။ မဓုရော၊ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေါ-ဝုတ္တနုယေန၊ ဖြင့်။ အသေစနကော စ၊ သွန်းလောင်းထည့်စွက်အပ်သော ပရိကမ္မစသော အကြောင်းတပါးမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အယံ၊ ဤ အာနာပါနဿတိ သမာဓိကို။ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ၊ ဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်းသောခဏ၌။ ကာယိကစေတသိကသုခပ္ပဋိလာဘာယ၊ ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို ရခြင်းငှါ။ သံဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ သုခေါ စ၊ ချမ်းသာသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိဟာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ တိ၊ ကား။ အဝိက္ခမ္ဘိတေ အဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ စျာန်ဖြင့် မခွါအပ်ကုန်သေးသော။ ပါပကေတိ၊ ကား။ လာမကေ၊ ယုတ်ကုန်သော။ အကုသလေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ အကောသလ္လသမ္ဘူတေ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဌာနသော အန္တရဓာပေတီတိ၊ ကား။ ခဏေနေဝ၊ မိမိဖြစ်သော ခဏဖြင့်ပင်လျှင်။ အန္တရဓာပေတိ-ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ခွါ၏။ ဝူပသမေတီတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဥပသမေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတ္တာ၊ ထိုးထွင်းခြင်းဒုဿ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂ-

---

၁-ပရိကမ္မနှင့် ဝါ-ဟု ပါဠိရှိသည်ကား ဥပစာရရန် ဝါ-ကို ရောင်ရှိ ရေးမှားသည်၊ ဋီကာနှင့်မတန်၊ သဘောလည်းမမှန်။ ထို့ကြောင့် ပရိကမ္မံ ဝါ သန္တသာဝနိမိတ္တံ။ဟု။ ဥပ-စာရေန ဝါ နတ္ထိ ဧတ္ထ သန္တကာဝကိ ဂယာဇနော-ဋီကာရှိသကား။ (ပြည်)

၂-ကေစိတိ ဥတ္တရာဝိဟာသုဝါသိဂဏ သန္ဓာယဟု။ ဋီကာ။ ဣဘယဝိဟာသိဂဏ ပြောက်ကျောင်းနေ ဆရာတို့ကို ကေစိ-ဟု ဆိုသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော၊ အရိယမဂ်ဟူသော ကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘုန်ဆန္ဒတိ၊ အကြင်းမဲ့ပြတ်၏။ ပဋ္ဌိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အယံ ပန၊ လတ္တံသည်ကား။ တော်ဆ၊ ဤ ကထံ ဘာဝိတော အစရှိသော ပါဠိတို့။ သခ်ေပတ္ထော၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေန စ ပကာရေန၊ အဘယ်မျှသောအပြားဖြင့်။ ကေနာကာရေန၊ အဘယ်မျှသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ကေန ဝိဓိနာ၊ အဘယ်မျှသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်သော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ သည်၊ ကေနပွကာရေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလီကတော၊ အဖန်တလဲလဲ ပြုအပ်သော။ သန္တော စေဝ၊ ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပ။ ဝူပသမေတိ၊ အလူးသဖြင့် ငြိမ်းစေသနည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ သခ်ေပတ္ထော၊ တည်း။

၂၁၇။ ဣဒါနိ၊ ဍ။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိတ္ထာရေန္တော၊ ခွဲတော်မူလိုသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဣမ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိတော်ဍ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု||တိ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ဍ။ ဘိက္ခု||၊ သည်။ ဟိ-ပါဂဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ ဇော်ဆ၊ ဤပါဠိတို့။ အယံ ဣမသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သဗ္ဗပွကာရအာနာပါနဿတိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကဿ၊ အလုံးစုံတဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိသော အာနာပါနဿတိသမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သန္ဓိဿယဘူတ-သာသနပရိဒီပနော၊ ကောင်းစွာမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သောသာသနာတော်ကို ပြတတ်၊ ဝါ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ အညသာသနဿ၊ တပါးသော သာသနာ၏။ တထာဘာဝပဋိသေဓနော စ၊ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလ၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကို မြစ်တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒေဝ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အညေဟိ တိ၊ ဟူသော။ ဇော်-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁-ဤပါဠိဖြင့် ဣမ ဘိက္ခဝေ-ဟူသော ပါဠိသည် ဝေ-သဒ္ဒါ အနှောဂဇတည်းဟုပြ၏။ ကေပဒဖြစ်လျက် သာဝဓာရဏ ရသင့်သည်ရှိပါ၏လော။ သန္တေ ဟိ ဧကပဒါနိပ် သာဝဓာရဏာနိ၊ ယထာ ဝါယုဘက္ခောတိ၊ ဌိကာ။ ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော ဣဒေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော-ဤသို့စသည်ကို မိန့်သကား။ ဣဒေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော-စသည်ဖြင့် ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဟောသည်မဟုတ်လောဟု။ကား ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဓမ္မော ဟိ သော၊ ယော သဗ္ဗပွကာရအာနာပါနဿတိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကော၊ ဌိကာ။ (ပြည်)

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေဝ၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်။ ပဌမော၊ သော။ သမဏော၊ သောတာပန် ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဒုတိယော၊ သော။ သမဏော၊ သကဒါဂါမ်ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ပ။ ပရပ္ပဝါဒါ-ပရေသံ အညတိတ္ထိယာနံ နာနပ္ပကာရာ ဝါဒါ။ တို့သည်။ အညေဟိ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပိုင်းခြားမှ သိကုန်သော။ သမဏောတိ၊ သောတာပန် စသော သမဏတို့မှ။ သုညာ၊ ကုန်၏။]

တေန၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိं သာသနေ ဘိက္ခူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အရညဂတော ဝါ။ပ။ သုညာဂါရဂတော ဝါတိ ဣဒံ-ဝစနံ၊ သည်။ အသ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အာနာပါနသတိသမာဓိဘာဝနာနုရูပသေနာသန-ပရိဂ္ဂဟပရိဒီပနံ၊ အာနာပါနသတိသမာဓိဘာဝနာအား လျော်သော ကျောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။ ဟိ-တံ ပါဂတ္ခံ ကရောမိ၊ အံ့။ ဣမသ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ ရူပါဒီသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ အနုဝိသင်္ခံ၊ အစဉ်မပြတ် ပြေးသွားသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာနာပါနသတိသမာဓိအာရမ္မဏံ၊ သို့။ အဘိ-ရူဟိတုံ၊ တက်ခြင်းငှါ။ နု ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ကုဋ္ဌဂေဟေ ကယုတ္တရထော၊ ကောက်ကျစ်သော နွားကသော ရထားသည်။ ဥပ္ပထမေဝ၊ ခရီးမဟုတ် ရာသို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ ဝိယ၊ သို့။ ဥပ္ပထမေဝ၊ ဘာဝနာခရီးမှန် မဟုတ် ရာသို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဂေါပေါ၊ နွားထိန်းသည်။ ကုဋ္ဌမေနုယာ၊ ကောက်ကျစ်သောနွားမ၏။ ခဏိံ၊ ကို။ ပိဝိတ္ဝာ၊ သောက်၍။ ဝစ္ဆံ၊ ကြီးသော။ ကုဋ္ဌဝစ္ဆံ၊ ကောက်ကျစ်သောနွားငယ်ကို။ ဒမေတုကာမော၊ ဆုံးမလိုသည် ဖြစ်၍။ ဓေနုတော၊ အမိနွားမမှ။ အပနေတ္ဝာ၊ ပယ်၍။ ဧကမန္တေ၊ ၌။ မဟန္တံ၊ သော။ ထမ္ဘံ၊ တိုင်ကို။ နိခဏိတ္ဝာ၊ စိုက်၍။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်၌။ ယောတ္တေန၊ ကြိုးဖြင့်။ ပန္ဓေယ္ယ၊ ဖွဲ့ချည်ရာ၏။ အလ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ အသ၊ ထိုနွားထိန်း၏။ သော ဝစ္ဆော၊ သည်။ ဣတော စိတော စ၊ လည်း။ ဝိပ္ဖန္ဒိတ္ဝာ၊ တုန်လှုပ်၍။ ပလာယိတုံ၊ ပြေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။ တမေဝ ထမ္ဘံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဥပနိသိဒေယ္ယ ယထာ ဝါ၊ မှီ၍ ထိုင်ရာသကဲ့သို့ဌင်း။ ဥပနိပဇ္ဇေယ္ယ ယထာ ဝါ၊ မှီ၍အိပ်ရာသကဲ့သို့ဌင်း။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ ရူပါရမ္မဏာဒိရသပါနဝစိုတံ၊ ရူပါရုံစသည်ကို

စဲ့ရ်ု ဖြစ်သော သာယာအပ်သော သုခဝေဒနာဟူသော အရသာကို သောက်သဖြင့် ကြီးပြင်းသော။ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ၊ ပျက်ချော်သော စိတ်ကို။ ဒမေတု-ကာမေန၊ သော။ ဣမိနာပိ ဘိက္ခုနာ၊ သည်လည်း။ ရူပါဒိအာရမ္မဏ-တော၊ မှ။ အပနေတ္ဗာ၊ ပယ်၍။ အရညံ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ပ။ သုညာဂါရံ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ ပဝေသေတ္ဗာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ တိုအရည် စသည်၌။ အသာသပဿာ-သထမ္ဘေ၊ အသာသပဿာသဟူသောတိုင်၌။ သတိယောတ္တေန၊ သတိ ဟူသောကြိုးဖြင့်။ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သော်။ အသာ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဣတော စိတော စ၊ လည်း။ ဝိပ္ပန္ဓိတ္ဗာပိ၊ ၍လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာစိဏ္ဏာရမ္မဏံ၊ လေ့လာကျက်စားဘူးသော အာရုံကို။ အလဘမာနံ၊ မရသည်ဖြစ်၍။ သတိယောတ္တံ၊ ကို။ ဆိန္ဒိတ္ဗာ၊ ၍။ [၂၆၁] ပလာယိတုံ၊ ၎။ အသက္ကောန္တံ၊ ၍။ တမေဝါရမ္မဏံ၊ ထို အာနာပါနအာရုံကိုသာလျှင်။ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပနိသီဒတိ စေဝ၊ မှီ၍မူလည်း ထိုင်၏။ ဥပနိပဇ္ဇတိ စ၊ မှီ၍မူလည်း အိပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ယထာ ဃမ္ဘေ။ပ။ ဒဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ဝစ္ဆံ၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော နွားငယ်ကို။ ဒမံ-ဒမန္တော၊ ဆုံးမ လိုသော။ နရော၊ နွားထိန်းသည်။ ထမ္ဘေ၊ ၌။ နိဗန္ဓေယျ၊ ယထာ၊ ဖွဲ့ရာ သကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သကံ စိတ္တံ၊ ပျက်ချော် သော မိမိစိတ်ကို။ ဒမံ-ဒမန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အာရုံ၌။ ဒဋ္ဌံ၊ မြဲမြံစွာ။ ဗဇ္ဇယျ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ အသာ၊ ၏။ ဧတံ သေနာသနံ၊ သည်။ ဘာဝနာနုရူပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ ဣဒမသာ။ပ။ ဒီပနတ္ထံ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပဘေဒေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အထူးအပြားတွင်။ မုဒ္ဓဘူတံ၊ ဦးထိပ်ဖြစ်ထသော။ သမ္ဘုဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ-ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ၊ အလုံးစုံသောဘုရား, အချို့သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ဘုရား

လာဝကတို့၏။ ဝိသေသာဓိဂမဒိဋ္ဌမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနံ၊ တရားအထူးကို ရခြင်း, မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်း၏ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣဒံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဣတ္ထိပုရိသဟတ္ထိအဿာဒိသဒ္ဒသမာကုလံ၊ မိန်းမသံ, ယောကျ်ားသံ, ဆင်သံ, မြင်းသံအစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော။ ဂါမန္တံ၊ ရွာနားကျောင်းကို။ အပရိစ္ဆိတ္တာ၊ ၍။ ဘာဝေတုံ၊ ဌ္ဌါ။ နဿုကရုံ၊ မပြုလွယ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ စျာနဿ၊ ၏။ သဒ္ဒကဏ္ဏကတ္တာ၊ အသံတည်းဟူသော ဆူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ အဂါမကေ၊ ရွာမရှိသော။ အရညေ၊ ၌။ ယောဂါဝစရေန၊ သည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော စတုတ္ထစျာန်ကို။ နိဿိတ္ဝေတ္တာ၊ ၍။ တဒေဝ-အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သခ်ါရေ၊ တေဘူမကသခ်ါရတို့ကို။ သမ္မသိတ္တာ၊ ၍။ အဂ္ဂဖလံ၊ မြတ်သောဖိုလ်ဟူဆိုအပ်သော။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ သမ္မာပုဏိတုံ၊ ဌ္ဌါ။ သုကရုံ၊ ပြုလွယ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ အား။ အနုရူပသေနာ-သနံ၊ ကို။ ဒယေယ္ယော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရညဂတော ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော ဝိယ၊ မြေကြန် တတ်သော ဆရာနှင့်တူတော်မူ၏။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ (ဥပမေယျဝါကျ၌ ဥပဒိသတိ, လဘတိ-တို့နှင့်စပ်) ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော၊ မြေကြန် တတ်သောဆရာသည်။ နဂရဘူမိံ၊ မြို့ရာမြေကို။ ပဿိတ္တာ၊ ၍။ သုဌု၊ စွာ။ ဥပပရိက္ခိတ္တာ၊ ၍။ ဇွေ၊ ဤအရပ်၌။ နဂရံ၊ ကို။ မာပေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ သောတ္ထိနာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ နဂရေ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတေ၊ သော်။ ရာဇကုလတော၊ မှ။ မဟာသက္ကာရံ၊ ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာရကို။ လဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ယောဂါဝစရဿ၊ အား။ အနုရူပသေနာသနံ၊ ကို။ ဥပပရိက္ခိတ္တာ၊ ၍။ ဇွေ၊ ဤအရပ်ညစသည်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပဒိသတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ တတ္ထ၊ ထိုအရညစသည်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တေန၊ သော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ ကမေန၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တေ၊ သို့။ ပတ္တေ၊ သော်။ သော ဘဂဝါ၊

သည်။ ဝတ-ကေနေ့ကန၊ ဖြင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သာလျှင် သစ္စာဥ ယျတရားတို့ကို သိတော်မူပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟန္တံ၊ သော။ သက္ကာရံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ အယံ ပန ဘိက္ခု၊ ကိုကား။ ဒီပိသ-ဒီသောတိ၊ တောမင်းသစ်နှင့်တူ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ-ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ မဟာ၊ မြတ်သော။ ဒီပိရာဇာ၊ တောမင်းသစ်သည်။ အရညေ၊ ဌ်။ တိဏဂဟနံ ဝါ၊ မြက်တောရှုပ်ကိုဝင်း။ ဝနဂဟနံ ဝါ၊ သစ်တောရှုပ်ကိုဝင်း။ ပဗ္ဗတဂဟနံ ဝါ၊ တောင်ရှုပ်ကိုဝင်း။ နိဿာယ၊ ၍။ နိလီယိတ္မာ၊ ပုန်းအောင်း၍။ ဝနုမဟိ သဂေါကဏ္ဏာသူကရာဒယော၊ တောကျဲ, စိုင်, ဝက် အစရှိကုန်သော။ မိဂေ၊ သားတို့ကို။ ဂဏှာတိ ယထာ၊ ဖမ်းသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ အရညာဒီသု၊ တို့ဌ်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ သော။ အယံ-ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာဂ္ဂမေန၊ ဖြင့်။ သောတာပတ္တိသက-ဒါဂါမိအနာဂါမိအရဟတ္တမဂ္ဂေ စေဝ၊ အရဟတ္တမဂ်တို့ကိုဝင်း။ အရိယ-ဖလဉ္စ၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကိုဝင်း။ ဂဏှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ယထာပိ ဒီပိကော နာမ။ပ။ မုတ္တာမဏိ၊ ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[၂၆၂] [ဒီပိကော နာမ၊ တောမင်းသစ်မည်သည်။ နိလီယိတ္မာ၊ ၍။ မိဂေ၊ တို့ကို။ ဂဏှတိ ယထာ၊ သို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ ဗုဒ္ဓပုတ္တော၊ ဘုရား သားတော်ဖြစ်သော။ ယုတ္တယောဂေါ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာ လုံ့လရှိသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာကို ရှုလေ့ရှိသော။ အယံ-ဘိက္ခု၊ သည်။ အရညံ၊ သို့။ ပဝိသိတ္မာန၊ ၍။ ဥတ္တမံ၊ သော။ ဖလံ၊ သာမည ဖိုလ်ကို။ ဂဏှတိ၊ ၏။]

တေန၊ ကြောင့်။ အာသ၊ ၏။ ပရက္ကမဇဝယောဂဘူမိံ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်သော အစွမ်းအားသင့်သည်ကို ပြုရာမြေဖြစ်သော။ **အရညသေ**-နာသနံ၊ **ကို**။ ဒယေန္တော၊ သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရညဂတော ဝါတိ-အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

၂၁ဂ။ တတ္တ၊ ထိုအရညဂတော အစရှိသောပါဌ်ဌ်။ အရညဂတောတိ၊ ကား။ အရညံ နာမ နိက္ခမိတ္မာ။ပ။ အရညန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ အာရညကံ

၁-မိလိန္ဒ ၃၅၅။

နာမ။ပ။ ပစ္ဆိမဇ္ဈိ စ၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တလက္ခဏေသု၊ ကုန်သော။ အရညေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော။ ပဝိဝေကသုခံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ချမ်းသာသော။ အရညံ၊ သို့။ ဂတော၊ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ ရုက္ခ-မူလဂတောတိ၊ ကား။ ရုက္ခသမီပံ၊ သစ်ပင်၏အနီးအရပ်သို့။ ဂတော၊ ၍။ သုညာဂါရဂတောတိ၊ ကား။ သုညံ-ဝိဝိတ္တောကာသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့။ ဂတော၊ ၍။ ဇဏ္ဏ စ၊ ဤအရညဂတစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း။ အရညံ၊ ကိုဌင်း။ ရုက္ခမူလဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ ဌပေတ္မာ၊ ၍။ အဝသေသသတ္တ-ဝိဓသေနာသနဂတောပိ၊ ကြွင်းသော ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော ကျောင်းသို့ ကပ်သော ရဟန်းကိုလည်း။ သုညာဂါရဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဌါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အယ၊ အား။ ဥတုတ္တယာနုကူလဉ္စ၊ ဥတု သုံးပါးအားလျော်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဓာတုစရိယာနုကူလဉ္စ၊ သေမှ အစရှိသော ဓာတ်သုံးပါး, မောဟအစရှိသော စရိုက်သုံးပါးအားလျော် သည်လည်းဖြစ်သော။ အာနာပါနသတိဘာဝနာနုရူပံ၊ သော။ သေနာ-သနံ၊ ကို။ ဥပဒိသိတ္မာ၊ ၍။ အလီနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကံ၊ မတွန့်တိုခြင်း, မပျံ့ လွင့်ခြင်း အဖို့ရှိသော။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သော။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ ဥပ-ဒိသန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသီဒတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ဌ်။ အယ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။ နိသဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာဝံ စ၊ မြဲမြံသည်၏အဖြစ်ကိုဌင်း။ အယာသပယာသာနံ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တနသုခတံ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းဌ် ချမ်းသာလွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ အာရမ္မဏ-ပရိဂ္ဂဟုပါယဉ္စ၊ အာရုံကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၏အကြောင်းကိုဌင်း။ ဒယေယ္ယော၊ ၍။ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါဠိတို့ တွင်။ ပဲလ္လင်္ကန္တိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ မှ။ ဥဋ္ဌရဇ္ဇုဟိသနံ၊ ပေါင်တို့ကို အောက်သို့ ဖွဲ့ခြင်းသောအားဖြင့် ထိုင်ခြင်းကို။ အာဘုဇိတ္မာတိ၊ ကား။ ဗန္ဓိတ္မာ၊ ၍။ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ၊ ကား။ ဥပရိမသရီရံ၊ အထက်ပိုင်း ဖြစ်သောကိုယ်ကို။ ဥဇုကံ ဌပေတ္မာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ထား၍။ အဋ္ဌာရသပိဋ္ဌ-ကဏ္ဍကေ၊ တဆံ့ရှစ်ခုသော ကျောက်ဆစ်နံရိုးတို့ကို။ ကောဋ္ဌိယာ၊ တခု သော အစွန်းဖြင့်။ ကောဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိပါဒေတ္မာ၊ ထိစေ၍။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ္ဌ။ ဧဝံ၊ သို့။ နိသီဒန္တိယ၊ အား။ စမ္မမံသနှာရုနိ၊ ကိုသည်။ နှ ပဏာမန္တိ၊

မည္ကုတ်ကုန်။ အထ၊ ထိုသို့မည္ကုတ်သည်ရှိသော်။ အသ-ဘိက္ခုနော၊ ထို ရဟန်းအား။ တေသံ၊ ထိုအရေအသားအကြောတို့၏။ ပဏာမနုပ္ပစ္ဆယာ၊ ညွှတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း ၌။ ယာ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တာ-ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ တာသု၊ ထိုဝေဒနာတို့သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု၊ ကုန်လတ်သော်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၊ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဥပရိပတတိ၊ မကင်း၊ ဝါ၊ မကျ။ ဝုဒ္ဓိံ၊ တိုးပွါးခြင်းသို့။ ဖာတိံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္တာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု။ သတိံ၊ ကို။ ဌပယိတ္တာ၊ ၍။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပရိတိ၊ ပရိဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ မုခန္တိ၊ သည်။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ပဋ္ဌိပဂ္ဂမ္မ ထွက်မြောက်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ သတိတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ထင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိမုခံ သတိန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တတြ၊ ထို ပဋ္ဌိ-သမ္ဘိဒါပါဠိ၌။ အယံ၊ ကား။ သခေ်ပေါ၊ တည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ သတိံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း သိမ်းဆည်းအပ်သော အသမ္မောသရှိသော သမ္မောသ ဟူသော ပဋ္ဌိပဂ္ဂမ္မ ထွက်မြောက်သော သတိကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဤတိ-အယံ၊ ကား။ သခေ်ပေါ၊ တည်း။

[၂၆၃] ၂၁၉။ သော သတောဝ အဿသတိ သတောဝ ပဿသတီတိ၊ ကား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ နိသိဒိတ္တာ စ၊ ၍ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေတ္တာ စ၊ ၍ရင်း။ တံ သတိံ၊ ကို။ အဝိဇဟန္တော၊ မစွန့်သည်ဖြစ်၍။ သတော ဧဝ၊ အောက်မေ့ အမှတ်ရသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဿသတိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်၏။ သတော ဧဝ၊ အောက်မေ့ အမှတ်ရသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဿ-သတိ၊ ထွက်သက်ရှူ၏။ (ဧဝ-လိုက်) သတောဝ၊ အမှတ်ရသည် ဖြစ်၍သာ လျှင်။ ကာရီ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကို ပြုတတ်သည်၊ ဝါ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤဒါနိ၊ ၌။ ယေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတော၊ ဖြစ်၍။ ကာရီ၊ သည်။

ဟောတိ၊ ၏။ တေ-အာကာရေ၊ တို့ကို။ ဒယေတုံ၊ ၎။ ဒီဃံ ဝါ အာယ-သန္တောတိအာဒိ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ သော သတောဝ အာယသတိ သတော ပဿသတိတိ တေသော၊ ၏သာလျှင်။ ဝိဘင်း၊ ၌။ ဗာတ္တိံ သာယ။ပ။ ကာရီ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဗာတ္တိံ သာယ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတော၊ အောက်မေ့အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ ကာရီ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကိုပြုတတ်သည်၊ ဝါ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒီဃံ အာယာသဝသေန၊ ရှည်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒီဃံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သောအသာသ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိက္ခေပံ၊ ဝိက္ခေပ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော။ စိတ္တသ၊ ၏။ ကေဝ္ဋတံ-ကေဝ္ဋ-ဘာဝံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ အာရုံသို့ ကပ်၍တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော သတိဖြင့်ရင်း။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောဉာဏ်ဖြင့်ရင်း။ (စ-ကား ဂမျှမာန်) သတော၊ ၍။ ကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ပဋ္ဌိနိသဂ္ဂါ-နုပဿီ၊ ပဋ္ဌိနိသဂ္ဂဟူသော အနုပဿနာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အသာသဝသေန၊ ဝင်သက်ရှိက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိနိသဂ္ဂါနုပဿီ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဿာသဝသေန၊ ထွက်သက်ရှူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်[၂]။

၁-ဒီဃ၊ ရဿ၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ-ပဋမစတုက္ကံ။ ။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ သုခပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ- ဒုတိယ-စတုက္ကံ။ ။စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ၊ သမာဒဟံ စိတ္တံ၊ ဝိမောစယံ စိတ္တံ-တတိယစတုက္ကံ။ ။အနိစ္စာနုပဿီ၊ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ နိရောဓာနုပဿီ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ-စတုတ္ထစတုက္ကံ။ ။လေးပါးသောစတုက္ကကိုပေါင်း၍ ယေစတုက္ကာ သောဠသပြီ။ သောဠသ ဝတ္ထုကဖြစ်သတည်း။ ၎င်းသောဠသကို အာသာသပဿာသဒွေနှင့် မြှောက်၍ ဗာတ္တိံ သာ-ကာရ ဖြစ်သတည်း။ (ပြည့်)

၂-ဤယောဇနာ၌ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ-ပုဒ်သည် ဟုတ္တာ-ကို ငဲ့၍ ပဌမနည်းနည်းသာတည်း။ အသာသဝသေန-ကို ငဲ့မူ တတိယနည်းဆဋ္ဌမနည်းကျသင့်၏၊ သို့ကျသင့်လျက်လည်း ဝုတ္တသည် အဝုတ္တအဖြစ်သို့ ရောက်၍ အနေမဟောက်သတည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ဟုတ္တာ အသာ-သနသ ဝသေန-ဟူသော ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအသာသ-ဝသေနာတိ ဝါ ပါဌော။တသ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီနော အသာသာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအသာ-သာ၊ ဧတသ် ဝသေနာ တိ အတ္ထော။ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁၊ ၃၁၇) ဤနည်းဌ အာကဗုနဝသေန ဟုဆိုသော သဟနံ အသာဒေသော ဟု သာဝသာမ်ပြုသော်လည်း ကြိယာဝေါဟာရတော်၊ ကပ္ပ-ဝေါဟာရ အနေကဝိသနဝါတဝါစီ ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ပပ္ပါရိယ်နေသာတည်း။

အဝိကွေပံ၊ သော။ စိတ္တသ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ-ကေဂ္ဂတာဝံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်ရင်း။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်ရင်း။ သတော၊ ၍။ ကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်ရင်း၌။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တောတိ၊ ကား။ ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း၊ ဝါ၊ ရှည်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဿာသံ၊ ကို။ ပဝတ္တ-ယန္တော၊ ဖြစ်စေလတ်သော်။ အဿာသောတိ၊ ကား။ ဗဟိ၊ ပြင်ပသို့။ နိက္ခမနဝါတော၊ ထွက်သောလေတည်း။ ပဿာသောတိ၊ ကား။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသနဝါတော၊ ဝင်သောလေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယဋ္ဌ-ကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ သုတ္တန္တဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန် အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဥပဋ္ဌိပါဠိယာ၊ အစဉ်ချတ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏၂။

၁-ယင်းသို့ ဆိုသော်လည်း အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖွင့်သည်တမ့်။ အဿသန္တော-ကား နာမ-ဓာတ်မဟုတ်၊ ကေန္တဓာတ်ပင်တည်း။ ထိုကြောင့် ပါဠိတော်၌ ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ အဿသန္တော၊ ဝင်သက်ရှိုက်လတ်သော်-ပေး။ အကယ်၍တည်း ဒီဃံ အဿာသယန္တော ရှိမူကား နာမဓာတ်မှတ်ရာ၏။ (ပြည်)

၂-သုတ္တန် အဋ္ဌကထာနည်း၌ ဗဟိ ဥဒ္ဓဟိတ္တာပိ အန္တော သသနံ အဿာသော၊ အန္တော ဥဒ္ဓဟိတ္တာပိ ဗဟိ သသနံ ပဿာသော ဟူ၍ရင်း, အာဒိမ္ပိ သသနံ အဿာသော၊ ပဋ္ဌိ ပစ္ဆာ သသနံ ပဿာသော ဟူ၍ရင်း, အာကာသုနဝသေန အန္တော သသနံ အဿာသော၊ ဗဟိ ပဋ္ဌိ သသနံ ပဿာသော ဟူ၍ရင်း နိဗ္ဗစနမူ။ ။ကျမ်းနှစ်စောင်တို့တွင် ဝိနည်း-အဋ္ဌကထာ၌ မာတုကုစ္ဆိတ၌ ဗဟိနိက္ခမိတံ အလဒ္ဓေါကာသဖြစ်သော နာသိကဝါတသည် မာတုကုစ္ဆိတော ဗဟိနိက္ခန္တမတ္တ၌ လက်မှန်မဆ၊ ပဌမအပသို့ ထွက်လတ်၍ ဥပဓိတ္ထိက္ခမ သဘာဝဖြစ်သော အစဉ်ဖြင့် အာဒိမ္ပိ သသနံ အဿာသော-မူ၍ ဗဟိနိက္ခမဝါတဟူသတတ်။ ထိုကြောင့် မဟုတ်လော၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ-စသည် မိန့်သကား။ သုတ္တန် အဋ္ဌကထာ၌ ပဝတ္တိ ဘာဝနာရမ္ဘသမယာ၌ ပဌမနာသိကဝါတကို အတွင်းသို့ ရှုဝင်၍ ပစ္ဆာမှ အပသို့ လွှတ်ခြင်းကြောင့် ပြုပြင်၍ ဖြစ်သော ပဝတ္တိက္ကမဖြင့် အာဒိမ္ပိ သသနံ အဿာသော-မူ၍ အန္တော ပဝိသနဝါတ ဟူသတတ်။ ထိုနှစ်ပါးသော နည်းတို့တွင် အယမေဝ သုတ္တန္တနယသည်သာလျှင် အဿာသာဒိမဇ္ဈေပရိယောသာနံ သတိယာ အနု-ဂစ္ဆတော အဗ္ဗေတ္တံ ဝိကွေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဇ္ဈိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ (၃၉၊ ၁၆၅) တရပ်, ပဿာသာဒိမဇ္ဈေပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိကွေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဇ္ဈိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ (၃၉၊ ၁၆၅) တရပ်။ ဤပါဠိနှစ်ရပ်နှင့် ညီသည်။ ဘာဝနာရမ္ဘ၌ ပြုပြင်၍ ဖြစ်စေအပ်သော ပဝတ္တိက္ကမကိုသာလျှင် လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သုန္ဒရ-တရဖြစ်သည်ဟု ဆရာတို့ဆိုကြ၏။ (ပြည်)

တတ္ထ-ပဟိနိက္ခမနအန္တောပဝိသနဝါတေသု၊ တို့တင်။ (စ္ဆဲ။ တဿ စ ပဌမံ အဗ္ဘန္တရဝါတော နိက္ခမတိတိ ဣမိနာ သမ္မန္ဓော) သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ အမိဝမ်းဌ် ကိန်းကုန်သော သူငယ် တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ မာတုကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမနကာလေ၊ ဖွားသော အခါ၌။ ပဌမံ၊ စ္ဆာ။ အဗ္ဘန္တရဝါတော၊ အတွင်းလေသည်။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဗာဟိရဝါတော၊ သည်။ သုခုမရဇံ၊ သိမ်မွေ့သော မြူကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ အဗ္ဘန္တရံ၊ ကိုယ်တွင်းသို့။ ပဝိသန္တော၊ သော်။ တာလုံ၊ ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိပါး၍။ နိဗ္ဗာယတိ၊ ချုပ်၏။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ တေသံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၏။ ယာ ဒီဃရဿတာ၊ အကြာင်ဒီဃရဿအဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ-ဒီဃရဿတာ၊ ကို။ အဒ္ဓါန-ဝသေန၊ ကာလဒွါန၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကား။ သြကာသဒွါနံ၊ သြကာသဖြစ်သော အခွန်ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ သော။ ဥဒကံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဝါလိကာ ဝါ၊ သဲကိုဌင်း။ ဒီဃံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ရေ။ ဒီဃာ၊ သော။ ဝါလိကာ၊ သဲ။ ရဿံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ရေ။ ရဿာ၊ သော။ ဝါလိကာ၊ သဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ၊ အနေက ကလာပအဖြစ်ဖြင့် မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ဖြစ်ကုန် သော်လည်း။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထိသရီရေ စ၊ ဆင်ကိုယ် ၌ဌင်း။ အဟိသရီရေ စ၊ မြွေကိုယ်၌ဌင်း။ တေသံ၊ ထိုဆင် မြွေတို့၏။ အတ္ထိဘာဝသင်္ခါတံ၊ အတ္ထိဘောဟု ဆိုအပ်သော။ ဒီဃံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ပဒေသကို။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ပူရေတ္ဝာ၊ ၍။ သဏိကမေဝ၊ သာလျှင်။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒီဃာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ သုနခသသာဒီနံ၊ ခွေးယုန်စသည်တို့၏။ အတ္ထိဘာဝသင်္ခါတံ၊ သော။ ရဿံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ပဒေသကို။ သီဃံ၊ စ္ဆာ။ ပူရေတ္ဝာ၊ ၍။ သီဃမေဝ၊ လျှင်။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရဿာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿေသု ပန၊ သမာနပမာဏရှိကုန်သော လူတို့ကိုယ်၌ ကား[1]။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော လူတို့သည်။ ဟတ္ထိအဟိအာဒယော ဝိယ၊

---

[1]-မနုဿေသု ပန၊ လူတို့ပေါ်ကား။ (သရိရေသု၊ ကိုယ်တို့သည်။ သမာနပမာ ဏာ ဟုပိ၊ တူညီသော ပမာဏရှိကုန်သော်လည်း။)- ဟု ဤသို့လည်း ဝေယျာဝစ္စသင်္ဘီ။

တို့ကဲ့သို့။ ကာလဒ္ဓါနဝသေန၊ ကာလအဓွန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ၊ ဝါ၊ သော။ အဿသန္တိ စ၊ ဝင်သက်ကိုမူလည်း ရှိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဒီဃံ၊ သော။ အဿသန္တိ စ- အဿာသပဋိဘန္ဓံ ပဝတ္တေန္တိ၊ အဿာသပဋိဘန္ဓကို မူလည်းဖြစ်စေကုန်၏။ (ဒီဃံ-၌ ဝိဘတ္တိအလောပ၊ နာမဓာတ်ဟူသည် မလျော့လွန်း)။ ပဿသန္တိ စ၊ ထွက်သက်မူလည်း ရှုကုန်၏။ ဝါ၊ ပဿ-သန္တိ စ- ပဿာသပဋိဘန္ဓံ ပဝတ္တေန္တိ၊ ပဿာသပဋိဘန္ဓကိုမူလည်း ဖြစ်စေ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ သုနခသသာဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ (ကာလဒ္ဓါ-နဝသေန၊ ဖြင့်) ရဿံ၊ စွာ၊ ဝါ၊ သော။ အဿသန္တိ စ၊ ဝင်သက်ကိုမူလည်း ရှိုက်ကုန်၏။ ပဿသန္တိ စ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ [၂၆၄] ဒီဃံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ ပတ်လုံး။ နိက္ခမန္တာ စ၊ ထွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ စ၊ ဝင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ-အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ဒီဃာတိ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတ္ထာရမဒ္ဓါနံ၊ တိုစ္ဆာသော ကာလပတ်လုံး။ နိက္ခမန္တာ စ၊ ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ စ၊ ကုန်သော။ (တေ-အဿာသပဿာ-သာ၊ တို့ကို။) ရဿာတိ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ (ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္ဗန္ဓော) နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသန္တော စ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သည်လည်းဖြစ် သော။ ပဿသန္တော စ၊ ထွက်သက်ရှုသည်လည်းဖြစ်သော။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသာမိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်၏။ ပဿသာမိ၊ ထွက် သက်ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏[၂]။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တောဟိ

ဦးကာ၌ မြန်မာမူတွင် မနုဿောသူတိ သမာနုပ္ပမာဏောသုပိ မနုဿသရီရေသု - ဟု ရှိ၏။ သီဟိဠ်ပြည်၌ မနုဿောသူတိ မနုဿသရီရေသု သမာနုပ္ပမာဏောသုပိ-ဟု ရှိ၏။ မနုဿောသု သရီရေသု သမာနုပ္ပမာနေသုပိ-ပါဠိသော ထည့်စွက် ဖွင့်ခဲ့ဟန်ရှိ၏။ ဓနာဂ်ကာလ၌ ဥလ္လိဂ်သံဝဏ္ဏနာ ထင်မှတ်၍ ပြင်မိဟန်ရှိသည်။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။ (ဆ-သံ-သော)

၁-နိက္ခမန္တာ စ ပဝိသန္တာ စ-ဟု ဆိုသော ပုဒ်အစဉ်ကိုထောက်၍ အဋ္ဌကထာဆရာ အလိုအားဖြင့် အဿာသ-ထွက်သက်၊ ပဿာသ-ဝင်သက် ဟု ပြန်စေလိုရိပ်ရှိ၏။ (ဆ-သံ သော)

၂-ဘာဝနာကို အားထုတ်သော ရွှေနောက်မရအပ်သော ဝိသေသရှိသောသူအား သက်သက်အဒ္ဓါန၏အစွမ်းဖြင့် အစဉ် ယောအပ်ကုန်သော သုံးပါးကုန်သောအာကာရ၊ ထိုသုံးပါးသော အာကာရတို့သည်လည်း တယောက်တည်း၏အလိုအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်။

အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဇာနတော၊ အသာသပဿာသတို့ကို အပြားအားဖြင့် သိသော။ အသ၊ ထိုယောဂိအား။ ဧကေနာကာရေန၊ ဒီဃံ အသာသ အစရှိကုန်သော လေးပါးသော အာကာရတို့တွင် တပါးပါးသော အာကာရဖြင့်၊ ဝါ၊ အာကာရကိုးပါး, သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသော အာကာရဖြင့်။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ သည်။ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိ-ဒါယံ၊ ဌ။ ကထံ။ ပ။ ပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ကထံ-ကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဒီဃံ၊ စ္ဌာ။ အသာသန္တော၊ ဝင်သက်ရှိုက်ရဟန်းသည်။ ဒီဃံ၊ စ္ဌာ။ အသာသာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နည်း။ ဒီဃံ၊ စ္ဌာ။ ပဿသန္တော၊ သည်။ ဒီဃံ၊ စ္ဌာ။ ပဿ-သာမီတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နည်း။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသံ၊ ဝင်သက်လေကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ အဒ္ဓါနဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ဒီဃကာလ၌၊ ဝါ၊ ရှည်သောခဏပတ်လုံး။ (တနည်း) အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ အဒ္ဓါနဟူသော ကောင်္ဂသာသ၌။ အသသတိ၊ အတွင်းသို့ဝင်ရှိုက်၏။ ဒီဃံ၊ သော။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်လေကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ၌။ ပဿသတိ၊ အပ-သို့ရှုထုတ်၏။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသပဿာသံ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်လေကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ၌။ အသသတိပိ၊ ၏။ ပဿသတိပိ၊ ၏။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ၌။ အသသတောပိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သောယောဂိအားရင်း။ ပဿသတောပိ၊ ထွက်သက်ရှူသော ယောဂိအားရင်း။ ဆန္ဒော၊ ကုသလစ္ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ ထိုသို့သောဆန္ဒ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တတော၊ ထိုဆန္ဒဖြစ်သည်မှ ရှေးဖြစ်

အချို့အသာသကို ကောင်းစွာ မှတ်နိုင်၏၊ အချို့ပဿာသကို, အချို့နှစ်ပါးစုံကိုကောင်းစွာမှတ်နိုင်၏။ ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ဆန္ဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရှေးဌာကဲ့သို့ တယော အာကာရ။ ပါဒမာဌ၏အစွမ်းအားဖြင့် တဇော အာကာရ၊ ဤသို့ နဝါကာရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့ဖြစ်လာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်အား တယောအာကာရတို့ကိုသာ ရအာပ်ကုန်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် နဝဟာကာ-ရေဟိ-ဟူသနည်း? တန္တိဝသေန ပန် သဗ္ဗေသံ ပါဠိအာရုဠ္ဌတ္တာ, ထေရေ ဝသေန ပဋိ-ကမ္မဿ ကတ္တုမ္ဘတ္တာ စ "တတြာယံ ဘိက္ခု နဝဟာကာရေဟိ" တိ ဝုတ္တံ (ဝိသုဒ္ဓိ-၁-ဋီ ၊ ၃၁၈)။ ယင်းသို့သော် ကိုးပါးသောအာကာရတို့ဖြင့် သိသော ယောဂိအားသာလျှင် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ပြည့်စုံလောင်းဆုံလော? ဤဒုတိယကြောင့် "ဝင်" ဟူသည် မိန့်သော်။ (ပြည့်)

ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ သာ၍သိမ်မွေ့စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ဌ္ဌ။ အသာသတိ၊ ၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုဆန္ဒဖြစ်သည်မှ ရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ ပဿာသံ၊ ကို။ပ။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါန-သခ်ါတေ၊ ဌ္ဌ။ အသာသတိပိ၊ ၏။ ပဿသတိပိ၊ ၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ဌ္ဌ။ အသာသတောပိ၊ အားရင်း။ ပဿသတောပိ၊ အားရင်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ တရုဏာပိတိ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုပါမောဇ္ဇ ဖြစ်သည်မှ ရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ဌ္ဌ။ အသာသတိ၊ ၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ကက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ ပဿာသံ၊ ကို။ပ။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ဌ္ဌ။ အသာသတိပိ၊ ၏။ ပဿ-သတိပိ၊ ၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ အသာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ဌ္ဌ။ အသ-သတောပိ၊ အားရင်း။ ပဿသတောပိ၊ အားရင်း။ ဒီဃံ အသာသ-ပဿာသာ၊ ရှည်စွာသော ပကတိ အသာသပဿာသမှ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာ စိတ်သည်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ နစ်၏[1]။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ကိုးပါးကုန်သောပကာရတို့ဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။) ဒီဃံ အသာသပဿာသာ၊ ဒီဃအခြင်းအရာရှိ ကုန်သော အသာသပဿာသတို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ (ထိုအာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ်ရကား) ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ အနုပ-သနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုတတ်သောပညာသည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏[2]။

၁-ဘာဝနာ၏အားဖြင့် အသာသပဿာသတို့သည်သုခုမတရဘာဝသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ထိုအသာသပဿာသ၌ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်လတ်သော် ပကတိ အသာသပဿာသမှနုစ်၍ ပဋ္ဌိဘာဂ နိမိတ်ကိုအာရုံမူသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-သမထအလိုဖြင့် နိမိတ်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော ပညာသည်ရင်း, ဝိပဿနာအလိုဖြင့် အသာသပဿာသတို့ကိုရင်း တန္ဒိဿယကာယကိုရင်း ရူပ်ဟူ၍, စိတ်ကိုရင်း စိတ္တသမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကိုရင်း နာမ်ဟူ၍ မှတ်ပြီးလျှင် နာမ်ရူပ်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော ပညာသည်ရင်း ကိုနိမိတ်နာမ်ရူပ်၌ ယထာဘူတာကာရဗေဒဖြစ်၍ ဉာဏ်မည်၏ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

ကာယော၊ အာရုံဖြစ်သော ကာယသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏ ကပ်၍တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ သတိ၊ မည်သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနဥ္စေဝ၊ လည်းမည်၏။ သတိ စ၊ လည်းမည်၏။ တာယ သတိယာ၊ ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တं ကာယံ၊ ထို (သို့သော အသာသပဿာသကာယ, တန္နိဿယရူပကာယ, တဒါရမ္မဏနာမ)ကာယကို။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ တေန-အနုပဿနေန၊ ကြောင့်။ ကာယေ၊ ကာယဋ္ဌ။ (အယံ ဘာဝနာ၊ ကို။) ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။] (ဣတိ-တာခုကျေ။)

[၂၆၅] ရဿပဒေပိ၊ ဋ္ဌလည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယမ္ပိ နယော၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဣဒ္ဓိ ကတံ ဒီဃံ အဿ-သန္တော-စသည်ဖြင့်လာသော ပါဠိနည်းဋ္ဌ။ ဒီဃံ အဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါ-တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤရဿပဒစသဖြင့် လာသော ပါဠိနည်းဋ္ဌ။ ရဿံ အဿာသံ ဣတ္တရသင်္ခါတေ အဿသတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရဿဝသေန၊ ဖြင့်။ ယာဝ၊ လောက်။ တေန ဝုစ္စတိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ဟူသော ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အယံ-ယောဂါဝစရော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော-ဋ္ဌ စပ်) အဒ္ဓါနဝသေန စ၊ ဒီဃကာလအလိုအားဖြင့်ရင်း။ ဣတ္တရဝသေန စ၊ ပရိတ္တကာလအလိုအားဖြင့်ရင်း။ ဣမေဟာကာရေဟိ၊ ဤ နဝအာကာရ တို့ဖြင့်။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ပဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော၊ ရှည်စွာ ဝင်သက်ရှိုက်လတ်သော်လည်း။ ဒီဃံ အဿသာမိ၊ ရှည်စွာ ဝင်သက်ရှိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိတိ၊ သိသူ ဟူ၍။ပ။ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော၊ သော်လည်း။ ရဿံ ပဿသာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာန-တော စ၊ သိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အဿ-ကို ဂါထာက ဘိက္ခုနော-နှင့် စပ်)။

ဒီဃော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ရဿော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဿာ-သော စ၊ ၎င်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ ဒီဃရဿသဘောရှိသော။ ပဿာ-

သောပိ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာ၊ အာကာရ တို့သည်။ အသ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ၊ ဌိမ္ဗလည်း[1]။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥတ္တရောဋ္ဌေ ဝါ၊ ဌိမ္ဗလည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၂၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီတိ။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိတိ၊ ကား။ သကလဿ၊ သော။ အဿာသကာယဿ၊ ၏။ အာဒိ-မဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ကို။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ပါကဋံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ (အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် ထင်ရှား စေသည်ဖြစ်၍ ဟူလို၊) အဿသိဿာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ သကလဿ၊ သော။ ပဿာသကာယဿ၊ ၏။ **အာ**ဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ကို။ ဝိဒိတံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ပါကဋံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏[2]။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဒိတံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ပါကဋံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ-စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အဿသတိ ဧဝ၊ ၏။ ပဿသတိ စ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့်သာ အဿာသပဿာသတို့ကို ဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်) ကြောင့်။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ (အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကို ထင်ရှားပြုခြင်းအမှု) ဖြစ်လာသော ယောဂိကို။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊

၁-နာသိကဂ္ဂေ ဝ ဘိက္ခုနောတိ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ ရဿံ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါတိ ဝါသဒ္ဒေါ အနိယမတ္ထော။ တေန ဥတ္တရောဋ္ဌေ သင်္ကာတိ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ၁၊ ၃၂၁)။ ယခု လက်ရှိ ဋီကာစာအုပ်၌ ဝါကျအခွဲမှားနေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-၌ ပဋိ-သဒ္ဒါ ဝိစ္ဆာအနက်, ဝိဒ-သည် ဉာဏအနက်ရှိရကား အလုံးစုံသောကာယကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ တဿီလ, သိခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အတ္ထိအတ္ထ, သိတတ်သည်ဖြစ်၍ သုဒ္ဓကတ္တား၊ ဤအတ္ထသုံးပါးကို ရသင့်၏။ ထိုထိုပါဠိရပ်၌ သဗ္ဗ-သဒ္ဒါဖြင့် အဿာသစသော ကာယကို အကြွင်းမဲ့ယူခြင်းသည် ပြီးသော်လည်း ထိုကာယ၏ အနေကဂုဏလာပသမူဒါယ၏ အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံသော ဘာဝတို့ကို လည်းသိခြင်းကို ပြခြင်းငှါ ပဋိ-သဒ္ဒါကို ထိုသံဝေဒ၌ သက္ကစ္စကာရီအဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုး ငှါ သံ-သဒ္ဒါကို ယူအပ်၏။ ဤသို့သော အတ္ထနယကို ဤမျှတည်းသော သံဝဏ္ဏနာဖြင့် ပဏ္ဍိတဇာတိတို့သိသာလောက်ပြီဟု ရိပ်ဝှဲ့ကာမျှ ပြလိုသောဆရာသည် သကလဿ-စသည်ကို မိန့်သော်။ သကလဿ-စသည်၌ အဿာသပဿာသ နှစ်ပါးတို့၌ ယောဂီ၏ ပဋိပတ္တိ-ဝိဓာနတူသော်လည်း "ပစ္ဆိကံ သက္ကစ္စံယေव ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ"ဟု ပြခြင်းငှါ အသီးဒေသနာကို ပြုသကဲ့သို့ ထို့အတူ ထိုအနက်ကို ပြခြင်းငှါ အနက်၏ သမာနအဖြစ်ရှိသော်လည်း သက-လဿ-စသည်ဖြင့် ပဒဒွယ၏ ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္ထဝဏ္ဏနာကို ပြုသည်မှတ်။ (ပြည်)

ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ-ကတ္တာ၊ ဤသို့ ပုဗ္ဗာဘောဂအားလျော်စွာပြု၍။ သိက္ခတိတိ၊ ကျင့်နိုင်ပေသူဟု၆။ (ဗုဒ္ဓါ-ဒီဟိ၊ တို့သည်။) ဝုစ္စတိ၊ ခြီးမှမ်းအပ်၏ ၁ ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဝိသဒ္ဒေ၊ (အနေကကလာပ၏ အဖြစ်ကြောင့်) မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်၏ အဖြစ်ဖြင့်ပျံ့သော။ အဿာသ-ကာယေ ဝါ၊ ဌိတ္ဝါ။ ပဿာသကာယေ ဝါ၊ ဌိတ္ဝါ။ အာဒိ၊ သည်။ ပါဂဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ သည်။ ပါဂဋ်ံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဒိမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ ဌ၊။ သက္ကောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈပရိယောသာနေ၊ ဌ။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ကေဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ မဇ္ဈံ၊ သည်။ ပါဂဋ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဒိပရိယောသာနံ၊ သည်။ ပါဂဋ်ံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကေဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပရိယောသာနံ၊ သည်။ ပါဂဋ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈံ၊ သည်။ ပါဂဋ်ံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိယောသာနံယေဝ၊ ကိုသာ-လျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ ဌ၊။ သက္ကောတိ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈေ၊ ဌ။ ကိလမတိ၊ ၏။ ကေဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အစဒၜလယ်အဆုံး အလုံးစုံသည်လည်း။ ပါဂဋ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ ဌ၊။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခု ဌိမျှ။ နကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ တာဒိသေန၊ ထိုသို့သော စတုတ္ထဗုဒ္ဓိလိန္နင့် တူသည်သာ။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီတိ။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိတိ၊ ဟု၆။ အာဟ၊ ၏။

[၂၆၆] တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အစရှိသော ပါဠိတို့။ သိက္ခ-တိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြား (ရှိသော သဗ္ဗကာယ-ပဋိသံဝေဒနဝသ) ဖြင့်သာလျှင်။ ဃဋ္ဋတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါယမတိ၊ လုံ့လပြု၏။ ဝါ၊ ကား။ တထာဘူတဿ၊ ထိုသို့ အာနာပါနသတိကို ပွါး

၁-မဟာဋီကာနှင့်အညီ ပြန်ဆိုသော အနက်ပေတည်း၊ ဝိမတိ ၁-၂၁၂ ဋ္ဌိကား ဟုးခြားသော အဖွင့်ရှိသေး၏၊ ထိုကျမ်းဌ ကြည့်ရှုပါကုန်။ (ပြည်)

စေသော ယောဂီ၏၊ ဝါ၊ ထိုသို့ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကို ထင်သည်ကို ပြုသောယောဂီ၏။ ယော သံဝရော၊ အကြင်သတိသံဝရ ဝိရိယသံဝရသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-သံဝရော၊ သည်။ ဇွေ၊ ဤသုံးပါးသော သိက္ခာတို့တွင်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ မည်၏။ တထာဘူတသာ၊ ၏။ ယော သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-သမာဓိ၊ သည်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ မည်၏။ တထာဘူတသာ၊ ၏။ ယော ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ပညာ၊ သည်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ တိသော သိက္ခာယော၊ တို့ကို။ တသ္မိံ အာရမ္မ-ဏေ၊ ဌိတ္ဝာ။ တာယ သတိယာ၊ ထိုအာနာပါနကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်သောသတိနှင့်။ တေန မနသိကာရေန၊ ထိုသတိပုဗ္ဗင်္ဂမတာဝနာမနသိကာရနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ဣဒ္ဓ။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်၏။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ-၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဇွေ၊ ဤသိက္ခတိဟူသောပုဒ်ဌ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို သောဠသဝတ္ထုကနယတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မာ၊ ထိုယောဂီသည်။ ပုရိမနယေ၊ (ပဌမဝတ္ထုဒ္ဒယဘာဝနာနယ-ဟူသော)ရှေး နည်းဌ။ ကေဝလံ၊ သက်။ အသုဘသိတမ္ပိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်အပ်၏။ ပဿသိ-တဗ္ဗမေव၊ ထွက်သက်ရှူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံ တခုကို။ နိ ကာတမ္ပိ၊ အပ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဣတော၊ ဤဝင်သက် ထွက်သက်ကို သိသောကာလမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ဉာဏပ္ပါဒနာဒီသု၊ ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းစသည်တို့ဌ။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကရဏီယော၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမနယဌ။ အဿသာမိတိ ပဇာနာတိ၊ ပဿသာမိတိ ပဇာနာတိစ္စေဝ၊ ဟူ၍လျှင်။ ဝတ္ထမာနကာလဝသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိံ၊ ကို။ ဝတ္ဝာ၊ ဟောပြီး၍။ ဣတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ကတ္တမ္ပိ ယ၊ သော။ ဉာဏပ္ပါဒနာဒိနော၊ သော။ အာကာရသ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ဌ။ သမ္ပကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီတိအာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အနာဂတဝစနဝသေန၊ အနာဂတ်ဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိ၊ ကို။ အာရောပိတာ၊ ထားတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီတိ။ ပ ။ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတီတိ၊ ကား။ သြဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ အဿာသ-ပဿာသကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေန္တော၊ တဖန်

ငြိမ်းစေလျက်။ ဝူပသမေနွှာ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေလျက်။ နိုရောဓေနွှာ၊ ချုပ်စေလျက်။ အသာသိသာမိ၊ အုံ့။ ပသာသိသာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ တတြ၊ တိုဿဒ္ဓာရိကံ ကာယသခ်ါရံ ပသမ္ဘေနွှာ-ဟူရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလေကုံသည်ဖြင့်။ ဿဒ္ဓာရိကသုခုမတာ စ၊ ကိုဝင်း။ ပသဒ္ဓိ စ၊ ကိုဝင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ·ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ ဣမသ္မာ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၏။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားမထုတ်မီကာလ၌။ ကာယော စ၊ ကရဇကာယသည်ဝင်း။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်ဝင်း။ သဒရထာ၊ ပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်သည်။ ဿဒ္ဓာရိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဿဒ္ဓာရိကတ္တေ၊ ရှုနှုတ်ခြင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အဝူပသန္တေ၊ သော်။ အသာသပသာသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဿဒ္ဓာရိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗလဝတရာ၊ အားကြီးကုန် ရှုနှုတ်ခြင်းကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နှာသိကာ၊ နှာခေါင်းသည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မဆုံ့။ မုခေန၊ ဖြင့်။ အသာသန္တောပိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သည်ဖြစ်၍ဝင်း။ ပသာသန္တောပိ၊ ထုတ်သက် ရှူသည်ဖြစ်၍ဝင်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ အသာ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကာယောပိ၊ သည်ဝင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်ဝင်း။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ တေ၊ ထိုသိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သော ကာယစိတ္တတို့သည်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ၊ အထူးသဖြင့်ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကာယစိတ္တတို့သည်။ ဝူပသန္တေသု၊ သော်။ အသာသ-ပသာသာ၊ တို့သည်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏[၂]။ အာတ္ထိ နု ခေါ၊ ရှိလေအုံ့လော။ နတ္ထိ နု ခေါ၊ မရှိလေအုံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။

၁-ပသမ္ဘနှ-ဟူသည် ဝူပသမနှ, နိုရောဓနှ ပေတည်း၊ ထိုသည်လည်း ထိုတို့သော ပယောဂ မရှိလတ်သော် ဖြစ်ထိုက်သော ဿဒ္ဓာရိကကာယသခ်ါရ၏ ပယောဂသမ္ဘွယ်ဖြင့် မဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။ (ပြည်) ပြည်မှ နိဿယဟောင်း၌ "ဝူပသမေနွှာ၊ နိုရောဓေနွှာ သာ ရှိသင့်သည်" ဟု မှာထားသော်လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာမှ, ယိုးဒယားမှနှင့် ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်တို့တွင် နိုရောဓေနွှာ ဝူပသမေနွှာ-ဟု တည်တည်း ရှိကြသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သန္တာ ဟောန္တိ-၌ ရှေးဦးစွာ စိတ်သည် ငယိုင်ဝဲလွှမ်းမရှိခြင်းကြောင့် တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်း၍ ဖြစ်လတ်သော် သန္တဝူပသန္တဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့်လျှင် စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပခမ္ဘလို့သည် ပေါ်ပါးနှုန်းသို့ဒေါမှ၌ ခံ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနခမ္ဘဒေါးလျှင်ဟုသည်၏ ဒေါဖြစ်ကြောင့် ကြွင်းတိသန္ဓတိ ရုပ်သည် လဟုမုဒုကမ္မညာဝေသို့ရောက်၏။ ဤလို စိတ်သည်ဝင်း, ကာယသည်ဝင်း သန္တဝူပသန္တဖြစ်လတ်သော် တန်ခိုးတဒေါ်ကသော်ပါ ကသော်သည် သန္ဓ

ဝိစေတမ္ဘတာကာရပ္ပတ္တာ၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သေယျထာပိ၊ မည်သည်ကား။ ဓာဝိတ္ဝာ၊ ပြေးသွား၍။ ပမ္ဘတာ ဝါ၊ တောင်မှမူလည်း။ သြရောဟိတ္ဝာ၊ သက်၍။ မဟာဘာရံ ဝါ၊ လေးသော ဝန်ကိုမူလည်း။ သီသတော၊ မှ။ သြရောပေတ္ဝာ၊ ချ၍။ ဌိတဿ၊ သော။ ပုရိသဿ၊ အား။ သြဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နုဿသိကာ၊ သည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မဆုံ။ မုခေန၊ ဖြင့်။ အဿသန္တောပိ၊ ဖြစ်၍ရင်း။ ပဿသန္တောပိ၊ ဖြစ်၍ရင်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ သေ-ဧသော ပုရိသော၊ သည်။ တံ ပရိဿမံ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းကို။ ဝိနောဒေတ္ဝာ၊ ဖျောက်၍။ နှတ္ဝာ စ၊ ရေချိုး၍ရင်း။ ပိဝိတ္ဝာ စ၊ ရေသောက်၍ရင်း။ အလ္လသာဋကံ၊ စိုသောပုဆိုးကို။ ဟဒယေ၊ ရင်၌။ ကတ္ဝာ၊ ထား၍။ သီတာယ၊ သော။ ဆာယာယ၊ အရိပ်၌။ နိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ-ပုရိသဿ၊ အား။ [၂၆၇] တေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္ထိ နု ခေါ၊ လော။ နတ္ထိ နု ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိစေတမ္ဘတာကာရပ္ပတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတ-ကာလေ၊ ၌။ ကာယော စ၊ သည်ရင်း။ပ။ ဝိစေတမ္ဘတာကာရပ္ပတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်းဟူမူကား။ တထာ ဟိ-တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ ဝိစေတမ္ဘတာကာရသို့ ရောက်စေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ၌။ သြဠာရိကောဠာရိကော၊ ကုန်သော။ ကာယ-သင်္ခါရော၊ တို့ကို။ ပဿမ္ဘေမိတိ၊ ငြိမ်းစေအံ့ဟု။ အာဘောဂသမန္နာဟာရ-မနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း, ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲ ရှေးရှု ဆောင်ခြင်း, [1] နှလုံးဌာထားခြင်း, စူးစမ်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ပါး။

သဘာဝဖြစ်ကုန်၍ အစဉ်သဖြင့် သုခုမ, သုခုမတရ, သုခုမတမဖြစ်ကုန်သတည်း။ တေနဝုတ္တံ ယဒါ ပနဿ ကာယောပိတိအာဒိ။ (ပြည်)

၁-အာဘုဇနံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း။ အာဘောဂေါ၊ ခြင်း။ ပဿမ္ဘေမိတိ၊ ငြိမ်းစေအံ့ဟု။ ပဋိမာဝဇ္ဇနာ၊ ခြင်း။ သမ္မာ၊ အသင့်အတင့်။ အနု အနု၊ ဆင့်ကာဆင့်ကာ။ အာဟရဏံ၊ ရှေးရှု။ဆောင်ခြင်းဖြစ်စေခြင်း။ သမန္နာဟာရော၊ ခြင်း။ (ပြည်)

ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ၌။ အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အသ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အပရိဂ္ဂဟိ-တကာလတော၊ ထက်။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ၌။ ကာယသခ်ါရော၊ သည်။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ သာရဒ္ဒေ။ပ။ သမ္ပဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ကာယေ စ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တေ စ၊ သည်ရင်း။ သာရဒ္ဒေ၊ ပူပန်ခြင်း ရှိလတ်သော်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်ကဲချန့်ရင်းသော။ ကာယသခ်ါရော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (အလ ဝါ၊ ကာယသခ်ါရော အဓိမတ္တံ ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိတိ ယောဇနာ။) ကာယမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ (စိတ္တေ စ၊ သည်ရင်း။) အသာရဒ္ဒမ္ပိ၊ ပူပန်ခြင်းမရှိလတ်သော်။ သုခုမံ၊ သော၊ ဝါ၊ သိမ်မွေ့စ္စာ။ ကာယသခ်ါရော၊ သည်။ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ၏။]

၂၂၁။ ပရိဂ္ဂဟေပိ၊ ၌လည်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမဈာနုပစာရေ၊ ပဌမစျာန်၏ဥပစာရ၌။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုပဌမစျာန်၏ဥပစာရ၌လည်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမဈာနေ၊ ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမဈာနေ စ၊ ၌ရင်း။ ဒုတိယဈာနုပစာရေ စ၊ ၌ရင်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယဈာနေ၊ ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယဈာနေ စ၊ ၌ရင်း။ တတိယဈာနုပစာရေ စ၊ ၌ရင်း။ သြဠာရိ-ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတိယဈာနေ၊ ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတိယဈာနေ စ၊ ၌ရင်း။ စတုတ္ထဈာနုပစာရေ စ၊ ၌ရင်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ အတိသုခုမော၊ လွန်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်းရှိသည်၊ ဝါ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်းကိုလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပဝတ္တိမေဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။ ဣဒံ၊ ကား။ တာဝ၊ စ္စာ။ ဒီဃဘာဏကသံ-ယုတ္တဘာဏကာနံ၊ တို့၏။ မတံ၊ တည်း။

၁-စတုတ္ထဈာန်၌ ကာယသခ်ါရကို မရသည်မဟုတ်လော၊ ဘာယင်မူ၍ ဩတ်သုခု-မော-ဟူသနည်းဟု အတိ-သဒ္ဒါ၏ အတိရေကဝိသေသ အနုက်ကိုယူ၍ အနုဃောဇဉ်မှ အညတ္ထ၌ ရသင့်သော ကာယသခ်ါရသည် စတုတ္ထဈာန်၌ လွန်သော သုခုမဘာဝ၏၊ သုခုမဘာဝကိုလွန်၏။ အယ ကာယသခ်ါရ၏သုခုမဘာဝလောင်လည်း တတ္ထဈာန်၌မရှိ တို့သေး၏ရှင့်၊ သြဠာရိကတာ-ကား ကုတောကာရဏာကြောင့် ရှိပါတော့မည်နည်း၊ ရှိသလို

မစ္ဆိမဘာဏကာ ပန္၊ တို့သည်ကား။ ပဌမဈာနေ၊ ဌာ။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယဈာနုပစာရေ၊ ဌာ။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဈာနုတော၊ ထက်။ ဥပရူပ-ရိဈာနုပစာရေပိ၊ ဌာလည်း။ သုခုမတရံ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန္၊ ထိုသို့သော်လည်း။ သဗ္ဗေသံ-ဥတယေသမ္ပိ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော ဝါဒီတို့၏လည်း[1]။ မတေန၊ ဖြင့်။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌာ၊ ပဝတ္တကာယသခ်ါရော၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌာ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿမ္ဘတိ ဧဝ၊ ငြိမ်းသည်သာတည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌာ။ ပဝတ္တကာယသခ်ါရော၊ သည်။ ပဌမဈာနုပစာရေ၊ ဌာ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿမ္ဘတိ ဧဝ၊ ငြိမ်းသည်သာတည်း။ပ။ စတုတ္ထဈာနုပစာရေ၊ ဌာ။ ပဝတ္တကာယသခ်ါရော၊ သည်။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ဌာ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿမ္ဘတိ ဧဝ၊ တည်း။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စ္ဓာ။ သမထော၊ သမထဘာဝနာဌာ။ နယော၊ တည်း။

ဝိပဿနာယံ ပန္၊ ဌာကား။ အပရိဂ္ဂဟော၊ ဌာ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယ-သခ်ါရော၊ သည်။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာဘူတ-ပရိဂ္ဂဟော၊ ဌာ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယသခ်ါရော၊ သည်။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[2]။ သောပိ၊ ထိုမဟာဘူတ်လေးပါးကို သိမ်းဆည်း ဟုဌာဖြစ်သော ကာယသခ်ါရသည်လည်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါဒါရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ဌာ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယသခ်ါရော၊ သည်။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုဥပါဒါရူပ်ကို သိမ်းဆည်း သောခဏာဌာဖြစ်သော ကာယသခ်ါရသည်လည်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကလရူပပရိဂ္ဂဟော၊ ဌာ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယ-သခ်ါရော၊ သည်။ (ပဝတ္တော, ကာယသခ်ါရော-တို့ကားလိုက်သည်၊ နောက်ကိုလည်း ဤနည်းတူမှတ်) သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုသကလရူပပရိဂ္ဂဟခဏာဌာဖြစ်သော ကာယသခ်ါရသည်လည်း။ သြဠာရိ-ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပပရိဂ္ဂဟော၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းသော

အကြောင်းရှာမရ အပ္ပဝတ္တနကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်မဟုတ်လော အပ္ပဝတ္တမေဝ ပါဟုဏာတိ-မိန့်သကားဟူလေ။ (ပြည်)

၁-သဗ္ဗေသညော-ဌ ဧဝ-ကား အဋ္ဌာနပယုတ်၊ ပိ-ကား ဂမျမာန်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟော သုခုမော-ဟူသောစကားကို စတုဝေတုမုခအားဖြင့် ဝိပဿနာ-ဘိနိဝေသ - ဝိပဿနာစ၍ ရှုခြင်းကို ရည်၍ ဆိုသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ခဏာ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုအရူပပရိဂ္ဂဟ-ခဏာ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်လည်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ ရူပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းသောခဏာ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ သည်လည်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ ထိုနာမ်ရူပ်တို့၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသောခဏာ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ သည်လည်း။ သြဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနေ၊ အကြောင်းနှင့် တကွ နာမ်ရူပ်ကိုရှုခြင်း၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ၊ နာမ်ရူပ်တို့၏ အနိစ္စစသော လက္ခဏာ အာရုံရှိသော ဝိပဿနာ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာယ၊ အားနည်းသောဝိပဿနာ၌။ သြဠာရိ-ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊ အားကြီးသော ဝိပဿနာ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘတ္တေ၊ ထိုဝိပဿနာနယ်၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသမတနယ်၌။ ဝုတ္တနုယေနေဝ၊ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ-စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရ၏။ [၂၆၈] ပစ္ဆိမေန ပစ္ဆိမေန၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရဖြင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနုယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသြဠာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္ဘေန္တော-ဟူရာ၌။ သြဠာ-ရိကာသုခုမတာ စ၊ ကိုဋဌင်း။ ပဿဒ္ဓိ စ၊ ကိုဋဌင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပန်၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ အာသ၊ ဤပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ-ဟူသောပုဒ်၏။ စောဒနာသောဧနာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဝေဒ-ဤဒါနို့ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

[ကထံ-ကေနပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ အသသိသောမိ၊ အံ့။ ပ။ ပဿသိသောမိတိ၊ အံ့ဟု။ သိကွတိ၊ နည်း။ (တနည်း) ပဿမ္ဘယံ။ ပ။ သိကွတိ၊ တိဟူ၍။ ယံ ဤဒေ၊ အကြင်ဤသို့ ပဿမ္ဘနသိကွနကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ။ ပြီး။ ကထံ-ကေနပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ၏။ ကတံ ပဿမ္ဘနံ၊ သည်ရင်း။ ယောဂီနော၊ ၏။ ကတံ သိကွနံ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ဤကား ဖွဲ့ကာနည်း။) ကာယသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟောကေ၊ တို့နည်းဟူ၏ကား။

ဒီဃံ အဿာသပဿာသော၊ ရှည်သော အဿာသပဿာသဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကာယံကာ၊ ရူပကာယဟု ခြစ်ကုန်သော။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ ရူပကာယကို မှီကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ကာယသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ကာယသင်္ခါရေ၊ သြဒ္ဓာရိကောဒ္ဓာရိက ဖြစ်ကုန်သော ထိုကာယသင်္ခါရတို့ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ (သေသပဒဒွယကား တသော ဝေဝစနတည်း။) နိရောဓေန္တော၊ လျက်။ ဝူပသမေန္တော၊ လျက်။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ ယထာရူပေဟိ-ယာဒိသေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊ သြဒ္ဓာရိကကာယသင်္ခါရတို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ အာနုမနှာ၊ ရှေးရှည်တတ်ခြင်းသည်။ ဝိနုမနှာ၊ နံပါးသို့ ညွှတ်ခြင်းသည်။ သန္ဓမနှာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ညွှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ လွန်စွာ ညွှတ်ခြင်းသည်။ ပဏာမနှာ၊ နောက်သို့ညွှတ်ခြင်းသည်။ ဣဋ္ဌနှာ၊ စဉ်းငယ်ရှေးရှုလှုပ်ခြင်းသည်။ ဖန္ဒနှာ၊ စဉ်းငယ်နံပါးသို့ လှုပ်ခြင်းသည်။ စလနှာ၊ စဉ်းငယ်ထက်ဝန်းကျင်လှုပ်ခြင်းသည်။ ကမ္ပနှာ၊ စဉ်းငယ်နောက်သို့ လှုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တထာရူပံ၊ သော။ သြဒ္ဓာရိကံ၊ သော။) ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ အဿသိဿာမိတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ ပဿသိဿာမိတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ယထာရူပေဟိ၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ အာနုမနှာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိနုမနှာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သန္ဓမနှာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဏာမနှာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနိဋ္ဌနှာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဖန္ဒနှာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အစလနှာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကမ္ပနှာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာရူပံ၊ သော။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သော။ သုခုမံ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ အဿသိဿာမိတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ပဿသိဿာမိတိ၊ အံ့ဟု၊ သိက္ခတိ၊ ၏။

ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ အတိသုခုမလည်းဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ ကိရ-ယဒိ သိက္ခတိ၊ အံ့။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ လျက်။ ပဿသိဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ ကိရ-ယဒိ သိက္ခတိ၊ အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊

ဤသို့ သင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရကို ရသင့်သည်ရှိသော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ၊ အဿာသ ပဿာသလေကို အာရုံမူသောအားဖြင့် ကပ်၍သိသော စိတ်ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်ဘိ။ အဿာသပဿာသာနုံ၊ သိမ်မွေ့သော အဿာသ ပဿာသတို့ကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာနာပါနသတိယာ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော သတိကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တတော ဧဝ၊ ထိုသို့မဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။) အာနာပါနသတိ-သမာဓိသ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော သတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်း ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ-ဝုတ္တဝိဓာနုံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ရှိသော။ သမာပတ္တိ၊ သမာပတ်ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ နု စေဝ သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်စားနိုင်သည်လည်းမဖြစ်ကုန်ရာ။ (တတော၊ မှ။) နု ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ၊ ထသည်လည်း မဖြစ်ကုန်ရာ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း၎။

ဣတိ-ဧဝံ မယာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဤသို့ ငါဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကာယသခ်ါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကိရ-ယဒိ သိက္ခတိ၊ အုံ့။ ဧဝံ-ပဿမ္ဘ-နေ၊ ဤသို့ သြဠာရိကောဠာရိကကာယသခ်ါရကိုငြိမ်းစေ ချုပ်စေသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ၊ အဿာသ ပဿာသလေကို အာရုံမူသောအားဖြင့် ကပ်၍သိသောစိတ်ကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿာသ-

---

၁-ထိုအဿာသ ပဿာသတို့ကိုလည်း ငြိမ်းစေရမည်ဆိုလျှင် ဌာန်းဂိတ်ကို ပွါးစေခြင်း မဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုလို၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ-ဌ် စ-သဒ္ဒါသည် သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ အဿာသပဿာ-သာနဉ္စ ပဘာဝနာ-စသည်သည် သမုဒ္ဓေတဇတည်း။ ဤကာဋ္ဌ အဿာသာဒိဝါတာရုမ္ဘဏသ-ဘိတ္တာဃ-ဟူသော အဖွင့်ကား ဝါတာ ဘူပလဒ္ဓိယာ-ဟူသော ပဌမဝိကပ္ပ၏ အတ္ထသံ-ဝဏ္ဏနာတည်း။ စသဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော-ဆိုပြီးမှ ဆိုသည် ဟူ၍ သမုဒ္ဓေတဇအတ္ထမှတ်လျှင် မှားလိမ့်မည်။ ဤသို့စောဒကဆရာသည် ဘာရင်းခပ်သိမ်း အာသာ၊ ကို ဧကာက်ခြင်းလည်း ပယ်မှန်ပည်၏။ ယူဇယော ဆလိုနှလုံးသားဖြင့် ဧကာဒနာလေ့ကျင့်ခြင်း ကဖန် ကတ် ဘိဂ-ဝေသည်ဖြင့် ယထာဝုတ္တဝေါဝဒနာကို ဧကြိုပ်ခ လည်း။ (ပြည်)

ပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ ပဘာဝနာ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနာ-ပါနုဿတိယာ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသောသတိကို။ ပဘာဝနာ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနုဿတိသမာဓိဿ၊ သတိနှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်း ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဋ္ဌ နံ သမာပတ္တိ ၊ ကိုလည်း ။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်စားသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ၊ ထနိုင်သည် မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ယဏာဝုတ္ထာဝိဝေနံ၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော (သြဠာ-ရိက သြဠာရိကကာယသင်္ခါရကို ချုပ်ငြိမ်းစေ၍ သုခုမ သုခုမတရ ကာယ-သင်္ခါရကို ပွါးစေသော) အစီအရင်ကို။ ကထံ ဝိယ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နည်း။

သေယျထာပိ၊ သည်ကား။ ကံသေ၊ ကြေးခွက်ကို။ အာကောဋ္ဌိတေ၊ တီးအပ်သည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ စ္ဓာ။ သြဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ အသံ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သြဠာရိကာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ဤအသံကား ဤကဲ့သို့ဟု နှုတ်ရှည့် မှတ်သားကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာ၏။ သုဂ္ဂဟိ-တတ္တာ၊ မြဲစွာယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ မြဲစွာ နှလုံးဌာ ထားအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုပဓာရိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သြဠာရိကေ၊ သော။ သဒ္ဒေ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈေပိ၊ သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ [၂၆၉] သုခုမကာ သဒ္ဒါ၊ သိမ် မွေ့သေးငယ်သော အနုရဝသဒ္ဒတို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခုမကာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခုမကေ၊ သော။ သဒ္ဒေ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈေပိ၊ သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမ-သဒ္ဒနိမိတ္တာရမ္မဏတာပိ၊ သိမ်မွေ့သော အသံဟူသော နိမိတ်လျှင် အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ ယဏာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝ-မေဝ၊ လျှင်။ ပဌမံ၊ စ္ဓာ။ သြဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သြဠာရိကာနံ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာ-သာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ဤအဿာသ ပဿာသကား ဤကဲ့သို့ဟု နှုတ်ရှည့်မှတ်သားကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာ၏။ သုဂ္ဂဟိ-

---

၁-နံ-ကား နိပါတ်မျှသာတည်း။ (ပြည့်)

တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သူပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သြဠာရိကော၊ သော။ အသာသပဿာသော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမကာ၊ သိမ်မွေ့သေးငယ်ကုန်သော။ အသာသ-ပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခုမကာနံ၊ ကုန်သော။ အသာသပဿာသာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ၏။ သုဂ္ဂဟိ-တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သူပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခုမကော၊ သော။ အသာသပဿာသော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမအသာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏတာပိ၊ သိမ်မွေ့သော အသာသ ပဿာသဟူသော နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။)ဝိဂ္ဂေါပံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။

ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသာသပဿာသာနဉ္စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနုဿတိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဟော့တိ၊ ၏။ အာနာပါနုဿတိသမာဓိဿ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဉ္စ နံ သမာပတ္တိံ၊ ကိုလည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ သမာ-ပဇ္ဇန္တိပိ၊ ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ၊ ကုန်၏။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အသာသ-ပဿာသာ၊ ကာယသင်္ခါရံ-ဟု ဟောအပ်သော အသာသပဿာသ တို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ (တနည်း) ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ ဣတိ ဣ။ အသာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော ပညာသည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ကာယော၊ ကာယသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဥပဋ္ဌာန မည်၏။ သတိ၊ မည်သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနဥ္စော၊ လည်းမည်၏။ သတိ စ၊ လည်းမည်၏။ တာယ သတိယာ၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တံ ကာယံ၊ ကို။ အနုပဿတိ၊ ၏။ တေန အနုပဿ-နေန၊ ကြောင့်။ ကာယော၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကာယဟု။ (အယံ-ကာဝဏ္ဏာ၊ ကို။) ကာယဿနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနကာဝဏ္ဏာတိ ဟူ၏။ ပုဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဣတိ အဝေ့ဌာ၊ ကို့။ ဝုတ္တာ၊ ၏။]

အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စ္ဓာ။ ဇော်ဆ၊ ဤပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကာယာနုပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ ပဌမစတုက္ကသ၊ ၏။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သောပုဒ်၏ အဖွင့်တည်း။

၂၂၂။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇော်ဆ၊ ဤ ပဌမ စတုက္ကဉ်။ ဣဒမေဝ စတုက္ကံ၊ ကိုပင်လျှင်။ အာဒိကမ္မိကသ၊ ပဋိဂ္ဂါလ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန-ဝသေန၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ စတုက္ကာနိ ပန၊ တို့ကိုကား။ ဇော်ဆ၊ ဤ ပဌမစတုက္ကဉ်။ ပတ္တဗ္ဗာနသ၊ ရအပ်ပြီးသော စျာန်ရှိသော ယောဂီ၏။ ဝေဒနာစိတ္တ-ဓမ္မာနုပဿနာဝသေန၊ ဝေဒနာနုပဿနာ, စိတ္တာနုပဿနာ, ဓမ္မာနုပဿ-နာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤ ကာယာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ အာနာပါန-စတုက္ကဗျာနပဒဋ္ဌာနာယ၊ အာနာပါနစတုက္ကစျာန်လျှင် နီးသောအကြောင်း ရှိသော ၏။ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုကာမေန၊ ရောက်ခြင်းငှါလိုသော။ အာဒိ-ကမ္မိကေန၊ အစဉ် ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း အမှုရှိသော။ ကုလပုတ္တေန၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဦး။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သီလပရိသော-ဓနာဒီနိ၊ သီလကို သုတ်သင်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရဏသ၊ သော။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပဋ္ဌသန္ဓိကံ၊ ငါးခုသော အဆစ်အပိုင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ငါးဖို့အစုရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၇၀] တတ္ထ၊ ထို ပဋ္ဌသန္ဓိက စသောစကား၌။ သန္ဓယော၊ အဆစ် အပိုင်းတို့သည်။ ဥဂ္ဂဟော၊ ပါဠိသက်သက်အားဖြင့် သင်ခြင်းငင်း။ ပရိ-ပုစ္ဆာ၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်းငင်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ်ထင်ခြင်းကို မှတ်သား ခြင်းငင်း။ အပ္ပနာ၊ စျာန်ကျသည်ကို မှတ်သားခြင်းငင်း။ လက္ခဏံ၊ သဘောကို မှတ်သားခြင်းငင်း။ ဣတိ ဣမေ ပဋ္ဌ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထို

၁-စတုတ္ထ-ဟု ဒုန္ဓ ပ-ဒု သံယုဇ်နှင့် ရှိသော ပါဠိထက် က-ဝဂ် ပဌမကွာရာ ဒ္ဒေဘော်နှင့် စတုတ္ထ-ဟု ရှိသောပါဠိက ယုတ္တတရဖြစ်သည်၊ အကြောင်းမှာ အာနာပါနုစျာန် ၄-ပါးထဲက တ ပါးပါးဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးနိုင်သောကြောင့်တည်း။ (ဆ-သံ-သော)

ငါးပါးတို့တွင်။ ကမ္မဋ္ဌာနသာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ ဥဂ္ဂဏှုန်၊ ပါဠိသက်သက် အားဖြင့် သင်ခြင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟော နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနသာ၊ ကျမ်း၏ အနက်ကို။ ပရိပုစ္ဆနာ၊ ဆွေးနွေးမေးဆေးခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ နာမ၊ ၏။ (တနည်း) ကမ္မဋ္ဌာနသာ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှုန်၊ ပါဠိအနက်အားဖြင့် သင်ခြင်း သည်။ ဥဂ္ဂဟော နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနသာ-ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ပရိပုစ္ဆနာ၊ သံသယမကင်းသည်ကို ဆေးကြောမေးမြန်းခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနသာ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ်ထင်ခြင်းကို မှတ်သားခြင်း သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနသာ၊ ၏။ အပ္ပနာ၊ စျာန်ကျ သည်ကို မှတ်သားခြင်းသည်။ အပ္ပနာ နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနသာ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ သဘောကို မှတ်သားခြင်းသည်။ လက္ခဏံ နာမ၊ မည်၏။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဧဝံလက္ခဏံ၊ ဤသို့သော သဘောလက္ခဏာ မျိုး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝူပမာရဏံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏သဘောကို မှတ်သား ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ဣမိနာ ယထာဝုတ္တေနယေန၊ ဖြင့်။ ပဠုသန္ဓိကံ၊ ငါးခုသော အဆစ် အပိုင်းရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှန္တော၊ သင်သောအမျိုးသားသည်။ အတ္တနာပိ၊ သည်လည်း။ နိ ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ အာစရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ နိ ဝိဟေသေတိ၊ ညှဉ်းဆဲသည် မမည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောကံ၊ အတန်ငယ်အတန်ငယ်။ ဥဒ္ဒိသာပေတ္တာ၊ သင်စေ၍။ ဗဟုကာလံ၊ မျှားစွာ သော ကာလပတ်လုံး။ သဇ္ဇာယိတ္တာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ပဠုသန္ဓိကံ၊ ငါးခုသော အဆစ်အပိုင်းရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သန္တိကေ ဝါ၊ ၌ဝင်း။ အညတြ ဝါ၊ ၌ဝင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ သော။ သေနာသနေ၊ ၌။ ဝသန္တေန၊ နေသည်ဖြစ်၍။ ဥပစ္ဆိန္နခုဒ္ဒကပလိဗောဓေနေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ယေသော ကြောင့်ကြရှိသည်ဖြစ်၍။ ကတာဘတ္တကိစ္စေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းစား ခြင်းကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘတ္တသမ္မဒံ၊ ဆွမ်းဆီရစ်ခြင်းကို။ ပဋိဝိနောဒေတ္တာ၊ ၍။ သုခနိသိန္နေန၊ ချမ်းသာစွာနေလျက်။ ရတနတ္တယဂုဏာနုဿရဏေန၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အဖန်ဖန်ကောက်မှေ့ခြင်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ဗဟံသေတ္တာ၊ ကောင်းစွာအပ္ပြားအားဖြင့် ရှင်စေယက်စေ၍။ အာစရိယုပ္ပဟတော၊ သရေခုအယ် ယင်းအပ်လိုင်းသော ဒေလုံးစုံသော

ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်မှ။ ၁ ကေပဒမ္မိ၊ တခုသော အဖွဲ့အစုမျှကိုလည်း။ အသမ္မုယ္ဟန္တေန၊ မတ္တေဝေစေပဲ။ ဣဒံ အာနာပါနသတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၂၃။ တတြ၊ ထိုအာနာပါနသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အယံ၊ ကား။ မနသိကာရဝိမိ၊ နှလုံးထားရာသော အစီအရင်တည်း။

ဂဏနာ၊ ရေတွက်ခြင်း။ အနုပန္ဓနာ၊ အစဉ်လိုက်၍မှတ်ခြင်း၊ ဝါ၊ အဿာသပဿာသသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် သတိ၏နိုရန္တရ အဆင့်အဆင့်ဖြစ်ခြင်း။ ဖုသနာ၊ နာသိကဂ္ဂစသောဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ ထိပါးခြင်း၄။ ဌပနာ၊ စိတ်ကိုအာရုံ၌ ကောင်းစွာထားခြင်း။ သလ္လက္ခဏာ၊ အနိုစ္စတာအစရှိသည်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း။ ဝိဝဋ္ဋနာ၊ ဝဋ္ဋတရားမှရင်း, နိစ္စစသောနိမိတ်မှရင်းနုတ်ခြင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်း။ တေသဉ္စ၊ ထိုဝိဝဋ္ဋနာမည်သောမဂ်, ပါရိသုဒ္ဓိမည်သောဖိုလ်တို့ကိုလည်း။ ပဋ္ဌိပဿနာ၊ အသီးအသီးရှုခြင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဂဏနာစသည်တို့တွင်။ ဂဏနာတိ၊ ကား။ ဂဏနာယေဝ၊ အဿာသပဿာသတို့ကို ရေတွက်ခြင်းပင်တည်း။ အနုပန္ဓနာတိ၊ ကား။ အနုဝဟနာ၊ အစဉ်လိုက်၍ အမှတ်သတိကိုဆောင်ခြင်း ဖြစ်စေခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ အဿာသပဿာသသို့အစဉ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် သတိ၏နိုရန္တရ အဆင့်အဆင့်ဖြစ်ခြင်း။ ဖုသနာတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ နာသိကဂ္ဂစသောဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ ထိပါးခြင်း။ ဌပနာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ၊ စျာန်သို့

၁-ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော ဥဂ္ဂဟော။ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အစီအရင်တည်း။ ရှေးဦးဆုံးအင်ပြီးသော ဥဂ္ဂဟမျှမဟုတ်ဘူး။ အာစရိယတော ဥဂ္ဂဟော အာစရိယဥဂ္ဂဟော၊ တတော။ (ပြည်)

၂-အဿာသပဿာသတို့ကို ရေတွက်သော ယောဂီ၏ဉာဏ်, ဂဏနကို သိမ်းဆည်း၍ ထိုအဿာသ ပဿာသတို့ကို သတိဖြင့် အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏ဉာဏ်, အကြောင်းအခြင်းဖြင့် အပ္ပနာဖြစ်၏။ ထိုအခြင်းဖြင့် စိတ်ကိုထားသော ယောဂီ၏ဉာဏ် နာသိကဂ္ဂစသော ဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ ထိခြင်းသည် ဖုသနာမည်၏။ ယင်းလို့သော် ဖုသနာတိ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာန်-အဘယ်ကြောင့်ဟူသနည်းဆိုသော် အကြောင်ကြောင့် ဂဏနာဒီဝသဖြင့် ဝိသုံမနသိကာရ ရှိသကဲ့သို့ ဖုသနာဝသဖြင့် ဝိသုံမနသိကာရမရှိခဲ့။ ထို့ကြောင့် ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနဉ္စာသလျှင် ဂဏနာ ဟာသည်ကို ပြုသင့်၏ဟု ပြုခြင်းငှါ ဤ၌ ဖုသနာကို ယူဘကသည်းဟု ပြုလိုရကား ဖုဋ္ဌနာ-ဖုဋ္ဌဋ္ဌာန်-ဟုမိန့်သော်။ (ပြည်)

သက်ဝင်၍ တည်ခြင်း။ သလ္လက္ခဏာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာ၊ အနိစ္စတာ စသည်ကိုရှုခြင်းတည်း။ ဝိဝဋ္ဋနာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ တေသဉ္စ ပဋိပဿနာတိ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အသီးအသီးရှုခြင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဂဏနာစသည်တို့တွင်။ အာဒိကမ္မိကေန၊ သော။ ဣမိနာ ကုလပုတ္တေန၊ သည်။ ပဌမံ၊ စ။ ဂဏနာယ၊ ဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဂဏေန္တေန၊ ရေတွက်သောယောဂီသည်။ ပဌမံ၊ ငါးခုကုန်သော အသာသပဿာသတို့၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ နှ ဌပေတဗ္ဗံ၊ မတည်စေအပ်။ ဒသန္နံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ နှ နေတဗ္ဗံ၊ မဆောင်အပ်။ အန္တရာ၊ ၌။ ခဏ္ဍံ၊ ပြတ်သည်ကို။ နှ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ မပြအပ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ တို့၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဌပေန္တဿ၊ ယောဂီ၏။ သမ္မာဓေ ကျုံးမြောင်းသော။ သြကာသေ၊ (ဂဏနဝိဓိဟူသော) အရာ၌။ စိတ္တုပ္ပါ-ဒေါ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပ္ပဇ္ဇတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ သမ္မာဓေ၊ သော။ ဝဇေ၊ ခြံ၌။ သန္ဓိရုဒ္ဓဂေါဂဏော ဝိယ၊ ပိတ်သောနွားအပေါင်းကဲ့သို့တည်း။ ဒသန္နမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဥပရိ၊ ၌။ နေန္တဿ၊ ၏။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂဏနနိဿိတ-ကောဝ၊ ရေတွက်ခြင်းကိုမှီသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အန္တရာ၊ ၌။ ခဏ္ဍံ၊ ကို။ ဒဿေန္တဿ၊ ပြသောယောဂီ၏။ မေ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သိခါပတ္တံ၊ အဆုံးသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ နှ ခေါ၊ ဖြစ်ပါအုံ့လော။ နော ဟောတိ နှ ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ဒေါသေ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသောအပြစ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတ္မာ၊ ၍။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ၏ ၂။

၁-ကေ၊ တိဏိ ပဌမ-ဟု ကေန္ဒရိုကစသည်တို့၏ အပြစ်ဖြင့် ဂဏနာ၏ ပြတ်ခြင်းတည်း။ တနည်း-ကတိပယကာလ၌ မရေတွက်မှု၍ တဖန်ဂဏနဝသဖြင့် အကြားခ၌ သြဝိပရိစ္ဆေဒကို မပြအပ်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-သိခါပတ္တံ နှ ခေါ မေ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ နောတိ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ-ဟူသောစကားကို စိုရတုံ ဂဏနာယဖြင့် မနသိကရောန္တယောဂီ၏ အားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဆိုသင့်စု၊ ထိုယောဂီသည် တိုဘို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ရအပ်သော အဝိက္ခေပမျှကို မှီ၍ ဤသို့ အောက်မေ့ရာသတည်း။ တနည်း-အကြား အကြား ကတိပယကာလ၌ မရေတွက်မှု၍ တဖန်ရေတွက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် အကြားခ၌ သြဝိပရိစ္ဆေဒကို ပြသော ယောဂီအား ငါ၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာနနိန္နဖြစ်ပါ၏လော, မဖြစ်လောဟု စုံစမ်းသဖြင့် ဝိက္ခေပဖြစ်သည်ကို ရည်၍ အန္တရာ ခဏ္ဍံ ဒဿေန္တဿ သိခါပတ္တံ နှ ခေါ-အစရှိသော ဤစကားကို ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

စ၊ ဆက်။ ဂဏေန္ဓေန၊ သည်။ ပဌမံ၊ စ္စာ။ ဒန္ဓဂဏနာယ၊ ဖြင့်။ ဣမာဝပကဂဏနာယ၊ စပါးခြောင်သူ၏ ရေတွက်နည်းဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ ဣမာဝပကော၊ စပါးခြောင်သူသည်။ နာဠိ၊ တင်းကို။ ပူရေတ္စာ၊ ၍။ ကေန္ဓိ၊ တတောင်းဟူ၍။ ဝတ္စာ၊ ၍။ သြကိရတိ၊ လောင်း၏။ ပုန၊ တဖန်။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေသည်ရှိသော်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။ ဒိသ္စာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုအမှိုက်ကို။ ဆဍ္ဍေန္တော၊ စွန့်သော်လည်း။ (ပိ-ကျ) ဧကံ ကေန္ဓိ၊ တတောင်းတတောင်းဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ရေရွတ်၏။ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေတိအာဒိသု၊ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ ဤသို့အစရှိသော ရေတွက်ခြင်းတို့၌။ သေ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏[1]။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဣမိနာပိ၊ ဤယောဂိ သည်လည်း။ အသာသပဿာသေသု၊ တို့တွင်။ ယော၊ အကြင်အသာသ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ [၂၇၁] တံ၊ ထိုအသာသကို။ ဂဟေတ္စာ၊ ၍။ ဧကံ ဧကေန္ဓိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ကတ္စာ၊ ၍။ ယာဝ ဒသ ဒသာတိ၊ ဆယ်ခုဆယ်ခုတိုင်အောင်။ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို။ ဥပလက္ခေတ္စာဝ၊ မှတ်သားခြင်းသာလျှင်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ၏[2]။ ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပ-ကာရေန၊ ဖြင့်။ ဂဏယတော၊ ရေတွက်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂိအား။

၁-ရှေးဦးစွာ တင်းကိုပြည့်စေ၍ တစ်ဟု ဆို၍ လောင်းပြီး၍ တဖန်လောင်းအုံ့ဟု တင်းကိုပြည့်စေသော် ထိုတင်းခွံ အမှိုက်ကိုမြင်၍ ထိုအမှိုက်ကို ရှေးကောက်၍ ပစ်စွန့်သော်လည်း အလျှဉ်မပြတ်စေမူ၍ ထိုပဌမတင်းသာမှတ်၍ ဒုတိယတင်းမလောင်းမီ တစ်တစ်ဟု နှုတ်မဆိတ်ဆိုသည်ကို ပုန ပူရေန္တော။ ပ ။ ဧကံ ဧကေန္ဓိ ဝဒတိ-ဟူသည်။ ထို့နောင်မှ ဒုတိယတင်းကို ရှေးပဌမတင်းနှင့် ပေါင်း၍ နှစ်ဟု ဆို၍ လောင်း၏။ ဤနည်းလည်း ရှေးနည်းအတူ တတိယတင်းမလောင်းမီ အကြားသော်လည်း နှစ်နှစ်ဟု အလျှဉ်မပြတ် နှုတ်မဆိတ်ဆို သည်ကို ဧသ နယော ဒ္ဝေ ဒ္ဝေတိအာဒိသု-ဟူသည်။ (ပြည်)

၂-ထိုစပါးခြောင်သော နည်းအတူ အသာသပဿာသတို့တွင် အသာသသည် ထင်အုံ့ ဖြည်းဖြည်းသာသာ ဖြစ်စေအပ်သော ထို အသာသကို မှတ်၍ ဧကံ-ဟုရေတွက်၊ ဒုတိယ-အသာသမလာမီ ထို ပဌမကိုပင် ဧကံ ဧကံ-ဟု အလျှဉ်မပြတ် မှတ်သား၍ ဒုတိယအသာ-သလာလတ်သော် ဒ္ဝေ-ဟု ရေတွက်၊ တတိယအသာသမလာမီ ၎င်းနှစ်ခုကိုပင် ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ-ဟု အလျှဉ်မပြတ်မှတ်သား၍ တတိယ အသာသလာလတ်သော် တိဏိ-ဟု ရေတွက်၊ စတုတ္ထ အသာသမလာမီ ၎င်းသုံးခုကိုပင် တိဏိ တိဏိ-ဟု အလျှဉ်မပြတ်မှတ်သား၍ စတုတ္ထ အသာသလာလတ်သော် စတ္တာရိ-ဟုရေတွက်၊ ပဉ္စမ အသာသမလာမီ ၎င်းလေးခုကိုပင် စတ္တာရိ စတ္တာရိ-ဟု အလျှဉ်မပြတ် မှတ်သား၍ ပဉ္စမအသာသလာလတ်သော် ပဉ္စ-ဟု ရေတွက်၊ ထိုသို့ ငါးခုစေ့ကာ တခေါက် ပြန်လိုလျှင် ဧကံ ဧကံ, ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ, တိဏိ တိဏိ စသည်ဖြင့် ရှေးနည်းပြန်၍ ရေ။ ။ဂဏေန္ဓေန စ ပဌမံ ဟေဋ္ဌာ နဝပေတဗ္ဗံ-ဟူရကား ငါးခုမစေ့မီ တခေါက် မပြန်ကောင်း၊ ငါးခုစေ့၍ မပြန်လိုမူ ဆဋ္ဌအသာသ မလာမီ ၎င်းငါးခုကိုပင်

နိုက္ခမန္တာ စ၊ ထုတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ စ၊ ဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အထ-ပစ္ဆာ၊ ဌ။ အနေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ ဒန္ဓဂဏနံ၊ ဖြည်းဖြည်း ရေတွက်ခြင်းဟူသော။ တံ ဓညမာပကဂဏနံ၊ ထိုစပါးခြင်သူ၏ ရေတွက်နည်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ သီဃဂဏနာယ၊ လျင်လျင် ရေတွက်ခြင်းဟူသော။ ဂေါပါလကဂဏနာယ၊ နွားကျောင်းသား ရေတွက်နည်းဖြင့်။

ပဌ ပဌ-ဟု အလျှဉ်မပြတ်မှတ်သား၍ ဆဌအသာသလာလတ်သော် ဆ-ဟုရေတွက်။ တို့ တွင်ပြန်လိုလျှင်လည်း ပြန်၍ ကေံ ကေံ-စသည်ဖြင့် ဆ ဆ-ကျအောင် ရှေးနည်းရေ။ ဧတေန နယဖြင့် ဆယ်ခုကျသော် ဒသ-ဟုရေတွက်၊ ဒသန္နံ ဥပရိ နနေတဗ္ဗံ-ဟူရကား အတက်သို့လှည့် ဧကာဒသ-မဟူစကောင်း။ ရင်းဆယ်ခုကိုပင် နောက်တခုမလာမီ ဒသ ဒသ-ဟု အလျှဉ် မပြတ် မှတ်သား၍ နောက်တခုလာလတ်သော် တခေါက်ပြန်၍ ကေံ ကေံ-စသည် ဌတ္ထနယ ဖြင့် ဒသ ဒသ-ကျအောင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို မှတ်သား၍ ရေတွက်ရာသည်ကို တံ ဂဏေ-တာ။ပ။ ဂဏေတဗ္ဗံ-ဟူသည်။ ဤနည်းကိုကား သားငယ်သို့ငယ်လည်းလျှင် အသည်း ကျင်နာသော မိဘသည် ဖွဖွ-အလျင်အမြန် မနှောင့်မနှေးသကဲ့သို့ မဟုတ်၊ ဌေမ္ဗတ်သော ပဲ့မင်းသည် ဖိုထိုးခြင်းကိရိယာ၌ လိမ္မာ၍ ရှည်စွာသော လေထွက်အောင်သက်သက်သာသာ ရှည်စွာထိုးသကဲ့သို့ အကျိုးဌ လိမ္မာသော ယောဂါဝစရသည် ဖွားစသူငယ်တို့၌ ဥပဓိတို့ကုမ ဘစဒွာဖြစ်သော ပဿာသကို စ၍ မဆင်ခြင် ပြုပြင်၍ ဖြစ်စေအပ်သော ပဝတ္တိကုမ အဿာသကို အစစွာမှတ်သား၍ စပါးခြင်သော တည်သည်နည်း ဖြည်းဖြည်း သက်သက် ပင်ထွက်စေ၍ စေ့ငုအောင် ဖြည်းဖြည်းရေသောကြောင့် ဒန္ဓဂဏန ဓညမာပကဂဏန ဟူသည်မှတ်။ ။အဿာသပဿာသေသု ယော ဥပဌာတိ၊ တံ ဂဏေတွာ-ဟူသောစကား ကိုလည်း အကြင်သူအား အဿာသပဿာသတို့တွင် တပါးသာ ရှေးဦးစွာထင်၏၊ ထိုသူကို ရည်၍ ဆိုသတည်း။ အကြင်သူအားကား နှစ်ပါးလုံးထင်အုံ၊ ထိုသူသည် နှစ်ပါးလုံးကို ယူ၍ရေတွက်သင့်၏။ ယော ဥပဌာတိ-ဟူသော ဤစကားဖြင့်လည်း နှစ်ပါးသောနှာသ-ဝါတတို့တွင် အကြင်ဝါတသည် ပါကဋတရဖြစ်၍ထင်၏၊ ထိုဝါတကို ယူသင့်၏-ဟူသော ဤအတ္ထကိုလည်း ပြအပ်၏။ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနံ-ဟူ၊ သာ ဝိစ္ဆာဝစနဖြင့် နှိုင်းနှိုင်း-အဿာသပဿာသတို့ကို မှတ်ခြင်းကို ပြ၏၊ ဒုန္ဓရ ဝဏ္ဏံ နဒယေတဗ္ဗံ-ဟူရကား ကြိုးကြား ကြိုးကြားမမှတ်ခဲ့ပဲ မပြတ်ဧစကောင်း။ (ပြည်)

၁-ရှေးဦးစွာ တခုတခုသာလျှင် လင်သော်လည်း ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းအားဖြင့် မှတ်သားထို့ သာလျှင် ရေတွက်သောယောဂိအား အာစဉ်သဖြင့် နှစ်ပါးလုံးကိုသည် လည်း လင်ရှားကုန်၏ ထို့ကြောင့် အဿာသပဿာသာ ပါကဋာ ဟောန္တိ-ဟု ပိန်သော်။ ထို့ကြောင့် ဥပ ယဝေတွာဝ ဂဏေတဗ္ဗံ-ဟူသော ဤစကား၏ ဖလကို ဖော်ခြင်းငှါ တသာ ဧဝ။ပ။ ပါကဋာ ဟောန္တိ-တာက်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဂဏေတမ္ပံ၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ ဆေကော၊ လိမ္မာသော။ ဂေါပါ-
လကော၊ သည်။ သက္ခရာဒယော၊ ကျောက်စရစ်စသည်တို့ကို။ ဥစ္ဆင်္ဂေန၊
ခါးပိုက်ဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ရဇ္ဇုဒဏ္ဍဟတ္ထော၊ ကြိုးနှင်တံ လက်စဲ့သည်
ဖြစ်၍။ ပါတောဝ၊ စောစောကလျှင်။ ဝဇံ၊ နွားခြံသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဂါဝေါ
တို့ကို။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်းဌ။ ပဟရိတ္မာ၊ ခတ်၍။ ပလိဃတ္ထမ္ဘမတ္ထကေ၊
တံခါးကျည်ကိုလျှို့ရာ လှည့်ရာတိုင်၏အထက်ဌ။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။
ဒ္ဒါရပ္ပတ္တံ ဒ္ဒါရပ္ပတ္တံ၊ ခြံတံခါးသို့ ရောက်လာ ရောက်လာတိုင်းသော။
ဂါဝိံ ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ကော၊ တစ်။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်။ ဣတိ၊
ဤသို့ဆို၍။ သက္ခရံ၊ ကို။ ခိပိတ္မာ ခိပိတ္မာ၊ ပစ်၍ ပစ်၍။ ဂဏေတိ၊
၏။ တိယာမရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ သမ္ဘာဝေ၊ သော။ ဩကာသော
ဌ။ ဒုက္ခံ ဝုတ္ထဂေါဂဏော၊ ဆင်းရဲစွာနေရသော နွားအပေါင်းသည်။
နိက္ခမန္တော နိက္ခမန္တော၊ ထွက်လတ် ထွက်လတ်သော်။ အညမညံ၊
ချင်း။ ဥပနိယံသန္တော၊ တိုးဝှေ့ ထိပါးလျက်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။
ပဋ္ဌ ပုဋ္ဌော၊ အစုအစုသည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုနွား
ထိန်းသည်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ တိဏိ စတ္တာရိ ပဋ္ဌ ဒသာတိ၊ ဒသဟူ၍။
ဂဏေတိယေဝ၊ ရေတွက်သလျှင်ကတည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (သိဃံ သိဃံ ဂဏော-
တမ္ပမေဝါတိ သမ္ဘန္ဓော) ပုရိမနယေန၊ ရှေးသိဃဂဏနဖြစ်သော ဂေါပါ-
လကဂဏနာနည်းဖြင့်။ (တနည်း) ရှေးဖြစ်သော ဒန္ဓဂဏနာနည်းဖြင့်[1]။
ဂဏယတော၊ သော။ ဣမသ္မာပိ၊ ဤယောဂီအားလည်း။ အဿာသ-
ပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ သည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ သိဃံ သိဃံ၊ စွာ။
ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သဗ္ဗရန္ဓိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ အနေန၊
ဤယောဂီသည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သဗ္ဗရန္ဓိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥ ဟုတ္မာ၊
၍။ အန္ဓော စ၊ ဌ်ဝင်း။ ဗဟိ စ၊ ဌ်ဝင်း။ အဂ္ဂဟေတ္မာ၊ မယူမူ၍။ ဒ္ဒါရပ္ပတ္တံ
ဒ္ဒါရပ္ပတ္တံယေဝ၊ နှာခေါင်းဝသို့ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်းသော အဿာသ-
ပဿာသကိုသာလျှင်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ကေ ဒ္ဒေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဋ္ဌ ဆာတိ၊

၁-ဤကား ပုရိမနယေနာတိ ဒန္ဓဂဏနာယ-ဟူပြီး၍ ပါကဋာ ဟုတ္မာတိ ဣမိနာ ဒန္ဓ-
ဂဏနာယ အာရဒ္ဓကာလေ စိတ္တဿ အဝိသဒတာယ သုခုမအဿာသာဒီနံ အပါကဋတံ ပဠဘ
ဝိသဒကာလေ ပါကဋတဘာ။ တေသု စ ပါကဋေသု ဒန္ဓဂဏနံ ပဟာယ သိဃဂဏနာ ကာ-
တမ္ဘာတိ ဒဿေတိ-မိန့်သော ဝိမတိဋ္ဌကာနှင့် ညီသတည်း။ (ပြည်)

ဟူ၍ဂုဏ်း။ ကော်ဒေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဠု ဆ သတ္တာတိ၊ ဟူ၍ဂုဏ်း။ပ။ ကော်ဒေ ဂိဏိ စတ္တာရိ ပဠု ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝ ဒသာတိ၊ ဟူ၍ဂုဏ်း။ သီသံ သီသံ၊ စ္စာ။ ဂဏေတပ္ပမေဝ၊ တည်း ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဂဏနပဋိပဒ္ဓေ၊ ရေတွက်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဂဏနဗလေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) အရိတ္တ-ပတ္ထမ္ဘနဝသေန၊ ထိုးဝါးထောက်ပံ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ စဏ္ဍသောတေ၊ ကြမ်းသော ရေအယဉ်၌။ နာဝါဌပနံ ဗ္ဗဝ၊ လှေကို ရပ်တည်စေခြင်း ကဲ့သို့တည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ သီသံ သီသံ၊ စ္စာ။ ဂဏယတော၊ သော။ တယ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တံ ဝိယ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ နိရန္တရံ၊ ပြတ်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဗ္ဗတိ၊ သို့။ ဥ တ္ဌာ၊ ၍။ အန္တော စ၊ ၌ဂုဏ်း။ ဗဟိ စ၊ ၌ဂုဏ်း။ ဝါတံ၊ ကို။ အပရိဂ္ဂဟေတ္ဌာ၊ ၍။ ပုရိမ-နယေနေဝ၊ ရှေးဆိုခဲ့ပြီးသော သီသဂဏနာနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ ဂဏေတပ္ပံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသနဝါတေန၊ ဝင်သောလေနှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ ကဋ္ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝေသယတော၊ သွင်းသော ယောဂိအား။ အဘ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဝါတဗ္ဘာဟတံ ဝိယ စ၊ လေခတ်အပ်သကဲ့သို့ ဂုဏ်း။ မေဒပူရိတံ ဝိယ စ၊ အဆီဖြင့်ပြည့်သကဲ့သို့ဂုဏ်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမနဝါတေန၊ ထွက်သောလေနှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ ကဋ္ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဟရတော၊ (ဖုဋ္ဌောကာသကိုလွှတ်၍) ထုတ်သောယောဂိအား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ၊ အထူးထူးသော အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိက္ခိပတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌောကာသေ၊ ထိရောထိရောအရပ်၌။ သတိ ၊ ကို။ ဌပေတ္ဌာ၊ ၍။ ဘာဝေန္တသော၊ အားသာလျှင်။ ဘာဝနာ၊ သည်။

၁-ကော် ဒေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဠု စသည်ကား ဂဏနဝိဓိကို ပြသောစကားတည်း။ ထို့ကြောင့် ဘဋ္ဌ စသည်တို့၌လည်း ဧကမှစ၍သာလျှင် အသီးအသီး အဋ္ဌ စသည်တို့ကို ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ ဧကော-ရှိသည်ကား တိဏိ စတ္တာရိ-တို့နှင့် မတန်။ သီသံ သီသံ ဂဏေတပ္ပမေဝ-ဟူပြီး၍ တို့၌ ကာရဏကိုဂုဏ်း, နိဒဿနကိုဂုဏ်း ပြခြင်းငှါ ဂဏနပဋိပဒ္ဓေ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-နိရန္တရပ္ပဝတ္တံ-မဟု၊ အဘယ်ကြောင့် ပဝတ္တံ ဝိယ-ဟူသနည်းဟူမူ? နိပ္ပရိယာယတော နိရန္တရပ္ပဝတ္တိ အပ္ပနာဝိထိယေမဝ၊ နု ကာမာဝစာရေ ဘဝင်္ဂရိတတ္တာတိ အာဟ "နိရန္တရံ ပဝတ္တိ ဝိယာ"တိ။ ဝိမတိ။ (ပြည်)

သမ္ပဇဉ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အန္ဓော စ ဗဟိ စ။ပ။ ဂဏေတမ္ပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကိုဝစိုရံ၊ အဘယ်မျှလောက် ကြာမြင့်စွာ။ ဧတံ၊ ဤဝင်သက်တွက်သက် အပေါင်းကို။ ဂဏေတမ္ပံ ပန၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ယာဝ၊ လောက်။ ဂဏနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အဿာသပဿာသာရုမ္မဏေ၊ ဌိ။ သတိ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဂဏေတမ္ပံ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ဗဟိဝိသဋ္ဌဝိတက္ကဝိစ္ဆေဒံ၊ အပဋ္ဌ ပ္ပုံလွင့်သောဝိတက်၏ ပြတ်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အဿာသပဿာသာရုမ္မဏေ၊ ဌိ။ သတိသဏ္ဌာ-ပနတ္ထံယေव၊ သတိကို တည်စေခြင်းငှါသာလျှင်။ ဂဏနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်ပေတည်း။

[၂၇၂] ၂၂၄။ ဝေ၊ သို့။ ဂဏနာယ၊ ဖြင့်။ မနသိ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အနုဗန္ဓနာယ၊ ဖြင့်။ မနသိကာတမ္ပံ၊ ၏။ ဂဏနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိသံဟရိတ္ဝာ၊ ၍။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ အနုဂမနံ၊ နောက်သို့လိုက်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်ခြင်းသည်။ အနုဗန္ဓနာ နာမ၊ မည်၏[1]။ တဋ္ဌ ဓေါ အနုဂမနံ၊ ထိုနောက်သို့ လိုက်ခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်ခြင်းသည်လည်း။ အာဒိမဇ္ဈ-ပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန၊ အစအလယ်အဆုံးသို့ လိုက်ခြင်း၏ အစွမ်း ဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမန-ဝါတသ၊ ၏။ နာဘိ၊ ချက်သည်။ အာဒိ၊ မည်၏။ ဟဒယံ၊ သည်။ မဇ္ဈံ၊ မည်၏။ နာသိကဂ္ဂံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ မည်၏။ အဗ္ဘန္တရံ၊ သို့။ ပဝိသနဝါတသ၊ ၏။ နာသိကဂ္ဂံ၊ သည်။ အာဒိ၊ မည်၏။ ဟဒယံ၊ သည်။ မဇ္ဈံ၊ မည်၏။ နာဘိ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထို အစ, အလယ်, အဆုံးကို။ အနုဂစ္ဆတော၊ နောက်မှလိုက်သော၊ ဝါ၊

၁-ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနဋ္ဌ မနသိကရဏသည်ပင် အဿာသ ပဿာသတို့သို့ နောက်ထပ်မပြတ်လိုက်သည်မည်၏။ တနည်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ကုန်သော အဿာသ ပဿာသတို့ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် သတိ၏ ထပ်ကာ ထပ်ကာ အလျဉ်မစဲဖြစ်ခြင်းသည်ပင် အနုဂမနမည်၏။ အဿာသ ပဿာသ သွားတိုင်းလိုက်ရတောမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် တဋ္ဌ ဓေါ နအာဒိ-မဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန-မိန့်သော်။ (ပြည်)

အစဉ်လျှောက်၍လိုက်သော။ အယ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝိကွေ့ပဂတံ-ဝိကွေ့ပံ ဥပဂတံ၊ ပုံ့လွှင့်ခြင်းသို့ ကပ်သော၊ ဝါ၊ ပုံ့လွှင့်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ သာရဒ္ဓါယ စေဝ၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းငှါငင်း။ ဣဠုနာယ စ၊ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏ လှုပ်ခြင်းငှါငင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ အယာသာဒိ။ ပ။ ဖန္ဒိတာ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အယာသာဒိမဏ္ဍပရိယောသာနံ၊ သို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လျှောက်၍လိုက်သောယောဂီ၏။ အဏ္ဍတ္ထံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဝိကွေ့ပ-ဂတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကာယေပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ဣဠိတာ စ၊ လှုပ်ကုန်သည်ရင်း။ (ဖန္ဒိတာလည်း ပရိယာယ်) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿာသာဒိမဏ္ဍပရိယောသာနံ၊ သို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆ-တော၊ ၏။ ဗဟိ၊ ၌။ ဝိကွေ့ပဂတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကာယေပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ကုန်သည်ရင်း။ ဣဠိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ၊ ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဗန္ဓနာယ၊ နောက်မှလိုက်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်ခြင်းဖြင့်။ မနသိကရောဇ္ဇေန၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီသည်။ အာဒိမဏ္ဍပရိယောသာနဝသေန-အာဒိမဏ္ဍပရိယောသာနာနုဂမန-ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ အပိစ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဖုသနာဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဌပနာဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ မနသိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ ဝိယ၊ သို့။ ဖုသနာဌပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ မနသိကာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ။ ပန-သစ္စံ၊ ၏။

၁-ဂဏနာနုဗန္ဓနာအားဖြင့် မနသိကာရရှိသကဲ့သို့ ဂဏနာနှင့်ရင်း, အနုဗန္ဓနာနှင့်ရင်း ကင်းရှိ အစဉ်အတိုင်း သက်သက်ဖုသနာအားဖြင့်ရင်း, ဌပနာအားဖြင့်ရင်း ကမ္မဋ္ဌာနမနသိ-ကာရမရှိဟူလိုသော်။ ။ယင်းသို့သော် ဖုသနာနှင့်ကင်းရှိ ဌပနာအားဖြင့် မနသိကာရ မရှိသကဲ့သို့ ဖုသနာနှင့် ကင်းရှိ ဂဏနာအားဖြင့်လည်း မရှိသည်လာပေဟုတ်လျှင်ဟူ-ယဒေပိ နတ္ထိ၊ ဂဏနာ ပန ယသာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ မူလဘာဝတော ပဓာနဘာဝေန,

(တနည်း) ပန၊ ဆက်၊ ဝါ။ စင်စစ်သော်ကား။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ၊ ထိရာ ထိရာအရပ်ဌာသာလျှင်။ ဂဏေန္တော၊ ရေတွက်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရေတွက်သော ယောဂီသည်။ ဂဏနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဖုသနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်းသည်မည်၏။ တတ္ထေဝ-ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ၊ ဌာသာလျှင်။ ဂဏနံ၊ ကို။ ပဋိသံဟရိတ္တာ၊ ၍။ တေ၊ ထိုအသာသပသာသ တို့ကို။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ အစဉ်လျှောက်၍လိုက်သော်ရင်း၊ ဝါ၊ မပြတ်မှတ်သော်ရင်း။ အပ္ပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော စ၊ ထားသော်ရင်း။ အနုပဿနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဖုသနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဌပနာယ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ၂။ သွားယမတ္တော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဣရိယာပထကို။ အဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တာပဂုဏ်ဌဒေါဝါရိကဿပမာဟိ၊ ဆိုအပ်သော သူဆန်ဥပမာ, တံခါးစောင့်ဥပမာတို့ဖြင့်ရင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တကကစ္ဆပမာယ စ၊ ဆိုအပ်သော လှည်းဥပမာဖြင့်ရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ အနုပဿနာဌပနာယ တာယ ဝိနာ ဌပနာယ အသမ္ဘဝတော။ ဝိသုဒ္ဓိ ၌ ၁၂၉။ ။ဂဏနာကို ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏ မူလအဖြစ်ကြောင့် ပဓာနအားဖြင့် ယူအပ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အနုပဿနာကိုလည်း ဌပနာ၏မူလဖြစ်၍ ပဓာနအားဖြင့် ယူအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ? တိုအနုပဿနာနှင့်ကင်း၍ ဌပနာ၏ မဖြစ်သင့်သော ကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ဖုသနာနှင့်နာနုန္တရိကရှိသော်လည်း ဂဏနာ, အနုပဿနာတို့ကိုသာ မူလဖြစ်သော ကြောင့် ပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ယူ၍ ဂဏနာ, အနုပဿနာမှ တပါး ဖုသနာ, ဌပနာတို့၏ ပဓာနအဖြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြလိုသော် "ဂဏနာနုပဿနာဝသေန ဝိယ ဟိ ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ မနသိကာရော နတ္ထိ" မိန့်သည်ဟူလို။ ဋီကာ။ ။ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ မနသိ-ကာရော နတ္ထိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်လည်း ဂဏနာဖြင့်ရင်း, ဖုသနာဖြင့်ရင်း မနသိကာရရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ အနုပဿနာကိုကြဉ်၍သက်သက် ဌပနာဖြင့်ရင်း, ဖုသနာဖြင့်ရင်း မနသိကာရမရှိဟု ပြလိုသောဆရာသည် ဂဏနာကိုရုပ်သိမ်း၍ အကြင်ရှေ့လောက် အပ္ပနာမဖြစ်သေး။ ထိုရှေ့လောက် အနုပဿနာဖြင့်ရင်း, ဖုသနာဖြင့်ရင်း မနသိကာရပြု၏။ အပ္ပနာဖြစ်လတ်သော်ကား အနုပဿနာဖြင့်ရင်း, ဌပနာဖြင့်ရင်း မနသိကာရပြုသည်မည်၏ ဟူသော အနက်သဘောကို ပြအပ်၏။ ။ယင်းသို့ ဖုသနာ ဌပနာဝသဖြင့် ဝိသုံ မနသိကာရမရှိပဲလျက် အဘယ်ကြောင့် ဥဒ္ဒေသ၌ အသီးယူအပ်သနည်းဟူမူကား ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-အပ္ပနာယ ဟု ဥဒ္ဒေသမဆို၊ အပ္ပနာဝသေန-ဟု ဝက်ဝုတ္တိဆိုသောကြောင့် အကြင် အခြင်းအရေးဖြင့် အပ္ပနာဖြစ်၏။ ထိုသို့ အပ္ပနာဖြစ်ကောင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ထင်တိုင်းသော ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ စိတ်ကိုငြိမ်သက်စွာ ထားသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ဤပါဌ်ဖြင့် အနုပဿနာနှင့်ကင်း၍ ဌပနာဖြင့် မနသိကာရ မရှိသည်ကို ပြ၏။ (ပြည်)

၂၂၅။ တတြ၊ ထိုသုံးပါးသော ဥပမာတို့တွင်။ အယံ၊ လတ္တံ သည်ကား။ ပဂုံဌောပမာ၊ သူဆွံ့ဥပမာတည်း။ သေယျထာပိ၊ သည်ကား။ ပဂုံဌော၊ သူဆွံ့သည်။ ဒေါလာယ-ပေခေါလေန၊ ပခက်ဖြင့်။ (ပေခေါလကို စွဲ၍ ပခက်ဟု မြန်မာမှုပြန်သည်) ကိုင်ထုတ်-ကိုင်ဆွဲနှာနှံ၊ ကုန်သော။ မာတာ-ပုတ္တာနှံ၊ သားအမိတို့၏၊ ဝါ၊ မောင်ဆွံ့၏ မယား, သားတို့၏။ ဒေါလံ၊ ပခက်ကို။ ခိပိတ္ဝာ၊ လွှဲ၍။ တတ္ထေဝ ဒေါလာထမ္ဘမူလေ၊ ထိုပခက်တိုင်ရင်းခံ၌သာလျှင်။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ ကမေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တိယာ စ၊ လာသည်လည်းဖြစ်သော။ ဂစ္ဆန္တိယာ စ၊ သွားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေါလာဖလကာယ၊ ပခက်ပျဉ်၏။ ဥဘောပိ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိယော စ၊ အစွန်းတို့ကိုဝင်း။ မဇ္ဈဉ္စ၊ အလယ်ကိုဝင်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ စ၊ ဆက်။ ဥဘောကောဋ္ဌိမဇ္ဈာနှံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အစွန်းအလယ်တို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ ဗျာဝဋ္ဌော၊ အားထုတ်သည်။ နှ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘ-မူလေ၊ (နှားကို ချဉ်းကပ်တဲ့ယှဉ်၍) ဖွဲ့ချည်ရာတိုင်နှင့်တူသော နှာသီး ဖျား, အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော နိမိတ်တိုင်ရင်းခံ၌။ ဌတ္ဝာ၊ ၍။ အဿာသ-ပဿာသဒေါလံ၊ အာသာသပဿာသတည်းဟူသော ပခက်ကို။ ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ နိမိတ္တေ၊ (ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘဟု အောက်ကဆိုအပ်သော) ထို နှာသီ-ကဂ္ဂါဒိနိမိတ္တာခံ၌သာလျှင်။ သတိယာ-သတိဝသေန၊ ဖြင့်။ နိသိဒန္တော၊ နေလျက်။ ကမေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တာနဉ္စ၊ လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။

၁-သမိပေ-ဟု ဌိကာဆိုပေသော်လည်း အရင်းအမြစ် အဝယဝကိုယူ၊ ဥပနိဗန္ဓနလမ္ဘော ဝိယာတိ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘော၊ နာသိကဂ္ဂံ ;မှခနိမိတ္တံ ဝါ။ တဿ မူလေ သမီပေ။ ဌိကာ။ အာဘယ်အခြင်းအရာဖြင့် တည်သနည်း-ကြောင့် သတိဝသေန-ဟူသည်။ ကထံ ဌတ္ဝာ? သတိယာ ဝသေန၊ ဌိကာ။ သတိယာ-မဟု သတိဝသေန-ဟု ဝက်ဝုတ္တိ ဟူသောကြောင့် သတိကို တတ္ထနာသိကဂ္ဂမှခနိမိတ္တာခံ မြဲစွာတည်သည်ကို ပြုသော ယောဂါဝစရသည် တတ္ထ နာသိကဂ္ဂမှခနိမိတ္တာခံ တည်သည်မည်သတတ်-ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ရသတည်း။ သတိကို တတ္ထ-ခံ၍ သုပဋိဋ္ဌိတပြုလော် သတိသာ တတ္ထခံ၍ တည်သည် မည်သင့်ပါလျက် ယောဂါ-ဝစရတည်လုံး တည်သည် အာဘယ်ကြောင့် မည်ရသနည်း-ဟု အနုယောဂလာဘုံ-အဂယဝ-ဓမ္မာန သမုဒါယသ အပဒိသိတဗ္ဗတော-ဟူလော ဟိတ်နှင့်ကား။ (ပြည်)

၂-သတိယာ-ပင် ဆိုသော်လည်း ဝက်ဝုတ်ရသောင့် ဝသေန-လိုက်ဧ။ သတိဌိ တတ္ထ သုပဋိဋ္ဌိတံ ကရောန္တော ယောဂါဝစရော တတ္ထ နိသိဒန္တော နာမ ဟောတိ အာဝယဝဓမ္မာန သမုဒါယသ အပဒိသိတဗ္ဗတော-ဟု ဝက်ဝုတ်သို့။ (ပြည်)

ဂစ္ဆန္တောနဟု၊ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဖုဋ္ဌဋ္ဌောနေ၊ ထိရာအရပ်၌။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ သို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆန္တော စ၊ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ တတ္ထ-ဖုဋ္ဌဋ္ဌောနေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော စ၊ ထားသည်ဖြစ်၍ရင်း။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုအစအလယ်အဆုံးတို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငါ။ ဗျာဝဋ္ဌော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဥပမာသည်။ ပဂုံဌော-ပမာ၊ မည်၏။

[၂၇၃] ၂၂၆။ အယံ ပန၊ သည်ကား။ ဒေါဝါရိကူပမာ၊ တည်း။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဒေါဝါရိကော၊ သည်။ နဂရဿ၊ ၏။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌ရင်း။ ဗဟိ စ၊ ၌ရင်း။ တံ၊ သည်။ ကော၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ ကုတော ဝါ၊ အဘယ်မှမူလည်း။ အာဂတော၊ လာသနည်း။ ကုဟိं ဝါ၊ အဘယ်အရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆသိ၊ သွားမည်နည်း။ တေ၊ သင်၏။ ဟတ္ထေ ဝါ၊ ၌မူလည်း။ ကိं၊ အဘယ်ဝတ္ထုနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝိမံသတိ၊ မစုံစမ်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တော၊ ထိုမြို့တွင်းမြို့ပလ္လည်လည်သူ,ရင်းတို့ လက်ပါ လက်နက်ဘဏ္ဍာတို့သည်။ တဿ၊ ထိုတံခါးမှူး၏။ ဘာရာ၊ ဝန်တို့ သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဒ္ဝါရပ္ပတ္တံ-ဒ္ဝါရပ္ပတ္တံ-ယေဝ၊ တံခါးသို့ ရောက်လှာ ရောက်လှာသော သူကိုသာလျှင်။ ဝိမံသတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အန္တော၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌဝါတာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခန္တဝါတာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဘာရာ၊ တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဒ္ဝါရပ္ပတ္တာ-ဒ္ဝါရပ္ပတ္တာယေဝ၊ နှာခေါင်း ဝသို့ ရောက်လှာရောက်လှာသော အဿာသပဿာသတို့သည်သာလျှင်။ ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဒေါဝါရိ-ကူပမာ၊ တည်း။

၂၂၇။ ပန၊ ပါး။ ကကစူပမာ၊ လှည့ပမာကို။ အာဒိတော၊ အမြစ်မူလဥပမေယျတွင်ကိုပြသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံ့သော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တံ။ပ။ ဥပလဗ္ဘတိ တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[နိမိတ္တံ၊ အဿာသပဿာသတို့ကို မှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော နှာသီးဖျားအထက်နှုတ်ခမ်းရင်း။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ရင်း။ (ဣမေ

တယော၊ တို့သည်။) ကေစိတ္တာသ၊ တချက်တည်းသောစိတ်၏။ အနာ-ရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်ခဲ့။ စ၊ ဗျတိရေကကိုဆိုအံ့၊ ဝါ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုဆိုအံ့။ (ဧဝံ၊ ဤသို့ အာရုံမဟုတ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်ခဲ့လတ်သော်။) တယော ဓမ္မေ၊ နိမိတ္တအဿာသပဿာသဟူသော ဤသုံးပါးသော ဓမ္မတို့ကို။ အဇာနတော၊ အာရုံမူသောအားဖြင့် မသိသူအား။ ဘာဝနာ၊ အာနာ-ပါနဿတိ ဘာဝနာကို၊ ဝါ၊ သည်။ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်ခဲ့၊ ဝါ၊ မပြီးခဲ့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။

နိမိတ္တံ၊ ခမ်းရင်း။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ရင်း။ (ဤမေ တယော၊ တို့သည်။) ကေစိတ္တာသ၊ ၏။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်ပါပေ။ (တထာပိ၊ ထိုသို့ အာရုံမဟုတ်သော်လည်း။) တယော ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဇာနတောဝ၊ အာရုံမူသောအားဖြင့် သိသူအားသာလျှင်[၂]။ ဘာဝနာ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏၊ ဝါ၊ ပြီး၏။]

ဤမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေစိတ္တာသ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ပါပေကုန်။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ဤမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ မထင်ရှားကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း။ စိတ္တဿ၊ စိတ်သည်လည်း။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ နုဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သနည်း။ ပဓာနဿ၊ အားထုတ်မှု လုံ့လသည်လည်း။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ပညာယတိ၊ ထင်သနည်း။ ပယောဂဿ၊ (နိဝရဏာကို ခွါတတ်သော) ဘာဝနာကို မပြတ်ယှဉ်စေမှုပယောဂကိုလည်း။ ကထံ၊

၁-အဿာသပဿာသာနံ ကေဏ္ဍေ အပ္ပဝတ္တေနတော ကေသု စိတ္တေသု တယောပိ အာရမ္မဏံ နု ဟောန္တိ၊ နိမိတ္တေန သဟ အဿာသော ပဿာသော ဝါတိ ဒ္ဝေယေ ကေဏ္ဍေ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သတိ ကာ ဘာဝနာတိ အာဟ "အဇာနတော စ တယော ဓမ္မေ" တိအာဒိ။ စသဒ္ဒေါ ဗျတိရေကေ၊ တေန "ဧဝ္ဟိ သတိ အယံ အာနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ"-တိ ဗျတိရေကံ ဒဿေတိ။ (ပြည်) ဝိမတိ ဋီ ၁၊ ၂၁၆-၇ကို ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်နှင့် ပဋိသမ္ภိဒါမဂ်တို့၌ ဇာနတော စ-ဟူ၍ ပင်ရှိ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ တယော ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဇာနတော၊ သူအား-ဟု အနက်ပေး။ (ဆ-သံ-သော)

သို့လျှင်။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေသနည်း။ ဝိသေသံ၊ လောကီလောကုတ္တရာ တရားထူးကို။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရသနည်း ။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်ကို။ သမေ ဘူမိဘာဂေ၊ ညီညွတ်သောမြေအဖို့၌။

၁-ပြည့်မှုနိဿယဟောင်းခ၌ကား "ကထံ ဣမေ တယော ဓမ္မာ။ ပ။ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ-ဟု သောပါဌ်ကို အောက်ပါအတိုင်း အနက်အဓိပ္ပါယ် ကျယ်ဝန်းစွာ ပြန်ဆို ဖွင့်ပြုသား၏။

ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေစိတ္တာသာ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်ပေဘူး။ စ-တထာ အနာရမ္မဏာဘာဝေ၊ အာရုံမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ မထင်ရှားကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်တကား။ (ဤကား ကထံ-မယှဉ်မှု၌ ပရိဟာရ်ဆရာစကားပြတည်း။) ကထဉ္စ၊ အာဘယ့်ကြောင့်ကား။ အဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဤကား ကထံ-နှင့်ယှဉ်၍ စောဒနာစကား ချပ်သတည်း။ ကထံ-သဒ္ဒေါ ပစ္စေကံ ယောဇေတေဗ္ဗော။ ကထဉ္စိမေ နု အဝိဒိတာ။ပ။ ကထံ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိတိ။ ဝိမတိ။ ဒ္ဝိကာပါဌ်ဝယ် အကယ်၍ နု-မပါမူကာလ) ကထဉ္စ၊ ကြောင့်ကား။ အဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ကုန်လိမ့်နည်း။ (ဤကား ပရိဟာရ်က စောဒနာပြန်ခုပ်သော စကားတည်း။) တေသံ ဟိ အဝိဒိတတ္တေ။ (ထည့်ဦး) (ဖမိုးဖကျောက်စူးသောဆူးကို ဆူးဖြင့် ပင်ထိုင်ပစ်၏ ဘို့ မေးမေး ဖြေဖြေ ဖြေခြင်းငှါ တေသံ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ နု-ရှိပါဌ်ဖို့။ အဝိဒိတ ဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်လိမ့်နည်း၊ ဖြစ်ရာအကြောင်းမရှိ။ ဝိဒိတသာဟူသော သကဝစနကို ဗျတိရေကဒဋ္ဌမှုခြင်းငှါ တေသံ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ နု-မပါပါဌ်ဖို့။ ။ဒ္ဝိကာဌ် နု-မပါကို နှစ်ခြိုက်သည်။) ဟိ၊ အဖြေကိုဆိုအုံ့။ (တနည်း) ဟိ၊ ဗျတိရေကဒဋ္ဌကိုဆိုအုံ့။ တေသံ၊ တို့နှမ်းတို့ စသော သုံးပါးတို့၏။ အဝိဒိတတ္တေ၊ သည်၊ သတိ၊ သော်။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခေပံ၊ ဘို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ရှာလိမ့်နည်း။ (အဝိဒိတဖြစ်က စိတ္တဝိက္ခေပ ဖြစ်ရာသည်၊ စင်စစ်မူကား ဝိက္ခေပမဖြစ်၊ အဝိက္ခိတ္တသမာဟိတသာ ဖြစ်ခဲ့သည် ဟူလို့။ သေ နယော ဣတရေသု။) ပဓာနဉ္စ၊ ဘာဝနာကို ပြီးစေတတ်သော ဝီရိယသည်လည်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ပညာယတိ၊ တင်လိမ့်နည်း။ ပယောဂဉ္စ၊ နိဝရဏကို ခွါတတ်သော သမာဓိကို ဆောင်တတ်သော ဘာဝနာနုယောဂဟု ဆိုအပ်သော ပယောဂကိုလည်း။ ယောဂီ၊ သည်။ ကထံ၊ ကြောင့်၊ သာဓေတိ၊ နည်း။ ဝိသေသံ၊ အဆင့်ဆင့်သော လောကီယ လောကုတ္တရ-ဝိသေသကို။ ကထံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အသို့ရနိုင်လိမ့်နည်း။ ပိဏ္ဍတ္ထကား စောဒကကို ဆိုချက်အတိုင်း နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် တခုတည်းသော စိတ်၏ အာရုံမဖြစ်သည်ကား အမှန်ပင်ဖြစ်ပေတော့သည်၊ ထိုသို့ တခုသောစိတ်၏ အာရုံမဖြစ်လှည့်ငြားလည်း ဤသုံးပါးတို့သည် မထင်သည်ကား မဟုတ်၊ ထင်ပါကုန်၏။ အကယ်၍တည်း မထင်ငြားမူ စိတ္တ-ဝိက္ခေပဖြစ်တော့မည်၊ ဘာဝနာနိပ္ဖါဒကဝီရိယလည်း မထင်ဖြစ်တော့မည်၊ နိဝရဏကိုခွါတတ်သော သမာဓိကိုဆောင်တတ်သော ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းပယောဂကိုလည်း ယောဂီသည် မပြီးစေနိုင်ဖြစ်တော့မည်။ အဆင့်ဆင့် လောကီ လောကုတ္တရာ အထူးကိုလည်းမရ၊ လက်ချည်းဖြစ်တော့မည်။ ထိုသို့ကားမဟုတ်၊ နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် ထင်ပါကုန်သောကြောင့်လျှင် စိတ်လည်းမပျံ့လွင့် တည်ကြည်စွာဖြစ်ခဲ့၊ ဘာဝနာကို ပြီးစေတတ်သော

နိုက္ခိတ္တောဝ၊ ထားအပ်၏။ တမေနံ ရုက္ခံ၊ ကို။ ပုရိသော၊ သည်။ ကကစေန၊ လွှင်ယပ်ဖြင့် ၁။ ဆိန္နေ့ယျ၊ ရာ၏။ ရုက္ခေ၊ ၌။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊ ထိတိုင်း ထိတိုင်း ကုန်သောလွှသွားတို့၏ ၂။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဂတော ဝါ၊ လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂတော ဝါ၊ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကကစဒန္တေ၊ လွှသွားတို့ကို။ နု မနုသိ ကရောတိ၊ နှလုံးထေား။ အာဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အဝိ-ဒိတာ စ၊ မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပဓာနဘူ၊ သစ်ကို ဖြတ်ခြင်း ဝိရိယသည်လည်း။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ပယောဂဘူ၊ သစ်ကို ဖြတ်ခြင်းကိရိယာကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဝိသေသဘူ၊ အစိတ်စိတ် ပြတ်ခြင်းစသော အကျိုးထူးကိုလည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။

သမေ ဘူမိဘာဂေ၊ ၌။ နိုက္ခိတ္တောဝ၊ သော။ ရုက္ခော ယထာ၊ သို့။ ဧवံ၊ တူ။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ စိတ်ကို ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်သော သတိ၏မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သော နှာသီးဖျားအထက် နှုတ်ခမ်းကို ၃။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကကစဒန္တာ ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ အဿာသသပဿာသာ၊ အဿာသပဿာသ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်၌။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ စ၊ ၎င်း။ အာဂတော ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတော ဝါ၊ ကုန်သော။ ကကစဒန္တေ၊ တို့ကို။ နု မနုသိ ကရောတိ ယထာ စ၊ ၎င်း။

လုံ့လလည်းထင်ပါခဲ့၊ ပယောဂကိုလည်း ယောဂိပြီးစေနိုင်သည်ဖြစ်ခဲ့၊ အဆင့်အဆင့်သော လောကီ လောကုတ္တရာ ကျေးဇူးအထူးကိုလည်း ရနိုင်ပေသည်ဖြစ်ခဲ့။ လို့ကြောင့် နိမိတ်သော ဤသုံးပါးတို့သည် တခုတည်းသောစိတ်၏ အာရုံဖြစ်သည်တမုံ့ ။ မထင်သည်မဟုတ်၊ ထင်ပါ၏ ပြောဟူလိုသည်။ ထိုအတွက်ကိုလည်းပဟာဖြင့် ပြီးစေလိုရကား သေယျထာပိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-ကကစေန-ဟု သာမညဝါစီနှင့်ဆိုသော်လည်း လွှင်ယပ်ကိုယူ၊ လိုသလိုလွှင်ယပ်ဖြစ်ရ၌ လွှ သမားတယောက်တည်း နိုင်ရကား ပုရိသော-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဖုဋ္ဌတာခုရှိသော်လည်း ဝိစ္ဆာအနက်ယူ။ ကိုယ်ကြောင့် ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနဲ့ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌ-ကကစဒန္တာနံ ဝသေန-ဧကာလုစ်သည်။ (ပြည်)

၃-ဥပနိဗန္ဓနာ၊ စိတ်ကိုအာရုံ၌ ဖွဲ့ကြောင်း သတိ။ နိမိတ္တ၊ ၎င်း၏မှတ်ကြောင်း။ ဝိဘာဒ္ဓိ ဋီ၁၊ ၃၃၂-ကို ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

အာဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ နု စ ဟောန္တိ ယထာ၊ သို့။ ပဓာနဠ္ဠ၊ သည်လည်း။ ပညာယတိ ယထာ၊ သို့။ ပယောဂဠ္ဠ၊ ကိုလည်း။ သာဓေတိ ယထာ၊ သို့။ ဝိသေသဠ္ဠ၊ ကိုလည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ၎င်း။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူလျှင်။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ၊ နှာသီးဖျားဌာ၌ဌင်း။ မုခနိမိတ္တေ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဌာ၌ဌင်း ၁။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဂတေ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတေ ဝါ၊ ကုန်သော။ အဿာ-သပဿာသေ၊ တို့ကို။ နု မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ အာဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ [၂၇၄] အဝိဒိတာ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပဓာနဠ္ဠ၊ သည်လည်း။ ပညာယတိ၊ ၏။ ပယောဂဠ္ဠ၊ ကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဝိသေသဠ္ဠ၊ ကိုလည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ကတမံ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ မည်သနည်း။ ယေန ဝီရိယာရမ္ဘေန၊ ဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ သော။ (ယောဂိနော၊ ၏။) ကာယောပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ ကမ္မနိယံ၊ ဘာဝနာအမှုအား ခံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤကာယစိတ္တ၏ ဘာဝနာအမှုအား ခံ့ကြောင်းဖြစ်သော ဝီရိယာရမ္ဘသည်။ ပဓာနံ၊ မည်၏ ၂။ ကတမော၊ သည်။ ပယောဂေါ၊ မည်သနည်း။ ယေန ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေန၊ ဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ သော။ (ယောဂိနော၊ ၏။) ဥပက္ကိလေသာ၊ စိတ်၏ ဥပက္ကိလေသဖြစ်ကုန်သော နိဝရဏတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ (ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊

၁-နာသိကဂ္ဂေ မုခနိမိတ္တေ-ဌ် ဒီဃနာသိကဘိက္ခုသည် နာသိကဂ္ဂဌ်, ဣတရဘိက္ခုသည် မုခံ ဒသနံ နိမိယတိ ဆာဒီယတိ ဧတေန-ဟူသော နိဗ္ဗစနဖြင့် မုခနိမိတ္တဟု ရအပ်သော အမည် ရှိသော ဥတ္တရောဌ-ဌ်ဟာပ်။ ။ဝဒနန္တု မုခံ တုဏ္ဍံ၊ ဝတ္တံ လပနမာနုနံ-ဟု နိဃဏ္ဍုလာသော် လည်း ဒန္တာဝရဏမောဌ္ဌော စာ-ပျဝရော ဒသနုစ္ဆဒေါ-နှင့် လျော်အောင် လပနဇ ဒန္တကို ယူစေလိုရှိ မုခံ-ကို ဒသနံ-ဖွင့်ပြလျက် ဝိဂ္ဂဟလှစ်ဆိုသည်မှတ်။ သိမ္ဗဠိကာ၌ကား ဒသနံ-အရာတွင် အာသံ-ဟု ရှိ၏။ ၎င်းမှာ အာသံ-ဟူသော သက္ကတပုဒ်ကဲ့သို့ ခံတွင်းပါးစပ်ဟော ဖြစ်သည်။ ထိုအလိုအားဖြင့် မျက်နှာကို မဆိုလို၊ ခံတွင်း ပါးစပ်ကို ဆိုလိုသည်ဟု သိစေရန် မုခံ-ကို အာသံ-ဖွင့်သည်ဟု မှတ်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အကြောင်းဝီရိယကို ကာယစိတ္တတို့၏ ခံ့ခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးဖြင့် ဣဒံ ပဓာနံ-ဟု ပြ၏။ (ပြည်)

ဖြင့်။) ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကင်းကုန်၏။ (တတော ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။) ဝိတက္ကာ၊ ကာမဝိတက်စသော မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ ဝူပသမန္တိ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းကုန်၏။ အယံ-ဗျာနာမိဂမသာ ဟေတုဘူတော ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ၊ သည်။ ပယောဂေါ၊ မည်၏။ ကတမော၊ သည်။ ဝိသေသော၊ မည်သနည်း။ အာရဒ္ဓဝိရိယသ၊ သော။ ယောဂိနော၊ ၏။ သံယောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ (မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။) ပဟီယန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ (အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနေန၊ ဖြင့်။) ဗျန္တီ-ဝိဂတာ၊ ဘင်္ဂမတ္တ၏လည်း မကြွင်းမကျန်ခြင်းကြောင့် အစွန်းအမြီတ်မျှ မကျန်မကြွင်းကင်းပျောက်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ မကျန်မကြွင်းကင်းပျောက်သော အစွန်းအမြီတ်ရှိကုန်သည်[1]။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ သမာဓိကိုမှီ၍ အနုက္ကမဖြင့် ရအပ်သော သံယောဇနပဟာနစသော ဤကျေးဇူးသည်။ ဝိသေသော၊ ဤသမာဓိ၏ ဝိသေသမည်၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကစိတ္တသ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စိတ္တဿ၊ သည်လည်း။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ပဓာနဿ၊ သည်လည်း။ ပညာယတိ၊ ၏။ ပယောဂဿ၊ ကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။

အာနာပါနသတိ၊ ကို။ ယထာ၊ အကြောင်းအခြင်းဖြင့်။ ဘုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒေသိတာ၊ အပ်၏။ တထာ၊ ထိုဘုရားဟောတော်မူတိုင်း။ ယသ၊ အကြောင်ရဟန်းသည်။ အနုပုဗ္ဗံ၊ ဒီဃရသကို သိခြင်းစသောအစီအရင်ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း။ ပရိစိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် လေ့လာအပ်၏။ သုဘာဝိတာ၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်၏။ (တတော ဝေ၊ ထိုသို့ အနုပုဗ္ဗ ပရိစိတ သုဘာ-ဝိတဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။) ပရိပုဏ္ဏာ၊ သောဌသဝတ္ထုတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် အချင်းခပ်သိမ်းပြည့်စုံ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤမိမိ၏ ခန္ဓာစသောလောကကို။ ပဘာသေတိ၊ ပညာရောင်ဖြင့် ထွန်း

---

[1]-ဝိဂတာ အန္တာ တောသန္တိ ဗျန္တာ-လိုလျက် "ဤ"လာ၍ ဗျန္တီ-ဧနသည်။ (ပြည်)

လင်းစေ၏။ ယထာ ကိုး၊ ကား။ အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်မှ၊ ဝါ၊ တိမ်စသော ဥပဂ္ဂိုလေသမှ။ မုတ္တောဝ၊ သော။ စန္ဒိမာ ဣဝ၊ တည်း[1]။

အယံ၊ သည်။ ကကစူပမာ၊ မည်၏။ ပန၊ အထူး။ ဣဓ၊ ဤကကစူ-ပမာ၌။ အသ-ယောဂိနော၊ ၏။ (တနည်း ဣဓ-ဣမသ္မိं ၌နေ၊ ၌။ အသ၊ ထိုဥပမာနှင့်ဖြစ်သော လူကို။ အာဂတာဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ တသ ပုရိသဿ၊ ၏။ အမနုသိကာရော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ အာဂတာဂတဝသေန၊ ဖြင့်။) အမနသိကာရမတ္တမေव၊ သည်သာ လျှင်။ ပယောဇနံ၊ ဆောင်ခြင်း၌အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၂၈။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရောတော၊ သော။ ကဿစိ၊ အား။ နု စိရေနေဝ၊ မကြာမြင့်မီသာလျှင်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် သည်လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အဝသေသစျာနဂ်ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ဝိစာရစသော ကြွင်းသော စျာနင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အပ္ပနာသခ်ါတာ၊ ဝိတက်ဟူဆိုအပ်သော။ ဌပနာ စ၊ သည်လည်း။ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ ၏[2]။ တနည်း။ အဝသေသစျာနဂ်ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ဝိတက်စသော ကြွင်းသောစျာနင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အပ္ပနာသခ်ါတာ၊ အပ္ပနာဟူဆိုအပ်သော။ ဌပနာ စ၊ သမာဓိသည်လည်း။ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ ၏[3]။ ပန၊ ဆက်။ ကဿစိ၊ ယောဂိအား။ ဂဏနာဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မနသိကာရကာလတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ အနုက္ကမတော၊ ဖြင့်။ သြဠာရိကအဿာသပဿာသ-နိရောဓဝသေန၊ ရှုနှိုးရင်းသော အဿာသ ပဿာသတို့၏ ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကာယဒရထေ၊ သည်။ ဝူပသန္တေ၊ သော်။ ကာယောပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ လဟုကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ အာကာသေ၊ ၌။ လဃုနာကာရပ္ပတ္တံ ဝိယ၊ ခုန်လွှားပျံတက်အံ့သော

၁-အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာတိ ပဒဿ နိဒ္ဒေသေ မဟိကာဒီနမ္ပိ ဝုတ္တတ္တာ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဒလောပေါ ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (ပဋိသံ ၌ ၂၊ ၈၀)

၂-ဤကား ဌိကာသကဝါဒနှင့် အညီ ပြန်သောအနက်တည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ဝိတက်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် စျာန်ကို အပ္ပနာ-ဟု အဋ္ဌကထာ ဝေါဟာရ ဖြစ်၏၊ စျာနင်တို့၌လည်း သမာဓိသည် ပမာနတည်း၊ ထို့ကြောင့် သမာဓိကို အပ္ပနာ-ဟု ပြုလိုရကား အဝသေသ။ပ။ သမ္ဘဇ္ဇတိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

အခြင်းအရာသို့ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ ကား။ သာရဒ္ဓ-ကာယဿ၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသသူအား၊ ဝါ၊ သည်။ မဇ္ဈေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ပိဋ္ဌေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ နိသီဒတော၊ နေစဉ်။ မဇ္ဈပိဋ္ဌံ၊ သည်။ (ပဋ္ဌိကာဒီနံ၊ ကြိုးပြား ပျဉ်ပြားအခင်းစသည်တို့၏။ ပလမ္ဘနေန၊ အောက်ဆံ့သဖြင့်။) သြနမတိ၊ ညွှတ်၏။ (ဝေတ္တနေတ္တကုပ္ပလာဒီနံ၊ ကြိမ်မျက်ကွက် ကြိမ်ယက်သော ကြာပွင့်စသည်တို့၏။ သန္ဓိဌာနေသု၊ စပ်ထိသောအရာတို့၌။)[1] ဝိကူ-ဇတိ သဒ္ဒံ ကရောတိ၊ ကျိတ်ကျိတ်အသံပြု၏။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ သည်။ ဝလိံ၊ အတွန့်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အသာရဒ္ဓကာယဿ၊ မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသသူအား၊ ဝါ၊ သည်။ နိသီဒတော၊ နေစဉ်။ မဇ္ဈပိဋ္ဌံ၊ သည်။ နေဝ သြနမတိ၊ မညွှတ်။ နဝိကူဇတိ၊ ကျိတ်ကျိတ်အသံမပြု။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ သည်။ ဝလိံ၊ ကို။ နဂဏှာတိ ယထာ၊ မယူသကဲ့သို့။ မဇ္ဈပိဋ္ဌံ၊ သည်။ တူလပိစုပူရိတံ ဝိယ၊ လဲဝါဂွမ်းဖြင့် ပြည့်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿ၊ ကား။ ယဿ၊ ကြောင့်။ အသာရဒ္ဓေါ၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ လဟုကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တဿ၊ ကြောင့်။ တူလပိစု-ပူရိတံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝမေव၊ တူလျှင်။ ဂဏှာဝသေန၊

၁-အနုဏ္ဏမတော။ပ။ လယ်နှာကာရှပ်တွံ ဝိယ ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဠိစုသည် စာရေးကူးသူတို့၏ ပမာဒဒေါသကြောင့် ဤအရာ၌မရှိပဲ လိုနေကြောင်းကို ဤဋီကာ, သာရတ္ထ, ဝိမတိဋီကာတို့ကိုပါ ထုတ်ပြပြီးလျှင် အကယ်၍ ဤပါဠိစု မရှိပါမူ ကယားစီ-မှ ပဘုတိ-တိုင်အောင် ပုဒ်မျှားသည် စပ်စရာ ကင်းလွတ်၍ နိဒ္ဒေသက အသမ္ဘဝသာ ဖြစ်ရာသော ကြောင့်ဌင်း, နောက်၌ ဥပမာ ဥပမေယျ နှီးနှောပြုရာတွင် ဤပါဠိစု ရှိသောကြောင့်ဌင်း နောက်နောင် ဆရာတို့သည် သေချာစွာ မှတ်သားမှု ရေးကားရမှု ကောင်းခြင်းကြီး ကောင်းလေသည် မှတ်သားရာ၏-ဟူ၍ ပြည်ဆရာတော်ဘုရားက ဤနေရာတွင် မှာထားတော်မူခဲ့၏။ ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ၌ ဒုဆိုပါပါဠိစုကို ဖြည့်စွက်လားပြီး ပြစ်ပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ ဋီကာ၌ **ဝိကူဇတိတိ** သဒ္ဒံ ကရောတိ၊ ဂဏ္ဌာနိယဒကပ္ပလုဒီနံ သန္ဓိဌာနေသု **ဝလိံ ဂဏှာတိ** တတ္ထ တတ္ထ ဝလိတံ ဟောတိ-ဟု ဂြိုဟ်၏။ သို့ရာတွင်လည်း နည်းတူပင် ဝါကျခွဲလျက်ရှိ၏။ ဤဝါကျ ခွဲပုံဒေသနာ:ဖြင့် ဝိကူဇတိ-၏ ဘယ်နေရာ တွင် ကရောတိ-ဟု၊ ဖြစ်သည်။ ဤမှနောက် နှစ်ပုဒ်ကျော် **ဝလိံ** ဂဏှာတိ-၌ ပြည့်ဝှက်သော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ သည်။ ဂဏ္ဌာနိယဒကပ္ပလုဒီနံ၊ ကိုယ်တော်ပါး တတောင်တို့၏။ သန္ဓိဌာနေသု၊ ဆက်စပ်ရာနေရာတို့၌။ ဝလိံ ဟု။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဟု ဘုန်းပေးရာ၏။ သို့သော် တတ္ထ တတ္ထ ဝလိတံ ဟောတိ-ဟု ဤနေရာ ဘာကြောင့်လဲ ထပ်၍ ဖွင့်ပြတားပြန်သောကြောင့် ဤပါဠိဘုန်းကိုလည်း ဆင်ခြင်သင့်ကေား။ (ဆ-သံ-သော)

ဖြင့်။ မနသိကာရကာလတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ အနုက္ကမတော၊ ဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဒရထေ၊ သည်။ ဝူပသန္တေ၊ သော်။ ကာယောပိ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ လဟုကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ အာကာသေ၊ ၌။ လဿ်နာကာရပ္ပတ္တံ ဝိယ၊ သို့။ ဟောတိ၊ ၏။

[၂၇၅] တဿ၊ ထိုယောဂိပုဂ္ဂိုလ်၏။ သြဋ္ဌာရိကေ၊ သော။ အဿာသ-ပဿာသေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ သုခုမဿာသပဿာသနိမိတ္တာရုမ္မဏံ၊ သိမ်မွေ့သော အဿာသ ပဿာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုသိမ်မွေ့သော အဿာသ ပဿာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်လည်း။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဟတော၊ ထိုထက်။ သုခုမတရံ သုခုမတရံ နိမိတ္တာရုမ္မဏံ၊ သာ၍ သိမ်မေ သာ၍သိမ်မွေ့သော အဿာသ ပဿာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကထံ၊ သို့။ ပဝတ္တတိ၊ နည်း။ ပုရိသော၊ သည်။ မဟာတိယာ၊ သော။ လောဟသလာကာယ၊ သံချောင်းဖြင့်။ ကံသထာလံ၊ ကြေးခွက်ကို။ အာကောဋ္ဌေယျ၊ တီးနှက်ရာ၏။ ကေ၊ ပ္ပဟာရေန၊ ဖြင့်။ မဟာသဒ္ဒေါ၊ ကြီးစွာသော အသံသည်။ ဥ၊ ပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိကသဒ္ဒါရုမ္မဏံ၊ ရှုန့်ရင်းသော အသံလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တေယျ၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိကေ၊ သော။ သဒ္ဒေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမသဒ္ဒနိမိတ္တာ-ရုမ္မဏံ၊ သိမ်မွေ့သော သဒ္ဒနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မိမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဟတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ သုခုမတရံ သဒ္ဒနိမိတ္တာရုမ္မဏံ၊ သာ၍သိမ်မွေ့ သာ၍သိမ်မွေ့သော သဒ္ဒနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ ပဝတ္တတေဝ ယထာ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ သုခုမတရံ သုခုမတရံ နိမိတ္တာရုမ္မဏံ၊ သာ၍သိမ်မွေ့ သာ၍သိမ်မွေ့သော အဿာသ ပဿာသ နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ-သဒ္ဒံ၊ ၏။ သေယျထာပိ ကံသေ အာကောဋ္ဌိတေတိ၊ တေ ဤသို့ အစရှိသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ အပ်၏။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၂၉။ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အညာနိ၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တပါး ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ (ဘာဝနာဗလေန၊ ဖြင့်။) ဥပရူပရိ၊ ၌။ ဝိဘူတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဒံ၊ ဤအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဣဒံ၊ သည်။ ဥပရူပရိ၊ ၌။ ဘာဝေန္တသ၊ ပွါးစေသောယောဂိအား။ သုခုမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ထင်ခြင်းသို့ လည်း။ နု ဥပဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ပဲရှိတတ်၏။ ပန၊ ထိုသို့မရောက်သော်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ တသ္မိံ၊ ထိုအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ သော်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ စမ္မခဏ္ဍံ၊ ကို။ ပပ္ပေါဋ္ဌေတ္မာ၊ ခါ၍။ နု ဂန္တွဗ္ဗံ၊ အပ်။ ကိံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ နည်း။ အာစ-ရိယံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိဿामိ၊ မေးရအံ့လော။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဒါနိ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဋ္ဌံ၊ ပျောက်လေပြီလော။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ နု ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ မထအပ်။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ ဝိကော-ပေတ္မာ၊ ပျက်စေ၍။ ဂစ္ဆတော၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဝနဝမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာနိသိန္နေနေဝ၊ နေမြဲတိုင်းနေလျက်သာလျှင်။ ဒေသတော၊ ပြကဝေ့ထိရာဌာနမှ။ (ရှေး-ဖုသနာအားဖြင့် မိမိမှတ်ဘူးယူဘူးသော ဌာနမှဟူလို) အာဟာရိတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။

တတြ၊ ထိုသို့ဆောင်ရာ၌။ အယံ၊ လတ်သည်ကား။ အာဟာရဏုပါယော၊ ဆောင်ခြင်း၏အကြောင်း ဥပါယတည်း။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ကမ္ম-ဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ အနုပဋ္ဌာနဘာဝံ၊ ကို။ ဉတ္မာ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိ-တဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စူးစမ်းအပ်၏။ ဣမေ အဿာသပဿာသာ နာမ၊ တို့မည်ကုန်သည်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ကတ္ထ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အားမူလည်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အားမူလည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စူးစမ်းအပ်၏။ အထ-ပဋ္ဌာ၊ မှ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတော၊ အား။ ဣမေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ အနေ္တာမဟာဘူကုဋ္ဌိယံ၊ အမိ ဝမ်းတွင်း၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဥဒကေ၊ ၌။ နိမုဂ္ဂါနံ၊ ငုပ်နှစ်သော သတ္တဝါတို့ အား။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တထာ၊ တူ။ အသညီဘူတာနံ၊ တော့ဝေမိန်းမောသ

သူတို့အားရင်း၊ ဝါ၊ အသညီဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သောသူတို့အားရင်း။ မတာ-နံ၊ သေကုန်သောသူတို့အားရင်း။ စတုတ္ထဈာနသမာပန္နာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီနံ၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံ့သောနည်းဖြင့်။ အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပဋိစောဒေတဗ္ဗော၊ တဖန် စောဒနာအပ်၏။ ပဏ္ဍိတ၊ ပညာရှိ။ တံ့၊ သည်။ နေဝ မာတုကုစ္ဆိဂတော နနု၊ အမိဝမ်း၌ မတည်သသူမဟုတ်ပါလော။ ဥဒကေ၊ ၌။ နနု နိမုဂ္ဂေါ နနု၊ မနစ်သသူမဟုတ်ပါလော။ နနု အသညီဘူတော နနု၊ မတွေ့ဝေ မမိန်းမောသသူ မဟုတ်ပါလော၊ ဝါ၊ အသညီဘဝ၌ မဖြစ်သသူ မဟုတ်ပါလော။ နနု မတော နနု၊ အသက်ရှင်သသူ မဟုတ်ပါလော။ နနု စတုတ္ထဈာနသမာပန္နော နနု၊ လော။ နနု ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီ နနု၊ လော။ နနု နိရောဓသမာပန္နော နနု၊ လော။ တေ၊ သင့်အား။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိယေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာ တည်း၄။ ပန၊ ထိုသို့ရှိသော်လည်း။ မန္ဒပညတာယ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ ၎။ နနု သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိစောဒေတဗ္ဗော၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ အနုန-ဘိဂ္ဂုနာ၊ သည်။ ပကတိဖုဋ္ဌဝသေန၊ ပြကတော့အားဖြင့် ထိရုဋ္ဌာနအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေ-တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဒီဃနာသိကာ၊ နှာခေါင်းရှည်သသူအား။ နာသာပုဋ၊ နှာခေါင်းဖုကို။

၁-ဆိုစကား၌ ဇရာ၌နှစ်သောဂူအား ချုပ်ရာဗြဟ္မာလမဟာပြကြောင့် အဿာသ ပဿာသ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ တို့အတူ အနေ့ဟောမာဟုကုစ္ဆိ၌ မဖြစ်ကုန်။ သေကုန်သောသူတို့အား သမုဒ္ဒာပဂစိတ်မရှိသောကြောင့် မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ကို့အတူ တွေ့ဝေ မမိန်းမောသသူတို့အား, ဟနည်း ဒုသညီဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သသူတို့အားရင်း, နိရောဓသမာပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း မဖြစ်ကုန်။ မဟာဂဏ္ဌိပုဒ်ဌကား မုဆွာပရေတတို့အား စိတ္တပဝတ္တိဒုဗ္ဗလတာဝကြောင့်ဟု အကြောင်းထူးကို ဆို၏။ စတုတ္ထဈာနုသမာပန္န ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဟူ၏ ဓမ္မတာအားဖြင့် အဿာသပဿာသဟူ၏ မဖြစ်ခြင်းကို ပြတ်တော်၏။ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီတို့အား တထာပင် တည်း။ အရူပါနုမ္ပန္န ရူပေါကာသာဘာဝတော-ဟု ဆိုသင့်၏။ (ပြည်)

၂-ထက်ဝန်းကျင်မှ ကြင်းသည်ကိုသာယူသောနည်းအားဖြင့် ရှိသည်သာဟူလို။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ယထာဝုတ္တာဘာတ္တဌာနဝိနိမုတ္တယ အဿာသပဿာသာနံ အနုပ္ပတ္တိနိဗ္ဗာနုယ အဘာဝတော။ (ပြည်)

ဃဋ္ဋေန္တာ၊ ထိခိုက်ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ရဿနာသိကဿ၊ အားး။ ဥတ္တရောဋ္ဌံ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းကို။ ဃဋ္ဋေန္တာ၊ ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဣမံ နာမ ဌာနံ၊ ကို။ ဃဋ္ဋေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ ရှေးဦးယူဘူးသော အာကာရ နိမိတ်ကို ယူတတ်မှတ်တတ်သော ထိရတရဖြစ်သော အမှတ်သညာကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမမေဝ အတ္ထ-ဝသံ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကိုသာလျှင်။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝဒါမိတိ၊ ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ မုဋ္ဌဿတိဿ၊ ပျောက်တတ်သော သတိရှိသော။ အသမ္မုဋ္ဌနဿ၊ သမ္မုဋ္ဌဉ်ကင်းသသူအား။ အာနာ-ပါနဿတိဘာဝနံ၊ ကို။ နဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။]

[၂၇၆] ၂၃၀။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သတဿ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသော သူအားသာလျှင်ရင်း။ သမ္မုဋ္ဌနဿ-ဿေဝ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူအားသာလျှင်ရင်း။ ကိဉ္စာပိ သမ္မုဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဒေါ-အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ အညံ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရောန္တဿ၊ အား။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ပန အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်ကား။ ဂရုကံ-ဘာရိယံ၊ ခဲယဉ်း၏။ ဂရုကဘာဝနံ၊ ခဲယဉ်းသော ပွါးရခြင်းရှိ၏။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ၊ ဘုရား,ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ,ဘုရားတပည့်သားတော် ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာပုရိသာနံ-ယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ မနသိကာရဘူမိဘူတံ၊ နှလုံးသွင်းရာဌာန ဖြစ်၍-ဖြစ်၏။ နဲ စေဝ ဣတ္ထရံ၊ သိမ်သိမ်ငယ်ငယ် မဟုတ်သည်သာတည်း။ နဲ စ ဣတ္ထရသတ္တသမာသေဝိတံ၊ သိမ်သိမ်ငယ်ငယ်ပုဂ္ဂိုလ် မှီဝဲနိုင်သည်လည်း

၁-ဤအနက်သည် နိမိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ သတိယာ တတ္ထ သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ ထိရတရသဠာ-နနံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ။ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ ဟိ သတိ-ဟူသော ဌိကာကို ပြန်အပ်သော အနက်ပေတည်း။ သို့သော် နိမိတ္တ-သဒ္ဒါက ထိရတရသဠာနုန အနက်ကို ဒေသယ်သို့ဟောသနည်း ဟု ဆင်ခြင်လျှင် အားဖေယ် မရှိလှသေး။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ နိမိတ္တေ ဌပေတဗ္ဗံ-ဟု ရှိသောကြောင့် ဌပေတဗ္ဗံ-၏ ကံကို ဖြည့်စွက်၍ ဖတ်ခဲ့လေသလော ဟူ၍လည်း စဉ်းစားဖွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့ ပါဌ်ရှိလျှင်မူကား နိမိတ္တေ၊ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ်ဟူသော နှာသီးဖျား အလက် နှုတ်ခမ်း၌။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ သာ၍မြဲမြံသော မှတ်ခြင်းသညာကို ဖြစ်စေအပ်၏ ဟု အနက်ပေးထု၏။ (ဆ-သံ-သော)

မဟုတ်ခဲ့။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ မနသိ ကရိယတိ၊ အပ်၏။ တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ သန္တဋ္ဌေ၀၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခုမဋ္ဌ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇော်ဌ၊ ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းခဲ့။ ဗလ၀တီ၊ အားသန်သော။ သတိ စ၊ ကိုရင်း။ ပညာ စ၊ ကိုရင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဟိ၊ ထင်စွာပြခဲ့။ မဋ္ဌသာဋ္ဌကဿ၊ နူးညံ့ပြေပြစ်သော ပုဆိုးကို။ တုန္နကရဏကာလေ၊ ချုပ်သောကာလ၌။ သုခုမာ၊ သေးငယ်သိမ်မွေ့သော။ သူစိပိ၊ အပ်ကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအပ်ထက်။ သုခုမ-တရံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော။ သူစိပါသ၀ေဓနမ္ပိ၊ အပ်နဖားထွင်းစူးကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ယထာ၊ သို့။ ၀ေမေ၀၊ တူလျှင်။ မဋ္ဌသာဋ္ဌကဿဒိသဿ၊ နူးညံ့ပြေပြစ်သော ပုဆိုးနှင့်တူသော။ ဣမဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဘာ၀နာ-ကာလေ၊ ပွါးစေသောကာလ၌။ သူစိပဋိဘာဂါ၊ အပ်နှင့်တူသော။ ဗလ-၀တီ၊ သော။ သတိပိ၊ ကိုရင်း။ သူစိပါသ၀ေဓနပဋိဘာဂါ၊ အပ်နဖား ထွင်းစူးနှင့်တူသော။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုသတိနှင့်ယှဉ်သော။ ဗလ၀တီ၊ သော။ ပညာပိ၊ ကိုရင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တာဟိ သတိ-ပညာဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ စ၊ သည်လည်း။ တေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ၊ ပြကတော့အား ဖြင့် ထိရာအရပ်မှ။ အညတြ၊ တပါးသောအရပ်၌။ (တနည်း) ပကတိ-ဖုဋ္ဌောကာသာ၊ ကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍။ နိ ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ မရှာမှီးအပ်ကုန်။

ပန၊ အလျော်ကား။ ကဿကော၊ လယ်ထွန်ယောက်ျားသည်။ ကသိं၊ လယ်ကို။ ကသိတ္ဝာ၊ ထွန်ပြီး၍။ ဗလီဗဒ္ဒေ၊ တို့ကို။ မုဉ္ဇိတ္ဝာ၊ ချုတ်၍။ ဂေါစရမုခေ၊ စားကျက်သို့ ရှေးရှုသည်တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဆာယာယ၊ အရိပ်၌။ နိသိန္နော၊ အိပ်လျက်။ ဝိဿမေယ္ယ၊ ပန်းပြေ သက်သာနားနေရာ၏။ အထ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုလယ်လုပ်သော ယောက်ျား ၏။ တေ ဗလီဗဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ ၀ေ၀ေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌံ၊ တောအုပ်သို့။ ပ၀ိသေယ္ယုံ၊ ၀င်ကုန်ရာ၏။ ယော ကဿကော၊ သည်။ ဆေကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ပုန၊ ဖန်။ တေ-ဗလီဗဒ္ဒေ၊ တို့ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ယောဇေတုကာမော၊ ယှဉ်စေလိုသည်ရှိသော်။ တေသံ၊

ထိုန္ဒားတို့၏။ အနုပဒံ၊ ခြေရာအစဉ်အတိုင်း။ ဂန္ဓာ၊ လိုက်၍။ အဌိတံ၊ သို့။ နု အာဟိတ္ထတိ၊ မလှည့်လည်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ရသ္မိဉ္စ၊ ကြိုးကိုဌင်း။ ပတောဒဉ္စ၊ နှင်တံကိုဌင်း။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဋ္ဌကမေဝ၊ သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုန္ဒားတို့၏။ နိပါတနတိတ္ထံ၊ သက်ရောက်မြဲရေဆိပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ နိသီဒတိ ဝါ၊ ထိုင်၍မူလည်းနေ၏။ နိပဇ္ဇတိ ဝါ၊ လျောင်း၍မူလည်းနေ၏။ အထ၊ ဌ္ဌ။ တေ ဂေါဏေ၊ တို့ကို။ ဒိဝသဘာဂံ၊ နေ့အဖို့ပတ်လုံး။ စရိတ္ဝာ၊ ကျက်စား၍။ နိပါတနတိတ္ထံ၊ သို့။ ဩတရိတ္ဝာ၊ ၍။ နှတ္ဝာ စ၊ ၍ဌင်း။ ပိဝိတ္ဝာ စ၊ ၍ဌင်း။ ပစ္ဆိတ္တရိတ္ဝာ၊ တဖန်ကူး၍။ ဌိတေ၊ တည်သည်တို့ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ရသ္မိယာ၊ ဖြင့်။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ ပတောဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈန္တော၊ မောင်းလျက်။ အာနေတ္ဝာ၊ ၍။ ယောဇေတ္ဝာ၊ ကၜ်။ ပုန၊ ဖန်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ တေနုဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တေ ဒဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာ-သာ၊ ပြကတော့အားဖြင့် ထိရာဌာနကို။ အညတြ၊ ၍။ နု ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ သတိရသ္မိဉ္စ၊ သတိတည်းဟူသောကြိုးကိုဌင်း။ ပညာပတောဒဉ္စ၊ ပညာတည်းဟူသော နှင်တံကိုဌင်း။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသေ၊ ဌ္ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကရော-တော၊ သော။ အသ-ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိပါတနတိတ္ထေ၊ ဌ္ဌ။ ဂေါဏာ၊ တို့သည်။ ဥပဌဟန္တိ ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ နု စိရသ္မေဝ၊ လျှင်။ တေ-အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဥပဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ အနေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သတိရသ္မိယာ၊ ဖြင့်။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ၊ ထိုဥပရိနိဗန္ဓနာနိမိတ်ဟု မှတ်အပ်သော ဌာနဌ္ဌသာ။ ယောဇေတ္ဝာ၊ မနသိကာရနှင့်ယှဉ်စေ၍ ၁။ ပညာပတောဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈန္တေန၊ စိုင်းနှင်သည်ဖြစ်၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ကမ္မဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၃၁။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုယုဉ္ဇတော၊ သော။ တဿ၊ အား။ နု စိရသ္မေဝ၊ လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်၊ ဝါ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပဌာတိ၊

၁-တနည်း သတိရသ္မိယာ ဗန္ဓိတ္ဝာ-ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော ဒုနက်ကိုပင် တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ ယောဇေတ္ဝာ-ဆိုပြန်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ဥပမေယျ၌ ဗန္ဓနယောဇနဌာန-တို့ကို အသိမရကောင်းသောကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

၏။ ပန၊ အထူး။ တံ-တေံ နိမိတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့အား။ ကေသဒိသံ၊ တချက်တည်းတူသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပိစ ခေါ၊ သော်ကား။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ သုခသမ္ဘဿံ၊ ချမ်းသာသောအတွေ့ကို။ ဥပ္ပါဒယမာနော၊ ဖြစ်စေလျက်၊ ဝါ၊ သော။ တူလပိစု ဝိယ စ၊ လဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့ရင်း။ ကပ္ပါသပိစု ဝိယ စ၊ ဗိုင်းဝါဂွမ်းကဲ့သို့ရင်း။ ဝါတမောရာ ဝိယ စ၊ လေအလျှဉ်ကဲ့သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစ္စေ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။

[၂၇၇] အယံ ပန၊ လတ္တံသည်ကား။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ဣဒံ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ကဿစိ၊ အား။ တာရကရူပံ ဝိယ၊ ကြယ်ရောင်ကဲ့သို့ရင်း။ မဏိဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ၊ ပတ္တမြားလုံးကဲ့သို့ရင်း။ မုတ္တာ-ဂုဋ္ဌိကာ ဝိယ စ၊ ပုလဲလုံးကဲ့သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ခရသမ္ဘဿံ၊ ကျန်းသောအတွေ့ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ကပ္ပါသဋ္ဌိ ဝိယ၊ ဝါရိုးကဲ့သို့ရင်း။ ဒါရုသာရသူစိ ဝိယ စ၊ သစ်သားနှစ်တံကျင်ကဲ့သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဒီဃပါမဂ်သုတ္တံ ဝိယ၊ ရှည်စွာသော ဆောက်လုံးကြိုးမျှင်ကဲ့သို့ရင်း။ ကုသုမဒါမံ ဝိယ၊ ပန်းဆိုင်းကဲ့သို့ရင်း။ ဓူမသိခါ ဝိယ စ၊ အခိုးညွှန့်ကဲ့သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဝိတ္ထတံ၊ ကျယ်ပြန့်သော။ မဂ္ဂဋ္ဌကသုတ္တံ ဝိယ၊ ပင့်ကူချည်မျှင်ကဲ့သို့ရင်း။ ဝလာဟကပဋ္ဌလံ ဝိယ၊ တိမ်တိုက်လွှာကဲ့သို့ရင်း။ ပဒုမပုပ္ဖံ ဝိယ၊ ပဒုမ္မာကြာပွင့်ကဲ့သို့ရင်း။ ရထစက္ကံ ဝိယ၊ ရထားဘီးစက်ကဲ့သို့ရင်း။ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ၊ လဝန်းကဲ့သို့ရင်း။ သူရိယမဏ္ဍလံ ဝိယ စ၊ သို့ရင်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့တခုတည်း ဖြစ်သော်လည်း။ တဋ္ဌ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သမ္ဘဟုလေသု၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူသု၊ တို့သည်။ သုတ္တန္တံ၊ တခုသော သုတ္တန်ပါဠိကို။ သဇ္ဈာယိတ္ဝာ၊ သရဇ္ဈာယ်၍။ နိသိန္နေသု၊ ရှိကုန်သော်။ ဧကေန၊ တဦးသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တုမ္ဘာကံ၊ အရှင်တို့အား။ ကီဒိသံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မေးလျှောက်သည်ရှိသော်။ ဧကော၊ သည်။ မယှံ၊ အား။ မဟာတီ၊ သော၊

၁-နိမိတ်နှစ်မျိုးသုံးကို ဤ၌ တပေါင်းတည်းဆိုထားသည်။ ဋီ ၁၊ ၃၃၄ ကြည့်။ (ဆ-သံ-သော)

ပဗ္ဗတေယျော နဒီ ဝိယ၊ တောင်မှထွက်စီးသော မြစ်ကဲ့သို့။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အပရော၊ တဦးသောရဟန်းသည်။ မယုံ၊ အား။ ဧကော၊ သော။ ဝနရာဇီ ဝိယ၊ တောရေးကဲ့သို့။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ အညော၊ သည်။ မယုံ၊ အား။ ဧကော၊ သော။ သိတစ္ဆာ-ယော၊ အေးသော အရိပ်ရှိသော။ သာခါသမ္ပန္နော၊ အခက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဖလဘာရဘရိတရုက္ခော ဝိယ၊ အသီးတည်းဟူသောဝန်ဖြင့် ပြည့်သောသစ်ပင်ကဲ့သို့။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ အထူးထူး ထင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ တေသံ-ဘိက္ခူ||နံ၊ တို့အား။ ဧကမေဝ၊ သော။ တံ သုတ္တံ၊ သည်။ သညာနာနတာယ၊ သညာ တို့၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနတော၊ အထူးထူးအားဖြင့်။ ဥပဌာတိ ဝိယ၊ သို့။ ဝေါ၊ တူ။ ဧကမေဝ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သညာနာနတာယ၊ (နိမိတ်ထင်သည်မှ ရှေးမဆွကဖြစ်ကုန်သော) သညာတို့၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနတော၊ ဖြင့်။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စု။ တေ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ နိမိတ်သည်။ သညဇ၊ ဘာဝနာသညာဖြင့် (မှတ်အပ် ကြံဆအပ်ကာမျှ) ဖြစ်၏။ သညာနိဒါနံ၊ ဘာဝနာသညာဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ သညာ-ပဘဝံ၊ ဘာဝနာသညာလျှင် အမှန်ရှိ၏။ တသ္မာ သညာနာနတာယ၊ ကြောင့်။ နာနတော၊ ဖြင့်။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣဒေ စ၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်လည်း။ အဿာသာရမ္မဏံ၊ အဿာသလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ အညမေဝ၊ တည်း။ ပဿာသာ-ရမ္မဏံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညံ ဧဝ၊ တည်း။ နိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညံ ဧဝ၊ တည်း။ ဟိ၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊ အား။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ အဿာသ,ပဿာသ,နိမိတ် ဤသုံးပါးကုန်သော ဓမ္မ-တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တဿ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ နေဝ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်နိုင်။ ဥပစာရံ-ဥပစာရမ္ပိ၊ ဥပစာရ သို့သော်လည်း။ နေ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်နိုင်။ ပန၊ အနွယကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊ အား။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တယော၊ ၏သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဥပစာရဉ္စ၊ သို့ရင်း။ အပ္ပနဉ္စ၊ သို့ရင်း။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တံ||ပ||။ ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဂါထာဒ္ဒယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၂၇၂။ ပန၊ တပါး၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရ အားဖြင့်။ နိမိတ္တော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ သော်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အာစရိယသ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မယှံ၊ အား။ ဧဝရူပံ နာမ၊ သော။ (နိမိတ္တံ၊ သည်။) ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ထင်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဌင်း။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဌင်း။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။(ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တသ၊ အား။) ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ထင်တတ်၏။ ဣတိ ဝတ္တာ၊ ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိ ကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်းလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဝေါ-သာနံ၊ အဆုံးသတ်ခြင်း ရပ်နားခြင်းသို့၊ ဝါ၊ တွန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ နိရုသော၊ အာသာကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိသိဒေယ္ယ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အဝတ္တာ၊ ၍။ မနသိကာရေယေव၊ ဌာသာလျှင်။ နိယောဇေတဗ္ဗော၊ တိုက်တွန်းအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ ဒီဃဘာဏကာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။

မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန၊ တို့သည်ကား။ အာဟု၊ ကုန်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဣဒံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ထင်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။ သပ္ပရိသ၊ သူတော်ကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ အနေန၊ သည်။ နိမိတ္တေယေव၊ ဌာသာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ [၂၇၈] ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ထားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတော-ပဋိဘာဂနိမိတ္တပ္ပတ္တိတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ အသု-ယောဂိနော၊ အား။ ဌပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အယံ ဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ နိမိတ္တေ။ပ။ နိဗန္ဓတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဓီရော၊ သမ္ဘာဝါယ၊ မနှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီသည်။ အသာသပသာ-သေ၊ ၌။ နာနာဝကာရံ၊ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဟူ၍ ဟောအပ်ပြီးသော အထူးထူး

သော အာကာရကို။ ဝိဘာဝယံ-ဝိဘာဝယန္တော၊ ကုယ်ပျောက်စေလျက်။ (တနည်း) အဿာသပဿာသေ၊ သမ္မုဖြစ်သော။ နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဌ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပယံ-ဌပယန္တော၊ ထားဘိမ္မု[1]။ (တာယ ဧဝ ဌပနာယ၊ ထိုဌပနာဖြင့်သာလျှင်။) သကံ စိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်ကို။ နိဗန္ဓတိ၊ မြဲစွာဖွဲ့သည် မည်၏[2]။ (တနည်း) ခီရော၊ သည်။ အဿာသပဿာသေ၊ ဌ။ နာနာကာရံ၊ ကို။ ဝိဘာဝယံ-ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကရောန္တော၊ လတ်ဘိမ္မု။ ဝါ၊ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ နာနာကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝယံ-ဝိဘာဝယန္တော ဇာနန္တော၊ လတ်ဘိမ္မု။ ဝါ၊ ဝိဘာဝယံ-ဝိဒိတေ ပါကဋေ ကရောန္တော၊ လတ်ဘိမ္မု။ ဝါ၊ နာနာကာရံ-နာနာကာရေ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝယံ-ဝိဘာဝယန္တော ပဿမ္ဘေန္တော၊ လျက်။ (တတ္ထ အဿာသပဿာသေ၊ ဌ။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ယံ နိမိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။) တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပယံ-ဌပယန္တော ဌပနာ-ဝသေန ဌပေန္တော၊ လျက်။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သကံ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဗန္ဓတိ၊ အပွနာသို့ ရောက်စေ၏[3]။

ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တဿ-ယောဂိနော၊ သည်။ နိမိတ္တုပ္ပဋ္ဌာန-တော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ခွါအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ နိဝရဏမှ ကြွင်းသော ကိလေသာတို့သည်။ သန္နိသိန္နာဝ၊ ငြိမ်စွာနေကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဟိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ဌ။ အနေန၊ သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏတော၊ (ပိစုပိဏ္ဍ တာရကရူပစသည်တို့ဌကဲ့သို့ ထင်သော) အဆင်းအားဖြင့်။ နေဝ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်။ လက္ခဏတော၊ ကျန်းသည်၏အဖြစ် စသောသဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အနိစ္စတာ စသော သဘော

၁-ဌပနာဝသေန မနသိ ကရောန္တောတိ အတ္ထော။ (ပြည်)

၂-အပွနာသို့ ရောက်စေသည်မည်၏၊ အပွနာ၏ အားဖြင့် ဖြစ်စေသည်မည်၏ဟူလို။ နိမိတ္တေ ဌပယံ နိမိတ္တေ ပန္ဓတိတိ သမ္မန္ဓော။ (ပြည်)

၃-ဤဌ အနုက်ပြန်ပုံများလွန်း၏။ ဝဒန္တပြုပ်သော ပေါဂုဏတို့ကား ဤမျှလောက်များစွာသောအနုက်တို့ကို ရည်ရွယ်မည်မထင်။ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာကိုသာ ရွေးချယ်ပါကုန်။ (ဆ-သံ-သော)

အားဖြင့်။ နှ ပစ္စဝေက္ခိတပ္ပံ၊ အပ်။ အပိ စ ခေါ၊ သော်ကား။ ခတ္တိယ-
မဟေသိယာ၊ မိဘုရားကြီးသည်။ စက္ကဝတ္တိဂဗ္ဘော၊ စကြဝတေးမင်းလောင်း
၏ ကိုယ်ဝန်ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗော ဝိယ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သကဲ့သို့ရှင်း။ ကဿ-
ကေန၊ သည်။ သာလိယဝဂဗ္ဘော၊ သလေးမယောစပါးဖုံးကို။ ရက္ခိတဗ္ဗော
ဝိယ စ၊ သို့ရှင်း။ အာဝါသာဒီနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အသပ္ပါ-
ယာနိ၊ တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ၊ ၍။ တာနေဝ၊ ထိုအာဝါသ အစရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ သပ္ပါယာနိ၊ တို့ကို။ သေဝန္တေန၊ မှီဝဲ
သည်ဖြစ်၍။ သာဓုကံ၊ စု၁။ (တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။) ရက္ခိတပ္ပံ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊
မှ။ နံ-နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ရက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိကာရဝသေန၊
ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌိ ံ၊ ကြီးပွါးခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိ ံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ဂမယိတ္ဝာ၊ ၍။
ဒသဝိဓံ၊ သော။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ကို။ သမ္ပာဒေတပ္ပံ၊ ၏။ ဝိရိယသမတာ၊
ဝိရိယနှင့်သမာဓိမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊
ဖြင့်။ ဃဋ္ဋေန္တသာ၊ စေ့ဆော်သော။ တသာ၊ အား။ ပထဝိကသိဏော၊ ၌။
ဝုတ္တာနုက္ကမေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တသ္မိ ံ နိမိတ္တေ၊ ၌။ စတုက္ကပဋ္ဌာန-
နာနိ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၃၃။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘော-တေသံ ကာယာနုပဿနာယံ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တစတုက္က-
ပဋ္ဌာနေ၊ ဖြစ်ပြီးသော စတုက္ကပဋ္ဌာနစျာန်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။
သလ္လက္ခဏာဝိဝဋ္ဋနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ မဂ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ ဝဏ္ဏေတ္ဝာ၊ ၍။ ပါရိသုဒ္ဓိ ံ၊ အရိယဖိုလ်ကို။ ပတ္တုကာမော၊ ရခြင်း
ရောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော ၁။ တဒေဝ စျာနံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပဋ္ဌာဟာကာ-
ရေဟိ၊ (အာဝဇ္ဇန, သမာပဇ္ဇန, အဓိဋ္ဌာန, ဝုဋ္ဌာန, ပစ္စဝေက္ခဏာဟု
ဆိုအပ်ကုန်သော) ငါးပါးကုန်သော အာကာရတို့ဖြင့်။ ဝသိပ္ပတ္တံ၊ ဝသီ
ဘော်သို့ရောက်သည်ကို။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာသည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ နာမရူပံ၊
ကို။ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ကထံ ပဋ္ဌ-
ပေတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ သော-ဘိက္ခု၊ ထိုစျာနလာဘီ

၁-ပတ္တု-သည် ရှေးဦးစွာရောက်ခြင်းဟူသော ရခြင်းကိုလည်း, အထပ်ထပ်ရောက်ခြင်း
ဟူသော ဝင်စားခြင်းကိုလည်း ဟောတော်။ ထိုကြောင့် ဌီကာ၌ ပတ္တုကာမောတိ အဓိဂန္တု-
ကာမော, သမာပဇ္ဇိတုကာမော စ-ဟု ဖွင့်သည်။ ထို ၂-နက်လုံးကို ရခြင်း ရောက်ခြင်းငှါ-ဟု
အတိုချုပ်ပြန်သည်ဟုမှတ်။ (ဆ-သံ-သော)

ရဟန်းသည်။ သမာပတ္တိတော၊ သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကရဇကာ-ယော စ၊ သည်ရင်း။ စိတ္တဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ အဿာသပဿာသာနံ၊ အဿာ-သပဿာသတို့၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြုအံ့။ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ၊ ပန်းပဲတို့၏ ရွတ်တီကို၊ ဝါ၊ ပန်းပဲတို့၏ မီးမှုတ်သောသားရေအိတ်ကို။ ဓမမာနာယ၊ မှုတ်စေအပ်သည် ရှိသော်။ (တနည်း) ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ၊ သည်။ ဓမမာနာယ၊ မှုတ်လတ်သော်။ ဘဿတ္ထဋ္ဌ၊ ရွတ်တီကိုဥ။ (ဂဂ္ဂရိနှင့်ဘဿတ္ထအနက်တူ) တဇ္ဇ-တဒနုရူပံ၊ ထိုလေဖြစ်ခြင်းအားလျော်သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါယာမဋ္ဌ၊ ကိုဥ။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ စွဲ၍။ ဝါတော၊ သည်။ သဋ္ဌရတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူလျှင်။ ကာယဋ္ဌ၊ ကိုဥ။ စိတ္တဋ္ဌ၊ ကိုဥ။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ ၍။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သဋ္ဌရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ တတော၊ မှ။ အဿာသပဿာသေ စ၊ တို့ကိုဥ။ ကာယဋ္ဌ၊ ကိုဥ။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တဋ္ဌ၊ ကိုဥ။ တံသမ္မယုတ္တဓမ္မေ စ၊ ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်တရားတို့ကိုဥ။ အရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအာနာပါနဿတိကထာ၌။ သခေ၎ပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရတော ပန၊ အားဖြင့်ကား။ နာမရူပဝဝတ္ထာနံ၊ နာမ်ရူပ်ကိုပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။

ဧဝံ၊ သို့။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတ္မာ၊ ၍။ တဿ-နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယံ၊ အဝိဇ္ဇာ,တဏှာ,ကံစသောအကြောင်းကို။ ပရိယေသတိ၊ ရှာ၏။ ပရိယေသန္တော စ၊ ရှာသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ နံ-ပစ္စယံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တိသုပိ အဒ္ဓါသု၊ သုံးပါးသောကာလတို့၌လည်း။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ကခ်ံ၊ (အဟောသိ နုခေါ အဟမတီတမဒ္ဓါနံ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော သောဋ္ဌသဝတ္ထုဖြစ်သော) ယုံမှားကို။ ဝိတ-ရတိ၊ လွန်၏။ ဝိတိဏ္ဏကခေါ၊ လွန်အပ်ပြီးသော ယုံမှားရှိသသူသည်။ ကလာပသမ္မသနဝသေန၊ အပေါင်းလိုက်သုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် ငါးပါးသောခန္ဓာတို့၌ အတိတ်စသော ကောဋ္ဌာသကို တခုတခုသော) အပေါင်းအစည်းအားဖြင့်ယူ၍ အနိစ္စစသည်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတ္မာ၊ တင်၍။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊

ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ သြဘာသာ-
ဒယော၊ သြဘာသအစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဝိပဿနုပက္ကိ-
လေသေ၊ ဝိပဿနာတို့၏ ညစ်ညူးကြောင်းတို့ကို။ [၂၇၉] ပဟာယ၊ ၍။
ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ၊ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ပဋိပဒါဉာဏံ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊
မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတ္မာ၊ ၍။ ဥဒယံ၊ (ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်
သိမ်းဆည်းအပ်သော) သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ လွှတ်၍။
ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ပျက်ခြင်းကိုသာ ရှုတတ်သောဉာဏ်သို့။ ပတ္မာ၊
၍။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဘင်္ဂါနုပဿနေန၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။
ဝယတော၊ ပျက်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊
တို့၌။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်
ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွှတ်ဆဲလည်းဖြစ်၍။ ယထာဘူတမေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာ-
ရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂေ၊ တို့သို့။ ပါပုဏိတ္မာ၊ ၍။ အရဟတ္တဖလေ၊
၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဧကူနဝီသတိဘေဒဿ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်အပြား
ရှိသော။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏဿ၊ ၏။ ပရိယန္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်
ဖြစ်၍။ သဒေဝကဿ၊ သော။ လောကဿ၊ ၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယ္ယော၊
မြတ်သောအလှူ[ကိုခံထိုက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တွေ့ဝတော စ၊ ဤ၌သော စကားအစဉ်ဖြင့်လည်း။ အယ၊ ထိုအာနာ-
ပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို လေ့လာစီးဖြန်းသောရဟန်း၏။ ဂဏန်၊ ကို။ အာဒိ
ကတ္မာ၊ ၍။ ဝိပဿနာပရိယောသာနာ၊ ဝိပဿနာအဆုံးရှိသော။ အာနာ-
ပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ သမတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
ပြီး၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောစကားရပ်သည်။ သဗ္ဗာကာရတော၊
ဖြင့်။ ပဌမစတုက္ကဝဏ္ဏနာ၊ ပဌမစတုက္ကမ်ား အဖွင့်ပေတည်း။

၂၃၄။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣတရေသု၊ ပဌမစတုက္ကမှတပါးကုန်သော။
တီသု၊ ကုန်သော။ စတုက္ကေသု၊ တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ သီး။
ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယော နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အနုပဒဝဏ္ဏနာနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ-တိဏ္ဏံ စတုက္ကာနံ၊ တို့၏။
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပီတိပဋိသံဝေဒီတိ၊ ကား။ ပီတိ ၊ ကို။ (ပကတိကံတည်း) ပဋိသံဝိဒိတံ၊ အသီးအသီးကောင်းစွာသိအပ်သည်ကို။ (ဝိကတိကံ) ကရောန္တော၊ လျက်။ ပါကဋံ၊ (ပတ္တမြားလက်တင်သို့) ဉာဏ်အားထင်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ လျက် ၁။ အဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်အုံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက်ရှူအုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိပဋိသံဝေဒီဟူသောပုဒ်၌။ အာရမ္မဏတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အသမ္မောဟတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ အသီးအသီးကောင်းစွာသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ နည်း။ သပ္ပီတိကေ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ စျာနေ၊ စတုတ္ထနည်းဌာနစ်ပါးသော ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန်တို့ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ အစဉ်သဖြင့် ဝင်စား၏။ တဿ-တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ သမာပတ္တိက္ခဏေ၊ ဝင်စားဆဲခဏ၌။ စျာနပဋိလာဘေန-စျာနေန သမဂ္ဂီဘာဝေန၊ ဖြင့် ၂။ အာရမ္မဏတော-အာရမ္မဏမုခေန၊ အာရုံဟူသော အကြောင်းဖြင့်၊ ၀ါ၊ အာရုံကိုအကြောင်းပြု၍။ (တနည်း) အာရမ္မဏတော-ပဋိဘာဂါရမ္မဏ-ပဋိဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ပဋိဘာဂအာရုံယူခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ပီတိ၊ (ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစျာန်၌ အကျုံးဝင်သော) ပီတိကို။

၁-ပီတိပဋိသံဝေဒီ-ဟူသောပုဒ်၌ ပီတိယာ ပဋိ ပဋိ သမ္မဒေဝ ဝေဒနသီလော, တဿ ၀ါ ပဋိ ပဋိ သမ္မဒေဝ ဝေဒေါ ဟောသု အတ္ထိ, တံ ၀ါ ပဋိ ပဋိ သမ္မဒေဝ ဝေဒယမာနော-ဟု အတ္ထတ္ထယ ရသင့်၏။ ။ယင်းသည့် အတ္ထကား သဒ္ဒ၀ါစကသတ္တိကို မြှောက်ထောက်၍ သိသာစလောက်ပြီ။ ပီတိပဋိပဋိသမ္မဒေ၀ဝိဒိတကား သဘာ၀အားဖြင့် မရ၊ ပယောဂကူမ္ဘရသည် ဟူသောအနက်သည် လျှို့ဝှက်လေရကား ပီတိ ပဋိသံ၀ိဒိတံ ကရောန္တော-မိန့်သော် ။ ။ ယင်းသို့ သိသည်မှာလည်း ဝိုးဝါးမဟုတ်၊ ပတ္တမြားလက်တင်သို့ တင်ရှားအောင် ပြုသင့်သည်ဟု ပါကဋ် ကရောန္တော-ဆင့်ပြန်သည်။ သံ၀ေဒန-သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင် ပီတိ၏ သက္ကစ၀ိဒိတ အဖြစ်ကို သိစေအပ်ပြီမဟုတ်လောဟူမူ? ဟုတ်၏၊ သို့သော်လည်း အကြင်ပကာရတို့ဖြင့် ပီတိပဋိသံ၀ေဒနာကို လိုအပ်၏၊ ထိုပကာရကို ပြုခြင်းငှါ ပီတိပဋိသံ၀ေဒီ-ဟု ပဋိ-သဒ္ဒါကူးပြန်သည်ဟူလေ။ ယင်းသို့သော်လည်း ကာယကဲ့သို့ အနေကကလာပသမုဒါယ ပေါ့တ်တကား၊ အာဘယ်ပကာရတို့ဖြင့် ပီတိပဋိသံ၀ေဒနကို လိုအပ်သနည်းဟု။ပ။ ကား။ တတ္ထ ဒ္ဒိဟာကာ-ရေဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-စျာနပဋိလာဘေန-ဆိုသော်လည်း ရဆန်းကာမဟုတ်၊ ပြည့်ခုံဆဲဖြစ်ဆဲကို ယူ၀ေလို၍ စျာနေန သမဂ္ဂီဘာ၀ေန-ဖွင့်သည်။ (ပြည်)

ပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရမ္မဏသ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသံဝိဒိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ ဖြင့်။ ပိတိ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သပ္ပိတိကော၊ သော။ ဒွေ ဗျာနေ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗျာနသမ္မယုတ္တံ၊ သော။ ပိတိ ံ ၊ ကို။ ခယတော၊ ကုန်သော အားဖြင့်။ ဝယတော၊ ပျက်သောအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ တဿ-တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာကမ္မဏော၊ ပိတိကိုရှုသောခဏ မြင်သောခဏ၌။ လက္ခဏပဋ္ဌိဝေဒေန၊ ပိတိ၏သဘာဝလက္ခဏာ သာမညလက္ခဏာကို ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်။ ပိတိ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဒီဃံ အဿာသဝေသေန။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဒီဃံ အဿာသဝေသေန၊ အာရုံဖြစ်သော ရှည်သော အဿာသ၏ အစွမ်းဖြင့် ံ။ (ဗျာနပရိယာပန္နံ၊ သော။) အဝိက္ခေပံ၊ အဝိက္ခေပ မည်သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ (တံသမ္မယုတ္တပညာယ၊ ဖြင့်။) ပဇာနတော၊ အပြားအားဖြင့် သိသူအား။ သတိ၊ (ဒီဃံ အဿာသ၏ အစွမ်းဖြင့် ဗျာန်နှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော) သတိသည်။ (တဿ၊ ထိုသမ္မယုတ် ဖြစ်သောဗျာန်၏။ အာရမ္မဏော၊ ၌။) ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ (အာရုံကိုသိသဖြင့် အာရမ္ဘ-ဏိက ဧကဂ္ဂတာကို သိသည်ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော) ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ သာ ပိတိ၊ ထို (ဒီဃအဿာသလျှင် အာရုံရှိသော) ပိတိသည်။ ပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝေသေန၊ ဖြင့်။ ရဿံ အဿာသဝေသေန၊ ဖြင့်။ ရဿံ ပဿာသဝေသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋ္ဌိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး ဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်းကို ထင်စွာပြုလျက်။ အဿာသ-ပဿာသဝေသေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ အဿာသပဿာသဝေသေန၊ ဖြင့်။ အဝိက္ခေပံ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ [၂၇၀] သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန

၁-ပဇာနတော သာ ပိတိ ပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ ဟောတိ-တို့နှင့်စပ်။ (ပြည်)

ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သာ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇတော၊ စျာန်ကိုဆင်ခြင်သော ယောဂီသည်။ သာ စျာနပရိယာ-ပန္နာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာန-တော-သမာပန္နကွဲဟေ အာရမ္မဏမုခေန ဇာနန္တိသ၊ သည်။ (သာ ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ-ဟု ဆောင်၍စပ်။ သေ နယော သေသေသု) ပဿ-တော-ဒဿနဘူတေန ဉာဏေန စျာနတော ဝုဋ္ဌာယ ပဿန္တိသ၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခတော-စျာနံ ပစ္စဝေက္ခန္တိသ၊ သည်။ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတော-တ္ထေကံ ဝေလံ စျာနသမင်္ဂီ ဘဝိဿာမိတိ စျာနစိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တိသ၊ သည်။ သာ စျာနပရိယာပန္နာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ အဓိမုစ္စတော-သဒ္ဒဟန္တိသ၊ ယုံသသူသည်။ (သမထ-ဝိပဿနာဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိရိယံ ပဂ္ဂဏှတောတိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။) ဝိရိယံ၊ သမထဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဝိရိယ ကို။ ပဂ္ဂဏှတော၊ ချီးမြှောက်သသူသည်။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပယတော၊ ဖြစ်စေသသူသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားသ သူသည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဇာနတော၊ သိသသူသည်။ အဘိညေယ္ယံ၊ ထူး သောပညာဖြင့် သိအပ်သော စတုသစ္စာကို။ အဘိဇာနတော-အဘိဝိသိ-ဋ္ဌာယ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗဂ်မာယ မဂ္ဂပညာယ ပဇာနတော၊ သည်[1]။ ပရိ-ညေယ္ယံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာကို။ (တီရဏပရိညာယ၊ တီရဏ-ပရိညာဥ်ကိစ္စတပ်သော။ မဂ္ဂပညာယ စ၊ မဂ်ပညာဖြင့်လည်း။ ဤနှစ်ပုဒ်-ကား ကရိဏ်းကျသည်။ စ-သဒ္ဒါဖြင့် ဝိပဿနာကိုဆည်းသည်) ပရိဇာန-တော၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော သမุဒယသစ္စာကို။ (ပဟာနပရိ-ညာယ၊ ပဟာနပရိညာဥ်ကိစ္စတပ်သော။ မဂ္ဂပညာယ စ၊ ဖြင့်လည်း။) ပဇဟတော၊ စွန့်သသူသည်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝယတော၊ သည်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓ-

---

၁-ပဟုပေါတ္ထကကို၌ အဘိညေယ္ယံ၊ ပရိညေယ္ယံ-စသည်သာ ရှိသည်။ ဋီကာ၌ကား အဘိဇာနတောတိ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗဂ်မာယ မဂ္ဂပညာယ ဇာနတော-စသည် ဖွင့်သော ကြောင့် အဘိညေယ္ယံ၊ အဘိဇာနတော ပရိညေယ္ယံ၊ ပရိဇာနတော ပဟာတဗ္ဗံ ပဇဟတော ဘာဝေတဗ္ဗံ ဘာဝယတော-စသည်ရှိသင့်သည်။ ဆင်ခြင်-ဟု နိသျမ္ဗဟောင်း၌ မှာလေ၏။ အဘိညေယ္ယံ၊ အဘိဇာနတော-စသည်ဖြင့် အပြည့်အစုံရှိသင့်လျက် ပေယျာလဖြင့် ချုံး၍ပြ ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဋီကာ၌ ထိုပေယျာလကို ဖော်၍ ဖွင့်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

သစ္စာကို။ သစ္ဆိုကရောတော၊ သည်။ သာ စျာနပရိယာပန္နာ၊ သော။ ပိတိ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သာ စျာနပရိယာ-ပန္နာ၊ သော။ ပိတိ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

အဝသေသပဒါနိပိ၊ ကြင်းသော သုခပဋ္ဌိသံဝေဒိ,စိတ္တသခ်ါရပဋ္ဌိသံဝေ-ဒီ-ဟူသော ပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ပိတိပဋ္ဌိသံဝေဒိ-ဟူသော ပုဒ်၌လာသော ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ဘာနိ၊ ကုန်၏[1]။ ပန၊ အထူးကား။ ဣဒံ၊ လတ္တံသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိသေသ-မတ္တံ၊ အထူးမျှဖြစ်သော စကားတည်း။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ စျာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုခပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ သုခကို အသီးအသီး ကောင်း-စွာ သိသည်၏အဖြစ်ကိုဂင်း။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ (စျာနာနံ၊ တို့၏။) ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသခ်ါရပဋ္ဌိသံဝိဒိတာ၊ စိတ္တသခ်ါရကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိသည်၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ၏။ စိတ္တသခ်ါရောတိ၊ ကား။ ဝေဒနာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒွေ ခန္ဓာ၊ နှစ်ပါးသော ခန္ဓာတို့ တည်း[2]။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ (သုခပဋ္ဌိသံဝေဒိ, စိတ္တသခ်ါရပဋ္ဌိသံဝေဒိ ဟူသော)ပုဒ်တို့တွင်။ သုခပဋ္ဌိသံဝေဒိပဒေ၊ သုခပဋ္ဌိသံဝေဒိ-ဟူသောပုဒ်၌[3]။ ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထံ၊ (ကာယိကသုခစသည်ကိုပဓာနပြုသဖြင့် ပဂိဏ္ဏက သခ်ါရသမူဿန၏ အစွမ်းဖြင့်) ဝိပဿနာ၏အာရုံကို ပြခြင်းငှါ[4]။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိ-

---

၁-ဤနည်းဖြင့် မသိနိုင်မည့်အရာကိုလည်း ဤနည်းဖြင့်သာ သိစကောင်းပြီ-ဟု ကျမ်း ဆရာမဆိုပေရာ။ သိနိုင်မည်မှာလည်း ပညာဝိသဒ တိက္ခဗုद္ဓိတို့မှာ မခဲပေဘူး။ ဆည်းပူးအပ် သော သမ္ဘာရမရှိသော မန္ဒဗုဒ္ဓိတို့မှာ ခဲသဖြင့် သဲလွန်စခက် ကြက်ဥစ မမြင်သို့ ပင်ပန်းရာ ချေ၍ အမှုသေစနုဖြင့် ကျမ်းဆရာ့စကားလည်းမြဲ သဲလွန်စလည်းပေါ် နှစ်ပါးလျော်အောင် ဖော်ပြလိုသော ဌီကာဆရာကြီးသည် သက္ကာ ဒီဟာကာရေဟိ။ပ။ ဝသေနာတိအာဒိ မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဝေဒနာဒယောဒ္ဓ အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် သညာကိုယူ။ ထိုကြောင့် ဒွေ ခန္ဓာ-ဟူဘည်။ ဆရာကား တိဏ္ဏံ စျာနာနံ ဝသေန သုခပဋ္ဌိသံဝေဒိတာ-ဟု၏။ ဆရာ့ တိကစျာနသမထ၌ ကာယိကသုခ မရှိခဲ့ရကား ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါပါဠိနှင့် ဆန့်၏ဟု။ပ။ ကား-သုခပဋ္ဌိသံဝေဒိပဒေ စေတ္ထ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၃-ဧတ္ထ၊ ဤတိဏ္ဏံ စျာနာနံ-အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင် သုခပဋ္ဌိသံဝေဒိ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဤကား ပြည်နိဿျမူဟောင်း၌ တွေ့ရသော အနက်ပေတည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၄-သမထ၌ ကာယိကသုခမရှိခဲ့ရကား ဝိပဿနာ၏ အာရုံကို ပြခြင်းငှါသာဟောသည် မှတ်လေဟု ဆိုလို၏။ (ပြည်)

ဒါယံ၊ ဘဒ္ဒ။ သုခန္တိ၊ ကား။ ကာယိကံ၊ သော။ သုခဥ္စ၊ ၎င်း။ စေတသိကံ၊ သော။ သုခဥ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုခါနိ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ သြဠာရိကံ၊ သော။ စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ လျက်။ နိရောဓေန္တော၊ လျက်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သော၊ ထိုပဿမ္ဘန ပရိယာယ်ဖြင့် ဆိုအပ်သော နိရောဓကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရော၊ ဘဒ္ဒ။ ဝုတ္တနယေ-နေဝ၊ ဣမဿ ဟိ ဘိက္ခုနော အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ-ဣဿိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အပိ စ၊ ဆိုဖွယ် ရှိသေး၏။ ဇော်ဆ၊ ဣဒုတိယစတုက္ကဒ္ဒ။ ပီတိပဋေ၊ ပီတိပဋိသံဝေဒီ စသည်ဖြင့် ဟောအပ်သော ကောဋ္ဌာသဒ္ဒ။ ပီတိသီသေန၊ ပီတိကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပီတိကို ညွှန်းသဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ပီတိသမ္ပယုတ်ဝေဒနာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သုခပဋေ၊ သုခပဋိသံဝေဒီ စသည်ဖြင့် ဟောအပ်သော ကောဋ္ဌာသဒ္ဒ။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဒ္ဒီသု စိတ္တသင်္ခါရပဋေသု၊ စိတ္တသင်္ခါရနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော နှစ်ကောဋ္ဌာသတို့ဒ္ဒ။ (သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာဝုတ္တာတိ သမ္မန္ဓော) သညာ စ၊ သညာဝင်း။ ဝေဒနာ စ၊ ၎င်း။ ဘေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စေတသိကာ၊ စိတ်ဒ္ဒမ္မိကုန်သည် ဖြစ်၍။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ်နှင့်စပ်ကုန်၏။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သညာသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏[1]။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒနာနုပဿနာနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ စတုက္ကံ၊ ကို။ ဘာသိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် စိတ္တေန ပဋိဗဒ္ဓါ စိတ္တပဋိ-ဗဒ္ဓါ-ပြု၍ အလုံးစုံသော စေတသိက်တို့သည် စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဖြစ်ကုန်သည်ချည်း၊ လိုသို့ဖြစ်-ကုန်သောကြောင့်ပင်လျှင် စိတ္တေန သင်္ခရိယန္တိတိ စိတ္တသင်္ခါရာ-ပြု၍ စိတ္တသင်္ခါရလည်း မည်ကုန်ရာသည့် မဟုတ်လောဟု။ပ။ ကား။ သညာ စ ဝေဒနာ စ။ပ။ ဝစနတော-ဟု ဟိတ် တောက်သည်၊ သညာ, ဝေဒနာတို့ကိုသာ ဝိသေသအားဖြင့် စိတ္တသင်္ခါရ-ဟု ဟောသောကြောင့် ဟူလို။ ယင်းဟိတ်အလို သညာဝေဒနာ ဝုတ္တာ-ဟု တူလျှပလပြု၍ ယှဉ်ပြိုင်တန်းတူဆိုသင့်သည် မဟုတ်လော ဟူမူ-ကာမံ စိတ္တေန သင်္ခရိယန္တိတိ သင်္ခါရာ၊ ဝေဒနာသညာယော။ ဣဓ ပန ဥပလက္ခဏမတ္တံ သညာဝေဒနာဝ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာတိ။ ဒ္ဒီ ၁၊ ၃၄၁။ ဤကား သညာသည် နောက်လိုက် ဥပလက္ခဏ မျှသာ၊ ဝေဒနာကိုသာ လိုအပ်ရင်း ဖြစ်၍ ဟူလို။ အဘယ်ကြောင့် ဝေဒနာ အမှုသည် ဖြစ်သနည်း?ဝေဒနာနုပဿနာဘာဝတော-ဟိတ်လာ။ (ပြည်)

၂၃၅။ တတိယစတုက္ကေပိ၊ ၌လည်း[1]။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ စျာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တာပဋိသံဝေဒိတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အဘိပ္ပ-မောဒယံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ စျာနသမ္ပယုတ်စိတ်ကို။ (သမ္ပယုတ္တာယ ပိတိယာ၊ ဖြင့်။) မောဒေန္တော၊ ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ (တနည်း) စိတ္တံ၊ စျာနပီတိကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ဝိပဿနာစိတ်ကို။ (တာယ ဝေ အာရမ္မ-ဏဘူတာယ ပီတိယာ၊ ဖြင့်။) မောဒေန္တော၊ လျက်။ ပမောဒေန္တော၊ လျက်။ (ပမောဒေန္တောတိအာဒိနိ ပဒါနိ တသော ဝေဝစနာနိ၊ ပိတိပရိ-ယာယ ဘာဝတော) ဟာသေန္တော၊ ရွှင်စေလျက်။ ပဟာသေန္တော၊ လျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘတိယစတုက္ကဋ္ဌ။ သမာဓိဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိပဿနာ-ဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သပ္ပိတိကေ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဒေ စျာနေ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ သမာပတ္တိက္ခဏေ၊ ဆဲခဏ၌။ သမ္ပယုတ္တာယ၊ စျာန်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ပီတိယာ၊ စျာန်ပီတိဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ထိုသမ္ပယုတ်စျာန်စိတ်ကိုပင်လျှင်။ အာမောဒေတိ၊ ၏။ ပမောဒေတိ၊ ၏။ ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သပ္ပိတိကေ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဒေ စျာနေ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ စျာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပိတိံ၊ ကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိပဿနာက္ခ-ဏေ၊ ၌။ စျာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပိတိံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကို။ အာမောဒေတိ၊ ၏။

---

[1]-စိတ္တာပဋိသံဝေဒီ-ဟူသော ဤ၌ ဒ္ဒိဟာကာရေဟိ စိတ္တာပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ အာရမ္ဏ-ဏတော, အသမ္မောဟတော စ။ ကထံ အာရမ္ဏတော? စတ္တာရိ စျာနာနိ သမာပဇ္ဇတိ၊ တသ သမာပတ္တိက္ခဏေ စျာနပဋိလာဘေန (ဋီ ၁၊ ၃၄၁) ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော နည်းကို လက်ကြောင်းထပ်သကဲ့သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့် အလုံးစုံ သိလွယ်ရကား မျက်ရိပ် မျက်စသားပြုသကဲ့သို့ အပိ-သဒ္ဒါဖြင့်သာ အရိပ်ပြုလျက် တတိယစတုက္ကေပိ စတုန္နံ စျာနာနံ ဝသေန။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

ပမောဒေတိ၊ ၏။ [၂၈၁] ဝေ၊ သို့။ ပဋ္ဌိပန္နော၊ ကျင့်သောယောဂီကို။ စိတ္တं၊ ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ-အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သမာဒဟံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပဌမဈာနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တं၊ ကို။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ အာဒဟန္တော၊ ရှေးရှုထားသည်ဖြစ်၍။ သမံ ဌပေန္တော၊ အညီအညွတ် ထားသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာထားသည်ဖြစ်၍[1]။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ တာနိ စျာနာနိ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဝင်စား၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ စျာန်မှထ၍။ စျာနသမ္မယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တं၊ ကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသတော[2]၊ သုံးသပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိပဿနာကမ္မဏေ၊ ၌။ လက္ခဏပဋိဝေဓေန၊ အနိစ္စစသောလက္ခဏာကို အဖန်ဖန်ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း၌ ထိုးတွင်းခြင်းဖြင့်။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ခဏမျှတည်ခြင်းရှိသော သမာဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ခဏမျှတည်ခြင်းရှိသော သမာဓိ၏။ ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း[3]။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမံ၊ ညွတ်။ အာဒဟန္တော၊ ရှေးရှုထားသောရဟန်းကို။ သမံ၊ ညွတ်။ ဌပေန္တော၊ ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟံ-သမာဒဟန္တော၊ အညီအညွတ် ရှေးရှုကောင်းစွာထားလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝိမောစယံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပဌမဈာနေန၊ ဖြင့်။ နိဝရဏေဟိ၊ တို့မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္တော၊ ဝိက္ခမ္ဘနမုတ္တိတ်အစွမ်းဖြင့် လွတ်စေသည်, ဝါ၊

၁-ဤပုဒ်၏အဖွင့်ဋီကာ၌ ဣန္ဒြိယာနံ သမတ္တပဋိပတ္တိယာ အဝိသမံ-ဟု ရှိရာတွင် သမတ္တပဋိပတ္တိယာ၊ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ သမတ္တပဋိပတ္တိယာ-ရှိပုံ သုံးနှစ်ရာ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်-ဟုပေး။ (ပြည်)

၂-"ခယတော ဝယတော သမ္မသတိ" ဟူသော အလင်္ကာကားကို ဂယာက်လျှင် 'သမ္မသတော'ဟု ရှိသော သျှာမူသာ လျော်လည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ယင်းသို့ အပ္ပနာမဟုတ် ခဏိကမျှ ဖြစ်လျက် ထိုလမာဓိသည် အဘယ်စိတ်ကို နှစ်ခုလ ကားနိုင်အုံ့နည်း? သော်ပိ ဟိ အာရမ္မဏေ နိရန္တရံ ကောကာရေန ပဝတ္တမာနော ပဋ္ဌပေတ္တေန အနဘိဘူတော အပ္ပိကော ဝိယ စိတ္တံ နိစ္စလံ ဌပေတိ။ ဣတိ ကာ။ ။ထိုကြောင့် ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ-စသည်ကို မိန့်သော်။

အသီးပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိမောစေန္တော၊ အထူးသဖြင့် လွတ်စေသည်ဖြစ်၍။ (နိဝရဏတို့ကို စွန့်ပယ်သည်ဟူလို) ဒုတိယေန၊ ဒုတိယစျာန်ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ တို့မှ။ တတိယေန၊ ဖြင့်။ ပီတိယာ၊ မှ။ စတုတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သုခဒုက္ခေဟိ၊ သုခိန္ဒြေဒုက္ခိန္ဒြေတို့မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္တော၊ ၍။ ဝိမောစေန္တော၊ ၍။ ဝါ ပန၊ ကား။ တာနိ စျာနာနိ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ စျာနသမ္မယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိပဿနာကမ္မဏေ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာခဏ၌ ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စဟု အဖန်

၁-သာမန်ရှိလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဘင်္ဂါနုပဿနာ-ဟူသနည်း ? ဘဂေါ် ဟိ နာမ အနိစ္စတာယ ပရိမာ ကောဋ္ဌိ၊ တသ္မာ တာယ ဘင်္ဂါနုပဿကော ယောဂါဝစရော-စသည်ဖြင့် ဋီကာလာ၏။ ။ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂေါ် နာမ၊ မည်သည်။ အနိစ္စတာယ၊ ၏။ ပရိမာ၊ လွန်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အစွန်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ-ဘင်္ဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿကော၊ ဘင်ကိုအဖန်ဖန်ရှုသော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ စိတ္တမုခေန၊ စိတ်ကိုပမာဏပြုသဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ (ဂတ-အနုက်မ့) အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အနိစ္စဟူ၍။ ပဿတိ၊ ၏။ နော နိစ္စတော-အနိစ္စသား အနိစ္စဖြစ်သော သင်္ခါရ ၏။ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသာ စ၊ လည်း။ အနတ္တကတ္တာ၊ အနတ္တ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စဟူ၍ ရှုအပ်ပြီး သင်္ခါရကိုပင်။ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ, နော သုခတော၊ အနတ္တတော အနုပဿတိ, နော အတ္တတော။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ သည်။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ အနတ္တသာတည်း။ တံ၊ ထိုအနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တနှင်နှင် ဖြစ်သော သဗ္ဗသင်္ခါရကို။ နိ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်။ ယဒေ၊ ကိုလည်း။ နိ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်။ တံ၊ ကို။ နိ ရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မတပ်မက်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂဒဿနာနုသာရေန၊ ဘင်္ဂကို မြင်သောဉာဏ်ကို အစဉ်ဦးသဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ စ္စ။ ဒုက္ခံ၊ က္ခ။ အနတ္တံ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခါရဂတေ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးလတ်သော်။ တသ္မိံ ၊ ထို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်သော သင်္ခါရ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်မပျော်မွေ့။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ ပတပ်မက်။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ ၍။ တာဝ၊ မဂ်ကို ရသည်မှ ရှေးအဖို၌။ လောကိယေနေဝ၊ သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ရာဂံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ စေ။ အယံ ရာဂေါ၊ ၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ နိ ဂဏှာတိ၊ မပြု။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အယ ဝါ၊ တနည်း။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံ ယထာ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ မတပ် သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဒိဋ္ဌေ၊ သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓေတိ၊ ၏။ နော သမုဒေတိ၊ စေ။ အယံ သင်္ခါရဂတာယံ၊ ၏။ နိရောဓမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ မနသိ၊ ၌။ ကရောတိ၊ ၏။ သမုဒယံ၊ ကို။ နော ကရောတိ၊ မထား။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ၍။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ စွန့်လွှတ်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မယူ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ

တလဲလဲရှိသော အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ နိစ္စသညာတော၊ သညာမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္တော၊ ၍။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခသညာတော၊ မှ။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသညာတော၊ မှ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့သောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဖြင့်။ နန္ဒီ-တော၊ သပ္ပိတိကတဏှာမှ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၌ တပ်ခြင်းကင်းသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဖြင့်။ ရာဂတော၊ မှ။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကိုရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ သမုဒယတော၊ မှ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ စွန့်ပယ်သော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဖြင့်။ အာဒါနတော၊ နိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ယူခြင်းမှ၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေယူခြင်းမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္တော၊ ၍။ အသ-သတိ ဧဝ၊ ၏။ ပဿသတိ စ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိမောစယံ။ပ။ သိက္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧवं၊ သို့။ စိတ္တာနုပဿနာဝသေန၊ (ပဌမ-စတုက္ကဏ်အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော) စိတ်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒံ စတုက္ကံ၊ ဤတတိယစတုက္ကကို။ ဘာသိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၃၆။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ စတုတ္ထစတုက္ကေ၊ ၌။ အနိစ္စာနုပဿိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ အနိစ္စံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စ စသည်တို့တွင်။ အနိစ္စန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ နည်း။ ဥပ္ပါဒဝယ-

---

အနိစ္စာဒိဘာနုပဿနာ၊ ကို။ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကိလေသာနုံ၊ ကိုကို။ ပရိစ္စဇနတော၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန၊ ဖြင့်။ တဒဂ္ဂေပရိတ္တ၊ ထိုသန်တလိုးလဲခြင်းဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ တန္နိန္နတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ညွှတ်သည်၏ဘာဖြစ်ဖြင့်။ ပကွန္ဒနတော စ၊ သက်ဝင် ဝေပြေးခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆဒပဋိနိဿဂ္ဂါ ဝ၊ ပရိစ္ဆေဒ-ပဋိနိဿဂ္ဂဟူ၍ရင်း။ ပကွန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ အနိစ္စာဒိဘာနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သပန္နာဝဂတော၊ သော။ ဃာတဝေဒနာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနယေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ စ၊ လိုကိုလည်း။ ပရိစ္စဇတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနေ စ၊ ၌လည်း။ ပကွန္ဒတိ၊ သက်ဝင်၏ ဝါ၊ ဝေပြေး၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဃာ ဝါပဿနာဝဂ္ဂဝသာ အနိစ္စာ-နုပဿနာယ။ပ။ အဿသတိ ဧဝ ပဿသတိ စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ပြီ။ ဣတိ ကာ ဠိ ကာ ခုတ်။ (ပြည်)

ညထတ္တာဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း, ပျက်ခြင်း, တပါးသောအဖို့ဖြင့် (ဖြစ်စမ္ပတ္ထုးသော ဝိကာရဖြင့်) ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏[1]။ အနိစ္စတာတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ-ခန္ဓာနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဥပ္ပါဒဝယ-ညထတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်း, ပျက်ခြင်း, ဖြစ်စမ္ပတပါးသော ပကာရဝိသေသရှိသော

၁-ဥပ္ပါဒ, ဝယ, အညတတ္တတို့၏ အဓိပ္ပာယ် အဘယ်နည်း? တတ္ထ သခ်ၢတမ္မာနံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ တတ္ထ၊ တိုဥပ္ပါဒ စသည်တို့တွင်။ သခ်ၢတမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုပစ္စ-ယေဟိ၊ ဇနကအကြောင်း, ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဟုတ္ဝာ၊ ရှေးဦးမဖြစ်သေးမူ၍။ ဝါ၊ ရှေးမရှိသေးမူ၍။ သမ္ဘဝေါ၊ ယခုအသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထလာဘော၊ အလည်ကိုယ်သရုပ်သဘောကိုရခြင်းသည်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးဖြစ်သော။ တေသံ၊ ထိုသခ်ၢတတရားတို့၏။ ခဏနိရောဓော၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝိနာသော၊ သရုပ်အလည်ကိုယ်၏ပျက်ခြင်းသည်။ ဝယော၊ ဝယမည်၏။ ဇရာယ၊ ဇရာဟု ဆိုအပ်သော။ အညထာဘာဝေါ၊ ဖြစ်စမ္ပတပါးသော ပကာရဝိသေသဖြင့် ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညထတ္တံ၊ မည်၏။ ဇရာယ-ဟူသော ဝိသေသကို အညထာ-ဟူသော ဝိသေသတွင်စပ်၊ ယထာရူပေ-ဟူသော ဝိသေသနကို အဒိန္ဒ-တွင်စပ်သကဲ့သို့တည်း။ အညထာသည်လည်း ဘာဝ၏ ဝိသေသနဖြစ်၍ သာဝ၏အရဖြစ်ခြင်းဟူသည်လည်း ပကာရ-ဝိသေသပင်တည်း၊ သမ္ဘည္ဟတညာဏပုတ္တိယာ ဝိကသိတော ဝိကာသံ အနုပ္ပတ္တော-ဌ္ဌ သမ္ဘည္ဟတညာဏပုတ္တိသည်ပင် ဝိကာသ၏ အရဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဤအလိုသော် ဘဝနံ ဘာဝေါ-ပြု၍ ဘာဝသာဓန၊ ဘာဝအနုက်ကိုပင် အညထတ္တံ-ဌ္ဌတ-ပစ္စည်းဟောသည်မှတ်။ အကယ်၍ ဘဝန္တိ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဒါ ဝေနာတိ ဘာဝေါ-ပြု၍ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ်ကိုရမှ တ-ပစ္စည်းဟော နိုင်မည်ဟု ငယ်စဉ်က မှတ်ခဲ့သည်နှလုံးစဲ့သန်မှု ပကာရဝါစကဖြစ်သော အညထာ-ကို ပကာရ-ဝန္တဓမ္မဋ္ဌာတင်၍ အညထာ အညပကာရဝန္တာနံ ဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ-ဟု သူ့နှလုံး ဝင်တည့်အောင် သင်ကဟတ္ထာဒိကဲ့သို့ သဒ္ဒပတိရူပမူ၍ပြ၊ ဤဝိကပ်ဌ ဇရာ-ကို သုဝဏ္ဏေန ဓနဝါ-ဌ်ကဲ့သို့အနန္တတ္ထတင်သာ စပ်၍ ဘိန္နာဓိကရဏဝိသေသန ကြံ။ ဇရာ, ဘာဝ, အညထတ္တ ယင်း သုံးပါးအရတူနှင့်နှင့်ဖြစ်၍ ခဏဌိတိပင်တည်း။တေန ဝကွတိ "တယိမေ ခဏိကဇရံ သန္ဓာယဟ အညထတ္တန္တိ" တိ။ ယင်းသို့သော် တခုသောဓမ္မ၏ အညထတ္တမဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့ အဘယ်ကြောင့် တခုသောဓမ္မ၏ အညထတ္တဖြစ်သော ဇရာသင့်ပါအံ့နည်းဟူမူ? ယထာ ဟိ-စသည်ကို ဥာဟရဏ်ဆိုပြီ။ ဟိ-ပါကဋ်ဆို ကရောမိ၊ အံ့။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ၊ ဥပါဒ်အခိုက်မှ။ ဘိန္နာယ၊ ပြားသော။ ဘင်္ဂါဝတ္ထာယ၊ ဌ်။ ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ ဝတ္ထုအထူးသည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ၊ ဌိတိသခ်ၢါတာယ၊ ဌိတိဟူဆိုအပ်သော။ ဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာယမ္ပိ၊ ဘင်သို့ ရှေးရှုသောအခိုက်ဌ်လည်း။ ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတ္ထ၊ အကြင်အာဘိ-မုခအခိုက်ဌ်။ ဇရာဝေါဟာရော၊ ဇရာဟူသောအမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကေသာပိ၊ သော်လည်း။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဇရာ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယာ၊ အကြင်ဇရာကို။ ခဏိကရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထတ္ထာ ဌ် ဝတ္ထုဘေဒကို လိုအပ်သော် ဆရာ့စကား ခံ့မတည်သေးဟု။ပ။ ကား။ ကေသေန-စသည်ကိုမိန့်။ စ-သစ္ဒံ၊ ၏။ ကေ-သေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထာသု၊ တို့ဌ်။ ဝတ္ထုနော၊ ၏။ အဘေဒေါ၊ ကိုသာ။ ဣစ္ဆိတမ္ပေ၊ ၏။ ဘေဒကိုလိုသော် အပြစ်မရောက်လျှင်လည်း အဘေဒကိုသာ လိုအပ်ကောင်းသည်

ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဝိကာရသည်။ အနိစ္စတာ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ကား။ ဟုတ္တာ၊ ရှေးကမရှိ ယခုဖြစ်တည်၍။ အဘာဝေါ၊ ချက်တဖြုတ် အားဖြင့် ပျက်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြုတ်ချည်းပျက်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့၏။ တေနေဝါကာရေန၊ ထိုဖြစ်တိုင်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်စသောဓမ္မတို့၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ

မယူသင့်။ အညထာ-စသည်ကိုဆင့်ပြန်သော်။ အညထာ၊ အဘေဒမှတပါး ဘေဒကို လိုအပ်လတ်သော်။ အညော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညော၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ ဒေါသော၊ သည်။ အာပဇ္ဇယ္ယ။ လိုသသမျှာရောက်လေရာ၏။ ခဏိကဇရာကို ရည်၍ အညထတ္တမဆိုလျှင် ဆရာ့စကား အလွတ်သွားခြင်း ပဲ့မဝင် လွင့်မစင်ပြီလော? တယိမ်-စသည် ဖြင့် သွင်းပြန်သည်။ ဤ၌ ပဗန္ဓဋ္ဌိတိ ပညတ္တိဇရာကို စင်စစ်မ့ သောင့ါ ခဏိကံမဟု, ခဏိကံ ဇရံ-ဟူသည်။ ဤသို့ စာသားကပ်၍ ဋ္ဌိကာကို အနုက်ဟောသည်ကား ဥာဏ်မထွက်သော်သော သောတုဇနတို့ကျမ်းရည်ဝအောင် သွေးသည်။ ယေန ယေန နိမိတ္တေန၊ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဒေါ စ ဝတ္တတေ။ တံတံနိမိတ္တကံ ဘာဝ-ပစ္စယေန ပဝုစ္စတေ-ဟု အကွရစ်ဆွကာတို့ ဆိုရကား အကြောင်းလက္ခဏာတွယ်၏ ရှိခြင်းကြောင့် ခန္ဓာတို့၌ အနိစ္စ အမည်သည်ဖြစ်၏၊ ထိုလက္ခဏာတွယ်၌ အနိစ္စတာ အမည်ဖြစ်ရကား အနိစ္စတာတံ တေသံယေဝ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံ-ဟူသည်။ ဤသို့ဆိုပြီး၍လည်း ဝိသေသအားဖြင့်ကား ဓမ္မတို့၏ ခဏိကနိရောဓ၌ အနိစ္စတာ ဟူသော ဝေါဟာရဖြစ်၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဟုတ္တာ အဘာဝေါ ဝါ-စသည်ကို မိန့်သော်။ ထို ခဏိကနိရောဓသည် သန်တတို့၏ အဘာဝဖြစ်ရကား အဘာဝေါ ဝါ-သာဟူအပ်ငြားလည်း အဘာဝ၏ ဥပါဒ်သည်လျှင် ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟုတ္တာ-သဒ္ဒါကိုကူသတည်း။ ဤ ဟုတ္တာ-ပါဠိဖြင့် ဝိနာသဘာဝ၏ ပါကဋဘာဝ ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြ၏။ ထိုအဘာဝ ဟူသည် နိဗ္ဗတ္တခန္ဓာတို့၏ ထိုဖြစ်သော အခြင်းအရာဖြင့် မတည်မှီ၍ ခဏတင်အားဖြင့် ပျက်ခြင်းတည်းဟု ပြလိုရကား နိဗ္ဗတ္တာနံ။ပ။ တေဒေါတိ အတ္ထော-ဟူသည်။ ဤကား ပြည်နီသျှောင်းဌ ဗျာဝေါ-ခ် ဗျာကားချက်ပေတည်း။ ထိုမှာထားချက်တွင် နောက်ဆုံးသုံးကြောင်းခ် (ပါကဋဘာဝ ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြ၏)ဟူသောစကားကို ထောက်လျှင် နိဿယသရာ တော် ကြည့်ရှုသော မဟာဋီကာ၌ "ပါကဋဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ-ဟု ပါဠိရှိကြောင်း သိရ၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ (၂၂၄၆) ၌လည်း ရင်းအတိုင်းပင် တွေ့ရ၏။ ယခုလက်ရှိ မဟာ-ဋီကာ၌မူ ပါကဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ-ဟု ရှိ၏။ ပါကဟူသော ဘာဝသာဓနပုဒ်ကို ဘာဝနှင့် တွဲစပ်လျက် ပါကဘာဝ-ဟု သမာသ်ဖြစ်ရန် မသင့်ဟု ထင်၏။ သိဟိုဠ်မှ၌ကား ဤအာရာ၌ "တေန ပါကဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ ဝိနာသဘာဝဿ ဒဿေတိ"ဟု ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဟုတ္တာ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိနာသဘာဝဿ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အဘာဝ၏။ (ဝိနာသာဘာဝဿ-ဟု ရှိသင့်၏) ပါကဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ၊ မဖြစ်သေးမီ ရှေးအဖို့က မရှိသေးခြင်း ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏-ဟု အနုက်ပေး။ ပါကဘာဝ-ကို ပဂေဝ-ပုဒ်ကဲ့သို့ ပါ+အဘာဝ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဂ-လာ၍ ပြီးစေအပ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အဘာဝ-မရှိခြင်းသည် ဥပါဒ်သို့မရောက်သေးမီ မဖြစ်သေးမီက ရှပ်နာမ်တို့၏မရှိသေးခြင်းဟူသော ပါကဘာဝကတမျိုး, ဘင်သို့ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်သွားသဖြင့် ဖြစ်ပြီးသော ရှပ်နာမ်တို့၏ မရှိခြင်းဟူသော ဝိဒ္ဓံသဘာဝက တမျိုးဟူ၍

လျှင်။ အဋ္ဌတ္ထာ၊ မတည်မှု၍။ ခဏာဘင်္ဂေန၊ ခဏာဘင်ဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတာ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နုတ်။ အနိစ္စာ-နုပဿနာတော်၊ ကား။ တဿာ အနိစ္စတာယ၊ ထိုခဏိကဘင်ဟု ဆိုအပ်သော အနိစ္စတာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုပ-ဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်၏။ အနိစ္စာ-နုပဿီတိ၊ ကား။ တာယ ယထာဝုတ္တာယ၊ ယခင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အနုပဿနာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ (ယောဂါ-ဝစရော၊ သည်။) အနိစ္စာနုပဿီ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာတော-တာယ အနိစ္စာနုပဿနာယ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ဝေ-ဒနာတော၊ ဤသို့ အနိစ္စဟု တလုံလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ [၂၇၂] အသ-သန္ဓော စ၊ ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရင်း၊ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပဿသန္ဓော စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရင်း၊ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဣဒ၊ ဤစတုက္ကဋ္ဌ။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ အနိစ္စဟု တလုံလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ အသသီသာမိ၊ အုံ့။ ပဿသီသာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တပ္ပေါ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဝိရာဂါနုပဿီတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ခယဝိရာဂေါ စ၊ သင်္ခါရတို့၏ ကုန်ခြင်း, ပျက်ခြင်းဟူသော ခယဝိရာဂရင်း။ အစ္စန္တဝိရာဂေါ စ၊ သင်္ခါရ တို့၏ စင်စစ်ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အစ္စန္တဝိရာဂရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရာဂါ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။

နှစ်မျိုးရှိရာတွင် ဟုတ္တာ အဘာဝေါ-ဟူသော ပါဠိ၌ အဘာဝေါ-ပုဒ်ဖြင့် ဝိဒ္ဓံသာဘာဝ-ဟု ခေါ်သော ဝိနာသအဘာဝကိုပြ၏။ ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍-ဟု ဆိုသဖြင့် မဖြစ်မီက ရှပ်နာမ် အထည် ကိုယ်မရှိသေးခြင်း အဘာဝအဖို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု သိရသောကြောင့် ရင်းပုဒ်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ပျက်ခြင်းဟူသော ဝိနာသအဘာဝသည် မဖြစ်မီရှေးအဖို့က မရှိသေး ခြင်း ဟူသော ပါ-အဘာဝလျှင် ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသည်ဟု ဆိုလို၏။ ဤပါဂဘာဝ-ပဋ္ဌကတို့-ဟူသော ပါဠိအနက်သည် မရှိသေးသော အဘာဝအဖို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် ပျက်၍ မရှိခြင်း အဘာဝသို့ပင် ပြန်ရောက်သွားသည်ဟူသောအနက်ကို ပြသောကြောင့် အနိစ္စလက္ခဏာကို အလွန်ပင် ထင်ပေါ်စေနိုင်ပေ၏။ ထိုကြောင့် ပါဂဘာဝ-ပါဂဘာဝတို့ ထက် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ မဟာဋီ ၂၊၄၃၇ ကြောင်းရေ ၇၊၁၁-၁၅ တို့၌ ပါဂဘာဝ-ဟု ရှိရာတို့တွင်လည်း ပါဂဘာဝ-ဟု ရှိသော သိဟိုဠ်မူသာ အသင့်ဟု မှတ်။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေသော-ဟု ဆိုမှ ရှေးဦးဆိုခဲ့သောအနက်မျှားနှင့်ညီမည်။ (ဆ-သံ-သော)

ခဏာဘင်္ဂါ၊ ဘင်္ဂကွဏသည်။ ခယဝိရာဂေါတိ-ခယဝိရာဂေါ နာမ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၏ စင်စစ် ငြိမ်းရာ ချုပ်ရာသည်။ အစ္စန္တဝိရာဂေါတိ၊ မည်၏။ ဝိရာဂါနုပဿနာတိ၊ ကား။ တဒုဘယဒဿန-ဝသေန၊ ထိုဝိရာဂနှစ်ပါးစုံကို ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝိပဿနာ စ၊ သည်ရင်း။ မဂ္ဂေါ စ၊ သည်ရင်း။ ဝိရာဂါနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဒုဝိဓာယပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ တာယ အနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာ-ဂတောတိ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဿသန္တော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ပဿ-သန္တော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ပဋိဂ္ဂလော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ နှစ်ပါးသောဝိရာဂကို တလုံလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အုံ။ ပဿသိဿာမိ၊ အုံ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နိရောဓာနုပဿီ ပဒေပိ၊ ဌ္ဌလည်း။ ဧသေव နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီတိ ဣတောပိ၊ ဌ္ဌလည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ စေလွှတ်ခြင်းတို့သည်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ စွန့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စေလွှတ်ခြင်းရင်း။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ ပြေးဝင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စေလွှတ်ခြင်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိနိဿဂ္ဂေါယေဝ၊ စေလွှတ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကိုစွန့်တတ်သော ဝိပဿနာ မဂ်သည်ပင်လျှင်။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းတည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနု-ပဿနာ၊ စေလွှတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောအဖန်တလဲလဲရှုခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်တတ်သော ဝိပဿနာမဂ်သည်ပင်လျှင် အနုပဿနာ တည်း။ ဧတေ၊ ဤပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟူသော အမည်သည်။ ဝိပဿနာ-မဂ္ဂါနံ၊ ဝိပဿနာမဂ်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တဒင်္ဂဝသေန၊ ထိုထိုအနိစ္စာနုပဿနာ စသော အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ခန္ဓာဘိ-သင်္ခါရေဟိ၊ ခန္ဓာအဘိသင်္ခါရတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကုန်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပရိစ္စဇတိ စ၊ စွန့်လည်းစွန့်တတ်၏။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန၊ တေဘူမိက သင်္ခါရ၌ အနိစ္စတာ စသော ဒေါသကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ တဗ္ဗိပရိတော၊ နိစ္စာ-ဒိဘာဝဖြင့် ထိုသင်္ခတမှပြန်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ တန္နိန္နတာယ-တဒဓိမုတ္တ-တာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ညွှတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဒတိ စ၊ ပြေးဝင်သကဲ့သို့

လည်း ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆာဂ။ပ။ နိဿဂ္ဂေါ်တိ စ၊ ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏ ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမုဒ္ဓေ့ဒဝေသေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓာဘိ-သင်္ခါရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ ကဿ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပရိစ္စဇတိ စ၊ ၏။ အာရမ္မဏကရဏဝေသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ပက္ခန္ဒတိ စ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္စာဂ။ပ။ နိဿဂ္ဂေါ်တိ စ၊ ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ဥဘယံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်နှစ်ပါးသည်။ ပုရိမဉာဏာနံ၊ ရှေးဦးဖြစ်သောဉာဏ်တို့ကို။ အနု အနု၊ လဲ ။ ပဿနတော၊ ရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုဝိဓောယပိ၊ သော။ တာယ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဿသန္တော စ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သောသူသည်ရင်း။ ပဿသန္တော စ၊ ထွက်သက်ရှူသောသူသည်ရင်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ဝိပဿနာမဂ်တို့ကို အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒံ စတုတ္ထစတုက္ကံ၊ ကို။ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေနေဝ၊ သမထနှင့် မရောမယှက် သက်သက်သော ဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ ပန၊ သုံးပါးကုန်သော စတုက္ကတို့ကိုကား။ သမထဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စတုန္နံ၊

၁-တဒင်္ဂဝသေန-ဟူသောပါဠိ၌ အဘယ်ကို တဒင်္ဂဟူသနည်း၊ တဒင်္ဂဝသဖြင့် စွန့်သော်လည်း အဘယ် ကိလေသာကို စွန့်သနည်း၊ အပ္ပဟာတဗ္ဗဖြစ်လျက် ခန္ဓမာရ၏ အဘိသင်္ခါရ-မာရ်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် စွန့်သည်ဟူသနည်း၊ အဘယ်အခြင်းဖြင့် စွန့်သနည်းဟု ကထံ-ကထံ သက်ဝင်ရှိ၍ စွန်းငြိညှိစော် ဉာဏ်သရော်ဖြစ်လှာလမ္ဘ ပညာဉာဏ်ဖြင့် ချဉ်ပေါ်ရေထိ ကြေးနီညှိသို့ မရှိစေရ ဖျောက်နည်းကို ပြလိုသော ဋီကာဆရာသည် တဒင်္ဂဝသေနာတိ ဇွတ် အနိစ္စာနုပဿနာ တာဝ-စသည်ကို မိန့်သော်။ ဤဋီကာ၌ ပရိစ္စဇန္တိ စ၊ စွန့်သော်လည်း၊ တတာ အပ္ပဝတ္တိယံ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာ၏ မဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်-ဟု ပေး။ သဒ္ဓိ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိ-၌ မဂ္ဂသည် ကိလေသာတို့ကို စွန့်အပ်ကုန်သော် အဝိပါကမမ္မ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့် အဘိသင်္ခါရတို့သည်ရင်း, တံမူလကခန္ဓာတို့သည်ရင်း မဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် စွန့်အပ်သည်မည်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုကုန်အောင် စုံတို့ကို မဂ်စွန့်သည် ဟူသတည်း။ (ပြည်)

[illegible] ၂-ပုရိမဉာဏာနံ၊ တို့၏။ အနု အနု၊ နောက်နောက်၌- ဤသို့ပေးမှ မဂ္ဂဉာဏမို့ ဟိ ဂေါ်ကြောဘုဉာဏသ အနုပစ္ဆာ နိဗ္ဗာနဒဿနတော အနုပဿနာတိ ဝုစ္စတိ- ဟူသော ဋီကာ နှင့်လျော်မည်။ (ဆ-သံ-သော)

ကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သောဠသဝတ္ထုကာယ၊ သော။ အာနာပါနဿတိယာ၊ ၏။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝေါ၊ သို့။ သောဠသဝတ္ထုဝသေန စ-သောဠသန္နံ ဝတ္ထူနံ ဝသေနာပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝုစ္စမာနသန္ဓေဘာဝါဒိဝသေနာပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ (ဤသို့ စ-သဒ္ဒါကိုသမုစ္စယတ္ထယူ၊ ပန-ကား ဖလဇောတကဟူ၏) အယံ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေအပ်ဘိမူကား၊ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်ဘိမူကား။ မဟပ္ဖလာ၊ သည်။ မဟာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂၃၇။ တတြ၊ ထိုမဟပ္ဖလာ မဟာနိသံသာ-ဟူသောစကား၌။ အယာ-အာနာပါနဿတိယာ၊ ၏[1]။ အယမ္ပိ ခေါ။ပ။ စာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သန္ဓေဘာဝါ-ဒိဝသေနာပိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ မဟာနိသံသတာ၊ မျှားသော အာနိသင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝိတက္ကုပဇ္ဇောဒသမတ္ထတာယပိ၊ ကာမဝိတက်စသော မိစ္ဆာဝိတက်ကို ဖြတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ မဟာနိသံသတာ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ အယံ-အာနာပါနဿတိ၊ သည်[2]။ သန္ဓေပဏီတအသေစနကသုခဝိဟာရတ္ထာ၊ ငြိမ်သက်မှန်မြတ်သည်၏အဖြစ် တပါးတို့နှင့် မပြွမ်းသည်၏အဖြစ် ချမ်းသာစွာ နေရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိအာနိသံသရာယကရာနံ၊ သမာဓိ၏ အာနိသင်ရယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာနံ၊ ကာမဝိတက်စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတော စိတော စ၊

---

[1]-သန္ဓေဘာဝါဒိဝသေနာပိ မဟာနိသံသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္မန္ဒော။ ကသ္မာတိ အာဟ "အယမ္ပိ ခေါ။ပ။ ဝစနတော"တိ၊ သာဓကသုတ်၌ သမာဓိကိုဟောသည်မဟုတ်လော၊သို့သော်လည်း သမာဓိ၏ သတိအရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတိအားလည်းပြီး သတည်း။ ဌီကာ၌ကား အယာတိ အာနာပါနဿတိသမာဓိယား-ဟုစွဲ၏။ သာဓကပါဠိနှင့် လျော်၏။ ပဏ္ဏန္ဓဝါကျနှင့်မူချေသည်။ ဤသို့ဆိုသည်လည်း ကျေးဇူးသျှင်ကြီးကို ဝတ်ဝား၍မဟုတ်၊ နောက်သားသောတုတို့ စေ့ငုဒေါင် သတိသွင်းစေလိုသော မှတ်ပါ။ (ပြည်)

[2]-ဤ၌လည်း အယံ-အာနာပါနဿတိသမာဓိ-မိန်ပြန်သည်။ အန္တရာယကရာနံ-ဟူ၍ရင်း, အတ္ထနော အန္တရာယကရာနံ-ဟူ၍ရင်း ပဆိုမူ၍ သမာဓိအာနိသင်အန္တရာယကရာနံ-ဟုဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုနှင့်ဆင်ခြင်။ တေနေဝ ဝုတ္တံ အာနာပါနဿတိ သာဓေတဗ္ဗာ ဝိတက္ကုပဇ္ဇောဒါယ-ကိုလည်းမြော်။

မှလည်း။ စိတ္တာသ၊ ၏။ ဝိဓာဝနံ၊ ပြေးသွားခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ [၂၇၃] စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ အာနာပါနာရမ္မဏာဘိ-မုခမေဝ၊ အာနာပါနဟူသော အာရုံသို့ ရှေးရှုသည်ကိုသာလျှင်။ ကရော-တိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ လျှင်။ အာနာပါနသတိ၊ ကို။ ဝိတက္ကုပဇ္ဈေဒါယ၊ ဝိတက်ကိုဖြတ်ခြင်းငှါ။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပါရိပူရိယာ၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ ပြည့်စုံခြင်း၏။ (ဝိဇ္ဇာ ဟူသည်မက်, ဝိမုတ္တိဟူသည် ဖိုလ်ကိုယူ) မူလဘာဝေနာပါ၊ အမြစ် အခြေ၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ အသာ-အာနာပါနသတိယာ၊ ၏။ (ဝိပဿနာ၏ ပါဒကဘာဝကိုပင် မူလဘာဝမှတ်) မဟာနိသံသတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာနာပါနသတိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ပူရေန္တိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော။ အာနာပါနသတိ၊ သည်။ စတ္တာရော သတိ-ပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ၏။ ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဗဟုလီကတာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဗဟုလီကတာ၊ ကုန်သော။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ တာသံ သိခါပတ္တိဘာဝတော-ဟိတ်ခတ်။ ဗောဇ္ဈင်-ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုဝိမုတ္တိတို့၏။ တာသံ-ကိုရှုလျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဟု ဗဟုဝစနန္တသင့်သည်၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိယော`ရှိလျှင်လည်း သုန္ဒရ)]

အပိစ၊ တနည်းလည်း။ စရိမကာနံ၊ အဆုံးဌာ်ဖြစ်ကုန်သော။ အသာသ-ပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဝိဒိတဘာဝကရဏတောပိ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အသာ၊ ထိုအာနာပါနသတိ သမာဓိဘာဝနာ၏။ မဟာနိသံသတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧဝံဘာဝိတာယ။ပ။ ဝိဒိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ရာဟုလ၊ လာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဟောတော်မူခဲ့သောနည်းဖြင့်။ ဘာဝိ-တာယ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဗဟုလီကတာယ၊ သော။ အာနာ-

ပါနဿတိယာ၊ ဖြင့်။ စရိမကာ၊ အဆုံးဌိုဖြစ်ကုန်သော။ ယေပိ တေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဒိတာဝ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိဒိတာ၊ ဖြစ်၍။ နော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်။

၂၃၇။ တတ္ထ၊ ထိုစရိမကာဟူသော စကားဌိ။ နိရောဓဝေသေန၊ ချုပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝစရိမကာ၊ ဘဝ၏အစွမ်းဖြင့် အဆုံးစွန်ဌိ ဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့ရင်း။ ဈာနစရိမကာ၊ ဈာန်၏အစွမ်းဖြင့် အဆုံးစွန်ဌိဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့ရင်း။ စုတိစရိမကာ၊ စုတိခဏ၏ အစွမ်းဖြင့် အဆုံးစွန်ဌိဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စရိမကာ၊ စရိမကဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့သည်။ တယော၊ တို့တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဘဝေသု၊ သုံးပါးသောဘဝတို့တွင်။ ကာမ-ဘဝေ၊ ကာမဘုံဌိ။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့ဌိ။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ တိဘဝတို့တွင် ယုတ်သော ကာမဘဝဌိဖြစ်သော)ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဿာသပဿာသ တို့သည်။ ဘဝစရိမကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဈာနေသု၊ တို့တွင်။ ပုရိမေ၊ သော။ ဈာနတ္တယေ၊ ဌိ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုတ္ထေ၊ ဌိ။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ (စတုတ္ထသု ဈာနေသု နိဟိနေ ဈာနတ္တယေ ပဝတ္တနတော)ကြောင့်။ တေ၊ တို့သည်။ ဈာနစရိမကာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၏။ ပုရတော-ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ရှေးဌိ [1]။ သောဋ္ဌသမေန၊ သော။

၁-စုတိမ့ အောက်သို့ ပြန်သော-ဟူလို။ ယင်းသို့သော် သတ္တရသာယုကမဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် သောဋ္ဌသမေန-ဟူသနည်း? ယသ္မာ ဝိဘင်္ဂကထာယံ ရူပဓမ္မာနံ သောဋ္ဌ-သစိတ္တက္ခဏာယုကတာ ဝိဘာဝိတာ၊ တသ္မာ သောဋ္ဌသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ-ဟု ထိုအဋ္ဌကထာ အဓိပ္ပါယ်ကိုပြပြီး၍ သတ္တရသာယုက အဖြစ်အား သင့်သောအနုက်ကို ကြံပြန်လို၍ "စုတိစိတ္တဿ ပုရတောတိ ဝါ စုတိစိတ္တံ အဝဓိတာဝေန ဂဟေတ္ဝာ တတော သြရံ သောဋ္ဌသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ။ ဧဝမ္ပိ အတ္ထေ ဂယှမာနေ သတ္တရသစိတ္တက္ခ-ဏာယုကတာဝ အဿာသပဿာသာနံ ဝုတ္တာ ဟောတိ" ဟု ဋီကာ (၁၊ ၃၄၆) မိန့်သော်။ ဤဝိကပ်ဌိ စုတိစိတ္တဿ-စုတိစိတ္တတော၊ ရှေးဖြစ်သော အတွင်းဌိ။ ပုရ-သဒ္ဒါအယှဉ် ပုဗ္ဗယောဂအပါဒါန်မည်၍ နိဿက္ကဌိ ဆင်ခြေကျသတည်း။ စုတိကိုမရှိယာဒအဝဓိအဖြစ်ဖြင့် ယူ၍ စုတိကို လွှတ်ခဲ့၍ ထိုမှအတွင်း သောဋ္ဌသမဟုယူ၍ စုတိနှင့်တကွသော် သတ္တရသ-စိတ္တက္ခဏာယုကစိတ္တက္ခဏ စေ့သည်ဟူလို။ (ပြည်)

စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကဋ္ဌ။ ယေ-အသောသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ စုတိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကဋ္ဌ။ နိဂုဠ္ဆိတ္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤစုတိ စိတ်နှင့်တကွ ချုပ်ကုန်သော အသောသပဿာသတို့သည်။ စုတိစရိမကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤစုတိစရိမက အသောသပဿာသတို့ကို။ ဣဓ၊ ဤ (အာနာပါနဿတိ ပွါးစေခြင်း၏ အာနိသင်) အရာ၌။ စရိမကာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။

ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနုယုတ္တဿ၊ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ (ဣမေ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ) ကိရ၊ ကုန်သတတ်။ (ကဿ၊ ကား။) အာနာပါနာရမ္မဏဿ၊ အာနာပါနအာရုံ၏။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၏။ ပုရတော၊ ၌။ သောဌသမဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒကွဏော၊ ၌။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဥပါဒ်ကို။ အာဝဇ္ဇယတော၊ ခြင်ဆင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နေသံ၊ ထိုအဿာသ ပဿာသ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌိတိံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇယတော၊ အား။ နေသံ၊ တို့၏။ ဌိတိပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဋာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇယတော စ၊ အားလည်း။ နေသံ၊ တို့၏။ ဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ အညံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတ္ဝာ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ အာယုအန္တရံ၊ အသက်ရှင်သောခဏ၏ အပိုင်း

၁-ဣမေ ကိရ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနမနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ပါကဋာ ဟောန္တိကိ အာနေတ္ဝာ သမ္ဘန္ဓော။ ဌိကာ။ စာကိယ်ဌကား ဣမေ-လည်းမရှိ ပါကဋာ ဟောန္တိ-လည်းမရှိ။ ဤနှစ်ပါးကို ရည်၍ အာနေတ္ဝာ-ဆိုသည်။ တနည်း ပါကဋာ ဟောန္တိ-ကား စာရှိသင့်သည်၊ အဘယ့် ကြောင့်နည်း? သုဋ္ဌု ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ-ဟု ဟိတ်နောက်က ဆီးသောကြောင့်တည်း။ ဌိကာ၌ လည်း တတ္ထ ကာရဏမာဟ "အာနာပါနာရမ္မဏဿ သုဋ္ဌု ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ"တိ-လာသည်။ သာရတ္ထဒီပနီ၌ကား ဣမေ ကိရ ဣမံ။ပ။ ပါကဋာ ဟောန္တိ-ဟု အစုံအစေပင် ရှိသည်။ တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ စုတိစိတ္တဿာတိအာဒိ ဝုတ္တံ-ဌိကာတက်ရကား စုတိစိတ္တဿ ဟိ-ဟု ဟိ-နှင့်ရှိလိုသည်၊ သာရတ္ထဒီပနီ၌လည်း ဟိ-ပါသည်။ (ပြည်)

အခြားကို။ ပရိစ္ဆိန္နံ ဝါ၊ ပိုင်းခြားနိုင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရိစ္ဆိန္နံ ဝါ၊ မပိုင်းမခြားနိုင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သောဌသ-ဝတ္ထုကံ၊ သော။ ဣဒံ အာနာပါနဿတိ ံ၊ ကို။ ဘာဝေတ္မာ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ အာယုအန္တရံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှလောက် သော ကာလပတ်လုံး။ ဒါနိ၊ ဌ်။ မေ၊ ၏။ အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ [၂၇၄] ဣတော၊ ဤမျှလောက်သောကာလထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နပ္ပဝတ္တိယန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဉတ္မာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ ဝေ-သဘာဝေန ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ရုစိဝသေနေဝါတိ အတ္ထော) သရီရပဋိဝဏ္ဏနနိဝါသနပါရုပနာဒီနိ၊ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်း, သင်းပိုင်ဝတ်ခြင်း, ကိုယ်ဝတ်ရုံခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကတ္မာ၊ ၍။ အကွဲနိ၊ တို့ကို။ နိမ္မိလေတိ၊ မှိတ်၏။ ကိမိဝ၊ နည်းဟူမူကား။ ကောဋ္ဌပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသီ၊ ကောဋ္ဌပဗ္ဗတ ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေသော။ တိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ တိဿထေရ် ကဲ့သို့ဌင်း။ မဟာကရဏ္ဍိယ-ဝိဟာရဝါသီ၊ သင်းဝင်ပင်ကြီးရှိသော ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေသော။ မဟာတိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ သို့ဌင်း။ ဒေဝပုတ္တမဟာရဋ္ဌ၊ ဒေဝ-ပုတ္တမည်သော တိုင်းကြီး၌။ ပိဏ္ဍပါတိကတိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ သို့ဌင်း။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသီနော၊ စိတ္တလတောင် ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးကုန်သော။ ဒ္ဝေဘာတိယတ္ထေရာ ဝိယ စ၊ နှစ်ဦးသောညီနောင် မထေရ်တို့ကဲ့သို့ ဌင်းတည်း။

တတြ၊ ထိုဝတ္ထုတို့တွင်။ ဣဒံ၊ ကား။ ဧကဝတ္ထု၊ ဒီပနံ၊ တခုသောဝတ္ထု ကိုပြခြင်းတည်း။ ဒ္ဝေဘာတိယတ္ထေရာနံ၊ နှစ်ဦးသော ညီနောင်မထေရ်တို့ တွင်။ ဧကော၊ တဦးသောမထေရ်သည်။ ပဏ္ဏာမုပေါသထဒိဝသေ၊ လပြည့် ဥပုသ်နေ့၌။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဩသာရေတ္မာ၊ ပြု၍။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝု-တော၊ ရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနट्ठာနံ၊ နေရာ အရပ်သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ စက်မေ၊ စင်္ကြံ၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ စန္ဒာလော-ကံ-စန္ဒာလောကေန၊ လရောင်ဖြင့်[1]။ ဩလောကေတ္မာ၊ တစိန်းစိန်းကြည့်

၁-ကရဏ္ဍတ္ထေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဂဂနတလံ ဘူမိဘာဂန္တိ ပန ကမ္မမဇ္ဇာဟာရိတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ သာရတ္ထဒီပနိယံ "ဇုဏ္ဏပက္ခေ အာတိဒေါသဝေလာယံ စန္ဒာလောကေန သမန္တ-

၍။ အတ္တနော၊ ၏။ အာယုသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဥပဓာရေတ္မာ၊ စူးစမ်း မြော်တင်း၍။ (အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခီဏာ၊ ကုန်ကုန်ပြီ။ ဣတိ ဥတ္တာ၊ ၍။ သေသ-ကူ။ ထိုကြောင့် ဤကာဠ ပရိက္ခီဏေတိ အဓိပ္ပါယော-ဟူသတည်း) ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အာဟ ကိရ၊ မိန့်တော်မူသတတ်။ အာဝုသော၊ တို့။ တုမှေဟိ၊ တို့သည်။ ကထံ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ၊ အဘယ် ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ မြင်ဘူး ကုန်သနည်း။ (တနည်း) ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ကထံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ အသို့မြင်ဘူးကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ သတတ်။ တတြ၊ ထိုရဟန်းအပေါင်းတို့တွင်။ ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်။ အာဟံသု၊ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အမှေဟိ၊ တို့သည်။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသိန္နကာဝ၊ နေကုန်လျက်လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော မထေရ်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ မြင်လိုက်ဘူးပါကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အမှေဟိ၊ တို့သည်။ အာကာ-သေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတ္မာ၊ ခွေ၍။ နိသိန္နကာ၊ လျက်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အာဟံ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဝေါ-တုမှေ၊ တို့ကို။ စက်မန္တမေဝ၊ စကြီးခတ် လျက်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယမာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ကို။ ဒဿယာမိ၊ အုံ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ စက်မေ၊ ၌။ လေခံ၊ ဖိလာ အရေးကို။ (စကြီးလိုက် ဥဇုသားမူ အဆုံးအဆ မယူသာသတည်း) ကတ္မာ၊ ၍။ အာဝုသော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဣတော စက်မကောဋိတော၊ ဤဖက် စကြီးစွန်းမှ။ ပရကောဋိ၊ ထိုဖက် စကြီးစွန်းသို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ နိဝတ္တမာနော၊

တော အာသိဥမာနဓိရာဇာ ဝိယ ဂဂနတလံ ဂုဏတပန္ဒသဒိသံ ဝါလိကသန္ထတဉ္စ ဘူမိဘာဂံ ဒိသ္မာ ရမ္မဏီယော ဝတာယံ ကာလော ဒေဒသော စ ပမဏ္ဍိတသယသဒိသော။ ကိဝစိရံ နုခေါ အယံ ဒုက္ခဘာရေ ဝဟိတဘဗ္ဗာက် အတ္ဘနော ဘာယုသင်္ခါရေ ဥပဓာရေတ္မာ ဘိက္ခုသံဃ-မာဟာ” တိ။ တနည်း-ဝက်ဝုတ်အားဖြင့် စန္ဒာလောကမောလောကေတ္မာ-ဆိုလတည်း။ လရောင်ကိုကြည့်၍ ထိုလဆောင်ဖြင့် ထက်ခန်းကျင်ကို ဘွန်းလောင်းအပ်သော နန်ရည် အလျဉ်ကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးလက်လက်တင့်တယ်သော ကောင်းကင်အပြင်ကိုရှင်း ဝေပြားနှင့် တူသော သဲအုတိ ခင်းအပ်သော မြေအဖို့ကိုရှင်း မြင်၍ ဟူလိုသော်။ ထိုကြောင့် ဒိသ္မာ-မဟု သြလောကေတ္မာ-ဟူလိုသတည်း။ (ပြည်)

တဖန်ပြန်ခဲ့၍။ ဣမံ လေခံ၊ ဤသားသော အရေးသို့။ ပတ္ဌာဝ၊ ရောက်၍ သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ စက်မံ၊ သို့။ သြရှယ်၊ သက်၍။ ပရဘာဝံ၊ ထိုမှာအဖို့သို့။ ဂန္ဓွာ၊ ၍။ နိဝတ္တမာနော၊ ၍။ ဧကေန၊ သော။ ပါဒေန၊ ဖြင့်။ လေခံ၊ ကို။ အဂ္ဂန္ဓကွဏ္ဏေယော၊ နင်းမိသော ခဏ္ဍသာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။

တသ္မာ-(ဘာဝိတာယ အာနာပါနဿတိယာ မဟပ္ဖလမဟာနိသံသ-တာယ)၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနေကာနိသံသံ၊ တပါးမဟုတ် များကုန်သော အာနိသင်တို့ ရှိသော်။ အာနာပါနဿတိ ံ၊ ကို။ သဒါ၊ နေ့ရော ညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့။ အနုယုဉ္ဇေထ-အနုယုဉ္ဇေယ္ယ၊ ၏။

ဣဒံ အာနာပါနဿတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

၂၃၉။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အာနာပါနဿတိယာ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ သော။ ဥပသမာနုဿတိ ံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးခြင်းငှါ လိုသော၊ ဝါ၊ ပွါးခြင်းငှါ လိုချင်တောင့်တသော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓိသော။ (ယောဂိနာ၊ သည်။) ရဟောဂတေန၊ ဖြစ်၍။ ပဋိသလ္လီနေန၊ ဖြစ်၍။ (ဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာတိ သမ္မန္ဓော) ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ပ။ နိဗ္ဗာ-နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခူပသမသင်္ခါ-တဿ၊ အလုံးစုံသော ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းရာဟု ဟောအပ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ဂုဏာ၊ ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့အပ်ကုန်၏။

၁-နဲ ဧကော အနေကာ၊ အနေကာ အာနိသံသာ ဣမိဿာတိ အနေကာနိသံသာ၊ တံ အနေကာနိသံသံ။ သခ္ခါဝဝါစကဧကော-သဒ္ဒါသည် ပြကတော့အားဖြင့် ဧကဝါစက ဧက-ဝစနန္တ ဖြစ်ငြားသော်လည်း နှ-သဒ္ဒါနှင့်တကွ သမာသ် ဖြစ်မှ ဗဟုဝါစကပုထုဝစနန္တတည်း၊ ကုသလ-သဒ္ဒါသည် ပြကတော့အားဖြင့် အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကအနုက်ကို ဟောငြားသော်လည်း နှ-သဒ္ဒါနှင့်တကွ အကုသလ-ဟု သမာသ်ဖြစ်မှ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကဝါစက ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ သို့မဟုတ်လည်း တုလျှာဓိကရဏဖြစ်၍ ကမ္မဓာရယ်မူကောင်းမည်တည်း။ ဤ ၎င်း နှင့်ထို ဧကော ကောဘာဝေါ ဧကောသန္တိ ဒေ:နေကာ-ဟု ဗဟုပီရဇ္ဇတ္ထသမာသ်မှ။ ဤသို့မြင်ခြင်းသည်လည်း ဧက သဒ္ဒါ ဗဟုဝါစက ပုထုဝစနန္တ ဟူသော စကားကို နှားမခံစောက်သော သူတို့ ခံသာအောင် ဉာဏ်ရှာ၍ ပညာရှိ ဖွယ်ရာမှုခြင်းသာမှတ်။ (ပြည့်)

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ အကြင်ရွှေလောက်ကုန်သော။ သခ်ၢတာ ဝါ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသခ်ၢတာ ဝါ၊ မပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသခ်ၢတ အသခ်ၢတတရားတို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊ သံကိလေသမေ့မှုတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ။ သခ်ၢါရတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဂ္ဂ-အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ၏။ မဒနိမ္မဒနော၊ မာနအစရှိသော ယစ်စေတတ်သော တရားတို့၏ ယစ်စေတတ်သည့် သဘောကင်းရာဖြစ်သော။ ပိပါသဝိနယော၊ ကာမတို့ကိုသုံးဆောင်လိုသောတဏှာ၏ ကင်းရာပျောက်ရာဖြစ်သော။ အာလယသမုဗ္ဃါတော၊ ငြိတွယ်ရာဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ရာဖြစ်သော။ ဝဋ္ဋူပစ္ဆေဒေါ၊ ဝဋ်၏အဆုံးဖြတ်ရာဖြစ်သော။ တဏှာက္ခယော၊ တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော။ တဏှာဝိရာဂေါ၊ တဏှာ၏ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော။ တဏှာနိ-ရောဓော၊ တဏှာ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ (တဏှာကိုနှောက်နှစ်ပုဒ်၌လည်း ယှဉ်) နိဗ္ဗာနံ၊ ဝါနဟုဆိုအပ်သော တဏှာမှုတ္ထက်မြောက်သော၊ ဝါ၊ တဏှာမှလွတ်ကင်းရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ-ယော အယံ အသခ်ၢတဓမ္မော၊ အကြွင်အသခ်ၢတတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော အသခ်ၢတဓမ္မော၊ တရားကို။ ဝိရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္ဆေတဗ္ဗော၊ ယုံကြည်အပ်၏။ (ဤသို့ အဌက-ထာကိုမြှော်၍ ယောဇနာ)]

တတ္ထ၊ ထိုယာဝတာ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသောပါဠိ၌။ ယာဝတာတိ၊ ကား။ ယတ္တကာ၊ အကြွင်ရွှေလောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ သဘာဝါ၊ သဘာဝဓမ္မတို့သည်၊ ဝါ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏ ။ သခ်ၢတာ ဝါ အသခ်ၢတာ

၁-ပညတ္တိမှေ စသည်တို့၌ အသဘာဝကိုလည်း ဉာဏေန ဓာရိယတိ အဝဓာရိယတိ-မှ၍ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်အပ်မှတ်အပ်သောကြောင့် ဓမ္မဟု ဆိုအပ်ရကား ထိုအသဘာဝဓမ္မမှ နှစ်စေလိုသည်ဖြစ်၍ မြောတိ သဘာဝါ-ဟူသည်၊ ဘဝနံ ဘာဝေါ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ရေ၏။ သဟ ဘာဝေနာတိ သဘာဝါ၊ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်သိအပ်သော သဘောရှိသော ပရမတ္ထရေ၏။ ယင်းသို့ ပရမတ္ထရခဲ့လျှင် ဘုရားလခင်သော်လည်း ပရမတ္ထဟုဟောရာသည်၊ အဌကထာဆရာလည်း ဓမ္မာတိပရမတ္ထဟု ဖွင့်ရာသည်။ အဘယ့်ကြောင့် လျှင်းပါးဖွယ်ရှိရာ၌ ဓမ္မာ-ဟု ဟောသနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့်ကား သဘာဝါ-ဟု ဖွင့်ရာ ရှိုးရှားဖွင့်သနည်း? တေ ဟိ အတ္ထနော သဘာဝဿ ဓာရဏတော ဓမ္မာတိ, ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန သဘာဝါတိ စ ဝုစ္စန္တိ၊ ဋီကာ (၁၊၃၄၇)။ (ပြည်)

ဝါတိ၊ ကား။ သင်္ဂမ္မ၊ ပေါင်းဆုံစည်းဝေး၍။ (သမာဂမ္မာတိ တသောဝ ဝေ-ဝစနံ) ဝါ၊ သမာဂမ္မ၊ အညီအညွတ်ရောက်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ အနုရူပ ဖြစ်သော အကြောင်းတို့သည်။ ကတာ ဝါ၊ ပြုအပ်, ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကတာ ဝါ၊ မဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိရာဂေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊ ကား။ [၂၇၅] တေသံ သခ်ၢတာ-သခ်ၢတဓမ္မာနံ၊ တို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊ သံကိလေသဓမ္မတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ၊ သခ်ၢါရတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဂ္ဂ-အဂ္ဂေါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ၏။ သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော တရားတို့ ထက် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏ဟူ၍။ ဥတ္တမောတိ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏ ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိရာဂေါစသောပါဠိ၌။ ဝိရာဂေါတိ၊ ကား။ ရာဂါ-ဘာဝမတ္တမေဝ၊ ရာဂ၏မရှိခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ယဒိဒံ မဒနိမ္မဒနော။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာနံဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ မဒနိမ္မဒနောတ်အာဒီနိ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊ တို့ကို။ ယော သော အသခ်ၢတဓမ္မော၊ အကြင်အသခ်ၢတဓမ္မသည်။ လဘတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအသခ်ၢတဓမ္မကို။ ဝိရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-အသခ်ၢတဓမ္မော၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ တံ အသခ်ၢတဓမ္မံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ၍။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ မာနမဒပုရိသမဒါဒယော၊ ထောင်လွှားသောမာနဟူသော ယစ်စေတတ်သောတရား ယောကျ်ားအဖြစ်ကိုမှီ၍ ဖြစ်သော ယစ်စေတတ်သောမဒအစရှိကုန်သော။ မဒါ၊ ယစ်စေတတ်သော မာန်တို့သည်။ နိမ္မဒါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကင်းကုန်သည်။ အမဒါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိနသန္တိ၊ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဒနိမ္မ-ဒနောဟေ၊ ဟု။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (နတ္ထိ မဒေါ မဒဘာဝေါ ဧတေသန္တိ နိမ္မဒါ။ မ္ဟ။ ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ အမဒါတိ ဝုတ္တံ။) စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသခ်ၢတဓမ္မံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ၍။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။

၁-အဂ္ဂမက္ခာယတိ-ကို အဒ္ဓါ အက္ခာယတိ-ဖြတ် ၊ ၊ ၊ ၊ ၂-အလုံးမကျ မရှိပြီလော? မကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ အာဂုံဟူလို။ ။ဝိရာဂဟူသည် ရာဂ၏ အဘာဝမျှ မဟုတ်၊ သရုပ်ရကောင်းသော ဓမ္မတည်းဟု လိမ်ညာလေသော၊ ယဒိဒံ ပဒနိမ္မဒနော-စသည်ကို ဟောသတည်းဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ တတ္ထ ဝိရာဂေါတိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ကာမပိပါသာ၊ ကာမတို့ကို သုံးဆောင်လိုသော တဏှာသည်[1]။ ဝိနယံ အဘွတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ယာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိပါသဝိနယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသခ်ံတမမ်ံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ပဋ္ဌ ကာမဂုဏာလယာ၊ သတ္တဝါတို့ ကပ်ငြိမိတွယ်ရာဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည်။ သမုဋ္ဌါတံ၊ အကြင်း မဲ့ပြတ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာလယသမုဋ္ဌါ-တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသခ်ံတ-မမ်ံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ၍။ တေဘူမကဝဋ္ဋံ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ဖြစ်သော ကမ္မ ကိလေသ ဝိပါကဝဋ္ဋသည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋ-ပစ္ဆေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသခ်ံတမမ်ံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ၍။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ခယံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝိရဇ္ဇတိ-ဝိလုဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏၊ ဝါ၊ ဝိရဇ္ဇတိ-နိရဇ္ဇတိ၊ မတပ်။ နိရုဇ္ဈတိ စ၊ ချုပ်လည်းချုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[2]။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-အသခ်ံတမမ္မော၊ သည်။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့ကိုဂုဏ်း။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဂတိယော၊ တို့ကိုဂုဏ်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ တို့ကိုဂုဏ်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ-ဝါသေ စ၊ တို့ကိုဂုဏ်း။ အပရာပရဘာဝါယ၊ အဆင့်အဆင့် (တခုသော ယောနိစသည်မှ တခုသော ယောနိစသည်တို့၏) ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝိနနတော-အာဗန္ဓနတော၊ ဖွဲ့ချည်တတ်သောကြောင့်။ စ၊ တနည်းကား။ သံသိဗ္ဗန-တော၊ ထိုးလျှိုချုပ်တွယ်တတ်သောကြောင့်။ (စ-သော်ရင်း ဝါ-သော်ရင်း လိုသည်။ အာဗန္ဓနံ ဂန္ထိကရဏံ၊ သံသိဗ္ဗနံ တုန္နကရဏံ) ဝါနန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရာယ၊ ရအာပ်သော ဝေါဟာရရှိသော။ တဏှာယ၊ မှ။ နိက္ခန္တော နိဿဋော၊ ထွက်လွတ်သည်။ ဝိသံယုတ္တော၊ တဏှာနှင့်မယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ၏။ (ထိုနိဗ္ဗာန်၏

၁-ပါတုမိစ္ဆတိတိ ပိပါသာ၊ မှ။ ပါဓာတု ပရိဘောဂေ၊ ကြား။ သ-ပစ္စည်း၊ အ-ပစ္စည်း။ ကာမာနံ ပါတုကမ္မတာ-ကား အပြီးအစစ်မယူသာ လျော်ကာ မြှက်သည်ယူ။ (ပြည်)

၂-တဏှာက္ခယော-မှ တဏှာ-သဒ္ဒါလိုက်၍ တဏှာဝိရာဂေါ တဏှာနိရောဓော ယူစေလိုရ-ကား တဏှာဟူသော ကတ္တုတခု ကြိယာသုံးခုစု၍ တုလျှဗလကို ပြသော စ-နှင့်မိန့်သည်။ (ပြည်)

နိုက္ခမနနိဿရဏသည်လည်း တဏှာနှင့် ဝိသံယောဂလျှင်တည်း-ဟု အသားတင် ယူစေလို၍ ဝိသံယုတ္တောဟုသည်။)

ဝေံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဒနိမ္မဒနတာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော၊ သော။ ဥပသမော၊ ငြိမ်းရာကို။ အနုဿရိတဗ္ဗော၊ ၏။

အသင်္ခတ္ဆ ဝေါ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဒေသေဿာမိ တိအာဒီသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ယေ ဝါ ပန ဥပသမဂုဏာ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗောယေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ အသင်္ခတ္ဆ၊ ကိုလည်း။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ့။ သစ္စဆ္ဆ၊ မခွဲတမ်းမယွင်း မှန်သည်ကိုလည်း[၂]။ ပါရဆ္ဆ၊ သံသရာ၏ ထိုမှာဖက်ကမ်းဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ သုဒုဒ္ဒသဆ္ဆ၊ (မဆည်းပူးအပ်သော ဉာဏသမ္ဘာရရှိသော သူတို့သည်) အလွန်မြင်နိုင်ခဲ့သောတရားကိုလည်း။ အဇရဆ္ဆ၊ အိုခြင်းမရှိရာဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ ဓုဝဆ္ဆ၊ (ဇရာအစရှိသည်တို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) မြဲမြံသောတရားကိုလည်း။ နိပ္ပပဉ္စဆ္ဆ၊ (သံသရာကိုခွဲထွင်တတ်သော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟူသော) ပပဉ္စကင်းရာ တရားကိုလည်း။ အမတဆ္ဆ၊ သေခြင်းကင်းရာဖြစ်သောတရားကိုလည်း။ သိဝဆ္ဆ၊ ငြိမ်းရာ အေးရာဖြစ်သော တရား

၁-အကြင်ဂုဏ်တို့ကို နိမိတ်ပြု၍ မဒနိမ္မဒန စသောအမည်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို နိဗ္ဗာန်၌ တင်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တင်အပ်ကုန်၏။ မဒနိမ္မဒနတာ အစရှိကုန်သော ယထာဝုတ္တ ဖြစ်ကုန်သော ထိုသို့ အသီးထုတ်အပ်ကုန်သော နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်တို့ကိုသာလျှင် ယူ၍ မဒနိမ္မဒနတာဒီနံ ဂုဏာနံ ဝသေန-ဟုသည်။ ဗျတိရိတ်မူ မဒါ နိမ္မဒီယန္တိ ဧတေန ဤသို့ အစရှိကုန်သော မဒနိမ္မဒနတာဒီဂုဏ်တို့ကို ယူ၍မဟူ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း' ထိုဟေရဏသာဓနေဖြင့် ရဒေပ်သော ဂုဏ်လို့သည် အရိယမဂ်၏ ဂုဏ်တို့ဝတည်း၊ နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်မဟူစသောကုန်။ (ပြည်)

၂-သန္တအဖြစ်မှန်သည်ဟူလို့။ ပရမတ္ထဟူက သစ္စိကဋ္ဌချည်း မဟုတ်လော၊ ဝါ၊ လောကုတ္တရာဟူက သန္တပဏီတချည်း မဟုတ်လော? နိဗ္ဗာန်ဟု ကေနစ် ပရိယာယေန အသန္တဘာဝါဘာဝတော ကော်သေနေ၀ သန္တတ္တာ အဝိပရိတဋ္ဌေန သစ္စံ။ တေနာဟ "ကေဠိ သစ္စံ၊ နု ဒုတိယမတ္ထိ" တိ။ ဋီကာ (၁၊ ၃၄၇)။ (ပြည်)

ကိုလည်း[1]။ ခေမဥ္စ၊ (လေးပါးသော ယောဂဟူသော ကပ်ရှိနှိပ်စက်အပ်သော) ဥပဒ္ဒဝေါကုန်ရာဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ (စတူဟိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဒုတတ္တာ ခီယျန္တိ ဥပဒ္ဒဝါ ဧတ္ထာတိ ခေမံ) အဘ္ဘုတဥ္စ၊ မဖြစ်ဘူးမြဲသော တရားကိုလည်း။ အနိတိကဥ္စ၊ (အလုံးစုံသော အနတ္တဟူသော) ဤတိတို့၏ ကင်းရာဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ အဗျာပဇ္ဇဥ္စ၊ ဆင်းရဲကင်းရာဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ (နိဒ္ဒုက္ခတာယ အဗျာပဇ္ဇံ၊ အဗျာပဇ္ဇံ၊ နှစ်ချက်သင့်) ဝိသုဒ္ဓိဥ္စ၊ (အလုံးစုံသော ကိလေသာမလတို့မှ စင်စစ်စင်ကြယ်သဖြင့်) အတူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော တရားကိုလည်း။ ဒီပဥ္စ၊ (လေးပါးသော သြဃတို့သည် မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက်နိုင်သည့် သံသရာသမုဒ္ဒရာမှ) မြို့ခိုရာကျွန်းသဖွယ်ဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ တာဏဥ္စ၊ (အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဒုက္ခမှ ထက်ဝန်းကျင်) စောင့်ရှောက်ပေတတ်သော တရားကိုလည်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောပေအုံ့[2]။ ဣတိအာဒီသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဥပသမဂုဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဂုဏ်တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတမ္ပေယေဝ၊ အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ မဒ-နိမ္မဒနုတာဒိဂုဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာကာလ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ-သမယေ၊ ၌။ အသ၊ ယောဂီအား။ ဥပသမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥဇုဂတမေဝ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။

၁-သံသာရဘီရုကေဟိ သေဝိတဗ္ဗတ္တာ သိဝံ၊ ယဒါဒိနာ ဝပစ္စယော။ အဘိဝန္ဒိတ္ဝာ။ ဤအလိုသော် သံသရာဘေးကို ကြောက်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့ မှီဝဲအပ်သော တရားကိုလည်း-ပေး။ (ပြည်)

၂-လေဏဥ္စ ရှိသည်ကား ရှေးပါဠိမဟုတ်၊ ထိုကြောင့် ဋီကာအာဒိသိမ်းတွင် ပါလာသတည်း။ သစ္စဥ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ- စသော ပါဠိကို မိဂပဒဝဇ္ဇုနနည်းဖြင့် ချီးသည်မှတ်။ (ပြည်)

ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီသု၊ တို့ဌ္ဌ။ ဝုတ္တာနုယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိကွမ္ဘိတနိဝရဏာဿ၊ ခွါအပ်ပြီးသော နိဝရဏရှိသော ယောဂီ အား။ ကေကွဏ္ဏေ၊ ဌ္ဌ။ စျာနဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ ဥပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥပသမဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဝိမုတ္တတာယ ဝါ၊ အထူးထူး အပြား ပြားများသောဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် စုတ်စုတ်နစ်နစ် ဆုံးဖြတ်၍ လေးမြတ်ယုံကြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ၊ ဥပစာရသို့သာလျှင် ရောက်သော။ စျာနံ၊ ☰ စျာန်သည်။ [၂၇၆] ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ စျာနံ၊ ထိုဥပစာရ ဖြစ်သောစျာန်သည်။ ဥပသမဂုဏာနုဿရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမာ နုဿတိစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဆ အနုဿတိယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အယမ္ပိ၊ ဤဥပသမာ-နုဿတိသည်လည်း။ အရိယသာဝကဿ၊ အား။ ဣဒ္ဓတိ ဧဝ၊ ပြည့်စုံသည် သာလျှင်တည်း ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင် ပြည့်စုံ သည်။ သန္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ ဥပသမဂရုကေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို အလေး အမြတ် ပြုလေ့ရှိသော၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွှတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနေနာပိ၊ သည် လည်း။ (ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရရှိကုန်သော။ ဥပသမ-ဂုဏာ၊ တို့ကို။) မနသိ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သုတဝသေ-နာပိ၊ ကြားဘူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဥပသမေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။

၁-အရိယသာဝကသော-ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသနည်း၊ ပုထုဇဉ်တို့အားလည်း ပြည့်စုံ ကောင်းသည်မဟုတ်လော ?အဌာနေ စာယံ ဝေသဒ္ဒေါ ဝုတ္တော၊ ဣဒ္ဓိတိ ဝေါတိ ယောဇနာ၊ ဌ္ဌိကာ။ အဘယ့်ကြောင့် အရိယာတို့အား ခွဲတ်သည်မရှိ၊ ဣဒ္ဓတိ ဧဝ ဖြစ်သနည်း? သစ္စာကိရိယာဘိသမယဝသေန နိဗ္ဗာနဂုဏာနံ ပါကဋဘာဝတော။ ဟိတ်။ ဌာနမပြောင်းပဲ သင့်ကောင်းစရာဝိကပ် မကြုံအပ်ပြီလော? သုခသိဒ္ဓိဝသေန ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ "အရိယသာဝ-ကသော၀ါ"တိ။ ဤအလိုသော် အရိယသာဝကသော၀၊ အားသာလျှင်။ ဣဒ္ဓတိ၊ ၏-ပေး။ အရိယာတို့အား သာလျှင် သစ္စာကိရိယာဘိသမယအားဖြင့် ထင်ရှားခြင်းကြောင့် သုခသိဒ္ဓိ ဝသဖြင့် အရိယသာဝကသော-ဆိုသည်။ ပုထုဇဉ်တို့အား မပြည့်စုံကောင်းသောကြောင့် ဆိုသည်မဟုတ်၊ အပတ်တကုတ် အားထုတ်သူမှန်မူ ပုထုဇဉ်တို့အားလည်း နည်းမျှားမဆို ပြည့်စုံသည်ပင်ဟူလို။ လိုသို့ အနည်းအများ အားနှင့် တန်ရှိ ပြည့်ခုံပါသောကြောင့်မဟုတ် လော? ဧဝံ သန္ဓေပိ-စသည် မိန့်သကား။ (ပြည့်)

ပသီဒတိ၊ ၏။ ပန၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ ဥပသမာနုဿတိံ၊ ကို။ အနုယုတ္တောဝ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခံ၊ စ္စာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ သုခံ၊ စ္စာ။ ပဋိပုဗ္ဗတိ၊ နိုးရ၏။ သန္တိန္ဒြိယော၊ ငြိမ်သက်သောဣန္ဒြေရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သန္တမာနသော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ် ရှိသည်။ ဟိရောတ္တပ္ပ-သမန္နာဂတော၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသည်။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကော၊ မွန်မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တတ္တာ၊ ဟိတ်) သဗ္ဗဟေတုစာရိနံ၊ သီတင်းသုံး ဖော်တို့သည်။ ဂရု စ၊ အလေးဂရု ပြုအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနီယော စ၊ ပွါးစေအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိံ၊ အထက် ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကျေးဇူးကို။ အပဋိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ မထိုးထွင်းနိုင်သော် လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့မျှားစွာသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစက္ခ-ဏော၊ အမြော်အမြင် ပညာရှိသော ယောဂီသည်။ ဧဝံ အနေကာနိသံသံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားဖြင့် ကြီးမားသော အာနိသင်ရှိသော။ အရိယော၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ ဥပသမော၊ ပူပန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်း အေးရာနိဗ္ဗာန်၌။ သတိံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မပျော်။ ဘာဝယေထ-ဘာဝေယျ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေစကားတရပ် အပြီးတည်း။

ဣဒံ ဥပသမာနုဿတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော နာမ

အဋ္ဌမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသ (၂၇၇-၁၁)

မေတ္တာဘာဝနာကထာ

[၂၇၇] ၂၄၀။ ပန၊ ပါး။ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနာနန္တရံ၊ ၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသု၊ ကုန်သော။ မေတ္တာ၊ ၎င်း။ ကရုဏာ၊ ၎င်း။ မုဒိတာ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု-ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတုကာမေန-ဥပ္ပါဒေတုကာမေန၊ သော။ အာဒိကမ္မိကေန၊ အာဒိကမ္မိကဖြစ်သော။ ယောဂါဝစရေန၊ သည်။ (ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗောတိ သမ္ဗန္ဓော) ဥပစ္ဆိန္နပလိ-ဗောဓေန၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ပလိဗောဓရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာ-နေန၊ ဆရာ့ထံမှ ယူအပ်, သင်အပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည် ဖြစ်၍။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘတ္တသမ္မဒံ၊ ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်းကို။ ပဋိဝိနော-ဒေတ္တာ၊ ဖျောက်၍။ ဝိဝိတ္တေ၊ သော။ ပဒေသေ၊ ၌။ သုပညတ္တေ၊ ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သော။ အာသနေ၊ ၌။ သုခနိသိန္နေန၊ (မည်မည်တင်မနေမူ၍ ပလွက်ဘုဇနဖြင့်) ချမ်းသာစွာ နေသည်ဖြစ်၍။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ အာဒိတော၊ ၌။ ဒေါသော၊ အမျက်ဒေါသ၌။ အာဒီနဝေါ စ၊ အပြစ်ကိုလည်း။ ခန္တိယံ၊ သည်းခံခြင်း၌။ အာနိသံသော စ၊ အကျိုးဆက်ကိုလည်း။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာယ ဘာဝနာယ၊ ဣမိနာ မေတ္တာ ဘာဝနာဖြင့်။ ဒေါသော၊ အမျက်ဒေါသကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ ခန္တိ၊ သည်းခံသော ခန္တိကို။ အဓိဂန္တဗ္ဗာ၊ ရအပ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ အဒိဋ္ဌာဒီနဝံ၊ မမြင်အပ်သော အပြစ်ရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ ပဟာတုံ၊ ဌါ။ နေ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းခဲ့။ အဝိဒိတာနိသံသံ၊ မသိအပ်သော အာနိသင်ရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ ရခြင်းငှါ။ နေ သက္ကာ၊ ခဲ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသဖြင့် ဖျက်အပ်သူ သည်။ ဒေါသေန၊ သည်။ အဘိဘူတော၊ ပရိယုဋ္ဌာန်အားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်

၁-မဆင်ခြင်သော်လည်း မေတ္တာဘာဝနာဖြင့် ဒေါသကိုပယ်ခြင်း, ခန္တိကို ရခြင်းပြီးက အာဒီနဝါနိသံသကို ဆင်ခြင်ရာသည် မဟူသင့်ပြီဟု။ပ။ ကား။ နေ စ သက္ကာ။ပ။ အဓိ-ဂန္တုံ-ဆက်သည်။ (ပြည်)

သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိဏ္ဏစိတ္တော၊ (ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အခွင့်ကိုမရစေသ ဖြင့်) တက်ဝန်းကျင်မှ လုယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါဏာမ္ပိ၊ သူ့အ သက်ကိုမူလည်း။ ဟနတိ၊ သတ်ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဣတိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ သုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေါသော၊ ဌ်။ အာဒိနဝေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တိတိက္ခာ၊ (သူတပါးတို့ကဲ့ရဲခြင်း အကျိုးမဲ့ကိုပြုခြင်း စသည်ကို) သည်းခံခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ခန္တီ၊ (မတည်ခိုက် ရန်သူကျူးလွန်လည်း မျက်မှာန်ချုပ်တည်း) သည်းခံခြင်းသည်။ ပရမံ တပေါ၊ အလွန်မြတ်သော အကျင့်ကောင်းဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ချီးမွမ်း တော်မူကုန်၏။ (ဟိတိက္ခာ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် အနုလောမခန္တီကို စင်စေသည်) နိဗ္ဗာနံ၊ (တဆဲ့တသီးမီးပူငြိမ်းရာပြည်သာ) နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရမံ၊ (ပညာရှိအရိယာတို့မွေ့လျော်ရာ) မွန်မြတ်စွာသောတရားဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပဏ္ဍိတာ ရမန္တိ ဇ္ဈာတိ ပရမံ၊ ဟုပြု)

ခန္တိဗလံ၊ (အလွန်မြတ်သော မဂ်လာဖြစ်သော) ခန္တီဟူသော အားရှိ ထသော။ ဗလာနီကံ၊ ခန္တီဗလဟူသော (ပဋိပက္ခကိုဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင် သော) စစ်တပ်ရှိထသော။ တံ၊ ထိုသူကို။ ဗြာဟ္မဏံ၊ မကောင်းမှုကို အပ ပြုပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဗြူမိ၊ ငါဘုရားဟောတော်မူ၏။

ခန္တျာ-ခန္တိယာ၊ သည်းခံခြင်းထက်။ ဘိယျော-ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ (အဝ-ဿယော၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။) နိ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ သုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ခန္တိယံ၊ ဌ်။ အာနိသံသော၊ ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။

အထ-ပစ္ဆာ၊ ထိုနောင်မှ။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒီနဝတော၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသော။ ဒေါသတော၊ အမျက်ဒေါသမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိဝေစနတ္ထာယ-ဝိကွမ္ဘနတ္ထံ၊ ခွါခြင်းငှါဝင်း။ ဝိဒိတာနိသံသာယ၊ သိအပ်ပြီးသော အာနိသင်ရှိသော။ ခန္တိယာ၊ ခန္တိနှင့်။ (အတ္ထာနံ၊ ကို။) သံယောဇနတ္ထာယ စ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါဝင်း။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ ကို။ အာရဘိ-တဗ္ဗာ၊ အားထုတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အာရဘာန္တေန၊ အားထုတ်သော ယောဂါဝစရသည်။ အာဒိတောဝ၊ လက်ဦးမဆွကလျှင်။ ဣမေသု ပုဂ္ဂလေ-သု၊ တို့ဌ်။ မေတ္တာ၊ ကို။ ပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ နု ဘာဝေတဗ္ဗာ၊

အပ်၁။ ဣမေသု ပုဂ္ဂလေသု၊ တိုဋ္ဌာ။ (မေတ္တာ၊ ကို။) နေဝ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ မပ္ပါးစေအပ်သည်သာတည်း၂။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဂ္ဂလဒေါသာ၊ ဘာဝနာကို ဖျက်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၃။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။

ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ အယံ မေတ္တာ၊ ကို။ အပ္ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ဌိတာ။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဌိတာ။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ဌိတာ။ ဝေရိ-ပုဂ္ဂလေ၊ ဌိတာ။ ဣတိ ဣမေသု စတူသု၊ တိုဋ္ဌာ။ ပဌမံ၊ စ္ဌာ။ နု ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။ လိင်္ဂဝိသဘာဂေ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂစသောလိင်အားဖြင့် မတူသောသူတို့။ ဩဓိသော-ဘာဂသော၊ အသီးဝေဖန်သောအားဖြင့်။ နု ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။ ကာလက်ဘေ၊ သေသောသူတို့။ နု ဘာဝေတဗ္ဗာ၁၀၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပ္ပါးအပ်သည်သာတည်း။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ အပ္ပိယာဒီသု၊ တိုဋ္ဌာ။ ပဌမံ၊ စ္ဌာ။ နု ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပိယံ၊ အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပိယဋ္ဌာနေ၊ ပိယအရာ၌။ ဌပေန္တော၊ ထားသောယောဂါ၀စရသည်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ အတိပ္ပိယသဟာ-ယကံ၊ ကို။ မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေ၊ မဇ္ဈတ္တအရာ၌။ ဌပေန္တော၊ သည်။ ကိလမတိ၊ ၏။ စ-သစ္ဒံ၊ ၏။ အယ၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယကပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပမတ္တ-ကေပိ၊ မပြောစလောက် အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ယောဂါ၀စရော၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွါးသော ယောဂါ၀စရသည်။) အာရောဒနာကာရပ္ပတ္တော ဝိယ၊ ငိုအံ့သော အခြင်း အရာသို့ ရောက်အံ့သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ [၂၇၇] မဇ္ဈတ္တံ၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌအဖြစ်တို့မှ အလတ်စပ်ကြား သဘောရှိသသူကို၊ ဝါ၊ မမုန်းမချစ်

၁-ဆိုလတံ့သော တခုသော ကောဋ္ဌာသမှ တခုသောကောဋ္ဌာသသို့ ဘာ၀နာကို ဆောင်သော နည်းနှင့်ကင်း၍ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ မပ္ပါးစေရာဟူလို။ (ပြည်)

၂-တပါးသော ကောဋ္ဌာသသို့ ဆောင်သော နည်းဖြင့် သြဓိသအားဖြင့် မပ္ပါးစေရာ သော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသ, အချင်းခပ်သိမ်း မပ္ပါးစေရာသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသကို ပြခြင်းငှါ ဣမေသု နေဝ ဘာဝေတဗ္ဗာ-မိန့်သော်။ ထိုပါဠိဖြင့် ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ဌာနား ရှေးဦးစွာသာမဟုတ်၊ အခါခပ်သိမ်းပင် မပ္ပါးစေရာဟူလို။ (ပြည်)

၃-ဘာ၀နံ ဒူသေန္တီတိ ဒေါသာ၊ ပုဂ္ဂလာ ၉၀ ဒေါသာ ပုဂ္ဂလဒေါသာ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဘာ၀နာမပြည့်စုံရာ၊ စင်စစ်ပျက်သည်သာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပုဂ္ဂလဒေါသာဟူသည်။ ပုဂ္ဂလာနံ ဒေါသာ-မှ၏ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်၀ဋ္ဋကိုလည်းမကောက်ရ၊ ပဋိဃဒေါသ စေတသိက်ကိုလည်းမကောက်ရ။ ပုဂ္ဂလသည်ပင် ဘာ၀နာကို ဖျက်တတ်လျှောကြောင့် ဒေါသမည်သည်ဟူလို။ ထိုသုံးပါးသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသကို အသီးအသီး သရုပ်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ အယဉ္စိ မေတ္တာ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

လျစ်လျူ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဂရုဌာနေ စ၊ အလေးပြုထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌ ၎င်း။ ပိယဌာနေ စ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌ ၎င်း။ ဌပေန္တော၊ သည်။ ကိလမတိ၊ ၏။ ဝေရိ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အနုယရတော၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သော ယောဂါဝစရအား။ ကောဓော၊ အမျက်ဒေါသ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အပြစ်ရှိပ်မျှဖြစ်သောကြောင့်။ အပ္ပိယာဒီသု၊ တို့၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ (မေတ္တာ၊ ကို။) နု ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။

ပန၊ လက်ဦးမပ္ပါးစေအပ်သည်မှတပါး သြဓိအားဖြင့် မပ္ပါးစေအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ လိင်္ဂဝိသဘာဂေ၊ လိင်အားဖြင့်မတူသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ တမေဝ၊ ထိုလိင်္ဂဝိသဘာဂဖြစ်သော သူချည်းကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ သြဓိသော-ဘာဂသော၊ သူ့ချည်း အထီး ဝေဖန်သော အားဖြင့်။ ဘာဝေန္တသ၊ မေတ္တာကိုပ္ပါးစေသော ယောဂါဝစရအား။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညတရော၊ တယောက်သော။ အမစ္စပုတ္တော၊ အမတ်သားသည်။ ကုလူပကတ္ထေရံ၊ ကုလူပကမဟာထေရ်ကို။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ ကိရ၊ မေးလျှောက်သတတ်။ ထေရော၊ သည်။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအမတ်သားသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘရိယာ၊ သည်။ ပိယာ၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအမတ်သားသည်။ တဿာ-ဘရိယာယ၊ ထိုအချစ်ကြီးချစ်သော မယားအား။ မေတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ စေသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗရတ္တိ၊ တညဉ့်ပတ်လုံး။ ဘိတ္တိယုဒ္ဓံ၊ နံရံကို နွားသိုး တိုးဝှေ့သကဲ့သို့ တိုးဝှေ့ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂဝိသဘာဂေ၊ ၌။ သြဓိသော၊ ဖြင့်။ (မေတ္တာ၊ ကို။) နု ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။

ပန၊ သြဓိသအားဖြင့် မပ္ပါးစေအပ်သည်မှတပါး အချင်းခပ်သိမ်း မပ္ပါးစေအပ်သည်ကို ဆိုအံ့။ ကာလက်တော၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဘာဝေ-န္တော၊ ပ္ပါးစေသော ယောဂါဝစရသည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ နေဝ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဥပစာရံ၊ သို့။ နု ပါပုဏာတိ၊ မရောက်[၁]။ အညတရော၊ တဦး

၁-သေသသူလည်း သတ္တဝါပင်မဟုတ်လော၊ ခန္ဓာသန္တာန်ကိုစွဲ၍ သတ္တဟူသော ဝေါ-ဟာရပညတ်ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ မေတ္တာလည်း ထိုသတ္တပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်မဟုတ်လော၊ တိုသို့လျက် အဘယ့်ကြောင့် ကာလက်တော ပန-စသည်ကို မိန့်ဆိုသနည်းဟု။ပ။

သော။ ဒဟရဘိက္ခု၊ သည်။ အာစရိယံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ မေတ္တံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းငယ်၏၊ ဝါ၊ အား။ မေတ္တာ၊ သည်။ နပ္ပ-ဝတ္တတိ ကိရ၊ မသက်နိုင်သတတ်၊ ငါ၊ အပ္ပနာသို့မသက်နိုင်သတတ်။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ မဟာထေရဿ၊ တဉ်းသော မဟာထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ မေတ္တာစျာနသမာပတ္တိ၊ ကို။ ပဂုဏာဝ၊ အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်သည်သာတည်း။ စ၊ ထိုသို့ လေ့လာအပ်သည်ဖြစ်ပါလျက်။ နံ၊ ထိုမေတ္တာစျာနသမာပတ္တိကို။ သမာ-ပဇ္ဇိတုံ၊ ၎။ နသက္ကောမိ၊ မတတ်နိုင်ခဲ့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိန္နုခေါ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ထေရော၊ မဟာ ထေရ်သည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံကို။ ဂဝေသာဟိ၊ ရှာလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ ဂဝေ-သန္တော၊ ရှာလတ်သော်။ အာစရိယဿ၊ ၏။ မတဘာဝံ၊ ကို။ ဉတ္တာ၊ ၍။ အညံ၊ သေလွန်ပြီး ဆရာမှ တပါးသောသူကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ မေတ္တာယန္တော-မေတ္တံ ကရောန္တော၊ မေတ္တာကိုပြုသည်ဖြစ်၍။ (နာမ ဓာတ်ဖြစ်၍ မေတ္တံ ကရောန္တော-ဟူသည်၊ မေတ္တာကို ပွါးစေသည်ဖြစ်၍ ဟူလို) သမာပတ္တိံ၊ ကို။ အပ္ပေသိ၊ ဝင်စား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလက်တော၊ ၌။ နဘာဝေတဗ္ဗာဝ၊ မပွါးစေအပ်သည်သာတည်း။

၂၄၁။ ပန၊ မပွါးသင့်သည်မှ တပါး လက်ဦးပွါးသင့်သည်ကို ဆိုအံ့။ သဗ္ဗပဌမံ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ လက်ဦးစွာ။ (အတ္တနိယော ဘာဝေ-

---

ကား။ အာဒါနနိုင်ကွေ့ပမရိစ္ဆိန္နေ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဘူတေ ဓရမာနုတာယ ပစ္စက္ခတော ဝိယ ဥပ-လဗ္ဘမာနေ ခန္ဓပဗန္ဓေ ဣဒ သတ္တာဒိဂဟဏံ၊ နု တိယဒ္ဓဂတေတိ အာဟ" ကာလက်တော ပနာ"တိအာဒိ။ (ဋီ ၁၊ ၃၅၂)ပဋိသန္ဓေစုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော-ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပစ္စက္ခအားဖြင့် သိသကဲ့သို့ သိအပ် ရအပ်သော ခန္ဓ-ပဗန္ဓ၌သာ ဤသတ္တစသောယူခြင်းဖြစ်၏၊ သုံးပါးသော အဒ္ဓါ၌ ဖြစ်သော ခန္ဓပဗန္ဓ၌ မဖြစ်။ လိုကြောင့် ကာလက်တော ပန စ-သည်ကို ကျမ်းဆရာမိန့်သော-ဟု မြန်မာပြန်။ (ပြည်)

၁-အာဒိကမ္မိက ဖြစ်၍ ဂရုဘာဝနိယ အာစရိယကို အာရုံမူလျက် လက်မှန်ပဌမ ဧမေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သည်ကို အာစရိယမာရဗ္ဘ မေတ္တမာရဘိ-ဟုဆိုအပ်သလော၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆရာသေလေပြီးလျက် မေတ္တာဖြန့်လိုသနည်း၊ သူ၏မေတ္တာ ဆရာ၌ မသက်ပါတဲလျက် အဘယ့်ကြောင့်ကား ပဂုဏာဝ ဧမေ မေတ္တာစျာနသမာပတ္တိ-ဟူဘိသနည်း? အညတ္ထ ပဂုဏမေတ္တာစျာနော အာစရိယဿ ကာလက်တဘာဝမဇာနန္တော တံ ဧမေတ္တာယ ဖရိတုကာမော "အာစရိယမာရဗ္ဘ မေတ္တမာရဘိ"တိ ဝုတ္တော။ ဧတနာယ "ပဂုဏာဝ ဧမေ မေတ္တာစျာနသမာပတ္တိ"တိ။ (ဋီ ၁၊ ၃၅၂)။ (ပြည်)

တဗ္ဗာ-ခ္ခ်ိစပ်) အဟံ၊ သည်။ သုခိတောဝ၊ ချမ်းသာသည်၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ ခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်လို၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ရင်း။ နိဒ္ဒုက္ခောဝ၊ စိတ်ဆင်းရဲမရှိသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ရင်း။ အဝေရောဝ၊ အတွင်း အပရန်မရှိသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ရင်း။ အဗျာပဇ္ဇောဝ၊ ဗျာပါဒ ကင်းသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ရင်း။ အနီဃောဝ၊ (ဤဃ-ဟု မှတ် အပ်သော ဤတိ မည်သော) ဥပဒ္ဒဝေါကင်းသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ရင်း။ သုခီ၊ ကိုယ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ ငါ၏အတ္တ-ဘောကို။ ပရိဟရာမိ၊ ဆောင်နိုင်လို၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေနိုင်လို၏၊ ဝါ၊ မျှစေ နိုင်လို၏[1]။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အတ္တနိယေ၀ ဌ္ဌသာလျှင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ (အတ္တနိပိ၊ ဌ္ဌလည်း။ မေတ္တာ၊ ကို။ ယဒိ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ ပွါးစေအပ်သည်ဖြစ်အုံ့။) ဧဝံ၊ ဤသို့ မိမိ၌ လည်း မေတ္တာကို ပွါးစေအပ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝိဘဂေ၊ ဌ္ဌ။ ကထဠ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဖရတိတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဠ၊ အဘယ်သို့သော အပြားဖြင့်ကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ တခုသောအရပ်ကို၊ ဝါ၊ တခုသော အရပ်ဌ္ဌနေသော သတ္တ၀ါကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ နှံ့စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော။ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ မေတ္တာယေယျ သေယျထာပိ၊ မေတ္တာပြုရာသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မေတ္တာပွါးစေရာသကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀၊ တူလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေ၊ တို့ကို။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာရေဖြင့်။ ဖရတိ၊ ဖျန်း၏။ ဝါ၊ နှံ့စေ၏။]

ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌ္ဌ။ ကတမေဟိ။ ပ။ ပရိဟရန္တ[1]တိအာဒိ။ ဤသို့ အစရှိသော။ ယဉ္စ-ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁.ဌီကာဌ် နိဒ္ဒုက္ခောဟောမိ-ဟု သမ္ဘန်သကဲ့သို့ အ၀ေရော အဗျာပဇ္ဇော အနီဃော တို့ကိုလည်း ဟောမိ-နှင့် သမ္ဘန်စေလို၍ တထာ အ၀ေရောတိအာဒိသု-ဟု ဆိုပြီးလျှင် အ၀ေရ၀သည်ကိုဆိုခြင်း၏ သမ္ဘန္ဓကိုပြခြင်းဌ္ဌ ဝိ၀ေသသတော စ ဒုက္ခာဘာ၀ေန သုခသညာ။ ပ။ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော အာဟ အ၀ေရော အဗျာပဇ္ဇော အနီဃော သုခီတိ-ဟု မိန့်သည်။ ထိုတွင် အဆုံးဖြစ်သော သုခီ-ပုဒ်ကိုကား အတ္တာနံ ပရိဟရာမိ-နှင့် စပ်စေလို၍ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိတိ ဝေဒနာတော ဟုတ္ဝာ မမ အတ္တဘာ၀ံ ပ၀တ္တေမိ ယာ၀ပေမိတိ အတ္ထော-ဟု (ဋီ ၁၊ ၃၅၂) မိန့်သည်။ (ပြည့်)

[ပဠုဟိ၊ ကုန်သော။ ကတမေဟိ အာကာရေဟိ၊ အာဘယ်အခြင်းအရာ တို့ဖြင့်။ အနောဓိသော၊ မည်သူမည်သူဟူ၍ မရည်မှတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ ဖျန်းအပ်သော။ မေတ္တာ-စေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ အတွင်းအပရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ အနီဃာ၊ ဆင်းရဲကင်းကုန်သည် [1]။ ဟောန္တု၊ ကုန်၊ သုခီ၊ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိမိမိတို့အတ္တဘောကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်ပါစေကုန်၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေနိုင်ပါစေကုန်၊ ဝါ၊ မျှစေနိုင်ပါစေကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘူတာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊ အတ္တဘောဌ် အတွင်းဝင်ကုန်သောသူတို့သည်။ (မိဂပဒဝဇ္ဇုနနည်းဖြင့်ချုံး၍ အဆုံးဌ်သာထားသည်) အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ပ။ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။]

မေတ္တာသုတ္တေ၊ ဌ်။ သုခိနော ဝါ။ပ။ သုခိတတ္တာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစ ရှိသော။ ယဠ-ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

▣ [၂၈၉] [သဗ္ဗသတ္တာ၊ တို့သည်။ သုခိနော ဝါ၊ ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ရင်း။ ခေမိနော ဝါ၊ ဘေးကင်းကုန်သည်ရင်း။ ဘဝန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သုခိတတ္တာ၊ ချမ်းသာရောက်သော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တု၊ ကုန်။]

တံ-ဝစနံ၊ ထိုဝိဘင်းစသည်တို့ဌ် ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော် သည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စု။ တတ္ထ-ဝိဘင်္ဂါဒီသု၊ တို့ဌ်။ အတ္တနိ၊ ဌ်။ ဘာဝနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာကို။ နု ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူ အပ်ခဲ့။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားဒုံ။ တဠ-ဝစနံ၊ ထိုဝိဘင်းစသည်တို့ဌ် ဟောတော်မူအပ်သောစကားတော်သည်လည်း။ နု ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ အပ္ပနာဝသေန၊ အပ္ပနာကိုဆောင်တတ်သောဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ-အဟံ

၁-အနီဃာတိ နိဒ္ဒုက္ခာ။ ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၀၄။

သုခိတော ဟောမိတိအာဒိဝစနံ၊ ကို။ (အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။) သက္ခိ-ဘာဝဝသေန၊ သက်သေအဖြစ်၌ ထားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နှ ဝိရူဠ္ဍတိ၊ ကျင်။)

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝဿသတံ ဝါ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံးဝင်း။ ဝဿသဟဿံ ဝါ၊ လုံးဝင်း။ အဟံ သုခိတော ဟောမိတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနိ၊ ၌။ မေတ္တံ၊ ကို။ သစေပိ ဘာဝေတိ၊ အကယ်၍ ပွါးစေ ကာမှု။ အဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အပ္ပနာ၊ သည်။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။ ပန၊ ဆက်။ အဟံ၊ သည်။ သုခိတော၊ ချမ်းသာ ရောက်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောချမ်းသာရှိသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရလိုမ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပွါးစေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဟံ၊ သည်။ သုခကာမော၊ ချမ်းသာကိုအလိုရှိသည်ဝင်း။ ဒုက္ခပဋိ-ကူလော၊ ဆင်းရဲကိုစက်ဆုပ်သည်ဝင်း။ ဧဝံ ဝိတုကာမော၊ အသက်ရှည် လိုသည်ဝင်း။ အမရိတုကာမော စ၊ မသေလိုသည်ဝင်း။ ဟောမိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညေ၊ ငါမှတပါးကုန်သော။ သတ္တာပိ၊ တို့သည် လည်း။ သုခကာမာ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ ဒုက္ခပဋိကူလာ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ ဧဝံ ဝိတုကာမာ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ အမရိတုကာမာ စ၊ ကုန်သည်ဝင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ပေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သက္ခိं၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အညသတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတသုခကာမတာ၊ စီးပွါးချမ်းသာကို အလို ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

သဗ္ဗဒိသာ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့သို့လည်း။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ အနု-ပရိဂမ္မ၊ (ထက်ဝန်းကျင်ရှာသောအားဖြင့်) အစဉ်လှည့်ပတ်၍။ (ပရိယေ-သန္တာပိ၊ သော်လည်း။) အတ္တနာ၊ မိမိထက်။ ပိယတရံ၊ သော။ အညံ၊ သော။ (သတ္တံ၊ ကို။) ကဘိ-ကတ္ထစိ ဒိသာယ၊ ၌။ နေဝဗျာဂါ-နေဝ အမိ-ဂဇ္ဆေယျ၊ မရနိုင်ရာ။ (နှ ပသေယျ၊ မတွေ့မြင်ရာဟူလို) ဧवं၊ ဤသို့ မိမိထက် ချစ်သူကိုမရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုထု-ဝိသုं ဝိသုं၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီ။ ပရေသံ၊ ကိုယ်မှတပါးကုန်သော ထိုထိုသတ္တဝါတို့သည်။ အတ္တာ၊ သူတို့ကိုယ်ကို။ ပိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တကာမော၊ မိမိ၏ ဟိတသုခကို လိုသောသူသည်။ ပရံ၊ သော။ (သတ္တံ၊ ကို။) နှ ဟိं သေ၊ မညှဉ်းဆဲရာ။

ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒတာ၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝတာပိ၊ သည်လည်း။ အယံ နယော၊ မိမိကိုယ်ကို သက်သေထား၍ မေတ္တာ ဘာဝနာ ပွါးစေရာသော ဤနည်းကို။ ဒဿိတော၊ ၏။

၂၄၂။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကို့ဘာဝတ္ထုံ၊ သက်သေအဖြစ်၌ထားခြင်း အကျိုးငှါ။ ပဌမံ၊ စွာ။ အတ္တာနံ၊ ကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ (ဖရိတဗ္ဗံ၊ ဖျန်းရာ၏။) ဖရိတ္ဝာ၊ မိမိကိုယ်ကို မေတ္တာရေချမ်းဖျန်းပြီး၍။ တဒနန္တရံ၊ ထိုမှအခြားမဲ့၌။ သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ၊ မေတ္တာဖြစ်လွယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ (ယ္ဝာဿ ယော အာသ-ခဲ့) [1] အာသ-ယောဂိနော၊ ၏။ ပိယော၊ ချစ်အပ် သော။ မနာပေါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ ဂရု၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်သော။ ဘာဝနီယော-သမ္ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အာစရိယော ဝါ၊ ဆရာမူလည်းဖြစ်သော။ အာစရိယမတ္တော ဝါ၊ သီလ စသည်ဖြင့် ဆရာပမာဏ ရှိသသူမူလည်းဖြစ်သော။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ဥပဇ္ဈာယမတ္တော ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ယော ပုဂ္ဂ-လော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ရှိအုံ့။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုအာစရိယအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒါနပိယဝစနာဒီနိ၊ ဒါန, ပိယဝစန အစကုန်သော။ ပိယမနာ-ပတ္တကာရဏာနိ၊ ပိယ၏အဖြစ်, မနာပ၏ အဖြစ်၏ အကြောင်းတို့ကိုဥ။ သီလသုတာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဂရုဘာဝနီယတ္တကာရဏာနိ စ၊ အလေး ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်, ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်၏ အကြောင်းတို့ကိုဥ။ အနုဿရိတ္ဝာ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၍။ သေ-သော သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သုခီ၊ ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ နိဒ္ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲကင်းသည်။ ဟောတု၊ စေ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ (တသ္မိံ၊ ထိုအာစရိယစသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။) မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့ ပိယမနာပစသော သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလေ၊ အာစရိယစသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ကာမံ၊ စင်စစ်။ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ပြည့်စုံသော်လည်း။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ တာဝတကေန၊ ထိုသို့ အပ္ပနာ ပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။

၁-ယ္ဝာဿာတိ ယော ပုဂ္ဂလော အာသ ယောဂိနော။ (ဋီ၊ ၁၅၃) သျှောမ္ဇဋ္ဌလည်း ယ္ဝာဿ-ပင်ရှိသည်။ (ဆ-သံ-သော)

တုဋ္ဌံ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတ္ဌာ၊ မရောက်မူ၍။ သီမာသမ္ဘေ-ဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ကတ္တုကာမေန၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သော်။ တဒနန္တရံ၊ ထို (ပိယ မနာပ ဂရု ဘာဝနီယဖြစ်သော) ဆရာစသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်၌ မေတ္တာကို ရသည်မှ အခြားမဲ့၌။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေ-တဗ္ဗာ၊ ၏[1]။ အတိပ္ပိယသဟာယကတော၊ မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏[2]။ မဇ္ဈတ္တတော၊ မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏[3]။ ဘာဝေန္တေန စ၊ ပွါးစေသော ယောဂီသည်လည်း။ ဧကေ-ကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ (ပိယဂရုဋ္ဌာနီယ, အတိပ္ပိယ, မဇ္ဈတ္တ, ဝေရိ-ဟူသော လေးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကောဋ္ဌာသတို့တွင်) တပါးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကောဋ္ဌာ-သ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှုခံ့ခိုင်သည်ကို။

၁-ဂရုဋ္ဌာနီယပုဂ္ဂိုလ်၌ ရအပ်ပြီးသော မေတ္တာမနသိကာရကို အတိပ္ပိယသဟာယက၌ ကပ်၍ ဆောင်အပ်၏ဟူလို။ အဘယ့်ကြောင့် ယင်းမနသိကာရကို မဇ္ဈတ္တစသည်၌ မဆောင်ဦးမူ၍ အတိပ္ပိယ၌ ဆောင်အပ်သနည်း? သုခုပသံဟာရံ တဗ္ဗသေ တံ ဟောတိ၊ ပဂေဝ ပဋိပက္ခမဇ္ဈတ္တေ ဝိကွမ္ဘိတတ္တာ။ ဋီကာ။ တဗ္ဗ၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယက၌။ အသေ၊ ထိုယောဂီ၏။ တံ-မနသိကာရံ၊ သည်။ သုခုပသံဟာရံ၊ ဆောင်လွယ်သည်ဟု-ပေးလေ။ ဤကား နိသျှောင်း၌ ပြသောအမှာနှင့် ဋီကာပါ၌ အနက်ပေတည်း။ ၎င်းဋီကာပါ၌သည် သီမူနှင့်လည်း ညီ၏၊ သင့်လည်း သင့်ပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-မဇ္ဈတ္တံ ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ သုကရဘာဝတော။ ဋီကာဟိတ်။ အတိပ္ပိယသဟာ-ယကတော မဇ္ဈတ္တေ-ဟုအဋ္ဌကထာရှိလျက် အတပ္ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ သုကရဘာဝ-တော-မဟူမူ၍ အဘယ့်ကြောင့် ပိယဂရုဋ္ဌာနေ-ဟူသနည်း? အတိပ္ပိယသဟာယကတော-တိ စ ဣဒံ ပုရိမဘဝဿ ဂဟေတဗ္ဗာ ဝုတ္တံ။ ဋီ ၁၊ ၃၅၄။ ပုရိမဘဝ၏ အဖြစ်ကို အဘယ်ယုတ္တိ ဖြင့် ယူရမည်နည်း? ပဂုဏမနသိကာရုခ်ဂမဟော ပဌာယ ဟိသ သောပိ ပိယဌာနေ ဝေ တိဋ္ဌတိ။ ဋီ ၁၊ ၃၅၄။ မလေ့လာဆယ်းသော ပုရိမဘဝတွင်ကိုယူ၍ အတိပ္ပိယသဟာယက-ဟူသည်- ပဂုဏမနသိကာရကို ရသည်မှ စ၍ ထိုယောဂီအား ထိုအတိပ္ပိယသဟာယက သည်လည်း ပိယအရာ၌သာ တည်သည် ဟူလို။ (ပြည်)

၃-မဇ္ဈတ္တ၌ မေတ္တာပြုသော ယောဂီသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပဂုဏမနသိကာရကို ရသဖြင့် ပိယဘာဝကို ဆောင်ပြီး၍ တဒနန္တရ၌ ဝေရိပုဂ္ဂလကို ဘာဝနာဖြင့် မဇ္ဈတ္တ၌ထား၍ မဇ္ဈတ္တဘာဝမှ ပိယဘာဝသို့ ဆောင်သဖြင့် ဝေရိပုဂ္ဂလ၌ မေတ္တာကို ပွါးစေအပ်၏ဟူလို၊ ဝေရိပုဂ္ဂလေ-ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ပုရိမဘဝတွင်ကိုယူ၍ ဆိုသည်။ ဝေရိသည်လည်း ပိယဘာဝ၌သာရှိသည်။ ယခင် အစဉ်ဖြင့်ပွါးသော် ထိုလိုသို့သော ပုဂ္ဂလကော-ဋ္ဌာသ၌ အဘယ်မျှလောက် မနသိကာရကို ပြုရမည်နည်းဟု။ပ။ ကား။ ဘာဝေန္တေန-အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

(တနည်း) မုဒုံ၊ သော။ ကမ္မနိယံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကိုး။ ကတ္တာ၊ ၍။ တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ၊ ထိုထို ကောင္ဒဿမ္ပ အခြားမဲ့ အခြားမဲ့၌။ ဥပ-သံဟရိတဗ္ဗံ-ဗျာနစိတ္တံ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဖြစ်စေအပ်၏ ဟူလို။)

[၂၉၀] ယဿ ပန၊ အားကား။ ဝေရိပုဂ္ဂလော ဝါ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဿ ဝါ၊ အားမူလည်း။ မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာ၊ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္ထံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ကရောန္တေပိ၊ ပြုသည်လည်းဖြစ်သော။ ပရေ၊ သူတပါးခု၌။ ဝေရိသညာဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ (ဗျာပါရောဝ နှ ကာတဗ္ဗော၊ စပ်) မဇ္ဈတ္တော၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေ၊ ၏။ မေတ္တာစိတ္တံ၊ သည်။ ကမ္မနိယံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နံ၊ ထိုမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ် မေတ္တာစိတ်ကို။ ဝေရိမ္ပိ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ဝါ၊ သို့။ ဥပသံဟရာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာပါ-ရောဝ၊ အားထုတ်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ နှ ကာတဗ္ဗော၊ အပ်။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အား။ (ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ရှိသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မဇ္ဈတ္တတော ဝေရိပုဂ္ဂလေ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ-တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၂၄၃။ ပန၊ ဆက်။ ဝေရိမ္ပိ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတော၊ သော။ အယ-ယောဂိနော၊ အား။ တေန ဝေရိနာ၊ သည်။ ကတာပရာဓာနုသာရ-ဏေန၊ ပြုအပ်သောအပြစ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့မိသဖြင့်၊ ဝါ၊ အောက်မေ့မိခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိယံ၊ ဒေါသသည်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ခဲ့အုံ့။ အထ၊

၁-ထိုလေးပါးသော ကောင္ဒဿတို့တွင် အစဉ်သဖြင့် ရှေးဦးစွာ ပိယဂရုဌာနိယ ကောင္ဒဿ၌ မေတ္တာဘာဝနာကို ရ၍ ဝသိဘာဝသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုအခြင်းဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်ကို တပါးသော ကောင္ဒဿသို့ ဆောင်ခြင်းငှါ နှုးညံ့ခဲ့သည်ကိုပြု၍ ထိုမှ အနန္တရ၌ အတိပ္ပိယသဟာယ၌ အတိပ္ပိယအဖြစ်ကိုခံ၍ ပိယဘာဝမျှ၌ စိတ်ကိုထားသည်ဖြစ်၍ ဘာဝနာကို ဆောင်အပ်၏။ ထိုစိတ်ကိုလည်း ဝသိဘာဝသို့ ရောက်စေသဖြင့် မုဒု ကမ္မနိယကိုပြုပြီး၍ ထိုမှအနန္တရ၌ မဇ္ဈတ္တ၌ လျစ်လျူရှုသော ဥဒါသိန်အဖြစ်ကို ခံ၍ ပိယဘာဝကိုဖြစ်စေ၍ ဘာဝနာကို ဆောင်ရာ၏။ တဖန် ထိုစိတ်ကိုလည်း ဝသိဘာဝသို့ ရောက်စေသဖြင့် မုဒု ကမ္မနိယကိုပြုပြီး၍ ထိုမှအနန္တရ၌ ဝေရီကောင္ဒဿ၌ ဝေရီဟူသော သညာကိုခံ၍ မဇ္ဈတ္တဘာဝ၌ ထားသည်ကို အဦးပြုသဖြင့် ဝသိဘာဝကို ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍ ဘာဝနာကို ဆောင်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအနက်ကိုပြလိုသည်ဖြစ်၍ တဒနန္တရေ တဒနန္တ-ရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ- ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့လတ်သော်။ အနေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ ပုရိမပုဂ္ဂလေသု၊ ပိယ အစရှိသော(စျာန်၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော) ရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယတ္တ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မဲ့ တပါးပါးပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မေတ္တံ၊ (ပဋ္ဌိယကိုခွါ၍ ဖြစ်စေအပ်သော) မေတ္တာစျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ မေတ္တာ စျာန်မှထ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုဝေရိပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မေတ္တာယန္တေန၊ မေတ္တာပြုသည်ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌိယံ၊ ကို။ ဝိနောဒေတဗ္ဗံ၊ ဖျောက်အပ်၏[1]။ ဝေမ္မိ၊ သို့လည်း။ ဝါယမတော၊ အားထုတ်သောယောဂီအား။ (ပဋ္ဌိယံ၊ သည်။) သစေ နဿတိ၊ ဒုံ။ အဃ၊ ထိုသို့မကြိမ်းလတ်သော်။ ကကစူပမသုတ္တေ-အာဒီနံ၊ ကကစူပမသုတ္တဝါဒ အစရှိသည်တို့သို့။ အနုသာရတော၊ လျှောက်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိယသ၊ ကို။ ပဟာ-နာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဃဋ္ဋိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ တဋ္ဌ-ဃ-ဋ္ဌနံ၊ ကိုလည်း။ ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဤယခုဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာ ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သြဝဒန္တေနေဝ၊ ဆုံးမသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ (ဃဋ္ဋိတဗ္ဗံ၊ ၏။) အရေ ကုဋ္ဌနပုရိသ၊ အချင်းအမျက်ထွက်လေ့ရှိသော ယောကျ်ား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဘတောဒဏ္ဍကေန။ပ။ ကရောတိ စ၊ ဟူ၍ရှင်း။ တသ္မေ။ပ။ ဥပသမ္မတိတိ စ၊ ဟူ၍ရှင်း။ သတ္ထိမေ။ပ။ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိတိ စ၊ ဟူ၍ရှင်း။ ဝုတ္တံ နနု၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်လော။

[၂၉၁] သော တံ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဧဝံ၊ သို့။ ကုဋ္ဌန္တော၊ အမျက်ထွက်ဘိမူ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနကရော၊ အဆုံးအမကိုလိုက်နာသည်။ နဿ ဧဝံ ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်ရလတ့ံ။ ပဋ္ဌိကုဋ္ဌန္တော စ၊ အတ့ံအမျက်ထွက်လတ် ဘိမူလည်း။ ကုဒ္ဓပုရိသတောပိ၊ ရှေးဦးအမျက်ထွက်သော သူထက်လည်း။ ပါပိယော၊ ယုတ်ချက်နာသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဒုဋ္ဌယံ၊ လူသာမန်တို့အောင် နိုင်ခဲ့သော။ သင်္ဂါမံ၊ ဒေါသစစ်မြေကို။ နဿ ဇေဿတိ၊ မအောင်ရလတ့ံ။ အတ္တာဝ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ သပတ္တကရဏော၊ ရန်သူတို့သည်

၁-အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ဟူသင့်အံ့နည်း၊ ရှေးဦးပင် ပဋ္ဌိယကိုခွါ၍ မေတ္တာစျာန်ကို ဖြစ်စေအပ်ပြီမဟုတ်လော ဟူမူ? ပုဗ္ဗေ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ အသတိယာ အမနသိကာရေန ပဋ္ဌ-ဃံ အနုပ္ပါဒေန္တဿ သာဓာရဏာတော တံ ဝိဂ္ဂမ္ဘတ္ဝာ စျာနဿ ဥပ္ပါဒနံ,သမာပဇ္ဇနဥ္စ ဝုတ္တံ "ဣဒါနိ ပန တံ။ ပ။ ပဋ္ဌိယံ ဝိနောဒေတဗ္ဗ" န္တိ။ ယင်းစကားကို ပရဝါဒီ မလျှပ်ခြောက်နိုင်ခိုင် စေလိုမြဲ မေတ္တာယနမေဝ ဟိ ဣဓ ပဋ္ဌိယဝိနောဒနမဓိပ္ပေတံ။ ဋီ ၁၃၃၅။ (ပြည်)

ပြုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ကရိယသိ၊ လတဲ့။ ဆဝါလာတူ-ပမော စ၊ သူကောင်ဖုတ်သော ထင်းမီးစဉ်ပမာရှိသည်လည်း။ ဘဝိယသိ၊ လတဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ (သြဝဒန္တေနေ၀၊ ၍သာလျှင်။ ဃဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဘတောဒဏ္ဍကေန၊ နှစ်ဌာနတို့၌အရိုးရှိသော။ ကကစေန၊ လှံကြီးဖြင့်။ သြစရကာ၊ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်သော။ စောရာ၊ တို့သည်။ အဂ်မဂ်ါနိ၊ တို့ကို။ စေပိ သြကန္တေယျုံ၊ အကယ်၍ တိုက်ဖြတ်ကုန်ငြားအုံ့။ တတြာပိ၊ ထိုအဂ်ါကြီးငယ်တို့ကို ဖြတ်ကုန်သော သူတို့၌လည်း။ ယော၊ သည်။ မနောပဒေါသေယျ၊ နှလုံးပြစ်မှားရာ၏။ သော၊ သည်။ တေန-မနောပဒေါသေန၊ ဖြင့်။ မေ၊ ၏။ နိ သာသနကရော၊ အဆုံးအမကို လိုက်နာသည်မမည်။

ယော၊ သည်။ ကုဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဋိကုဇ္ဈတိ၊ အတွံ့အမျက်ထွက်၏။ သော၊ သည်။ တေန ပဋိကုဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ တယော၀၊ ထိုရှေးဦးအမျက်ထွက်သူ ထက်လည်း။ ပါပိယော-ပါပတရော၊ ယုတ်တွင်းနက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုဒ္ဓံ၊ မိမိအားအမျက်ထွက်သူကို။ အပဋိကုဇ္ဈန္တော၊ တဖန်ပြန်လျှက် အမျက်တုံ့မထွက်သူသည်။ ဒုဇ္ဇယံ၊ လူသာမန်တို့အောင်နိုင်ခဲသော။ သင်္ဂါမံ၊ စစ်မြေကို၊ ဝါ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ထုကို။ ဇေတိ၊ အောင်မြင်သည် မည်ပေ၏။

သင်္ကုပိတံ၊ အမျက်ခြောင်းခြောင်းထွက်သော။ ပရံ၊ ကို။ ဥ တ္တ၊ ၍။ ယော၊ သည်။ သတော၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပသမ္မတိ၊ (ရေစရောက်လေ မီးသို့သေလျက် တုံ့ချေမလဲ) ငြိမ်းစဲစေ၏။ သော၊ သည်။ အတ္တ-နော စ၊ ၏ဝင်း။ ပရဿ စ၊ ၏ဝင်း။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဦးသောသူတို့၏၊ ဝါ၊ နှစ်ပါးကုန်သောဘုဝလောက ပရလောကတို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ စရတိ၊ ကျင့်သည် မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပတ္တကန္တော၊ ရန်သူတို့သည်နှစ်လိုအပ်ကုန်သော။ သပတ္တကရဏာ၊ ရန်သူတို့သည်ပြုအပ်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကောဓနံ၊ အမျက်ထွက်လေရှိသော။ ဣဏ္ဍံ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ ပုရိသံ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သတ္တ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊

တို့နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤလောကဌ်။ သပတ္တော၊ ရန်သူ တယောက်သည်။ သပတ္တဿ၊ ရန်သူတယောက်အား၊ ဝါ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ၎ါရန်သူသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းမလှသည်။ အဿ၊ ဖြစ်မူကား။ အဟော ဝတ၊ သြော် ကောင်းလေစု။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့အဆင်းမလှသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တံ၊ ထိုသို့ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပတ္တော၊ သည်။ သပတ္တဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဝတာယ၊ အဆင်းပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နု နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ကောဓဘိဘူတော၊ ကောဓသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ကောဓပရေတော၊ ကောဓသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ ဝါ၊ အမျက်သည် ပြင်းစွာ နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဝါ၊ အမျက်ဟူသော သူ့အလိုသို့လိုက်သော။ သော-ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သုနှာတော၊ ကောင်းစွာ နံ့သာရေမိုး ချိုးပြီးသည်။ သုဝိလိတ္တော၊ ကောင်းစွာ နံ့သာလိမ်းကျံအပ်ပြီးသည်။ ကပ္ပိတကေသမဿု၊ ရိတ်ဖြတ်ပြုပြင်အပ်ပြီးသော ဆံမုတ်ဆိတ်ရှိသည်။ သြဒါတဝတ္ထဝသနော၊ ဖြူစင်သန့်ပြန့်သော အဝတ်ပုဆိုးကိုဝတ်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏။ အထ ခေါ၊ သော်လည်း။ သော-ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကော-ဓဘိဘူတော၊ အမျက်ကောဓ နှိပ်စက်အပ်ရကား။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရာ ရုပ်ဝါမလှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၉၁] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဌမော၊ သော။ သပတ္တကန္တော၊ ရန်သူတို့သည် နှစ်လိုအပ်သော။ သပတ္တ-ကရဏော၊ ရန်သူတို့သည် ပြုအပ်သော။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤဖောက်ပြန်ခြင်းရာ ရုပ်ဝါမလှသော သဘောသည်။ ကောဓနံ၊ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသော။ ဣတ္ထိ ဝါ၊ သို့ဖုင်း။ ပုရိသံ ဝါ၊ သို့ဖုင်း။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးတို့။ (ဝဒါမိ၊ ဟောဦးအုံ့။) ဝါ၊ တပါးသော သဘောကား။ သပတ္တော၊ ရန်သူသည်။ သပတ္တဿ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သယေယျ၊ အိပ်ရစေချင်၏၊ ဝါ၊ အိပ်ရပါမူ။ အဟော ဝတ၊ သြော် ကောင်းလေစု။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤသို့ ဆင်းရဲတွေ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ ပ။ နု ပစုရတ္တော၊

၁-နန္ဒတိ ပုတ္တေဟိ ပုတ္တိမာကဲ့သို့ ကရှိုက်းတည်း။ တနည်း အဆင်း ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပယောဂတ္ထဌ် ကရဏဝစနတည်း။ ကောဓနာယံ-ကို ကောဓနော အယံ-ဖြတ်၊ အယံ-ကား နိပါတ်မျှသာဟူ၏။ (ပြည်)

မြောက်မြားသော ဥစ္စာမရှိသည်။ အဃ၊ ဖြစ်ဘိမူ။ (တနည်း) ပစုရတ္ထော၊ မြောက်မြားသော ဥစ္စာရှိသည်။ နှ အဃ၊ မဖြစ်ပါမူ။ အဟော ဝတ၊ စ္ဓ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ နဘောဂဝါ၊ အတ္ထင်းအပ အသုံးအဆောင် အိမ်ထောင်ခမ်းနား ရှားပါးမဲ့မဲ့သည်။ အဃ၊ ဖြစ်ဘိမူ။ အဟော ဝတ၊ စ္ဓ၊ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ နယသဝါ၊ အကျော်အစောမဲ့သည်။ အဃ၊ မူ။ အဟော ဝတ၊ စ္ဓ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ နမိတ္တဝါ၊ အဆွေခင်ပွန်းမဲ့သည်။ အဃ၊ မူ။ အဟော ဝတ၊ စ္ဓ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မရဏာ၊ စုတိကျသည်မှ။ ပရံ၊ ဘ္ဒ။ သုဂတိ၊ ကောင်းမှုရှိသော သူတို့သည် လားအပ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသော ဂတိဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ ရှုပါရုံစသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် ကဲလွန်သော။ လောကံ၊ လူ့ပြည်နတ်ရပ်သို့။ နဥပပဇ္ဇေယ္ယ၊ မကပ်မရောက်ပါ၊ ပြားအုံ့။ အဟော ဝတ၊ စ္ဓ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့ ငါဟောခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပတ္ထော၊ သည်။ သပတ္ထဿ၊ ၏။ သုဂတိဂမနေန၊ သုဂတိသို့ လားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ နှ နန္ဒတိ။ မနှစ်သက်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ကောဓဘိဘူတော၊ ကောဓသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ကောဓပရေတော၊ ကောဓသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ သော-ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကောဓဘိဘူတော၊ ကောဓသည် နှိပ်စက်အပ်ရကား။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရိတ္မာ၊ ကျင့်မှားရ၍။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဘ္ဒ။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းမှုကိုပြုသော သူတို့သည် လားအပ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်းသော ဂတိဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ စုတ်ပြတ်သောကိုယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိအလိုကင်းလျက် ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယ္ယထာပိ၊ ကား။ ဥဘတောပဒိတ္တံ၊ နှစ်ဖက်အစွန်းတို့၌ လောင်အပ်ထသော။ မဇ္ဈေ ဂူထဂတံ၊ အလယ်၌ ခွေးမစင်လိမ်းကပ်

အပ်ထသော။ ဆဝါလာတံ၊ သူကောင်ဖုတ်သောထင်းစသည်၊ ဝါ၊ တံရှူး ဝါးသည်။ ဂါမေ၊ ၌။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ ထင်းကိစ္စကို၊ ဝါ၊ သစ်ကိစ္စကို။ နေဝ ဖရတိ-နာ သာဓေတိ၊ မပြီးစေ။ အရညေ၊ ၌။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ ကို။ နာ ဖရတိ ယထာ၊ စေ သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ဣမံ ပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ ဗျာပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသက်ပ-ရှိသော ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တထူပမံ၊ ထိုထင်းကလားလျှင် ဥပမာ ရှိသောသူ ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။]

၂၄၄။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဃဋ္ဋယတော၊ စေ့ဆော်လျက်။ ဝါယမတော၊ အမျက်ပျောက်မှု လုံ့လပြုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂိအား။ ဧတံ ပဋ္ဌိဃံ၊ ထိုအမျက်ဒေါသသည်။ သစေ ဝူပသမ္မတိ၊ အကယ်၍ ငြိမ်း သည်ဖြစ်ခဲ့။ ဣစ္ဆေတံ၊ ဤသို့ ငြိမ်းခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏၊ ဝါ၊ အပြစ်မရှိ။ နော စေ ဝူပသမ္မတိ၊ မငြိမ်းသေးငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မငြိမ်း ခဲ့သော်။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုမိမိရန်သူဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယော ယော ဓမ္မော၊ အကြင်အကြင် သုစရိတဓမ္မသည်။ ဥပသန္တော၊ ကောင်းစွာ စောင့်စည်းအပ်သည်၌။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကိလေသမလ ကင်းသဖြင့် စင်သန့် သည်။ (တနည်း) ဥပသန္တော၊ ကိလေသဒါဟမရှိသဖြင့် ငြိမ်းအေးသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အနဝဇ္ဇအဖြစ်ဖြင့် စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုဿရိယ-မာနော၊ အောက်မေ့အပ်သည် ရှိသော်။ ပသာဒံ၊ စိတ်၏ ကြည်ခြင်းကို။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ တံ တံ-ဓမ္မံ၊ ထိုထို သုစရိတဓမ္မကို။ အနုဿ-ရိတ္တာ၊ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့၍။ အာဃာတော၊ ရန်ငြိုးကို။ ပဋ္ဌိဝိနေ-တဗ္ဗော၊ ဖျောက်အပ်၏။

၁-သော ဝ ဟောတိ အာဘိဗျာလု၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အောက်၌ ဟောအပ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ ဘုရားမြတ်စွာ ဣမံ-ဟု ဟောတော်မူရင်းတည်း။ ထိုကြောင့်ထိုပါဠိရင်း၌ ဣမံ ပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ ကာမတို့၌ တိမ္ဗသာရာဂ စသဖြင့် သီလကင်းသော ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို-ဟူသော အနက်ကို လိုအပ်၏။ သို့သော်လည်း ဤ၌ ကောဓဘိဘူတ အရာဝယ် ဥပမာ ဆောင်ရကား ဣမံ ပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ ဗျာပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသက်ပ-ရှိသော ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို-ဟူသော အနက်ကို လိုအပ်၏။ (ပြည်)

၂-သံယတော-ဟူသော ဌီကာအဖွင့်သို့လိုက်၍ ပြန်သော အနက်ဖြစ်သည်။ ဥပသန္တော-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိအတိုင်း ငြိမ်သက်ငြိမ်းအေးသည်ဟု သဒ္ဒါနက်လည်းသင့်၏။ နောက်၌လည်း နည်းတူပင်။ (ဆ-သံ-သော)

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ ကေစ္စယ၊ အခ္ခါသသူအားး။ ကာယသမာစာ-ရောဝ၊ ကိုယ်အကျင့်သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဗဟုံ၊ မျှားစ္ဓာ။ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိံ၊ ဝတ်ကိုဖြည့်ကျင့်ခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းသောအကျင့်ကို။ ကရောန္တသ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသ၊ ထိုသူ၏ ကာယသမာစာရ၏။ ဥပသန္တဘာဝေါ၊ ငြိမ်းအေးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ကောင်းစ္ဓာ စောင့်စည်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗဇနေန၊ ခပ်သိမ်းသသူသည်။ ဥယတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကို ဆိုအုံ့။ ဝစီသမာစာရမနောသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အဝုပသန္တာ၊ မငြိမ်းအေးကုန်သည်၊ ဝါ၊ မစောင့်စည်း မထိန်းသိမ်းအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ၊ ထိုသူ၏။ တေ-ဝစီမနောသမာစာရေ၊ တို့ကို။ အစိန္တေတ္ဝာ၊ မကြံမူ၍။ ကာယသမာစာရဝူပသမောယေဝ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်အပ်သော ကာယသမာစာရ၏ ငြိမ်းခြင်းကိုသာလျှင်။ အနုသရိတမ္ဘော၊ ၏။

[၂၉၂] ကေစ္စယ၊ ၏။ ဝစီသမာစာရောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုသူ၏ ဝစီသမာစ်ာရ၏။ ဥပသန္တဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗဇနေန၊ သည်။ ဥယတိ၊ ၏။ ဟိ-တပ္ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အုံ့။ သော ဥပသန္တဝစီသမာစာရပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပကတိယာဝ၊ သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓာရကုသလော၊ စေ့စပ်ခြင်းဌ် လိမ္မာသည်။ သခိလော၊ သည်းခံခြင်း ခန္တီဟုဆိုအပ်သော ပြေပြစ်သော အဖြစ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ သုခသမ္ဘာသော၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားရှိသည်၊ ဝါ၊ နှားချမ်းသာစ္ဓာ အသင့်ဆိုမိန့်တတ်သည်။ သမ္ဘောဒကော၊ အညီအညွတ်နှီးနှောခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စကားဖြင့် နှီးနှောလေ့ရှိသည်၊ ဝါ၊ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်စေကာ ကောင်းစ္ဓာပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဥတ္တာနုမုခေါ၊ ပီတိသောမနဿ၏အစ္ဓမ်းဖြင့် မျက်နှာပန်းပွင့်သည်။ ပဗ္ဗတာသိ၊

၁-ပန်းပွင့်ကဲ့သို့ တင့်တယ်သောမျက်နှာရှိသည်လည်းဟု။ ဝိကုဋိတမုခေါ အဟုတ္ဝာ ပီတိသောမနဿဝသေန ဝိကသိတမုခေါ၊ ဋီ ၁၊၃၇၇။ ။ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ပြုံးရွှင်သော မျက်နှာရှိသည်-ဟူ၍လည်းသင့်၏။ အဘာဝကဋ္ဌိကာ ဥတ္တာနမုခါ ပဗ္ဗတာသိနော-ဟူသော တေရသကဏ် ပါဋ္ဌကို မှီ၍ ဘာဝကဋ္ဌိကော အဟုတ္ဝာ-သော်ဌင်း ဘာဝကဋ္ဌိတမုခေါ် အဟုတ္ဝာ-သော်ဌင်း ဖြစ်သင့်လျက် ကုဋ္ဌ-ကုဇ-ဓာတုဒ္ဒယကို ကေတ္ထကြံ၍ ဝိကုဋိတမုခေါ်-ဟူသည်။ ဝိကုဋိတမုခေါ် ရှိ့ တမျက်နှာရှိသည်ပေး။ ဝိကုဋိတမုခေါ် ဟု၍လည်း ပါဋ္ဌရှိ၏။ ကေတ္ထပင်ယူ။ (ပြည်)

(တစုံတယောက်နှင့် တွေ့ဆုံမိက ပဋိသန္ဓာရအရေး နှုတ်မလေးပ) ရှေးဦး ဆိုမိန့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဓုရေန၊ သော။ သရေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သြသာရေတိ၊ သရဘညအစ္စမ်းဖြင့်ရှုတ်၏။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ-ပရိပုဏ္ဏေ-ဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ပုဒ်ဝါကျတို့ဖြင့်။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေ-တိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုအံ့။ ကာယသမာစာရမနောသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အဝူပသန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တယာ၊ ထိုသူ၏။ တေ ကာယမနောသမာစာရေ၊ တို့ကို။ အစိန္တေတွာ၊ ၍။ ဝစီသမာစာရ-ဝူပသမောယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကေစ္စယ၊ အား။ မနောသမာစာရောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုသူ၏ မနောသမာစာရ၏။ ဥပသန္တဘာဝေါ၊ သည်။ စေတိယဝန္ဒနာဒီသု၊ တို့၌။ (သက္ကစ္စကိရိယာယ၊ ရှိသေစွာပြုသောအမှုဖြင့်။) သဗ္ဗဇနဿ၊ အား။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အဝူပသန္တစိတ္တော၊ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဝါ၊ မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက် အပ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ စေတိယံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဗောဓိံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ထေရေ ဝါ၊ တို့ကိုဌင်း။ ဝန္ဒမာနော၊ သော်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ နဝန္ဒတိ၊ ရှိမခိုး။ ဓမ္မဿဝနမဏ္ဍပေ၊ ၌။ ဝိကွံတ-စိတ္တော ဝါ၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ဌင်း။ ပစလာယန္တော ဝါ၊ ငိုက်မျည်းသည်ဖြစ်၍ဌင်း။ နိသီဒတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပသန္တစိတ္တော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသူသည်။ သြကပ္ပေတွာ၊ ယုံကြည်၍။ ဝန္ဒတိ၊ ၏။ သြဟိတသောတော၊ စိုက်သောနားရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဓမ္မံ၊ ကို။) အဋ္ဌံ၊ မိမိဥစ္စာကို။ ကတ္တာ၊ ၍ ၁။ (တနည်း၊ အတ္ထာနံ၊ ကို။ ဓမ္မေန၊ သူတော်ကောင်းတရားဖြင့်။) အဋ္ဌံ၊ ထက်သန်သောဆန္ဒရှိသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍ ၂။

၁-အတ္ထသဒ္ဒါ ဓနဝါစကော၊ တ္ထသ ဌော၊ ကရဓာတုယောဂေ ဣကာရာဂမော။ နိသျ ဟောင်း အမှာ။ အဋ္ဌီကတ္တာ၊ စီးပွါးဥစ္စာသဖွယ်ပြု၍၊ ဤအနက်လည်းသင့်၏။ ကရဓာတု ယောဂ၌ စီပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်ဟု ယူအပ်၏။ (ဆ-သ-သော)

၂-ဣမသ္မိं ပန ဝိကပ္ပေ အတ္ထသဒ္ဒါ ဆန္ဒပရိယာယော၊ အတ္ထော အသ အတ္ထိတိ နိဗ္ဗစနံ။ ဆန္ဒရှိသည်ကို ပြု၍-ဟူသည် ထက်သန်သော ဆန္ဒရှိသည်ဖြစ်၍-ဟူလိုသည်။ ထို

ကာယေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ စိတ္တပ္ပသာဒံ၊ စိတ်၏ ကြည်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ကေစ္စယ၊ အား။ မနောသမာစာရော၀၊ သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော၊ ငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဝစီသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အဝူပ-သန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တယ၊ ထိုသူ၏။ တေ၊ ထိုမငြိမ်သက်သော ကာယဝစီသမာစာရတို့ကို။ အစိန္တေတွာ၊ မကြံမူ၍။ မနော-သမာစာရဝူပသမောယေ၀၊ ကိုသာလျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ကေစ္စယ၊ အား။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဤမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤကာယသမာစာရ, ဝစီသမာစာရ, မနောသမာစာရတို့တွင်။ ကောပိ၊ တပါးပါးမျှလည်း။ အဝူပသန္တော၊ မငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ အုံ့။ တသ္မိं ပဋိဂ္ဂလေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ကာရုညံ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ-၌စပ်) သေ-သော၊ ဤသူကား။ ဤဒါနိ၊ ယခုမျက်မြင်ဘဝ၌သာလျှင်။ မနုဿလောကေ၊ ၌။ ကိဉ္စာပိ စရတိ၊ အကယ်၍ကား သွားလာကျင်လည်ရ၏။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်မူကား။ ကတိပါဟယ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သ-ကာလ၌။ အဌမဟာနိရယ သောဋ္ဌသဉ္ဇီဿဒနိရယပရိပ္ပူရကောရှစ်ထပ်သော ငရဲကြီး, တဆဲ့ခြောက်လုံးသော ဥဿဒ ငရဲပြည်ကို ပြည့်စေသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ရှာလေလတံ့။ ဤတိ၊ သို့။ ကာရုညံ၊ သနားကျင်နှာ-ကရုဏာကို။ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာရုညမ္ပိ၊ ကရုဏာကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အာယာတော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဝူပသမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။

ကေစ္စယ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တယောပိ၊ ကုန်သော။ ဤမေ ဓမ္မာ၊ ဤကာယဝစီမနောသမာစာရတရားတို့သည်။ ဝူပသန္တာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်-သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တယ၊ ၏။ ယံ ယံ၊ ကာယသမာစာရအစရှိသော တရားသုံးပါးတို့တွင် အကြင်အကြင်တရားကို။ ဤစ္ဆတိ၊ ၏။ တံ တံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သော

ကြောင့် အတ္ထိကော ဝါ ဟုတ္တာ-ဟု ဋီကာမိန့်သတည်း။ပဟူတော စ ပသံသာယံ၊နိန္ဒာယဉ္စာတိ-သာယနေ။ နိစ္စယောဂေ စ သံသဂ္ဂေ၊ ဟောန္တိ မေ မန္တ၊အာဒယော-ဟူရုကား ဤ၌ အတိသယ၌ ဖြစ်၍ ထက်သန်သော ဆန္ဒ-ဟူ၏။ (ပြည်)

ရှိသော။ ပဋ္ဌလေ၊ ပဋ္ဌိုလ်မြတ်၌။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ သည်။ ဒုက္ခရာ၊ ခဲယဉ်းပြိုပြင်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဿရိတပ္ပံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ (ယော ယော ဓမ္မော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော) ဤအနက်ကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ၎။ ပဠိမေ အာဝုသော။ ပ ။ ပဋ္ဌိဝိနောဒေတပ္ပေါတိ၊ ဟူသော။ ပဠိကနိပါတေ၊ ၌။ ဣဒံ အာဃာတ-ပဋ္ဌိဝိနယသုတ္တံ၊ ဤအာဃာတပဋ္ဌိဝိနယသုတ်ကို။ ဝိတ္ထာရေတပ္ပံ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ ရှင်တို့။ အာဃာတပဋ္ဌိဝိနယာ၊ ရန်ငြိုးကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဠု၊ တို့တည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ရန်ငြိုးဖွဲ့အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ၊ သော။ အာဃာတော၊ ကို။ သမ္ဘဝေယ္ယ၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိဝိနောဒေတပ္ပေါ၊ ၏။]

၂၄၅။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ တပါး။ အယ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါယမတောပိ၊ လုံ့လပြုပါသော်လည်း။ အာဃာတော၊ သည်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ၊ အကယ်၍ တလုံ့လဲလဲ ဖြစ်မြဲသာလျှင်ဖြစ်သေးအုံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အနေန၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တာ၊ ကို။ ဩဝဒိ-တပ္ပေါ၊ ၏။

[၂၉၃] ဝေရိနာ၊ သည်။ အတ္တနော ဝိသယေ၊ ဆင်းရဲစိမ့်သောဌာ၊ တတ်နိုင်စကောင်းသော သင်၏ကိုယ်၌။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ တေ၊ သင့်အား။ ယဒိ ကတံ၊ အကယ်၍ပြုလုပ်ပေကြားအုံ့။ တံ၊ သည်။ ကိံ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဝေရီ၏။ အဝိသယေ၊ ဆင်းရဲစိမ့်သောဌာ၊ မတတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရာမဟုတ်သော။ သစိတ္တေ၊ မိမိစိတ်၌။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကတ္တုံ၊ ၎။ ဣဒါ။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိတိသနည်း[1]။

၁-ရန်သူသည် ဆင်းရဲပြုနိုင်လျှင် သင်၏ကိုယ်၌သာ ပြုနိုင်ရာ၏ ။ သင်၏စိတ်၌ကား ရန်သူငမဲ့ ဆင်းရဲပြုနိုင်အုံ့သောအရာမဟုတ်။ ထိုသို့မဟုတ်ပဲလျက် ရန်သူကို အမျက်ထွက်၍ စေတသိကဒုက္ခကို သူဝမ်းမြောက်အောင် ဖြစ်စေချင်သေးသလောဟုကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆုံးမအပ်၏ဟူလို။ (ပြည်)

ဗဟုပကာရံ၊ မျှားစ္ဆာသော ကျေးဇူးရှိပေသော။ ရှဒမ္မုခံ၊ ဝိုသော မျက်နှာရှိသော။ ဥာတိဝဂ္ဂံ၊ မိတစသော ဆွေမျိုးအပေါင်းကို။ ဟိတ္ဘာန၊ စွန့်နိုင်ပါလျက်လည်း။ မဟာနတ္ထကရံ၊ မျှားစ္ဆာသော အနတ္ထကိုပြုတတ်သော။ သပတ္ဆံ၊ ရက္ခိုသ်ဘီလူးကဲ့သို့ ပူးဝင်ကျရောက်တတ်သော။ (ရက္ခသော ဝိယ သပတီတိ သပတ္ဆံ-မှု) ဝါ၊ ရန်သူအစစ်ဖြစ်သော။ ကောဓံ၊ အမျက်ကိုကား။ ကိ ံ နု ဇဟာသိ၊ အဘယ့်ကြောင့်မစွန့်ပါသနည်း။ ဇဟာသိ ဧဝ၊ စွန့်နိုင်ကောင်းသလျှင်ကတည်း။

(သပ္ပုရိသ၊ သူတော်ကောင်း။) တံ၊ သည်။ ယာနိ သီလာနိ၊ တို့ကို။ ရက္ခသိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုသီလတို့၏။ မူလနိကန္ဓနံ၊ အမြစ်အရင်းဖြစ်သော ဟိရိ သြတ္တပ္ပ ခန္ဓီ မေတ္တာ ကရုဏာတို့ကို ဖြတ်တတ်သော။ ကောဓံ၊ ကို။ ဥပလာဠေသိ၊ ဖြားယောင်းဘိ၏၊ ဝါ၊ စံပယ်စေဘိ၏။ တယာ၊ နှင့်။ သဒိသော၊ သော။ ဇဋ္ဌော-အနွဗဗာလော၊ ငမိုက်ကန်းသည်။ ကော နာမ၊ အဘယ်မည်သည်သူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေးသနည်း။

(ပဏ္ဍိတ၊ ရှိ။) ပရေန၊ သူတပါးသည်။ အနရိယံ၊ ယုတ်မာသော။ ကမ္မံ၊ ပြစ်မှားသောအမှုကို။ မေ၊ အား။ ကတံ၊ လေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယော-တံ၊ သည်။ ကုဇ္ဈသိ၊ ၏။ သော-တံ၊ သည်။ တာဒိသံယေဝ၊ ထိုရန်သူပြုအပ်သော အပရာဓဖြစ်သော အနရိယအမှုနှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ သယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကတ္တုံ၊ ၎။ ကိန္နု၊ ကြောင့်။ ဣစ္ဆသိ၊ နည်း။

(ဇေဋ္ဌဘာတိကကနိဋ္ဌ၊ နောင်တော်မြတ်ဖြစ်သော မဟာသာရိပုတ္တရာ၏ ညီထွေး။) ပရော၊ ပြင်ပဖြစ်သော။ ယော ဝေရီ၊ သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဒေါသေတုကာမော၊ ဒေါသဖြစ်စေလိုရှု။ အမနာပံ၊ ကို။ ယဒိ ကရိ-ယဒိ အကာသိ၊ အုံ။ တံ၊ သည်။ ဒေါသုပ္ပါဒေန၊ ၎ကိုပြုလေသည်ဟု ဒေါသကို ဖြစ်စေသဖြင့်။ တဿေဝ၊ ထိုဝေရီ၏သာလျှင်။ မနောရထံ၊ ကို။ ပူရေ-သိ ကိ ံ၊ ဖြည့်ပေးလိုသလော။ (တနည်း) ကိ ံ၊ ကြောင့်။ ပူရေသိ၊ ပြည့်စေဘိသနည်း။

(သုခကာမ၊ ချမ်းသာကိုတောင့်တသော သူတော်ကောင်း။) တံ၊ ကုဒ္ဓေါ၊ သင်အမျက်ထွက်ပေသည်တမုံ့။ တဿ-အပရာဓကဿ၊ ၏။

ဒုက္ခဥ္စ နာမ၊ မည်သည်ကိုလည်း။ ကာဟသိ ဝါ၊ ပြုသော်လည်း ပြုနိုင်လတ္တံ့။ နု ဝါ ကာဟသိ၊ မပြုသော်လည်း မပြုနိုင်လတ္တံ့။ အတ္တာနံ ပန၊ ကိုကား။ တံ့၊ သည်။ ဣဒါနေဝ၊ လျင်။ ကောဓဒုက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဗာဓသိ၊ နှိပ်စက်နှင့်ပြီ။ (နာမ-သဒ္ဒါသည် ပသံသာ ဂရဟာ သညာစသော အနက်တို့တွင် ဤ၌ အသမ္ဘာဝနာ-ဟူသောဂရဟာတွင်တည်း။ ထိုပါဠိဖြင့် ထိုအပရာဓကပုဂ္ဂိုလ် အား ပြုခြင်းသည် အနေကန္တိကဟု ပြု၏။ ထိုကြောင့် ကာဟသိ ဝါ နု ဝါ မိန့်သော်။)

အဟိတံ၊ မိမိ၏အဟိတကိုဆောင်တတ်သော။ ကောဓံ၊ ဟူသော။ မဂ္ဂံ၊ ဒုဂ္ဂတိခရီးသို့။ ဝေရိနော၊ တို့သည်။ ယဒိ ဝါ အာရုဠ္ဌာ၊ အကယ်၍ တည်းတက်ကြလေကုန်အုံ့၊ ဝါ၊ အကယ် တက်ကြကုန်မူလည်းဖြစ်စေ မတက်ကြကုန်မူလည်းဖြစ်စေ။ (ဝါ-သဒ္ဒါအနိယမ) တုဝမ္မိ၊ သည်လည်း။ ကုဇ္ဈန္တော၊ ၍။ ဝေသံယေဝ၊ တို့ (အမျက်တည်းဟူသောအပါယ်ဝရဲသို့ တက်ကြကုန်သော) ဝေရီတို့၏သောလျင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုသိက္ခသိ၊ အတတ်ကောင်းပြု၍ အတုသင်ဘိသနည်း။

ယံ ဒေါသံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သတ္တုနော၊ သည်။ တဝ၊ အား။ အပ္ပိယံ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ကို။ ကတံ၊ ၏။ တမေဝ ဒေါသံ၊ ကိုသာ။ ဆိန္ဒဿု၊ ဖြတ်ဘိလော။ ကိံ၊ ကြောင့်။ အဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ဝိဟညသိ၊ ပင်ပန်းဘိသနည်း ?။

၁-ဒေါသသည် သင်၏ အမနာပကို ပြုစေတတ်သည်ဖြစ်၍ ထိုရန်သူ၏ကား အလိုသို့ လိုက်သော အဖြစ်ဖြင့် ကျွန်နှင့်တူ၏။ ထိုကြောင့် တဖန်ပြုခြင်း၏ အရာမဟုတ်။ ထိုကြောင့် ဒေါသကိုသာ ဖြတ်ဟူလို့။ ဆရာနည်း။ တနည်း ဒေါသသည် သင်၏ အမနာပကို ပြုစေတတ်သော အာဏာရှင်တည်း။ ရန်သူ သတ္တုမူကား ထိုဒေါသ၏ အလိုအာဏာသို့ လိုက်ရသူဖြစ်၍ ပြုရရှာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဒေါသ၏ ကျွန်သာတည်း။ ထိုသို့ ဒေါသ ဟူသော အာဏာရှင်၏ အလိုသို့ လိုက်၍ ပြုရရှာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကျွန်နှင့်တူသော လက်သည် သတ္တုသည် လက်ခေါက်ပြန်၍ အတုံ့ချေခြင်း၏ အရာမဟုတ်ပေ။ အာဏာရှင် သခင်ဖြစ်၍ စေတတ်သည့် ဒေါသသည်သာ လက်စားချေခြင်း၏ အရာဌာနစစ်တည်း။ ထိုသို့ စေကျွန်သတ္တုကား အရာမဟုတ်၊ စေတတ်သည့် အာဏာရှင် ကာရာပကဒေါသသည် သာ အရာဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုအာဏာရှင် ကာရာပကဒေါသကိုသာ လက်စား ချေ၍ ဖြတ်ဘိလတ်သေး။ စေကျွန်လက်သည် သတ္တုကို အမှုမပြုလတ်သေး။ မြေခွေးကဲ့သို့ မကျင့်လင့်၊ ခြသေ့ကျင့် ကျင့်ရမည် ဟူလိုသော်။ အဘယ်သို့ကား မြေခွေးကျင့်သ နည်း၊ အဘယ်သို့ကား ခြသေ့ကျင့်သနည်းဟူမူ? မြေခွေးသည် အုတ်ကျောက်လုံးကန်ကို

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ ခဏိကတ္တာ၊ (ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော မိမိ၏ ပဝတ္တိကာလဟု ဆိုအပ်သော) ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ခဏမျှသာတည်သောကြောင့်။ (ခဏ ချက်တဖြုတ်အားဖြင့် ပျက်တတ်သောကြောင့် ဟူလို) ယေဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ တေ၊ သင့်အား။ အမနာပံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုပြီ။ တေ၊ ထိုခန္ဓာ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဣဓ၊ ဤအပရာဓက ပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌။ ကဿ၊ အဘယ်ခန္ဓာအား။ ကုဇ္ဈသိ၊ အမျက်ထွက်အံ့နည်း။

ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယဿ-ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကရော-တိ၊ ၏။ တံ၊ ဒုက္ခကိရိယာ၏ ဝိသယဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ သော၊ ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကရေ-ကရေယျ၊ ပြုနိုင်ရာအံ့နည်း။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) တံ၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ ဒုက္ခဟေတု၊ ထိုဒုက္ခ၏အကြောင်းတည်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့ (ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလ၏ရင်း ဒုက္ခကိရိယာ၏ ဝိသယ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း) နှစ်ဦးသားတို့၏ ဒုက္ခအကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သမာနေ၊ ဖြစ်ပါလျက်။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလဟူသော အမှုသည်တဦးအားသာလျှင်။ ကုဇ္ဈသိ၊ နည်း။ တုယှံ ပန၊

သာကိုက်၍ ကိုယ်သာကြောသည်၊ အမှုအရင်းမလိုက်၍ ရန်အရင်းမသေ။ ခြသေ့ တောမင်း မှကား လက်ဖျားကိုပမာမပြု၊ အမှုရင်း လက်နက်ရှင်ကို နှိပ်နင်း၍ ရန်အရင်းသေအောင် ကျင့်သည်ဟူလို။ ဤကား လက်ဖြစ် အတ္တနောမတိတည်း။ အဌာနေတိ ဒေါသော တဝ အပ္ပိယသာ ကာရာပကော၊ သတ္တု ပန တသ္မာ ဝသဝတ္တိတာယ ဒါသသဒိသောတိ အဌာန် ပစ္စုပကိရိယာယ။ တသ္မာ တမေဝ ဒေါသံ ဆိန္ဒဿု ဥစ္ဆိန္ဒ(ဋ္ဌ ၁၊၃၅၅)။ ဤဋီကာကို မှီ၍ ဆိုကြ သော်လည်း တဦးခေါင်း တပညာ ပွါး၍ စကားသာ တိမ်းကြသည်။ ဤကား ပြည်မှုနိသယ ဟောင်း၌ အမှာစကားဖြစ်သည်။

ထိုအမှာစကားတွင် ထုတ်ပြသော ဋီကာပါဠိ၌ ပစ္စုပကိရိယာယ-ဟူရာတွင် ပစ္စာပ-ကိရိယာယ-ဟု ရှိသင့်၏။ သို့မဟုတ် အပကာရ-အကျိုးမဲ့ပြုခြင်း, မကောင်းမှုပြုခြင်း, ပြစ်မှားခြင်း ဟူသည်နှင့်ညီမည်။ ရှိရင်းအတိုင်းဆိုလျှင် ဥပ+ကရဖြင့် ပြီးသော ဥပကာရပုဒ်သည် ကျေးဇူး ပြုခြင်း, အကျိုးဆောင်ခြင်းကိုဟုတ်သ ကဲ့သို့ ဥပကိရိယာ-ပုဒ်သည်လည်း ကျေးဇူးပြုခြင်း, အကျိုးဆောင်ခြင်းကိုသာ ဟောနိုင်သောကြောင့် ပစ္စုပကိရိယာယ-ပုဒ်သည်လည်း တုံ့ပြန်၍ ကျေးဇူးပြုခြင်း၏-ဟူသော မလိုအပ်သော အနက်ကိုသာ ပေါ်လေရာ၏။ ထိုကြောင့် ပတိ+အပ+ကိရိယာယ ပစ္စာပကိရိယာယ-တုံ့ပြန်၍ အကျိုးမဲ့ပြုခြင်း, တုံ့ပြန်၍ လက်စားခြေခြင်း၏-ဟူသော ပါဠိအနက်သာ သင့်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

အမ္ဘသည်တဦးဖြစ်သော သင့်အားကား။ နှ ကုဋ္ဌသီ၊ နည်း။ (လှန်။ အမ္ဘ သည် နှစ်ဦး ဖြစ်လျက် တဦးအားသာ အပြစ်ပြု၍ အမ္ဘလမ်းမမှန် ဟူလို)

၂၄၆။ ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သြဝဒ-တောပိ၊ ဆုံးမသော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်သော။ အဿ၊ အား။ ပဋိဃံ၊ သည်။ သစေ နေဝ ဝူပသမ္မတိ၊ အံ့။ အထ၊ ထိုသို့မငြိမ်းခဲ့သော်။ အနေန၊ ဤဒေါသမငြိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော စ၊ ၏ဝင်း။ ပရဿ စ၊ ၏ဝင်း။ ကမ္မဿကတာ၊ ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ (ကမ္မဿ-ကတာ၊ ကို။) တာဝ၊ စ္ဌာ။ ဝေ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အမ္ဘော၊ အချင်း။ တ္ဝံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုသူတပါအား။ ကုဒ္ဓေါ၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍။ ကိं ကရိဿသိ၊ အသို့ပြုမည်နည်း။ စ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဒေါသနိ-ဒါနံ၊ ဒေါသလျှင် အကြောင်းရှိသော။ တေ-ကမ္မံ၊ ဤမကောင်းမှုသည်။ တဝေ၀၊ ၏သာလျှင်။ အနတ္ထာယ၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တိဿတိ နှနှ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည် မဟုတ်လော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တ္ဝံ၊ သည်။ ကမ္မဿကော၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိ၏။ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ ကံ၏ အမွေခံဖြစ်၏။ ကမ္ম-ယောနိ၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကံသာလျှင် အဆွေ အမျိုးရှိ၏။ ကမ္မပဋိသရဏော၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျှောင်းရာ ရှိ၏။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိဿသိ၊ အံ့။ တဿ-ကမ္မဿ၊ ၏။ ဒါယာဒေါ၊ အမွေခံသည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်ရလတ္တံ့။ စ၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုအံ့။ တေ၊ ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ ဤပဋိသ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ကံသည်။ [၂၄၇] သမ္ဘာ-သမ္ဘောမိ ံ၊ ကို။ သာမေတုံ၊ ၎။ နေဝ သမတ္ထံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ပစ္ဆေကဗောမိ ံ၊ ကို။ သာမေတုံ၊ ၎။ နှ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ သာ၀ကဘူမိ ံ၊ ကို။ သာမေတုံ၊ ၎။ နှ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ ဗြဟ္မတ္တသက္ကတ္တစက္ကဝတ္တိပဒေသရာဇာဒိသမ္ပတ္တိနှံ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏အဖြစ်, သိကြားမင်း၏အဖြစ်, စကြဝတေးမင်း, ပဒေသရာဇ် အစရှိသည်တို့၏ စည်းစိမ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ သမ္ပတ္တိ ံ၊ ကို။ သာမေတုံ၊ ၎။ နှ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ အထ ခေါ၊ ကား။ သာသနတော၊

၁-တားမြစ်အပ်သောကံသည် အနာဂတ်ဖြစ်၍ ဝေးသော်လည်း ပဋိဃဝသဖြင့် ဖြစ်သော ၎င်းကံသည် ပါကဋ္ဌဖြစ်သောကြောင့် အာသန္နပစ္စက္ခလည်း ဖြစ်ရကား ဣဒံ-ဟု ဆိုသည်။ (ပြည်)

မှ။ စာဝေတ္တာ၊ ၍။ ဝိဃာသာဒါဒိဘာဝဿ စေဝ၊ စားကြွင်းစားသောသူ အစရှိသည်၏ အဖြစ်၏ရင်း။ နေရယိကာဒိဒုက္ခဝိသေသာနဉ္စ၊ အပါယ်၌ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော ဆင်းရဲအထူးတို့၏ရင်း။ တေ၊ ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သံဝတ္တနိကံ၊ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ သော။ သော တံ၊ သည်။ ဥဘောဟိ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိတစ္ဆိကေ၊ အသုံးကင်းသော[1]။ အဂ်ါရေ ဝါ၊ မီးလျှံတို့ကိုရင်း။ ဂူထံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ပရံ၊ ကို။ ပဟာရိတုကာမော၊ ပုတ်ခတ်လိုသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတ္တာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွ။ ဒဟသိ စေဝ၊ ပူလောင်မှုလည်း ပူလောင်စေသည်မည်၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓဉ္စ၊ မကောင်းသော အနံ့ကိုလည်း။ ကရောသိ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ အတ္တာနော၊ ၏။ ကမ္မဿကတံ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ ပရဿပိ၊ ၏လည်း။ (ကမ္မဿ-ကတာ၊ ကို။) ဝေါ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သောပိ၊ ထို တပါးသော သူသည်လည်း။ တဝ၊ သင့်အား။ ကုဇ္ဈိတ္တာ၊ ၍။ ကိံ၊ အသို့။ ကရိဿ-တိ၊ ပြုနိုင်လတံ့နည်း။ တေသေဝ၊ ထိုတပါးသောသူ၏ သာလျှင်။ တေ ကမ္မံ၊ သည်။ အနတ္ထာယ၊ ၎။ သံဝတ္တိဿတိ နနု၊ ဖြစ်လတံ့သည် မဟုတ်လော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ အာယသ္မာ၊ သည်။ ကမ္မဿကော၊ ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိ၏။ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ ကံ၏အမွေခံ ဖြစ်၏။ပ။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိဿတိ၊ လတံ့။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဒါယာဒေါ၊ အမွေခံသည်။ ဘဝိဿ-တိ၊ ဖြစ်ရှာလေလတံ့။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ၎။ နေဝ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ ပစ္ဇေက-ဗောဓိ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ၎။ နေ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ သာဝကဘူမိ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ၎။ နေ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ ဗြဟ္မတ္တသက္ကတ္တစက္ကဝတ္တိပဒေသရာဇာဒိ-သမ္ပတ္တိနံ၊ တို့တင်။ အညတရံ၊ သော။ သမ္ပတ္တိ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ၎။ နေ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ အထ ခေါ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုတပါးသော သူအား၊ ဝါ၊ ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သာသနတော၊ မှ။ စာဝေတ္တာ၊ ရှေ့ဧ၍။ ဝိဃာ-

---

၁-ဝိတာ အစ္ဆိ ဟေသံ ဧတေသ္ဝတိ ဝါ ဝိတစ္ဆိကာ၊ တေ ဝိတစ္ဆိကေ-ဟု ကာ-အာဂုံနှင့် ပြီးသင့်သောကြောင့် ဝိတစ္ဆိကေ-ဟု က-နှင့်သာသင့်သည်။ ဝိတစ္ဆိတေ-ဟု တ-နှင့်ကားမသင့်။ (ဆ-သံ-သော)

သာဒါဒီဘာဝဿ စေဝ၊ စားကြွင်းစား အစရှိသော သူ၏အဖြစ်ရင်း၊ ဝါ၊ ကိုရင်း။ နေရယိကာဒီဒုက္ခဝိသေသာနဉ္စ၊ အပါယ်၌ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲအထူးတို့၏ရင်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုရင်း။ သံဝတ္တနိကံ၊ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ သွာယံ-သော အယံ အာယသ္မာ၊ သည်။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသော။ သွာယံ-သော အယံ အာယသ္မာ၊ သည်။ ပဋ္ဌိဝါတေ၊ လေကြောင့်၊ ဝါ၊ လေအောက်၌။ ဌတ္ဝာ၊ ၍။ ပရံ၊ ကို။ ရဇေန၊ ဖြင့်။ သြကိရိတုကာမော၊ ကြဲခြင်းငှါအလိုရှိသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတ္တာနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဒေါသရဇေန၊ ဖြင့်။) သြကိရတိ၊ ကြဲ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယော အပ္ပ-ဒုဋ္ဌဿ။ပ။ ခိတ္တောတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ယော-နရော၊ သည်။ အပ္ပဒုဋ္ဌဿ၊ မပြစ်မှားကောင်းသော။ သုဒ္ဓဿ၊ စင်ကြယ်သော။ အနုဒ်ဏ္ဏဿ၊ အကုသိုလ်ကင်းသော။ ပေါသဿ၊ ပေါသ ဟု ဆိုအပ်သော။ နရဿ၊ သတ္တဝါအား။ ဒုဿတိ၊ ပြစ်မှား၏။ ဗာလံ၊ မိုက်သော။ တမေव-နရံ၊ ထိုသူသို့သာလျှင်။ ပါပံ၊ ပြစ်မှားသော မကောင်းမှုသည်။ ပစ္စေတိ-ပတိတေ ပစ္ဆာဂစ္ဆတိ၊ ပြန်လာ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပဋ္ဌိဝါ-တံ၊ လေညာသို့။ ခိတ္တော၊ လွှင့်အပ်သော။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သော။ ရဇော၊ မှုန်သည်။ ပစ္စေတိ ဣဝ၊ တူရှုမျက်နှာလွှင့်ပြန်လာသကဲ့သို့တည်း။]

၂၄၇။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကမ္မဿကတံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ သော်လည်း။ အသ၊ အား။ (ပဋ္ဌိယံ၊ သည်။) သစေ ဒုဝ ဝူပသမ္မတိ၊ အံ့။ အထ၊ သော်။ အနေန၊ သည်။ သတ္ထု၊ ဘုရား မြတ်စွာ၏။ ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ၊ ရှေးကကျင့်တော်မူသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ထိုသို့ဆင်ခြင်ရာ၌။ အယံ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာနယော၊ တည်း။ အမ္ဘော ပဗ္ဗဇိတ၊ အချင်းရဟန်း။ တေ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော

၁-အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ဘုရားအား ဂါရဝဖြင့်လည်း ပဋ္ဌိယဗြိမ်းရာသောကြောင့် တည်း။ သတ္ထု၊ အား။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေသဖြင့်။ မေ၊ ၏။ ပဋ္ဌိယံ၊ သည်။ ဝူပသမေယျ၊ ငြိမ်းစေနိုင်အံ့လည်းမသိ၊ ဝါ၊ ငြိမ်းစေချင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဒ္ဋ္ဌကာ။ ပေတ္တိဋ္ဌ အနုဿရိတဗ္ဗာ-ရှိသည်ကား တတြာယံ ပစ္စဝေက္ခဏာနယော-နှင့်လည်းမတန်၊ ဒ္ဋ္ဌကာလည်းမလာ။ (ပြည်)

ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သမ္မောဓာ၊ သစ္စာဥ ယျတရားတို့ကို သိတော်မူ သည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးသာလျှင်။ အနုဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာဥ ယျတရား တို့ကို သိတော်မမူသေးသော။ ဗောဓိသတ္တောပိ၊ ဘုရားလောင်းတော်သည် သော်လည်း။ သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ စတ္တာရိ အသင်္ခေ်ယျာနိ၊ ပတ်လုံး ရင်း။ ကပ္ပသတသဟဿဿ၊ ပတ်လုံးရင်း။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရယမာ-နော၊ သော်။ တတ္ထ တတ္ထ ဇာတကေ၊ ၌။ ဝဓကောသုပိ၊ ညှဉ်းဆဲသတ်ပုတ် တတ်သည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စတ္ထိကောသု၊ တို့၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နပ္ပဒူသေသိ နနု၊ မပျက်စေသည်မဟုတ်လော။ (တနည်း) စိတ္တံ-စိတ္တေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နပ္ပဒူသေသိ နနု၊ မပြစ်မှားသည်မဟုတ်လော။ (သမ္ဘာဝနာ သုံးချက်ရသောဝါကျတည်း) ဣဒံ၊ ဤသို့ရန်သူတို့၌သော်လည်း မိမိ စိတ်ကို မပျက်စေခြင်းသည်။ သေယျထာ-ကတမံ၊ နည်းဟူမူကား။ သီလ-ဝဇာတကေ၊ ၌။ တာဝ၊ စွာ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဒေဝိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ ပဒုဋ္ဌေန၊ မိစ္ဆာစာရ၏အစွမ်းဖြင့် ပြစ်မှားသော။ ပါပအမစ္စေန၊ အမတ် ယုတ်သည်။ အာနိတာယ၊ ဆောင်ပို့အပ်သော။ [၂၉၅] တိယောဇနသတံ၊ ယူဇနာသုံးရာရှိသော။ ရဇ္ဇံ၊ ပြည်ကို။ ဂဏ္ဍန္ဓယ၊ သော။ ပဋ္ဌိရညော၊ ရန်သူမင်းကို။ နိသေဓနတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဥဒ္ဓိတာနံ၊ ထကုန်သော။ အမစ္စာနံ၊ တို့အား။ အာဝုဓမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဆုပိတုံ၊ ကိုင်ခြင်းငှါ။ နှ အဒါသိ၊ မပေး။ ပုန၊ တဖန်။ အမစ္စသဟာယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ အာမကသုသာနေ၊ သူကောင်စွန့်ရာဖြစ်သောသုသာန်၌။ ဂလပ္ပမာဏံ၊ လည်ပမာဏရှိသော။ ဘူမိံ၊ ကို။ ခဏိတ္ဝာ၊ တူး၍။ နိခညမာနော-နိခဏိယမာနော၊ မြှုပ်အပ် သည်ရှိသော်။ စိတ္တပ္ပဒေါသမတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ပြစ်မှားခြင်းကိုမျှလည်း။ အကတ္ဝာ၊ ၍။ ကုဏပခါဒနတ္ထံ၊ သူကောင်ပုပ်ကိုစားခြင်းငှါ။ အာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ သိဂ်ါလာနံ၊ မြေခွေးတို့၏။ ပံသုဝိယူဟနံ၊ မြေမှုန့်ယက်ခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပုရိသကာရံ၊ (တွင်းမှထွက်ခြင်းငှါ လက်ရုံးအားဖြင့်) ယောဇျားတို့ ပြုအပ်သောအမှုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓဧဝိတောပိ၊ ရဒေပ်သောအသက် ရှင်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ယက္ခာနုဘာဝေန၊ (မင်းကြီး တရားဆုံးဖြတ်သဖြင့် နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသော) ဘီလူး၏အာနုဘော်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သိရိဂဗ္ဘံ၊ အသရေရှိသောတိုက်ခန်းသို့။ (သိရိဂဗ္ဘေတိ ဝါသာဂါရေ-ဟုဋ္ဌကာ အစောင်စောင်ရှိ၏) သြရှယ့၊ သက်၍။ သိရိသယနေ၊ အသရေရှိသော အိပ်ရာ၌။ သယိတံ၊ သော။ ပစ္စတ္ထိကံ၊ ရန်သူမင်းကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ကောပံ

အကတ္တာ၀၊ ၍သာလျှင်။ အညမည်း ချင်း။ သပထံ၊ ကျိန်စာဆိုခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုရန်သူမင်းကို။ မိတ္တဒ္ဒါနေ၊ ၌။ ဌပယိတ္တာ၊ ထား၍၊ ၀ါ၊ တည်စေ၍။

(ဘောန္တော၊ တို့။) ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ပုရိသော၊ ယောကျားမည်သည်။ အာသီသေထေ၀-အာသီသံ ကရေယျ၊ (အကြင်အကြင် လိုအပ်သော အစီးအပွါး၌ ဥယအနုဝဇ္ဇဖြစ်သော ဥပါယအားဖြင့်) တောင့်တအာသာကို ပြုရာသည်သာတည်း။ နု နိဗ္ဗိန္ဒေယျ၊ (ဤသို့ဆင်းရဲကြွင်ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်သောငါ့အား အဘယ်မှာ သောတ္ထိဘာ၀ကိုရအုံ့နည်းဟု) လုံ့လ လျော့မေ့ မပြိုးဝေ့ရာ၊ ၀ါ၊ လုံ့လပေါ့စား စွမ်းအားမလျော့ရာ။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့် လုံ့လလျော့မေ့ မပြိုးဝေ့ရာဟု ငါဆိုသနည်းဟူမူကား။ (ဝေါ-ကားနိပါတ်မျှ။ တနည်း) ဝေါ၊ သင်တို့၏။ (သာမိကော၊ သော။) အဟံ၊ သည်။ ယထာ-ယေန ပကာရေန၊ အကြင်အနုဝဇ္ဇဥယုပါယ အခြင်းအရာဖြင့်။ (ကဿစိ၊ အား။ ပိဋ္ဌိ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မပြုပဲ။ ရဇ္ဇေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။) ဣစ္ဆံ၊ ပြီ။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ (ထီးဖြူလွှဲ ကျင်းစံ ပလျက် ရှေးကအတိုင်း တည်ပြန်သော) ငါ၏ကိုယ်ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် မပြိုးဝေ့ရာဟု ငါဆိုပေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ခန္တိ၀ါဒီဇာတကေ၊ ၌။ ဒုမ္မေဓေန၊ ပညာမရှိသော။ ကာသိရညာ၊ ကလာဗုအမည်ရှိသော ကာသိမင်းသည်။ သမဏာ၊ ရှင်ရဟန်း။ တုံ၊ သည်။ ကိံ ၀ါဒီ၊ အဘယ်ကိုဆိုလေ့ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည် ရှိသော်။ အဟံ၊ သည်။ ခန္တိ၀ါဒီ နာမ၊ သည်းခံခြင်းခန္တီကို ဆိုလေ့ရှိသည် မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ သကဇ္ဇကာဟိ၊ သံဆူးတပ်ကုန်သော။ ကသာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တာဠေတ္မာ၊ ရိုက်နှက်၍။ ဟတ္ထပါဒေသု၊ တို့ကို။ ဆိဒ္ဓမာနေသု၊ သော်။ ကောပဇ္ဇတ္တမို့၊ ကိုမျှလည်း။ နာကာသိ၊ မပြု။

မဟာလွှကော၊ အရှယ်ကြီးပြင်းသည်။ ပဗ္ဗဇူပဂတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်သည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ အမျက်မထွက်မူ၍ သည်းခံခြင်းကို။ ယံ ကရေယျ၊ ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ပြုခြင်းသည်။ အနစ္ဆရိယဉ္စ၊ မအံ့လောက် သလျှင်ကတည်း။ ပန၊ သည့်ထက်အံ့စရာအထူးမှာကား။ စူဠဓမ္မပါလဇာ-

တကေ၊ ၌။ ဥတ္တာနသေယျကော၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှသည်။ သမာ-နောပိ၊ ဖြစ်လျက်လည်း။

ပထဗျာ-ပထဝီယာ၊ မြေ၏။ ဒါယာဒဿ၊ သော။ ဓမ္မပါလဿ၊ ၏။ စန္ဒနရုသာနုလိတ္တာ၊ စန္ဒကူးရည်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်ကုန်သော။ ဗာဟာ၊ တို့သည်။ ဆိဇ္ဇန္တိ၊ ပြတ်ကုန်ခဲ့ပြီ။ ဒေဝ၊ ကြီး။ မေ၊ ၏။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ ရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏တကား။

ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မာတုယာ၊ သည်။ ဝိပ္ပလပမာနာယ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းစဉ်။ ပိတရာ၊ ခမည်းတော်ဖြစ်သော။ မဟာပတာပေန နာမ၊ မဟာပတာပ အမည်ရှိသော။ ရညာ၊ သည်။ ဝံသကဋ္ဌိရေသု ဝိယ၊ မိုးယိုးဦးပေါက်သစ် ကြလိုမျှစ်သို့ ရိုးဆစ်နုနယ်ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထပါဒေသု၊ တို့ကို။ ဆေဒါပိတေသု၊ ဖြတ်စေအပ်ကုန်ပြီးသော်။ တာဝတာပိ၊ ထိုရွှေလောက်ညှဉ်းဆဲခြင်းမျှဖြင့်လည်း။ သန္တုဋ္ဌိ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ အဿ၊ ထိုဓမ္မပါလ၏။ သီသံ၊ ကို။ ဆိန္ဒထ၊ ဖြတ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဏတ္တော၊ စေပြန်လတ်သော်။ ဓမ္မပါလ၊ လ။ ဒါနိ၊ ယခု။ အယံ-ကာလော၊ ဤအခါကား။ တေ၊ ၏။ စိတ္တသန္ဓိဂုဏနကာလော၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာနှိပ်ကွပ်ခြင်း၏ အခါတည်း[1]။ အမ္ဘော ဓမ္မပါလ၊ လ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သီသစ္ဆေဒါဏာပကော၊ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ဟုစေပေတတ်သော။ ပိတရိ၊ ခမည်းတော်၌ဌင်း။ သီသစ္ဆေဒကော၊ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်တတ်သော။ ပုရိသော၊ လက်သည် ယောကျ်ား၌ဌင်း။ ပရိဒေဝမာနာယ၊ သော။ မာတရိ၊ မယ်တော်၌ဌင်း။ အတ္တနိ စ၊ ၌ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု စတူသု၊ တို့၌။ သမစိတ္တော၊ တူမျှသောစိတ်ရှိသည်။ ဟောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠှံ၊ ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း။ သမာဒဟိ၊

၁-စိတ္တသန္ဓိဂုဏနကာလောတိ ဝိသေသန် ကာတုံ အာဒတ္တာ စိတ္တဿ သမ္ဘဒေဝ ဒမနကာလော။ ဌီ ၁၃၇၅။ ဆန့်ကျင်ဖက်သို့ မှိုင်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ မပေးမူ၍ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆုံးမခြင်း၏ အခါဟူလို။ ဝိပက္ခသေဝနာ ဘိကွု-ဟူသော ပါဠိကိုပ္ပ၍ ဝိသေသန်-ကို အဓိပ္ပါယ်ဆိုသည်။ ။အမျက်ဒေါသဟူသော အဆိပ်ကို ပြုစိမ့်သောငှါ မပေးမူ၍ ဟူ၍လည်း အဓိပ္ပါယ်ဆို၏။ သဒ္ဒါနှင့်ဝေးသည်။ (ပြည်) လက်ခံ၍ ဆဌမ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၀ေဒကိယ်နှင့် မဟာဋီကာတို့၌မူ 'စိတ္တပရိဂ္ဂဏနကာလော' ဟုသာ ပါဠိရှိ၏။ 'စိတ်ကိုချုပ်တည်း သိမ်းသည်း ဖို့ရာ အခါပတည်း' ဟု သမ္ဘန်။ (ဆ-သံ-သော)

ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမ္မို့၊ ပြစ်မှားလိုသောအခြင်းအရာကို မျှလည်း။ နှ အကာသိ၊ မပြုသတည်း ၁။ မနုဿာဘူတော၊ လူဖြစ်သော ဓမ္မပါလမင်းသားယော်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သက်ဆိုးတိုင်လျက် အမျက် ချုပ်တည်း သည်းခံခြင်းကို။ ယံ အကာသိ၊ အကြင်ပြု၏။ ဣဒဠ္ဘာပိ၊ ဤသို့ ပြုခြင်းကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ အနစ္ဆရိယမေव၊ မအံ့အပ်သေးသည် သာတည်း၊ ဝါ၊ မအံ့လောက်သေးသည်သာတည်း။ ပန၊ သည့်ထက်သာ၍ အံ့စရာ ထူးပြန်သည်မှာကား။ တိရစ္ဆာနဘူတော်ပါ၊ တိရစ္ဆာန်သာ ဖြစ်ပါ လျက်လည်း။ ဆဒ္ဒန္တော နာမ၊ မည်သော။ ဝါရဏော၊ ဆင်မင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိသပ္ပိတေန၊ အဆိပ်လူးသော။ သလ္လေန၊ မြားဖြင့်။ နာဘိယံ၊ ချက်၌။ ဝိဒ္ဓေါပိ၊ ပစ်အပ်သော်လည်း။ တာဝ အနတ္ထကာရိမ္ပိ၊ ထိုရှေ့ လောက် သည်းမခံသာအောင် အကျိုးမဲ့ကိုပြုသော။ လုဒ္ဒကေ၊ မူဆိုးခ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နုပ္ပဒူသေသိ၊ မပျက်စေ။ (တနည်း) စိတ္တံ-စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ နုပ္ပဒူသေသိ၊ မပြစ်မှား။ ယထာဟ၊ ကား။ [၂၉၆] သမပ္ပိတော။ ပ။ ပယောဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ပုထုသလ္လေန၊ ကြီးမားသောဆိပ်လူးမြားသည်။ သမပ္ပိတော၊ ပြင်းစွာ စူးဝင်အပ်သော၊ ဝါ၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်အပ်သော။ နာဂေါ၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း သည်။ အဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ မပြစ်မှားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိသည်မဖြစ်မူ၍။ လုဒ္ဒကံ၊ ကို။ အစ္ဆရိယာသိ၊ ဆိုး၏။ သမ္မ၊ အချင်း။ ကိမတ္ထိယံ၊ အာဃယ်အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ တုံ၊ သည်။ မမ်ံ၊ ငါ့ကို။ အဝဓိ၊ ပြစ်သနည်း၊ ဝါ၊ သတ်သနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အာဃယ်သူ၏မူလည်း။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ အဝဓိ၊ နည်း။ ကဿ ဝါ၊ သူ၏မူလည်း။ အယံ ပယောဂေါ၊ ဤစေခိုင်းခြင်း ပယောဂနည်း။ ဣတိ အစ္ဆရိယာသိ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္တာ စ၊ ၍လျှင်။ ဘဒန္တေ၊ အရှင်ဆင်မင်း။ ကာသိ-ရညော၊ ၏။ မဟောသိယာ၊ ကာသိမိဘုရားခေါင်ကြီးသည်။ တဝ၊ ၏။ ဒန္တာနံ၊ အစွယ်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ပေသိတော၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။

၁-ဒန္တိဂါဒီဇာတ်ကို ထောက်သဖြင့် ဤဓမ္မပါလဇာတ်၌ ပဒုဋ္ဌာကာရမျှကို မပြုခြင်း သည် အစ္ဆရိယဖြစ်သော်လည်း တပါးဇာတ်ကို ထောက်သဖြင့် အနစ္ဆရိယသာ ဖြစ်သေး သည်ဟု ပြခြင်းငှါ ဣဒဠ္ဘာပိ။ပ။ မကာသိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

ဣတိ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တဿာ မဟေသိယာ၊ ၏။ မနောရထံ၊ နှလုံးအလိုကို။ ပူရေန္တော၊ ၍။ ဆပ္ပဏ္ဏရသ္မိနိစ္ဆရဏသမုဇ္ဇလိတစာရုသောဘော၊ ပြိုးပြိုးပြက် ထွက်လတ်သော အညိုအရှေ့စသောအားဖြင့် ခြောက်ပါးသော အဆင်းနှင့် ယှဉ်သော အရောင်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်တောက်ပလျက် နှစ်သက်ဖွယ် တင့်တယ်ခြင်းရှိကုန်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဒန္တေ၊ အစ္စယ်တို့ကို။ ဆေတ္တာ၊ ၍။ အဒါသိ၊ ၏။

မဟာကပိ၊ မျောက်မင်းသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္တနာယေဝ၊ သည် သာလျှင်။ ပဗ္ဗတပပါတတော၊ ကမ်းပါးပြတ်မှ။ ဥဒ္ဓရိတေန၊ ထုတ်ဆောင် ကယ်တင်အပ်သော။ ပုရိသေန၊ သည်။

ဝနေ၊ ၌။ အညေ၊ မျောက်မှတပါးကုန်သော။ မိဂါ၊ သားအပေါင်း တို့သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဘက္ခာ၊ အစာတို့သည်။ ဟောန္တိ ယထေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ ဝါနရော၊ ဤမျောက်သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဘက္ခော၊ အစာပင်တည်း။ ဆာတော-ဝိဃစ္ဆိတော၊ ဆာသောငါသည်၊ ဝါ၊ စားချင်သောငါသည်။ ဣမံ ဝါနရံ၊ ကို။ ဝဓိတ္ဝာန၊ သတ်၍။ ယန္ဒုန ခါဒေယျ-ခါဒေယ္ယ၊ အကယ်၍ စားရတိမ္မု။ သာဧု၊ ၏။

အာဟိတောဝ-သုဟိတောဝ၊ ဝသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝမ်းပြည့်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ သမ္မလံ၊ ခရီးစာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ရိက္ခာဖြစ်သော။ မံသံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဂမိဿာမိ၊ အုံ့။ (ဣဒံ၊ ဤမျောက်သားသည်။) မေ၊ ၏။ ပါထေယျံ၊ ရိက္ခာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ (ဣမိနာ၊ ဤမျောက်သားဖြင့်။) ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲမှ။ နိတ္ထရိဿာမိ၊ ထွက်မြောက်အုံ့။ (တနည်း) ကန္တာရံ၊ ကို။ နိတ္ထရိဿာမိ၊ လွန်နိုင်အုံ့။

ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေတ္ဝာ၊ ၍။ သိလံ၊ ကျောက်ကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ ချီ၍။ မတ္ထကေ၊ မျောက်မင်းဦးခေါင်းကို။ သမ္ဘဒါလိတေ၊ ခဲ့ဒေပ်ပြီးသော်၊ ဝါ၊ ကဲ့အောင်ထိုးအပ်လတ်သော်။ အယံ အန္ဓဗာလော၊ ဤပညာမျက်စိ ကန်းသော သူမိုက်သည်။ မိတ္တဒုဗ္ဘိ ဝတ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြုတ် သူယုတ်ချေ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ (ကာရုညေန၊ သနားသဖြင့်။) အဿုပုဏ္ဏောဟိ၊ ကုန်သော။ နေတ္ထောဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ ဥဒိက္ခမာနော၊ ကြည့်လျက်။

ဘဒန္တေ၊ အရှင်ကောင်း။ (ပိယသမုဒါစာရ) တုံ့၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အယျော၊ အရှင်သည်။ အသိ၊ ၏။ တ္တမ္ပိ၊ အရှင်ကောင်းမှတ်ပါသော သင်သည်လည်း။ (ပိ-ဂမျှမာန်) မေ၊ အာဝ။ တောဒိသံ၊ ကို။ အကရိ-အကာသိ နာမ၊ ပြုဖြစ်ဘိ၏။ (မာတိ နိပါတမတ္တံ။ တနည်း) ဘဒန္တေ၊ ကောင်း။ တုံ့၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အယျော၊ သည်။ အသိ၊ ၏။ တုံ့ နာမ၊ သို့စင် အရှင်မှတ်ပါသော သင်သည်ကား။ တောဒိသံ၊ ကို။ မာကရိ၊ လင့်။ ဝါ၊ မာကရိ နာမ၊ မပြုသင့်လေတကား။ ဒီဃာဝု၊ ဦးရှိုးသက်ရှည်။ ခေါ၊ စင်စစ်မူကား။ တုံ့၊ သည်။ အညံ၊ သူတပါးကို။ ဝါရေတုံ၊ မြစ်ခြင်းငှါ။ အရဟသိ နာမ၊ ထိုက်သည်မဟုတ်လော။ (တုံ့ ခေါသိ-ဌ် အသိ-အနုက်မဲ့။ တနည်း) ခေါ၊ စစ်။ တုံ့၊ သည်။ (မယာ၊ ငါ့ကြောင့်။) ဒီဃာဝု၊ အသက်ရှည်သည်။ အသိ နာမ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။

ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တသ္မိံ ပုရိသေ၊ ဌ်။ စိတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို။ အပ္ပဒုဿေတ္တာ၊ မပျက်စေမူ၍။ အတ္တနော စ၊ ၏လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အစိန္တေတ္တာ၊ ၍။ တမေဝ ပုရိသံ၊ ကိုပင်။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ၊ လျက်လည်း။ မဟာကပိ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ခေမန္တဘူမိံ၊ အဆုံးတိုင် ဘေးကင်းရာအရပ်သို့။ သမ္ပာပေသိ၊ ၏။ (တိရစ္ဆာနဘူတောပိ ပန ဆဒ္ဒန္တော နာမ-ကလိုက်စေ၍ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ ပန မဟာကပိ ဟုတ္တာ ခေမန္တဘူမိံ သမ္ပာပေသိ-ဟု ယောဇနာသည်)

ဘူရိဒတ္တောနာမ၊ ရှိသော။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပေါ-သထင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝမ္မိကမုဒ္ဓနိ၊ တောင်ပို့ထိပ်ဌ။ သယ-မာနော၊ သော်။ ကပ္ပဋ္ဌာနဋ္ဌိသဒိသေန၊ ကမ္ဘာပျက်မီးနှင့်တူသော။ သြသဓေန၊ ဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ဌ။ သိဒ္ဓိယမာနောပိ၊ သွန်းလောင်း ကြဖျန်းသော်လည်း။ ပေဋ္ဌာယ၊ ဌ။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ သကလဇမ္ဗုဒီပေ၊ ဌ။ ကိဋ္ဌာပယမာနောပိ၊ ကစားစေအပ်သော်လည်း။ တသ္မိံ ဗြာဟ္မဏေ၊

၁-ရဟန်းသူတော်ကောင်း မဟုတ်ပဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် အယျော-ဟူသနည်း ? အတိထိဘာဝတော၊ ဦးကာဟိတ်။ စေတိယမှိ စ သံဃေ ဝါ၊ ပုဂ္ဂလေ အတိထိသု ဝါ။ မာတရိ ပိတရိ စာပိ၊ အထော ဇေဋ္ဌမှိ ဘာတရိ-ဟု နိဒိကဏ္ဍသုတ် (၃၁၊၁၀) လာရှိကား ရှေးအိုးမြေ့ပ်ထားရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဟူလို။ (ပြည့်)

ဦး။ မနောပဒေါသမတ္တမ္မိ၊ မျှကိုသော်လည်း။ နဲ အကာသိ၊ မပြု။ ယထာဟ၊ ကား။

ပေဌာယ၊ ပခြုပ်ဦး။ ပကွိုပန္ဓေပိ၊ ခြေဖြင့်နင်းရှိထည့်သွင်းသော်ရင်း။ ပါဏိနာ၊ ဖြင့်။ မဒ္ဒန္ဓေပိ စ၊ (ဒုဗ္ဗလဘာဝကို ပြုခြင်းငှါ နာနပ္ပကာရ တို့ဖြင့်) နယ်ချေသော်ရင်း။ မမ၊ ၏။ သီလဘေဒဘယာ၊ သီလပျက်အံ့ သည်မှကြောက်သောကြောင့်။ (သီလခဏ္ဍာဘယာ-ဟူ၍လည်း ရှိ၏၊ သီလ ကျိုးအံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်ပေး) အလမ္ပာနေ၊ အလမ္ပာယ်ဦး။ နဲ ကုပ္ပါမိ၊ မထွက်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

[၂၉၇] စမ္မေယျောပိ နာဂရာဇာ၊ သည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အဟိ-တုဏ္ဍိကေန၊ အလမ္ပာယ်သမားသည်။ ဝိဟေဋ္ဌိယမာနော၊ သော်။ မနော-ပဒေါသမတ္တမ္မိ၊ မျှကိုသော်လည်း။ နဲ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ယထာဟ၊ ကား။ တဒါပိ မံ။ပ။ သိဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[တဒါပိ၊ ထိုစမ္မေယျနဂါးမင်း ဖြစ်သော အခါ၌လည်း။ ဓမ္မစာရိုံ၊ တရားကိုကျင့်သုံးသော။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ ဥပဝုတ္ထံ၊ စောင့်သုံးသော။ မံ၊ ကို။ အဟိတုဏ္ဍိကော၊ အလမ္ပာယ်သည်။ (အဟိနော တုဏ္ဍေန ဒိဗ္ဗတိတိ အဟိတုဏ္ဍိကော၊ ဏိကပစ္စယော၊) ဂဟေတ္ဝာန၊ ဖမ်း၍။ ရာဇဒ္ဒါရမ္မိ၊ မင်းအိမ်တံခါး၌။ ကိဠတိ၊ ကစား၏။

နိလံ ဝါ၊ ကိုမူလည်းဖြစ်စေ။ ပီတံ ဝါ၊ ကိုမူလည်းစေ။ လောဟိတံ ဝါ၊ အနိုကိုမူလည်းဖြစ်စေ၊ ယံ-ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ သော၊ ထိုအလမ္ပာယ်သည်။ စိန္တ-ယတိ၊ စိတ်ဖြင့်ဖြစ်စေလို၍ ကြံ၏။ တဿ၊ ထိုအလမ္ပာယ်၏။ စိတ္တာနု-ဝတ္တေန္တော၊ စိတ်သို့လိုက်သည်ဖြစ်၍။ (ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်မူ။ အယံ၊ ဤအလမ္ပာယ်သည်။ ဗဟုလာဘံ၊ ကို။ လဘတု၊ ရပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍) စိန္တိတသန္ဓိဘော၊ ကြံအပ်သောအဆင်းနှင့် တူသည်။ ဟောမိ၊ ၏။

(အာနုဘာဝေန ပန၊ အားဖြင့်မူကား။) အဟံ၊ သည်။ ထလံ၊ ကြည်း ကို။ ဥဒကံ ကရေယ္ယံ၊ ရေဖြစ်အောင်ပြုနိုင်၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ထလံ ကရေယ္ယံ၊ ကုန်းကြည်းဖြစ်အောင် ပြုနိုင်၏။ တဿ၊ ထိုအလမ္ပာယ်အား။ ယဒိ ကုပ္ပေယ္ယံ၊ အံ့။ ခဏေန-တခ်ဏေ၀၊ ထိုကြည့်သော ခဏ၌ပင်လျှင်။ ဆာရိကံ ကရေ၊ ပြာဖြစ်အောင် ပြုနိုင်၏။

(ဧဝံ ပန၊ ဤသို့ နိုင်တိုင်းပြုသည်ဖြစ်၍ကား။) စိတ္တဝသီ၊ စိတ်အလို သို့လိုက်သည်။ ယဒိ ဟေသံ၊ အံ့။ သီလတော၊ မှ။ ပရိဟာယိသောမိ၊ ယုတ် ရာ၏။ သီလေန၊ မှ။ ပရိဟီနသ၊ အား။ ဥတ္တမတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓဘာဝဟု ဆို အပ်သော မြတ်သောအကျိုးသည်။ နု သိဗ္ဗတိ၊ မပြီးရာ။]

သခ်ပါလနာဂရာဇာ၊ သခ်ပါလ နဂါးမင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တိခိ-ဏာဟိ၊ မြမြထက်ကုန်သော။ သတ္တိဟိ၊ လုံ့မတို့ဖြင့်။ အဌသု ဌာနေ-သု၊ ရှစ်ဌာနတို့၌။ သြဝိဗ္ဗိတ္ဝာ၊ ထိုး၍။ ပဟာရမုခေဟိ၊ လုံ့ထိုးရာအဝတို့ ဖြင့်။ သကဏ္ဌကာ၊ အဆူးရှိကုန်သော။ လတာယော၊ နွယ်တို့ကို။ ပဝေ-သေတ္ဝာ၊ သွင်း၍။ နာသာယ၊ နှာခေါင်း၌။ ဒဠ္ဌံ၊ စွာ။ ရဇ္ဇုံ၊ ကြိုးကို။ ပက္ခိပိတ္ဝာ၊ ထည့်၍၊ ဝါ၊ တပ်၍။ သောဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇ-ပုတ္တေဟိ၊ မှူဆိုးသားတို့သည်။ ကာဇေန၊ ထမ်းပိုးဖြင့်။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဝယုမာနော၊ ထမ်းအပ်သော်။ ဓရဏီတလေ၊ မြေအပြင်၌။ ဆံသိယမာန-သရီရော၊ ပွတ်တိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ မဟန္တံ၊ သည်းစွာ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပစ္စနုဘောဒ္ဓော၊ ခံစားရသည်ဖြစ်၍။ ကုဇ္ဈိတ္ဝာ၊ မျက် မာန်ထွက်၍။ သြလောကိတမတ္တေနေဝ၊ မျက်စောင်းညိတ်လှည့် ကြည့် ကာမျှဖြင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘောဇပုတ္တေ၊ မှူဆိုးသားတို့ကို။ ဘသ္မံ ကာတုံ၊ ပြာဖြစ်အောင်ပြုခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ သည်။ သမာနောပိ၊ လျက်လည်း။ စက္ခုံ၊ ကို။ ဥမ္မိလေတ္ဝာ၊ ဖွင့်၍။ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမ္ပိ၊ ပြစ် မှားလိုသော အမှုအရာမျှကိုသော်လည်း။ နု အကာသိ၊ ပြုတော်မမူ။ ယထာဟ၊ ကား။ စာတုဒ္ဒသိံ။ ပ။ ဇနေ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အဌာရ၊ အဌာရမည်သောလှည်းမူး။ စာတုဒ္ဒသိံ၊ တဆဲ့လေးရက် မြောက်နေ့ပတ်လုံးဌင်း။ ပဉ္စဒသိံ၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက်နေ့ပတ်လုံးဌင်း။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဥပဝသာမိ၊ ကျင့်သုံး၏။ အထ၊ ထိုသို့ ဥပုသ်ကျင့်သုံးသောအခါ၌။ သောဌသ ဘောဇပုတ္တာ၊ တကျိပ် ခြောက်ယောက်သော မှူဆိုးသားတို့သည်။ ရဇ္ဇုံ စ၊ ကြိုးကိုဌင်း။ ဒဠ္ဌံ၊ မြဲမြံ ခိုင်ခံ့သော။ ပါသဉ္စ၊ ကြောက္ခင်းကိုဌင်း။ ဂဟေတ္ဝာန၊ ယူ၍။ အာဂမုံ၊ လာကုန်ပြီ။

အာဂန္တွာ၊ ၍။ နာသံ၊ နှာခေါင်းကို။ ဘေတ္ဝာန၊ ဖောက်ထွင်း၍။ ရဇ္ဇုံ၊ နှာခေါင်း၌ သီသောကြိုးကို။ အတိကဿ၊ တင်းတင်းငင်လတ်၍။

သမ္ဘဝရိဂယ္ပ၊ ကြိမ်နွယ်စသည်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆိုင်းရ၏။ လုဒ္ဒါ၊ မူဆိုး တို့သည်။ မံ၊ ကို။ နယိ ံသု၊ ဆောင်ကုန်၏။ တောဒိသံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ အပ္ပဋိကောပယန္တော၊ မပျက်စေပဲ။ တိတိက္ခံ၊ သည်းခံဘူးပြီ။]

[၂၉၇] စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တောနေဝ-အစ္ဆရိယာနိ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ နု အကာသိ၊ ပြုတော်မူဘူးသည် မဟုတ်ပေ။ မာတုပေါ-သကဇာတကာဒီသု၊ တို့၌။ အညာနိပိ၊ ကုန်သော။ အနေကာနိ၊ ကုန် သော။ (ဒုဿဟာနိ၊ တို့ကို။ သဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) အစ္ဆရိယာနိ၊ တို့ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပတ္တုံ၊ ရောက်ပြီးသော။ သဒေဝလောကေ၊ ၌။ ကေနစိ၊ နှင့်။ အပ္ပဋိသမဓိဂုဏံ၊ မတူနိုင်သော သည်းခံခြင်းကျေးဇူး ရှိတော်မူသော။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ ထိုဘုန်းခြောက်ပါး နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားကို။ သတ္ထာရံ-သတ္ထာ ဣတိ၊ ဆရာဟူ၍။ အပဒိသတော။ ညွှန်သော။ တဿ တေ၊ ထိုသင့်အား။ ပဋ္ဌိယစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ-ဥပ္ပါဒနံ နာမ၊ ဖြစ်စေခြင်းမည်သည်ကား။ အတိဝိယ အယုတ္တံ၊ အလွန်ပင်မသင့်။ အပ္ပတိရူပံ၊ ဆရာ့သဘောနှင့် မတူခဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ (သတ္ထု ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။)

၂၄၇။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သတ္ထု၊ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော ဘုရား၏။ ပုဗ္ဗစရိတဂုဏံ၊ ရှေးဘ၌ ကျင့်တော်မူဘူးသော ကျေးဇူးတော်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ သော်လည်း။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာ သော နေ့ညည့်ပတ်လုံး။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဒါသဗ္ဘံ၊ ကျွန်အဖြစ်သို့။ ဥပဂတဿ၊ ရောက်သော။ အဿ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ တံ ပဋ္ဌိယံ၊ သည်။ သစေ နေဝ ဝူပသမ္မတိ၊ အံ့။ အဃ၊ သော်။ အနေန-ပဋ္ဌလေန၊ သည်။ အနုမ-တဂ္ဂိယာနိ၊ အနုမတဂ္ဂသုတ်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ္ဍ၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတြ-သုတ္တေ၊ ၌။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နု မာတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ရှေးဘ၌ အမိမဖြစ်စဘူး။ ယော၊ သည်။ နု ပိတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ နု ဘာတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ နု ဘဂိနီ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ နု ပုတ္တော ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ နု ဓီတာ ဘူတပုဗ္ဗာ၊ ရှေးဘ သမီးမဖြစ်စဘူး။ သော သတ္တော၊ ထိုဘဝနိုးဝေး ရှေးရှေး

ကာလ မိဘစသည် မဖြစ်ဘူးသလူသည်။ နှ သုလဘရှုပေါ၊ ရလွယ်သော သဘောမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိं ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဝေ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ အတိတေ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ မာတာ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဒသမာသေ၊ ဆယ်လတို့ပတ်လုံး။ ကုစ္ဆိယာ၊ ဖြင့်။ ပရိဟရိတ္ဝာ၊ သွယ်၍။ မုတ္တကရိသဒ္ဒေသိယံ၊ ကိုကာဒိနှိ၊ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး တံထွေး နှပ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဟရိစန္ဒနံ ဝိယ၊ စန္ဒကူးကဲ့သို့။ အဇိဂုစ္ဆမာနော၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနေတ္ဝာ၊ ပယ်ရှား သုတ်သင်၍။ ဥရေန၊ ဖြင့်။ ဆာဒေန္တော၊ ဖုံးလွှမ်းလျက်။ အဂင်္ဂုတ္ထာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါဖြင့်။ ပရိဟရမာနော၊ ချီပိုးဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်၍။ ပေါသေသိ ကိရ၊ မွေးဘူးပေသတတ်။ ပိတာ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အဇပထသက္ခုပထာဒိနှိ၊ ဆိတ်ဖြင့် သွားရာခရီး (ချွန်းသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ရှည်သော အရိုးတပ်သော) တံသင်းဖြင့် ချီတက်ကာချီတက်ကာ ဆွဲ၍သွားရာခရီး စသည်တို့သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဝါဏိဇံ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းကို။ ပယောဇယမာနော၊ ယှဉ်စေလျက်။ မယှံ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ၄။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပရိစ္စဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဘတော ဗျူဠ္ဠေ၊ ထိုးပစ်ခြင်းငှါ နှစ်ဖက်သော အဖို့တို့မှ မြဲစွာဖွဲ့အပ်သော ချပ်မိန်ညှိရှိသော။ သင်္ဂါမေ၊ ၌။ ပဝိသိတ္ဝာ၊ ၍ရင်း။ နာဝါယ၊ ဖြင့်။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ သို့။ ပက္ခန္ဒိတ္ဝာ စ၊ သက်ဝင်ကူးသွား၍ရင်း။ အညာနိ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုက္ခရာနိ၊ ခဲယဉ်းသော အမှုတို့ကို။ ကရိတ္ဝာ စ၊ ၍ရင်း။ ပုတ္တကေ၊ သားငယ် သို့မဟုတ်ကို။ ပေါသေယ္ယာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ၊ ထိုထိုသို့သော အကြောင်း ဥပါယ်တို့ဖြင့်။ ဧနံ၊ ကို။ သံဟရိတ္ဝာ၊ ကောင်းစွာဆောင်၍။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပေါသေသိ ကိရ၊ မွေးဘူးပေသတတ်။ ဘာတာ စ၊ သည်ရင်း။ ဘဂိနီ စ၊ သည်ရင်း။ ပုတ္တော စ၊ သည်ရင်း။ ဓီတာ စ၊ သည်ရင်း။ ဟုတ္ဝာပိ၊ ၍လည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဣဒဠ္ဠိဒဠ္ဠာ၊ ဤမည်သော ဤမည်သော။ ဥပကာရံ၊ ကို။ အကာသိ ကိရ၊ ပြုဘူးပေသတတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတြ၊ ထိုမိခင်ဖခင် အဆွေဘုတိဖြစ်၍ မွေးမြူလုပ်ကျွေး ကျေးဇူးပြုဘူးပေသော သူတို့၌။ မနံ၊ ကို။ ပဋိသေတုံ၊ ပျက်စေခြင်းငှါ။ မေ၊ အား။

၁-သက္ခုပထ စသည်တို့၏အကျယ်အဖွင့်ကို မဟာနိဒ္ဒေသ ၌၂၇၂-၌ ကြည့်။ (ဆ-သံ-သော)

နပ္ပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်ချေ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၄၉။ ပန၊ ပါး။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ မျက်မှောက်မထား မြစ်ပေြားသော်လည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ငြိမ်းစိမ့်သောငှါ။ သစေ နသက္ကောတိ-ယေဝ၊ နိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပြန်အံ့။ အထ၊ သော်။ အနေန၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ဖြင့်။ မေတ္တာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အမ္ဘော ပဗ္ဗဇိတ၊ ရဟန်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ မေတ္တာယ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု၊ ဟောတော်မူပါသည် မဟုတ်လော။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စစ်။ အာသေဝိတာယ၊ ရိုသေသဖြင့် မှီဝဲအပ်သော။ ဘာဝိတာယ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဗဟုလီကတာယ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော။ ယာနီကတာယ၊ ကပြီးသောယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသော။ ဝတ္ထုကတာယ၊ တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့ပြုအပ်ပြီးသော။ အနုट्ठိတာယ၊ မြဲစွာခိုင်ခဲ့ တည်တံ့စွာသော။ ပရိစိတာယ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်အောင် လေ့လာအပ်ပြီးသော။ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ လွန်စွာအသင့် အားထုတ်အပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံစေအပ်ပြီးသော။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဟူ ဆိုအပ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်၏ပဋိပက္ခမှ လွတ်ကြောင်း တရား၏။ (တနည်း) မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။ စေတော-ဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာ သိုထားတတ်သော သမာဓိ၏။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ [၂၉၉] ပါဠိကခ်ီ၊ မခ္ဆုတ်ဖြစ်လတံ့ဟု အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ကောဒသ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ သုခံ၊ စွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ သုခံ၊ စွာ။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။ ပါပကံ၊ သော။ သုပိနံ၊ ကို။ နု ပဿတိ၊ မမြင်မက်။ မနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အမနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ရက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ အသ္သ၊ ထိုမေတ္တာဖြင့်လေ့ရှိသသူအား။ အဂ္ဂိ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဝိသံ ဝါ၊ အဆိပ်သည်မူလည်း။ သတ္ထံ ဝါ၊ လက်နက်သည်မူလည်း။ နကမတိ၊ မရောက်မကပ်။ တုဝဋံ၊ လျင်စွာ။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာတည်၏။ (တည်ကြည်၏လည်းဟု) မုခဝဏ္ဏော၊ မျက်နှာ

အဆင်းသည်။ ပသီဒတိ၊ ကြည်၏။ အသမ္မူ။ ဌေ၊ မတွေ့ဝေသည်ဖြစ်၍။ ကာလက်ရောတိ၊ စုတွေ့ရ၏။ ဥတ္တရိံ၊ ထို့ထက်အလွန်ဖြစ်သောမင်ဖိုလ်ကို။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ သော်။ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့လားရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။[1]]

တုံ၊ သည်။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ကို။ သစေ နု နိဗ္ဗာပေယ္ယာသိ၊ အကယ်၍ မငြိမ်းစေနိုင်လတ်အုံ့။ ဣမေဟိ အာနိသံသေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဗာဟိရော၊ မခံစားရလှင့်စင်ကျလျက် အပြင်ပအချည်းနှီးသည်။ ဘဝိယ္ယသိ၊ ဖြစ်ရလတုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၅၀။ ပန၊ ပါး။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့အကျိုးပြုလျက် နှားချပါသော်လည်း။ နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ၎။ အသက္ကောန္တေန၊ ယောဂီသည်။ ဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂေါ၊ (သသမ္ဘာရသခေါ်ပစသောအားဖြင့်)ဓာတ်တို့ကိုခွဲဝေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျင်။ ကာတဗ္ဗော၊ နည်း။ ပန-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ အမ္ဘော ပဗ္ဗတိတ၊ ရဟန်း။ တုံ၊ သည်။ ဘေသ၊ ထိုသူအား။ ကုဋ္ဌမာနော၊ သော်။ ကဿ၊ အား။ ကုဋ္ဌသိ၊ နည်း။ ကေသာနံ၊ တို့အား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မဟုတ်။ လောမာနံ၊ တို့အား။ နခါနံ၊ တို့အား။ ပ ။ မုတ္တဿ၊ အား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ အထဝါ ပန၊ သော်ကား။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ ပထဝီဓာတုယာ၊ အား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ အာပေါဓာတုယာ၊ အား။ တေဇောဓာတုယာ၊ အား။ ဝါယောဓာတု-ယာ၊ အား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ ဝါ၊ ကား။ ယေ ပဋိကွန္တေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယာနိ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အယံ အာယသ္မာ။ ဤအရှင်ကို။ ဣတ္ထန္နာမောတိ၊ ဤအမည်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုပဋိကွန္ဓာစသည်တို့တွင်။ ရူပကွန္ဓဿ၊ အား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏကွန္ဓဿ၊ ဝိညာ-ဏကွန္ဓာအား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ ဝ။ ကား။ စက္ခာယတနဿ၊ အား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ ရူပါယတနဿ၊ အား။ ကုဋ္ဌသိ ကိံ၊ လော။ ပ ။

၁-အိပ်နိုးချမ်းသာ၊ ယုတ်မာမမက်၊ နှစ်သက်လူနှတ်၊ စောင့်မှတ်နှတ်မျှား၊ ဆိပ်ကား မနှံ့၊ စိတ်ပျံ့တည်ကြည်၊ ရှင်သည်မျက်နှာ၊ သေခါမတွေ့၊ လားလေဗြဟ္မာ၊ ဆဲ့တခါဟု၊ မေတ္တာနိသင်၊ ကျိုးဆက်သင်သည်၊ ရှင်လူအမျှား ကျင့်ရာသော်။ (ပြည်)

မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ အား။ ကုဗ္ဗသိ ကိုံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ ကို့။ ကာတမ္ဘော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးထူးကိုဆိုဦးအုံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ ကို့။ ကရောတော၊ သော။ (အာယ၊ အား။) အာရဗ္ဘေ၊ ၌။ သာသပယာ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာဌာနသည်။ နု ဟောတိ ဝိယ၊ မရှိသကဲ့သို့ရင်း။ အာကာသေ၊ ၌။ စိတ္တကမ္မယာ၊ ပန်းချီဆေးရေးအမှု၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နု ဟောတိ ဝိယ စ၊ ရင်း။ (ဧဝံ၊ တူ။ ဝေရိတိ ပရိကပ္ပိတော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ၌။) ကောဓယာ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာဌာနသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၂၅၁။ ပန၊ ပါး။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ ကို့။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောဇ္ဈနု၊ သည်။ သံဝိဘာဂေါ၊ အာမိသကိုဝေဖန်ခြင်းကို့။ ကာတမ္ဘော၊ ၏။ (သံဝိ-ဘာဂေါတိ အာမိသသံဝိဘာဂေါ-ဟူ၍သာ ဋီကာလှစ်ရကား ဒါနရှိသည် အပို) အတ္ထနော၊ ၏။ သန္ဓကံ၊ ကို့။ ပရဿ၊ ရန်သူအား။ ဒါတမ္ဘံ၊ ၏။ ပရဿ၊ ၏။ သန္ဓကံ၊ ကို့။ အတ္ထနော၊ သည်။ ဂဟေတမ္ဘံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ ပရော၊ ရန်သူသည်။ ဘိန္နာဇီဝေါ၊ ပျက်သောအာဇီဝ ရှိသည်။ (အပရိသုဒ္ဓါဇီဝဟူလို) အပရိဘောဂါရဟပရိက္ခာရော၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါမထိုက်သော အသုံးအဆောင်ပရိက္ခရာရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အုံ့။ အတ္ထနော၊ ၏။ သန္ဓကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒါတမ္ဘံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဝေဖန်ခြင်းကို့။ ကရောတော၊ သော။ တဿ ဒါယကဿ၊ အား။ ဧကဋ္ဌ-နေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တဿိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုဝေရိပုဂ္ဂိုလ်၌။ အာဃာတော၊ မပြိမ်းနိုင်သော ရန်ငြိုးအမျက်သည်။ ဝူပသမ္မတိ၊ ငြိမ်းအေးလေ၏။ ဣတရဿ စ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကအားလည်း။ အတိတရာတိတော၊ အတိတ်ဘဝမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အနုဗန္ဓောပိ၊ အစဉ်တစိုက်လိုက်သော်လည်း။ ကောဓော၊ သည်။ တခ်ဏည်ဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝူပသမ္မတိ၊ ၏။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရေ၊ စိတ္တလတောင်ကျောင်း၌။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ ဝုဋ္ဌာပိတသေနာသနေန၊ ထစေအပ်သော ကျောင်းရှိသော။ (ရန်သူမဟာထေရ်လာ၍ သုံးခါ တိုင်အောင် နေရာကျောင်းမှ ပြောင်းရွှေ့ထသွားရသည်ဟူလို) ပိဏ္ဍပါတိ-ကတ္ထေရေန၊ သည်။ [၃၀၀] ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဌကဟာဝဏ္ဏနကော၊ ရှစ်သပြာထိုက်သော။ အယံ ပတ္တော၊ သည်။ မမ၊ ၏။ မာတရာ ဥပါသိကာယ၊ အမိတကာမကြီးသည်။ ဒိန္နော၊ သော။ (တနည်း)

ဒိန္နော-ဒိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မိယလာဘော၊ ရအာပ်သောလာဘ်ဟည်း ။ မဟာဥပါသိကာယ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ ပုညလာဘံ၊ ကောင်းမှုတည်းဟူသော လာဘ်ကို။ ကရောထ၊ ပြုပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ ဒိန္နံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ လဒ္ဓမဟာထေရဿ၊ ရသောမဟာထေရ်အား။ အာဃာတော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဝူပသမ္မတိ ဝိယ၊ သို့တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ တေ ဒါနံ နာမ၊ ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်း မည်သည်ကား။ မဟာနုဘာဝံ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိ၏။ စ-သစ္ဆိ၊ ၏။ အဒန္ဒ။ပ။ နုမန္ဒိ စာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တမိ၊ ၏။

[ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းသည်။ အဒန္ဒ ဒမနံ၊ မယဉ်ကျေးသူကို ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။ ဒါနံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ၊ အလုံးစုံသောအကျိုးတို့ကို ပြီးစေတတ်၏။ ဒါနေန၊ ပေးကမ်းဖြင့်ချီခြင်းဖြင့်ရင်း။ ပိယဝါစာယ၊ ချစ်ဖွယ်စကားဖြင့်ရင်း။ (ဒါယကာ၊ ပေးတတ်သည်တို့သည်။) ဥန္နမန္တိ၊ မျက်နှာပန်းပွင့် ကြီးမြင့်တတ်ကုန်၏။ (ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကာ စ၊ လက်ဝေခံရသည်တို့သည်လည်း။) နမန္တိ၊ မြက်ချိုစားချင် တောသမင်သို့ ဆောလျင်ညွှတ်လှာတတ်ကုန်၏။]

၂၅၂။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝေရိ-ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ဝူပသန္တပဋ္ဌိယာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော ပဋ္ဌိယာရှိသော။ တယာ၊ ထိုယောဂီအား။ ပိယာတိပိယသဟာယကမဇ္ဈတ္တေသု၊ ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ် အလွန်ချစ်အပ်သော အဆွေခင်ပွန်း လျစ်လျူ။ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မေတ္တာဝသေန၊ မေတ္တာကိုဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုဝေရိပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ မေတ္တာဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ အနေန၊ သည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မေတ္တာယန္တေန၊ မေတ္တာပြုသည်ဖြစ်၍။ အတ္တနိ၊ ၌ဌင်း။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ၌ဌင်း။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ၌ဌင်း။ ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊ ၌ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာသု ဇနေသု၊ တို့၌။ သမစိတ္တတံ၊ ဟိတူပသံဟာရ အားဖြင့် မျှသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သမ္ပာဒေန္တေန၊ ပြည့်စုံစေသည်ဖြစ်၍။ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊

၁-မမ မာတရာ ဥပါသိကာယ ဒိန္နော-ဟူသော ဤစကားသည် ဓမ္မိကော လာဘော-၏ ကာရဏာဝစနတည်း၊ ဟောတုမန္တဝိသေသန-ဟူလို။ ထိုပါဠိဖြင့် ထိုလာဘ်၏ အာဂမနသဒ္ဒါကို ပြသည်။ (ပြည်)

၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ တဿ၊ ထိုသီမာသမ္ဘေဒ၏။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ပိယမဇ္ဈတ္တဝေရိဟိ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ် မဇ္झတ္တပုဂ္ဂိုလ် ဝေရိပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ အတ္တစတုတ္ထေ၊ မိမိလျှင် လေးယောက်မြောက်ရှိသော၊ ဝါ၊ လေးယောက်မြောက်ဖြစ်၍။ ဣမံသိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိက ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေသိံ ပဒေသေ၊ ဌ။ နိသိန္နေ၊ သော်။ စောရော၊ တို့သည်။ အာဂန္တွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ကေ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အမှာကံ၊ တို့အား။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ဒေမ၊ ပေးရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ မာရေတ္ဝာ၊ သတ်၍။ ဂလလောဟိတံ၊ လည်ချောင်းသွေး ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဗလိကရဏတ္ထာယ၊ ဗာလိနတ်စာပြုခြင်းငှါ။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝေဒေယ္ယုံ၊ ကုန်အံ့။ တတြ၊ ထိုလေးယောက် သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အသုကံ ဝါ၊ ဤမည်သော ရဟန်းကိုဌင်း။ အသုကံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဂဏှန္တု၊ ယူစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ စိန္တေယ္ယ၊ ငြားအံ့။ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ သည်။ အကတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ မံ၊ ကို။ ဂဏှန္တု၊ ကုန်သတည်း။ ဣမေ ဘယော၊ တို့ကို။ မာ ဂဏှန္တု၊ ကုန်သတည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ သစေ စိန္တေယ္ယ၊ အံ့။ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ သည်။ အကတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ ယဿ၊ အကြင်အကြင် သူအား၊ ဝါ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ၏။ အဟိတေသီ၊ အစီးအပ္ပါးမဲ့ကို ရှာလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေသံ ယေဝ၊ ဤမှ တပါးသောသူတို့၏သာလျှင်။ ဟိတေသီ၊ အစီးအပ္ပါးကို ရှာလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အက-တောဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အလျှောက်ကိုဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ဌ။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ အတွင်းဌ။ စောရာနံ၊ တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးစကောင်းသော။ ကေ၊ တယောက်သောသူကိုမျှ။ နေ ပဿတိ၊ မမြင်။ အတ္တနိ စ၊ ဌ၌ရှင်း။ တီသု၊ ကုန်သော။ တေသု ဇနေသု စ၊ တို့ဌ၌ရှင်း။ သမမေဝ၊ တူမျှ သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ တဒါ၊ ဌ။

၁-သီမာသမ္ဘေဒ-ဟူသည်လည်း ထိုသမစိတ္တတာပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သမဝိတ္တတ် သမ္ပာဒေန္တေန သီမာသမ္ဘေဒေါ ကာတဗ္ဗော-ဟူလည်း။ (ပြည်)

သိမာသမ္ဘေဒေါ့ သည်။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ အတ္ထနိ။ပ။ နု နာယတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[အတ္ထနိ၊ ဌိတေ။ ဟိတမဇ္ဈတ္တေ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ် မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ဌိတေ။ အဟိတ စ၊ ဝေရိပုဂ္ဂိုလ်ဌိတေ။ ဣတိ။ သို့။ စတုဗိဓေ၊ လေးပါးအပြားရှိသော သူအပေါင်းဌိ။ ယဒါ၊ ဌိ။ နာနတ္တံ၊ ပိယမဇ္ဈတ္တ စသောအားဖြင့် ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌိ။ သော၊ ကို။ ကေဝလံ၊ သက်။ ပါဏိနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ဌိ။ ဟိတစိတ္တောဝ၊ ဟိတစိတ်ရှိသသူ ဟူ၍ သာလျှင်။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

(ပန၊ ဂရဟာကို ဆိုအံ့၊ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။) မေတ္တာယ၊ ဌိ။ နိကာမလာဘိတိ၊ လိုတိုင်းရသသူဟူ၍ဌိ။ ကုသလိတိ၊ ကုသိုလ်ကြီးသသူ ဟူ၍ဌိ၊ ဝါ၊ အလွန်လိမ္မာခြင်း ရှိသသူဟူ၍ဌိ။ နု ပဝုစ္စတိ၊ သို့မူကား မဆိုအပ်။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါဌိကား။ (ပန-ကျေ) ယဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ စတသော သိမာယော၊ အတ္ထစသော လေးသိမ်တို့သည်။ သမ္ဘိန္နာ၊ ရောစပ်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ ပျက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သဒေဝကံ၊ သော။ သဗ္ဗလောကံ၊ ကို။ မေတ္တာယ၊ ရေဖြင့်။ သမံ၊ အမျှ။ ဖရတိ၊ ဖျန်း၏။ ယဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သိမာ၊ ကို။ နု နာယတိ၊ မသိအပ်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပုရိမတော၊ (အတ္ထ စသည်တို့ဌိ နာနတ္တ ကိုရှုသော) ရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ မဟာဝိသေသော၊ ဘာဝနာဖြင့် ကြီးမြတ် ထူးလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

[၃၀၁] ၂၅၃။ စ၊ အထူး။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သိမာသမ္ဘေဒ-သမကာလမေဝ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်သည်နှင့်မျှသော ကာလဌိသာ လျှင်။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာနိက ရဟန်းသည်။ နိမိတ္တဿ၊ ကိုဌင်း။ ဥပစာရဿ၊ ကိုဌင်း။ လဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဥပစာရကို ရခြင်း၏ အကြောင်းမှတပါး အပ္ပနာကို ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဆိုအံ့။ သိမာသမ္ဘေဒေ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုပြီးလတ်သော်။ တမေဝ နိမိတ္တံ၊ သိမာသမ္ဘေဒဝသဖြင့် ဖြစ်သော ထိုသမထနိမိတ်ကိုပင်။ အာသေဝန္တော၊ ရှိသေစွာမှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍။ ဗဟုလီကရောန္တော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာသည်ဖြစ်၍။

အပ္ပကသိရေနော၀၊ မ[illegible]ကသိကော၊ ၌။ ဝုတ္တနယေ-နော၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

တ္တောဝတာ-တ္တကေန ဘာဝနာနုယောဂေန၊ ဖြင့်။ အနေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ ပဋ္ဌာဝိပ္ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်သော ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ ပဋ္ဌာ-သမန္နာဂတံ၊ ငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော ကောင်းခြင်းရှိသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော။ မေတ္တာသဟဂတံ၊ မေတ္တာသဟဂုတ်ဖြစ်သော။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထိုပဌမစျာန်ကို။ အဓိဂတေ၊ သော်။ တဒေ၀ နိမိတ္တံ၊ ကိုပင်လျှင်။ အာသေ၀န္တော၊ ၍။ ဘာ၀ေန္တော၊ ၍။ ဗဟုလီကရောန္တော၊ ၍။ အနု-ပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ စတုက္ကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သို့ရင်း။ ပဉ္စကနယေ၊ ၌။ ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ စ၊ တို့သို့ရင်း။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိက ယောဂီသည်။ ပဌမဇ္ဈာ-နာဒီနံ၊ တို့တွင်။ အညတရ၀သေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ တထာ၊ တူ။ တတိယံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ တထာ၊ တူ။ စတုတ္ထံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်မျက်နှာ ကိုရင်း။ အ၀ေါ၊ အောက်အရပ်မျက်နှာကိုရင်း။ တိရိယံ၊ အလယ်အရပ် မျက်နှာကိုရင်း။ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဓိ၊ ဆယ်ပါးသော အရပ် မျက်နှာ၌။ သဗ္ဗာ၀န္တံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တ၀ါရှိသော၊ ၀ါ၊ အလုံးစုံသော သတ္တ၀ါနှင့် ယှဉ်သော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊ (အယုတ်, အလတ်, အမြင့်, မိတ္တ, သပတ္တ, မဇ္ဈတ္တ စသည် အပြား ရှိကုန်သော) အလုံးစုံသော သတ္တ၀ါတို့၌ မိမိကိုယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (လာနည်း) သဗ္ဗတ္တတာယ-သဗ္ဗေန စိတ္တသာ၀ေန၊ အလုံးစုံသောစိတ်၏ အဖို့ဖြင့်။ (ရင်း ပုဒ်ကို ဝိဟရတိ-၌ စပ်) မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝိပုလေန၊ ဖရဏာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မဟဂ္ဂုတ် ဖြစ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တ၀ါလျှင် အာ၀ုံ

ရှိသော။ အဝေဝေနေ၊ ဗျာပါဒဟု ဆိုအပ်သော ရန်ကင်းသော။ အဗျာ-ပဇ္ဇေန၊ မနောပဒေါသဟု ဆိုအပ်သော စေတသိက ဒုက္ခကင်းသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမဇ္ဈာ-နာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တသော၀၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော စိတ်ရှိသော ယောဂီအားသာလျှင်။ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ စျာန်၏ ကွန့်မြူးစံပယ်ခြင်းဟူသော။ အယံ-အပ္ပနာ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။

၂၅၄။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤမေတ္တာသဟဂတေန အစရှိသော ပါဠိ၌။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ (ကေဠာဒိ စသောအစီအရင်ဖြင့်) ကောင်းစွာမပြတ် စပ်လျက်လာသော။ စေတသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသန္တိ ဧတံ ပဒံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ-နှင့်စပ်) ကေသာ ဒိသာယ၊ တခုသောအရပ်၌။ ပဌမပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ရှေးဦးစွာသိမ်းဆည်းအပ်သော။ သတ္တံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကေဒိသာ-ပရိယာပန္နသတ္တဖရဏဝသေန၊ တခုသောအရပ်၌ အကျုံးဝင်သော သတ္တ၀ါကို ပျံ့နှံ့စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဖရိတ္ဝာတိ၊ ကား။ ဖုသိတ္ဝာ၊ တွေ့၍။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတီတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတံ၊ မေတ္တာစျာန်ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရလျှင် တည်ရာရှိသော။ ဣရိယာပထဝိဟာရံ၊ ဣရိယာပုထ်ဖြင့်နေခြင်းကို။ ပ၀တ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏[1]။ တထာ ဒုတိယန္တိ၊ ကား။ ပုရတ္ထိမာဒီသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာ-

---

၁-မေတ္တာသဟဂတေန-၌ ဥပါဒေတော ယာ၀ ဘင်္ဂါ မေတ္တာယ သဟ ပ၀တ္တေန-ဟူသော အတိဝေနုတ္တကို မှတ်အပ်၏။ အတိမေယျတ္ထ အားဖြင့်ကား သံသဋ္ဌအနုက်၌ ဖြစ်၏။ သံသဋ္ဌ သည်လည်း သဒိသ စသည်၌ မဖြစ်၊ သမ္ပယုတ္တ၌ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် သံသဋ္ဌေန သမ္ပယုတ္တေ-နာတိ အဋ္ဌော-မိန်သော်။ (ဋီ ၁၊၃၆၃) ယင်းသို့လျက် အဘယ့်ကြောင့် မေတ္တာယ သမန္နာ-ဂတေန-ဟု အဌကထာမိန့်သနည်း ?ယသ္မာ ပန တံ ဝုတ္တနယေန မေတ္တာယ သဟဂတံ၊ တာယ ကေဠာဒါဒိ၀ဝ၀ိနာ သမ္ဘ၀ေ အန္ဓာဂတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "မေတ္တာယ သမန္နာဂတေနာ"-တိ။ (ဋီ ၁၊၃၆၃) သမန္နာဂတေန၊ ဥပါဒါမ္ပသည် ဘင်တိုင်အောင် အညီအညွတ်သာလျှင် တကွ စပ်ကာလာသော-ပေး။ ဤအနုက်မှာ ဋီကာအပ်ဝင်နှင့် အတိအကျ မည်သောကြောင့်ဝင်း ရှည်သောကြောင့်ဝင်း အထက်၌ ခံ့ုးလျက်ပြင်ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သက်သက်သော သာမန် ဝိဟာရကို စင်စစ်လိုရှိ ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတံ-ဟူသည်၊ မေတ္တာစျာန်သည် ထောက်ပံ့အပ်သော ဣရိယာပထဝိဟာရဟူလို။ ။တထာ-သည် နိယတ် တည်း၊ ထိုနိယတ်သည် အနိယတ်ကိုငဲ့၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? သမ္ဘန္ဓီဘာ၀တော၊ အနိယမသဒ္ဒါနှင့် နိစ္စသမ္ဘန္ဓီ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဘယ်ကိုမှတ်သနည်း? ဥပမာကာရ-

သု၊ တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကေ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ ယထာ၊ ဘို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပဌမ နှုံ့သည်၏အခြားမဲ့၌။ ဒုတိယဉ္စ၊ နုစ်ခုမြောက်သောအရပ်ကိုလင်း။ တတိယဉ္စ၊ ကိုလင်း။ စတုတ္ထဉ္စ၊ ကိုလင်း။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း[1]။ ဣတိ ဥဒ္ဒိန္တိ၊ ကား။ ဧတေနေဝ-တောဒိသေနေဝ၊ ဤကဲ့သို့သော

နိယမနှုံ၊ ဥပမာကာရကို မှတ်သတည်း။ ဒုတိယံ-ကား ဥပမေယျကို ပြုသောပုဒ်တည်း။ ဥပမေယျမည်သည်လည်း ဥပမာနကိုလင်း, ထိုဥပမာနနှင့်စပ်သော သဓမ္မတ္တကိုလင်း ကင်းခွာ်မဖြစ်၊ ထိုကြောင့် ထိုဥပမာန သမ္ဗန္ဓနှစ်ပါးကိုလည်း ဖော်ပြခြင်းငှါ ယထာ ပုရတ္ထိမာဒီသု-ဤသို့စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-ထိုဝါကျ၌ ယထာ-ကား အနိယမတည်း။ ယံကိဉ္စိ ဧကံ ဒိသံ-၏ အရ ပဌမပရိုဋ္ဌဟာ်တ သတ္တကား ဥပမာနတည်း။ ဖရိတ္ဝာ-အရ ဖုသန အာရမ္မဏကရဏကား ဥပမာကာရတည်း၊ ဥပမာ သဓမ္မတ္တံ၊ သမ္ဗန္ဓောဟိ စ တသော နာမံ။ ယထာ-ကား ဥပမာနဒ္ဒမ္ပိသော သဓမ္မတ္တကို ပဓာနအားဖြင့် ထုန်းသည်၊ ဥပမေယျ၌ မ္ပိသော သဓမ္မတ္တကို အပဓာနအားဖြင့် ထုန်းသည်။ တထာ-ကား ဥပမေယျ၌ မ္ပိသော သဓမ္မတ္တကို ပဓာန, ဥပမာနဒ္ဒမ္ပိသော သဓမ္မတ္တကို အပဓာန ထုန်းသည်။ သည်ကိုရည်၍ ဋ္ဌိကာ၌ တထာတိ နိယမနှုံ၊ တံ အနိယမာပေက္ခံ သမ္ဗန္ဓ-ဘာဝတော၊ ဥပမာကာရနိယမနှုံ။ ဒုတိယန္တိ ဥပမေယျဒဿနံ။ ဥပမေယျဉ္စ နာမ ဥပမံ, တေန သမ္ဗန္ဓဉ္စ ဝိနာ နတ္ထိတိ တဒုဘယမ္ပိ ဒဿေတုံ "ယထာ ပုရတ္ထိမာဒီသု" တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ (ဋ္ဌိ၊၃၆၄)ဤဋ္ဌိကာ၌ ဥပမံ-ကား ဥပမာနကိုဟောသည်၊ ဥပမာနံ-သော်လည်း ပါ၌ဟောင်းရှိ ရှာသည်။ထိုကြောင့် တေန-ဟု မိန့်သည်။ ယခင်အဓိပ္ပါယ်ကိုကား ဧတံ ဝိယ ဒိဿတိ၏ ဧဒိသံ၊ ကိံ တံ၊ မတ္ထိကံ ဒေဟိတိအာဒိကံ ဥပမေယ္ယံ။ မတ္ထိကံ ဧာနာတိအာဒိကံ ပန ဥပမာနံ။ ဧတသ် ပန ဥပမာနောပမေယ္ယာနံ ယာ ကပ္ပိယသခ်ါတာ သမာနုမ္ဘတာ၊ သာ ဥပမာ။ တထာ ဝ ဝုတ္တံ အမ္ဘေဟိ သုဗောဓာလင်္ကာရေ "ဥပမာနောပမေယ္ယာနံ၊ သမ္ဘေတ္တံ သိယောပမာ"တိ။ အညတာ ဥပမာနဘူတအက္ခရာဝဋ္ဋိသဒိသိယော အက္ခရာဝဋ္ဋိ ဥပမေယ္ယံ သိယာ။ ဝါ ဧတ ဝိယာဒ္ဒေါယော ပန ဥပမံ ဧာဝေတေတိ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဟူသော ၂၄ဂ-ဂါထာအဖွင့် ဥဒ္ဒသိကား ဋ္ဌိကာသစ်ကိုမှီ၍ ဆိုသည်။ တယော-ဋ္ဌ ဝေ-ကား တစ်ုံးတစ်ခု အကွဲအပြားကို ကန့်သည်။ ဒုတိယံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ-ဟု ဆောင်၍စပ်။ ဝေ တတိယံ စတုတ္ထဉ္စ ဣတ္ထာပိ။ တမန္ဒရံ-ဋ္ဌ ဘန္ဒရ-သဒ္ဒါ-ကား ဖရဏာပေက္ခတည်း၊ ဖရိတမ္ဘဒိသာပေက္ခမဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ဒိသာလို့မှ "ဤသည်ကား ပဌမဒိသာ, ဤသည်ကား ဒုတိယဒိသာ" ဟု ညွှန်းပြအပ်သော သဘာဝကို သောကြောင့်တည်း။ ဒုတိယစသည်ကို ပြုသည်မဟုတ်လော-ဟူ၏? ဝုစ္စတေ-ဘဒ္ဒန္တာ-ဝရ ဟိ ဘာသံ ဒုတိယာဒိတာ နု သရ္ဝပတော။ ဘေဒနေ-ဝါ-ဟ "ယံကိဉ္စိ ဧကံ ဒိသံ"ဣတိ။ (ဋ္ဌိ-၃၃-၆) ဣတိ ဥဒ္ဒိ-ဋ္ဌ ဣတိ-၏ ဧဝံ-အနက်ကိုယူ၍ ယထာဝုတ္တာ၊ ယာဝေ-ရိုးသေပ်ကုန်ပြီးသော စတသော ဒိသာ၊ တို့ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရုတိ ယထာ၊ ကဲ့။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့ဆိုလျှင်။ ဥဒ္ဒ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရုတိ၊ ၏။ ဤဝါကျကို ထင်အပ်၏။ ဤကြောင့် ဝေလာနုဝ-နယေန-ဟူ၏။ (ပြည်)

ရှုအပ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိမံ ဒိသံ၊ အထက်ဖြစ်သော အရပ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓောတိရိယန္တိ၊ ကား။ အဓောဒိသမ္မိ၊ ကိုဌင်း။ တိရိယံဒိသမ္မိ၊ ကိုဌင်း။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုအဓော တိရိယံဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ တွင်ကား။ အဓောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ မိမိ၏အောက်ရပ်နေ သတ္တဝါတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တိရိယန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အနုဒိသာသု၊ တို့၌။ (သတ္တာ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။) ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အဿမဏ္ဍလေ၊ မြင်းဝင်း၌။ အဿံ၊ မြင်းကို။ သာရေတိ ဣဝ၊ စိုင်းနှင်သကဲ့သို့။ ပစ္စာသာရေတိ ဣဝ၊ ခေါက်တို့ ခေါက်ပြန် အဖန်ဖန် စိုင်းနှင်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ တို့၌။ မေတ္တာသဟဂတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ သာရေတိပိ၊ စိုင်းလည်း စိုင်းနှင်၏။ ပစ္စာသာရေတိပိ၊ ခေါက်ဘုံ ခေါက်ပြန် အဖန်ဖန်လည်း စိုင်းနှင်၏။ ဣတိ-အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဘာဝေတာ၊ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ဒိသံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဩဒိသော၊ အရပ်ကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ မေတ္တာဖရဏံ၊ မေတ္တာကို ဖြန့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ မေတ္တာရေဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို ဖျန်းခြင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗဒိတိအာဒီ၊ ကို။ အနောဓိသော၊ အရပ်ကို မပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဒဿနတ္ထံ၊ မေတ္တာဖရဏကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဗ္ဗဒိ အစရှိသော ပါဠိ၌။ သဗ္ဗဒိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရပ်ဆယ်မျက်နှာ၌။ သဗ္ဗတ္တတာယတာ၊

၁-အရေပ်လေးမျက်နှာနှင့် အတူသာ၊ မတူတဲ့ အလွဲနည်းတပုံ မယောင်ဟူလို။ အထက်၌ လည်း ဧဝမေဝ-ဟု ဣတိ-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုပြလတ္တံ့သည်ဖြစ်၍ စင်စစ် ဤအတ္ထကိုသံသယမဖြစ်ကောင်း၊ ဗိုးရဉ်းသံလယစေးညှို့ မပြေရှိလျှင် ဧဝမေဝါတိ ဣဒမ္မိ ဣတိသဒ္ဒသော အတ္ထ-ဒဿနံ-ဟူသောဌာနနှင့်ပြေ။ (ပြည်)

၂-ပါဠိ၌ အဓော တိရိယံ-တို့၌ ပိ-သဒ္ဒါ လုတ္တနိဒ္ဒေသဟု ပြခြင်းငှါ အဓောဒိသမ္မိ တိရိယံဒိ-သမ္မိ-ဟူသည်။ ဤစကားဖြင့်လျှင် ဒုတိယံ, တတိယံ, စတုတ္ထံ တို့၌လည်း ပိ-သဒ္ဒါ၏ လုတ္တနိဒ္ဒေသအားဖြင့်ကို ပြုပြီးဟု ရိပ်မိ။ ဧဝမေဝ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိတိ သမ္မန္ဓော။ ဤဥဒ္ဒေ, အဓော-စသော ပါဌ်တို့တွင်လည်း အဓော-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့် နိရယတို့၌ဝင်း, နာဂဘဝန စသည်တို့၌ဝင်း ဟုတ်ဟုတ်ညားညား မိမိ၏အောက်ဖြစ်သော အရုပ်၌ သတ္တဝါတို့ကို ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ ဥဒ္ဓံ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်လည်း ဒေဝလောက၌ ဟုတ်ဟုတ် ညားညား မိမိ၏ အထက်ဖြစ်သောအရုပ်၌ သတ္တဝါတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏ဟု သိလင့်။ (ပြည်)

ကား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဟီနမဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌမိတ္တသပတ္တ မဇ္ဈတ္တာဒိပွဘေဒေ-သု၊ အယုတ်, အလတ်, အမြတ်, မိတ်, ရန်, မဇ္ဈတ္တစသည် အပြားရှိ ကုန်သော။ (သတ္တေသု၊ တို့၌။) [၃၀၂] အတ္တတာယ၊ မိမိကိုယ်၏ အဖြစ် ဖြင့်။ အယံ၊ ဤသူကား။ ပရသတ္တော၊ တပါးသော သတ္တဝါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ အကတ္မာ၊ ၍။ အတ္တ-သမတာယ၊ မိမိကိုယ်နှင့် တူမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေန၊ သော။ စိတ္တဘာဝေန၊ စိတ်အဖို့ဖြင့်။ ဤသကမ္မိ၊ အနည်းငယ် သော စိတ်မျှကိုလည်း။ ဗဟိ၊ ကမ္မဌာန်းမှ အပ၌။ အဝိကွိပမာနော၊ မပျံ့လွင့်စေမူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသတ္တဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါရှိသော။ သဗ္ဗသတ္တယုတ္တံ၊ အလုံးစုံ သော သတ္တဝါနှင့်ယှဉ်သော။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ လောကန္တိ၊ ကား။ သတ္တလောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဒဲ့။ ဝိပုလေနာတိဝေမာဒိပရိယာယဒဿနတော၊ ဝိပုလေန-ဤသို့ အစရှိသော ပရိယာယ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဣတ္ထေ၊ သဗ္ဗမိ အစရှိသော အနောမိသ ဤ ဝါကျ၌။ ပုန၊ ဖန်။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထေ၊ ဤအနောမိသောဖရဏာ၌။ သြဒိသော-ဖရဏေ ဝိယ၊ သြဒိသောဖရဏာ၌ကဲ့သို့။ ပုန၊ ဖန်။ ဂထာသဒ္ဒေါ ဝါ၊ (မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ကေ ဒိသံ ဖရိတ္မာ ဝိဟရတိ-ဟူသော ဤ ဝါကျကို လိုက်စေတတ်ငင်တတ်သော) ဂထာသဒ္ဒါကိုဝင်း။ ဣတိသဒ္ဒေါ ဝါ၊ (လိုက်စေတတ်ငင်တတ်သော) ဣတိသဒ္ဒါကိုဝင်း။ နု ဝုတ္တော၊ အပ်ခဲ့။

၁-သူ့ကိုယ် ငါ့ကိုယ် အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ မခွဲခြား၊ တပြားတည်းပြုသည်ဟူလို။ ဤကြောင့် အယံ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည့်)

၂-ဤဝိကပ်၌ အတ္တနော ဘာဝေါ အတ္တတာ၊ သဗ္ဗေသု သတ္တေသု အတ္တတာ သဗ္ဗတ္တတာ-ပြု။ သဗ္ဗ-သဒ္ဒါသည် သဗ္ဗနာမ်ဖြစ်ပြားလော်လည်း ပကာရကဘာဝဖြင့် သတ္တဝိသေသ ဖြစ်သည်။ (ပြည့်)

၃-ဤဝိကပ်၌ အတ္တ-သဒ္ဒါစိတ်ဟော၊ ဝေါ-ဟူသည်းကား သတ္တ။ စိတ္တသာသဘုန-ခ်ိုသည် ကား ပါ၌ပျက်။ အလုံးစုံသော စိတ်အဖို့ဖြင့် ဟူသည်လည်း အနည်းငယ်လော စိတ်ကို မျှလည်း ကမ္မဌာန်းမှ ဗဟိ၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ မရောက်စေမူ၍ ဟိတ္ထပလဟာရမှ တပါးသော အပြားဖြင့် အနည်းငယ်သော စိတ်ကိုမျှ မဖြစ်စေမူ၍-ဟူလိုသည်ဟု ဂကာရဝေါ ဗျဉ္ဇနကို ပြခြင်းငှါ ဤသကမ္မိ ဗဟိ အဝိကွိပမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-မိန့်သော်။ (ပြည့်)

တသ္မာ၊ ထိုသို့မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ မေတ္တာသဟ-ဂတေန စေတသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤမေတ္တာ-သဟဂတေန စေတသာ ဟူသောစကားကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပုလေနာတိ ဣတ္ထ၊ ဌာ။ ဖရဏဝသေန၊ ဖရဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပုလတာ၊ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဘူမိဝသေန၊ ဘုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ-စိတ္တံ၊ ဤ မေတ္တာသဟဂုတ်စိတ်သည်။ မဟဂ္ဂတံ၊ ဂုတ်မည်၏။ ပဂုဏဝသေန စ၊ အပြားအားဖြင့် လေ့လာအပ် (ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်)သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏဝသေန စ၊ အပ္ပရိမာဏဖြစ်သော သတ္တဝါလျှင် အာရုံရှိသည်၏၊ ဝါ၊ သတ္တဝါကို အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်း ကြောင့်ရင်း။ (ကရုဏာ-ကျေ) အပ္ပမာဏံ၊ မည်၏။ ဗျာပါဒပစ္စတ္ထိကပ္ပဟာ-နေန၊ ဗျာပါဒဟူသော ဘေးရန်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝေရံ၊ အတွင်း အပရုန်မှကင်း၏။ ဒေါမနဿပ္ပဟာနတော၊ ဒေါမနဿကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ ဒေါမနဿမှကင်း၏။ နိဒ္ဒုက္ခံ၊ စေတသိကဒုက္ခမှကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ ဝိကုဗ္ဗ-နာယ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၅၅။ စ၊ ဆက်။ အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တသော၊ အပ္ပနာသို့ရောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ယောဂီအားသာလျှင်။ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ ယထာ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ယမ္ပိ ဝိကုဗ္ဗနံ၊ ကိုလည်း။ ပဋိသမ္ဘိ-

---

၁-တထာသာဒ္ဒေါ ဝါ ဣတိသဒ္ဒေါ ဝါ နု ဝုတ္တော-ပါဠိ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား မေတ္တာသဟ-ဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္တာ-ဟူသော ဤဝါကျကို တထာ-သဒ္ဒါသည်ရင်း ဣတိ-သဒ္ဒါသည်ရင်း လိုက်စေတတ် ၎င်းတတ်၏။ ဤသဗ္ဗဓိ-ဝါကျသည် ဩဘိသောဖရဏမှ တပါး အနောဓိသောဖရဏလျှင် တူရာရှိသော ဝါကျဖြစ်၍ ထိုလိုက်စေတတ် ၎င်းတတ်သော တထာ-သဒ္ဒါ,ဣတိ-သဒ္ဒါ၏အရာမဟုတ်ခဲ့၊ထို့ကြောင့်ရကား ထိုလိုက်စေတတ် ၎င်းတတ်သော တထာ-သဒ္ဒါ,ဣတိ-သဒ္ဒါတို့ကို ဤသဗ္ဗဓိ-အစရှိသောဝါကျ၌မဟောအပ်ကုန်။ ထိုသို့လိုက်စေ တတ် ၎င်းတတ်သော တထာ-သဒ္ဒါ,ဣတိ-သဒ္ဒါတို့ကို ဤဝါကျ၌ မဟောအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ-ဟု တဖန် ဟောအပ်၏ဟူလိုသော်။ ဤသို့ ဗုဒ္ဓမတညွှန်အဋ္ဌကထာဆရာ လိုအပ်သော အနက်ကို အလိုကျအောင် ဆရ၍ သိအပ် အရိုပ် ဖမ်းအပ်၏။ (ပြည့်)

ဒါယံ၊ ၌။ ပဠုဟာကာရေဟိ။ပ။ ဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တမ္မိ-ဝိကုဗ္ဗနံ၊ သည်လည်း။ အပ္ပနာပ္ပတ္တစိတ္တသော၀၊ အားသာလျှင်။ သမ္မဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ စ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌ကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အ၀ေရာ၊ အတွင်းအပရန်မရှိကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒကင်းကုန်သည်။ အနီဃာ၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ သုခီ၊ ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိမိမိတို့အတ္တဘာ၀ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ ထွက်သက်၀င်သက်ရှိကုန်သော သတ္တ၀ါတို့သည်။ (အ၀ေရာ အဗျာပဇ္ဇာ အနီဃာ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ ရှေးနည်းယှဉ်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘူတာ၊ ကံကိလေသာကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တ၀ါတို့သည်။ (ရင်းရှေးနည်းယှဉ်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ၎င်းတို့ကျတတ်ကုန်သော သတ္တ၀ါတို့သည်။ (ရင်းနည်းယှဉ်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အတ္တဘာ၀ပရိယာ-ပန္နာ၊ ခန္ဓာပဉ္စကအတ္တဘာ၀၌ အတွင်း၀င်ကုန်သောသတ္တ၀ါတို့သည်။ အ၀ေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်ပါစေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဠုဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနောဓိသော၊ သတ္တ၀ါကိုမပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ နှံ့စေအပ်သော။ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ အ၀ေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အနရိယာ၊ အရိယာမဟုတ်ကုန်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေ၀ါ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာ၊ ဝိနိပါတိကသတ္တ၀ါတို့သည်။ အ၀ေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟ-ရန္တု၊ ကုန်။ (မိဂပဒ၀ဒ္ဓဇုနနည်းမှတ်) ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဩဓိသော၊ မိန်းမ ယောကျ်ား စသည်ကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ သော။ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (လိုက်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (လိုက်ဦး၊ နောက်ကိုလည်း ဤနည်းမှတ်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိ-ဏာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ အထောင့်အရပ်၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ ☰ အနုဒိသာယ၊ ၌။ [၃၀၃] သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ အနုဒိ-သာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိဏာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိ-မာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ (ဤပါဏာ-၌လည်း အရပ်ဆယ်မျက်နှာစေ့အောင် ယောဇနာ။ ဘူတာ, ပုဂ္ဂလာ, စသည်တို့၌လည်း ၎င်းနည်း ယောဇနာ။) ဘူတာ၊ တို့သည်။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အတ္တဘावပရိယာပန္နာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ အရိယာ၊ တို့သည်။ အနရိယာ၊ တို့သည်။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဝိနိပါတိကာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဒက္ခိ-ဏာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ ဒက္ခိဏာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ၌။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ဟ။ ဝိနိ-ပါတိကာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ကုန်သည်။ အနီဃာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ သုခီ၊ ၍။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပရိ-ဟရန္တု၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒိသာဖရဏာ၊ အရပ်မျက်နှာအားဖြင့် နှံ့စေအပ်သော။ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၅၆။ တတ္ထ၊ ထိုသဗ္ဗေ သတ္တာ-အစရှိသောပါဠိ၌။ သဗ္ဗေတိ တေ-ဝစနံ၊ သဗ္ဗေ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ အနဝေသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါကိုသိမ်း၍ ယူကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ သတ္တာတိ၊ ကား။ ရူပါဒီသု၊ ရူပကွန္ဓာအစရှိကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂေန၊ လိုချင်တတ် တပ်မက်တတ်သော လောဘဖြင့်။ သတ္တာ၊ တပ်တတ်ကပ်ငြိတတ်ကုန်၏။ ဝိသတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တမည်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္ဒံ၊ ၏။ ရူပေ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ရာဓ၊ ရာဓ။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ (ခေါ-ကား ပဒပူရဏာ) ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်လိုချင်တတ်သော ဆန္ဒသည်။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင်တပ်စွန်းကပ်ငြိတတ်သော ရာဂသည်။ ယာ နန္ဒီ၊ အကြင် နှစ်သက်စုံမက်တတ်သော နန္ဒီသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်သုံးဆောင်ခံစားလိုသော တဏှာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတြ-ရူပေ၊ ၌။ တေန၊ ထို ကပ်ငြိခြင်းကိစ္စတပ်သောဆန္ဒစသော ပရိယာယ်ရှိသော လောဘဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာ-ဒိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တော၊ ကပ်ငြိတတ်၏။ တတြ-ရူပေ၊ ၌။ တေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိသတ္တော၊ ကပ်ငြိတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ သညာယ၊ ၌။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒော၊ သည်။ ယော ရာဂေါ၊ သည်။ ယာ နန္ဒီ၊ သည်။ ယာ တဏှာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတြ-ဝိညာဏေ၊ ၌။ တေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တော၊ ၏။ တတြ-ဝိညာဏေ၊ ၌။ တေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိသတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ပန၊ သို့သော်လည်း။ ရူဠ္ဍိသဒ္ဒေန၊ အဝိတရာဂတို့၌ အနုတ္ထအားဖြင့် ရောက်သော သဒ္ဒါဖြင့်၊ ဝါ၊ (အဝိတရာဂတို့၌ အနုတ္ထအားဖြင့်ဖြစ်၍ ဂုန္ဒြိယဗဟုဗ္ဗဝန္ဒသန္ဓာန်၏ အဖြစ်ဖြင့် တံသဒိသ) ဝိတရာဂတို့၌ တင်စားအပ်သော သဒ္ဒါဖြင့်[1]၊ ဝါ၊ ထင်သောသဒ္ဒါဖြင့်[2]။ ဝါ၊ အတ္ထင်ရှိဋ္ဌိသဒ္ဒါဖြင့်[3]။

၁-အတင်ရှိဋ္ဌိ-ဟူလို။ (ပြည်)　　၂-အထင်ရှိဋ္ဌိ-ဟူလို။ (ပြည်)
၃-အတ္ထင်ရှိဋ္ဌိ-ဟူလို၊ ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းလည်း ဟူ၏။ (ပြည်)

ဝိတရာဂေသုပိ၊ ရာဂကင်းပြီးသော အရှင်တို့၌လည်း။ အယံ ဝေါဟာရော၊ ဤသတ္တဟူသော ဝေါဟာရသည်။ ဝတ္ထုတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဝိလီဝမယေ၊ နှီးဖြင့်ပြီးသော။ ဗီဇနိဝိသေသေပိ၊ ယပ်အထူး၌လည်း။ တာလဝဏ္ဏဝေါဟာရော၊ ထန်းရွက်ယပ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဝတ္ထုတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း[1]။ အက္ခရစိန္တကာ ပန၊ အက္ခရာကို ကြံတတ်ကုန်သော ဗျာကရဏ်း ဆရာတို့သည်ကား။ အတ္ထံ၊ ဗျုတ္တိအနုက်ကို။ အဝိစာရေတ္မာ၊ မစိစစ်မူ၍။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ဤသတ္တဟူသော သဒ္ဒါသည်။ နာမမတ္တံ၊ အမည်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏနံ၊ အဖွင့်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေပိ၊ အကြင် အက္ခရစိန္တက ဆရာတို့သည်လည်း။ အတ္ထံ၊ ဗျုတ္တိအနုက်ကို။ ဝိစာရေန္တိ၊ စိစစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဆရာတို့သည်။ သတ္တယောဂေန၊ ဗုဒ္ဓိ ဝိရိယတည်းဟူသော သတ္တနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ တန်ခိုး အာနုဘော်ဟူသော သတ္တနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တမည်ကုန်၏။ ဣတိ-ဝဏ္ဏနံ၊ ဤသို့သော အဖွင့်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏[2]။

ပါဏနတာယ၊ အသာသ ပသာသ၏ ရှုခြင်း ရှိုက်ခြင်း အမှုကိစ္စဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှုရှိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဏာ၊ မည်ကုန်၏။ အသာသ-ပသာသာယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့်စပ်သော အသက်ရှင်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အဖြောင့်စကား ကျဖြစ်သော အနုက်တည်း။ ဘူတတ္တာ၊ ကံကိလေသာတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတာ၊ ဘူတမည်ကုန်၏။ သမ္ဘူတတ္တာ အာသီ-

---

၁-လောကဌ် ခေါ်ဝေါ်ရိုး လက်သုံးထုံးရှိ၏ ဟူလို။ ယထာဂတဌာနေ ဗျုတ္တိ၊ ရှင်ဣယာ အတ္ထနိစ္ဆယော။ (သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ။) ဗျုတ္တိ၊ အထူးထူး အပြားပြား လိင်ဓာတ်ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဖြစ်တတ်သော ဝိဂ္ဂိဟ်သည်။ ယထာဂတဌာနေ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရှင်ဣယာ၊ လောကဌ် အထင်အားဖြင့်။ အတ္ထနိစ္ဆယော၊ လိုအပ်သော အနုက်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတ္တမ္ဘူတာ၊ ၏။ (ပြည်)

၂-နိလဂုဏယောဂကြောင့် ပဌ-ကို နိလ-ဟူသကဲ့သို့တည်း၊ ဂုဏ္ဏပစာဟူလို။ တနည်း နိလေန ယုတ္တော နိလော-ဟု တဒ္ဓိတ်ပြု၍ မုချအားဖြင့် ပုဆိုးရသကဲ့သို့ သတ္တနှင့် သတ္တိ ပရိ-ယာယ်ဖြစ်၍ သတ္တိယာ ယုတ္တော သတ္တော-ဟု တဒ္ဓိတ်ပြုဟူလို။ သတ္တံ နာမ ဗုဒ္ဓိ ဝိရိယံ, တေဟေ ဝါ၊ (ဋီ၁၊ ၃၆၆) သတ္တံ ဝုစ္စတိ ဒြဗ္ဗံ ဟူသည့် ဆရာ့အလိုမူ-သတ္တယောဂေန၊ ခန္ဓာဒြပ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်-ပေး။ အသတိ သံဝိဇ္ဇတိတိ သတ္တော၊ ခန္ဓာဒြပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည် ဟူလို။

နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ခန္ဓာအားဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား ဤခြုံလိုအပ်သောအနက်တည်း[1]။ နိရယော၊ ငရဲကို။ ပုန္တိ၊ ပုံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိं - ပုမှိ၊ ထိုငရဲ၌။ ဂလန္တိ၊ လျှောကျ သက်ဆင်းသွားလာတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား ဤခြုံလိုအပ်သော အနက်။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အပေါင်းကိုသာလျှင်။ အတ္တာဘာဝေါ၊ အတ္တဘော ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တံ-ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ယူ၍။ ပညတ္တိမတ္တသမ္ဘဝ-တော၊ (ပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တဟု မှတ်အပ်သော တရား မရှိခြားလည်း) ပညတ်မျှဖြင့် ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မိं အတ္တဘာဝေ၊ ထိုခန္ဓ-ပဉ္စကဟူသော အတ္တဘောဌာ။ ပရိယာပန္နာ-ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်ခြားအပ်ကုန်သည်တည်း၊ ဝါ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တ-ဘာဝပရိယာပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ပရိယာပန္နာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။

[၃၀၄] စ၊ ဆက်။ သတ္တာတိ ဝစနံ၊ သတ္တသဒ္ဒါကို။ ရူဠ္ဍိဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝိတရာဂေသုပိ၊ တို့၌လည်း။) အာရောပိတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ရူဠ္ဍိဝသေန၊ ဖြင့်။ (တဗ္ဘာဝဝိရဟိတေသုပိ၊ ပါဏအဖြစ်,ပုဂ္ဂလအဖြစ်မှ ကင်းကုန်သော သတ္တဝါတို့၌လည်း။) အာရော-ပေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘာနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ-ဝစနာနိ၊ တို့ကို။ သမ္ဘသတ္တ-ဝေဝစနာနိတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတမ္ဘာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အညာနိပိ၊ သတ္တပါဏ စသည်ငါးပုဒ်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ဘေ ဇန္တူ။ သမ္ဘေ ဇီဝါတိအာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သမ္ဘသတ္တဝေဝစနာနိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါ၏ ဝေါဟာရ်ပရိယာယ် သဒ္ဒါတို့သည်။ ကာမံ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား ရှိကုန်၏။ ပန-တထာပိ၊ ထိုသို့ရှိကုန်သော်လည်း။ ပါဏဋ္ဌဝသေန၊ ထင်ရှားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣမာနေဝ ပဋ္ဌ၊ ဤသတ္တပါဏစသော ငါးပုဒ်

---

[1]-ဘူတာပဂတသတ္တ-စသော အနက်လျှင်းခဲ့ရကား သမ္ဘူတတ္တာ အာဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာ-မိန့်။ ဤပါဠိဖြင့် ဘူတာပဂတသတ္တစသော မလိုအပ်သော အနက်သို့ လမ်းမလွဲလေနှင့် ဟူလို။ (ပြည်)

တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ပဠုဟာကာရေဟိ အနောဓိသောဖရဏာ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ သတ္တာ ပါဏာတိ-အာဒီနံ၊ သတ္တာ,ပါဏာ ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝစနမတ္တတောဝ၊ သဒ္ဒါမျှဖြင့်သာလျှင်။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ နဲ ဣဇ္ဈေယျုံ၊ အလိုမရှိကုန်ရာ။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အတ္ထတောပိ၊ (သဇီဝနဌေန သတ္တာ, ပါဏဌေန ပါဏာ ဤသို့ အစရှိသော) အနက်အားဖြင့်လည်း။ နာနတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣဇ္ဈေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တေသံ၊ ထိုအယူမမိ ကေစိဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ ဠ။) အနောဓိသောဖရဏာ၊ မပိုင်းခြားသောအားဖြင့် နှံ့စေခြင်းသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ အတ္ထံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဣမေသု ပဠုသု အာကာရေသု၊ (သဗ္ဗေ သတ္တာ စသည်ဖြင့် ပါဠိဠ်လာကုန်သော) ဤငါးဖြာသော ဘာဝနာကာရတို့တွင်။ အညတရဝသေန၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနောဓိသော၊ မပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဖရိတဗ္ဗာ၊ နှံ့စေအပ်၏။

၂၅၇။ စ၊ ဆက်။ ဣဒေ၊ ဤငါးပါးတို့တွင်။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု[1]တိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤကောင်္ဘာသသည်။ ဧကော၊ တခုသော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗ္ယာပဇ္ဇာ ဟောန္တု[1]တိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗ္ယာ-ပဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒရဟိတာ၊ ဒေါမနဿ ဗျာပါဒမှ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ အနီဃာ ဟောန္တု[1]တိ၊ သော။ အယံ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနီဃာတိ၊ ကား။ နိဒ္ဒုက္ခာ၊ ကိုယ်ခ္ဍေဖြစ်သော ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု[1]တိ၊ သော။ အယံ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ကေဝလယထာဝုတ္တအာကာရ-ဝိဘာဂမတ္တဖြင့် အပ္ပနာဝိဘာဂဖြစ်သည်မဟုတ်သော)ကြောင့်။ ဣမေသု-ပိ ပဒေသု၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု အစရှိကုန်သော ဤကောင်္ဘာသ

၁-တသ္မာတိ ယသ္မာ နု ကေဝလံ ယထာဝုတ္တအာကာရဝိဘာဂမတ္တတော အပ္ပနာ-ဝိဘာဂေါ၊ တသ္မာ-ဟူသော ဋီကာ (၁၊ ၃၆၈) နှင့်အညီ အပြည့်အစုံ ဖော်ပြသော အနက်

တို့တွင်။ ယံ ယံ-ပဒံ၊ အကြင် အကြင် ကောဌာသသည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ တသ္မာ-ပဒသ္မိံ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဖရိတဗ္ဗာ၊ ၏[၁]။ ဣတိ၊ သို့။ ပဠဒ္ဓသု အာကာရေသု၊ တို့၌။ စတုန္နံ အပ္ပနာနံ၊ လေးပါး လေးပါးကုန်သော အပ္ပနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနောဓိသော၊ ဖြင့်။ ဖရဏော၊ ၌။ ဝိသတိ၊ သော။ အပ္ပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ သေဓိသော၊ ဖြင့်။ ဖရဏော၊ ၌။ သတ္တသု အာကာရေသု၊ တို့၌။ စတုန္နံ၊ လေးပါး လေးပါးကုန်သော အပ္ပနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိသတိ၊ ဟသော။ အပ္ပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဏ္ဍေ၊ ဤသြဓိသော ဖရဏာ၌။ ဤတို့ယော ပုရိသာတိ ပဒဒ္ဒယံ၊ ကို။ လိင်္ဂ-သေန၊ လိင်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏[၂]။ အရိယာ အနရိယာတိ ပဒဒ္ဒယံ၊

ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆိုခဲ့ပြီးသော မေတ္တာပွါးပုံ အပ္ပနာဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာမျှဖြင့် အပ္ပနာကို ဝေဖန်ခြင်း မဖြစ်သေး ဟူသော အနက်သည် ဘာကို ဆိုလိုသည်ဟု ပြတ်သားရှင်းလင်းသော အဓိပ္ပါယ်မရှိချေ။ တိုကြောင့် ထိုဋီကာ၌ "တသ္မာတိ ယသ္မာ နု ကေဝလံ ယထာဝုတ္တံ အာကာရဝိဘာဂမတ္တမေव၊ အထ ခေါ အပ္ပနာဝိဘာဂေါပိ၊ တသ္မာ-ဟု မူလပါဋ်မှန် ရှိသင့်မည်ထင်၏။ သို့ရှိလျှင် တသ္မာ၊ ထို(သို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော အဝေရ ဟောန္တု-အစရှိသော စကားသည် မေတ္တာပွါးပုံ အခြင်းအရာမျှသာ မဟုတ်သေး၊ စင်စစ် အားဖြင့်မူ အပ္ပနာကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းလည်း ဖြစ်သော)ကြောင့်-ဟု အနုက်ပြန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ပဋ္ဌာဘာဝေ၊ အပ္ပနာ၏ ရှေအဖို့၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကောဌာသ၌။ အဘိနိဝေသေ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အနေကဝကောဌာသဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မနသိ-ကာရံ၊ ကို။ ယဒိပိ ပဝတ္တေသိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဘာဝနာ-ယ၊ ၏။ သမိဒ္ဓိနုဂ္ဂဟော၊ ပြည့်စုံသောခံကာ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအနေကကောဌာသတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်ကောဌာသသည်။ ပဂုဏတရတာယ၊ အလူးသဖြင့် လေ့လာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုပါကဋံ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုအလွန်ထင်ရှားသော ကောဌာသ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ-ကိံ၊ ကား။ ဒ္ဒတ္တိ-သာကာရေ၊ ၌။ သုပါကဋ္ဌာ၊ အလွန်ထင်ရှားသော ကောဌာသ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ လိုဒ္ဒတ္တိ-သာကာရေ၌။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒ၊ ဤမေတ္တာ၌။ ဘာဝနာကာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယမေဝ၊ ဤသို့ ထိုမှာ အာဝဋ္ဋ ဤ၌ ဘာဝနာကာရ၏ အပြင်ညည်းသာလျှင်။ ဝိသေသော၊ လူး၏။ ဋီကာပါဋ်နှုတ်။ (ပြည့်)

၂-လိင်၏အစွမ်းဖြင့် ဣတ္ထိ,ပုရိသ, နပုံသက-ဟု တိုက ဆိုသင့်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ဒုက ဆိုသနည်း? လိင်ဝသေန ဝုတ္တံ ဟု သံ ပစ္စုဒ္ဓလာ လဒ္ဓသဟနုတ္တာ၊ ဋီကာ။ ယင်းသို့သော် နပုံသကဟူသော တတိယပကတိ ပယ်ရှိပါ့လော? တတိယာ ပန ပကတိ ယဒိပိ ပဌမဒုကေန နှ သင်္ဂဟိတာ၊ ဒုတိယဒုကေန ပန တိကေန စ သင်္ဂဟိတာ ဧव။ ရုဏ်း (ပြည့်)

ကို။ အရိယပုထုဇဉ်နဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေဝါ မနုဿာ ဝိနိပ၊တိကာတိ ပဒတ္တယံ၊ ကို။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဒိသာဖရဏေ၊ ဌ္ဌ။ သမ္ဗေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သတ္တာတိ-အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ကေမေကိသာ ဒိသာယ၊ တခုတခုသော အရပ်ဌ္ဌ။ ဝိသတိ ဝိသတိ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဒ္ဝေသတာနိ၊ နှစ်ရာကုန်သော အပ္ပနာတို့ဝင်း။ သမ္ဗာ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဣတ္ထိယောတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေမေကိသာ ဒိသာယ၊ တခုတခုသောအရပ်ဌ္ဌ။ အဋ္ဌ-ဝိသတိ အဋ္ဌဝိသတိ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အသီတိဒ္ဝေသတာနိ၊ နှစ်ရာ့ရှစ်ဆယ်သော အပ္ပနာတို့ဝင်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရိ သတာနိ၊ လေးရာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသီတိ စ၊ ရှစ်ဆယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အပ္ပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ (အနောဓိသောဖရဏာဌ္ဌ နှစ်ဆယ်, သြဓိသောဖရဏာဌ္ဌ နှစ်ဆယ်ရှစ်, ဒိသာဖရဏာဌ္ဌ လေးရာ့ရှစ်ဆယ်) ဤသို့ ဖရဏာဌ္ဌ အနွှောဂဓဘေဒ အားဖြင့်။ သမ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌ္ဌ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌဝိသာဓိကာနိ၊ နှစ်ဆယ်ရှစ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌ အပ္ပနာသတာနိ၊ ငါးရာသော အပ္ပနာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ မေတ္တာ ဘာဝနာကို ဆိုရာအပြီးတည်း။

ဣတိ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (ဘာဝေ-တ္ဝာ-ဌ္ဌစပ်) တောသု အပ္ပနာသု၊ ထို ငါးရာ့နှစ်ဆယ်ရှစ်သွယ်သော အပ္ပနာတို့တွင်။ ယဿ ကဿစိ-အာကာရဿ၊ အမှတ်မရှိသော အခြင်း အရာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဘာဝေတ္ဝာ၊ ၍။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သုခံ သုပတိတိအာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေ၊ ကုန်သော။ ကောဒသာနိသံသေ၊ တဆဲ့တပါးသော အာနိသင်တို့ကို။ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ၏။

[၃၀၅] ၂၅၈။ တတ္ထ၊ ထိုသုခံ သုပတိစသော ပါဠိဌ္ဌ။ သုခံ သုပတိတိ၊ ကား။ သေသာ ဇနာ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိရသူမှ ကြင်းသောလူတို့သည်။

၁-အပ္ပနာကို ငဲ့လျှင် သမ္ဗာ-ဟူသင့်လျက် သတ-သဒ္ဒါကို ငဲ့၍ သမ္ဗာနိ-ဟူသကဲ့သို့ ဤဌ္ဌ ယာယ ကာယစိ-ဟူသင့်လျက် ယဿ ကဿစိ-ဆိုသည်မှတ်။ တနည်းလည်း လိင်ဝိပလ္လာသ အားဖြင့် ယဿ ကဿစိ-ဆိုသည်မှတ်။ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အပ္ပနာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်-ပေး။ (ပြည်)

သမ္မာရိုဝတ္တာမာနာ၊ (လက်ျာနံတောင်းဖြင့်သာ မလျောင်းမစက် မှောက်ခုံ ပက်လက်) ထက်ဝန်းကျင် လူးလည်းကုန်လျက်။ ကာကစ္ဆမာနာ၊ ဃုရှေး ဃုရှေးဟု ထွက်သက်ရှူသည်၏ အစွမ်းဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖောက်ပြန်သော အသံကိုပြုကုန်လျက်၊ ဝါ၊ ဟောက်ကုန်လျက်။ (ကုသဒ္ဒူပဟဒ ကရဝေတ် ဆပစ္စည်း မာန ပစ္စည်းတည်း) ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲပြိုပြင်စ္စာ။ သုပန္တိ ယထာ၊ အိပ်ရကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အသုပိတ္ဌာ၊ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ပြိုပြို ပြင်ပြင် မအိပ်ရမူ၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစ္စာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ် မှေ့ခြင်းသို့။ ဩက္ကန္တောပိ၊ သက်သေသာလည်း။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ သမာပန္နော ဝိယ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။

သုခံ ပဋိဗုဇ္ဈတိတိ၊ ကား။ အညေ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကိုရသူမှ တပါးကုန်သော။ (ပစုရဇနာ၊ တို့သည်။) နိတ္တုန္ဒနာ၊ ညည်းတွားကုန် လျက်။ ဝိဇမ္ဘမာနာ၊ တဆန့်ကျင်ကျင် တလိမ်လစ်လစ် ဖြစ်ကုန်လျက်။ သမ္မာရိုဝတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် လူးလည်းကုန်လျက်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစ္စာ။ ပဋိဗုဇ္ဈန္တိ ယထာ၊ နိုးကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အပဋိဗုဇ္ဈတ္ဌာ၊ ဆင်းရဲ ပြိုပြင်စ္စာ မနိုးမူ၍။ ဝိကသမာနံ၊ ပွင့်သော။ ပဒုမံ ဣဝ၊ ပဒုမာကြာကဲ့သို့။ သုခံ၊ ချမ်းသာစ္စာ။ နိဗ္ဗိကာရံ၊ ကိုယ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။

နု ပါပကံ သုပိနံ ပဿတိတိ၊ ကား။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿန္တောပိ၊ မြင်မက်သော်လည်း။ ဘဒ္ဒကမေव၊ ကောင်းမြတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်မက်၏။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဝန္ဒန္တော ဝိယ စ၊ ရှိခိုးရသကဲ့သို့ရှင်း။ ပူဇံ၊ ကို။ ကရောန္တော ဝိယ စ၊ သကဲ့သို့ ရှင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏန္တော ဝိယ စ၊ ကြားနာရသကဲ့သို့ရှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ အညေ၊ ကုန်သော။ (ပစုရဇနာ၊ တို့သည်။) အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ စောရေဟိ၊ တို့သည်။ သမ္ဘရိတံ ဝိယ စ၊ ဝန်းရံ အပ်သကဲ့သို့ရှင်း။ ဝါဠေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒုတံ ဝိယ စ၊ နှိပ်စက်ခံပ်သကဲ့သို့ ရှင်း။ ပပါတေ၊ ကမ်းပါးပြုတ်၌။ ပတန္တံ ဝိယ စ၊ ကျသကဲ့သို့ရှင်း။ ပဿန္တိ ယထာ၊ မြင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤနည်း။ ပါပကံ၊ ယုတ်မာသော။ သုပိနံ၊ ကို။ နု ပဿတိ၊ မမြင်မက်။

မနုဿာနံ ပိယော ဟောတိတိ၊ ကား။ ဥရေ၊ ရင်ခွံ။ အာမုတ္တ-မုတ္တာဟာရော ဝိယ၊ လည်ခွံစွပ်၍ တွဲလွဲကျသော ပုလဲသွယ်ကဲ့သို့ရှင်း။ သီသော၊ ခွံ။ ပိဋ္ဌနှနမာလာ ဝိယ စ၊ ပန်ဆင်အပ်သော ပန်းကဲ့သို့ရှင်း။ မနုဿာနံ၊ မြင်သူ ကြားသူ အောက်မေ့သူတို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနှာပေါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတိတိ၊ ကား။ မနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ သို့လျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ အမနုဿာနမ္ပိ၊ နတ်ဘီလူးတို့သည်လည်း။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကော ဝိယ၊ အသူကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝိသာခတ္ထေရော ဝိယ၊ ဝိသာခထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ပါဠိလိပုတ္တေ၊ ပြည်၌။ ကုဋုမ्बိယော၊ သူကြွယ်သည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်ဘူးသတတ်။ သော၊ ထိုဝိသာခသူကြွယ်သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပါဠိလိပုတ်ပြည်၌ပင်လျှင်။ ဝသမာနော၊ နေလျက်။ အသောသိ ကိရ၊ ကြားသတတ်။ ဟမ္ဘပဏ္ဏိဒီပေါ၊ သိင်္ဃိုင်ကျွန်းသည်။ စေတိယမာလာလက်တော ကိရ၊ စေတီအစဉ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သတတ်။ ကာသာဝပဒ္ဓောတော ကိရ၊ သက်နှံးရောင်ဖြင့် တောက်ပသတတ်။ ဇော၊ ဤ သိင်္ဃိုင်ကျွန်း၌။ ဂုဏ်ဆိတိစ္ဆိတဌာနေယေဝ၊ အလိုရှိရာအလိုရှိရာ အရပ်၌ပင်လျှင်။ နိသီဒိတုံ ဝါ၊ ဌာဝင်း။ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ၊ ဌာဝင်း။ သက္ကာ၊ ၏။ ဥတုသပ္ပါယံ၊ ဥတုသပ္ပါယကိုဝင်း။ သေနာသနသပ္ပါယံ၊ ကိုဝင်း။ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ၊ ကိုဝင်း။ ဓမ္မသဝနသပ္ပါယံ၊ ကိုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံသော သပ္ပါယကို။ ဇော၊ ဤသိင်္ဃိုင်ကျွန်း၌။ သုလဘံ၊ ရလွယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယောသိ ကိရ၊ ကြားသတတ်။

သော၊ ထိုသူကြွယ်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သောဝဏ္ဏံ၊ စည်းစိမ်အစုကို။ ပုတ္တဒါရဿ၊ အား။ နိယျာဒေတ္ဝာ၊ ဆောက်နှင်းခဲ့၍။ ဒုဿဇ္ဇေ၊ (အမြိတ်အဆာဟူသော) ပုဆိုးစွန်း၌။ ဗဒ္ဓေန၊ ထုပ်ခဲ့သော။ ဧကဟာ-ပဏေနေဝ၊ တသပြာသော ဥစ္စာဖြင့်သာလျှင်။ ဃရာ၊ မှ။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ထွက်ခဲ့၍။ သမုဒ္ဒတီရေ၊ သမုဒ္ဒရာကမ်းနား၌။ နာဝံ၊ သင်္ဘောကို။ ဥဒိက္ခမာနော၊ မြော်လင့်ငံ့ဆိုင်းလျက်။ ဧကမာသံ၊ လုံး။ ဝသိ၊ နေ၏။ သော၊ ထိုသူကြွယ်သည်။ ဝေါဟာရကုသလတာယ၊ ကုန်သွယ်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ဘဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာကို။

ကိုဏိတ္ဌာ၊ ဝယ်၍။ အသုဘသို့ ဤမည်သောအရပ်၌။ ဝိုက်ကိုဏန္တော၊ ရောင်းသည်ရှိသော်။ ဓမ္မိကာယ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ဝဏိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ တေနေဝန္တရမာသေန၊ ထိုတလအတွင်းဖြင့်သာလျှင်။ သဟာယံ၊ တထောင်သော ဥစ္စာကို။ အာဘိသံဟရတိ၊ ရုံးစုမိ၏။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ မဟာဝိဟာရံ၊ သို့။ အာဂန္တွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။ ယာစိ၊ ၏။

[၃၀၆] သော၊ ထိုဝိသာခသူကြွယ်သည်။ ပဗ္ဗာဇနတ္ထာယ၊ ငှါ။ သိမံ၊ သို့။ နိတော၊ သော်။ တံ သဟာယတ္ထဝိကံ၊ ထိုတထောင်သော ဥစ္စာထုပ်ကို။ သြဝန္ဒိကန္တရေန၊ ခေါက်စနစ်လျက် ပခုံးထက်တင်အပ်သော ပုဆိုးတွင်းမှ၊ ဝါ၊ ခါးပိုက်ကြားမှ။ ဘူမိယံ၊ ၌။ ပါတေသိ၊ ကျစေ၏။ တေံ၊ ဤ ဝတ္ထု သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ စ၊ သော်ကား။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ကဟာပဏသဟဿံ၊ အသပြာတထောင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပါသကာ၊ ဒကာ။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိစာရေ-တုံ၊ စီရင်ခြင်းငှါ။ နိ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣဒါနေဝ၊ ရဟန်းမပြုမီ ယခုအခါ၌ပင်လျှင်။ ဧတံ၊ ထိုအသပြာကို။ ဝိစာရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဝိသာခသေ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇဒ္ဒါနံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသ သူတို့သည်။ ရိတ္တဟတ္ထာ၊ အချည်းနှီးသော လက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာ ဂမိ သု၊ မပြန်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ မုဏ္ဍိတ္ဝာ၊ ဖြေ၍။ သီမာမာဌကေ၊ သိမ်အပြင်၌။ ဝိပ္ပကိရိတ္ဝာ၊ ကြဲ၍။ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ-သမ္ပဒေန္တော၊ ပဋ္ဌင်းခံ၏။

သော၊ ထိုဝိသာခရဟန်းသည်။ ပဋ္ဌဝေယော၊ ငါးဝါရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဒွေ မာတိကာ၊ နှစ်စုံပါတိမောက်တို့ကို။ ပဂုဏာ၊ နှုတ်၌ လေ့လာသည်တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝါရေတ္ဝာ၊ ပဝါရဏာပြု၍။ အတ္တနော၊ ဒေါး။ သပ္ပါယံ၊ လျောက်ပတ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဧကေက-သ္မိံ ဝိဟာရေ၊ တဆောင်တဆောင်သော ကျောင်း၌။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလလေးလတို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ သမ္ပဟံ ဝတ္ဘဝါသံ၊ လုံလုံလျိုသော ကျောင်းတိုက်၌ အညီအမျှဖြစ်သော နေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝသမာ-နော-ဝသံ ကုရုမာနော၊ နေခြင်းကိုပြုလျက်။ စရိ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စရမာ-နော၊ ကျင့်သော။

ဝနန္တရော၊ တောကြားခ်ဉ်။ ဍိတော၊ တည်လျက်။ ဂဇ္ဇမာနုကော၊ သီဟ ဂဇ္ဇိတကို ကြားဝါးတတ်သော။ ဝိသာခေါ၊ မည်ရှိသော။ ထေရော၊ သည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဂုဏ်-ဂုဏသမုဒယံ၊ ကျေးဇူးအပေါင်းကို။ သေန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ အာသာသထ၊ ၏။

မာရိသ၊ ဆင်းရဲကင်းသသူ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလမှ။ (ပဘုတိ၊ စရ်။) ဥပသမ္ပန္နော၊ ၏။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက် သောကာလဖြင့်၊ ဝါ၊ ခ်ဉ်။ ဣဓ၊ ဤတောအလယ်သို့။ အာဂတော၊ ရောက်၏။ ဇဋ္ဌန္တရော၊ ဤကာလအတွင်းခ်ဉ်။ ခလိတံ၊ ခ္ခတ်ချော်တိမ်းယိမ်းသောအကျင့် မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယေ ဂုဏာ၊ အကြင်သူတော်ကောင်းတို့ ရအပ်သော ကျေးဇူးတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဂုဏာ၊ တို့ကို။ တေ၊ သည်။ အဟော လာဘာ၊ ချေသ် ရတော်စ္ခ။ ဣတိ၊ သို့။ အာသာသထ၊ ၏။

သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရံ၊ စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်း သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဒ္ဒေခ၊ပထံ၊ နှစ်ဖြာကွဲသောခရီးသို့။ ပတ္တော၊ ၍။ အယံ၊ ဤခရီးသည်။ မဂ္ဂေါ နုခေါ၊ ခရီးမှန်လေလော။ ဥဒါဟု၊ မဟုတ်။ အယံ၊ ဤခရီးသည်ပင်။ မဂ္ဂေါ နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တယန္တော၊ ဖြစ်၍။ အဌာသိ၊ တည်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုမထေရ် အား။ ပဗ္ဗတော၊ ၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်သော။ ဒေဝတာ၊ သည်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပသာရေတ္ဝာ၊ ဆန့်၍။ သေ-ဧသော။ ဤခရီးသည်။ မဂ္ဂေါ၊ စိတ္တလ ပဗ္ဗတကျောင်းသို့ သွားသောခရီးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ ဒယော သိ၊ ညွှန်ပြလိုက်၏။ သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်း၌။ စတ္တာရော မာသေ၊ ပတ်လုံး။ ဝသိတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္ဆာ၊သော၊ မိုးသောက်ဝအခါ၌။ ဂမိဿာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတ္ဝာ၊ ၍။ နိပဇ္ဇိ၊ ၏။ စက်မသီသော၊ စကြီးဦး၌။ မဏိလရုက္ခေ၊ သပြေ ပင်၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ သော။ ဒေဝတာ၊ သည်။ သောပါနဖလကေ၊ စောင်းတန်းပျဉ်၌၊ ဝါ၊ လှေခါးထစ်ပျဉ်၌။ နိသိဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ပရောဒိ၊ ငိုမ၏။

ထေရော၊ သည်။ ဧသော၊ ဤငိုသသူသည်။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ မဏိလိယာ၊ သပြေပင်စောင့်နတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကိဿ၊ ကြောင့်။

ရောဒသိ၊ ဝိုဘိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တုမ္မာကံ၊ အရှင်ဘုရား တို့၏။ ဂမနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ရောဒါမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ မယိ၊ သည်။ ဣဒ၊ ဤစိတ္တလတောင်ခ္ခု။ ဝသန္တေ၊ သော်။ တုမ္မာကံ၊ အား။ ကော ဂုဏော၊ အာဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ တုမ္မေသု၊ တို့သည်။ ဣဒ၊ ခ္ခု။ ဝသန္တေသု၊ သော်။ အမနုဿာ၊ နတ်ဘီလူးတို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ မေတ္တံ၊ ကို။ ပဋိလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုနတ်ဘီလူးတို့သည်။ ဒါနိ၊ ခ္ခု။ တုမ္မေသု၊ တို့သည်။ ဂတေသု၊ ကြွတော်မူလတ်ကုန်သော်။ ကလဟံ၊ ခိုက်ရန်ကို။ ကရိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဒုဋ္ဌုလ္လမ္ပိ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းကြုတ်သော စကားကိုလည်း။ ကထယိဿန္တိ၊ ပြောဆိုကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ထေရော၊ သည်။ မယိ၊ သည်။ ဣဒ၊ ခ္ခု။ ဝသန္တေ၊ သော်။ တုမ္မာကံ၊ အား။ ဟာသု-ဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော မာသေ၊ လုံး။ တတ္ထေဝ-စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ ခ္ခုပင်လျှင်။ ဝသိတ္ဝာ၊ ၍။ တထေဝ၊ ထိုရှေး အတူသာလျှင်။ ဂမနစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဖြစ်စေပြန်၏။ ဒေဝတာပိ၊ သည်လည်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ ပုန၊ ဖန်။ ပရောဒိ၊ ငိုလှာပြန်၏။ တေနေဝ ဥပါယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ထေရော၊ သည်။ တတ္ထေဝ၊ လျှင်။ ဝသိတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ-စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မေတ္တာဝိဟာရီ၊ မေတ္တာဖြင့်နေလေ့ ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အမနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒေဝတာ ရက္ခန္တိတိ၊ ကား။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခန္တိ ဣဝ၊ စောင့်ကုန်သကဲ့သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ရက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။

[၃၀၇] နာသ အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသं ဝါ သတ္ထံ ဝါ ကမတိတိ၊ ကား။ မေတ္တာ-ဝိဟာရိဿ၊ မေတ္တာဖြင့်နေလေ့ရှိသောသူ၏။ ကာယေ၊ ခ္ခု။ (နှ ကမတိ နှပ္ပ-ဝိသတိ-ခ္ခုစပ်) ဥတ္တရာယ ဥပါသိကာယ၊ ဥတ္တရာမည်သော ဒါယိကာမင်း။ ကာယေ၊ ခ္ခု။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ နှ ကမတိ ဣဝ၊ မဝင်သကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မလောင်သကဲ့သို့။ အဂ္ဂိ ဝါ၊ မီးသည်မူလည်း။ နှ ကမတိ၊ မကျရောက်နိုင်၊ ဝါ၊

မလောင်နိုင်။ သံယုတ္တဘာဝကစုဠသိဝတ္ထေရဿ၊ သံယုတ္တနိကာယ် တတ်သော စုဠသိဝထေရ်၏။ ကာယေ၊ ၌။ ဝိသံ၊ သည်။ နု ကမတိ ဣဝ၊ မကျရောက်မဝင်သကဲ့သို့။ ဝိသံ ဝါ၊ အဆိပ်သည်မူလည်း။ နု ကမတိ၊ မဝင်နိုင်။ သံကိစ္စသာမဏေရဿ၊ ၏။ ကာယေ၊ ၌။ သတ္ထံ၊ လက်နက်သည်။ နု ကမတိ ဣဝ၊ မစူးမဝင်မရှနိုင်သကဲ့သို့။ သတ္ထံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ နု ကမတိ-နုပ္ပဝိသတိ၊ မစူးမဝင်မရှနိုင်။ အသ-မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ ၏။ ကာယံ၊ ကို။ နု ဝိကောပေတိ၊ မနှိပ်စက်မဖျက်ဆီးနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဇ္ဇေ၊ ဤလက်နက်မစူးမဝင်မရှသည်၏ အဖြစ်၌။ ဓေနုဝတ္ထုမ္ဟि၊ သားငယ်ရှိသောနွားမဝတ္ထုကိုလည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ကထယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကော၊ တကောင်သော။ ဓေနု၊ သားငယ်မိုဖြစ်သော နွားမသည်။ ဝစ္ဆကဿ၊ နွားသားငယ်အား။ ခီရဓာရံ၊ နို့ရည်အယဉ်ကို။ မုဉ္ဇ-မာနာ၊ ယိုစေလျက်။ အဌာသိ ကိရ၊ တည်သတတ်။ ဧကော၊ တဦးသော။ လုဒ္ဒကော၊ မှုဆိုးသည်။ တံ၊ ထို(သားငယ်အမိဖြစ်သော) နွားမကို။ ဝိဇ္ဈိ-ဿာမီတိ၊ ထိုးအံ့ဟု၍။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပရိဝတ္တေတ္ဝာ၊ ပြန်လှဲ၍ ၊ ဝါ၊ အရိုန်ယူ၍။ ဒီဃဒဏ္ဍကသတ္တိံ၊ အရိုးရှည်သော လှံမကို။ မုဉ္စိ၊ လွှတ်၏။ သာ၊ ထိုလှံသည်။ တဿာ၊ ထိုနွားမ၏။ သရီရံ၊ ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ တာလပဏ္ဍံ ဝိယ၊ ထန်းရွက်ကဲ့သို့။ ပဝဋ္ဋမာနာ၊ ခွေလိပ်၍။ ဂတာ၊ သွား၏။ ဥပစာရဗလေန၊ ဥပစာရမေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပဝဋ္ဋမာနာ၊ ခွေလိပ်၍။ ဂတာ၊ သွားသည်ကား။) နေဝ ဟောတိ၊ မဟုတ်ပေဘူး။ အပ္ပနာ-ဗလေန၊ အပ္ပနာ မေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပဝဋ္ဋမာနာ၊ ၍။ ဂတာ၊ သွား သည်လည်း။) နု ဟောတိ၊ မဟုတ်ပေသည်သာတည်း။ ကေဝလံ၊ ဥပစာရ-အပ္ပနာမေတ္တာနှင့်မရောရှက် သက်သက်၊ ဝါ၊ အကြောင်းတပါးနှင့် မရော မရှက် သက်သက်။ ဝစ္ဆကေ၊ မိမိရင်သွေး ရင်းသား နွားသူငယ်၌။ ဗလဝပိယ-စိတ္တတာယ၊ ပြင်းစွာဖြစ်သော မေတ္တာစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ လျှင်။ (ပဝဋ္ဋမာနာ၊ ၍။ ဂတာ၊ သွား၏။) မေတ္တာ၊ မေတ္တာသည်။ ဧဝံ-မဟာနုဘာဝါ၊ ဤရှေ့လောက်စင် ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိပေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ကထယန္တိ၊ ကုန်၏။)

တုဝဋ္ဋံ စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ၊ ကား။ မေတ္တာဝိဟာရိနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။

တဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ စိတ်၏ နှေးနှေး ဖြည်းဖြည်း ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသိဒတိတိ၊ ကား။ ဗန္ဓနာ၊ အညာမှ။ ပဝုတ္တံ၊ ကြေကျ သော၊ (ဝါ၊ လွတ်ခါနီးသော၊ ဝါ၊ ကြေခါနီးသော[၂]။) တာလပဏ္ဏံ ဝိယ၊ ထန်းသီးမှည့်ကဲ့သို့။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုခဠ္ဟ၊ သည် လည်း။ ဝိပ္ပသန္နဝဏ္ဏံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဗန္ဓနာ ပမုတ္တံ-ရှိတတ်သည်၊ ပဝုတ္တံ-သာ သင့်သည်။)

အသမ္မူဠှော ကာလကတောတိ၊ ကား။ မေတ္တာဝိဟာရီနော၊ အား။ သမ္မောဟမရဏံ နာမ၊ တေ့ဝေလျက် သေရခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ်မွေ့ခြင်းသို့။ သြက္ကမန္တော ဝိယ၊ သက်သက်ကဲ့သို့။ အသမ္မူဠှောဝ၊ မတေ့ ဝေသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ကာလကတောတိ၊ စုတေ့ရ၏။

ဥတ္တရိမပ္ပဋိဝိဇ္ဈနော်တိ၊ ကား။ မေတ္တာသမာပတ္တိတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ[၁]၊ အထက်အမြင့်ကြီးဖြစ်သော။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ ၎။ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်မူ။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ စဝိတ္ဝာ၊ ၍။ သုတ္တပ္ပ-ဗုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ အိပ်ပျော်သောယောကျား နိုးသောလားသို့။ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေအပြီးတည်း။

အယံ၊ ကား။ မေတ္တာဘာဝနာယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ တည်း။

ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကရုဏံ၊ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတု-ကာမေန၊ ပွါးစေလိုသောယောဂီသည်။ နိက္ကရုဏာယ၊ ကရုဏာမဲ့သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ညှဉ်းဆဲခြင်း၌။ အာဒီနဝံ၊ ကိုရှုခင်း။ ကရုဏာယ၊ ၏။ အာနိသံသဉ္စ၊ ကိုရှုခင်း။ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍၊ ကရုဏာဘာဝနာ၊ ကို။ အာရဘိ-တဗ္ဗာ၊ ၏[၂]။ ပန၊ ဆက်။ တဉ္စ-ကရုဏံ၊ ထိုကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရကိုလည်း။

၁-အထက်ပါအနုက် သင့်မည်မထင်။ တဿ၊ ထိုစိတ်တည်ကြည်ခြင်း၏။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ နှေးသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဤအနုက်သာသင့်မည်ထင်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ အနုက်သည် ပြည်မှ နိသျဒဟောင်း အနုက်ဖြင့် သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-အကြင်သူ အမှုရှုန့်ရင်း သနားကင်းသား ကိုယ်ချင်းမစာ ကရုဏာရှားပါး လူစော်ကားသည် အခြားသတ္တဝါတို့ကို ဇီဝိတေန္ဒြေမှ ချခြင်းဖြင့်ရင်း အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်ရင်း ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်ရင်း ညှဉ်းဆဲ၏၊ လာတ်မရစေခြင်းငါ့ရင်း ဇနရှေးမရ

အာရဘန္ဆန္ဆန၊ အားထုတ်သော ယောဂါဝစရသည်။ ပဌမံ၊ စ္စာ။ ပိယပုဂ္ဂ-လာဒီသု၊ တို့ဦး။ နု အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဟိ၊ အပြစ်ကို ဆိုအုံ့၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယော၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပိယဌာနေ-ယော၊ ဌာသာလျှင်။ တိဌတိ၊ ၏။ အတိပိယသဟာယကော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတိပိယသဟာယကဌာနေယော၊ ဌာသာလျှင်။ တိဌတိ၊ ၏။ မဏ္ဍတ္ထော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဏ္ဍတ္ထဌာနေယော၊ ဌာသာလျှင်။ တိဌတိ၊ ၏။ အပ္ပိယော၊ သည်။ အပ္ပိယဌာနေယော၊ ဌာသာလျှင်။ တိဌတိ၊ ၏။ ဝေရီ၊ သည်။ ဝေရိဌာနေယော၊ ဌာသာလျှင်။ တိဌတိ၊ ၏။ လိင်္ဂဝိသဘာဂကာလက်တာ၊ လိင်္ဂဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်, ကာလက်တပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အခေတ္တာမေ၀၊ ခေတ် မဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယပုဂ္ဂလာ-ဒီသု၊ ပိယပုဂ္ဂလစသည်တို့ဦး။ ပဌမံ၊ စ္စာ။ နု အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အားမထုတ် အပ်။)

ပန၊ လက်ဦး အားထုတ်သင့်သည်ကိုဆိုအုံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ ကရုဏာသဟဂတေန၊

စေခြင်းငှါငုင်း အကျိုးစီးပွါး ပျက်စီးစေခြင်းငှါငုင်း ခြွေရံကျော်စော ရွှေ့လျောပျက်ပြား စေခြင်းငှါရင်း လှုံ့လပြုသဖြင့် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၏။ အယုတ်သဖြင့် အကြင်အကြင်အပြစ်ကို ပရိသတ်အား ဖော်ပြုသဖြင့်လည်း ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၏။ ထိုသို့ကောပေနှာဟ မာနဗ္ဗသော မိစ္ဆာဝိတက် ပေါင်းဖက်ဖော်ပြု မသာဓုသည်၏ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် ခြင်း ပမာဒဝိဟာရသည် မျက်မှောက်ကိုယ်၏ အဖြစ်ဌာပင် လာတ်မရခြင်းငှါလည်းဖြစ်၏၊ ရှုပ်ပြီးသောလာဘ် ကုန်ခန်းပျက်စီးခြင်းငှါလည်းဖြစ်၏၊ သူတပါးကို စော်ကားနှိုင်ထက် နှိပ်စက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မကောင်းသတင်းလည်းပေါက်၏။ ထိုသို့ လွန်ကျူးသူတထူးကို ရှုံ့ရှုံ့ရှုံ့ရှား စော်ကားရိုင်းပြ ပမာမခန့် ပြုတတ်သည်သူ လူညစ်သည် မနှစ်သက်သူ ရန်သူမျှားသဖြင့် သွားလေရာရာ ရှုံ့ရှာကြောက်ထိတ်၍ ပရိသတ်အပြင် မကုန်-ဘူတ မလှမသာသော မျက်နှာဖြင့်သာ ကပ်ရ၏။ တွေ့တွေ့ဝေ၀ေ သေလွန်ရ၏။ ကာယ-ဘေဒါ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်သည်မှ နောက်မှာ ဒုဂ္ဂတိကိုသာ လိုအပ်၏။ သုဂတိဘဝ၌ မနုဿ ဝင်စား ဖြစ်ပါပြားလည်း ဒွန်းစဏ္ဍားငါးမျိုး၌သာကြိုက်လျက် ပန်းမှိုက်သန့်စသော အမှုဖြင့် နိစကုလိက ဒုဗ္ဗဏ္ဏသာဖြစ်ရ၏။ မွေးသည့်အမိမှသော်လည်း မရှုသာ ရုပ်ဝါရူပ မလှသည်သာ ဖြစ်ရ၏။ အထွေတွေရောဂါတူ၍ တည်ညိုးညှိုးမသာ အနာသည်ကြီးဖြစ်ရ၏။ အစားအ၀တ်မှ မကုံ၍ ဒုဂ္ဂတသာ ဖြစ်ရ၏။ အသက်တိုစွာ အပွါယုကသာ ဖြစ်ရ၏။ ဤသို့စသော မျှားစွာသော အနုတ္တ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ညှဉ်းဆဲကလူမှုခြင်း၌ အပြစ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။ ထို၏ ပဋိပက္ခအားဖြင့် ကရုဏာ၌ အာနိသင်ကို ဆင်ခြင်အပ်၏။ ထိုသို့ အပြစ်အကျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်း ပုဗ္ဗကြိယာကို ပြုသင့်သောကြောင့် နိဂ္ဂရုဏတာယ အာဒီနဝံ ကဋ္ဌာယ စ အာနိသံသံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ-ဟူလတည်း။ (ပြည်)

သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နည်း။ သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒုဂ္ဂတံ-ဒလိဒ္ဒံ၊ စည်းစိမ်ပျက်စီး၍ ဥစ္စာမဲ့မွဲဆင်းရဲစ္စာသော၊ ဝါ၊ ဒုက္ခနှင့်တကွမကင်း ရောယှက်လူးလည်းခြင်း ရှိသောသူ၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဒုရူပေတံ၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့နှင့် တကွပြည့်စုံထသော။ (တနည်း) ဒုဂ္ဂတံ၊ ဂတိ,ကုလ,ရူပစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် တမဘာဝ၌တည်သည်ဖြစ်၍ ဒုဂ္ဂတမည်သော။ ဒုရူပေတံ၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တမပရာယဘာဝ၌ တည်သည်ဖြစ်၍ ဒုရူပေတမည်သော။ ဧကံ၊ သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ကရုဏာယေယျ၊ ယတာ၊ ကရုဏာဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ [၃၀ဂ] ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေ၊ တို့ကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဖရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ၊ အစဉ်သင့်။ ကဠိဒေဝ၊ တစုံတယောက်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကရုဏာယိ-တဗ္ဗံ၊ ကရုဏာဖြစ်သင့်သော။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သောရုပ်ဆင်းရှိသော။ ပရမကိစ္ဆပ္ပတ္တံ၊ အလွန်လျှင်ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ (ကြီးစွာ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် စုန်းစုန်းနစ်သောဟူလို) ဒုဂ္ဂတံ၊ သော။ ဒုရူပေတံ၊ သော။ ဆိန္နာဟာရံ၊ ပြတ်သောအာဟာရရှိသော။ ကပလ္လံ၊ ဖုံးစားခွက်ကို၊ ဝါ၊ အိုးခြမ်းစားခွက်ကို။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ အနာထသာလာယ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသောစရပ်၌။ နိသိန္နံ၊ နေလျက်။ ကပဏပုရိသံ၊ အထီးကျန်သော ယောကျ်ားကို။ ဟတ္ထပါဒေဟိ၊ မှ။ ပဋ္ဌရန္တကိမိဂဏံ၊ ယိုထွက်သော ပိုးလောက်အပေါင်းပြည့်၍။ အဠ္ဌယမာနံ၊ ကျင်နာပင်ပန်းသောအသံ ကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုသည်ကို၊ ဝါ၊ ပြုသော။ ကပဏပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ ကိစ္ဆံ၊ အလွန်ငြိုငြင်ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပန္နော ဝတ၊ ဩ ရောက်ခဲ့ပြီတကား။ ဣမမှာ ဒုက္ခာ၊ ဤဆင်းရဲမှ။ မုစ္စေယျ၊ လွတ်ပါငြားအုံ၊ ဝါ၊ လွတ်ပါမူကား။ အပ္ပေဝ နာမ-သာဓု ဝတ၊ ဩ ကောင်းလေစ္စ။ ဣတိ၊ သို့။ ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၏[1]။ တံ၊ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အလဘန္တေန၊ မရသော ယောဂီသည်။ သုခိတောပိ၊ ပြည့်စုံသောသုခရှိပါလျက်လည်း။ ပါပကာရိ ပုဂ္ဂလော၊ မကောင်းမှုကိုပြုသော သတ္တဝါကို။ ဝဇ္ဇေန၊ သတ်အပ်လတ္တံ

၁-အပ္ပေဝ နာမာတိ သာဓု ဝတ-ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ အပ္ပေဝ-ကို အပိ ဝေ-ဖြတ်။ ဣ-ကို ယ-ပြု၍ ယဝတံသုတ်၌ ကာရ-သဒ္ဒါဖြင့်စီရင်။ (ပြည်)

သောသူနှင့်၊ ဝါ၊ အသတ်ခံရမည့်သူနှင့်။ ဥပမေတ္တာ၊ နှိုင်းရည့်၍။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကထံ၊ သို့။ (ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ကား။) သေယျထာပိ၊ ကား။ သဟ ဘဏ္ဍေန၊ ခိုးထုတ်နှင့်တကွ။ ဂဟိတစောရံ၊ ဖမ်းမိသော ခိုးသူကို။ (နေ့ဆန်-၌စပ်) နံ-စောရံ၊ ကို။ ဝဓေထ၊ ကွပ်ကြလေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဟိတာယ၊ စေခိုင်းသော။) ရညော၊ ၏။ အာဏာယ၊ အာဏာ တော်ဖြင့်။ ရာဇပုရိသာ၊ မင်း၏အာဏာသားတို့သည်။ ဗန္ဓိတ္မာ၊ တုပ် နှောင်၍။ စတုက္ကေ စတုက္ကေ၊ ခရီးလေးစုံ ခရီးလေးဝိုက်တိုင်း။ ပဟာရ-သတာနိ၊ မျှားစွာရိုက်ခတ်ခြင်းတို့ကို။ ဒေန္တာ၊ ပေးကုန်လျက်။ အာဃာ-တနံ၊ လူသုတ်သင်ရာ သုသာန်သို့၊ ဝါ၊ ကွပ်ညှပ်ရာ စဉ်းတီတုံးသို့။ နေန္တိ၊ ထုတ်ကုန်၏။ တာသ၊ ထိုထုတ်ယူသွားသော ခိုးသူအား။ မနုဿာ၊ သနား ကျင်နာ ကရုဏာရှိသောသူတို့သည်။ ခါဒနီယမ္ပိ၊ ခဲဖွယ်ကိုဌင်း။ ဘောဇနီ-ယမ္ပိ၊ ကိုဌင်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနတမ္ပိ၊ လာနိပိ၊ ပန်း နံ့သာ နံ့သာ ပျော်ငင်း ကွမ်းတို့ကိုဌင်း။ (ပိ-သဒ္ဒါဖြင့် ဆေးလိပ် လက်ဖက်စသည်တို့ကိုယူ) ဒေန္တိ၊ ကမ်းကြကုန်၏။ သော၊ ထိုထုတ်ယူသွားသော ခိုးသူသည်။ တာနိ၊ ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်စသည်တို့ကို။ ခါဒေန္တော ဗေဝ၊ ခဲရသည်ဖြစ်၍ဌင်း။ ပရိဘုဉ္ဇန္တော စ၊ သုံးဆောင်ရသည်ဖြစ်၍ဌင်း။ သုခိတော၊ ချမ်းသာ ရှိသကဲ့သို့။ ဘောဂသမပ္ပိတော ဝိယ၊ စည်းစိမ်ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ကား သွားရ၏။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ တံ၊ ထိုသူသာန်သို့ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော ခိုးသူကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက် သသူသည်။ အယံ၊ ဤသူကား။ သုခိတော ဝတ၊ ချမ်းသာစွတကား။ မဟာဘောဂေါ ဝတ၊ မျှားသောအသုံးအဆောင်ရှိပေစွတကား[1]။ ဣတိ၊ သို့။ နေဝ မညတိ၊ မအောက်မေ့သည်သာတည်း။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ် သော်ကား။ (ဇနော ကရုဏာယ-တို့၌စပ်) အယံ ဝရာကော၊ ဤအကောင် ယုတ်သည်၊ ဝါ၊ ဤခိုကိုးရာမဲ့သူသည်၊ ဝါ၊ ဤကံနည်းသည်[2]။ ဣဒါနိ၊

၁-သျှာမူ၌ 'သုခိတောတော' ယံ'ဟု ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤအနက် ၃-ခုတို့တွင် ပဌမအနက်သည် မနုဿဝရာကောတိ မနုဿလာမကော (သံ ၌ ၁-၃၁၉)ကို မှီသည်။ ဒုတိယသည် ဝရာကိယာတိ ကပဏာယ (ဇာ ၌ ၄-၂၇၅)ကို မှီသည်။ တတိယသည် ထိုအနက် ၂-မျိုးလုံးနှင့် လျော်သော မြန်မာဝေါဟာရဖြစ်သည်။

ယခုပင်လျှင်။ မရိုဿတိ၊ လတ္တံ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ယံ ယဒေဝ ပဒံ၊ အကြင်အကြင်ခြေကိုလျှင်။ နိက္ခိပတိ၊ ချလှမ်း၏။ တေန တေန၊ ထိုထိုခြေလှမ်းဖြင့်။ မရဏာယ၊ သေခြင်း၏။ သန္ဓိကေ၊ အနီးဌာ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ ထိုသူခိုးကို။ ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ ကရဏာယတိ ယထာ၊ သနားသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ကရဏာကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊ ကရဏာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သုခိတေသိ၊ ဖြစ်သော ချမ်းသာရှိသော်လည်း။ (ပါပကာရီ၊ သော။) ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရဏာယိတပ္ပေါ၊ ကရဏာကိုဖြစ်စေအပ်၏။ အယံ ဝရောကော၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခုဘဝမှကား။ သုခိတော၊ ချမ်းသာရောက်သည်ဖြစ်၍။ သုသဇ္ဇိတော၊ သုခကို ခံစားခြင်းဌာ ကောင်းစွာ ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍ ။ ဘောဂေ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား သုံးဆောင်ရ၏။ အထ ခေါ၊ သော်လည်း။ တိသု ဒ္ဒါရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေနာပိ၊ တခုသော ဒ္ဒါရဖြင့်သော်လည်း။ ကတဿ၊ သော။ ကလျာဏကမ္မဿ၊ ကောင်းမှုကံ၏။ အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ယခုပင်လျှင်။ အပါယေသု၊ တို့ဌာ။ အနုပ္ပကံ၊ မျှားစွာသော။ ဒုက္ခံ၊

ပြည်မှုနိဿယဟောင်းဌာကား အောက်ပါအတိုင်းအနက်ပြန်၍ ဝေနတ္ထစသည်ကိုလည်း ပြဆိုထားပေ၏။

အယံ၊ ဤသူသည်။ ဝရောကော၊ တောင့်တအပ်၏။ "တောင့်တခြင်းကို ထိုက်၏"။ ။ (သနားကျင်နာအပ်သည်၊ သနားကျင်နာခြင်းကို ထိုက်သည်ဟူလို။ ။အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟု၊ ကား။ ဣဒါနိ မရိုဿတိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဝရံ ပတ္ထနံ အရဟတိတိ ဝရကော-ဟူလိုလျက် ဒီဃပြု၍ ဝရောကော-ဟူသည်။ ယခုပင် ဒုက္ခရောက်လတ္တံ့ရကား ထိုဒုက္ခမှ လွတ်စေခြင်းငှါ သူတပါးတို့၏ တောင့်တခြင်းကို ထိုက်သည်ဟူလို) (တနည်း) အယံ ဝရောကော၊ သူတပါးတို့ ပေးကမ်းသော ခဲဖယ်တောင်ဥစ်စသော ဆုလာဘ်ကို ခံစားသော ဤသူသည်။ (တနည်း) အယံ၊ သည်။ ဝရောကော၊ သုံးဆောင်ခံစားရကြားလည်း။ ။(ဝရံ ဒိန္နံ ဝုတ္တနိယံ လာဘံ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ ဝရကော-ဟုပြု။ ဤကား ဂဏ္ဌိလာသည်။ ။နိဿယည်းဌာကား အယံ၊ သည်။ ဝရကတော၊ ်သတ်ရာ သင်းချိုင်းသို့ ရှေက်သည် ဖြစ်၍ ဟု လာ၏။) (ပြည်)

၁-မဟာဋ္ဌိကာအဖွင့်နှင့် အညီ ပြတားသော အနက်ဖြစ်သည်။ သင်္ဂီဇလာကဲ့သို့ သဗ္ဗ-ပကရဏသမ္ပန္နော မဏ္ဍိတပသာဓိတော ဝါ (ဝိ ၁ ၂-၁၄၀) နှင့်အညီ သုသဇ္ဇိတော၊ (အလုံးစုံသော အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့်) ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ဝတ်စားဆင်ယင် အလှဆာပ ပြုပြင်စီရင်အပ်သည်ဖြစ်၍-ဟု ဤသို့လည်း ပြန်သင့်သေး၏။ (ဆ-သံ-သော)

ကာယိကဒုက္ခကို။ ဒေါမနဿံ၊ စေတသိကဒုက္ခကို။ ပဋိသံဝေဒိဿတိ၊ ခံစားရှာရလေ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသုခိတပါပကာရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကရုဏာယိတ္တာ၊ ကရုဏာပြုဦး၍။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ချစ်နှစ်လိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ဧတရဟိ ဝါ၊ ယခုမျက်မြင်ဘဝ၌မူလည်း။ ဒိဿ-မာနံ၊ ထင်မြင်သော။ အာယတိं ဝါ၊ နောင်တမလွန် ဘဝ၌မူလည်း။ ဘာဝိနိုံ၊ မခ္ခုတ်စင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဒုက္ခပ္ပတ္တိံ၊ ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၏[1]။) တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ မဇ္ဈတ္တော၊ ၌။ တတော ပရံ၊ ၌။ ဝေရိမ္ပိ၊ ၌။ ဣတိ၊ သို့။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၏[2]။ ပန၊ ဆက်။ အသာ၊ ထိုကရုဏာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ယောဂီအား။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေရိမ္ပိ၊ ၌။ ပဋိဃံ၊ သည်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အုံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ တံ-ပဋိဃံ၊ ကို။ မေတ္တာယ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊

၁-ယခုလက်ရှိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ဋီကာစာအုပ်တို့၌ကား ဧတေနေဝ ဥပါယေန-ဟု ရှိ၏။ သီဟိုဠ်မူဋီကာ၌လည်း ဧတေနေဝ ဥပါယေနာတိ ယေန ယေန ဝိဓိနာ။ပ။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဧတေ-နေဝ နယေန-ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ ဤအရာသည် ဥပါယ၏ အရာမဟုတ်သောကြောင့် ဧတေနေဝ နယေန-ဟု ရှိသော နိဿယပါဠိက ယူတ္တတရ ကဲ့သို့ ထင်ပေ၏။ သို့သော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဥပါယေန-ဟု ရှိသောကြောင့် ၎င်းကို နယေန-ဟု ဋီကာ ဖွင့်သည်ဟူ၍လည်း ယူဖွယ်ရှိသေး၏။ (၀-သံ-သော)

၂-ဋီကာနှင့်အညီ ဆောင်၍ သမ္ဗန္ဓနှင့်သော ပုဒ်မျှားဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ပရမတ္ထဘာပန္နဒုဂ္ဂတဒုရ္ဗေတာပုဂ္ဂိုလ်, သုခိတဖြစ်သော်လည်း ပါပကာရီပုဂ္ဂိုလ် ဤသို့နှစ်ပါးပြားသော ကရုဏာ၏ ဝတ္ထုဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုပြီးမဟုတ်လော၊ ထိုနှစ်ယောက်တို့၌လည်း ကရုဏာဘာဝနာလွယ်သဖြင့်သော ပြည့်စုံပြီ မဟုတ်လော၊ ထိုသို့လျက် အဘယ်မှာ ပိယပုဂ္ဂလေ-စသည်ကို ဆိုပြန်သနည်း? ယော ဟိ သော ကရုဏာယ ဝတ္ထုဘူတော။ပ။ တတော ဝေရိပုဂ္ဂလေ ကရုဏာ ဘာဝေတဗ္ဗာ (ဋီ၊ ၁၊ ၃၇၁)။ ပို၊းစေသော်လည်း တို့ကာနှင့်မရ နည်းကျစေဟု "ဘာဝနေ့နဲ့ စ ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ မုဒုံ ကမ္မနိယံ စိတ္တံ ကတ္တာ ဘဒန္တန္တရေ ဘဒန္တန္တရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ" ဟူသည်။ အကြင်သူဝယ် ဝေရိမရှိ၊ အကြင်သူဘည်လည်း ရှိလျက်မမှတ်သား။ ထိုနှစ်ပါးသည် အတူးအသို့ကျင့်ရအံ့နည်း? ယသ ပန ဝေရိပုဂ္ဂလော ဝါ နတ္ထိ။ပ။ ဗျာပါရောဝ နု ကာတဗ္ဗော။ ကြောင့်ကြမစိုက်ရသဖြင့် သစေ ပန-စသည်ကို ဆိုဖွယ်မရှိပြီတကား? ယသ ပန အတ္ထိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ "သစေ ပနာ"တိ-အာဒိ။ (ဋီ ၁၊ ၃၇၂) (ပြည့်)။

ဖြင့်သာလျှင်။ ဝူပသမေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထေ၊ ဤကရဏာ၏ အာရုံ ဖြစ်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့တွင်။ ယောပိ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ကတကုသလော၊ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုကောင်းမှုရှိသသူကိုလည်း။ ဥတိရောဂဘောဂဗျသနာဒီနံ၊ ဆွေမျိုး၏ ပျက်စီးခြင်း, ရောဂါသာလျှင်ဖြစ်သော ဖျက်ဆီးတတ်သောတရား, စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ပျက်စီးခြင်းစသည်တို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးသော။ ဗျသနေန၊ ပျက်စီးခြင်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ဗျသနနှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံသည်ကို။ ဒိသ္မာ ဝါ၊ မြင်၍ရင်း။ သုတ္မာ ဝါ၊ ကြားမှ၍ရင်း။ တေသံ-ဗျသနာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေပိ၊ မရှိသည်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို။ အနုတိက္ကန္တတ္တာ၊ မလွန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ၊ သည်။ ဒုက္ခီတောဝ၊ ဆင်းရဲရောက်သောသူပင်တည်း။ (ဣမမှာ ဒုက္ခာ၊ မှ။ မုစ္စေယ္ယ။ လွတ်ပါမှုကား။ အပ္ပေဝ နာမ၊ သြော်ကောင်းလေစွ။) ဣတိ၊ သို့။ (ကရဏာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့် လည်း။ (တသ္မိံ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုဒုဂ္ဂတဒုရူပေတစသော ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။) ကရဏာယိတ္တာ-ကရဏံ ကတ္တာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကရဏာယိတ္တာ-ကရဏံ ပဝတ္တ-ယိတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနိ၊ ၌ရင်း။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ၌ရင်း။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ၌ရင်း။ ဝေရိမ္ပိ၊ ၌ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု ဇနေသု၊ လေးဦးသောသူတို့၌။ သီမာသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်းအခြားပျက်ခြင်းကို။ [၃၀၉] ကတ္တာ၊ ၍။ ဣဒံ နိမိတ္တံ၊ ထို(သို့သီမာသမ္ဘေဒတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော) သမထနိမိတ်ကို။ အာသေဝန္တေန၊ ရှိသေစွာမှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တေန၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍။ ဗဟုလီကရောန္တေန၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသည်ဖြစ်၍။ မေတ္တာယ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနုဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝဍ္ဎေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်၏။

ပန၊ အယ္ယလူးကို ဆိုအံ့။ အဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝေရိ-ပုဂ္ဂလေ၊ ဝေရိပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကရဏာယိတဗ္ဗော၊ ကရဏာဖြင့် ရောက်အပ်၏၊ ဝါ၊ ကရဏာ၏ အာရုံပြုအပ်၏။ (ကရဏာရမ္မဏကို ကရဏာဟူသည်) တသ္မိံ-ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒုဂ္ဂတော၊ ဆင်းရဲသူကို။ ကရဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတော၊ လို့နှောင်

မှ။ ပိယပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတော၊ မှ။ အတ္တာ၊ ကို။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အယံ ကမော၊ ဤသို့သောအစဉ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သော-ကမော၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတံ ဒုရူပေတန္တိ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ နသမေတိ၊ မညီခဲ့။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပါဠိနှင့်မညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒေ၊ ဤကရုဏာ ဗြဟ္မဝိဟာရဌာ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘိတ္မာ၊ ၍။ သီမာသမ္ဘေဒံ၊ ကို။ ကတ္မာ၊ ၍။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ-ဟု ဟောအပ် ပြီးသော ဝိဂုဗ္ဗနာမှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ ပဋ္ဌာဟာကာရေဟိ။ပ။ ဒိသာ-ဖရဏာတိ၊ ဒိသာဖရဏာဟူသော။ အယံ ဝိဂုဗ္ဗနာ၊ ဤဝိဂုဗ္ဗနာကိုဌင်း။ သုခံ သုပတိတိအာဒယော၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌အပြီးတည်း။

အယံ၊ ကာ။ ကရုဏာဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ တည်း။

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ မုဒိတာဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘာန္တေနာပိ၊ အားထုတ်သော ယောဂိသည်လည်း။ ပဌမံ၊ စ္ဆာ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။ (မုဒိတာ-ဘာဝနာ၊ ကို။) နှ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အပ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပိယဘာဝမတ္တေနေဝ၊ ချစ်အပ်သော အဖြစ်မျှ ကြောင့်လျှင်။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးစ္ဆာသော အကြောင်းသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဇ္ဈတ္တဝေရိနော၊ တို့သည်ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ လျှင် မုဒိတာ၏ပဒဋ္ဌာန် ဖြစ်နိုင်ကုန်အံ့နည်း။ လိင်္ဂဝိသဘာဂကာလက်တာ၊ တို့သည်။ အခေတ္တခမဝ၊ တည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။ ပဌမံ၊ စ္ဆာ။ နှ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အပ်။)

ပန၊ အလျှောက်ကိုဆိုအံ့။ အတိပ္ပိယသဟာယကော၊ သည်။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်သင့်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကောင်း၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ယော၊ အကြင်သဟာယကို။ အဌကထာယံ၊ ၌။ သောဏ္ဍ-သဟာယောတိ၊ သွမ်းဖျင်းဖော်နှင့်တူသော သဟာယဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

(သော၊ သည်။ အတိပ္ပယသဟာယကော၊ မည်၏။ [1]) ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအတိပ္ပယသဟာယသည်။ မုဒိတမုဒိတောဝ၊ ကြည်လင်ချမ်းမြေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပဿာဒေ ဟိ ဣဒံ အာမေဋ္ဌိတံ) ပဌမံ၊ စ္ဌာ။ ဟသိတ္ဌာ၊ ပြုံးရယ်၍။ ပစ္ဆာ၊ မ္ပ။ ကထေတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောဏ္ဍသဟာယောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။) တသ္မာ၊ ထိုသို့ အတိပ္ပယသဟာယ၏ မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သောကြောင့်။ သော ဝါ၊ ထိုအတိပ္ပယသဟာယကိုသော်လည်း။ ပဌမံ၊ စ္ဌာ။ မုဒိတာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိတဗ္ဗော၊ ၏။ သုခိတံ-သဗ္ဗာတသုခံ၊ ဖြစ်သော သုခရှိသော၊ ဝါ၊ သုခိတံ-သုခပ္ပတ္တံ၊ သုခသို့ရောက်သော။ သင်္ဂီတံ-သုခါနုဘဝနေ သန္ဓဒ္ဓံ၊ သုခကိုခံစားခြင်း၌ ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော၊ ဝါ၊ သင်္ဂီတံ-ပဋ္ဌိယတ္တာသုခပသာဒနံ၊ စိရင်ဆင်ပြင်အပ်သော သုခဟူသော တန်ဆာရှိသော [2]။ မောဒမာနံ၊ (မခ္ခါသုခကုံသည်ဖြစ်၍) ဝမ်းမြောက်လျက်ရှိသော။ ပိယပုဂ္ဂလံ ဝါ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူလည်း။ ဒိသ္မာ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်၍ရင်း။ သုတ္ဝာ ဝါ၊ တဆင့်စကားကြားရင်း။ အယံ သတ္တော၊ သည်။ မောဒတိ ဝတ၊ (ချမ်းသာရိပ်ငြိမ်စည်းစိမ်ခံလျက်) ဝမ်းမြောက်ရပေစ္ဆ ဝတကား။ အဟော သာဓု၊ ကြောင့် ကောင်းစွတကား။ အဟော သုဋ္ဌု၊ ကြောင့် ကောင်းမြတ်စွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမမေဝ အတ္ထဝသံ၊ ဤသို့သောအကျိုးထူးကိုလျှင်၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအကျိုးထူး၏ တည်ရာအကြောင်းကိုလျှင်။ (အတ္ထော ဝသတိ ဧတ္ထာတိ အတ္ထဝသံ၊ ကာရဏံ)။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ ဝိဘာဝေ၊ ၌။ ကထဗ္ဗ။ပ။ ဖရိတ္ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ကထဗ္ဗ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မုဒိတာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ၍။

၁-စင်စစ် အတူတကွသောဏ္ဍဘူးရှိပင်လောဟူမူ? ပဌမာဒပ္ပဝတ္ထိယာ သောဏ္ဍသဒိသော သဟာယော သောဏ္ဍသဟာယော၊ ဒ္ဋ္ဌ ၁၃၇၃။ တေနာဟ သော ဟိတိအာဒိ။ (ပြည်)

၂-အချို့ဦးကာ၌ ပဋ္ဌိယတ္တာသုခသာဓနံ-ဟု ရှိ၏။ ပြုပြင်စိရင်အပ်ပြီးသော သုခေါ်တည်ရာ ရှိသော-ဟုပေး။ ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူစသော ယခုလက်ရှိမူတို့၌လည်း ပဋ္ဌိယတ္တာသုခသာဓနံ-ဟူ၍ပင်ရှိ၏။ သို့သော် အထက်၌ ပြန်ထားသော ပဋ္ဌိယတ္တာသုပေသာဓနံ အနုက်သာလျှင် မဏ္ဍိတပသာဓိတော-ဟူသော ဝိ ၌ ၂-၁၄၀ နှင့် ညီပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝိဟာရတိ၊ နေသနည်း။ သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ ဧကံ၊ တဦးသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ မုဒိတော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။ အဿ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ လျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ မုဒိတာယ၊ ဖြင့်။ ဖရတိ၊ ၏။]

အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သော သောဏ္ဍသဟာယော ဝါ၊ ထိုသောဏ္ဍနှင့် တူသော သဟာယသည်ရင်း။ ပိယပုဂ္ဂလော ဝါ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ အတီတော၊ (ထိုကိုယ်၏အဖြစ်) ရှေးသောကာလ၌လျှင်။ သုခိတော၊ သည်။ သစေပိ အဟောသိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ဘူး၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ သမ္ပတိ၊ ယခုတမ္ဘုကား။ ဒုဂ္ဂတော၊ ဥစ္စာမဲ့မွဲဆင်းရဲပြန်သည်။ ဒုရူပေတော၊ ကာယဒုစရိုက်စသည်နှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ဝါ၊ စုတ်စုတ်ဖာဖာ, ကြည့်စရာမရတတ်, မမြတ်မမ္ဘန်, အလွန်အိုသော အဝတ်အစားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြန်ခဲ့အုံ့။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတီတမေဝ၊ (ထိုကိုယ်၏အဖြစ်) ရှေးကာလ၌ ဖြစ်ဘူးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သုခိတဘာဝံ၊ ချမ်းသာပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ အနုဿရိတ္မာ၊ အောက်မေ့၍။ သေ-သော၊ ဤသူသည်။ အတီတေ၊ (ဤကိုယ်၏အဖြစ်) ရှေးကာလ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာဘောဂေါ၊ မျှားသော အသုံးအဆောင်ရှိသည်။ မဟာပရိဝါရော၊ မျှားသော အခြံအရံရှိသည်။ နိစ္စပ္ပမုဒိတော၊ အခါခပ်သိမ်းဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနေရသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးလေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်၏။ တမေဝ မုဒိတာ-ကာရံ၊ ထိုရှေးဦးဖြစ်ဘူးသော ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ဖွယ်သော အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အနာဂတေ ဝါ၊ အနာဂတ်ဦးလည်း။ (အယံ၊ ဤငါ၏ သောဏ္ဍ-သဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပုန၊ ဖန်။ တံ သမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ [၃၁၀] လဘိ-တ္မာ၊ ၍။ ဟဘ္ဆိကဒ္ဓနအဿပိဠိသုဝဏ္ဏသိဝိကာဒီဟိ၊ ဆင်ကျောက်ကုန်း, မြင်းကျောက်ကုန်း, ရွှေထမ်းစင်တို့ဖြင့်။ ဝိစရိဿတိ၊ လှည့်လည်ရလတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အနာဂတမ္ပိ၊ (ထိုကိုယ်၏အဖြစ်) အနာဂတ်ကာလ၌လည်း ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာယ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုဒိတာကာရံ၊

ဝမ်းမြောက်ဖွယ်သော အခြင်းအရာကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတမ္ဘာ၊ ၏[1]။

ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ (သောဏ္ဍသဟာယဖြစ်သော အတိပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်နှင့်) ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌။ မုဒိတံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ (မုဒိတာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတမ္ဘာ၊ ၏။) တတော၊ ထို့နောင်မှ။ ဝေရိမှိ၊ ၌။ (မုဒိတာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတမ္ဘာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မုဒိတာ၊ ကို။ ပဝတ္တေ-တမ္ဘာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အယံ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေရိမှိ၊ ၌။ ပဋိဃံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အံ့။ တံ-ပဋိဃံ၊ ကို။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝူပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ တိဿ၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဇနေသု စ၊ ဤပိယမဇ္ဈတ္တဝေရီဖြစ်သော သူတို့၌ရင်း။ အတ္တနိ စ၊ မိမိ၌ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု ဇနေသု၊ တို့၌။ သမစိတ္တတာယ၊ မျှသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သိမာသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်း အခြားပျက်ကြောင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍[2]။ (တနည်း) သိမာသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်း အခြားကို ဖျက်ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုသို့သိမာသမ္ဘေဒ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သမထနိမိတ်ကို။ အာသေ၀ဿေန၊ ရိုသေစွာမှီ၀ဲသည် ဖြစ်၍။ ဘာ၀ေဿေန၊ ၍။ ဗဟုလီကရောဿေန၊ ၍။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တိကစ်တုက္ကဋ္ဌာနဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝဍ္ဎေတမ္ဘာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ-ဟု ဟောအပ်ပြီးသော ဝိကုဗ္ဗနာမှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ ပဠုဟာကာရေဟိ။ ပ ။ ဒိသာဖရဏာတိ၊ ဟူသော။ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ စ၊ ကိုရင်း။ သုခံ သုပတိတိ-အာဒယော၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ စ၊ တို့ကိုရင်း။ မေတ္တာယံ၊ ၌။

၁-အနာဂတ်ကြီးပွါးရေးကို အဘယ်သို့ အာရုံပြုနိုင်သနည်းဟူမူ? ဗေဒင်စသည်ဖြင့် အနာဂတ်ဟောခြင်း အာဒေသ စသည်ဖြင့်ရင်း, အနုမာနဖြင့်ရင်း အာရုံ ပြုနိုင်သည်ဟု ဋီ ၁၊ ၃၂၄ ၌ ဆိုး၏။

၂-သိမ် သမ္ဘိဒ္ဓတိ ဟောယ-ပြု၍ စတုဇနတို့၌ သမစိတ္တတာသည်ပင် သိမာသမ္ဘေဒ မဟုတ်လော၊ အဘယ်မူ၍ သမစိတ္တတာယ သိမာသမ္ဘေဒံ ကတ္တာ-ဟု ကရိုက်ားနှင့်ကံ နှစ်တန်ဆိုသနည်း? ဘာ၀နာယ ပန တထာ ဗဟုသော ပ၀တ္တမာနာယ ပုရိမသိဒ္ဓိဟေတုံ ဣတရဿ ဖလံ ကတ္တာ ဝုတ္တံ "သမစိတ္တတာယ သိမာသမ္ဘေဒံ ကတ္တာ"တိ၊ ဋီ ၁၊ ၃၂၄။ (ပြည်)

ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒီတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ အပြီးတည်း။

အယံ၊ ကား။ မုဒိတာဘာ၀နာယ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ တည်း။

ဥပေက္ခာဘာ၀နာ၀ဏ္ဏနာ

၂၆၁။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥပေက္ခာဘာ၀နံ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ-ဘာ၀နာကို။ ဘာ၀ေတုကာမေန၊ သော။ မေတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ ပဋိလဒ္ဓ-တိကစတုက္ကဗျာနေန၊ ရအပ်ပြီးသော တိကစတုက္ကစျာန်ရှိသော။ (ယောဂိ-နှာ၊ သည်။) ပဂုဏတတိယဗျာနာ၊ ကောင်းစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော တတိယဗြဟ္မဝိဟာရစျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ဣတိအာဒိ၀သေန၊ ဖြင့်။ သတ္တ-ကေလာယနမနသိကာရယုတ္တတ္တာ၊ သတ္တ၀ါတို့၌ မြတ်နိုးတနာပြုသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဋိဃာနု-နုယသမ်ပယောဂိတ္တာ စ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်း၏အနီးဌ ကျင်လည်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ သောမနဿယောဂေန၊ သောမနဿနှင့်ယှဉ်ခြင်းဖြင့်၊ ၀ါ၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သြဠာရိကတ္တာ စ၊ ရွှန်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း[၁]။

၁-မေတ္တာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သြဠာရိက အဖြစ်ကိုပင် သောမနဿယောဂေ-နှ သြဠာရိကတ္တာ-ဟူသလော ?သောမနဿယောဂေန သြဠာရိကတ္တာတိ ဣဒံ တတိယဗျာ-နဿ ၀သေန ၀ုတ္တံ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? လိုတတိယစျာန်မှ ထသောသူအား ဤသိသော အာဒီနဝကို ရှုခြင်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ မေတ္တာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သြဠာရိက အဖြစ်ကိုဆိုသော်ကား အဘယ်သို့ ဆိုသင့်သနည်း? မေတ္တာဒိ၀သေန ပန သြဠာရိက-ဘာ၀ ဝုစ္စမာနေ ဝိတက္ကဝိစာရမိတိယောဂဝနေ၀ သြဠာရိကတာ ၀တ္တဗ္ဗာ သိယာ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ သောမနဿနှင့် ယှဉ်သည်ပင် မဟုတ်လော? တာဟိပိ တာသံ သမာယောဂသဘ္ဘာ၀တော ဥပေက္ခာယ စ တဒဘာ၀တော၊ ဌီ၊ ၃၇၅။ မေတ္တာအစရှိသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သြဠာရိကအဖြာကို ဆိုစေကာမူ ဝိတက္ကာ၀စာရမိတိယောဂအားဖြင့် မဆို အပ်ပြီဟု တနည်းကြံပြန်လိုသော ဆရာသည် နှ ၀ါ ၀တ္တဗ္ဗာ-မိန့်သော်။ ပဌမ ဒုတိယတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော မေတ္တာစသည်တို့၏ ဝိတက်စသည်တို့နှင့် သမာယောဂ ဖြစ်သည်မဟုတ် လော၊ အဘယ်ကြောင့် နှ ၀ါ ၀တ္တဗ္ဗာ-ဟူသနည်း? တတိယဗျာနိကာနံယေ၀ မေတ္တာဒိနံ ဣဓာဓိပ္ပေတတ္တာ-မိန့်သော်။ သို့သော်လည်း မေတ္တာစသည်တို့၏ အောက်စျာန်သုံးပါးနှင့် ယှဉ်ရကား ပဌမ ဒုတိယတို့၌ မေတ္တာစသည်တို့သည်ပင် တတိယ၌ ဖြစ်ကုန်ရာသည် မဟုတ်လောဟူမူ? တံတံစျာနသမတိက္ကမေနေ၀ စ တံတံစျာနိကာ မေတ္တာဒယောပိ

ပုရိမာသု-တတိယစျာနိကာသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု၊ ရှေးဖြစ်သော တတိယစျာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဥပေက္ခာယ၊ ၌၊ ဝါ၊ ၏။ သန္တသဘာဝတော၊ ငြိမ်သက်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာနိသံသဉ္စ၊ အာနိသင်ကိုလည်း။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အသာ၊ ထိုယောဂီ၏။ ပကတိမဇ္ဈတ္တော၊ ပြကတေ့အားဖြင့်သာ လျှင်လျစ်လျှ||ဖြစ်သော။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပြ-ကတေ့ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္မာ၊ လျစ်လျှ||ရှု၍။ (တသ္မိံ၊ ထိုပြ-ကတေ့ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။) ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်စေသည်မှ နောက်၌။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု။ ပ။ ဖရတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခု၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတ္မာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နည်း။ သေယျ-ထာပိ နာမ၊ ကား။ နေဝ မနာပံ၊ မနာပမဟုတ်သော။ နေ အမနာပံ၊ အမနာပလည်း မဟုတ်သော။ ကေ-အည်ံ၊ မိမိမှ တပါးသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျှ||ရှုသည်။ အသာ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေ၊ တို့ကို။ ဥပေက္ခာယ၊ ဖြင့်။ ဖရတိ၊ ၏။]

သမ္ဘတိဂ္ဂန္ဓာ ဝေ နာမ ဟောန္တိ-မိန်။ ပဌမ ဒုတိယတို့၌လည်း မေတ္တာ စသည်တို့ပင် တတိယ၌လည်း မေတ္တာစသည်တို့ချည်းပင် မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့ လုန်လေသနည်းဟု၊ ကား စျာနုသာမညေန ပိယ မေတ္တာဒိသာမညေန ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ဌိကာ။ နောက်အောက်၌ စျာန်ဟူသော အမည်ဖြင့် အထက်အလက်၌ ဝေါဟာရမျှဖြစ်သကဲ့သို့ အောက်အောက်စျာန်၌ မေတ္တာစသော အမည်သာမာန်အားဖြင့် အလက် အလက်၌ ဝေါဟာရမျှဖြစ်၏။ အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာစသော ဓမ္မတို့သည်ပင် အလက်၌ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်ကုလို။ ထိုသို့ တတိယဈာန်က မေတ္တာ-စသည်တို့၏လာ ဤ၌ လိုရာပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဟိတ်ဆီသမ္ဘန်ကို မေတ္တာဒီနုံ-ဟု သာမန်မလာမူ၍ တတိယဈာ-နိကာနုံ မေတ္တာနုံ-ဟုလာ၍ သောမနဿယောဂေန သြဠာရိကတ္တာ၀ ပုရိမာသု တတိယဈာနိကာသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု အာဒီနဝံ ဒိသ္မာ-ဟု သေသကုန်၍ ယောဇနာ။ ဤ၌ ဌိကာလည်းဝှက်၏၊ အဌကသာဟိတ်လည်းခတ်၏။ ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်ကြံစည်ကြပါကုန်။ (ပြည်)

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ (ယ္ဘာသာ ပကတိမဏ္ဍိတော-စသည်ဖြင့် အနုန္တရ၌) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ မဏ္ဍိတပုဂ္ဂလော၊ ၌။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတ္မာ၊ ၍။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ၌။ ပိယပုဂ္ဂလော၊ ၌။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ သောဏ္ဍသဟာယကော၊ ၌။ တတော၊ မှ။ ဝေရိမ္ပိ၊ ၌။ ဥပ္ပါဒေတ္မာ၊ ၍။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမေသု တီသု ဇနေသု စ၊ တို့၌ဟုဆိုး။ အတ္တနိ စ၊ ၌ဟုဆိုး။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မဏ္ဍိတ္ဌဝေန၊ လျစ်လျူ။ ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိမာသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်းအခြား၏ ပျက်ခြင်းကို။ ကတ္မာ၊ ၍။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထို(သို့ သိမာသမ္ဘေဒ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော) သမထနိမိတ်ကို။ အာသေဝိတဗ္ဗံ၊ ရှိသေစွာ မှီဝဲအပ်၏။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုပြဟ္မဝိဟာရကမ္မဋ္ဌာန်းကယောဂီအား။ ပထဝီကသိဏော၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ (အယံ သမာပတ္တိ အာသန္နပ်ိတိပစ္စတ္ထိကာ- ဤသို့ စသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

[၃၁၁] ဧတံ-စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ဤ ဥပေက္ခာဝိဟာရ စတုတ္ထဈာန်သည်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပန္နတတိယဇ္ဈာနဿာပိ၊ ဖြစ်ပြီးသောတတိယဈာန်ရှိသော ယောဂီအားလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိံ ပန၊ ဖြစ်၏လော။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာရမ္မဏဝိသဘာဂတာယ၊ အာရုံ၏ သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ပန၊ အလျှောက်ကို ဆိုအံ့။ မေတ္တာဒီသု၊ တို့ကို။ (နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေသု၊ ပြီးစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။) (တနည်း) မေတ္တာဒီသု၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း

၁-ယင်းသို့ အာသန္နပစ္စတ္ထိကာ-စသည်ကိုပင် ဝုတ္တနယယူအံ့၊ အောက်၌ပင် ပဂုဏ-တာဒိယဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ-စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီး မဟုတ်လောဟူမူ? အောက်၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော ထိုစကားကို အောက်ပြဟ္မဝိဟာရသုံးပါး၌ဟုဆိုး စတုတ္ထပြဟ္မဝိဟာရ၌ဟုဆိုး အာဒီနဝါနိသံသဂုဏ်ပြသောအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤ ပထဝီကသိဏော ဝုတ္တနယေနေဝ-ဟူသော စကားသည်ကား တတိယဈာန်၌ အာဒီနဝ, စတုတ္ထဈာန်၌ အာနိသံသကို မြင်၍ စတုတ္ထဈာန်ကို ရစိမ့်သောဌာ လုံ့လပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား စတုတ္ထဈာန်၏ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပြသည်ဖြစ်တိ၏သော်။ ထို့ကြောင့် ထိုပထဝီကသိုဏ်း၌ ဆိုအပ်သော ပတဝိသဒ္ဒါကိုယမ်း၍ တနေဝ နိမ်ဒ္ဓံ အာရမ္ဘကံ ကဘွာ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဤသို့စသည်ဖြင့် စတုတ္ထဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- တိုင်အောင် ယူဉ်လေ။ (ပြည်)

စသည်တို့၌။ ဥပပ္ဇနတတိယဈာနသော၀၊ ဖြစ်ပြီးသော တတိယဈာန်ရှိသော ယောဂီအားသာလျှင်။ (ဧတံ စတုတ္ထဈာနံ၊ သည်။) ဥပပ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရုမ္မဏသဘာဝဘာယ၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထဈာန် ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဝိကုဗ္ဗနာ စ၊ ကိုရင်း။ အာနိသံသပဋိလာဘော စ၊ ကိုရင်း။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အပြီးတည်း။

အယံ ဥပေက္ခာဘာ၀နာယ ဝိတ္ထာရကထာ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၂၆၂။ ဗြဟ္မာတ္တမေန၊ သုံးပါးသော ဗြဟ္မာတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါ၊ မြတ်သောဗြဟ္မာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားမြတ်စွာ သည်။ ကထိတော၊ ဝေနေယျတို့အား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဣမေ ဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို။ ဣတိ-ဧ၀ं ယထာ-ဝုတ္တကမေန၊ ဤသို့ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ဘာ၀နာနုက္ကမ အတ္ထ-ဝဏ္ဏနာက္ကမဖြင့်။ ဝိဒိတ္ဝာ-ဇာနိတ္ဝာ၊ ၍။ ဧတေသု၊ ထိုလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ ဘိယျော၊ အလွန်။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သော။ ပကိဏ္ဏက-ကထာပိ၊ (ဗြဟ္မဝိဟာရ ထိုထို၌ ပျံ့နှံ့သော အနုက်ကိုယူ၍ ဖြစ်စေအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပကိဏ္ဏကမည်သောကထာကိုလည်း။ ဝိညေယျာ၊ ၏။

၁-ဗြဟ္မာနံ ဥတ္တမော ဗြဟ္မုတ္တမော။ ရှေးပုဒ်အရကား- သမ္မာတိဗြဟ္မာ ဥပါတ္တိဗြဟ္မာ ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာ ဟူသော သုံးပါးသောဗြဟ္မာသည် မုခ္ယရ၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့၏ ဘုရားတည်းဟူသော လွန်ကဲသော ဗြဟ္မာအဖြစ်နှင့် ဂုဏ်အားဖြင့် ဟီနဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဌာနူပစာရအားဖြင့်ရ၏။ နောက်ပုဒ်၏အရကား-ထိုဌာနူဖြင့် မှတ်အပ်သော ဘုရားတည်းဟူ သော ဥတ္တရဗြဟ္မာရ၏။ တနည်း ဗြဟ္မာသုံးပါးသည် မုခ္ယ၊ ထိုသုံးပါးတို့၏ လွန်ခြင်းကြီယာ နှင့် သာမနသာဓေတေ၀ဗေဒအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း ကြီယာကာရကသမ္မန်သည် ဌာနူပစာရအားဖြင့် ရ၏။ နောက်ပုဒ်အရကား နည်းတူ။ ။ဗြဟ္မာ စ သော ဥတ္တမော စာတိ ဗြဟ္မုတ္တမောရှေး ပုဒ်အရကား- ဗြဟ္မာ့အဖြစ်တည်းဟူသော ဗြဟ္မဟိတဂုဏ်သည်မုခ္ယ၊ ထိုဂုဏ်၏ ဘုရားနှင့် ဂုဏ်ဂုဏော အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဌာနူ။ နောက်ပုဒ်အရကား- ဥတ္တမဂုဏ်သည်မုခ္ယ၊ ထိုဂုဏ်၏ ဘုရားနှင့် ဂုဏ်ဂုဏောအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဌာနူရ၏။ သော-ဟူသော ပုဒ်အရကား- ထိုမုခ္ယနှစ်ပါး ဌာနူနှစ်ပါးတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သောဘုရားရ၏။ (ပြည်)

ဟိ၊ ခ့ဲ့ဒုံ။ ဧတောသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာသု၊ တိုဏ်ခ့ဲ့။ အတ္ထတော၊ ဝစနတ္ထအားဖြင့်။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ (ပကိဏ္ဏကကထာ၊ ကို။ ဝိညေယျာ၊ ၏။) (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။) မေဇ္ဇတိ၊ ချစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) မေတ္တာ၊ မည်၏။ သိနိဒ္ဓယတိ၊ (အစိုးအပ်ပါးကို လိုသော အခြင်းအရာဖြစ်သော အားဖြင့်) ချစ်တတ်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း [1]။ ဝါ၊ ကား။ မိတ္တေ၊ ချစ်တတ် အစိုးအပ်ပါးကိုအလိုရှိတတ်သော ခန္ဓပဗန္ဓခ့ဲ့။ ဘဝါ၊ ဖြစ်တတ်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ မည်၏။ (တနည်း) မိတ္တေ၊ ချစ်အပ်သော ပိယပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအာရုံခ့ဲ့ [2]။ ဘဝါ၊ တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ မိတ္တသာ၊ ဟိတဧ္ဝ-သယဖြစ်သော ခန္ဓပဗန္ဓ၏။ (မေဇ္ဇနဝသေနေ၀၊ ချစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။) သော ပဝတ္တိ၊ ဤဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်း) (မေဇ္ဇနဝသေန၊ ဖြင့်။) သော၊ ဤသဘောတရားသည်။ ပဝတ္တိ ဧ၀၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ မေတ္တာ၊ မည်၏။ (ဖြစ်တတ်သော ကတ္တားမရှိဟူလို) (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) ပရဒုက္ခေ၊ သူတပါးဆင်းရဲသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သာဓုနံ၊

၁-သဘာဝဓမ္မတို့၏ အကြောင်းအားလျော်စွာ ထိုထိုကိန္နဒ္ဒ ဖြစ်ခြင်းမျှဖြစ်၍ ဘာဝ သာဓနကိုသာ မှီခိုရှုသော်လည်း ထိုသိုမိမိကိစ္စတို့ဌ ဓမ္မတို့၏ အတ္တပဓာနကြိယာနှိပ်ပွါးက အဖြစ်ကို တင်သဖြင့် ကတ္တားဟူ၏အဖြစ်၏ ဖြာ်သင့်ရကား မေဇ္ဇတိတိ မေတ္တာ-ဟူသည်။ ယင်းသို့ ပရိယာယ်အားဖြင့်သာ လျှင်းလျက် ဤသို့ ကတ္တုပြုခြင်းသည် ဓမ္မမှ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်စသော ကတ္တားဟု ပြုရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဤကိုရည်၍ ဋီ ၁-၃၇၈ ၌ မေဇ္ဇတိတိ ဓမ္မတော အညသာ ကတ္တာ နိ၀တ္တနနတ္ထं ဓမ္မမေ၀ ကတ္တာရံ ကတ္တာ နိဒ္ဒိသတိ-ဟူသည်။ ထိုသို့ပြုသဖြင့် ပုဂ္ဂလအတ္တဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရ၏။ မိဒ သိနေဟနေ-သဒ္ဒါ ကြမ်းလာရကား သိနိယ္ယတိတိ အတ္ထော-ဟူသည်။ သို့သော်လည်း တဏှာအားဖြင့် သိနေဟလည်း ရှိသည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့သော သိနေဟနည်းဟူမူ ? သတ္တော သု ဗျာပဇ္ဇနဝသေန လူခ-ဘာ၀ဿ ပဋိပက္ခဘူတံ ဥဿာဟပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟိတာကာရုပ္ပဝတ္တိ၀သေန သိနေဟနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နှ တဏှာ-ယနဝသေန။ ဋီ ၁-၃၇၈။ ။အဘယ်ကြောင့်နည်း? တဋ္ဌိ မေဟပုဗ္ဗင်္ဂမံ လုဗ္ဘနသဘာ၀ံ၊ ဣဒံ ပန ဒုဒ္ဒသနသဘာ၀ံ အလာဘာဘာ၊ မမ္ပယုတ္တံ။ ဋီ ၁-၃၇၈။ ။တဏှာသိနေဟသည်လည်း ဗျာပါဒနှင့် တကွ မတည်သည်ဖြစ်၍ ဗျာပါဒ ဝိရောဓိမဟုတ်လောဟူမူ ? ယဒိပိ တေန သဟ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိရောဓိ ပန ဟောတိ အပ္ပဟာယကတော။ ဋီ ၁-၃၇၈။ (ပြည်)

[2]-မိဒိတဗ္ဗော သိနေဟိတဗ္ဗောတိ မိတ္တော၊ အာရုံဖြစ်သော ပိယပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (ပြည်)

သူ့တော်ကောင်းတို့၏။ ဟဒယကမ္မနံ၊ နှလုံးတုန်လှုပ် ပင်ပန်းသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မောတိ၊ သည်။) ကရုဏာ၊ မည်၏[1]။ ဝါ၊ ကား။ (ယာ ဓမ္မောတိ၊ သည်။) ပရဒုက္ခံ၊ သူတပါးဆင်းရဲကို။ ကိဏာတိ ဟိံသတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဝိနာသေတိ၊ ဖျောက်ဖျက်ပယ်ရှားတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မောတိ၊ သည်။) ကရုဏာ၊ မည်၏[2]။ ဝါ၊ ကား။ (ယာ ဓမ္မောတိ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။) ဒုက္ခိတေသု၊ ဒုက္ခရောက်သော သတ္တဝါတို့၌။ ဖရဏာဝသေန-ဖုသနုဝသေန၊ တွေ့ထိသောဒဏားဖြင့်။ ကိရိယတိ ပသာရိယတိ၊ ဖြန့်တတ်၏။ ဝါ၊ ကမ္မ-ဋ္ဌာနိကေန၊ သည်။ ကိရိယတိ ပသာရိယတိ၊ ဖြန့်အပ်၏။ ဝါ၊ ပြန့်စေအပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မောတိ၊ သည်။) ကရုဏာ၊ မည်၏။ တာယ-ဓမ္မောတိယာ၊ ဖြင့်။ တံသမင်္ဂီနော၊ ထိုဓမ္မနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝါ၊ သဟဇာတဓမ္မတို့သည်။ မောဒန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မောတိ၊ သည်။) မုဒိတာ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ကား။ (ယာ ဓမ္မောတိ၊ သည်။) သယံ၊ မိမိသည်။ မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မောတိ၊ သည်။) မုဒိတာ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ကား။ တံ-ဓမ္မောတံ၊ သည်။ မောဒနုမတ္တာမေဝ၊ ဝမ်းမြောက်

၁-ဤဝိဂြိုဟ်၌ လိုရင်းကား ကရောတီတိ ကရုဏာ-တည်း။ အဘယ်သူတို့၏ အဘယ်ကို ပြုသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းရှိလတ်သော် ပြုသနည်းဟု။ပ။ကား။ ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓုနံ ဟဒယကမ္မနံ-ဟူသည်။ ။ကမ္မနဟူသည်သည်း ပရဒုက္ခကိုမြင်၍ ထိုဒုက္ခကို ပယ်လိုသည်၏ သည်းမခံနိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စိတ်၏ အညွှတ်တည်း။ ထိုဟဒယကမ္မနှင့် သည် သပ္ပုရိသတို့အား သာ ဖြစ်ရကား သာဓုနံ-ဟူ၏။ ထိုကားသင့်၏။ သပ္ပုရိသတို့ကို မိခင်ဖခင်ပွါး သူ့စီးပွါးတို့ကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့် သာဓု-ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ (ပြည်)

၂-ကိဏာတိ၊ ၏။ ကယဝိကွယအတ္ထကို စင်စေလို၍ ဟိံသတိ-ဟူသည်။ ကိ ဟိံသာယံ၊ ကိဏောတိ၊ ကိဏာတိ၊ သ္မာဒိဂုဏ်း။ ကိ-ဒဋ္ဌဝိနိမယော၊ ကိဏာတိ။ ကိယာဒိဂုဏ်း။ ဟိံသတိ-၏ ကံကား ပရေ-လောဟု လျှဉ်းပြန်၍ ပရဒုက္ခံ-ဆိုသည်။ ပရဒုက္ခေ-သည် ပရဒုက္ခ-ပြန်၍ လိုက်ကောင်းလျက် ဟဒယကမ္မနံ-လိုက်ဖွယ်ရှိ၍ သိသာအောင်ဆိုသည်။ ပရဒုက္ခဟိံ-သနကား ဝိနာသနပင်ဟု ဝိနာဒသတိ-ဟူသည်။ နာသု-ကုသု သဒ္ဒါ၊ နာသတိ၊ ရာသတိ၊ နာသာ၊ နာသိကာ-ဟူရကား ဝိနာသေတိတိ အာဒယော ဂဟေတိ-ဟု ဋီကာကျသည်။ ဧကာ၊ အာကျမ္ဘ အာပနယနယဟု အာပဒနတိတိ အာဒ္ဌာ-ဟု ကြောင့်ပြန်သည်။ ဟိံသတိ-ကို ဝိနာသေတိ ဖျင်ရှုသည့် လဒ္ဓဂုဏ်ကို ကောနေတွေ့ ဟိံသနံ အာပနယနန္တိ ဒေသေတိ-ဟု ဖော်သည်။ ကရုဏာသည် အာပနယနသဘောရှိ၏ ပြည့်မည်ကြောင့် ပရဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိ-လက္ခဏာ ဟိ ကရုဏာ-ဟု ဋီကာ ခိုင်စေသည်။ (ပြည်)

ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒိတာ၊ မည်၏[1]။ (ယာ ဓမ္မာတိ၊ သည်။) အဝေရာ ဟောန္တု။ တိအာဒိဗျာပါ-ရပ္ပဟာနေန စ၊ အဝေရာ ဟောန္တု ဤသို့စသော ကြောင့်ကြမျှာပါရကို ပယ်သဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ မဇ္ဈတ္တဘာဝူပဂမနေန စ၊ အလတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဥပေက္ခ-တိ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မာတိ၊ သည်။) ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။

၂၆ဝ။ ပန၊ တပါး။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့်။ တ္တေ၊ ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့တွင်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ၊ အကျိုးစီးပွါးဟူသော အဖိုးအစုကိုဖြစ်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဟိတူပသံဟာရရသာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ဟိတကို ကပ်၍ဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဝါ၊ ဟိတကိုကပ်၍ ဆောင်ခြင်းဟူသော ပြည့်စုံသော ဂုဏ်ရှိ၏။ အာဃာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ရန်ငြိုးကို ဖျောက်သော အခြင်းအရာဖြင့်ရှိသည်သူ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏၊ ဝါ၊ ရန်ငြိုးပျောက်ခြင်းဟူသော အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ မနာပအဖြစ်ကို ရှုသောယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ တေသု၊ ထိုမေတ္တာ၏။ ဗျာပါဒူပသမော၊ ဗျာပါဒ၏ဝိကွဲမှုန ပဟာန်အားဖြင့် ငြိမ်းခြင်းသည်။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ သိနေဟ-သမ္ဘဝေါ၊ တဏှာသိနေဟ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းမည်၏။ ကရုဏာ၊ သည်။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ (သတ္တဝါတို့အား ဖြစ်သော) ဒုက္ခကို ပယ်လိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ

၁-သဟာဝေတဓမ္မအပေါင်းခဲ့ ကတ္တုဘာဝကို တင်သဖြင့် ထိုဓမ္မအပေါင်းခဲ့ နိုပ္ပါဒေတဗ္ဗ ဖြစ်သော မောဒနကြိယာ၏ ကရိုဏ်းအဖြစ်ကို ပရိယာယ်အားဖြင့် ရသင့်ရကား မောဒန္တိ တာယာတိ-ဟု မိန့်သော်။ မောဒနကြိယာယ မုဒိတာယ ကရဏဘာဝနိဒ္ဒေသော။ သ္ဝာယံ ဥပစာရသိဒ္ဓေါ။ ဒ္ဋိကာ။ တိုမောဒနကြိယာကို ပြီးစေရာ၌ မုဒိတာမှ လွတ်သော တစုံတခု ကတ္တားမည်သည်မရှိရကား ထိုမုဒိတာကိုပင်လျှင် ကတ္တားအဖြစ်အားဖြင့် သယံ ဝါ မောဒတိ-ဟု ပြသည်။ ဓမ္မတို့၏ အဝသဝတ္တနကြောင့် ဤနိဒ္ဒေသလည်း ဥပစာရသာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဝသဝတ္တိဘာဝကို မြစ်ခြင်းငှါ မောဒနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ မုဒိတာ-ဟု မိန့်သော်။ (ပြည့်)

ရှိ၏။ ပရဒုက္ခာသဟာနရသာ၊ (ပယ်လိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်) ပရဒုက္ခကို သည်းမခံနိုင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဝိဟိံသာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဝါ၊ ဝိဟိံသာ၏ ပဋိပက္ခဘာဝဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှု ထင်တတ်၏။ ဒုက္ခာဘိဘူတာနံ၊ တို့၏။ အနာထဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ ကိုးကွယ်ရာ မရှိသည်အဖြစ်ကိုရှုဆသော ယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဝိဟိံသူပသမေ၊ သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ညှဉ်းဆဲသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော (ကရုဏာ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော) ပဋိဃစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ တဿာ၊ ထို ကရုဏာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ သောကသမ္ဘဝေါ၊ သောက၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းမည်၏။ မုဒိတာ၊ သည်။ ပမောဒလက္ခဏာ၊ သူ့စည်းစိမ်ပြည့်စုံ ကုံလုံသည်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အနိဿာယနုရသာ၊ မငြူစူခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဝါ၊ ငြူစူခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ထိုလူသာကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အရတိဝိဃာတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရသမ္ပတ္တိတို့၌ (ၜင်း, အဓိကုသလတို့၌ရင်း) မမွေ့လျော် မနှစ်သက်ခြင်းကို ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုသသူဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏၊ ဝါ၊ အရတိ၏ ပျောက်ငြိမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပတ္တိဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ စည်းစိမ်ကုံလုံ ပြည့်စုံသည်ကို အသင့်ရှုနိုင်သော ယောနိသောမနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ အရတိဝူပသဒေမာ၊ အရတိ၏ ငြိမ်းပျောက်ခြင်းသည်။ တဿာ၊ ထိုမုဒိတာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ ပဟာသသမ္ဘဝေါ၊ ဂေဟသိတ ပီတိအားဖြင့် ရှင်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ မည်၏။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ အလတ်သဘောရှိသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ သမဘာဝဒဿနရသာ၊ (ဥဒါသိန်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) ဉာဏ်မျှသည်အဖြစ်ကိုသာ ရှုခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ ပဋိဃာနုနယဝူပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သတ္တဝါတို့၌ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊ မိမိတို့ပြုသော ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိကုန်၏။ ဝေ၊ ထိုသတ္တဝါ

☰ တို့သည်။ [၃၁၂] ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ရုစိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ သုခိ-တာဝေါ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်မှလည်း။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ္တံနည်း။

ဒုက္ခတော ဝါ၊ ဆင်းရဲမှုမှုလည်း။ မုစ္စိဿန္တိ၊ လွတ်ကုန်လတ္တံ့နည်း။ ပတ္တ-သမ္ပတ္တိတော ဝါ၊ ရောက်အပ်သော စည်းစိမ်မှုမှုလည်း။ နပရိဟာယိဿန္တိ၊ မယုတ်ကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တ-ကမ္မဿကတာဒဿနုပဒဋ္ဌာနာ၊ ဖြစ်သောကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုရှုသော ဉာဏ်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏[1]။ ပဋိသာနုနယ-ဝုပသမော၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည်။ တဿာ၊ ထိုဥပေက္ခာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ ဧဟသိတာယ၊ ကာမ-ဂုဏ်ကိုမှီသော။ အညာဏုပေက္ခာယ၊ ဉာဏ်ကင်းသော ဥပေက္ခာ၏။ ဝါ၊ မောဟနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းမည်၏။

၂၆၄။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ-ဗြဟ္မဝိဟာ-ရာနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာသုခဠေ၀၊ ဝိပဿနာ သုခသည်ဝင်း။ ဘဝသမ္ပတ္တိ-စ၊ သုဂတိဘဝ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်ဝင်း။ သာဓာရဏပဋယောဇနံ၊ ဆက်ဆံ-သော အကျိုးမည်၏။ ဗျာပါဒါဒိပဋိဃာတော၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့၏ ပျောက်ခြင်း ကွာခြင်းသည်။ အာဝေဏိကံ၊ အသီးအသီး မကွေ့မကွာ ဖြစ်သော မဆက်ဆံသောအကျိုး မည်၏[2]။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ဏ္ဍေ၊ ဤမေတ္တာ-စသော လေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဗျာပါဒ-ပဋိဃာတပဋယောဇနာ၊ ဗျာပါဒကိုဖျောက်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ဗျာပါ-ဒ၏ပျောက်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဣတရာ၊ မေတ္တာမှတပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ-တို့သည်။ ဝိဟိံသာအရတိရာဂပဋိဃာတပဋယောဇနာ၊ ဝိဟိံသာ၏

၁-ဝေံ ပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနုပဒဋ္ဌာနာ-ဌ် ဧဝံ-ကား နိဒဿနတည်း။ ထိုနိဒဿန-သည် နိဒဿနာကာရ သရုပ်ဝိသေသကို ငဲ့ရကား ထိုကို ပြုခြင်းငှါ ကမ္မဿကာ။ပ။ နှ ပရိဟာ-ယိဿန္တိတိ-ဟူသည်။ ဗျတိရေကဒဿနမုခဖြစ်သော ဝေံ-ပါဌ်ဖြင့် ဟိတူပသံဟာရ ဒုက္ခာ-ပနယနှ သမ္ပတ္တိပမောဒနာကာရတို့ကို တဖန်သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍ မေတ္တာစသောသုံးပါးတို့၏ ပဝတ္တိအာကာရကိုမြစ်သော အမြှက်ဖြစ်သော ကမ္မဿကတာဉာဏ်သည် ဥပေက္ခာဗြဟ္မ-ဝိဟာရ၏ အာသန္နကာရဏ ဖြစ်၏။ အမှတ်မဲ့ ယံကိဉ္စိကမ္မဿကတာဉာဏ်သည် အာသန္န-ကာရဏ မဖြစ်ဟု ပြု၏။ (ပြည့်)

၂-အတ္ထနာ ဝိနာ ပဝတ္တတိတိ ဝေဏိကံ၊ နှ-ကို ဏ-ရေးသည်။ နှ ဝေဏိကံ အဝေဏိကံ-လိုလျက် အာဝုဒ္ဓိပြုသည်။ (ပြည့်)

ပျောက်ခြင်း, အရတိ၏ပျောက်ခြင်း, ရာဂ၏ပျောက်ခြင်းအကျိုး ရှိကုန်၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ နိဿရဏဥဿေတံ။ ပ။ ဗေတောဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ဂုံ။ ဝုတ္တမိ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဟိ၊ တိုစကားသင့်၏။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ အကြင်မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုမေတ္တာဟူသော စေတောဝိမုတ္တိသည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း ကင်းကွာကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တေ၊ သည်။ ဝိဟေသာယ၊ ၏။ နိဿရဏဥ္စိ-နိဿရဏံ ဧဝ၊ ထွက်ပြေးဝဲကွာကြောင်း ဖြစ်သည်သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တေ၊ သည်။ အရတိယာ၊ ၏။ နိဿရဏဥ္စိ-နိဿရဏံ ဧဝ၊ သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တေ၊ သည်။ ရာဂဿ၊ ၏။ နိဿရဏဥ္စိ-နိဿရဏံ ဧဝ၊ သာတည်း။

၁-ရှေးသူဟောင်းတို့လည်း "တေနှင့်လာ အာနှင့်ဖြေ" ဟူ၏။ ။သော-ဟူသည်ကား တေဟောကို ဆိုလိုသည်၊ အာ-ဟူသည်ကား အာပေါကို ဆိုလိုသည်။ တေဟော-သဒ္ဒါလည်း မီးကိုဟော၏။ အာပေါ-သဒ္ဒါလည်း ရေကိုဟော၏။ မီးသည် မိမိတည်ရာဖြစ်သော မြက်သစ်ရွက်စသော လောင်စာကိုလောင်တတ်၏။ ဒေါသသည်လည်း သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် အဆင်းဟောက်ပြန်ခြင်း, အရေတွန့်ခြင်း, ဆံဖြူခြင်း, သွားကျိုးခြင်းစသော အခြင်းအရာဖြင့် လောင်တတ်၏။ ထိုကြောင့် ဒေါသကို မီးနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ မီးဟု ဆိုအပ်၏။ ရေသည် သောက်ချိုးသော သတ္တဝါတို့အား ချမ်းအေးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ တောက်လောင်သော မီးကိုလည်း ငြိမ်းစေတတ်၏။ မေတ္တာသည်လည်း သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ ဖြစ်ခဲသော ဒေါသဗျာပါဒစသော ပူပန်ခြင်းကို ပယ်သဖြင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ထိုကြောင့် မေတ္တာကို ရေနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ ရေဟု ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်၌လည်း ကောဓနလဇလာပေတော၊ သောကောပါယာသနာသနံ။ အာသာတသလ္လနိဒ္ဓါရိ၊ ဥပနာဟ-ဝိမောစနံ-ဟူ၍ မိန့်သတည်း။ ။မေတ္တာ၊ မေတ္တာသည်။ ကောဓနလဇလာပေတော၊ အမျက်တည်းဟူသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော မီးလျှံကို ဖဲ့ခါကင်းငြိမ်းစေတတ်သော ရေသဖွယ် ဖြစ်၏။ သောကောပါယာသနာသနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ရှိုက်ငင် ပင်ပန်းခြင်းကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ အာသာတသလ္လနိဒ္ဓါရိ၊ ရန်ငြိုးတည်းဟူသော ငြှောင့်ကို ပယ်နုတ်တတ်၏။ ဥပနာဟဝိမောစနံ၊ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်သော ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ဖြေတတ်၏။ ။ယင်းသို့ ဖြစ်၍ မီးနှင့်တူသော ဒေါသဖြင့် နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ မိမိဒုက္ခသို့ အကျိုးမဲ့ကို ပြုခြင်းဌာ လာသော ရန်သူကို ရန်တုံ့ မမူဘဲ ရေနှင့်တူသော မေတ္တာဖြင့်သာ ထိုသူတပါး၏ ဒေါသမီးကိုငုံ, မိမိကိုယ်တွင်းဌာ်ဖြစ်သော ဒေါသမီးကိုငုံ ငြိမ်းစေ ပြေစေရာ၏ ဟူလိုသည်။ (ပြည့်)

၂၆၅။ တွေ့-ဖေတသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ ကေမေကာယ၊ တပါးတပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ၏။ အာသန္နဋ္ဌာနဝေသန၊ နီးသောရန်သူ, ဝေးသောရန်သူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေ ဒွေ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော။ ပစ္စတ္ထိကာ၊ ရန်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရသ၊ ၏။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော၊ နီးသောရန်သူ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဂုဏဒဿနသဘာဝတာယ၊ ဂုဏ်ကိုရှုခြင်းတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပုရိသသ၊ ၏။ သမိပစာရော၊ အနီးဌာနကျင်လည်သော။ သပတ္တော ဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့တည်း[1]။ သော၊ သိုရောဂသည်။ လဟုံ၊ လျင်စွာ။ သြတာရံ၊ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော-ရောဂတော၊ မှ။ ဝါ၊ ရောဂသ သြတာရလာဘတော၊ မှ။ သုဒ္ဓု၊ စွာ။ မေတ္တာ၊ ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပုရိသသ၊ ၏။ ပဗ္ဗတာဒီဂဟနနိဿိတော၊ တောင်အစရှိသော အသွားခက်သော အရုပ်ကိုမှီသော။ သပတ္တော ဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့။ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ မေတ္တာသဘောနှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာ၏သဘောနှင့်ဗျာပါဒသဘော မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဒူရပစ္စတ္ထိကော၊ ဝေးသောရန်သူမည်၏[2]။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော-

---

၁-သတ္တဝါတို့၌ အာဃာတသို့သော ဂုဏ်ကို ယူသောအားဖြင့် မေတ္တာသည် ရာဂနှင့် ဂုဏ်ကို ရှုခြင်းသဘောတူသည် ဟူသနည်းကြောင့် မေတ္တာ သတ္တိသို့ ယာသာရဟံ ဒါနပိယ-ဝစနာဒိသီလသုတာဒိဂုဏဂဟဏဝေသန ပဝတ္တတိတိ အာဟ "ဂုဏဒဿနသဘာဝတာယာ"-တိ။ ။ဂုဏ်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်ကို ဆရာပစ္စက္ခသိသလော-ကြောင့် တေနဝုတ္တံ "သတ္တာနံ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ"တိ။ ဋီ၁၊၃၇၀။ ရာဂကား ဂုဏဂဟဏအားဖြင့် မဖြစ်ခဲ့သော် သဘောတူသည် မဆိုသင့်-ကြောင့် ရာဂေါပိ တတ္ထ ယထာ ကထာ ဂုဏဂဟဏ-မုခေနေဝ ပဝတ္တတိ။ ။အဘယ်ကြောင့်နည်း? မနာပသညာပဋိလာဘတော။ ။ဂုဏ်ကို ရှုခြင်း သဘောတူကာမျှဖြင့် အာသန္နပစ္စတ္ထိက မဆိုသင့်ပေသေး-ကြောင့် တသ္မာ မိတ္တ-မုခသပတ္တော ဝိယ တုလျှကာရေန ဒူသနတော ရာဂေါ မေတ္တာယ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော။ လိုသို့ဂုဏ်ကို ရှုခြင်းသဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိတ္တကဲ့သို့ နှုတ်ဖြင့်သာ ချစ်ယောင်မှုသော ရန်သူကဲ့သို့ တူခဲသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖျက်တတ်ရကား ရာဂသည် (မေတ္တာ၏ အာသန္နပစ္စတ္ထိက ဖြစ်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ဤ၀ါကျ၌ လိုရင်းကား ဗျာပါဒေါ ဒူရပစ္စတ္ထိကော-တည်း။ ဥဒုပဓိပက္ခမဟုတ်လော၊ အာဃာတကြောင့် ဒူရဟူသနည်းဟု။ ပ။ကား။ ပဗ္ဗတာဒီ။ပ။ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ-မိန့်သော်။ ။အာဃာတသို့မတူသနည်း။ သတ္တဝါတို့၌ မနာပါကာရကို ယူခြင်းသည် (မေတ္တာ၏

ဗျာပါဒတော၊ မှ။ နိဗ္ဗယေန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရေးဦးနှိုးရှားခြင်း ထက်ဝန်းကျင်နှိုးရှားခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။မေတ္တာယိတဗ္ဗံ၏။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မေတ္တာယိသာတိ စ၊ မေတ္တာကိုလည်း ပွါးစေလတံ့။ ကောပဇ္ဇ၊ အမျက်တွက်ခြင်းကိုလည်း။ ကရိသာတိ နာမ၊ ပြုလတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တေ ဌာနံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၏။ (တနည်း) တေ၊ ဤအရာသည်။ အဌာနံ၊ရှိသင့်သောအကြောင်း မဟုတ်။

ကရုဏာဒြဟ္မဝိဟာရသာ၊ ၏။ (ဂေဟသိတं ဒေါမနဿံ အာသန္နပစ္စတ္ထံ-ကံ ဟုသမ္မန်) ဣဋ္ဌာနံ၊ ချစ်အပ်တောင့်တအပ်ကုန်သော။ ကန္တာနံ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါနံ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်ကုန်သော။ မနောရုမာနံ၊ နှလုံးကို ဝမ်းမြေ့စေတတ်ကုန်သော။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ၊ တဏှာနှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တဏှာကိုမှီကုန်သော။ ဝက္ခုဝိညေယျာနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပဋိလာဘံ ဝါ၊ မရသည်ကိုမူလည်း။ အပ္ပဋိလာဘတော၊ မရသောအားဖြင့်။ သမနုပဿတော၊ ရှုဆင်ခြင်သသူအား။ အဘိတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်လေပြီး

သဘောတည်း၊ အမနာပါကာရကို ယူခြင်းသည် ဗျာပါဒ၏ သဘောတည်း။ ထိုသို့သောမတူဟူပေ။ဤကိုရည်၍ ဌီ ဝေဒနာ၌ သတ္တော သု ဟိ မနာပါကာဒုက္ခါဟိနော မေတ္တာဘာဝနာ၊ တဒ္ဓိပရိတသဘာဝေါ ဗျာပါဒေါ၊ တေန ဝိသဘာဂေါ-ဟု မိန့်သော်။ ထိုသို့သောအားဖြင့် ပဏ္ဍိတသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုဗျာပါဒသည် သက်ဝင်ခြင်းကိုရသော် ကြာမြင့်မှသာ ဂုဏေ ရုကား ယောကျ်ားဏ်အဝေးခ်ဉ် တည်သော ရန်သူကဲ့သို့ မေတ္တာ၏ ဒူရပစ္စတ္ထိကဖြစ်သည်။ ။ သဘာဝဝိသဘာဝကတာယ-ဟု ပါဠိတမျှားရှိ၏။ ယင်ဂိုကာနဉ့်မည်။ သဒ္ဒတ္ထသည်းမည်။ (ပြည့်)

။

၁-ရုအပ်သော တည်ရာရှိသော မေတ္တာကို ဗျာပါဒသည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ဝိယောဇနသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြောက်ဖွယ်မရှိပြီ ဟူလို့သော်။လေ့ပတိဌာယ မေတ္တာယ ဗျာပါဒေန ဒုပ္ပ-သိယတ္တာတိ အဒိပ္ပါယော၊ ၎င်း။ ။ယင်းသို့ မေတ္တာကိုသာ ပါးစပ်၌ ဗျာပါဒမှ ဟောင့်ရေ-ဒသော် ဗျာပါဒမဟုတ်ဆီးခဲ့ပြီလော၊ ဖျက်ဆုသည် ဟုဝမ်းလောဟု၊ ကြောင့် မေတ္တာပြု-လည်ရှိဒသော် ဗျာပါဒ၏ အတာဝလည်း ပြီးတော့သည်သာ၊ ဟောင့်ဖယ်အကြောင်းမရှိပြီဟု ပြုခြင်းငှါ မေတ္တာယိသတိ ဝ နာမ။ပ။ အဌာနမေတ-ဟု မိန့်ဆောင်၏။ (ပြည့်)

၂-အဌာနံ- ကား အယုတ္တသမာသ်ဖြစ်၍ အတ္ထံ ကြိယာဝိသေသဖြစ်သည်။ ဝေဒနာ-ကို-ဝိတ်ချ၍ ပွါးစေ။ မေတ္တာပွါးက ကောပဒေါဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်လတ္တံ့ နည်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းမရှိ၊ မကြောက်လင့်ဟူလို။ (ပြည့်)

သော။ ဝိပရိဏာတံ၊ ဖောက်ပြန်လေပြီးသော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဦး။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ ဝါ၊ ရဘူးပြီးအဟောင်းကိုမူလည်း။ သမနုဿရတော၊ (တည်ညိုးတွားတွား ပြူသဖြင့်) ပြန်လည်အောက်မေ့သသူအား။ ယံ ဒေါမနဿံ၊ အကြင် ဒေါမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယံ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ-ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဂေဟသိတံ၊ ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။ ဒေါမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ သော။ ဂေဟသိတံ၊ သော။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ဝိပတ္တိဒဿနသဘာဝတာယ၊ ဝိပတ္တိကိုရှုခြင်းသဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကံ၊ မည်၏။ သဘာဝဝိသဘာဝတာယ၊ ကရုဏာသဘော၏ ဝိဟိံသာသဘောနှင့် မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဟိံသာ၊ သည်။

[၃၁၃] ဒုရုပစ္စတ္ထိကာ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ထိုသို့ဒုရုပစ္စတ္ထိကဖြစ်သောကြောင့်။ တတော၊ ထိုဝိဟိံသာမှ။ နိဗ္ဗယေန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ကရုဏာယိတဗ္ဗံ၊ ကရုဏာကို ပွါးစေအပ်၏၊ ဝါ၊ ကရုဏာကိုပြုအပ်၏။ ယေန၊ ကြောင့်။ ကရုဏာ၊ ကရုဏာကိုလည်း။ ကရိယတိ နာမ၊ ပြုပေလတ္တံ့။ ပါဏိအာဒီဟိ၊ လက်စသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဟေဌိယတိ စ၊ ညှဉ်းဆဲလည်း ညှဉ်းဆဲလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တေ ဌာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) တေ၊ သည်။ အဌာနံ၊ မဟုတ်။

မုဒိတာပြဟ္မဝိဟာရယ၊ ၏။ ဣဌာနံ၊ ကုန်သော။ ပ ။ လောကာမိသ-ပဋ္ဌိသံယုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယ္ယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိလာဘံ ဝါ၊ ရသည်ကိုမူလည်း။ ပဋ္ဌိလာဘတော၊ ရသောအားဖြင့်။ သမနုပဿတော၊ အား။ အတ္ထိတံ၊ သော။ နိရုဒ္ဓံ၊ သော။ ဝိပရိဏာတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ဦး။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ သမနုဿရတော၊ အဖန်တလဲလဲ ကြံအောက်မေ့သသူအား။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေရူပံ၊ သော။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ-သောမနဿံ၊ ကို။ ဂေဟသိ-တံ၊ ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။ သောမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ သော။ ဂေဟသိတံ၊ သော။ သောမနဿံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဝတာယ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို ရှုခြင်း သဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကံ၊ မည်၏။ သဘာဝဝိသဘာဝတာယ၊ မုဒိ-

တာ သတ္တောဏ် အရတိသတ္တောနှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သတ္တော အားဖြင့် မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရတိ၊ သည်။ ဒုရေပစ္စတ္ထိကာ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဇေတာ၊ ထိုအရတိမှ၊ ဝါ၊ အရတိ အာဒဋ္ဌင့်ရှိတဲ့ သည်မှ။ ခိုဗ္ဘယေန၊ ကြောက်ရွံ့တုန့်တုံခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယေန၊ ကြောင့်။ မုဒိတော ဝ ခုဘမ၊ ခုစ်သက်ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာသည် မည်သည်လည်း။ ဘာဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ။ ပန္ဒသေနာသနေသု ဝါ၊ တောကျောင်းတို့၌ဌင်း။ အဓိကုသလစမ္ဘေသု ဝါ၊ လွန်ကဲသောကုသိုလ်ဖြစ်သော သမထဝိပဿနာတရားတို့၌ဌင်း။ ဥက္ကဏ္ဌိသ-တိ စ၊ မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့ဆန်ကျင်လည်း ဆန်ကျင်လတ္တံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဇတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) ဇေတံ၊ သည်။ အဌာနံ၊ မဟုတ်။

ပန၊ တပါး။ ဥပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရသာ၊ ၏။ ဗာလသာ၊ မသိမလင်းမှောထသော။ မူဠှသာ၊ (အတ္တဟိတ ပရဟိတတို့၌) လွန်စွာ တွေဝေထသော။ ပုထုဇ္ဇနသာ၊ ပုထုဇဉ်မည်ထသော။ အနောဓိဇိနသာ၊ (ကိလေသောဓိတို့ကို) မဂ္ဂေါဓိတို့ဖြင့် မအောင်သေးထသော၊ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားဖြင့် ကိလေသာတို့ကို အောင်ပြီး သေကွဲလည်း မဟုတ်ထသော။ အဝိပါကဇိနသာ၊ (သတ္တမဘဝစသည်မှ အသက်၌ဖြစ်လတ္တံသော) ဝိပါက်ကို မအောင်သေးထသော၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေဝိပါက်ကိုအောင်ပြီးသော အသေကွဲလည်း မဟုတ်ထသော။ အနုဒါနိနဝဒဿာဝိနော၊ အပြစ်အာဒီနုဝတို့ကို ရှုသော့မရှိသော။ အဿုတဝတော၊ (အာဂမ အဓိဂမ မရှိသောကြောင့်) သုတချို့ယသော၊ ဝါ၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနသာ၊ အနှပုထုဇဉ်အား။ ကျေးဇူးဖြင့်။ ရှုပံ၊ ကို။ ဒိဿတိ၊ ၍။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေဒနာ ဤသို့ သတ္တောရှိသော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ-ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုကို့မလွန်နိုင်သောကြောင့်။ သာ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဂေဟသိတာတိ၊ ဟူ၏။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ လော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ သော။ ဂေဟသိတာ၊ ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။ အညာဏုပေက္ခာ၊ (သောမနဿ ဒေါမနဿကင်းလျက် သက်သက်) အညာဏသာဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်၊ ဝါ၊ မောဟနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာသည်။ ဒေါသဂုဏာဒီစာရုတာဝေသေန၊

အပြစ်ကျေးဇူးကို အထူးမစိုစစ် မဆင်ခြင်သောအားဖြင့်။ သဘာဝတ္တာ၊ သဘာဝ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္ထိကာ၊ မည်၏။ သဘာဝ-ဝိသဘာဝကတာယ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေကွာ သဘောဏ ရာဂပဋိဃတို့သဘော နှင့် မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် အချင်းချင်း ဝိသဘာဝ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂပဋိဃာ၊ တို့သည်။ ဒူရပစ္စတ္ထိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုရာဂပဋိဃမှ၊ ဝါ၊ ရာဂပဋိ-ဃ၏ အခွင့်ရအံ့သည်မှ။ နိဗ္ဗာယေန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဥပေက္ခာကို ပယ်းစေအပ်၏။ ဝါ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ ယေန၊ ကြောင့်၊ ဥပေက္ခိသတိ စ နာမ၊ ဥပေက္ခာကိုမူလည်း ဖြစ်စေလခဲ့။ ရဂ-ဃတိ စ၊ တပ်မူလည်းတပ်လတ္တံ့။ ပဋိဃညိသတိ စ၊ ညှဉ်းဆဲ ထိပါးမူလည်း ထိပါးလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) ဧတံ၊ သည်။ အဌာနံ၊ မဟုတ်။

၂၆၆။ စ၊ တိုမှတပါး။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထိုမေတ္တာစသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏။ ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဆန္ဒသည်။ အာဒိ၊ အစအမြစ်တည်း။ နိဝရဏာဒိဝိက္ခမ္ဘနံ၊ နိဝရဏ စသည်တို့ကို ခွါခြင်းသည်၊ ဝါ၊ နိဝရဏ စသည်တို့၏ ကွာခြင်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်မည်၏။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ ပရိ-ယောသာနံ၊ အဆုံးအပြီးမည်၏။ ပညတ္တိဓမ္မဝသေန၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကော ဝါ သတ္တော၊ တဦးသော သတ္တဝါသည်

၁-အဘယ်ကြောင့် ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော အာဒိ-ဟူသနည်း? ဆန္ဒမူလကာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ ဝစနတော။ ထိုကြောင့် သာလော? အဘဝါ သတ္တော သု ဟိတေသိတာဒုက္ခာပန-ယနကာမတာဒိနာ အာနဝဇ္ဇောတိ ပတ္ထနာဝဇ္ဇသန် ပဝတ္တနတော ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော-အာဒိတိ ဝုတ္တံ၊ ဋီ ၁၊ ၃၀။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသည် ဟိတဆန္ဒကိုစွန့်၍ လျစ်လျူသာ ဖြစ်သည်မဟုတ်လောဟူမူ? ဟိ၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်လည်း။ သတ္တော သု၊ တို့၌။ အနိုရောဓတဟိတစ္ဆန္ဒောယေव၊ မစွန့်မပစ် မမြစ်မပယ်အပ်သော ဟိတ၌ ဆန္ဒရှိသည်ဟာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဘဝ္ဝ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ အဗျာဝဇ္ဇတာ၊ ကြောင့်ကြ-ဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အပရိဏာမပဋိပဒါတိ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဝကတို့ ကျင့်အပ်ဌာ မခွတ်မယွင်းသော အကျင့်ပေဟု။ အဒ္ဓေ၊ ပေကွန္နာကာရေန၊ လျစ်လျူပြုသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ မာတာ၊ သည်။ သကိုစ္စပ္ပသုတေ၊ အိမ်ထောင်လူရေး ပွန်လျက်ကိုပင် ခွန်၍ မိမိကိစ္စ၌ အားထုတ်စွမ်းသော။ ပုတ္တေ၊ သားခ၌။ အဒ္ဓေ၊ ပေကွန္နာ-ကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ၎င်းဋီကာ။ (ပြည့်)

ရင်း။ အနေကေ ဝါ သတ္တာ၊ တဉီးမဟုတ်ကုန် မျှားစ္ဆာသော သတ္တဝါတို့သည် ရင်း၏။ အာရုမ္ဘကံ၊ အာရုံမည်၏။ ဥပစာရေ ဝါ၊ ဥပစာရသည်မူ လည်း။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ အာရုမ္ဘကဝစုနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပနာယ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ပတ္တာယ၊ သော်။ အာရုမ္ဘကဝစုနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့အသီးအသီး ယောဇနာ။)

တတြ၊ သိုအာရုံကိုပ္ပါးစေခြင်းဌ။ အယံ၊ ကား။ ဝစုနက္ကမော၊ ပ္ပါးပေ သောအစဉ်ကသည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြီအံ့။ ကုသလော၊ လိမ္မာသော။ ကသ-ကော၊ လယ်တွန်သမားသည်။ ကသိတဗ္ဗဌာနံ၊ ထွန်အပ်သော အရပ်ကို ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ၊ ၍။ ကဿတိ ယထာ၊ ထွန်သကဲ့သို့။ ဝေါ၊ တူ။ ပဌမမေဝ၊ လက်ဦးစွာလျှင်။ ဧကံ အာဝါသံ၊ တခုသောကျောင်းတိုက်ကို။ (ဘွေ့ ဤ ကျောင်းတိုက်ဌ။ သတ္တော၊ တို့ကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိသာမိ၊ နှံ့စေသံ့။ ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ ဘာဏေန၊ ဖြင့်။) ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ၊ ပိုင်းခြားမ၍။ တတ္ထ ထိုတခုသော ကျောင်းတိုက်ဌ။ သတ္တေသု၊ တို့ဌ။ (ဘာဝေတဗ္ဗာ-ဌ စပ်) ဣမသ္မိံ အာဝါသေ၊ ဤကျောင်းတိုက်ဌ။ သတ္တာ၊ နေသော သတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတခုသောကျောင်းတိုက်ဌ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကမ္မဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှုဌ ခံသည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဒွေ အာဝါသာ၊ နှစ်ခုသော ကျောင်းတိုက်တို့ဌ၊ ဝါ၊ နှစ်ခုသော ကျောင်းတိုက်တို့ဌ နေသောသတ္တဝါတို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ တယော အာဝါသာ၊ တို့ကို။ပ။ ဒသ အာဝါသာ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ကော ရစ္ဆာ၊ တခုသောလမ်းကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဥပဇ္ဈာ၊မော၊

၁-အနေကေ-ဌ ကေ-သဒ္ဒါသည် တဉီးကိုသာမဟုတ်၊ အမျှားကိုပါသတည်း။ အကု-သလော ဒွေ-ဌ ကုသလ-သဒ္ဒါသည် အကုသိုလ်ဟူသော အနက်ကို ပယောဇနာပြုသည်။ အကယ်၍ အကုသလ-ဌ ကုသလသည် ကုသိုလ်ကို ပြောသည်ဖြစ်သော်၊ နှ-နှင့်ကုလုပေါ်ကာလုံ-ကမ္ဘာရည်းမဖြစ်နိုင်။ ဤကဲ့သို့ ရှိခဲ့လည်း ကေ-သဒ္ဒါသည် တဉီးကိုသာ ပြောသည် ဖြစ်သော်၊ နှ-နှင့်လုလျောခံကာရဏမဖြစ်နိုင်ရာ။ ထိုကြောင့် နေ ကေ ဘာနေ-ကာ-ပု အမောသ-ပြု၍ သတ္တာ-ယို့ သွားရာ၏။ ဒေဝါနံ ရာဇာ ဒေဝကုသလော ဒေဝရာဇာ-ပု နှင့် သုံ့သကဲ့သို့ အနေကာ-ဟူ၍ရင်း သဗ္ဗနာမ်ဇာတ်မပျောက်နှ၍ အနေကာ-ဟူ၍ရင်းနှစ်ယောက်ရှိသတည်း။ (ပြည့်)

ထက်ဝက်သောရွာကို။ ဂါမေ၊ တရွာလုံးကို။ ဇနပဒေ၊ တခုသော ဇနပုဒ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်လုံးကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတမ္ပိ၊ ၏။ ဧကော ဒီသော၊ တခုသောအရပ်ကို။ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ ယာဝ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ တခုသော စကြဝဠာတိုင်အောင်။ ပရိစ္ဆိန္ဒ-ကဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုတခုသော စကြဝဠာ ထက်။ ဘိယ္ယော ဝါ ပန၊ အလွန်မူလည်း။ (ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဗာ၊ ၍။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုနှစ်ခုသော စကြဝဠာတိုက် စသည်တို့၌။ (ဝသန္တေသု၊ နေကုန်သော။) သတ္တေသု၊ တို့၌။ [၃၁၄] မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ကရုဏာဒယော၊ ကရုဏာစသည်တို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဣတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရ၌။ အာရမ္မဏဝဇ္ဇနက္ကမော၊ အာရုံကို ပယ်းစေသောအစဉ်တည်း။

၂၆၇။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အာရုပ္ပါ-အရူပဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ကသိ-ဏာနံ- ကသိဏဈာနာနံ၊ တို့၏။ နိဿန္ဒော-နိဿန္ဒဖလသဒိသာ၊ နိဿန္ဒ အကျိုးနှင့် တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ နေဝ-သညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သည်။ သမာဓိ-နိဿန္ဒော၊ ရူပစျာန်သမာဓိ, အောက်အရူပစျာန် သမာဓိတို့၏ အကျိုး ဆက်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ် သည်။ ဝိပဿနာနိဿန္ဒော၊ ဝိပဿနာ၏ အကျိုးဆက်နှင့် တူသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ သမထ-ဝိပဿနာနိဿန္ဒော၊ သမထဝိပဿနာ နှစ်ပါး၏ အကျိုးဆက်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။ ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာ-ရတ္တယနိဿန္ဒော၊ ရှေးဦးဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါး ဗမာပေါင်း၏ အကျိုးဆက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြီအံ့။ ထမ္ဘေ၊ သည်တိုင် တို့ကို။ အနုဿာပေတ္ဝာ၊ မစိုက်မူ၍။ တုလာသဏ္ဌာနံ၊ ထုပ်လျှောက်ကို။ အနာရောပေတ္ဝာ၊ မတင်မူ၍။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ကူဋဂေါပါန-သိယော၊ အထွဋ်အခြောင်တို့ကို။ ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငှါ။ နှ သက္ကာ ယထာ၊ မတတ်ကောင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုရိမေသု၊ ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာ,ကရုဏာ,မုဒိတာ ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ (လဒ္ဓံ၊ ရအာပ်ပြီးသော။) တတိယဈာနံ၊ တတိယစျာန်ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထဖြစ်သော

ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတုံ၊ ၎။ နိ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤရှေအဖြိုးတည်း။

၂၆၈။ တ္ထေ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရကထာ၌။ (ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုလတံ့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏။ ပရိ-ဝိတက္ကော၊ အဖန်ဖန်ကြံဆခြင်းသည်။) သိယာ၊ ၏။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ့်ကြောင့်ကား။ တော မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာ၊ ဤ မေတ္တာ-ကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာတို့ကို။ ဗြဟ္မဝိဟာရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ နည်း။ ကသ္မာ စ၊ အဘယ့်ကြောင့်လည်း။ စတသော၀၊ လေးပါးတို့ဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ နည်း။ တောသံ၊ ထိုလေးပါးသောဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏။ ကမော စ၊ အစဉ်သည်လည်း။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ အဘိဝေမ္မ စ၊ ၌လည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပမညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ တ္ထေ-တေသု မေတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ တာ၀၊ စ္စာ။ သေဒ္ဓဒ္ဓေန၊ မြတ်သောအနက်သဘောကြောင့်ရင်း။ နိဒ္ဒေါသဘာ၀ေန စ၊ အပြစ်ဒေါသ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရတာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရမည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတမ္မာ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိဘာ၀ေန၊ ကောင်းသောအကျင့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေ ဝိဟာရာ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊ မြတ်ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဗြဟ္မာနော၊ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာတို့သည်၊ ၀ါ၊ ပ္ပါးစေအပ်ပြီးသော ကျေးဇူးရှိကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့သည်။ နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ၊ နိ၀ရဏစသော အပြစ်ကင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ ယထာ၊ နေကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ အတူ။ ဧတေဟိ၊ ထိုမေတ္တာစသော၀ရားလေးပါး တို့နှင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယောဂိနော၊ ယောဂိတို့သည်လည်း။ (ပိ-ကျေ) ဗြဟ္မသမာ၊ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာ, ဗုဒ္ဓကုံရဗြဟ္မာတို့နှင့် တူကုန်သည် သာလျှင်။ (ဧ၀-ကျေ) ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သေဋ္ဌေန၊ ကြောင့်ရင်း။ နိဒ္ဒေါသဘာ၀ေန စ၊ ကြောင့်ရင်း။ (ဧတေ၊ ဤ မေတ္တာစသည် လေးပါးတို့ကို။) ဗြဟ္မဝိဟာရာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၆၉။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ စ စတယောတိအာဒိပဥ္ဍယ၊ ကသ္မာ စ စတယော ဤသို့စသော သုံးပါးအပြားရှိသောပဥ္ဍာ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ တည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ (ဗျာပါဒ သံကိလေသ စသည်မှ) စင်ခြင်း၏အ ကြောင်း စသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဟိတာဒိအာဝကာရဝသာ၊ အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း စသည်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာသံ-မေတ္တာဒီနံ၊ တို့၏ ။ ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာ၊ ထိုမေတ္တာစသည်တို့သည်။ အပ္ပမာဏော၊ ပမာဏ ကင်းသော။ ဂေါစရော၊ သတ္တပညတ်ဟူသော အာရုံ၌။ ယေန-ကာရ-ဏေန၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပမညာတိ စ၊ ၎င်းလည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ ခ္ဍေအုံ့။ ဘောသု၊ ထိုမေတ္တာစသား လေးပါးတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဗျာပါဒဗဟုလဿ၊ ဗျာပါဒအဖြစ်များသသူ၏။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ-၌စပ်) ကရုဏာ၊ သည်။ ဝိဟေသာဗဟုလဿ၊ ဝိဟိံသာ အဖြစ်များသသူ၏။ မုဒိတာ၊ သည်။ အရတိဗဟုလဿ၊ အရတိအဖြစ် များသသူ၏။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ရာဂဗဟုလဿ၊ ရာဂများသသူ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ ဟိတူပသံဟာရ အဟိတာပနယန သမ္မတ္တိမောဒန-အနာဘောဂဝသေန၊ အစီးအပွါးကိုကပ်၍ ဆောင်ခြင်း, စီးပွါးမဲ့အနတ္ထကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း, ပြည့်စုံကုံထံသည့်စည်းစိမ်ကိုဝမ်းမြောက်ခြင်း, ပဋိဃ ပိနနအသင်းအပင်းသို့ ကျသောအားဖြင့် နှလုံးမသွင်းခြင်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓောယော၊ လေးပါးသာလျှင် အပြားရှိသော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဟိတူပသံဟာရ စသည့် ဥပမေယျအတ္ထကို ဥပမာဖြင့် မြှင့်၍ဆိုအုံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

၁-နှာသံ ကုဗ္ဗန္တိ ပဏ္ဍိတာ-၌ အာသံ-ပုဒ်ကဲ့သို့ ဤ အာသံ-ပုဒ်သည် သံ-အပြုနှောင်း သောကြောင့် တာ-သဒ္ဒါကို အာ-ပြု၍ပြီးသည်။ အာ စ တိလိင်ေ၊ အာသံ ဣတ္ထိနံ၊ တာသံ ဝါ၊ အာသံ ပုရိသာနံ၊ အာသံ စိတ္တာနံ၊ တေသံ ဝါ။ သဒ္ဒနီတိ။ (ပြည့်)

မာတာ၊ သည်။ ဒဟရ ဂိလာန ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တ သကိစ္စပ္ပသုတေသု၊ သားယော်, သားနှာ, အရွယ်ရောက်သောသား, မိမိကိစ္စကို ဆောင်နိုင်အားသောသားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တူသု ပုတ္တေသု၊ သားလေးယောက်တို့တွင်။ ဒဟရဿ၊ သားယော်၏။ အဘိဝုဒ္ဓိကာမာ၊ ကြီးပွါးခြင်းကို အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂိလာနဿ၊ သားနှာ၏။ ဂေလညာပနယနကာမာ၊ အနာပျောက်ပယ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်။ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တဿ၊ ၏။ ယောဗ္ဗနသမ္ပတ္တိယာ၊ ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်ပြည့်စုံခြင်းဌ။ စိရဋ္ဌိတိကာမာ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်ခြင်းကို အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကိစ္စပ္ပသုတဿ၊ မိမိကိစ္စ၌ လေ့ကျက်ရှက်ဆောင်နိုင်သော သား၏။ ကိသ္မိဉ္စိ ပရိယာယေ၊ တစုံတခုသောအလှည့်၌။ (ကိုယ်စား အားဖြင့် ထိုထို အလှည့်အစဉ်၌ဟူလို) အဗျာဝဋာ အနုဿုက္ကာ၊ အားလုတ်ကြောင့်ကြဗျာပါရမရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အပ္ပမညာဝိဟာရိကေနာပိ၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရားဖြင့် နေလေ့ရှိသော ရဟန်းသည်လည်း။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ (ပိယ, အတိပ္ပိယ, မဇ္ဈတ္တ, ဝေရီ) အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ မေတ္တာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ (မေတ္တာယနာဒိဝသိကေန၊ မေတ္တာပွါးခြင်းစသည်၌ လေ့လာခြင်းရှိသည်။) ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းသုံးပါးတို့ကြောင့်။ ဣတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအစရှိသော အစွမ်းဖြင့်။ အပ္ပမညာ၊ သည်။ စတသ္ဿောဝ၊ လေးပါးတို့သာတည်း။

💬 [၃၁၅] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တော စတသ္ဿောပိ၊ ဤမေတ္တာစသော လေးပါးလုံးတို့ကိုလည်း။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော ယောဂီသည်။ ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ အစီးအပွါးကို ကျင့်သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော မေတ္တာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ဟိတကိုကျင့်သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ တတော ပရံ၊ ထိုပွါးစေပြီးသည်မှ နောက်၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပတ္ထိတဟိတာနံ၊ တောင့်တအပ်ပြီးသော အစီးအပွါးရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဒုက္ခာဝသာ၊ ဆင်းရဲနှိပ်စက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲနှိပ်စက်အံ့လေသည်ကို။ ဒိသ္မာ ဝါ၊ ၌ဌင်း။ သုတ္တာ ဝါ၊ ၍ဌင်း။ သမ္ဘာဝေတ္တာ ဝါ၊ ဤအကျင့်ဖြင့် အသူသည် ဝရဲ

စသည်၌ ဖြစ်ရှုရာလိမ့်ဟု ကြံ၍ဂုဏ်း ။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္ထိဝသေန၊ ဆင်းရဲကိုပယ်လိုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ကရုဏာ၊ သည်။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္ထိ-လက္ခဏာ၊ ဆင်းရဲကိုပယ်လိုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပတ္ထိတဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ ပတ္ထိတ-ဒုက္ခာပဂမာနဉ္စ၊ ဒုက္ခ၏ကင်းခြင်းကို တောင့်တအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပတ္တိ ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သမ္ပတ္တိပမောဒနဝသေန၊ စည်းစိမ်ကို ဝမ်းမြောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ မုဒိတာ၊ သည်။ ပမောဒနလက္ခဏာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ တတော-ဟိတာကာရပ္ပဝတ္ထိအာဒိတော၊ မှ။ ပရမ္ပုန၊ ကား။ ကတ္တဗ္ဗာတာဝတော၊ (လေးခုမြောက် ပကာရ ဖြစ်သော) ပြုဖွယ်ကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဗ္ဗူပေက္ခကတ္တာသခ်ါတေန၊ လျစ်လျူရှုသသူ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မဇ္ဈတ္တာကာရေန၊ အလယ် အလတ် သဘောဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္ထိလက္ခဏာ၊ အလတ်သဘောဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတော ဟိတာဒိအာကာရဝသာ ပန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း အစရှိသော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်ကား။ အာသံ-မေတ္တာဒီနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ပဌမံ၊ စ္မာ။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ကရုဏာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ကမော၊ ဤအစဉ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တော၊ ထိုမေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဥပေက္ခာတို့သည်။ အပ္ပမာ-ဏော၊ ပမာဏမရှိသော။ ဂေါစရော၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ရှေးစကားကို ထင်ရှားသိသာ ဆိုပါအုံ့။ အပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တောသံ၊ တို့၏။ ဂေါစရဘူတာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေ-

---

၁-ဤ၌ သံပုဗ္ဗဘူ-ဓာတ်သည် ပရိကပ္ပအနက်ကို ဟော၏။ (ပြည်)

သတ္တဿာပိ-ဧကဿာပိ သတ္တဿ၊ တယောက်တည်းပင် ဖြစ်သော သတ္တဝါ၏။ (သမာသ်အဆုံးဌ် ရှိသောအပိ-ကို သမာသ်အလယ်ဌ် ယှဉ်အပ်၏) ဝါ၊ သတ္တဝါတယောက်တည်း ဖြစ်မူလည်း။ (ဤကား ဝေါဟာရတည်) ဧတ္တကေ ပဒေသေ၊ ဤမျှသော အရပ်တစိတ်ဌ်။ မေတ္တာဒယော၊ တို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပမာဏံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သကလဖရဏာဝသေနေဝ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်အရပ်ကို နှံ့စေသည့် အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဧကသတ္တာရမ္မဏာနမ္ပိ၊ တဦးတည်းသောသတ္တဝါအာရုံ ရှိသည်ပင်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဧတာသံ၊ ထိုမေတ္တာစသည်တို့၏။ အပ္ပမာဏဂေါစရတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုပိုင်၏။) တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိ။ပ။ မညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၂၇၀။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အပ္ပမာဏ-ဂေါစရတာယ၊ ဖြစ်ဖြင့်။ ဧကလက္ခဏာသုပိ၊ လက္ခဏာတူသည် ဖြစ်ကုန်မူလည်း။ တောသု၊ ဤအပ္ပမညာတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ အပ္ပမညာတို့သည်။ တိက-စတုက္ကဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကစျာန်တို့နှင့်သာယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သောမနဿာဝိပ္ပယောဂတော၊ သောမနဿနှင့် မကွေ့မကွာယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား။ အာသံ၊ ထိုမေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ အပ္ပမညာတို့၏။ သောမနဿေန၊ နှင့်။ အဝိပ္ပယောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) ဒေါမနဿသမုဋ္ဌိတာနံ၊ ဒေါမနဿကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဒေါမနဿသည်ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဗျာပါဒါဒီနံ၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့၏။ နိဿရဏတ္တာ၊ ထွက်ပြေးဖဲခွါကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောမန-ဿေန၊ နှင့်။ အဝိပ္ပယောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆိမာ ပန၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာမူကား။ အဝသေသကေ ဈာနိကာဝ၊ ကြင်းသော တခုသောစတုတ္ထစျာန်နှင့်သာယှဉ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဥပေက္ခာ-ဝေဒနာသမ္ပယောဂတော၊ တည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တာ၊ သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၊ သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ နိ ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။

၂၇၁။ ပန၊ ဝါဒအထူးကိုပြု၍ရှင်းဦးအုံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဒ္ဓကနိပါတေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တုံ၊ သည်။ တတော-တဒါ-ကာလေ၊ ၌။ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဘာဝေ-ယျာသိ၊ ပွါးစေလော့ ၁။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်ကားမရှိ။ ဝိစာရမတ္တံ၊ ဝိစာရ မျှသာရှိသော။ ဣမံ သမာဓိမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ အဝိ-တက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်လည်းမရှိသော။ အဝိစာရမ္ပိ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ သပ္ပီတိကမ္ပိ၊ ပီတိရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ နိပ္ပီတိကမ္ပိ၊ ပီတိ မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ သာတသဟဂတမ္ပိ၊ သုခနှင့်တကွလည်းဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ ဥပေက္ခာသဟဂတမ္ပိ၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွလည်း ဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာသုပိ အပ္ပမညာသု၊ တို့၌လည်း။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၃၁၆] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတသော အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။ စတုက္က-ပဉ္စကဈာနိကာ၊ စတုက္ကစျာန် ပဉ္စကစျာန်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုဧကြားအုံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ မာ ဟေဝန္တိ၊ ဣသို့ မဆိုပါလင့်ဟု။ ဝစနီယော၊ သည်။ အသ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအုံ့။ ဝေ၊ ဣသို့ သင်ဆိုသည့်အတိုင်းဖြစ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်ချေသော်။ ကာယာ-နုပဿနာဒယောပိ၊ ကာယာနုပဿနာစသည်တို့သည်လည်း။ စတုက္က-ပဉ္စကဈာနိကာ၊ ရှိကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ (နု ပန ဟောန္တိ၊ သင်အလိုရှိတိုင်း ထိုသို့ကားမဖြစ်ခဲ့ကုန်။) စ၊ ဥပနျာသ စပ်ကာပြအုံ့။ ဝေဒနာဒီသု၊ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မတို့၌။ ပဌမဈာနမ္ပိ၊ မျှသည်သော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့တုံသေး။ ဒုတိယာဒီနိ၊ ဒုတိယစျာန်စသည်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ မရှိကုန်သည်မှာ ရှေးဦးစွာပင် ပြီးနှင့်၏၊ ဝါ၊ မရှိကုန်ဟု ဆိုဖွယ်ရာပင် မရှိတော့သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာမတ္တံ၊ သဒ္ဒါ

၁-ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရံ၊ ဝိတက်ရှိသည် ဝိစာရရှိသည်ကိုလည်း ပြု၍။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ ဣသို့လည်း ယောဇနာသင့်၏။ နောက်၌လည်း နည်းတူပင်။ (ဆ-သံ-သော)

အရိပ်အမြွက်မျှကို။ ဂယောတ္ဌာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ မာ အဗ္ဘာစိက္ခီ၊ မစ္ဆပ်စ္ဆဲပါဘိလင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စ္စာဘုရားစကားတော်သည်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲ၏။ တံ-ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ အဌကထာဆရာတို့ကို။ ပယိရုပါသိတ္ဌာ၊ ကျင့်ဝတ်ကုံ၊ ဆည်းကပ်ခ၍။ အဓိပ္ပါယတော၊ အလို တော်နှင့်ညီစ္ဌာ။ ဂယောတမ္ပံ၊ ၏။

၂၇၂။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ အယံ၊ ကား။ တတြ၊ ထိုသုတ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ အား။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ဟောတော်မူပါ။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မှ။ ယံ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတ္ဌာ၊ ၍။ ဧကော၊ တယောက်တည်းသာ။ ဝူပကट္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုန်သောလုံ့လရှိသည်။ ပဟိတတ္တော၊ နိုဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဌာ၊ ၍။ ဝိဟရေယ္ယံ၊ နေ့လိုပါ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာယာစိတဓမ္မဒေသနံ၊ တောင်းပန်အပ်ပြီးသော ဓမ္မ ဒေသနာရှိသော၊ ဝါ။ တရားဟောရန်တောင်းပန်သော။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ (အပသာဒေတ္ဌာ-၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ သုတ္ဌာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေမြဲအရပ်၌ သာလျှင်။ ဝသတိ၊ ၏။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားဖြစ်သော သမထ-ဝိပဿနာကို။ ကာတုံ၊ ၎။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ-ဘိက္ခုံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ မောဃပုရိသာ၊ မဂ်ဖိုလ်မှအချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ မမညော-မမံ ဝေ၊ ငါဘုရားကိုသာလျှင်။ ဝေမေ၊ အကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိစ္စမပြီး အချည်းနှီးတို့ချည်းသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဤပုံ ဤနည်းဖြင့် သာလျှင်။ အဇ္ဈေသန္တိ၊ တောင်းပန်ကုန်၏။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်ကို။

၁-ဝေမေဝ၌ ဝေ-သဒ္ဒါသည် ဝေ နိဒဿနာကာရော-ပမာသု သမ္ဘဝေသုနေ။ ဥပဓာ-သေ စ ဝစန-ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟေ ဝေ ခေါ ရဟေ။ ဂရဟာယေ စ မဇ္ဇေ စ၊ ပရိမာဒေ စ ပုဏ္ဏေ-ဟု မိန့်တော်သော အနက်တို့တွင် ဂရဟာတ္ထ၌ နိပါတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဝေမေဝါတိ ဂရဟာနေ နိပါတောဝ။ မုခ ဝေါတိ အတ္ထော-ဋ္ဌိကာမိန့်သကား။ နိပ္ဖလေ တု မုခ ဘဝေ၊ ဒေဝါ ခေါ။ (ပြည်)

ဘာသိတေ စ၊ ငါဘုရားဟောအပ်ပါသော်လည်း။ မမညော၀၊ ငါဘုရားသို့ သာလျှင်။ အနုဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ နောက်တော်မှသာ သွားလေရာလိုက်ကောင်း၏ ဟူ၍။ မညန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပသာဒေတ္ဝာ၊ မောင်းမဲ့တော်မူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ အရဟတ္တသ၊ ၏။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော၊ ဥပနိဿရည်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ-ဘိက္ခုံ၊ ကို။ သြ၀ဒန္တော၊ ဆုံးမတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တသ္မာ တိဟ။၀။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော်မူပါဟု သင်တောင်းပန်သောကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ (သက္ကတ၌ တသ္မာတ်-ဟု တကာရန္တဖြစ်၍ ပါဠိ၌ တ-အာဂုံနှင့်ပြီးသည်) တေ-တယာ၊ သည်။ ဧ၀ံ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဗ္ဗျတ္တံ၊ ဂေါစရစ္ဆတ္တာ၌၊ ၀ါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသောအာရုံ၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်။ ဘ၀ိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သုသဏ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်တည်။ ဘ၀ိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ၀ါ၊ ဘာ၀နာဖြင့် မခွါအပ်ကုန်သော။ ပါ၊ ပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းဌာအခွင့်မပေးသဖြင့်ကုန်စေ၍။ နစ ဌဿန္တိ၊ မတည်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ-ဧ၀ံ၊ သို့။ (သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧ၀ံ ဟိ၊ ဤငါဘုရား ဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းသာလျှင်။ တေ၊ သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။]

ပန၊ ဆက်။ အယ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဣမိနာ သြ၀ါဒေန၊ ဖြင့်။ နိဿကဗျတ္တ၀သေန၊ နိဿကဗျတ္တ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တော၊ (ဘာ၀နာမနုယုတ္တယောဂီသည် ရဒအပ်ကာမျှသာ လွန်စွာ မပွါးအပ်သေး၍) စိတ္တေကဂ္ဂတာ သာမန်ဖြစ်သော။ မူလသမာဓိ၊ (အထက်၌ ဟောအပ်လတ္တံ့သော သမာဓိ၀ိသေသတို့၏) မူလကာရဏဖြစ်သော သမာဓိကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ တေ၊ ကေနေ၀၊ ဤမျှသော စိတ္တေ-ကဂ္ဂတာမူလသမာဓိဖြင့်သာလျှင်။ သန္တုဋ္ဌံ၊ ရောင့်ရဲအားရခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ မရောက်မူ၍။ သော ဧ၀ သမာဓိ၊ ထိုမူလသမာဓိကို ပင်လျှင်။ ဧ၀ံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဍ္ဎိတ၀ေါ၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ ဒယေတုံ၊ ဌ၊။ ယတော ခေါ။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်၊ ဝါ၊ အကြင်အခါ ဌာ်လျှင်။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဗ္ဗတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသောအာရုံ၌ ဌိတံ၊ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုသဏ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ အခွင့်မပေးသဖြင့်ကုန်စေ၍။ နု စ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ တတော၊ ထို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုအခါမှ။ ပရံ၊ ဌာ်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ၊ ဤငါဘုရားဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းလျှင်။ တေ၊ သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ စေတောဝိမုတ္တိသည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်။ ယာနီကတာ၊ ကအပ်ပြီးသော ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်။ ဝတ္ထုကတာ၊ တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့ပြုအပ်သည်။ အနုट्ठိတာ၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်စေအပ်သည်။ ပရိစိတာ၊ လေ့လာအပ်သည်။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေ၊ သည်။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤငါဘုရားဆုံးမပြသတိုင်းသာလျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ ဤသို့သောသြဝါဒဖြင့်။ အသ-ဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဝါ၊ အသ-မူလသမာဓိသ၊ ကို။ မေတ္တာဝသေန၊ မေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ပွါးစေခြင်းကို။ ဝတ္ဌာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ယတော ခေါ။ပ။ ဘာဝေယျာသိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော ခေါ၊ အကြင်အခါ၌လျှင်။ တေ၊ သည်။ အယံ သမာဓိ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤငါဘုရားဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းလျှင်။ ဘာဝိတော၊ သည်။ ဗဟုလီကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဣမံ မူလသမာဓိံ၊ ကို။ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သည်ကိုရင်း။ သဝိစာရမ္ပိ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သည်ကိုရင်း။ (ကတ္ဌ၊ ၍။) သဝိတက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ သဝိစာရမ္ပိ၊ သော။

ဣမံ မှုလသမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ ပ္ဌားလေလော့။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂ-တမ္ပိ၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သည်ကိုလည်း။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။]

တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယဒါ၊ ၌။ တေ၊ သည်။ အယံ မှုလသမာဓိ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ မေတ္တာ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝိတော၊ ပ္ဌားစေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ၌။ တံ၊ သည်။ တာဝတကေနာပိ၊ ထိုသို့ ပ္ဌားစေကာမျှဖြင့်လည်း။ တဋ္ဌံ၊ ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနုပဋ္ဌိတတ္တာဝ၊ မရောက်မူ၍လျှင်။ ဣမံ မှုလသမာဓိံ၊ ကို။ [၃၁၇] အညေသုပိ အာရမ္မဏေသု၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသော တပါးသော အာရုံတို့၌လည်း။ စတုက္ကပဋ္ဌာနဇ္ဈာနာနိ၊ စျာန်တို့သို့။ ပါပယမာနော၊ ရောက်စေလျက်။ သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဝါဘုရားပေးတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဘာဝေယျာသိ၊ ပ္ဌားလေ လော့။ ဣတိ-အယံ၊ သည်ကား။ (အတ္ထော၊ တည်း။)

ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္တာ စ၊ ဟောတော်မူပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ကရုဏာ-ဒိအဝသေသပြဟ္မဝိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမမ္ပိ၊ ကရုဏာအစရှိသော မေတ္တာမှကြွင်း သော ပြဟ္မဝိဟာရရှေ့သွားသည်လည်းဖြစ်သော။ အညေသု အာရမ္မဏေသု၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသော တပါးသောအာရုံတို့၌။ စတုက္ကပဋ္ဌာနဇ္ဈာနဝသေန၊ ဖြင့်။ အသ-ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား၊ ဝါ၊ အသ-မှုလသမာဓိယ၊ ကို။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ကရေယျာသိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ္သေန္တော၊ ၍။ ယတော ခေါ်။ပ။ စေတောဝိမုတ္တိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ပါဠိအနက်ကား လွယ်ပြီ)။

ဧဝံ၊ သို့။ မေတ္တာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ မေတ္တာစသည်ရှေ့သွားရှိသော။ စတုက္ကပဋ္ဌ-ဇ္ဈာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ကာယာနုပဿနာ ဝေဒနာနုပဿနာစသည် ရှေ့သွားရှိသော။ (ဘာဝနံ၊ ကို။) ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ယတော ခေါ်။ပ။ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရိဿာမီတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကား ကို။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူ၍။ ယတော ခေါ်။ပ။ ကပ္ပေဿသိတိ၊ ဟူ၍။ အရဟတ္တနိကူဋ္ဌေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသောအထွတ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကို အထွတ်တပ်၍။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို။ သမာပေတိ၊ ပြီးဆုံးစေ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော ခေါ၊ အကြင်အခါ၌လျှင်။ တေ၊ သင်သည်။ အယံ သမာဓိ၊ ဤသမာဓိကို။ ဧवं ဘာဝိတော၊ ဤသို့ပွါးစေအပ်ပြီးသည်။ သုဘာဝိတော၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်ပြီးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ တံ့၊ သင်သည်။ ယေန ယေနေव၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ အကြင်အကြင်အရပ်ဖြင့်လျှင်။ ဂစ္ဆသိ၊ သွားလတ္တံ့[1]။ ဖာသုညေव၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာစွာလျှင်။ ဂစ္ဆသိ၊ သွားရလတ္တံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထေव၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌သာလျှင်။ ဌဿသိ၊ ရပ်လတ္တံ့။ ဖာသုညေव၊ လျှင်။ ဌဿသိ၊ ရလတ္တံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထေव၊ ၌လျှင်။ နိသီဒိဿသိ၊ ထိုင်လတ္တံ့။ ဖာသုညေव၊ လျှင်။ နိသီဒိဿသိ၊ ရလတ္တံ့။ ယတ္ထ ယတ္ထေव၊ ၌သာလျှင်။ သေယ္ယံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေဿသိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ဖာသုညေव၊ လျှင်။ သေယ္ယံ၊ ကို။ ကပ္ပေဿသိ၊ ရလတ္တံ့။]

တသ္မာ၊ ထို(သို့သဝိတက္ကမှိ အစရှိသော ဒေသနာကို မေတ္တာစသည်တို့၏ အာရုံမှ တပါးသောအာရုံ၌ သမာဓိကိုရည်၍ဟောအပ်သော ကြောင့်, အပွမညာကိုကား ရည်၍ မဟောအပ်သော)ကြောင့်။ မေတ္တာ-ဒယော၊ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့သည်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကစျာန်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပေက္ခာ ပန၊ ကား။ အဝသေသကေဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကစျာန်မှကြွင်းသော တခုသော စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ မှန်၏၊ ဝါ၊ ဆက်ဦးအုံ့။ တယော၊ ထိုအတူ တိကစတုက္ကစျာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အဘိဓမ္မေ၊ (စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အပွမညဝိဘင်းအစရှိသော ထိုထိုသို့သော) အဘိဓမ္မာပါဠိရပ်၌။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

၂၇၃။ ဧवं၊ သို့။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန ဧဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ အဝသေသကေဇ္ဈာနဝသေန စ၊ တိကစတုက္ကစျာန်မှကြွင်းသော တခုသော စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန်၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။

၁-ဂမိဿ ဿမ္မ ဂ္ဂ။ ။ဿမ္မတိ၊ ဿမ္မတု၊ ဂ္ဂတိ၊ တဇတော တံ ဘိက္ခု ယေန ယေနေဝ ဂ္ဂ္ဂသိ၊ ဖာသုညေဝ ဂ္ဂ္ဂသိ၊ ဤသို့သဒ္ဒနိတိကျမ်းရှိ၍ ဂ္ဂ္ဂသိ-၌ ဂမုဓာတ်၏ ဂ္ဂ ဒေသ, ဿသိ-၏ ဿ-လောပကို အသည်းစွဲ၍ မြဲမြဲမှတ်။

ဌိတာနမ္မိ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တောသံ၊ ထိုအပ္ပမညာတို့၏။ သုဘပရမာဒိဝသေန၊ သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ် ရှိသော မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါ၊ တပါးမှ တပါးလည်း၊ ဝါ၊ တပါးနှင့်တပါးလည်း။ အသဒိသော၊ မတူသော။ အာနုဘာဝဝိသေသော၊ အာနုဘော်အထူးကို။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ္ဓ။ ဟလိဒ္ဒဝသနသုတ္တသ္မိံ ၊ ဌ္ဌ။ တော၊ ထိုအပ္ပမညာတို့ကို။ သုဘပရမာဒိဘာဝေန၊ သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ် ရှိသော မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသေတ္တာ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါ၊ တပါးမှတပါး၊ ဝါ၊ တပါးနှင့်တပါးထူးသည်ကိုပြု၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သုဘပရမာဟံ။ ပ ။ ဝဒါမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေတ္တံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ ံ ၊ ကို။ သုဘပရမံ၊ သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရားဟော်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကရုဏံ၊ သော။ စေတော-ဝိမုတ္တိ ံ ၊ ကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနပရမံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်လျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မုဒိတံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိ ံ ၊ ကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတန-ပရမံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ်လျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပေက္ခံ၊ သော။ စေတော-ဝိမုတ္တိ ံ ၊ ကို။ အာကိဉ္စညာယတနပရမံ၊ အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ်လျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ၏။]

[၃၁၈] ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်ကား။ တောသ-အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ ဧဝံ-ဂ္ဂမိနာ သုဘပရမာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဂ္ဂတိ-အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) တဿ တဿ၊ သုဘဝိမောက္ခစသော ထိုထို ဝိမောက္ခ၏။ ဥပနိဿယတ္တာ၊ မှီရာ ဥပနိဿယ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တောသ အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ ဧဝံ-ဂ္ဂမိနာ သုဘပရမာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဂ္ဂတိ-အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။) ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသသူအား။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ မစက်ဆုပ် မရှံရှာအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊

ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အသ-မေတ္တာဝိဟာရိသ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပ္ပဋိကူလပရိစယာ၊ (မေတ္တာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် သတ္တဝါဟု မှတ်အပ်သော ယတ္ထကတ္ထစိအာရုံ၌) မရှုံရှာသော အခြင်းအရာဖြင့်သာ ယူခြင်း၏ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဋိကူလေသု၊ မစက်ဆုပ် မရှုံရှာအပ်ကုန်သော။ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသု၊ စင်ကြယ်သော အဆင်းရှိကုန်သော။ နီလာဒီသု၊ နီလကသိုဏ်း စသည်တို့၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကပ်၍ဆောင်သော မေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုနီလစသော အာရုံတို့၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ သည်။ သုဘဝိမောက္ခသာ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသုဘဝိမောက္ခထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကသိစ ဝိမောက္ခသာ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။) နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။) သုဘပရမာတိ၊ သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏ ။

ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊ ပုတ်ခတ်ကြောင်းဖြစ်သော လုံးကန်ရှိသော ရုပ်စသော ရုပ်လျှင်အကြောင်းရှိသော[1]၊ ဝါ၊ ဒုတ်ဖြင့် ပုတ်ခတ်အပ်သော ရုပ်စသော ရုပ်လျှင်အကြောင်းရှိသော[2]။ သတ္တဒုက္ခံ၊ သတ္တဝါတို့အား ဖြစ်စကောင်းသော ဆင်းရဲကို။ သမနုပဿန္တဿ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသော။ ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ ကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသောသူအား။ (တနည်း) ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ ကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသသူသည်၊ ဝါ၊ သူအား။ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊ သော။ သတ္တဒုက္ခံ၊ ကို။ သမနုပဿန္တဿ၊ ရှုစဉ်၊ ဝါ၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ သင့်သောကြောင့်။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ သုပရိဝိဒိတော၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ အလွန်ထင်ရှားလတ်သော်။ အသ၊ ထိုကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသ

၁-ဦးကာဝစနုတ္တုန္နင့်အညီ ပြန်သောအနက်ဖြစ်သည်။ (ပြည်)

၂-ဒဏ္ဍေန အဘိဃာတံ ပဟဋ္ဌံ ဒဏ္ဍာဘိဃာတံ၊ တံ အာဒိ ယဿာတိ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ၊ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိ ရူပံ နိမိတ္တံ ယဿာတိ ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိရူပနိမိတ္တံ-ဟု စနုတ္ထပြု။ (သ-သံ-သော)

သူ၏။ ပရိဝိဒိတရူပါဒီနဝတ္တာ၊ အလွန်ထင်ရှားသောရုပ်၌ အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိကုန်သော ကိုးပါးသော ကသိုဏ်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ကသိုဏ်းကို။ ဥဋ္ဌါဒေတ္မာ၊ ခွါ၍။ ရူပနိဿရဏော၊ ရုပ်၏ ထွက်ပြေးကင်းကွာကြောင်း ဖြစ်သော။ အာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါခြင်းဖြင့်ရအပ်သော ကောင်းကင် ပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သည် ရှိသော်၊ ဝါ။ ကပ်၍ဆောင်သော။ အဿ၊ ထိုကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသ သူအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကောင်းကင် ပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ သက်ဝင်ပြေးသွား၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရုဏာ၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနဿ၊ သမာပတ်၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာ-ယတန သမာပတ်ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကဿစိ၊ တစုံတခုသော ဝိမောက္ခ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။) နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ကရုဏာ၊ ကို။) အာကာသာနဉ္စာယတနပရမာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တေန တေန ပါမောဇ္ဇကာရဏေန၊ (ဘောဂသမ္ပတ္တိ စသော) ကိုထို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇသတ္တာနံ၊ ဖြစ်သော ပါမောဇ္ဇရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ သမနုပဿန္တဿ၊ ရှုသော။ မုဒိတာဝိဟာရိဿ၊ မုဒိတာဝိဟာရီ ယောဂီအား။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏သင့်သောကြောင့်။ ဝိညာဏဂဂ္ဂဟာဏ-ပရိစိတံ၊ ဝိညာဉ်ကိုယူခြင်း၌ လေ့လာသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အနုက္ကမာဓိဂတံ၊ ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့် ရအပ်ပြီးသော။ (ဝါ၊ အာကာသကသိုဏ်းသည် ကြည်အပ်သော အမှတ်မဲ့သော ကသိုဏ်း၌ ရှုပါဝစရစျာန်ကို ရခြင်းအစဉ်ဖြင့် ရုပ်၌တပ်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာဖြင့် ရအပ်သော။) အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ နစျာန်ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရေ၊ အာကာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဝိညာ-ဏော၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၌။ စိတ္တံ၊ (ဒုတိယာရုပ္ပကိုရခြင်းငှါ ပွါးစေအပ်သော) ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေ သော။ အဿ၊ ထိုမုဒိတာဝိဟာရိယောဂီအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဖြင့်

သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၌။ စိတ္တံ၊ ဝိညာဏဿာယတနစိတ် သည်။ ပကွန္ဒတိ၊ သက်ဝင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒိတာ၊ သည်။ ဝိညာဏဿာယတနဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဝိညာဏဿာယတန သမာပတ်ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကဿစိ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။) နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။) ဝိညာဏဿာယတနပရမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ၊ ဥပေက္ခာဝိဟာရီယောဂီ အား။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပစေကုန်။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခတော၊ မှ။ ဝိမုစ္စန္တု၊ လွတ်ပစေကုန်။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သမ္ပတ္တ-သုခတော၊ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ်ချမ်းသာမှ။ မာ ဝိမုစ္စန္တု၊ မလွတ်ပါစေ ကုန်လင့်။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ အာဘောဂါဘာဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းမရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာဒိပရမတ္ထဂ္ဂါဟဝိမုခဘာဝတော၊ သုခဒုက္ခ စသော ပရမတ္ထကိုယူခြင်းမှ ကင်းသောမျက်နှာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပရမတ္ထကိုယူခြင်းမှ မျက်နှာလွှဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂ-ဟာဏဒုက္ခံ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်မရှိသော သက်သက်ပညတ်ကို ယူခြင်းဖြင့်, ယူခြင်းကြောင့်, ယူသောအားဖြင့် ခဲယဉ်းပြိုခြင်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုမျှို[1]။ ပရမတ္ထဂ္ဂါဟတော၊ ပရမတ္ထကိုယူခြင်းမှ။ ဝိမုခဘာဝပရိစိတစိတ္တဿ၊ ကင်းသောမျက်နှာရှိသော အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မျက်နှာလွှဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော စိတ်ရှိထသော။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟာဏဒုက္ခစိတ္တဿ စ၊ မရှိသော သက်သက်သတ္တပညတ်ကို ယူခြင်းဖြင့်, ယူခြင်းကြောင့် ခဲယဉ်းပြိုခြင်သော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ အဿ-ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ၊ ထိုဥပေက္ခာ ဝိဟာရီယောဂီအား။ အနုက္ကမာဓိကတံ၊ အစဉ်အားဖြင့် ရအပ်သော။ ဝိညာဏဿာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။

၁-အဓိကာရေ မင်္ဂလ စေဝ-စသဖြင့်ပြအပ်သော အနက်လျှိုဝှင် မင်္ဂလာအနက်၌ အထ-သဒ္ဒါ ဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

အဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ပရမတ္ထဘူတသာ၊ သော။ ဝိညာဏသာ၊ ပဌမာရူပ္ပဝိညာဉ်၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ တတိယာရူပ္ပကိုရခြင်းငှါ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ ဆောင်သည်ရှိသော်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမာ-ရူပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းတည်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ အာကိဉ္စ-ညာယတနစိတ်သည်။ ပကွန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို အာကိဉ္စညာယတနထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကဿစိ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ နဘဝတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။) အာကိဉ္စညာယတနပရမာ-တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၂၃၄။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သုဘပရမာ-ဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တောသံ-အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။ အာနုဘာဝံ၊ ကို။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ သိပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ တော-အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌ စပ်) ဒါနာဒီနံ၊ ပါရမီအဖြစ်သို့ရောက်သော ဒါနအစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကလျာဏမဗ္ဗာနံ၊ အလုံးစုံသော အနဝဇ္ဇမမ္မဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့၏။ (တနည်း) သဗ္ဗကလျာဏမဗ္ဗာနံ၊ အလုံးစုံတို့ထက် ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပရိပူရိကာတိ၊ ပြည့်ခြင်း ပွါးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [၃၁၉] ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတဇ္ဈာသယတာယ၊ အစီးအပွါးကို လိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခာသဟနတာယ၊ ဆင်းရဲကို သည်းမခံ နိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ပတ္တသမ္ပတ္တိဝိသေသာနံ၊ ရောက်အပ်သော စည်းစိမ်အထူးတို့၏။ စိရဋ္ဌိတိကာမတာယ၊ ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းကိုလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ပကွပါတာ-ဘာဝေန စ၊ အသင်းအပင်းသို့ ကျခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သမ္ပ-ဝတ္တစိတ္တာ၊ အမျှဖြစ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ မဟာသတ္တာ၊ ဘုရားလောင်း တို့သည်။ ဣမဿ၊ ဤသူအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ ဣမဿ၊ အား။ နဒါတဗ္ဗံ၊ မပေးအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဝံ၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်းခြင်းကို။

အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ သုခနိဒါနံ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဒါနံ၊ ဒါတမ္ဗဝတ္ထုကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးလျှုကုန်၏။ တေသံ-သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့အား။ (ဝိဘာဂံ၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်းခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ ၍။) ဥပဃာတံ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇယန္တာ၊ ကြဉ်ရှောင်ကုန်လျက်။ (သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) သီလံ၊ ကို။ သမာဒိယန္တိ၊ ဆောက်တည်ကုန်၏။ သီလပရိပူရဏတ္ထံ၊ သီလပါရမီကိုဖြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) နေက္ခမ္မံ-ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ သို့။ ဘဇန္တိ၊ ကပ်ကုန်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာဟိတေသု၊ အတ္ထအနတ္ထတို့၌။ အသမ္ဘောဟတ္ထာယ၊ တေ့ဝေသောမောဟကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ (ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) ပညံ၊ ကို။ ပရိယောဒပေန္တိ၊ ဖြူစင်စေကုန်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခတ္ထာယ၊ စီးပွါးချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ (ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) ဝိရိယံ၊ ကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲမပြတ်။ (ပဋ္ဌိပက္ခနှင့် မရောပြွမ်းဟူလို) အာရဘန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဥတ္တမဝိရိယဝသေန၊ လွန်မြတ်သောဝီရိယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိရဘာဝံ၊ (စိတ်၏ တွန့်တိုခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍) မဆုတ်မနစ် လုံ့လကြီးသည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ (ကျားဆင် ခြသေ့ ရင်ဆိုင်တွေ့လည်း မရွှေ့မဆုတ်သဖြင့်) ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာပိ စ၊ ရောက်ကုန်လျက်လည်း[1]။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ နာနပ္ပကာရကံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ အပရာဓံ၊ နှုတ်လက်လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို။ ခမန္တိ၊ သည်းခံကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒဿာမ၊ ပေးကုန်အံ့။ (ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။) ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကတံ၊ ပြုဘူးသော။ ပဋ္ဌိညံ၊ ဝန်ခံချက်ကို။ နိ ဝိသံဝါဒေန္တိ၊ မချုတ်ယှင်းစေကုန်။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏။ ဟိတသုခါယ၊ စီးပွါးချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ အဝိစလာဓိဋ္ဌာနာ၊ မတုန်မလှုပ် မြဲစွာ တည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု သတ္တေသု၊ တို့၌။ အဝိစလာယ၊ ပဋ္ဌိပက္ခကြောင့် မတုန်လှုပ်သော။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗကာရိနော၊

၁-ဝိဂဏော ဤရော စိတ္တသဂေါ်ဝဝစ ဝေ.ယ.ယ.ဝ.ယ် ဒီ.ရ.ပ.ပ်ပ်။ ဤပါဠိနှင့် ချိတ်ယှင်းပြီး ပြစ်မှားသူတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းငှါ ရှေ့ကိုဦးသည်၏ သဘောကိုပြသတည်း။ (ပြည်)

လက်ဦးကျေးဇူးပြုလေ့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပေက္ခာယ ဥပေက္ခာဖြင့်။ ပစ္စုပကာရံ၊ ကျေးဇူးတော့ကို။ နာသိသန္တိ၊ မတောင့်တကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပရိပူရိကာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ခြင်း ပွါးခြင်းကို ပြုကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော (သတ္တဝါတို့၌ အစီးအပွါးကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော) အခြင်းအရာဖြင့်။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေတ္မာ၊ ၍။ ယာဝ ဒသဗလစတု-ဝေသာရဇ္ဇဆဒ္ဒသာဓာရဏာဒိဂုဏအဋ္ဌာရသပုဗ္ဗဓမ္မပ္ပဘေဒေ၊ ဌာနာဌာန ဉာဏ်စသောဆယ်ပါးသော ဉာဏဗလ, ဆယ်ပါးသော ကာယဗလ, လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်, ခြောက်ပါးသော အသာဓာရဏဉာဏ်, တဆဲ့ရှစ်ပါးသော အသီးသော ဘုရားကျေးဇူးတော် အပြားရှိသည့် ကျေးဇူးတော်တိုင်အောင်။ သဗ္ဗေပိ၊ ချက်ကုံရှိမဲ့သရွေ့လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကလျာဏ-ဓမ္မေ၊ အပြစ်ကင်းသော ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ကလျာဏဓမ္မတို့ကို ပြည့်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဧတာ၊ ထိုအပွမည္ဟုတို့သည်။ ဒါနာဒိသဗ္ဗ-ကလျာဏဓမ္မပရိပူရိကာ၊ ဒါနအစရှိသော ကုံအောင်စုံသော ကလျာဏဓမ္မတို့ကို ပြည့်တတ်စေကုန်သည်။ ဟောန္တိ ဧဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ (ဧတာဝ ဟောန္တိတိ ဧတာ ဟောန္တိ ဧဝ ဝါတိ ယောဇနာ။ ဋီကာ။)

ဣတိ သာခုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

ပြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသော နာမ
နဝမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုရားရှိခိုး

ဌာနာဌာနေ ဝိပါကေ စ၊ ဥာဏံ ပဋိပဒါယ စ။
နာနာဓာတူသု လောကမှိ၊ သတ္တာနံ အဓိမုတ္တိယာ။
ဈာနာဒီနံ သံကိလေသေ၊ ဝေါဒါနေ စ ပရောပရေ။
စုတူပပါတဉာဏဉ္စ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခာသဝက္ခယံ။
ဒသဗလာ စ သမ္ပဏ္ဏာ၊ ဝိနာယကသာ သဗ္ဗသော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု နော ဗလဝစ္ဆနံ။

ဌာနာဌာနေ၊ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌။ ဥာဏ်၊ သိသောဉာဏ်ရင်း။ ဝိပါကေ၊ အကျိုး၌။ ဥာဏဉ္စ၊ ဤသည် ဤမည်သောအကြောင်း၏ အကျိုးဖြစ်သည်ဟု နှစ်ခုမရှိ အမှန်သိသော ဉာဏ်ရင်း။ ပဋိပဒါယ၊ ဒုဂ္ဂတိသုဂတိဝိမောက္ခသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌။ ဥာဏဉ္စ၊ လမ်းမှန်သိသောဉာဏ်ရင်း။ လောကမှိ၊ လူနှိုင်ယဇဒွေလောက၌။ နာနာ-ဓာတူသု၊ အတူးလူးသော သဘောကဲသော ဓာတ်တို့၌။ ဥာဏဉ္စ၊ သိသောဉာဏ်ရင်း။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အဓိမုတ္တိယာ၊ နှလုံးယင်းအလို အဇ္ဈာသယ၌။ ဥာဏံ၊ သိသော ဉာဏ်ရင်း။ ဈာနာဒီနံ၊ ဈာနဝိမောက္ခစသည်တို့၏။ သံကိလေသေ စ၊ ညစ်ညူးကြောင်း၌ ရင်း။ ဝေါဒါနေ စ၊ ဖြူစင်ကြောင်း၌ရင်း။ ဥာဏံ၊ သိသောဉာဏ်ရင်း။ ပရောပရေ၊ ကွဲပြား ရင့် မရင့်သည်၌။ ဥာဏံ၊ သိသောဉာဏ်ရင်း။ စုတူပပါတဉာဏဉ္စ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိသော ဉာဏ်ရင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ်ရင်း။ အာသဝက္ခယံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရင်း။ ဣတိ ဣမာနိ ဒသဗလာ-ဒသဗလာနိ စ၊ ဤဆယ်ပါးသော ဉာဏ်တော်အားတို့သည်ရင်း။ ကာယဗလာနိ စ၊ ဆယ်ပါးသောကိုယ်တော်အားတို့သည်ရင်း။ ဝိနာယကသာ၊ လူသုံးဦးတို့၏ အမှုးဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညုတဘုရားအား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ သမ္ပဏ္ဏာ-သမ္ပဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့ အမှန်ဆိုသော သစ္စာစကားကြောင့်။ နော၊ ငါတို့အား။ ဗလဝစ္ဆနံ၊ ကိုယ်အားဉာဏ်အား တိုးပွါးသန်မြဲနိုင်ပြီးသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသော်။ (ဒသဗလသရုပ်)

အန္တရာယေ နိယျာနေ စ၊ ဗုဒ္ဓတ္တေ အာသဝက္ခယေ။
သဗ္ဗတ္ထာ စတုဌာနေသု၊ ပတ္တံ ဝိသာရဒံ နုမေ။

အန္တရာယေ စ၊ သဂ္ဂမောက္ခ၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားခြောက်ရင်း။ နိယျာနေ စ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်စေတတ်သော တရားခြောက်ရင်း။ ဗုဒ္ဓတ္တေ စ၊ ခြုက်ကုံ့ဥ ယျတရားကို သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဗ္ဗညုတညာဏ်ခြောက်ရင်း။ အာသဝက္ခယေ၊ အာသဝေါကို ကုန်စေတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ခြောက်ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဌာနေသု၊ လေးပါးသောဒေသတို့၌။ သဗ္ဗတ္ထာ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ ဝိသာရဒံ၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်တော်မူသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။ နုမေ၊ ရှိခိုးပါ၏။ (စတု-ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်လေးပါးသရုပ်)

မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ၊ ယမကပါဋိဟာရိယံ။
အာသယာနုသယေ ဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ပရောပရေ။
သဗ္ဗညုတာနာဝရဏံ၊ ဆအာသာဝေါရဏိကံ နမေ။

မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ်နှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်ရင်း။ ယမကပါဋိဟာရိယံ၊ ရေမီးအစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ဖြစ်စေတတ်သောဉာဏ်ရင်း။ အာသယာနုသယေ၊ သတ္တဝါတို့၏ အာသယလေးပါး အနုသယခုနစ်ပါးခို့။ ဉာဏံ၊ ဤသူကား ဤအာသယရှိသည်, ဤအနုသယကိန်းသည်ကိုကားဟု တံသားတစ်သို့ စင်စစ်သိနိုင်သော ဉာဏ်ရင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ပရောပရေ၊ ရင့်သည်မရင့်သည်ခို့။ ဉာဏံ၊ ဤသူ၏ဣန္ဒြေကားရင့်ပြီ, ဤသူ၏ ဣန္ဒြေကား မရင့်သေးဟု တွေးဆကင်းလျက် ပြက်ပြက်သိနိုင်သောဉာဏ်ရင်း။ သဗ္ဗညုတာ၊ အကြင်းမလား ချက်ကုံသရွှေသော တရားကို သိနိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရင်း။ အနာဝရဏံ၊ ကြင်းမဲ့ချက်ကို အလုံးစုံကို ငုံ၍သိသည်ခို့ အပိတ်အပင်မရှိသော အနာဝရဏဉာဏ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆအာသာဝေါရဏိကံ၊ ခြောက်ပါးသော အာသာဝေါရဏဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။ နမေ၊ ၏။ (အာသာဝေါရဏဉာဏ်ခြောက်ပါးသရုပ်)

အတိတံသေ ဗုဒ္ဓေသု ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ အနာဝရဏံ၊ အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓေသု ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ အနာဝရဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ ဗုဒ္ဓေသု ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ အနာဝရဏံ။ ဣမေဟိ တီဟိ သမန္နာဂတာသု ဗုဒ္ဓေသု ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ ဣမေဟိ ဆဟိ သမန္နာဂတာသု ဗုဒ္ဓေသု ဘဂဝတော နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ၊ နတ္ထိ ဝိရိယဿ၊ နတ္ထိ သမာဓိဿ၊ နတ္ထိ ပညာယ၊ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ၊ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ သမန္နာဂတာသု ဗုဒ္ဓေသု ဘဂဝတော နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဝါ၊ နတ္ထိ အဖုဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ နတ္ထိ အပ္ပဋိသံခါနုပေက္ခာတိ [1]။

ဥပေတံ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ အဌာရသဟိ နာယကံ။
ဗာတ္တိံသလက္ခဏူပေတံ၊ သိတာနုဗျဉ္ဇနံ ဒယံ။
ဝန္ဒေ ဗုဒ္ဓံ အနေ္တာပမံ။

အတိတံသေ၊ အတိတ်တရား အဖို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေသု၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋိဟတံ၊ အယိအခိုက်အဆီးအတားမရှိ။ အနာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင် အကွယ်အမှောင်မရှိ။ အနာဂတံသေ၊ အနာဂတ်တရားအဖို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေသု၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋိဟတံ၊ အယိအခိုက်

၁-အဌာရသ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မသည် ဒီဃ ၃၊ ၁၇၆, ဒီဃ ၃၊ ၁၉၈ နှင့် မူလဋီ ၂၊ ၂ တို့၌ လာ ဒသာ်လည်း တမ္ဗန္ဒုတ်တမ္ဗ မတူသည်ကြ။ (ဆ-သံ-သော)

အဆိုးအတားမရှိ။ အနာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်အကွယ်အဖမှာင့်မရှိ။ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ၊ ပစ္စုပ္ပန်
တရားအဖို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညု
ရှင်တော်ဘုရား၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋိဟတံ၊ အတိအဝှိက် အဆီးအတားမရှိ။
အနာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်အကွယ်အမှောင့်မရှိ။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ ဤ
ဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်
ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဉာဏ်တော်ရှေသွားရှိ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊
ဉာဏ်တော်နောက်သို့သာ အစဉ်လိုက်တတ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်။ ဉာဏ-
ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဉာဏ်တော်ရှေသွားရှိ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ ဉာဏ်တော်နောက်သို့သာ အစဉ်လိုက်
တတ်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်။ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဉာဏ်တော်
ရှေသွားရှိ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ ဉာဏ်တော်နောက်သို့သာ အစဉ်လိုက်
တတ်၏။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ ဤဘုရားကျေးဇူးဂုဏ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံ
တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊
သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဆန္ဒဿ၊ ဆန္ဒတော်၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဟောခြင်း၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိရိယဿ၊
ဝီရိယတော်၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဟာနိ၊
ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ်၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဒ္ဒါဒသဟိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ ဤဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊
ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊
သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရား၏။ ဒဝါ၊ မြူးထူးလိုရှိ ပြုအပ်သောအမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ရဝါ၊
ဈေးခွေတ်ရှိ ပြုအပ်သော အမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဖုဋ္ဌာ၊ စကြဝဠာအနန္တ တောတောင်
ကောင်းကင် ရေမြေအနန္တ သတ္တဝါအနန္တ၌ ဘုရားရှောက်တော်ဖြင့် မတွေ့မထိ မသိ
မမြင်ဘူးသော တရားအာရုံ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ အဆောတလျင်
ပြုအပ်သောအမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ အကျိုးမရှိ နိရုတ္တကတိစ္ဆမပြိုး အချည်း
နှီး စိတ်၏ကျက်စားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အပ္ပဋိသင်္ခါနုပေက္ခာ၊ ဆင်ခြင်စုံစမ်း တောက်
လှမ်းတတ်သော ဉာဏ်ကင်းသောဥပေက္ခာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ॥အဋ္ဌာရသဟိ၊
တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ အာဝေဏိကဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံ
တော်မူပေသော။ ဗာတ္တိံသလက္ခဏူပေတံ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်းမြတ်တို့၏
လက္ခဏာတော်ကြီးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ အသီတာနုဗျဉ္ဇနံ၊ ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်
ငယ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဒဃံ၊ အလာဓာရဏမဟာကရဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော။ နာယကံ၊ လူသုံးဦးတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်တော်မူသော။ အဇနေ ပမံ၊ နှိုင်းခိုင်းစရာ
ဥပမာ ကင်းတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။ ဒါဟ၊ ဒါကျွန်ုပ်သည်။
ဝန္ဒေ၊ ရှိခိုးပါ၏။ (အဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓဓမ္မသုတ်)

၁၀–အာရုပ္ပနိဿေသ (၃၂၀-၁)

ပဌမာရုပ္ပဝဏ္ဏနာ

[၃၂၀] ၂၇၅။ ပန၊ တသီးတခန်းကိုဆိုအံ့။ ဗြဟ္မဝိဟာရာနန္တရံ၊ ဘိုး။ ဥဒ္ဒိဿေသု၊ စတ္တာရော အာရုပ္ပါ-ဟု ပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတ္တေသု အာရုပ္ပေသု၊ လေးပါးကုန်သော အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တည်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ အာကာ-သာနဉ္စာယတနံ၊ သော။ အာရုပ္ပံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမော၊ သည်။ (စတုတ္ထဈာနံ ဥပ္ပါဒေတိ-ဌိတပ်) ရူပါဒိကရဏံ၊ ရှင်ဟူသောအကြောင်း ကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါန။ပ။ ဝိဝါဒါ၊ (သူတပါးကိုနှိပ်စက်လိုသဖြင့် ဆောက်ပုတ်စသော) တုတ်ကိုစွဲကိုင်ခြင်း, လုံသန်လျက်စသော လက်နက်စွဲကိုင်ခြင်း, ခိုက်ရန်တွေ့ခြင်း, ဆန့်ကျင်သည်ကိုယူခြင်း, အထူးထူးအပြားပြား ဆန့်ကျင်သော စကားကိုဆိုခြင်းတို့သည်။ ဒိသဿ္ဌေ ခေါ် ပန၊ ထင်ကုန်သည်သာ တည်း။ ပန၊ စင်စစ်မူကား။ တေ-ယထာဝုတ္တံ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိကံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဒဏ္ဍာဒါနစသည်သည်။ သဗ္ဗသော-အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိ ချက်ကုံအားဖြင့်။ အာရုပ္ပေ-အရူပဘာဝေ၊ ရုပ်ကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝါ၊ အာရုပ္ပေ-အရူပဘဝေ၊ အရူပဘုံ၌။ နတ္ထိ ခေါ်၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသခ်ါတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသခ်ါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ ရူပါနံယေဝ၊ မြင်အပ်သောအပြစ်ရှိသော ရုပ်တို့ကိုသာလျှင်။ (နာမ်ကိုမဟုတ်ဘူးဟူလို) နိဗ္ဗိဒါယ၊ ဝိကွာမှုနအားဖြင့် ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ဝိကွာမှုနအားဖြင့် စက်ဆုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နိရောဓာယ၊ ဝိကွာမှုနအားဖြင့် ချုပ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဤနိဗ္ဗိ-ဒါယ-စသော အလုံးစုံကို သမတိဿမကိုရည်၍ဆိုအပ်၏) ပဋိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒီနဉ္စေဝ၊ ဒဏ္ဍအာဒါနုစသည်တို့၏ ၎င်း။ စက္ခုသောတရောဂါဒီနံ၊ စက္ခုရောဂသောတရောဂ အစရှိကုန်သော။ အာဗာဓသဟဿာနဉ္စ၊ အနာအထောင်တို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကရဇ-ရူပေ၊ ကရဇရုပ်၌။ အာဒီနဝံ-ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ တဿ-ရူပဿ၊ ကို။ သမတိက္ကမာယ၊ ငှါ။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြားအပ်သော အာကာသကသိုဏ်းကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ နဝသု၊ ကုန်သော။

ပထဝီကသိဏာဒီသူ၊ တို့တွင်။ အညတရသို့မ်ား၊ တပါးပါးသောကသိုဏ်းခ္ဍာ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။

တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကရဇရူပံ၊ ကို။ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်ခြင်းသည်။ ကိုဟူပိ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ကသိဏရူပမ္ပိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်သည်သည်း။ တပ္ပဋိ-ဘာဂမေव၊ ထိုကရဇရူပ်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ သမတိက္ကမိတု-ကာမော၊ လွန်ခြင်းငှါလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ အဟိ-ဘိရုကော၊ မြွေကြောက်တတ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ အရညေ၊ ၌။ သပ္ပေန၊ သည်။ အနုဗန္ဓေါ၊ လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဂေန၊ အပန်းတကြီး လျင်မြန်သဖြင့်။ ပလာယိတ္မာ၊ ၍။ ပလာတဗ္ဗာနေ၊ ပြေးရာအရပ်၌။ လေခါစိတ္တံ၊ (အမည်းအဝါစသည် အဆင်းဖြင့်ပြူအပ်သော) ပန်းချီအရေး ဖြင့်ဆန်းကြယ်သော။ တာလပဏ္ဏံ ဝါ၊ ထန်းရွက်ကိုဝင်း။ ဝလ္လိံ ဝါ၊ နွယ်ကို ဝင်း။ ရဇ္ဇုံ ဝါ၊ ကြိုးကိုဝင်း။ ဖလိတာယ၊ ပပ်သော။ ပထဝိယာ၊ ၏။ ဖလိ-တဉ္စ ရံ ဝါ ပန၊ ပပ်ကြားကိုဝင်း။ ဒိသ္မာ၊ အဝေးကမြင်၍။ ဘာယတေဝ၊ ကြောက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥတ္တာသတေဝ၊ လန့်သည်သာလျှင်တည်း။ နံ၊ ထိုဝတ္ထုကို။ နေဝ ဒက္ခိတုကာမော၊ မကြည့်လိုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ဝင်း။ အနုတ္ထကာရိနာ၊ စီးပွါးမဲ့ကိုပြုတတ်သော။ ဝေရိပုရိသေန၊ ရန်သူနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကေဝါမေ၊ တရှာတည်း၌။ ဝသမာနော၊ နေသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တေန၊ ထိုရန်သူသည်။ ဝဓဗန္ဓဂေဟစျာပနာဒီဟိ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်း, နှောင်ဖွဲ့ခြင်း, အိမ်ကိုမီးဝိုက်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပဒ္ဒုတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အသိ ဂါမံ၊ ရွာတပါး သို့။ ဝသနတ္ထာယ၊ နေခြင်းငှါ။ ဂန္တွာ၊ ၍။ တတြာပိ၊ ထိုရောက်ရာ ရွာတပါး၌လည်း။ ဝေရိနာ၊ နှင့်။ သမာနရူပသဒ္ဒသမုဒါစာရံ၊ အဆင်း သဏ္ဌာန်, အသံ, အပြုအမူ ပယောဂတူသော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဘာယတေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဥတ္တာသတေဝ၊ လျှင်တည်း။ နံ၊ ထိုရန်သူနှင့် တူသသူကို။ နေဝ ဒက္ခိတုကာမော၊ မမြင်လိုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ စ၊ ၏တည်း။

ထတ္တြဲ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ သြပမ္မသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျနှီးနှောခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ တေသံ-ပုရိသာနံ၊ ထိုမြွေကြောက်သူနှင့် ရန်ရှိသူတို့၏။ အဟိနာ၊ မြွေသည်ရင်း။ ဝေရိနာ ဝ၊ ရန်သူသည်ရင်း။ ဥပဒ္ဒုတကာလော ဝိယ၊ နှိပ်စက်ရာကာလကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂါဝစရရဟန်း၏။ အာရမ္မဏဝသေန၊ (ငါ့မျက်လုံး တင့်တယ်စွ, ငါ့ကိုယ်မြဲမြံစွ, ငါ့ပရိက္ခရာ ကောင်းမွန်စွ ဤသို့စသော အခြင်းအရာဖြင့်) အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကရဇရူပသမဂ္ဂိ-ကာလော၊ မိမိအတွေ့ဘောရုပ်နှင့်ရင်း, အာရုံဖြစ်သော ရုပ်နှင့်ရင်း ပြည့်စုံရာကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုကြောက်သူတို့၏။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ ပလာယနအညဂါမဂမနာနိ ဝိယ၊ ပြေးခြင်းနှင့် တပါးသောရွာသို့ သွားခြင်းတို့ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ကရဇရူပသမတိက္ကမနကာလော၊ ကရဇရုပ်ကိုလွန်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌ-ဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံ၊ တို့၏။ ပလာတဋ္ဌာနေ စ၊ ပြေးရာအရပ်၌ရင်း။ အည-ဂါမေ စ၊ ၌ရင်း။ လေခါစိတြတာလပဏ္ဍာဒီနိ စေဝ၊ အရေးဆန်းကြယ်သော ထန်းရွက်စသည်တို့ကိုရင်း။ ဝေရိသဒိသံ ပုရိသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဒိသ္မာ၊ အဝေးကမြင်၍။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ ဝိယ၊ ကြောက်ခြင်း, လန့်ခြင်း, မမြင်လိုသည် အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကသိဏရူပမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဣဒံ၊ ဤကသိဏ်းရုပ်သည်။ တပ္ပဋိဘာဂမေဝ၊ ထိုကရဇရုပ်နှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတ္တာ၊ မြဲစွာမှတ်၍။ တမ္ပိ၊ ထိုကသိဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ (ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ၊ ကြောက်ခြင်း, လန့်ခြင်း, မမြင်လိုသည်အဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။) သမတိက္ကမိတု-ကာမတာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကသိဏ်းရုပ်ကို ကြောက်ခြင်းစသောအရာ၌။ သူကရာဘိယာတသုနခပိသာစာဒီရုကာဒိကာ၊ ဝက်တချက်ပက်ကာမျှဖြင့် ပြေးသောခွေး, ဘီလူး တစ္ဆေကြောက်တတ်သောသူ အစရှိကုန်သော။ ဥပမာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

[၃၂] ၂၇၆။ ဝေံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သော-ယောဂါဝစရော၊ သည်။ စတုတ္ထဈာနသ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ သော။ တသ္မာ ကသိဏ-ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ နိဗ္ဗိဇ္ဇ၊ ငြီးငွေ့၍။ ပက္ကမိတုကာမော၊ ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌယိ အာကာရေဟိ၊ အာဝဇ္ဇနစသော ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။

စိတ္ကဲ့ဝသီ၊ လေ့လာအပ်သော ဝသီဘော်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဂုဏ-ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ တသ္မိံ စျာနေ၊ ဌိ။ (အာဒီနဝံ ပဿတိတိ သမ္မန္နော) ဣဒံ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်သည်။ မယာ၊ သည်။ နိမ္မိတ္တံ၊ ပြီးဇွေအပ်သော။ ရူပံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ အာရုံပြုတိ၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အာသန္နသောမနဿပစ္စတ္ထိကံ၊ နီးသော သောမနဿဟူသောရန်ရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ သန္တဝိမောက္ခတော၊ ငြိမ်သက်သော ဝိမောက္ခဖြစ်သော အရူပစျာန်အောက်။ သဠာယတနံ၊ ရှုနိုင်း၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်၌။ အဂေါ်ဠာရိကတာ ပန၊ သည်ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ရူပံ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်သည်။ ဒုဝင်ဂိကံ၊ ဥပေက္ခာ စိတ္တေကဂ္ဂတာအားဖြင့် နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်။ ဟောတိ ယတော၀၊ ဖြစ်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဝေါ၊ တူ။ အာရုပ္ပါနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဒုဝင်ဂိကာနိ၊ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာအားဖြင့် နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အဂေါ်ဠာရိကတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။)

..

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တတ္ထ၊ ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်၌။ ဝေါ၊ ဤဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ နိကန္တိ-အပေက္ခံ၊ ငဲ့ခြင်းဟက္ခာကို။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။ (အနပေက္ခဖြစ်၍ဟူလို) အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ အနန္တတော၊ အဆုံးမရှိသောအားဖြင့်။ မနသိကရိတ္မာ၊ ၍။ စက္ကဝါဠ-ပရိယန္တံ ဝါ၊ စကြဝဠာဆုံးသည်တိုင်အောင်၎င်း။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္တကံ ဝါ၊ ထိုမျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်၎င်း။ ကသိဏံ၊ (ရှေးကပ္ပါးထားပြီးသော) ကသိုဏ်းရုပ်ကို။ ပတ္ထရိတ္မာ၊ ဖြန့်၍။ တေန၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော-ကာသံ၊ တွေ့ရာအရပ်ကို။ အာကာသော အာကာသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ အနန္တော အာကာသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ မနသိကရောန္တော၊ ၍။ ကသိဏံ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ပထဝီကသိဏ်စသော ကသိုဏ်းရုပ်ကို။ ဥဋ္ဌါဒေတိ၊ ခွါ၏၊ ဝါ၊ ပယ်၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြီဘုံ။ ဥဋ္ဌါဒေန္တော၊ ခွါသောယောဂီသည်။ ကိလဉ္စိ ဝိယ၊ ဖျာကိုကဲ့သို့။ နေ၀

သံဝေလ္လေတိ၊ မခေါက်မလိပ်။ ကပါလတော၊ မုံကြော်အိုးကင်းမှ။ ပုဏ္ဏံ ဝိယ၊ မုံကဲ့သို့။ နှ ဥဒ္ဓရတိ၊ မထုတ်မဆယ်။ ကေဝလံ ပန၊ သက်သက်မှုကား။ တံ ကသိဏံ၊ ကို။ နေဝ အာဝဇ္ဇေတိ၊ မဆင်ခြင်။ နှ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ နှ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မသုံးသပ် မဆင်ခြင်။ အနာဝဇ္ဇန္တော၊ မဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ အမနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ အပ္ပစ္စဝေက္ခန္တော စ၊ ၍လည်း။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ တေန၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့်။ ဗုဇ္ဈောကာသံ၊ ကို။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းလျက်၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီသည်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှိ-ဒ္ဓေတိ နာမ၊ ခွါသည်မည်၏။ ဥဂ္ဂဏှိဒ္ဓိယမာနံ၊ ခွါအပ်သော။ ကသိဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နေဝ ဥဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ မထမကြ။ နှ ဝိဝဇ္ဇတိ၊ မနှစ်မဆုတ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်မှုကား။ (ဣမသ္မာ-ကသိဏရူပသ္မာ၊ ကို။) (တနည်း) ဣမသ္မာ-ယောဂါဝစရသ္မာ၊ ၏။ အမနသိကာရဠ္ဠ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကိုဎင်း။ အာကာ-သော အာကာသောတိ မနသိကာရဠ္ဠ၊ အာကာသော အာကာသောဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကိုဎင်း။ ပဋိစ္စ-နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥဂ္ဂဏှိဒ္ဓိတံ နာမ၊ ခွါအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသိဏုဂ္ဂဏှိဒ္ဓိမာကာသမတ္တံ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါရာ ခွါကြောင်း ကောင်းကင်မျှသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ကသိဏုဂ္ဂဏှိ-ဒ္ဓိမာကာသန္တိ ဝါ၊ သံဟူ၍ဎင်း။ ကသိဏဗုဇ္ဈောကာသောတိ ဝါ၊ သောဟူ၍ ဎင်း။ ကသိဏဝိဝိတ္တာကာသန္တိ ဝါ၊ သံဟူ၍ဎင်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တေံ၊ ဤပုဒ်သုံးခုသည်။ (ပရိယာယဘာဝတော၊ ပရိယာယ်နှင်နှင် ဖြစ်သော ကြောင့်။) ကေမေဝ၊ အနက်အားဖြင့် တူသည်သာတည်း။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ ကသိဏုဂ္ဂဏှိဒ္ဓိမာကာသနိမိတ္တံ၊ ထိုကသိုဏ်းကို ခွါရာခွါကြောင်း ကောင်းကင်နိမိတ်ကို။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ၏။ တက္ကာ-ဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ရှေးရှုခေါက်သည်ကို[1]။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ခေါက်သည်ကို[2]။ ကရောတိ၊ ၏။ ဝေါ၊ သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇယတော၊ သော။ တက္ကာဟတံ၊ ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊

၁-ဤအနက်ပြန်ပုံကို ထောက်သလျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ် စာမျက်နှာ-၁၃၇, စာပိုဒ် ၇၁-၌ကဲ့သို့ပင် ဤအရာ၌လည်း ဝိတက္ကာဟတံ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ-ဟု ရှိဟန်တူ၏၊ ထိုသို့ ရှိသောပါဠိသည် ယုတ္တိတရ ဖြစ်ပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ကို။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ကွာကုန်၏။ သတိ၊ အာကာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော သတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ အလွန်ထင်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာတည်၏။ ဥပစာရေန၊ ဥပစာရဈာန်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုကသိုဏ်းကို ခွဲရာခွဲကြောင်း ကောင်းကင်အာရုံကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာသေဝတိ၊ ၏။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ ဖန်။ အာဝဇ္ဇယတော၊ သော။ မနသိကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အာကာ-သေ၊ ကသိုဏ်းကို ခွဲရာခွဲကြောင်း ကောင်းကင်အာရုံ၌။ အာကာသာ-နဉ္စာယတနစိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ တို့၌။ ရူပါဝစရစိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ ဝိယ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ-သစ္ဒံ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤ အာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်စိတ်၌လည်း။ ပုရိမဘာဂေ၊ ၌။ တီဏိ ဇဝ-နာနိ ဝါ၊ သုံးကြိမ်သောဇောတို့သည်ရင်း။ စတ္တာရိ ဝါ ဇဝနာနိ၊ လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်ရင်း။ ကာမာဝစရာနိ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ-သမ္ပယုတ္တာနေဝ၊ ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုတ္ထံ ဝါ၊ ဇောသည်ရင်း။ ပဉ္စမံ ဝါ၊ ဇောသည်ရင်း။ အရူပါဝစရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော နည်းရှိပြီးသာတည်း။

💬 [၃၂၂] အယံ ပန၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အရူပါဝစရစိတ္တော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ယထာ နာမ၊ ကား။ ယာနပ္ပုလော-ဠိကုမ္ဘိမုခါဒီနံ၊ မွမ်းအပ်သော ထမ်းစင်စသော ယာဉ်တို့၏အဝ, ငယ်သော တံခါးဝ, အိုးဝစသည်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တခုခုကို။ နိလပိလောတိကာယ ဝါ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုးဖြင့်ရင်း။ ပီတလောဟိတောဒါတာဒီနံ၊ ရွှေသော, နီသော, ဖြူသောပုဆိုး စသည်တို့တွင်။ အညတရာယ ပီလောတိ-ကာယ ဝါ၊ တပါးပါးသော ပုဆိုးဖြင့်ရင်း။ ဗဟိတ္တာ၊ စည်းရိုးလွှမ်းမြို။ ပေက္ခမာနော၊ ရှုသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝါတပေဝေဂေန ဝါ၊ လေ၏ဒဟုန် သည်ရင်း။ အညေန၊ တပါးသော။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော

သူသည်ရင်း။ ပိလောတိကာယ၊ ကို။ အပနီတာယ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဖွင့်အပ်သည်ရှိသော်။ အာကာသံယေဝ၊ ယာဉ်ဝ,တံခါးဝ,အိုးဝတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကောင်းကင်ကိုသာလျှင်။ ပေကွမာနော၊ ရှုလျက်။ တိဋ္ဌေယျ ယထာ၊ တည်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ္ဌ။ ကသိဏ-မဏ္ဍလံ၊ ကို။ စျာနုစက္ခုနာ၊ ဈာန်စက္ခုဖြင့်။ ပေကွမာနော၊ လျက်။ ဝိဟရိတ္ဝာ၊ ၍။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဣမိနာ ပရိကမ္မ-မနသိကာရေန၊ ဤပရိကံဖြစ်သော ဥပစာရစျာန်မနသိကာရဖြင့်။ သဟ-သာ၊ အဆောတလျှင်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုကသိုဏ်းအာရုံကို။ အပနီတေ၊ ပယ်အပ်ပြီးလတ်သော်။ အာကာသဉ္စေဝ၊ ကောင်းကင်အာရုံကိုသာလျှင်။ ပေကွမာနော၊ အရူပါဝစရစျာနစက္ခုဖြင့် ရှုလျက်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တ္ထောဝတာ စ၊ ဤ၍အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်ကား။ သေ-သော ယောဂီ၊ သည်။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ (ရူပ်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဒဏ္ဍာဒါန၏ ဖြစ်သင့်သည်ကို မြင်ခြင်းစသော) ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဝါ၊ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်အောင်စုံသော။ ရူပ-သညာနံ၊ ရူပသညာတို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်။ ပဋ္ဌိဃ-သညာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္တသညာနံ၊ တို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ စျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၇၇။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ထို သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ-စသော စကားဌ္ဌ။ သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗာသံ-အနဝသေသာနံ၊ အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ ရူပသညာနန္တိ၊ ကား။ သညာသီသေန၊ သညာကိုပဌာန ပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာနာနဉ္စေဝ၊ ဟောအပ်သောရူပါဝစရစျာန် တို့ကိုဌင်း။ တဒါရမ္မဏာနဉ္စ၊ ထိုရူပစျာန်၏အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ် တို့ကိုဌင်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီတိအာဒိသု၊ တို့ဌ္ဌ။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ။ပ။ အာဒိသု၊ တို့ဌ္ဌ။ တသ္မာ၊ ထိုရူပါဝစရစျာန်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။

ဣဓ၊ ဤပါဠိ၌။ ရူပေ၊ ရူပစျာန်၌။ သညာ၊ (ထိုစျာန်နှင့်တကွဖြစ်သော) သညာသည်။ ရူပသညာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သညာသီသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာနဿ၊ ဟောအပ်သောရူပါဝစရစျာန်၏။ ဧတံ၊ ဤရူပ သညာဟူသော။ အဓိဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအာရုံအား။ ရူပံ-ကသိဏရူပံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟူသော။ သညာ၊ အမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာရုံသည်။ ရူပသညံ၊ မည်၏။ အဿ၊ ထိုအာရုံအား။ ရူပံ-ကသိဏရူပံ၊ ဟူသော။ နာမံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပထဝီကသိဏာဒိဘေဒသ ပထဝီကသိုဏ်းစသည်အပြားရှိသော။ တာဒါရမ္မဏဿ စ၊ ထိုရူပစျာန်၏ အာရုံ၏လည်း။ ဧတံ၊ ဤရူပသညာဟူသော။ အဓိဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမတိက္ကမာတိ၊ ကား။ ဝိရာဂါ-ဇိဏ္ဏေန-တော၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ စ၊ တနည်း။ နိရောဓော-တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂ-ဝိကွမ္ဘနေန နိရောဓနေတော၊ ထိုရူပသညာ၌တပ်သော ဆန္ဒရာဂကိုခွါသဖြင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကုသလဝိပါကကြိယာဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ စျာနသင်္ခါတာနံ၊ ကုန်သော။ တောသံ ရူပသညာနဉ္စ၊ တို့ကိုရင်း၊ ဝါ၊ တို့၏ ရင်း။ ပထဝီကသိဏာဒိဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝန္နံ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏသင်္ခါတာနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ရူပသညာနဉ္စ၊ တို့ကိုရင်း၊ ဝါ၊ တို့၏ရင်း။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝိရာဂါ စ၊ ရင်း။ နိရောဓော စ၊ ရင်း။ ဝါ၊ ကား။ အနဝသေသာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပ-သညာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော စ၊ ရင်း။ ဝိရာဂဟေတု စေဝ၊ စက်ဆုပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ နိရောဓဟေတု စ၊ ချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ စျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ အနတိက္ကန္တရူပသညေန၊ မလွန်အပ်သောသော ရူပသညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဧတံ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ ၎။ နု သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပဏော၊ ၌။ အဝိရတ္တာသ၊ တပ်ခြင်းမကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ တပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သညာသမတိက္ကမော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သညာသု၊ တို့ကို။ သမတိက္ကန္တာသု စ၊ ကောင်းစွာလွန်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်ကား။ အာရုပ္ပဏံ၊ ကို။ သမတိက္ကန္တမေဝ၊ ကောင်းစွာလွန်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပဏသမတိက္ကမံ၊ အာရုံကိုလွန်ခြင်းကို။ အဝတ္ဝာ၊ မဟောမှု၍။ (ဝုတ္တောတိ သမ္မန္ဓော) တတ္ထ ကတမာ။ပ။ သမတိက္ကမာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဘင်္ဂေ၊ စျာနဝိဘင်း၌။ သညာနံယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ သမတိက္ကမော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

[တတ္ထ၊ ထိုရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ-ဟူသောပါဠိ၌။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ ရူပသညာ၊ နည်း။ ရူပါဝစရသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ ဝါ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဥပပန္နဿ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသော ရဟန္တာ၏ရင်း။ သညာ၊ သည်။ သဠာယတနာ၊ အမှတ်ပြု၍သိသော အခြင်းအရာသည်။ [၃၂၃] သဠာယတနတော်၊ အမှတ်ပြု၍ သိသော စိတ်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့ကို။ ရူပ-သညာယော၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာ ရူပသညာယော၊ တို့ကို။ အတိက္ကန္တော၊ လွန်သည်။ ဝိတိက္ကန္တော၊ အထူးသဖြင့်လွန်သည်။ သမ-တိက္ကန္တော၊ ကောင်းစွာလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္ဘသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။] ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတာ သမာပတ္တိယော၊ ထိုအရူပသမာပတ်တို့သို့။ အာရုပ္ပဏသမတိက္ကမေန၊ အာရုံကိုလွန်သဖြင့်။ ပတ္တာဟု၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ ကေသ္မိညေဝ အာရုပ္ပဏော၊ တခုသော အာရုံ၌သာလျှင်။ ပဌမစ္ဆာ-နာဒီနိ၊ ပဌမစျာန် အစရှိသည်တို့သို့။ ပတ္တာဟုနိ ဝိယ၊ ရောက်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ နု ပတ္တာဟု၊ မရောက်အပ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပဏသမ-တိက္ကမဝသေနပိ၊ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၇၀။ ပဌမဿ ဣဿ ဣမာ ကား။ စတ္ထာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ ရူပါဒီနံ၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပဏာနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။

ပဋ္ဌိယာတေန၊ အချင်းချင်း ထိပါးခြင်းဖြင့်။ သမုပ္ပန္နာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်သော။ သညာ၊ သည်။ ပဋ္ဌိယသညာ၊ မည်၏။ တေ၊ ထိုပဋ္ဌိယသညာ ဟူသော အမည်သည်။ ရူပသညာဒီနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ယထာဟ-ကိုံ အာဟ၊ အဘယ်သို့ဟောတော်မူသနည်း။ တတ္ထ ကတမာ။ပ။ ပဋ္ဌိယသညာယောတိ၊ ယောဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ကုသလ-ဝိပါကာနံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌန်း၊ ငါးပါးတို့ရင်း။ အကုသလဝိပါ-ကာနံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌန်း၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ဒသန္နံ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ တာသံ ပဋ္ဌိယသညာနံ၊ ထိုပဋ္ဌိယသညာတို့ကို။ အတ္ထင်-မာ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အသမုပ္ပါဒါ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဝတ္တိ ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧတာ၊ ထိုပဋ္ဌိယသညာတို့သည်။ ပဌမဈာနာဒီနံ၊ တို့ကို။ သမာ-ပန္နဿာပိ၊ ဝင်စားရှိနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ကာမဇ္ဈာန သန္တာ၊ အကယ်ရှိကား မရှိကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုပဌမဈာန် စသည်တို့ကို ဝင်စားရှိနေသောအခါ၌။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အညတ္ထ၊ စတုတ္ထ ဈာန်မှတပါးသော ဈာန်တို့၌။ ပဟီနာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ (ပိ-ကျေ) သုခဒုက္ခာနံ၊ သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေတို့ကို။ စတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ ဝစနံ ဝိယ စ၊ ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ (အညတ္ထ၊ အနာဂါမိမဂ်မှ တပါးသောမဂ်တို့၌။ ပဟီနာနံ၊ သော်လည်း။) သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ၊ တို့ကို။ တတိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝစနံ ဝိယ စ၊ ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ ဣမသ္မိံ ဈာနေ၊ ဤအရှုပဈာန်၌။ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ၊ ကျင့်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အားထုတ်စေခြင်းငှါ။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤအရှုပဈာန်အား။ ပသံသာ-ဝသေန၊ ချီးမွမ်းတော်မူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတာသံ-ပဋ္ဌိယသညာနံ၊ တို့ကို။ ဣဒေ၊ ဤပဌမ အရှုပကထာ၌။ (အတ္ထင်မဝသေန၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။) ဝစနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ တာ-ပဋ္ဌိယသညာ၊ တို့သည်။ ရူပါဝစရံ၊ ဈာန်ကို။ သမာပန္နဿာပိ၊ ဝင်စားရှိနေသော သူအားလည်း။ ကိဉ္စာပိ နု သန္တာ၊ ကုန်။

အထ ခေါ်၊ သော်လည်း။ ပဟီနတ္တာ၊ ထိုအခါ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နနသန္တိ၊ ပဋိဃသညာတို့ မရှိသည်မဟုတ်ကုန်။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ရူပါဝစရဘာဝနာ၊ ရူပါဝစရစျာန်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ ရူပဝိရာဂါယ၊ ရုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတာသံ၊ ထိုရူပါဝစရစျာန်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ရူပါယတ္တာ၊ ရုပ်နှင့်စပ်သည်၊ ဝါ၊ ရုပ်အားစပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နနသန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အယံ ဘာဝနာ၊ ဤအရူပဘာဝနာသည်။ ရူပဝိရာဂါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုပဋိဃသညာတို့ကို။ တ္ထေ၊ ဤအရူပစျာန်၌။ ပဟီနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဟောခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဟောခြင်းသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝတ္တုံ၊ ဟောခြင်းငှါသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဟောခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်သည်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ ကေသေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဓာရေတုမ္မိ၊ မှတ်ခြင်းငှါလည်း၊ ဝါ၊ မှတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တာသံ၊ ထိုပဋိဃသညာတို့၏။ ဣတော၊ ဤအရူပစျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌေ၊ ရှေး၌။ အပ္ပဟီနတ္တာယေဝ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားမှီနေသသူ၏၊ ဝါ၊ သူအား။ သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ကဏ္ဏကောတိ၊ ဆူးငြောင့်ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဓ စ၊ ဤအရူပစျာန်၌ကား။ ပဟီနတ္တာ-ယေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အရူပသမာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ (အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဝစနာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။) အာနေဉ္ဇတာ စ၊ မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ (ယေ တေ သန္တာ ဝိမောက္ခာ အတိက္ကမ္မ ရူပေ အာရုပ္ပါတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသဖြင့်။) သန္တဝိမောက္ခတာ စ၊ ငြိမ်သက်သော ဝိမောက္ခ၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ စ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ကာလာမော၊ ကာလာမ အမျိုးဖြစ်သော။ အာဠာရော၊ အာဠာရရဟည်သည်။ အရူပ-သမာပန္နော၊ အရူပသမာပတ် ဝင်စားမှီနေသည်ရှိသော်။ ပဌမတ္ထာနံ၊ ငါးပါးအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သကဋ္ဌသတာနိ၊ လှည်းအရာတို့ကို။ (တနည်း) ပဌမတ္ထာနိ သကဋ္ဌသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မှီ၍မှီ၍။ အတိက္ကမန္တာနိ၊ လွန်သည်တို့ကို။ နေဝ အဒ္ဒသ၊ မမြင်

လေ။ သဒ္ဒံ၊ လှည်းသံကို။ နု ပန အသောသိ၊ မကြားလေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ် ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။

[၃၂၄] ၂၇၉။ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာတိ၊ ကား။ နာ-နတ္တေ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော။ ဂေါစရေ၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သညာနံ ဝါ၊ တို့ကိုရင်း။ နာနတ္တာနံ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်သော။ သညာနံ ဝါ၊ တို့ကိုရင်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှား ပြုအံ့။ ဘတ္တ ကတမာ။ပ။ သညာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဘင်္ဂေ၊ စျာနဝိဘင်း၌။ ဝိဘဇိတ္ဝာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဣဒ၊ ဤစျာန်၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်သော။ အသမာပန္နဿ၊ စျာန်မဝင်စားသူ၏။ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုသင်္ခါတာ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ် ကုန်သော။ ဧတာ-သညာ၊ တို့သည်။ ရူပသဒ္ဒါဒိဘေဒေ၊ ရူပသဒ္ဒ စသည် အပြားရှိသော။ နာနတ္တေ-နာနာသဘာဝေ၊ ရှိသော။ ဂေါစရေ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလသညာ၊ တို့သည်ရင်း။ပ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စတုစတ္တာလီသမ္မိ၊ လေးဆဲ့လေးပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန် သော။ ဧတာ-သညာ၊ တို့သည်။ နာနတ္တာ-နာနာသဘာဝါ၊ ကုန်၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသဒိသာ၊ မတူကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာ-နတ္တသညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ တာသံ နာနတ္တသညာနံ၊ ထိုအထူးထူး သော သဘောရှိသော အာရုံ၌ဖြစ်သော သညာတို့ကို၊ ဝါ၊ အထူးထူး သော သဘောရှိသော သညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်း ကြောင့်။ အနာဝဇ္ဇနာ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။ အသမန္နာဟာရာ၊ နှလုံးသို့ ကောင်းစွာ မဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မသုံးသပ် မဆင်ခြင် ခြင်းကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုနာနတ္တသညာတို့ကို။ နာဝဇ္ဇ-တိ၊ မဆင်ခြင်။ နု မနသိကရောတိ၊ နှလုံးဥမသွင်း။ နု ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မဆင် ခြင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသညာတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပသညာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ပဋိဃသညာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဣမိနာ စျာနေန၊ ဤ ပဌမာရုပ္ပစျာန်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေပိ၊ ဖြစ်ရာဘုံ၌

လည်း။ နု ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ (အတ္ထဂ်မာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။) တသ္မိं ဘဝေ၊ ထို ပဌမအာရုပ်ဘုံ၌။ ဣမံ စျာနံ၊ ဤပဌမာရုပ္ပစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ စေ၍။ ဝိဟရဏကာလေ၊ နေသောကာလ၌ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာရှိကုန်အံ့ နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထို၌ရှိသည်ဟုပဋိဃသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထဂ်မာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒေဓာပိ၊ နှစ်ပါးသော အပြားဖြင့်လည်း။ အဘာဝေါယေဝ၊ မရှိခြင်းကို သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ နာနတ္တသညာသု၊ တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလသညာ၊ ၎င်း။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ သတ္တဝိသတိသညာ၊ ဤ နှစ်ဆဲ့ခုနှစ်ပါးသော သညာတို့သည်။ ဣမိနာ စျာနေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေ၊ ၌။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနှစ်ပါးသော သညာတို့ကို။ အမနသိ-ကာရာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတြာပိ၊ ထိုဘုံ၌လည်း။ ဣမံ စျာနံ၊ ဤပဌမာရုပ္ပစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရ-န္တော၊ နေသောသူသည်။ တာသံ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနှစ်ပါးသော သညာတို့ကို။ အမနသိကာရာယေဝ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ တာ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနှစ်ပါးသော သညာတို့ကို။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းမူကား။ အသမာပန္နော၊ စျာန်မဝင်စားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နာနတ္တ-သညာနံ အမနသိကာရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။)

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒေ၊ ဤပါဠိတို့တွင်။ သခေါ်ပတော၊ အကျဉ်း အားဖြင့်။ ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗရူပါ-ဝစရမမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိဃ။ပ။ ဣမိနာ၊ ဤ ပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရစိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနဉ္စ၊ ကိုဎင်း။ အမနသိကာရော စ၊ ကိုဎင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၇၀။ အနန္တော အာကာသောတိ ဣဒေ၊ ပါဠိ၌။ အသ၊ ထိုကသိုဏ်း ကိုးပါးကို ခွါရာခွါကြောင်း ကောင်းကင်အား၊ ဝါ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါခြင်းဖြင့်ရအပ်သော ကောင်းကင်အား။ ဥပါဒေန္တော ဝါ၊ ဥပါဒ်ဟူသော

အပိုင်းအခြားသည်ရင်း။ ဝယန္တော ဝါ၊ ဘင်ဟူသော အပိုင်းအခြားသည်ရင်း။ နုပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုန္တော၊ မည်၏။ အာကာသောတိ ဣမိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ကသိဏုဋ္ဌါဒိမာကာသော၊ ကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါကြောင်းကောင်းကင်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တွေ့၊ ဤ ကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါကြောင်းကောင်းကင်၌။ မနသိကာရ-ဝသေနပိ၊ အနန္တဖရဏာကာရဖြင့်ဖြစ်သော ပရိကမ္မမနသိကာရဖြင့်လည်း။ အနန္တတာ၊ အနန္တ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ [၃၂၅] တေနေဝ၊ ထို ကြောင့်လျှင်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ တသ္မိံ အာကာသေ။ပ။ အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[တသ္မိံ အာကာသေ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါကြောင်းကောင်းကင်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပေတိ၊ ၏။ သဏ္ဌပေတိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ အနန္တံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဖရတိ-ဖုသတိ၊ တွေ့၏။ ဝါ၊ ရောက်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အာကာ။ပ။ တွေ့၊ ၌။ အဃ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါကြောင်းကောင်းကင်အား။ အနန္တော၊ ဥပါဒ်အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်းအခြားသည်။ နုပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တံ၊ မည်၏။ အနန္တံ၊ ဥပါဒ်အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်းအခြားမထင်သော။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်တည်း။ အာကာသာနန္တံ၊ ကောင်းကင်။ အာကာ-သာနန္တမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အာကာသာနဉ္စံ၊ မည်၏။ (သကတ္ထဒ္ဒါဘာဝ ပစ္စည်းဟူလို) ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ (အာယတနံ၊ တည်ရာသည်) ဒေဝါ-ယတနံ ဣဝ၊ ဒေဝါယတနမည်သကဲ့သို့။ သသမ္ဘယုတ္တာဝမ္ဘယ၊ သမ္ဘယုတ်တရားနှင့်တကွသော။ အယ စျာနသ၊ ဤပဌမာရုပ္ပစျာန်၏။ အင်ဌာန-ဌေန၊ တည်ရာဟူသောအနက်ကြောင့်။ တံ အာကာသာနဉ္စံ၊ ထိုဥပါဒ်အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်းအခြားမထင်သော ကောင်းကင်ဟူသော။ အာယတနံ၊ တည်ရာအာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ စျာနံ၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။

၁-ကသိဏံ ဥဋ္ဌါနိဿိယတိ ဝေတနာဝသေန ကသိဏုဋ္ဌါဝေဒနာ၊ တာဒေဝ ကသိဏုဋ္ဌါနိဿိတံ ဒုဋ္ဌုလ္ဟတ္ထိ ၁၃၃၉။ (ပြည်)။

ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာရတိတိ၊ ကား။ တံ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ စျာန်သို့၊ ဝါ၊ စျာန်ကို။ ပတ္တာ၊ ၍။ နိပ္ဖါဒေတ္တာ၊ ၍။ တဒနုရူပေန၊ သော။ ဣရိယာ-ပထဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟာရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

အယံ အာကာသာနဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနကထာ

၂၇၁။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေ-တုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော။ ပဠိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာကာသာ-နဉ္စာယတနသမာပတ္တိယံ၊ ၌။ စိဏ္ဏဝသိဘာဝေန၊ ဝသီဘော်ရှိသော ယောဂီသည်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤငါရသော အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်သည်။ အာသန္နရူပါဝစရဈာနပစ္စတ္ထိကာ၊ ရူပါဝစရစျာန်ဟူသော နီးသောရန်သူရှိ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနမိဝ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ် ကဲ့သို့။ နော စ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာကာ-သာနဉ္စာယတနေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၌။ နိကန္တိံ၊ တပ်ခြင်းတဏှာကို။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်၏ဟူ၍။ မန-သိကရိတ္တာ၊ ၍။ တံ အာကာသံ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါရှာကောင်းကင်ကို။ ဖရိတ္တာ၊ နှံ့၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို[1]။ (တံ-ကိုသည်မှာလည်းယှဉ်) ဝိညာဏံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဏံဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဖန်ဖန် သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်အပ်၏။ တက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်ခေါက်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ခေါက်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကေဝလံ၊ သက်သက်။) အနန္တံ အနန္တန္တိ ပန၊ အနန္တံ အနန္တံဟူ၍ သာလျှင်မူကား။ နု မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးခွဲမထားကောင်း[2]။

၁-တံ-ကို သည်မှာလည်း ယှဉ်ဟု ပြည်နိဿဟ်မှာ၏။ ယခုဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်ခွဲကား ပဝတ္တဝိညာဏံ-ဟု သမာသ် စပ်လျက်ရှိ၏။ ဖြစ်သောပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်ကို-ဟု အနက်ပေး။ တံ-ကုလည်း ဤခွဲ ယှဉ်ရန်မလိုပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အနန္တံ ဝိညာဏံ အနန္တံ ဝိညာဏံ ဟူ၍ဌင်း, ဝိညာဏံ ဝိညာဏံ ဟူ၍ဌင်း ဤသို့ သာလျှင် နှလုံးသွင်းကောင်း၏ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ တသ္မိं နိမိတ္တေ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏနိမိတ်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော။ တသ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ သတိ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်လျှင် အာရုံရှိသော သတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ဥပစာရေန၊ ဥပစာရစျာန်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။ သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏနိမိတ်ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကရောတော၊ အကြိမ်များစွာပြုသော။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာကောင်းကင်၌။ အာကာ-သာနဉ္စာယတနံ၊ ယတနစိတ်သည်။ အပ္ပေတိ ဝိယ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သကဲ့သို့။ အာကာသဖုဋ္ဌေ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကိုနှံ့၍ ဖြစ်သော။ ဝိညာဏေ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၌။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဒုတိယာရုပ္ပဇ္ဈာနေ၊ ၌။ အပ္ပနာနယော ပန၊ ကိုကား။ ဝုတ္တနယေနေव၊ ပဌမာရုပ္ပစျာန်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (တနည်း) (အာရမ္မဏေ၊ ရုံသည်။ သဘာဝမေ့မေ့၊ ဓမ္မသည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ စျာနသ၊ ၏။) အပ္ပနာနယော ပန၊ ကိုကား။ ဝုတ္တနယေနေव၊ မရဏသတိနိဒ္ဒေသ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏ ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘွောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဒါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ သေ-သေသော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သဗ္ဗသော၊ (နှိုးသော ရှုပ်ဟူသောရန်ရှိသည်၏အဖြစ်, မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ် ဤသို့အစရှိသော ပဌမာရုပ္ပ၌) အလုံးစုံသော အပြစ်ဒေါသကို ရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ (ထိုပဌမာရုပ္ပ၌ နိကန္တိကိုပယ်ခြင်း နှလုံးမသွင်းလိုသည်၏အဖြစ် အာဒီ ရှိသော) အလုံးစုံသောအခြင်းအရာဖြင့်။ (တနည်း) သဗ္ဗသော-သဗ္ဗံ၊

၁-ဌိကာဒုတိယအဖွင့်နှင့်အညီ ပြန်လေ့လာအနက်ဖြစ်လည်း။ သို့လော်လည်း ကာကိုဉ-ဿာယတနစျာန်အရာ၌လည်း ဝတ္ထောပိ ၈ အပ္ပနာနယော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော-နည်းတူပင် ဆိုထားသောကြောင့် အဌကထာဝေါဒ၏ အလိုကျသည့် ပကျသည်ကို လက်ခံ-သင့်သေး၏။ (ဆ-သံ-သော)

(ကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ အပြားအားဖြင့်) အကြင်းမရှိ အလုံးစုံသော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ယတနကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ အနန္တံ ဝိညာဏံ အနန္တံ ဝိညာဏဟု။ (ဧဝံ၊ သို့။ မနသိ-ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။) ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ စျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၂၇၂။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ သမ္ပသောတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တ-နယမေव၊ တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဣတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဗာဟိရတ္ထသမာသ်နည်းဖြင့်။ စျာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အာကာသာနဉ္စာ-ယတနံ၊ နမည်၏။ [၃၂၆] အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံသည်လည်း။ အာကာသာ-နဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။ ဟိ-သဒ္ဒေ၊ ၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပုရိမန-ယေနေဝ၊ နာသ အနွောအစရှိသော ရှေးဌာနဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် ပင်လျှင်။ (ပုရေ ဝုတ္တော ပုရိမော-ပြီ) အာကာသာနဉ္စဉ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုအဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသည်။ ပဌမဿ အာရုပ္ပဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ (အာယတနံ၊ နေရာသည်။) ဒေဝါယတနံ ဝိယ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ တည်ရာ လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ အာကာသာ-နဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အာကာသာနဉ္စဉ၊ အဆုံးမ ရှိသော ကောင်းကင်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုကောင်းကင်သည်။ တဿ စျာနဿ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပစျာန်၏။ သဠာယတိဟေတုတ္တာ၊ ဖြစ်ရာအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မောဇာ၊ ကမ္မောဇတိုင်းသည်။ အဿာနံ၊ တို့၏။ အာယတနံ၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ဣတိအာဒိနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သဠာယတိဒေသ-ဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ရာဒေသဟူသော အနက်ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ ဖြစ်ရာ ဒေသလည်းဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ စျာနဉ္စ၊ ပဌမာရုပ္ပစျာန်ကိုရင်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ ထိုစျာန်၏အာရုံ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကိုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ထိုစျာန် အာရုံနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ အပ္ပဝတ္ထိကရဏေန စ၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုသဖြင့်

ရင်း။ အမနသိကရကောန စ၊ နှလုံးမသွင်းသဖြင့်ရင်း။ သမတိက္ကမိတ္ဌာဝ၊ အချင်းခပ်သိမ်းလွန်၍သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ-ဥဘယမ္ပိ၊ ထိုစျာန်နှင့် အာရုံနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ကေစ္စံ ကတ္ဌာ၊ (သာမညနိဒ္ဒေသအားဖြင့်ရင်း ဧကသေသနည်းအားဖြင့်ရင်း) တပေါင်းတည်းပြု၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဣဒံ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဖရိတ္ဌာ၊ နှံ့စေ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ တံယေဝ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာ-ရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုပင်လျှင်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိ-ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မနသိကာရဝသေန၊ (အစွန်းအစဘင်မျှမကျန် အချင်းခပ်သိမ်း) အလုံးစုံသော ဝိညာဉ်ကိုနှလုံးသွင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနန္တံ၊ အကျန်အစွန်းအစဘင်မျှမရှိ အလုံးစုံသော။ (ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကရောန္တော၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။[1]) ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်စေအံ့။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာကာသာရမ္မဏံ၊ ကောင်းကင်လျှင် အာရုံရှိသော။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အနဝသေသတော၊ (အစွန်းအစဘင်မျှ မကျန် အချင်းခပ်သိမ်း) အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံအားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ အနန္တန္တိ၊ အကျန်အစွန်းအစဘင်မျှမရှိ အလုံးစုံသော ဝိညာဉ်ဟူ၍။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ပန၊ ဝါစကားခွဲ မျက်ဖြေကိုဆိုပေဒေ့။

၁-လည်ရှိသတ်။ အာယဉ္စိ ထူးသောကြောင့် မနသိကာရဝသေန ဝါ အနန္တ-ဟူပြန်သနည်း။ ပုဗ္ဗေ အနန္တသ အာကာသသ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဌမာရုပ္ပ-ဝိညာဏံ အတ္ထနော ဖရဏာကာရေနေဝ အနန္တန္တိ မနသိကာတဗ္ဗတ္တာ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ ဝုတ္တန္တိ ပုန "မနသိကာရဝသေန ဝါ အနန္တ"န္တိ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗသော မနသိကာရဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိသုဒ္ဓိ ဋီ ၁၊ ၄၀၁။ ရှေးနည်းကား အဆုံးမရှိ ကောင်းကင်ကို အာရုံပြုသော အားဖြင့် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို မိမိနှံ့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင် အနန္တ-ဟူ၍ နှလုံး သွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် "အနန္တံ ဝိညာဏံ"ဟု ဟောတော်မူသည်။ နောက်နည်းကား အစွန်းအစ ဘင်မျှမကျန် အချင်းခပ်သိမ်း အလုံးစုံသောဝိညာဉ်ကို နှလုံးပြုသဖြင့် "အနန္တ"ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဤကား အထူးဟူလို။ လို့ကြောင့် ထိုကိုတင်ဧ၀ခြင်းငှါ သော ဟိ-သည်ကိုတက်သော်။

ဝိဘင်း၊ ၌။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ (ယံ အာကာသံ၊ ကို။ အနန္တံ၊ အဆုံးမရှိဟူ၍။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏၊ ဝါ၊ စျာနသမ္ပယုတ္တဖြင့် တွေ့နှံ့၏။) တံ-ယေဝ အာကာသံ၊ ထိုအနန္တဟု ဖြန့်အပ်သော ကောင်းကင်ကိုပင်လျှင်။ ဖုဋ္ဌံ၊ နှံ့တတ်သော။ ဝိညာဏေန-ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ မနသိ ကရောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ-ဝစနေ၊ ၌။ ဝိညာဏေနာတိ ပဒံ၊ ကို။ ဥပယောဂတ္ထေ၊ ဒုတိယာ အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိဏီးဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ငါဆိုသောအတိုင်း။ အဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုဝိညာဏေန-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ကုန်၏။ ယံ အာကာသံ၊ ကို။ အနန္တံ၊ အဆုံးမရှိဟူ၍။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏၊ ဝါ၊ စျာနသမ္ပယုတ္တဖြင့်တွေ့၏။ တံယေဝ အာကာသံ၊ ထိုအနန္တဟု ဖြန့်အပ်သော ကောင်းကင်ကိုပင်လျှင်။ ဖုဋ္ဌံ၊ နှံ့သော။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤကား အဌကထာ ဆရာတော်အလိုတည်း။ ဋီကာဆရာအလိုကား ဤသို့တက်။) (ယံ အာကာသံ၊ ကို။ အနန္တံ၊ အဆုံးမရှိဟူ၍။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။) တံယေဝ အာကာသံ၊ ထိုအနန္တဟု ဖြန့်အပ်သော ကောင်းကင်ကိုပင်လျှင်။ ဖုဋ္ဌံ၊ နှံ့တတ်သော။ (ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။) ဝိညာဏေန၊ ဒုတိယာ-ရုပ္ပဝိညာဉ်ဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ ၏။

ဝိညာဏ။ ပ။ ရတိတိ ဧတ္ထ ပန၊ ၌ကား။ အယံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ် အား။ အနန္တာ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ အနန္တံ၊ အနန္တမည်၏။ အနန္တမေဝ၊ အနန္တသည်ပင်။ အာနုဘံ၊ အာနုဘမည် ၏။ (သကတ္တ၌ဣဟျပစ္စည်းရောက်၍ အနန္တသည် အာနုဘဖြစ်၏) အာနုဘံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ ဝိညာဏာနုဘံ၊

၁-စျာနဝိဘင်း၌လည်း ဤအနက်ကိုပင် ဟောတော်မူသည်ဟု ပြလို၍ ယမ္မိ ဝိဘင်း ဝုတ္တံ-စသည်ကိုတက်သည်။ ဋီကာ၌ ယမ္မိ-တက်သည်။ ယခုပေတို့၌ ယမ္မန-ရှိသည်။ ဆရာကား အာကာသာရမ္မဏံ ဝိညာဏံ-ဆိုခဲ့သည်။ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ကား ဝိညာဏေန-ဟု ကရဏဝိဘတ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ မတူလဲလျက် စကားနှစ်ချက် မဆန့်ပြီလော စုဒ်ကိုခေါ်အံ့သောငှါ ယမ္မန ဝိဘင်း ဝုတ္တံ-စသည်ကိုမိန့်သော်၊ တက်။ ယမ္မနအလို။ (ပြည်)

မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝိညာဏာနဉ္စဟု။ အဝတ္ထာ၊ ၍။ ဝိညာဏဉ္စန်တိ၊ ဝိညာဏဉ္စဟု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ တွေ့၊ ဤဝိညာဏာနဉ္စ ဟူသောပုဒ်၏ အတ္ထဋ္ဌ။ အယံ၊ ဤဝိညာဏဉ္စ-ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ရူဋ္ဌ-သဒ္ဒေါ၊ တည်း။ တံ ဝိညာဏဉ်၊ ထိုအပိုင်းအခြားမရှိသော ပဌမာရုပ္ပ-ဝိညာဉ်သည်၊ ဝါ၊ အဆုံးမရှိဟု နှလုံးသွင်းခြင်း မနသိကာရ၏အစွမ်းဖြင့် ဝိညာဏဉ္စမည်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ (အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။) ဒေဝါယတနံ ဣဝ၊ ဒေဝါယတနမည်သကဲ့သို့။ အဓိဋ္ဌာန-ဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်ကြောင့်။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ တကွဖြင့် သော။ အသ စျာနသ၊ ဤဒုတိယာရုပ္ပစျာန်၏။ အာယတနံ၊ တည်ရာ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ ကျန်သောစကားသည်။ ပုရိမသဒိသမေव၊ ရှေးဆိုပြီးနှင့် တူသည် ချည်းတည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အယံ ဝိညာဏဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္ထာရကထာ။

အာကိဉ္စညာယတနကထာ

၂၇၃။ ပန၊ အံ့။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ ပဌမာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန-သမာပတ္တိယံ၊ ၌။ စိဏ္ဏဝသီဘာဝေန၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသီဘော် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤဝါရသော ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ်သည်။ အာသန္နအာကာသာနဉ္စာယတနုပစ္စတ္ထိကာ၊ အာကာ-သာနဉ္စာယတနစျာန်ဟူသော နီးသောရန်ရှိ၏။ အာကိဉ္စညာယတနံ ဣဝ၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကဲ့သို့။ နော စ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း မဟုတ်ခဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၂၇] ဝိညာဏဉ္စာယတနေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌။ နိကန္တိ ံ၊ တပ်ခြင်းကို။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရိတ္မာ၊ ၍။ (ယံ၊ အကြင် အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ စျာန်သည်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။) တသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနာရမ္မဏာဘူတသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၏ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။

အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏသဟ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို၊ ဝါ၊ မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်ကို။ သုညတာ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဝိတ္တာကာရော၊ ကင်းသောအခြင်းအရာကို။ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ ကာတဗ္ဗော၊ နည်း။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အမနသိ-ကရိတ္ဝာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း နှလုံးမသွင်းမူ၍၊ ဝါ၊ မကြံစည်မူ၍။ နတ္ထိ နတ္ထိတိ ဝါ၊ ဟူ၍ဌင်း။ သုညံ သုညန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ သက်ဝင်၍ ရှုအပ်၏။ပ။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထို(ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော) စျာန်ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေန္တသဟ၊ ဖြစ်စေသော။ တဿ၊ ထို ပဋိလ်အား။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ သတိ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဥပစာရေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။ သော ပဋိလော၊ သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထို (ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော) စျာန်ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာသေဝတိ၊ ၏။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ အား။ အာကာသံ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ နှံ့၍။ ပဝတ္တသဟ၊ ဖြစ်သော။ တယော မဟာဂ္ဂတ-ဝိညာဏသဟ၊ ထိုမဟာဂျုတ်ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏သာလျှင်။ သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိ-ဘာဝေ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ကင်းသည်၏အဖြစ် မရှိသည်၏အဖြစ် နတ္ထိ ဘောပညတ်တပါးပါး၌[1]၊ ဝါ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ကင်းသည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သောမရှိသည်၏အဖြစ် နတ္ထိဘောပညတ်၌။ အာကိဉ္စညာယတန-စိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ အာကာသေ၊ ကို။ (ကမ္မတ္ထ-

---

၁-သုညဿ စသည်တို့တွင် တပါးပါးယူက ပြီးကောင်းပြီ မဟုတ်လော? သုညဝိဝိတ္တနတ္ထि-ဘာဝေတိ သုညဘာဝေ ဝိဝိတ္တဘာဝေ နတ္ထိဘာဝေ ဝါတိ ယေနာကာရေန ဘာဝိတံ၊ တဿ ဂဟဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဋီ ၁၊၄၀၂။ နတ္ထိ နတ္ထိတိ ဝါ-စသည်ဖြင့် အောက်က ဝိဂြိဟ်ဖြင့် ဆိုခဲ့သည်နှင့် အညီ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပွါးစေအပ်၏၊ ထိုအာကာရကို ယူခြင်းငှါ ဆိုသတည်း။ ဒုန်မဟုတ်။ ဒေ ဝါ တယော ဝါ ပတ္တာ ဒုတိယတ္တာ-ကဲ့သို့ ဝါ-သဒ္ဒါ၏ဝိကပ်အနက်၌ ဗဟုဗ္ဗီဟိ ဟူလိုသော်။ (ပြည့်)

သတ္တမီ) ဝါ၊ ၌။ ဖုဋ္ဌေ၊ နှုံ့ရ၍ဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂတဝိညာဏော၊ မဟဂ္ဂုတ်ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၌။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ ဝိယ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇွှောပိ၊ ဤတတိယာရုပ္ပ၌လည်း။ အပ္ပနာနယော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အယမ္ပန၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဟိ၊ အကျယ်ကို ဆိုအံ့။ တသ္မိံ အပ္ပနာစိတ္တေ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်နှင့်ယှဉ်သော အပ္ပနာ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်သည်။ (တနည်း) တသ္မိံ၊ ထိုပဌမာ-ရုပ္ပ၏ကင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ အပ္ပနာစိတ္တေ၊ ယခင် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်နှင့်ယှဉ်သော အပ္ပနာစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုယောဂိရဟန်းသည်။ (အဘာဝမေဝ ပဿန္တော ဝိဟရတိတိ သမ္မန္တော။) ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်ဆိုသည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ (ကတ္ထစိ ဂန္ဓာ အာဂန္ဓာ သုညမေဝ ပဿတိ၊ နတ္ထိဘာဝမေဝ ပဿ-တိတိ ယောဇနာ) မဏ္ဍလမာဠာဒီသု၊ စည်းဝေးရာတန်ဆောင်းဝန်း စသည်တို့၌။ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန၊ တစုံတခုပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်။ သန္ဓိပတိတံ၊ စည်းဝေးသော။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ကတ္ထစိ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ သန္ဓိပါတကိစ္စာဝသာနေ၊ စည်းဝေးခြင်းကိစ္စ၏အဆုံး၌။ ဘိက္ခု||သု၊ တို့သည်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ကုန်၍။ ပက္ကန္တေသု၊ ဖဲကြကုန်သည်ရှိသော်။ အာဂန္ဓာ၊ လာပြန်၍။ ဒ္ဒါရေ၊ ၌။ ဌတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုစည်းဝေးရာအရပ်ကို။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ သုညမေဝ၊ ရဟန်းတို့မှ ဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဝိဝိတ္တမေဝ၊ ရဟန်းတို့မှ ကင်းသည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဇွှောကာ နာမ ဘိက္ခု||၊ ဤမျှလောက်သောရဟန်းတို့သည်။ ကာလက်တာ ဝါ၊ သေမူလည်း သေလေကုန်သလော။ ဒိသာပက္ကန္တာ ဝါ၊ အရပ်တပါးသို့မူလည်း သွားလေကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုယောဂျီ၏။ ဇဝံ စိတ္တံ၊ ဤသို့ကြံယောင်ကြံမှား အခြားစိတ်သည်။ နု ဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဣဒံ၊ ဤစည်းဝေးရာအရပ်သည်။ သုညံ၊ ရဟန်းတို့မှဆိတ်၏။ ဝိဝိတ္တံ၊ ရဟန်းတို့မှကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ နတ္ထိဘာဝ-မေဝ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ ရှုသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာကောင်း

ကင်၌။ ပဝတ္တိတဝိညာဏံ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာနစက္ခုနှာ၊ ဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ဝိညာဏံ ဝိညာဏံဟု ရှုလျက်။ ဝိဟာရိတ္ဝာ၊ နေပြီး၍ (ပစ္ဆာ၊ မှ။) နတ္ထိ နတ္ထိတိအာဒိနာ၊ နတ္ထိ နတ္ထိ, သုညံ သုညံ, ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တံဟူသော။ ပရိကမ္မမနသိကာရေန၊ ပရိကံဖြစ်သော မနသိကာရဖြင့်။ တသ္မိံ ဝိညာဏေ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ အန္တရဟိတေ၊ ကွယ်ပျောက်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမသင်္ခါတံ၊ ကင်းခြင်းပျောက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အဘာဝမေव၊ နတ္ထိဘောပညတ်ကိုသာလျှင်။ ပဿန္တော၊ ဘာဝနာစိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ ဝိဟာရတိ၊ နေ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘော၀တာ၊ ဖြင့်။ သေ-သော ပဋိဂ္ဂလော၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းဘင်မျှ သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (တနည်း) နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ နတ္ထိ နတ္ထိ, သုညံ သုညံ, ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တံဟူ၍။ (ဧ၀ံ၊ ဤအခြင်းအရာဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။) အာကိဉ္စညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာရတိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၇၄။ ဣဒါပိ၊ ဤတတိယာရုပ္ပစျာနကထာ၌လည်း။ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေव၊ တည်း။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိညာ-ဏဉ္စာယတနန္တိ ဣဟာပိ၊ ၌လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ လျှင်။ စျာနမ္ပိ၊ ဒုတိယာရုပ္ပစျာန်သည်လည်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံသည်လည်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပုရိမနယေနေ၀၊ လျှင်။ ဝိညာဏဉ္စ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဉ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ သည်။ ဒုတိယဿ အာရုပ္ပဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒေ၀ါနံ၊ တို့၏။ ဒေ၀ါယတနံ ဝိယ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ [၃၂၀] ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ဝိညာဏဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ တံ၊ သည်။ တသ္မေ၀ စျာနဿ၊ ထိုဒုတိယာရုပ္ပ စျာန်၏သာလျှင်။ သဠာတိဟေတုတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မောဇာ၊ တိုင်းသည်။ အဿာနံ၊ တို့၏။ အာယတနံ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနိ ဝိယ၊ သို့။ သဠာတိ-

ဒေသဌေန၊ ဖြစ်ရာဒေသဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာယတနဟု၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ စျာနဟု၊ ကိုဋေါ်း။ အာရမ္မဏဟု၊ ကိုဋေါ်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤစျာန်အာရုံနှစ်ပါးကိုလည်း။ အပ္ပဝတ္ထိကရဏေန စ၊ ဌင်း။ အမနသိကရဏေန စ၊ ဌင်း။ သမတိက္ကမိတ္စာဝ၊ လျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာဝတ္ပံ၊ နေသင့်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ထိုစျာန်နှင့်အာရုံ နှစ်ပါးကိုလည်း။ ဧကဇ္ဈံ ကတ္စာ၊ (သာမညနိဒ္ဒေသအားဖြင့်ဌင်း, ဧကဒေသနည်းအားဖြင့်ဌင်း) တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဣဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ နတ္ထိ နတ္ထိ, သုညံ သုညံ, ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကရောန္တော၊ လျက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဘဝေါ၊ ၌။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ တညေव ဝိညာဏံ၊ ထိုရှေးဌ၌ အနန္တံ ဝိညာဏံဟု နှလုံးသွင်းအပ်ပြီးသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုပင်လျှင်။ အဘာဝေတိ၊ မထင်သည်ကိုပြု၏။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ခြင်းကင်းပျောက်စေ၏၊ ဝါ၊ ပျောက်ပျက်စေ၏။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။ ကိဉ္စိ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ စိုးစဉ်းဘင်မျှအကျန်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယမ္ပိ-ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ ခယတော၊ ခယအားဖြင့်။ သမ္မသနံ ဝိယ၊ သုံးသပ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ခယတော သမ္မသနံ ဝိယ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဟောတော်မူသော်လည်း။ အဿ-ပါဌဿ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝမေဝ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်အတူသာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝိ-ညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အနာဝဇ္ဇန္တော၊ မဆင်ခြင်မူ၍။ အမနသိကရောန္တော၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ အပ္ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ သက်ဝင်၍မရှုမူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်။ အဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ နတ္ထိဘာဝံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို သာလျှင်။ သုညဘာဝံ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဝိတ္တဘာဝ-မေဝ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ မနသိကရောန္တော၊ ၍။ အဘာ-ဝေတိ၊ မထင်သည်ကိုပြု၏။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ခြင်း ကင်းပျောက်စေ၏။

အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဣတော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်မှ။) အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ဤပါဠိ၏အနက်ကို။) နဒ္ဒဗ္ဗော၊ အပ်။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အသ-ပဌမာ-ရုပ္ပဿ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်အား ။ ကိဉ္စနံ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဘင်မျှ အကြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ် သည်။ အကိဉ္စနံ၊ မည်၏။ အသ-ပဌမာရုပ္ပဿ၊ အား။ အန္တမသော၊ အဆုံးဖြစ်သော အဖို့အားဖြင့်။ ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ၊ ဘင်မျှလည်းဖြစ်သော။ အဝ-သိဋ္ဌံ၊ အကြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကိဉ္စနဿ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဘင်မျှ အကြင်းမရှိသော ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အာကိဉ္စညံ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဘင်မျှ အကြင်းမရှိသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏အဖြစ်။ ဧတံ၊ ဤအာကိဉ္စညံ ဟူသော အမည်သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏာပဂမဿ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်၏ဉာဏ်အားမထင် ကင်းကွာပျောက်ကွယ် ခြင်း၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ (အာယတနံ၊ နေရာ သည်။) ဒေဝါယတနံ ဣဝ၊ ဒေဝါယတနမည်သကဲ့သို့။ တံ အာကိဉ္စညံ၊ ထိုစိုးစဉ်း အနည်းငယ်ဘင်မျှ အကြင်းမရှိသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော နတ္ထိဘော ပညတ်သည်။ အဿ စျာနဿ၊ ထိုတတိယာ-ရုပ္ပစျာန်၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနံ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ သည်။ ပုရိမသဒိသမေဝ၊ ရှေးဆိုပြီးစကားနှင့်တူသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤ၌ အပြီးမှတ်အပ်၏။

အယံ အာကိဉ္စညာယတနကထာ။

၁-ဤ၌ အသ-၏ အစဲသည် နာသ ပဌမာရုပ္ပဿ-ဟူသော ဋီကာကျော်ကို မှီသည်။ ဤမဟာဋီကာ၌ကား အဿာတိ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏာဘာဝဿ-ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုဖွင့်ပြ သည့်အတိုင်းလည်း ဂဏ္ဌိနံစာ ယောဇနာ၏ ကြိုက်ရာယူ။ (အ-သံ-သော)

နေဝသညာနာသညာယတနကထာ

၂၇၅။ ပန၊ တခန်းဆိုအုံ့။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ ပဠုဟာကာရေဟိ၊ တိုဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယံ၊ ဌ္ဌ။ စိဏ္ဏဝသိဘာဝေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤ၀ါရသော တတိယာရုပ္ပသမာပတ်သည်။ အာသန္နဝိညာဏဉ္စာယတနပစ္စတ္ထိကာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ဟူသော နီးသော ရန်သူရှိ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဝိယ၊ သမာပတ်ကဲ့သို့။ နော စ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ရင်း။ သညာ၊ သည်။ ရောဂေါ၊ ရောဂါတည်း။ သညာ၊ သည်။ ဂဏ္ဍော၊ အိုင်းအမာနှင့် တူ၏။ သညာ၊ သည်။ သလ္လံ၊ မြားငြောင့်နှင့်တူ၏။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ နေဝသညာနာသညာ၊ အကြင်နေဝသညာနာသညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤ နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာကိဉ္စညာယတနေ၊ စျာန်၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ဒေါသကိုရင်း။ ဥပရိ၊ အထက် စတုတ္ထာရုပ္ပဌ်။ အာနိသံသဉ္စ၊ အာနိသင်ကိုရင်း။ ဒိသ္မာ၊ ၍၊ အာကိဉ္စညာယတနေ၊ ဌ်၊ နိကန္တိ၊ သည်။ ပရိယာဒါယ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ မနသိကရိတ္မာ၊ ၍။ အတာ-ဝံ၊ နတ္ထိဘောပညတ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္မာ၊ ၍။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ် သုံးဆောင်အပ်သော။ သာဝ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ၊ ကိုသာ လျှင်။ သန္တာ သန္တာတိ၊ ငြိမ်သက်ပေစ ငြိမ်သက်ပေစဟူ၍။ [၃၂] ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပ။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုတတိယာရုပ္ပ သမာပတ်ဟု ဆိုအပ်သော (စတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်ဖြစ်ကြောင်း) အာရုံနိမိတ်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မာနသံ၊ စိတ်ကို၊ ဝါ၊ ဘာဝနာမနသိကာရကို။ စာရေန္တသာ၊ ဖြစ်စေ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂါ၀စရပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိုဝရဏာနိ၊ တို့လည်း။ ပ။ သော၊ ထိုယောဂါ၀စရသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂရောတော၊ သော။ တဿ၊ အား။ ဝိညာဏာပဂမေ၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်း ဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိသခါတော သု၊ ဣဒါနိ ဝေတ္ဌသု

ခန္ဓေသု၊ တိုဋ္ဌ။ နေဝ။ပ။ စိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ ၏။ တ္ထေ၊ ဣစတုတ္ထာ-ရုပ္ပကထာဋ္ဌ။ အပ္ပနာနယော ပန၊ ကိုကား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တ္ထောဝတာ၊ ဖြင့်။ သေ-သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သဗ္ဗသော။ ပ။ ဝိဟရတိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၇၆။ ဣဓ၁ပိ၊ ဋ္ဌလည်း။ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ အာကိဉ္စ။ ပ။ တ္ထောပိ၊ ဋ္ဌလည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ဋ္ဌ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ စျာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ ခဲ့။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပုရိမနယေနေဝ၊ လျှင်။ အာကိဉ္စညဉ္စ၊ လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ သည်။ တတိယသာ အာရုပ္ပစ္ဆာနသာ၊ ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဒေဝါယတနံ ဝိယ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယ-တနဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ တထာ၊ တူ။ အာကိဉ္စညဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ တံ၊ ဟူသည်။ တယော၀ စျာနသာ၊ ၏သာ လျှင်။ သဉ္ဇာတိဟေတုတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မောဇာ၊ သည်။ အဿာနံ၊ တို့၏။ အာယတနံ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သဉ္ဇာတိဒေသ-ဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ အာကိဉ္ဉ-ညာယတနံ၊ မည်၏။ ဝေါ၊ သို့။ စျာနဉ္စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေဒံ ဥဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။

နေ၀သညာနာသညာယတနန္တိ ဣတ္ထ ပန၊ ဋ္ဌကား။ ယာယ-ယာဒိ-သာယ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ (၀ါ၊ ပဋ္ဌသညာကိစ္စ၏ မရှိခြင်း ကြောင့် သညာဟူ၍လည်း မဆိုလောက်, သညာသဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့် သညာမဟုတ်ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်သော။) သညာယ၊ အလွန်တရာ သိမ်မွေ့စွာသော သညာ၏။ ဘာ၀တော၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ တံ-စျာနံ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်ကို။ နေ၀သညာနာသညာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိပန္နသာ၊ ကျင့်သော ယောဂါ၀စရအား။ သာ သညာ၊ ထိုအလွန်တရာသိမ်မွေ့စွာသော သညာ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သညာပဋ္ဌိပဒံ၊ ထိုအလွန်တရာသိမ်မွေ့စွာသော သညာနှင့် ထိုသညာကိုရကြောင်း အကျင့်နှစ်ပါးစုံကို။ တာ၀၊ လက်မှန်။

ဒယော်တုံ့၊ ၎။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ နေဝသညီနာသညီတိ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဒရိတ္တာ၊ ၍။ တညော၀။ပ။ တေန ဝုစ္စတိ နေဝသညီနာသညီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠိတော်၌။ သန္တေတော မနသိကရောတီတိ၊ ကား။ အယံ သမာ-ပတ္တိ၊ သည်။ သန္တာ ဝတ၊ ငြိမ်သက်ပေစ့။ ယတြ-ယာ သမာပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိဘာ၀မ္မိ၊ (ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်) နတ္ထိဘောပညတ် (ဟူသော သို့စဉ် အလွန်သိမ်မွေ့စွာ)ကိုသော်လည်း။ အာရမ္မဏံ ကရိတ္တာ၊ ၍။ ဌဿတိ နာမ၊ တည်နိုင်ပေသည်တကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သန္တာရမ္မဏ-တာယ၊ ငြိမ်သက်သော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ အာကိဉ္စညာ-ယတနံ၊ ကို။ သန္တာတိ၊ ငြိမ်သက်ပေစ့ဟု။ မနသိကရောတိ၊ ၏။

[၃၃၀] သန္တတော၊ အားဖြင့်။ ဧစ မနသိကရောတိ၊ အံ့။ ကထံ၊ ကြောင့်။ သမတိက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ လျှင်။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာယ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမတိက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-ပါဂဋ်ကရောမိ၊ အံ့။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ တံ-အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ သန္တ-တော၊ ဖြင့်။ ကိဉ္စာပိ မနသိကရောတိ၊ အကယ်၍နှလုံးသွင်း၏။ အတ ခေါ၊ ထိုသို့သော်လည်း။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ အယံ၊ သည်။ ဧတံ-ဗျာနံ၊ ကို။ အာ၀ဇ္ဇိဿာမိ၊ ဆင်ခြင်အံ့။ သမာပဇ္ဇိဿာမိ၊ ဝင်စားအံ့။ အဓိဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ဆောက်တည်အံ့။ ဝုट्ठहिဿာမိ၊ ထအံ့။ ပစ္စ၀েက္ခိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သေ-ဧသော အာဘောဂေါ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဧသေ-ဧသော သမန္နာဟာရော၊ ဤသို့ကောင်းစွာ အဖန်ဖန် နှလုံးသို့

၁-ဤ၀ိဘင်းပါဠိ၌ သညာကို အာဘယ်ဖြင့် ပြသနည်း၊ သညာကို ပြသောအရာ ရှာ-မတွေ့-ကြောင့် နေ၀သညီနာသညီတိ ဟိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဓမ္မံ ဥဒ္ဒရန္တေန သညာ၀န္တမုခေန သညာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ဒီကာ ၁၊ ၄၀၄။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် စျာန်ကို ထုတ်သည်ဆိုသော် ဘယ်မှု သနည်း-ကြောင့် အညထာ နေ၀သညာနာသညာယတနန္တိ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗံ သိယာ။ ဋီ ၁၊ ၄၀၄။ ကြွင်းသော ပါဠိဖြင့် ပဋိပဒါကိုပြသည်ကား အသ္မိနည်း-ကြောင့် သာ ပန ပဋိပဒါ ယတ္ထ ပ၀တ္တတိ၊ ယထာ ဧ ပ၀တ္တတိ၊ တံ ဧသေတုံ အာကိဉ္စညာယတန် သန္တတော မနသိကရောတ၊ သခ်ါရုပ၀ေသသမာပတ္တိ ဘာ၀ေတိတိ ဝုတ္တံ။ ဋီ ၁၊ ၄၀၄။ ။ပ၀တ္တိဋ္ဌာန-ပ၀တ္တိအာ-ကာရကို ပြခြင်းငှါဟူသော် အာဘယ်ကား ပ၀တ္တိဋ္ဌာန, အာဘယ်ကား ပ၀တ္တိအာကာရနည်း-ကြောင့် အာကိဉ္စညာယတနံ ဟိ စတုတ္ထာရုပ္ပဘာ၀နာယ ပ၀တ္တိဋ္ဌာနံ၊ သခ်ါရုပ၀ေသေ-သမာပတ္တိဘာ၀နာ ပ၀တ္တိအာကာရော။ ဋီ ၁၊ ၄၀၄။ (ပြည့်)

ဆောင်ခြင်းသည်။ သေ-ဧသော မနသိကာရော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာကိဉ္စညာယတနတော၊ စျာန်ထက်။ နေဝ။ပ။ နသ္သ၊ စျာန်၏။ သန္တ။ ပ။ တာယ၊ သာလွန်၍ငြိမ်သက် သာလွန်၍မွန်မြတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ရာဇာ၊ သည်။ မဟာစ္စရာဇာနုဘာဝေန၊ မြတ်သော မင်းအာနုဘော်ဖြင့်။ ဟတ္ထိကွန္ဓဝရဂတော၊ မြတ်သော ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်တည်လျက်။ နဂရဝီထိယံ၊ ၌။ ဝိစရန္တော၊ မြို့လည် တော်မူလတ်သော်။ ဒန္တကာရာဒယော၊ ပန်းပွတ်သွားအစရှိကုန်သော။ သိပ္ပိကေ၊ အတတ်သည်တို့ကို။ ဧကံ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြဲစွာ။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ ဧကေန၊ တဝည်သောအဝတ်ဖြင့်။ သိသံ၊ ကို။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်၍။ ဒန္တစုဏ္ဏာဒီဟိ၊ ဆင်စွယ်မှုန့်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သမောကိဏ္ဏဂတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြွမ်းသော ကိုယ်ရှိကုန်လျက်။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ ဒန္တဝိကတိအာဒီနိ၊ ဆင်စွယ်ကြွတ်အထူး ပွတ်လုပ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ သိပ္ပါနိ၊ အတတ်တို့ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၌။ ရေ၊ အိုအမတ်တို့။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ အဟော ဆေကာ ဝတ၊ ချော်တတ်ပေကုန်စွတကား။ ဤဒိသာနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သိပ္ပါနိပိ၊ သိမ်မွေ့သော အတတ်တို့ကိုသော်လည်း။ ကရိယာန္တိ နာမ၊ ပြုနိုင်ပေကုန် ဘိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုအတတ်သည်တို့၏။ ဆေကတာယ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်၌။ တုယတိ၊ နှစ်သက်ကားနှစ်သက်၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် နှစ်သက်သော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သိပ္ပိကော၊ အတတ်သည်သည်။ ဘဝေယ္ယံ၊ ဖြစ်ရာဘိ မူကား။ အဟော ဝတ၊ ချော်ကောင်းလေစွ။ အာသ၊ ထိုမင်း၏။ ဣတိ ဧဝံ စိတ္တံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ရဇ္ဇသိရိယာ၊ မင်းအဖြစ် ဟူသော အသရေ၏။ မဟာနိသံသတာယ၊ များသောအာနိသင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သော-ရာဇာ၊ ထိုမင်းသည်။ (တေသံ သိပ္ပိနံ၊ ထိုအတတ်သည်တို့၏။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှ လည်း။ အမညမာနော၊ မမှတ်သည်ဖြစ်၍။) သိပ္ပိနော၊ တိုအတတ်သည် တို့ကို။ သမတိက္ကမိတ္ဝာဝ၊ လွန်၍သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊

ဤအတူလျှင်။ သေ-ဟေသော၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ တံ သမာပတ္တိ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကို။ သန္တဟောတော၊ ဖြင့်။ ကိဉ္စာပိ မနသိ-ကရောတိ၊ ပေ၏။ အဟ ခေါ၊ သော်လည်း။ အသ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အဟံ၊ သည်။ တေ သမာပတ္တိ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိဿာမိ၊ အုံ့။ပ။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သလျှင်ကတည်း။

သော၊ ကိုယောဂါဝစရသည်။ တံ-တတိယာရုပ္ပသမာပတ္တိ၊ ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ သန္တာ ဝတာယံ သမာပတ္တိ ဤသို့သောဖြင့် ဆိုဧပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သန္တဟောတော-သန္တာ ဣတိ၊ ငြိမ်သက်စွာဟူ၍။ မနသိ-ကရောန္တော၊ ၍။ ပရမသုခုမံ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်သော သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ အလွန်အကဲသိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တုံ၊ ရောက်သော ။ တံ သည်၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ယာယ-သညာယ၊ ဖြင့်။ (ပဋိဂ္ဂလော၊ သည်။) နေဝသညီနာသညီ နာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သခ်ါရုဝသေသသမာပတ္တိ၊ ရုန်ရင်းသောသခ်ါရတို့မှ ကြွင်းကျန်သောအလွန်သိမ်မွေ့သော သခ်ါရမျှ ဖြစ်သော သမာပတ်ကို[၂]။ ဘာဝေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (တံ တာဒိသံ၊ သော။ သည်၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။) သခ်ါရုဝသေသသမာပတ္တိန္တိ၊ ကား။ အစ္စန္တသုခုမဘာဝပ္ပတ္တသခ်ါရံ၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်လျက် မပြောစလောက်သခ်ါရမျှဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အသိမ်-မွေ့ဆုံးအဖြစ်သို့ရောက်သော သခ်ါရမျှဖြစ်သော။ စတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ္တိ၊ ကို။

၂၀၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယန္တံ-စတုက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကျင့်စဉ်ဖြင့် အဓိဂတာယ၊ ရအပ်ပြီးသော။ သညာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နေဝ။ပ။ တ္ထိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ-စတုက္ခန္ဓံ၊ ကို။ အတ္ထတော၊ (ကုသိုလ်စသော

၁-အပ္ပနာပတ္တိ ရှိသည်ကား ဌိကာနခုနှင့်မညီ၊ ဝိုတ္တိုင်းယောဇနာမှ ပရမသုခုမ၊ အလွန်အကဲ သိမ်မွေ့စွာသော။ အပ္ပနာပတ္တိ၊ အပ္ပနာအဖြစ်သို့ရောက်သော။ ပေး။ (ပြည်)

၂-သခ်ါရုဝသေသသမာပတ္တိန္တိ ဥက္ကဋ္ဌသဂတသုခုမတာယ သခ်ါရုန် ဝေသသတာမတ္တ သမာပတ္တိ ။ ဌိ ၁၊ ၄၀၅။ ။ဥက္ကဋ္ဌသဂတသုခုမတာယ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်သော သိမ်လှ-သော သခ်ါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သခ်ါရုန်၊ ရုန်ရင်းသော သခ်ါရတို့မှ။ ဝေသသတာမတ္တ၊ အကျန် သိမ်မွေ့သော သခ်ါရမျှဖြစ်သော။ သမာပတ္တိ ၊ ကို။ ပေး။ တာ-ဘဒန္တ-ဝုတ္ထ ။ သြဇာရိကသခ်ါရေဟိ ဘာဝေသသသုခုမတာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ အာဇ္ဇော ။ ပ ။ ၂ ။ (ပြည်)

ဝိသေသဖြင့် အထူးပြုအပ်သော) ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သရုပ်တရားကိုယ် အနက်အားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ၎။ နေဝသညာ။ပ။ မောတိ၊ ၍။ ဥတ္တံ၊ ၏။

[နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပန္နဿ ဝါ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဥပပန္နဿ ဝါ၊ ထိုဘုံ၌ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ၊ မျက်မှောက်ချမ်းသာခံစားရှိနေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။]

တေသု၊ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဇ္ဈာ၊ ဤပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော ပန၊ ကိုကား။ (ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမဈာနေသု ဝိယ၊ အောက်ဖြစ်သောစျာန်တို့၌ကဲ့သို့။) သြဠာရိ-ကာယ၊ ရုန့်ရင်းသော။ သညာယ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (နေဝသ အတ္ထိ-နှင့်စပ်) သုခုမာယ၊ သော။ သညာယ၊ ၏။ ဘာဝတော စ၊ ရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ (နာသညံ-နှင့်စပ်) သသမ္ပယုတ္တဓမ္မသ၊ သော။ အသ စျာနသ၊ အား။ သညာ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာသည်။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ (တံ စျာနံ၊ သည်။) အသညဠ္ဠ၊ သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်လည်း။ နု၊ မဟုတ်။ (စ-ကျေ၊ ပိ-ကျေလည်းဟူသင့်၏) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ စျာနံ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညံ၊ မည်၏ ၁။ တံ စျာနံ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညဠ္ဠ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာမရှိ, သိမ်မွေ့သော သညာမရှိ မဟုတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ [၃၃၁] မနာယ။ပ။ ပန္နတ္တာ၊ ၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတနဠ္ဠ၊ နမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေဝ။ပ။ နံ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဇ္ဈာ-စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ ၌။ ယာ အယံ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်ရှိသောသညာသည်။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ၊ (ဝိပဿနာ၏အာရုံအဖြစ်သို့ရောက်၍ ငြီးငွေ့ခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော) ထင်ရှားသောသညာကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၎။ အသမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာ၊ သညာမမည်၊ ဝါ၊ သညာမဟူစလောက်။ သခ်ါရာ-

---

၁-အလယ်ညွှန်၏ အ-ကို ဒီဃပြု၊ တနည်း နှ-ကို အန်-ပြု။ အနသညဠ္ဠာတိ အတ္ထော။ ဋီ ၁၊ ၄၀၆။ (ပြည်)

ဝသေသသုခုမဘာဝေန၊ ရုန်ရင်းသောသခ်ါရတို့မှ ကြွင်းကျန်သော သိမ်မွေ့သော သခ်ါရ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ အသညာ၊ သိမ်မွေ့သော သညာမဟုတ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာ-နာသညာ၊ မည်၏။ သာ-ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညာ စ၊ ရုန်ရင်းသော သညာမဟုတ်, သိမ်မွေ့သော သညာမဟုတ်သည် မဟုတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသဓမ္မာနံ၊ ကြွင်းသောတရားတို့၏။ အဓိဋ္ဌာန-ဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာယတနဋ္ဌ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တွေ့၊ ဤဝတ္ထုတွေ့ရပ္ပ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်ကား။ သညာ ဝေ၊ သာလျှင်။ ဒေဿိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ နေဝဝေဒနာ-နာဝေဒနာ၊ မည်၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နေဝစိတ္တံနာစိတ္တံ၊ မည်၏။ ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ နေဝဖဿောနာဖဿော၊ မည်၏။ သေသ-သမ္ပယုဇ္ဇဓမ္မသု၊ ယခင်လေးပါးမှ ကြွင်းသော သမ္ပယုတ်တရားတို့၌။ သေ နယော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ သညा-သီသေန၊ ဖြင့်။ အယံ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သေ အတ္ထော၊ (တစုံတခုသောဝိသေသကို စွဲ၍ သဘောအားဖြင့် ရှိ၏ဟူ၍ ဆိုအပ်သောဓမ္မ၏ပင် တစုံတခုသော ဝိသေသကိုစွဲပြန်၍ မရှိဟူ၍ ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ဟူသော) ဤအနက်ကို။ ပတ္တမက္ခနတေလပ္ပဘုတိဟိ၊ သပိတ်သုတ်သောဆီ အစရှိကုန်သော။ ဥပမာ-ဟိ စ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်ရှားပြအပ်၏။

သာမဏေရော၊ သည်။ တေလေန၊ ဖြင့်။ ပတ္တံ၊ ကို။ မက္ခေတ္မာ၊ ၍။ ဌပေသိ ကိရ၊ ထားသတတ်။ တံ၊ ထိုသာမဏေကို။ ယာဂုပါနကာလေ၊ ၌။ ထေရော၊ သည်။ ပတ္တံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်ခဲ့လေဟု။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပတ္တေ၊ ၌။ တေလံ အတ္ထိ၊ ဆီရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အကပ္ပိယဘာဝံ ဥပါဒါယ၊ မအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုစွဲ၍။) အာဟ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ သာမဏေရ၊ ဏေ။ တေလံ၊ ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ နာဒ္ဒိ၊ ဆီကျည်ကို။ ပူရေဿာမိ၊ ပြည့်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေလံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊

မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (နာဠန္ဒပုရဏံ၊ ဆီကျည်ပြည့်လောက်သောဆီကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။) အာဟာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ အနေ္ဓာဝုတ္ထတ္တာ၊ အနေ္ဓာဝုတ္ထ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယာဝုယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ အကပ္ပိယဒ္ဒေန၊ မအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေလမတ္ထိတိ၊ ဆီရှိ၏ဟုဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ နာဠန္ဒပုရဏာဒီနံ၊ ဆီကျည်ပြည့်လောက်သော ဆီအစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍ဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ သာပိ သညာ၊ သည်လည်း။ ပဌဝိသညာ-ကိစ္စံ၊ ထင်စွာသော သညာကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၎။ အသမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သခါရာဝသေသသုခုမ-ဘာဝေန၊ ရှုန့်ရင်းသော သင်္ခါရမှကြွင်းသော အလွန်သိမ်မွေ့သောသင်္ခါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ နာသညာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣဒေ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ်၌။ သညာကိစ္စံ၊ သညာ၏ကိစ္စဟူသည်။ ကိမ္မနု၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) အာရမ္မဏ-သဠာယနုဠေဝ၊ အာရုံကို အမှတ်ပြု၍သိခြင်းသည်ရင်း။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝံ၊ သို့။ ဥပဂန္တွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒါဇနနဋ္ဌ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ရင်း။ သညာကိစ္စံ၊ သညာကိစ္စမည်၏။ ဟိ-ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ သုခေါဒကေ၊ ရေအေး၌။ တေဇောခေတု၊ သည်။ ဒဟနကိစ္စံ၊ လောင်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၎။ နု သက္ကောတိ ဣဝ၊ သို့။ သော သညာ၊ သည်။ သဠာယနုကိစ္စမ္ပိ၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းကိစ္စကိုလည်း။ ပဌဝိုံ၊ ထင်စွာ။ ကာတုံ၊ ၎။ နု သက္ကောတိ၊ နိုင်။ သေသသမာပတ္တိသု၊ စတုတ္ထာရုပ္ပမှကြွင်းသော သမာပတ်တို့၌။ သညာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝံ၊ သို့။ ဥပဂန္တွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒါဇနနမ္ပိ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း။ ကာတုံ၊ ၎။ နု သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အညေသု၊ စတုတ္ထာရုပ္ပမှတပါးကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အကတာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းကို မပြုဘူးသော၊ ဝါ၊ မဖြစ်စေဘူးသော သုံးသပ်ခြင်း၌ အလေ့အလာရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နေဝသညာ-နာသညာယတနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သမ္မသိတ္မာ၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒံ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သို့။ ပတ္တုံ၊ ၎။ သမတ္ထော နာမ၊ စွမ်းနိုင်သောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (သာဝကဟူက မနိုင်သည်ချည်းလောဟု၊ ကြောင့်)။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်ပေ၏[1]။ (အကတာဘိနိဝေသော-ဟူသောကြောင့် ကတာဘိနိဝေသ ဖြစ်ကစွမ်းနိုင်သည်ချည်းလော-ဟုကြောင့် ပကတိဝိပဿကော ပန-စသည်ကို) ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပကတိဝိပဿကော၊ ပြကတော့အားဖြင့် ဝိပဿနာရှုတတ်သော သူသည်[2]။ မဟာပညော၊ ပညာကြီးသည်ဖြစ်၍။ သာရိပုတ္တသဒိသော၀၊ သာရိပုတ္တရာနှင့် ဉာဏ်ရည်တူသော သူသာလျှင်။ သက္ကုဏေယျ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ တတ်နိုင်ရာ၏။ သောပိ၊ ထို (သာရိပုတ္တရာထေရ်ကျော် တူလျော်ဆိုဖွယ် ပညာကျယ်သော) ပကတိဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤနေ၀သညာနာသညာယတန တရားတို့သည်။ အဟုတ္ဘာ၊ ရှေးကမရှိကုန်မှ၍။ သမ္ဘောန္တိ ကိရ၊ ယခုဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဟုတ္ဘာ၊ ယခုဖြစ်၍။ ပဋိဝေန္တိ ကိရ၊ ပျက်ကုန်သတတ်။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ကလာပသမ္မသနဝေသေနေ၀၊ အပေါင်းအားဖြင့် သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပစိတ္တုပ္ပါဒ်ဌ

၁-အပိစ-အာဒ္ဓ စ-မပါပဲ အပိ-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် အညေသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အကတာဘိနိဝေသော၊ အစပြု၍ ဝိပဿနာရှုခြင်းကို မပြုဘူးသေးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အပိ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာပင် ဖြစ်စေကာမူ။ နေ၀သညာနာသညာယတနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သမ္မသိတ္ဘာ၊ ၍။ နိုဗ္ဗိဒါ၊ သို့။ ပတ္တုံ၊ ၎။ သမတ္ထော နာမ၊ စွမ်းနိုင်သည် မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ-ဟု အနက်ပေး။ သို့မဟုတ် ဒုတိယ ဝိဘတ်ကို ဒုတိယာနိဒ္ဒေသ နှာ ၂၂၂ စာပိုဒ် ၆၆၃-၌ တံ သမ္မာဒေတုကာမေန သမထယာနိကေန တာ၀ ဌပေတ္ဘာ နေ၀သညာနာသညာယတနံ-စသည်ဖြင့် ဆိုလတံ့သော စကားနှင့်ရင်း, မ ဌ ၄-၆၁ စာပိုဒ် ၉၅-၌ ယသ္မာ နေ၀သညာနာသညာယတနေ ဗုဒ္ဓါနံယေ၀ အနုပဒမ္ဘဝိပဿနာ ဟောတိ၊ နု သာ၀ကာနံ၊ တသ္မာ ဧတ္ထ ကလာပဝိပဿနံ ဒဿေန္တော ဝေမာဟ-ဟူသော အဖွင့်နှင့်ရင်း တသားတည်း ညီညွတ်မည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ခန္ဓာ စသည်ကို မုခပြုသဖြင့် ဝိပဿနာကို စတင်နှလုံးသွင်းခဲ့၍ ဒုဒိရ အာရုံတို့နှင့် တက္ခ ဒုဒိရ ၆-ပါး၌ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ဝိပဿနာ ရှုသူဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ဌ ၁၊ ၄၀၆ ၌ ပကတိဝိပဿကောတိ ပကတိယာ ဝိပဿကော၊ ခန္ဓာဒိမုခေန ဝိပဿနံ အာဘိနိ၀ိသိတ္ဘာ ဒုဒိရာလမ္ဗနေဟိ သဒ္ဓိံ ဒုဒိရပ္ပ၀တ္တေ၊ ဝိပဿကော သက္ကုဏေယျ ကဘ္ဘီသ္ယ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏံ ဥပ္ပါ၊ ဒေတုံ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤ၌ ပကတိအားဖြင့် ဝိပဿနာရှုသူ ဟူသော စကားဖြင့် ဤနေ၀သညာနာသညာယတနစျာန်ကို မရှုခဲကပင် ဝိပဿနာရှုနေသော သူဟု ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ရင်းသည် ကတာဘိနိ၀ေသ အခြားခန္ဓာတို့၌ စတင်၍ ဝိပဿနာရှုနိုင်သူ ရှိဘူးသူပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကတာဘိနိ၀ေသော ဟု ဆိုပြင်သောအရာ၌ ပကတိဝိပဿကော-ဟု ပရိယာယ် အဖြစ်ဖြင့် လဲလှယ်၍ မိန့်ဆိုသားသည်ဟု မှတ်အပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

အကျုံးဝင်သော ဖဿာဒိဓမ္မတို့ကို အသီးအသီး မဝေဖန်မှု၍ တပေါင်း တည်းယူ၍ အပေါင်းအားဖြင့် သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ (နယ-ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော ကလာပသမ္မသန အစွမ်းဖြင့်ဟူလို) သက္ကြ-ဏေယျ၊ ရာ၏။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝင်သေန၊ (ဖဿစသော တရားတို့ကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ အသီးအသီး သရုပ်အားဖြင့်ယူ၍ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟူသော) အဖို့အဖို့အားဖြင့် ဖဿာဒိမ္မေတို့ကို ရှုသောဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်ကား။ နော သက္ကြဏေယျံ၊ မတတ်နိုင်ရာ။ ဧသော သမာပတ္တိ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ်သည်။ (ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မသေနာပတိနာပိ နာမ၊ ဓမ္မသေနာပတိ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ပင် သော်လည်း။ အနုပဒံ၊ ဖဿာဒိဓမ္မတို့ကို အသီးအသီး သရုပ်အားဖြင့် ကောက်၍ အဖို့အဖို့အားဖြင့်။ နု ဝိပဿနေယျ၊ ဝိပဿနာကို မဖြစ်စေနိုင်။) ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းဖြင့်။ သုခုမတ္တံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်၏။

[၃၃၂] ပတ္တမဂ္ဂနတေလူပမာယ၊ သပိတ်သုတ်ဆီဥပမာဖြင့်။ ဝိဘာ-ဝေတဗ္ဗော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ မဂ္ဂါဒကူပမာယပိ၊ ခရီးဌာ-ရှိသောရေ ဥပမာဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။ မဂ္ဂပဋိပန္နဿ၊ ခရီးသွားသော။ ထေရဿ၊ အညတရထေရ်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့ဦး။ ဂစ္ဆန္တော၊ သော။ သာမဏေရော၊ သည်။ ထောကမုဒကံ၊ အနည်း-ငယ်ရေကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ဥဒကံ၊ ရေ။ ဥပါဟနာ၊ တို့ကို။ သြမုဠ္ဆထ၊ ချွတ်တော်မူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ ဆိုသတတ်။ တတော-တဒါ ကာလေ၊ ၌။ ထေရေန၊ သည်။ သစေ ဥဒကမတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရေရှိသည်ဖြစ်အုံ့။ နှာနသာဋ္ဌိကံ၊ ရေသနုပ်ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ နှာယိဿာမ၊ ရေချိုးကုန်အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ နတ္ထိ၊ ရေမရှိ။ ဣတိ၊ သို့၊ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဥပါဟန-တေမနမတ္တဌေန၊ ဘိနပ်စွတ်လောက်ရုံမျှရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒက-မတ္ထိတိ၊ ရေရှိ၏ဟူသော စကားသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ နှာယနဌေန၊ ရေချိုးလောက်သော အနက်အားဖြင့်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူသော စကားသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ သာပိ-သညာ၊ သည်လည်း။ ပဌဝိသညာကိစ္စံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ အသမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာ၊

မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သခ်ါရုဝေသေသသုခုမဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇ-
မာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ နာသညာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ဤမျှသာ မကသေး။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတာဟေဝ၊ ထိုဆိုပြီး
သော ဥပမာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ သည်ကား။ နု၊ မဟုတ်
သေး။ အညာဟိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနုရူပါဟိ၊ လျော်ကုန်
သော။ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧသ-ဧသော အတ္ထော၊ ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊
၏။ ဥပသမ္ပဒ္ဒ ဝိဟာရတိ်တိ ဣဒံ၊ သည်။ ဌတ္တုနယမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊
ဤရှေ့စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အယံ နေဝသညာနာသညာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္ထာရကထာ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၂၇၈။ အသဒိသရူပေါ၊ (ဒ္ဒတ္တိ ံသမဟာပုရိသလက္ခဏာ အသီတိ-
အနုဗျဉ္ဇန ဗျာမပ္ပဘာ ကေတုမာလာ အစရ္ဓိကုန်သော ရူပဂုဏ်တို့ဖြင့်)
သူတပါးတို့နှင့်မတူသော ရူပကာယ ရှိတော်မူသော၊ ဝါ၊ မတူသော
သဘောရှိတော်မူသော။ နာထော၊ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရား
မြတ်စွာသည်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ယံ အာရုပ္ပံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တံ
အာရုပ္ပံ၊ ထိုအာရုပ္ပတရားကို။ ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥတ္တာ၊ ၍။
တသ္မိ ံ-အာရုပ္ပေ၊ ၌။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ၊ ထိုထိုစျာန်တို့၌နှံ့သော အနက်ကို
ယူ၍ဖြစ်သောစကားကိုလည်း။ ဝိညေယ္ယာ၊ ၏။ (အရိယာ ဂါထာတည်း။)

၂၇၉။ ဟိ၊ ပကိဏ္ဏကကထာအကျယ်ကား။ စတယောပိ၊ ကုန်သော။
ဣမာ အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏာတိက္ကမတော၊ အာရုံ
ကိုလွန်သောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တောသံ၊ ထိုလေးပါး
ကုန်သော အရူပသမာပတ်တို့၏။ အဂ်ါတိက္ကမံ၊ အင်္ဂါကိုလွန်ခြင်းကို။
ဝိဘာဝိနော၊ တို့သည်။ နု ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။

ဟိ၊ အကျယ်ခွဲအံ့။ ဧတောသု၊ တို့တွင်။ ပဌမာ၊ လက်ဦးစွာသော
အရူပသမာပတ်သည်။ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတော၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟု ဆိုအပ်

သော ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်ကို လွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဒုတိယာ၊ သည်။ အာကာသာတိက္ကမတော၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ အာကာသကိုလွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ တတိယာ၊ သည်။ အာကာသေ ပဝတ္တိတ-ဝိညာဏာတိက္ကမတော၊ အာကာသဌာ်ဖြစ်စေအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို လွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ စတုတ္ထိ စ၊ စတုတ္ထအရူပ သမာပတ်သည်ကား။ အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏဿ၊ အာကာသဌာ် ဖြစ်စေအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမာတိက္ကမတော၊ ကင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော နတ္ထိဘောပညတ်ကို လွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စတ-ဿောပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာ အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ အာရမ္မဏာတိက္ကမတော၊ အာရုံကို လွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ တောသံ၊ တို့၏။ အဂ်ါတိက္ကမံ၊ အဂ်ါကိုလွန်ခြင်းကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ နု ဣဆ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပါဝစရသမာပတ္တိသု၊ တို့ဌာ်။ အဂ်ါတိက္ကမော၊ သည်။ အတ္ထိ ဝိယ၊ သို့။ တောသု၊ တို့ဌာ်။ အဂ်ါ-တိက္ကမော၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗာသုပိ၊ ကုန်သော။ တောသု၊ တို့ဌာ်။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ ဝေ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ်ါတိက္ကမော၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။

၂၉၀။ ဝေါ၊ ဤသို့ အဂ်ါကို လွန်ခြင်းမရှိသည်။ သန္တေပိ၊ မူလည်း။ ဣဓ၊ ဤအရူပသမာပတ်ဌာ်။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော သမာပတ်ဘို့သည်။ သုပ္ပဏီတတရာ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် မွန်မြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနောက်နောက်သော သမာပတ်တို့၏ အလွန်မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ဌာ်။ ပါသာဒတလသာဒ္ဌိကာ၊ ပြာသာဒ်အပြင်နှင့် ပုဆိုးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပမာ၊ တို့ကို။ ဝိညေယ္ယာ၊ ကုန်၏။

[၃၃၃] ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ စတုဘူမိကဿ၊ ဘုံလေးဆင့်ရှိသော။ ပါသာဒဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမတလေ၊ ဌာ်။ ဒိဗ္ဗနစ္စဂီတဝါဒိတသုရဘိဂန္ဓမာလာ-ဘောဇနသယနစ္ဆာဒနာဒိဝသေန၊ နတ်ဌာ်ဖြစ်သော ကခြင်း, သီခြင်း, တီးမှုတ်ခြင်း, ကောင်းသော ရနံ့ရှိသောပန်း, ဘောဇဉ်, အိပ်ရာ, အဝတ်

အစရှိသည်ဘို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဏီတာ၊ မှန်မြတ်ကုန်သော။ ပဠု ကာမ-ဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နိတာ၊ ရှေးရှုတည်ကုန်သည်။ အသု-ဘဝေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယအပြင်၌။ တတော၊ ထို ပဌမအပြင်ထက်။ ပဏီတတရာ၊ အထူးသဖြင့် မှန်မြတ်ကုန်သော။ ပဠု ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ တတိယေ၊ ၌။ တတော၊ ထိုပဌမဒုတိယ အပြင်ထက်။ ပဏီတတရာ၊ ကုန်သော။ ပဠု ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ စတုတ္ထေ၊ ၌။ သဗ္ဗပဏီတာ၊ အလုံးစုံသော အပြင်၌ရှိသော ကာမဂုဏ်ထက် မှန်မြတ်ကုန်သော။ ပဠု ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နိတာ၊ ကုန်သည်။ အသု-ဘဝေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တာနိ စတ္တာရိပိ၊ ထိုလေးပါးသော အပြင် တို့သည်လည်း။ ပါသာဒတလာနေ၀၊ ပြာသာဒ်အပြင်တို့သည်သာလျှင်။ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နေသံ၊ ထိုအပြင်တို့၏။ ပါသာဒတလဘာ၀ေန၊ ပြာသာဒ်အပြင်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသော၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ပဠုကာမဂုဏာသမိဒ္ဓိ၀ိသေသေန၊ ငါးပါးသောကာမဂုဏ် ပြည့်စုံခြင်းအထူးဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမတော ဟေဋ္ဌိမတော၊ အောက်အောက်၌ ဖြစ်သော အပြင်ထက်။ ဥပရိမံ ဥပရိမံ၊ အထက်အထက်၌ဖြစ်သော အပြင် သည်။ ပဏီတတရံ၊ အထူးသဖြင့်မှန်မြတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့ သို့ဝင်း။

၈၊ ထိုမှတပါး။ ကောယ ဣတ္ထိယာ၊ တယောက်သောမိန်းမသည်။ ကန္တိတထူလသဏှသဏှတရသဏှတမသုတ္တာနံ၊ ငင်အပ်သော ကြမ်းသော ချည်, သိမ်မွေ့သောချည်, အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သောချည်, အလွန် အထူး သဖြင့် သိမ်မွေ့သောချည်တို့၏။ စတုပ္ပလတိပလဒ္ဒိပလကေပလသာဋ်ကာ၊ လေးပိုလ်စီး, သုံးပိုလ်စီး, နှစ်ပိုလ်စီး, တပိုလ်စီး ပုဆိုးတို့သည်။ အာယာ-မေန စ၊ အလျားအားဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သမပ္ပမာဏာ၊ မျှသောပမာဏရှိကုန်သည်။ အသု၊ ကုန်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တာ သာဋ်ကာ စတသောပိ၊ ထိုပုဆိုးလေးထည်တို့သည်လည်း။ အာယာမ-တော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ သမပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ တို့၏။ ပမာဏတော၊ ဖြင့်။ ဝိသေသော၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သုခသမ္ဖဿသုခုမ-ဘာ၀မဟဂ္ဃဘာ၀ေဟိ၊ ကောင်းသောအတွေ့ရှိသည်၏အဖြစ်, သိမ်မွေ့သည်

၏ အဖြစ်, အဖိုးမျှားစွာထိုက်သည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ ပုရိမာယ ပုရိမာယ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သောပုဆိုးတို့ထက်။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော ပုဆိုးတို့သည်။ ပဏီတတရာ၊ အထူးသဖြင့် မှန်မြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဧတာသု၊ ထိုအရူပသမာပတ်တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ ရင်း။ စိတ္တေ-ကဂ္ဂတာ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတာနိ ဒ္ဒေယေဝ အင်္ဂါနိ၊ ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့သာလျှင်။ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော် လည်း။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဘာဝနာ ထူးခြင်းကြောင့်။ တေသံ အင်္ဂါနံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့၏။ ပဏီတပဏီတတရဘာဝေန၊ မှန်မြတ်သည် အထူးသဖြင့် မှန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣဒ၊ ဤ အရူပ သမာပတ်၌။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်ကုန်သော သမာပတ်တို့သည်။ သုပ္ပ-ဏီတတရာ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် မှန်မြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၂၉၁။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ပဏီတပဏီတာ၊ မြတ်သည်ထက်မြတ်ကုန်သော။ ဧတာ စတသော-ပိ၊ ဤလေးပါးသော သမာပတ်တို့ကိုလည်း။

အသုစိမှိ၊ မစင်ရှိရာအရပ်၌။ (ဌိတေ၊ တည်သော။) မဏ္ဍူပေ၊ ၌။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ လဂ္ဂေါ၊ တွဲလွဲဆွဲ၏။ အပရော၊ သည်။ တံ၊ ထိုတွဲလွဲဆွဲသောသူကို။ နိဿိတော၊ မှီ၍တည်၏။ အညော၊ သည်။ တံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ တွဲလွဲဆွဲသောသူကို။ အနိဿာယ၊ ၍။ ဗဟိ၊ ၌။ ဌိတော၊ ၏။ အပရော စ၊ သည်ကား။ တံ၊ ထိုအပ၌ တည်သောသူကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတော၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ၊ လေးဦးကုန်သော။ ဧတေဟိ-ပုရိသေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ သမာနတာယ၊ တူသည်အဖြစ်ဖြင့်။ စတသော-ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိဘာဝိနာ၊ သည်။ ဥတ္တရေန၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထယောဇနာ၊ အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း။ အသုစိမှိ၊ မစင်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ ၌။ ဧကော၊

သော။ မဏ္ဍပေါ၊ သည်။ ဌိတောဿ၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ကော ပုရိသော၊ သည်။ အာဂန္ဒွာ၊ ၍။ တံ အသုစိ၊ ထိုမစင်ကို။ ဇိဂုစ္ဆ-မာနော၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။ တံ မဏ္ဍပံ၊ ကို။ ဟတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာလမ္ဗိတ္ဝာ၊ ဆွဲ၍။ တတ္ထ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌။ လဂ္ဂေါ လဂ္ဂိတောဝ ဝိယ၊ တွယ်နေ သကဲ့သို့။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ အပရော၊ သည်။ အာဂန္ဒွာ၊ ၍။ တံ မဏ္ဍပေ လဂ္ဂံ ပုရိသံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ ဆွဲလျက် ငြိတွယ်နေသော ယောကျ်ားကို။ နိဿိတောဿ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ၌။ အညော၊ သည်။ အာဂန္ဒွာ၊ ၍။ စိန္တေသိ၊ ၏။ ယော သေ-သော၊ သည်။ မဏ္ဍပလဂ္ဂေါ၊ မဏ္ဍပ်၌ ဆွဲလျက်တည်၏။ ယော စ၊ သည်လည်း။ တန္နိဿိတောဿ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ ဆွဲလျက်တည်သော ယောကျ်ားကိုမှီလျက် တည်၏။ တေ ဥဘောပိ၊ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ ဒုဋ္ဌတာ၊ ကောင်းစွာမတည်ကုန်၊ ဝါ၊ မကောင်းသဖြင့် တည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲစွာ

ရှေ့ တည်ကုန်၏။ [၃၃၄] မဏ္ဍပပါ၊ တေ၊ မဏ္ဍပ်ပြိုလတ်သော်။ နေသံ၊ တို့၏။ ပါ၊ တော၊ ကျခြင်းသည်။ ဓုဝေါ စ၊ မခ္ခတ်ကေန်သာတည်း။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ အဟံ၊ သည်။ ဗဟိယော၀၊ ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌာမိ၊ တည်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ (စိန္တေတ္ဝာ၊ ၍။) သော၊ သည်။ တန္နိဿိတံ-(တေန နိဿိတံ ဌာနံ)၊ ထိုယောကျ်ားသည် မှီအပ်သောအရပ်ကို။ (တနည်း) တန္နိဿိတံ-(တံ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ ပုရိသံ နိဿာယ ဌိတံ ပုရိသံ)၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ ဆွဲသောယောကျ်ားကိုမှီ၍ တည်သောယောကျ်ားကို။ အနိဿာယ၊ ၍။ ဗဟိယော၀၊ လျှင်။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ၌။ အပရော၊ သည်။ အာဂန္ဒွာ၊ ၍။ မဏ္ဍပလဂ္ဂဿ စ၊ ၏ရင်း။ တန္နိဿိတဿ စ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ ဆွဲသောယောကျ်ားကို မှီ၍တည်သော ယောကျ်း၏ရင်း။ အခေမဘာဝံ၊ ဘေးမငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကို။ စိန္တေတ္ဝာ၊ ၍။ ဗဟိဌိတဠ၊ အပ၌တည်သော သူကိုလည်း။ သုဌိတောတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏ဟူ၍။ မန္ဒွာ၊ ၍။ တံ၊ ထို အပ၌ တည်သောသူကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ အသုစိမှိ ဒေသော၊ ၌။ မဏ္ဍပေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကသိဏဂ္ဂါဒိမာကာသံ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အသုစိဇိဂုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။ မဏ္ဍပလဂ္ဂေါ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ရူပနိမိတ္တဇိဂုစ္ဆာယ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟူ ဆိုအပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ အာကာသာရုမ္မဏံ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်လျှင် အာရုံရှိသော။ အာကာသာနဉ္စာ-

ယတနံ၊ ဗျာန်ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ ပုရိသံ၊ ကို။ နိဿိတော ဝိယ၊ မှီ၍တည်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့။ အာကာသာရုမ္မဏံ၊ သော။ အာကာ-သာနဉ္စာယတနံ၊ ဗျာန်ကို။ အာရုဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသံ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ဦးသားတို့၏လည်း။ အခေမ-ဘာဝံ၊ ကို။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ တံ မဏ္ဍပလဂ္ဂံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်ဥ် ဆဲသောသူကိုမှီ၍ တည်သောသူကို။ အနိဿာယ၊ ၍။ ဗဟိ၊ ဥ်။ ဌိတော ဝိယ၊ တည်သော သူကဲ့သို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဗျာန်ကို။ အာရုမ္မဏံ အကတွာ၊ အာရုံ မပြုမူ၍။ တဒတ္ထာဝါရုမ္မဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏မရှိခြင်း နတ္ထိဘော ပညတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ မဏ္ဍ-ပလဂ္ဂသ ၊ ၏ဝင်း။ ဝါနိဿိတသ ၊ ၏ဝင်း။ အခေမဘာဝံ၊ ကို။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဗဟိဌိတ ၊ သူကိုလည်း။ သုဌိတောတိ၊ ကောင်းစွာ တည်၏ဟု။ မန္ဒာ၊ ၍။ ဝါနိဿာယ ဌိတော ဝိယ၊ ထိုအပ်ဥ်တည်သောသူကို မှီ၍ တည်သော သူကဲ့သို့။ ဝိညာဏာသာဝသခ်ါတော၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဗဟိပဒေသေ၊ ဥ်။ ဌိတံ၊ သော။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ အာရုဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ နေဝ-သညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၉၂။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဉ္စ၊ ဖြစ်သော်လည်း။

ဣဒံ၊ ဤနေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်သည်။ အညာဘာဝေန၊ အာရုံတပါးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာကိဉ္စာယတနစျာန်ကို။ အာရုမ္မဏံ ကရောတေဝ၊ အာရုံပြုသလျှင်ကတည်း။ ယထာ ကိံ၊ ဥပမာ အာဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဇနော၊ တိုင်းသူလူအပေါင်းသည်။ ရာဇာနံ၊ အရပ်မျက်နှာအလုံးကို အစိုးရသော မင်းကြမ်းကို။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊ မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိသော်လည်း။ ဝုတ္တိဟေတု၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝတ္တတိ ယထာ၊ အသက်မွေးရ သကဲ့သို့တည်း။

ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဣဒံ နေဝသ။ပ။ နံ၊ သည်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်သည်။ အာသန္နဝိညာဏဉ္စာယတနပစ္စတ္ထိ-

ကာ၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနဟူသော နိုးသော ရန်သူရှိ၏။ (ရူပါသန္ဓာကာသာ-ရမ္မဏာဝိညာဏာပဂမာရမ္မဏာ၊ ကသိုဏ်းရုပ်နှင့်နိုးသော ကောင်းကင်လျှင် အာရုံရှိသော ဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်းနတ္ထိဘောပညတ်လျှင် အာရုံရှိ၏။ နော စ သန္ဓာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကဲ့သို့ ငြိမ်သက်သည် လည်းမဟုတ်။) ဣတိ-ဝေါ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊ မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိ သော်လည်း။ တံ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ အညာ၊ ထိုမှတပါး သော။ အာရမ္မဏာ၊ လျောက်ပတ်သော အာရုံ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိမရှိ ခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတေ၀၊ ပြုသလျှင်တည်း။ ယထာ ကိံ၊ ကား။ ဇနော၊ သည်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဝုတ္တံဟောတု၊ ကြောင့်။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝတ္တတိ ယထာ၊ တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ အသံယတံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး မစောင့်စည်းသော။ ဖရုသကာယဝစီမနော-သမာစာရံ၊ ကြမ်းကြုတ်သော ကိုယ်နှုတ်နှလုံးအကျင့်ရှိသော။ ကဋ္ဌ၊ တဝုံ တယောက်သော။ သဗ္ဗဒိသမ္ပတိံ၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၏ အရှင် သခင်ဖြစ်သော။ ရာဇာနံ၊ မင်းကို။ အယံ၊ ဤမင်းသည်ကား။ ဖရုသ-သမာစာရော၊ ကြမ်းကြုတ်သော အကျင့်ရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊ မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိသော်လည်း။ အညတ္တ၊ အရပ်တပါး၌။ ဝုတ္တံ ! အသက်မွေးစရာကို။ အလဘမာနော၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ဇနော၊ သည်။ ဝုတ္တံဟောတု၊ ကြောင့်။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝတ္တတိ ယထာ၊ အသက်မွေးရ သကဲ့သို့။ ဝေါ-တထာ၊ တူ။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ။ သော်လည်း။ တံ အာကိဉ္စညာ-ယတနံ၊ ကို။ အညံ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ လျောက်ပတ်သောအာရုံကို။ အလဘမာနံ၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ဣဒံ နေ၀။ပ။ တနံ၊ စျာန်သည်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတေ၀၊ တည်း။

၂၉၃။ ဝေါ၊ သို့။ ကုရုမာနဋ္ဌ၊ အာရုံမူသော်လည်း။

(ကောစိ ပုရိသော၊ တစုံတယောက်သော ယောကျ်ားသည်။) ဒီဃ-နိုဿေဏိံ၊ ရှည်စွာသောလှေကားသို့။ အာရူဠှော၊ တက်သည်ရှိသော်။ (အညဿ၊ တပါးကိုင်စရာ၏။ အဘာ၀တော၊ ကြောင့်။) နိဿေဏိဗာဟုကံ၊ လှေကားပေါင်ကို။ သြလုဗ္ဘတိ ယထာ၊ ထောက်ရသကဲ့သို့ဝှင်း။ ပဗ္ဗ-တဂ္ဂံ၊ တောင်ထိပ်အဖျားသို့။ အာရူဠှော၊ တက်သည်ရှိသော်။ ပဗ္ဗတမတ္ထကံ၊ ထိုတောင်၏ အဖျားကိုပင်။ သြလုဗ္ဘတိ ယထာ ဝ၊ သို့ဝှင်း။

ဂိရိ။ ကျောက်တောင်သို့။ အာရုဏ္ဍော၊ သော်။ ပရိပ္ပန္နမာနော၊ တုန်လှုပ်လျက်။ (အညာဘာဝတော၊ ကြောင့်။) အတ္တနော၊ ၏။ ဇဏ္ဏုကမေဝ၊ ပုဆစ်ဒူးကိုပင်လျှင်။ သြလုဗ္ဘတိ ယထာ ဝါ၊ ၎င်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ ဧတံ ဈာနံ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို။ သြလုဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ရှေးတရုပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသော နာမ

ဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၁-သာဓုဝဂ်နိဒ္ဒေသ (၃၁၆-၇)

အာဟာရေပဋိက္ကူလတာဝနာ

[၃၁၆] ၂၉၄။ ဣဒါနိ၊ ဘိက္ခဝေ။ အာရုပ္ပါနန္တရံ၊ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အခြားမဲ့၌။ ကော သညာတိ၊ သညာဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ၊ အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော။ အာဟာရေ ပဋိက္ကူလသညာယ၊ ၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနာကို အကျယ်ပြကြောင်း စကားအစဉ်သည်။ အနုပုဗ္ဗော၊ အစဉ် အားလျော်စွာ ရောက်လတ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရေ ဟူသော ပါဠိ၌။ (ယော သဘာဝေါ၊ သည်။ အာဟာရပစ္စယသင်္ခါတေန၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပဟတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါရင်း။ ဋ္ဌိတိယာ ဝါ၊ တည်ခြင်းငှါရင်း။ ပစ္စယ-ဘာဝေန၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟလံ၊ ကို။) အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ (နိုင်ငှတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ စ၊ တနည်း။ ပဝတ္တေတိ၊ မပြတ်ဖြစ်စေတတ် တည်စေတတ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော သဘာဝေါ၊ သည်။) အာဟာရော၊ ၏။ သော-အာဟာရော၊ သည်။ ကဗဠီကာရာဟာရော၊ အလုပ်အလွေ့ကိုမပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်သကဲ့သို့သော အာဟာရရင်း[၂]။ ဖဿာဟာရော၊ ဖဿဟူသော အာဟာရရင်း။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ စိတ်၌မှီသော စေတနာဟူသော အာဟာရရင်း။ ဝိညာဏာဟာရော၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အာဟာရရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုပ္ပဒေါ၊ ၏။

ပန၊ ဝိဘာဂဒဿနကိုအားထုတ်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော အာဟာရတို့တွင်။ ကော၊ အဘယ်အာဟာရသည်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးကို။

၁-တိက္ခပညာအားဖြင့် ဥဒ္ဒေသကို ဟောဏ်။ ဥဒ္ဒေသတည်သည် နိုဒ္ဒေသ အနုလက္ခဏ်။ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် လာသောဝန်ကိုသာ ဆောင်ရပ်တည် ပဋိပတ်၊ လို လတ်ပုဂ္ဂိုလ်ထက် အမျှားအပြား မုဒုမဇ္ဈိမ ပညာပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် လာသောဝန်ကိုလည်း ပဋိပတ်စင်စစ် ဆောင်သင့်ပေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဧဝံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ။ ပ။ နိုဒ္ဒေသော ဟူ၍ ဥပမာ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ကဗဠိ ကရီယတီတိ ကဗဠီကာရော၊ ဤစကားကိုလည်း [illegible] ဟာရကို ပြုခြင်းငှါ ဆိုသတည်း။ သက္ကရိယကာယ၏ [illegible] ကြီးငယ်သို့ လျှောက်သော ရသကို ဆောင်တတ်သည်ဟု [illegible] အာဟာရ၏ အစေးဖြစ်သော ဩဇာသည် အာဟာရ မည်၏။ (ပြည်

အာဟာရတိ၊ ဆောင်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာ၊ ဣဒ္ဓိကားပုစ္ဆာ[1]။ ကဗဠီကာရာ-ဟာရော၊ သည်။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ သြဇာလျှင်ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ ရူပံ၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။ ဖဿာဟာရော၊ သည်။ တိသော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ သည်။ တီသု ဘဝေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။

တေသု၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ကဗဠီကာရာဟာရော၊ ရကြောင့်။ နိကန္တိဘယံ၊ ရသတဏှာဟူသောဘေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏[2]။ ဖဿာ-ဟာရော၊ ကြောင့်။ ဥပဂမနဘယံ၊ (မပယ်အပ်သေးသော ဝိပလ္လာသ ရှိသောသတ္တဝါ၏) အာရုံသို့ကပ်ခြင်း အာရုံနှင့်ပေါင်းမိဆုံမိခြင်း (သုခ-ဝေဒနီယစသောဖဿ၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော) ဘေးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ မနောသဉ္စေတနာအာဟာရကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘယံ၊ ထိုတိုဘဝ၌ဖြစ်ကြောင်း ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်လျှင် ဘေးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိညာဏာဟာရော၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိဘယံ၊ ဘဝန္တရစသည်တို့နှင့် စပ်ခြင်းသည်လျှင်ဘေးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ အဖိုတပါးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ သပ္ပဋိဘယေသု၊ ဘေးဘျမ်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ ထိုလေးပါးသောအာဟာရတို့တွင်။ ကဗဠီ-ကာရာဟာရော၊ ကို။ ပုတ္တမံသူပမေန၊ သား၏အသားကို စားခြင်းလျှင် ဥပမာရှိသော သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတမ္ဘော၊ ၏။ ဖဿာဟာရော၊ ကို။ နိစ္စမ္ဗဂါဠူပမေန၊ အရေမရှိသောနွားမ ဥပမာရှိသော သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေ-တမ္ဘော၊ ၏။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ ကို။ အင်္ဂါရကာသူပမေန၊ မီးကျီးတွင်း မီးကျီးစု ဥပမာရှိသော သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတမ္ဘော၊ ၏။ ဝိညာဏာဟာရော၊ ကို။ သတ္တိသတူပမေန၊ လုံမတရာဥပမာရှိသော သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတမ္ဘော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဣသိမ္ပတ်အပ်၏။ ပန၊ အာဟာရ-

---

၁-"အာဟာရတီတိ အာဟာရော"တိ အဝိဘာဂတော အတ္ထံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိဘာ-ဂတော ဒဿေတုံ "ကော ပနေတ္ထာ"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ (ပြည်)

၂-အာဟာရတီတိ အာဟာရော-ဖြင့် ကိစ္စအားဖြင့် "သော စတုဗ္ဗိဓော" စသဖြင့် ပဘေဒအားဖြင့် ပြပြီး၍ ယခုအခါ အာဒီနဝအားဖြင့် ပြလိုရကား တေသု-စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

လေးပါးပြားလေလျှင်းလည်း လိုရင်းကိုထုတ်ဆိုအံ့။ ဤမေသု စတ္တသု အာဟာရေသု၊ တို့တွင်။ အသိတပိဘခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါ၊ စားအပ်, သောက်အပ်, ခဲအပ်, လျက်အပ်သည်အပြားရှိသော ။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော၀၊ ကိုသာလျှင်။ ဤမသို့ အတ္ထော၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အနက်၌။ အာဟာရောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ (ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။) တသို့ အာဟာရေ၊ ထိုအသိတစသည်အပြားရှိသော အာဟာရ၌။ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။လာကာရဂ္ဂဟဏ၀သေန၊ ရှုံ့ရှာစက်ဆုပ်အပ်သော အခြင်းအရာကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာ၊ သော။ သညာ၊ သည်၊ ၀ါ၊ သညာ ပြဋ္ဌာန်းသောဘာ၀နာသည်။ အာဟာရေ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။လသညာ၊ မည်၏။

တံ အာဟာရေ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။လသညံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော ယောဂါ၀စရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြတော်သော ပရိယတ်ကို။ (ဓမ္မတော စ၊ ပါဠိအားဖြင့်ရင်း။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့်ရင်း။) ဥဂ္ဂဟေတ္မာ၊ သင်ယူပြီး၍။ ဥဂ္ဂဟတော၊ ဆရာလက်လပ်သင်အပ်သည်မှ။ ကေ၀ဒမ္ပိ၊ တပိုဒ်ကိုမျှလည်း၊ ၀ါ၊ တစိတ်အဖို့ကိုမျှလည်း။ အ၀ိရ၀ုန္ဒေန၊ မခွါတ်ယွင်းမတိမ်းယိမ်းစေမူ၍။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အံ့ရပ်သို့ကပ်လျက်။ ပဋ္ဌိသလ္လီနေန၊ အာရုံထွေထူး စိတ်မကူးပဲ ဖဲခွါထုတ်နှစ်ကိန်းအောင်းလစ်၍။ အသိတပိတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေ၊ စားအပ်, သောက်အပ်,ခဲအပ်, လျက်အပ်သည် အပြားရှိသော။ ကဗဠိကာရာဟာရေ၊ ၌။ ဒဿဟာကာရေဟိ၊ ဆိုလတံ့သောဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။

၁-ဤအသိတစသည်တို့၌ တပစ္စည်း အတိတ်ကာလ၀ိသေသ၌ မဟုတ်၊ ဒုန္ဒစသည် တို့၌ကဲ့သို့ ကာလသာမန်၌ တဗ္ဗပစ္စည်းပရိယာယ်တည်း။ ဤကိုရည်၍ ဥကာ၌ အသိတဗ္ဗ-ပါတဗ္ဗခါယိတဗ္ဗသာယိတဗ္ဗ၀ိဘာဂေါ ကာလ၀ေဒ၀စနိဿာယ ဗဟုဝစနေ ယထာ ဒုဒ္ဒန္တိ-ဟု မိန့်သည်။ (ပြည့်)

၂-အန္တိ၀ဗီ၀ိကာဘာ၀တော၊ အယုတ်ဆုံးဖြစ်သော သဘောမျိုးခြင်း၏ ကြည်ညြိုခြင်း။ ပိဏ္ဍပါတသ၊ ကို။ အလာဘလာဘေသု၊ မရခြင်း, ရခြင်းတို့၌။ ပရိတ္တာ။ဘ၀ပရိ-သမုပ္ပတ္တိတော၊ တောင့်တခြင်း မက်မောခြင်းစသည်ကိုပင် ကြင်ခြင်းဘာ၀ဖြင့်ရင်း။ ဝုတ္တ-ဘာ-စားပြီးသော အာဟာရ၏။ သမ္ပဒေနနေတော၊ ယစ်ခြင်း ထိုင်းမိုင်းခြင်းကို ကြံ၍လည်း-ပယ်-အားဖြင့်ရင်း။ ကိမိကုလသမ္ဘဒ္ဓနတော၊ သုံးဆဲနှစ်ပါး ပိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်ခြင်းကြောင့် ဤသို့စသော အာကာရတို့ဖြင့်လည်း ဗာဟိ၀ဝဏ္ဏ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။လာကြောင့် လက်ခြေခပ်ကြီး မဟုတ်လော၊ အာဟယ်ကြောင့် ဒေ၀ဒတ္တာဒေါ-ဟု ဘုန်းကြီး ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ထိုကိုယ်ကို အဖြေကို ဒီ၁၊ ၄၁၇ ၌ ကြည့်ပါ။ (ပြည့်)

ပဋ္ဌိဂ္ဂ||လတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ အဖန်ဖန် ဉာဏ်သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣဒံ-ဣမေ၊ ဤဆယ်ထွေ အခြင်းအရာဟူသည်။ သေယျထာ-ကတမေ၊ အဘယ်ပေတို့နည်း ဟူမူကား။ ဂမနတော၊ အသွားအပြန်အားဖြင့်။ အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋ္ဌိဂ္ဂ||လတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏ ။ ပရိယေသနတော၊ ရှာမှီးခြင်းအားဖြင့်။ ပရိဘောဂတော၊ သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ အာသယတော၊ သည်းခြေစသော အာသယအားဖြင့်။ နိဓာနတော၊ စားအပ်သော အာဟာရ၏ စုဝှေ့တည်ရာ အစာသစ်အိမ်အားဖြင့်။ အပရိပက္ကတော၊ ကမ္မဇတေဇောဖြင့် မကျက်သေးသော အားဖြင့်။ ပရိပက္ကတော၊ ကျက်သောအားဖြင့်။ ဖလတော၊ ပြီးသော အားဖြင့်။ နိဿန္ဒတော၊ ထိုမှ‌ဤမှ ယိုစီးသောအားဖြင့်။ သမ္မက္ခနတော၊ အချင်းခပ်သိမ်း လိမ်းကျံသောအားဖြင့်။ ဣတိ-ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။

၂၉၅။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဂမနကောတိ၊ ကား။ ဧဝံ-ဣမာယ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗပဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ ဤယခုဆိုအပ်လတံ့သော အကျင့်ဖြင့်။ မဟာ-နုဘာဝေ နာမ၊ မခေါက်မရက် အာနုဘော်ကြီးလှပေသော။ သာသနေ၊ ၌။ (တနည်း) (သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏာဒိသိဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆောင်ခြင်းစသဖြင့် ပြီးသော။ ဓမ္မသုဓမ္မတံ၊ တရားတော်၏ ကောင်းသောဓမ္မ၏အဖြစ်ကို။ ပုရေက္ခိတ္တာ၊ ရှေသွားပြု၍။ ယောဂါ-ဝစရေန၊ သည်။) ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာ၏။ မဟာနုဘာဝေ နာမ၊ သော။ သာသနေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းကောင်းဖြစ်သောသူသည်။ သကလရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ ဗုဒ္ဓဝစနသဇ္ဈာယံ ဝါ၊ ဘုရားစကားတော်ကို သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုဝင်း။ သမဏဓမ္မံ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း ရဟန်းတရားကိုဝင်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ကာလသေဝ၊ လျှင်။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ စေတိယင်္ဂဏဝေါဓိယင်္ဂဏဝတ္တံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပါနီယံ၊ သောက်ရေကို။ ပရိဘောဇနီယံ၊ သုံးရေကို။ ဥပဋ္ဌပေတ္တာ၊ တည်ထားပြည့်စုံစေ၍။ [၃၃၇] ပရိဝေဏံ၊ ပရိဝုဏ်အပြင်ကို။ သမ္မဇ္ဇိတ္တာ၊

၁-ဤနည်းနှင်နှင် တော-အဆုံးရှိသော ပုဒ်တိုင်းကိုယှဉ်။ ဂမနတော-သာရှိသည်မဟုတ်လောဟူမူ? ပစ္စာဂမနမ်ဖို ဂမနသဘာဂတ္တာ ဂမနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။ ဋီ၁၊ ၄၁၇။ (ပြည့်)

၍။ သရီရံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိဇဂ္ဂိတ္ဘာ၊ ၍။ အာသနံ၊ သို့။ အာရုယ္ဟ၊ ၍။ ဝိသ တိ ံသ ဝါရေ၊ အကြိမ်နှစ်ဆယ် အကြိမ်သုံးဆယ်တို့ပတ်လုံး။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရိတ္ဘာ၊ ၍။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟေ-တ္ဘာ၊ ၍။ နိဇနသမ္မာဓာနိ၊ လူအပေါင်းတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းခြင်းမှကင်း ကုန်သော။ ပဝိဝေကသုခါနိ၊ လူအပေါင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဣဋ္ဌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ပဝိဝေက ဖြစ်သောစျာန်ကို အားထုတ်ခြင်းအား ကျေးဇူးပြု တတ်ကုန်သော။ ဆာယူဒကသမ္ဘန္ဓာနိ၊ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ သုစိနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်သော။ သီတလာနိ၊ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ချမ်းအေးကုန်သော။ ရမဏီယဘူမိဘာဂါနိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့် နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ်သောမြေအဖို့ရှိကုန်သော။ တပေါဝနာနိ၊ ခြိုးခြံစွာကျင့်ရာ ဖြစ်သောတောတို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အရိယံ၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဝိဝေက-ရတိ ံ၊ စျာန်ကိုအားထုတ်ခြင်းခဲ့ မွေ့လျော်ခြင်းကို၊ အနုပေက္ခိတ္ဘာ၊ မင့်မူ ၍။ အာဟာရတ္ထာယ၊ ဌ၊။ ဂါမာဘိမုခေန၊ ရွာသို့ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ သိဂ်ါလေန၊ သည်။ အာဟာရတ္ထာယ၊ ဌ၊။ သုသာနာဘိမုခေန၊ သုသာန်သို့ ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓဗ္ဗံ ဝိယ၊ သို့တည်း။

ဝေံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတာ စ၊ သွားသောရဟန်းသည်လည်း။ မဇ္ဈမှာ ဝါ၊ မှဂင်း။ ပိဋ္ဌမှာ ဝါ၊ မှဂင်း။ သြတရဏတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပါဒရဇဃရဂေါလိကဝစ္ဆာဒိသမ္ဘရိကိဏ္ဏံ၊ ဖဝါးမြေမှုံ့အိမ်မြှောင်ချေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြမ်းသော။ ပစ္ဆတ္ထရဏံ၊ မြေ၏အရောင်အဆင်းကို စောင့် ခြင်းငှါ ခင်းအပ်သောပုဆိုးနှမ်းစသော အခင်းကို။ ဒက္ခိဏတ္ထံ၊ နှင်းအပ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ အပ္ပေကဒါ၊ ရံခါ။ မှုသိကဇတုကဝစ္ဆာ-ဒီဟိ၊ ကြွက်ချေး လင်းနို့ချေး အစရှိသည်တို့သည်။ ဥပဟတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီး အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောဂဗ္ဘတော၊ တိုက်တွင်းထက်။ ပဋ္ဌိက္ကူ။လ-တရုံ၊ သာလွန်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ ပမုခံ၊ ကျောင်းဦးကြမ်းပြင် ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ (အပ္ပေကဒါ၊ ရံခါ။) ဥလူကပါရာဝတာဒိဝစ္ဆသမ္ဘက္ခိတတ္တာ၊ ခင်ပုပ်ချေး ခိုချေး စသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပရိမတလတော၊ အလက်အပြင်လက်။ ပဋ္ဌိက္ကူ။လတရုံ၊ သော။ ဟေဋ္ဌိမတလံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါရံခါ။ ဝါတေရိတေဟိ၊ လေဖြင့်လွှင့်ကျ ကုန်သော။ ပုရာဏတိဏပဏ္ဏေဟိ၊ မြက်ဟောင်း သစ်ရွက်ဟောင်းတို့ဖြင့် ၎င်း။ ဂိလာနသာမဏေရာနုံ၊ တို့၏။ မုတ္တကရိသခေဠသိဿ်ာဏိကာဟိ၊ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး တံထွေး နှပ်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝဿကာလေ၊ မိုးကာလ၌။ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒီဟိ စ၊ ရေညွန်အမှိုက် စသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌိမတလတော၊ ထက်။ ပဋ္ဌိက္ကူ||လတရုံ၊ သော။ ပရိဝေဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဝေဏတော၊ ထက်။ ပဋ္ဌိက္ကူ||လတရာ၊ သော။ ဂိဟာရရဿ၊ ပရိဝုဏ်အပြင်မှ ကျောင်း တိုက်အပြင်တို့ ဝင်ရာလမ်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မြင်လေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုပုဗ္ဗေန ပန၊ အစဉ်သဖြင့်ကား။ ဗောဓိ၊ ကိုဥ၎င်း။ စေတိယ၊ ကိုဥ၎င်း။ ဝန္ဒိတ္တာ၊ ၍။ ဝိဝဏ္ဏမာဠကေ၊ ယနေ့ အဘယ်အရပ်သို့ ဆုမ်းခံ သွားရအံ့နည်း စသည်ဖြင့် ကြံရာတန်ဆောင်း၌။ ဌိတေန၊ ရပ်လျက်။ မုတ္တရာသိသဒိသံ၊ ပုလဲအစုနှင့်တူသော။ စေတိယ၊ ကိုဥ၎င်း။ မောရပိ၊-ကလာပမနှောဟရုံ၊ ဥဒေါင်းမြီးစည်းကဲ့သို့ နှလုံးကိုဆောင်တတ်သော။ ဗောဓိ၊ ကိုဥ၎င်း။ ဒေဝပိမာနသမ္ပတ္တိသဿိရိကံ၊ နတ်ဗိမာန်၏ ပြည့်စုံ ခြင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်သော အသာရေရှိသော။ သေနာသန၊ ကိုဥ၎င်း။ အနပလောကေတ္တာ၊ မင့်မှု၍။ ဇေရုပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရမဏီယံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ပဒေသံ နာမ၊ အရပ်ကိုလျက်လည်း။ ပိဏ္ဍိ ကတ္တာ၊ နောက်ပြန်ပြု၍ (ကျောပေး၍။) အာဟာရဟေတု၊ အာဟာရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဂန္ဓဗ္ဗံ ဘဝိဿတီတိ၊ သွားအပ်သည်ဖြစ်လတ် အံ့ သကားဟု။ ပဏ္ဍိတမိတ္တာ၊ ဖဲ၍။ ဂါမမဂ္ဂံ၊ ရွာဆီလမ်းသို့။ ပဋ္ဌိပန္နေန၊ သွားရသောရဟန်းသည်။ ခါဏုကဏ္ဏကမဂ္ဂေါပိ၊ သစ်ငုတ်ဆူးခြောင့်ရှိသော လမ်းကိုဥ၎င်း။ ဥဒကဝေဂတိန္ဒဝိသမမဂ္ဂေါပိ၊ ရေဟုန်ကြောင့်ပြတ်သော မညီညွတ်သောလမ်းကိုဥ၎င်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မြင်လေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ (ဂဏ္ဍရောဂိနာ၊ အိုင်းအမာရှိသောသူသည်။ ဝါတာတပါဒိ-ပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ လေနှေပူစသောဘေးကို ဖျောက်ခြင်းငှါ။) ဂဏ္ဍံ၊ အိုင်းအမာကို။ ပဋ္ဌိစ္ဆာဒေန္တေန ဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့။ (ဂဏ္ဍံ၊ အိုင်းအမာ

၁-ဣန္ဒြိယတ်အံ့-မှ လတဲ့ ဖြစ်လာသည်။ ထိုကြောင့် လတဲ့၌ တ တလုံးသာသင့်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

နှင့် တူလျော်သော အတ္တဘောကို။ (ဂဏ္ဍ-တခုကျေ) ပဋိစ္စာဒယမာနေန၊ ဖုံးလွှမ်းသည်ဖြစ်၍။) နိဝါသနံ၊ သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ၍။ ဝဏ္ဏ-စောဌကံ၊ အမာလွှမ်းပုဆိုးပိုင်းကို။ ဗန္ဓန္တေန ဝိယ၊ စည်းသကဲ့သို့။ ကာယ-ဗန္ဓနံ၊ ကို။ ဗန္ဓိတ္မာ၊ ၍။ အဋ္ဌိသင်္ခါတံ၊ အရိုးစုကို။ ပဋိစ္စာဒေန္တေန ဝိယ၊ သို့။ စီဝရံ၊ ကို။ ပါရုပိတ္မာ၊ ၍။ ဘေသဇ္ဇကပါလံ၊ ကို။ နိဟရန္တေန ဝိယ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ကို။ နိဟရိတ္မာ၊ အိတ်မှထုတ်၍။ ဂါမဒ္ဒါရသမီပံ၊ သို့။ ပါပုဏ-န္တေန၊ ရောက်သောရဟန်းသည်။ ဟတ္ထိကုဏ္ဍပ။ပ။ ကုဏ္ဍပါနိပိ၊ ဆင်ကောင်ပုပ်, မြင်း, နွား, ကျွဲ, လူ, မြွေ,ခွေးကောင်ပုပ်တို့ကိုပင်သော်လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မြင်ရကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မြင်ရကုန်သည်သာ။ နု၊ မဟုတ်သေး။ ဃာနံ၊ နှာခေါင်းကို။ ပဋိဟနမာနော၊ နှိပ်စက်လျှာသော။ နေသံ၊ ထိုအကောင်ပုပ်တို့၏။ ဂန္ဓောပိ၊ အနံ့ကိုလည်း။ အဓိဝါသေတဗ္ဗော၊ သည်းခံအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သည်းမခံပဲ စိတ်တို့ခြေပြန်လျှင် ဆွမ်းပင်မရပြီ ဟူလို) တတော၊ မှ။ ဂါမဒ္ဒါရေ၊ ရွာတံခါးအနီး တံခါးခုံတွင်း၌။ ဌတ္မာ၊ ၍။ စဏ္ဍဟတ္ထိ။ပ။ ဝဇ္ဇနတ္ထံ၊ ဆင်ကြမ်း မြင်ကြမ်းအစရှိသော ဘေးကိုကြဉ်ခြင်းငှါ။ ဂါမရစ္ဆာ၊ ရွာတွင်းလမ်းတို့ကို။ ဩလောကေတဗ္ဗော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ယုဂမတ္တဒဿီနာပိ သတာတိ အဓိပ္ပါယော)။

💬 [၃၃၇] ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စတ္တရဏာဒိ။ပ။ သာနံ၊ ပုဆိုးနှမ်းအခင်းအစ မျှားစ္ဆာသော အကောင်ပုပ် အဆိုးရှိသော။ ဧတံ ပဋိက္ကူလံ၊ ဤစက်ဆုပ်ဖွယ်ကို။ အာဟာရဟေတု၊ ကြောင့်။ အက္ကမိတဗ္ဗဿ၊ နင်းအပ်သည်ရင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဿ၊ မြင်အပ်သည်ရင်း။ ဃာယိတဗ္ဗဿ၊ နမ်းအပ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘော၊ အချင်းတို့။ အဟော၊ အံ့ဖွယ်ရှိစ္ဆ။ အာဟာရော၊ သည်။ ပဋိက္ကူလော ဝတ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိစ္ဆတကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဂမနုတော၊ သွားရခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ဘော-ကား ဓမ္မာလပနတည်း၊ ပုဂ္ဂလာလပနမဟုတ်။)

၂၉၆။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ ပရိယေသနတော၊ ရှာမှီးသောအားဖြင့်။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဂမနပဋိ-က္ကူလံ၊ သွားခြင်းဟူသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို။ အဓိဝါသေတွာပိ၊ သည်းခံ

ပြီးရ၍လည်း။ ဂါမံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌေန၊ ဝင်ပြီးသောရဟန်းသည်။ သဏ္ဌာဏ-ပါရုတေန၊ အစပ်စပ်အဖာဖာ ပြုအပ်သောကိုယ်ရုံဖြင့် ရုံအပ်သောကိုယ် ရှိသော။ ကပဏမနုဿေန၊ အထီးကျန်သော ဖုန်းတောင်းယာစကာသည်။ ကပါလဟတ္ထေန၊ ခွက်လက်စဲ့လျက်။ စရိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ သွားအပ်သကဲ့သို့။ ဃရပဋိပါဋိယာ၊ အိမ်စဉ်အတိုင်း။ ဂါမဝီထိသု၊ ရွာတွင်းလမ်းတို့၌။ စရိ-တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတ္ထ ယာသု ဝီထိသု၊ တို့၌။ ဝဿကာလေ၊ မိုးယိုးကာလ၌။ အက္ကန္တအက္ကန္တဋ္ဌာနေ၊ နင်းရာနင်းရာ အရပ်၌။ ယာဝ ပိဏ္ဍိကမံသာပိ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းသား အရပ်တိုင်အောင်လည်း။ ဥဒက-စိက္ခလ္လေ၊ ရေနှင့်ရောသောညွန်၌။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ ပဝိသန္တိ၊ နစ်ကုန်၏။ ဧကေန ဟတ္ထေန၊ လက်တဖက်ဖြင့်။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကိုင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကေန ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ဝတ်ရုံသင်္ကန်းကို။ ဥက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ပင့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂိမှကာလေ၊ နွေကာလ၌။ ဝါတဝေဝေန၊ လေဟုန်ဖြင့်။ သမုဋ္ဌိတေဟိ၊ ထက်ဝန်းကျင် တက်ကုန်သော။ ပံသုတိဏရဇေဟိ၊ မြေမှုန်မြက်မှိုက်မြူတို့ဖြင့်။ သြကိဏ္ဏသရီရေန၊ ပြွမ်းသောကိုယ် ရှိသည်ဖြစ်၍။ စရိတဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ တံ ဂေဟဒ္ဒါရံ၊ ထိုထိုအိမ်တံခါးသို့။ ပတ္တော၊ ၍။ မစ္ဆမောဝန။ပ။ သူကရ-ဝစ္ဆာဒီဟိ၊ ငါးဆေးရည်, သားဆေးရည်, ဆန်, ဖန်, ဆေးရည်, တံလွှီး, နှပ်, ခွေးချေး, ဝက်ချေး အစရှိသည်တို့နှင့်။ သမ္မိဿာနိ၊ ရောကုန်သော။ ကိမိကုလာနိ၊ ပိုးလောက်ပြည့်ကုန်သော။ နိလမက္ခိကပရိကိဏ္ဏာနိ၊ ယင်မဲရိုင်းတို့ဖြင့် တသဲသဲ ပြွမ်းကုန်သော။ ဩဒ္ဓိဂလ္လာနိ စေဝ၊ (ညွန်နှင့်တကွ ကုန်သော လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး အစရှိသည်တို့၏ ယိုစီးရာ ဖြစ်၍ ပုဆစ်မှ၊ အညစ်အကြေး ပြည့်ကုန်သော) ရှုပ္ပက်တို့ကိုဝင်း။ စန္ဒနိ-ကဒ္ဒာနုဝနိ စ၊ (သက်သက်သော လုပ်ဆေးရည် ကိုယ်ဝန် အညစ်အကြေး

၁-သဏ္ဌာဏ္ဍိပါရုတေနာတိ သဏ္ဌာဏ္ဍိယာ ကပဏပါရုပနေန ပါရုတသရီရေန။ ဋီကာ။ သဏ္ဌာဏ္ဍိယာ-ကို ကပဏပါရုပနေန-ဖွင့်သည်၊ ပါရုတေန-ကို ပါရုတသရီရေန-ဖွင့်သည်။ အစပ်စပ်အဖာဖာ ပြုအပ်သောပုဆိုးကို ရုံသောသူဆင်းရဲ ကပဏလူ၊ ထိုကပဏ လူ၏ ကိုယ်ရုံ ခြုံတည်-ဟူလိုသည်။ သဏ္ဌာဏ္ဍိ-သဒ္ဒါသည် ဒုကူဋ္ဌဟော မဟုတ်။ တနည်း သဏ္ဌာ-ဏ္ဍိပါရုတေန၊ အစပ်စပ်အဖာဖာပြုအပ်သော ဒုကဋ္ဌကို ရုံသည်ဖြစ်၍—ပေး။ သူဆင်းရဲသည် အစပ်စပ်ပြုအပ်သောအဝတ်ကိုရုံသကဲ့သို့ အစပ်စပ်ပြုအပ်သောဒုကဋ္ဌကို ရုံသည်။ စားခွက်လက်စဲ့သကဲ့သို့ အနားတိုသော သပိတ်လက်စဲ့သည်ကို ဟပ်။ (ပြည့်)

စသော စက်ဆုပ်ရံ့ရှာဖွယ် အရိအရည် ယိုစီးရာ) တံစီးပုပ်အိုင်တို့ကိုရင်း။ ဒဠ္ဍဗွာနိ၊ မြင်ရကုန်သည်ရင်း။ အက္ကမိတဗွာနိပိ၊ နင်းအပ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယတော-သြဠိဂလ္လာဒိတော၊ အကြင်သြဠိဂလ္လစသည်မှ။ တာ မက္ခိကာ၊ ထိုယင်မဲရိုင်းတို့သည်။ ဥဌဟိတ္မာ၊ ၍။ သဃ်ာဋ္ဌိယမ္ပိ၊ ဒုကုဋ္ဌ ဥ်ရင်း။ ပတ္တေပိ၊ ဥ်ရင်း။ သိသေပိ၊ ဥ်ရင်း။ နိလိယန္တိ၊ နားလှာကုန်၏။

ဃရံ၊ သ္မိ။ ပဝိဋ္ဌဿာပိ၊ ဝင်သောရဟန်းအားလည်း။ ကေစိ၊ အခ္ခါ သောသူတို့သည်။ ဒေန္တိ၊ လှူကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ နဒေန္တိ၊ ကုန်။ ဒဒမာနာပိ၊ လှူကုန်သော်လည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဟိယျော ပဏ္ဏာဘတ္တမ္ပိ၊ ယမန်နေ့ကကျက်သောဆွမ်းကိုရင်း။ ပုရာဏခဇ္ဇကမ္ပိ၊ ခဲဖွယ်ဟောင်း ကိုရင်း။ ပူတိကုမ္မာသပူဝါဒိနိပိ၊ ပုပ်လေပြီးသောမုယောမှုံ အစရှိသည်တို့ကို ရင်း။ ဒဒန္တိ၊ လှူကုန်၏။ အဒဒမာနာပိ၊ မလှူကုန်သော်လည်း။ ကေစိဒေဝ၊ တို့သည်သာ။ အတိစ္ဆထ ဘန္တေတိ၊ ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ အခ္ခါသောသူတို့မူကား။ အပဿမာနာ ဝိယ၊ မမြင်ကုန်သကဲ့သို့။ တုဏ္ဏီ၊ ခပ်မဆိတ်နေကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အညေန၊ အရပ်တပါးဖြင့်။ မုခမ္ပိ ကရောန္တိ၊ မျက်နှာကိုမူလည်းပြုကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ရေ မုဏ္ဍက၊ ဟယ်ဦးပြည်း။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ၊ ဝါ၊ ဖဲလေလော့။ ဣတိအာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဖရုသဝါစာဟိ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားတို့ဖြင့်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ် ကုန်၏။ ဝေံ၊ သ္မိ။ ကပဏမနုဿေန၊ အထီးကျန်သောသူဖုန်းစားသည်။ နိက္ခမိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ သ္မိ။ ဂါမေ၊ ဥ်။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဘ္ဂါ။ စရိတ္မာ၊ လှည့်လည်၍။ နိက္ခမိတဗ္ဗံ၊ ထွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့တရပ်အပြီးတည်း။

ဣတိ၊ သ္မိ။ ဂါမပဋိပါဋိယာ ဝေသနတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ နိက္ခမနာ၊ ထွက်သည်တိုင်အောင်။ တေ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒိပဋိက္ကူလံ၊ ဤရေညွန်အစ ရှိသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို။ အာဟာရဟေတု၊ ကြောင့်။ အက္ကမိတဗ္ဗဥ္စ ဝေ၊ နင်းသွားအပ်သည်ရင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဥ္စ၊ ရင်း။ အဓိဝါသေတဗ္ဗဥ္စ၊ ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘော၊ အချင်းတို့။ အာဟာရော၊ သည်။ အဟော ဝတ ပဋိက္ကူလော၊ ချေါ် စက်ဆုပ်စရာပေတကား။ ဣတိ ဝေံ၊ သ္မိ။ ပရိယေသနတော၊ ရှာမှီး ရသောအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၉၇။ ပရိတောဂတော၊ သုံးဆောင်သောအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။လတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အကျယ်အဖြေဆိုပေအုံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိယိဋ္ဌာဟာရေန၊ ရှာပြီးသောအာဟာရရှိသော ရဟန်းသည်။ ဗဟိ ဂါမေ၊ ဌိ။ ဖာသုကဋ္ဌာနေ၊ လျောက်ပတ်သောအရပ်၌။ သုခနိသိန္နေန၊ ချမ်းသာစွာနေလျက်။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ တတ္ထ၊ ထိုသပိတ်၌တည်သောအာဟာရ၌။ ဟဏ္ဍံ၊ ကို။ နဿတာရေသိ၊ မချသေး။ တာဝ၊ လောက်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဂရုဋ္ဌာနိယံ၊ (သီလ ပညာသမာဓိကွန်စသဖြင့်) အလေးပြုထိုက်သော အရာ၌တည်သော။ ဘိက္ခုံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ လဇ္ဇီမနုဿံ ဝါ၊ လဇ္ဇီလူပုဂ္ဂိုလ်ကိုဌင်း။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ နိမန္တေတုမ္မိ၊ ဖိတ်ခြင်းငှါလည်း။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အပြစ်ကိုဆိုအုံ့။ ဘုဉ္ဇိတုကာမတာယ၊ ဖြင့်။ တ္ထေ၊ ဤအာဟာရ၌။ ဟတ္ထေ၊ ကို။ သြတာရိတမတ္ထေ၊ ချအပ်ကာမျှဖြစ်လစ်သော်။ ဂဏ္ဌထ၊ ယူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၃၉] ဝဒန္တေန၊ ဆိုရသောသူသည်။ လဇ္ဇီတမ္ပိ၊ ရှက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟတ္ထမ္ပန၊ ကိုမူကား။ သြတာရေတ္ဝာ၊ ချ၍။ မဒ္ဒန္တဿ၊ နယ်သောရဟန်း၏။ ပဋ္ဌဂ္ဂိုလိအနုသာရေန၊ လက်ငါးခြောင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သေဒေါ၊ ချွေးသည်။ ပဋ္ဌရမာနော၊ ယိုသည်ဖြစ်၍။ သုက္ခထဒ္ဒဘတ္တမ္ပိ၊ ခြောက်သည်ဖြစ်၍ မာခက်သောဆွမ်းကိုသော်လည်း။ တေမေန္တော၊ စွက်စိုစေသည်ဖြစ်၍။ မုဒုံ ကရောတိ၊ နူးညံ့သည်ကိုပြု၏။

အထ-ပန္ဓာ၊ ဌ်။ ပရိမဒ္ဒနမတ္ထေနာပိ၊ ဆုပ်နယ်ကာမျှဖြင့်လည်း။ သမ္ဘိန္နသောဘေ၊ ခပ်သိမ်းသောအဖိုးဖြင့်ပျက်သော တင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ တသ္မိံ-ပိဏ္ဍပါတေ၊ ကို။ အာလောပံ ကတ္ဝာ၊ အလုပ်ပြု၍။ မုခေ၊ ဌ်။ ဌပိတေ၊ သော်။ ဟေဋ္ဌိမဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဥဒုက္ခလကိစ္စံ၊ ဆုံငယ်ကိစ္စကို။ သာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပရိမာ၊ အထက်သွားတို့သည်။ မုသလကိစ္စံ၊ ကျည်ပွေ့ကိစ္စကို။ သာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇိဝှါ၊ လျှာသည်။ ဟတ္ထကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုခံတွင်း၌။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ခွေးစားခွက်၌။ သုဝါနပိဏ္ဍမိဝ၊ ခွေးစာထမင်းကဲ့သို့။ တံ-ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒန္တ-မုသလေဟိ၊ အထက်သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေ့တို့ဖြင့်။ ကောဋ္ဋေတ္ဝာ၊ ထောင်းထု၍။ ဇိဝှါယ၊ လျှာတည်းဟူသောလက်ဖြင့်။ သမ္ပရိဝတ္တိယ-

မာနံ၊ လှန်လှောအပ်လျက်။ ဇိဝှါဂွေ၊ လျှာဖျားခို။ တနုပသန္နခေဋ္ဌော၊ ကဲ့သော ကြည်သော တံထွေးသည်။ မက္ခေတိ၊ လိမ်းကျံ၏။ ဝေမဇ္ဈတော၊ လျှာလယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗဟလခေဋ္ဌော၊ ပြစ်ခဲ့သော တံထွေးသည်။ မက္ခေတိ၊ ၏။ ဒန္တကဋ္ဌေန၊ သည်။ အသမ္ပတ္တဋ္ဌာနေ၊ မရောက်ရာအရပ်၌။ ဒန္တဋ္ဌဃကော၊ သွားချေးသည်။ မက္ခေတိ၊ ၏။ သော-အာဟာရော၊ သည်။ ဝေ-ယထာဝုတ္တေန နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိစုဏ္ဏိတမက္ခိတော၊ အထက်သွားအောက်သွားတို့ဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ကျေစေအပ်သည် တံထွေးစသည်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍။ တခ်ဏညော၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ အန္တရဟိတ။ပ။ သေသော၊ ကင်းသော အဆင်းအနံ့ကောင်းမွန်စွာပြုပြင်ခြင်းအထူးရှိသည်ဖြစ်၍။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ခွေးစားခွက်၌။ ဌိတသုဝါနဝမထု ဝိယ၊ တည်သောခွေးအန်ဖပ်ကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝေရူပေါပိ သမာနော၊ ဤသို့ အလွန်တရာစက်ဆုပ်ရွံရှာအပ်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ စက္ခုဿ၊ မျက်စိအား။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းကို။ အတီတတ္တာ၊ လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗော၊ မျိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ပရိဘောဂတော၊ သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။လတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၉၇။ အာသယတော၊ အာသယအားဖြင့်။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အကျယ်အဖြေကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိဘောဂံ၊ မျိုခြင်းသုံးဆောင်ခြင်းသို့။ ဥပဂတော စ၊ ရောက်သော်လည်း။ သော-အာဟာရော၊ သည်။ အန္ဓော၊ ကောင်းသောအာတာ်ငံးသို့။ ပဝိသမာနော၊ ဝင်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဝင်နေစဉ်။ (ဗဟလမဓုကတေလမက္ခိတော ဝိယ ပရမဇေဂုစ္ဆော ဟောတိ-၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ရှင်း။ ရညော စက္ကဝတ္တိဿာပိ၊ စကြဝတေးမင်း၏ရှင်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ပိတ္တသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာသဝယသု၊ သည်းခြေ, သလိပ်, ပြည်, သွေးတည်းဟူသော အာသယတို့တွင်။ အာသ-

---

၁-ပဝိဋ္ဌော-ဟု မဆိုမူ၍ ပဝိသမာနော-ဟု ဆိုခြင်း၏ အဝေါဟာရကို ဋီ ၁၊ ၄၂၁-၌ ပြတားမ်။ (ဆ-သံ-သော)

တရော၊ တပါးပါးသော။ အာသယော၊ အာသယသည်။ ဟောတိယေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ မန္ဒပုညာနမ္ပန၊ ဘုန်းကံနည်းသော သူတို့အားမူကား။ စတ္တာရောပိ အာသယာ၊ လေးပါးလုံးသော အာသယတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ၊ အကြင်သူအား။ ပိတ္တာ-သယော၊ သည်းခြေဟူသော အာသယသည်။ အဓိကော၊ လွန်သည်၊ ဝါ၊ သည်းခြေမြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသည်းခြေမြောက်သော သူအား။ ဗဟလမဓုကတေလမက္ခိတော ဝိယ၊ ခွဲပြစ်သော သစ်မည်စည်ဆီဖြင့်လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ အလွန်လျင် စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ၊ အား။ သေမှာသယော၊ သည်။ အဓိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ အား။ နာဂဗလပဏ္ဏရသမက္ခိတော ဝိယ၊ ဝက်ချေးနဲရွက်ရည်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ၊ အား။ ပုဗ္ဗာသယော၊ သည်။ အဓိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ အား။ ပူတိတက္ကမက္ခိတော ဝိယ၊ ရက်တက်ပုပ်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ၊ အား။ လောဟိတာသယော၊ သည်။ အဓိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ အား။ ရဇနမက္ခိတော ဝိယ၊ ချိပ်ရည်တိန်းညက်ရည်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာသယတော၊ သလိပ်, သည်းခြေ, သွေး, ပြည်ဟူသော အာသယအား ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၉၉။ နိဓာနတော၊ စားအပ်သော အာဟာရ၏ စုသည်ဖြစ်၍ တည်ရာအစာသစ်အိမ်အား ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို၊ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ သော-အာဟာရော၊ သည်။ ဣမေသု စတူသု အာသယေသု၊ ဤ လေးပါးကုန်သော အာသယတို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးသော။ အာသယေန၊ အာသယဖြင့်။ မက္ခိတော၊ လိမ်းကျံလူးလည်းအပ်သည် ဖြစ်၍။ အန္ဓောဗဒ္ဓရံ၊ ဝမ်းတွင်းသို့။ ပဝိသိတ္တာ၊ ဝင်၍။ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ၊ ရွှေခွက်၌။ နိဓာနံ-နိဓာတဗ္ဗတံ၊ သိုမြှုံးသိမ်းထားအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ နေဝဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်။ မဏိရဇတာဒိဘာဇနေသု၊ ပတ္တမြားခွက် ငွေခွက်စသည်တို့၌။ နိဓာနံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ဒသဝဿိကေန၊ ဆယ်နှစ်ရှိသော သူသည်။ သစေ အဇ္ဇောဟာရိယတိ၊

အကယ်၍ မျိုအပ်သည်ဖြစ်အုံ့။ ဒသဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ အဓော-တာဝစ္ဆကူပသဒိသေ၊ မဆေးသောကျင်ကြီးတွင်းနှင့်တူသော။ ဩကာသေ၊ အစာသစ်အိမ်ဟု ဆိုအပ်သောအရပ်၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ တည်၏။ ဝိသတိ ံ သ။ ပ။ နဝုတိဝဿိကေန၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိသောသူ။ပ။ အနှစ်ကိုးဆယ်ရှိသော သူသည်။ သစေ အဇ္ဈောဟရိယတိ၊ အုံ့။ နဝုတိဝဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးဆယ် တို့ပတ်လုံး။ အဓောတာဝစ္ဆကူပသဒိသေ၊ တူသော။ ဩကာသေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ ဝဿသတိကေန၊ အနှစ်တရာရှိသူသည်။ သစေ အဇ္ဈော-ဟရိယတိ၊ အုံ့။ ဝဿသတံ၊ လုံး။ [၃၄၀] အဓောတာဝစ္ဆကူပသဒိသေ၊ သော။ ဩကာသေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နိဓာနတော၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။ လတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၀၀။ အပရိပက္ကတော၊ မကျက်မကြေသေးသောအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိဋ္ဌာ။-လတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အကျယ်အဖြေကိုဆိုအုံ့။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော (ဆယ်နှစ်ပတ်လုံးဌင်း အနှစ်တရာတိုင်တိုင် ဌင်း မဆေးသော ဝစ္ဆကူပနှင့်တူလျော်သော။ ဩကာသေ အာမာသယ-သင်္ခါတေ ပဒေသေ) အရပ်၌။ နိဓာနံ၊ သိုထားအပ်သောအဖြစ်သို့။ ဥပ-ဂတော၊ ရောက်သော။ သော အယံ အာဟာရော၊ သည်။ ယာဝ၊ လောက်။ အပရိပက္ကော၊ မကျက်သေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ယထာ-ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ (သစေ ပန ဒသဝဿိကေန စသည်ဖြင့်) အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ပရမန္ဒကာရတိမိသေ၊ အလွန်လျင် (အမြင် ကန်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော) ကြီးစွာသော အမိုက်တိုက်၌။ နာနာ-ကုဏပဂန္ဓဝါသိတပဝနဝိစရိတေ၊ အထူးထူးသော အပုပ်နံ့ဖြင့် လုံအပ် သော ပုပ်နံ့လျှောင်းလျှောင်း မကောင်းသောဝမ်းလေ၏ သွားလာရာဖြစ် သော။ (ပဝန-သဒ္ဒါ လေဟော) အတိဒုဂ္ဂန္ဓဇဂုဏ္ဌေ၊ အလွန်မကောင်း သောအနံ့တို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ တသ္မိညေဝ ပဒေသေ၊ ထိုဌာမာ-သယဟု ဆိုအပ်သောအရပ်၌လျှင်။ (ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ ဥပဂန္တွာ တိဋ္ဌတိ-ဣစ္စပ်) ယထာ နာမ၊ ပမာမည်သည်ကား။ နိဒါဃေ၊ နွေကာလ၌။ အကာလမေဃေန၊ အခါမဲ့မိုးသည်။ အဘိဝုဋ္ဌမ္မိ၊ ထန်စွာရွာသွန်းအပ်သည် ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရွာသွန်းအပ်သော။ စက္ကာလဂါမဒ္ဒါရဒ္ဒါဝါ၊ ဒ္ဒန်းစက္ကား

ရှာတံခါးအနီး တွင်းဆိုးကျင်းဆိုးဌ။ ပတိတာနိ၊ ကျကုန်သော။ တိဏ။ပ။ ကုဏပါဒိနိ၊ မြက်, သစ်ရွက်, ဖျာစုပ်, မြေကောင်ပုပ်, ခွေးကောင်ပုပ်, လူကောင်ပုပ် အစရှိတို့သည်။ သူရိယာတပေန၊ ဖြင့်။ သန္တတ္တာနိ၊ ပြင်းစွာပူကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌကာစိတာနိ၊ အမြှုပ်အပြွက် စီစီတက်ကုန်လျက်။ တိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေ၀၊ ထို့အတူလျှင်။ တံ ဒိ၀သမ္မိ၊ ထိုနေ့ဌ၌ဝင်း။ ဟိယျောပိ၊ ယမန်နေ့ဌ၌ဝင်း။ တတော၊ ထိုယမန်နေ့မှ။ ပုရိမဒိ၀သေပိ၊ ရှေးရှေးသောနေ့ဌ၌ဝင်း။ အဇ္ဇောဟတော၊ မျိုအပ်သော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော အာဟာရသည်။ ကေတော ဟုတ္ဝာ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍။ သေမှပဋ္ဌလပရိယောနဒ္ဓေ၊ သလိပ်လွှာဖြင့် မြှေးအပ်သည် ဖြစ်၍။ ကာယဂ္ဂိသန္ဓာ၀ပကုထိတကုထနသဠာတဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌ-ကာစိတော၊ ဂဟဏီမည်သော ဝမ်းမီးကမ္မဇတေဇောအပူဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော အမြှုပ်အပြွက်စီစီတက်သကဲ့သို့။ ပရမတ္ထဝုစ္ဆဘာ၀ံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္ဓွာ၊ ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ အ၀ရိ၀ဏ္ဏတော၊ မကျက်မကြေသေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိကူ၊လတာ၊ ကို။ ပစ္စ၀ေက္ခ-တပ္ပာ၊ ၏။

၃၀၁။ ပရိ၀ဏ္ဏတော၊ ကျက်ကြေပြီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိကူ၊လတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စ၀ေက္ခိတပ္ပာ၊ နည်း။ သော-အာဟာရော၊ ထိုမျိုအပ်သော အာဟာရသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအစာသစ်အိမ်ဌ၌။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ဝမ်းမီးကမ္မဇ-တေဇောခတ်ဖြင့်။ ပရိ၀ဏ္ဏော၊ ကျက်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိခ၀တူယော၊ ရွှေကျောက် ငွေကျောက် အစရှိသော ကျောက်ခတ်တို့သည်။ (ဝိမိနာ၊ သင့်သောအစီအရင်ဖြင့်။ တာ-ပိယမာနာ၊ ချက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။) သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဘာ၀ံ၊ ရွှေငွေ အစရှိသောအဖြစ်သို့။ ဥ၀ဂစ္ဆန္တိ ဝိယ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ သုဝဏ္ဏ-ရဇတာဒိဘာ၀ံ၊ သို့။ န ဥ၀ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌကေ၊ အမြှုပ်အပြွက်တို့ကို။ မဥ္ဇုဇ္ဇောဒ၊ လွှတ်လျက်။ သဏ္ဌာနရဏီယံ၊ သိမ်မွေ့စွာအမှုနှိုးဆော် ကျောက်ပျဉ်ဌ၌။ (သဏ္ဌံ ဂရောန္တိ ဣတိ သဏ္ဌာနရဏီ) ပိသိတ္ဝာ၊ ကြိတ်၍။ နာဠိကေ၊ ဝါးဆစ်ငယ်ဌ၌။

ပက္ခိပမာနပဏ္ဍုမတ္တိကာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သောဖြေ့တော့သော မြေညက်ကဲ့သို့။ ကရီသဘာဝံ၊ ကျင်ကြီးအဖြစ်သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ရောက်၍။ ပက္ကာ-သယံ၊ အစာကျက်အိမ်ကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ မုတ္တာဘာဝံ၊ ကျင်ငယ်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ၍။ မုတ္တဝတ္ထိဥ၊ ကျင်ငယ်တည်ရာ (ဆီးအိမ်) စည်ဖောင်းကိုလည်း။ ပူရေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိပက္ကတော၊ ကျက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏[1]။

၃၀၂။ ဖလတော၊ ပြီးစေအပ်သောအကျိုးအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အံ့။ အယံ အာဟာရော၊ သည်။ သမ္မာပရိပစ္စမာနော စ၊ ဓာတ်မီးဖြင့် ကောင်းစွာကျက်သော်လည်း။ ကေသလောမနခဒန္တာဒိနိ၊ ဆံ, အမွေး, ခြေးသည်း, လက်သည်း, သွား အစရှိကုန်သော။ နာနာကုဏပါနိ၊ အထူးထူးသော အပုပ်တို့ကို။ နိပ္ဖါဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ အသမ္မာပရိပစ္စမာနော၊ ဓာတ်မီးဖြင့်ကောင်းစွာမကျက်မူကား။ ဒဒ္ဒု၊ ပေး။ ကဏ္ဍု၊ ယားနာ။ ကစ္ဆု၊ ဝဲနာ။ ကုဋ္ဌ၊ နှုနာ။ ကိလာသ၊ ညှင်းနာ။ သောသ၊ ကုတ်ဟီးနာ[2]။ ကာသ၊ ချောင်းဆိုးနာ။ အတိသာ-ရပ္ပဘုတိနိ၊ ဝမ်းသွေးသွန်သောအနာ အစရှိကုန်သော။ ရောဂသတာနိ၊ မျိုးစုံသော အနာတို့ကို။ နိပ္ဖါဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဣဒံ-သဗ္ဗံ၊ ဤ အလုံးစုံသည်။ အာသ၊ ထိုမျိုအပ်သော အာဟာရ၏။ ဖလံ၊ ပြီးစေအပ်သော အကျိုးတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဖလတော၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၀၃။ နိဿန္ဒတော၊ ယိုစီးထွက်သောအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ စ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ အဇ္ဈောဟရိယမာနော၊

၁-မျိုအပ်သောအစာကို ငါးဖို့ပြု၍ တဖို့ မီးစာ, တဖို့ ပိုးစား, တဖို့ ရုသအဖြစ်သို့ ရောက်၍ ကေသလောမစသော ကောင်ဘဝသကို ပွါးစေသည်။ တဖို့ကား ကျင်ကြီး, တဖို့ ကျင်ငယ်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အဖို့ဖို့အစုစုကို ကြေ့အေးခောင် မပြု၊ ဘယ့်ကြောင့် ကရီသ မုတ္တဘာဝတို့ကိုသာ ပြုသနည်းဟူမူ - ဤမေးခွန်း၏ အဖြေကို ဧ၊ ၎၃ ၌ ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-မြစ်ခြောက်နာ, တီဘီနာ-ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။ (ဆ-သံ-သော)

မျိုအပ်သော။ သေ-ဧသော အာဟာရော၊ သည်။ ဧကေန ဒ္ဒါရေန၊ ခံတွင်းဟူသော တခုသောဒ္ဒါရဖြင့်။ ပဝိသိတ္တာ၊ ဝင်၍။ နိဿန္ဒမာနော-ဝိယဝန္တော ပဗ္ဗရန္တော၊ စီးယိုထွက်သွားလတ်သော်။ အက္ခိမှာ၊ မျက်စိမှ။ အက္ခိဂူထကော၊ မျက်ချေးသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ကဏ္ဏမှာ၊ နားမှ။ ကဏ္ဏ-ဂူထကော၊ နားဖာချေးသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဣတိအာဒိနာ ပကာရေန၊ ဤသို့အစရှိသော အပြားဖြင့်။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဒ္ဒါရေ-ဟိ၊ အပေါက်တို့မှ။ နိဿန္ဒတိ၊ စီးယို၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဗ္ဘောဟာရဏ-သမယော၊ မျိုသောအခါ၌။ သေ-ဧသော အာဟာရော၊ ကို။ မဟာပရိ-ဝါရေနာပိ၊ များစွာသော အခြံအရံဖြင့်လည်း။ အဗ္ဘောဟာရိယတိ၊ မျိုအပ်၏။ နိဿန္ဒနသမယော ပန၊ ယိုသောအခါ၌ကား။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိဘာဝံ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် အစရှိသောအဖြစ်သို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ ဧကေကေနေဝ၊ တယောက်ထီးတည်းသာလျှင်။ နိဟရိယတိ၊ လျှိုလျှိုဝှက်ဝှက် ထုတ်အပ်၏။ [၄၄၁] စ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမဒိဝသေ၊ ရှေးဦးနေ့၌။ နံ၊ ထိုအာဟာရကို။ ပရိဘုဥ္ဇန္တော၊ သုံးဆောင်သောသူသည်။ ဥဒဂ္ဂဒဂ္ဂေါ၊ အလွန်တက်ကြွသည်။ ပိတိသောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သော ပီတိ သော-မနဿ ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌောပိ၊ အလွန်ရွင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ နိဿန္ဒေန္တော၊ ယိုသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ထွက်စေသည်ရှိသော်။ ဝိကုဏိတမုခေါ၊ ရှုံ့သော မျက်နှာရှိသည်။ ဇေဂုစ္ဆီ၊ ရွံသည်။ မကုံဘူတော၊ နှလုံးနာသည်ဖြစ်၍။ ပိဟိတနာသိကော၊ ရွံသဖြင့် ပိတ်အပ်သော နှာခေါင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမဒိဝသေ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ ရတ္တော၊ ဆန္ဒရာဂဖြင့် တပ်သည်။ ဂိဒ္ဓေါ၊ မက်မောသည်။ ဂဓိတော၊ ဒုမောစနိယအဖြစ်ဖြင့် ထို အာဟာရ၌ ဖွဲ့အပ်သည်၊ ဝါ၊ ကပ်ငြိသည်။ မုစ္ဆိတော၊ ရသတဏှာဖြင့် တွေဝေမိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဗ္ဘောဟာရိတ္တာပိ၊ မျိုပြီးလျက်လည်း။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ၌။ ဧကရတ္တိဝါသေန၊ တညဉ့်သာ အောင်းသဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈောသိယမာနော၊ ဆင်းရဲနှိုးသည်ဖြစ်၍။ ဟရာယမာနော၊ ရှက်နှိုးသည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနော၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဟရတိ၊ ထုတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊

တို့သည်။ အနှံ ပါနုံ။ပ။ ပူတိကန္တိ၊ ပူတိကံဟူသောစကားကို။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

မဟာရဟံ၊ မြတ်သောသူတို့အားထိုက်သော။ အနှဉ္စ၊ ထမင်းသည်၎င်း။ ပါနဉ္စ၊ အဖျော်သည်၎င်း။ ခါဒနီယဉ္စ၊ ခဲဖွယ်သည်၎င်း။ ဘောဇနဉ္စ၊ ဘောဇဉ်သည်၎င်း။ ကေဒ္ဓါရေန၊ တပေါက်သောဒ္ဓါရဖြင့်။ ပဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ နဝဟိ ဒ္ဓါရေဟိ၊ ဒ္ဓါရကိုးဖြာတို့မှ။ သန္ဒတိ၊ ယိုစီး၏။

မဟာရဟ်၊ သော။ အနှံ၊ ကိုရင်း။ပ။ ဘောဇနဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သပရိဝါ-ရော၊ အခြံအရံနှင့်တကွ။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ နိက္ခာမေန္တော၊ ထွက်စေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ယိုသည်ရှိသော်။ နိလီယတိ၊ မိမိကိုယ်ကိုမမြင်စေမူ၍ လျှိုဝှက်၏၊ ဝါ၊ နှလုံးတွန်း၏။

မဟာရဟံ၊ သော။ပ။ ဘောဇနဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အဘိနန္ဒန္တော၊ အလွန်နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ နိက္ခာမေန္တော၊ သော်။ ဝိဂုစ္ဆတိ၊ ၏။

မဟာရဟံ၊ သော။ အနှံ၊ ၎င်း။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပဲ၊ အလုံးစုံသော အာဟာရသည်။ ကေရတ္တိပရိဝါသာ၊ တည်ဌအောင်းကာမျှဖြင့်။ ပူတိကံ၊ ပုပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ဝေ-ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ ဤ ကေန ဒ္ဓါရေန ပဝိသတိစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တခုသောဒ္ဓါရဖြင့်ဝင်ခြင်း, ကိုးဖြာဒ္ဓါရတို့ဖြင့် တပါးမဂမျှားစွာဖြစ်၍ ထွက်ခြင်းစသောအပြားတို့ဖြင့်။ နိဿန္ဒ-တော၊ ယိုစီးထွက်သွားသောအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိ-တဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၀၄။ သမ္ဘက္ခနတော၊ အချင်းခပ်သိမ်း လိမ်းကျံသောအားဖြင့်။ ပဋိက္ကူလတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ စ၊ အုံ့။ သေ-သော အာဟာရော၊ သည်။ ပရိဘောဂကာလေပိ၊ သုံးဆောင်သောကာလ၌ သော်လည်း။ ဟတ္ထသြဒ္ဓဇိဝ္ဟါတာလူနိ၊ တို့ကို။ သမ္ဘက္ခေတိ၊ လိမ်းကျံ၏။ ယာနိ၊ အကြင်ဟတ္ထသြဒ္ဓဇိဝ္ဟါတာလုတို့သည်။ ဓောတာနိပိ၊ ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော်လည်း။ ဂန္ဓဟရဏတ္ထံ၊ စိမ်းညှီသောအနံ့ကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဓောဝိတဗ္ဗာနိ၊ ထပ်၍ဆေးအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊

ထိုဟတ္ထသြဋ္ဌိဝ္ဂါတာလုတ္ကိုသည်။ တေန၊ ထိုအာဟာရသည်။ သမ္မက္ခိ-တတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌိက္ကူ[1]လာနိ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဘုတ္တောဿ သမာနော၊ သုံးဆောင်ပြီးဖြစ်လတ်သော်။ ယထာ နာမ၊ ကား။ သြဒနေ၊ ထမင်းကို။ ပစ္စမာနေ၊ ချက်အပ်သည်ရှိသော်။ ထုသကဏကုဏ္ဍကာဒီနိ၊ ဖွဲဆန်ကွဲဆန်ညှာ စသည်တို့သည် ။ ဥတ္တရိတ္ဝာ၊ ဝေ၍၊ ဝါ၊ လျှံ၍၊ ဝါ၊ ပေါ်၍။ ဥက္ခလိမုခဝင်္ဂေပိဓာနိ-ယော၊ အိုးမျက်နှာရစ် အိုးဖုံးစလောင်းတို့ကို။ မက္ခေန္တိ ယထာ၊ လိမ်းကျံကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ သကလသရီရာနုဂတေန၊ အလုံးစုံသောကိုယ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ဂဟဏီမည်သော ဝမ်းမီးတေဇောသည် အစဉ်လိုက်အပ်သောကိုယ်ငွေ့ဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ၊ အမြှုပ်တို့ကို ထစေ ထစေ၍။ ပစ္စိတ္ဝာ-ပရိပါကံ ဂန္တွာ၊ ကျက်ခြင်းသို့ရောက်၍။ ဥတ္တရမာနော၊ ဝေသည်ဖြစ်၍။ ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဒန္တမလဘာဝေန၊ သွားချေး၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊ ၏။ ဧဝ၎ါတာလုပ္ပဘုတိနိ၊ လျှာအာစောက်စသည်တို့ကို။ ခေဠသေမ္ဘာဒီဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊ ၏။ အက္ခိကဏ္ဏနာသအဓောမဂ္ဂါဒိကေ၊ မျက်စိ, နား, နှာခေါင်း, အောက်ခွဲရစသည်တို့ကို။ အက္ခိဂူထက။ပ။ ကရီသာဒီဘာဝေန၊ မျက်ချေး, နားဖာချေး, နှပ်, ကျင်ငယ်, ကျင်ကြီးစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊ ၏။ ယေန၊ အကြင်ဒန္တမလခေဠစသောအဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခိတာနိ၊ ကုန်သော်။ ဣမာနိ ဒ္ဝါရာနိ၊ ဤခံတွင်းအစရှိကုန်သောဒ္ဝါရတို့သည်။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ တိုင်း။ ဓောဝိယမာနာနိပိ၊ ဆေးအပ်ကုန်သော်လည်း။ သုစိနိ၊ ကုန်သည်။ နေဝ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ မနောရမာနိ၊ ကုန်သည်။ နှ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ဣမိနာ ဒန္တမလာဒီဘာဝေန၊ ဤဒန္တမလစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊ ၏။) ယေသု-ဒ္ဝါရေသု၊ တို့တွင်။ ကေစိ၊ အချို့သောပယောဝမင်္ဂုတို့။ ဓောဝိတ္ဝာ၊ ဆေး၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဟတ္ထေ၊ ကို။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဓောဝိ-တဗ္ဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေစိ၊ အချို့သောဝစ္စမင်္ဂုတို့။ ဓောဝိတ္ဝာ၊

၁-အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ ၄၅၄-ဂါထာ၌ ကဏ, ကုဏ္ဍက-ဟူသော ဤ ၂-ပုဒ်ကို အချို့နိဿယ၌ ဖွဲနှ-ဟုပြန်၏၊ အချို့နိဿယ၌ ဆန်ကွဲ-ဟု ပြန်၏။ ထိုတွင် ကဏ-သဒ္ဒါ ဖွဲနှဟော ဖြစ်ကြောင်းမှာ "ကဏောပိ တဏ္ဍုလံ ပရိယောနန္ဒီ" ဟူသော အဂ္ဂညသုတ် (ဒီ ၃-၇၅)ဖြင့် ထင်ရှား၏။ ထိုကြောင့် ဤအရာ၌ ကုသ-ဖွဲကြမ်း၊ ကဏ-ဖွဲနှ၊ ကုဏ္ဍက-ဆန်ကွဲ ဆန်ညှာ-ဟု ပြန်လျှင် သင့်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၍။ ဒုတ္ထိကၠတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်ရင်း, သုံးကြိမ်ရင်း။ ဂေါမယေနပိ၊ နွားချေးပြာ ဖြင့်ရင်း။ မတ္တိကာယပိ၊ မြေညက်ဖြင့်ရင်း။ ဂန္ဓစုဏ္ဏေနပိ၊ နံ့သာမှုန့်ဖြင့် ရင်း။ ဓောဝိတောပိ၊ ဆေးအပ်သော်လည်း။ ဟတ္ထော၊ သည်။ ပါဋိဂ္ဂ-လျတာ၊ စက်ဆုပ်အပ်သောအဖြစ်မှ။ နဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်းမပျောက်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ သမ္မက္ခနတော၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိက္ကူလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

☞ [၃၄၂] ၃၀၅။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒသဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌိက္ကူလတံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်လတ်၍။ တက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်ခေါက်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်အဖန်တလဲလဲ ခေါက်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုမျှားသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋ္ဌိက္ကူလာကာရဝသေန၊ စက်ဆုပ်အပ်သော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကဗဠီကာရာဟာရော၊ သည်။ ပါကဋော၊ ထင်လာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဋ္ဌိက္ကူလာကာရအားဖြင့် ထင်သော ကဗဠီကာရာဟာရဟု မှတ်အပ်သော ဘာဝနာ၏အာရုံကို[1]။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်မျှားစွာအလေ့အလာပြု၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရောတော၊ ပြုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ ကဗဠီကာရာဟာရဿ၊ ၏။ သဘာဝဓမ္မတာယ၊ ပရမတ္ထဓမ္မ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရတ္တာ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တောန၊ မရောက်သော။ ဥပစာရသမာ-ဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဓိယတိ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်၏။ ပန၊ အပြစ်တင်ဖွယ်ကို ချေဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပဋ္ဌိက္ကူလာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ပဋ္ဌိက္ကူလ အခြင်းအရာကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သညာ၊ သညာစေတသိက်သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သညာထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမိ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အာဟာရေ ပဋ္ဌိက္ကူလသညာဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၁-ဥဂ္ဂဟပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်ကို မယူလင့်။ ယဒိ ဟိ ဂတ္ထ။ပ။ နစ ဘာဝေတိ။ ဋီ (၁၊ ၄၂၃)။ (ပြည်)

ပန၊ ဘာဝနာ၏အာနိသင်ကိုဆိုပေအုံ့။ ဣမဉ္စ အာဟာရေပဋိက္ကူလသည်၊ ဤအာဟာရေပဋိက္ကူလသညာကို။ အနုယုတ္တာယ၊ အဖန်တလဲလဲ လုံ့လပြုသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ရသတဏှာယ၊ အချိုအချဉ် အရသာလျှင် အာရုံရှိသောတဏှာ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပတိလီယတိ၊ တွန့်၏။ ပတိကုဋ္ဌတိ၊ ဖဲခွါ၏၊ ဝါ၊ ရှုံ့၏။ ပတိဝဋ္ဋတိ၊ နစ်၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကော၊ ကြီးစွာသောဒုဿီကွက္ခကန္တာရမှတ္ထက်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ (အဒ္ဓိကော၊ အမှန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသူသည်။) ပုတ္တမံသံ၊ သား၏အသားကို။ အာဟာရေတိ ဝိယ၊ စားရသကဲ့သို့။ ဝိဂတမဒေါ၊ မာန်ယစ်ခြင်းစသည် ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ယာဝဒေဝ၊ အကြင်မျှလောက် (သော အကျိုးကို။ ဣစ္ဆတိ၊ လိုအပ်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက် လိုအပ်သောအကျိုးကို။ နိယမေတ္တာ၊ မှတ်၍။) ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှု။ နိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (တနည်း) ဒုက္ခဿ၊ မှ။ ယာဝဒေဝ နိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ထွက်မြောက်ရုံအကျိုးငှါသာလျှင်။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့သုံးဆောင်သည်ရှိသော်။ အသ၊ ထိုရဟန်းအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မငြိုငြင်သဖြင့်လျှင်။ ကဗဠီ။ပ။ မုခေန၊ ကဗဠီကာရအာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော အဝဖြင့်။ ပဋ္ဌကာမဂုဏိကော၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်၌ယှဉ်သော၊ ဝါ၊ ကာမဂုဏ်ဟူသော အကျိုးရှိသော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ပရိညံ-သမတိက္ကမံ၊ လွန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဋ္ဌကာမဂုဏပရိညာ-မုခေန၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော အဝဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍သိ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ အယ-ဘိက္ခုနော၊ အား။ အပရိပက္ကာဒိပဋိက္ကူလဘာဝဝသေန၊ မကျက်သေးသော အစာအစရှိသောအားဖြင့် ပဋိက္ကူလအဖြစ်ကို သိမ်းဆည်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယ-ဂတာသတိဘာဝနာပိ၊ ကာယဂတာ သတိဘာဝနာသည်လည်း။ ပါရိပူရိं၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အသုဘသညာယ၊ အသုဘဘာဝနာအား၊ ဝါ၊ အဝိညာဏက အသုဘဘာဝနာကို လုံ့လပြုခြင်းအား။ အနုလောမပဋိပဒံ၊ လျော်သောအကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ ဣမံ ပဋိပတ္တिं၊ ဤအာဟာ-ရေပဋိက္ကူလသညာဘာဝနာဟူသော အကျင့်ကောင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ အမတပရိယော-

သာနတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးအပြီးတိုင် အကျိုးခံရသည်၏ အဖြစ်သို့။ အနဘိသမ္ဘုဏန္တော၊ မရောက်နိုင်ခဲ့မူကား။ သုဂတိပရာယ-ဏော၊ သုဂတိဘဝသို့ လားရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား စကားတရပ် အပြီးတည်း။

အယံ အာဟာရေ ပဋိက္ကူလသညာဘာဝနာယ ဝိတ္ထာရကထာ။

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ

၃၀၆။ ဣဒါနိ၊ ဒ္ဒု။ အာဟာရေပဋိက္ကူလသညာနန္တရံ၊ အာဟာရေ-ပဋိက္ကူလသညာဟူသော ဥဒ္ဒေသ၏ အခြားမဲ့ဒ္ဒု။ ကေ၀ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌသာ၊ အကျဉ်းပြအပ်သော။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနသာ၊ ဓာတ်လေး ပါးတို့ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနာနည်းကို အကျယ် ပြရာ နိဒ္ဒေသသည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်လတ်ပြီ။ တတ္ထ၊

၁-တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရည်၍ အကျဉ်းဥဒ္ဒေသထားခြင်းဟူသော ဝန်ကိုဆောင်ပြီး၍ မုဒုမဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရည်၍ အကျယ်နိဒ္ဒေသတည်းဟူသော ဝန်ကိုလည်းမချုတ်ရှက်ဆောင်သင့်သည်ဟု နှလုံးထားတော်မူ၍ ဣဒါနိ-အစရှိသော ဝါကျကို မိန့်သတည်း။ ဥဒ္ဒေသမည်သည် နိဒ္ဒေသအနက်ရှိ၏၊ မုဒုမဇ္ဈိမပညာဗာဟုလ္လအားဖြင့် လာသောဝန်ကို လည်း မချုတ်ဆောင်သင့်ပေသည် နှလုံးပြု၍ ကေ၀ ဝဝတ္ထာနန္တိ။ပ။ အနုပ္ပတ္တော-ဟု မိန့်သတည်း။ ဝိသယဘေဒအားဖြင့် ဝဝတ္ထာန၏လည်း ဘေဒသည်ရှိသည် မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် ကေ၀ ဝဝတ္ထာနံ-ဟူသနည်း ? ရှိသော်လည်း ထိုဘေဒကိုမခွဲမူ၍ ဝဝတ္ထာန-ဘာဝသာမညအားဖြင့် ဆိုသည်ဟူပေ။ တနည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂ-၌ ဝိသယဘေဒရှိသော်လည်း အတ္ထသိဒ္ဓိအခါ၌ ထိုဝဝတ္ထာန၏ ကေဝိသယဖြစ်သည်သာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကေ၀ ဝဝတ္ထာ-နံ-ဆိုသည်။ လိုအနက်ကို ဋီ ၁၊ ၄၂၅ ၌ ဥပမာဖြင့် ထင်စေလိုသည်ဖြစ်၍ ယထာ ဟိ ဒ္ဒတ္ဝိ-သာကာရေ ကမ္မံ ကရောန္တသ။ပ။ ကေ ဝဝတ္ထာနန္တိ ဝုတ္တန္တိ-ဟု မိန့်ပြီး၍ သဒ်သ သမ္ဘန္ဓ အဖြစ် မရှိဟု ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍ နယိဒမေ၀ံ-ဟု မိန့်သော်။ ထိုသဒ်သ သမ္ဘန္ဓ-အာဖြစ်မရှိ သည်ကို ထင်ရှားပြခြင်းငှါ ကတ္ထ ဟိ ပဏ္ဍိတိသမတိက္ကမတော ပဌာယ။ပ။ သန်ဋ္ဌာနန်တိ-ဟူပြီး၍ ယခုအခါ အပြီးဆုံးဖြတ်လိုရှိ၍ ကိံ ဝါ ဧတေန။ပ။ ကေ ကမ္ဗဋ္ဌာနန်တိ ဒေသောကုံ ကေ ဝဝတ္ထာနန်တိ ဝုတ္တန်တိ ဒဋ္ဌမ်-ဟု မိန့်သော်။ အဘယ့်ကြောင့် စတုဓာတုဝဝတ္ထာနသာ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော-ဟု တောဒဆိုသနည်း၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနသည် ဘာဝနာပင် မဟုတ်လောဟူမူ-ဘာဝနာပင် မှန်၏၊ မှန်သော်လည်း တကြိမ်ဖြစ်သည်ကား ဝဝတ္ထာန-တည်း၊ ထိုဝဝတ္ထာနကို အကြိမ်များစွာ ပြုသည်ကား ဘာဝနာတည်း၊ ဤသို့ ဝေဒနာတ-အားဖြင့်ဆိုသည်ဟူပေ။ ဘာဝနာ၏ ဝစီဂေါစရကို လွန်သည်၏အာဖြစ်ကြောင့် ဒုဘာယ်ရှိ-ဘာဝနာကို ပြအပ်မည်နည်းဟူမူ-နာယံ ဒေါသော။ပ။ ဘာဝနာဝတိ အဓိပ္ပေတော ၁ ၌ ၄၂၅ မိန့်သည်။ (ပြည်)

ထိုစတုဓာတုဝဝတ္ထာနပါဠိ၌။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ကား။ သဘာဝူပလက္ခဏဝသေ-နှ၊ ကက္ခဋတ္တ အစရှိသော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့်။ သန္ဓိဋ္ဌာနံ၊ ဉာဏ်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း[1]။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ ဓာတ်တို့ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ကက္ခဋတ္တ စသော မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့် (ဉာဏ်ဟူသော) ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ စတုဓာတုဝ-ဝတ္ထာနံ၊ ခြင်း။ ဓာတုမနသိကာရော၊ ဓာတုမနသိကာရဟူသော အမည်ရင်း။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အမည်ရင်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ အမည်ရင်း။ ဣတိ ဣဒံ တယံ၊ ဤသုံးပုဒ်သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏[2]။ တယိဒံ-စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ သခ်ပတော စ၊ အကျဉ်းအား ဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဝိဓာ၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊

၁-ဤကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ပထဝီကသိဏစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တကို မှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ နီလကသိဏစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ နီလာဒိဝဏ္ဏကို မှတ်သည်အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့၏ အနိစ္စတာ စသော သာမညလက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ပထဝီစသည်တို့၏ သဘာဝကို ကောင်းစွာမှတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သဘာဝူပ-လက္ခဏဝသေန-ဟု မိန့်ပေသည်။ သန္ဓိဋ္ဌာနကား ဝိနိစ္ဆယတည်း၊ ထိုဝိနိစ္ဆသည်လည်း ဉာဏ, တဏှာ, ဒိဋ္ဌိ, ဝိတက္ကအားဖြင့် လေးပါးပြားသတည်း။ ထိုတွင် သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ သုခဝေဒနာကို အလူးဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ ဇညာ၊ သိရာ၏။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဥတ္တ၊ သိ၍။ အစ္ဆတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်ဖြစ်သော။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ အနုယုဉ္ဇေယ္ယ၊ အားထုတ်ရာ၏။ ဤသို့သောဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်ကား ဉာဏဝိနိစ္ဆယမည်၏။ ဝိနိစ္ဆယောတိ ဇော၊ ဌ်။ ဝိနိစ္ဆယာ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော တရားတို့သည်။ တဏှာဝိနိစ္ဆယော စ၊ တဏှာ ဟူသော ဆုံးဖြတ်တတ်သောတရားရင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယော စ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤသို့လာကုန်သော တရာ၌ရှစ်ဖြာသော တဏှာဝိစရိုက်တို့သည်ကား တဏှာဝိနိစ္ဆယမည်၏၊ ဒ္ဝိသင်္ခ ဒိဋ္ဌိတို့သည်ကား ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယမည်၏။ လာဘံ ပဋ္ဌိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော ဟူ၍လာရာ၌ကား လာဘ်ကိုရ၍ ဣဋ္ဌ, အနိဋ္ဌ, သုန္ဒရ, အသုန္ဒရ စသည်ကို ဝိတက်ဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်ရကား ဝိတက္ကဝိနိစ္ဆယမည်၏။ ယေဝါပနကအားဖြင့်လာသော အဓိမောက္ခ ဝိနိစ္ဆယနှင့်သော်ကား ငါးပါးတည်း။ ထိုဝိနိစ္ဆယငါးပါးတို့တွင် ဤ၌ ဉာဏဝိနိစ္ဆယကို လိုအပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဌီ၊ ၄၂၅ ၌ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိ ဉာဏဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော၊ နာပိ ဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယော-ဟု မိန့်သည်။ (ပြည့်)

၂-ဓာတူသု ပဝတ္တော မနသိကာရော ဓာတုမနသိကာရော။ လေးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ဘာဝနာမနသိကာရ ရ၏။ ကတ္တာဗ္ဗတော ကမ္မံ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော ဌာနဋ္ဌာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ။ လေးပါးကုန်သော မဟာ-ဘူတ်တို့၏သဘောကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဘာဝနာအမှုရ၏။ ထို့ကြောင့် ဓာတုမနသိကာရော။ပ။ ဧကံ-ဟူသတည်း။ (ပြည့်)

လာ၏။ သခ်ေပတော၊ ဖြင့်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ သုတ်ခ္ခ်။ အာဂတံ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ၊ ပဒူပမသုတ်ခ္ခ်ရင်း။ ရာဟုလောဝါဒေ၊ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်ခ္ခ်ရင်း။ ဓာတုဝိဘင်ေ စ၊ ဓာတုဝိဘင်သုတ်, အာဘိဓမ္မာဓာတုဝိဘင်းခ္ခ်ရင်း။ အာဂတံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျယ်ဆိုအုံ့။ တံ-စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ သေယျထာပိ။ပ။ ဝါယောဓာတု-တိ၊ ဝါယောဓာတုဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (ဟောသောပါဠိဖြင့်)။ တိက္ခပညဿ၊ ထက်သော ပညာရှိသော။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ ခ္ခ်။ သခ်ေပ-တော၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဒက္ခော၊ (ထိုထိုအမည် ဝေါဟာရခ္ခ်) လိမ္မာသော။ ဂေါဃာတကော ဝါ၊ နွားသတ်သမားသည်ရင်း။ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ၊ နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်ရင်း။ ဂါဝိံ၊ နွားကို။ ဝဓိတ္ဝာ၊ ၍။ စတုမဟာပထေ၊ ခရီးလေးဆုံ၌။ [၃၄၃] ဗီလသော၊ အစုစုအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပုံအပုံအားဖြင့်။ ဝိဘဇိတ္ဝာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝမေဝ၊ ထိုအတူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ရဟန်းသည်။ ယထာဌိတံ၊ အကြင်အကြင် ရပ်ခြင်းစသား ရူပကာယ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်တည်သော။ ယထာ-ပဏိဟိတံ၊ အကြင်အကြင် ရပ်ခြင်းစသား အခြင်းအရာအားဖြင့် ထားအပ်သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤ စတုဇကာယကိုပင်လျှင်။ ဓာတုသော၊ ပထဝီစသား ထိုထိုဓာတ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဓာတုသော-ဓာတုံ ဓာတုံ၊ ပထဝီစသော ထိုထိုဓာတ်ကို။ (ဝိသုံ ဝိသုံ ကတ္ဝာ၊ အသီးအသီးပြု၍။) ပစ္စ-ဝေက္ခတိ-ပတိ ပတိ အဝေက္ခတိ၊ အသီးအသီး ပညာစက္ခုဖြင့် ရှု၏။ (ကိုယ်ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နည်း။) ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ခ္ခ်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်ရင်း။ပ။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။]

တသ္သ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ ဆေကော၊ (ထိုထို အမည်ဝေါဟာရခ္ခ်) လိမ္မာသော[1]။ ဂေါဃာတကော ဝါ၊ သည်ရင်း။ တယော၊ ထိုနွားသတ်သမား၏ သားလျှင်။ ဘတ္တဝေတနဘတော၊ ထမင်းရိက္ခာ ပေး

၁-အကြင်အကြင် ဖြစ်တိုင်းသော မြီးထူး ခ္ခါ ချိုစသည်နှင့် ပြည့်စုံသေးသော အသေကောင်ခ္ခ် အရိုး, အသားစသော အစိတ်တို့၏အပေါင်းကို မဝေဖန်အပ်သေးသည်ရှိသော်

သဖြင့် မေ့းအပ်သော။ အနေ့ဿဝါသိကော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဂါ၀ိ ံ၊ နွားကို။ ဝမိတ္ဌာ၊ သတ်ပြီး၍။ ဝိနိ၀ိဇ္ဈိတ္ဌာ၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍။ စတသော ဒိသာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့။ ဂတာနံ၊ သွားကုန်သော။ မဟာပထာနံ၊ လမ်းမတို့၏။ ဝေမဇ္ဈဋ္ဌာနသင်္ခါတေ၊ အလယ်အရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ စတုမဟာ-ပထေ၊ လမ်းလေးခွဆုံ၌။ ကောဋ္ဌာသံ ကတ္ဌာ၊ အပုံအပုံပြု၍။ နိသိန္နော၊ သည်။ အဿ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေ၀၊ တူလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စတုန္နံ ဣရိယာပထာနံ၊ တို့တွင်။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတတ္ဌာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဌိတံ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော။ ယထာဌိတတ္ဌာ၀၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ယထာ-ပဏိဟိတံ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထားအပ်သော။ ကာယံ၊ ရူပကာယကို။ ဣမသ္မိ ံ ကာယေ၊ ဤရူပကာယ၌။ ပထ၀ီခေါတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့၏ တည်ရာ (သဘာ၀ သုညတ နိဿတ္ဌ သဘောရှိသော) ခေါတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အာပေါခေါတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ဖွဲ့ရှက်တတ်သော ခေါတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေဇောခေါတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ရင့်စေတတ်သော ခေါတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ၀ါယောခေါတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ပြည့်စေတတ်သော ခေါတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ခေါတုသော-ခေါတုံ ခေါတုံ၊ ပထ၀ီစသောခေါတ်ထိုထိုကို။ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတ္ဌာ၊ ၍။ ပစ္စ၀েက္ခတိ၊ အသီးအသီး သက်ဝင်၍ရှု၏၊ ဝါ၊ ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် အသီးအသီး ခွဲခြားရှု ရှု၏။

ကိ ံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂေါဃာတကဿ၊ ၏။ ဂါ၀ိ ံ၊ ကို။ ပေါသေန္တဿာပိ၊ ကျေးမွေးစဉ်ရင်း။ အာဃာတနံ၊ သတ်ရာစဉ်းတီးတုံးသို့၀ါ၊ သတ်ရာသင်းချိုင်းသို့။ အာဟရန္တဿာပိ၊ ဆောင်စဉ်ရင်း။ အာဟရိတ္ဌာ၊ ဆောင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုသတ်ရာသင်းချိုင်း၌။ ဗန္ဓိတ္ဌာ၊ ချည်နှောင်၍။ ဌပေန္တဿာပိ၊ ထားစဉ်ရင်း။ ၀ဓန္တဿာပိ၊ ရိုက်ခတ်သတ်

နွားဟူသော အမည်ဝေါဟာရ ဖြစ်သေး၏၊ ဝေဖန်ပြီးသော်ကား ထိုနွားဟူသော ဝေါ-ဟာရမဖြစ်ပြီ၊ အရိုး, အသားစသော အစိတ်အစိတ်အမည်သာ ဖြစ်တော့သည်-ဟု သိလိမ္မာသည် ဟူလို။ (ပြည့်)

စဉ်ရင်း။ ဝဓိတံ၊ သတ်အပ်ပြီးသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) မတံ၊ သေပြီးခါစကို။ ပဿန္တိယာပိ၊ မြင်စဉ်ရင်း။ ယာဝ၊ လောက်။ နံ၊ ထိုနွားသေကို။ ပဒါလေ-တ္တာ၊ ဖြတ်လိုး၍။ ဗိလသော၊ အပုံအပုံအားဖြင့်။ နု ဝိဘဇတိ၊ (အရိုးအပေါင်းမှအသားကို) မခွဲခြမ်းသေး။ တာဝဒေဝ၊ လုံး။ ဂါဝိတိ သညာ၊ နွားဟူသောသညာသည်။ နု အန္တရဓာယတိ၊ မပျောက်သေး။ ပန၊ ထိုမှ တပါး။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ (အရိုးအပေါင်းမှကင်းစေပြီးသော အသားကို) အဖို့အားဖြင့်ပြု၍။ နိသိန္နဿ၊ နေသောနွားသတ်သွားအားမူကား။ ဂါဝိသ-ညာ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ပျောက်၏။ မံသသညာ၊ အသားဟူသော သညာသည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အဿ၊ ထိုနွားသတ်သွား အား။ အဟံ၊ သည်။ ဂါဝိ ံ၊ ကို။ ဝိက္ကိဏာမိ၊ ရောင်း၏။ ဣမေ၊ ဤဝယ်သူ တို့သည်။ ဂါဝိ ံ၊ ကို။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ ဝေ စိတ္တံ၊ ဤသို့သော စိတ်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊ အား။ အဟံ၊ သည်။ မံသံ၊ ကို။ ဝိက္ကိဏာမိ ဣစ္စေဝ၊ ရောင်း၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဣမေပိ၊ ဤဝယ်သူတို့သည်လည်း။ မံသံ၊ ကို။ ဟရန္တိစ္စေဝ၊ ဆောင်ကုန်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဣမ-သာပိ ဘိက္ခုနော၊ ဤယောဂါဝစရ ရဟန်းအားလည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ အရိယာ ဖြစ်သည်မှရှေးကာလ၌။ ဗာလပုထုဇ္ဇနကာလေ၊ ဗာလပုထုဇဉ်ဖြစ်သော အခါ၌။ ဂိဟိဘူတသာပိ၊ လူဖြစ်စဉ်ရင်း။ ပဗ္ဗဇိတသာပိ၊ (သိမ်းဆည်း အပ်သော ကမ္မဌာန်းမရှိသော) ရဟန်းညံ့ဖြစ်စဉ်ရင်း။ ယာဝ၊ လောက်။ ယထာဌိတံ၊ သော။ ယထာပဏိဟိတံ၊ သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤ စတုဓာတုကာယကိုပင်လျှင်။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ သန္တတိတခဲနက်, သမူဟတခဲနက်, ကိစ္စတခဲနက်ကို၊ ဝါ၊ တကိုယ်တည်းဟုထင်ရသည့်အစိုင်အခဲကို ခွဲစိတ်ဝေဖန်-ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဓာတုသော၊ ပထဝီစသောဓာတ်ထိုထိုကို။ (ဝိသုံ ဝိသုံ ကတ္တာ၊ ၍။) နု ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မရှုသေး။ တာဝဒေဝ၊ လုံး။ သတ္တောတိ ဝါ သညာ၊ သတ္တဝါဟူသောသညာသည်ရင်း။ ပေါသောတိ ဝါ သညာ၊ ပေါသဟူသောသညာသည်ရင်း။ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ သညာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော သညာသည်ရင်း။ နု အန္တရဓာယတိ၊ မပျောက်။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဓာတုသော၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော ပန၊ ရှုသော်တမူကား။

သတ္တသညာ၊ သတ္တဝါဟူသောသညာသည်။ အနန္တရဓာယတိ၊ ပျောက်၏။ ဓာတုဝသေနေ၀၊ ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ဘာ၀နာစိတ်သည်။ သန္ဓိဌိတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ဓာတုဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။

၃၀၇။ ပန၊ အဖိုတပါးကိုဆိုအံ့။ မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ၊ သုတ်၌။ ကတမာ စာ။ပ။ အဗ္ဗတ္တိကာ ပထ၀ီဓာတုတိ စ၊ ဟူ၍ရှင်း။ ကတမာ စာ။ပ။ အာပေါဓာတုတိ စ၊ ဟူ၍ရှင်း။ ကတမာ စာ။ပ။ အဗ္ဗတ္တိကာ တေဇောဓာတုတိ စ၊ ၍ရှင်း။ ကတမာ စာ။ပ။ ဝါယောဓာတုတိ စ၊ ၍ရှင်း။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ နာတိတိက္ခပညဿ၊ မထက်လွန်းသော ပညာရှိသော။ ဓာတု-ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းခြင်းငါထိုက်သော ယောဂီ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။ စ၊ ဤမျှသာမကသေး။ ဇတ္ထု၊ ဤသုတ်၌။ အာဂတံ ယထာ၊ လာသကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ရာဟုလော၀ါဒ-ဓာတုဝိဘင်္ဂသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အာဂတံ၊ ၏။

[အာ၀ုသော၊ တို့။ အဗ္ဗတ္တိကာ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ပထ၀ီဓာတု၊ သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ အဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိ၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိကိုတည်ရာ ပြု၍ဖြစ်သော။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိကိုစဲ့၍ဖြစ်သော။ ကက္ခဠံ၊ ခက်ထန်သော။ ခရိဂတံ၊ ကျန်းသော။ ဥပါဒိန္နံ၊ မြဲစွာစဲ့လမ်းအပ်သော။ ယံ-ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ **အတ္ထိ၊ ၏**။ [၃၄၄] ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ သေယျထာ ကတမံ၊ ကား။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်ရှင်း။ လောမာ၊ အမွေး တို့သည်ရှင်း။ပ။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်သည်ရှင်း။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်း သည်ရှင်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အဗ္ဗတ္တံ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊ သော။ ကက္ခဠံ၊ သော။ ခရိဂတံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှုတ်မရှိ တစုံတခုသောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အာ၀ုသော၊ တို့။ **အယံ-သဗ္ဗော**၊ ဤ**အလုံးစုံသောတရားအမျိုး**ကို။ **အဗ္ဗတ္တိ-**

၁-အဘယ်သတ္တသညာပျောက်သနည်း ? သတ္တသညာတို အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၀သေန။ပ။ ယာထာ၀တော ဃနဝိနိဗ္ဘောဂဿ သမ္မာဒနတော။ ဤသို့သော အနက်ကိုယူချေသော် ပမာပမည်းနှီးနှောပါအံ့လော-ကြောင့် ဧ၀ဠို သတိ။ပ။ သံသန္ဒတိ သမေတိ။ ဋီ (၁၊ ၄၂၀) (ပြည်)

ကာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။။ အာပေါ၊ ယိုစီးသော အားဖြင့် ထိုထိုအရပ်သို့ ရွှေတတ်ရောက်တတ်သော။ အာပေါဂတံ၊ အာပေါ အပေါင်းခြင်း အတွင်းဝင်သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံ-ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ သေယျထာ ကတမံ၊ ကား။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေ။။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်။။ တေဇော၊ ပူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော။ တေဇောဂတံ၊ တေဇောအပေါင်းခြင်း အတွင်းဝင်သော။ ယံ-ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။။ ယေန စ၊ အကြောင်းပျက်သော တေဇော ဖြင့်လည်း။ အယံ ကာယော၊ သည်။ သန္တပ္ပတိ၊ တရက်ချန်ဖျားခြင်း စသည်ဖြင့် အပူရောက်၏။ ဇီရိယတိ၊ ရင့်၏။ (ဇီယျတိ-ဟူ၍လည်း ရှိ၏) အယံ-ကာယော၊ ကို။ ပရိဍဟတိ၊ လောင်အပ်၏။ အသိတပီတခါယိတ-သာယိတံ၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာသည်။ သမ္မာပရိဏာမံ၊ ကောင်းစွာကျက်ကြေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။။ ဝါယော၊ ရွှေ့စေတတ်သော၊ ဝါ၊ လှုပ်ရှားတတ်သော။ ဝါယောဂတံ၊ ဝါယော အပေါင်းခြင်း အတွင်းဝင်သော။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ ဝါတာ၊ အထက်သို့ဆန်တက်သော လေတို့ဌင်း။ အဓောဂမာ ဝါတာ၊ အောက်သို့စုန်သောလေတို့ဌင်း။ ကုစ္ဆि-သယာ ဝါတာ၊ အူပဝမ်းတွင်းခြင်းတည်သောလေတို့ဌင်း။ ကောဋ္ဌာသယာ ဝါတာ၊ အူတွင်းခြင်းတည်သောလေတို့ဌင်း။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ လျှောက်သော လေတို့ဌင်း။ အဿာသော၊ ဝင်သက် လေဌင်း။ ပဿာသော၊ ထွက်သက်လေဌင်း။ ဣတိ ဝါ-ဣမေ ဝါ၊ ဤလေ တို့သည်ဌင်း။ အညမ္မိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အကြင်းသိသာပြီ]

တစြ-တသို့ မဟာဟတ္ထိပဒူပမပါဠေ၊ ထိုမဟာဟတ္ထိပဒူပမသုတ္တန်ပါဠိခြင်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊ မထင်သောပုဒ်အဖွင့် တည်း။ တာဝ၊ အစဉ်သင့်အားဖြင့်။ အဗ္ဗတ္တံ ပစ္စတ္တန္တိ ဣဒံ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤနှစ်ခုသောပုဒ်သည်လည်း။ နိယကဿ၊ နိယကဗျတ္တ၏။ အာမိဝစန်၊ အမည်တည်း။ အတ္တာနိ၊ မိမိခြင်း။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သောတရားသည်။ နိယက် နာမ၊ နိယကမည်၏။ သသန္ဓာနပရိယာပန္နံ၊ မိမိသန္တာန်ခြင်းအကျုံးဝင် သောတရား။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ နိယကံ၊ ထိုဆိုအပ် ပြီးသော နိယကကို။ လောကေ၊ လူ့ရှာခြင်း။ ဣတ္ထိသု၊ မိန်းမတို့ခြင်း။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။) ကထာ၊ စကားကို။ အာမိတ္ထိတိ၊ အာမိတ္ထိဟူ၍။

ဝုစ္စတိ ယဲထာ၊ ဆိုအာပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အတ္တနိ၊ ၌။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဗ္ဗတ္တံ၊ အဗ္ဗတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အတ္တာနံ ပတိ ပတိ-အတ္တနိ အတ္တနိ၊ မိမိ မိမိ၌ ။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စတ္တံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကက္ခဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ထဒ္ဓံ၊ တောင့်တင်းခိုင်ခံ့သော။ ခရိဂတန္တိ၊ ကား။ ဖရုသံ၊ အတွေ့ကျုန်းသော။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမံ၊ ပုဒ်သည်။ လက္ခဏဝစနံ၊ လက္ခဏာကိုဟောကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဒုတိယံ၊ ပုဒ်သည်။ အာကာရဝစနံ၊ ပထဝီဓာတ်၏အခြင်းအရာကို ဟောကြောင်းပုဒ်တည်း။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ခက်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ ဖရုသာကာရာ၊ အတွေ့ကျုန်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော ထင်သောအခြင်းအရာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ [၃၄၅] ခရိဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နန္တိ၊ ကား။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြဲစွာ။ အာဒိန္နံ၊ ယူအပ်သော။ မမန္တိ၊ ငါငါဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌုံ၊ စွာ။ အာဒိန္နံ ဂဟိတံ၊ ကိုင်အပ်ယူအပ်သော။ အဟန္တိ၊ ငါဟူ၍။ မမန္တိ၊ ငါ့ဟာဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌုံ၊ စွာ။ အာဒိန္နံ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားသောအားဖြင့်သုံးအပ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်၂။

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်ပါဌ်၌-အတ္တာနံ ပဋ္ဌိစ္စ ပဋ္ဌိစ္စ-ဟုရှိ၏၊ အသီးအသီးသောကိုယ်ကို စွဲ၍စွဲ၍-ဟု အနက်ပေး။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အာဟိတော အဟံ မာနော ဣတ္ထာတိ အတ္တာ၊ ခန္ဓာပဉ္စက ရ၏။ အတ္တာနံ အဝိ အဗ္ဗတ္တံ၊ အဗ္ဗတ္တေ ဘဝါ အဗ္ဗတ္တိကာ-ပြု၍ ဆ အဗ္ဗတ္တိကာနိ အာယတနာနိ-စသည်တို့ကဲ့သို့ အဗ္ဗတ္တဗ္ဗတ္တဖြစ်သော အဗ္ဗတ္တိကာယတနဒ္ဒ အကျုံးဝင်သောဓာတ်သာ ဤ၌ အဗ္ဗတ္တိကဖြစ်သလော သင်္ခာရှိမူ အဗ္ဗတ္တာ ဝေ အဗ္ဗတ္တိကာ-မူ၍ သတ္တသန္ဓာန်၌ အကျုံးဝင်သော ဓာတ်ကို ဤ၌ အဗ္ဗတ္တိကာ-ဟူသည်။ ထိုကို သိစိမ့်သောဌါ ကတမာ အဗ္ဗတ္တိကာ -ဟူပြီး၍ အဗ္ဗတ္တံ-ဟုဟောတော်မူသည်။ အဗ္ဗတ္တသည်လည်း ဂေါစရဗ္ဗတ္တ, ဝိသယဗ္ဗတ္တ, အဗ္ဗတ္တဗ္ဗတ္တ, နိယကဗ္ဗတ္တ ဟူ၍ လေးပါးဖြစ်ရကား ပစ္စတ္တံ-ဟောတော်မူပြန်သည်။ ဤကိုရည်၍ ဌ ၁၊ ၄၂၉ ၌ အဗ္ဗတ္တိကာတိ သတ္တသန္ဓာနပရိယာပန္နာ-မိန့်သော်။ အဗ္ဗတ္တံ, ပစ္စတ္တံ-ဟူသော နှစ်ပါးဖြင့်လည်း တံတံပါဠိပုဂ္ဂလိကမမ္မကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥဘယမ္ပိ နိယကဿ အဓိဝစနံ-ပိန့်သော်။ အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တံ အဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိ၌ ဂဟေတဗ္ဗအဖြစ်သို့ ကပ်သဖြင့် မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်ရကား အဗ္ဗတ္တမည်၏။ ထို့ကြောင့် အတ္တာနိ ပဝတ္တတ္တာ အဗ္ဗတ္တံ-ဟူသည်။ ထိုတို့ အသီးသီးဒသာ သတ္တသန္ဓာန်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပစ္စတ္တမည်၏။ ထို့ကြောင့် အတ္တာနံ ပတိ ပတိ ပဝတ္တတ္တာ ပစ္စတ္တံ-ဟူသည်။ တနည်း သဒ္ဒါပြားသော်သည်း အနက်မပြား-ဟု သိစိမ့်သောဌါ ဥဘယမ္ပိ နိယကဿ အဓိဝစနံ-ဟူသည်။ နိစ္ဆိတနိယတ-စသောအားဖြင့် သာမန်လျှင်းရကား နိယံ ပုတ္တံ-ဟု ကဲ့သို့ အတ္တာနံ နိဿာယ

သေယျထိဒန္တိ ဧသော၊ ဒံဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ နိပါတော၊ တည်း။ တဿ၊ ထိုနိပါတ်၏။ တံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုငြားအုံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ တတော ပစ္ဆာ၊ ထို (သို့ ဖြေတော်မူလို၍ မေးတော်မူသည်)မှ နောက်၌။ တံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်ကို။ ဒယော နွှော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။

ဇာတန္တိ နိဇ၊ နိဇမေဝ ဇသ ယကာရံ သ္ဒတ္ထေ စ ကပစ္စယံ ကတ္ဝာ နိယကံ-ပြီးသည်။ မိမိကို မှီ၍ ဖြစ်၏ဟူသည်လည်း မိမိ၌ဖြစ်သောတရားပင် မိမိသန္တာန်၌ အကျိုးဝင်သော တရားဟု ဘရကောက်ရမည် ပြခြင်းငှါ "နိယကံ နာမ အတ္တနိ ဇာတံ" ဟူပြီး၍ "သသန္တာနပရိယာ-ပန္နန္တိ အတ္ထော" ဟု မိန့်သော်။ ထိုသို့ အာဘိဓေယျတ္ထအရမပြား နိယက-ဟု ဆိုအပ်သော တံတံပါဠိပုဂ္ဂလိကဓမ္မ တခုတည်း ဖြစ်ငြားသော်လည်း အခြင်းအရာအထူးကိုစဉ်၍ အတိ-ဝေနတ္ထသဒ္ဒတ္ထ ကဲ့ရကား အထူးဟောသည်ဟု ပြခြင်းငှါ "တယိဒံ။ပ။ ပစ္စတ္တန္တိ ဝုစ္စတေ" မိန့်သော်။ ပစ္စတ္တ-၌ ပတိ အတ္တ-ပုဒ်ခဲ့။ ပတိ-ကား ဝိဿာတ္ထ-ဟူခြင်းငှါ "အတ္တာနံ ပတိ-ပတိ" ဖွင့်သည်။ အတ္တနိ အတ္တန်-ဟူသော အနက်ကို ယူအပ်သည်။ အနု အနု အဓိမာသံ-၌ ဣဓိမာသေ အဓိမာသေ၊ လခဲ့၌ လခဲ့၌ဟု အနက်ယူရသကဲ့သို့တည်း။ စက္ကိုက္ခ-စသည်ကို စင်စစ်မှီသောငှါ "ကက္ခဋဒန္တိ ထဒ္ဓိ"ဟု၊ ခရ-ကား ဖရုသဝေဝုစ်, ဂတ-ကား တဏ္ဍော၊ ဤ-ကား အ-၏ ကာရိယ၊ ထိုကြောင့် "ခရိဂတန္တိ ဖရုသံ"ဟု မိန့်သော်။ ဧကမေကပဒ ဟောလော့၊ အဘယ်ကြောင့် ပဒဒ္ဒယ ရှုပ်အောင်ဟောရသနည်း? "တတ္ထ ပဌမံ။ပ။ ဝုတ္တံ" မိန့်သော်။ ဣဒါ၊ ၄၂၉-၌ကား ကက္ခဋဒန္တိ ကထိနံ-ဟူ၏၊ အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ထဒ္ဓိ-ဟူသနည်း-ကြောင့် ယသ္မာ တံ ထဒ္ဓဘာဝေန သဟဇာတာနံ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ထဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ-ဟူ၏။ ခရမသဿတ္ထိတိ ခရိ၊ ခရိသု ဂတံ-ကိုရည်၍ "ခရိသု ခရသဘာ-ဝေသု ဂတံ တပ္ပရိယာပန္နံ ခရသဘာဝမေဝါတိ အတ္ထော"ဟူသည်။ ယင်းသို့ ခရသဘာဝ တို့၌ အကျုံးဝင်သော ခရသဘာဝဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ဖရုသ" ဟူပြီး၍ "ဒုတိယံ အာကာရဝစနံ"ဟူသနည်း? ယသ္မာ ပန ခရသဘာဝံ ဖရုသာကာရေန ဥပဒ္ဒါနေတော ဖရုသာကာရံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "ဖရုသ"န္တိ။ တေနဟ "ဒုတိယံ အာကာရဝစန"န္တိ၊ (ဣဒါ၊ ၄၂၉) ဥပါဒိန္နံ-၌ ဥပ-သဒ္ဒါ၏ ဥပေတသမန္နာဝပန-အနုက်ကို စင်စေ၍ ဤ၌ လိုအပ်သော အနက်ကို ပြလိုရကား-ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဠ္ဍံ အာဒိနံ-ဟူပြီး၍ ဒဠ္ဍ အခြင်းအရာသာဓနနှင့် တကွ အာဒိန်၏ သဒ္ဒတ္ထ အဓိပ္ပါယတ္ထကို ပြခြင်းငှါ "ဒေါဟ ဓမ္မန်-စသည်ကိုမိန့်သော်။ ဂဟိတံ-ကား သဒ္ဒတ္ထ, ပရာမဋ္ဌံ-ကား အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။ ဣဒါ၊ ၄၂၉ ၌ "ဥပါဒိန္နံ နာမ သရီရဋ္ဌကံ" ဟူ၏။ ကိုယ်၌ တည်သော ကမ္မဇစိတ္တဇ-စသော ကက္ခဋသဘာဝ-ဟူလို။ ယင်းသို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ "ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဠ္ဍံ အာဒိန်-စသည်ဖြင့် ဟုတ်သည်မဟုတ် လောဟု-ကား "တံ ပန ကမ္မသမုဋ္ဌာနတံ သန္ဓာယ ဥပါဒိန္နပ္ပိ အာဟ္ဌိ အနုပါဒိန္နပ္ပိ" စသည်ကို မိန့်ပြန်သည်။ ထို သရီရဋ္ဌကဖြစ်သော ကက္ခဋသဘာဝသည် ကမ္မသမုဋ္ဌာနဟုခေါ်ကို ရည်၍ ဥပါဒိန္နလည်းမျိုး၏ အနုပါဒိန္နလည်း ရှိ၏။ ထိုအလုံးစုံ သရီရဋ္ဌကသည်ပင် တရားစလည်လျှင်ဖြင့် မြဲစွာယူအပ် အမှားသုံးသပ်အပ်သော အားဖြင့် ဥပါဒိန္နမည်သလျှင်ကတည်းဟု ပြခြင်းငှါ "ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဠ္ဍံ အာဒိန်" စသည်ကို အဋ္ဌကထာမိန့်သည် ဟူလို။　(ပြည့်)

ကေသာလောမာတိအာဒီ။ ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပထဝီကောဋ္ဌာသ၌။ မတ္ထလုင်္ဂံ၊ လုင်္ဂကို။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။) (ရှေကိုင့်သည်) ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အဝသေသေသု၊ ပထဝီဓာတ်မှ ကြွင်းကုန်သော။ တိသု-တိပ္ပကာရေသု၊ သုံးထွေအပြားရှိကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ အာပေါ-ကောဋ္ဌာသ တဆဲ့နှစ်, တေဇောကောဋ္ဌာသလေး, ဝါယောကောဋ္ဌာသ ခြောက်ဘို့၌။ ပထဝီဓာတု၊ ရှိသောပထဝီဓာတ်ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူ အပ်၏[1]။

ဝိသဒ္ဒနဘာဝေန-ပဋ္ဌရဏသဘာဝေန၊ ယိုစီးသောသဘောဖြင့်။ တံ တံ ဌာနံ၊ ထိုထိုဌာနသို့၊ ဝါ၊ ကြွင်းသောဘုတ်သုံးပါးဟု ဆိုအပ်သောဌာန ထိုထိုသို့။ အပ္ပေါတိ-ဝိသရတိ၊ ရွှေ့တတ်၏။ (ပပ္ပေါတိ-ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါ၊ မည်၏[2]။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိ-ဝသေန၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာနာဝိဓေသု၊

၁-သေယျထိဒံ-ကား နိပါတ်မျှမဟုတ်၊ ကသေတုကမျှတာ ပုစ္ဆာဝါစီ ဟူခြင်းငှါ သေယျထိဒန္တိ နိပါတော-ဟူပြီး၍ တံ ကတမန္တိ စေတိ အတ္ထော-ဟူသည်။ မတ္ထလုင်္ဂကို အဋ္ဌ-မိဉ္ဇဖြင့်သာ သင်္ဂြိဟ်၍ ဤဆောင်သော ပါဠိတော် အသီးမထုတ်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် မတ္ထလုင်္ဂံ ပက္ခိပိတ္တာ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဟူသနည်းဟူမူ-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ပန ဝိသတိ-ယာ အာကာရေဟိ ပရိပုဏ္ဏံ ကတ္တာ ဒသေတုံ ဝိသုံ ဂဟိတန္တိ တဒ္ဓိ သင်္ဂဟန္တော ထဒ္ဓဘာဝါ-ဝိကတာယ ပထဝီဓာတုကောဋ္ဌာသေသုယေဝ မတ္ထလုင်္ဂံ ပက္ခိပိတ္တာ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ ပထဝီဓာတု နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အာဟ-(ဋီ ၁၊ ၄၂၉) တနည်းလည်း-ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ-ပါဠိဖြင့် ပါဠိ၌ မတ္ထလုင်္ဂကို သင်္ဂြိဟ်၏ဟုမှတ်။ ထိုကြောင့်၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ-ပုဒ်သည် ပုဗ္ဗပဒါပေက္ခတည်း။ "တိသု တိပ္ပကာရေသု ကောဋ္ဌာသေသု-တို့၌"-ဟု ယောဇနာ၊ "တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌" ဟု မယူလေလင့်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ထိုအဝသေသ ကောဋ္ဌာသတို့သည် သုံးပါးသော ကောဋ္ဌာသမဟုတ်ကုန်၊ အာပေါတဆဲ့နှစ်, တေဇောလေး, ဝါယောခြောက် ဤသို့သုံးပါး အပြားရှိကုန်သော နှစ်ဆဲ့နှစ်ကောဋ္ဌာသ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ဋီ ၁၊ ၄၃၀ ၌ တိသု ကောဋ္ဌာသေသူတိ တိပ္ပကာ-ရေသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ နု ဟိ တေ တယော ကောဋ္ဌာသာ-ဟု မိန့်သည်။ (ပြည့်)

[2]-ယင်းသို့သော် ပရမတ္ထသဘောသည် ဖြစ်ရာမှုမရှေ့သည်မဟုတ်လော၊ အသို့နည်းဟူ-ကြောင့် သသမ္ဘာရအာပဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ အဘယ်သို့ရှေ့သနည်းဟု-ကြောင့် သော ဟိ ဝိသဒ္ဒနဘာဝေန သသမ္ဘာရပထဝီသမ်ါတံ တံ ဌာနံ ဝိသရတိ ပါပုဏာတိ စ-ဟူပြီး၍ သသမ္ဘာရအာပအားဖြင့်သာမဟုတ်၊ လက္ခဏာအာပအစွမ်းအားဖြင့်လည်း ဆိုသင့်၏ဟူလို,

အထူးထူး အပြားပြားမျိုးကုန်သော။ အာပေသု၊ အာပေါတို့၌။ ဂတံ-အန္တောဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါ-ဂတံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအာပေါဂတဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အာပေါ-ဓာတုယံ၊ အာပေါဓာတ်အပေါင်း၌ ၁။ (ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သော။) အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကြွင်းသောဘုတ်သုံးပါးတို့ကို ဖွဲ့ခြင်းလက္ခဏာရှိသော အာပေါဓာတ်ပင်တည်း။ (အခြားမဟုတ်ဟူလို)

တေဇနဝသေန-နိသိတဘာဝေန တိက္ခဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တေဇော၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ (ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန နာနာ-ဝိဓေသု ဟု) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ တေဇေသု၊ တေဇောတို့၌။ ဂတံ-အန္တောဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ-ဇောဂတံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုတေဇောဂတဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ (တေဇောဓာတုယံ၊ တေဇောဓာတ်အပေါင်း၌။ ပရိယာပန္နံ၊ သော ၂။) ဥဏှတ္တလက္ခဏံ၊ ပူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော တေဇောဓာတ်ပင်တည်း။ ယေန စာတိ၊ ကား။ တေဇောဓာတုဂတေန၊ တေဇော အပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သော။ ကုပိတေန-ခုဘိတေန၊ ချောက်ချားသော။ ယေန-သန္တပ္ပနေန၊ အကြင်သန္တပ်ပန် တေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ သန္တပ္ပတိ၊ ပူ၏။ ဇကောဟိကဇရာဒိဘာဝေန၊ တရက်ချန် ဖျားခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥသုမဇာတော၊ ပူသောအင်္ဂေ-ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေန စ ဇီရိယတိတိ၊ ကား။ ယေန ဇီရဏေန၊ အကြင်ဇီရဏတေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ဇီရတိ၊ ရင့်၏။ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ၊ စက္ခုသောတစသော ဣန္ဒြေချို့သည်၏အဖြစ်သို့ဝင်း။

ရကား လက္ခဏာပဝေသနေဝ ဝါ၊ သောပိ-စသည်ကို ဌီ ၁၊ ၄၃ဝမိန့်သော်။ လက္ခဏာအာပေါ သည်လည်း သဟဇာတ အညမညဝ နိဿယ စသော ပဋ္ဌယသတ္တိဖြင့် ကြွင်းသောဘုတ်သုံး ခုတို့၏ အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ထိုထိုဌာနသို့ မိမိ၏ပျော်ပြေ့သော အဂုဏ်အဖြစ်ဖြင့် ပြီးသော ယိုစီးနှံ့ သောအားဖြင့် ဖွဲ့စပ်သောအဖြစ် ငြိကပ်သောအဖြစ်ကိုဝင်း, ဖရိုဖရဲမရှိ ခြင်းကိုဝင်း ပြုသည်ဖြစ်၍ ရှေ့ ၏ ရောက်၏-ဟု ဆိုအပ်သည်အဖြစ်ကို လိုက်သောကြောင့် ရှေ့ ၏ ရောက်၏-ဟု ဆိုသင့်သည်ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

၁-စာကိုယ်ပါ၌၌ အာပေါဓာတုယာ-ဟု ရှိ၏။ အာပေါဓာတ်၏။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ဖွဲ့ခြင်းလက္ခဏာပင်တည်း-ဟု အနက်ပေး၊ ပါဠိသေသလည်ရန် မလိုပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤပါဠိသေသမျှားထည့်ရန် လိုမလို ဆင်ခြင်သင့်၏။ ကိံ၊ နည်း။ ဥဏှတ္တလက္ခဏံ၊ ပင်တည်း-ဟု ဤမျှဖြင့်ပင် ပြည့်စုံလောက်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဗလပရိက္ခယံ၊ ခွန်အားနည်းပါး ကုန်ခန်းခြင်းသို့ရင်း။ ဝလိပလိတာဒိ-ဘာဝဠု၊ အရေတွန့်ခြင်း, ဆံဖြူခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သို့ရင်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ယေန စ ပရိဒုယ္ယတိတိ၊ ကား။ ကုပိတေန၊ ချောက်ချားသော။ ယေန-ဒါဟေန၊ အကြင်ဒါဟတေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ဒုယ္ယတိ၊ ပူလောင်၏။ သော စ ပဋိဂ္ဂလော၊ ထိုဒါဟတေဇောထသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဒုယ္ယာမိ ဒုယ္ယာမီတိ၊ ပူလောင်လှ၏ ပူလောင်လှ၏ဟု။ ကန္ဒန္တော၊ မြည်တမ်းလျက်။ သတဓောတသပ္ပိဂေါသီတစန္ဒနာဒိလေပဠေ၀၊ အကြိမ်များစွာနှေးရှိနှေးရှိ ရေအေးခံထည့်ရှိ ဆယ်အပ်သောထောပတ်ဂေါသီတစန္ဒကူး စသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံခြင်းကိုရင်း။ တာလဝဏ္ဏ၀ါတဠု၊ ထန်းရွက်ယပ်ဖြင့် ခတ်အပ်သောလေကိုရင်း။ ပစ္စာသီသတိ၊ တောင့်တ၏။ ယေန စ။ပ။ ဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ယေန-ပါစကေန၊ အကြင်ပါစကတေဇော ဖြင့်။ အသိတံ၊ စားအပ်သော။ ဧတံ သြဒနာဒိ ဝါ၊ ထိုထမင်း အစရှိသော အာဟာရသည်ရင်း။ ပီတံ၊ သောက်အပ်သော။ ဧတံ ပါနကာဒိ ဝါ၊ ထိုအဖျော် အစရှိသော အာဟာရသည်ရင်း။ ခါယိတံ၊ ခဲအပ်သော။ ဧတံ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိ ဝါ၊ ထိုမုံ့ခဲဖွယ် အစရှိသော အာဟာရသည်ရင်း။ သာယိတံ၊ လျက်အပ်သော။ ဧတံ အမ္မပက္ကမဓုဖာဏိတာဒိ ဝါ၊ ထိုသရက်မှည့်ပျားတင်လဲ အစရှိသော အာဟာရသည်ရင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွတ်။ ပရိပါကံ၊ ကျက်ကြေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ရသာဒိဘာ၀ေန၊ အရည်, အသွေး, အသား, အဆီ, အကြော, အရိုး, ခြင်ဆီ, သုက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိ၀ေကံ-ပုထုဘာ၀ံ အညမညံ ဝိသဒိသဘာ၀ံ၊ အသီးအသီးအဖြစ် အချင်းချင်းမတူသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက် ၁။ စ၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ဣတ္ထ၊ ဤတေဇောလေးပါးတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော တေဇောတို့သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရ အခြောင်းလေးပါးတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပစ္ဆိမော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပါစကတေဇောသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၀၊ ကံကြောင့်သာ ဖြစ်၏။

၁-စားအပ်, သောက်အပ်, ခဲအပ်, လျက်အပ်သောအစာကို ငါးဖို့ပြု၍ တဖို့ကို ပိုးစား၏။ တဖို့ကို ဝမ်းမီးတေဇော ကြေပျောက်စေ၏။ တဖို့ ကျင်ကြီးဖြစ်၏။ တဖို့ ကျင်ငယ်ဖြစ်၏။ တဖို့သည် အရည်အဖြစ်သို့ ရောက်၍ အသွေးအသား အစရှိသည်တို့ကို ပွါးစေ၏။ (ပြည်)

ဝါယနဝသေန-သမုဒိရဏဝသေန၊ ရွှေစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ တွန်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (တနည်း) ဝါယနဝသေန-သဝေဂဂမနဝသေန၊ အဟုန်နှင့်တကွ သွားခြင်းအားဖြင့်။ ဝါယော၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါယေသု၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် စသောအားဖြင့် အထူးထူးသော ဝါယောတို့၌။ ဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါယော-ဂတံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဝါယောဂတသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ခိုင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်ပင်တည်း[1]။ ဥဒ္ဓဂ်မာ ဝါတာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂါရဟိဏ္ဍာရာဒိ-ပဝတ္တကာ၊ ပျို့အန်ခြင်း, ရှိုက်ငင်ခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော[2]။ ဥဒ္ဓံ အာရောဟဏဝါတာ၊ အထက်သို့ဆန်တက်သော လေတို့ဟု။ အဓော-ဂမာ ဝါတာတိ၊ ကား။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိနိဟာရဏကာ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စသည်ကို ထုတ်တတ်ကုန်သော။ အဓောသြရောဟဏဝါတာ၊ အောက်သို့စုန်စေတတ်သော လေတို့ဟု။ ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာတိ၊ ကား။ အန္တာနံ၊ အအူတို့၏။ ပဟိ၀ါတာ၊ အပဋ္ဌာတည်သော လေတို့ဟု။ ကောဋ္ဌာ-သယာ ဝါတာတိ၊ ကား။ အန္တာနံ၊ တို့၏။ အန္တောဝါတာ၊ အတွင်းဋ္ဌာ-တည်သော လေတို့ဟု။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာတိ၊ ကား။ ဓမနီ-ဇာလာနုသာရေန၊ အကြောတည်းဟူသော ကွန်ရက်သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ကိုယ်အလုံးဋ္ဌ။ အင်္ဂမင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သို့။ အနုသဋာ၊ နှံ့ကုန်သော။ သမဏ္ဍနပဿာရဏာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ၊ ကွေးခြင်း, ဆန့်ခြင်း, တူရကြည့်ခြင်း, တစောင်းကြည့်ခြင်း, ခြေကိုချိုခြင်း, ခြေကို ရှေ့သို့ဆောင်ခြင်း အစရှိကုန်သော အလုံးစုံသော ကိုယ်အမူအရာကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့ဟု။ အဃာသောတိ၊ ကား။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပ၀ိသနနာသိကဝါတော၊ ဝင်သော နှာခေါင်းလေဟု။ ပဿာသောတိ၊ ကား။ ဗဟိ၊ အပသို့။ နိက္ခမနနာသိကဝါတော၊ ထွက်သော နှာခေါင်းလေဟု။ စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ၀ါယောဓာတ်တို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ ပဌ၊ ငါးပါးသော ဝါယောဓာတ်

၁-ဤ၌လည်း-ကိုး၊ နည်း။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ဏာပင်တည်း။ ဤမျှသာ လိုမည်ထင်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ဥဒ္ဒေက-ကြို့ထိုးခြင်း, ခိပန-ချေခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်ကို ယူ။ (ပြည်)

တို့သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ [၃၄၆] အဿာသပဿာသာ၊ ဝင်သက် ထွက်သက်တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ၊ စိတ်ကြောင့်သာ ဖြစ်ကုန်၏[၁]။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသ အစရှိသော သုံးပါးသော နိဒ္ဒေသတို့၌။ ယံ ဝါ ပနညမ္မိ ကိဉ္စိတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ပါဠိဖြင့်။ အဝသေသ-ကောဋ္ဌာသေသု၊ မိမိမိမိကောဋ္ဌာသမှ ကြွင်းသော သုံးပါးအပြားရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ အာပေါဓာတုအာဒယော၊ အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏[၂]။

ဣတိ-ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ်သော အဖို့တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ ကိုဌင်း။ ဒ္ဒါဒသဟိ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသောအဖို့တို့ဖြင့်။ အာပေါဓာတု၊ ကိုဌင်း။ စတူဟိ၊ လေးပါးသော အဖို့တို့ဖြင့်။ တေဇောဓာတု၊ ကိုဌင်း။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးသောအဖို့တို့ဖြင့်။ ဝါယောဓာတု၊ ကိုဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒါစတ္တာ-လီသာယ အာကာရေဟိ၊ လေးဆဲ့နှစ်ပါးသော အဖို့တို့ဖြင့်။ စတသော ဓာတုယော၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝိတ္ထာရိတာ၊ ခွဲအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁-ဤပါဠိဖြင့် အဿာသပဿာသတို့၏ သရီရကိုလွှတ်၍ ဖြစ်ခြင်းမရှိဟု ပြ၏။ အဘယ်သတောကြောင့်နည်း? ဇဟိဒ္ဓ၌ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၏ ဖြစ်ခြင်းသတော မရှိသောကြောင့်တည်း။ ယင်း ဟို့လျက် အဘယ့်ကြောင့် ပဿာသောတိ ဇဟိန်ကွမနနာသိကဝါတော-ဟူ၍ရှင်း, ဒီဃနာသိကဿ နာသိကဂ္ဂံ ဣတရဿ ဥတ္တရောဋ္ဌံ ဖုသန္တော၀ ပဝတ္တတီတိ-ဟူ၍ရှင်း ဆိုသနည်း-ဟု ကြောင့် တံ နိုက္ခမနာကာရေန ပဝတ္တိယာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ သန္တာနေ ပဝတ္ত-ဥတုသမုဋ္ဌာနဿာပိ ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒ္ဒိကာ။ (ပြည်)

၂-တိုသုံးပါးသော နိဒ္ဒေသတို့ဘင် အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ ယံ ဝါ ပနညမ္မိ-ပါဠိဖြင့် သမ္ဘဝ-ဟူသော အာပေါဓာတ်ကို, တေဇောဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ ကိုယ်၌ ပကတိ အဝေ့ အပူ ဟူသော တေဇောဓာတ်ကို, ဝါယောဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ အကြောဟူသော ကွန်ရက်သို့ လျှောက်၍ ပျံ့နှံ့သော ထိုထိုကိုယ်အရပ်၌ အရေဝတ်, ဝက်ခြုံ စသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝါယောဓာတ်ကို သင်္ဂြိဟ်သည်။ သမ္ဘဝ-စသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝါယောကား စိတ္ত-သမုဋ္ဌာန်သာတည်း!! ယင်းသို့သော် ပုရိမော ပဌ စတုသမုဋ္ဌာနာ-ဟူသော ဤစကားသည် ဆန့်ကျင်ရာသည် မဟုတ်လော ဟူမှ-မဆန့်ကျင်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? သမ္ဘဝ-စသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့သာ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်; စင်စစ်မူကား ထိုသမ္ဘဝ-မှ တပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့သည်လည်း အင်္ဂမင်္ဂါနုသာ-ရိနော ဝါတာ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

အယံ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ စ္စာ။ တွေ့-တေသို့ ဝိတ္ထာရတော အာဂတော ဝေတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ပါဠိဝဏ္ဏနာ၊ ပါဠိအဖုဇ်တည်း။

၃၀၈။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တွေ့-ဝေတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဘာဝနာနယော၊ ဘာဝနာနည်းဌ၊ ဝါ၊ ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံကြောင်းဖြစ်သော အစီအရင်ဌ။ တိကွဓပညာ၊ ထက်သော ပညာရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်။ ပထဝီဝေတု၊ ပထဝီဝေတ်တည်း။ လောမာ၊ တို့သည်။ ပတ္တ-ဝေတု၊ တည်း။ ဂ္ဂတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ဂ္ဂတိ-ကား အာဒျတ္ထတည်း။) ဧဝံ-ဂ္ဂမေဟိ ဒ္ဒါစတ္ထာလီသာယ အာကာရေဟိ၊ ဤလေးဆဲနှစ်ပါးသော အဖို့တို့ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝေတုပရိဂ္ဂဟော၊ ဝေတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ပဟ္ဌတော-ဒန္ဓတော သဏိကတော၊ နှေးနှေး ဖြည်းဖြည်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အချိန် ဖင့်နွဲသည်ဟု။ ဥပဌာတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ တထေဒုနလုံးသွင်းနည်းကို ဆိုအံ့။ (ကေသာဒီသု၊ တို့ဌ။) ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ အကြင်ခက်ထန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော ဘုတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ထဒ္ဓလက္ခဏာရှိသော ဘုတ်သည်။ ပထဝီဝေတု၊ ပထဝီဝေတ်တည်း။ (တနည်း) ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ-ယော ကက္ခဋဘာဝေါ၊ အကြင်ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ကက္ခဋဘာဝေါ၊ သည်။ ပထဝီဝေတု၊ တည်း။ ယံ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ-ယော အာဗန္ဓနဘာ-ဝေါ၊ အကြင်ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-အာဗန္ဓနဘာဝေါ၊ သည်။ အာပေါဝေတု၊ တည်း။ ယံ ပရိပါစနလက္ခ-ဏံ-ယော ပရိပါစနဘာဝေါ၊ အကြင်ရင့်စေ ကျက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ပရိပါစနဘာဝေါ၊ သည်။ တေဇောဝေတု၊ တည်း။ ယံ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ-ယော ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ၊ အကြင်ထောက်ပံ့ ခိုင်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ၊ သည်။ ဝါယောဝေတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္ထုံ၊ ဝတ္ထုကို။ အနာမသိတ္မာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။) ဧဝံ-လက္ခဏမတ္တ-တော၊ ဤသို့ လက္ခဏာမျှဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော။ အယ၊ ထိုတိကွဓပညာရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယောဂကမ္မ၏ ဖြစ်ရာဌာန

၁-သက်သက်ပါဠိ အတ္ထဝဏ္ဏနာသာ ဖြစ်လေက အယံ ပါဠိဝဏ္ဏနာ မဟာတန်ဟု-ကြောင့် ဘာဝနာနယော ပနေတ္ထ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဖြစ်သော ထိုကက္ခဋဘာဝ, အာဗန္ဓနဘာဝ စသောလက္ခဏာသည်။ ပါကဋ်၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်း) အာသ၊ အား။ (လက္ခဏာသ၊ ကက္ခဋဘာဝစသော လက္ခဏာ၏။ သုဋ္ဌု၊ လွန်စွာ။ ဥပဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ကြောင့်။) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ (ထိုကက္ခဋဘာဝစသော လက္ခဏာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော) မနသိကာရဟုဆိုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပါကဋံ ဝိဘူတံ၊ ထင်သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနသိကာရဝိဓိမှတပါး နာတိတိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနသိကာရဝိဓိကိုဆိုအံ့။ ဝေ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤ (သို့ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ အယံ ပထဝီဓာတု-စသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (သခေါ်ပတော၊ အား၊ ဖြင့်။) မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းလတ်သော်၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသော။ နာတိတိက္ခပညဿ၊ အား။ (ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အနုပဋ္ဌာနတော၊ မထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အန္ဓကာရံ-အန္ဓံ ဝိယ ကရောန္တံ၊ ပညာမျက်စိကန်းသကဲ့သို့ပြုလျက်၊ ဝါ၊ အမှောင်သဖွယ်ဖြစ်လျက်။ အဝိဘူတံ-အပါကဋ်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရိမနယေန၊ (ကေသာ ပထဝီဓာတု စသည်ဖြင့်) ရှေးဦးဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ (ဝတ္ထုအာမသနေန၊ ဝတ္ထုကို သုံးသပ်သဖြင့်။) ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊ သော်။ (နာတိတိက္ခပညဿ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။) ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဒ္ဒိသု ဘိက္ခူသု၊ နှစ်ဦးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဗဟုပေယ္ယာလံ၊ များသောပေယျာလရှိသော။

၁-ဤ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသည် အာရုံလော၊ ဘာဝနာလော၊ အဘယ်ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သနည်း၊ အဘယ်သို့ထင်သနည်း? ကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋံ ဟောတိတိ ယောဂကမ္မဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ တဒေဝ လက္ခဏံ ဝိဘူတံ ဟောတိ။ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂)။ ဤဖြင့် အာရုံသည် ယောဂကမ္မ၏ ဖြစ်ရာဌာန ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်ကို ပြသည်။ တဿာ ဝါ လက္ခဏဿ သုဋ္ဌု ဥပဋ္ဌာနတော တံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တမာနံ မနသိကာရသင်္ခါတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဘူတံ ဝိသဒံ ဟောတိ၊ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂)။ ဤဖြင့် မနသိကာရဟု ဆိုအပ်သော ဘာဝနာသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်ကို ပြသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဝတ္ထုကို မသုံးသပ်မူ၍ အကျဉ်းလက္ခဏာမျှကို နှလုံးပြုသနည်း၊ ထိုမျှတည်းဖြင့် အဘယ်ကြောင့် ဝိဘူတဝိသဒဖြစ်သနည်း? တိက္ခ-ပညဿ ဣန္ဒြိယပါဋဝေ သေန သံခိတ္တရုစိဘာဝတော၊ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂) တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနသိကာရ ဝိဓိကို ဆိုပေပြီ၊ နာတိတိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ဝိဓိကား အဘယ်နည်းဟု-ကြောင့် နာတိတိက္ခပညဿ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ မန္ဒပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိပါပေသည် မဟုတ်လော ဟူမူ? သင်္ခေပေါ မန္ဒပညဿ ဘာဝနာဝ နှ ဣဒ္ဓိတိတိ အာဟ နာတိတိက္ခပညဿာတိ၊ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂) (ပြည်)

တန္တိ။ ပါဠိကို။ သဗ္ဗာယဒန္တေသု၊ သရဗ္ဗာယ်ကုန်လတ်သော်။ တိက္ခပညော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သကိ။ ဝါ၊ တကြိမ်ရင်း။ ဒိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ ရင်း။ ပေယျာလမုခံ၊ ပေယျာလပါဠိ၏ မုခဒ္ဒါရဖြစ်သော အစမှ တဝါရကို၊ ဝါ၊ ဝါရနှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ ခွဲ၍၊ ဝါ၊ အကြွင်းမဲ့သရဗ္ဗာယ်၍။ တဒဘာဝရုံ၊ နောက်၌။ ဥဘတောကောဋ္ဌိဝသေနေ၀၊ ထိုထိုဝါရ၏ အစ အဆုံးဟူဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသောအစွန်းကို ယူသောအားဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗာယံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတြ၊ တိက္ခပုဂ္ဂိုလ် ထိုသို့သရဗ္ဗာယ်လတ်သော်။ နာတိတိက္ခပညော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္တာ၊ ဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိ သဗ္ဗာယော နာမ၊ အဘယ်သို့သော သရဗ္ဗာယ်ခြင်းမည်သနည်း။ သေ-သော၊ ဤရဟန်းသည်။ သြဌပရိယာ-ဟတမတ္တံ၊ နှုတ်ခမ်းတို့၏ ထိခြင်းမျှကို။ ကာတုံ၊ ၎။ နဒေတိ၊ မပေး။ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ကရိယမာနော၊ သော်။ ကဒါ၊ ၌။ တန္တိ၊ ပါဠိသည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝတ္တာ၊ ၍။) သော၊ ထိုနာတိတိက္ခရဟန်းသည်။ အာဂတာဂတံ၊ လာတိုင်းလာတိုင်းသော။ ပေယျာလမုခံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေတွာဝ၊ ခွဲ၍သာလျှင်။ သဗ္ဗာယံ၊ ကို။ ကရော-တိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ထို (ပေယျာလတွေ့တိုင်း တပ္ပေကြိုးအကုန်သရဗ္ဗာယ် သော) နာတိတိက္ခရဟန်းကို။ ဣတရော၊ တိက္ခရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိ သဗ္ဗာယော နာမ၊ အဘယ်သို့သော သရဗ္ဗာယ်ခြင်း မည်သနည်း။ သေ-သော၊ ဤရဟန်းသည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ ဂန္တုံ၊ ၎။ နဒေတိ၊ မပေး။ ဧဝံ၊ ဤသို့အကုန်အစင်ချည်းနှင်နှင်။ သဗ္ဗာယော၊ ကို။ ကရိယမာနော၊ သော်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ တန္တိ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ ဂမိဿတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ တိက္ခပညဿ၊ အား။ ကေသာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ-ရတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ ပပဉ္စတော၊ နှေးနှေးအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နှေးသည်ဟု။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ အာယံ ပထဝီ-ဓာတူတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သခ်ေပတော၊ ဖြင့်။ မနသိ-

---

၁-သော၊ ဤ သရဗ္ဗာယ်ခြင်းသည်။ ကိ သဗ္ဗာယော နာမ၊ မည်သနည်း။ သြဌပရိယာ-ဟတမတ္တံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ နဒေတိ၊ မပေးပါတကား။ ဤ ဋီလည်း ယောဇနာ သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော တိက္ခရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုသခေါ်ပအားဖြင့်။ မနသိ-ကရောတော၊ သော။ ဣတရဿ၊ နာတိတိက္ခရဟန်းအား။ အန္ဓကာရံ-အန္ဓံ ဝိယ ကရောန္တံ၊ လျက်။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေသာဒိ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းသော နာတိတိက္ခရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ တိက္ခပညာအားသခေါ်ပ, နာတိတိက္ခပညာအား ဝိတ္ထာရလျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤဓာတု ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော။ တိက္ခပညေန၊ သည်။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက်။ ပဋိသလ္လီနေန၊ အထူးထူးသော အာရုံမှစိတ်ကိုမြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ငြိသောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်လျက်။ သကလမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အတ္တနော ရူပကာယံ၊ မိမိ၏ကရဇရူပကာယကို။ အာဝဇ္ဇေတ္မာ၊ (အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီ-ဓာတု, အာပေါဓာတု, တေဇောဓာတု, ဝါယောဓာတု-ဟု စတုမဟာဘူတ ဓာတ်အားဖြင့်) ဆင်ခြင်၍။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကရဇရူပကာယ၌။ ယော ထဒ္ဓဘာဝေါ၊ အကြင်ခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ဌင်း။ ယော ခရဘာဝေါ၊ အကြင်ကျန်းခက်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤကျန်းခက်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အား ထင်သော အခြင်းအရာသည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ဌင်း[1]။ [၃၄၇] ယော ဗြူဟဘာဝေါ၊ အကြင်အရည်စိုစိုယိုစီးသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ယော အာဝှန္ဓနဘာဝေါ၊ အကြင် (ဘုတ်တပါးတို့ကို ဖရိ

၁-ရှေးဖြင့် လက္ခဏမနသိကာရ, နောက်ဖြင့် ဥပဓာရနာကာရ မနသိကာရ, ဝါ-သဒ္ဒါ ဝိကပ်ဖြစ်ရကား ဤသို့ အသီးအသီးယူ၏။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမှာ တည်း။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ယော ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ၊ အကြင်ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည် ၎င်း။ ယော ခရဘာဝေါ ဝါ အကြင်ကျန်းသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသဘောသည်။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဤသို့လည်း ပြန်သင့်၏။ နောက်အပိုဒ် တို့၌လည်း နည်းတူပင်တည်း။ (ဆ-သံ-လော)

ဖရဲ မကြေရအောင်) ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း ။ ယော ဥဏှဘာဝေါ၊ အကြင်အငွေ့ဟူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ ယော ပရိပါစနဘာဝေါ၊ အကြင် ရင့်စေကျက်စေသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း ။ ယော ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ၊ အကြင် ခိုင်စေတတ် ထောက်ပံ့စေတတ်သော အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဝါယောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ ယော သမုဒီရဏဘာဝေါ၊ အကြင်ရွှေ့စေတတ် တွန်းတတ်သော အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အဟုန်နှင့်တကွ သွားသော အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဝါယောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ဝင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂ-ဟေတ္တာ-ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဂဟေတ္တာ၊ လက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း ရသအားဖြင့်ရင်း ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား သိမ်းဆည်း၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ ကာလအရာ ကာလ အထောင်တိုင်အောင် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်။ ပထဝီဓာတု အာပေါ-ဓာတူတိ၊ ပထဝီဓာတု, အာပေါဓာတု, တေဇောဓာတု, ဝါယောဓာတု ဟူ၍။ ဓာတုမတ္တတော၊ ဓာတ်မျှအားဖြင့်။ နိဿတ္တတော၊ သတ္တဝါမဟုတ်သောအားဖြင့်။ နိဇ္ဇီဝတော၊ ဇီဝမဟုတ်သောအားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲ နှလုံးသွင်းဆောင်အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ ပွါးစေသောအားဖြင့် ဓာတ်၏လက္ခဏာကို နှလုံးဌာ ထားအပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ အသီးအသီး စူးစိုက်၍ ရှုအပ်၏၊ ဝါ၊ ထိုဓာတ်၏ လက္ခဏာကိုပင် ဘာဝနာဖြင့်ပြီးသော ဉာဏစက္ခုဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် ရှုအပ်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပကာ-ရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝါယမမာနသာ၊ အားထုတ်သော၊ ဝါ၊ ဘာဝနာဌာ ကောင်းစွာယှဉ်ဧကတ်သော။ ဘယ-ယောဂိ-

---

၁-ဌီကာအဖွင့်နှင့်အညီ လက္ခဏ ရသ အစဉ်ကျအောင် ဇရနှောက်ပြန်၍ ယောဇနာ တားသည်ဟု ပြည်ဆရာတော်ကမှာခဲ့၏။ (ဆ-သ-သော)

နော၊ ထိုယောဂိအား။ နစိရေနော၀၊ မကြာမြင့်မီလျှင်။ ဓာတုပ္ပဘေဒါ၀-ဘာသနုပညာပရိဂ္ဂဟိတော၊ ဓာတ်တို့၏အထူးအပြားကို ထင်လင်းစေသော ပညာဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သော၊ ၀ါ၊ ပထဝီစသော ဓာတ်တို့၏ သဘော လက္ခဏာအထူးကို ထွန်းလင်းခြင်းကိစ္စရှိသော ပညာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းဆည်းအပ်သော။ သဘာ၀ဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ၊ သဘာ၀ဓမ္မလျှင် အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ မဟာဂုတ်အဖြစ်သို့။ အပ္ပတ္တောဝ၊ မရောက် သော။ ဥပစာရမတ္တောဝ၊ ဥပစာရမျှသာဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သိခါပတ္တ-ကာမာ၀စရသမာဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

အထ ၀ါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ နိဿတ္တာဘာ၀ဒဿနတ္ထံ၊ သတ္တ၀ါမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင် သာရိပုတ္တရာ သည်။ အဋ္ဌိဠ္ဠ (ဖရောင့်ရိုးကို အစပြု၍ အစဉ်အတိုင်း စိုက်ထောင်လျက် တည်သော) အလ္ဌန်ဋ္ဌင်တကို သုံးရာသော အရိုးကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ စွဲ၍။ ဋ္ဌာရ္ဓ၊ (ထိုအရိုးအပေါင်းကို ဖွဲ့ရှက်၍တည်သော) ကိုးရာအပြားရှိသော အကြောကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ မံသ၊ (ထို အရိုးအပေါင်းကိုပင် လိမ်းကျံ လျက်ဘည်သော) ကိုးရာအပြားရှိသော သားတစ်ကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ စမ္မ၊ အရေပါးဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော တကိုယ်လုံးကို ရစ်ပတ်၍တည်သော အရေထူကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ (တေဟိ၊ ထိုအရိုးစသည်တို့ဖြင့်) ပရိ၀ါရိ-တော၊ ခြုံရုံအပ်သော။ အာကာသော၊ အာကာသဓာတ်မျှသည်သာလျှင်။ (တနည်း) (တောနိ အဋ္ဌိအာဒီနိ၊ ထိုအရိုးစသည်တို့ကို။) ပရိ၀ါရိတော၊

၁-ဥပစာရသမာဓိဟူသောစကားကို ရှင်းအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ဥပေစ္စစာရီ၊ ကပ်၍ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ မည်၏။ ဤဌာနလည်း ကပ်၍ဖြစ်စရာ အပ္ပနာမရှိခဲ့၊ ထိုသို့ပင် မရှိသော်လည်း သိခါပတ္တ တာဒိသ ကာမာ၀စရ သမာဓိ၏ တူသောလက္ခဏာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤသို့ ဥပစာရသမာဓိဟု သဒိသူပစာရအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့် ဤ၌ အပ္ပနာ မဖြစ်သနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား- သဘာ၀ဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ-ဟု ကရဏကို ဆိုလတ်တည်း။ ဆိုသင့်၏။ သဘာ၀ဓမ္မ၌ အာရုံ၏ နက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဘာ၀နာ၀ိသေသ မရှိ လတ်သော် အပ္ပနာစျာန် မဖြစ်သတည်း။ လောကုတ္တရာစျာန်, အာရုပ္ပစျာန်ကား သဘာ၀ဓမ္မ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်ရသနည်းဟူမူ-လောကုတ္တရမ္မန စျာနံ ဝိသုဒ္ဓိဘာ၀နာ-နုဂ္ဂဟ၀သေန၊ အာရုပ္ပံ အာရမ္မဏာတိက္ကမ၊ ဘာ၀နာ၀သေန အပ္ပနာပတ္တံ ဟောတိ။ (ဋီ၁၊၃၄၆) (ပြည်)

အတွင်းအပြင်ရုံ၍တည်သော။ အာကာသော၊ သည်လျှင်။ ရူပန္တော၀၊ ကိုယ်ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ အမည်ဝေါဟာရသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ကောဋ္ဌာသာ၊ အကြင်သို့သော ဤကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ တေ-စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုအဋ္ဌိ, နှာရု, မံသ, စမ္မ, လေးကောဋ္ဌာသတို့ကို။ (ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဈတ္ထာ-၌ စပ်။ တေသု-ရှိသည် ဋ္ဌိကာနှင့် မည်၏) တံတံအန္တရာနုသာရိနာ၊ အဋ္ဌိနှာရုနှာရု မံသ မံသစမ္မဟူကုန်သော ထိုထိုကောဋ္ဌာသတို့၏အကြားသို့ အစဉ်လျှောက်သော။ ဉာဏဟတ္ထေန၊ ဉာဏ်ဟူသောလက်ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဈတ္ထာ-အနေ-ကကွဲတွေ့ဝိဝေဝေတ္ထာ၊ အကြိမ်များစွာဖြေ၍။ ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဈတ္ထာ-ပစ္ဆေကံ ဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတ္ဝာ၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းသည်ကိုပြု၍။ ဧတေသု-စတ္တာသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အဋ္ဌိနှာရုစသော လေးကောဋ္ဌာသတို့၌။ ယော ထဒ္ဓဘာ၀ေါ၊ အကြင်ခိုင်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ပထ၀ီ၀ါတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဣတိ ၀ါ၊ သို့၎င်း။ ယော ခရဘာ၀ေါ၊ အကြင်ကျုန်းခက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သောအခြင်းအရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ခရဘာ၀ေါ၊ သည်။ ပထ၀ီ၀ါတု၊ တည်း။ ဣတိ ၀ါ၊ သို့၎င်း။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုရိမနယေနေ၀၊ ရှေးဦးဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ပထ၀ီ၀ါတု အာပေါ-ဓာတ္အတိ၊ ဟူ၍။ ဓာတုမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ နိဿတ္တတော၊ အားဖြင့်။ နိဇ္ဇီ၀တော၊ အားဖြင့်။ အာ၀ဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပစ္စ၀েক্ষিতဗ္ဗံ၊ ၏။ ပ ။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤနည်းသည်။ သခ်ံပတော၊ အားဖြင့်။ အာ၀ဇ္ဇတော၊ လာသော။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ လေးပါးသောဓာတ်တို့ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၌။ ဘာ၀နာနယော၊ နည်းတည်း။

၃၀၉။ ပန၊ သခ်ံပနည်းမှတပါး ဝိတ္ထာရကိုဆိုဒုံ။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ အာ၀ဇ္ဇတော၊ လာသော။ (စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ ၌။) ဧ၀ံ၊ ဤသို့ယခုဆိုလတ္တံသော အခြင်းအရာဖြင့်။ (ဘာ၀နာနယော၊ ကို။) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျယ်ဖွင့်ဆိုဒုံ။ လူဒံ ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ဤဓာတု-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာ၀েတုကာမေန၊ ပွါးစေလိုသော။ နာတ်တိက္ခပညေန၊ သော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ အာစရိယသန္တိကေ၊ ဆရာ့အထံ၌။ ဒ္ဒါစတ္ဘာလ-

သာယ အာကာရေဟိ၊ လေးဆဲ့နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ-ရတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဏှိတ္မာ၊ သင်၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သေနာသနေ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ကျောင်းဌာန်။ ဝိဟာရန္တေန၊ နေသည်ဖြစ်၍။ ကတာသဗ္ဗကိစ္စေန၊ (ပလိဗောဓ ဖြတ်ခြင်း အစရှိသော) ပြုအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသောကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်လျက်။ ပဋိသလ္လီနေန၊ အထူးထူးသော အာရုံမှ ဆုတ်နှစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာ ငြိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သသမ္ဘာရ-သခေါ်ပတော၊ ပထဝီစသော သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည် တို့ကို ရုံးချဉ်းသောအားဖြင့်ရင်း။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ ပထဝီစသော သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်ရင်း။ သလက္ခဏသခေါ်ပတော၊ ထဒ္ဓဘာဝအစရှိသော လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်တို့ကို ရုံးချဉ်းသောအားဖြင့်ရင်း။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ ထဒ္ဓဘာဝအစရှိသော လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်တို့ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စတူဟာကာရေဟိ၊ လေးပါး သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အာကာရတို့တွင်။ သသမ္ဘာရသခေါ်ပတော၊ ဖြင့်။ ကထံ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ ဣဓ-သာသနေ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ ယောဂီရဟန်း

၁-သမ္ဘာရိယန္တိ ဧတေန ဗဟုဝေါဟာရတိ သမ္ဘာရော။ ဧတေန နိမိတ္တေန၊ ဤအကြောင်း ပဝတ္တိနိမိတ်ဖြင့်။ ဗဟုဝေါဟာရာ၊ အသိညာဏ်ဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္ဘာရိယန္တိ၊ ဖြစ်ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ နိမိတ္တံ၊ သည်။ သမ္ဘာရော၊ မည်၏။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုအသိညာဏ်ဝေါဟာရတို့၏ ဖြစ်ပွါးကြောင်း ပဝတ္တိနိမိတ်ရှိသတည်း။ ထိုနိမိတ်ဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ — ပထဝီစသောခေတ်တည်း၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ — ကေသာစသော နှစ်ဆယ်သော အာကာရတို့၌ ပထဝီ-ဟူသိသောအသိညာဏ် ပထဝီ-ဟူသော ဝေါဟာရ ကို့သည် ခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာကိုမှီ၍ ဖြစ်ရကား ပထဝီလျှင် အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုနှစ်ဆယ်သောကောဋ္ဌာသတို့၌ ပထဝီသည် သမ္ဘာရ မည်၏။ ငါသေသနှင့်တကွသော ပထဝီ၏ရှိသောအဖြစ်ဖြင့် ကေသာစသော နှစ်ဆယ်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည် သဟ သမ္ဘာရေဟိ-ဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့် သသမ္ဘာရမည်ကုန်၏။ အာပေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သသမ္ဘာရာနံ သခေါ်ပေါ် သသမ္ဘာရ-သခေါ်ပေါ်၊ တဲ့တာ သသမ္ဘာရသခေါ်ပတော ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ဤသို့လျှင် လေးပါးကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသော ဘာဝနာနည်းကို အကျယ်နိဒ္ဒေသ ပြခြင်းငှါ ကထံ သသမ္ဘာရသခေါ်ပတော ဘာဝေတိ-စသည်ကိုအားထုတ်သော်။ (ပြည်)

သည်။ ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု၊ ကေသာစသော နှစ်ဆယ်သော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ထဒ္ဓါကာရံ၊ ခိုင်မာသော အခြင်းအရာကို။ ပထဝီ-ဓာတုတိ၊ ပထဝီဓာတ်ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဆုံးဖြတ်မှတ်သား၏။ ဒ္ဒါဒသ-သု ကောဋ္ဌာသေသု၊ ပိတ္တံ သေမှံစသော တဆဲနှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ယူသဂတံ၊ အထူးထူးသော အရည်တို့၌ အကျုံးဝင်သော၊ ဝါ၊ အရည် သဘောသို့ရောက်သော။ ဥဒကသင်္ခါတံ၊ ရေဟူဆိုအပ်သော။ အာပဓာတု-ကာရံ၊ ဖွဲ့တတ်သော အခြင်းအရာကို။ အာပေါဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထ-ပေတိ၊ ၏။ စတ္ဟသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ လေးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပရိပါစနကံ၊ ကျက်စေတတ် ရင့်စေတတ်သော။ တေဇံ၊ အပူ ဓာတ်ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ [၃၄၈] ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဆသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ဝိတ္ထမ္ဘနာကာရံ၊ ခိုင်စေတတ် လောက်ပံ့စေတတ် သော အခြင်းအရာကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဒေဝ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာ-ပယတောယေဝ၊ ဆုံးဖြတ်မှတ်သားစဉ်လျှင်။ တဿ၊ ထိုယောဂိရဟန်း အား။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ-ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇတော၊ ဆင်ခြင်သော။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးဥဿုယားသော။ (တဿ၊ ထိုနာတိ တိကဘိက္ခုဝိသဒိန္ဒြိယရဟန်းအား။) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၃၁၀။ ပန၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ ယသ၊ အကြင်နာတိဝိသ-ဒိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သသမ္ဘာရသခေါ်ပအားဖြင့်။ ဘာဝယ-တော-ဘာဝေန္တသ၊ ပွါးပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နုတ္ထိ၊ မပြည့်စုံခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သသမ္ဘာရဝိတ္ထိတော၊ သသမ္ဘာရဖြစ်သော ကေသာလောမာစသည်တို့ကို ခွဲဝေသောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ဘုံ။ ဝေနေ ဘိက္ခုနာ၊ ထိုနာတိဝိသဒိန္ဒြိယ ရဟန်းသည်။ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန-နိဒ္ဒေသေ၊ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကျယ်ပြုလုံ နိဒ္ဒေသ၌။ သတ္တမာ၊ ဖြင့်။ ယံ တံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဠ္ဟ၊ လွတ်ကိုရင်း။ ဒသဝေ၊ ဖြင့်။ ယံ တံ မနသိကာရကောသလ္လဠ္ဟ၊ လွတ်ကိုရင်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဒ္ဒတ္ဗိ သာကာရေ၊

သုံးဆဲနှစ်ပါးသော ကောင္မာသည်။ တာ၀၊ တေဇော ၀ါယော ကောင္မာ-သတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ကာသလ္လကို အပရိဟာ-ပေဘူဝ၊ မယုတ်စေမူ၍။ တစပဋ္ဌကာဒီနံ၊ တို့၏။ အနုလောမပဋိလောမ-တော၊ အားဖြင့်။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာယံ၊ ကို။ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိနိဒ္ဒေသည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝုတ္တဝိဓာနံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အတူးကိုဆိုအံ့။ အယမေ၀၊ ဤဆိုလတံ့ သည်လျှင်။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိနိဒ္ဒေသည်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒ၀သေန၊ အဆင်း, သဏ္ဌာန်, အထက် အောက်အရပ်, တည်ရာ, အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းဖြင့်။ ကေသာဒယော၊ တို့ကို။ မနသိကရိတ္ဝာပိ၊ နှလုံးသွင်းပြီး၍လည်း။ ပဋိက္ကူလ၀သေန၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤဓာတုဝ၀တ္ထာန်ည်။ ဓာတုဝသေန၊ ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေ-တဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဒိ၀သေန-၀ဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-ပရိစ္ဆေဒ၀သေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌမာ ပဋ္ဌမာ၊ ငါးပါးငါးပါးအပြား၊ ဖြင့်။ ကေသာ-ဒယော၊ တို့ကို။ မနသိကရိတ္ဝာ၊ ၍။ အ၀သာနေ၊ အဆုံးဌ်။ ဧ၀ံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပ၀တ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၁။ ဣမေ ကေသာ နာမ၊ ဤဆံတို့မည်သည်ကား။ သီသကဋာဟ-ပလိ၀ေဌနစမ္မေ၊ ဦးခေါင်းခွံကို မြှေးရစ်သောအရေထူ၌။ ဇာတာ၊ ရောက်-ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆံနှင့် အရေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ၀မ္မိကမတ္ထကေ၊ တောင်ပို့ ထိပ်ဌ်။ ကုဏ္ဍတိဏေသု၊ တုံးသောမြက်တို့သည်၊ ၀ါ၊ မြက်သောက်တို့သည်။ ဇာတေသု၊ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ၀မ္မိကမတ္ထကေ၊ သည်။ မယိ၊ ဌ်။ ကုဏ္ဍတိဏာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကုဏ္ဍတိဏာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ၀မ္မိကမတ္ထကေ၊ ဌ်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ မသိကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀၊ တူ။ သီသကဋာဟပလိ၀ေဌနစမ္မံ၊ သည်။ မယိ၊ ဌ်။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကေသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ သီသကဋာဟပလိ၀ေဌနစမ္မေ၊ ဌ်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤသီသကဋာဟပလိ-၀ေဌနစမ္မ, ကေသာဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်,ဥပါဒါရုပ်တရား

တို့သည်။ အညွှမည်၊ ချင်း။ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ၊ ငါ၌ဆံတို့သည် ရောက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် ဦးရေ၌ရောက်ကုန်၏ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်းကင်းကုန်၏။ ဣတိ-ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကေသာ နာမ၊ ဆံတို့မည်သည်ကား။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ၌။ ပါဠိယေဣော၊ အသီး သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့တည်း။ အစေတနော၊ စိတ်စေတနာမဟုတ်၊ ဝါ၊ စိတ်စေတနာကင်းသော တရားတည်း။ အဗျာကတော၊ အဗျာကတ-ရာသိ၌အကျုံးဝင်၏။ သုညော၊ အတ္တမှုဆိတ်၏။ တတော ဝေ၊ လျှင်။ နိဿဋ္ဌော၊ သတ္တဝါမဟုတ်။ ထဒ္ဓေါ၊ တောင့်မာခိုင်ခဲ၏။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ (မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။)

၃၁၂။ လောမာ၊ တို့သည်။ သရီရဝေဒနာစမ္မေ၊ ကိုယ်ကိုမြှေးရစ်သော အရေထူ၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအမြှေးနှင့် အရေတို့တွင်။ သုညဂါမဒ္ဒါနေ၊ လူဆိတ်သောရွာဆိုးကုန်း၌။ ဒဗ္ဗတိဏကေသု၊ နေဇာမြက်တို့သည်။ ဇာတေသု၊ ရောက်ကုန်လတ်သော်။ သုညဂါမဒ္ဒါနံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ ဒဗ္ဗတိဏကာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဒဗ္ဗတိဏကာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ သုညဂါမဒ္ဒါနေ၊ ၌။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ သရီရဝေဒနာစမ္မံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ လောမာ၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ လောမာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ သရီရဝေဒနာစမ္မေ၊ ၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤသရီရဝေဒနာစမ္မ, လောမဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်, ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ (အကြွင်းနည်းတူ။)

[၃၄၉] ၃၁၃။ နခါ၊ နှစ်ဆယ်သော ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။ အင်္ဂုလိနံ၊ ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂေသု၊ အဖျားတို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအင်္ဂုလဂ္ဂ, နခတို့တွင်။ ကုမာရကေသု၊ သူငယ်တို့သည်။ ဒဏ္ဍကေဟိ၊ လှံကန်တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈကဋ္ဌိကေ၊ သစ်မည်စည်စေ့တို့ကို။ ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ထိုး၍။ ကီဠန္တေသု၊ ကစားကုန်သည်ရှိသော်။ ဒဏ္ဍကာ၊ လှံကန်တို့သည်။ အမ္ဘေသု၊ တို့၌။ မဇ္ဈကဋ္ဌိကာ၊ တို့ကို။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ မဇ္ဈကဋ္ဌိကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့ကို။ ဒဏ္ဍကေသု၊

လုံကန်ဖျားတို့၌။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ အဂ္ဂိလိယော၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ နခါ၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ နခါပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ အဂ္ဂိလိနုံ၊ တို့၏။ အဂ္ဂေသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤအဂ္ဂိလဂ္ဂ, နခဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရူပ်, ဥပါဒါရူပ် တရားတို့သည်။ (အကြွင်းနည်းတူ။)

၃၁၄။ ဒန္တာ၊ သွားတို့သည်။ ဟနုကဋ္ဌိကေသု၊ မေးရိုးတို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမေးရိုးနှင့် သွားနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝစ္ဆကိဟိ၊ လက်သမားတို့သည်။ ပါသာဏဥဒုက္ခလကေသု၊ ကျောက်ဆုံဝယ်တို့၌။ ကေနစိဒေဝ သိလေသဇာတေန၊ တစုံတခုသောအစေးဖြင့်။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ဖွဲ့၍။ ဌပိတ-တမ္ဘေသု၊ တိုင်တို့ကိုထားအပ်ကုန်လတ်သော်။ ဥဒုက္ခလာ၊ ကျောက်ဆုံတို့သည်။ အမှေသု၊ တို့၌။ ထမ္ဘာ၊ တို့သည်။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ထမ္ဘာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဥဒုက္ခလေသု၊ တို့၌။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဟနုကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ အမှေသု၊ တို့၌။ ဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဒန္တာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဟနုကဋ္ဌိသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤ ဟနုကဋ္ဌိ, ဒန္တ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရူပ်,ဥပါ-ဒါရူပ်တရားတို့သည်။ပ။

၃၁၅။ တစေါ၊ အရေသည်။ သကလသရီရံ၊ ကိုယ်အလုံးကို။ ပရိ-ယောနဒ္ဓိတ္ဝာ၊ မြေးရှက်၍။ ဌိတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်နှင့် အရေနှစ်ပါး တို့တွင်။ မဟာဝီဏာယ၊ စောင်းကြီးကို။ အလ္လဂေါစမ္မပရိယောနဒ္ဓါယ၊ စိုသောနွားရေဖြင့် ကြက်အပ်သည်ရှိသော်။ မဟာဝီဏာ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ အလ္လဂေါစမ္မေန၊ သည်။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ ကြက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ အလ္လဂေါစမ္မမ်ိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ မဟာ-ဝီဏာ၊ ကို။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ သရီရံ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ တစေန၊ သည်။ ပရိယောနဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ တစောပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊

သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ပရိယောနဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤသရီရ,တစ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရူပ်,ဥပါဒါရူပ်တရား တို့သည်။ပ။

၃၁၆။ မံသံ၊ ကိုးရာသော သားတစ်သည်။ အဋ္ဌိသင်္ခေါံ၊ အလွန်နှင့် တကွ သုံးရာသောအရိုးအစုကို။ အနုလိမ္ပိတ္ဝာ၊ လိမ်းကျံ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရိုးစုနှင့် အသားတို့တွင်။ ဘိတ္တိယာ၊ နံရံကို။ မဟာမတ္တိကာ-လိတ္တာယ၊ မြေဖြူ ထူစွာလိမ်းကျံအပ်သည်ရှိသော်။ ဘိတ္တိ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ မဟာမတ္တိကာယ၊ ထူစွာသောမြေစိုင်ဖြင့်။ လိတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ [၃၅၀] မဟာမတ္တိကာပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ ဘိတ္တိ၊ ကို။ လိတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေ၀၊ တူ။ အဋ္ဌိသင်္ခေါဒ္ဓော၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ နဝေပေသိတပုဗ္ဗော-ဘောဒေန၊ ကိုးရာသော သားတစ်အပြားရှိသော။ မံသေန၊ အသားသည်။ လိတ္တောဘ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ မံသမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ အဋ္ဌိသင်္ခေါဒ္ဓော၊ ကို။ လိတ္တောဘ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤ အဋ္ဌိသင်္ခေါဒ္ဓ, မံသ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရူပ်, ဥပါဒါရူပ် တရားတို့သည်။ပ။

၃၁၇။ နှာရု၊ ကိုးရာသော အကြောတို့သည်။ သရီရဘ္ဗန္ဓရေ၊ ကိုယ်အတွင်း၌။ အဋ္ဌိနိ၊ အလွန်နှင့်တကွ သုံးရာသော အရိုးတို့ကို။ အာဗန္ဓ-မာနာ၊ ဖွဲ့ကုန်လျက်။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောနှင့် အရိုးနှစ်ပါး တို့တွင်။ ကဋ္ဌဒါရုသု၊ နံရံခြေဖြစ်သော သစ်တို့ကို။ ဝလ္လိဟိ၊ နွယ်တို့ဖြင့်။ ဝိနဒ္ဓေသု၊ မြေးရှက်ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကဋ္ဌဒါရုနိ၊ နံရံခြေသစ်တို့သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ ဝလ္လိဟိ၊ နွယ်တို့သည်။ ဝိနဒ္ဓါနိ၊ ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ဝလ္လိယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ အမှေဟိ၊ တို့သည်။ ကဋ္ဌဒါရုနိ၊ တို့ကို။ ဝိနဒ္ဓါနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေ၀၊ တူ။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ နှာရုဟိ၊ တို့သည်။ အာဗဒ္ဓါနိ၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ နှာရုပိ၊ တို့သည်လည်း။ အမှေဟိ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့ကို။ အာ-ဗဒ္ဓါနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤနှာရု, အဋ္ဌိ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရူပ်, ဥပါဒါရူပ်တရားတို့သည်။ပ။

၃၁၈။ အဒ္ဓိသု၊ တို့တွင်။ ပဏ္ဍိကဒ္ဓိ၊ ဖဏ္ဍောင့်ရိုးသည်။ ဂေါ်ပွကဒ္ဓိ၊ ဖမျက်ရိုးကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ ရှက်၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဂေါ်ပွကဒ္ဓိ၊ သည်။ ဇင်္ဃံ၊ မြင်းခေါင်းရိုးကို။ပ။ ဇင်္ဃဒ္ဓိ၊ သည်။ ဥရုံ၊ ပေါင်ရိုးကို။ပ။ ဥရုဒ္ဓိ၊ သည်။ ကဋိံ၊ ခါးရိုးကို။ပ။ ကဋိဒ္ဓိ၊ သည်။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဏကံ၊ ကျောက်ဆစ်ရိုးကို။ပ။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဏကော၊ သည်။ ဂီဝံ၊ လည်ရိုးကို။ပ။ ဂီဝဒ္ဓိ၊ သည်။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းရိုးကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ သီသဒ္ဓိ၊ သည်။ ဂီဝဒ္ဓိကော၊ ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ ဂီဝဒ္ဓိ၊ လည်ရိုးသည်။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဏကော၊ ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ပ။ ဂေါ်ပွကဒ္ဓိ၊ သည်။ ပဏ္ဍိကဒ္ဓိကော၊ ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအရိုးတို့တွင်။ ဣဒ္ဓကဒါရုဂေါ်မယာဒိသဠ္ဌယေသု၊ အုဋ္ဌ, သစ်, နွားချေးစသည်တို့၏ အပေါင်းအစုတို့ဌ္ဌ။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက် အောက်ဌ္ဌတည်သော အုဋ္ဌ, သစ် အစရှိသည်တို့သည်။ မယံ၊ ငါတို့ကား။ ဥပရိမေ ဥပရိမေ၊ အထက်အထက်ဌ္ဌ တည်သော အုဋ္ဌ, သစ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဥပရိမာ ဥပရိမာပိ၊ အထက်အထက်ဌ္ဌ တည်သော အုဋ္ဌ, သစ် စသည်တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့ကား။ ဟေဋ္ဌိမေသု ဟေဋ္ဌိမေသု၊ အောက်အောက်ဌ္ဌ တည်သော အုဋ္ဌ, သစ် စသည်တို့ဌ္ဌ။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ပဏ္ဍိကဒ္ဓိ၊ သည်။ အဟံ၊ ငါကား။ ဂေါ်ပွကဒ္ဓိ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။ [၃၅၁] ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤပဏ္ဍိကဒ္ဓိ, ဂေါ်ပွကဒ္ဓိ စသည်ခေါ်ဝေါ် အပ်ကုန်သော ဘူတရူပ်, ဥပါဒါရူပ် တရားတို့သည်။ (အကြွင်းနည်းတူ)။

၃၁၉။ အဒ္ဓိမိဠ္ဠံ၊ ခြင်ဆီသည်။ တေသံ တေသံ အဒ္ဓိနံ၊ ထိုထိုအရိုးတို့၏။ အဘ္ဘန္တရေ၊ ဌ္ဌ။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရိုးနှင့်ခြင်ဆီတို့တွင်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီနံ၊ ဝါးဆစ်စသည်တို့၏။ အန္တော၊ ဌ္ဌ။ ပက္ခိတ္တာသိနေ့ဝေတ္တဂ္ဂါဒီသု၊ ပြုတ်ဖြောပြီးသောကြိမ်ညှန့်စသည်တို့ကို ထည့်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီနိ၊ တို့သည်။ အမ္ဟေသု၊ တို့ဌ္ဌ။ ဝေတ္တဂ္ဂါဒီနိ၊ တို့ကို။ ပက္ခိတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေတ္တဂ္ဂါဒီနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီသု၊ တို့ဌ္ဌ။ ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ အဒ္ဓိနိ၊ ထိုထိုအရိုးတို့သည်။ အမှာကံ အန္တော၊ ငါတို့အတွင်းဌ္ဌ။ မိဠ္ဠံ၊ ခြင်ဆီသည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ မိဠ္ဠမ္ပိ၊

သည်လည်း။ အဟံ၊ ကား။ အဒ္ဓိနံ၊ တို့၏။ အန္ဓော၊ ၌။ ဒ္ဒိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၂၀။ ဝဏ္ဏံ၊ အဗ္ဘုံသည်။ ဂလဝါဠကတော၊ ရေမျိုမှ၊ ဝါ၊ လည်ချောင်းမှ။ နိက္ခန္ဓေန၊ ထွက်သော။ ကေမူလေန၊ တခုသော အမြစ်ရှိသော။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဒ္ဒိဓာ ဘိန္နေန၊ နှစ်ဖြာကွဲသော။ ထူလနှာ-ရုနာ၊ အကြောကြီးဖြင့်။ ဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့စပ်အပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဟဒယ-မံသံ၊ နှလုံးသားကို။ ပရိကိုပိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒ္ဒိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဗ္ဘုံနှင့် အကြောတို့တွင်။ အမ္မဖလဒ္ဒယော၊ သရက်သီးနှစ်လုံးပြတ်ကို။ ဝဏ္ဏုပနိဗဒ္ဓေ၊ အညာဖြင့်ဖွဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ ဝဏ္ဏံ၊ အညာသည်။ မယာ၊ သည်။ အမ္မဖလဒ္ဒယံ၊ ကို။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ အမ္မဖလဒ္ဒယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏေန၊ သည်။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ထူလနှာရု၊ အကြော-ကြီးသည်။ မယာ၊ သည်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝဏ္ဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ ထူလနှာရုနာ၊ သည်။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၂၁။ ဟဒယံ၊ သည်။ သရီရဘ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဥရဋ္ဌိပဋ္ဌရမဇ္ဈေ၊ ရင်ရိုးချိုင့်အလယ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒ္ဒိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှလုံးနှင့်ရင်ရိုး-ချိုင့်တို့တွင်။ ဇိဏ္ဏသန္ဒမာနိကပဋ္ဌေ၊ ဆွေးမြည့်သောသံလျင်းချိုင့်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မံသပေသိယာ၊ သားတစ်ကို။ ဌပိတာယ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဇိဏ္ဏသန္ဒမာနိကပဋ္ဌရဘ္ဘန္တေ၊ ဆွေးမြည့်သောသံလျင်းချိုင့်အလွင်း-သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မံသပေသိ၊ ကို။ ဌပိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ မံသပေသိပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဇိဏ္ဏသန္ဒ-မာနိကပဋ္ဌံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဥရဋ္ဌိပဋ္ဌရဘ္ဘန္တရံ၊ ရင်ရိုးချိုင့်အလွင်းသည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဟဒယံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဟဒယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥရဋ္ဌိပဋ္ဌံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

[၃၅၂] ၃၂၂။ ယကနံ၊ အသည်းသည်။ အန္ဓော သရီရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဒ္ဒိဒ္ဓံ ထနာနံ၊ နှစ်ခုသောသားမြှေးတည်ရာတို့၏။ အဋ္ဌန္ဓရေ-ဝေမဇ္ဈေ၊

အလယ်၌။ ဒကွိုးဟပယား၊ လက္ခဏာနံပါးကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ လိုအာသည်းနှင့်နံပါးတို့တွင်။ ဥက္ခလိကပါလပယာမှ၊ အိုးကင်းနံပါး၌။ ယမကမံသပိဏ္ဍော၊ အသားဝိုင်အစုံသည်။ လဂ္ဂေ၊ ငြိသည်ရှိသော်။ ဥက္ခလိ-ကပါလပယား၊ အိုးကင်းနံပါးသည်။ မယိ၊ ၌။ ယမကမံသပိဏ္ဍော၊ သည်။ လဂ္ဂေ၊ ငြိလျက်တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ယမကမံသ-ပိဏ္ဍောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥက္ခလိကပါလပယော၊ ၌။ လဂ္ဂေ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ထနာနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဒကွိုးဟပယား၊ သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ယကနံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ယကနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ထနာနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဒကွိုးဟပယား၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၂၃။ ကိလေသမကေသု၊ အမြေးတို့တွင်။ ပဋိစ္ဆန္နကိလေသမကံ၊ ဖုံးလွှမ်းသောအမြေးသည်။ ပဒယဠု၊ နှလုံးကိုဌင်း။ ဝက္ကဠု၊ အသည်းကိုဌင်း။ ပရိဝါရေတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ အပဋိစ္ဆန္နကိလေသမကံ၊ မဖုံးလွှမ်းသော အမြေးသည်။ သကလသရီရေ၊ ကိုယ်အလုံး၌။ စမ္မယာ၊ အရေ၏။ ဟေဋ္ဌ-တောဝ၊ မှ။ မံသံ၊ ကို။ ပရိယောနဒ္ဓိတ္ဝာ၊ မြေးရှက်၍။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ လိုအမြေးအသည်းအစရှိသည်တို့တွင်။ မံသေ၊ အသားကို။ ပိလောတိကာ-ပလိဝေဌိတေ၊ ပြုသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုးနွမ်းဖြင့် မြေးရစ်အပ်သည် ရှိသော်။ မံသံ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ ပိလောတိကာယ၊ ပြုသောပုဆိုးနွမ်း ဖြင့်။ ပလိဝေဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ပိလောတိ-ကာပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ မံသံ၊ ကို။ ပလိဝေဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဝက္ကဟဒယာနိ၊ အသည်းနှလုံးသား တို့သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္ဆန္နကိလေသမကေန၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမြေးသည်။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ သကလသရီရေ၊ ကိုယ်အလုံး၌။ မံသဠု၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ ကိလေသမကေန၊ အပဋိစ္ဆန္နအမြေးသည်။ ပဋိစ္ဆန္နော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ (ဤသို့ အသီးအသီးယောဇနာ) ကိလေသမကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ ဝက္ကဟဒယာနိ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ သကလသရီရေ၊ ၌။ မံသဠု၊ ကိုဌင်း။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၂၄။ ပိဟကံ၊ အဖျဉ်းသည်။ ဟဒယဿ၊ ၏။ ဝါမပဿေ၊ လက်ဝဲနံပါးခြေ။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ ဝမ်းရေလွှာ၏၊ ဝါ၊ ဝမ်းပျဉ်း၏။ မတ္ထကပဿံ၊ အထက်နံပါးကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဖျဉ်း ဝမ်းပျဉ်း အထက်နံပါးတို့တွင်။ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ၊ ကျီ၏အတွင်း အထက်နံပါးကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဂေါမယပိဏ္ဍိယာ၊ နွားချေးစိုင်သည်။ ဌိတာယ၊ တည်လတ်သော်။ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ၊ သည်။ ဂေါမယပိဏ္ဍိ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဂေါမယ-ပိဏ္ဍိပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကောဋ္ဌမတ္ထကပဿံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ ၏။ မတ္ထကပဿံ၊ သည်။ ပိဟကံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပိဟကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ ၏။ မတ္ထကပဿံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

[၃၅၃] ၃၂၅။ ပပ္ပါသံ၊ အဆုတ်သည်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဒ္ဒိန္ဒံ ထနာနံ၊ သားမြှတ်နှစ်ခုတည်ရှိတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ ဟဒယဉ္စ၊ နှလုံးကိုရင်း။ ယကနဉ္စ၊ အသည်းကိုရင်း။ ဥပရိ၊ ၌။ ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဩလမ္ဗန်၊ တွဲလွဲဆွဲလျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဆုတ်နှလုံး အသည်းတို့တွင်။ ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရေ၊ ကျီအို၏အတွင်း၌။ သကုဏ-ကုလာဝကေ၊ စာပေါင်းသောင်းသိုက်သည်။ လမ္ဗမာနေ၊ တွဲလွဲဆွဲ၍ တည်လတ်သော်။ ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ သကုဏကုလာ-ဝကော၊ သည်။ လမ္ဗမာနော၊ တွဲလွဲဆွဲလျက်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ သကုဏကုလာဝကောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဇိဏ္ဏကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ လမ္ဗမာနော၊ လျက်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ တံ သရီရဗ္ဘန္တရံ၊ ထိုကိုယ်၏အတွင်းသည်။ မယိ၊ ၌။ ပပ္ပါသံ၊ သည်။ လမ္ဗမာနံ၊ လျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပပ္ပါသမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ လမ္ဗမာနံ၊ လျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၂၄။ အန္တံ၊ အူမအခ္ခေသည်။ ဂလဝါဠကကရိသမဂ္ဂပရိယန္တေ၊ အထက်၌ ရေမျိုဟုဆိုအပ်သော လည်ချောင်းတွင်း အောက်၌ ကျင်ကြီး ကြောင်း အဆုံးရှိသော။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်တွင်းအူမတို့တွင်။ လောဟိတဒေါဏိကာယ၊ သွေးပြည့်သော စားကျင်း၌။ ဆိန္နသီသမမ္မနိုကဋ္ဌေဝရေ၊ ပြတ်သော ဦးခေါင်းရှိသော ကျိုင်းကောင်မြွေ၏ ကိုယ်ကို။ သြဘုဇိတ္ဝာ၊ ခွေ၍။ ဌပိတေ၊ ထားအပ်လတ်သော်။ လောဟိတဒေါဏိ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ ဓမ္မနိုကဋ္ဌေဝရံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဓမ္မနိုကဋ္ဌေဝရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ လောဟိတဒေါဏိယာ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ သရီရဗ္ဘန္တရံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ အန္တံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ အန္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။

၃၂၅။ အန္တဂုဏံ၊ အူဖွဲ့သည်၊ ဝါ၊ အူသိမ်သည်။ အန္တန္တရေ၊ အူမ၏ အကြား၌။ ဂေါဝိသတိအန္တဘောဂေ၊ နှစ်ဆဲ့တခုသော အရပ်တို့၌ အောက်သို့ အခ္ခေအခ္ခေဖြစ်ကုန်သော အူခ္ခေတို့ကို။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ဖွဲ့၍။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအူသိမ်နှင့်အူမနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပါဒပုဋ္ဌနရဇ္ဇုမဏ္ဍလကံ၊ ခြေသုတ်ကြိုးဝန်းကို။ သိဗ္ဗိတ္ဝာ၊ ချုပ်၍။ ရဇ္ဇုကေသု၊ ကြိုးငယ်တို့သည်။ ဌိတေသု၊ တည်ကုန်လတ်သော်။ ပါဒပုဋ္ဌနရဇ္ဇုမဏ္ဍလကံ၊ သည်။ ရဇ္ဇုကာ၊ ကြိုးငယ်တို့သည်။ မံ၊ ကို။ သိဗ္ဗိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ရဇ္ဇုကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ပါဒပုဋ္ဌနရဇ္ဇုမဏ္ဍလကံ၊ ကို။ သိဗ္ဗိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အန္တံ၊ အူမခ္ခေသည်။ အန္တဂုဏံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အာဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ဖွဲ့၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ အန္တဂုဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အန္တံ၊ ကို။ အာဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။

၃၂၆။ အသိတ။ ပ။ တံ၊ စားအပ်, သောက်အပ်, ခဲအပ်, လျက်အပ် သော အာဟာရဟုဆိုအပ်သော။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်သည်။ ဥဒရေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအစာသစ်နှင့် တည်ရာအိမ် နှစ်ပါး

တို့တွင်။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ခွေးစားကျင်းခွ်။ သုဝါနဝမထုမ္ပိ၊ ခွေးအန်ဖတ်သည်။ ဍီတော၊ တည်လတ်သော်။ သုဝါနဒေါဏိ၊ သည်။ မယိ၊ ခွ်။ သုဝါနဝမထု၊ သည်။ ဍီတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ သုဝါနဝမထုပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ခွ်။ ဍီတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဥဒရံ၊ သည်။ မယိ၊ ခွ်။ ဥဒရိယံ၊ သည်။ [၃၅၄] ဍီတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဥဒရိယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥဒရေ၊ ခွ်။ ဍီတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ ။

၃၂၉။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်းသည်။ ပဏ္ဏာသယသခ်ါတော၊ အစာကျက်အိမ်ဟုဆိုအပ်သော။ အဌဂုဏ်လဝေဌေ့ပဗ္ဗသဒိသော၊ လက်ရှစ်သစ်ရှိသော ဝါးဆစ်နှင့်တူသော။ အန္ဓပရိယောသာနေ၊ အူမ၏အဆုံးခွ်။ ဍီတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအစာကျက်တည်ရာအိမ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝေဌေ့ပဗ္ဗေ၊ ဝါးဆစ်ခွ်။ ဩမဒ္ဒိတ္ဝာ၊ နှယ်၍။ သဏ္ဌာပဏ္ဍုမတ္တိကာယ၊ သိမ်မွေ့သော ဖြောင့်တောင့်သော မြေညက်ကို။ ပက္ခိတ္ဝာယ၊ ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝေဌေ့ပဗ္ဗံ၊ သည်။ မယိ၊ ခွ်။ ပဏ္ဍုမတ္တိကာ၊ သည်။ ဍီတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ပဏ္ဍုမတ္တိကာပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဌေ့ပဗ္ဗေ၊ ခွ်။ ဍီတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ပဏ္ဏာသယော၊ သည်။ မယိ၊ ခွ်။ ကရီသံ၊ သည်။ ဍီတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကရီသမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပဏ္ဏာသယေ၊ ခွ်။ ဍီတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဇေတ ဓမ္မာ။ ပ ။

၃၃၀။ မတ္ထလုင်္ဂ၊ ဦးနှောက်သည်။ သီသကဋာဟဘ္ဘန္တရေ၊ ဦးခေါင်းခွံအတွင်းခွ်။ ဍီတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဦးနှောက်နှင့် ဦးခေါင်းခွံအတွင်းတို့တွင်။ ပုရာဏလာဇုကဋ္ဌာဟေ၊ ဟောင်းလေပြီးသော ဗူးခွံခွ်။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိယာ၊ မုန့်ညက်စိုင်ကို။ ပက္ခိတ္ဝာယ၊ ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ လာဇုကဋ္ဌာဟံ၊ သည်။ မယိ၊ ခွ်။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍီ၊ သည်။ ဍီတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍီပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ လာဇုကဋ္ဌာဟယာ၊ ခွ်။ ဍီတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ သီသကဋာဟဘ္ဘန္တရံ၊ သည်။ မယိ၊ ခွ်။ မတ္ထလုင်္ဂ၊ သည်။ ဍီတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ မတ္ထလုင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သီသ-

ကဋ္ဌာဟဘွဲ့နှင့်ရေ၊ ၌။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၃၁။ ပိတ္တေသု၊ သည်းခြေတို့တွင်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်၏။ သကလသရီရံ၊ ကိုယ်အလုံးကို။ ဗျာပေတ္တာ၊ နှံ့၍။ ဦတံ၊ ၏။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ ဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ပိတ္တကောသကေ၊ သပ္ပတ်ခါးသီးအိမ်နှင့်တူသော သည်းခြေအိမ်၌။ ဦတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဗဒ္ဓသည်းခြေနှင့် ဗဒ္ဓသည်းခြေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုဏ္ဏံ၊ မုံကို။ ဗျာပေတ္တာ၊ ၍။ တေလေ၊ ဆီသည်။ ဦတေ၊ တည်လတ်သော်။ ပုဏ္ဏံ၊ သည်။ တေလံ၊ ဆီသည်။ မံ၊ ကို။ ဗျာပေတ္တာ၊ ၍။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ တေလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပုဏ္ဏံ၊ ကို။ ဗျာပေတ္တာ၊ ၍။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ သရီရံ၊ သည်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဗျာပေ-တ္တာ၊ ၍။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ အဗဒ္ဓပိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ဗျာပေတ္တာ၊ ၍။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ကောသာဠကိကောသကေ၊ သပ္ပတ်ခါးသီးအိမ်သည်။ ဝယောဓကေန၊ မိုးယိုးရေဖြင့်။ ပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သည်ရှိသော်။ ကောသာဠကိကောသကော၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ ဝယောဓကံ၊ သည်။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝယောဓကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကောသာဠကိကောသကေ၊ ၌။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ပိတ္တကောသကော၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဗဒ္ဓ-ပိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပိတ္တကောသကေ၊ ၌။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

[၃၅၅] ၃၃၂။ သေမှံ၊ သလိပ်သည်။ ကေပတ္ထပုရဏပွမာဏံ၊ တက္ကမ်းစားပြည့်ရုံ ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဝါ)၊ တသပိတ်ပြည့်ရုံ ပမာဏရှိသည်

၁-အဗဒ္ဓပိတ္တသည် သံသရုဏလောပါတ-ကဲ့သို့ရင်း, ကိုယ်အင္ဂေ တေဇော-ကဲ့သို့ရင်း ကမ္မဇရူပ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိရကား အဗဒ္ဓပိတ္တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ သကလသရီရံ ဗျာပေ-တ္တာ ဦတံ-ဟု မိန့်သော်။ ပဋိဗဒ္ဓအဖြစ်ကို ဆိုသဖြင့်လည်း ထိုသည်းခြေ၏ ဇီဝိတိန္ဒြေရှိသော် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာပြ၏၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကဲ့သို့ ကေန္ဒ္ဒကမ္မဇအဖြစ်ကို မပြဟု မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဖြစ်၍။ [2]) ဥဒရပဋ္ဌလေ၊ ဝမ်းလျှာ၌။ ဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသလိပ်နှင့် ဝမ်းလျှာတို့တွင်။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးအိုင်သည်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သဠာ-တဖေဏပဋ္ဌလာယ၊ ဖြစ်သောအမြှုပ်လျှာရှိလတ်သော်။ စန္ဒနိကာ၊ တံစီး အိုင်သည်။ မယိ၊ ငါ၌။ ဖေဏပဋ္ဌလံ၊ အမြှုပ်လျှာသည်။ ဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဖေဏပဋ္ဌလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ စန္ဒနိကာယ၊ ၌။ ဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဥဒရပဋ္ဌလံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ သေမှံ၊ သည်။ ဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ။ သေမှမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥဒရပဋ္ဌလေ၊ ၌။ ဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။ ယူသဘူတောဝ၊ အရည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အာဗန္ဓနာကာရော၊ ဖွဲ့သောအခြင်းအရာရှိသော။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါ ဓာတ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၃၃၃။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်သည်။ အနိဗဒ္ဓေါကာသော၊ မမြဲသောတည်ရာ ရှိ၏။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ ခါဏုကဏ္ဏကပဟာရေဏ-အဂ္ဂိဇာလာဒီဟိ၊ သစ်ငုတ်,ဆူးငြောင့်,လက်နက်,မီးလျှံစသည်တို့ဖြင့်။ အတိ-ဟတော၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်မိသော။ သရီရဗ္ဗုဒေသော၊ ကိုယ်အစိတ်၌။ လေဟိတံ၊ သွေးသည်။ သဏ္ဌာဟိတ္ဝာ၊ စုဝေး၍။ ပဒ္ဓတိ၊ ကျက်၏။ ဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒယော ဝါ၊ အိုင်းနာ, ထွတ်နာ စသည်တို့သည်လည်း။ ဥပဓိဋ္ဌာနံ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ တိုတိုသွေးစု၍ကျက်ရာ အိုင်းနာ, ထွတ်နာဖြစ်ရာ အရပ်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပြည်နှင့် တည်ရာကိုယ်အရေပ်တို့တွင်။ ပရသုပ္ပဟာရာဒိဝသေန၊ ပေါက်ဆိန်ပေါက်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ခုက္ခေ၊ သစ်ပင်သည်။ ပဋ္ဌရိတနိယျာသော၊ ယိုသော အစေးရှိလတ်သော်။ ရုက္ခဿ၊ ၏။ ပဟာရာဒိပ္ပဒေသော၊ ခတ်မိသောအရပ် စသည်တို့သည်။ အမ္ပေသု၊ တို့၌။ နိယျာသော၊ အစေးသည်။ ဋ္ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ နိယျာသောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပဟာ-ရာဒိပ္ပဒေသေသု၊ တို့၌။ ဋ္ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝ-မေဝ၊ တူ။ သရီရဿ၊ ၏။ ခါဏုကဏ္ဏကာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတိဟတာ-ဒေသော၊ ခတ်မိသော အရပ်တို့သည်။ အမ္ပေသု၊ တို့၌။ ပုဗ္ဗော၊ သည်။

၁-စတုနာဌိမတ္တံ သေမှံ-ဟု ဆရာတို့ ဆုံးဖြတ်ကုဋေး လေးလုံးတား ပေးသည်ရှိသော သပိတ်ကိုယူပါ ဧာရာတို့ဝိုစလုန်း။ (ပြည်)

ဦးတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ၊ ပုဗ္ဗောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ တေသု ပဒေသေသု၊ ထိုသစ်ဝုတ်ဆူးပြောင့် ခတ်မိရာအရုပ် စသည်တို့၌။ ဦးတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၁၄။ လောဟိတေသု၊ သွေးတို့တွင်။ သံသရဏလောဟိတံ၊ ထိုမှ ဤမှရှေ့သော သွေးသည်။ ပိတ္တံ ဝိယ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေကဲ့သို့။ သကလ-သရီရံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်သော အလုံးစုံသောကိုယ်အရုပ်ကို။ ဗျာပေ-တွာ၊ နှံ့၍။ ဦတံ၊ ၏။ သန္ဓိစိတလောဟိတံ၊ စုဝေး၍တည်သောသွေးသည်။ ယကနဋ္ဌာနဿ၊ အသည်းတည်ရာအရုပ်၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ၊ အောက်အဖို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ကေပဏ္ဍပူရဏမတ္တံ၊ တကွမ်းစားပြည့်လောက်ရုံမျှ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝက္ကဟဒယယကနပဗ္ဗါသာနိ၊ အညို့ နှလုံး အသည်း အဆုတ်တို့ကို။ တေမေန္တံ၊ စွတ်စေလျက်။ ဦတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါး သောသွေးတို့တွင်။ သံသရဏလောဟိတေ၊ ရှေ့သောသွေး၌။ အဗဒ္ဓပိတ္ထ-သဒိသောဝ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေ၌ ဆုံးဖြတ်အပ်သည်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရံ ပန၊ စုဝေး၍တည် သောသွေး အဆုံးအဖြတ်ကိုကား။ (ဝေ၊ ဤဆိုလတံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။) ဇဋ္ဌရကပါလေ၊ ဖြဖြကဲ့သော (ဆွေးမြည့်သော) အိုးကင်းကို။ ဩဝဋ္ဌေ၊ မိုးစွတ်သည်ရှိသော်။ ဥဒကေ၊ အိုးကင်း၌တည်သောရေသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အိုးကင်းအောက်၌။ လေဋ္ဌုဝဏ္ဏာဒီနိ၊ အုဋ်ခဲပိုင်း စသည်တို့ကို။ တေမယမာနေ၊ စွတ်စေသည်ရှိသော်။ လေဋ္ဌုဝဏ္ဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ တေမိယမာနာ၊ စွတ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဥဒကမ္ပိ၊ အိုးကင်း၌တည်သောရေသည်လည်း။ [၃၅၆]
အဟံ၊ သည်။ လေဋ္ဌုဝဏ္ဏာဒီနိ၊ တို့ကို။ တေမေမိ၊ စွတ်စိုစေ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ယကနဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂဋ္ဌာနံ၊ အောက်အဖို့အရုပ်သည်။ မယိ၊ ၌။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝက္ကာဒီနိ ဝါ၊ အညို့ စသည်တို့သည်မူလည်း။ အမ္မေ၊ တို့ကို။ တေမယမာနံ၊ စိုစေလျက်။ လောဟိဟံ၊ သည်။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ လောဟိတမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ယကနဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ၊ ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဝက္ကာဒီနိ၊ တို့ကို။ တေမယမာနံ၊ စိုစေလျက်။ ဦတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၃၅။ သေဒေါ၊ ချေးသည်။ အဂ္ဂိသန္ဓာပါဒိကာလေသု၊ မီးပူသော အခါ စသည်တို့၌။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ၊ ဆံတွင်းမွေးတွင်းအပေါက်တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ တိဋ္ဌတိ စေဝ၊ တည်လည်းတည်၏။ ပဋ္ဌဝီ-တိ စ၊ ယိုလည်းယိုစီး၏။ တတ္ထ၊ ထိုသေဒနှင့် ဝိဝရနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဘိသမ-ဠာလကုမုဒနာဠကလာပေသု၊ ကြာစွယ် ကြာရင်း ကုမုဒ္ဒရာ ကြာရိုးအစည်းတို့ကို။ ဥဒကာ၊ ရေမှ၊ အဗ္ဘုဋ္ဌမတ္တေသု၊ ဆယ်အပ်ကာမျှ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဘိသာဒိကလာပဝိဝရာနိ၊ ကြာစွယ်စသည် အစည်း၏အပေါက်တို့သည်။ အမေဟိ၊ တို့မှ။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပဋ္ဌရတိ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ ယ-ထာ၊ သို့။ ဘိသာဒိကလာပဝိဝရေဟိ၊ ကြာစွယ်စသည်အစည်း၏ အပေါက်တို့မှ။ ပဋ္ဌရန္တံ၊ ယိုသော။ ဥဒကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဘိသာ-ဒိကလာပဝိဝရေဟိ၊ တို့မှ။ ပဋ္ဌရာမိ၊ ယိုဏ်။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ၊ ဆံတွင်းမွေးတွင်းအပေါက်တို့သည်။ အမေဟိ၊ တို့မှ။ သေဒေါ၊ သည်။ ပဋ္ဌရတိ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ ကုန်။ သေဒေါပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကေသလောမကူပဝိဝရေ-ဟိ၊ တို့မှ။ ပဋ္ဌရာမိ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၃၆။ မေဒေါ၊ အဆီခဲသည်။ ထူလဿ၊ ဆူသသူ၏။ သကလသရီရံ၊ ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ နှံ့၍။ ကိသဿ၊ ကြွံသသူ၏။ ဇဃ်မံသာဒီနိ၊ မြင်းခေါင်းသား စသည်တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ ပတ္ထိန္ဒသိနေဟော၊ ထပ်ထပ်သောအစေးတည်း၊ ဝါ၊ အခဲ၏အဖြစ်သို့ရောက်သော (ပြစ်ခဲသော) အဆီတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဌာနဌာန နှစ်ပါးတို့တွင်။ မံသပုဠ္ဠေ၊ အသားစုကို။ ဟလိဒ္ဒိပိလောတိကပဋ္ဌိစ္ဆန္နေ၊ နံနှင်းဆိုးသော ပုဆိုးနှမ်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခံ-လတ်သော်။ မံသပုဠ္ဠော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဟလိဒ္ဒိပိလော-တိကာ၊ သည်။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဟလိဒ္ဒိပိလော-တိကာပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ မံသပုဠံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ သကလသရီရေ၊ ၌။ မံသံ၊ သည်ရင်း။ ဇဃ်မံသာဒီသု၊ တို့၌။ ဌိတံ၊ သော။ မံသံ ဝါ၊ သည်ရင်း၊ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မေဒေါ၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ မေဒေါပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သကလသရီရေ၊ ၌။ မံသံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ဇဃ်မံသာဒီသု၊ တို့၌။ ဌိတံ၊ သော။ မံသံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ နိဿာယ၊

၍။ ဌိတောဝ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။ ပတ္ထိန္ဒယ္ဟုသော၊ စေးစေးထန်းထန်းခဲစုသော အရည်ဖြစ်သော။ အာဗန္ဓနာကာရော၊ ဖွဲ့သော အခြင်းအရာဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏[1]။

[၃၅၇] ၃၃၇။ အဿု၊ မျက်ရည်သည်။ ယဒါ၊ ၌။ သဠာယတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ၌။ အက္ခိကူပကော၊ မျက်တွင်းတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ ၏။ ပဋ္ဌရတိ ဝါ၊ ယိုမူလည်း ယိုး၏။ တတ္ထ၊ ထို ဌာနီဌာနတို့တွင်။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကော သု၊ နုသော ထန်းစေ့ခွက်တို့သည်၊ ဝါ၊ နုသော ထန်းစေ့တွင်းတို့သည်။ ဥဒကပုဏ္ဏော သု၊ ရေဖြင့် ပြည့်ကုန်လတ်သော်။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကာ၊ တို့သည်။ အမ္မော သု၊ တို့၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကော သု၊ တို့၌။ ဥဒကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကော သု၊ တို့၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အက္ခိကူပကာ၊ မျက်တွင်းတို့သည်။ အမ္မော သု၊ တို့၌။ အဿု၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ၊ မသိ။ အဿုပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အက္ခိကူပကော သု၊ တို့၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၃၈။ ဝသာ၊ ဆီကြည်သည်။ အဂ္ဂိသန္တာပါဒိကာလေ၊ မီးပူသော အခါ အစရှိသောကာလ၌။ ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒတလပါဒပိဋ္ဌိနာသပုဋ္ဌ-နလာဋဒေါသကူဋေသု၊ လက်ဝါးအပြင်, လက်ဖမိုး, ခြေဖဝါးအပြင်, ခြေဖမိုး, နှာခေါင်းပေါ်, နဖူး, ပခုံးစွန်းတို့၌။ ဌိတဝိလီနသ္ဟေဟော၊ တည်သော ကြည်စ္ဓာသော အဆီတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဌာနီဌာနနှစ်ပါးတို့တွင်။ အာစာမေ၊ ထမင်းချိုးသည်။ ပက္ခိတ္တတေလေ၊ ထည့်အပ်သောဆီရှိလတ်သော်။ အာ-စာမေ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ တေလံ၊ သည်။ အဇ္ဈောတ္ထရိတ္မာ၊ လွှမ်းမြှုပ်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ တေလမ္ပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အာစာမံ၊ ကို။ အဇ္ဈောတ္ထရိတ္မာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဟတ္ထတလာဒီပဋေသော၊ လက်ဝါးအပြင်

၁-မေဒ၏ စေးစေးထန်းထန်းခဲစုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဃနအဖြစ်ရှိသော်လည်း မံသ၏ ထဒ္ဓအဖြစ်ကဲ့သို့ ထဒ္ဓအဖြစ်မဟုတ်၊ ထိုကြောင့် ထဒ္ဓအဖြစ်ကို စင်စစ်ခြင်းငှါ ပတ္ထိန္ဒယ္ဟု-သော-ဟူသည်။ ထိုကြောင့်ပင်လျှင် မေဒ၏ အာပေါကောဌာသအဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

စသောအရပ်သည်။ မံ၊ ကို။ ဝသာ၊ သည်။ အဗ္ဗောတ္ထရိတ္ဘာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝသာပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဟတ္ထ-တလာဒိပ္ပဒေသံ၊ ကို။ အဗ္ဗောတ္ထရိတ္ဘာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာ-တိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၃၉။ ခေဠော၊ တံထွေးသည်။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့(တံထွေးဖြစ်ခြင်း အားလျောက်ပတ်သော) သဘောရှိသော။ ခေဠုပ္ပတ္တိပစ္စယေ၊ ချဉ်သီး စသော တံထွေးဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥတောဟိ ကပေါလပသေယိ၊ ပါးစောင်နှစ်ဖက်တို့မှ။ သြရောဟိတ္ဘာ၊ သက်၍။ ဇိဝှါတလေ၊ လျှာအပြင်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဌာနဌာနနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နဥဒကနိသဒ္ဒေ၊ မပြတ်သော ရေဆက်ရှိသော။ နဒီတိရကူပကေ၊ မြစ်နားခွံ တူးသောတွင်းယဉ်၌။ ကူပတလံ၊ တွင်းယဉ်အပြင်သည်။ ဃယ်ခွံ။ ဥဒကံ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဥဒကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကူပတလေ၊ ၌။ သန္တိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ ဇိဝှါတလံ၊ သည်။ ဥတောဟိ ကပေါလပသေယိ၊ တို့မှ။ သြရောဟိတ္ဘာ၊ ၍။ မယိ၊ ၌။ ခေဠော၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ခေဠောပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥတောဟိ ကပေါလပသေယိ၊ တို့မှ။ သြရောဟိတ္ဘာ၊ ၍။ ဇိဝှါတလေ၊ ၌။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

[၃၅၀] ၃၄၀။ သိသ်ာဏိကာ၊ နှပ်သည်။ ယဒါ၊ ၌။ သဠာယတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ နာသပုဋေ၊ နှာခေါင်းဖုတို့ကို။ ပူရေတ္ဘာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ တည်မူလည်း တည်၏။ ပဋ္ဌရတိ ဝါ၊ ယိုမူလည်း ယိုခ်။ တတ္ထ၊ ထို နှာခေါင်းဖုနှင့် နှပ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပူတိဒဓိဘာရိတာယ၊ ပုပ်သောနွားနို့ခြင်း ပြည့်သော။ သိပ္ပိကာယ၊ ယောက်သွားခွံ။ သိပ္ပိကာ၊ ယောက်သွားသည်။ မယိ၊ ၌။ ပူတိဒဓိ၊ နွားနို့ပုပ်သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ပူတိဒဓိပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သိပ္ပိကာယ၊ ၌။ ပ္ပတ်၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ နာသပုဋေ၊ နှာခေါင်းဖုတို့သည်။ အမ္ပေသု၊ တို့၌။ သိသ်ာဏိကာ၊ သည်။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ ကုန်။ သိသ်ာဏိကာပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ နာသပုဋေသု၊ တို့၌။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၄၁။ လသိကာ၊ အစေးသည်။ အင်္ဂါကသန္ဓိနှံ၊ အရိုးဆက်တို့၏။ အဗ္ဘဥ္ဇနကိစ္စံ၊ သုတ်ဆီကိစ္စကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ အသိတိ-သတသန္ဓိသု၊ တရာ့ရှစ်ဆယ်သော ရိုးဆက်တို့၌။ ဍိတာ၊ ၏။ ဟတ္ထာ၊ တွင်။ အကွေ့၊ ဝင်ရိုးတို့ကို။ တေလဗ္ဘဥ္ဇိတေ၊ ဆီဖြင့် သုတ်အပ်လတ်သော်။ အကွေ့ခ၊ သည်။ မံ! ကို။ တေလံ၊ သည်။ အဗ္ဘဥ္ဇိတ္ဝာ၊ သုတ်လိမ်းမ၍။ ဍိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ တေလမ္ပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အကွံ့၊ ကို။ အဗ္ဘဥ္ဇိတ္ဝာ၊ သုတ်ဆီကိစ္စကို ပြီးစေ၍။ ဍိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ အသိတိသတသန္ဓယော၊ တရာ့ရှစ်ဆယ်သော ရိုးဆက်တို့သည်။ လသိကာ၊ သည်။ အမ္ပေ၊ တို့ကို။ အဗ္ဘဥ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဍိတာ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ လသိကာပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အသိတိသတသန္ဓယော၊ တို့ကို။ အဗ္ဘဥ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဍိတာ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၄၂။ မုတ္တံ၊ ကျင်ယယ်သည်။ ဝတ္ထိ၊ စည်ဖောင်း၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဍိတံ၊ ၏။ ဟတ္ထာ၊ ထိုကျင်ယယ်နှင့် စည်ဖောင်းတို့တွင်။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးအိုင်၌။ အမုခ၊ အဝမရှိသော။ ရဝဏဃဋ္ဋေ၊ အကွဲအဆာ အနာမရှိသော အိုးယယ်ကို။ ပက္ခိတ္တေ၊ ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ ရဝဏ-ဃဋ္ဋော၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ စန္ဒနိကာရသော၊ တံစီးရည်သည်။ ဍိတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ စန္ဒနိကာရသောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ရဝဏဃဋ္ဋေ၊ ၌။ ဍိတော၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဝတ္ထိ၊ စည်ဖောင်းသည်။ မယိ၊ ၌။ ဍိတံ၊ ၏။ မုတ္တံ၊ သည်။ ဍိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ မုတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝတ္ထိမ္ပိ၊ ၌။ ဍိတံ၊ ၏။ ဣတိ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၄၃။ ဝေါ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေဘဗ္ဗာ၊ ၍။ ယေန-သန္တပ္ပနေန၊ အကြင်သန္တပ္ပနတေဇောဖြင့်။ (ကာယော၊ သည်။) သန္တပ္ပတိ၊ ပူ၏။ ဝါ၊ တရက်ချန်ဖျားခြင်းစသည်

၁-စာမျက်နှာ ၂၀၀-အောက်ခြေမှတ်ချက်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ (ပြည်)

တို့၏အဖြစ်ဖြင့် အပူရောက်၏။ အယံ၊ ဤသန္ဓပ္ပနတေဇောသည်။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဘ္ဒ။ ပါဠိယေဣော၊ အသီးအခြားတခုဖြစ်သော။ ကောဌာသော၊ အဖိုတည်း။ အစေတနော၊ သော။ အဗျာကတော၊ သော။ သုညော၊ သော။ နိဿတ္တော၊ သော။ ပရိပါစနာကာရော၊ ရင့်စေကျက်စေသော အခြင်းအရာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကားလိုက်သည်) ယေန-ဇိရဏေန၊ အကြင်ဇိရဏတေဇောဖြင့်။ (ကာယော၊ သည်။) ဇိရီယတိ၊ (စက္ခုသောတစသော ဣန္ဒြေခွါခြင်း, အရေတွန့်ခြင်း, ဆံဖြူခြင်း အစရှိသောအားဖြင့်) ရင့်၏။ အယံ၊ ဤဇိရဏတေဇောသည်။

[၃၅] ယေန-ဒါဟေန၊ အကြင်ဒါဟတေဇောဖြင့်။ (ကာယော၊ သည်။) ပရိဍယှတိ၊ ပူလောင်၏။ အယံ-ဒဟနကိစ္စော တေဇော၊ ဤလောင်ခြင်းကိစ္စတပ်သော တေဇောသည်။ ယေန-ပါစကေန၊ အကြင်ပါစကတေဇောဖြင့်။ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ၊ စားအပ်, သောက်အပ်, ခဲအပ်, လျက်အပ်သော အစာသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိဏာမံ၊ ကျက်ခြင်းကြေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အယံ၊ ဤပါစကတေဇောသည်။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဘ္ဒ။ ပါဠိယေဣော။ပ။ ပရိပါစနာကာရော၊ ကျက်စေကြေစေသော အခြင်းအရာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ မနသိ-ကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဝေ·စသည်ကား နိဂုံးတည်း) ဝေ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တေဇောကောဌာသေသု၊ တေဇောကောဌာသ တို့ဘ္ဒ။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၄၄။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဥဒ္ဓဂ်မေ၊ အထက်သို့ဆန်တက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါတော၊ ကြို့ထိုးခြင်း ပျို့အန်ခြင်းစသည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော လေတို့ကို။ ဥဒ္ဓဂ်မဝသေန၊ အထက်သို့ ဆန်တက်စေတတ်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ အဓောဂမေ၊ အောက်သို့သက်စေတတ် စုန်စေတတ်သော လေတို့ကို။ အဓောဂမဝသေန၊ အောက်သို့သက်စေတတ် စုန်စေတတ်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ကုစ္ဆိသယေ၊ အူပဋ္ဌိတည်သောလေတို့ကို။ ကုစ္ဆိသယဝသေန၊ အူပဋ္ဌိတည်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ကောဌာသယေ၊ အူတွင်းခ္ဌိတည်သောလေတို့ကို။ ကောဌာသယဝသေန၊ အူတွင်းခ္ဌိ တည်

သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ အဂ်ိမဂ်ါနုသာရိနော၊ အဂ်ါ ကြီးယေသို့ လျှောက်သော လေတို့ကို။ အဂ်ိမဂ်ါနုသာရိဝသေန၊ အဂ်ါ ကြီးယေသို့လျှောက်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ အဿာ-သပဿာသေ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်လေတို့ကို။ အဿာသပဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဒ္ဓဂ်မာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ လေတို့ မည်သည်ကား။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ၌။ ပ။ ဝိတ္ထမ္ဘနာကာရော၊ ထောက်ပံ့ ခိုင်စေတတ်သော လက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်တည်း။ ဣတိ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ အဓောဂမာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ ပ။ ကုစ္ဆိသယာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ပ။ ကောဋ္ဌာသယာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ သည်။ အဿာသပဿာ-သာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ သည်။ပ။ ဣတိ မနသိကာရော ပဝတ္တေ-တဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါယောကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ (သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ ပထဝီစသောသမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာ စသည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။) ပဝတ္တမနသိကာရဿ၊ ဖြစ်စေအပ် သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော။ တဿ၊ ထိုယောဂိအား။ ဓာတုယော၊ လေးပါးသောဓာတ်တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇတော၊ ဆင်ခြင်သော။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂိအား။ ဝုတ္တ-နယေနေဝ၊ လျှင်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၃၄၅။ ပန၊ နည်းတပါးကို ဆိုပေဦးအုံ့။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂိအား။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝယတော၊ ပွါးပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နု ဣဒ္ဓတိ၊ မပြည့်စုံခဲ့အုံ့။ တေန၊ ထိုယောဂိသည်။ သလက္ခဏသခ်ေပတော၊ ထဒ္ဓဘာဝအစရှိသော လက္ခဏာနှင့်တကွသော ကေသာစသည်တို့ကို ရုံးချဉ်းသောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု၊ နှစ်ဆယ်သော ပထဝီ ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ တောင့်မာခက်ထရော်သော လက္ခဏာကို၊ ဝါ၊ တောင့်မာခက်ထရော်သော လက္ခဏာရှိသောရูပ်ကို။ (ဤနည်းနှင်နှင်

နောက်နောက်ကိုလည်း နှစ်ဝိုက်ပ်ချည်းပေးလေ) (အယံ၊ ဣတောင့်မာ ခက်ထရော်သော လက္ခဏာသည်။) ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ (တနည်း) ထဒ္ဓ-လက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထော၊ ထိုနှစ်ဆယ်၏ကား ကောင်္ဘာသတို့ဟုပင်လျှင်။ အာပဒ္ဓနလက္ခဏံ၊ ဖွဲ့ခြင်း လက္ခဏာကို။ အာပေါဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တတ္ထော၊ ထိုဟုပင်လျှင်။) ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကျက်စေ ရင့်စေခြင်းလက္ခဏာကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တတ္ထော၊ လျှင်။) ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ လောက်ပုံခြင်း ခိုင်ခံ့စေခြင်း လက္ခဏာကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒ္ဝါဒသသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသော အာပေါကောဋ္ဌာသ တို့၌။ အာပဒ္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထော၊ ထိုတဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ပင်လျှင်။ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တတ္ထော၊ လျှင်။) ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီ-ဓာတုတိ၊ ၍။ (တတ္ထော-နှင့် ကြိယာလိုက်)

စတုသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ လေးပါးသော တေဇောကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနေ-တေဇေန၊ ထိုတေဇောနှင့်။ အဝိနိဘုတ္တံ၊ မကင်းမှီ၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တေန၊ မှ။ အဝိနိဘုတ္တံ၊ အသီးမဝေဖန်အပ်သော။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ (တေန အဝိနိဘုတ္တံ-ကား ရှေ့နှစ်ပုဒ်ကိုလည်းလိုက်) ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ၍။ အာပဒ္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါ-ဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၃၆၀] ဆသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ ခြောက်ပါးသော ဝါယောကောဋ္ဌာသ တို့၌။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထော၊ တို့၌လျှင်။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ပထဝီဓာတ်ဟူ၍။ (တတ္ထော၊ လျှင်။) အာပဒ္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါဓာတုတိ။ ပ။ ပရိပါစန-လက္ခဏံ၊ ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇဝံ-ဘူမိနှာ ဝုတ္ထာကာရေန၊ ဣသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သလက္ခဏာ-

သခေါ်ပတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထာပယတော၊ မှတ်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါဂဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့ကို။ ,ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇတော၊ သော။ မနသိကရောတော၊ အား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်လျှင်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၃၄၆။ ပန၊ နည်းတပါးကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သလက္ခဏသခေါ်ပအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ဘာဝယတောပိ၊ ပွါးပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နုဂ္ဂဏ္ဍတိ၊ မပြည့်စုံအံ့။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ ထဒ္ဓဘာဝစသော လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာအစရှိသော ကောဋ္ဌာသကို ခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သော သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိဘာဝနာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ကေသာ-ဒယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ကေသမ္ပိ၊ ဆံ၌။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ တောင့်မာခက်ထရောသော လက္ခဏာကို၊ ဝါ၊ တောင့်မာခက်ထရော်သော လက္ခဏာရှိသောရုပ်ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထေဝ-တသ္မိံ ယေဝ ကေသမ္ပိ၊ ၌လျှင်။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါ-ဓာတုတိ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ လျှင်။ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကို။ တေဇောဓာတု-တိ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ လျှင်။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေသေ၊ ၌။ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ ယထာ၊ သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ (လေးဆဲ့တပါး ပြားသောကြွင်းသော လောမာစ သော) အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ တခုတခုသော ကောဋ္ဌာသ၌။ စတသ္သော စတသ္သော ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧवं၊ ဤသိုသလက္ခဏဝိဘတ္တိအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပ-ယတော၊ မှတ်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏[1]။

၁-ဤသို့လေးဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့တွင် တပါးတပါး၌ လေးပါး လေးပါးသော ဓာတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းပိုင်းခြားရကား ဤသလက္ခဏဝိဘတ္တိအားဖြင့် ဘာဝနာမနသိကာရ၌ တရာ့ခြောက်ဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိသော ထဒ္ဓစသော လက္ခဏာကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ဆိုအပ်၏။

အပိ စ ခေါ် ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝစနတ္ထတော၊ ပထဝီစသော သဒ္ဒါတို့၏ အနက်အားဖြင့်ရင်း။ ကလာပတော၊ ပရမာဏုမြူ အတိုင်းအရှည် ရှိသောကလာပ်အားဖြင့်ရင်း။ စုဏ္ဏတော၊ (ထိုကလာပ်၌ အကျုံးဝင်သော တရားတို့ကို ပထဝီဓာတ်စသောအားဖြင့် အသီးသီး) အသေးစိတ်သော အားဖြင့်ရင်း။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာ အစရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ သမုဋ္ဌာနတော၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် အစရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ နာနတ္တေကတ္တ-တော၊ နာနတ္တကေတ္တအားဖြင့်ရင်း။ ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂတော၊ အသီး အသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်အပ်သည်, မဝေဖန်အပ်သည်အားဖြင့်ရင်း။ သဘာဂဝိ-သဘာဂတော၊ သဘောတူသည်, မတူသည်အားဖြင့်ရင်း။ အဇ္ဈတ္တိက-ဗာဟိရဝိသေသတော၊ အဇ္ဈတ္တိက, ဗာဟိရ အထူးအားဖြင့်ရင်း။ သင်္ခ-တော၊ (သဇာတိသင်္ခစသော) သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယတော၊ အချင်းချင်း လောက်ပံ့သောအားဖြင့်ရင်း။ အသမန္နာဟာရတော၊ နှလုံး မသွင်းတတ်သောအားဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ အဗျာပါရနည်းအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယ-ဝိဘာဂတော၊ မိမိအားကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားအထူး, ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိအထူးအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိပိ အာကာရေဟိ၊ ဤတဆဲ့သုံးပါးအပြားတို့ဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ အကြောင်း အခြင်း အရာတို့ဖြင့်လည်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၄၇။ တတ္ထ၊ ထိုတေရသ အာကာရတို့တွင်။ ဝစနတ္ထတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောနေ့နေ့၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထ္ထဒ္ဓတ္တာ-ပုထုတ္တာ၊ ပြန့်သည်၏အဖြစ်, ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီ၊ မည်၏။ အပ္ပေါတိ၊ ယိုစီးသောအားဖြင့် ထိုထိုဌာနသို့ ရွှေ့တတ်, ရောက်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အာပီယတိ သောသီယတိ၊ ခြောက်စေအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပါယတိ ဖြူဟေတိ၊ ပွါးစေတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါ၊ ၏။ တေဇတိ၊ သွေးတတ်၏။ ဝါ၊ ထက်စေတတ်၏။ (ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် သေသဘူတတ္တယကို ပူစေသည်ဟူလို) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေဇော၊ ၏။ ဝါယတိ၊ လှုပ်စေတတ်, ရွှေ့စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါယော၊ ၏။ အဝိသေသေန ပန၊ သာမန်အားဖြင့်ကား။ သလက္ခဏာဝေဒဏာ-ဝေါ၊

၁-လှုပ်စေ, ရွှေ့စေတတ်သော ပယောဇကဗျာပါရရှိသလော၊ အဗျာပါရုသလော ဟူတ်လော? ဝါယတိတိ သမိရေတိ၊ ဒေသန္တရပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန ဘူတလံလာတံ ဂမေတီတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ (ပြည်)

မိမိမိမိတို့၏သဘောကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏[1]။ စ၊ တနည်း။ ဒုက္ခာဒါနတော-ဒုက္ခဿ ဝိဒဟနတော၊ သံသရာဆင်းရဲကို စီရင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏[2]။ ဒုက္ခာဓာနတော-အနုပ္ပကဿ ဒုက္ခဿ ဝိဓာနမတ္တတော အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုသို့မလိုက်တတ် အနုပ္ပကဖြစ်သော သံသာရဒုက္ခကို စီရင်ခြင်းမျ ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏။ (ဤကား ဘာဝသာဓ်တည်း။ တနည်း။) ဒုက္ခာဓာနတော၊ အနုပ္ပကသံသာရဒုက္ခကို သတ္တဝါတို့သည် စီရင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏။ (ဤကား ကရဏသာဓ်တည်း။) ဒုက္ခာဓာနတော၊ သတ္တဝါတို့သည် စီရင်အပ်သော အပ္ပကသံသာရဒုက္ခကို သိမ်းရာထားရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏[3]။ ဤတိ၊ သို့။

၁-ဤပါဠိဖြင့် တိတ္ထိယတို့သည် ကြံဆအပ်သော ပကတိသည် အတ္တမည်၏။ ဤသို့ အစရှိသော အတ္တသည် သဘောအားဖြင့် မရှိသကဲ့သို့ ပထဝီစသည်တို့သည် မရှိသည် မဟုတ်ကုန်၊ သဘောအားဖြင့် ရှိကုန်၏-ဟု ဓာတ်တို့၏ အသဘာဝအဖြစ်ကို ပယ်၍ သလက္ခဏံ သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော-ဟူသော ကတ္တုသာဓ်ကို ပြ၏။ (ပြည့်)

၂-ဤပါဠိဖြင့် အနေကပ္ပကာရံ သံသာရဒုက္ခံ ဝိဒဟန္တိတိ ဓာတုယော-ဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြ၏။ (ပြည့်)

၃-ဤကား အဓိကရဏသာဓ်။ ဤသို့ ဒုက္ခာဓာနဘော-ဟူသော ဟိတ်တချက်၌ လေးနက်ထွက်သည်။ ဓာဓာတ်-တု-ပစ္စည်း။ ဤသို့ သလက္ခဏဓာရဏတော, ဒုက္ခာဓာန-တော စ ဓာတုယော၊ ဟိတ်နှစ်ချက်၌ ငါးနက်ထွက်သည်။ အချုံစာ၌ ဒုက္ခာဒါနတော-ဟု တတိယကွဲရာနှင့် တခုရှိပြန်သည်ကား အပိ။ ဒုက္ခာဓာနတောတိ အနုပ္ပကဿ ဒုက္ခဿ ဝိဓာနမတ္တတော အဝသဝတ္တနတော၊ တံ ဝါ ဒုက္ခံ ဧတောဟိ ကာရဏာဘူတာဟိ သတ္တေဟိ အနုဝိဓိယတိ၊ တထာဝိဟိတဘာ ဧတေ တောသေ့ဝ ဓိယတိ ဌပိယတိတိ ဧဝံ ဝါ ဒုက္ခာဓာနတော ဓာတုယော။ ဌ ၁၊ ၄၇၅။ ဤဌီကာ၌ ဒုက္ခာဓာနတောတိ-ဟု နှစ်ခါထည့်သောကြောင့် ဟိတ်သုံးချက် မှတ်ကြသည်ကား ဧဝံ ဝါ ဒုက္ခာဓာနတော ဓာတုယော-ဟူသော အချုပ်ကို မရှုသောကြောင့်တည်း။ ဌ ၁၊ ၄၇၅ ဌ်ကား အပိစ နိဗ္ဗိဝဋ္ဋော ဓာတုဋ္ဌောတိ ဝုတ္တောဝါယ-မတ္ထော။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ ဆဓာတုယော ယံ ဘိက္ခုပုရိသောတိအာဒိသု ဧဝံသညာသ-မ္ဘဟနနတ္ထံ ဓာတုဒေသနံ အကာသိတိ-ဟုကဲ့ပြန်၏။ ဤသို့လျှင် ဝစနတ္ထကို အမြှက်ပြုသဖြင့် လည်း အသာဓာရဏအားဖြင့်ရင်း သာဓာရဏအားဖြင့်ရင်း ဓာတ်တို့၏ ကိစ္စသဘော လက္ခဏာကိုသာလျှင် ထင်စွာပြအပ်၏ ဟူလိုရကား ဧဝံ ဝိသေသ။ပ။ ကာတဗ္ဗာ-ဟု နိဂုံး အုပ်သော်။ ဤတိ-ကား ပရိသမာပန၊ တနည်း ဤတိ-နိဒဿန။ ဤကား ပြည့်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အမှာစကားဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဆဌမဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာကိုယ်၌ ဒုက္ခာဒါန-တော-ဟု တတိယကွဲရာနှင့် ရှိသောကြောင့်ရင်း, မဟာဋီကာ၌လည်း ဒုက္ခာဒါနတောတိ ဒုက္ခဿ ဝိဒဟနတော-စသည်ဖွင့်သောကြောင့်ရင်း ဒုက္ခာဒါနတောကို အနက်သမ္ဘန်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝေ-ဣမိနာ ဝုတ္ထာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသသာမညဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝစနတ္ထတော၊ ဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၄၇။ ကလာပတောတိ၊ ကား။ ကေသာလောမာဒိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိသတိယာ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကောဋ္ဌာသတို့ဖြင့်။ ယာ အယံ ပထဝီဓာတု၊ ကိုဋဌင်း။ ပိတ္တं သေမ္ဟန္တိ-အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒါဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယာ အယံ အာပေါဓာတု စ၊ ကိုဋဌင်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ပြအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကောဋ္ဌာသတို့၌။

[၃၆၁] ဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ သြဇာ၊ ၎င်း။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော စာပိ၊ တို့ဌင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) အဌမမ္ပ-သမောဓာနာ၊ ရှစ်ပါးကုန်သောဓမ္မတို့၏ (စုဝေးခြင်းအထူးအားဖြင့်)တက္ခ-တည်ခြင်းကြောင့်။ (တံ၊ ထိုရှစ်ပါးသောဓမ္မတို့၏တက္ခတည်ခြင်းကို။ ဝါ၊ တံ-တေ၊ ထိုပေါင်းအပ်ကုန်သော ရှစ်ပါးသောဓမ္မတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။) ကေသာတိ သမ္မုတိ-သမညာမတ္တံ၊ ကေသာဟူသောအမည်မျှသာည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံယေဝ-ဝဏ္ဏာဒိနံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောဝဏ္ဏစသော ရှစ်ပါးသောဓမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိနိဗ္ဘောဂါ၊ အသီးအသီးခွဲစိတ်ဝေဖန်ခြင်း ကြောင့်။ ကေသာတိ သမ္မုတိ၊ ကေသာဟူသောအမည်ပညတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ ဧဝ၊ မရှိသည်သာတည်း[1]။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ကေသာဟူသည် အမည်ဝေါဟာရမျှဖြစ်၍ ပရမတ်အား ဖြင့် မရကောင်းသောကြောင့်။ ကေသာပိ၊ ကေသာတို့သည်လည်း။ အဌမမ္မကလာပမတ္တမေဝ၊ ရှစ်ပါးသောဓမ္မအစုမျှသာတည်း။ လောမာဒ-ယော၊ လောမာစသည်တို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကောဋ္ဌာသ

၁-ဧဝ-ကိုသည်မှာယှဉ်သော်သုန္ဒရ။ ဝဏ္ဏစသောအဌမမ္မတို့ကို ပညာဖြင့်ဝေဖန်ခွဲစိတ်အပ်သည်ရှိသော် အချင်းချင်းမှ ထူးသဖြင့် အချင်းချင်းကင်းသဖြင့် ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှာအပ်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဝဏ္ဏစသည်မှကင်းသဖြင့် ကေသာတို့ကို ပရမတ္ထအားဖြင့်မရှာအပ်ကုန်။ တို့ကြောင့် ပေါင်းအပ်ကုန်သော အကြင်ဓမ္မကိုကိုစွဲ၍ ဆံဟူသောအမည် သမ္မုတိဖြင်၏၊ ထိုဓမ္မတို့ကို အသီးအသီး ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ဆံ-ဟူသောအမည်သမ္မုတိမရှိ၊ ဆံ-ဟူသော ဝေါဟာရမျှသာ ဖြစ်ကုန်သော်။ (ပြည်)

တို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ယော-ကောဌာ-သော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ကောဌာသော၊ သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေန စ၊ နှင့်ရင်း။ ဘာဝေန စ၊ ဘာဝရှိပ်နှင့်ရင်း။ သဒ္ဒိ ံ၊ ကွ။ ဒသဓမ္မကလာပေါ၊ ဒသဓမ္မကလာပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (အပိ-ဖြင့်နဝဓမ္မကလာပ်ကို ပေါင်း) ပန၊ ထိုသို့ အဋ္ဌ နဝ ဒသဓမ္မသမူဟ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဥဿဒ-ဝသေန၊ များသည် ပြောသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ယထာဝုတ္တော၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကောဌာသော၊ သည်။) ပထဝီဓာတုအာပေါဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ သခ် ံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ၏။ ဝေါ၊ သို့။ ကလာပတော၊ ကလာပ်အားဖြင့်။ (ဓာတူယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၄၉။ စုဏ္ဏတောတိ-ထွေ၊ ၌။ (မနသိကာရော၊ ကို။ ဝေါ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ အကျယ်ဆိုဘုံ။ ဣမသ္မိ ံ သရီရေ၊ ဤသည့် ကိုယ်၌။ မဇ္ဈိမေန ပမာဏေန၊ (အလုံးအရပ်အားဖြင့် အလတ်ဖြစ်သော ကိုယ်၌ ရသင့်သော) အလတ်ပမာဏအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂယှမာနာ၊ ပညာဖြင့် ကြံဆ၍ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပရမာဏုဘေဒသဒ္ဒုဏ္ဏာ၊ ပရမာဏုမှုအပြားအားဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်၍။ သုခုမရဇာဒိတာ၊ သိမ်မွေ့စွာသော မှုန်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ဒေါ၊ အတ္ထာ၊ တစိတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏ ။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ် သည်။ (နဝ ဝိကိရတိ-စသည်၌စပ်) တတော၊ ထိုပထဝီဓာတ်မှ။ ဥပစုပ္ပမာ-ဏာယ၊ ထက်ဝက်ပမာဏရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ သင်္ဂဟိတာ၊

၁-အဏုမှုကို သုံးဆဲခြောက်ဖို့ဖို့၍ ဇလဖို့မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်သည် ပရမာ-ဏုမှုမည်၏။ ထိုပရမာဏုမှုသည် ကောင်းကင်အဖို့၌ တည်၏၊ မံသစက္ခုဖြင့် မမြင်ကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏သာ အာရုံဖြစ်၏။ ထိုမှုကိုရည်၍ ပရမာဏုဘေဒသဒ္ဒုဏ္ဏာ-ဟူသည်။ ဤပရမာ-ဏုမှုအပြားအထူးဖြင့် တကိုယ်လုံး၌ရှိသော ဆံအမွေးအစရှိသော ပထဝီဓာတ်အပေါင်း သည် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်၍ အလွန်သိမ်မွေ့သောအဖြစ်သို့ ရောက်လတ်သော် တဒေါ၊ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်ဖြစ်ရာ၏၊ ဣဒေါ၊သည် မဇ္ဈိမပမာဏအားဖြင့် တဆဲခြောက်ကွမ်း စားရှိ၏။ ထိုပထဝီဓာတ်သည် မိမိချည်းတည်နိုင်သည် မဟုတ်၊ ကြင်းသောဓာတ်သုံးပါး အပေါင်းသည် ပြုအပ်သောကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍သာ ဖရိုဖရဲ မပျက်စီးသည်ဖြစ်၍ ဣတ္ထိ-ပုရိသစသော လိင်အထူး, လူနတ် တိရစ္ဆာန် စသော ဇာတ်အထူးအားဖြင့် အသီးအသီး ဝေဖန်အပ်သောအဖြစ်သို့ရောက်၏ဟူလိုရကား သာ တတော ဥပစုပ္ပမာဏာယ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဖွဲ့သောအားဖြင့် ပေါင်းရုံးစပ်လျက်ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ တေဇောဓာတုယာ၊ သည်။ အနုပါလိဘာ၊ (ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာရှိသော အာပေါဓာတ်ကြောင့် အရည်အဖြစ် အစေးအဖြစ်သို့ မရောက်လေအောင်) အလျော် စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ထိခတ်သော ဝါယောဓာတ်သည်။ ဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ ခိုင်ခံ့ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နဝိ-ကိရတိ၊ မှုံညက်ကဲ့သို့မလွင့်။ နဝိဒ္ဓံသတိ၊ မပျက်စီး။ အဝိကိရိယမာနာ၊ ဖရိုဖရဲမလွင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဒ္ဓံသိယမာနာ၊ မပျက်မစီးစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ အနေကဝိဓံ၊ များသော အပြားရှိသော။ ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂါဒိ-ဘာဝဝိကပ္ပံ၊ ဣတ္ထိသဏ္ဌာန် ပုရိသသဏ္ဌာန်စသော အဖြစ်ဖြင့် အထူးထူးကဲ့ပြားခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အဏုထူလဒီဃရဿထိရကထိ-နာဒိဘာဝဠု၊ သေးငယ်သည်, ကြီးဖွံ့သည်, မြင့်သည်, နိမ့်သည်, ခိုင်ခံ့ခက်မာသည် အစရှိသော အဖြစ်ကိုလည်း။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏[၂]။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တွေ-ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ၌။ ယူသဂတာ၊ ကြသော အရည်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ အာပဓန္ဓနာကာရဘူတာ၊ ဖွဲ့တတ်သော

၁-အာဘယ်ဝါယောဓာတ်သည် အာဘယ်သို့ ဝိတ္ထမ္ဘိတပြုသနည်း? ဝိတ္ထမ္ဘိတာတိ သဃ်ာ-ဌဝါယုနာ အတိဝိယ ဝိတ္ထမ္ဘနံ ပါပိတာ-ဟူရကား ထိခတ်သော ဝါယောဓာတ်သည်၊ ဝါ၊ စားမြင်းလုံးကဲ့သို့ လုံးစုတတ်သော ဝါယောဓာတ်သည် လွန်စွာ ခိုင်ခံ့ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သည်ဟူခေတ်။ ဤသို့လျှင် ထိုပထဝီဓာတ်သည် အလွန်သိပ်မွေ့သော မြူအဖြစ် ဌီ ရောက်သော်လည်း ဖွဲ့ခြင်းကိစ္စ, ရင့်စေခြင်း ကျက်စေခြင်းကိစ္စ, တွန်းခြင်း ရွှေ့စေခြင်း ကိစ္စရှိသော အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့မှ ရအပ်သော ပစ္စည်းရှိသည်ဖြစ်ရကား အာပေါအစေးသည် စွတ်စိုစေအပ် အချင်းချင်း တွယ်ကပ်စေအပ်သည်, တေဇောသည် ရင့်စေကျက်စေအပ် မပုပ်မသိုးစေအပ်သည်, ဝါယောသည် ခိုင်ခံ့တောင့်မာခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ မှုံညက်ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲမလွင့် မပျက်စီး အစိုင်အခဲဖြစ်၍ အလူးသူး အပြားပြားအားဖြင့် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် အဝိကိရိယမာနာ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-တေဇော ဝါယောတို့သည်လည်း ရူပမွေ့ပင်ဖြစ်သောကြောင့် အထည်ကိုယ်ရှိသော သင်္ဂဟ မဟုတ်ပါတုံလော၊ ပထဝီဓာတ်၌ ဒေါဏမတ္တာ-ဟု စာဝေပါဓာတ်၌ တစောဝ ဥပခုပ္ပမာဏာယ-ဟု စုဏ္ဏဘေဒပမာဏကို ထုတ်သကဲ့သို့ ထိုတေဇော ဝါယောဓာတ်တို့၌ စုဏ္ဏဘေဒပမာဏကို အာဘယ်ကြောင့် မထုတ်သနည်းဟူမူ? ဤသို့သော်လည်း ပထဝီဓာတေါ တို့၌ အကြင်သို့သော သနဘာဝကို ရအပ်၏၊ ထို့ပြင်သော သနဘာဝကို တေဇော ဝါယော တို့၌ မရအပ်သည်ဖြစ်၍ နှိုင်းရှည့်အပ်သော မေယျဘာဝမရှိသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်လျှင် သသမ္ဘာရတေဇော ဝါယောတို့၌သော်လည်း မေယျဘာဝကို မရအပ်သလျှင်ကတည်း။ (ပြည်)

အခြင်းအရာသို့ရောက်သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ပထဝီဓာတ်၌ တည်သည်ဖြစ်၍။ တေဇာနုပါလိတာ၊ တေဇောဓာတ်သည် လျှောက်ပတ်စွာ စောင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ ဝါယောဓာတ်သည် ခိုင်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နုပဋ္ဌရတိ၊ မယိုမလျှောကျ။ နုပရိဿဝတိ၊ နံဘေးနံဘီမစီး။ အပဋ္ဌရမာနာ၊ မယိုသည်ဖြစ်၍။ အပရိဿဝမာနာ၊ မစီးသည်ဖြစ်၍။ ပီဏိတဘာဝံ၊ တဖြိုးဖြိုး တက်ပွါး သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏[1]။

စ၊ ထိုမှတပါး။ တွေ့ဆု ၌။ အသိတပိတာဒိပါစကာ၊ စားအပ်သောက်အပ်သော အာဟာရစသည်ကို ကျက်စေတတ်သော။ ဥသုမာကာ-ရဘူတာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော အပူအင္ဂေ အခြင်းအရာသို့ ရောက်သော။ ဥဏှုတ္တာလက္ခဏာ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ၍။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ အာပေါဓာတ်သည် ဖွဲ့သောအားဖြင့် ပေါင်းရုံးစပ်လျက် ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ ဝါယောဓာတ်သည် ထောက်ပံ့အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဣမံ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကို။ ပရိပါစေတိ၊ ကျက်စေ ပူနွေးစေ၏၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာထက်စေ၏။ အယ၊ ထိုကာယ၏။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိဠ္ဟ၊ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်း။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ပန၊ အကျိုးအထူးကို ဆိုအံ့[2]။ တာယ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောသဘောရှိသော တေဇောဓာတ်သည်။ ပရိပါစိတော၊ ကျက်စေအပ်သော၊ ဝါ၊ ထက်စေအပ်သော။ အယံ ကာ-ယော၊ သည်။ ပူတိဘာဝဠ္ဠ၊ ပုပ်သောအဖြစ်ကိုလည်း။ နုဒသေတိ၊ မပြ။

စ၊ ထိုမှတပါး။ တွေ့ဆု ဤကိုယ်၌။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရာ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော။ သမုဒိရဏဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာ၊ တွန်းခြင်း ထောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ၍။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ ၍။ တေဇာနုပါလိတာ၊ ၍။ ဣမံ ကာယံ၊ ကို။ ဝိတ္ထ-မ္ဘေတိ၊ ထောက်၏၊ ဝါ၊ ခိုင်စေ၏။ ပန၊ အကျိုးထူးကိုဆိုအံ့[3]။ တာယ၊

၁-ပီဏိတပီဏိတ-ဟု ဝိစ္ဆာလည်းရှိ၏၊ အနက်တူပင်။ ဤစကားကို အာပေါဓာတ်၏ ပြုဟုနရသရှိသော အဖြစ်ဖြင့်ဆိုသည်၊ ပီဏိတအဖြစ်သည် အာပေါ-ပင် ဖြစ်သောကြောင့် မဟုတ်။ (ပြည်)

၂-စာကိုယ်၌ စ ပန-ဟု ရှိ၏၊ ဆက်၍ အကျိုးထူးကိုဆိုဦးအံ့ဟု အနက်ပေး။ (ဆ-သံ-သော)

ထိုဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်သည်။ ဝိတ္ထမ္ဘိတော၊ ထောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အယံ ကာယော၊ သည်။ နပရိပတတိ၊ မလည်း၊ ဝါ၊ မကျ။ ဥဇုကံ၊ မတ်မတ်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ အပရာယ၊ တပါးသော သမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ သည်။ သမဋ္ဌာဟတော၊ တွန်းခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ။ ဂမနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာသယန-ဣရိယာပထေသု၊ တို့၌။ ဝိညတ္တိ ၊ ဝိညတ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သမ္ဘောတိ၊ ကွေးစေ၏။ သမ္ပသာရေတိ၊ ကောင်းစွာဆန့်စေ၏။ ဟတ္ထပါဒံ၊ ကို။ လာဇေတိ-ပရိဝတ္တေတိ၊ ထိုမှဤမှ ပြန်စေ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဋ္ဌိပုရိသာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဗာလဇနဝဏ္ဏနံ၊ လူမိုက်ကိုလှည့်ပတ်တတ်သော။ မာယာရူပသဒိသံ၊ မျက်လှည့်ရုပ်နှင့်တူသော။ ဓာတုယန္တံ၊ ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ဟူသော ယန္တရားသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဣရိယာပုထ်အားဖြင့် ဖြစ်၏၂။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စုဏ္ဏတော၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သောအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

[၃၆၂] ၃၅၀။ လက္ခဏာဒိတောတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကိံ လက္ခဏာ၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိသနည်း။ ကိံ ရသာ၊ အဘယ်ရသရှိနည်း။ ကိံ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဌာန်ရှိသနည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ စတ-သောပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတ္မာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာ၊ တောင့်မာသည်၏အဖြစ် ခက်ထရော်ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏?။

၁-အပရာယ-ကို အဘယ်ကြောင့် သမုဒီရဏ လက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်ဟူသနည်း? သာ ဟိ ပေလ္လနသဘာဝါ။ တေနာဟ သမ္ဘောဟတောတိ။ ဧဝံ၊ သမ္ဘောဟနသည်လည်း ရူပကလာပ၏ ဒေသန္တရပ္ပတ္တိ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်တည်း။ အာသန္နတရပ္ပတ္တိအားဖြင့် အဝယန္တနတည်း။ (ပြည်)

၂-ယန္တရားကြီးဖြင့်သွားသော ယန္တရားရုပ်ကဲ့သို့ ရှေ့ရောတက်သွားတတ်သော ကဏ္ဍားဖြစ်သော အတ္တမရှိသော်လည်း စိတ်၏အစုမ်းအားဖြင့် ဓာတုမယယန္တြဖြစ်သော ကိုယ်ဟူသော ယန္တရားသည် သွားလာရပ်ထိုင်ခြင်းစသော ဣရိယာပုထ်အားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူလို သော်။ (ပြည်)

၃-လက္ခဏတိ ဧတေနာတိ လက္ခဏံ။ ကက္ခဋတ္တံ လက္ခဏမေတိဿာတိ ကက္ခဋတ္တလက္ခ-ဏာ-ပြီ။ ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာသည် ပထဝီဓာတ်မဟုတ်ခလာ၊ အာသယ်သို့ ဘာသပ္ပြီသင့် အုံနည်း? သစ္စမေတံ၊ တထာပိ ဝိညာတာပိညာတာသဒ္ဒတ္ထတာဝသေန အာတိန္ဒေပိ ဓမ္မေ ကပ္ပနာ-

(တနည်း) ကကွဇ္ဇတ္တလက္ခဏာ၊ တောင့်မာသည်၏အဖြစ် ခက်ထရော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု မှတ်အပ်၏၊ ၀၊ တောင့်မာသည်၏အဖြစ် ခက်ထရော်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်၏[၁]။ ပတိဋ္ဌာနရသာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်တည်းဟူသော ကိစ္စရှိ၏။ သမ္ပဋိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟဇာတ် တရားတို့ကို ခံလင့်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏[၂]။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပဋ္ဌရဏလက္ခဏာ၊ ယိုခြင်း, စီးသွားခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဖြူ||ဟနရသာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ပွါးစေ

မတ္တာသိဒ္ဓေန ဘောဒေန ဒေ၀ နိဒ္ဒေသော ကတော။ ပထ၀ီဓာတု-သဒ္ဒါ၏ အနက်အားဖြင့် မထင်သောဓာတ်သည် လက္ခဏာတမ္ဘရာ်၏၊ ကကွဇ္ဇတ္တ-သဒ္ဒါ၏ အနက်အားဖြင့် ထင်သောသဘောသည် လက္ခဏာဖြစ်၏။ ဤသို့ဝိညာဏာ၀ိညာဏသဒ္ဒတ္ထအဖြစ်ဖြင့် လက္ခဏလက္ခိတမ္ဘအဖြစ်သင့်သောကြောင့် သဘာ၀ခမ္မမပြားသော်လည်း အကြံမျှဖြင့်ပြီးသောဘောဖြင့် ဤကို ဗဟုဗိုဟိ ပြုသည်ဟူလို။ ယင်းသို့ အဘောဒကိုလျက် ဘောဒကြံ၍ပြုသဖြင့် အဘယ်မှုအံ့နည်း? ဧ၀ဠို အတ္ထ၀ိသေသာ၀ဗောဓော ဟောတိတိ-မိန့်သော်။ ဋီ၁၊ ၄၄၇။ (ပြည်)

၁-ဤ၀ိကပ်၌ လက္ခိယတိတိ လက္ခဏံ၊ မှတ်အပ်သောသဘောရ၏၊ ကကွဇ္ဇတ္တဉ္ဉ တံ လက္ခဏဉ္စာတိ ကကွဇ္ဇတ္တလက္ခဏံ၊ ပြုပြီးမှ ပထ၀ီဓာတုကိုင်ရ၍ ကကွဇ္ဇတ္တလက္ခဏာ-ဟု ဤတို့-လိုင်ဖြစ်သတည်း။ ဗုဒ္ဓ သရဏံ စသည်၌ သရဏသည် နုပုလ္လိင်ဖြစ်လျက် နာထော-ကို ငဲ့ပြန်၍ တိလောကသရဏော နာထော-ဟု ပုလ္လိင်ပြန်သကဲ့သို့တည်း။ (ပြည်)

၂-ဤ၌ ပဒဋ္ဌာန်ကို အဘယ်ကြောင့် မထုတ်သနည်း? ပဒဋ္ဌာနမ္ပနေတ္ထ အညမ္ဘတာယ နာ ဥဒ္ဒဋ္ဌံ၊ သာဓာရဏသဘာ၀သဘ္ဘာ၀တော ၀ါ ဒုရကာရဏံ ၀ိယ။ ဋီ၁၊ ၄၄၉။ ပဒဋ္ဌာန်သည် ကြင်းသော ဓာတ်သုံးပါးအပေါင်းဖြစ်၍ တပါးသော သဘာ၀ခမ္ဘဖြစ်သောကြောင့် မထုတ်။ တနည်းလည်း ဤပဒဋ္ဌာန်သည် အသာဓာရဏ၀ိသဘာ၀ခမ္ဘမဟုတ် သာဓာရဏသဘာ၀ခမ္ဘ၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဒုရကာရဏကဲ့သို့ဖြစ်၍ မထုတ်ဟူလို။ ယင်းသို့သော် အဘယ်ကြောင့် ဓမ္မဒ္ဒေသ၀ါရ အဖွင့်၌ သေသဘူတတ္တယပဒဋ္ဌာနာ-ဟု ထုတ်သနည်းဟု။ပ။ ကား။ယထာ ၀ါ ဓမ္မဒ္ဒေသ၀ါရ၀ဏ္ဏနာဒီသု ရသာဒိနာ အညေသံ ပစ္စယဘာ၀ံ ဒဿေတ္မာ ပစ္စယ၀န္တဒဿနတ္ထံ ပဒဋ္ဌာနံ ဥဒ္ဒဋ္ဌံ၊ နု ဝေမိ၊ ဤ၀ ပန ဓာတူနံ အညေသံ အသာဓာရဏ-၀ိသေသ၀ိဘာ၀နပရာယ စောဒနာယ အညမ္ဘေတူတံ ပဒဋ္ဌာနံ နဥဒ္ဒဋ္ဌန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဋီ၁၊ ၄၄၉။ ဓမ္မဒ္ဒေသ၀ါရ၀ဏ္ဏနာ စသည်တို့၌ ရသ စသည်ဖြင့်တပါးခမ္ဘတို့၏ပစ္စယခမ္ဘ၏အဖြစ်ကိုပြပြီး၍ ပစ္စည်းတရားသာမဟုတ် ပစ္စည်းရှိသောတရားလည်းဖြစ်၏ဟု ပစ္စယ၀န္တအဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ပဒဋ္ဌာန်ကို ထုတ်အပ်၏၊ ဤ၌ ဤတို့မဟုတ်၊ ဤ၌ကား ဓာတ်တို့၏ အနညသာဓာရဏ-၀ိသေသကို ထင်စွာပြခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော စောဒနာကြောင့် အညခမ္ဘဖြစ်သော ပဒဋ္ဌာန်ကိုမထုတ်အပ်ဟု မှတ်သင့်သည်ဟူလို။ (ပြည်)။ ဤအရာ၌ ပဒဋ္ဌာန်ကို မပြခြင်းသည် ပစ္စယတော-ဟူသောရှုနည်း၌ ပြသောကြောင့်လည်းဟူ၏။ ထိုကြောင့် မဟာဋီကာ ဒုတိယအုပ် နှာ ၇၆-၌ "အ၀စနဉ္စ တဿ တဿတ္ထဿ ပစ္စယတောတိ ဧတ္ထ ပကာရန္တရေန ၀ိဘာ၀ိတတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟု မိန့်ဆိုထားလေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ပြိုးပြိုးတက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သင်္ဃာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ဖွဲ့သောအားဖြင့် တကွပေါင်းရုံး၍ ယူသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဏှတ္တလက္ခဏာ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာ ရှိ၏။ ပရိပါစနရသာ၊ ကျက်စေခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏ နူးညံ့သော အဖြစ်ကို လျော့စွာပေးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏာ၊ သဟဇာတ် တရားတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်း, ခိုင်စေခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ သမุဒီရဏရသာ၊ တွန်းခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ အာဘိနိဟာရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဘုတ်အပေါင်းကို ရှေးရှု ဆောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ထင်တတ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ လက္ခဏာဒိတောဝ၊ ဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၁။ သမုဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာ-ရတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနဝသေန၊ ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကေသา-ဒယော၊ ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဒ္ဒါစတ္တာလီသ ကောဋ္ဌာသာ၊ အကြင် လေးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော ဤကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထို လေးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဥဒရိယံ၊ ၎င်း။ပ။ မုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဝ၊ ဥတုကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ (ဧဝ-ကား ပဋ္ဌိယော-ဂိနိဝတ္တကတည်း၊ ကံ-စသည်တို့၏ ဇနက အဖြစ်ကို မြစ်သည်။) အာသု၊ ၎င်း။ပ။ သိယ်ဘကိကာ၊ ၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကောဋ္ဌာ-သာ၊ တို့သည်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ရုံခါ ဥတုကြောင့်, ရုံခါ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ အသိတာဒိပရိပါစကော၊ အသိတစသော အာဟာရတို့ ကျက်စေတတ်သော။ တေဇော၊ သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ ကံကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ၊ ကုန်၏။ ဘဝ-သေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ (ဒ္ဒတ္တိ-သ ကောဋ္ဌာသာ၊တို့သည်။) စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၂။ နာနတ္တေကတ္တတောတိ၊ ကား[1]။ သဗ္ဗာသမ္မိ၊ ကုန်သော။ ဓာတု-နံ၊ တို့၏။ သလက္ခဏာဒိတော၊ မိမိမိမိတို့၏ အသီးအသီးသော လက္ခဏာ စသောအားဖြင့်။ နာနတ္တံ၊ အချင်းချင်းမတူ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ လက္ခဏရသပစ္စု-ပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ အညာနေ၀၊ တပါးတို့ပင်တည်း။ အာပေါဓာတု-အာဒီနံ၊ တို့၏။ (လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။) အညာနိ၊ ပင်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧ၀ံ၊ သို့။ လက္ခဏာဒိ၀သေန စ၊ ၎င်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိ၀သေန စ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ နာနတ္တဘူတာနမ္မိ၊ ထူးသည်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဧတာသံ၊ ထိုလေးပါး ကုန်သောဓာတ်တို့၏။ ရူပမဟာဘူတဓာတုဓမ္မအနိစ္စာဒိ၀သေန၊ ရူပအဖြစ်, မဟာဘုတ်အဖြစ်, ဓာတုအဖြစ်, ဓမ္မအဖြစ်, အနိစ္စအဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှားဆိုအံ့။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ရူပွနလက္ခဏံ၊ ရူပွနသဘောကို။ အနတိ၀တ္တာ၊ မလွန်ခြင်း, မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ရူပါနိ၊ ရူပ်မည်ကုန်၏။ မဟန္တပါဘူတာ၀ါဒီဟိ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ ဘုတ်မည် ကုန်၏။

မဟန္တပါတုဘာ၀ါဒီဟိတိ၊ ဒီဟိဟူသောစကား၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကို ဆိုအံ့။ ဘော ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မဟန္တပါတုဘာ၀တော၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ မဟာဘူတသာမညတော၊ မျက်လှည့်သည်, ဘီလူးမဟူသော မဟာဘုတ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာပရိ-ဟာရတော၊ မျှားစွာသောအကြောင်းတို့သည် ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ မဟာ၀ိကာရတော၊ ကြီးစွာ ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟတ္တာ စ၊ ကြီးစွာသော လုံ့လ၀ါယာမဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘူတတ္တာ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ ဣမေဟိ ကာရ-

---

၁-နာနတ္တေကတ္တတောတိ ဝိသေသသာမညတော- ဟု ဖွင့်သင့်လျက် ဥတ္တာနဖြစ်၍ ချန်သည်ကို ဋီကာဖော်သည်။ (ပြည်)

ဏေဟိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိတိ၊ မဟာဘုတ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ-တေသု ကာရဏေသု၊ တို့တွင်။ မဟန္တပါတုဘာဝတောတိ၊ တောဟူသောအကြောင်းစကား၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တောနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။ အနုပါဒိန္နသန္တာနေပိ၊ ဌိတိုင်း။ ဥပါဒိန္နသန္တာနေပိ၊ ဌိတိုင်း။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့၏။ (မဟန္တပါတုဘာဝတာ-ဌိတိ) အနုပါ-ဒိန္နသန္တာနေ၊ ဌိ။

ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့ဝင်း။ စတ္တာရိ နဟုတာနိ စ၊ လေးသောင်းတို့ဝင်း။ ဇတ္တုကံ-ဇတ္တုကေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗဟလတ္တေန၊ အထူအားဖြင့်။ အယံ ဝသုန္ဓရာ၊ ဤမြေကို။ သခ်ါတာ၊ ဆိုအပ်၏။

ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မဟန္တပါတုဘာဝတာ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်သည်အဖြစ်ကို။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ဌိ။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသလျှင်ကတည်း။

[၃၆၃] ဥပါဒိန္နသန္တာနေပိ၊ ဌိလည်း။ မစ္ဆကစ္ဆပဒေဝဒါနဝါဒိသရီရ-ဝသေန၊ ငါး လိပ် နတ် အသုရာစသည်တို့၏ ကိုယ်ကောင်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟန္တာနေဝ၊ ကြီးကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ဌိ။ ယောဇနသတိကာပိ၊ ယူဇနာတရာ ရှိကုန်သည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တ-ဘာဝါ၊ အတ္တဘောနှင့်ပြည့်စုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

မဟာဘူတသာမညတောတိ၊ တောဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထံ၊ ကို။) ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ မာဟာကာရော၊ မျက်လှည့်သမားသည်။ အမဏိ ယေဝ၊ ပတ္တမြားမဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ မဏိ ကတ္တာ၊ ပတ္တမြားပြု၍။ ဒယေတိ ယထာ၊ ပြသကဲ့သို့ဝင်း။ အသုဝဏ္ဏေယေဝ၊ ရွှေ မဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ လေဋ္ဌုံ၊ ကျောက်ခဲ အုဋ်ခဲကို။ သုဝဏ္ဏံ ကတ္တာ၊ ရွှေပြု၍။ ဒယေတိ ယထာ၊ ပြသကဲ့သို့ဝင်း။

သယံ၊ မိမိသည်။ နေဝ ယကျော၊ ဘီလူးမဟုတ်ပဲလျက်။ နေ ပက္ခီ သမာ-နော[1]၊ ငှက်မဟုတ်သည်ဖြစ်လျက်။ ယက္ခဘာဝမ္မိ၊ ဘီလူးအဖြစ်ကိုရင်း။ ပက္ခီဘာဝမ္မိ၊ ငှက်အဖြစ်ကိုရင်း။ ဒဿေတိ ယထာ စ၊ ပြသကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဧတာနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။ သယံ၊ မိမိတို့ကား။ အနိလာနေဝ၊ မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်လျက်။ နိလံ၊ ညိုသော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရူပ်ကို။ ဒဿေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ အပိတာနိ၊ မရှေ့ကုန်သည်သာလျှင်။ အလောဟိတာနိ၊ မနီကုန်သည်သာလျှင်။ အနောဒါတာနေဝ၊ မဖြူကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ လျက်။ ဩဒါတံ၊ သော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။ ဒဿေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မာယာကာရ-မဟာဘူတသာမညတော၊ မျက်လှည့်သမားဟူသော မဟာဘုတ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်မည်ကုန်၏[2]။

စ၊ တနည်း။ ယက္ခာဒီနိ၊ ဘီလူးအစရှိကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်။ ယံ သတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှန္တိ၊ ဖမ်းကုန်၏။ နေသံ၊ ထိုဘီလူးတို့၏။ (ဌာနံ-ဌ စပ်) တဿ၊ ထိုဖမ်းအပ်သော သတ္တဝါ၏။ အန္တော၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ တည်ရာကို။ နေဝ ဥပလဗ္ဘတိ၊

၁-သျှာမ္မ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ အဘိ ၌ ၁၊ ၃၃၇၊ အဘိဓမ္မာဝတာရဋ္ဌိ ၂။ ၁၀၉-တို့၌ ပက္ခီ-ဟု တည်ကြီး ရှိသောကြောင့်ရင်း, ယက္ခီ-ပုဒ်သည် သဒ္ဒ, အတ္ထ နှစ်ပါးစုံ ယူတတ်မရသောကြောင့်ရင်း ပက္ခီ-သာ သင့်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤအလိုသော် အနေကာဘူတဝိသေသဒဿနေန, အနေကဗ္ဗုတဒဿနေန စ အနေ-ကစ္ဆရိယဒဿနဝသေန မဟန္တော ဘူတော မဟန္တာနိ ဝါ အဘူတာနိ ဇော်ထိုက်သော် မဟာဘူတော၊ မာယာကာရော (ဋီ ၁၊ ၄၅၀။) အနေကာဘူတဝိသေသဒဿနေန စ၊ မျိုးပြားသော ဝတ္ထု အထူးကို ပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ (မျိုးပြားသော မဟုတ်မမှန်သော အထူးကို ပြခြင်းကြောင့်ရင်း-သင့်၏) အနေကစ္ဆရိယဒဿနဝသေန၊ မျိုးပြားသော အံ့ဖွယ်သောဝတ္ထုကို ပြခြင်း အစွမ်းဖြင့်။ အနေကဗ္ဗုတဒဿနေန စ၊ မျိုးပြားသော အံ့ဖွယ်ဝတ္ထုကိုပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်မျိုးပြားသော သဘောသတ္တိရှိသော။ ဘူတော၊ သတ္တဝါတည်း။ (ဋီကာပါဠိ၌ အဗ္ဘုတော-ဟု ရှိ၏။ ဇော်ထိုက်ဘ၌ ဤသို့ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်သော။ အဗ္ဘုတော၊ အံ့ဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ဤအလိုအားဖြင့် အဘူတာနိ-၌ ဧကသိသ် ကြုံဖွယ်မလိုပြီ။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတော၊ တမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့၌။ မဟန္တာနိ၊ မျိုးပြားကုန်သော။ အဘူတာနိ၊ မဟုတ်မမှန်သောဝတ္ထုတို့သည်ရင်း။ အဗ္ဘုတာနိ စ၊ အံ့ဖွယ်သော ဝတ္ထုတို့သည်ရင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။ မဟာဘူတော၊ ၏။ မာယာကာရော၊ မျက်လှည့်သမားရ၏။ ဤကား၌ အဗ္ဘုတာနိ-ကို ဧကသေသနည်းဖြင့်ယူ။ ပထဝီစသည်တို့ကိုကား ဝဋ္ဋကတာယ မဟာဘူတာ ဝိယ မဟာဘူတာ-ပြု။ (ပြည်)

မရအပ်။ ဗဟိ၊ ကိုယ်ပဋ္ဌိ။ ဌာနံ၊ ကို။ နဉပလဗ္ဘတိ၊ အပ်။ တံ၊ ထိုဖမ်းအပ်သော သတ္တဝါကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နစနတိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ မတည်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ တာနိပိ၊ ထိုပထဝီစသော မဟာဘုတ်တို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ အညမညဿ၊ တပါးသည် တပါး၏။ အနေ္တာ၊ အတွင်းဌိ။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နေဝ ဉပလဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ ဗဟိ၊ ဌိ။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နဉပလဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ အညမညံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နစနတိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အစိန္တေယျဌာနတာယ၊ မကြံစည်အပ်သော တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယက္ခာဒိမဟာဘူတသာမညတောပိ၊ ဘီလူးစသော မဟာဘုတ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ တနည်း။ ယက္ခိနိသခ်ါတာနိ၊ ဘီလူးမဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်။ မနာပေဟိ၊ နှလုံးကိုပျိုးစေတတ်ကုန်သော။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိကွေပေဟိ၊ အညိုအရှေ့စသောအဆင်း ပုတ္တလ-ဝိဝရ ကိသစသောသဏ္ဌာန် လက် မျက်မှောင်စသည်တို့ကို ပစ်မြောက်ခြင်း ချီခြင်းတို့ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဘယာနကဘာဝံ၊ ကြောက်ဖွယ်တောင်းသော အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စာဒေတ္ဝာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝဠေန္တိ ယထာ၊ လှည့်ပတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ ဧတာနိပိ၊ ထိုပထဝီစသော မဟာဘုတ်တို့သည်လည်း။ ဣတ္ထိပုရိသသရီရာဒီသု၊ မိန်းမ ယောကျ်ားကိုယ်စသည်တို့ဌိ။ မနာပေန၊ နှလုံးကိုပျိုးစေတတ်သော။ ဆဝိဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းဖြင့်ရင်း။ မနာပေန၊ သော။ အတ္ထနော၊ ၏။ အင်ပစ္စင်-သဏ္ဌာနေန၊ အင်္ဂါကြီးငယ် သဏ္ဌာန်ဖြင့်ရင်း။ မနာပေန၊ သော။ ဟတ္ထပါဒဂုံလိဘမုကဝိကွေပေန၊ လက်ချောင်း ခြေချောင်း လှုပ်ခြင်း မျက်မှောင်ချီခြင်းဖြင့်ရင်း။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကက္ခဋတ္ထာဒိဘောဒ်၊ တောင့်မာ ခက်ထရော်ရှိသည်၏အဖြစ်စသည်အပြားရှိသော။ သရသလက္ခဏံ၊ သဘာဝ ဖြစ်သော လက္ခဏာကို၊ ဝါ၊ မိမိ၏ကိစ္စဖြစ်သောသဘောကို။ (သရ-သလက္ခဏန္တိ သဘာဝဘူတံ လက္ခဏံ သကိစ္စကံ ဝါ သဘာဝံ၊ ၎င်း။) ပဋိစ္စာ-ဒေတ္ဝာ၊ ၍။ ဗာလဇနံ၊ မိုက်သောသတ္တဝါကို။ ဝဠေန္တိ၊ လှည့်ပတ်ကုန်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ သဘာဝံ၊ ကက္ခဋတ္ထစသော သဘောကို။ ဒဿေ၊ ဖြင်ခြင်း ဌါ။ နဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဠ္ဇကတ္ထေန၊ လှည့်ပတ်တတ်သော

အဖြစ်ဖြင့်။ ယကွိန်မဟာဘူတသာမညတောပိ၊ ဘီလူးမဟုဆိုအပ်သော မဟာဘုတ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏[1]။

မဟာပရိဟာရတောတိ၊ ပုဒ်၏။ (ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ဝကွာမိ၊ အုံ။) မဟန္တေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ပရိဟရိတဗ္ဗတော၊ ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျယ်ခွဲအုံ။ တောနိ၊ ထိုဘုတ်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၌။ ဥပနေတဗ္ဗတ္တာ၊ ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဃာသစ္ဆာဒနာဒီဟိ၊ အစားအဝတ် စသည်တို့ဖြင့်။ ဘူတာနိ-ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣဘိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ (မဟန္တေဟိ ဘူတာနိ ပဝတ္တာနိ မဟာဘူတာနိ-ပြု) ဝါ၊ ကား။ မဟာပရိဟာရာနိ၊ များစွာသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဆောင်အပ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်တို့တည်း။ (တနည်း) မဟာပရိဟာရာနိ၊ များစွာသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဆောင်အပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဘူတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏[2]။

ဟိ၊ အကျယ်ခွဲအုံ။ မဟာဝိကာရတောတိ၊ ကား။ တောနိ၊ ထိုမဟာ-ဘုတ်တို့သည်။ အနုပါဒိန္နာနိပိ၊ အနုပါဒိန္နဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။ ဥပါဒိန္နာနိပိ၊ ဥပါဒိန္နဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။ မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးသောဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အနုပါဒိန္နာနံ၊ အနုပါဒိန္န မဟာဘုတ်ဘို့၏။ ဝိကာရမဟတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နာနံ၊ တို့၏။ (ဝိကာရမဟတ္တံ၊ သည်။) ဓာတုက္ခောဘကာလေ၊ ဓာတ်ချောက်ချားသော ကာလ၌။ ပါကဋံ၊

၁-ဘီလူးစသည်တို့သည် ဇာတ်အားဖြင့်သာ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် မဟာဘုတ်မည်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဇော ဝါ အယံ-တေသု မဟာဘူတသဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ ဌီ၊ ၁ ၄၅၀။ ဝါ၊ ကား။ တေသု၊ ထိုမျက်လှည့်သည် ဘီလူးစသည်တို့၌။ အယံ မဟာဘူတသဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါကို။ နိရုဇ္ဇော၊ တင်သောရွင်ဦးသဒ္ဒါဟူ၍။ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ ၏။ ၎င်းအနက်။ (ပြည်)

၂-ဤဝိကပ်၌ မဟာပရိဟာရ-ဟူသော ရှေပုဒ်၌ နောက် ပရိဟာရ-သဒ္ဒါကိုချေ၍ မဟာဘူတာနိ-ဟုပြီးသည်။ မဟန္တေဟိ ပရိဟရိတဗ္ဗာနိတိ မဟာပရိဟာရာနိ၊ မဟာပရိ-ဟာရာနိ ဟုတ္မာ ဘူတာနိ မဟာဘူတာနိ-ပြု။ (ပြည်)

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ-တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ ဝိကာရ၏ ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။

[၃၆၄] တေဇသာ၊ မီးသည်။ လောကေ၊ သြကာသ်လောကကို။ ဥယျုမာနမ္မိ၊ လောင်အပ်သည်ရှိသော်။ အစ္စိမတော၊ မီး၏။ အစ္စိ၊ အလှုံ့ သည်။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ ဝုဋ္ဌိတာ၊ ထလတ်၍။ ယာဝပြဟ္မလောကာ၊ မဟာပြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်။ ဝိဓာဝတိ၊ တက်ပြေး၏။

ယဒါ၊ ဘ္ဒ။ ကုပိတေန-ခုဘိတေန၊ ချောက်ချား ဖျက်ဆီးတတ်သော။ သလိလေန၊ ရေဖြင့်။ လောကော၊ သည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်၏။ တဒါ၊ ဘ္ဒ။ ကောဋ္ဌိသတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်းသော။ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ တခုသော အာဏာခေတ်ဖြစ်သော စကြဝဠာသည်။ (ခါရုဒကေန၊ ဝိပတ္တိကရဖြစ်သော ငန်သောမိုးရည်ဖြင့်။) ဝိလီယတိ၊ ဆားခဲကဲ့သို့ မြည့်မြည့်ကြေ၏။

ယဒါ၊ ဘ္ဒ။ လောကော၊ သည်။ ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဝါယော ဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဘ္ဒ။ ကောဋ္ဌိသတသဟဿံ၊ သော။ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ သည်။ ဝိဝိရတိ၊ ကြေပျက်လွင့်ပျောက်၏။

ကဋ္ဌမုခေန၊ ကဋ္ဌမုခမြေသည်။ ဒဠ္ဎော၊ ကိုက်အပ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ တောင့်မာကျန်းခက်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (ဝါသဒ္ဒေါ ဥပမတ္ထော) ဧဝံ၊ တူ။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန၊ ပထဝီ ဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခေဝ-ကဋ္ဌမုခ-မုခဂတော ဣဝ၊ ကဋ္ဌမုခမြေခံတွင်းသို့ ကျသကဲ့သို့။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ တောင့်မာ ကျန်းခက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အထ ဝါ ဝါ-သဒ္ဒေါ အာဝဓာရဏတ္ထော၊ သော ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ဝါတိ ဧဝံ အာနေတ္တာ သမ္ဗန္ဓိတမ္ပေါ) ကဋ္ဌ-မုခေန၊ သည်။ ဒဠ္ဎောပိ၊ ကိုက်အပ်သော်လည်း။ ကာယော၊ သည်။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ဝါ ပကောပေနေဝ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ နှင့်။ အဝိယုတ္တော၊ မကင်းသော။ သော ကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ကဋ္ဌမုခေဝ-ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။(ဝါသဒ္ဒေါ ဝါ အနိယမတ္ထော) ကဋ္ဌမုခေန၊ သည်။ ဒဠ္ဎော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်ရုံ၏။

(မန္တာဂဒဝသေန၊ မန္တန်ဆေးဝါး၏အစွမ်းအားဖြင့်။) နု ဝါ ဘဝတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ပန၊ ပထဝီဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်မူကား။ (မန္တာဂဒရဟိတော၊ မန္တန်ဆေးဝါးပင်သော်လည်း မတတ်နိုင်သဖြင့် လက်ချလွှတ်ရသော။) သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခေဝ၊ ကဲ့သို့။ ကေန္ဒပတ္ထဒ္ဒေါ၊ စင်စစ် တောင့်မာ ကျန်းခက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နောက်ဂါထာဘုံ၌လည်း ဝါ-သဒ္ဒါ ၎င်းနည်း။)

ပူတိမုခေန၊ ပူတိမုခမ္ပြေသည်။ ဒဠ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပူတိကော၊ ပုပ်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာပေါဓာတုပ္ပကောပေန၊ အာပေါဓာတ် ပျက်ခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ ပူတိမုခေဝ-ပူတိမုခမုခဂတော ဣဝ၊ ပူတိမုခမ္ပြေခံတွင်းသို့ ကျသကဲ့သို့။ ပူတိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဂ္ဂိမုခေန၊ အဂ္ဂိမုခမ္ပြေသည်။ ဒဠ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သန္တတ္တော၊ အချင်းခပ်သိမ်း ပူလောင်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန၊ တေဇောဓာတ် ပျက်ခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ အဂ္ဂိမုခေဝ-အဂ္ဂိမုခမုခဂတော ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ သန္တတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သတ္ထမုခေန၊ သတ္ထမုခမ္ပြေသည်။ ဒဠ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သဏ္ဌိန္နော၊ ထက်ဝန်းကျင် စုတ်ပြတ်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ သတ္ထမုခေဝ-သတ္ထမုခမုခဂတော ဣဝ၊ သတ္ထမုခမ္ပြေခံတွင်းသို့ ကျသကဲ့သို့။ သဏ္ဌိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်တို့တည်း။ (တနည်း) မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘူတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

မဟတ္တာ ဘူတတ္တာ စာတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ဟိ-ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ တောနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။ မဟတာ၊ သည်းစွာသော။ ဝါယာမေန၊

လုံ့လဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတာနိ စ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ မဟတ္တာ စ၊ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဘူတတ္တာ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟာ-ဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တာနယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဧတာ ဓာတု-ယော၊ တို့သည်။ မဟန္တပါတုဘာဝါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သလက္ခဏဓာရဏတော စ၊ မိမိမိမိတို့၏ သဘော လက္ခဏာကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခာဒါနတော စ၊ သံသရာဆင်းရဲကို စီရင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခာဓာနတော-အနုပ္ပဂၢယ ဒုက္ခဿ ဝိဓာနမတ္တတော အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုသို့ မလိုက်တတ် အနုပ္ပဂၢဖြစ်သော သံသာရဒုက္ခကို စီရင်ခြင်းမျှကြောင့်ရင်း။ သဗ္ဗာ-ပိ၊ အလုံးစုံသော ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယောတို့သည်လည်း။ ဓာတုလက္ခဏံ၊ ဓာတ်၏လက္ခဏာကို။ အနတိဝတ္တာ၊ မလွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏[1]။ ယေန သလက္ခဏဓာရဏေန၊ အကြင် မိမိမိမိတို့၏ သဘောလက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်လျှင်။ ဓာတုယောတိ၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန သလက္ခဏ-ဓာရဏေနေဝ၊ ထိုသို့ မိမိမိမိတို့၏ သဘောလက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းကြောင့် ပင်လျှင်။ ဓမ္မာတိပိ၊ ဓမ္မဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏[2]။ အတ္တနော၊ မိမိဟု

၁-ပထဝီစသည်တို့၏ ကက္ခဋ ပဿဒ္ဓိစသော ဝိသေသလက္ခဏသမဂ္ဂီ၏ အဖြစ်သည် ဓာတုလက္ခဏာကို မစွန့်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဓာတုလက္ခဏံ အနုတိဝတ္တာ-ဟူသည်။ ကက္ခဋစသည်လည်း လက္ခဏာအသီး မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ဓာတုလက္ခဏာကို မစွန့်သနည်း? နဟိ သာမညပရိစ္ဆာဂေန ဝိသေသော၊ ဝိသေသနိရပေက္ခံ ဝါ သာမညံ ပဝတ္တတိ။ ဋီ ၁၊၄၅၁။ (ပြည်)

၂-ဋီကာအဖွင့်ကို အကုန်ယူ၍ ပြန်ထားသည်။ သလက္ခဏဓာရဏေန ၀၊ မိမိ၏ လက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ခဏာနုရူပံ၊ ဗ,ာ။ ဓရဏေန ၀၊ ဘည်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏-ဟု ဤမျှ ပြန်လျှင်လည်း ပြည့်စုံသည်ပင်။ (ဆ-သံ-သော)

ဆိုအပ်သော ရူပ်နာမ်၏။ ခဏာနုရူပ်၊ ခဏအားလျော်စွာ။ ဓရဏေန စ၊ တည်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ (စာကိုယ်ဌကား ဓာရ-ဏေန စ-ဟု ရှိ၏၊ ဓရဏေန-ဟု ရသ္ဌတ်) ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်တတ်, ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စ မည်ကုန်၏။ ဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဘျမ်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အတ္တဟူသော အနှစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။

ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာသမ္မိ၊ အလုံးစုံသော ဓာတ်လေးပါးတို့၏လည်း။ ရူပ။ပ။ ဒိဝသေန၊ ရူပ်၏အဖြစ်, မဟာဘုတ်၏အဖြစ်, ဓာတ်၏အဖြစ်, ဓမ္မ၏အဖြစ်, အနိစ္စစသည်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ကေတ္တံ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နာနတ္တေကတ္တတော၊ ဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

[၃၆၅] ၃၅၃။ ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂတောတိ၊ ကား။ ဘော-စတ-ဿော ဓာတုယော၊ တို့သည်။ (သမာနကာလေ၊ တူသောကာလ၌။ လဗ္ဘမာနာပိ၊ ရအပ်ကုန်သော်လည်း။) သဟုပ္ပန္နာဝ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။ သဗ္ဗပရိယန္တိမေ၊ အလုံးစုံအောက်ယုတ်သော။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခုတခုသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကာဒိကလာပေပိ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်, ဇီဝိတနဝကကလာပ်၌သော်လည်း။ ပဒေသေန၊ အစိတ်အားဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာ၊ အသီးအသီး မဝေဖန်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ လက္ခဏေန၊ ကကွဲတတ-စသော လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုတ္တာ၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂတောတိ၊ ဝိနိဗ္ဘောဂ အဝိနိဗ္ဘောဂဒေါ်းဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၄။ သဘာဂဝိသဘာဂတောတိ ဣတ္ထေ၊ ၌။ စ၊ အကျယ်ခဲ့ဆုံ။ ဧဝံ၊ ဤဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာသုပိ၊ အသီးအသီး မခွဲခြမ်းမဝေဖန်အပ်ကုန်သော်လည်း။ ဘောသု၊ ထိုလေးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော။ ဒ္ဝေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပထဝီဓာတ် အာပေါ

၁-တည်ရာအရပ်အားဖြင့် - ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ ဒေသေန-ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဓာတ်တို့သည်။ ဂရုကတ္တာ၊ လေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဂရုကတ္တာ-ဂရုကဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သဘာဝါ၊ အချင်းချင်း တူသောအဖို့ရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ အချင်းချင်းသဘောတူကုန်၏ [၁]။ ပစ္ဆိမာ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော တေဇောဓာတ်, ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ လဟုကတ္တာ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ တထာ-သဘာဝါ၊ ထိုအတူပင် အချင်းချင်း သဘောတူကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော ဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည်။ ပစ္ဆိ-မာဟိ၊ တို့နှင့်။ ပစ္ဆိမာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပုရိမာဟိ၊ တို့နှင့်။ (ဂရုကလဟုက-ဘာဝတော၊ ကြောင့်။) ဝိသဘာဝါ၊ တူသောအဖို့ရှိသည်မဟုတ်ကုန်၊ ဝါ၊ ဝိသဘာဝဖြစ်ကုန်၏ [၂]။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဘာဝဝိသဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၅။ အဗ္ဗတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတောတိ၊ ကား။ အဗ္ဗတ္တိကဓာတု-ယော၊ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သောဓာတ်တို့သည်။ ဝိညာဏ-ဝတ္ထုဝိညတ္တိဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသောခြောက်ပါးသော ဝိညာဏဝတ္ထု, နှစ်ပါးသော ဝိညတ်, ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ, ဇီဝိတိန္ဒြေတို့၏။ နိဿယာ၊ မှီရာ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဣရိယာပထာ၊ ဣရိယာပုထ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကံစိတ်ဥတုအာဟာရ လေးပါးကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗာဟိရာ၊ ဗာဟိရဓာတ် လေးပါးတို့ သည်။ ဝုတ္တဝိပရိတပ္ပကာရာ၊ ဆိုပြီးသည်မှ ပြန်သောအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏ [၃]။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဗ္ဗတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁-ပထဝီဓာတ်ကို ကကွဇ် မုဒုကံ သဏှံ ဖရုသံ ဂရုကံ လဟုကံ-ဟူရကား ပထဝီဒ္ဓါလည်း လဟုဘာဝရှိသည်မဟုတ်လော၊ အာပေါဒ္ဓါလည်း ထိုအတူပြုရကား ရှိသည်မဟုတ်လော ဟူမူ-မရှိ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် ဂရုဘာဝ၏ လိုအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

၂-ဂရုကလဟုကအဖြစ်တို့ဖြင့် သဘာဝဝိသဘာဝ အဖြစ်ကိုယှဉ်အပ်သကဲ့သို့ ဧမယျ-ဘာဝ-နှိုင်းရှည့်အပ်သောအဖြစ်, အမေယျဘာဝ-မနှိုင်းရှည့်အပ်သော အဖြစ်တို့ဖြင့်လည်း သဘာဝဝိသဘာဝ အဖြစ်ကိုယှဉ်အပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဗာဟိရဖြစ်သော ဓာတ်လေးပါးတို့သည် ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိညာဏဝတ္ထု, ဝိညတ်ဒွေ, ဣန္ဒြေသုံးပါးတို့၏ မှီရာလည်းမဟုတ်ကုန်၊ ဣရိယာပထမှလည်း ကင်းကုန်၏။ ဝတ္ထုသမုဋ္ဌာန်လည်း မဟုတ်ကုန်ဟူလိုသည်။ ယင်းသို့သော် လက္ခဏရုပ်ကဲ့သို့ နကုဒတာစိသမုဋ္ဌာန်လော ဟူမူ-နကုတောစိ သမုဋ္ဌာန်လည်းမဟုတ်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဏည်း။ (ပြည်)

၃၆၆။ သင်္ဂဟတောတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဟိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတရာဟိ၊ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့နှင့်။ ကေသင်္ဂဟာ၊ (တူသော ဇာတ်ရှိကုန်သော ဓာတ်ဘို့ကိုပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်) တချက်ဘည်းပေါင်း၍ ရေဘွက်အပ်သည်၊ ဝါ၊ တချက်တည်းပေါင်း၍ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝ-တော၊ သမုဋ္ဌာန်ထူးသောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း ။ တထာ၊ တူ။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ် ဥတု အာဟာရလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသော။ (ပထဝီ ဓာတု၊ သည်။) စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာဟိ၊ စိတ် ဥတု အာဟာရလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်သော။ (ဣတရာဟိ၊ အာပေါ, တေဇော, ဝါယောဓာတ်တို့နှင့်။) ဧကသင်္ဂဟာ၊ သဇာတိသင်္ဂဟဖြင့် တချက်တည်းပေါင်း၍ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။ သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတော၊ တည်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သင်္ဂဟတော၊ ဇာတ်တူပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၆၇။ ပစ္စယတောတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အာပေါသင်္ဂ-ဟိတာ၊ အာပေါသည် ပေါင်းစုသောအားဖြင့်ယူအပ်သည်။ တေဇော-အနုပါလိတာ၊ တေဇောသည် ကျက်စေ ထက်စေသောသတ္တိဖြင့် လျော်စွာ စောင့်အပ်သည်။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ ဝါယောသည် တွန်းထောက်အပ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) တိဏ္ဏံ မဟာဘူတာနံ၊ သုံးပါးကုန်သောသဟဇာတ် မဟာဘုတ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သဟဇာတစသောသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ပထဝီ၌တည်သည်။ တေဇော-အနုပါလိတာ၊ သည်။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) တိဏ္ဏံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့အား။ အာဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့တတ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ သည်။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။)

၁-သမာနဇာတိကဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကိုပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း ပေါင်း၍ယူခြင်း သည် သဇာတိသင်္ဂဟတည်း။ ဤ၌ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဇာတိအားဖြင့် ဧကသင်္ဂဟတည်း။ ထို့ကြောင့် သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတော-ဟူသည်။ (ပြည့်)

တိဏ္ဏံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့အား။ ပရိပါစနံ၊ ကျက်စေတတ် ထက်စေတတ် သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီဗဟိဒ္ဓါတာ၊ သည်။ အာပေါသင်္ခါတာ၊ သည်။ တေဇော-ပရိပါစိတာ၊ သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) တိဏ္ဏံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့အား။ ဝိတ္ထမ္ဘနံ၊ တုန်းတတ်ထောက်တတ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ ပစ္စယတော၊ ကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၈။ အသမန္နာဟာရတောတိ၊ ကား။ ဣဒ-တောသု ဓာတူသု၊ တို့တွင်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အဟံ၊ ငါကား။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ် မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့ရင်း။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ရင်း။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ ။ ဣတရာနံ၊ ပထဝီဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ တိဏိပိ၊ သုံးပါးသောဓာတ်တို့သည်လည်း။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဓာတ်တို့၌၊ ဝါ၊ အတ္တဘာဝ၊ ဥပကာတဗ္ဗ အပြားရှိကုန်သော အလုံးစုံသောဝါရတို့၌။ သေ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဝေဒ-ဝေမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ (ဣတ္ထ စ-ဒ္ဒ စ-ကို သည်မှာယှဉ်) အသမန္နာဟာရတော၊ မသိတတ် နှလုံးမသွင်းတတ်သောအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

[၃၆၆] ၃၅၉။ ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ၊ ကား။ (ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂ-တော စေ၀၊ ပစ္စယဓမ္မကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂ-

---

၁-အဟံ ပထဝီဓာတုတိ ဝါ ပစ္စယော ဟောမိတိ ဝါ နု ဇာနာတိ-ဟူ၍ မိမိ၌ရှင်း၊ မိမိကိစ္စ၌ရှင်း အာဘောဂမရှိသည်ကို ပြုပြီး၍ ဥပကာရကကဲ့သို့ ဥပကာရဗဟုတို့၏လည်း အာဘောဂမရှိသည်ကို ပြခြင်းငှါ ဣတရာနံပိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-အကယ်၍လည်း အညမညအာဘောဂပစ္စဝေဝကွဏရုပါတာ ဧဝေ မေ-ဟု ဘောက်ခ္ခ-ဓာတ်၏ အသမန္နာဟာရအဖြစ်ကို ပြအပ်ပြီး၏ရှင်း၊ သို့သော်လည်း ဤနည်းပြင့်လျှင် အသီး ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟကို ပြအပ်၏-ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ပထဝီဓာတု ဓာတ္ထ-ဝသည်ကို မိန့်သော်။ ဤစေဋ္ဌ-ဒ္ဒ စ-သဒ္ဒါ သမ္ပိ ဣဒ္ဓနတ္ထတည်း၊ ထိ စ-သဒ္ဒ ဖြင့် အယမ္ပိ ဓာတာ မနသိ-ကာရပ္ပကာရော-ဟု ပြ၏။ (ပြည်)

တော စ၊ ပစ္စယဘာဝကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်ရင်း။)[1] ဟိ၊ ခွဲဖွင့်ဆိုအံ့။ ဓာတူနှံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ကမ္မံ၊ ကံရင်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်ရင်း။ အာဟာရော၊ အာဟာရရင်း။ ဥတု၊ တေဇောဓာတ်ဟူသောဥတုရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ ရူပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောဓာတ်တို့အား၊ ဝါ၊ ဓာတ်တို့၏။ ကမ္မမေव၊ ကံသည်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တာဒယော၊ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့သည်။ ပစ္စယာ၊ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်၎။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ-နမ္ပိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်, ဥတုသမုဋ္ဌာန်, အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဓာတ်တို့အားလည်း။ စိတ္တာဒယောဝ၊ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့သည်သာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ စိတ်စသည်မှ တပါးတို့သည်။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဇနကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏[2]။ သေသာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော စိတ္တောတုဟာရသမုဋ္ဌာနဓာတ်တို့အား။

၁-ဤအဖွင့်ကိုထင်ပြီးဖြစ်၍ အဋ္ဌကထာမဆို၊ ဋီကာဖော်သည်။ ရှေး ပစ္စယတော-နှင့် အာဟယ်သို့ ထူးသနည်း? ပစ္စယတော-ဖြင့် ပထဝီစသည်တို့၏ တပါးနှင့် အသာခြားရ ဖြစ်သော ပတိဋ္ဌာဘာဝစသည်ဖြင့် သေသဘူတတ္တယအား ပစ္စယဘာဝကိုဆိုအပ်၏၊ ဤ၌ကား အကြင်ဓမ္မတို့ဖြင့် ပထဝီစသည်တို့၏ ဥပဓိတို့ဖြစ်၏၊ ထိုဓမ္မတို့၏ရင်း, ပထဝီစသည်တို့၏ရင်း အနုဝသေသအားဖြင့် ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂကို ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၂-ကမ္မမေဝ-ဟူသော အဝခြားရကာသည် သမုဋ္ဌာန်၏ သံဂရမရှိသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ထိုသို့ သမုဋ္ဌာန်၏ သံဂရမရှိသည်ကိုပြသော အဝခြားရကာပါ၌ဖြင့် ကမ္မဇမဟုတ်သော အခ္ခိုတို့အားလည်း ကံ၏ပရိယာယ်အားဖြင့် ဥပဓိတ္တမ္ဘကပစ္စယဘာဝကိုပြအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင် ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ-စသည်ကို ဆိုလတံ့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာန မဟာဘုတ်တို့၏ ကံမှတပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်လောဟူမူ-ဖြစ်သင့်၏၊ သို့သော်လည်း ထိုကံမှတပါး အကြောင်းသည် ဥပဓိတ္တမ္ဘကမျှဖြစ်၍ ကမ္မဂတိကသာတည်း။ ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌိယောဂီဖြစ်သော သမုဋ္ဌာန်အကြောင်းကို မြစ်ခြင်းငှါ အဝခြားရကာကို ပြုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် နု စိတ္တာဒယော-စသည်ကိုမိန့်သော်။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနံ-၌လည်း ဤအနက်ကို ယထာရဟဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဇနကပစ္စယော-ဟူသောစကားကို သမုဋ္ဌာပကအဖြစ်ကို ရည်၍ ဆိုအပ်၏၊ ပစ္စည်းမှုကား ကမ္မပစ္စည်းပင်တည်း။ (ပြည်)

ပရိယာယဇောတာ၊ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏[1]။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ဓာတ်တို့အား။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဇနကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏[2]။ သေသာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော ဥတုသမုဋ္ဌာန်စသော ဓာတ်တို့အား။ ပစ္ဆာ-ဇာတပစ္စယော စ၊ ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ရင်း။ အတ္ထိပစ္စ-ယော စ၊ သည်ရင်း။ အဝိဂတပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ၊ အာဟာရ သမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား။ အာဟာရော၊ သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဇနကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဓာတ် အစရှိသည်တို့အား။ အာဟာရပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ အဝိဂတ-ပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား။ ဥတု၊ သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဖြစ်စေတတ်သောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော အာဟာရသမုဋ္ဌာန်စသော ဓာတ်တို့အား။ အတ္ထိပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ အဝိဂတပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ မဟာ-ဘူတာနမ္ပိ၊ တို့အားရင်း။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာန် မဟာ-ဘုတ်တို့အားရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ ဥတုသမု-ဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနမ္ပိ၊ တို့အားရင်း။ ကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊

၁-ပဋ္ဌာန်းဌ် နာမ်တို့အားသာလျှင် ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ လာခြင်းကြောင့် နိုပ္ပရိယာယ အားဖြင့် ရုပ်တရားတို့အား ဥပနိဿယပစ္စည်းမရှိ။ သုတ်ဌာကား ပုဂ္ဂလံ ဥပနိဿာယ ဝနိဿကံ ဥပနိဿာယ-ဟု ဟောသောကြောင့် သုတ္တန္တိက ပရိယာယ်အားဖြင့် ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းသည် ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတည်း။ ထို သုတ္တန္တိကပရိယာယ်ကိုရည်၍ ပရိယာယဇော ဥပနိဿယ-ပစ္စယော ဟောတိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

၂-သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ-စသောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောစိတ်ကို ရှိခိုတ်၍ စိတ္တဇရုပ်တို့အား သမုဋ္ဌာပကအဖြစ်ကို စွဲ၍ စိတ္တံ ဇနကပစ္စယော ဟောတိ-ဟူသည်။ အာဟာရဥစာတို့၌လည်း နည်းတူ။ (ပြည်)

ကံစသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့အားရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတံစသော ပါဋ္ဌိ၌၊ ဝါ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကမ္မဇဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မဇဖြစ်ကုန်သော။ ဣတရာသံ၊ အာပေါဓာတ်စသော သုံးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့အား။ (သဟဇပ္ပတ္တိယာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ဥပကာရကာနံ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုအာပေါစသောဓာတ်တို့အား။ ဥပကာရတော စ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။ အာဓာရဘာဝတော စ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပါဒေတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ယာဝဘာ၊ ဘင်တိုင်အောင်။ ဓရဏတော စ၊ တည်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝိဂမဘာဝတော စ၊ ကင်းခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။) သဟဇာတအညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စေဝ၊ အဝိဂတသတ္ထိဖြင့်ရင်း။ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ၊ တည်ရာ၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း[၂]။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဟောန္တမ္ပိ စ၊ ကျေးဇူးပြုသည်ဖြစ်သော်လည်း။ ကမ္မံ ဝိယ၊ ကံကဲ့သို့။) ဇနကဝသေန၊ ဖြစ်စေသောအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှတပါးကုန်သော။ တိသန္ဌတိမဟာဘူတာနံ၊ ဥတု စိတ္တအာဟာရသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် တိသန္ဌတိဖြစ်ကုန်သော စတုမဟာဘုတ်တို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်[၃]။ တ္ထေ-

---

၁-ဤသို့လျှင် ကံ-အစရှိသော ပစ္စယမမ္ဟတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဓာတ်တို့၌ ပစ္စယ-ဝိဘာဂကို ပြုပြီး၍ ယခုတမ္ဘ ထိုကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဓာတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း ပစ္စယဝိဘာဂကို ပြလိုသောဆရာသည် လက်ဦးစွာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ မဟာဘူတံ-စသည်ဖြင့် ဥဒ္ဒေသပြု၍ တဖန် တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတု-စသည်ဖြင့် နိဒ္ဒေသမူသတည်း။ (ပြည်)

၂-သဟဇာတစသည်တို့တွင် နိဿယပစ္စယ-သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင် ပတိဋ္ဌာဘာဝကို သင်္ဂြိဟ်အပ်ပြီး၏ရှင့်၊ သို့သော်လည်း ပထဝီဓာတ်၏ အနုညသာဓေရဏကိစ္စသည် သဟဇာတမမ္ဟတို့၏ ပတိဋ္ဌာဘာဝ-တည်းဟု ဤသို့သော ဝိသေသကို ပြခြင်းငှါ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ-ဟု အသီးပြု၍ ဆိုသတည်း။ အာဗန္ဓနဝသေန-စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။ (ပြည်)

၃-အညမည အဝေါကိဏ္ဏဖြစ်ကုန်သော မဟာဘုတ်တို့၏ အဝိစ္ဆေဒအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကိုစွဲ၍သန္ဌတိဖြစ်ရကား တိသန္ဌတိ-သဒ္ဒါကို ပြုသတည်း။ ပထဝီဓာတ်၏ ပတိဋ္ဌာဘာဝ

ကောသု ကမ္မသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတောသု၊ တိုတ္ဌင်။ အာပေါဓာတု စ၊ ကမ္မဇ အာပေါဓာတ်သည်ကား။ ဣတရေသံ တိဏ္ဏံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် အာပေါမှ တပါး သုံးပါးသော မဟာဘူတ်တို့အား။ သဟဇာတာဒိဝသေန ဧဝ၊ သဟဇာတ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ အာဗန္ဓနဝသေန စ၊ ဖွဲ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှ တပါး ကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် တိသန္တတိ ဖြစ်ကုန်သော စတုမဟာဘူတ်တို့အား။ နိဿယဒဿိအဝိဂတပစ္စယ-ဝသေနေဝ၊ သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဗန္ဓနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စ-ယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဩ၊ ဤကမ္မသမုဋ္ဌာန် မဟာဘူတ်တို့ တုတ်။ ကောသု ကမ္ဘဇတေဇောဓာတ်သည်လည်း။ ဣတရေသံ တိဏ္ဏံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်တေဇောမှတပါး သုံးပါးသော မဟာဘူတ်တို့အား။ သဟဇာတာဒိဝသေန ဧဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပရိပါစနဝသေန စ၊ ကျက်စေ, ရင့်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနက-ဝသေန၊ ဖြင့်။ပ။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှ တပါး ကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ တို့အား။ နိဿယဒဿိအဝိဂတဝသေနေဝ၊ လျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိပါစနဝသေန၊ ဖြင့်။ပ။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဩ၊ တိုတ္ဌင်။ ဝါယောဓာတုပိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဝါယော ဓာတ်သည်လည်း။ ဣတရေသံ၊ ဝါယောဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မဟာဘူတ်တို့အား။ သဟဇာတာဒိဝသေန ဧဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထမ္ဘနဝသေန စ၊ တွန်းထောက်ခိုင်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ တို့အား။ နိဿယဒဿိ-အဝိဂတဝသေနေဝ၊ လျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နု ဝိတ္ထမ္ဘန-

---

မည်သည် သဟဇာတတရားတို့၏သဘာဝသည်း၊ လှိုင်ကြွာ၌ နှ ပတ်ခွာဝသေန-ဟူသည်း နှ အာဗန္ဓနဝဒသန-စသည်တို့ခွဲလည်း နှည်းတူ။ (ပြည်)

၁-မဟာဘူတ-သဒ္ဒါကို ငဲ့၍ ဣတရေသံ တိဏ္ဏံ-ဂို့သည်း ဝေဒနာသဒ္ဒါ-ကို ငဲ့မှ ဣတရေသံ တိယန္ဒံ-ဟူသင့်သည်။ (ပြည်) ယခု စာကိုယ်ပါခဲ့ခဲ့ကား ဣတရာသံ-ဟူ၍ပင် ဖြစ်၏။ (ရာ-သံ-သော)

ဝသေန၊ နှ ဇနကဝသေန။ စိတ္တအာဟာရ။ပ။ ဒီသုပိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်, အာ-ဟာရသမုဋ္ဌာန်, ဥတုသမုဋ္ဌာန် ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့ဟု လည်း။ သောဝ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသပ္ပဝတ္တာသု၊ သဟဇာတာဒိပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဇောသု ဓာတူသု၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့ဟု။ အယံ ပန စ-အယံ ဝိသေသော စ၊ ဤ ဆိုလတံ့သော အထူးကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏[1]။

ကေ ပဋ္ဌိစ္စ တိသော၊ စတုဓာ တိသော ပဋ္ဌိစ္စ ကော စ။
ဒ္ဝေ ဓာတုယော ပဋ္ဌိစ္စ ဒ္ဝေ ဆဒ္ဓါ သမ္ဘဝန္တိ။ (အရိယာ ဂါထာ။)

တတ္ထ ကေ ဓာတုံ ပဋ္ဌိစ္စ တိသော ဓာတုယော စတုဓာ သမ္ဘဝန္တိ။ တိသော ဓာတုယော ပဋ္ဌိစ္စ ကော စ ဓာတု စတုဓာ သမ္ဘဝတိ၊ ဒ္ဝေ ဓာတုယော ပဋ္ဌိစ္စ ဒ္ဝေ ဓာတုယော ဆဓာ သမ္ဘဝန္တိတိ ယောဇနာ။

[၃၆၇] ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ။ ပထဝီအာဒီသု၊ တို့တွင်။ ကေကေ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ဣတရာ၊ ပစ္စည်းမှတပါးကုန်သော။ တိသော တိသော၊ သုံးပါးသုံးပါးသော ဓာတ်တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ကေ၊ တခုသော ဓာတ်ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ တိသော၊ သုံးခုသုံးခုသော ဓာတ်တို့သည်။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုမျှ။ ပထဝီဓာတု-အာဒီသု၊ တို့တွင်။ ကေကော၊ တခုတခုသော ဓာတ်သည်။ ဣတရာ၊ မိမိ မိမိမှ တပါးပါးကုန်သော။ တိသော တိသော၊ သုံးပါးသုံးပါးသော ဓာတ်တို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ တိသော၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ကော စ၊ သည်လည်း။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ပန ထိုမှတပါး။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝေ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ပစ္ဆိမာ၊

၁-အယံ-ကား ထည့်ပါင့်။ စ-သဒ္ဒါ သမုစ္စယတ္ထော၊ ပန-သဒ္ဒါ ဝိသေသတ္ထော၊ တဒုဘယေန စ ယထာဝုတ္တေဟိ သဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ ပဝတ္တမာနာ ဓာတုယော ဣမိနာ ဝိသေသေန ပဝတ္တန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ ဋီ ၁၊၅၅၇။ ဤကား ပြည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ပြချက်ပေတည်း။ ထိုဋီကာကိုပင် မှီ၍ "စ ပန၊ ဆက်၍ အထူးကို ဆိုဦးအုံ။ ဝေ၊ ဖြင့်။ သဟဇာတာ။ပ။ တာသု၊ ကုန်သော။ ဇောသု ဓာတူသု၊ ထိုဓာတ်လေးပါး တို့တွင်။ ဤသို့လည်း အနက်ပြန်သင့်၏။ ဓာတူသု-ပုဒ်ကို ကေ, တိသော, ဒ္ဝေ-တို့၌ စပ်။ (ဆ-သံ-သော)

ကုန်သော။ ဒေ့၊ တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန်၊ ကုန်၏။ ပစ္ဆိမာ၊ ကုန်သော။ ဒေ့စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ဒေ့၊ တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန်၊ ကုန်၏။ ပဌမတတိယာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန်၊ ကုန်၏။ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပဌမတတိယာ၊ တို့သည်။ပ။ ပဌမစတုတ္ထာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒုတိယတတိယာ၊ တို့သည်။ပ။ ဒုတိယတတိယာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပဌမစတုတ္ထာ၊ တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန်၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေ့ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒေ့၊ တို့သည်။ ဆဓာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဝတ္တန်၊ ကုန်၏။

တာသု၊ ထိုလေးပါးသော ဓာတ်တို့တွင်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒိကာလေ၊ ရှေ့သို့ တက်ခြင်း နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်းစသည်တို့၏ ကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနဿ၊ ခြေကိုနှိပ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဃဋ္ဋနကြိယာယ၊ ထိခတ်ခြင်းကြိယာ၏။ ပထဝီဓာတု-ဝသေန၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓနတော၊ ကြောင့်တည်း။) သာဝ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်လျှင်။ အာပေါဓာတုယာ၊ ဓာတ်သည်။ အနုဂတာ၊ နောက်ကလိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပတိဋ္ဌာပနဿ၊ ခြေကိုတည်စေခြင်း ထားခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ အနုဂတာ၊ နောက်လိုက်အပ်သော။ (တနည်း) ပထဝီ-ဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်နှင့်။ အနုဂတာ၊ တကွဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ အဝကွေ့ပနဿ၊ ခြေကို အောက်သို့ချခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါယောဓာတုယာ၊ နှင့်။ အနုဂတာ၊ တကွဖြစ်သော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဒ္ဓရဏဿ၊ ခြေကို ချီခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေဇောဓာတုယာ၊ နှင့်။ အနုဂတာ၊ သော။ ဝါယော-ဓာတု၊ သည်။ အတိဟရဏဝိတိဟရဏာနံ၊ ခြေကို ရှေ့သို့ဆောင်ခြင်း, နံပါးသို့ လွှဲ၍ဆောင်ခြင်းတို့၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယဝိဘာဂတော၊ ပစ္စယဓမ္မကို ဝေဖန်ခြင်း ပစ္စယဘာဝကို ဝေဖန်ခြင်းအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)

ဟိ၊ အကျိုးအလူးကိုဆိုဒ့ဲ။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝစနတ္ထာဒိ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿပိ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအားလည်း။ ဧကေကမုခေန၊ တပါးတပါးကို အဦးပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပတ္ထဒ္ဒတ္ထာ ပဌဝိ ဤသို့

စသည်ဖြင့် ဝေဖန်အပ်ကုန်သော တေရသအာကာရတို့တွင် တပါးပါးသော ဓာတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမုခဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါဂဋ္ဌ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ ထိုထင်ရှားကုန်သော ဓာတ်တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထဲ။ အာဝဇ္ဇတော၊ သော။ မနသိကရောတော၊ သော။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဥပစာရ-သမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သ္ဒါယံ-သော အယံ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ စတုန္နံ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ဂဝတ္ထာ၊ ပဂတ္ထာ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော။ ဥဏ္ဏယ၊ ဥဏ္ဏ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စတု-ဓာတုဝဝတ္ထာနန္ဒေဝ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

၃၆၀။ ပန၊ အာနိသင်ကိုဆိုအံ့။ ဣဒဉ္စ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ဤ စတု-ဓာတုဝဝတ္ထာန်ဘာဝနာကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်တလဲလဲ လုံ့လပြုသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုညတံ၊ အတ္တမှုဆိတ်သော အဖြစ်သို့။ အဝဂါဟတိ၊ သက်ဝင်၏။ သတ္တသညံ၊ ဓာတုမတ္တတာကိုမြင်သဖြင့် ရူပကာယ၏ သတ္တော ပေါသော-ဣတ္ထိ ပုရိသောဟု ဖြစ်သော မဟုတ်မမှန်သော သညာကို။ သမ္ဘဝါတေတိ-သမ္ဘဟနတိ၊ နုတ်နိုင် ဖြတ်နိုင်၏။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ သတ္တသညာယ၊ ၏။ သမ္ဘဟတတ္တာ၊ နုတ်အပ် ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သသန္တာနေ ဝိယ၊ မိမိသန္တာန်၌ကဲ့သို့။ ပရသန္တာနေပိ၊ သူ့သန္တာန်၌လည်း။ ဓာတုမတ္တတာယ၊ ဓာတ်မျှအဖြစ်၏။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊ လုံ့မစောက်မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခီဏာသဝေါ ဝိယ၊ ရဟန္တာ ကဲ့သို့။) ဝါဠမိဂယက္ခရက္ခသာဒိဝိကပ္ပံ၊ သားရဲ ဘီလူးရက္ခိုသ် စသည်ဖြင့် အထူးအထေး ခွဲဝေကြံစည်ခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇမာနော၊ မရောက်မူ၍။ ဘယဘေရဝသဟော၊ ဘေးငယ်ဘေးကြီးကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရတိရတိသဟော၊ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာဟူသော ကုသိုလ်ဓမ္မ၌ မပျော်ပိုက်ခြင်း ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ပျော်ပိုက်ခြင်းကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒ္ဓာနိဒ္ဓေသု၊ ဣဒ္ဓါရုံအနိဒ္ဓါရုံတို့၌။ ဥဋ္ဌါတာ-

---

၁-ဤ၌လည်း "စ ပန၊ ဆက်၍ အာနိသင်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဣဒံ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ကို" ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဗ္ဗါတံ၊ ပေါ်လွင်ခြင်း ရှိ,တုန့်ခြင်းသို့။ နု ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ (ဥဒ္ဓါ-တော ဥပ္ပဇ္ဇိလာဝိတတ္တံ၊ နိဗ္ဗါတော လီနဘာဝပ္ပတ္တိ) ပန၊ အကျိုးတရော့ ဆိုပေအုံ့။ မဟာပညော စ၊ ကြီးကျယ်သောပညာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အမတပရိယောသာနော ဝါ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန် အဆုံးရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သုဂတိပရာယဏော ဝါ၊ သုဂတိဘဝသို့ လားရသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေကားအပြီးတည်း။

ဝေဝံ-ဝုတ္တာနုယေန၊ ဖြင့်။ မဟာနုဘာဝံ၊ ကြီးမြတ်သောဓာတုတော် ရှိသော။ ဝရသိဟာသ၊ လူသုံးဦးခွဲထူးမြတ်သော ဘုရားတည်းဟူသော ခြသော်,မင်း၏။ ကိဉ္စိတံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓာဉာဏ် ဒေသနာဉာဏ်တော်ဖြင့် ကွန်မြူးရာဖြစ်သော ၁။ တေ-စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ဤစတုဓာတုဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မေဓာဝီ၊ ကိလေသာကျောက်တောင်ဝန်ကို ဖြိုဖျက်နိုင်သော ပညာရှိသော။ ယောဂီ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သေဝေတ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီတည်း။

အယံ၊ ဤနိဒ္ဒေသသည်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနသာ၊ နုကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ပွါးရာသော အစီအရင်ကို အကျယ်ညွှန်းရာ နိဒ္ဒေသတည်း။

၃၆၁။ စ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုပေအုံ့။ (တနည်း) စ၊ အပြစ်တင်ဖွယ်ကို ပယ်တတ်သော၀ါကျ တပါးကိုအားထုတ်အုံ့။ ဣတ္ထာ၀တာ၊ ဤရှေ့သော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ (တနည်း) ဣတ္ထာ၀တာ၊ ဤရှေ့ အလိုင်းအရှည် ရှိသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ သမာဓိသာ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရဒ္ဒ၊ ကိုဝုင်း။ ဘာ၀နာနယဒ္ဒ၊ ကိုဝုင်း။ ဒသ်ယောတုံ၊ ဌ၊ ကော သမာဓိ။ပ။ ဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ယံ ပဌ၊ာကမ္မံ၊ အကြင်ပုဏ္ဏာအမှုကို။ ကတံ ဝိဟိတံ၊ စီရင်အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပဌ၊ာကမ္မဋ္ဌ။ [၃၆၇] ကထံ ဘာ၀ေ၀ေတဗ္ဗော၀ါ ကုမ္ဘသာ ပ၀ေသ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝ၀ေ-

---

၁-ဝရသဟာသကိဉ္စိတံ-ဟူ၍လည်းရှိ၏၊ မြတ်သောအဇလာင်ဟူသော အသင်္ခေယျကာလ-တို့၏ ကွန်မြူးရာဖြစ်သော—ပေး။ ပြည် နိဿယပေါင်း။ ယဉ် ဝ၀ေ[illegible] [illegible] သဟာသကိဉ္စိတံ-ဟု ရှိ၏၊ အသော်မက မျှားစွာသော ဃသာမိမြတ်အလေါင်း၏ ကွန်မြူးရာ ဖြစ်သော။ ဧတံ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ မေဓာဝီ၊ ပညာရှိသည်။ နိစ္စံ၊ သိမ်း။ [illegible] ဖိ၀ဲရာ၏-ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းစသော ခပ်သိမ်းသော ဘာဝနာပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြုရာသော အပြားအားဖြင့်ရင်း အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာကို ထင်စွာပြုသော အားဖြင့်ရင်း အခြင်းအရာကုန်အောင်စုံအားဖြင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ သမတ္ထာ၊ ပြည့်စုံသည်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာယူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥပစာရသမာဓိ စေ၀၊ ဥပစာရသမာဓိရင်း။ အပ္ပနာ-သမာဓိ စ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓောယေ၀၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အယံ-သမာဓိ၊ ကို ၂ ။ ဣဒ၊ ဤဘာဝနာအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဥပစာရသမာဓိ ကိုသာ ဆောင်တတ်ကုန်သော ဆယ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ရင်း။ အပ္ပနာ-ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တေသု စ၊ ရှစ်ပါးသောစျာန်တို့၏ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တပြုခြင်းတို့၌ရင်း။ ကေဋ္ဌတာ၊ (ကောဝဇ္ဇနဝိထိ, နာနာ၀ဇ္ဇနဝိထိတို့၌) ကေဋ္ဌတာစေတသိက်

၁-ဆရာ ဆိုပြီးသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့် အဘယ်ဂုဏ်ရှိသနည်း? တ္ထောဝတာ အတ္ထ-ဝဏ္ဏနာ သမတ္ထာ ဟောတိ· မိန့်။ တနည်း။ သမာဓိဘာဝနာ၌ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သံ၀ဏ္ဏနာအစီအစဉ်ဖြင့် ကော သမာဓိ·စသောပဌာကမ္မတွင် အဘယ်မျှသော ပဌာပဒ၏ အတ္ထ၀ဏ္ဏနာပြီးသနည်း-ဟု ကား တ္ထောဘာ-စသည်ကို မိန့်သော်။ ပဌာနဝိဿဇ္ဇနာ ကား တ္ထောဝတာ ကထံ ဘာ၀ေတဗ္ဗောတိ ဤမယ ပဒေ အတ္ထ၀ဏ္ဏနာ သမတ္ထာ ဟောတိ-တည်း။ ကထံ ဘာ၀ေတဗ္ဗော-ဟူသော ဤပုဒ် အဘယ်၌ရှိသနည်း၊ ဤစတု-ဓာတုဝ၀တ္ထာန်၌ပင်လော-ကြောင့် ယံ ပဌာကမ္မံ ကတံ၊ တတ္ထ-ဟူသည်။ အသ္ဝိသော နယဖြင့် ပဌာကမ္မကို စိရင်သနည်း-ကြောင့် ကော သမာဓိ။ ပ။ အာဒိနာ နယေန-ဟူသည်။ အဘယ်ငါနည်း-ကြောင့် ဝိတ္ထာရံ ဘာ၀နာနယဉ္စ ဒဿေတုံ-ဟူသည်။ အဘယ်၏နည်း- ကြောင့် သမာဓိသ-ဟူသည်။ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ပြီးသည်ကို ဆိုကောင်း၏လော- ကြောင့် သဗ္ဗာကာရ၀ေတာ- မိန့်သော်။ ကော သမာဓိ စသဖြင့် သရုပ်စသည်ကို မေးခြင်းသည် ဝိဘာဂကိုသိခြင်း ရှေ့သော အကျိုးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ သရုပ်စသောအားဖြင့် ဥာတဖြစ်ပြီးသော သမာဓိ၏ ပဘေဒကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော် သုဝိသေယျဖြစ်ဘိသော်။ ဝိတ္ထာရ၏ သခေါ်ပရှေးရှိသောကြောင့် ဝိတ္ထာရ၀ိဓိဖြင့်လည်း သမာဓိ၏ သခေါ်ပ၀ိဓိကိုလည်း သဗ္ဗာကာရ၀ေတာ-ဟု ဆိုအပ်သည်ဟူလို။ တနည်း။ ကော သမာဓိ-စသည်ဖြင့်လည်း သမာဓိ၏ သာ ပကာရဘေဒကို ပြုသလျှင်ကတည်း၊ ဘာ၀နာနိသံသသည်လည်း ဘာ၀နာနယကို မှီသည်သာတည်း။ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ဝိတ္ထာရံ ဘာ၀နာနုယဉ္စ ဒဿေတုံ-ဟုဆို သည်ဟူလို။ သမတ္ထာ ဟောတိ-ဟုပြီး၍ ထိုသမတ္ထဘာ၀ကိုပင် ထင်စွာပြခြင်းငှါ ဒုဝိဓော-ယေ၀ စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည့်)

၂-ဤမ အဓိပ္ပေတော သမာဓိတိ လောကိယသမာဓိမဟာ-ဟု ဌီ ၁၊၅၅၉ ရှိရကား သမာဓိ-ဟူသော ပုဒ်ရှိသင့်သည်။ (ပြည့်)

သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ မည်၏။ အဝေသေသကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ (အပ္ပနာ-ဝဟာနိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော) ကြင်းသော သုံးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အပ္ပနာသမာဓိ၊ မည်၏။ ဒုဝိဓောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သော-သမာဓိ၊ သည်။ တေသံ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကထံ။ပ။ သမတ္တာတိ၊ သမတ္တာဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

သမာဓိအာနိသံသကထာ

၃၆၂။ ပန၊ တသီးတခန်းကိုဆိုအံ့။ သမာဓိဘာဝနာယ ကော အာနိသံသောတိ၊ ဟူသော။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ၌။ ပဋ္ဌဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာဒိ၊ မျက်မြင်ထစ်ထစ် ကိုယ်အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းအစရှိသော အာနိသင်သည်။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို ပွါးစေခြင်း၏။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ ဧကာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိကုန်သော။ ယေ အရဟန္တော၊ တို့သည်။ သမာ-ပဇ္ဇိတ္မာ၊ စျာန်ဝင်စားကုန်၍။ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိကုန်လတ်၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ ဝိဟရိသ္သာမ၊ နေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ သမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ-အရဟန္တာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပနာ-သမာဓိဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနိသံသာ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာနေရခြင်းအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နု ခေါ ပနေတေ။ ပ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

[စုန္ဒ၊ စုန္ဒ။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ ဧတေ၊ သာသနာပရသော့တို့သည် ပွါးစေအပ်သော (စိတ္တေကဂ္ဂတာမျှကို ပြုတတ်သော)ဤစျာန်တရားတို့ကို။ အရိယသာ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ သာသနာတော်၌။ သလ္လေခါ၊ ကိလေသာကို ခွါတတ်ခေါင်းပါးစေတတ်သော အကျင့်တို့ဟူ၍။ နု ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ၊ တို့ကို။ အရိယသာ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရေ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့သာ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။]

သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ သမာဟိတေန၊ တည်ကြည်သော၊ ဝါ၊ အညီအညွှတ်ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿိဿာမ၊ ဝိပဿနာရှုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။ ဘာဝယတံ-ဘာဝယန္တောနုံ၊ ပွါးစေကုန်သော။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနုံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ၊ နီးစွာသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပွန္နာသမာဓိဘာဝနာပိ၊ သည်ရင်း။ သမ္မာဒေ၊ (တဏှာသံကိလေသ စသည်ဖြင့် သံကိလိဋ္ဌဖြစ်၍) အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော သံသရာဝဋ်၌။ သြကာသာဓိဂမနယေန၊ (အတ္ထပ္ပဋ္ဌိလာဘအား သင့်လျော်သော နဝမဇ္ဈာ ဟု ဆိုအပ်သော) သြကာသကိုရသောနည်းဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာပိ၊ သည်ရင်း ၁။ ဝိပဿနာနိသံသာ၊ ဝိပဿနာ ဟူသော အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမာဓိ ။ပ။ ပဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမာဓိ ကို။ ဘာဝေထ၊ ပွါးစေကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာဘူတံ၊ အဟုတ်အမှန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။]

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယော၊ အကြင်သူတို့သည်။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အဘိညာပါဒကံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓစသော အဘိညာဉ်၏ အခြေတည်ရာဖြစ်သော။ စျာနံ၊ စတုတ္ထစျာန်ကို။ သမာ-ပဇ္ဇိတ္မာ၊ ၍။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကောပေ၊ တယောက်သည် လည်း။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤသို့သော ပကာရအားဖြင့်။ ဝုတ္တနယာ၊ ဟောတော်မူအပ်သောနည်းရှိကုန်သော။ အဘိညာ၊ တို့ကို။ ပတ္ထေန္တာ၊ တောင့်တကုန်လျက်။ နိပ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏၊ ဝါ၊ သူတို့အား။ သတိအာယတနေ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသောအဘိညာဉ်ရခြင်း၏

၁-ထိုနဝမဇ္ဈာ၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကြောင့် အပွန္နာရခြင်းကိုမျှလည်း မငံ့မှု၍ သံဝေဂ ဗဟုလဖြစ်၍ ဥပစာရသမာဓိ၌ တည်၍ လျင်စွာ သံသရာဒုက္ခကို လွန်အံ့ဟု ဝိပဿနာ၌ ဘာဝနာအမှုကိုပြုသသူ၏ ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာ-ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

အကြောင်းအဓိကာရသည်။ သတိ-ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်[1]။ အဘိညာ-ပဒဋ္ဌာနတွာ၊ အဘိညာ၏ နီးစပ်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ အဘိညာနိသံသာ၊ အဘိညာဉ်ဟူသော အာနိသင်ရှိသည်။ ပေါတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သော ယသ ယသ။ပ။ အာယတနေတိ၊ နေဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယသ၊ (ဆိုအပ်လတ္တံ့သော ဝိဘာဂရှိသော) ထူးမြတ်သောပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ယသ ယသ ဓမ္မသ၊ အကြင်အကြင်ပွါးစေအပ် ထင်စွာပြုအပ်သော ဓမ္မကို။ [၃၆၉] အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ထူးမြတ်သောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာနမေသိ၊ ရှေးရှုတ်စေ၏။ သတိအာယတနေ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော အဘိညာဉ်ရခြင်း၏ အကြောင်းအဓိကာရသည်။ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ တတြ တတြေव၊ ထိုတို့ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ဓမ္မ၌သာလျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။]

ယေ-ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အပရိဟီနဇ္ဈာနာ၊ မယုတ်သောဈာန် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိသာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပတ္ထေန္တာ ဝါ၊ တောင့်တကုန်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ အပတ္ထယမာနာ ဝါပိ၊ မတောင့်တကုန်သော်ရင်း၎။

၁-သတိ သတိအာယတနေတိ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓေ အာဘိညာခိဏမယာ ကာရဏာ ဝိဇ္ဇမာနေ။ ဌိ၁၊၄ဖ၀။ ပုရိမသိဒ္ဓေ-ကား သတိ၏ အဖွင့်တည်း။ အာဘိညာခိဏမယာ ကာရဏာ-ကား အာယတနေ-၏ အဖွင့်တည်း။ ဝိဇ္ဇမာနေ-ကား ရှေးသတိ-၏ အဖွင့်တည်း။ ဂဏ္ဌိ၌ကား သတိသတိအာယတနေ၊ ထိုထိုရှေးဘဝ၌ ပြီးသော အကြောင်းရှိသော်၊ သတိ-၌ သ-ကား တ-၏ ကာရိယတည်းဟု မှာ၏။ တသ္မိं တသ္မိं အာယတနေ-ဟူလိုလျက်တ-ကို သ၊ သ္မိं-ကို တိ-ပြု၍ သတိ သတိအာယတနေ-ရှိသည်ဟူလို၏။ ဆင်ခြင်၊ အာယတနေ-ဟု သာမန်ရှိသည် မဟုတ်လော၊ ဤသို့ ဟူသင့်အံ့နည်း ဟူမူ- အာဘိညာခိဏမယာ ဟိ အာဓိကာရော ဣဒ္ဓိတရော။ ယော ပုဗ္ဗဟေတူတိ ဝုစ္စတိ၊ နု သမာပတ္တိသု ဝသိဘာဝေါ။ လေနာယ ဘဂဝါ သတိ သတိ အာယတနေတိ (ဌိ ၁၊၄ဖ၀) (ပြည်)

၂-ဆိုထိုဘဝဂါမိကံကို အာဗျံပြု၍ ဘဝပတ္ထနာသည် မဖြစ်ဘြားသော်လည်း ကံပြုအပ်ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော အဖြစ်ဖြင့်လာ ဘဝပတ္ထနာကိန်းပြီး၏ဟု ပြုလိုသည်ဖြင့်၌ အပတ္ထယမာနာ ဝါ-ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

ပုထုဇဉ်နာ၊ တို့သည်။ သမာဓိတော၊ စျာန်သမာဓိမှ။ နပရိဟာယန္တိ၊ မယုတ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ထိုတောင့်တသောပုဂ္ဂိုလ်, မတောင့်တသော်လည်း စျာန်မှမလျှောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဘဝဝိသေသာ-ဝဟတ္တာ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်ဟူသော ဘဝအထူးကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ ဘဝဝိသေသာနိသံသာ၊ ဘဝ-ဝိသေသကိုရောက်ခြင်း အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဌမံ စျာနံ။ပ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ ပရိတ္တံ၊ နည်းသော အာနုဘော်ရှိသည်ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဘာဝေတ္မာ၊ ၍။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ ဒေဝါနံ၊ ပါရိသဇ္ဇာဗြဟ္မာတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အဖော်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။]

ပန၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူသော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဥပစာရသမာဓိ-ဘာဝနာပါ၊ ဥပစာရသမာဓိ ဘာဝနာသည်လည်း။ ကာမာဝစရသုဂတိ-ဘဝဝိသေသံ၊ ကာမသုဂတိဟူသော ဘဝဝိသေသကို။ အာဝဟတိယေဝ၊ ဆောင်သည်သာတည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယေ အရိယာ၊ အကြင်အရိယာတို့သည်။ အဋ္ဌ သမာ-ပတ္တိယော၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတ္မာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္မာ၊ ဝင်စား၍။ သတ္တာဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ အစိတ္တာ၊ စိတ်မရှိကုန်သည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌေ၀ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တ-ဘောဘ၌လျှင်။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းဟူသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သုံးပါးသော ဒုက္ခတာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ပတ္မာ၊ ရောက်၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစ္မာ။ ဝိဟရိဿာမာတိ၊ နေကုန်အံ့ဟူ၍[1]။ သမာဓိ၊ စျာန်သမာဓိကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ပွါးစေကုန်၏။ **တေသံ-အရိယာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပနာ-**

၁-နိရောဓသမာပတ်အခါ ရုပ်တရားခွဲ အကျုံးဝင်သော သခ်ါရဒုက္ခတာရှိပြား သော်လည်း စိတ်၏မရှိသဖြင့် ဒုက္ခလုံးဝမရှိသည်နှင့် တူသည်သာဖြစ်ရကား သုခံ ဝိဟ-ရိဿာမာတိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

သမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ နိရောဓာနိသံသာ၊ နိရောဓသမာပတ်ဟူသော အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သောဋ္ဌသဟိ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့် ၎င်း။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ၊ သမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့် ၎င်း။ ဝသီဘာဝတာ၊ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ပညာ၊ ပညာ သည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓသမာပတ်၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ပေတည်း။]

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာဒိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ ဝိဟာရအစရှိသော။ ပဠုဝိဓော၊ ငါးပါး အပြားရှိသော။ အယံ အာနိ-သံသော၊ ဤအာနိသင်သည်။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ သမာဓိကို ပွါးခြင်း၏၊ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်သော သမာဓि၏။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေကာနိသံသမ္ပိ၊ များစွာသော အာနိသင် ရှိသော။ ကိလေသမလသောဓနေ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို လျှော်ဆေးသုတ်သင်တတ်သော။ သမာဓိဘာဝနာယောဂေ၊ သမာဓि ဘာဝနာကို မပြတ်လုံ့လပြုခြင်း၌၊ ဝါ၊ သမာဓိဘာဝနာဟု ဆိုအပ်သော ယောဂ၌။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ နပ္ပမဇ္ဇေယ္ယ၊ မမေ့လျော့ရာ။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီတည်း။

၃၆၃။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တတ္ထာဝတာ၊ ဤရှေ့သော သဒ္ဒါအစဉ် အနက် အစဉ်ဖြင့်။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညောတိ၊ သပညောဟူသော။ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ၌။ သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ သီလ သမာဓि ပညာ ဟူသော ပဓာနမုခမ္မဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။

သမာဓိပိ၊ သမာဓိကိုလည်း။ ပရိဒီပိတော၊ အပြည့်အစုံပြအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိ ဘာဝနာဓိကာရေ

သမာဓိနိဒ္ဒေသော နာမ

ကောဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဤ ၃၆၄။ ပဌမော၊ လက်ဦးနိဒ္ဒေသသည်။ သီလနိဒ္ဒေသော၊ သီလနိဒ္ဒေသမည်၏။ပ။ ပဋ္ဌိဋ္ဌ||လသညာဓာတုဝဝတ္ထာနဒ္ဒယနိဒ္ဒေသော၊ ပဋ္ဌိ-ဋ္ဌ||လသညာဓာတုဝဝတ္ထာန်နှစ်ပါးအပေါင်းကို အကျယ်ပြရာဖြစ်သော နိဒ္ဒေသသည်။ ကောဒသမော၊ တဆဲ့တခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော နိဒ္ဒေသမည်၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ တခန်းအပြီးတည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသ ပဌမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။